

Jan Leopolita
Biblija

Biblioteka źródeł Słownika polszczyzny XVI wieku

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Polskie przekłady Pisma Świętego

oprac. Maria Popielarska, Aleksandra Ćwiklińska, Lucyna Wilczewska

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-03-0

strona: kt

grafika grafika Biblia grafika

- 1: To iest.
- 2: Księgi Stharego y
- 3: Nowego Zakonu/ ná Polski ięzyk/
- 4: z pilnością według Lácińskiey Bi
- 5: blicy od Kościoła Krześciáńskiego po=
- 6: wífecznego przyięthey/ no= grafika wo wyłożona. grafika
- 7: Cum Gratia et Priuilegio. S. R. M.
- 8: W Krákwie.
- 9: #W Drukárni Szárffenbergerow.
- 10: 1561.

strona: *A3v

Przemowá do Czytleniká.

- 1: Tegoż też byli zawniáli
- 2: iuz Apoštołowie ná on čás/ gdy ich Pan pytał/ ieliby też chcieli precz íść od niego/ od=
- 3: powiedzieli mu: Pánie á gdziez poydziemy/ flowá żywotne maż. Inífych mieyfc wiele miam.
- 4: Toć też flowo Boże y poświęca. To fie okázuie z Apoštoła Páwła świętego gdzie mo=
- 5: wi: koźde stworzenie Boże dobre iest/ wżákże iednák bywa poświęcone przez flowo Bo
- 6: że/ y przez modlitwę. Tym Moizeż przybytek Boży: Tym Sálomon kościoł/ y fień przed
- 7: kościołem Bożym/ poświęcił. Ták też y sam Pan Chryštus chleb y ryby kthoremi rzefie
- 8: karmił/ y on chleb ná ofátniey wieczerzy/ poświęćac raczył/ gdy ij w ręce fwe święte w=
- 9: ziąwłfy błogofławił/ Bogu podziękowawłfy/ łamał y rozdawał.
- 10: A nie dofyć że oświećiwłfy/ to święte písmo/ człowieká ożywia/ ożywiwłfy y poświęca/
- 11: ále iefcze y poświęćiwłfy/ od wífch nieprzyiáćioł gwałtownieyfzych/ Czárthá/ fwiáthá/
- y
- 12: ciáłá/ broni: y żebyfmy fie też bronili/ broń á horęza nam dodawa. Ták iáko nas Páweł S:
- 13: vpomina/ żebyfmy/ ná ten čás gdy ná nas będzie czárt/ y fwiát/ y ciáło wálczyć/ á prze=
- 14: ciwko nam fzturmowác/ wzięli miecz w ręke duchowny/ tarcz też/ y przyłbicę. Miecz ten

15: Ći żaden inŝy nie ieŝt/ iedno to piŝmo ŝwięte á ŝlowo Boże: Tárčż ná ktorąbyŝmy wŝyŝtki
16: ŝtrzały czártowŝkie ogniŝte bráli/ á biorąc gáŝili/ ieŝtći wiárá/ kthorey teź z ŝluchánia pi=
17: ŝmá Bożego doŝtawamy: Ieŝŝcze y páncerz ŝpráwiedliwoŝci/ y przyŝbicę nádzieie gdy
18: weźmiemy/ á gdy ták przypáŝawŝj biodrá ŝwe gotowo ŝtać będziemy: koniecznie żadny ŝie
19: nieprzyiáćiel o nas nie pokuŝi/ á nie tylko/ ále y po iáŝczurkach/ bázyliŝŝkach chodzić be=
20: ŝpiecznie będziemy: Lwa y Smoká nic ŝie ŝtrácháć nie będziemy. Ták nas to náŝze piŝmo
21: ŝwięte zbroi á potym y beŝpiecznemi czyni.

22: Puffczám to mimo ŝie/ że nas czyni ŝláchćicámi/ á nie to tylko ále y krolewicámi/ á co
23: więczŝŝa y ŝyny Bożemi/ bráty/ ŝioŝtrámi/ mátkámi/ Páná Chryŝtuŝowemi: to ieŝŝcze przy
24: dam/ że nas y zbáwia. Tego nam podpiera Łukaŝ ŝwięty mowiáć: Błogóŝłáwieni ći kto
25: rzy ŝlucháią ŝlowá Bożego/ a ŝtrzegá go pilnie. (*margin*) **Luca. 11.** (-)A ŝam zbáwićiel
náŝ powiádać raczy.

26: Záprawdę/ záprawdę wam powiádam/ że ten kto ŝlucha ŝlowá moiego/ á wierzy one=
27: mu który mię poŝlał/ má żywot wieczny. Y ná Sąd nie przydzie/ ále proŝtho przeydzie od
28: ŝmierći do żywotá: A Mátheuŝ powiáda. Chceŝŝli przyŝć ku żywotowi á być zbáwion/
29: choway á peŝń przykazanie Boże.

30: O iákoŝ thedy tho żywothne a prawdziwe piŝmo ŝwięthe ieŝt/ kthore nam thák z
31: ŝobą wiele dobrego/ ná koniec y żywot wieczny przynoŝi? O moy Krzeŝćijáńŝki bráćie ie=
32: dyny/ coŝ rozumieŝ z iáką chućią/ z iáką wolą ŝie maŝ ku niemu mieć? ktore ćie nie
tylko

33: tu ná tym/ ále y ná onym ŝwiećie/ w ŝáŝce Bożey y w prawdziwym **żywoćie** [!] wyćwiczyć/
w

34: drogach Páńŝkich ŝpráwować/ w ŝwiáthłóŝci Bożey záchowáć/ ná koniec y do chwały
35: Kroleŝtwá niebieŝkiego przywieŝć y doprowadzić/ może? Co rozumieŝ/ by oni byli Philo
36: zophowie to piŝmo mieli/ álbo o nim wiedzieli/ z iáką pilnoŝćią/ pracą/ y ŝtáráním/ byli=
37: by ŝie o nie pracowáli?

38: Ale poniewáŝ że oni/ dumá rozu^{mv} ŝwego vwiedzieni/ ie^{mv} ŝie (ieŝli o nim wiedzieli) vchy
39: lić podobno niechćieli/ do tego nieprzyŝŝli/ á tobie Pan z ŝáŝki ŝwey dáremne dáć raczył/
40: bácz że ná powinnoŝć ŝwą/ z iáką to wdziecznoŝćią przyjmowáć przyŝluŝŝa. Strzeŝ byŝ
41: twá niewdziecznoŝćią/ y Páná y dárow ŝwiętych ie^{go} / ktorych nam przez ŝlowo ŝwe ŝwię=

- 42: te wżyczać raczy/ nieutrącił. A przeto ieliżesz przed tym ták był niedbálym/ iżeś fie o ten
43: dar Boży/ piłmo święte iego nieftárał: proflę cie przez miłofierdzie Bołkie/ myłł fwą z
44: miękcż á odmień: Bo tho fam dobrze widziłz/ co zá pożytkow z tąd doftać możelz/ á fna
45: bym ci wfłyfłtkie miał wyliczać/ ktorem omijał/ nigdyby y ięzyká/ y piorá nieftáło.
46: Ieliżesz też przed tym zchucią tego prágnął/ ábys był mógł fwym ięzykiem tho flowo
Boże czy=
47: tác: otoć ie teraz podawam/ vmieyże ie iuz vpiáltowác/ vmiey vważyć/ ták żeby z czy
48: tania twego/ budowála fie y cześ á chwałá Pána Kryftufowá/ y miłość bliźniego/ mie=
49: dzy ludźmi: áby widząc ludzie poprąwę thwą/ w wierze y w vczyńkach cnotliwych/
50: chwalili zá to Paná Bogá wfłechmogącego.
51: Co fie tycze przetłumáczenia ná náłz ten Polłki Ięzyk/ piłmá tego świętego/ o thym
52: tho pewnie wiedzieć y rozumieć możelz/ że zwielką pracą/ y nie máłą pilnością/ y przez
53: niemáły czás/ przekłádáne ieft. Zebym miał powiedzieć iż według Zydowłkiej Bibliey/
54: tłumáczone ieft/ wiedz iż nie. A to dla tego/ że ile widziemy ktorzyrzekomo wedle Zy=
55: dowłkiego textu tłumáczyli/ tedy fie iefłcze nigdy dwa niezgodzili: ále ieden ták/ drugi
56: inák.

strona: *B2

Lift S: Hieronimá
do Páuliná.

1: Lift świętego Hieronima ktory pi=

2: fał do Pauliná Káplaná/ o wfłyfłtkich Księgách Stáre=

3: go y Nowego zakonu/ ná kápituły rozdzielony.

Cap: 1

- 4: **G** Dy mi Ambroży brat podárza y vpominki tve przy=
5: niołł/ oddał mi zaráz y lift bárzo wdzięczny/ ktory tuż z przod=
6: ku/ przekłáda pewnoś przियाćielłtwá/ nád wiárę dofwiađczo=
7: ną/ y nową przyiaźń nád ftará. Boć záprawdę toć ieft prawdzi
8: we powinowáctwo/ á prawie Chryftufowym zwiáłkiem łpoio
9: ne/ ktore nieiáki w domowych rzeczách pożytek: nie tylko obe

- 10: cność ciał: nie pochodziŝte á łagodne y gładkie pochlebstwo: ále
- 11: boiaźń boża/ y **bofkie**^go pińmá ŝpołeczna nauká iednoczy á ŝpáia.
- 12: Czytamy w ŝtórych Hiŝtoryach/ że niekthorzy ŝchodzili roz=
- 13: máite Prowincie/ dochodzili nowych ludzi/ zieździli Morzá:
- 14: áby tylko te/ ktorých byli iący z kxiąg poználi/ obecnie teź oglądáli. Tak był doŝedł Pytá=
- 15: gorás Memfitŝkich Mędrcew/ ták Plato do Egiptu/ y do Archity Tárentyńŝkiego/ y do
- 16: oney kráiny/ Włofkiew ŝiemie/ ktorą niegdy **Wielkiá** [!] Greciá nazywano/ z wielką pracą
- 17: zchodźł: ták że on ktory w Atenach był Miŝtrzem/ á záwołány y duzym/ y ktorego náu
- 18: ką one Kollegia á ŝkoły Acádemie rzeczone brzmiály/ ŝtał ŝie pielgrzymem/ y vcźniem:
- 19: woląc ŝie cudzych náuk wŝtydliwie vczyć/ niźli ŝwe wŝfetcźnie á niewŝtydliwie wtrącąc.
- 20: Na koniec gdy ták náuk iákoby po wŝŝyŝtkim ŝwiecie vciekáiących ŝćigał á nálládował/
- 21: poiman był od zboieć morŝkich y záprzedan/ tedy y okrutnemu Tyránowi był poddanym
- 22: będąc poimáńcem/ więźniem/ y niewolnikiem: á przedŝie iź był Philozoffem więczŝŝym y
- 23: zacnieyŝŝym był/ niź ten co go kupił. (marg) **Titus Liui**^o (-)
- 24: Do Liuiuŝŝá Hiŝtoryká/ z ktorego wŝt wdzięczna a bárzo łagodna rzecz płynęła/ czyta
- 25: my że niektorzy zacni ludzie aż z oŝtátecznych Hiŝŝpániey/ y Fráncyey kráioy przycho=
- 26: dzili: że teź the ktorých Rzym ku widzeniu ŝiebie przyciágnąc niemogł/ cźłowieká/ oto
- 27: iednego ŝlawá przywiódłá. Miał thám ten wiek/ nieŝlychány wŝŝyŝtkim wiekom/ á ode
- 28: wŝŝech rozgłáŝáńiu dziw: że oto do tákiego ták wielkiego miáŝtá ludzie wŝŝedŝŝy/ cźegoŝ
- 29: inŝŝego procź miáŝtá ŝŝukáli. (marg) **Appoloni**^o (-)
- 30: Apollonius on/ choźe Mędrzec iáko poŝpolity cźłowiek mowi/ choźe teź Filozoph/
- 31: iáko Pytágorýkowie podáią/ wŝŝedł do Perŝkiej ŝiemie/ ŝchodźł gorę co iá Kaukazem zo
- 32: wá/ ŝchodźł Albány/ Tátary/ Máŝŝágety/ przebogáte one Indyiŝkie Kroleŝtwá przeŝedł
- 33: á na koniec/ przebywŝŝy bárzo ŝŝeroką rzekę Ffizon/ záŝŝedł aż do Bráchmánow/ áby ie=
- 34: dno Hiárczi Mędrzá ná ŝtolicy złotey ŝiedzącego/ y nápijáiącego ŝie z ŝtudnice Tántálu=
- 35: ŝowey/ miedzy nie wielą dyŝcypułow/ o Náturze/ o biegániu gwiazd/ o odmienie dniow/
- 36: roŝpráwiáiącego/ ŝluchał. (marg) **Hiarchas**. (-)Stámądze záŝ przez Elamity/
- Bábilończyki/ Cháldeyczyki/
- 37: Medy/ Aŝŝyriyczyki/ Pártczyki/ Syriyczyki/ Ffeniki/ Arábczyki/ Páleŝtyńczyki/ wrociw=

38: fły do Alexandryey/ zálledł aż do Murzyńskiey ziemie/ áby one bárzo zacne Mędrce
Gim=

39: mnozoffilty y názawołańfły on floneczny ftoł/ ogładał ná piałczyfym brzegu. Nalazł on

40: mąż wfłedy czegoby fie miał náuczyć/ á záfłfe pożytek biorąc więczfły/ ftawał fie vftawi

41: cznie lepłfy fiebie fámego. Pifał o tym doftátecznie w ośmi księgach Ffiloftrátus.

Cáp: 2.

(*marg*) **Paulus.** (-)

42: **A** Le co fie bawię tymi fwieckiem ludzmi? Gdyż fam Páweł Apoštoł/ naczy=

43: nie wybrane/ y Doktor Pogáńfki/ ktory fwiadom będąc ták zacnego w fobie

44: gościá/ mowił. Czyli dofwiańczenia ffukaćie onego/ ktory we mnie mowi

45: Chryftus? (*marg*) **2. Corin:** 12. (-)zkrążywfły á fchodziwfły Dámáfek y Arábiá/ wftąpił
był do Ieru=

46: zálem/ żeby ogładał Piotrá/ y mieffkał v nie⁶⁰ piętnáście dni. (*marg*) **Gala:** 1. (-)Bo
według tey

47: táiemnice/ fiedmi dni/ y ośmi dni/ on kthory miał być káznodzieię v Pogánow/ miał

48: być náuczón.

49: Potym też záś we czternaście lat/ wziáfły z fobá Bárnábaffá y Tythuáfá/ przelożył

50: przed Apoštoły Ewángeliá/ by lepak po proźnicy nie biegł álbo nie biegał. Bo fam nie=

51: wiem co zá moc á fkuteczność iákąż táiemná ma/ żywy głos/ ták że do vřfu tego co fie v=

*Bij

czy

strona: *B2v

Lift S: Hieronimá.

1: czy z vřt onego co vczy przelany/ mocniey brzmi.

strona: *B4v

Lift S: Hieronimá.

(*marg*) **Salomon.** (-)

1: Sálomon fpokoyny/ y miły Páńfki/ obyczáiw popráwia/ o przyrodzeniu náucza/

2: kościoł złącza/ á Chryftuáfá/ y fwiętych god małżeńfkich wdzięczná piońkę opiewa. (*marg*)

Hefter. (-)

3: Hełther w figurze Kościoła/ lud wybawia z niebezpieczeństwa/ y zabiłszy Amána/

4: który się wyklada Nieprawość/ części god/ y dzień święty przesyła do potomków. (marg)

Paralipomenon. (–)

5: Księgi Paralipomenon/ to jest/ zakonu świętego skroczenie/ tak znaczne a tak znamienite=

6: te są/ że jeśli by kto sobie wmyślał bez nich chciał bardziej przypisać/ tedyby się sam

7: z siebie pośmiewał. Abowiem przez wszystkie imienia/ y wszystkie spoienia słow/ dotyka

8: się y onych historii które są opuszczone w księgach Królewskich/ y bez początku wyprawie

9: się kwestii a zagadek z Ewangelii. (marg) **Ezdras. Neemias.** (–)

10: Ezdras y Neemias/ to jest pomocnik **pościelcy** [!] od Pana/ w jedne się księgi złoży=

11: li: budują z nowu kościół/ wywodzą mury miejskie/ y wszystkie ona rzecz ludu który się

12: wracał do ojczyzny/ y wyprowadzenie Kąpłanow/ Lewitow/ ludu Izraelskiego/ nowo=

13: wiernych/ y murów przez wszystkie rodziny/ y rozdzielone budowania wież/ **coż** [!] innego

14: na skorze z wierzchu/ a innego w drzeniu a wewnątrz mają. (marg) **Pfal.** 118. (–)

15: Baczyżżem oto wdzięcznością piłem porwany/ wykroczył z zamiary listow/ a przed=

16: niem nie wypełnił com chciał. Słyszeliśmy tylko cobyśmy mieli znać/ a czego pragnąć że=

17: byśmy też y my mogli rzecz/ żądała dusza moja/ żądać sprawiedliwości twoich na każdy

18: czas. Ale przytym pełni się w nas ono co Sokrates powiedział/ Tho jedno wiem/ że nic

nie wmiem. (marg) **Nouum testamentum. Matthaeus. Marcus. Lucas. Ioannes.** (–)

19: Dotknę jeszcze trochę y nowego zakonu/ Matheusz/ Marek/ Łukasz/ y Jan/ woz o

20: czterech koniach Pańki/ y prawy kor Cherubinow/ co się wykłada/ pełność wmiętność

21: ci/ po wszystkich częściach pełno oczy mają/ skry wykąkują/ łyskawice tam y są biegają/ mają=

22: ią nogi proste/ a ku gorze idące/ grzbiety skrzydlate/ y wszędy latające/ trzymają się ie=

23: den drugiego/ y spleli się zobopolnie/ y thoczą się jakoby koło w kole/ a idą gdzie ie kol=

24: wiek wiatr Ducha świętego wiedzie. (marg) **Epistolae B: Pauli.** (–)

25: Paweł Apostoł piżę do siedmi kościołow/ bo omy list co do Żydow/ wiele ich którzy

26: go nie kładą w poczet. Tymotheusza y Tytusa nauczają/ Filemona za flugą zbiegłym pro=

27: si. O którym ma za to że lepiej milczeć/ niżli mało pisać. (marg) **Actus Apostolorum.** (–)

28: Dzieje Apostolskie/ zdając się głębi historię powiadać/ y thosować ono dzieciństwo

29: rodzającego się kościoła: ale będziemyli wiedzieć że go pisał Łukasz co był lekarzem/ które=

30: go chwala jest w Ewangelii/ obaczmy zaraz/ że tam wszystkie słow/ są lekarstwem

- 31: duffe chorey. (marg) *Epistolae canonicae.* (-)
- 32: Iákub/ Piotr/ Ian/ y Iudás Apoštołowie/ fiedm liftow nápiáli/ iáko krotkich thák
- 33: y duchownych/ ácz zaráz y krotkie y długie: krotkie w flowiech/ ále długie w rozumiech:
- 34: ták że też rzadki ieft/ ktoryby czytáiąc ie/ niepobaczył fie być w rozumie niedofkonálego.(marg) *Apocalipfis* (-)
- 35: Ziáwienie Ianá fwiętego/ ták ma táiemnic wiele/ iáko flow. Małom powiedział/
- 36: bo dla zacności tych kxiąg/ wśfeláka chwałá ich niżśfa ieft. W każdym flowie/ rozmáithe
- 37: fie táią rozumienia. Profzę cie moy namilśfy brácie/
- 38: miedzy temi rzeczámí żyć/ to łobie rozmyśláć/ nic *ine*^{go}
- 39: nie vmieć/ niczym fie innym nie báwić/ iefliżec fie nie zda iuż oto tu ná ziemi/ być mieśfká=
- 40: nie w kroleŧwie niebieskim? Nie radbym by cie miála obchodzić á obrażác proftotá pi=
- 41: má fwiętego y flowá bez ozdoby á nie dworfkie/ ktore álbo z niedofátku wykłádáczew/
- 42: álbo ták ná vrząd fą połožone/ áby lud proŧty łatwiey náuczylí/ á w iedney á theyże fen=
- 43: tencyey/ ináčzey vczony/ ináčzeyby nie náuczony flyśfał. Nie ieftem tákó wśzeteczny y ták
- 44: *tępe*^{go}*rozu*^{mv}/ żebym miał obiecować iż te rzeczy vmiem/ áżeby z tych rzeczy owoc vmiał
- 45: brác/ ktorych korzenie fą w niebie vmocnione: to tylko wyznawam że chcę. Temu kto
- 46: chce ŧluchác á powolen być/ kładę fie przed oczy/ Miŧrzem być niechcę/ towarzysśem być
- 47: obiecuię: Temu kto prósi/ bywa dano/ temu kto kołáce otwieráią/ kto śfuka náyduye.
- 48: Vczmy fie tych rzeczy ná ziemi/ ktorych wiadomość trwála by śnámí w niebie. Wyni=
- 49: dę przeciwko tobie/ rękómá cie obłápię/ y (żeby co nieprzyśtoynie/ á coby pośflo z dumy
- 50: Hermagoreśfowey) oco iedno pytác będziefz/ przyložę fie do tego áby thó ŧtobą vmiał.

Cap: 8.

grafika

Małz

strona: A

Pierwŝe księgi
Moyzeffo: Genefis.

ksiega: Gen

- 1: Poczinaią fie pierwŝe księgi Moi=
- 2: zeffowe/ ktore po żydowŝku zową **Berefith**/
- 3: po Grecku Genefis/ po polŝku księgi Rodzáiu.

kolumna: a

grafika

rozdział: 1

Cap. 1.

- 1: Spráwá ŝesći dni/ ktorych Bog/ ŝwiát ŝtwo=
- 2: rzył/ y rzeczámí ŝthworzonemi ochędożył/ Ná
- 3: koniec y człowieka/ pánem nad wŝŝytkim ŝtwo=
- 4: rzeniem vczyńił.

werset: 1

- 5: **N** A początku
- 6: BOG ŝtworzył
- 7: Niebo y ziemię.

werset: 2

- 8: Ale ziemiá byłą
- 9: nieużytheczna y
- 10: puŝta/ y ciemno=
- 11: ŝći były nád głę
- 12: bokóŝciámi wod:
- 13: á duch páńŝki v=
- 14: noŝił fie nád wo=
- 15: dámi. (*margin*) **Eccle**: 18. **Ebræ**: 11. (-)

werset: 3 Y rzekł Bog: Niechay fie ŝtánye

- 16: ŝwiátłość/ Y ŝtála fie ŝwiátłość.

werset: 4] Vrzaw=

17: Izy Bog fwiátłóć że była dobra/ oddzielił

18: fwiátłóć od ćiemności.

werset: 5] Y názwał fwiá=

19: tłóć dzień/ á ćiemności noc. Stał fie te=

20: dy wieczor y záránie/ dzień ieden.

werset: 6]

21: Y rzekł zás Bog: Niechay fie ftánie v=

22: twierdzenie miedzy wodámi/ á niechay

23: dzieli wody od wod.

(*marg*) **Pfal:** 135. (-)

werset: 7] Vczynił tedy Bog v=

24: twierdzenie/ y oddzielił wody kthore były

25: pod vtwierdzenim/ od onych kthore były

26: nád vtwierdzeniem. Y ftáło fie tak.

werset: 8] Nazwał tedy Bog vtwierdzenie Niebo. Y

27: Itálie wieczor y záránie dzień wtory. (*marg*) **Pfal:** 135. **Iob:** 26. **Proue:** 8. (-)

werset: 9]

28: Rzekł zás Bog. Niechay fie zbiorą wo=

29: dy ktore pod niebem fą ná iedno mieyśce/

30: że fie vkaże fucha. Stáło fie ták.

werset: 10] Y názwał

31: Bog fufzą/ ziemiá/ á zgromádzenie wod/

32: Morzá. Y vzrzał Bog że było dobrze.

werset: 11]

33: Rzekł: Niechay wypuści z fiebie ziemiá

34: trawę zieloną/ kthoraby z fiebie nafienie

35: dawála/ y drzewo iábłczyfte/ dáiące owoc

kolumna: b

1: koźde według narodu **fwe**^{g0}/ á iego nafienie

2: niechay będzie wnim łámym ná ziemi.

3: Stało fie ták.

werset: 12 Y wypuściłá ziemiá trawę

4: zieloną y dáiącą nafienie podług naro=

5: du swoiego/ y drzewo tákież czyniące owoc

6: y máiące náfienie według ofoby swoiey. A

7: vzrzał Bog iż było dobre/

werset: 13 y stał fie wieczor

8: y záránie dzień trzeci.(*marg*) **Pfal:** 135. (-)

werset: 14 I rzekł zás Bog: Niechay fie stáną swiá=

9: tła ná vtwierdzeniu Niebá/ á niechaj czy=

10: nią rozność miedzy dniem y nocą/ á że też

11: będą ná znáki/ ná czály/ ná dni/ y ná roki:

werset: 15

12: áby świeciły ná vtwierdzeniu niebá/ á ós=

13: wiecály ziemię. Y stało fie ták.

werset: 16 I vczynił

14: Bog dwoie swiátlá wielkie: Swiáthło

15: wietfze/ aby było náde dniem: Swiáthło

16: mnieyfze/ by było nád nocą/ y gwiazdy.

werset: 17 Y

17: poftawił ie ná vtwierdzeniu niebá/ aby

18: świeciły nád ziemią/

werset: 18 á żeby były náde **dnie**^m/

19: y nád nocą/ dzieląc swiátlóść od ciemno=

20: ści. Y vzrzał Bog iż było dobrze.

werset: 19 A stał fie

21: wieczor y záránie/ dzień czwarty.(*marg*) 4.**Efd:** 6. (-)

werset: 20 Rzekł zaś Bog: Niechay wody z fiebye

22: wypufzczą rzecz fmykaiącáfie żywą: y la=

23: táiącą nád ziemią pod vtwierdzenim nie=

24: bá.

werset: 21 Y stworzył Bog wieloryby **wielkie** [!] / y

25: wízelką dużę żywiącą y ruchaiącą fie/ kto=

26: rą wydały z fiebie wody w ofoby fwe/ y tu=

27: dzież wízytko co lata według narodu fwe=

28: go. Y vzrzał Bog iż było dobrze/

werset: 22 błogoślá=

29: wił im mowiac: Rośćcie/ mnożcie fie/ á

30: nápełniaycie wody morfkie/ á ptaczy nye=

31: chay fie mnożą ná ziemi:

werset: 23 Y ftał fie wieczor

32: y záránie/ dzień piąty.

werset: 24

33: Y rzekł zaś Bog. Niechay wywiedzye

34: ziemiá duże żywiące w národzie swoim/

35: bydło/ czołgáiące fie robáctwo/ y Be=

36: ftyie/ to iest gádzinę ziemną według ofob

37: swoich: Y ftało fie ták.

werset: 25 A vczyił Bog be=

38: ftyie według ofob swoich/ bydło y wízelkye

39: robáctwo ziemne w ofobách ich. Y vzrzał

40: Bog iż było dobre.

werset: 26 Rzekł.

41: Vczyńmy człowieká ná obraz y podobień=

42: ftwo náłze/ á niechay będzie przełożony ry=

43: bam morřkim/ ptakam powietrznym/ by=

44: dłętom ziemnym/ y tudzież wżytkiej zie=

45: mi/ y temu cokolwiek żywie á rufza fie ná

46: niey. (*marg*) **Sapien: 2: et 10. Eccle: 17. Math: 19. Marci 10. 1. Cor: 11. (-)**

werset: 27 Y stworzył Bog człowieka ná obraz

47: y ná podobieństwo swoie/ ná wyobrażenye

48: Boże stworzył go/ Mężczyznę y niewiałtę

49: stworzył ie.

A

ćie

strona: A3v

Pierwffe księgi

Moyzefłowe

kolumna: a

rozdział: 7

werset: 5

1: Y wczynił Noe wżytko co mu był kol=

2: wiek przykazał Pan:

werset: 6 A było mu fześć feth

3: lat kiedi wody potopu rozlały fie po ziemi.

werset: 7

4: Y wżedł Noe z fyny fwemi/ żoná iego y żo=

5: ny fynow iego fnim do Korabiá przed wo=

6: dámi potopu. (*marg*) **Math 14. Lucae. 17. 1. Petr. 3. (-)**

werset: 8 A z zwierząt czyłtych y nieczy

7: łtych/ y z ptakow tákież/ y ze wżelkiewy [!] rze

8: czy ktora fie rucha ná ziemi [!] /

werset: 9 dwoie á dwo=

9: ie wéźli do Noego w Korab/ famiec y fá=

10: micá/ ták iáko był przykazał Pan Noe=

11: mu.

werset: 10] A gdy minęło siedm dni/ wody poto=

12: pu rozlały fie po ziemi.

werset: 11]

13: Roku fześćfietnego żywotá Noego/ kxię=

14: życá wtorego/ siedmnaftego dnia onego

15: kxiężycá/ porwáły fie wŷitkie ųzodlá prze=

16: páści wielkiej/ y ųpuųthy niebieųkie otwo=

17: rzyły fie/

werset: 12] y ųtał fie defzcz ná ziemi czterdzie=

18: ųci dni y czterdzieųci nocy.

werset: 13] Onego dnia

19: wųzedł Noe y Sem/ Chám/ Iáphet ųyno=

20: wie iego/ y ųoná iego/ z ųonámi ųynow ie^{go}

21: do Korabiá:

werset: 14] ųami y wųzelkie ųwierzę/ y wųzy

22: tko bydło/ y wųzelka rzecz kthora fie rucha

23: ná ziemi/ y wųzelkie ptáųthwo: káždy wed=

24: ług narodu ųwoiego/ wųzytko co vmie látác

25: á ma ųkrzydłá/

werset: 15] weszło do Noego w Ko=

26: rab/ dwoie á dwoie/ ze wųzelkiego ciáłá w

27: ktorým był duch ożywiáiący.

werset: 16] A ktore wesz=

28: ły/ ųámiec y ųamicá ze wųzelkiego ciáłá we=

29: ųzły: iáko był roųkazał Bog: y zámknął go

30: Pan z wierzchu.

werset: 17]

31: Y ųtał fie potop przez czterdzieųci dni

32: ná ziemi. A rozmnożywųzy fie wody/ pod=

33: nioły Korab wyfoko od ziemie/

werset: 18 abowiem

34: bárzo fie były rozláły/ y wśzytko zálały ná

35: wierzchu ziemie. Ale Korab pływał ná

36: wodzie/

werset: 19 y wyláły wody bárzo nád ziemią/

37: ták iż zátopiły wśzytkie gory wyfokie/ pod

38: wśziłtkim niebem.

werset: 20 Piętnáćie łokciow wyl=

39: íza byłą wodá nád gorámi kthore zálała.

werset: 21

40: A ták wytrácone íest kázde cíáło ktore fie

41: rucháło ná ziemi/ ptakow/ zwierząt/ be=

42: ítiy/ y wśzytkich robakow ktorzy fie czołgá=

43: ią po ziemi. Wściornałcy ludzie/

werset: 22 y wśzyćkie

44: rzeczy w ktorych był duch żywotá ná ziemi:

45: pomárły.(*marg*) **Sapi. 10. Eccl. 39** (-)

werset: 23

46: Y wyglądził Bog wśzythko ítworzenie

47: ktore było ná ziemi/ od człowieká aż do by=

48: dlęćią/ ták robáctwo iáko ptáłtwo niebie=

49: íkie/ y wyglądzone íą wśzythkie rzeczy zye=

50: mie/ tylko zołtał íam Noe/ y íi ktorzy ínim

51: byli w Korabiu.

werset: 24 Y trzymáły wody ziemię/

52: íto y pięćdziefiát dni.

rozdział: 8

53: Gdy potrofze wody opádły/ po wypufzczeniu

54: kruká y gołębice/ Noe że [!] wżytkim gminęm kto=

55: ry był w Korabiu wyfzedł/ y ofiarę vczińił pánu

56: Bogu.

kolumna: b

werset: 1

1: **W** Spomniawfzy thedy Bog ná

2: Noe^{go} y ná wżytkie zwierzétá/

3: y bydło ktore fnim w Korabiu

4: było/ y przywiódł wiátr ná zie=

5: mię/ á vbyło wod.

werset: 2 Y zámknio=

6: ne fá ftudnice przepáści/ y vpufty nyebye=

7: fkie/ y záftáwione fá dżdze z niebá.

werset: 3 Y wfte=

8: czyły fie zás wody z ziemie wychodzáce y

9: tám zás idáce/ y poczęły fpádác/ po ftu y

10: pięćdziefiát dni.

werset: 4 Y ośiákl Korab kxięzycá

11: fiodmego/ dnia dwudziéftego fiodmego

12: onego kxięzycá/ ná gorách Armeńfkich.

werset: 5 Ale

13: wody fchodziły y opadály/ aż do dziefiáte^{go}

14: kxięzycá: Abowiem dziefyátego kxięzycá

15: pierwfzszego dnia/ vkazály fie wierzchy gor.

werset: 6

16: A gdy przeminęło czterdzieści dni/ otworzi

17: wży Noe okno w Korabiu ktore był vdziá

18: łał/ wypuścił Kruká/

werset: 7 | ktori wylećiawłzi nie

19: wrocił fie: aż fie były ofufzyły wodi ná ziemi.

werset: 8 |

20: Wypuścił tedy gołebicę zá nim/ aby o=

21: baczył iefli iuż ośiákły wody ná wierzchu

22: ziemie.

werset: 9 | Ktora gdy nie nálázła gdzieby od=

23: poczynęła nogá iey/ wroćila fie kniemu do

24: Korabiá/ ábowiem wody były ná wšitkiey

25: ziemi/ á wyciągnąwłzy rękę łwoię uchwy=

26: ćil iá y wziął do Korabiá.

werset: 10 | A poczekawłzy nád to siedm inych dni/

27: zálie wypuścił gołebicę z Korabiá/

werset: 11 | Ale o=

28: ná przyłeciála [!] do nie^{go} kwieczorowi/ niołąc

29: rozgę oliwną z zielonym liściem [!] w vftách

30: łwoich. Porozumiał tedy Noe iż ośiákły

31: wody ná ziemi/

werset: 12 | przedfię iednák poczekał

32: drugie siedm dni/ y wypuścił gołebicę/ kto=

33: ra fie nie wroćila więcey do niego.

werset: 13 |

34: A ták łześćłetnego pierwfzego roku ży=

35: wotá Noego/ pierwfzego kxiężycá/ pierw=

36: łzego dnia/ opádły wody ná ziemi. Y otwo=

37: rzywłzy Noe dách Korabiá wyglądnał y

38: vzrzał iż ofechł był wierzch ziemie.

werset: 14 |

39: Potym

40: księżycá wtorego/ liodmego y dwudzieŝte⁶⁰

41: dnia księżycá/ wyŝchlá ieŝt ziemiá.

werset: 15

42: Mowił tedy Pan do Noego/ rzeknąc:

werset: 16

43: Wynidzże z Korabiá thy y żoná twoiá/ fy

44: nowie twoi/ y żony ŝynow twoich s tobą/

werset: 17 wŝytkie zwierzétá kthore ŝą przy tobie/ ze

45: wŝelkiego ciáŝá/ ták w lataiácych/ iáko w

46: beŝtyiách/ y wŝytkim robáctwie kthore ŝie

47: czoŝga po ziemi/ wywiedz z ŝobą/ á wy=

48: nidzcie ná ziemię. (marg) **Gene: 1.** (-)Roŝćcież y mnożcie ŝye

49: ná niey.

werset: 18

50: Wyŝzedł tedy Noe/ y ŝynowie ie=

51: go/ żoná iego y żony ŝinowŝkie ŝnim.

werset: 19 Tákież

52: wŝitkie zwierzétá/ bydŝo/ y robáctwo kto=

53: re ŝie czoŝga po ziemi/ wedŝug narodu ŝwe

54: go/ wyŝzli z Korabiá.

(marg) **Leuiti: 11.** (-)

werset: 20

55: Y zbudował Noe oŝtarz Pánu/ á w=

56: ziaŝwŝy ze wŝytkich dobytkow y ptakow

57: czyŝtych/ ofiárował ná oŝtarzu ofiáre zu=

58: peŝną.

werset: 21 I záwoniał Pan woⁿoŝci wdziecz

59: ney/ y rzekł w ŝercu ŝwym. Nikakiey iuż

strona: A4

Genefis rzezzone.

kolumna: a

więcey nie będę złorzeczył ziemi dla ludzi.

1: Abowiem śmyfły y pomyflenie fercá czło=

2: wieczego/ pochopne bárzo ku złemu z mło

3: dości śwey. (*marg*) **Prou.** 22. (-)

strona: A6

Genefis rzezzone.

kolumna: a

rozdział: 14

werset: 20

1: I dał mu Abram dzieśięćinę ze wfyfłtkiego.

werset: 21

2: Tedy rzekł Krol Sodomfki do Abrámá:

3: Day mi duŕze: á ine rzeczy weśmi łobie.

werset: 22

4: Kthory mu odpowiedział: Podnośzę rękę

5: moię ku Pánu Bogu nawyśfemu/ kthory w=

6: łada niebem y ziemią/

werset: 23 iśz od namnieyśfey

7: nići śnowáney/ do rzemyká napodleyfzego/

8: nie wezmę ze wfyfłtkich rzeczy kthore thwo

9: ie śá: byś nie rzekł: Iam vbogácił Abrámá:

werset: 24

10: chybá thego co ziedli młodzieńcy/ y dzia=

11: łow thych mężow kthorzy przyśzli femną/

12: Anerá/ Efcholá/ y Mámbré: ci niechay we

13: zmą działy śwoie.

rozdział: 15

Cap. 15.

- 14: Pan Bog Abrámowi fyna obiecał/ tze mu iłz
15: v wierził/ był vřprawiedliwiony/ á ná znák obie
16: cáney źemie opiffaney od Páná/ ofiárował Pá
17: nu/ y dowiedział fie o pielgrzymřtwie potomkow
18: řwoich.

werset: 1

- 19: **G** Dy tedy thy rzeczy przeminęły
20: iął mowić Pan do Abrámá w
21: widzeniu/ rzekąc: Nieboy fie
22: Abrámie/ Ia ieřtem obrońcą
23: twoym/ y odpłátá twoiá bárzo wielka.

werset: 2

- 24: I rzekł Abram: Pánie boże/ což mi dařz? ia
25: zeydę krom dzieći: A fyn řprawce domu mo
26: iego/ ten ieřt z Damářzku Eliezer.

werset: 3 I ieřzcze

- 27: to przydał Abram. A mnieř nie dał płodu:
28: otho od řlugi mego wychowániec/ dziedzi
29: cem moim będzie.

werset: 4 I nátychmiał rzecz Páńřka řtała fie do

- 30: niego/ rzeknąc: Niebędzie then dziedzi=
31: cem thwoim: Ale kthory wynidzie z żywo
32: thá twego/ tego będzieř miał dziedzicem.

werset: 5

- 33: I wywiodł go zdomu/ y rzekł do nie^g: We
34: zrzy w niebiořá/ á řlic [!] gwiazdy iezli mořesz:

35: I rzekł mu: Ták będzie Plemię twoie.(*marg*) **Pfal:** 105. **Roma:** 4. **Galat:** 3. **Iacobi:** 2.

Gene: 11. (-)

werset: 6

36: Vwierzył Abram Bogu/ á poczytano

37: mu tho ku práwości.

werset: 7 I rzekł do niego: Ia

38: Pan ktorým cie wywiodł z Vr Chálde=

39: yłkiego ábymcí dał the **ziemię** [!] / zebyś ia w=

40: ładnął.

werset: 8

41: Thedy on rzekł: Pánie Boże łkąd

42: tho wiedzieć mogę/ żebym ia miał wła=

43: dnąć?

werset: 9 Odpowiedział mu Pan: Wesmi mi

44: krowę trzyletnią/ tákiefz y kozę/ y báráná/

45: y łkopu trzylethniego/ Synogárlicę tefz/ y

46: gołębicę:

werset: 10 On **wziąwłfy** [!] tho włfyłtko/ rołz=

47: ciął ye ná poły/ á obie części przeciw łobie

48: zobu łthron położył: ále ptakow nie dzie=

49: lił.

werset: 11 I przylećieli ptacy ná one ścierwie/ kto

50: re odganiał Abram.

werset: 12 A gdy łlońce záchodzi

51: ło/ łen ziął Abrámá/ y łtrách wielki á ciem

52: ny przyłzedł nań/

werset: 13

53: Thedy mu thám rzecono(*marg*) **Acto:** 7. **Exod:** 12. **Iudith:** 5. **Gala:** 3. (-)

54: Wiedz wiedząc/ iłz plemię twoie/ ma być

55: przichodniem **wziemi** [!] cudzey/ á prziniewo

56: lą ie ku flufzbie/ y będą ie trapić przez czte

kolumna: b

1: rzyftá lath.

werset: 14 Wífák że iednák narod ktore

2: mu będą fluzyc/ ia będą fadził: y potym wy

3: nidą z wielką máiętnością.

werset: 15 A ty poydziefz

4: do oycow twoich w pokoiu/ pogrzebiony

5: w fthárości dobrej. A cáfu czwartego po=

6: kolonia/ wrocą fie tu: Abowiem iefzcze fye

7: nie wypełniły niepráwości Amorreow afz

8: do ninieyffego czáfu.(*marg*) **Deut:** 34. (–)

werset: 17

9: Gdy tedy záfzło flońce/ ftała fye mgła ^mcie^{na}/

10: y vkazał fie Piec kurzący fye/ y pocho=

11: dnia ogniſtha/ przechodząc między onym

12: rozdzieleniem.(*marg*) **Gene:** 24. 3.**Re:** 4. (–)

werset: 18 Wthen dzień vtzyńił Pan

13: przymierze z Abramem/ mowiąc: Plemie

14: niu thwoiemu dam **ziemię** [!] thę od rzeki E=

15: giptfkiey/ afz do rzeki wielkiey Eufráten/

werset: 19

16: Cyneyczyki/ Cenezeyczyki/ Etmonczyki/

werset: 20

17: Hetheyczyki Phereżeyczyki/ Rápháyczyki/

werset: 21

18: tefz y Amoreyczyki/ Eweyczyki/ Chánáney

19: czyki/ Gergereyczyki/ y Iebuzyczyki.

rozdział: 16

Cap. 16.

- 20: Sará Abrámowi dáła za żonę Agár/ thá po
21: tżawłfy/ páníą z gardziła/ od niey pothym fkará
22: na/ wćiekłá. Ale zá rofkazánim Anyelłkim/
23: wrociłá fie y vkorzyła fie/ y porodziłá Hmaelá.(*marg*) **Ifaie:** 66. **Gene:** 30. (-)

werset: 1

- 24: **S** Arái thedy żoná Abrámo=
25: wá nierodziłá mu dzieci: A=
26: le máiac dziewczkę z Egiptu
27: imieniem Agár/

werset: 2 małżonko

- 28: wi rzekłá śwemu: Otho vczy
29: nił mi Pan ábym nierodziłá: wnidz do dzie
30: wki moiey/ owabych fnadz przynamniey
31: Iniey mogłá mieć sny. A gdy przyłthał ná
32: prośbę iey/

werset: 3 **wzięła [!]** Agár Egiptłką fluzebn

- 33: icę swoię/ wdziefiáci lath po onym gdy mie
34: łłkác potżęli **wziemi [!]** Chánáneyskiey/ y dá=
35: łá ią mężowi śwemu zá żonę.

werset: 4 Ktory włfedł

- 36: do niey. Tedy oná widząc ifz poczęłá/ ięłá
37: gárdzić Páníą swoią.

werset: 5

- 38: I rzekłá Sarai do Abráma: Niepráwie
39: czynifz przeciwko mnie: Iam dáłá fluzebni
40: cę moię do łoná twe^{go}/ ktora widząc ifz po=
41: częłá/ nic mię sobie nieważy: Niechay Pan

42: Łądzi między mną y tobą.

werset: 6 | Odpowiedział

43: iey Abram: Oto (mowiąc) fluzebnicá two

44: iá w mocy twoiey iefth/ czyn' s'nią co chcesz.

45: Gdy ią tedy trapiła Sarái: v'cieklá.

werset: 7 | A gdy

46: ią nálafl Angioł Páńki/ przy íthudni v wo

47: dy ná pułzczy/ ktora iefth ná drodze Sur/

werset: 8 |

48: rzekł do niey: Agár fluzebnico Sárái/ S

49: kąđ idziesz? á dokąd fie bierzefz? Oná odpo=

50: wiedziálá/ od oblica Pániey moiey Sárái

51: v'ciekam. (*marg*) **Gene: 27. Iudi: 13. 4.Re: 13. Lucae: 1. (-)**

werset: 9 |

52: I rzekl [!] iey Angioł Páńki: Wroć

53: fie do Pániey thwoiey/ á vkorz fie pod rę=

54: ką iey.

werset: 10 | I zás iey rzekł: Rozmnożę/ mowi

55: rozmnożyftho plemię twoie/ á nie będzie

56: mogło być zliczone dla wielkości.

strona: B2v

Pierwfie księgi

Moyzefowe

kolumna: 1

rozdział: 21 |

werset: 11 |

1: Przycięlfym tho było Abráhámowi

2: (flýflec [!]) o íynu swoim.

werset: 12 |

3: Thedy mu rzekł

4: Bog: Niechay niebędzie przeciwko tho=

5: bie/ co rzekłá Sará/ o dzieięćiu/ y o flu=

6: żebnicy twoiey: wŕzyćko coć iedno rzecze Sa

7: rá/ fluchay głofu iey:(*marg*) **Roma: 9. Gene: 17. Hebr: 11.** (-)Boć w Izááku będzie

8: tobie wezwano náíenie.

werset: 13 Aleć y fyná fluze=

9: bnice/ rozkrzewię w narod wielki/ ábo=

10: wiem náíenie twoie iefth.

werset: 14

11: Wítał tedy Abráhám ráno/ y wziąwŕzy

12: chleba y fláŕŕę wody/ włożył iey ná plecy/

13: y dał iey dzieięć/ y thák yą odpráwił. Ktora

14: gdy odefzłá/ błądziłá po puŕtyniey Berfábee.

werset: 15 I gdy byłá wypilá wodę z fláŕzki/ **porzu ćilá [!]**

15: dzieięć pod iednym drzewem/ ktore tam

16: było/

werset: 16 y odefzłá: śiadŕzy náprzećiwko opodal

17: ná ieden przeftrzał łuku. Bo thák zlobą

18: mowiłá Nie będę pátrzyłá ná dzieięć v=

19: mieráiące: á liedzac ná przeciwko/ ięłá plá

20: kác wielkim krzykiem.

werset: 17

21: Wyŕluchał thedy Bog głos dzieięćciá

22: y záwołał Angioł Páńŕki Agár z niebá/ mo

23: wiąc: co czyniŕz Agár? Nieboy ŕie. **Abowie^m**

24: wyŕluchał Bog głos dzieięćciá thwego/

25: z miefcá ná ktorým iefth.

werset: 18 Wítań y wezmi

26: dziecię/ á trzymay rękę iego/ boć go w na=

27: rod wielki rozkrzewię.(*marg*) **Gene: 17. Ifaie: 41. (-)**

werset: 19

28: I othworzył oczy

29: iey Bog/ która wzrzawłły studnię wody/

30: szła/ y napełniła flaszkę/ y dała dziećięciu

31: pić.

werset: 20 I był Bog śnim: Thenże rofl/ y

32: mieszkał ná pułtyni/ y był młodzieniec on

33: śtrzelcem.

werset: 21 A gdy mieszkał ná pułfczy Phá

34: ran/ Máthká iego dała mu żonę/ z ziemie

35: Egypťkiey.(*marg*) **Gene: 26. (-)**

werset: 22

36: Thegoż czáfu mówił Abimelech y Phikol

37: Hethman wojská ie^{g0} do Abráhámá/ Bog

38: śtobą iefth we wśyśtkich śprawách twoich

werset: 23

39: Przyfięż mi ná Bogá/ że mi niebędziesz śzko

40: dził/ áni pothomkom moim/ áni rodu mo

41: iemu.(*marg*) **Gene: 20. (-)**ále według miłóśierdzia kthorem

42: vczyńił tobie/ vczyńiłś thefz mnie y ziemi w

43: kthoryś mieszkał iáko przychodzień.(*marg*) **Gene: 26. (-)**

werset: 24 I rzekł Abráhám: Ia przyfięę.

werset: 25 A the=

44: dyfz przymowił Abimelechowi o śtudnię

45: wody którą gwałtem wzięli byli śludzy ie^{g0}.

werset: 26

46: Thedy odpowiedział Abimelech/ Niewie

47: działem ktoby tho wczynił: ále y ty łam nie

48: powiedziałaś mi/ á iam procz dzifieyffego

49: dnia otym nieslyłsał.

werset: 27

50: **Wziął** [!] tedy Abráhám owce y woły/ y dał

51: Abimelechowi: y wczynili obá między łobą

52: przymierze.

werset: 28 I połtháwił Abráhám siedm

53: owiec łthádá łwego łobno.

werset: 29 Kthoremu

54: rzekł Abimelech: co známienuią thy siedm

55: owiec/ kthoreś łobno połtáwił?

werset: 30 on odpo

56: wiedział/ Siedm owiec przymiesz z ręki

57: moiey/ áby mi były na łwiádectwo/ iżem

58: ia wykopał tę łtudnią.

werset: 31 A dla tego nazwa=

kolumna: b

1: no ielth miełce ono Berłábee/ iż thám obá

2: dwa przyłięgli/

werset: 32 y wczynili przymierze o łtu

3: dnia pod przyłięgą.

werset: 33

4: Włtał tedy Abimelech y Phikol Heth=

5: man wołfká ie⁸⁰/ y wrołili łie do ziemie Pá=

6: łeftińkiey. A Abráhám łzczepił ład w Ber=

7: łábee/ y wzywał imieniá Bogá łie=

8: cznego/

werset: 34

9: I mieszkał w ziemi Palestyńskiej

10: przez wiele dni.

rozdział: 22

Cap. 22.

11: Doświadczal Bog w ofiarowaniu Izaaká/ wia

12: ry y posłuszeństwá Abrahamowego: ále offiáro=

13: wánia zábronil/ y obietnice potwirdzil: Nachorá

14: Bratá Abrahamowego narod/ wylitza ná końcu. [grafika](#) (*marg*) **Judith: 8. Eccle: 44. Hebr:**

11. (-)

werset: 1

15: **P**O tym Gdy fie ty sprawy staly/

16: doświadczal Bog Abrahamá

17: y rzekl do niego: Abrahamie

18: Abrahamie. On odpowie=

19: dzial/ owo ia ielthem.

werset: 2 Rzekl

20: do niego/ wezmi syná twego iedynaká kto

21: rego miuiesz Izaaká/ idz fnim do ziemie

22: widzenia/ á thám go offiarujesz ofiarę zu

23: pełną/ ná iedney gorze/ ktorą vkażę tho=

24: bie. (*marg*) **Ioann: 8. (-)**

werset: 3 Thedy Abraham wnocy wtawilfy/ o=

25: siodlal ofla swoiego/ poiwilfy z sobą dwu

26: mlodziencu/ y Izaaká syná swoiego. A gdi

27: narabal drew ku paleniu zupelney offiary/

28: sfedl ná miesyce ná kthore mu byl przyka=

29: zal Bog.

werset: 4 Pothym dnia trzeciego podnio=

30: wilfy oczy/ vzrzal ono miesytce zdáleká.

werset: 5

- 31: I rzekł do służebników swoich. Pocze=
32: kaycie tu z oslem/ á ia y dziecię aż do tám=
33: tąđ śpieśńnie poydziemy/ pothym gdy da=
34: my chwałę/ (Bogu)/ wroćiemy śie do was.

werset: 6

- 35: Wziął też drwá ku paleniu zupełney offiá
36: ry y włożył ná Izaáká śiná **fwe**^{g0}: á śam niośl
37: w rękách śwych ogień y miecz. A gdy śzli obá
38: dwa pośpołu/

werset: 7

- 39: rzekł Izáák oycu śwemu: Oy
40: cze moy. On odpowiedział/ co chceś śynu?
41: Oto (powiáda) ogień y drwá/ gdzieś ieśt
42: offiárá zupełna?

strona: B5

Genezis rzecone.

kolumna: a

rozdział: 26

werset: 4

- 1: Rozmnożę plemię twoie/
2: iáko gwiazdy ná niebie: y dam pothom=
3: kom twoim wśłytkie powiáty otho the/ á
4: będą błogosláwione w **plemieniu** [!] twoim
5: wśłytkie Narody ziemi:(*marg*) **Gene:** 12. 18: 22. **Roma:** 4. (-)

werset: 5

- 6: przeto iż Abrá=
7: háń powolnymbył głófu memu/ á pilno=
8: wał przykazánia y poruczeńśtwá mego/

9: Obrzędy chwalebne: y prąwá moie chował.

werset: 6

10: Zořthał tedy Izáák w Gerarách.

werset: 7 ktore=

11: go gdy Mieřćzanie tego miářtá pytáli o

12: żonę iego/ odpowiedział: Syořtrá moia

13: ieřth. (marg) **Gene: 12. et 20.** (-)Bo ťye obawał wyznáć żeby mu była

14: oddaná wmałżeńřkie řthadło: rozwaźaiąc

15: łobie/ by go lepak niezábili dla iey vrody

16: á pięknořci.

werset: 8 A gdy iuź minęło dni niemá=

17: ło iego thám mieřćkaniu/ wygláđaiąc Abi

18: melech krol Páleřtyńřki oknem/ vřrzał że

19: kuńřthue (Izáák) z Rebekką żoną řwo=

20: ia.

werset: 9 I wezwawřřy go rzekł: Yářna rzecz

21: ieřť że to żoná twoia: Czemuř nieprawdzi=

22: wie powiađał/ że by řiořtrá twoia była? od

23: powiedział: Bałem řye bym nie zginął

24: dla niey.

werset: 10 I rzekł Abimelech/ czemuř námi

25: wodził? Mogł řye ktho z ludu poznać z żo

26: ną twoia/ thedy byř był przywiodł ná nas

27: wielki grzech

werset: 11 Przykazał potym wřřyřkie=

28: mu ludu mowiąc: Kto by řye dotknał cżło

29: wieká tego żony/ řmierćia zginie.

werset: 12

30: Siał thedy Izáák w oney řyemi/ y wziął

31: tegoż roku/ Ito kroć ták wiele iáko wyśiał/

32: y błogofláwił mu Bog/

werset: 13 y był vbogácon

33: ten człowiek/ y rofl wfcześćiu y mnożył fye

34: thák że fye Ithał vprzeymie á vśilnie wiel=

35: kim.

werset: 14 A miał Ithátku/ owiec/ bydłá/ y cze=

36: ládzi bárzo wiele. Stąd że zazrzác mu

37: Páleftynowie/

werset: 15 wślytkie Ithudnie ktore by

38: Iy wykopáli fludzy oycá iego Abráhámá/

39: the ná ten czás zámiotáli y záfypáli zie=

40: miá:

werset: 16 thák bárzo mu zazrzeli: że theż Iam

41: Abimelech mowił do Izáaká/ Odidz od

42: nas/ boś fye Ithał możnieyśfym niż my nie

43: rowno.(*marg*) **Gene: 21.** (-)

werset: 17

44: A on odśfedwśfy miał fye ku Ithrumieniu

45: Gerare iżby thám mieśzkał:

werset: 18 Kopał záśie

46: inIze Ithudnie/ ktore byli wykopáli flu=

47: dzy oycá iego Abráhámá/ y ktore byli po

48: iego I śmierći zámiotáli Philiftnowie: I

49: názwał ie tymIż imiony/ ktorymi przed=

50: thym oćiec był názwał. (*marg*) **Gene: 13.** (-)

werset: 19 A kopáiąc przy

51: Itrumieniu/ náleżli wodę żywą.

werset: 20 Ale y tám

- 52: Íwar záffedł páfterzow Gerary przeciwko
53: páfterzom Izáákowym/ mowiących/ Ná
54: Íśá tho wodá. I dlá thego: imię studniey
55: z onego co sie było przytráfiło názwał/ Po
56: thwarz.

werset: 21

- 57: Kopáli záfy y infá: y o onę fye też fwá
58: rzyli (á że sie onię wadzili) názwał iá (Se
59: thna) to iest. Nieprzyaciéłstwo

werset: 22 | Wezbra

kolumna: b

- 1: wífy fye Ítámtąd/ kopał iná Íthudnią/ o
2: którą fye iufz niewárzyli: przetho názwał
3: imię iey/ Rechoboth: to iesth Rozłse=
4: rzenie mowiác: Theraz rozłzyrzył nas Pan á
5: dał nam rość ná ziemi.

werset: 23 | Wítąpił thedy Izá

- 6: ák z onego miefcá do Berlábee.

werset: 24

- 7: Thám vkazał fye mu Pan oney nocy/
8: mowiác: Ia ielthem Bog Abráhámá
9: oycá twoiego/ nie boy fye/ bo ia stho=
10: bą ieltem. Będęc blogośláwił/ á rozmno=
11: zę plemię thwoie/ dla Abráhámá fluzebni
12: ká mego.

werset: 25 | Przethośz zbudował thám oł=

- 13: tarz Pánu: á wzywáiąc imienia Páńskie=
14: go/ rozbił namioth: y przykazał flugam
15: Íwoim by kopáli Íthudnią.(marg) **Gene: 21.** (-)

werset: 26

- 16: Ná tho mieſce gdy przyiácháli z Gerar
17: Abimelech/ y Ochozath przyáciel iego/ y
18: Phikol hethman nád rycerſtwem:

werset: 27 mowił

- 19: donich Izáák:(*marg*) **Iudi: 11.** (-)Pocoſcie przyſzli do mnie
20: człowieká kthoregoſcie nienawidzieli y
21: wypędzili od ſyebie?

werset: 28 Oni mu odpowie=

- 22: dzieli/ Widzielifmy fthobą być Pána/ y
23: dla tegoſmy rzekli: Niechay będzie przy=
24: ſyęgá miedzy námi/ á wftápm y w przymie
25: rze:

werset: 29 ábyſ nam nic złego nieczyńił/ thák

- 26: iákoſmy theſz nic twego ſye nie tykáli/ á=
27: niſmy vczynili czym by ſye mogł obráżác
28: áleſmy cie wpokoju puſćili rozmnożonego
29: błogofłáwieniem Páńſkim.

werset: 30 Thedy ſprá=

- 30: wił ná nie gody. A gdy ſye náiedli y nápiłi/

werset: 31

- 31: wftawifly ráno/ przyſyęgli ſobie zobopol=
32: nie: y puſcił ie Izáák ſpokoyne ná mieſce
33: ich.

werset: 32 Alici oto przyſzli tegoſz dnia fludzy Izá=

- 34: ákowi/ powiádaiąc mu/ o ſtudniey ktho=
35: rá wykopáli/ y thák mowiąc: Nálezi=
36: chmy iuſz wodę/

werset: 33 przetho nazwał iá (Seb=

- 37: bá) tho iéŧh Obffitość/ á imię miáŧthu
38: dano Berlábee/ ktore trwa aż do niniey=
39: Ífego dnia.(*marg*) **Gene: 36. Gene: 27.** (-)

werset: 34

- 40: Ezau we czterdzieści lath poiął dwie że
41: nie/ Iudith corkę Beery Etheyŧkiego/
42: y Báfemáth corkę Elonową z thegoż mie
43: Ícá:

werset: 35 jedno że obiedwie niebyły ku myŧli

- 44: Ífáákowi y Rebekce.

rozdział: 27

Cap. 27.

- 45: Iakob zá poradą máthczyną/ przechwycił
46: Błogofławieńŧtwo brathu Ezau/ y dla gnie
47: wu iegofz/ do Lában aby ŧzedł/ ięłá mu mathka
48: radzić.

werset: 1

- 49: **S**Thárzał fye thedy Izáák/ y
50: záŧzły bilmem oczy ie^{go} ták że
51: widzieć niemogł: y wezwał
52: Ezau ŧyná fwoiego ŧtárŧfe=
53: go/ á rzekł do niego: Synu
54: miły. On odpowiedział: owo ia iéŧ.

strona: Cv

Pierwŧŧe księgi Moyzeŧfowe

grafika

kolumna: a

rozdział: 30

werset: 41

- 1: Przeto gdy napierwffe przypuffczenie do
2: owiec bywáło/ kładł Iakob rozgi do ko=
3: ryth w wodę przed oczy Baránow y owiec
4: áby zápátrzájąc fie ná nie poczynály.

werset: 42 |Ale

- 5: kiedy pozne przypuffczánie bywáło y poczę
6: ćie poslednie/ nie kładł ich. I itály fie wżyt
7: kie ktore były pozne Lábánowe: á kthore
8: ránego czáfu Iákobowe.

werset: 43 |I zbogácił fie

- 9: ten człowiek niezmiernie y miał thrzod
10: bárzo wiele/ fluzebnic tákież y flug/ wiel=
11: błádown y oflow.

rozdział: 31

Cap. 31.

- 12: Iakob nawięcey áby włuchał Páná/ zebrał fie
13: do oyczyzny kryiomko z żonámi y z dziećmi/ Rachel
14: bogi oycowe zánioflá y wywodlá oycá foremnie fzu
15: káiącego. Potym z Lábánem Iakob przymirze **vciniwfy [!]** /
16: wrocił fye do fwego.

werset: 1

- 17: **G** Dy pothym wflyflá rzecz fy=
18: now Lábánowych mowią=
19: cych: odiał/ pry Iakob wflyt
20: ko co było oycá náflęgo/ á zbi
21: wfly fie z iego ftátku/ itálfie
22: flawnym:

werset: 2 |ktemu obaczył twarz Lábáno=
<http://rcin.org.pl>

23: wę/ że fie nie ták kniemu miał iáko wczorá

24: álbo ongi:

werset: 3] á nawięcey że mu Pan mowił:

25: wroc' fie do ziemie oycow twoich/ y do ro=

26: dziny twoiey/ á będę łtobą:

werset: 4] Połłał y wyz

27: wał Rachel y Lią ná pole/ gdzie páłł trzo

28: dy/

werset: 5] y rzekł gim:Widzę twarz oycá wałł=

29: ego/ iż fie nieták ku mnie ma iáko wczorá

30: y przed tym. (marg) **Gene: 32.** (-)Ale Bog oycá moiego był fem

31: ną.

werset: 6] A fámi wiećie/ zem ći ze wśfyćkiey śiły

32: łwey łłużył oycu wałłemu.

werset: 7]

33: I owłłsem oćiec wałz ofłukał mie/ á od=

34: mieniał zapłátę moię dziefięc kroć: wśłák

35: że iednák niedopusćił mu Bog áby mi łzko

36: dził.

werset: 8] Bo iefli kiedy rzekł: Płtre będą myto

37: twoie: wślyłtkie owce rodziły płtry płod. A

38: gdy záś powiedział/ Białe wślyłtkie wez

39: miełz zá myto: wślyłtkie trzody białe rodzi

40: ły.

werset: 9] I wziął Bog máiętność oycá wałłego/

kolumna: b

1: á dał mi.

werset: 10] Abowiem gdy čás poczynania

2: owiec przyłłedł/ podniołłem oczy łwe/ y

3: wzrzajem we śnie/ iż łamcowie zeymo=

4: wali fye z łamicami/ pŃthrzy/ frokáci/ y

5: rozmáitey bárwy.

(*marg*) **Gene:** 28. et 32. (-)

werset: 11 I rzekł Angioł Páńłki

6: do mnie weśnie: Iakob? odpowiedziałem

7: owo ia/

werset: 12 On zaś rzekł: Wznies oczy two

8: ie/ y ogląday wŃzycki łamce ktorzy fye z

9: zeymują z łamicami/ pŃtre/ frokáte y nákra

10: piáne. Bom widział wŃfytko coćkolwiek

11: vczyił Lában.

werset: 13 Ia iełtem Bog Bethel/

12: gdzieś pomázał kámień/ y obietnicés mi

13: łlubił. A ták teraz wŃtań á wynidz z tey zie

14: mie/ y wroc fye do oyczyzny twoiey.

werset: 14 I odpo

15: wiedziály iemu Rachel y Lia/ Zaliż iełzcze

16: co iełt co by nam zołtáło wmáietnościach

17: y wdiedzictwie domu oycá náłfe^{go}?

werset: 15 wŃłak

18: iáko zá obce nas poczytał łobie y przedał/

19: á zyadł to co byłá zapłátá náłfá.

werset: 16 Ale Bog

20: odiał bogáctwá oycá náłfego: á dał ie nam

21: y fynom náłfym: A ták wŃfytko coć przyka=

22: zał Pan Bog czyń.

werset: 17

23: Tedy wŃtał Iakob: y wŃdziwŃfy dzieci

24: y żony swoie ná wielbłądy/ szedł precz:

werset: 18 | á zá

25: brał wślytkę máiętność swoię/ tak trzody/ iáko co iedno był w Mefopotámiey nabył/

26: máiąc sye ku oycu swemu Iáákowi do zie=

27: mie Chánáneyfkiey.(*marg*) **Gene: 38. 2.Re: 13: Gene: 35. (-)**

(*marg*) **Theráphim: Iedni bałwany rozumieią, a drudzi obrazi fktorich Laban
Prakthikował, y dla tegoz gie Rachel wzięła, byfieniedowiedział, gdzie fie obroćili.**

(-)

werset: 19 | Ná then czás szedł był

28: Lában ku fthrzyżeniu owiec/ á Rachel v=

29: krádlá bałwany y bogi **oyća [!]** swego.

werset: 20 | A Ia=

30: kob niechćiał tego oznaymić Thefzći swe=

31: mu/ że miał odeść.

werset: 21 | Gdy tedy odszedł thák

32: on iáko to co iedno ku iego práwu nalezá

33: ło/ przepráwiwłzy sye przez rzekę/ szedł

34: przeciw gorze Gáláád.

werset: 22 |

35: Dano thedy znác Lábánowi trzećiego

36: dnia/ że vćiekál Iakob.

werset: 23 | On wziąwłly brá

37: cią swoię/ gonił gi przez siedm dni: y pości

38: gnął ná gorze Gáláád.

werset: 24 | Ale widział we=

39: śnie Páná mowiącego łobie/ Wáruy byś

40: co przykro nie mowił przeciwko Iakobo=

41: wi.

werset: 25 | Iuż był Iakob rozbił namiot ná go=

42: rze:(*marg*) 2.**Re:** 13. 1.**Para:** 6. (-)A gdy go pogonił z bracją swoią/ ná

43: teyże sye gorze położył:

werset: 26

44: Y rzekł do Iakobá: Przeczeńs ták vczyńił/

45: żeś krom wiedzenia mego zabrał corki

46: moje iákoby poymáne mieczem?

werset: 27 Czemuś

47: zá mą niewiádomością chćiał vćiec/ ániś

48: mi tego oznaymił że bym cie był odprowá=

49: dził z wefelem/ z piewániem/ z Bębny y lu

50: tniámi?

werset: 28 niechćiałeś tego mieć ábym wždy

51: pocałował był syny moje y corki: nie mą=

52: drzeńs łobie poczał/

werset: 29 Oto y teraz przemogłá

53: by moc moiá/ żebym ci to oddał: Ale Bog

54: oycá thwego wczorá mi rzekł/ Wáruy byś

55: nie mowił co przykrego przeciw Iakobo=

56: wi:

werset: 30 Bądź ták/ chćiałoć sye iáchác do przy=

57: iációł/ á miałeś wołá do domu oycá twe=

58: go: czemużeś wždy pokradł Bogi moje?

Odpowie

strona: C2

Genesis rzezone.

kolumna: a

werset: 31

1: Odpowiedział Iakob: zem sye wybrał

2: zá niewiádomością twą/ bałem sye byśmi

3: mocą nie odiał corek śwych.

strona: C4

Genefis rzezzone.

rozdział: 36

kolumna: a

Cap 36.

1: Ezau dla wielkiej obfitości z żoną y z dziećmi od

2: szedł od Iakobá brátá swego. Rod też wżyciek Eza

3: ow w kxiążętách y w kroloch/ opifuie.

werset: 1

4: **T** Ho iest rod Ezau/ ktory słowie

5: iest Edom.

werset: 2 Ezau wziął żony z

6: corek Chánáánfkich:(*marg*) **Gene: 27.** (-)Adę corkę

7: Elom Heteyfskiego/ y Ooliba=

8: mę corkę Ani corki Sebeoná Heweyczy=

9: ká: (*marg*) **Gene: 28.** (-)

werset: 3 y Báfemáth corkę Iímáhelowá/ síótrę

10: Nabáiothowę.

werset: 4 I porodziła Adá/ Elifá=

11: zá: á Báfemath porodziła Ráhuelá:

werset: 5 Ooli

12: bamá porodziła Iehufá/ y Iheloná y Cho

13: re: Ci to synowie Ezau ktorzy mu fye zro=

14: dzili w ziemi Chánáneyfkiey.(*marg*) **Gene: 12.** (-)

werset: 6

15: Wziął thedy Ezau żony swoie y syny y

16: corki/ y wżelkiego człowieká domu swego/

17: tudziez y máiętność/ y dobythki/ y wśzytko

18: co iedno mógł mieć w ziemi Chánány=

19: fkiey/(*marg*) **Gene: 15.** (-)y fzedł do infzey kráiny/ á odźzedł od brá

20: tá fwego Iakobá:

werset: 7] Bo bárzo byli máiętni/

21: ták iż pośpołu miefzkác niemogli/ áni ich

22: mogła znośić ziemiá w ktorey pielgrzymo

23: wáli/ dla mnośtwá trzod.

werset: 8] I miefzkał E=

24: zau ná gorze Seyr á tegoz (Ezau) zowia

25: Edom.

werset: 9] A ten ieft Rod Ezau/ oycá kráiny E=

26: domfkiey ná gorze Seyr/

werset: 10] y thy imioná fy=

27: now iego. Elifáz fyn Ady żony Ezau/ Rá

28: huel też fyn Báfámáth żony iego.

werset: 11] I miał

29: Elifáz fyny Themáná/ Omará/ Sefoa/

30: Gátháná/ Cenezá/ y Chore.(*marg*) **Gene: 36.** (-)

werset: 12] I byłá Tham

31: ná miłośnicá Elifázá fyná Ezau: kthora

32: mu porodziła Amalechá. Ci fą fynowie A=

33: dy żony Ezáu.

werset: 13] A fynowie Ráchuel: Naath

34: y Zará/ Semmá y Meza. Ci fynowie Bá

35: femáth żony Ezau.

werset: 14] Byli też y fynowie Oo=

36: libamy corki Any corki Sebenonowey/

37: żony Ezau/ ktore mu zrodziła/ Iehus y

38: Ihelon y Chore.

werset: 5 Ci też kxiążetá fynow Ezau. Synowie

39: Elifazá pierworodnego fyná Ezau: kxią=

40: żę Themán/ kxiążę Omar/ kxiążę Sefua/

41: kxiążę Cenez/

werset: 16 kxiążę Chore/ kxiążę Gá=

42: than/ kxiążę Amalech.

43: Ci fą fynowie Eliffázowe wziemi E=

44: domłkiey/ y cífz fynowie Ady.

werset: 17

45: Thakież cí fą fynowie Ráhuelowy fyná

46: Ezau: Kxiąże Náhath/ kxiążę Zará/ kxią

47: żę Semmá/ kxiążę Mezá/ the fą kxiążetá

48: Ráhuelowy w ziemi Edomłkiey y cí fyno=

49: wie Báfemáth żony Ezau.

werset: 18

50: Ci zás fynowie Oolibamy żony Ezau:

kolumna: b

1: kxiążę Iehus/ kxiążę Ihelon/ kxiążę Cho=

2: re. Te kxiążetá Oolibamy corki Any zo=

3: ny Ezau:

werset: 19 Ci fą fynowie Ezau y the kxiążę

4: tá ich: á ten słowie ieft Edom.

werset: 20

5: Ci fą zás fynowie Seyr Horreowego

6: ktorzy miełzkáli wtey ziemi/ Lothán/ y So

7: bal/ Sebeon/ Anan/

werset: 21 Dífon/ Afér/ y Di=

8: fán.(*marg*) 1.**Par**: 2. (-)The fą kxiążetá Horreowy fyná Seyr

9: w ziemi Edomŝkiey/

werset: 22 Byli teŝ fynowie Lo=

10: thán Hory y Heman/ á byłą ŝioŝtrá Lotá

11: nowá Thámná. (*marg*) **Gene:** 36. (-)

werset: 23

12: A ci záfy Sobál: Aluhan/ Má

13: neeth/ Ebál/ Seffo y Onam.

werset: 24 A zebeowi

14: záŝ fynowie ci: Achía y Anán. Tho ieft ten

15: Anan/ ktory nálaŝl (Iemym) wody ciepłe

16: ná puŝczy/ gdy páŝl oflice Sebeoná oycá

17: ŝwoiego. (*marg*) **Leui:** 19. (-)

werset: 25 I miał fyná Dizáná/ á corkę Ooli

18: bamę.

werset: 26 Dyŝánowi lepak fynowie ci. Abdám

19: Iefbán/ Iethran y Charán.

werset: 27 Ci teŝ záŝ Sy

20: nowie Efer: Bálááná/ Sewan/ y Achan

werset: 28

21: Miał theŝ fyny Diŝan/ Huŝá y Araná.

werset: 29

22: Te kxiąŝetá Horreyŝcy: kxiąŝę Lotan/

23: kxiąŝę Sobal/ kxiąŝę Sebeon/ kxiąŝę Aná

werset: 30

24: kxiąŝę Dyŝon/ kxiąŝę Efer/ kxiąŝę Diŝan:

25: thy kxiąŝetá Horreyŝcy: ktorzy roŝkázowá

26: li w ziemi Seyr. (*marg*) **1.Para:** 1. (-)

werset: 31

27: Krolowie lepak ktorzy krolowáli w zie=

28: mi Edom/ przed tym nizli mieli krolá fy=

29: nowie Ifráhelfcy/ íi byli:

werset: 32 Belá fyn Beo

30: row/ á imię miáltá iego Denábá.

werset: 33 Vmárł

31: pothym Belá/ y krolował po nim Io=

32: báb fyn Zary z Bozrá.

werset: 34 I gdy vmárł Io=

33: bab/ krolował zás Huzán z ziemie The=

34: máńfkiey.

werset: 35 Ten tež gdy vmárł/ krolował po

35: nim Adad fyn Bodády/ ktory porázil Má

36: dyáńczyki w kráinie Moábńkiey: á imię

37: miáltá iego Awith.

werset: 36 A gdy vmárł Adád/

38: krolował po nim Semlá z Mázreky.

werset: 37 Gdy

39: zás y ten vmárł/ krolował ponim Saul od

40: rzeki Rohoboth.

werset: 38 Gdy tež zás ten vmárł/

41: poštąpił po nim ná kroleśthwo Bálánan

42: fyn Achoborow.

werset: 39 Gdy takież y ten vmárł/

43: krolował zás Adár: á imię miáľthá iego

44: Phau: á zawno żonę iego Meetabel/ cor

45: ká Mátredy/ corki Mezáábowey.

werset: 40 The ľą tedy imioná kxiążąth Ezau po

46: rodzinach/ y po mieścách y przezwińkách

47: ich: Kxiążę Thámná/ kxiążę Aluha/ kxią=

48: że Ietheth/

werset: 41 kxiązę Oolibamá/ kxiązę E=

49: lá/ kxiązę Phinon/

werset: 42 kxiązę Cenez/ kxiązę

50: Themán/ kxiązę Mábzár/

werset: 43 kxiązę Mágdy

51: el/ kxiązę Hyrám: The fá kxiążethá E=

52: domscy obywáiący wziemi pánowánia

53: Íwego/ á then íest Ezau óciec Idumeyczy

54: kow.

rozdział: 37

werset: 44

55: I miefzkał Iakob w ziemi Chánány=

56: Íkiew/ w ktorey ociec iego pielgrzymował/

werset: 45 á the fá rodziáie iego.

C iiij

Caput

strona: C6v

Pierwffe księgi

Moyzeflowe

kolumna: a

rozdział: 41

werset: 21

1: Ocućiwfzy gdym zászáfnał/

werset: 22 widziałem

2: drugi fen. Siedm kłófow wyraftáło z ie=

3: dnego zdzblá/ pełnych y bárzo pięknych:

werset: 23 á

4: druga siedm takież z dzblá iednego cien=

5: kich zaráżonych rdzą/ y zwiędłych:

werset: 24 Kto=

6: re pierwŕzych cudnoŕc poŕarły. Powiada=

7: łem the ŕny wieŕzcŕkom: á ŕaden mi nieu=

8: miał nic powiedzieć.

werset: 25 Odpowiedział Iozeph: Sen Krolewŕki

9: iednoŕtáyny ielt/ á co náprzŕŕzły cŕás Bog

10: ma vcŕznic tho vkazał Pháraónowi.

werset: 26

11: Siedm wołow kraŕnych/ y fiedm kłofow

12: pełnych: znáczá fiedm lath ŕzynnych/ á obie

13: the rzeczy iedno známionuiá:

werset: 27 A fiedm teŕ

14: wołow chudych kthore wyŕŕzły po nich/ y

15: fiedm kłofow ćienkich y od goráćá v wię=

16: dłyh/ łá fiedm lath przŕŕŕŕŕego głodu/

werset: 28 ktore

17: thymŕe rzędem wypełniá fie.

werset: 29

18: Otho fiedm lath przŕyda obfitoŕci wiel

19: kie y we wŕŕŕćkiey ziemi Egyphŕskiey:

werset: 30 po

20: ktorych będa záŕ drugie fiedm lath tákie=

21: go nieurodzáiu/ iz zápámiętháiu ludzie

22: wŕŕŕŕŕŕŕkiey ktora przed thym była hoyno=

23: ŕci. Abowiem głod wŕŕŕŕŕŕŕkę ziemię/

werset: 31 á

24: wielgi niedoŕtátek/ hoyná ŕyznoŕc pier=

25: wŕŕŕŕŕŕŕ lath zepŕuiá.

werset: 32 A tho ŕeŕ po wtore wi

26: dział fen ku iednemu cyłu bijący: znák iest

27: pewności/ że sie stanie słowo Boże á tym

28: sie spiefzniey wypełni.

werset: 33 A Przetho teraz Krol niechay opátrzy

29: mężá spráwnego y czuynego/ á przełóży go

30: Włódárzem ziemie EGYPTHFKIEY/

werset: 34 żeby on

31: wítawił wrzędniki ná wżyćkie sthrony/ á=

32: by piąthą część zboża przez thę siedm lath

33: żyznych/

werset: 35 ktore iuz theraz máią być/ zbie=

34: ráli do gumien:(*marg*) **Acto: 7.** (-)á wżyftko zboze pod Phá

35: ráonową mocą/ niechay chowáią wżpi=

36: chlerzach po mieściech/

werset: 36 á gothuią ie ná

37: siedm lath głodnych ktore máią znędzić

38: EGYPTH áby niezáginełá ziemia głodem.

werset: 37

39: Podobáłá sie Pharáonowi y wżyftkim

40: słuźebnikom ie^{go} tá rádá/

werset: 38 y mowił do nich:

41: Zaž możemy náleść iemu podobnego mę=

42: zá/ ktoriby thák ducha Bożego pełen był?

werset: 39

43: thedy rzekł do Iozephá: Ponieważ zec

44: Bog wżyftko vkazał cóś mowił/ á zaż

45: mogę mędrzszego y tobie podobnego náleść

werset: 40

46: Ty będziesz nád domem moim/ ná tve ro=

47: I kázanie lud wżyfthek posłuffen będzie/ Iá=

48: mą thylko krolewfką ftholicą będę nád cie

49: wyłfy. (*marg*) **Pfal:** 104. 1.**Mac:** 2. **Actu:** 2. (-)

werset: 41 I rzekł po wtore Pháráo do Ioze=

50: phá: Othom cie vftáwił nád wżyfthkim E=

51: gypthem.

werset: 42 I ziął pierłcień z ręki swoiey/ á

52: włożył gi ná rękę iego/ y oblokł go wżáthę

53: Bifiorową/ á ná fzyię łáncuch złoty obwi=

54: nął.

werset: 43 Kazał mu też wfięć do fiebie ná woz

55: á woźnemu kazał wołác/ żeby fie wżyfthcy

kolumna: b

1: kłániáli/ á wiedzieli go być fprawcą wżyfth

2: kiej ziemie Egiptfkiej.

werset: 44 Mowił też krol E

3: gyptfki do Iozephá: Iá iefthem Pháráo:

4: krom rofkázania twego nie ruży żaden rę=

5: ki álbo nogi we wżyfthkiej ziemi Egiptfkiej

werset: 45 I przemienił imię iego/ á názwał go ięzy=

6: kiem Egiptfkim/ Zbáwicielem fwiátá. I

7: dał mu żonę Afoneth/ corkę Putyphárową

8: Kxiędzá Heliopolfkiego. Thedy iáchał Io

9: zeph po ziemi Egiptfkiej.

werset: 46 Trzydzieści

10: lath miał kiedy ftánał przed oblicznością

11: krolá Pháráoná/ y obiáchał wżyfthkie E=

12: gypthfkie powiáthy.

werset: 47

13: Przyślzá pothym vrodá przez liedm lath

14: gdy zboże wlnopie z wiázano/ zwieziono

15: ie do fthodoł Egiptfkich.

werset: 48 I Ták też wżyftká

16: hoyność zboża powżyftkch miáltách/

17: bylá zwiezioná.

werset: 49 I táka bylá obfityć pże=

18: nice/ że fie theż piafkowi morfkiemu ro=

19: wnálá/ y wżelką miarę przeliągálá.(*marg*) **Gene: 46.** (-)

werset: 50

20: Pierwey niźli głod przypadł/ miał Io=

21: zeph dwu fynu ktore mu porodziłá Afe=

22: neth corká Puthyphárá kxiędzá Heliopol

23: fkiego.

werset: 51 I názwał imie pierworodnemu

24: Mánálfes/ mowiąc: Kazał mi Bog zá=

25: pomniec wżyftkich prac moich/ y domu oy

26: cá mego:

werset: 52 á drugiemu dał imię Effraim/

27: mowiąc: Rozmnożył mię Bog w ziemi

28: chudoby moiey.(*marg*) **Acto: 7.** (-)

werset: 53

29: Potym gdy przemineło liedm lath ży=

30: znych/ ktore były w Egipćie:

werset: 54 ięli nádcho=

31: dzieć liedm lat głodnych/ ktore był Iozeph

32: opowiedział/ thák iż po wśfyftkiey ziemi

33: głod fie zmogł/ y w ziemi też Egiptfkiey

34: niebyło bez niego.

werset: 55] A gdy iuż ludziom głod

35: dokuczał/ wołali do Fáraóna żywności żą

36: dáiąc. A on gim odpowiedział: Idźcie do

37: Iozephá/ á cokolwiek on wam káže/ tho

38: czynćie.

werset: 56] Szyrzył sie tedy wśtawicznie głod

39: po wślyftkiey ziemi. I othworzył Iozeph

40: wślyftkie gumná/ á przedawał Egipczy=

41: kom: bo iuż y im głod przyćifkał/

werset: 57] A zewśzyt=

42: kich ziemie przyeżdżali do Egiptu iżby ku

43: powáli zboże ku żywności/ á głodu niećier

44: pieli.

rozdział: 42]

Cap. 42.

45: Iozephowi bráćia pierwśzy raz po zboże do Egi

46: ptu przyiácháli/ nieálkákawie przyięći więźniámi by

47: li/ ná koniec Symeoná w więźnieniu zośtáwiwśzy/ ípie

48: niądźmi y że [!] zbożem do domu íwego przyśzli.

werset: 1]

49: **V** Słyśfawśly Iakob iż zboże

50: przedawano w Egipcćie/ do

51: íynow íwoich rzekł:(*marg*) **Acto: 7.** (-)Czemuś=

52: ćie ták niedbáli?

werset: 2] Otom słyśfał

53: że pízenicę przedáią w Egipt

54: ćie/ Iedźcie á nákupćie nam potrzeb/ by=

55: ímyfie mogli żywić: á nie pomárli od głodu.

strona: D3

Genefis rzezzone.

kolumna: a

rozdzial: 46

werset: 8

- 1: Imioná tedy fynow I fráelſkich kthorzy
2: wefzli do Egyptu/ te fą. On naprzod z fyn=
3: mi fwemi. Pierworodny iego fyn Ruben/

werset: 9

- 4: A Synowie Rubenowi: Enoch/ Fállu/ He
5: zrom/ y Chármi.

werset: 10 Synowie Symeonowi:

- 6: Iámuel/ Iámin/ Iámi/ Ahod/ Iachin/
7: Sohar/ y Saul fyn Chánánejskicy.(*marg*) **Exodi. 16. Nume: 26. 1.Para: 4. 5 et 6. (-)**

werset: 11 Sy=

- 8: nowie Leui: Gerzon/ Kááth/ y Merary.

werset: 12

- 9: Synowie Iudy: Her/ Onán/ Selá/ Fares/
10: y Zará. Ale vmárli Her y Onán w ziemi
11: Chánánejskicy. Miał też fyny Fáres: Efron
12: y Hámul.

werset: 13 Synowie Izáchár: Tholá/ Fua/

- 13: Iobáb/ y Symeron.

werset: 14 Synowie Zábulon:

- 14: Sareth/ Chelon/ y Iáhelel.

werset: 15 Tho fynowie

- 15: byli Liey/ kthore porodziłá w Mezepo=
16: thámiey Syrijskicy/ z Dyną corką swoią.

17: Włlyfthkich ludzi fynow iey y corek trzy=

18: dzieści y trzy.

werset: 16

19: Synowie Gád: Seffon/ Aggi/ Eze=

20: bon/ Suni/ Hery/ Hárody/ y Areli.

werset: 17

21: nowie Afer: Iemná/ Iezua/ Iezui/ y Be=

22: rya.(*marg*) 1.**Para**: 7. (-)I Sará fioftrá gich. Synowie Be=

23: rya: Heber/ y Melchiel.

werset: 18

24: Zelffy/ kthorą był dał Lában Liey corce

25: fwoiey/ y thy miał Iakob fzeznásćie czło=

26: wieká.(*marg*) **Gene**: 29. (-)

werset: 19

27: Synowie Rachel żoney Iakobowey:

28: Iozeph y Beniámin.

werset: 20

29: li fie fynowie w ziemi Egiptłkiey/ kthore

30: mu porodziłá Afenes corká Putyfárowá/

31: księdzá Eliopolłkiego.(*marg*) **Gene**: 41. (-)Mánáffes y Effra

32: ym.(*marg*) 1.**Para**: 7. et 8. (-)

werset: 21

33: Asbel/ Gerá/ Náámán/ Iechry/ Ros/

34: Mofim/ Ofim/ y Ared.

werset: 22

35: byli Rachel/ ktore porodziłá Iakobowi/

36: wlyfthkich ludzi czternaście.

werset: 23

37: Synowie Dan/ Hyfim.

werset: 24 Synowie Ne=

38: ptálim: Iafiel/ Guni/ Iefer y Sallem.

werset: 25

39: Ci fynowie Bale/ kthorą dał Lábán Ra=

40: chel corce swoiey. I ty spłodził Iakob wfy

41: Itkich ludzi siedmioro.(*marg*) **Deute:** 10. (-)

werset: 26 A wzyftkich ludzi

42: ktorzy wezli z Iákobem do Egiptu/ á wy

43: lzli z biodr iego/ krom żon fynow iego/ ffeść

44: dziefiąt y sześć.

werset: 27 A Synowie Iozephowi/

45: kthore miał w Egiptcie/ dwoie ludzi.

46: Wíflech tedy ludzi domu Iákobowego kto

47: rzy fnim wezli do Egiptu/ było siedmndzie=

48: fiąt.

werset: 28

49: Posłał tedy Iakob przed sobą Iudę do

50: Iozephá do Egiptu/ áby opowiedział

51: (przyiazd iego) á iż by mu zaiáchal/ do Ie

52: fsen/

werset: 29 kthory gdy tám przyssedł/ wnet Io=

53: zeph kazał zálóżyć konie w swoy woz/ y wy

54: iáchal przeciw oycu swemu/ ná ono mie=

55: fce: á gdy vzrzał wwieśił fie mu v fzyie/

56: á obłapiáiąc go/ plákál.

werset: 30 I rzekł oćiec do

kolumna: b

1: Iozepha: Iuż mi niezal vmrzec gdym o=

2: glądał oblicze twoie á zostáwiam cie ná=

3: miáftkiem swoim. (*marg*) **Luca.** 8. (-)

werset: 31

4: A Iozeph mówił do bráćiey swey y do

5: wífytkiey rodziny swoiey. Poiądę ia y po=

6: wiem Fáraonowi/ mówiąc: Bráćia moi

7: y dom oycá mego ktorzy byli w ziemi Chá=

8: náneyfkiey/ przyiácháli do mnie/

werset: 32

9: żowie pásterze owiec/ y chowáią ftádá: do=

10: bytek swoy y fkd co iedno mieć mogli/ przy

11: pędzili z sobą.

werset: 33

12: pytał. Cym sie obchodzicie?

werset: 34

13: zmy pásterze służy twoi z młodości ná=

14: ífey aż do tychmiaft/ ták my iáko y oycowie

15: nálfy. A tho dla thego rzeczećie/ ábyście

16: mogli miefzkáć w ziemi Iefsen: Boć Egy=

17: ptczykowie brzydzą sie y pomiátuią wífy=

18: ftkiem pásterzmi **owieć** [!].

rozdział: 47

Cap. 47.

19: Iakob do Egiptu przyiáchal/ y ofádził sie w Ief=

20: fen/ Głod ták párl Egiptczyki że y bydło y imienie

21: ná Krolá poprzedáli/ potym **piatą** [!] część pożytkow

22: krolowi poftąpili náwiecność/ Iakob potym Ioze=

23: phá o pogrzeb swoy przyięgą zawiązał.

werset: 1

24: **P**Rzyiáchal thedy Iozeph/ y po=

- 25: wiedział Fáráonowi/ mówiąc:
26: oćiec moy tudziefz y bráćia/ ow=
27: ce ich/ y stádá y wífytko co má=
28: ią/ przyfzli z ziemie Chánáneyfkiey á poło=
29: żyli fie teraz w ziemi Iefsen.

werset: 2 Y poftawił

- 30: theż (przy łobie) przed Krolem pięć mę
31: żow bráćiey Itárífey.

werset: 3 Tedy ich Krol fpytał.

- 32: Czym fie obchodźicie? Odpowiedzieli: Ie=
33: Itefmy páftirze owiec słudzy twoi ták my
34: iáko y oycowie nálfy.

werset: 4 Przyiáchálfimy w

- 35: goścínę do ziemie twoiey/ ábímfy wniefy
36: pomiefzkáli: bo iuż w ziemi Chánáneyfkiey
37: ták fie głód záiał/ że y bydłu słudźebnikow
38: twoich páftwy niemálfz: y prófimy ábyś
39: nam słudźebnikom fwym kazał być w zie=
40: mi Iefsen.

werset: 5

- 41: Rzekł potym Krol do Iozephá/ oćiec
42: twoy y bráćia twoi przyfzli do ćiebie.

werset: 6 Zie=

- 43: miá Egiptfka iefł przed twemi oczymá/
44: każ im miefzkác co wnalepfzym miefcu á
45: day im tę ziemię Ieffen. Iefli miefdzy ni=
46: mi baczyłfz co dowćipnego/ wftaw ie wrzę=
47: dniki nád Itády memi.

werset: 7

48: Potym w wiodł Iozeph oycá łwego do

49: Krolá/ y poftáwił go przed nim: który przy

50: witawłzy go

werset: 8] pytał/ wieleby lath żywothá

51: łwe^{go} miał?(*marg*) **Pfal:** 118. (-)

werset: 9] on odpowiedział: dni **piegrzymowania** [!]

52: żywotá mego łá łtho y trzydzie

53: ści lath/ krotkich á złych/ á niedosły do lat

54: oycow moich ktorych też pielgrzymowáli.

D iij

mełca

strona: Ev

Wtore księgi Moyzełłowe

kolumna: a

ksiega: Ex

rozdział: 2

werset: 5

1: Przyniełłfiony/

werset: 6

2: otworzyła/ y wzrzawłłfy w nim dzieciátko

3: á ono płáczé/ vlitowála łie go/ mowíá:

4: Tho chłopiátko z dziatek żydowłłkich mułł

5: być?

werset: 7] Tedy łiołłtrá tego dzieciéćiá rzekłá do

6: niey: Chcéłłzli/ poydę á przyzowéć niewiá=

7: łtę żydowłłką/ ktorabyć mogłá kármić tho

8: dzieciátko?

werset: 8] Odpowiedziála: Idz: Szłá

9: dzieweczká y wezwála mátki iego.

werset: 9] Do kto

- 10: rey mowiła corká Fáráonowá. Wez=
11: mi/ powiáda/ to dzieciátko á odchoway
12: mi gie: á ia stáneć zá pracę twoię. Przy=
13: ięła niewiáftá y karmiła dziećie. Wycho=
14: wáne y podrofle oddála corce Fáráono=
15: wey.

werset: 10] Ktorego oná sfołobiła łobie zá syná.

- 16: A názwała imię iego Moizełz/ mowiąc: Bom go z wody wyieła.(*marg*) **Hebre:** 11. (-)

werset: 11]

- 17: Ná on czálz gdy iuz dorolł Moizełz/ wy=
18: sędł do bráćiey sfoiey: y vzrzał nędzę gich
19: y mężá Egyptczyká ktory był niektorego z
20: żydowinow bráćiey swey:

werset: 12] A oględnąłfy

- 21: sie tám y sám/ gdy obaczył że niemáłz przy
22: tym niko^{go} / zábiwłfy Egyptczyká zágrzebl
23: go w piásku.

werset: 13] Wyssędłzy drugiego dnia/ vz=

- 24: rzał dwu żydowinow á oni sie wádzą: tedy
25: rzekł onemu ktory czynił krzywdę: Czemu
26: bijesz blizniego twego?

werset: 14] On odpowiedział:

- 27: Ktoż cie postáwił kxiążęciem y sędziá nád
28: námi?(*marg*) **Actu:** 7. (-) Abo mie chcesz zábić ták iákoś wczó
29: rá vczynił Egyptczykowi? Vłękł sie Moi=
30: zelz y rzekł: Iákoć sie thá rzecz obiáwiła?

werset: 15]

- 31: I vlyśfawłfy Fáráo tę powieść/ dał szukác
32: ná stráćenie Moizełlá: kthory zbieżał od

33: obliczności iego/ y miełzkał w ziemi Má=

34: dyañńkiey/ y włádowił fie przy łtudni.

werset: 16

35: A miał kxiądz Mádyañńki siedm corek/

36: kthore były przyłzły (do oney łtudnie) po

37: wodę: y náliawłzy pełne korytá/ chćiały

38: nápoić trzody oycá łwego.

werset: 17 Nádłzedłłsy do

39: nich páłterze odegnáli ie. Thedy Moizełz

40: ziąwłłsy fie zá nimi/ obronił dzieweczki/ y

41: nápoił owce ich (pierwey).

werset: 18 Ktore gdy fie

42: wroćily do Ráguelá oycá łwego/ rzekł do

43: nich: Czemuście teraz rychley przyłzły niżli

44: inedy?

werset: 19 Odpowiedziály: Mąż z Eypthu

45: wyzwolił nas z ręki páłterzow: Nádto y

46: náciągnął wody łnami/ á nápogyl nam

47: owce.

werset: 20 Thedy on rzekł: Gdzie iełł? Czemu

48: łście niewzięły sobá [!] tego człowieká? Zá=

49: wołayćie go żeć wždy będzie iadł chleb.

werset: 21

50: Szłubił mu tedy Moizełz/ ze łnim miał

51: miełzkać. I wziął łobie Seforę corkę iego

52: zá żonę. (marg) **Exo:** 18. 1. **Para:** 23. (-)

werset: 22 Oná mu porodziła łyná kthorego

53: názwiał Gerłán/ mowiąc: Byłem przy=

54: chodniem w ziemi cudzey. Drugiego theż

- 55: porodziłá/ ktorego názwał Eliezer/ mo=
56: wiąc: Bog oycá moiego/ spomożyciel moy/
57: wyrwał mię z ręki Fáraonowey.

werset: 23

- 58: Po niemáłym czásie/ vmárł Krol Egypt
59: lki. A synowie Ifráelscy/ dla wielgich ro=

kolumna: b

- 1: bot/ płącząc wołáli.

werset: 24 I przyšlo wołanie ich

- 2: do Bogá dla robot: y vslyślal wzdychanie
3: ciężkie gich/ y wspomniál ná przymierze
4: ktore vczynił z Abráhámem/ Izáákiem/ y
5: Iákobem.(*marg*) **Gene: 25.** (–)

werset: 25 Wezrzál tedy Pan ná syny If=

- 6: ráelkie y wyfwobodził ie.

grafika

rozdział: 3

Cap. 3.

- 7: Moyześfowi páślącemu **owcze** [!] Iethrowe świekrá
8: swego/ Bog fye we krzu gorájącym vkazał/ fląc go
9: do synow Ifráelkich/ ktore miał z niewoli Pháráo=
10: nowey wywieść.

werset: 1

- 11: **M**oizefz páśl owce Ietro świekrá
12: swego kxiędzámádyáńkiego.
13: A gdy gnał ftádá dáley ná srzo=
14: dek pufzczy/ przyszedł do Boży
15: gory Oreb.

werset: 2 I vkazał fie mu Pan w pło=

16: mieniu ognifhym ze śrzodku krzá: (marg) **Actu: 7.** (-)

werset: 2 y wi=

17: dział że kierz gorzał/ á przedfię niezgo=

18: rzał.

werset: 3 Przeto rzekł Moizefz: Poydę á ogłą=

19: dam tho widzenie wielkie/ czemu **nieżgore** [!]

20: ten kierz.

werset: 4

21: Widząc Pan że idzie ná dziw/ záwołał

22: nań z pośrzodku krzá/ y rzekł: Moizefzu/

23: Moizefzu. On odpowiedział: Owo ia.

werset: 5 A

24: on rzekł: Nieprzyftępy tu blifko. Zdeimi

25: boty z nog twoich/ ábowiem ziemiá ná

26: ktorey ftoifz/ fwięta ieft. (marg) **Math: 22.** (-)

werset: 6 I rzekł: Ia ieftem

27: Bog oycá thwego/ Bog Abráhámow/

28: Bog Izáákow/ y Bog Iakobow.(marg) **Mar: 12. Luce. 20.** (-)I zá=

29: krył Moizefz twarz fwoię: Bo nieśmiał

30: pozrzeć przeciw Bogu.

werset: 7

31: Rzekł do niego Pan: Widziałem vtrá=

32: pienie ludu mego w Egiptcie/ y słyfiałem

33: krzyk iego/ dla morderftwá thych kthorzy

34: fą przełożeni nád robotámi.

werset: 8 A poznawífy

35: boleść iego/ z ftąpiłem ábym go wyzwolił

36: z rąk Egiptczykow/ ábym go wywiodł z

- 37: ziemie tey do ziemie dobrej y przeŝtroney/
38: y do tákiej ktora ópływa mlekiem y mio=
39: dem/ ná mieŝcá Chánáneyczyká/ y Hethey
40: czyká/ y Amoreyczyká/ y Ferezeyczyká/ y
41: Eweyczyká/ y Iebuzeyczyká.

strona: E4

Exodus rzecone.

kolumna: a

rozdział: 8

werset: 15

- 1: Widząc Fáráo że mu dano othpoczy=
2: nienie/ obciążył ŝerce ŝwoie/ y nie vfluchał
3: ich/ iáko był przykazał Pan.

werset: 16 I rzekł Pan

- 4: do Moizeŝzá: Mow Aaronowi: Wycią=
5: gni liafkę twoię/ á vderz proch ziemie/ y
6: niechay będą wŝfy we wŝfyŝthkiey ziemi
7: Egyptŝkiey.

werset: 17 Y vczyinił ták. Wyciągnąwŝfy

- 8: Aaron rękę/ trzymáiąc wniewy liafkę/ vde=
9: rzył proch ziemie/ y ŝtály ŝie wŝfy/ ták w lu=
10: dziech iáko w bydle. Wŝfyŝtek proch ziemie/
11: obrocił ŝie we wŝfy po wŝfyŝtkiey ziemi E=
12: gyptŝkiey.

werset: 18

- 13: Kuffylifie teŝ czárnokxiężnicy ŝwemi czá
14: rámi żeby thakież wŝfy wywiedli/ ále nie=
15: mogli. Były tedy wŝfy ták w ludziach iá=
16: ko y w bydle.

werset: 19 I rzekli oni czarownicy do

17: Faraóna: **Pálec** [!] Boży tho ieft. Zakámiáło

18: thedy ferce Faraónowe y nieufluchał ich/

19: iáko był Pan przykazał.

werset: 20

20: Mowił takież Pan do Moizeffá: Wítań

21: ná śwítaniu/ á ftań przed Faráonem/ boć

22: wynidzie ku wodam. I rzeczefz do niego:

23: Toć powiáda Pan: Wypuść lud moy że mi

24: offiáruie.

werset: 21 Co iefli go niewypuścisz/ oto ia

25: przepuźczę ná cię y ná dwor twoy/ ná lud

26: twoy/ y ná domy thwoie/ wśfeláki rodzaj

27: much: á będą pełne domy EGYPTSKIE:

28: much rozmaitych y wśfytká ziemia w kto=

29: rey będą (EGYPTCZYKOWIE).

werset: 22 A vczynię w

30: ten dzień dziwną ziemię Gelsen/ wktorey

31: ieft lud moy/ że tám muchy niebędą: żebyś

32: poznał zem ia Pan w pośrzodku ziemie.

werset: 23 I

33: vczynię rozdział miedzy ludem moim á lu

34: dem twoim: Iutro to znamię będzie.

werset: 24 Vczynił Pan tak: I Przyfzły muchy bár

35: zo ciężkie do domow Faraónowych y sług

36: iego/ y ná wśzytkę ziemię EGYPTSKĄ: thák

37: iż nákáziła fie ziemiá od takowych much.

werset: 25

38: Przyzwał tedy Faraó Moyzeffá z Aaro=

39: nem y rzekł im: Idźcież á offiárucyće Pá=

40: nu Bogu fwemu wtey ziemi.

werset: 26 Thedy rzekł

41: Moyzełz: Niemoże tho być: Więc mamy

42: offiárować Pánu Bogu náłzemu przekleń

43: Ítwo y brzydliwość Egyptką? co iefli bę=

44: dziem bić tho przed ich oczymá co Egypt=

45: czykowie zá Bogá chwałá/ vkámienujá

46: nas.

werset: 27 Poydziem drogą trzech dni w pułczą

47: á tám będziemy offiárować Pánu Bogu

48: náłzemu/ iáko nam przykazał.(*marg*) **Exodi. 3.** (-)

werset: 28

49: I rzekł Fáráo: iuż ia was wypułzczę á=

50: byście offiárowáli Pánu Bogu wáłzemu

51: ná pułzczey: ále wżdam ábyście dáley nieod

52: chodzili/ á modłcie fie zá mną.

werset: 29 I rzekł Mo

53: yzełz: wyzedłfy od ciebie/ będe prośił Páná:

54: á odehyzieć Muchá od Fáróná/ y od sług

55: iego/ y od ludu iego/ iutro: Ale iuż nas wię

56: cey nieomyłay/ żebyś niemiał wypuścić lu

57: du ofiárować Pánu.

kolumna: b

werset: 30

1: Wyzedłzy Moyzełz od Faraona modlił

2: fie Pánu:

werset: 31 On vczynił według słowá iego:

3: á oddalił muchy od Fáróná/ od sług/ y od

4: ludu iego: niezostála ani iedná.

werset: 32 I záká=

5: miało ferce Fáraonowe/ ták/ iz ani zá ten

6: raz wypuscił Ludu.

rozdział: 9

Cap 9.

7: **Piatą** [!] plagę/ zdychanie bydła/ Szofną wrzodow/

8: Siodmą gromu y grádu/ ktoremi Bog karał E=

9: gypt/ zámyka.

werset: 1

10: **R**zekł tedy Pan do Moyzeffa: w=

11: nidz do Fáraóná á mow do nie

12: go: Thoć powiáda Pan Bog

13: żydowfki: Wypuść lud moy/ że

14: mi będzie offiárował.

werset: 2 Co iefzli fie iefzcze te

15: go zbraniaz/ á zá **dzierżazgo** [!] : Oto pomftá

16: moiá będzie/ ná role twe/ ná konie/ ofly/

17: wielblády/ owce/ y ná woły/ mor bárzo

18: ciężki.

werset: 4 A vczyni Pan dziwná rzecz miedzy

19: máiętnościá Ifraelfká/ y máiętnościá E=

20: gyptfká/ ták iz prawie nic nie zginie z tych

21: rzeczy kthore náležá do synow Ifraelfkich.

werset: 5

22: I dał Pan czás/ mowiąc: Iutro vczyni

23: Pan to co rzekł na ziemi.

werset: 6

24: Przeto vczynil Pan co był rzekł drugie=

25: go dnia: y wyzdycháło wífytko bydło Egy=

26: ptkie/ ále zbydłá fynow Ifráelkich nic o=

27: wífeki niezginęło.

werset: 7 I posłał Fáráo áby o=

28: gładano: á nic niezdechło ftych rzeczy kto=

29: re dzierzał Ifráhel. Zákámiáło tedy ferce

30: Fáráonowe y niewypuścił ludu.

werset: 8

31: I rzekł Pan do Moizefá y Aaroná: Ná

32: bierzcie pełne ręce popiołu z piecá/ á nie=

33: chay Moizefz przed Fáráonem rzući go ku

34: niebu.

werset: 9 I niechay fie ftanie proch po wífy=

35: ftkiey **źlemi** [!] Egyptkiey: Bo będą ták ná

36: ludziech/ iáko ná bydle wrzody y pryfzcze

37: nábráne/ po wífyftkiey źiemiegyptkiey.

werset: 10

38: Nábráli tedy popiołu z piecá/ y ftánęli

39: przed Fáráonem/ y wyfypał go Moizefz

40: ku niebu. Tedy poczyniły fie wrzody/ pry=

41: fzczow nádętych ná ludziech y w bydle/

werset: 11 á=

42: ni mogli czárownicy ftać przed Moize=

43: fzem/ dla wrzodow ktore ná nich były/ y po

44: wífyftkiey źiemiegyptkiey.

werset: 12 Ale Pan fka=

45: miáło vczynil ferce Fáráonowe/ á nie vflu

46: chał ich/ iáko mowił Pan do Moizefá.

werset: 13

- 47: Rzekł zaś Pan do Moizeffa: Wstań rá
48: no á stopy przed Fáraonem/ y rzeczełz do
49: niego. Toć powiáda Pan Bog żydowłki:
50: Wypuść lud moy/ áby mi offiárował:

werset: 14

- bo
51: zá thym rázem przepuźczę wffyfłkie plagi
52: moie ná ferce twe/ y ná słuźebniki twe/ y
53: ná lud twoy/ że poznałz iżci mi niemáłz po=
54: dobneho ná wffyfłkiewy žiemi.

E iij

A wiedz

strona: E6v

Wtore Kxięgi Moyzeffowe

kolumna: a

grafika

rozdział: 13 (*marg*) 1. **Cori**: 10. **Nehem**: 9. (-)

werset: 20

- 1: I wyffedłfy z Sochod/ rozbili namioty
2: w Ethám/ ná końcu pułthyniewy.

werset: 21

- A Pan
3: szedł przed nimi vkázuiąc im drogę/ we
4: dnie w słupe obłokowym/ wnocy w słu=
5: pie ogniłtym: áby był wodzem ich ná dro=
6: dze/ oboiego czáfu.

werset: 22

- Vítawicźnie był słupe o
7: błoczyłty przez dzień/ á słupe ogniłty przez
8: noc/ przed ludem.

rozdział: 14

9: Gdy Fárao ściga Izráhelly/ á po súlly w morze

10: wfedłly ze wśyftkiemi ieznimi y z wozy vtonął.

werset: 1

11: **M**owił tedy Pan do Moizeffá/

12: rzekąc:

werset: 2 Mow fynom Ifráel=

13: fkim/ niechay návroćiwłly fie

14: [r]ozbiją námioti ná przećiwko

15: Phiáryoth/ ktore ieśt miedzy

16: Mágdálon y morzem/ náprzećiwko Be=

17: elfefon. Przed oczymá iego oboz położy=

18: ćie nád Morzem.

werset: 3 Boć rzecze Fárao o fy=

19: niech Ifráelkich: Vwikłáli fie błádząc ná

20: ziemi/ zówárłá ie puścza.

werset: 4 A vczynię záká=

21: miále ferce iego/ yż będzie was gonił: á bę=

22: dę chwałą sławion y zówólanim dla Fá=

23: ráoná y dla wśyftkiego zaftępu iego. I po

24: znáią Egyptczykowie zem ia Pan. I vczy

25: nili thák.

werset: 5 Opowiedziano potym Krolowi Egypt

26: fkiemu/ żeby vćiekał lud: tedy odmieniło fie

27: ferce Fáraonowe y dworzánow iego/ o lu=

28: du Ifráelkim/ y rzekli: Cozechmy vczyni=

29: li żezmy wypuścili Ifráelá/ áby nam nie

30: służył?

werset: 6 Kazał thedy záprzęgáć wozy/ á

31: wśyftek lud fwoy wziął z sobą.

werset: 7 | A wziął

32: | żeściet wozow wybranych/ y o iedno kol=

33: | wiek w Egyptcie wozow było: y thudziez

34: | Hetmány wśyftkiego woyfka.

werset: 8 | I zátwár=

35: | dził Pan ferce Fáráonowe Krolá Egypt=

36: | fkiego/ y gonił syny Ifráhelskie: A oni wy=

37: | fzli byli w mocney á wyfokiey ręce.

werset: 9 |

38: | A gdy ie gonili Egyptczykowie fládem/

39: | nádefzli ie w obozie nád morzem: á wśyft=

40: | cy ieźni y wozy Fáraonowe/ y wśyfthek

41: | załthęp/ byli w Phiáryoth przeciwko

42: | Beelfefon.

werset: 10 | A gdy sie Fáráo przyblizał/

kolumna: b

1: | podniośy synowie Ifráelcy oczy/ oba=

2: | czyli zá sobą Egyptczyki: y ięli sie bárzo

3: | bać/ y záowołáli do Páná/

werset: 11 | á do Moiześlá

4: | rzekli: Podobno nie było grobow w Egy=

5: | ptcie/ dla tegoś nas wywiodł ábyfmy po=

6: | márli ná pułzczy: Cożeś to vczynił żeś nas

7: | wywiodł z Egyptu?

werset: 12 | Zażechmyć niemowili

8: | tego iefzcze w Egyptcie/ ták mowiąc: O=

9: | deydz od nas/ że będziem służyli Egyptczy=

10: | kom? Abowiem dáleko lepiej było służyć

11: | im/ niżli pomrzyć ná pułsczey.

werset: 13 Tedy rzekł

12: Moizefz do ludu: Nieboyćiefie: ftoyćie/ á pá

13: trzayćie ná wielkie fprawy Páńfkie/ ktore

14: dziś będzie czynił: Bo Egyptczyki ktore

15: teraz widzićie/ iuż dáley nie wzrzyćie ná

16: wieki.

werset: 14 Pan fie będzie potykał miáfto was/

17: á wy będziećie milczec.

werset: 15 I rzekł Pan do

18: Moizefá: Coż do mnie tylo wołáfz? Mow

19: fynom I fráelkım niech idą przedfie.

werset: 16 A thy

20: podnieś liafkę twoię/ y wyćiągni rękę fwą

21: ná morze/ á rozdziel ye: áby fzli fynowie

22: I fráelscy śrzodkiem morzá po fuffey.

werset: 17 A iac

23: zállepię ferce Egyptczykow że **waś** [!] będa

24: gonic: á będe wvielbion w Fáraonie/ y we wfyfłtkim woýfku iego/ ták w woziech iáko w ieznych iego.

werset: 18 I z wiedzą Egyptczy=

25: kowie/ zem ia ieft Pan: gdy będe oflawion

26: w Fáraonie/ y w woziech/ y w ieznych ie^{g0}.

werset: 19

27: A wziáwfłfyfie Angioł Páńfki ktory fzedł

28: przed obozem I fráelkım/ zálfedł zá nie/

29: á pořpołu fnim słup obłokowy/ opuściwfłfy

30: przodek fthánał zá nimi:

werset: 20 między woýfkiem

31: Egyptfkim/ y woýfkiem I fráelkım. A był

32: obłok ciemny/ á oświecájący noc/ thák yž

33: kłobie wespół/ przez całą noc przytępic

34: nie mogli. **grafika** (*margin*) **Pfal:** 143. **Pfal:** 77. **et** 104. **Hebre:** 11. (-)

werset: 21

35: I gdy wyciągnął Moizełz rękę ná morze/

36: wyfuffyl ie Pan/ wianiem wiatru gwał=

37: townego y palącego całą noc/ y obrocił ie

38: w fuchość: y rozdzieliłá fie wodá.

werset: 22 Szli te=

39: dy fynowie Ifráelscy przez śrzodek fuche=

40: go morza/ bo byłá wodá iákoby mur/ ná

41: práwicy y ná lewicy ich.

werset: 23 Goniąc ie Egy=

42: ptczykowie/ weszli zá nimi/ y wśfyłcy iež=

43: ni Fáraónowi/ wozy iego y iezni szli przez

44: pośrzodek morzá.

á iuž

strona: F3

Exodus rzezone.

kolumna: a

rozdział: 19

werset: 7

1: Przyśfdeł Moizełz: y zezwawśly wśfył=

2: kie stárśe z ludu Ifraelskiego/ powiedział

3: im wśfyłtkę rzecz/ kthorą mu był poruczył

4: Pan.

werset: 8 I odpowiedział wśfyłtek lud śpołe=

5: cźnie. (*margin*) **Exo:** 24. **Deute** 5. **et** 26. (-) To wśfyłtko co Pan rozkazał/ vczy=

6: niemy. Gdy the słowá Moizełz záś Pánu

7: powiedział/

werset: 9] rzekł do niego Pan: Już te=

8: ras przyjdę do ciebie we mgle obłoku/ ze

9: by mie slyśfał lud/ gdy do ciebie będę mo

10: wił/ á żebyć potym wierzył ná wieki. Opo

11: wiedział tedy Moizefz słowá ludzkie Pá=

12: nu:

werset: 10] Ktory rzekł iemu.

13: Idz do ludzi/ á poświęć ie dziś y jutro/

14: á niechay ochędożą odzienie fwoie/

werset: 11] áby by=

15: li gotowi ná trzeci dzień: Abowiem dnia

16: trzeciego z stąpi Pan/ przed wśyftkim lu=

17: dem/ ná gorę Synái.

werset: 12] Około kthorey na=

18: znaczyż ludziom miedze/ y powiesz im/

19: Sthrzefzcie tego ábyście nie wftępowá=

20: li ná gorę/ ánie dothykaycie końcá iey:(*marg*) **Hebre: 12.** (-)

21: Wśfelki kthory sie dotknie gory/ śmiercią

22: wieczną vmrze.

werset: 13] Ręká sie takiego niedo=

23: tknie/ ále będzie vkámionowan/ ábo wftrze

24: lan/ choć człowiek choć bydlę będzie/ niezo

25: ftanie żywo. Gdy pocźnie brzmieć trábá/

26: tedy niechay wftąpią ná gorę.

werset: 14]

27: Stąpił tedy Moizefz z gory do ludzi/ y

28: poświęcił ie. A gdy ochędożyli odzienie fwo

29: ie/

werset: 15 rzekł do nich: Bądźcie gotowi ná trze=

30: ci dzień/ á nieprzyftępuycie do żon wálfych.

grafika

werset: 16

31: Iuż był przyśfedł dzień trzeci/ y náftáło zá=

32: ranie: á oto dáli fie słyfzec grzmienia/ y ro

33: świecały fie łyfkáwice/ á obłok bárzo gęfty

34: iął zákrywác gorę/ á trąbienie trąby im dá

35: ley thym więcey fie ięło rozlegác: y polę=

36: kał fie wśfyłtek lud kthory był wobożie.

werset: 17 A

37: gdy ie wywiodł Moizefz w drogę przeciw

38: ko Pánu Bogu z miefcá obozu/ fthánęli

39: przy łamey gorze:(*marg*) **Deute: 4.** (-)

werset: 18

40: A wśfyłtká gorá Synái kurzyłá fie/ prze

41: to yż był Pan zftąpił na nie w ogniu/ y ku=

42: rzył fie fniey dym/ nieináczey iáko z piecá/

43: wśfyłtká gorá byłą ftráfzliwa.

werset: 19 A dzwięk trą

44: by znienacká rofl więcey/ y im dáley tym

45: fię więcey rozlegał. Moizefz mowił: á Pan

kolumna: b

1: odpowiadał iemu.

werset: 20 I ftąpił Pan na gorę

2: Synái ná łamy wierzch gory/ y przyzwał

3: Moizefzá ná wierzch iey. Tám gdy wftą=

4: pił/

werset: 21 rzekł do niego.

5: Z ńtąp/ á ńwiádecthwem ząpewni lud: by lepak nieprzeńthąpił gránic chcąc wi=

6: dzieć Páná/ á zginęło by ich bárzo wie=

7: le.

werset: 22 Kąplani teź kthorzy przyńtępuią do

8: Páná/ niech ńie pońwiącáią/ áby ich nie=

9: potrácił.

werset: 23 I rzekł Moizeńz do Páná: Nie

10: może lud pońpolity wńtąpic ná gorę Sinai.

11: Abowiemeń ty ońwiadczył/ y rozkazaleń/

12: mowiąc: Połóż miedzę przy gorze/ y po=

13: ńwięć ią.

werset: 24 Ktoremu rzekł Pan: Idz/ z ńtąp: I ząś

14: wńtąpiż ty/ y Aaron ńtobą: A kąplani y lud

15: pońpolity niechay nieprzeńtępuią miedzey

16: áni wńtępuią do Páná/ by ńnac ich nie po=

17: trácił.

(marg) **Exo: 24.** (-)

werset: 25 Zńtąpił thedy Moizeńz do ludu/ y

18: wńńyńtko im opowiedzial.

rozdział: 20

Cap. 20

19: Moizeńz dzieńńięćioro Przykazánie Boże bierze od

20: Páná. Spofob budowánia ońtarzá Pánu opińńuie.

werset: 1

21: **I** Mowił Pan Bog thy wńńyńtkie

22: ńłowá:

werset: 2 Ia ięńthem Pan Bog

23: twoy/ ten kthorymćie wywiodł z

24: ziemię Egypćkiję/ z domu nie=

25: wolej.(*margin*) **Deute:** 5. **Pfal:** 80. 96. et 113. **Leui:** 26. **Deute:** 4. **Iudi:** 6. **Iofue.** 24.

Deute: 24. (-)

werset: 3

26: Nie będziesz miał Bogów innych/ prócz

27: mnie.

werset: 4 Nieczyń sobie obrazu rzezanego ani

28: żadne^{go} podobieństw tych rzeczy które są

29: wzgórz na niebie/ y które na ziemi nisko/

30: ani tych które są w wodzie pod ziemią.

werset: 5

31: Nie będziesz się im kłaniał/ ani podciwości

32: wyrządzał: Bóg ja jest Pan Bóg twój

33: mocny/ Zawiśny w miłości/ młcząc że nie

34: prawości ojcowskich w synach/ do trze=

35: ćiego y do czwarte^{go} pokolenia/ tych którzy

36: mnie nienawidzą.

werset: 6 A czyniąc miłosierdzie

37: nad tyfłami tych/ którzy mnie miłują/ y

38: strzegą przykazania mego. (*margin*) **Leui:** 19. **Math:** 5. **Ezec:** 20. **Eccle:** 23. **Leui:** 24.

Exo: 13. 34 et 35. (-)

werset: 7

39: Nie będziesz brał imienia/ Pána Boga

40: twojego nadaremno: Abo wiem nie będzie

41: v Pána bez wini ten któryby wziął nadá=

42: remno imię Pána Boga swego.

werset: 8

43: Pamiętaj abyś dzień Sobotni święcił/

werset: 9

44: Sześć dni będziez robił/ y spráwiał wśfy=

45: łtkie potrzeby twoie.

werset: 10 Ale łiodmego dnia/

46: Sobbotá Pána Bogá twoiego iełt. Nie

47: będziez czynił żadnego vczynku weń/ ty y

48: łyn twoy/ y corka twoiá/ sługá twoy y słu

49: żebnicá twoiá/ bydło twoie/ y gość który

50: iełt w domu twoim.

werset: 11 Abowiem w wśfeści

51: dniách łtworzył Bog niebo y ziemię/ mo=

52: rze y wśfyłtko co w nich iełth/ á łiodmego

53: dnia odpocznął.

F iij

Czci

strona: F5v

Wtore księgi Moizeffowe

kolumna: a

rozdział: 25

werset: 13

1: Vczyniż takież drązki z drzewá Sethym/

2: y pozłóciż ie.

werset: 14 A przewleczeż ie przez kol=

3: ce/ kthore łą ná węglach Archy/ áby ią ná

4: nich nołfono:

werset: 15 kthore ząwždy będą w kol=

5: cách/ á nigdy nie będą wymowáne łnich.

werset: 16

6: A włóżyż do Archy Ofwiarzłfenie kthore

7: dam tobie.

werset: 17 Vczyniż y Vbłágálnią ze złothá naczyłt=

8: Ítego: ná puł trzeciá łokciá będzie długość

9: iey/ Ízyrza ná pułtorá. (*marg*) 3.**Reg:** 6. (-)

werset: 18] Dwa też Cherubiny

10: ze złotá kowane^{go} vczyniż/ z obu Ítron Vbła

11: gálnie/

werset: 19] Cherubin ieden będzie ná iednym

12: boku/ á drugi ná drugim.

werset: 20] Obádwá boki

13: Vbłágálnie/ niechay **zákrywáią** [!] máiąc ro

14: Íciągnione Íkrzydłá/ á **zákrywáiąc** Vbłágál

15: nią/ niechay ná Íie pátrzą Ípołącznie/ obro

16: cíwÍzy twarzy ku Vbłágální/ przykryiefz po

17: tym Archę Vbłágálniey/

werset: 21] á do niey włóżyż

18: Íwiádectwo/ ktore dam tobie.

werset: 22]

19: Stámtąd (to íeft) z oney Vbłágálnie/

20: ze Írzodku dwu Chierubinow/ ktorzy będą

21: nád Archą Íwiádecthwá/ będąc odpowie=

22: dzi dawał/ y mowił do ciebie/ tho wÍfýčko

23: co będę przykazował przez cię/ Synom I=

24: ÍráelÍkim. (*marg*) **Nume:** 7. **Roma:** 3. **Hebre:** 5. (-)

werset: 23] Vczyniż y Ítoł z drzewá Sethym máią=

25: cy dwa łokciá wzdłuż/ á łokiec wÍfýrz/ á

26: ná wyÍfá pułtorá łokciá. (*marg*) **Exodi.** 37. (-)

werset: 24] I pozłóciż go zło

27: tem naczyÍfÍfym: á **obłóżyz** [!] go líftwą złotą

28: w około/

werset: 25] á przy líftwie koronę złotą rzezá

29: ną na cztery pálce wyłoką/ y ná niey dru=

30: gą koronkę też złotą.

werset: 26] Vczyniż też czterzy

31: obrącki złote/ á ząwieśiż ie ná czterzech ro

32: gách tegoż łtołu/ przy kaźdey nodze ieden.

werset: 27]

33: Pod koroną będą obrączki złote/ á przewle

34: czez przez nie drążki/ áby możono ten łtoł

35: nośić.

werset: 28] I thy też drążki vczyniż z drzewá

36: Sethym y pozłociż ie/ dla nośfienia łtołu.

werset: 29]

37: Spráwiłł thefz ze złotá nacyfłłfego/

38: Miły/ Lyfzki/ Kádzielnice/ y kubki/ w kto

39: rych máiá być ofiárowáne napoyne ofiáry.(*marg*) **Leui: 24.** (-)

werset: 30]

40: A będziefz ząwždy kładł ná łtole chleby ob=

41: licžności przed oblicžnościá moią.(*marg*) **Exo: 37. Nume: 8.** (-)

werset: 31]

42: Spráwiłł y lichtarz vkowány ze złotá

43: nacyfłłfego: łtolec ie^{go} / słupek y pręthy/ y

44: czáfzki/ y iábłufzká y kwiáty ná kxtałł liliey

45: śniego pochodzące.

werset: 32] Sześć prętow będą

46: wychodzić z bokow/ trzy z iednego boku/

47: á trzy z drugiego.

werset: 33] Trzy czáfzki ná podo=

48: bieńłtwo orzechá wydrożone ná káźdym

49: pręcie/ á pośpołu iábłufzká y Lilie: Trzy ta

50: kiefz czálezki ná kftałth orzechá ná drugim

51: pręcie y iábłufká pospołu/ y kwiāti ná kftałt

52: Liliey. Thá będzie spráwá sześci prętow

53: ktorzy będą wychodzić ze śrzedniego słu

54: ká.

werset: 34 A ná lámym Lichtarzu będą czterzy

55: czálezki wydrożone ná kftałt orzechá/ y iábłu

56: fka też pospołu przy káždey/ y Lilie

werset: 35 pod dwie

kolumna: b

1: má pręty ná trzech miefcách/ ktorych będzie

2: sześć wychodzących z iedne⁸⁰ słupeká: będą

3: po iednym iábłku:

werset: 36 ták iż y iábłufzká/ y pręty

4: będą sniego/ wśyftkie wkwáne ze złothá

5: **naczyftłzego [!]** .

werset: 37

6: Vczyniż y Lámp fiedm/ á pokładzież ie

7: ná Lichtarzu áby oświecały przeciwko so

8: bie:

werset: 38 Nożyczki też ku wćieraniu ogárkow/

9: y naczynie ku gálleniu ich/ niechay będą

10: ze złothá naiczyftłfego.(*marg*) **Hebre: 8. Actu: 7. (-)**

werset: 39

11: Wśyftká wagá Lichtarzá **że [!]** wśyftkim

12: naczyniem iego będzie miála czętnar zło=

13: thá naiczyftłfego:

werset: 40 Wezrzy á czyn na kxtałt

14: tego/ ktoryc ná gorze wkazano.

rozdział: 26

Cap. 26.

- 15: Kítałth y ffiizerunk budowánia Przybytku/ Za=
16: słony/ Archy/ Vbłagálnicze/ Stołu/ Lichtarzá/ y in
17: nych rzeczy.

werset: 1

18: **A** Przybytek ták vczyniż: Dziefięć

19: Opon ze Lnu biáte^{go}kręcone^{go} z

20: iedwabiu modre^{go}Pawłocane^{go}

21: Kármázynowe^{go} bárzo iáfne=

22: go przemiennych máści/ robothą dziáną

23: vdziałaż/(*margin*) **Exo: 36.** (-)

werset: 2 Długość Opony iedney będzie

24: ośm y dwádzieściá łokci: Szerza ná czte=

25: rzy łokcie: Wífyłtkie opony iednákne będą.

werset: 3

26: Pięć opon iednę z drugą zepnież/ á dru

27: ga pięć tymże obyczáiem trzymáćfie fyebie

28: będą.

werset: 4 Przęcki z łnurek iedwabiu modrego

29: ná łtronách y zwierzchu opon podziáłaż/

30: áby fie mogły iedná z drugą łpináć.

werset: 5 Pięć=

31: dziefiąt przęcek oponá będzie miáłá z obo

32: iey łthrony/ thák przypráwionych/ áby

33: przęczká łznurkowa łprzęczką fie zefzłá/ á

34: iedná ku drugiey mogłá fie przygodzić.

werset: 6 V

35: czyniż też y pięćdziesiąt haczków złotych/

36: ktorými máią być spięte opony aby był ie

37: den Przybytek.

werset: 7

38: Vczyniż y kołdry z sierści koźiey ieden=

39: naście/ ku przykryciu nád przybythkiem.

werset: 8 Długość kołdry iedney będzie ná trzydzie=

40: ści łokci/ á szerokość ná cztery. Rowney

41: miary będą wśyftkie kołdry.

werset: 9 Z ktorých pięć

42: zepnież ośobno/ á sześć półpołu z iednocyż/

43: tak iż szostą kołdrę ná przodku Przybytku

44: we dwoie zągnież.

werset: 10

45: Vczyniż y pięćdziesiąt haczków ze sznur

46: kow iedwábnych/ ná kráiu kołdry iedney/

47: aby sie mogła zdrużą spiąć: á pięćdzie=

48: siąt haczków ná kráiu kołdry drugiey/ by

49: sie z drugą spięła.

werset: 11

50: Vczyniż y pięćdziesiąt spieniow miedziá

51: nych/ ktoremiby haczki były spięte/ aby ze

52: wśyftkich iedno przykrycie było.

werset: 12 A co zbę

53: dzie z kołdr ktore spráwiaż ná przykrycie

54: (to iest kołdrá iedná ktora zbywa) połowi

55: czą iey ząkryież tył przybytku.

werset: 13 A łokieć z ie

dney

strona: F6

Exodus rzezone

kolumna: a

- 1: dneý ftrony będzie wiśiał/ y drugi z dru=
- 2: giey/ ktory zbywa wzdłuż oney kołdry/ o=
- 3: krywáiąc obádwa boki Przybytku.

strona: G2

Exodus rzezone

kolumna: a

rozdział: 30

werset: 1

- 1: **O** Ltarz theż ná kthorym by palił
- 2: wonne rzeczy/ z drzewá Sethym
- 3: vczyniż/

werset: 2 wzdłuż ná łokieć/ á w=

- 4: łszerz ná drugi/ to ielt/ ná czte=
- 5: rzy granie/ á dwa łokciá ná wyśfą. Rogi
- 6: śniego będą wychodzić.

werset: 3 A okuiefz go zło=

- 7: tem naiczyłtflym/ ták przykrycie iáko ściá=
- 8: ny y rogi iego w około. Vdziałaż ná nim y
- 9: koronkę rzezáną złothą około/

werset: 4 y dwie ob=

- 10: rączce złote pod koronką ná káždey ftro=
- 11: nie/ áby mogł przewlec przez nie drążki/
- 12: dla noślenia ołtarzá.

werset: 5 The drążki vczyniż

- 13: też z drzewá Sethym/ y okuiefz złotem.

werset: 6 I

14: poštáwiż then ołtarz przed zafloną ktora wifl przed Archą świádecwá/ przed vbłá

15: gálnią kthorą zákrywáią Archę świádec=

16: twá/ íkąd będę mowił do ćiebie.

werset: 7 Będzie tedy pálił ná nim Aáron/ rzeczy

17: wdzięczney woniey. Ráno gdy iuż przy=

18: ítroi kágáńce/ będzie tho pálił:(*marg*) 1.**Para:** 26. (-)

werset: 8 á gdy ie ta=

19: kież ku wieczoru poštáwi/ będzie palił won

20: ne rzeczy wiecznie przed Pánem w naro=

21: dziech wálfych.

werset: 9 Nie będziecie ná nim offiá

22: rowáli zápalu ináczey ípráwionego/ áni

23: offiar zupélnych/ áni gidnych/ áni napo

24: iowych.

werset: 10 A będzie fie modlił Aaron nád ro=

25: gámi iego iednąc w rok/ máiąc íobą krew

26: ktora offiárowaná íełt zá grzech/ y będzie

27: vbłagał gniew nád nim/ po narodziech

28: wálfych. Tho będzie Pánu swiátość nád

29: swiátościámi.

werset: 11 Mowił záś Pan ku Moizeffowi/ rze=

30: kąc:(*marg*) **Nume:** 1. (-)

werset: 12 Gdy słożyż podatek ná lyny Iíráełskie

31: podług lídżby ich/ da káždy ná wykupienie

32: íwoiey dúffe czyníłz Pánu/ á gdy thák będą

33: ofíáczowáni/ niebędzie karánie boże mie=

34: dzy niemi. (*marg*) **Leui:** 17. **Nume:** 3. **Ezec:** 45. (-)

werset: 13 A to káždy da kthory iedno poy=

35: dzie w lidźbę/ puł Syklá według miáry

36: kościelney. Syklus/ ma dwádzieściá Há=

37: lertzow. Puł Syklá tedy będą offiárowáli

38: Pánu.

werset: 14 Da ten czyńsz/ kthory iedno idzie w

39: poczet/ tho iest kthory by miał dwádzieściá

40: lat y wyśfey.

werset: 15 Bogáthy nic nieprzyda nád

41: wyśz puł Syklá/ á vbogi nic nieumnieyśfy.

werset: 16 Pieniądze kthore weźmiesz z nádánia fy=

42: now Ifraélfkich/ obrociż ná potrzeby Przy

43: bytku świádectwá/ áby była pámiątká ich

44: przed Pánem/ á żeby był miłóściw du=

45: ífam ich. (marg) **Exodi.** 40. (-)

werset: 17

46: I mowił Pan ku Moiześfowi/ rzękaç [!]:

werset: 18

47: Vczyniż y Wánnę Miedziáná z podítaw

48: kiem ku vmywániu/ y poštáwiż iá miedzy

49: Przybythkiem świádectwá y ołtarzem. A

50: nápuściwśfy wody/

werset: 19 vmyią w niey Aáron y

51: íynowie iego ręce y nogi íwoie/

werset: 20 gdy będą

52: mieli wnidz do Przybytku świádectwá/ y

53: gdy będą mieli przyśtępic do ołtarzá/ żeby

54: ná nim offiárowáli wonne kádzidlá Pá=

55: nu/

werset: 21 by lepak niepomárli. Będzie to miał/

56: thák sam iáko plemię iego przez potomne

kolumna: b

1: narody/ zá práwo wieczne. (marg) **Ezo: 40.** (-)

werset: 22

2: Mowił thesz Pan do Moizeffá/

werset: 23 rzekąc:

3: Nábierz fobie wonnych rzeczy: przedniey=

4: ízey Mirry y co wybornieyffey/ pięć fet ło=

5: tow/ á Cynámonu połowicę tego/ tho iest

6: dwieście y pięćdziesiąt łothow/ y trzciny

7: Murzyńki wonney kthorą Káliámem zo

8: wą dwieście pięćdziesiąt łothow/

werset: 24 Káfeyy

9: thesz pięć fet łothow ná wagę kościelną/ á

10: Oleiu z drzew oliwnych miárkę Hyn:

werset: 25 y

11: Ípráwiż ínich máśc świętą/ máśc vczynio

12: ná Ípráwą Aptekárską.

werset: 26

13: Pomáżeš tedy nią Przybytek świádec

14: twá/ y Archę teštámentu/

werset: 27 y štoł z naczy=

15: niem iego/ Lichtarz takieš y naczynie ie=

16: go/ Ołtarz ná którym kádzić maž rzeczy

17: wonne/

werset: 28 y ná którym będzieš palił offiáry

18: y wffýstek státek ktory ku służbie im nale=

19: ży.

werset: 29 I poświęciž wffýłtkie rzeczy á będą bár

20: zo święte: tak yż kto sie ich dotknie/ będzie

21: poświęconym.

werset: 30 Pomóżesz też nim Aároná

22: y fyny iego/ y poświęćiz ie/ że mi będą v=

23: rząd kápłáński (prawiác.)*(marg)* **Leuiti: 8. (-)**

werset: 31

24: Powiesz też fynom Ifráelskim/ Ten olej

25: pomázowania/ będzie mi święty w naro=

26: dziech ich.

werset: 32 Ciało człowiecze niebędzie nim

27: pomázane/ á według takowego fkladania

28: (wonych tych rzeczy) nie vczynicie in=

29: szego/ bo poświęcone iest/ y będziecie go

30: mieć świętym.

werset: 33 Człowieká ktory by sie tego

31: ważył żeby taki vczynił/ a dałby go obce=

32: mu/ wykorzenicie z ludu fwego.

werset: 34

33: I rzekł Pan do Moizefá: Nábierz so=

34: bie rzeczy wonnych/ Mirry y Onichi/ Gál

35: bánu dobrej woni/ y Kadzidlá *nawietleyfse^{go}* /

36: pod iedną wagą *kázde^{go}* ftych:

werset: 35 y vdzia

37: łalz rzecz wonną vczynioną (prawą ápte=

38: kárfką/ zmieláną (pilnością/ czyfthą/ y ku

39: poświęceniu godną.

werset: 36 A gdy tho wślytko w

40: drobniuchny proch sfłuczysz/ będziez kładł

41: po troffe sniego/ przed Przybytkiem fwiá=

- 42: dectwá/ tam kędić lie tobie vkaże. Świę
43: the nád fwiętymi będzie wam to kádzidło
44: vcżynione.

werset: 37 Nie będziecie fkládác ták rze=

- 45: czy wonnych: ku potrzebam wálfym/ Bo
46: fwięthe iefth Pánu.

werset: 38 Człowiek ktoryby tá

- 47: kie vczyłnił áby woniey iego vżywał/ zgi=
48: nie z ludzi fwych.

rozdział: 31

Cap. 31.

- 49: Názńczył Pan Befeleelá y Oolijábá ná budo
50: wánie Przybytku y innych rzeczy ktore rofkazał/ o
51: ítrzeżeniu Sobothy/ y o tabliczach ktore Pan Mo
52: izeffowi dał.

werset: 1

- 53: **M**Owił theż Pan ku Moizeffo=
54: wi/ rzekąc:(*marg*) **Exo: 35. 1.Para: 2. 3.Reg: 7. (-)**

werset: 2 Otom wezwał i=

- 55: mieniem włáfnym Befeleelá/
56: fyná Vry/ fyná Hurowego/ z

G ij

pokole

strona: G2v

Wtore księgi Moyzeffowe

kolumna: a

pokolenia Iudá/

werset: 3 y nápełniłem go duchem

- 1: Bożym/ mądrością y rozumem/ y vmie=

2: niem we wśfelkiey śpráwie/

werset: 4] ku wymyśleniu

3: wśfytkie^{go} co iedno kolwiek mogło by być z

4: dowcipem wdziááno/ ze Złotá/ Srebrá/

5: Miedzi/

werset: 5] Mármuru/ z kámieniá drogie=

6: go/ y zrozlicznego drzewá.

strona: G4v

Wtore księgi Moiześfowe

kolumna: a

rozdział: 35

werset: 28

1: Wonne theż źiołá/ y Oliwę ku

2: przypráwieniu kágáńcow/ y máści/ y v=

3: czynieniu Kádził naiwdzięcznieyśfey wo

4: ni.

werset: 29] Wśfytcy mężowie y niewiáfty/ z nabo

5: żną myślą offiárowáły podárza/ áby sie to

6: śpráwiło/ co był przykazał Pan/ przez rę

7: ce Moiześfowe. Wśfytcy fynowie Iśráel

8: ścy dobrowolne rzeczy Pánu oddáli.(*marg*) **Exodi. 31.** (-)

werset: 30

9: ¶ I rzekł Moizefz do fynow Iśráelśkich:

10: Oto wezwáł Pan imieniem Befeleelá fy=

11: ná Vry ktory był fyn Hur/ z pokolenia Iu=

12: dá:

werset: 31] y nápełnił go duchem Bośkim/ mądro=

13: ściá y rozumem/ y vmieiętnościá/ y wśfel=

14: kim dowćipem

werset: 32 ku wymyśleniu y spráwie=

15: niu robot/ ná Złócie/ Srebrze/ Miedzi/

werset: 33

16: y w rzezaniu kámieniá/ y w roboćie ćiefiel=

17: fkiey. Cokolwie dowćipnie może być wyná=

18: leżiono/

werset: 34 dał wferce iego.Ooliábá też syná

19: Achifámechowego z pokolenia Dan:

werset: 35 obu=

20: dwu wycźwiczyl [!] mądrością/ áby robili

21: robothę ćiefielką/ dziáną rozmáithemi

22: bárwami/ Háwtárfką z iedwábiu Modre

23: go/ Rożyczkowego: iáfnó Czerwonego/

24: z białego Bifiorowego: áby wśfyftko ze=

25: tkáli/ á co nowego wynáydowali.

rozdział: 36

Cap. 36.

26: Gdy więcey niż było potrzebá zdano podárza/

27: czyniono Przybytek ze wśfyćkimi potrzebámi iego/

28: iáko łá Opony/ Kołdry/ Przykryćie/ Forłty/ Drą=

29: łzki/ y zasłonę.

werset: 1

30: Zynił thedy Befeleel y Ooliáb/ y

31: wśfelki mąż mądry/ kthorym dał

32: Pan mądroć y rozum/ by vmieli

33: śmyślnie robić/ te rzeczy ktore náležály [!]

34: ku potrzebám Święte^{go} miełcá á ktore

35: przykazał Pan.

werset: 2] A gdy ich wezwał Moi=

36: zefz/ y wśelkiego mężá vmieiętnego/ kto=

37: remu był Pan dał mądrość/ y kthorzy fie

38: dobrowolnie offiárowáli ná the robothe/

werset: 3]

39: oddał im on wśyśtek datek synow Iśráel=

40: íkich. Kthorzy gdy ípilnością robili/ ná

41: káždy dzień ráno/ lud íelzche co więcey offiá

42: rował.

werset: 4]

43: ¶ Ták íż rzemieśnicy muśieli odyść/

werset: 5]y

44: mowić Moiześfowi: Więcey then lud of=

45: fiáruie níżli potrzebá.

werset: 6]Thedy Moiześz ka=

46: zał woźnemu wołáć: Íż áni mąż áni nie=

47: wiálthá nic íuż więcey nieoffiáruy ná ro=

48: bienie Świątnicze. A ták prześtáło offiá=

49: rowánie dárow/

werset: 7]przeto że íuż tego co ná

50: nieśli było dofyć/ y zbywáło.(marg) **Exodi 26.** (-)

werset: 8]

51: ¶ Nádziałáli tedy oni wśyścy śercá mą=

52: drego/ ku wypráwieniu Przybytku/ Op=

53: pon dziefięć z Bífioru álbo Lnu biálego

54: kręconego/ Sztuk íedwábnych modrych/

55: z Páwłoki/ z Kármázynu dwa kroć bár=

56: wionego/ ná przemiány/ robotą íubtelną

57: (poczýnili íe)

werset: 9 Z ktorych iedná miálá ná dłu

kolumna: b

1: żą oím y dwádzieściá łokći/ á ná łyryz czte=

2: rzy. Wfłyftkie opony iednylkie były.

werset: 10 I łpiął

3: pięć Oppon iednę ku drugiey/ takież y dru

4: gą pięć półpołu z iednoczył.

werset: 11 Poczyniel y v=

5: łzka fnurkow iedwábnych modrych/ po

6: kráiach Oppony iedney z obu łtron/ á ná

7: kráiu drugiey Oppony thakież/

werset: 12 áby vłzka

8: przeciwo łobie łie zefzły/ á thák mogły być

9: łpięte.

werset: 13 Przeto y obrączek złoty ch pięćdzie=

10: łiat vłł/ kthoreby łie chytály vłfek v op=

11: pon/ áby ták łtał łie iáko ieden Przybytek.(*marg*) **Exodi. 26.** (-)

werset: 14

12: ¶ Vdziałł thesz iedenaście Kołdr/ z

13: łierzci koźiey/ dla przykrywánia wierzchu

14: Przybytkowego.

werset: 15 Iedná Kołdrá ná dłużą

15: miálá trzydzieści łokći/ á ná łfyrzą czterzy.

16: wfłyftkie Kołdry były iednylkie:

werset: 16 z kthorych

17: pięć złączył ołobno/ á łfeść inych ołobno.

werset: 17 I

18: vczynił vłfek pięćdziefiát ná kráiu iedney

19: Kołdry á pięćdziefiáth ná kráiu drugiey

20: Kołdry/ áby sie pośpołu zchodziły.

werset: 18 Náczy=

21: nił theż iglic miedziánych pięćdziefiãth/

22: ktorymiby sie łpinãło przykrycie/ thãk izby

23: ze wślyftkich Kołdr/ było iednoftayne przy

24: krycie.

werset: 19 Vdziałãł y drugie przykrycie Przy=

25: bytku z łkor bãrãnich czerwonych: y trzećie

26: z wierzchnie z łkor ãiemno modro fãrbo=

27: wãnych.(*marg*) **Exodi. 26.** (-)

werset: 20

28: ¶ Nárobił y Forftow ná Przybytek/ z

29: drzewã Sethym/ łtoiãcych:

werset: 21 ná dziefięc

30: łokci była dłuza iednego Forftu: á łferz

31: ná pułtorã łkciã.

werset: 22 Dwoie fugowãnie było

32: w kãżdym Forście/ żeby sie ieden z drugim

33: zchodził. Tãk vdziałãł łkãżdym Forftem kto

34: ry miał być ná Przybytek.

werset: 23 Z kthorych dwã

35: dzieścia było ná **południę** [!] przeciw wiãtru

36: południowemu/

werset: 24 ze czterdzieściã podftãw

37: kow łrebrnych. Dwã podftãwki pod iednã

38: tablicã kładziono/ ná obudwu rogu (ie=

39: dnego Forftu) tãk gdzie końce fugowã=

40: nia sie z chodzili y kończyły.

werset: 25 Ná łtronę le=

41: pak Przybytku ktora sie chyli na pułnocy/

42: postawil takiez dwadzieścia Forstow/

werset: 26 ze

43: czterdzieścia podstawkow srebrnych/ dwa

44: podstawki pod kazdym Forstem.

werset: 27 A ku za=

45: chodowi/ to jest ku oney stronie Przybyt=

46: ku ktora ku morzu patrzy/ postawil sesc

47: Forstow/

werset: 28 y inne dwa na kazdym węgale Przy

48: bytku w tyle:

werset: 29 ktore byly spoinone od wierz=

49: chu az do spodka/ a w iedno sie spoinenie

50: polpolu z chodzy. Tak wczynil z obu stron

51: na węglach:

werset: 30 thak ze bylo osm Forstow pol

52: polu/ a mialy podstawkow srebrnych sses=

53: nascie/ to jest/ dwa podstawki pod kaz=

54: dym Forstem.

werset: 31 Nadzialal y drazkow z drze

55: wa Sethym/ piec ku z ieciu Forstow/ na

56: iedney stronie Przybythku/

werset: 32 a druga piec

57: thakiez ku z ieciu Forstow na drugiey stro

58: nie. Nad the iną piec drazkow na strone

59: Przybytku od zachodu przeciwko morzu.

ksiega: Lev

1: Poczinaią fie trzecie księgi Moize=

2: słowe ktore żydowie zową Wáikrá: Lácinnicy Le=

3: uitycus/ á my możemy zwác Księgi Lewitow/ ábo Kápłáńskie.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap. 1.

1: Troiákíey zupełney offiáry/ ktorą Holokauftum

2: zową/ offiárowánia spósob opifuie/ z wołow/ O=

3: wiec/ y ptakow. [grafika](#)

werset: 1

4: **10** **W** Ezwał potym

5: Pan Moiześfá/

6: y mowił do nie=

7: go z Przybytku

8: świádectwá/ rze

9: knąc:(*marg*) **Exodi. 29.** (-)

werset: 2

10: fynow Íráel=

11: íkich/ á powiedz

12: im: Iesli kthory

13: człowiek zwas

14: będzie offiárował offiárę Pánu: thedy z

15: bydłá tego/ to íesł/ z wołow z owiec offiá=

16: rowác te offiáry będzie.

werset: 3

17: Iesli że offiárá ^{ie^{go}} będzie Zupełna á z ítá

18: dá/ tedy íámccá ^{czyłte^{go}} bez wśfelkiey zmázy

19: będzie offiárował v drzwi Przybytku swiá

20: dectwá/ áby sobie vbłagał Páná:

werset: 4 y włoży

21: ná głowę oney offiáry ręce/ á będzie wdzię

22: czna y pomagájąca ku oczyszczeniu iego.(*marg*) **Exodi 29. Leuiti: 3. (-)**

werset: 5 I

23: będzie offiárował cielcá przed Pánem/ á

24: synowie Aaronowi będą offiárować krew

25: iego/ leiąc około ołtarzá/ ktory ieft przed

26: drzwiami Przybytkowemi:

werset: 6 y obłupiwszy

27: łkorę oney offiáry/ zrabią członki w kęfy/

werset: 7 y

28: ná niecá w ołtarzu ogień/ łtos drew pier

29: wey włożywszy:

werset: 8 á członki ktore z rąbáli/ ná

30: wierzchu porządnie położą/ tho ieft/ gło=

31: wę/ y wśyftko co sie dzierży wątroby/

werset: 9 ieli=

32: tá y nogi vpłokawśy w wodzie: Y zápali

33: ie kápłan ná ołtarzu wzupelną offiárę/ y

34: wdzięczną wonią Pánu.

werset: 10 A ielli offiárá będzie z łkotku/ z owiec ál

kolumna: b

1: bo koz ku zupełney offiárze: tedy będzie of=

2: fiárował Báránká krom wśfelkiew zmázy:

werset: 11

3: á będzie go offiárowal ná oney łtronie oł=

4: tarzá ktora pátrzy ku pułnocy/ przed Pá

5: nem: A krew iego wyleią ná ołtarzu lyno=

6: wie Aaronowi w koło:

werset: 12 y rozdziela członki/

7: głowę y wśyftko co iesth przy wątrobie: y

8: włożą ná drwá/ ktore máią podniećić:

werset: 13 á ie

9: litá y nogi wypłocą w wodzie. A włożywśy

10: wśyftko/ zápali kápłan ná ołtarzu ofiárę

11: zupełną/ y wonią nawdzięcznyśłą Pánu.

werset: 14

12: A iefliby miála być zupełna offiárá Pá

13: nu z Ptáftwá: thedy z Synogárlíc y go łąbiąt [!]

werset: 15

14: będzie ią offiárował kápłan do ołta=

15: rzá: I zákřęciwśy mu śyię y przedárśy miá

16: łto rány/ wypuści krew ná kray ołtarzá:

werset: 16 á

17: woł wydárty z gárlá y pierzem/ wrzuci bli

18: łko ołtarzá/ ná łtronę ku wśchodu słońcá/

19: ná onym miefcu gdzie popioł wyśypuią:

werset: 17 I

20: połamie skrzydełká iey/ á nie będzie rąbał/

21: áni żelázem przecinał/ y zápali ná ołtarzu

22: podniećiwśy drwá. Offiárá tho zupełna

23: iesth/ woniey nawdzięcznyśley Pánu.

rozdział: 2

Cap. 2.

24: Spofob offiárowánia/ Chlebowey offiáry tho iesth

25: mąki bialey oleiem pokropioney/ Kádzydła/ Chlebá

26: Pláckow/ y Pierwoćin/ bez kwáfu y miodu.

werset: 1

27: **D**Włóży gdy będzie offiarować ofiarę

28: rzę zbożną ábo chlebową Pánu/

29: tedy iey offiárá będzie żemlą/ to

30: iest mąká białá pšenna/ y pole=

31: ie ią z wierzchu oleiem/ y włoży kádzidło/(*marg*) **Leuiti: 6. et 9. Nume: 15. (-)**

werset: 2

32: á przynieśie do śynow Aaroná káplaná: z

33: ktorých ieden weźmie garść pełną białey

34: mąki y oleiu/ y wśyśtko kádzidło/ á połóży

35: pámiątkę ná ołtarzu/ ku *nawdzięczneyśley* [!]

36: woni Pánu:

werset: 3

A tho co zośtanie z tey of

37: fiary/ będzie Aaronowe y śynow iego/ nay=

38: świątśle z offiar Páńskich.(*marg*) **Leuiti: 10. (-)**

werset: 4

39: A gdy byś offiarował offiarę pieczoną

40: wpiecu: z białey mąki/ tho iest/ chleby bez

41: kwáfu pokropione oleiem/ y ćienkie płác=

42: ki przálne oleiem pomázáne.

werset: 5

43: Ieśliże będzie offiárá twa ná panwi

44: śmázona: Thedy z mąki białey nákrapiá=

45: ney oleiem bez kwáfu/

werset: 6

zdrobis ią drobno/

46: y poleiesz oleiem.

werset: 7

A ieśli będzie z róśztu tá of

47: fiárá/ takież białą mąkę oleiem pokropiż:

werset: 8

48: którą offiáruiąc Pánu/ oddaź wręce ká=

49: płańkie.

H

weźmie

strona: H3v

Trzecie księgi Moyzełfowe

kolumna: a

rozdział: 8

Cap 8.

1: Poświęćanie Aaroná y fynow iego/ Przybytku

2: y wśyftkiego fprzętu iego.

werset: 1

3: **I** Mowił Pan do Moizełfá/ rze=

4: knąc:

werset: 2 Weźmi Aaroná z fyny ie=

5: go/ fzáty ich/ y olej pomázania/

6: Cielcá zá grzech/ dwa bárány/

7: kołz z chleby przáfnyimi/(*marg*) **Exo: 27. Exo: 28.** (-)

werset: 3 y zgromádziź wśfy

8: ftek zbor fynow Ifráelłkich ku drzwiam

9: Przybytkowym.

werset: 4 Wdziałáł Moizełfz iákomu

10: rozkazał Pan. I zgromádziwśfy wśyftkę

11: tłuźczą przededrwi Przybytkowe/

werset: 5 rzekł:

12: Tá iełt rzecz którą Pan kazał wypełnić.

werset: 6

13: I nátychmiał offiárował Aaroná y

14: fyny iego. A gdy ie omył/

werset: 7 | odział Biskupa

15: w kofułę lnianą/ á opáfałgo páfem/ á ná

16: to oblokł go w fuknię z iedwabiu modr=

17: ego/ á ná wierzch Humerał włożył/

werset: 8 | ktho

18: ry sćiągnałwífy páfem przyfthofował ku

19: Pekthorałowi/ w kthorym była Náuka

20: y Prawdá.

werset: 9 | Potym włożył mu Infułę ná

21: głowę/ á ná niey záfieł bláczę złohtë

22: ná czele/ poświęconá w poświęcániu/

23: ták iako mu był Pan przykazał.

werset: 10 |

24: Wziął také y oley pomázania/ ktho=

25: rym námazał Przybytek ze wífytkim na=

26: czyniem iego.(*marg*) **Exo: 30. Eccle. 45.** (-)

werset: 11 |

27: A gdy ták poświęcáiąc po=

28: kropił ołtharz fiedm kroc/ pomazał go y

29: wífyttek fprzet iego. Wánnę też z podftáwkie^m

30: iey poświęcił/ y pomazał Oleiem.(*marg*) **Pfal: 132.** (-)

werset: 12 | Kto

31: ry leiąc ná głowę Aaronowę/ pomazał go

32: y poświęcił.

werset: 13 | Syny také y ie^{go} offiárowaw=

33: ífy poświęcił/ y oblokł w fuknie lniáne/ y

34: opáfał páfy/ á włożył im czapki/ iáko był

35: rofkazał Pan.

werset: 14 |

36: Offiárował y ćielcá zá grzech. A gdy

37: mu ná głowę włożyli ręce Aaron y synowie

38: iego/

werset: 15] offiárował go: á nábrawłfy krwi

39: ie^{go} / omoczył w niey pálec swoy/ y dotknął

40: łie rogow ołtarzowych w koło: który oczy=

41: ściwłfy y poświęciwłfy/ wylał ołtátek

42: krwi ná fundáment iego.

werset: 16] A łoy ktho=

43: ry był około wnętrza/ y odzieckę wá=

44: trobną/ y dwie nerce z łoiem ich/ zápalił w

45: ołtarzu:

werset: 17] Cielcá z łkurą/ z mięsem/ y zgno=

46: iem spaliwłfy zá obozem/ iáko był Pan

47: przykazał.(*marg*) **Exo: 29** (-)

werset: 18]

48: Offiárował też y Báráná offiárę zu=

49: pełną: ná ktorego głowę/ gdy włożyli Aa=

50: ron y synowie iego ręce swoie/

werset: 19] zábił go/ y

51: wylał krew iego około ołtarzá:

werset: 20] A łámego

52: báráná w kęfy z rąbawłfy/ głowę/ członki/

kolumna: b

1: y łoy iego spalił ogniem/

werset: 21] opłokawłfy pier=

2: wey ielitá z nogámi. I włfyłtkiego záraz

3: báráná spalił ná ołtarzu/ przeto yż był zu=

4: pełną offiárą nawdzięcznieyłsey woni Pá

5: nu/ ták iáko mu był przykazał.(*marg*) **Exodi. 29.** (-)

werset: 22

6: Offiárował y drugiego báráná/ ku

7: poświęcániu káplanow/ y włożyli mu ná

8: głowę Aaron y fynowie iego/ ręce swoie.

werset: 23

9: Kthorego gdy zabił Moizefz/ nábrawífy

10: krwie iego/ dotknął fie końcá práwego v=

11: chá Aaronowego/ y pálcá wielkiego v rę=

12: ki práwey/ takież y v nogi.

werset: 24 Offiárował

13: takież y fyny Aaronowe: A gdy krwią bá=

14: ráná zábitego/ dotknął fie końcá vchá prá

15: wego kázdego fnich/ y takież pálcá wiel=

16: kiego v ręki y v nogi práwey/ oštátek wy

17: lał ná ołtarz wífędy wkoło:

werset: 25 A łoy y ogon y

18: wífyfłkę tłuftóć która obrafta koło wnę=

19: trza/ odzieckę też wątroby/ y dwie nerce

20: z łoiem ich/ y plec práwą/ oddzielił.

werset: 26 A wżawífy [!]

21: z kofá w którym były chleby przáfne/

22: który był przed Pánem/ chlebá przáfnego

23: y plácek pokropiony oleiem/ y drugi cínki

24: plácek/ położył ná tłuftościách y plecu prá

25: wym/

werset: 27 y dał te wífyfłkie rzeczy Aaronowi y

26: fynom iego. Ktorzy gdy te rzeczy podnie=

27: fli przed Pánem/

werset: 28 | záfie wźiawfły z rąk ich/

28: Ípalił ná ołtarzu offiar zupełnych: dla te^{go}

29: że byłą offiárá poświęcenia/ ku woniey

30: przyjemney offiáry świętey Pánu.(*marg*) **Exodi. 29.** (-)

werset: 29

31: ¶ I wźiał mółthek z báráná poświęce=

32: nia podnioł go przed Pánem/ ná fwoy

33: dział/ iáko mu był Pan rofkazał.

werset: 30 | A wźią=

34: wfły máść/ y krew ktora była ná ołtarzu/

35: pokropił Aaroná y fłaty iego/ y fyny iego/

36: z odzieniem ich.

werset: 31 | Gdy ie ták y fłaty ich po=

37: święcił/ przykazał im/ mówiąc: Wárźcie

38: mięfo przede drzwiami Przybytkowemi/

39: á támże ie iedźcie. Chleby też poświęceniá

40: iedźcie/ kthore fą w kofu/ iáko mi Pan

41: przykazał/ mówiąc:(*marg*) **Exodi. 29.** (-) Aaron y fynowie iego

42: będą ie ieść:

werset: 32 | á cokolwiek zoftanie mięfá y

43: chlebá/ w ognu [!] ípalićie.

werset: 33

44: Niewynidziećie ze drzwi Przybythku

45: świádectwá/ przez siedm dni/ aż do dniá

46: ktorego fie wypełni čás poświęcenia wá

47: ftego. Abowiem w siedmi dni dokonawa=

48: fie poświęćanie [!] /

werset: 34 | iáko fie teraz dzieie/ áby fie

49: porządek poświęcenia wypełnił.

werset: 35 Wednie

50: y wnocy będziecie mieszkać w Przybytku

51: pilnując straży Pańskiej/ abyście nie po=

52: marli: bo mi tak rozkazano.

werset: 36 I uczynili Aa

53: ron y synowie jego/ wszystkie rzeczy które

54: Pan rozkazał przez Moizę.

rozdział: 9

Cap. 9.

55: Przy ofiarowaniu za grzech kapłanki y wśech lu=

56: dzi/ z stał ogień od Boga/ y spalił ofiary.

A gdy

strona: H6

Lewiticus rzezone.

kolumna: a

rozdział: 13

werset: 53

1: Iełiby wzrał iż nieprzyroflo

2: trędu/

werset: 54 kaze vprac ono miefce na ktorim iest

3: plana/ y zchowa ia zas/ przez druga siedm

4: dni.

werset: 55 I ieliby obaczył ze sie pierwsza barwa

5: nie przywrociła/ ani przyroflo onego trę=

6: du/ ofadzi byc sfate nieczysta/ y spali w o=

7: gnium/ przeto ze sie wyrazil plana na niey.

werset: 56

8: A ieliby po zepraniu bylo ono miefce trę=

9: du przyciemniemy/ oderznie y oddzieli

10: ie od *całte*^{g0}.

werset: 57 Iełliby fie potym vkazała tálz

11: plána ná inych miefcách/ kthore pierwey

12: niebely plániſte/ znák iełt że to trąd tułaią

13: cy y niełtátecźny: przetoź teź ma być ſpa=

14: lona.

werset: 58 A iełliby przełtał/ vpierze ią po wto=

15: re w wodzie/ y będzie czyłta.

werset: 59 To iełt vłtá=

16: wá o trędzie ná ſłácie ſukienny ábo lniá=

17: ney/ ná wierzchu ábo ſpodku/ y wſelkiey

18: rzecz y ſkorzáney/ ktoraby miála być zá czy=

19: łtą ábo ſplugáwioną/ oładzoná.

rozdział: 14

Cap. 14.

20: Offiary kthoremi oczyściano trąd ták z człowieká

21: iáko z domu ábo z ſłáthy.

werset: 1

22: **I** Mowił Pan do Moizełłá/ rze=

23: knąc:

werset: 2 Ten iełt połtępek/ gdy trę=

24: dowáty ma być oczyźczony: Przy=

25: wiodą go do káplaná:(*marg*) **Mathe: 8. Marci. 1. Luce. 5. et 17. (-)**

werset: 3 A wyini=

26: dzie do *nie*^{g0} z obozu/ y ogláda go/ iełliże

27: obaczy że ſczedł iuź ſniego thrąd/

werset: 4 rołkaże

28: onemu ktory ma być oczyźczony/ by offiá=

29: rował zá fie dwa wroblá żywe/ ktore by fie

30: godziły ieść/ y drzewo Cedrowe/ y iedwa

31: biu iáfno czyrwonego/ y Hizopu.

werset: 5] A iedne^{g0}

32: z onych wroblow każe zábić w naczyniu

33: gliniánym/ nád wodámi żywemi:

werset: 6] A dru=

34: giego żywego z drewnem Cedrowym/ y

35: znićią czerwonego iedwabiu/ y z Hizo=

36: pem/ omoczy we krwi wroblá zábitego/

werset: 7]

37: oną krwią pokropi fiedńkroć onego czło=

38: wieká ktory fie czyści/ áby był práwie oczy=

39: łzczony/ y wypuści wroblá żywe^{g0} / áby precz

40: ná pole odliećiał [!] .

werset: 8]

41: A gdy ten człowiek fpierze śláthy swoie/

42: ogoli wślyťtkie włofy ná śwym ćielie [!] / y omy

43: ie fie wodą: á ták oczyłzczony/ wnidzie do

44: obozu/ ále ták/ żeby ielźcze przez fiedń dni/

45: nie wśfedł do Przybytku śwego:

werset: 9] á fiodme=

46: go dnia ogoli głowę swoię/ y brodeę/ y brwi y po wślyťtkim ćiele włofy/ y omyie po w=

47: thore śláty y ćiało swoie.

werset: 10]

48: Ośmego dnia weźmie dwa báránki nie=

49: pokálone/ y owcę roczną krom plány/ á ná

50: offiárę chlebową/ trzy dziefiáte częśći od

51: miáry Effi/ bialey mąki/ ktora by była po=

52: kropioná oleiem/ á ošobno oleiu miárkę.

werset: 11

53: A gdy kápłan ktory oczýšcia tákiego czło=

54: wieká/ poštáwi go/ z onemi rzeczámí wlfy

kolumna: b

1: ftkiemí przed Pánem/ we drzwiách Przy=

2: bytku šwiádectwá/

werset: 12 weźmie báránká/ y bę=

3: dziego offiárował zá wyštęp/ y oleiu onę

4: miárkę. I gdy wlfyftkie rzeczy będzie offiá

5: rował przed Pánem/

werset: 13 zábije báránka kędy

6: więc bijá offiárę zupełná/ to iešt ná miešcu

7: šwięтым. A bowiem iáko zá grzech/ takiež

8: y zá opušćzenie co dobre^{go} / offiárá przyflu=

9: ífa kápłanowi: bo rzecz bárzo šwięta iešt.

werset: 14

10: A wziáwšfy kápłan krwie oney offiáry/

11: ktora offiárowaná iešt zá grzech/ pomá=

12: że koniec práwego vchá/ y wielki pálec v

13: práwey ręki y nogi/ onemu ktory fie czýšći:

werset: 15

14: Weźmie tež y oleiu znacžynia/ náleie mu

15: ná lewą rękę/

werset: 16 y omoczy w tymże oleiu pálec

16: práwey ręki/ á pokropi przed Pánem šiedm

17: kroć:

werset: 17 á co zoštánie oleiu wlewey ręce/ po=

18: máže koniec vchá práwe^{go} / y pálec wielki v

19: ręki y nogi práwey/ onemu ktory sie czyści

20: y ná krew ktora wylaná iest zá grzech/

werset: 18 y

21: ná głowę iego.

werset: 19 I będzie sie zá nim modlił

22: Pánu/ á vczyni ofiárę chlebową zá grzech:

23: Tedy vczyni y zupełną offiárę/

werset: 20 y włoży ją

24: ná ołtharz z offiárámi Napoynymi iey/

25: thedy człowiek tákowy/ będzie práwie o=

26: czyłzczony.(*marg*) **Leuiti: 5. et 12.** (-)

werset: 21

27: Ieśliż by ták vbogi był/ żeby niemogł o=

28: ffiárovác zá grzech tych rzeczy kthore łą

29: opiłáne/ tedy weźmie báránká ná offiárę/

30: żeby sie zánim modlił kápłan/ y dziefiąta

31: część máki biały pokropioney oleiem/ ku

32: offiárze chlebowey/ y kuátherkę oleiu/

werset: 22 y

33: dwie łynogárlice álbo dwoie gołąbiąt/ ie

34: dno zá grzech/ á drugie ná offiárę zupeł=

35: ną:

werset: 23 y offiáruie to kápłanowi ósmego dnia

36: oczyłzczenia łwe^{go} v drzwi Przybytku łwiá

37: dectwá przed Pánem.

werset: 24 Ktory wziąwfy báránká zá grzech y kuá

38: terkę oleiu/ y podniełie wfićko połpołu:

werset: 25 á zá

39: biwffý báránká/ krwią iego pomáže koniec

40: vchá práwego/ temu kthory fie czyści/ ta=

41: kież y ná pálce wielkie v ręki/ y nogi iego

42: práwey:

werset: 26] A część oleiu náleie mu ná rękę le

43: wą/

werset: 27] w którym omoczywífy fwoy pálec prá

44: wey ręki/ pokropi siedm kroć przed Pánem

werset: 28]

45: y dotknie fie końcá práwego vchá/ człowie

46: ká one⁸⁰ kthory fie czyści/ y wielkich pálcow

47: v ręki y nogi práwey/ ná miefcu krwie/ kto

48: ra wyłaná iefth zá grzechy:

werset: 29] oštátek oleiu

49: kthory iefth w lewey ręce/ wleie ná głowę te

50: mu kthory fie czyści/ áby vbłagał Páná

51: zań:

werset: 30] á Synogárlicę álbo gołábiąthko/

52: będzie offiárował/

werset: 31] iedno zá grzech/ á dru

53: gie zá offiárę zupełną fwemi offiárámi

54: Napoinymi.

werset: 32] To iefth offiárá trędowatego

55: kthory niemoże mieć wfyfćkiego doštáthku

56: ku oczýfzczeniu.

strona: 12v

Trzecie księgi Moyzefowe

kolumna: a

rozdział: 19]

werset: 13]

- 1: Nie będziefz potwarzy kładł ná bliźne=
2: go twego/ áni go gwałtownie včífkác bę=
3: dziefz: Nie będziefz przy fobie trzymał za=
4: pláty robotniká twego/ do iutrá. (*marg*) **Deute: 24. Tob: 4. Deute: 27.** (-)

werset: 14

- 5: Nie będziefz láiał głuchemu/ áni przed
6: ślepym położyz czymby fie mógł obrazić. Ale
7: fie będziefz bał Páná Bogá twoiego: Bo
8: ia ieftem Pan.(*marg*) **Deute: 17.** (-)

werset: 15

- 9: Nie będziefz czynił co niepráwego ief/
10: áni będziefz śądził niespráwiedliwie: Nie
11: miey bączności ná vbogie^{go} / áni czći ofoby
12: bogátego: ále śądz bliźniego twego śprá=
13: wiedliwie.

werset: 16 Nie będziefz ofkárzáczem áni

- 14: podufzczáczem miedzy ludzmi. Nie będziefz
15: śtał o gárło bliźniemu twemu/ áby krew
16: iego byłá wylaná: Ia Pan.

werset: 17 Nie będziefz

- 17: miał wnienawiści brátá twoiego w śercu
18: twoim/ álego iáwnie z karz/ ábys niemiał
19: grzechu ná fobie dla niego. (*marg*) **Eccle: 10. Math: 18. Mathe: 5.** (-)

werset: 18

- 20: Nie śfukay iákoby fie pomścíl/ áni pá=
21: miętay ná krzywdę kthorás wziął od mie=
22: śzczánow twoich:(*marg*) **Mathe: 22. Roma: 13. Gene: 36.** (-)Przyacielá twego bę=
23: dziefz iáko śam fiebie miłował: Ia Pan:

werset: 19

- 24: Przykazania mego pilnie strzeżcie.
25: Nie dopuść bydlęciu twemu/ aby sie
26: schodziło z bydlęciem inego a roznego ro=
27: dziaiu: (marg) **Deute: 22.** (-)Roley twoiey nie ofieiesz rozmái=
28: tym nafienim: Szaty kthora vtkána ze
29: dwu rzeczy/ nie obleczesz ná sie.(marg) ***Zaflubioną. Exodi. 21.** (-)

werset: 20

- 30: Ieślizeby człowiek miał sprawę zbiałą
31: głową/ kthoraby była służebnicą bądź by
32: też *fláchćianką/ ale ani zapłata odkupio
33: ná/ ani wolnością dárowaná: obudwu
34: fkarzą ale nie strąca/ bo nie była wolną:

werset: 21 A

- 35: za grzech fwoy będzie offiarował Pánu ku
36: drzwiam Przybytku świadectwa/ bára=
37: ná:

werset: 22 á będzie sie káplán modlił zań y za

- 38: grzech iego przed Pánem/ y będzie mu
39: miłościw a grzechu odpuszczenie weźmie.(marg) **Hebre: 10.** (-)

werset: 23

- 40: Gdy wnidziecie do ziemi/ a będziecie
41: wniewy łzczepić drzewa owocne/ obrzeżecie
42: pierwśie owoce z nich: Iábłká kthore vro=
43: dżą/ nieczyfste będą/ ani ich będziecie ieść:

werset: 24

- 44: Ale czwartego roku/ wślyftek owoc ich
45: będzie poświęcon chwalebny Pánu:

werset: 25 A pią

- 46: tego roku będziecie ieść owoce/ pozbiera

47: wśfy iábłká kthore fie z rodzą: Ia Pan

48: Bog wáŕz.(*marg*) **Leuti: 3. et 17. Deute: 18.** (-)

werset: 26

49: Nie będziecie ieść mięfá ze krwią: Nie

50: będziecie/ Wiezdz/ Wrozek/ ſthroić/

51: áni będziecie we ſny wierzyć: (*marg*) **Leuti: 21. Nume: 6. Deute: 14. Ezec: 44.** (-)

werset: 27 | Włóſow

52: wáŕfych wokuł ſthrzyc/ á brody golić nie

53: będziecie:

werset: 28 | Nád vmárłym nie będziecie

54: rzezác ciála wáŕfego/ áni iákiego znaku

55: ábo piąthná fobie czynić: Ia Pan.

werset: 29 | Cor=

56: ki twoiey niewydáy ná nierządnoſć/ áby

57: fie ziemiá nieſplugáwiła á niebyła peł=

58: ná grzechu nieczyſthego:

werset: 30 | Swiąth moich

59: ſtrzelźcie/ á Swięthnice fie moiey boyćie:

60: Ia Pan.

kolumna: b

werset: 31

1: Nie chodźcie do Czárnokięźników/ áni fie

2: o czym pytaćie od Wieſzczkow/ ábyſćie fie

3: przez nie nieſplugáwili: Ia Pan Bog

4: wáŕz.(*marg*) **1.Reg: 28. Eccle: 8. 1.Timo: 5.** (-)

werset: 32 | Przed człowiekiem ſfedziwym po=

5: wítań/ á czći oſobę ſtárego/ á boyſie Páná

6: Bogá twoiego: Ia ieſtem Pan.(*marg*) **Exodi. 22.** (-)

werset: 33 | Będzieli

7: mieżkał między wami cudzoziemiec w źie

8: mi wáfłey/ niezamiátaycie mu tym oczu:

werset: 34

9: ále mieycie go łobie iáko iednego fyná they

10: źemie: y będziecie go miłowác/ iáko łami

11: łiebie/ boście y wy takiefz byli przychodnie

12: w źiemie Egiptłkiew: Ia Pan Bog wáfłz.(*marg*) **Deute: 25. Ezec: 45. (-)**

werset: 35

13: Nieczyńcie nic niepráwego w Sądzie/

14: w łokciu/ w ważeniu/ w pomierzaniu.

werset: 36 Szale niech będa fpráwiedliwe/ y iedná=

15: kie á rowne gwichti/ fpráwiedliwy korzec/

16: y fpráwiedliwe mułchy álbo kwarty. Ia

17: Pan Bog was/ kthorym was wywiódł z

18: źemie Egiptłkiew.

werset: 37 Strzeście wfłego przy

19: kazania moiego/ y wfłyfłkich fładow mo

20: ich/ á czyńcie ie. Ia Pan.

rozdział: 20

Cap. 20.

21: Ci kthorzy offiáruią Bálwanom fplemieniá fwe=

22: go/ ktorzy czárownikow ábo wrozek fie dokládaią/

23: ktorzy rodzicom łaią/ y zbydlęty nieuczciwe fprawy

24: mewaią/ máiá być **śmierctą** [!] ftróceni.

werset: 1

25: **M**Owił Pan do Moizefłá/ rze=

26: knąc:

werset: 2 Powiedz ták fynom Ifrá

- 27: elłkim/ Człowiek bądź z łynow
28: Iłráelłkich/ bądź z cudzołiem=
29: cow ktorzy miełzkáią mieđzy wámi/ ielłiby
30: ktory offiárował z plemienia łwego łyná
31: ábo dzieweczkę báłwánowi Moloch/ łmier
32: cią niechay zginie: Ludzie oney źemie vká
33: mionuią go. (*marg*) **Leuiti: 18. Płal: 105.** (-)

werset: 3] A ia połtáwię oblicze moje

- 34: przećiwko iemu/ á wytnę gi ze łrzodku lu=
35: du mego/ przeto że dał z plemienia łwego
36: báłwánowi Moloch/ á że łplugáwił Przy
37: bytek moy łwięty/ á imieniu memu łwięte
38: mu lekkość vczynił.

werset: 4] Ielłiżeby lud oney źie=

- 39: mie te^{go} zá niedbał/ á lekce łobie tho przyka
40: záníe moje ważył/ ták żeby wypuścił czło
41: wieká te^{go} ktory ofiarował z plemieniá łwe
42: go báłwánowi Moloch/ á niechciałby go
43: łtrácić:

werset: 5] Záltawię thwarz łwą przećiwko

- 44: człowiekowi onemu/ y przećiw krewnym
45: iego/ á wygládzę y iego y włłsłtkie ktorzy
46: przyzwalałi iemu/ áby cudzołóstwo popeł
47: nił do báłwáná Moloch/ **że** [!] łrzodku ludu
48: łwego.

werset: 6]

- 49: Człowiek ktoryby łie vdał do Czárno=
50: kxięźnikow y wrozek á wiełzcłkow/ á łplu=
51: gáwił by łie nimi: Połtháwię twarz moię

52: przeciwko niemu/ á wygładzę go z poŕzod

53: ku ludu moiego.

werset: 7 Poświęcayćiefie á ſtańćie

54: fie świętymi/ Bo ia Pan Bog wálz ieftem

55: Święty.(*margin*) **Leuiti: 19. Nume: 11. Iofue. 3.** (-)

werset: 8 Strzeſzćie przykazánia moiego/

y czyńćie

strona: 13

Lewiticus rzeczone.

kolumna: a

1: y czyńćie ie: Iaćiem Pan kthory was po=

2: ſwiącam.

strona: 15

Lewiticus rzeczone.

kolumna: a

rozdział: 24 (*margin*) **Exodi. 20. Leuiti: 5.** (-)

werset: 11

1: A gdy iął bluźnić imię Páńkie/

2: y złorzeczyć mu/ przywiedziono go do Mo

3: izelfá: (A zwano mátkę iego Sálumith/

4: corká Bábry z pokolenia Dan:)

werset: 12 tedy wía=

5: dzono go do ćiemnice/ dokądby fie niedo=

6: wiedzieli/ coby znim Pan kazał czynić.(*margin*) **Nume: 15.** (-)

werset: 13

7: Pan thedy mowił do Moizeſfá rzekąc:

werset: 14

8: Wywiedz bluźnierzá precz z obozu/ á nie=

9: chay wſfyłcy kthorzy ſłyſſeli/ włożą ręce

10: Íwoie ná głowę iemu/ niechaż go pothym

11: kámionuie wśfyłtek lud:

werset: 15] A do synow I fráe=

12: Íłkich będziefz ták mowił: Człowiek ktory=

13: by łáiał Bogu swoiemu/ poniefie grzech

14: Íwoy:(*marg*) **Math: 26. Ioan: 19.** (-)

werset: 16] A ktoryby bluźnił imię Páńskie/ śmier

15: ćią niechay vmrze: Kámieńmigo vkámie

16: nuie wśfyłtko mnośthwo ludzi/ bądź do=

17: maká/ bądź cudzoziemcá ábo gościá: Kto

18: by kolwie bluźnił imię Páńskie/ śmiercią

19: niechay vmrze. (*marg*) **Exodi. 21. Deute: 19. Iudi. 1. Mathe: 5.** (-)

werset: 17]

20: Ktoby bił człowieka á zabił go/ śmier=

21: ćią niechay vmrze.

werset: 18] Ktoby zabił bydlę/ da

22: ine zá nie/ to ieft/ bydlę zá bydlę:

werset: 19] Ktoryby

23: vczynił szkodę iáką ktoremu kolwie z mie=

24: íścżánow swoich/ iáko on komu vczynił/

25: thák fie też iemu stánie:

werset: 20] Chromotę zá Chro

26: motę/ Oko zá Oko/ Ząb zá Ząb da: Iáką

27: szkodę vczyni drugiemu/ taką sam ćierpieć

28: mufi:

werset: 21] Kto zabije bydlę da ine zá nie: Vde=

29: rzyli kto człowieka/ będzie karan:

werset: 22] Niechay

30: miedzy wámi będzie ład íspráwiedliwy/ ták

31: domorodakom iáko obcym/ ktoryby iedno

32: záwinił: Bo ia ieftem Pan Bog wáfz.

werset: 23

33: Moizefz pothym powiedział tho fynom

34: Ifráelſkim/ y wywiedli z obozu precz o=

35: nego bluźnierzá/ y vkámionowáli go: I v=

36: czynili ták fynowie Ifráelſcy iáko był przy=

37: kazał Pan Moizefſowi.

rozdział: 25

Cap. 25.

38: Poſtánowienie o ſiodmym y Miłóſciwym Lećie/

39: o Lichwie/ o Zniewoleniu/ y o poimánych odkupieniu

werset: 1

40: **P**An pothym mowił do Moizefſá

41: ná gorze Synái/ rzekąc:(*marg*) **Exodi: 23.** (-)

werset: 2

42: á powiedz fynom Ifráelſkim:

43: gdy iuż wnidziećie do źemie kto

44: rą ia wam dam/ będziećie ſwięćić ſwiętá

45: Páńſkie.

werset: 3

46: rolę twoię/ takiefz przez ſfeć lath będziefz

47: ſprávował winnicę twoię/ á owoce zniey

48: będziefz zbierał:

werset: 4

49: będzie źiemii/ odpoczynienia Páńſkiego:

50: Roli ſwe ofiewáć/ winice ná ten czás ſprá

51: wowáć nie będziefz.

werset: 5] A co łámá źiemia z łie=

52: bie zrodzi/ thego żać niebędziesz: áni gron

53: pierwoćin twoich niebędziesz zbierał/ iáko

54: kiedy winá zbieráią:(*marg*) **Deute: 15.** (-) Abowiem then rok/

55: iefth odpoczynienie źiemi:

werset: 6] Ale będziecie

56: mieć ná pokarm/ ty łam y słuźebnik twoy/

kolumna: b

1: niewolnicá y naiemnik twoy/ y cudzozie=

2: miec ktory wćiebie pielgrzymuie/

werset: 7] Bydlę y

3: iny dobytek twoy/ te wśfyłhkie rzeczy kto

4: re łie będą rodić ná polu będą wam ku

5: żywieniu.

werset: 8] Nálíczyż theż łobie lat/ thák wiele iáko

6: łiedń tegodniow/ tho iefth/ po łiedń kroć

7: łiedń/ ktore łumą wźiawśfy/ czynią czter=

8: dzieści y dziewięć lat:

werset: 9] tedy łiodmego kxię=

9: życá diełiątego dnia/ będzieł trąbić w trą

10: bę czałfu Miłościwego **liátá** [!] po wśfyłtkiey

11: źiemi wálłey:

werset: 10] A będzieł święcił pięćdzie=

12: łiątego roku/ y názowieł gi/ odpufzczenie

13: wśfyłtkim miełzczańom źiemie twoiey/ ábo

14: wiem ten rok iefth Miłościwe Łáto: (*marg*) **Ezec: 46.** (-)Ná=

15: wroćifie człowiek ná then czałs ku máię=

16: tności fwoiey/ á ieden káźdy przydzie zál

17: do rodziny łwey:

werset: 11] Abowiem Miłościwe á

- 18: pięć dziefiatne látho iest. Nie będziecie
19: liać áni żać/ tych rzeczy ktore sie ná polu lá
20: me od siebie rodzą/ y pierwfłych vżytkow
21: niebędziecie zgromádzác z winnic/

werset: 12] dla sła

- 22: wności Miłościwego látá/ ále nátych=
23: miałt zebrane będziecie ieść:

werset: 13] Gdy będzie to

- 24: Miłościwe látho/ przydzie káždy ku dzie
25: rżawam swoim.

werset: 14]

- 26: Gdy co przedaź miełzcżáninowi twemu/
27: ábo też kupiż od niego/ nie zámączay áni
28: ciąfz bráthá twego/ ále według náliczenia
29: lat/ od Miłościwego látá/ kupiż od nie=
30: go/

werset: 15] y według obráchowánia vżytkow prze

- 31: da tobie:

werset: 16] Im więcej będzie lat po Miło=

- 32: ściwym lećie/ tym więtfła będzie zaplátá/
33: á im mniej lat náliczyż/ tym tániey kupiż:
34: Boć preda nie rolą/ ále czás vżythkow
35: iey.

werset: 17] Nie czyńcie bez práwia pokoleniu

- 36: swemu/ ále ieden káždy boy sie Bogá
37: fwe^{go}/ Abowiem ia iestem Pan Bog wálf:

werset: 18]

- 38: Czyńcie przykazánia moie/ á fádow przy=

39: Ítrzegayćie y wypełniayćie ie/ ábyście mo=

40: gli miefzkác ná źiemi/ krom wfelkiego ftra

41: chu/

werset: 19] á chcećiełi by wam źiemiá dawála v=

42: źytki fwoie/ ktorych byście vżywáli do wo=

43: ley/ przełpieczni od wfelkiey burzy.

werset: 20]

44: Rzeczćielimi/ co będziemy roku fiodme

45: go ieść? niebędziemiłi fiać/ áni fpráwiác v

46: źytkow náłych fpolá?

werset: 21] Dam wam Błogołlá

47: wieńłtwo moie fzołtego roku/ thedy wam

48: źiemiá da vrodzay/ iáko zá trzy látá:

werset: 22] bę=

49: dziećie ofiewác tymże zbożem ołmego ro=

50: ku/ y nim fie żywić aż do roku dziewięte=

51: go: dokąd fie nowego nienárodzi/ dothąd

52: będziećie ieść łtare. (marg) **Pfaln:** 23. (–)

werset: 23] Ziemie niebędziećie

53: przedáwác ná wieczność/ ábowiem moia

54: iełt/ á wy iełtećie wfłępniovie y pielgrzy

55: mowie moi:

werset: 24] A thák káźda kráiná wálłey

56: dzierzáwy/ pod obłikiem á wymowá wy=

57: płácánia/ przedaná będzie:

werset: 25] Iełłize by z

58: fzczedł ná máiętności brát twoy/ á przeto

59: dzierzawkę fwą odbył/ po thwym kupnie

strona: l5v

Trzecie księgi Moyzefłowe

kolumna: a

1: iefliby chciał krewny ie^{g0} odkupić to co on

2: záprzedał/ może:

werset: 26 iefliżeby niemiał krewne

3: go/ á on łam mogłby mieć pieniądze ku

4: wypłácaniu záfię:

werset: 27 położą ná ráchunek po=

5: żytki ktorých wzył on co był kupił/ od onego

6: czáfu gdy był przedał/ á oštátek mu dopłá=

7: cí/ á ták przydzie záś ku imieniczku łwe=

8: mu:

werset: 28 A iefliby nie mogł mieć pieniędzy áby

9: odkupił co záprzedał/ ten który kupił bę=

10: dzie trzymał aż do Miłóściwego látá: Bo

11: tego láthá Miłóściwego/ wíłfłtko prze=

12: dáníe ma łie wroćić do páná/ y do dzie=

13: záwce dawnego.(*margin*) **Num**: 36. **Iere**: 32. **Ruth**. 4. (-)

strona: Kv

Czwarte księgi Moizełłowe

kolumna: a

ksiega: Num

rozdział: 1 (*margin*) **Izáchar**. 54400. (-)

werset: 28

1: Z łynow IZACHAR/ po narodziech

2: fámiłiách/ y domach przyrodnych łwoich/

3: wíłfłłtkich po imieniu od dwudziestu łat y

4: wíłłey/ tych ktorzy mogli wynidz ná woy=

5: nę/

werset: 29 naliczono pięćdziesiąt y czterzy tyfią=

6: ce/ y czterzyftá(marg) **Zábulon.** 57400. (-)

werset: 30

7: Z fynow ZABVLON po narodziech

8: fámiliách/ y domach rodzin fwych/ náli=

9: czono po imieniu kázdego/ od dwudzieftu

10: lat y wyffey/ wfyfłtkich kthorzy mogli ná

11: woynách bywác/

werset: 31 pięćdziesiąt y siedm tyfię=

12: cy y czterzy ftá.(marg) **Effraim.** 40500. (-)

werset: 32

13: Z fynow IOZEFOWych: z fynow

14: Effráim/ po narodziech/ fámiliách/ y do=

15: mách przyrodných swoich/ naliczono po

16: imieniu kázdego od dwudzieftu lat y wyż=

17: ffey/ wfyfłtkich ktorzy mogli ná woyny wy=

18: chodzić/

werset: 33 czterdzieści tyfięcy y pięć fet.(marg) **Mánáffe.** 32200. (-)

werset: 34

19: A z fynow MANAfe po narodziech/

20: fámiliách/ y domach przyrodných swoich/

21: naliczono po imieniu kázdego od dwudzie

22: ftu lat y wyffey/ wfyfłtkich kthorzy mogli

23: boiowác/

werset: 35 trzydzieści y dwa thyfiácá/ y

24: dwieście. (marg) **Beniámin.** 35400. (-)

werset: 36

25: Z fynow BENIAMIN po naro

26: dziech/ fámiliach/ y domach rodziny swo=

27: ie y/ náliczono kázdego swym imieniem od

28: dwudziestu lat y wyssey/ wsfytkich kto=

29: rzy mogli boiowác/

werset: 37 trzydzieści y pięć tyfię=

30: cy/ y czterzy łtá.(*marg*) **Dan.** 62700. (-)

werset: 38

31: Z synow DAN po rodziach/ fámili=

32: ách/ y domách przyrodných swoich/ náli=

33: czono ich imieniem swym kázdego/ od

34: dwudziestu lath y wyssey/ wsfytkich kto=

35: rzy mogli ná woyny wychodzić/

werset: 39 ffeśdzie=

36: fiąth y dwa tyfiące/ y fiedm łet.(*marg*) **Azer.** 41500. (-)

werset: 40

37: Z synow AZER po narodziech/ fámli

38: liach/ y domiech przyrodných swoich/ ná=

39: liczono kázdego swym imieniem/ od dwu

40: dzieftu lath y wyssey/ y wsfytki ktorzy fie go

41: dzili ná woynę/

werset: 41 czterdzieści y ieden tyfięcy

42: y pięć łfet. (*marg*) **Neptalim.** 53400. (-)

werset: 42

43: Z synow NEPTALIM po naro=

44: dziech/ fámiliách/ y domach rodow swo=

45: ich/ náliczono po imionach kázdego od

46: dwudziestu lath y wyssey/ wsfytkich kto=

47: rzy mogli ná woyny íść/

werset: 43 pięćdziefiát y trzi

48: tyfiące y czterzyftá.

werset: 44

49: Ci fą kthore policzyli Moizefz/ y Aaron/

50: y dwánaście kxiążąt I fráelfkich/ wífyt=

51: kie po domách rodow fwoich.

werset: 45

52: ká fummá fynow I fráelfkich/ po domách y

53: fámiliách fwych od dwudzieftu lath y wíf

54: fey/ ktorzy fie godzili ná woynách bywác/

werset: 46

55: po fześć kroć fto tyfiąc/ y trzy tyfiące/ pięć

56: feth y pięćdziefiát mężow.

werset: 47

57: po wífyfłkich narodziech y fámiliách fwo=

58: ich/ ktorych nieliczono miedzy ine.

kolumna: b

werset: 48

1: I mowił Pan do Moizefśá rzekąc:

werset: 49

2: kolenia Lewi nielicz/ áni ich kładz ku fúm

3: mie fynow I fráelfkich/

werset: 50

4: nád Przybytkiem fwiadectwá/ y nád wífy

5: ftkim fprzętem iego/ tudzież y nád tym co

6: przysłuffa ku Czerimoniam Swięтым. O

7: ny fámy będą nośić Przybytek y wífyfłhkie

8: fprzęty iego: y będą ná posłudze mey/ á o=

9: koło Przybytku będą miewác mieszkánia

10: fwoie.

werset: 51] Gdy sie będziecie ruffać z miełcá/

11: Lewitowie złożą Przybytek: á gdy sie bę=

12: dziecie kłáść/ w zdzwigną. Ktoby kolwiek

13: z obcych przyftąpił ku Przybythku/ będzie

14: zábit.

werset: 52] Synowie lepak Iŕraelfcy będą sie

15: kłáść znamioty ſwemi/ káždy w ſwym Hu=

16: ffie y pod Chorągwią ſwoią/ w woyfkách

17: ſwoich.

werset: 53] Ale Lewitowie rozbiją Namioty

18: ſwoie/ około Przybytku/ áby nieprzyſfedł

19: gniew ná wſyftko mnoſtwo ſynow Iŕrael

20: ſkich/ á będą czuć/ ſtrzegąc Przybythku

21: ſwiadectwá.

werset: 54] Vczynili tedy ſynowie Iŕrael

22: ſcy ták/ wſyftkie rzeczy ktore im był przy=

23: kazał Pan przez Moizeſfá.

rozdzial: 2]

Cap 2.

24: Ktore pokolenie ná ktorey ſtronie Swiátá miało

25: położyć oboz ſwoy przy Przybytku Swiádecthwá/

26: wyliczywſy wſyftki Kxiążetá/ opiſſuie.

werset: 1]

27: **M** Owił Pan do Moizeſfá y do A

28: aroná/ rzekąc:

werset: 2] Wſyftcy ſyno=

29: wie Iŕraelfcy/ będą sie kłáść á

30: rozbiją namioty ſwoie według

31: Huffow/ Chorągwi á znakow/ y fámieliey

32: Íwoich/ około Przybytku przymierza.

werset: 3

33: Ná wíchod słońcá pokolenie Iudá ro=

34: zbijie namioty fwe/ według Huffow woy=

35: Íká swoiego: A będzie Książęciem ich Na

36: azon fyn Aminádábow:

werset: 41

37: iennego pokolenia Iudá/ siedmndziefiát y

38: czterzy tyfiące/ y fześć feth.

werset: 5

39: Íoży fie pokolenie Ífáchár/ ktorých Książę

40: było Náthánael/ fyn Suar:

werset: 6

41: cżet boiownikow iego/ pięcdziefiát y cżte

42: rzytyfiące/ y cżterzyftá.

werset: 7

43: bulon książęciem był Heliab/ fyn Helo=

44: now:

werset: 8

45: woyfka było/ pięcdziefiát y siedm tyfiący/ y

46: cżterzy ftá.

werset: 9

47: Huffie Iudá/ było ftho y ośmdziefiát y

48: Ífiec tyfiący/ y cżterzy fthá: A ci pierwey

49: będą wychodzić fwymi Huffy.

werset: 10

50: Ná południe/ w Huffiech fynow Ru=

51: ben/ będzie **książęciem** [!] Elizur/ fyn Sede

52: urow/

werset: 11] á pocżeth iego/ ludzi tylko ku woy=

53: nie godnych ktore zliczono/ ieft czterdzie=

54: ści y łżeć tyfięcy/ y pięćleth.

strona: K3v

Czwarte księgi Moizeffowe

kolumna: b

rozdział: 6

werset: 3

1: Ani winnego

octu

strona: K4

Numeri rżeczone

kolumna: a

1: octu/ áni z żadne^{go}ine^{go} ktoregokołwiek na

2: poiou/ áni cokolwiek z gron wyćifkáią/ bę

3: dą pijáli: winá w gronich thák świeżego

4: iáko fuffonego niebędą iadáli/

werset: 4] przez wśfy=

5: łtek čás iáko łą Pánu poświęceni: Cokol

6: wie z winice może być/ od gron fuffonych

7: aż do iáderká winnego/ nic niebędą ieść.(*marg*) **Iudi: 13. Amos. 2. Leuiti: 21. (-)**

werset: 5

8: Przez wśfyłtek čás odłączenia łwego/

9: brzytwá nie będzie ná głowie iego/ aż łie

10: on dzień wypełni/ do ktorego był flubił łie

11: Pánu poświęćić. Święthym będzie/ poki

12: będą rość włofy ná głowie ie^{go}.

werset: 6] Przez wśfy

13: łtek čás poświęceniá łwego/ do vmárle^{go}

14: niepoydzie/

werset: 7] ani będzie ná pogrzenie Oy=

15: cá/ Mátki/ Brátá/ y Sioftry/ áby fie nie=

16: Íplugáwił/ ábowiem poświącánie Bogá

17: Íwego/ ieft ná głowie iego.

werset: 8] Przez wífyt=

18: kie dni oddánia Íwego/ święthym będzie

19: Pánu.(*marg*) **Actu: 18.** (-)

werset: 9]

20: A ieffliby vmárł kto nagle przed niem/

21: Íplugáwífie głowá poświęcénia iego: kto

22: rá nátychmiat ogoli/ onegołz dniá oczy=

23: Ífczenia fwe^{go} / y zász dniá fiodmego:

werset: 10] A w o=

24: Ímy dzień/ będzie offiárował kxiędzu dwie

25: Synogárlice ábo dwoie gołábiát/ v drzwi

26: Przybythku świádectwá:

werset: 11] y offiáruie ká=

27: pían iedno záz grzech/ á drugie ná offiárę

28: zupełną/ y będzie fie modlił zán ábowiem

29: **zgrzeffyl [!]** przy vmárłym: I poświęći głowę

30: iego wten dzień/

werset: 12] y dni takież odlączenia

31: iego poświęći Pánu/ offiárując báránká

32: rocznego záz grzech: wífákoż wthen ÍpofoB

33: áby dni pierwfíe wniwecz Ízły/ ábowiem

34: Íplugáwiłofie było **pośwęcénie [!]** iego.

werset: 13]

35: To ieft práwo poświęcánia: Gdy fie wy

36: pełnią dni ktore był sobie z flubu poftáno=

37: wił/ przywiedzie go ku drzwiam Przybyt

38: ku przymierza/

werset: 14] aby offiárował offiárę

39: iego Pánu/ Báranká rocznego niepo=

40: kálánego offiárę zupełną/ á owcę roczną

41: niepokáláną zá grzech/ y báráná nieflpu=

42: gáwionego offiárę fpokoyną/

werset: 15] y kofz z chle=

43: bem przálnym pokropionym oleiem/ y plác

44: ki przálne pomázáne oleiem/ y offiárę na=

45: poyną przy káżdym:

werset: 16] ktchore offiárowác

46: będzie kápłan przed Pánem/ á vczyni y zá

47: grzech/ y ná zupełną offiárę.

werset: 17]

48: A Báráná zábije ná offiárę fpokoy=

49: ná Pánu/ offiáruiác półpołu kofz przá=

50: fnych chlebow/ y Napoyne offiáry ktore

51: przy tym zwykły bywác.(*marg*) **Actu:** 21. (-)

werset: 18] Tedy fie ogoli Ná

52: záreus/ (to ieft poświęcony) przeddrzwiá

53: mi Przybytku przymierza/ włofy poświę=

54: cenia *lwe*⁶⁰: y weźmie kápłan włofy iego á

55: wrzuci ná ogień/ ktory podłożon ieft offie=

56: rze fpokoyney.

werset: 19] A plec báráná wárzony/ y

57: ieden kołacz z koflá przálny/ ieden takież

58: plácek cíenki/ wziąwłfy/ poda w ręce Ná

59: zárezuífá/ gdy będzie ogoloná głowá iego.

werset: 20

60: A wzięwífy záfie od niego te rzeczy/ pod=

kolumna: b

1: niefie ie przed oblicznością Páńfką: y gdy

2: będą poświęcone doftaná fie kápłanowi/

3: iáko y pierfi ktore máią być oddzielone y lę

4: dzwi: á potym iuż może pić on poświęcony

5: wino.

werset: 21 To ielt práwo Názárezuífowe/ gdy

6: by flubił Pánu offiárowác dar fwoy/ czáfu

7: poświęcenia fwego/ krom tych rzeczy kto=

8: re może mieć ręká iego: Iáko był ná vmy=

9: fle fwym námienił á flubił/ thák vczyni/

10: ku dofkonálemu wypełnieniu poświęcenia

11: fwego.

werset: 22

12: Mowił Pan do Moizeífá/ rzeknąc:

werset: 23

13: Mow Aaronowi y fynom iego/ Thák bło=

14: gofláwić będziecie fynom Ifráelfkim/ y

15: ták będziecie mowić: *(marg)* **Eccle: 36. Pfal: 113. (-)**

werset: 24 Dayći Pánie bogo=

16: fláwienítwo/ á niechay cie ftrzeże.

werset: 25 Nie=

17: chać Pan vkaże oblicze fwoie/ á fmiłuie fie

18: nád tobą.

werset: 26 Niechać obroći Pán twarz fwą

19: kthobie/ á vžyczy pokuy.

werset: 27 I będą wzywać

20: imienia mego nád fyny Ifraélfkimi/ á ia

21: im dam błogósláwienieństwo y pożegnánie.

rozdział: 7

Cap. 7.

22: Podárza á Offiáry Kxiążąt Ifraélfkich według po

23: kolenia ich/ ná poświęćanie Przybythku Bożego y

24: Ołtarzá. Pan z Vbłágálnie mowi do Moizeffá.

werset: 1

25: **W** On dzień gdy iuż Moizefz doko

26: nał Przybythku/ y połtháwił:

27: pomázał/ y poświęćił gi ze wśfy

28: łtkim łprzętem iego: Ołtarz ta

29: kież/ y wśfyłtko naczyńie iego:(*marg*) **Exo:** 40. (–)

werset: 2

30: łtáło łie że offiárowáli Kxiążęthá Ifraél=

31: łcy/ y Hetmani Fámiliey/ ktorzy byli nád

32: káżdym pokoleniem/ y Vrzędnicy nád ty=

33: mi ktorych było policzono/

werset: 3 dáry przed Pá=

34: nem/ łseć wozow przykrytych za dwuna=

35: śćią wołow. Ieden woz dárowáli dwoie

36: Książąt/ á káždy po iednym wołu á offiá=

37: rowáli ie przed Przybytkiem.

werset: 4

38: I rzekł Pan do Moizeffá:

werset: 5 Przyimi od

39: nich/ że będą ná poługę ku potrzebam

40: Przybytkowym/ á daż ie Lewithom/ we=

41: dług porzadku poślugi ich.

werset: 6] Gdy tedy przy=

42: iął Moizefz wozy y woły/ oddał ie Lewi=

43: tom:

werset: 7] Dwa wozy á czterzy woły/ dał fynom

44: Gerfon/ według potrzeby ich.

werset: 8] Inne zász

45: czterzy wozy/á ośm wołow/ dał fynom

46: Merary/ według potrzeb vrzędu y służby

47: ich/ pod ręką Ithámára fyná Aaroná ká=

48: płaná.

werset: 9] A fynom Kááth niedał wozow áni

49: wołow/ bo ci poślugią w Swiętnicy/ á

50: **noffa [!]** brzemioná ná fwych rámionách.

werset: 10]

51: Offiárowáli tedy Kxiążętá ná poświę=

52: canie ołtarzá/ w ten dzień gdy pomázán

53: ieft/ offiárę fwoię przed Oltarz.

werset: 11] I rzekł

54: Pan do Moizefzá: Kázde Kxiążę niechay

55: offiáruie dáry fwoie ku poświęcániu oł=

56: tarzá/ z ofobná kázdy w fwoy dzień.

K iij

Pierwífie

strona: K6v

Czwarte księgi

Moyzeffowe

kolumna: a

rozdział: 11]

- 1: Zydowie zá ssemránim przeciwko Pánu/ Ptaki o=
2: trzymáli/ Moizeffowego ducha Pan vdzielił siedm=
3: dziefiąth stárśfym z ludu/ Pan pokarał pługą wielką
4: lud dla ich żądze/ Mieścu imię dano Groby żądz.

werset: 1

- 5: **W** Thym czálie wfczęło sie ssem=
6: ranie ludzi przeciwko Pánu/
7: nieiáko sthyfkuiących sšobie
8: dla wielkiey prace. Co gdy
9: vlyśfał Pan: rozgniewałsie/ y dopuścił
10: ná nie ogień swoy niebiefki že spalił osthá=
11: tnią część Namiotow.(*marg*) **Exodi. 16. Deute: 9. (-)**

werset: 2

- 12: Moizeffá/ Modlił sie Moizefz do Páná/ y
13: vgálił sie ogień.

werset: 3

- 14: I názwał ono mieśce/ Zá
15: pálenie: przeto že sie był zápálił ogień Pán=
16: fki przeciwko nim.

werset: 4

- 17: Ale lud pošpolity ktory był wyśfedł snimi
18: z Egiptu/ wielkim zápaleniem żądze/ żą=
19: dał mięśá fiedząc á płącząc/ y synowie ta=
20: kiež Ifraélfcy ktorzy sie snimi stowárzyfły=
21: li/ ták mowiąc: Kto nam tho da/ ábyfmy
22: sie mięśá náiedli?

werset: 5

- 23: Spominamy ná one ry=
24: by/ kthorychezmy sie w Egiptcie náiadáli
25: dármo: Ná pámięć nam przychodzą one
26: Ogorki/ Málony/ Luk/ y Cebulá/ y Czo=

25: Ínek:

werset: 6] Práwie íchnie dúffá náffá/ Nic ine=

26: go nie widzą oczy náffe iedno Mánę.

werset: 7] A

27: byłá Mánná iákoby źiarnká Koryádro=

28: we/ bárwy iákoby Bdelium.(*marg*) **Ezodi. 16. Pfal: 77. Ioan: 6. (-)**

werset: 8] Wychadzał

29: tedy lud około namiotow/ á nábirawffý

30: Mánný zmeł w źárnach ábo ítlúkł w moż=

31: dżerzu/ á nábírzywffý w gárncu/ nádzia=

32: łał fniey kołaczkow/ ímaku iákoby chleb z

33: Oliwą.

werset: 9] A gdy w nocy ípádowáá rofá oko=

34: ło obozu/ thedy thakież ípadáá pośpołu y

35: Mánná.

werset: 10]

36: Vffýffáł tedy Moizefz lud á on płáczę ie=

37: den káždy we drzwiách Namiotu fwe^{go}/ po

38: fámiliách fwych. I rospalił fie gniew Pán

39: fki vffilnie bárzo: Ale y Moizeffowi zdála

40: íie rzecz być nieznośna/

werset: 11] y rzekł do Páná:

41: Czemużes vdręczył słuźebniká fwe^{go}? przecź

42: nieznam łáfki po tobie? I przeczes włożył

43: ná mię brzemię wffýfftkiego ludu twego?

werset: 12]

44: A zalim ia począł y porodził tho wffýfftko

45: mnoftwo/ ábyś mi rzekł: Noś ie ná łonie

46: twoim/ iáko nośi piáftunká dzieciáthko/

47: á nieś ie do źemie ktorąż obiecał y flubił

48: dáć oycom ich?

werset: 13 Skąd mam thego mięfá

49: wziąć/ abych mogł dáć ták wielkiemu mno

50: łtwu? Płaczą ná mię mowiąc: Day nam

51: mięfá żebyśmy iedli.

werset: 14 Niemogęc ia łam po=

52: deymować thák wielkiego ludu/ boć mi

53: ciężek iefth.

werset: 15 Iesliże sie thobie ináčzey zda/

54: prośę cie vmorz mię rádniey/ á niechay tę

55: łáfkę v ciebie naydę/ ábym nie ćierpiał ták

56: wiele złego.

kolumna: b

(*marg*) **Ezech:** 8. **Exodi.** 18. **Iofue.** 10. 1.**Reg:** 16. (-)

werset: 16

1: I rzekł Pan do Moizefá: Zbierz mi

2: siedmđziefiąth mężow z łtárłfych ludu łf=

3: ráelłkiego/ ktore ty znalaz że łą łtárłfymi lu=

4: du tego y Miłtrzowie: á przywiedzieź [!] ie do

5: drzwi Przybytku przymierza/ y każeż im

6: tám łtać z łobą/

werset: 17 á ia łtąpię y będę mowił do

7: ćiebie: y wezmę nieco z duchá ktory w to=

8: bie iefł á dam im/ áby mogli nieść łthobą

9: brzemię włłfłtkiego ludu/ á żebyś nie łam

10: był obćiążon. (*marg*) **Leuiti:** 20. **Iofue.** 3. 1.**Reg:** 16. **Exodi.** 26. (-)

werset: 18

11: Ludu też rzeczerz: Poświęććiefie: bo iu=

12: tro będziecie ieść mięso. Słyłfałem ia was

13: mówiąc: Ktho fie nam da mięfá náieść?

14: Dobrze nam było w EGYPTHĆIE. Przetho

15: wam da Pan mięfá byście iedli

werset: 19 nie ieden

16: dzień/ áni dwá/ áni pięć/ áni dziefięc/ ábo

17: dwádzieściá/

werset: 20 ále cały miefiąc: aż wam po

18: leżie przez nozdrzá wálfé/ y aż by wam iuż

19: omierzło/ przetho żeście wygnáli od fie=

20: bie Páná/ ktory w pośrzodku was iefth/

21: á płakáliście przed nim/ mówiąc: (marg) **Nume: 21.** (-)Czemu=

22: zmy wyfzli z EGYPTU/ ábyfmy záginęli ná

23: pułzczey?(marg) **Exodi. 12. Nume: 1 et 33. Ioan: 6.** (-)

werset: 21

24: I rzekł Moizefz do Páná: Pánie fšeć=

25: fet tyfiąc piefých tego ludu ieft/ á thy po=

26: wiadaż/ Dam im mięfá ku iedzeniu cały

27: kxiężyc?

werset: 22 zali thák wiele Owiec y Wołow

28: nábijefz/ coby im mogło doftárczyć ku po=

29: kármu? Abo czyli wfyfłtkie [!] ryby zmorzá w

30: iedno fie zbieżá áby ie náfyčili?(marg) **Ifaie: 50. et 59.** (-)

werset: 23 Odpowie=

31: dział mu Pan: A zaż ręká Pánfka nie ieft

32: mocna? Thu theras iuż ogladaż iefliże fie

33: moje słowá fikutkiem wypefnią.

werset: 24

34: Przyfledł thedy Moizefz/ y powiedział

35: ludu wśyftkie słowá Páńskie: A wezwaw=

36: ífy fiedmndziefiąth mężow ítárlífyh z ludu

37: **I**fráelkie⁸⁰ / kazał im ítać v Przybytku.

werset: 25 Z

38: Ítąpił tedi Pan w obłoku/ y mowił do nie⁸⁰:

39: y wzięwśfy nieco z duchá ktory był w Moi

40: zelfu/ vdzielił onym fiedmidziefiąth mę=

41: żom. A gdy w nich odpoczynął duch/ pro=

42: rokowáli/ áni dáley przeftáli.

werset: 26

43: A zoftáli były dwa mężowie w obożie/ z

44: kthorych iednego zwano Heldád/ á dru=

45: giego Medád/ ná ktorych też odpoczynął

46: duch/ ábowiem y onych było wpiáno wre=

47: gełtr/ ále nie wyźli byli ku Przybythkowi

48: Bożemu.

werset: 27 I

49: żie/ przybieżało pácholę/ y powiedziało

50: Moiześfowi/ mowiąc: Heldád y Medád

51: prorokuią w obożie.

werset: 28 Nátychmiałt Iozue/

52: ktory był fyn Nun/ służebnik Moiześfow/

53: wyfádzony od wielu/ rzekł: Pánie moy

54: Moiześfu/ niedopufzczay im tego.

werset: 29 Thedy

55: on rzekł: Czemu im zazrzyż dla mnie? Bo=

56: że day tho áby wśyftek lud prorokował/ á

57: żeby im dał Pan duchá fwego?

werset: 30 I wrocił

58: fie Moizefz z onemi ftárcámi ludu I fráel=

59: fkiego do obozu.(*marg*) **Iohel. 2. 2.Cor: 14. (-)**

strona: L3

Numeri rzeczóno.

kolumna: a

rozdzial: 16 (*marg*) **Eccle: 45. Iude. 1. 1.Cor: 10. Exodi. 19. (-)**

werset: 3

1: A gdy fie ták

2: záftáwili przeciwko Moizeffowi y Aaro=

3: nowi/ ięli mowić do nich/ Mieyćie ná tym

4: doffýć/ że wffýftek zbor ieft z ludzi ffwýtych

5: á miedzi nimi ieft Pan: przecż że fie wyno

6: śicie á przekłádaćie nád lud Páńfki?

werset: 4

7: Co gdy vsłyffáł Moizefz/ vpadł ná obli=

8: cże fwe:

werset: 5 y mowił do Chore y do wffýfktkiego

9: mnoftwá/ rzekąc: Ráno tho okaże Pan/

10: ktorzy kniemu przysłuffáią/ á ffwięte przy=

11: tuli kfobie/ á ktorzych wybierze fobie przy=

12: bliżáfie kniemu.

werset: 6 Vczyńćiefz tedy ták/ Wefz

13: káždy Turybularz fwoy Ty Chore y wffýtycy

14: ći ktorzy przy tobie ftoią:

werset: 7 á nákládwffý iu

15: tro wnie węgla/ włożćiefz ná nie kádzidło

16: przed Pánem. A ktoregóć kolwiek wybie=

17: rze/ ten będzie ffwięty: Bárzo fie wyno=

18: fićie fynowie Lewi.(*marg*) **Nume: 3. (-)**

werset: 8

19: I rzekł zaś do Chore: Słuchaycie fyno=

20: wie Lewi:

werset: 9

Málofz wam ná tym że was od

21: dzielił Bog Ifraelfki od inego ludu fwego

22: y przyłączył kłobie/ ábyście mu posługo=

23: wáli w przybythku/ á żebyście ftali przed

24: mnoftwem ludu y służyli mu?

werset: 10

Przetho by

25: was kłobie przyiął/ y wfyfłtkie bráty twe fy

26: ny Lewi/ ábyście theż łobie y káplánfthwo

27: przywłáfzczáli?

werset: 11

á wfyfłthko zgromádzenie

28: twoie áby fie przeciwko Pánu záftáwiło?

29: A co iest Aaron że femrzećie przeciwko nie

30: mu?

werset: 12

31: Posłał tedy moizefz [!] áby mu przyzwano

32: Datháná y Abironá fyny Eliabowe. Kto=

33: rzy odpowiedzieli: Nie poydziemy:

werset: 13

iefzczę

34: fie máło tobie zda yżeś nas wywiodł z zie=

35: mie Egyptfkiey/ ktora oplywáá mlekiem

36: y miodem/ żebyś nas pomorzył ná pułzczy/

37: aż iefzczę chcelz pánowác nád námi?

werset: 14

W=

38: prawdzie iednák w wiodłeś nas do **ziemie** [!]

39: oplywáiącey práwie rzekámi mleká y mio

40: du/ y nadałeś nam wdzierzawę rol y win=

41: nic.(*marg*) **Num:** 13. (-) Czyli iefzczę y oczy nam chcefz wyłu=

42: pić? niepoydziemy.

werset: 15

43: Rozgniewawłfy fie okrutnie Moizefz/

44: rzekł do Pána: Nie páthrz áni przymuy

45: offiar ich. Ty wiefz Pánie zemći y Ofielká

46: od nich nigdy nie wźiał/ ánim żadnego

47: fnich nigdy nieobráził.

werset: 16 I rzekł do CHore:

48: Thy y włfyłhcy kthorzy fą łthobą/ łtoycie

49: iuthro ofobno przed Pánem/ á Aaron

50: takiefz ofobno.

werset: 17 Weźmiź káždy z was Ká=

51: dzielnicę fwoię z węgliem/ y nákládzie

52: kádzidlá offiáruiąc Pánu dwie ście á

53: pięćdziefiát Kádzielnic/ Aaron theż nie=

54: chay **trzymą** [.] Kádzielnicę fwoię.

werset: 18 Wźięli te=

55: dy káždy fnich Turybularze fwoie/ y węgla

kolumna: b

1: nákladli/ y kádzidlá nafypali/ łthoiąc v

2: drzwi Przybytkowych/ pośpołu z Moize=

3: łsem łtał Aaron.

werset: 19 Zebrał theż był Chore prze=

4: ćiwko im włfyłtek zbor ku drzwiam Przy=

5: bytkowym: I vkazálá fie włfyłtkim chwa

6: łá Páńfka.

werset: 20

7: I mowił Pan do Moizefá y Aároná/

8: tymi słowy:

werset: 21 Oddzielcie się od tego zgro=

9: mądzenia/ że ię wnetże wyglądę.

werset: 22 Ktorzy

10: wpádli ná oblicze swoie/ y rzekli: Namo=

11: cnieyśy Boże (ktory ięsteś Bog) duchow

12: wśyftkiego ciála/ więc gdy ieden zgrześy/

13: náprzećiwko wśyftkim gniew twoy powtá

14: nie?

werset: 23 I rzekł Pan do Moiześfá:

werset: 24 Przykaż w

15: śyftkiemu ludu/ że sie odłączy/ á odstąpi od

16: namiotow Chore/ Datáná/ y Abironá.

werset: 25

17: Wítał tedy Moizefz/ y śedł ku Datáno=

18: wi/ y Abironowi/ á zánim szli stárfy ludu

19: Iśráelśkiego/

werset: 26 y rzekł do tłuźcze: Odstąpcie

20: od namiotow ludzi niepobożnych/ y nie=

21: tykayćie sie żadney rzeczy kthora ich ięft/

22: ábyście nie byli zachwaceni w grzechách

23: ich.

werset: 27 A gdy odstąpili od namiotow ich wko=

24: ło/ Dathán y Abiron wysśedśy/ ftháli we

25: drzwiách Namiotow swoich/ z zónami y

26: z dziećmi/ y ze wśyftkim thowárzyftwem

27: śwym.

werset: 28

28: I rzekł Moizefz: Po thym poznaćie że

29: mie Pan posłał/ ábych czynił the wśfyth=

30: kie rzeczy kthore widziacie/ á zem sam z fer=

31: cá fwe^{go} gich nie mowił:

werset: 29] Ieśliże śmiercią

32: ludzką pośpolithą zemrą/ á nówiedzieli ie/

33: plagą kthorą gi inffe pośpołicie nówie=

34: dza: nie posłał mie ieft Pan:

werset: 30] Ale ieśli no=

35: wą rzecz Pan wdziála/ iżby ziemiá otwo=

36: rzywśfy sie pod nimi/ pochłonełá ie/ ze wśfy

37: ítkim ich ítátkiem/ á żywo by z íthąpili do

38: piekła/ poznaćie żeć bluźnieli á zruśfáli sie

39: przeciwko Panu. **grafika** (*marg*) **Deute: 11. Nume: 26. Pfall: 105. (-)**

werset: 31]

40: Chnet iáko iedno íkoro prześtał mowić/ ro

41: ítąpiłá sie ziemiá pod nogámi ich/

werset: 32] á otwo

42: rziwśfy wśtá fwe/ požárłá ie z namioti y ze w

43: íítkim ítátkiem ich:

strona: L5v

Czwarte księgi Moizeffowe

kolumna: a

rozdział: 21] (*marg*) **Nume: 33. (-)**

werset: 10]

1: Puściwśfy sie stąd fynowie Ífráelści po=

2: łóżyli sie w Oboth.

werset: 11] A stąd zás wyśfedśfy/ ro

3: zbili Namiothy fwe w Ieábarym/ ná pu

4: íśczy ktora pátrzy ku ziemi Moábśkiey/ ku

5: wŕchodu słońcá.

werset: 12 Stąd fie zász ruffywŕi przy

6: ŕzli do ŕtrumieniá Zareth:

werset: 13 ktorego niecha=

7: wŕy poŕożyli fie obozem przeciwo Arnon/

8: ktora ieŕth ná puŕzczy/ á wynika ná gráni=

9: cách Amorrheuŕfowych: Bo Arnon/ ieŕth

10: gránicá Moáb/ ktora dzieli Moábity od

11: Amorreyczykow:

werset: 14 Stądże ŕtoi á nápiŕfano

12: ieŕt w księgach walk Pánŕkich/ Iáko vczy

13: niŕ w morzu czerwonym/ ták vczyni w ŕtru

14: mieniach Arnon.

werset: 15 Kámienye ktore fie wy=

15: nióŕŕá nád wodę nachilone ŕá/ áby odpo=

16: czynęty w Arnon/ á żeby vŕiádŕy ná gráni=

17: cach Moábŕkich.

werset: 16

18: A ŕtego mieŕcá vkazáŕŕie ŕtudnia/ nád

19: ktorą mowiŕ Pan do Moizeŕŕá/ zbierz á z

20: woŕay lud/ á dam mu wodę.

werset: 17 Tedy ŕpiewáŕ

21: lud Iŕráelŕki tę pioŕnkę: Wyŕtap ŕtudnicza

22: Spoŕecznie wŕytcy przyŕpiewáli á chwali=

23: li:

werset: 18 To ieŕt ŕtudnia ktorą wykopáli książetá/

24: y wypráwiŕi iá wodze mnoŕtwá/ z wyda=

25: wcą Praw y w kijach ŕwoich.

26: Szli pothym ŕpuŕzczey do Mátháná:

werset: 19 z

27: Mátháná do Náhálihél: z Náhálihél do

28: Bamoth.

werset: 20 Bamoth lepak/ iefth padoł w

29: Moábkiey kráinie/ ná gorze Fázgá/ ktora

30: íe chyli ku pułzczye. *(marg)* **Nume: 20. Deute: 2. et 20.** (–)

werset: 21

31: I posłał **lud** [!] Ifráelſki Poſły do Seoná

32: Krolá Amoreyſkiego/ thák mowiąc:

werset: 22 Vſíl

33: nie cie proſimy/ dopuść nam íść przez

34: twą ziemię: Nie vftapimy ná role áni ná

35: winnice/ niebędziem theż pić wody z wá=

36: ífych íthudzien: poydziem łobie krolewſką

37: drogą/ ták długo dokąd nie wynidziemy z

38: gránic twoich: *(marg)* **Deute: 29.** (–)

werset: 23 Niechćiał im on tego do=

39: zwolić/ by miał lud Ifráelſki íść/ przez grá

40: nice iego: y owſſem zebrawſfy woýfko/ wy

41: ífedł przeciwko nim ná pułzczą/ y przycią=

42: gnał do Iafá/ y walczył ná przeciwko I=

43: íraelowi.

werset: 23 *(marg)* **Amos. 2. Pfał: 134. Deute: 1. et 32. Iofue. 24.** (–)

werset: 24 Poráziłgo tedy lud Ifráelſki y p

44: omordował miecem/ y opánował ziemię ie^{go}

45: od Arnon aż do Iebok: Tudziefz y ſyny Am

46: mon/ ktorzy wielką á ſilną ítras mieli ná

47: gránicách Ammonſkich.

werset: 25 Zdobywał thedy

48: lud Ifraélŝki wŝyŝtkie miáŝtá Ammorrey=

49: ŝkie/ y mieŝzkáli wnych: iáko w Heŝebon y

50: w miáŝtecŝkach y w wieŝkach iego.

werset: 26 Miá=

51: ŝtho Hezebon byŝo Seoná Krolá Ammor=

52: reyŝkiego ktory walczyŝ przeciwko krolowi

53: Moábŝkiemu: y opánowaŝ wŝyŝtkę ziemię

54: iego/ y to co iedno kniemu náležáŝo/ aŝ do

55: Arnon.

werset: 27

56: Stáŝe wyŝzŝo przysŝowie: podŝcie do E

57: ŝebon/ Niech záŝ będzie zbudowáne y záŝo

58: ŝone miáŝtho Seonowe.

werset: 28 Ogień wyŝfedŝ z

kolumna: b

1: Eŝebon/ płomień z miáŝtecŝká Seon/ y ŝpa

2: liŝ Arnon Moábithŝkie/ y te ktorzy mie=

3: ŝzkáli ná wyŝŝokich gorách Arnon.

werset: 29 Biádá

4: tobie Moáb/ zágináŝeŝ ludu Chamos. Sy

5: ny iego obrociŝ w wćiekánie/ á corki w ięcz

6: two krolowi Ammorrheyŝkiemu Seono=

7: wi.

werset: 30 Iárzmo ich záginęŝo od Eŝebon aŝ

8: do Dibon: z prácowawŝy ŝie przyŝzli do

9: Noffe/ y aŝ do Mádábá. (marg) **Gene:** 15. (-)

werset: 31 I mieŝzkaŝ lud I

10: ŝraélŝki w ziemi/ Amorrheyŝkiey.(marg) **Deute:** 3. et 29. (-)

werset: 32

- 11: Tedy posłał Moizefz łpiegi/ áby wyłpie
12: gowáli Iazer: á oni miáltheček dobyli/ y
13: te **kkorzy** [!] tám mieszkáli opánowáli.

werset: 33 A obro

- 14: cíwłfy sie łzłi drogą Bázán: I potkał sie łni
15: mi Og Krol Bazán/ ze włłfłtkim ludem
16: łwoim/ máiac wołą sie podkác łnimi w E=
17: drái.

werset: 34 I rzekł Pan do Moizefłá: Nieboyfie

- 18: go/ bom go dał w ręce twoie/ y włłfłtek
19: lud/ tudziefz y ziemię iego: A vdziálaż mu
20: ták iákoś vdziálał Seonowi Krolowi A=
21: moreyfłkiemu/ ktory mieszka w Efebon.

werset: 35 P

- 22: orázili tedy y thego Krolá/ y pobili łyny y
23: włłfłtek lud iego do łzczędu/ á łami opáno=
24: wáli ziemię iego.

rozdział: 22

Cap. 22.

- 25: Krol Moábłki Bálák/ po dwa kroć Báláámá przy
26: zywa/ áby złorzeczył ludu Iłráelłkiemu/ ále mu tego
27: Pan Bog bronił/ á ná koniec Angioł go zgromił á
28: Oflicá przemowiłá. [grafika](#)

werset: 1

- 29: **R**Włłfywłly sie y ciągnáwłly łtąd
30: łynowie Iłráelłcy/ położyli sie
31: ná polach Moábłkich wrowni
32: gdzie zá Iordanem leżało miá
33: łto Ierycho.(*margin*) **Iofue.** 24. (-)

werset: 2 | Widząc tedy Bóg =

34: jak syn Seforow to wszystko co Izrael był

35: uczynił Królowi Amoreyfkemu/

werset: 3 | a że nie go

36: już lekali Moabitowie/ a że im zdołać nie

37: mogli/

werset: 4 | rzekł do starych z ludu Madyan =

38: kiego: Lud ten Izraelki nieinaczej wy =

39: głodzi te wszystkie którzy mieszkają w na =

40: starych krajach: jedno jako Wol zwykł tra =

41: wę przy korzonkach wrywać a zjadać. A

42: ten był na on czas Królem Moabkim.

Pośłał

strona: Mv

Czwarte księgi Moizeffowe

kolumna: b

rozdział: 26

werset: 35

1: A synowie Efraimowi według rodzin

fwoich

strona: M2

Numeri rzezone.

1: fwoich/ ci byli: Suthala/ od ktorego fami =

2: lia Suthalaitow: Becher/ od ktorego fa =

3: milią Becherytow: Techen/ od ktorego fa

4: milia Techenitow.

werset: 36 | Ale Suthala miał fy =

5: na Heran/ od ktorego familia Herani

6: tow.

werset: 37] Then iest rod fynow Efráimowych:

7: kthorych wobec bylo trzydzieści y dwa ty=

8: śiące/ y pięćseth. Ci są fynowie Iozeffowi

9: po ich fámiliách.

werset: 38]

10: Synowie Beniámin/ w pokoleniách swoich: Belá/ od ktorego fámilia Belái=

11: tow: Azbel od ktorego fámilia Azbelitow:

12: Achiráim/ od kthorego fámilia Achiráimi

13: tow:

werset: 39] Sufám/ od ktorego fámilia Sufá=

14: mitow: Hufám/ od kthorego dom Hufá=

15: mitow.

werset: 40] Synowie Belowi/ Hered y Noe=

16: mán. Od Heredá fámilia Heredytow: od

17: Noemáná/ fámilia Noemitow.

werset: 41] A ci są fy

18: nowie Beniáminowi według fámiliy swo

19: ich/ kthorych wśyśtkich licząc w obec/ iesth

20: czterdzieści y pięć tyśięcy/ y seć set.

werset: 42]

21: Synowie Danowi według pokolenia

22: swoich: Suhám od ktorego fámilia Su=

23: hámitow. Then iest rod Danow według

24: fámiliey ich.

werset: 43] Wśyśtcy byli Suchámitowie:

25: á było ich w obec śseśdziesiąt y czterzy ty=

26: śiące/ y czterzy śtá.

werset: 44]

27: Synowie Aferowi licząc po rodzinách

28: ich: Iemnái/ od ktorego fámilia Iemnái=

29: tow: Iefsui/ od ktorego fámilia Iefsui

30: tow: Brye/ od ktorego fámilia Bryeitow.

werset: 45

31: Synowie Brye: Haber/ od ktorego dom

32: Háberytow: y Melchiel/ od ktorego fámi=

33: lia Melchielitow.

werset: 46 | A imię corki Aferowey

34: było Sará.

werset: 47 | Tá rodzina synow Aferowych/

35: ktorych w obec licząc było pięćdziesiąt y

36: trzy tyfiące y cztery ftá.

werset: 48

37: Synowie Neptálimowi według poko=

38: lenia ich: Iefsyhel/ od ktorego fámilia

39: Iefsyhelitow: Guni/ od ktorego dom

40: Gunitow:

werset: 49 | Iefer/ od ktorego fámilia Ie=

41: feritow: Sellem/ od ktorego fámilia Sel=

42: lemitow.

werset: 50 | Te są pokolenia synow Neptáli=

43: mowych po ich fámiliách/ ktorych w obec

44: licząc było czterdzieści y pięć tyfiący y czte=

45: rzy ftá.(*marg*) **Eccle: 16.** (–)

werset: 51 | Tá ieft fummá á ten poczet synow

46: **Iráelkich** [!] ktorych liczono/ fześćfet y ieden

47: tyfiący siedmfet y trzydzieści. (*marg*) **Nume: 32. Iofue. 11.** (–)

werset: 52

48: I mowił Pan do Moizefzá/ rzekąc:

werset: 53 Tym

49: rozdzieloną będzie ziemią/ według liczby

50: imion/ aby ją władnęły.

werset: 54 Których będzie

51: więcej/ tym więcej: których mniej/ tym

52: mniej: dział ziemi daż: Każdemu finich

53: iako teraz policzeni są/ daż w dzierżawę

54: dział ziemi:

werset: 55 Iteko aby los ziemi dzielił

55: między pokolenia y fámilie.

werset: 56 Cokolwiek lo=

56: sem przypadnie/ tho niechay wezmą bądź

57: ich wiele bądź też mało.

werset: 57 Poczet też Lewitow then iest/ według

58: ich fámiliey. Gerfon/ od kthorego fámilia

kolumna: b

1: Gerfonitow: Kaath/ od ktorego dom Ká

2: áthithow: Merary/ od kthorego fámilia

3: Meráritow.

werset: 58 Te są fámilie Lewitow/ Fá=

4: milia Lobni/ Fámilia Hebron/ Fámilia

5: Mooli/ Fámilia Mufy/ Fámilia Core.(marg) **Exodi. 6. (-)A**

6: Kááth miał Amráma:

werset: 59 Ite miał żonę Io=

7: habeth corkę Lewi/ ktora sie mu vrodziła

8: w Egiptcie. Tá vrodziła Amrámowi mę=

9: żowi swemu syny Aaroná/ Moizefá/ y fio=

10: ítrę ich Máryą.

werset: 60 Z Aaroná wyfzli: Nadáb/ A

11: biu/ Eleázár/ y Itámár:

werset: 61 z tych Nádáb y A

12: biu/ pomárli gdy offiárowáli ogień cudzy

13: przed Pánem.(*marg*) **Leuiti. 10. Nume: 3. 1.Par: 24. (-)**

werset: 62 A wšlyftkich ktorých **náliczo**

14: **no [!]** / od **iedne^{go}** kxiężycá y wyšsey mężczyzny by

15: ło dwádzieściá y trzy tyfiące: kthorzy nie łą

16: policzeni miedzy fyny Ífraelfkimi/ áni im

17: rozdano dzierzaw z innymi.

werset: 63

18: Ten ieft poczet fynow Ífraelfkich/ kto=

19: rych popiśał y Moiześz y Eleázár kápłan/

20: ná rownych polách Moábŕkich/ nád Iorda

21: nem przeciwko Ierycho:

werset: 64 między ktoremi

22: żaden niebył z onych/ kthorzy przed tym

23: zliczeni łą/ od Moiześśá y Aaroná ná pu

24: łczy Sinai.(*marg*) **Nume: 1. (-)**

werset: 65 Abowiem tho był Pan przed

25: tym przepowiedzial: iż wšlyftcy mieli po=

26: mrżec ná pułzczy.(*marg*) **Nume: 14. (-)** A żaden łnich niezośtał/

27: thylko Káleb fyn Ieffonow/ á Iozue fyn

28: Nun.

rozdział: 27

Cap. 27.

29: Prawo o dziedziczeniu á przypadkách/ Pan Moi=

30: ześłowi y łmiec **opowiedzał [!]** / y námiáftłká náznaczył.

werset: 1

- 31: **P**Rzyłtąpiły potym corki Sálfáá
- 32: dowe/ fyná Efferowego/ fyná
- 33: Gáláádowego/ kthory był fyn
- 34: Máchirá fyná Mánásewego/
- 35: kthory był fynem Iozeffowym: ktore themi
- 36: imiony zwano/ Máálá/ Noá/ Eglá/ Mel
- 37: chá/ y Terfá: (*marg*) **Nume: 26. et 36. Iofue. 17. (-)**

werset: 2 | y ftánęły przed Moizeffem y

- 38: Eleázarem kápłanem/ y thudziefz przed
- 39: wślyfthkimi przełożonemi ludu/ v drzwi
- 40: Przybytku przymierza/ y rzekli:

werset: 3 | Oćiec náfz

- 41: vmárł ná pułzczey/ á niebył w oney trwo=
- 42: dze/ ktorą był zábурzył Chore przeciwko
- 43: Pánu/ ále wfwym grzechu vmárł iefth: (*marg*) **Nume: 10. (-)**
- 44: Ten niemiał fynow/ á przeto czemu fie głá
- 45: dzi imię iego z fámiliey iego/ że fyná nie=
- 46: ma? Dayćie nam theż dzierzáwę miedzy
- 47: rodziną oycá náłfego:

werset: 4 |

- 48: Podał the rzecz Moizefz ná rozłádek
- 49: Páńfki.

werset: 5 | Thedy rzekł Pan do niego:

werset: 6 | Słu=

- 50: Ífney rzeczy te Sálffadowe dziewki żáda
- 51: iá day im theż dzierzáwę miedzy przyrodnymi
- 52: oycá ich/ á niechać dziedziczá po oycu fwo
- 53: im.

strona: M4v

Czwarte księgi Moizeffowe

kolumna: a

rozdział: 32

werset: 1

- 1: **A** Synowie Ruben y Gad/ bár=
2: zo wiele bydłá mieli/ y wíze=
3: lákiego dobythku práwie bez
4: liczby. A przeto obaczywłly źie
5: mię Iázer y Gáláád mieć páftwy dobre/
6: przyźli do Moizefzá y Eleázará kápłáná/
7: y do inych Książąt ludu Ifráelkiego/ y ię=
8: li mowić:

werset: 3 Athároth/ Dybon/ Iázer/ Ne=

- 9: mrá/ Efebon/ Eleále/ Sábán/ Nebo/ y
10: Beon/

werset: 4 Powiát ktory zboiował Pan przed

- 11: oblicznością fynow Ifráelkich/ ma ziemię
12: bárzo buyną/ co fie dotyczye páftw dobyth
13: kowych: A my służebnicy twoi mamy by=
14: dła bárzo wiele:

werset: 5 Przetho profimy iefliżeś

- 15: łáfkaw ná nas/ ábyś nam służebnikom
16: twoim dał ią w dzierzawę/ a niechay iuż
17: niechodzimy przez Iordan.

werset: 6 Odpowiedział im Moizefz: A więc brá=

- 18: ćia wáłly poydą ná bitwę/ á wy tu będzie=
19: ćie fiedzieć?

werset: 7 Czemuż pfiuećie mył fynom

20: Ifraélfkim/ żeby niefmieli iść ná miefće/

21: kthore im ma dáć Pan?(*marg*) **Nume:** 13. (–)

werset: 8 | Zaľz nie ták czy

22: nili y oycowie wáľfy/ gdym ie poľla z

23: Kádezbárne áby wyľpiegowáli źiemie:

werset: 9 | A

24: gdy przyľzli áże do Padoľu Groná/ z fcho=

25: dziwľfy y ogládawľfy wľfyťká źiemie/ ze=

26: pľowáli ferce fynom Ifraélfkim/ áby nieľzli

27: do źiemie ktorá im Pan daľ. (*marg*) **Nume:** 14. (–)

werset: 10 |

28: A przetho rozgniewawľfy fie Pan ná

29: nie/ przyľgiáľ ták mowiac:

werset: 11 | Ci ludzie ktorzy

30: wyľzli z Egiptu od dwudzieťtu lath y wy=

31: ľzey/ nieogładáia tey źiemie/ kthoram pod

32: przyľgiągá obiecaľ byľ Abráhámowi/ Izáá

33: kowi/ y Iakobowi: przeto że nie chćieli zá

34: mná iść/

werset: 12 | chybá Káleb fyn Ieffaná Geno=

35: zeyczyká/ á Iozue fyná Nun: Ci (thylko)

36: wypeľnili wolą moię.

werset: 13 | A rozgniewawľfy fie

37: Pan ná lud Ifraéľki/ wodziľ go po puľz=

38: czy ćzterdzieći lath/ aż wygináľ wľfyťek

39: on narod/ kthory czyniľ złe rzeczy przed o=

40: blicźnoćią iego.

werset: 14 | Othoź (powiáda) wys=

41: ćie náľtáli miáľto oycow wáľfych/ pomno=

42: żenie á wychowáncy ludzi grzeńńnych/ áby=

43: ście rozmnożyli gniew Páńki ná lud I frá

44: elki:

werset: 15 | Ieśliże Pána niebędziecie chcieli ná=

45: fládowác/ on ci zořtáwi ten lud ná puřczy/

46: ále wy przyczyná będziecie śmierci wřlyt=

47: kich.

werset: 16 | Thedy oni bliżey przyřtepiwřly [!] / rzekli:

48: (Tylko) owczárnie nářym owcám/ á o=

49: bory bydłu/ á dziatkam teź nářym miářtá

50: obronne pobuduiemy:

werset: 17 | Ale my řami zbroy=

51: ni y gotowi poydziemy przed řyny I řáel=

52: řkimi ná woynę/ (ták długo) až ich przy=

53: prowadziemy ná ich mieřcá. Dziatki nářle

54: y cokolwiek mamy/ pozořtháná w mieř=

55: ćiech murowánych/ á to dla wtarczek tych

56: ktorzy w řiemie mieřkáiá.

werset: 18 | Nie pierwey řie

57: do domow nářlych wroćimy/ až odzierzą

58: řynowie I řáelřcy dziedzictwo řwoie:

werset: 19 | Ani

kolumna: b

1: chcemy theź więcey czego dořtáwác řobie z

2: onę řronę řordanu/ bo iuź przeřtáiemy ná

3: dzierźawie nářley/ ktorą mamy ná wřchod

4: słońcá. (marg) **Iofue.** 1. et 4. (-)

werset: 20 |

5: Tedy im Moizeř odpowiesz: Ieřliź

6: chcecie vczynić **ćo** [!] obiecuiecie/ idźciefz wy=

7: prawni á gotowi przed Pánem ná walkę:

werset: 21]á

8: káždy zwas mąż woienny/ niecha fie prze

9: práwi przez Iordan zbroyno/ aż Pan po=

10: rázi á wywroći nieprzyaściele fwoie/

werset: 22]á bę=

11: dzie mu poddaná wffýtká ziemiá: toż do=

12: piro będziecie práwi v Bogá y v ludu If=

13: ráelfkiego/ y odzierzyće kráiny ktore chce=

14: ćie mieć przed Pánem.

werset: 23]Ale iefli tego co po=

15: wiadaće skutkiem nieuczynicie/ bez pochy

16: by przeciwko Bogu zgrzeffýcie: A wiedz=

17: ćie o tym żeć wálz grzech záchwyći wrychle

18: was.

werset: 24]Zbuduyćiefz thedy miáltá dziatkom

19: wáffým/ á chlewy y obory owcam y dobyt=

20: kom wáffým: á coście obiecáli wypeńćie.

werset: 25]

21: I rzekli fynowie Ruben y Gad do Mo=

22: izeffá/ Służebnicy twoi ieftezmy/ wdziála

23: my to co rofkázuie Pan náfz.

werset: 26]Dziatki ná=

24: fze y niewiáfty/ bydło y dobytki zoftáwiemy

25: w miáltách Gáláád:

werset: 27]á my służebnicy two=

26: i/ wffýfscy gotowi poydziemy ná wojnę/

27: iáko ty pánie mowiz.

werset: 28

- 28: Przykazał tedy Moizełz Eleázárowi ká
29: płanowi/ y Iozue fynowi Nun/ y Kxiążę=
30: thom fámiliey pokolenia Ifráelkiego/ á
31: rzekł im:(*marg*) **Iofue. 4.** (-)

werset: 29 Ieśliże fynowie Gad/ y fynowie

- 32: Ruben/ przepráwią fie śwami przez Ior=
33: dan/ wślyłcy zbroyni á gotowi ku bitwie
34: przed Pánem/ á ziemiá będzie wam pod=
35: dáná: thedy im daycie ziemię Gáláád w
36: dzierzáwę.

werset: 30 Ale iełliby niechćieli śwami iść

- 37: zbroynie do ziemie Chánányfkiey/ niechay
38: miedzy wámi máią mieścá ku miefzkániu.

werset: 31

- 39: Odpowiedzieli fynowie Gad y fynowie
40: Ruben: Iáko mówił Pan służebnikom
41: swoim/ thák vczynimy:

werset: 32 Poydziem fámí

- 42: zbroyno przed Pánem do ziemie **Cháná=**
43: **nieyfkey [!]** / á wyznawamy yżezmy dział wzię
44: li fwoy zá Iordanem.(*marg*) **Deute: 3. Iofue. 22.** (-)

werset: 33

- 45: Dał tedy Moizełz fynom Gad y Ruben/
46: y połowicy pokolenia Mánáfses/ fyná Io
47: zeffowego/ Kroleństwo Sehoná krolá A=
48: morreyfkiego/ y Kroleństwo Og krolá Ba=
49: zán/ y ziemię ich z miáłty ich wśłedy w okoł.

werset: 34

50: Tedy synowie Gad zbudowali miastá Dy=

51: bon y Atároth/ Aroer/

werset: 36 Roth/ Soffán/

52: Iázer/ Iechboá/

werset: 36 y Betnemrá/ y Betha=

53: rán/ miastá obronne/ y ftania bydłu fwe=

54: mu.

werset: 37 A synowie lepak Ruben zbudowali

55: Efebon/ Eleále/ Káryátháim/

werset: 38 Nábo/ y

56: Baálmeon odmieniwszy im imioná: Sá=

57: bámara theż: dawłszy imioná á przezwiłká

58: miastom/ ktore byli zbudowali.

strona: N

Deuteronomium rzezzone.

kolumna: a

ksiega: Deut

rozdzial: 1

werset: 19

1: A

2: gdyfmy przyfzli do Kádesbárne/

werset: 20 rzekłem

3: wam: Przyfzliście do gory Amorreyskiej/

4: ktorą nam Pan Bog nász ma dáć.

werset: 21 Poy=

5: zrzyże ná ziemię ktorąć dáie Pan Bog

6: twoy: wnidz á opánuy ią/ ták iáko mowił

7: Pan Bog nász/ oycom twoim: żadney rze=

8: czy fie nieboy áni lę kay.(marg) **Deute: 20. Nume: 13. (-)**

werset: 22

- 9: I przyftapiliście do mnie wlfyftcy/ y
10: rzekliście: Połlimy męże/ kthorzyby oglą=
11: dáli ziemię: y oznaymili nam/ ktorąbyf=
12: my drogą mieli iść/ á do kthorych miałth.

werset: 23 A gdymifie te słowá wálfe podobály/ wy=

- 13: łlałem z was dwánaście mężow/ z kázde=
14: go pokolenia iednego.

werset: 24 Kthorzy idąc/ gdy

- 15: weźli ná miefcá gorzyfte/ y przyźli do Pa=
16: dołu Gron: y oglądáli onę ziemię/

werset: 25 nábraw

- 17: łfy tám tych vżytkow y owocow/ áby oka=
18: záli hoyność iey/ przyniefli do nas/ y ięli
19: mowić:(*marg*) **Nume: 13.** (-) Dobra to iest ziemiá/ ktorą nam
20: ma dáć Pan Bog nász.

werset: 26

- 21: Niechćieliście po tym iść doniey/ ále
22: niedowierzáiąc słowam Páná Bogá ná=
23: łzego/

werset: 27 łzemráliście w namiećiech wálffych/

- 24: mowiąc: Nienawidzi nas Pan/ przethóć
25: nas wywiodł z ziemie Egipťkiew/ áby nas
26: wydał w ręce Amoreuźá y wytracił.(*marg*) **Nume: 13.** (-)

werset: 28 Gdzie

- 27: mamy idz? Połlowie záprawdę z trwoży=
28: li ferce náłfe/ powiádáiąc: Okrutnie wiel=
29: ka wielkość ludzi tám iest/ á dáleko wiet
30: łzego zroftu niżli my: Miáltá wielkie á wy=

31: łokie do niebá/ widzielizmy tám łyny Ená

32: chim (z rodu obrzymow).

werset: 29

33: Powiedziałem wam: Nieboyćie łie ich

34: áni łie łękeyćie:

werset: 30 Pan Bog wáńz kthory iełt

35: wodzem wáńłym/ łam łie będzie zá was

36: pothykał/ iáko vdziałal w Egyptćie gdy

37: włfyłcy ná tho pátrzáli/

werset: 31 á ná pułzczye łá=

38: miśćie tho widzieli.

werset: 32 Piáłtował á nołił ćie

39: Pan Bog twoy nieináczye/ iedno iáko z=

40: wykł człowiek piáłtować máłuczkiego ły=

41: ná łwoiego/ po włfyłtkiey drodze przez kto

42: rąśćie łzli/ dokądeśćie nieprzyłzli ná to mie

43: łce.(*marg*) **Neemie. 9. Exodi. 13.** (-) A wđdam ániśćie iefzcze thák vwierzy=

44: li Pánu Bogu wáńłemu/

werset: 33 ktory przed wá=

45: mi łzedł ná drodze/ y wymierzał á okázo=

46: wał miełcá ná kthorych mieliśćie rozbijác

47: namioty łwoie/ vkázuiác wam drogę w

48: nocy przez ogień/ á wednie przez słup o=

49: błoczyłty.(*marg*) **Nume: 14. et 26. Pfał: 94. Iofue. 14.** (-)

werset: 34

50: A gdy vłlyłłal Pan głos łzemránia wá=

51: łzego/ rozgniewawłły łie przyłiágl/ thák

52: mowiác:

werset: 35 Zaden znarodu thego nágorłłe=

53: go/ nieogląda (tám tey) źemie dobrej/

54: ktorąm pod przyfięgą obiecał oycom wá=

55: fzym/

werset: 36] chybá Kálebá fyná Ieffonowego.

56: Bo then tylko ią ogląda/ y temu dam źie=

57: mię po ktorey chodził/ y fynom ie^{go} / ábow=

58: iem náfládował Páná.

werset: 37] A niedziw temuże

kolumna: b

1: fie ná lud rozgniewał/ gdyż y na mie fie

2: rozgniewawífy dla was Pan Bog/ rzekł: (*marg*) **Nume:** 20. 27 et 34. **Deute:** 3. et 4. (-)

I thy niewnidziefz do niey:

werset: 38] ále Iozue fyn

3: Nun służebnik twoy/ on wnidzie miáfto

4: ćiebie: Tego vpominay á pošilay/ on sam

5: podzieli źiemie losem/ fynom Ifráelkim. (*marg*) **Nume:** 14. (-)

werset: 39]

6: Działki wáffe/ o ktorycheście powiádáli/

7: że ie zábiorą wniewolą/ y fynowie kthorzy

8: dziś niemáią rozeznánia miedzy złym y do

9: brym/ ći wnida: á tym dam thám the źie=

10: mię/ á będą wniefy pánowác.

werset: 40] A wy wroc=

11: ćie fie/ á idźcie zás ná pułzczą/ drogą Mo=

12: rzá czerwonego. (*marg*) **Nume:** 14. (-)

werset: 41]

13: I odpowiedzieliście mi ná tho: Zgrze=

14: Ífyliłmy (przećiwko) Pánu/ Poydziemy

15: iuż á będziemy wálczyć/ iáko (nam) przy=

16: kazał Pan Bog nález. A gdyście zbrojno

17: szli na górę/

werset: 42 rzekł do mnie Pan: Mow im/

18: Niechodźcie ani nie potikaycie/ **Abowie^m**

19: nie iest fwami/ byście lepak niepádli przed

20: nieprzyiacielmi wáfłymi.

werset: 43 Mowilem wam

21: a nie vsłuchaliście mnie/ ale przeciuiając nie

22: rofkazaniu Pánkiemu/ a buąc nie pychą/

23: wesliście na górę.

werset: 44 A thák wyffedfły Amo=

24: rrheus/ ktory miezkał na tamtych gorách/

25: podkawfły nie fwami/ (porázył was) y gonił

26: iáko zwykli píczoły gonic: y popádaliście

27: od (gory) Seir/ az do Hormá.

werset: 45 A gdy wro

28: ciwfły nie plákaliście przed Pánem/ nie wy

29: słucał was/ ani chciał prózby wáfłey

30: przymowác. (*margin*) **Nume: 20.** (-)

werset: 46 A tákeście miezkali w Káde

31: sbárnie przez dlugi czáfz.

rozdzial: 2

Cap. 2.

32: Powtarza dobrodzieyftwá Pánkie/ kthore vczy=

33: nił ludu Ifraélkiemu/ walki przeciw Ammon y Mo

34: ab zákazuie/ y zwalczenie krolá Seoná y ziemie iego.

werset: 1

35: **A** Rufywfły nie stąd/ przyfzlich=

36: my ná puftynię/ ktora idzie aż

37: do Morzá czerwonego/ iáko

38: mi był Pan rofkazał: y krążyliś=

39: my koło gory Seir przez długi čás. (*marg*) **Nume: 21. Nume: 20.** (-)

werset: 2] Po=

40: thym rzekł Pan do mnie.

werset: 3] Dofyczieście fie

41: iuż náchodzili około they gory: idźcieśz ku

42: pułnocy/

werset: 4] á przykaż ludu themu mowiąc:

43: Przeydziecie przez gránice bráci wáfley

44: łynow Ezau/ kthorzy miefzkáią ná gorze

45: Seir/ á będą fie was bać.

werset: 5] Pátrzciefz te^{go} pil

46: nie/ ábyście niepowftawali przećiwko im.

47: Boć wam niedam z źiemie ich/ coby łtopá

48: iedney nogi zákryć mogłá: ábowiem dałem

49: thę gorę Seir/ Ezau w dzierzáwę:(*marg*) **Gene: 36. Malach. 1.** (-)

werset: 6] Pokár=

50: my łobie od nich będziecie kupowác zá pie=

51: niądze/ toż będziecie ieść: wodę takiefz ku=

52: piwłfy będziecie czerpác y pić.

werset: 7] Pan Bog

53: twoy dał ći błogosłáwieniełtwo/ przy włfel=

54: kiefy łpráwie rąk thwoich:

N

twoy/

strona: N3v

Piąte księgi Moizełfowe

kolumna: a

rozdział: 5

werset: 22

- 1: The fą słowá ktore mowił Pan do wśfyt
2: kiego zboru wállego/ ná gorze/ z pośrzod
3: ku ognia/ obłoku/ y mgły/ głośsem wiel=
4: kim nic więcej nieprzydaiąc/ y nápifał ie
5: ná dwu tablicách kámiennych/ kthore mi
6: dał.(*marg*) **Exodi. 31.** (-)

werset: 23

- 7: Pothym wy gdyście vsłyśfeli głos z po=
8: śrzodku ciemności/ á gorę vzzzeliście że
9: gorzala/ przyftapiliście do mnie/ y wśfyft=
10: czy kxiążetá y ftarłfy z pokolenia/ y rze=
11: klišciemi: (*marg*) **Ioan: 1.** (-)

werset: 24 Otho nam okazał Pan Bog

- 12: nálz Máieftath y wielkość swoię: Abo=
13: wiem słyśfelifmy głos iego z pośrzodku
14: ognia/ y doznalifmy tego iuz dziś/ że gdy
15: mowi Bog z człowiekiem/ przedfię czło=
16: wiek żyw zoftanie.

werset: 25 Przecz że tedy zemrze=

- 17: my/ y ma nas tak wielki ogień fpalić: Bo
18: iefli kiedy więcej vsłyśfymy głos Pána
19: Bogá náłlego/ bez pochyby pomrzemy.

werset: 26 I

- 20: což iest wśfelki człowiek/ żeby miał słu=
21: chác głośfu Pána Bogá żywego/ kthory z
22: pośrzodku ognia mowi/ (iákozmy my sły=
23: śfeli) áby mógł być żyw?(*marg*) **Exodi. 19. Deute: 26. Iofue. 1.** (-)

werset: 27 Ráczey tedy thy

- 24: lam wftap (do Pána)/ á słuchay wfytkich
25: tych rzeczy/ ktore będzie mówił Pan Bog
26: náłz: potym záś nam będzieś powiedział/ á
27: my słýłfac tho/ vczynim y wypełnimy w=
28: fýftko.

werset: 28

- 29: Gdy tho Pan vslyłfał/ rzekł do mnie:
30: Słyłfałem tho co mówił ten lud/ czyniac
31: rzecz do ciebie: wfýsthko dobrze mowali.

werset: 29

- 32: Ktho im da takąwą myfl zázdy/ áby fie
33: mnie bali/ y ftrzegli wfego przykazania
34: moiego ná każdy czálz/ żeby y im fámym by
35: ło dobrze y fynom ich náwieki?

werset: 30 Idz że tedy

- 36: á rzecz im: Wroćcie fie záś do Namiotow
37: wáfých.

werset: 31 Ale ty zoftañ tu femną/ á powim

- 38: ci wfýftkie przykazania moie/ y Cerimo=
39: nie/ y práwá fadowe: (*marg*) **Deute:** 4. et 6. (-)á ty ie vczyć będzież/
40: áby ie pełniłi w ziemi/ kthorą im dam áby
41: nią władnęli.(*marg*) **Deute:** 17. (-)

werset: 32

- 42: A przetho ftrzelźcie y czynćie tho wfýft=
43: ko co wam przykazał Pan Bog: Nie vftą
44: picie áni ná práwá áni ná lewą/

werset: 33 ále tą dro

- 45: gą będziecie chodzić/ ktorą wam przyka=

46: zał Pan Bog wálz/ ábyście byli żywi á mie

47: li fie dobrze/ á żebyfie przedłużyły dni żywo

48: tá wálłego/ w ziemi dzierzawy wálłey.

rozdział: 6

Cap. 6.

49: Aby miłowáli Páná Bogá á bali fie go/ vpomi=

50: na. Takefz áby go niekufili/ ále zakonu áby vczyli fy=

51: ny fwoie. [grafika](#)

kolumna: b

werset: 1

1: **T**E fą przykazania y te Obrzędy

2: świate/ y práwá Sądowe/ ktho

3: re przykazał Pan Bog wálz/ á

4: bych was ich vczył á żebyście

5: łkutkiem pełnili w ziemi they/ do kthorey

6: przydziecie y kthorą opánuiecie: (*marg*) **Deute: 4.** *et* **5. Deute: 10.** (-)

werset: 2

7: bał Páná Bogá twoiego/ á ftrzegł wśfelá

8: kiego poruczeńtwa y przykazania iego/

9: ktore ia opowiedam thobie y fynom two=

10: im y wnukum twym/ przez wśfyfthek czáfz

11: życia twego/ áby fie przedłużyły dni twoie.

werset: 3

12: Słuchay ludu Iiráelfki á ftrzeż tego/ że

13: byś tho wśfyfthek czynił coć przykazał Pan

14: Bog: áby było dobrze thobie/ á żebyś **roz=**

15: **mnożon** [!] był tym więcej/ iáko obiecał Pan

16: Bog oycow twoich dáćci ziemię opływáią

17: cą mlekiem y miodem.(*marg*) **Deute:** 4. **et** 10. **Mathe:** 22. **Marci.** 12. **Luce.** 10. **Deute:** 11. **Nume:** 15. (–)

werset: 4 Słuchayże ludu I=

18: Iráelŕki/ Pan Bog náŕz/ Bog ieden iefth.

werset: 5

19: Będziefz miłował Páná Bogá twego/ z

20: zupełnego fercá thwoiego/ y **že** [!] wśfytkiey

21: duśfe twoiey/ y **že** [!] wśfytkich síł thwoich.

werset: 6 A

22: te słowá ktore ia teras przykázuię tobie/

23: będą trwác w fercu twoim:

werset: 7 á będziefz ie o=

24: znaymiał y powiádał fynom twoim/ y bę=

25: dzieŕz rozmyślał (śam w łobie) ŕiedząc w

26: domu twoim/ gidąc w drogę/ ŕpiąc/ y w=

27: Ítáiąc.

werset: 8 I przywiążeŕz ie łobie ná **rece** [!] two=

28: iey/ iákoby znák á pámiętnę/ y **będać** [!] vftá=

29: wicźnie przed oczymá twemi chodzić/

werset: 9 y ná

30: piśfeŕz ie ná drzwiach y ná podwoiách do=

31: mu twego.(*marg*) **Iofue.** 24. (–)

werset: 10

32: A gdy ćie iuź w wiedzy Pan Bog twoy

33: do źemie/ kthorą pod przyśięgą obiecał oy=

34: com twoim/ Abráhámowi/ Izáákowi/ y

35: Iakobowi: á żeć iuź da miáftá wielkie y co

36: wybornieyśfe kthorycheś thy niebudował/

werset: 11

37: domy pełne wśfelákich máięthności y bo=

38: gactw/ ktorycheś thy niezbierał/ fthudnie

39: ktorycheś thy nie kopał/ Winne y Oliwne

40: ogrody/ kthorycheś thy nie łzczepił/

werset: 12 | á iadł

41: byś (iuz te rzeczy) y náfycił fie imi:

werset: 13 | wáruy

42: tego pilnie/ byś nie zápamiętał Páná Bo

43: gá twoiego/ ktory cie wywiodł/ á wyfwo=

44: bodził z źiemie Egiptfskiew/ zdomu niewol

45: ftwá. (*marg*) **Deute: 4. Deute: 10. Mathe: 4. Luce. 4. Exodi. 32. Nume. 15.** (-)Páná Bogá twego będziefz fie bal/ á

46: iemu łámemu będziefz służył/ przez imię

47: iego będziefz przyfięgał.

werset: 14 | Nie vdaż fie zá

48: Bogi obcyymi/ wśfyftkich inych narodow/

49: ktore około nas miefzkáią:

werset: 15 | Abowiem Bog

50: zawifny w miłości iefth/ Pan Bog twoy

51: między tobą: by lepak kiedy nie poruśfyłá

52: fie ku gniewu pierzchliwość Páná Bogá

53: twoiego przeciwko thobie/ y wygládziłby

54: cie z źiemie.

werset: 16 | Nie będziefz kufił Páná Bogá

55: twego/ ták iákoś go kufił/ ná miefcu Po=

56: kufy. (*marg*) **Mathe: 4. Luce. 4. Exodi. 17. Nume: 20.** (-)

strona: N6

Deuteronomium rzezzone.

kolumna: a

rozdział: 11

werset: 19

- 1: Vcźcie fyny wáffe/ áby
2: ie **rozważáli** [./] . Gdy fiędzież w domu twoim/
3: ábo poydziez w drogę/ gdy fie wkładziez
4: ábo wftániefz:

werset: 20 Nápiffiefz ie ná podwoiách y

- 5: ná drzwiách domu twego/

werset: 21 áby rozmnoży=

- 6: ły fie dni żywothá twego y fynow twoich/
7: w ziemi którą obiecał y przyfiągł dác Pan
8: oycom twoim/ dokąd niebo będzie trwác
9: nád ziemią.

werset: 22

- 10: Bo záprawdę iefli będziecie przyftrze=
11: gác przykazánia/ ktore ia wam dziś przy=
12: pominam/ á będziecieli ie czynić/ yżbyście
13: Páná Bogá wáffego miłowali/ y chodzili
14: we wffýtkich drogách iego/ trzymáiąc á
15: dzierzác fie go/

werset: 23 (wierźcie themu) żeć ro=

- 16: Íproffý Pan te wffýtkie narody/ przed o=
17: blicznością wáffą y oppánuiecie ie/ choć y
18: więtfife y mocnieyfife fą niżli wy.

werset: 24 Wffelkie

- 19: miefće po ktorym iedno ftąpi nogá wáffá/
20: będzie wáffe.(*marg*) **Iofue**. 1. (-) Od pułzczey y od Libanu/ y
21: rzeki wielki Euffrátén/ aż do morzá ná
22: zachod słońcá/ będą gránice wáffe.

werset: 25 Zaden

- 23: fie wam niezáltáwi: Strách wáľz y boiaźń/
24: **przepupuści** [.] Pan Bog wáľz/ ná káždą źie=
25: mię po kthorey chodzić będziecie/ thák iá=
26: ko wam mowił.(*marg*) **Deute: 30. Deute: 28.** (-)

werset: 26

- 27: Oto dziś kładę wam przed oczymá wá=
28: łzy mi/ Błogofławienítwo y Przekłétftwo:

werset: 27

- 29: Błogofławienítwo/ ieflyże będziecie poľlu
30: łzni mandatow á przykazánia Páná Bo=
31: gá wáľfego/ ktore ia wam dziś przykázau=
32: ię:

werset: 28 Przekłétftwo/ iefliź niebędziecie powol

- 33: ni rofkazánium Páná Boga wáľfego/ iefli=
34: byście odstąpili drogi iego/ ktorą ia wam
35: dziś vkázuię/ á iefli fie puścicie y chodzić
36: będziecie zá Bogi cudzemi/ kthorych nie=
37: znaćie.(*marg*) **Deute: 27.** (-)

werset: 29

- 38: A gdy ćie iuż w prowadzi Pan Bog
39: twoy do źiemie/ do ktorey idzieľz ná mieľzká
40: nie/ vczyńiź błogofławienítwo ná gorze
41: Gáryzym/ á Przekłétftwo ná gorze He=
42: bal/

werset: 30 ktore łą zá Iordanem/ zá drogą kto=

- 43: ra fie chyli ná zachod słońcá/ w źiemie Chá=
44: náneuffá/ kthory mieľzka w rownym polu
45: przeciwko Gálgála/ ktore iefť wedle pa=

46: dołu który sie rościągnął y wiedzie dáleko.

werset: 31 A wy poydziecie przez Iordan/ ábyście o=

47: dzierzeli ziemię kthorą wam da Pan Bog

48: wáfz/ ábyście ią mieli y władnęli nią.

werset: 32 **Pátrćiefz** [!] tego ábyście wypełnili Cerymonie/ y

49: fądy/ ktore ia położę dziś przed obliczno=

50: ścią wáfłą.

rozdział: 12

Cap: 12.

51: Kaze wykorzenić Bálwochwálstwo/ dziefięciny y

52: Pirwociny dáváć/ offiary ná pewnym miejscu offiá=

53: rować/ á pożywania krwi zákázuie. [grafika](#)

kolumna: b

werset: 1

1: **T** He fą przykazania y práwá Są

2: dowe/ wedle ktorych sie maćie

3: íprawowác w ziemi/ ktorą Pan

4: Bog oycow twoich da thobie/

5: byś nią władał przez ten wífyftek čás/ po

6: ki będziez po ziemi chodził.

werset: 2 (Naprzod)

7: Zburćie wífyftkie miefcá/ ná ktorych po

8: gáni ci ktore małz opánowác/ chwalili bo

9: gi íwoie/ ná wyfokich gorách/ ná págor=

10: kách/ y pod koźdym drzewem gáłężifhym. *(marg)* **Deute: 7.** (-)

werset: 3

11: Ołtarze ich rozmiećie/ słupy połamćie/

12: láfy á gáie ich wypalcie/ Bálwany zdruz=

13: gocćie: á imioná ich wygładzćie z onych

14: miefc.(*marg*) 3.**Reg:** 9. 2.**Para:** 7. (-)

werset: 4

15: Nie wdziáacie ták Pánu Bogu wáffe=

16: mu/

werset: 5 y owífem ná miefće ktore wyzwoli fo=

17: bie á obierze Pan Bog wáfz ze wífytkich

18: pokolenia wáfłych/ żeby ná nim położył i=

19: mię fwoie/ y miefzkał ná nim/ przydziecie:

werset: 6

20: y ták że offiárowác będziecie/ zupełne of=

21: fiáry y też witeczne/ dziefięciny y pierwoći

22: ny rúk wáfzych/ fluby y dáry/ pierworodne

23: z Wołow y z Owiec.(*marg*) **Deute:** 14. 15 et 16. 1.**Reg:** 1. et 16. (-)

werset: 7 I będziecie ták ieść

24: przed oblicznością Pána Boga wáfego: y

25: będziecie fie wefelić we wífytkich rzeczách

26: do ktorych ściągacie ręce/ wy fami y dom

27: wáfz/ w kthorych (rzeczach) błogoflawiłby

28: wam Pan Bog wáfz. (*marg*) **Deute:** 29. (-)

werset: 8

29: Nie będziecie ták czynić tego co my tu

30: dziś czynimy/ kázdy co fie mu zda dobrego.

werset: 9

31: Bo iefzcze do tychmiaft nie przyfzliście ku

32: odpoczynieniu/ y do dzierzawy ktorą wam

33: ma dáć Pan Bog wáfz.

werset: 10 Przeydziecie Ior=

34: dan/ y będziecie miefzkác w ziemi kthorą

35: wam da Pan Bog wáfz/ ábyście odpoczy=

36: nęli od wśfyłtkich nieprzyiaćioł ze wśfłech

37: łtron: á żebyście miefzkáli bez wśfelákief

38: boiáźni/

werset: 11 ná miefcu/ ktore obrał Pan Bog

39: wálfz/ áby było imię iego w nim. Thám bę=

40: dziećie znolić wśfyłtkie rzeczy kthore wam

41: przykázuię/ zupełne offiáry wáffe/ y inne

42: offiáry/ dziefięciny y pierwśfe vrody rąk

43: wálfych: y cokolwiek będziecie mieć ofobli=

44: wego w dárzech/ ktoreście flubili dáć Pá=

45: nu Bogu.

werset: 12 Thám będziecie godowác przed

46: Pánem Bogiem wálfym/ wy y łynowie y

47: corki wáffe/ słuźebnicy y dziewki wáffe/ y

48: Lewitowie kthorzy w wálfych mieśćiech

49: miefzkáią:(*marg*) **Deute: 10.** (-)Abowiem niemáią inego imie=

50: niá y dierzáwey miedzy wámi.

werset: 13

51: Thego fie łtrzełz ábyś nie ná káždym mie

52: łcu kthoreć fie zda/ offiárował zupełnych

53: offiar twoich:

werset: 14 ále tylko ná tym ktore łobie

54: obrał Pan Bog/ tylko w iednym pokole=

55: niu twoim/ będziełz offiarował offiáry/ á

56: vczyniź coć kolwiek przykázuię tobie.(*marg*) **Gene: 9.** (-)

strona: O2v

Piąte księgi Moizeffowe

kolumna: a

rozdział: 17

werset: 15

- 1: Nie będziesz mógł z inego
2: Narodu człowieka uczynić sobie krolem/
3: ktoryby niebył brát twoy. (*marg*) **3.Reg: 4. 1.Para: 9. (-)**

werset: 16 A gdy iuż będzie

- 4: postáwiony/ nie będzie miał wiele koni/ á
5: ni záfie v wiedzy ludu do Egiptu/ zmocž=
6: niwłzy fie mnořstwem ieznich/ zwłázcžá po
7: niewáľz przykazał wam Pan Bog/ áby=
8: ście żadnym řpofobem więcey niewracáli
9: fie ná **žad** [!] tą drogą. (*marg*) **Gene: 6. 3.Reg: 11. 3.Reg 10. Ezaie. 2. (-)**

werset: 17 Nie będzie theż miał

- 10: Krol wiele żon/ áby nieodłudziły řercá ie^{g0}/
11: áni też nádzwyz wiele złotá y řrebrá.

werset: 18

- 12: A gdy iuż vfiędzie ná řtolicy kroleřthwá
13: řwoie^{g0} wypisłe řobie w księgi/ to wtore opi
14: řánie Práwá Boże^{g0} / wźiáwłřy Exemplarz
15: od káplánow z pokolenia Lewi/

werset: 19 y będzie

- 16: to miał przy řobie y czytał/ ná káždy dzień
17: řywotá řwoie^{g0}/ ábyřie náuczył bać Páná
18: Boga řwoie^{g0}/ (*marg*) **Iofue. 1. (-)** y řtrzec przykazánia y Obrzę
19: dow iego/ ktore opisáne á przykazáne řá w
20: práwie. (*marg*) **Leuiti: 25. (-)**

werset: 20 Niechřie niewnoři řerce iego pychą

- 21: nád bráty řwoie/ áni řie vchyla ná práwo á
22: ni ná lewo áby zá długi čás krolował řam
23: y potim řynowie ie^{g0} nád ludem Iřráelřkim.

rozdział: 18

Cap. 18.

24: Kápłanom y Lewithom miáfto dziedzictwá dane

25: Íą Offiáry/ y Proroká prawdziwym y Fáłecznyim. (*marg*) **Nume:** 18. **Deute:** 10. 12 et
14. **Ezec:** 44. (-)

werset: 1

26: **K**Apłani y Lewithowie y wśfyłtcy

27: ktorzy Ítego Pokolenia Íą/ niebę

28: dą mieli cząftki y dziedzictwá z

29: inym ludem IÍráelÍkim/ ábo=

30: wiem offiáry Chlebowe y Napoyne będą

31: ieść/

werset: 2 Íá nic inego nie wezmą z działu brá=

32: Íciey Íwoich: Bo Pan Bog Íam ieÍth dzie=

33: dzictwem ich/ íáko do nich mowił:

werset: 3 Tho

34: ieÍt práwo kápłáńskie (kthore ma być cho=

35: wáne) od ludu y od tych kthorzy offiáruią

36: offiáry: Będąli offiárowác Wołu ábo

37: owcę/ dádzą kápłanowi plecy y zołádek:

werset: 4

38: pierwoćiny Zboża/ Winá/ y Oleiu/ y część

39: wełny gdy owce Ítrzygą. (*marg*) **Nume:** 3. et 28. (-)

werset: 5 Abowiem iego o=

40: brał Íobie Pan Bog twoy/ ze wśfyłtkich

41: pokolenia twoich/ áby Ítał/ y Íłużył imie=

42: niu Páná Bogá twego/ Íam y Íynowie ie=

43: go ná wieki.

werset: 6

- 44: Iełliby chciał Lewitá wyniść z ktorego
45: miałtá twego/ ze wśyftkiego ludu Ifrael=
46: łkiego w którym mieszka/ á prągnąłby tego
47: áby przyśzedł ná miejsce ktore łobie Pan v=
48: lubił/

werset: 7] będzie posługował w imię Pána Bo

- 49: gá łwego/ iáko wśyftcy bráćia iego Le=
50: witowie/ kthorzy ná ten čás łthoią przed
51: Pánem.

werset: 8] Część pokármow też weźmie iáko

- 52: y drudzy/ kromia tego co mu łie w mieście
53: iego/ po oycu łwym dołtanie.

werset: 9]

- 54: Gdy iuż wnidziefz do źiemie ktorą Pan

kolumna: b

- 1: Bog twoy da tobie/ łtrzeż łie áby cie myłł
2: á wola nieuwiodłá náłładowác brzythko=
3: ści onych narodow: (*marg*) **Leuiti:** 18. et 20. **Deute:** 12. et 17. 4.**Reg:** 21. **Ierem:** 7.
et 19. (-)

werset: 10] I niechay łie miedzy

- 4: wámi nienáyduie/ ktoryby oczyściał łyná
5: łwego ábo corkę łwoię/ wiodąc ie przez o=
6: gień: ábo ktoryby łie wiefzczkow dokłádał:
7: ábo łny pilnie záchowywał y trzepiotánia
8: ptálłego:

werset: 11] niech też niebędzie czárownik y

- 9: czárnoxiężnik/ áni ktory by łie dokłádał wie
10: łczkow/ ábo inych przepowiedácow/ y ktory
11: by łie od vmárłych dowiadował prawdy.

werset: 12 A

12: bowiem záprawdę tym wífytkim fie Pan

13: brzydzi/ y dla tákowych okrutnych złości/

14: wygládzi ie ná przyście twoie:

werset: 13 dofkonałym

15: będziez/ y krom zmázy z Pánem Bogiem

16: twoim.

werset: 14 Lud ten ktorych ziemię otrzymaż/

17: słuha czárnoksiężnikow y wiefczkw: Ale

18: ciebie ináčzey Pan Bog twoy náuczył.(*marg*) **Auctu: 7. Mathe: 17.** (-)

werset: 15

19: Proroká z twego Narodu y z bráci two

20: iey iáko mnie/ zbudzi thobie Pan Bog

21: twoy: tego będziez słuhał

werset: 16 iákoś żadał od

22: Páná Boga twego ná gorze Horeb/ gdyś

23: ciebie byli od gromády zefzli/ y rzekli:(*marg*) **Exodi: 20. Deute: 5.** (-)Nie

24: mogę więcej słuhać głófu Páná Bogá

25: moiego/ áni mogę więcej pátrzyć ná ten

26: ták wielki ogień/ ábych nie vmárł.

werset: 17 I rzekł

27: Pan do mnie: Dobrzeć wífytthko mowili/

werset: 18

28: Proroká im zbudzę z pośrzodku bráci ich

29: tobie podobne^{go} / y włożę słowá moje w v=

30: Itá ie^{go} / y będzie do nich mawiał to wífytthko

31: co mu rofkáže: (*marg*) **Math: 17. Ioann: 12. Hebre: 2.** (-)

werset: 19 A kto niebędzie chciał słu=

32: cháć słow iego ktore będzie mowiał/ w imię

33: moie/ ia będę mścićielem.(*marg*) **Nume: 16. Deute: 13. Ierem: 28. Ezech 14. (-)**

werset: 20

34: Ale Prorok kthoryby chełpliwością ná=
35: kážony będąc/ chciałby mowić w imię mo=
36: ie/ częgom mu ia mowić nieporuczył/ ábo
37: teź w imię inych Bogow/ będzie zábit.

werset: 21

38: ťliźbyś milczkiem myźzląc odpowiedział
39: ľam w łobie iákoź ia mam poznáć/ ktorego
40: słowá nie mowił Pan?

werset: 22

41: mię/ Cobi w imię Páńłkie Prorok ten pro=
42: rokował/ á nieľtáło fie ták/ te^{go} Pan niemo
43: wił: Ale przez dumę vmyślu łwego/ on Pro
44: rok tho wymyślił/ á przetoź niebędzieľz fie
45: go bać.

rozdział: 19

Cap. 19.

46: Odiąc każe miáľtá dla vćiecźki thym kthorzy by
47: co niechcąc zbroili/ o łwiádkách prawdziwych y fáľe
48: źnych.

werset: 1

49: **G** Dyź zgľadzi iuź Pan Bog twoy
50: Narody/ kthorych źiemię da
51: tobie/ á gdy iá opánuieľz/ y bę=
52: dzieľz mieľzkał w mieściech y
53: domách ich:

werset: 2

odľaczyź trzy miá=

54: Ítá we śrzodku źemie/ kthorąc Pan Bog

55: twoy da w dzierzáwę/

werset: 3]rowniác á rozmie=

56: rzáiąc pilnie drogę: (*marg*) **Deute:** 4. **Nume:** 35. **Iofue.** 20. (-)

werset: 3]włfyftkę kráinę ná row

57: ne trzy części rozdzieliz: áby miał gdzie

vćiec

strona: O3

Deuteronomium rzezone.

kolumna: a

1: vćiec blifko/ kthoryby vćiekał dla mężoboy=

2: Ítw á [!] niezumyflowego.

strona: O5

Deuteronomium rzezone.

kolumna: a

rozdział: 24] (*marg*) **Deute:** 17. et 27. (-)

werset: 17]

1: Nie wykręćiz Sądu gościá

2: ábo przychodniá áni firothy/ áni weźmieź

3: od Wdowy ná záłtáwę odzienia iey.

werset: 18]Pámię

4: tay izelz y ty służył w Egyptcie/ á wyfwobo

5: dził cie Ítámtąd Pan Bog twoy. A przeto

6: przykázuięć ábys tę rzecz vczynił. (*marg*) **Leuiti:** 19. (-)

werset: 19]

7: Kiedy będziefz żác zboże ná polu twym/

8: á zápomniáby wziác Snopká/ niewroćifz

9: Íie poń ábyśgo wziął: ále niechaygo we=

10: źmie ábo podroźny ábo firothá/ ábo wdo=

11: wá/ ábyć Pan Bog twoy zá tho błogosła

12: wił/ wewffelkiewy pracy á roboćie rąk two=

13: ich.

werset: 20] Gdy teź będzieź zbierał owoce oliwne/

14: ieśli co ná drzewie zoftanie/ nie wroćiz fie

15: zász to otrząść/ ále niechasz przychodniowi/

16: firoćie y wdowie.

werset: 21] Będziezli teź zbierał wi

17: no z winnice twoiey/ gron kthore zoftaną

18: niechasz/ że ie zbiorą łobie przychodzień fi=

19: rotá/ ábo wdowá ná łwe pożywienie.

werset: 22] Pom

20: ni żeśz teź y ty służył w Egiptćie/ á przetoć

21: rofkázuię/ ábyś tę rzecz vczyńił.

rozdział: 25]

Cap. 25.

22: Przy karaniu winnego co zá łpráwá/ iáko brát v=

23: mářłego brátá żonę miał poymowác/ á milczáliby

24: czym miał byc karan/ w ważeniu fáłłfu zákázuię/ A=

25: málechity wytráćić każe.(*marg*) 2.**Corin:** 6. (-)

werset: 1]

26: **B**Edzieli iáka łpráwá miedzy

27: kthorymi ludzmi/ á zdáliby fie

28: ná Sędzięo: kogo obaczy być

29: łpráwiedliwego/ themu łprá=

30: wiedliwoćci gorę przykaze: á kogo obaczá

31: winnego á niepráwego/ tego zdádzą win

32: nym.

werset: 2] A ieśli obaczá że on winny godzien ka

33: rania: położywłfy^{g0} naziemi tuż przed sobą

34: każą go vbić. Według przewinienia iego/

35: wielkie^{g0} ábo máte^{g0}) będzie rázow vdzier

36: żenia wiele:(*marg*) 2.**Cori**: 11. (-)

werset: 3] iedno ták żeby nie było plag á

37: rázow więcej niż czterdzieści: áby nieod=

38: ífedł brát thwoy/ náder przed oczymá twy

39: mi włieczony á zraniony. (*marg*) 1.**Cori**: 9. 1.**Timo**: 5. (-)

werset: 4] Nie záwiążesz vft

40: wołowi/ kthory mnie ábo wyciera zboże

41: twoie wgumnie.(*marg*) **Gene**: 38. **Ruth**. 4. **Marci**. 12. et 13. **Luce**. 20. (-)

werset: 5]

42: Gdyby miefzkáli brácia póspołu/ á ieden

43: ínich vmárł niemáiąc dziatek/ zoná vmár

44: łego nie poymie inffego/ ále ią poymie brát

45: iego/ y zbudzi náfienie brátá fwego:

werset: 6] y pier

46: worodnego lyná ktorego z nią będzie miał

47: názowie imieniem brátá pierwśfego/ áby

48: nie zginęło imię iego z ludu Ifráelkfiego.

werset: 7]

49: Niebędzieli chciał poiąć żony brátá fwe^{g0}/

50: ktora právem iemu przyflulfa/ wynidzie

51: oná niewiáftá do brany mieyfkiey/ y prze=

52: łoży fkargę przed Stárśfymi/ ták mowiąc:

53: Brát mężá moiego/ niechce wzbudzić ná=

54: fienia brátá fwego w ludu Ifráelkim/ áni

55: mie chce poiąć.

werset: 8] Tedy nátychmiałt każą go

56: przyzwąć/ y śpytáią. Iesliże powie. Niech

kolumna: b

1: cę iey mieć zá żonę:

werset: 9] przyftąpi doniego nie=

2: wiáltá przed Sthárśfymi/ y zuie trzewik z

3: nogi iego/ y plunie mu ná twarz/ mówiąc:

4: Ták fie stánie człówiekowi kthory nie bu=

5: duie domu brátá śwego.

werset: 10] I dádzą mu prze=

6: zwiśko w ludu Iśráelśkim/ Dom z Zute=

7: go á bośego.

werset: 11]

8: Iesliby fie między sobą dwa mężowie

9: wádzili/ á ieden z drugim ięli fie wádzać/

10: chcąc żoná iednego śnich wybáwić mężá

11: śwego/ z ręki mocnieyśfego/ y wyciągnąw

12: śzy rękę vchwyciłá by go zá łono/

werset: 12] vtnieź iey

13: rękę/ á żadnym śpofobem nie zlithuieź fie

14: nád nią.(*marg*) **Luce. 19. Micha: 6. (-)**

werset: 13]

15: Nie będziesz mieć w worku rozney wa=

16: gi/ więthśfá ábo mnieyśfá:

werset: 14] áni pośtoi w

17: domu twoim korzec więthśfy ábo mnieyśfy.

werset: 15]

18: Będziesz miał wagę śprawiedliwą y praw

19: dziwą/ y miárá rowna y prawdziwa bę=

20: dzie tobie: ábyś długo żył ná ziemi/ którą

21: Pan Bog twoy da tobie.

werset: 16] Abowiem brzy=

22: dzi fie Pan Bog twoy tym kthory tákowe

23: rzeczy czyni/ á odwraca fie od každy nie=

24: [sprawiedliwości. (marg) **Exodi.** 17. (-)

werset: 17]

25: Pomniey coć czynił Amálech ná drodze/

26: kiedyś szedł z Egiptu:

werset: 18] iákoć zábieżał/ y po=

27: rąził óstátek woýfká twego/ ktorzy byli v=

28: [stawífy pozostáli/ gdyż thy (ná ten czás)

29: był głodem y pracą zrobiony á [trapiiony/

30: á iáko fie niebał Páná Bogá.

werset: 19] A przetho

31: gdyć iuż Pan Bog twoy dał odpocżynie=

32: nie/ á poddać wśyfłtkie w okoł Narody/ w

33: [ziemi ktorą tobie obiecał/ wygládziż imie

34: iego pod Niebem. (marg) 1.**Reg:** 14. et 15. (-)Pámięthay á [trzeż byś

35: tego nieprzepomniał.

rozdział: 26]

Cap. 26.

36: Pierwíśe rzeczy y dziełięćiny komu/ gdzie/ á iáko

37: miály być dáwane.

werset: 1]

38: **A** Gdy wnidzielz do [ziemie ktorą

39: Pán Bog twoy da thobie ku

40: władzy/ y gdy ią iuż odierżyż/ y

41: mieszkać w niey będzie[:(marg) **Deute:** 23. et 34. **Prouer:** 3. (-)

werset: 2 Weź=

42: mierz ze wśyftkiego zboża twego pierwśie

43: vrody/ y włożyż w kofz iáki/ y poydzież ná

44: mieśce ktore łobie Pan Bog twoy wyzwo=

45: lił á obrał/ áby ná nim wzywano imienia

46: iego:

werset: 3 y przyśtápiż do káplaná ktory ná ten

47: čás będzie/ y rzeczeńz do niego: Wyzna=

48: wam tho dziś przed Pánem Bogiem two

49: im/ iżem wśfedł do źiemie kthorą on przy=

50: liągł oycóm náśfym/ że ią nam miał dáć.

werset: 4

51: Tedy wźiáwśly káplán kofz z ręku twoich/

52: połóży przed ołtarzem Páná Bogá two=

53: iego/

werset: 5 y będzież mowił przed oblicznością

54: Páná Bogá twego:(*marg*) **Gene:** 42. et 46. (-)Narod Syreyłki prze

55: śládował á zćiśkał oycá moie^{go} / ktory wśfedł

56: był do Egiptu/ y thám pielgrzymował w

málutkim

strona: O5v

Piąte księgi Moizeffowe

kolumna: a

1: málutkim pocźcie/ y zrośł á rozmnożył śie

2: w lud wielki y mocny práwie bez licźby.

strona: Pv

Piąte księgi Moizeffowe

kolumna: a

rozdział: 29

werset: 22

- 1: Ták iż rzeką po
2: tomne Narody/ y dziatki kthorzy fie po=
3: tym będą rodzić/ y cudzoziemcy ktorzy zdá
4: leká przyiáda/ widząc fkaranie źemie tey/
5: y niedofthátki iey kthoremi iá fkarze Pan
6: Bog/

werset: 23 palác fiárką y gorącym słońcem/ ták

- 7: żeby iey potym áni ofiewano/ áni lámá z
8: fiebie żadney trawy dawála/ rownie iáko
9: Sodomá/ Gomorá/ Adámá/ y Seboim
10: miáftá/ kthore fie zápádły á kthore Pan
11: wywrocił w gniewie á w zápálczywości
12: Íwoiey. (*marg*) **Gene: 19. Ierem: 22. 3.Reg: 9. (-)**

werset: 24

- 13: Ták yż rzeką wśfyftkie Narody: Czemuż
14: tho ták Pan vczyłnił tey źiemi? coż tho zá
15: gniew zápálczywości ie^{go} ták przezliż gwał
16: towny?

werset: 25 I odpowiedzą/ Przetoć tho yż od=

- 17: Ítąpili przymierza á vmowy Páńfkiew/ kto
18: re vczyłnił Pan z oycámi ich gdy ie wywio=
19: dł z Eypthu:

werset: 26 á że fie vdáli służyć bogom

- 20: inym/ y chwalili zá Bogá te kthorych nie=
21: ználi/ áni im byli dani/

werset: 27 dla tego tedy roz=

- 22: gniewálałie zápálczywość Páńfka ná the
23: źiemię/ że ná nię przywiodł the wśfyftkie

24: przekleństwá/ ktore są opifáne w tych kxię=

25: gách/

werset: 28 y wymiotał ie z źemie swoiey w gnie

26: wie y w zápłczywości/ y w wielkim roz=

27: gniewaniu swoim/ y wyrzucił do cudzey źie

28: mie/ co fie y dziś iści. (*marg*) 1.**Cori**: 4. (-)

werset: 29 Tháiemne rzeczy/

29: Pánu Bogu náífemu (należą) á iáwne

30: nam y synom náífym ná wieki: ábyzmy the

31: wśyfthkie słowá zakonu thego skutkiem

32: pełnili.

rozdział: 30

Cap. 30.

33: Prawdziwa pokutá Páná Bogá vbłaga/ o blińko=

34: ści przykazánia Bożego przekłáda Zydom złe y do=

35: bre/ áby sobie wybieráli co chćieli.

werset: 1

36: **A** Przeto gdiby ná cie przypádlí te

37: wśyfthkie rzeczy przepowiedziá

38: ne/ **Błogófláwienftuo** [!] ábo prze

39: klęstwo/ ktorem ci teraz poło=

40: żył przed oczy twoie: á będąc między wśfe=

41: mi narody do ktorych cie Pan Bog twoy

42: wyrzuci/(*marg*) 3.**Reg**: 8. 1.**Para**: 33. 1.**Mach**: 1. et 2. (-)

werset: 2 ieflibyś ferdeczną żálością fie zło

43: żył/ á náwrocił fie zás ku Pánu/ y był po=

44: śluffen rofkazaniu iego/ thák iáko ia dziś

45: przykázuię thobie y synom twoim/ z zupel

46: nego fercá twego y z wśyfthkiew duffe two=

47: iey: (*marg*) **Ierem: 32.** (-)

werset: 3 | wywiedzie cie zaś Pan Bog twoy z ięt

48: łtwá twego/ y zlutuie łie nád tobą/ y zbie=

49: rze cie á zgromádzi zaś ze wśfyłtkich naro=

50: dow/ do ktorych cie pierwey był rozmiotał

werset: 4 |

51: By cie był y zá Niebo zárzućił/ y ztámąđ

52: cie wyniefie y wyćiągnie Pan Bog twoy/

werset: 5 |

53: á wźiawśly w prowadzi cie do źemie ktorą

54: byli poŕiedli oycowie twoi/ y bęđziefz ią zaś

55: miał: á dawślyć błogofławiefstwo/ vczy=

56: ni tho/ że w wiefślym pocźcie y licźbie bę=

kolumna: b

1: dziefz/ niźli byli oycowie twoi. (*marg*) **Deute: 10.** (-)

werset: 6 |

2: Obrzeże Pan Bog twoy łerce twoie/ y

3: łerce plemieniá twego/ żebyś miłował Pá=

4: ná Boga twego/ z zupełnego łercá twe⁸⁰/

5: y ze wśfyłtkiey duŕfe twoiey/ áby był żyw:

werset: 7 | A

6: the wśfyłtkie przekłęfstwa/ obroći ná nie=

7: przyiáćiele twoie/ y ná the kthorzy ćiebie

8: nienawidzą á przeŕláduią.

werset: 8 | A thy náwro=

9: ćiź łie/ y ŕłucháć bęđziefz głofu Pána Bo=

10: gá twego/ y czynić á pełnić the wśfyłtkie

11: rołkazánia kthore ia przykázuię tobie dzi=

12: łia/

werset: 9 y rozmnoży cie Pan Bog twoy á p

13: łzczęści we wfyłtkich łprawach rąk two=

14: ich/ y w potomkách żywothá twego/ y w

15: płodzie bydłá twego/ y buyności á w hoy=

16: ności źemie twoiey/ y w dołtátku wfyłt=

17: kich rzeczy. (marg) **Ierem: 32.** (-)

18: Abowiem náwroćić łie zász ktobie Pan/

19: áby z ćiebie rádość á kochánie miał we w=

20: łfyłtkim dobru twoim/ thák iákofie kochał

21: w oycách twoich:

werset: 10 ále ták/ iefli będziesz słu=

22: chał głófu Páná Bogá twego/ á łtrzegł

23: rołkazánia y obrzędow łwíętych iego/ kto=

24: re łą opíłáne w tym zakonie: á ieflibyś łie

25: teź náwroćił ku Pánu Bogu twemu/ zu=

26: pełnym łercem twoim/ y ze wfyłtkiey du=

27: łłe twoiey. (marg) **Roma: 10.** (-)

werset: 11

28: Przykazánie to ktore ia tobie dziś przy

29: kázuię/ nie iefłth nád thobą/ áni dáleko od

30: ćiebie/

werset: 12 áni w niebie połózone żebyś miał

31: mowić/ ktołz z nas moze do niebá włtąpić/

32: áby ie do nas zniołł/ ábyłmy słucháli y łkut

33: kiem go pełnili?

werset: 13 Nie połózonóć go theź zá

34: Morzem/ ábyś wymowki niemiał/ á mo=

35: wił/ ktołłie moze znas zá Morze wieść/ á

36: przynieść do nás: żebyzmy y słucháli y czy=

37: nili co przykazano ieft?

werset: 14 | Ale bárzoć blińko ciebie

38: ieft tho rofkazanie/ w wftách twych

39: y w fercu twoim/ ábyś ie pełnił.(*marg*) **Deute: 11. Ierem: 21.** (-)

werset: 15 |

40: Obáčź tho dziś/ zem przed oblicznością

41: twą przełożył Żywot y dobre: y zaś ná prze

42: ćiw temu Śmierć y złe:

werset: 16 | żebyś miłował Pá

43: ná Bogá ^{g0}twe / á chodził drogami iego/ y

44: ftrzegł rofkazania obrzędów świętych/ y

45: Sądowych praw iego: á był żyw y rofkrze=

46: wił fie/ á żećby błogofławił w ziemi do kto

47: rey w chodziź áby ią pofiadł á opánował.

werset: 17 |

48: Co iefliby wftąpiło á fpącyło fie ferce

49: twoie/ ták żebyś niechćiał słuchác/ á obłę=

50: dliwością zwiedziony dał byś chwałę bo=

51: gom innym/ á służył im:

werset: 18 | Oppowiadam ći

52: tho dziś że zginiesz/ á niedługi czás że vm=

53: rzefz wziemi do ktorey teraz przeprawiaź

54: fie przez Iordan ábyś nią władał.(*marg*) **Deute: 4. et 31.** (-)

werset: 19 | Biorę

55: fobie dziś ná fwiadectwo Niebo y Ziemię/

56: zem przełożył wam dziś żywot y dobre/ bło

57: goflawienstwo y przekłétftwo. A przetho

58: wyzwol á obierz fobie ráczey żywot/ áby y

59: thy żył y potomkowie twoi:

strona: P4

Iozue

ksiega: los

1: **Księgi Iofue: po Zydowfku Ie=**

2: **hozua.**

3: **Argumentum ná Księgi Iozue.**

- 4: **I** Efus fyn Nawe/ figurę Páná nášego nietylko w spráwách ále theż y
5: w imieniu ná sobie noffąc/ idzie przez Iordan/ Nieprzyacielskie kro=
6: leftwá wywráca/ dzieli ziemię ludu Zydowskiemu: á przez wfystkie
7: miáftá/ miáfteczka/ Gory/ rzeki/ ftrumienie/ y gránice/ Kościoła y
8: **niebieskiego Ieruzálem Duchowne kroleftwá opofuie [!] .**

kolumna: a

rozdział: 1

Cap. 1.

1: Pan Bog dodaie myfli Iozue/ á on ludu rofkazał fie

2: ná drogę gotowác á lud mu posluſſeńftwo ſlubuie. [grafika](#)

werset: 1

3: **S**Táło fie tedy

4: iefth po fmier=

5: cí Moizefzowey

6: ſługi Pánfkie^{gº}/

7: że mowił Pan

8: do Iozue fyná

9: Nun/ ſłuźebni=

10: ká niegdy Moizeffowe^{gº}/

11: y rzekł

12: thák do niego:(*marg*) **Exodi. 33.** (-)

werset: 2

- 13: Moizefz sługá moy vmárk: á przeto wítań
14: á przepraw fie przez ten Iordan/ ty á wífy
15: łtek lud łtobą/ do źemie kthorą ia dam ły
16: nom Ifráelłkim. (marg) **Deute: 11.** (-)

werset: 3 Kázde miełce po ktorym

- 17: będą łtąpac łtopy wálłe dam wam/ iákom
18: powiedział Moizeffowi.

werset: 4 Od pułłczy y Li

- 19: banu/ aż do rzeki wielkiey Eufráten: Wífy
20: łtká źiemią Etheyłka aż do wielkie^{go} morzá
21: ná zachod słońcá/ będzie gránicá wálłá.(marg) **Iofue. 3. Deute: 31. Hebre: 13.** (-)

werset: 5

- 22: Zaden fie niebędzie mogł wam przeciwić
23: przez wífyłtkie dni żywotá twego: Iákom
24: był z Moizeffem/ ták y łthobą będą: nieopu
25: łłczę áni cie odłtąpię.

werset: 6 Połilay fie á bądź du

- 26: źym: Abowiem ty będziesz dzielił łosem the

kolumna: b

- 1: źiemię ludu temu/ ktorąm oycom ich przy
2: łiągł dáć im.

werset: 7 A przetho połilayłie y bądź

- 3: bárzo mocny: ábyś łtrzegł y łkutkiem peł=
4: nił wífytek zakon/ ktoryc rołkazał Moizefz
5: sługá moy: (marg) **Deute: 31. Deute: 12.** (-)Nie włtępuy od niego/ áni ná
6: práwą áni ná lewą łtroneę/ ábyś wyrozu=
7: miał wífyłtkie rzeczy ktore czyniź.(marg) **Deute: 17.** (-)

werset: 8

- 8: Kxięgi zakonu tego niechay nieodcho=

- 9: dżą od wśt twoich/ ále będziesz w nich roz=
10: myślał wednie y wnocy/ ábyś ftrzęgł y czy=
11: nił te wśfyłtkie rzeczy kthore fą w nich opi=
12: fáne: Thedy thák fzczeńliwą wczyniż drogę
13: twoię/ y wyrozumiełz ią.

werset: 9] Otoć ptrykázuię:

- 14: Pofilayfie á bądź dużym. Nieboy fie áni fie
15: lękay: ábowiem ieft ftobą Pan Bog twoy/
16: we wśsem ku czemu fie kolwiek obroćiż.

werset: 10]

- 17: Roškazał thedy Iozue kxiążętom ludu
18: Ifráelfkie⁸⁰ / mowiąc: Idźcie pośrzodkiem
19: obozu/ á przykázuyćie ludu mowiąc:

werset: 11] Ná=

- 20: gothuyćie łobie śpiże á pokármow/ ábo=
21: wiem trzećiego dnia poydziećie przez Ior
22: dan/ á wnidziećie do źiemie kthorą wam
23: Pan Bog wáz da ábyśćie nią wladáli á po
24: fiedli ią.

werset: 12] Pokoleniu theż Ruben y Gád/ y

- 25: połowcy pokoleniu Mánáfsełsowego/
26: rzekł:(*marg*) **Nume: 32. Iofue. 4. (-)**

werset: 13] Pámieytyćie ná one słowá kthore

- 27: wam roškazał Moizełz sługá Páńfki/ mo=
28: wiąc: Pan Bog wáz da wam iuż odpo=
29: czynienie/ y tę wśfyłtkę źiemię.

werset: 14] A thák żony

- 30: wáśfe/ y fynowie wáłfy/ y dobytek wáz/ zo=
31: ftaná w tey źiemie ktorą wam dał Moizełz

32: Ithę Itronę Iordanu: ále wy idźcie zbrojni

33: przed brácią wálfą/ wífytcy mocney ręki/

34: y záftáwiaycie fie zá nie.

werset: 15 dokąd nie da Pan

35: odpoczynienie bráciey wálfey iáko iuż

36: wam dał/ y dokąd nie odzierzą oney źie=

37: mie/ którą Pan Bog wáz ma im dác: po=

38: tym tedy fie náwroćicie do źiemie dzierzá=

39: wy wálfey/ y będziecie w niey miefzkác/ kto

40: rą wam dał Moizefz słuźebnik Páńfki/ the

41: Itronę Iordanu/ ná wíchod słońcá.

strona: P6v

Księgi

kolumna: a

rozdział: 7 (marg) **Deute: 7. Iofue. 6. 2.Mac: 12.** (-)

werset: 1

1: **A**Le fynowie Ifráelfcy przeftą=

2: pili przykazanie/ y záchwyćili á

3: fpořobili sobie nieco z onych rze

4: czy przekłęthych.

werset: 2 Bo Achán fyn

5: Chármí/ fyná Zábdy/ ktory był fynem Za=

6: rowym z pokolenia Iudá/ wźiął był nieco

7: z thych przekłęthych rzeczy: I rozgniewał

8: fie Pan ná fyny Ifráelfkie.

werset: 3

9: A gdy pofyłał Iozue z Ierycho męże

10: przeciwko Hay/ kthore ieft wedle Beta=

11: wen/ ná wíchod słońcá od miáfteczká Be=

12: theł/ rzekł im: Idźcie wyłzpieguyćież źie=

13: mię. Oni pełniąc rofkazanie wyłzpiegowá

14: li Hay. I wroćiwłły fie rzekli do niego:

15: Niechay fie nietrudzi á niewchodzi włły=

16: łtek lud/ ále tylko dwa ábo trzy tyfiące mę=

17: żow niechay ciąguńá/ tedy zburzą á wyglá=

18: dzą tho miáłto. Bo co fie ma włłyłtek lud

19: pracować á thrudzić przeciw trołfe nie=

20: przyiaćielow? (*marg*) **Iofue. 8.** (-)

werset: 4

21: Szło tedy trzy tyfiące walecznych mę=

22: żow. Ciż wnet podawłły tył vćiekáli/

werset: 5

23: ráżeni á pobići łą od mężow miáłtá Hay: y

24: pádło ich tám trzydzieści y łżeć mężow:

25: po tym fie ieffće ponich puścili nieprzyiaćiele

26: od Broni aż do Sábarym/ y pobili ie vćie=

27: káiące doliftymi miełcámi. (*marg*) **Pfalm: 21.** (-)I włękło fie fer

28: ce ludu włłyłtkiego/ y rołpłynęło á rołpuści

29: ło fie iáko wodá:

werset: 6

30: łobie odzienie łwe/ padł ná twarz łwą ná

31: źiemi przed Archą Páńłką/ aż do łáme⁸⁰ wie

32: czorá/ ták łam iáko y włłyłtcy łtárłły ludu

33: **Iłráelłkie⁸⁰.**(*marg*) **Deute: 9.** (-)y łypali proch ná głowy łwoie.

werset: 7

34: Thedy rzekł Iozue: Ach Pánie Boże/

35: czemużes raczył przewieć then lud przez

36: Jordan/ ábyś nas wydał w ręce Amorey=

37: Ńkie y wyglądził nas? O bychmy byli mie=

38: Ńzkáli z onę Ńtronę Iordanu iákozmy byli

39: poczęli.

werset: 8] Moy Pánie Boże/ co rzekę: wi=

40: dząc áno lud IŃráelŃki nieprzyiaćielom

41: Ńwym tył podáie á vćieka?

werset: 9] VŃlyŃŃą to Chá=

42: náneyczykowie/ vŃlyŃŃą wŃŃyŃtcy obywatęle

43: tey źemie/ tedy Ńie Ńpołęcznie wŃŃyŃtcy ze=

44: brawŃŃy/ obtoczą á ogárną nas/ y wyglą=

45: dzą imię náŃŃe z źemie: Coź Ńie thym Ńtanie

46: imieniu twemu wielkiemu?

werset: 10]

47: Thedy rzekł Pan do Iozue: WŃtań/ co

48: leżyź ná twarzy Ńwey ná źiemii?

werset: 11] ZgrzeŃŃyŃci

49: ięŃth lud IŃráelŃki/ y vŃtąpił od przymierza

50: mego/ y wźięlić tych przekłętych rzeczy/ y

51: vkradŃŃy Ńkłámáli/ y Ńkryli międzi Ńprzęthy

52: Ńwemi.

werset: 12] Anić będzie mogł Ńtác lud IŃráelŃki

53: przed nieprzyiaćielmi Ńwoiemi/ ále będzie

54: (zawźdy) przed nimi vćiekał bo Ńie Ńplu=

55: gáwił przekłętymi rzeczámii: niebęde dálej

56: Ńwámii/ aż ŃkrulŃŃyćie tego ktory tego grze=

57: chu winien ięŃth. (*marg*) **Leuiti: 20. Nume: 11. 1.Reg: 16. Deute: 13. (-)**

werset: 13] WŃtań/ poŃwięć lud/ á

58: rzecz mu: **PoŃwácyćie [!]** Ńie ná iutro: Abo=

59: wiem tho Pan Bog IŃráelŃki mowi: Lu=

60: du Iŕáelŕki ieŕt międy tobą przekłętwo:

kolumna: b

1: Niemożesz ŕie pierwey ŕtawić nieprzyiáicie

2: lowi twemu/ dokąd niezginie ten ktory ŕie

3: tą złoŕcią ŕpługawił.

werset: 14 A przyŕtápicie porá=

4: nu wŕŕyŕtcy według pokolenia wáŕŕyŕch/ á

5: ná kthore kolwiek pokolenie los pádnie/

6: przyŕtápi po rodzinách (á fámiłiách) ŕwo

7: ich/ á rodziny (przyŕthápią) według do=

8: mow/ á dom po iednym męžu.

werset: 15 A bądż kto=

9: rykolwiek że by w tym **gyzechu** [!] był náleżion

10: ŕpalon będzie ze wŕŕyŕthką ŕwą máiętnoŕ=

11: cią: bo vŕtápił á náłomił vmowy Páńŕkiej/

12: y vczynił niecnotliwą rzecz w ludu Iŕá=

13: elŕkim.(*marg*) 1.**Reg**: 20. (-)

werset: 16

14: Wŕtawŕŕy tedy Iozue ráno/ przyzywał

15: kŕobie lud Iŕáelŕki po pokoleniu: I nále=

16: żieno w tym pokolenie Iudá.

werset: 17 Kthore gdy

17: ŕtawáło po fámiłiách ŕwych/ náleżiono w

18: thym fámiłiá Zare. The theŕz po domiech

19: offiáruiąc nálażł (Iozue dom) Zábdy:

werset: 18

20: Kthorego dom ná káżdego mężczyznę

21: iefzcze dzieląc/ nálażł winnego Achán ŕy=

22: ná Chármiewego/ ŕyná Zábdy/ ktory Záb=

23: dy był fynem Zare z pokolenia Iudá.(*marg*) 1.Reg: 14. Ioann: 9. (-)

werset: 19

24: Tedy rzekł Iozue do Achán: Synu moy
25: miły/ day chwałę Pánu Bogu I fráelſkie=
26: mu/ á wyznay/ powiedz że mi coś tho v=
27: czynił/ nie tay przedemną.

werset: 20

Odpowiedział
28: Achán Iozue/ y rzekł do niego: Záprawdę iaciem zgrzeſzył Pánu Bogu I fráelſkie=
29: mu/ thák á takim vczyił.

werset: 21

Vzrzałem mię=
30: dzy inemi łupy płaſzcz Kármázynowy prze
31: wyborny/ y dwieſce fyklow frebrá/ y prá=
32: widło złote iáko pięćdziesiąt fyklow: á przy
33: łóżywſfy żądzę/ wzięłem/ y ſkryłem w zie=
34: mi/ w poſrzoku Namiotu moiego/ fre=
35: brom takież ziemią przyfuł. [grafika](#)

werset: 22

36: Poſłał thedy Iozue ſłuźebniki do Na=
37: miotu iego/ ktorzy ſſedſfy kwápliwie tám/
38: náleźli wſfyſthkie rzeczy ſchowáne ná ie=
39: dnym mieſcu/ takież y frebro.

werset: 23

A zábrawſfy
40: te rzeczy z Namiotu pzzynieſzli [!] ie do Iozu
41: e/ y do wſfyſtkich fynow I fráelſkich/ y po=
42: rzućili przed Pánem.

werset: 24

Wzięwſfy tedy Io=
43: zue Achán fyná Zare/ y frebro y płaſzcz [!] / y
44: złote práwidło/ ſyny teź y corki iego/ woły

strona: Q

Iozue

kolumna: a

- 1: osły/ y owce/ y Namioth/ y wśfytek fprz
- 2: ęth domowy (á wśfytek lud Ifráelfki fnim)
- 3: wiedli ie do padolu Achor.

Q

(Iozue)

strona: Q3

Iozue

kolumna: a

rozdział: 11

werset: 6

- 1: I rzekł Pan do Iozue: Nieboylie ich:
- 2: Bo iutro oteyże godzinie/ ia the wśfyłtkie
- 3: dam ku zránieniu przed oblicznością ludu
- 4: Ifráelfkiego: koniom ich poderzniesz żyły/
- 5: á wozy ogniem popaliż.

werset: 7]Przyciągnął tedy

- 6: Iozue y wśfyłthko woysko iego fnim prze=
- 7: ćiwko nim do wod Meron nagle/ y vde=
- 8: rzyli ná nie/

werset: 8]y dał ie Pan w ręce ludu Ifrá=

- 9: elfkiego.(*marg*) **Iofue**. 10. (-) Ci porázili one/ y gonili aż do Sy=
- 10: donu wielkiego/ y do wod Máfserreffot/ y
- 11: ná polá Máfse/ ktore ieft ku wńchodu słoń
- 12: cá iego. I ták ie porázil á pobił ze żadnego
- 13: fnich żywo nieoftáwił:

werset: 9]I vczyńił thák iáko

- 14: mu był Pan przykazał/ koniom ich żyły pod=

15: erznął/ á wozy popalił.

werset: 10

16: Wroćiwšy fie zász přethko wźiał miá=

17: łtho Azer: á krolá iego mieczem zabił.

18: Bo stárádawná między themi wšyftkiemi

19: kroleštwy/ Azor przednieyšé á čzelnieyšé

20: było.

werset: 11 I wybił wšyftkie dušé kthore thám

21: miežkály: Nie zoštáwił w nim nic/ y ow=

22: šzem co do šzczędu wšyftko špuštošył/ y miá

23: łto šámo špalił.

werset: 12 Miálteczká thež wšyftkie

24: w okoł/ y krole ich poimał/ pobił/ zgładził/

25: ták iáko był przykazał Moizešz šługá Pán=

26: ški.(*marg*) **Deute: 20.** (-)

werset: 13 Krom miał ktore štály ná pagorkách y gorách

27: šypánych/ ine (wšyftkie) špalił

28: lud Išráelški:(*marg*) **Nume: 31.** (-)jedno thylko Azor co obron=

29: nieyšé/ špalił ogniem.

werset: 14 A wšyšteš łup tych

30: miał y bydło rozdzielili między fie šynowie

31: Išráelšcy/ wybiwšy ludzie wšyftkie.

werset: 15 Iáko

32: był roškazał Pan Moizeššowi šłudze šwe=

33: mu/ ták tež Moizešz poruczył Iozuemu/ á

34: on wšyftko škuthkiem wypełnił: I šłowá

35: iednego nieopušcił/ ze wšyftkiego roška=

36: zánia/ ktore był Pan roškazał Moizeššowi.

werset: 16

- 37: Dobył thedy Iozue wślyſtkiey ziemie ná
38: gorách y ku południu: ziemię thakież Gef=
39: fen/ y rowne polá/ y kráinę ná zachod słoń
40: cá/ y gorę Iſráelſką y polá iey:

werset: 17 y część gory

- 41: kthora idzie ku Seir aż do Báálgad/ po
42: rowniách Libáńfkich pod gorą Hermon:(*marg*) **Exodi. 23.** (-)
43: wślyſtkie krole ich poimał/ poráził/ y pozábi
44: ał.

werset: 18 Przez długi czás walczył Iozue prze=

- 45: ćiwko thym krolom.

werset: 19 Nie było tho miáſto

- 46: ktorebyſie ſynom Iſráelſkim dobrowolnie
47: podáło/ chyba Eweuſſá kthory mieſzkał w
48: Gábáon:(*marg*) **Iofue. 9.** (-)bo wślyſtkich mocą doſtał.

werset: 20 Abo=

- 49: wiem tho była ſentencya á ſkazanie Páń=
50: ſkie/ że miáły ſkámieć á z twárdzieć ſercá
51: ich/ yżby walczyli przeciwko ludu Iſráel=
52: ſkiemu: á (od niego) byli porázeni y ſtłu=
53: mieni: á żeby niezálſużyli żadney litoſći á
54: łáſki/ áby ták zginęli: iáko był roſkazał Pan
55: Moizeſſowi. (*marg*) **Deute: 20.** (-)

werset: 21

- 56: Onegoſz czáſu przyciągnął teź Iozue/ y
57: zabił Enáchim z gor Hebron/ y Dabir/ y
58: Anáb/ y z káżdey gory Iudá/ y Iſráelá/ y
59: miáſtá ich zburzył.

werset: 22 Nie zoſtáwił żadnego

60: z rodzaju Enáchimowego/ w ziemi synow

kolumna: b

1: Ifraelkich: chyba miał Gazá/ y Geth/ y

2: Azoto/ w tych tylko ich zostawił. (marg) 1.Reg. 17. (-)

werset: 23]Dobyl te

3: dy á dostał Iozue wśyfthkiey ziemie/ iáko

4: mowił Pan do Moizefá/ y dał iá w possef

5: siá á dzierzawę synom Ifraelkim/ według

6: części y pokolenia ich/ I odpoczynęła zie=

7: miá od walk.(marg) Nume: 26. (-)

rozdział: 12]

Cap. 12.

8: Wyliczá ieden á trzydzieści Krolow ftę y z onę ftro

9: nę Jordanu ktorych porázili Moizefz y Iozue.

werset: 1]

10: **C**I fá Krolowie ktore porázili fy

11: nowie Ifraelscy/ y posiadli zie=

12: mię ich/ z onę stronę Jordaná

13: ná wśhod słońcá/ od ftumie=

14: niá Arnon/ aż do gory Hermon/ y wśyf=

15: kę ftrońę od wśhodu słońcá/ kthora

16: fie chyli ku puftyniey. (marg) 1

: Nume: 21.

: Deute: 2. (-)

werset: 2]Seon Krol Amor

17: reyfi/ kthory miefzkał w Efebon/ páno=

18: wał od Aroer/ kthore leży nád brzegiem

19: ftumieniá Arnon á połowicę w Padole/ y

20: połowicę Gáláád/ aż do rzeki Iebok/ kto=

21: ra ieft gránicą fynow Ammon:

werset: 3] á od pufty=

22: niey aż do morzá Ceneroth ku w íchodu

23: słońcá/ aż do Morzá puftego/ kthore mo=

24: rze iefth nasłońffe/ ku wíchodu słońcá/ po

25: drodze kthora wiedzie do Bethfimoth: A

26: od południá/ kthora przyleglá do Afedoth/

27: aż do Fazgá. (*marg*) **2**

: **Nume: 21.**

: **Deute: 3. (-)**

werset: 4]

28: Gránicá Og krolá Bázánfkiego/ z oítát

29: kow Ráfaim/ kthora mieszkał w Aftároth/

30: y w Edrai. A pánował ná gorze Hermon/

31: y w Sálechá/ y tudziez we wfelkiewy ziemi

32: Bázán/ aż do gránic

werset: 5] Geffury/ Mácháty/

33: y do połowice Gáláád/ do gránic krolá Se

34: oná Efebońfkiego. (*marg*) **Nume: 32. et 34. Deute: 3. Iofue. 13. (-)**

werset: 6] Moizefz sługá Pánfki y

35: fynowie Ifráelfcy porázili ie/ I dał ziemię

36: ich Moizefz słuzebnik Pánfki/ Rubeni

37: tom/ y Gadytom/ y połowicy pokolenia

38: Mánáfseffowego. (*marg*) **Deute: 7. (-)**

werset: 7]

39: Ci záś Krolowie ziemfcy/ ktore porá=

40: żył Iozue y fynowie Ifráelfcy/ z onę ftroneę

41: Iordanu od słońcá zachodu/ od Báálgad

42: ná polu Libánfkim/ aż do gory Libanu/

43: ktorey część chylifie do Seir: I dał ią Io=

44: zue/ w dzierzawę pokoleniam Ifráelfkim/

45: káždemu fwoy dział/

werset: 8 | thák ná gorách/ iáko

46: ná rownych polách/ w Aferoth/ y ná pu=

47: Ityniey/ y ku południu/ byli Hetheus/ Am=

48: morreus/ Chánáneus/ Ferezeus/ Eweus

49: y Iebuzeus.(*marg*) 3

: **Iofue: 6.**

: **Iofue. 8.**

: **Iofue. 10.**

: 4

: 5

: 6 (-)

werset: 9 |

50: Krol z Ierychá ieden: Krol Hay/ ktore

51: leży w ftronę Bethel/ ieden:

werset: 10 | Krol Hierozo

52: limfki ieden: Krol Hebrońki ieden/

werset: 11 | Krol

53: Herymoth ieden/ Krol Láchis ieden/

werset: 12 | Krol

54: Eglon ieden/ Krol Gazer ieden/

werset: 13 | Krol Dá

55: bir ieden/ Krol Gader ieden/

werset: 14 | Krol Her=

56: má ieden/ Krol Hered ieden/

werset: 15 | Krol Le=

strona: Q3v

Księgi

kolumna: a

1: bñá ieden/ Krol Adullámfki ieden/

werset: 16 Krol

2: Mácedá ieden/ Krol Bethel ieden/

werset: 17 Krol

3: Táffua ieden/ Krol Offer ieden/

werset: 18 Krol A=

4: ffeK ieden/ Krol Saron ieden/

werset: 19 Krol Má

5: don ieden/ Krol Afor ieden/

werset: 20 Krol Seme=

6: ron ieden/ Krol Akláff ieden/

werset: 21 Krol The=

7: nach ieden/ Krol Mágeddo ieden/

werset: 22 Krol

8: Cedes ieden/ Krol Iáchánám z Kármelu

9: ieden/

werset: 23 Krol Dor y powiátu dor/ ieden: Krol

10: narodow Gálgál ieden/

werset: 24 Krol Therfá ie=

11: den: wśfyftkich krolow ieden á trzydzieści.

strona: Q5v

Księgi

kolumna: a

rozdział: 18

werset: 8

1: I gdy iuż ruffyli fie mężowie áby fzi ku

- 2: popiřaniu źemie/ przykazał im Iozue/
3: mowiąc: Z krąście źemie/popiřcież ią/ á
4: wroć **ćie** [!] fie zaś do mnie: żebym thu przed
5: Pánem Bogiem wálfym w Sylo/ puřcił
6: między was Los.

werset: 9] Sli tedy: á oglądawřfy

- 7: ią/ na fiedm części rozdzielili/ řpiřawřfy
8: ná księgach. I przyřzli zaś do Iozue do o=
9: bozu w Silo:

werset: 10] on puřcił los przed Pánem

- 10: w Silo/ y rozdzielił źemie między řyny I=
11: řráelřkie ná fiedm części.

werset: 11]

- 12: I padł pierwřfy los ná řyny Beniámino
13: we/ po fámiliách ich/ żeby pořiedli źemie
14: między řyny Iudá y řyny Iozeffowymi.

werset: 12] I

- 15: mieli gránicę ku pułnocy od Iordanu: idąc
16: wedle boku Hierycho řthrony pułnocney/ á
17: řtámřąd bieząc ku **řachodu** [!] na gorzyřte mie
18: řcá/ y przyřbiegáiąc ku puřtyniey Bethaw=
19: en/

werset: 13] y przechodząc wedle Luży ná pułudnie

- 20: to ieřt Bethel/ y wřtěpuie zaś do Atároth
21: áddár/ ná gorę ktora ieřt ná pułudnie Be
22: thoron *niffe^{go}* :

werset: 14] y chyli fie idąc koło Morzá

- 23: ná pułudnie gory ktora pátrzy do Betho=
24: ron/ przeciř wiátru pułudniowemu: A wy

25: ście iey do Káryáth báál/ ktore też zową

26: Káryáthyarym miáfto fýnow Iudá. Thá

27: ieft ftroná przeciw morzu ná zachod [!] .

werset: 15

28: A zás od południá z ftrony Káryáthya=

29: rym/ wychodzy gránicá ku morzu/ á przy=

30: pada aż do fthudnie wod Nepthoa.

werset: 16 I zbie=

31: ga ná część gory/ ktora pátrzy ku padołu

32: fýnow Ennon:

werset: 16 á leży ku pułnocy/ ná kráiu

33: padołu Ráffaim. I ftepuie do Geennon/

34: to ieft padołu Ennon/ wedle boku Iebu=

35: zea ná południe: y przybiega ku fthudniey

36: Rogel/

werset: 17 máiąc fie zás ku pułnocy/ y wycho

37: dząc do Emfemes/ to ieft fthudnie słone=

38: cney:

werset: 18 á przechodzi aż do pagorkow kthore

39: fą ná przeciwko wftępowaniu do Adom=

40: mim: I z biega do Habenboem/ to iefth/

41: kámienia Boem fýná Ruben: y przecho=

42: dzi z ftrony pułnocy/ ná rowne polá: y fte=

43: puie ná rownie/

werset: 19 y przemija ku pułnocy

44: Betháglá: A wychodzenie iey ku Ięzyko=

45: wi [!] morzá nasłońfego/ od pułnocy ná koń

46: cu Iordaná ná południe:

werset: 20 ktory ieft gráni=

47: cą iego od włchodu.

48: Tá ieft dzierzáwá fynow Beniámin we

49: dług gránic gich wkoło/ y wdług fámili

50: ey gich.

werset: 21

51: A były miáľthá iego/ Hierycho/ Bethá=

52: glá/ Padoł káfis/

werset: 22 Bethárábá/ Sámára=

53: im/ Bethel/

werset: 23 Awim/ Affará/ Offerá/

werset: 24 He

54: moná/ Offni y Gábee: miáľth dwánaście

55: y wśi ich.

werset: 25 Gábáon/ Ramá/ Beroth/

werset: 26 Meľ

56: ffe/ Káffará/ Amofa/

werset: 27 Recem/ Iáreffel/

57: Thárelá/

werset: 28 Selá/ Heleff/ Iebuź/ á tho ieft

58: Hierufálem/ Gábáath/ y Káryát: miáľth

kolumna: b

1: czternaście/ y wśi ich. I było miaľt wľfyľt

2: kich dwádźieściá y łześć. Tá ieft dzierzáwá

3: fynow Beniámin/ według fámiliey gich:

rozdział: 19

Cap. 19.

4: Náznáczono działý łześci Pokoleniu/ Symeono=

5: wemu/ Zábulonowemu/ Izachárowemu/ Ałtrowe

6: mu/ Nefftálimowemu/ Danowemu/ y Iozue.

werset: 1

7: **W**Yffedł też los wtory fynow Sy=

8: meonowych według rodzyn ich

9: I było dziedichwo(*marg*) **Gene: 49. 1.Para: 5. (-)**

werset: 2

10: śrzodku dzierzawy fynow Iu=

11: dá: Berfábee/ Sábee/ Moládá/

werset: 3

12: ál/ Bálá/ Afem/

werset: 4

13: má/

werset: 5

14: łufá/

werset: 6

15: trzynaście y wśi ich.

werset: 7

16: thár/ Afán: miałt czterzy y wśi ich:

werset: 8

17: łtkie wiołki około tych miałth aż do Bálá=

18: áth/ Beer/ Rámáth ku południowej łtro=

19: nie. I było miałth wśyłtkich łiedmnásćie. (*marg*) **Iofue. 15. (-)**

20: To iest dziedictwo fynow Symeonowych

21: według rodzin ich/

werset: 9

22: łku fynow Iudá: bo wietłfe było/ á dla te=

23: go fynowie Symeonowi odzierzeli w po=

24: śrzodku dziedictwá ich. (*marg*) **Gene: 49. (-)**

werset: 10

25: Trzeći los padł ná fyny Zábulonowe

26: przez rodziny ich: I była ich gránicá/ aż

27: do Saryd:

werset: 11 I wltępuie od morzá y Mádá=

28: láá/ y przybiega ku Debbáfeth/ aż do ftru=

29: mieniá ktory ieft przeciw Iekonie.

werset: 12 I wra

30: cafie od Saryd ku słońcá wńchodu/ do grá

31: nic Cefeletħ Tabor/ y wychodzi do Dábe=

32: reth/ á bieży ku Iáffie.

werset: 13 A ftąd zás przecho

33: dzi ku wńchodu słońcá Gethefer/ y Thá=

34: chálin: á wychodzi do Remmon/ Amtár

35: y Noa.

werset: 14 A obchodzi ku puńocy Hánáthán:

36: I fą wyścía iey/ padoł Ieptháhel/

werset: 15 y Ká=

37: teth Náálon/ Semeron/ Iedálá/ y Be=

38: thleem: miałt dwánaście y wśi ich.

werset: 16 To ieft

39: **dziedzictwo** [!] pokolenia fynow Zábulon/

40: według rodziny ich/ miálfhá y wiołki ich.

werset: 17

41: Czwarthy los wyłfedł ná fyny Izáchár/

42: według rodziny ich.

werset: 18 I była ofiádłóść ich

43: Iezráhel/ Kázáloth/ Sunem/

werset: 19 Háffára=

44: im/ Seon/ Anáároth/

werset: 20 Rábbot/ Cefyon/

45: Abez/

werset: 21 Rámeth/ Engánim/ Ennádá/ y

46: Bethfeses. I przychodzi gránicá iego aż

47: do Thabor/ y Sehefymá y Bethfemes:

werset: 22 I

48: będzie koniec iey Iordan: miał ffeśnaście

49: y wśi ich.

werset: 23 Thá iefth dzierzáwá fynow Izá=

50: chár po rodzinách fwych/ miáfhá y wio=

51: fki ich.

werset: 24 Padł los piąthy pokoleniu fynow Afér/

52: według rodzin ich:

werset: 25 I byłá gránicá ich/ Al

53: chat/ Káli/ Beten/ Aráff/

werset: 26 Elmelech/ A=

54: máád/ y Mefsál:

strona: R2

Iozue

kolumna: a

rozdział: 24

werset: 7

1: Pátrzáliście oczymá fwemi ná

2: te wífytkie rzeczy ktorem czynił w Egypt

3: cie/ y przebywáliście ná puśczy przez dłu

4: gi čás:(*marg*) **Nume: 21.** (–)

werset: 8 y wiodłem was do ziemie Amor

5: reuffá/ kthory miefzkał sthę stronę Iorda

6: nu. A gdy walczyli przeciwko wam/ dałem

7: ie w ręce wálfe/ y ósiedliście ziemię ich/ á

8: fámeście wybili.(*marg*) **Nume: 22. Deute: 23.** (-)

werset: 9

9: Powítał pothym Bálák fyn Sefforow

10: Krol Moábki/ y walczył przeciwko ludu

11: Ífrálefskiemu. Pošlał tedy y przyzwał Bá=

12: láámá fyná Beorowego/ żeby wam złorze=

13: czył:

werset: 10 á iam go niechciał wyfluchác/ y ow=

14: Ísem przeko błogosławiłem wam przezeń/ y

15: wybáwiłem was z ręki iego.(*marg*) **Iofue. 3.** (-)

werset: 11

16: Przeźliście potym Iordan/ y przyźliś=

17: cie do Hierycho. Walczyli theż przeciwko

18: wam mężowie miáftá te^go / Amorreyczyk/ y

19: Ferezeyczyk/ y Chánáneyczyk/ y Etheyczyk

20: y Gergezeyczyk/ y Eweyczyk/ y Iebuzey=

21: czyk: dałem y te w ręce wálfe.

werset: 12 I pošlałem

22: przed wámi Sierśfenie/ y wyrzuciłem ie z

23: miefc ich/ dwa krole Amoreyfskie/ nie w

24: mieczu áni w łuku twoim.(*marg*) **Exodi. 33. Deute: 7.** (-) (*marg*) **Deute: 6.** (-)

werset: 13 I dałem wam

25: ziemię w kthoryeście nierobili/ y miáłthá

26: kthorycheście nie budowáli/ żebyście mie=

27: łzkáli w nich á mieli: Winnice też y fády O=

28: liwne kthorycheście nie fádzyli.(*marg*) **1.Reg: 7. Tobie: 14.** (-)

werset: 14

29: A przeto teraz boycie sie Páná Bogá/ á

- 30: słuźcie mu doskonałym sercem/ tudzież y ná
31: uprzyemnieyśfym: á wyrzucźcie bogi kto=
32: rym słuźyli oycowie wálfy w Mezopotá=
33: miey y w Egypćie/ á słuźcie Pánu.

werset: 15 Iefli

- 34: że sie wam zda być zle/ ábyście Pánu słu=
35: żyli/ dáię wam ná wołá: o bierzćie łobie
36: dzifia co sie wam podoba/ komubyście rá=
37: czezy mieli słuźyc: Bogomli ktorym słuźyli
38: oycowie wálfy w Mezopothámiey/ czyli
39: bogom Amorreyfkim w ktorych źiemie prze
40: bywacie: á ia z domem śwym będziemy
41: Pánu słuźyc.

werset: 16

- 42: Odpowiedział lud y rzekł: Niechay tho
43: od nas oddalono będzie byzmy mieli Pá=
44: ná odśthąpic á opuśćic/ á mieli słuźyc bo=
45: gom innym:

werset: 17 Pan Bog náłz śam wywiodł

- 46: nas y oyce náłfe z źiemie Egypćkiey/ z do=
47: mu niewoli: y vczynił cozmy widzieli bár=
48: zo wielkie známioná/ y śtrzegł nas ná w=
49: śfyfćkich drogách/ po ktorychemy chodzi=
50: li/ y miedzy wśfyfćkimi narody przez kto=
51: rezmy śzli.

werset: 18 I wyrzucił wśfyfćkie pogány/ y

- 52: Amorreyćyká obywatelá tey źiemie do kto
53: reyiezmy weśzli. Będziem tedy Pánu Bo=
54: gu słuźyc/ bo śam ieśt Bogiem náłfym.

werset: 19

- 55: I rzekł Iozue do ludu: Nie będziecie
56: mogli służyć Pánu: Abowiem Pan Bog
57: święty/ y mocny zawisnik iefth: á nie prze
58: puści niecnotam y grzechom wálfym.

werset: 20

kolumna: b

- 1: ślibyście odstąpili Páná/ á służyli bogom
2: cudzym/ obroći sie y vtrapi was/ y wywro=
3: ci/ ponieważ że wam vczynił dobrze. (marg) **Iofue. 23.** (-)

werset: 21

- Od
4: powiedział lud do Iozue: Nikaki ták nie
5: będzie iáko mowiz/ ále Pánu służyć bę=
6: dziemy.

werset: 22

- I rzekł Iozue do ludu: Wy śami
7: iefteście świádkámi/ żeście śami łobie ob=
8: ráli Páná ábyście mu służyli. Odpowie=
9: dzieli mu: iefthezmy świádkámi.

werset: 23

- Thedy
10: rzekł: Teraz tedy odeymćie Bogi cudze z
11: pośrzodku was/ á zkłońćie łercá wáffe
12: ku Pánu Bogu Iśráelkiemu.

werset: 24

- Rzekł lud
13: do Iozue: Pánu Bogu náśfemu będziemy
14: służyć/ á przykazániu iego będziemy po=
15: słuźni.(marg) **4.Reg. 23.** (-)

werset: 25

- 16: Vczynił tedy Iozue tego dnia przymie=
17: rze/ y przełóżył im przykazánia y Sądy

18: támże w Sychem.

werset: 26 Nápifał też wśfyłtkie te

19: słowá w kxięgách zakonu Páńfkiego:(*marg*) 1.**Reg:** 7. (-)A

20: wzięł bárzo wielki kámień/ y położył gi pod

21: dębem kthory był w Swiátnicy Páńfkiey/

werset: 27

22: y rzekł do wśfyłtkiego ludu:(*marg*) **Gene:** 13. **Iofue:** 22. (-)Otho then ká=

23: mień/ będzie wam ná fwiádectwo/ żeście

24: słucháli wśfyłtkich słow Páńfkich kthore

25: wam mowił: byście lepak potym tego nie=

26: przeli/ á nie kłámáli Pánu Bogu wáffe=

27: mu.

werset: 28 I rośpucił [!] lud/ káždego do dzierzáwy

28: fwoiey.(*marg*) **Iudicu:** 2. **Iofue:** 19. (-)

werset: 29

29: A potym vmárł Iozue fyn Nun/ sługá

30: Páńfki/ we ftu y dzieśiáci lath:

werset: 30 I pogrze=

31: bli go/ ná gránicách dzierzáwy ie^{go}/ w Tám

32: náthfare/ kthore leży ná gorze Efráim/

33: ná pułnocy od gory Gáás.(*marg*) 2.**Par:** 34. (-)

werset: 31 I służył Ifráel

34: Pánu przez wśfyłtkie dni Iozue/ y Sthár

35: ífych/ ktorzy bárzo długo żyli po Iozue/ y

36: ktorzy ználi wśfyłtkie spráwy Páńfkie/ kto

37: re czynił ludu Ifráelskiemu.(*marg*) **Gene:** 50. **Exodi:** 13. **Actum:** 7. **Gene:** 33. (-)

werset: 32

38: Kości też Iozeffowe/ ktore byli wzięli

39: fynowie Ifráelscy z Egiptu/ pogrzebli w

- 40: Sychem/ ná części polá onego kthore był
41: kupił Iakob od fynow Hemor oycá Sy=
42: chem/ zá ftho (iágniąth á) nowiutkich
43: owieczek/ tho było dzierzawą fynow
44: Iozeffowych.

werset: 33 Eleázár też fyn Aa=

- 45: ronow/ vmárł: y **pochowáli**⁸⁰ w
46: Gábááth Finees fynowie ie=
47: go/ ktore iemu dáno było ná
48: gorze Efráim. **grafika**
: Dokończenie kxiąg Iozue. **grafika**

R ij

Poczynáią

strona: R4v

Księgi Sędziowe

kolumna: a

ksiega: Iudic

rozdział: 5 (*marg*) **Iudicu: 3. Iudicu: 4. (-)**

werset: 6

- 1: Zá czáfu Sámgará fyná Anáthowego/
2: zá czáfu Iáhelá/ odpoczynęły ściefzki: á kto
3: rzy fie nimi puścili/ záchodzili ná ściefzki
4: niedrożne.

werset: 7

- 5: Przeftali mocni w ludu Ifráelkim/ y
6: odpoczynęli: aż by powtálá Deborá/ po=
7: wftálá mátká ludu Ifráelkiego.

werset: 8

- 8: Nowe woyny obrał Pan/ á brany nie=
9: przyacielkie łam wywrocił: Tharcza y

10: Horęże nieukazały lie we czterdzieści thy=

11: lięcy ludu Ifraelfkiego.

werset: 9 Serce moje miłue Książetá Ifraelfkie:

12: ktorzy z dobrej woley wyfádziłicie fámi

13: liebie ná niebezpiečność/ chwalcie Pána

14: Bogá.

werset: 10

15: Ktorzy wfiádaćie ná ozdobne á lśniące

16: lie osły/ á fiedzićie ná Sądzie/ y chodzićie

17: drogą/ mowćie.

werset: 11

18: Gdziefie pothlukły wozy [!] / y woýfko nie=

19: przyiaćielkie zátłumione/ thám ná thym

20: miefcu niechay będą wysławiáne fprawie

21: dliwości páńfkie/ y láfka przeciwko moc=

22: nym ludu Ifraelfkiego: Thedy z ftąpił lud

23: Páńfki do Bran/ y otrzymał pánowánie.(*marg*) **Iudicu: 4.** (-)

werset: 12

24: Wítańże/ wítań Deborá/ wítań wítań/

25: y mow piofnkę: Wítań Bárách/ á poimay

26: ięńce twoie lynu Abinoemow.

werset: 13

27: Záchowáne fą ofátki ludu/ Pan w mo

28: cnych lie potykał.(*marg*) **Iudicu: 3.** (-)

werset: 14

29: Z Effraim z gładził ie w Amálech/ y po

30: niem z Beniámin/ przeciwko ludu twemu

31: o Amálechu: z Machir książetá wyfzli/ y z

32: zábulon ći kthorzy woýfko wiedli ku po=

33: tykaniu.

werset: 15

34: Książęthá z Ifáchár byli z Deborą/ y

35: fzli zá Báráchem/ kthory iákoby ná fzyie

36: gwałtownie do głębokości wydał sie nie=

37: bezpieczeńści: rozdzieliwłfy przeciw łobie

38: Ruben/ á między ludzmi wielkich myfzli

39: ftał sie fwar.

werset: 16

40: Czemu miełzkaż między dwiemá gránicá

41: mi/ ábyś słuchał kłfykánia trzod? Rozdzie

42: liwłfy przeciw łobie Ruben/ między ludz=

43: mi wielkich miłli/ nálazł sie fwar.

werset: 17

44: Gáláád zá Iordanem odpoczywał y

45: Dan robił koło okrętow: Afer miełzkał ná

46: brzegu morłkim/ á przemiełzkawał ná por

47: ćiech.

werset: 18] Ale Zábulon y Neptálim wyfádzili

48: duffe łwoie ná łmierć/ w kráinie Morome.

werset: 19

49: Przyiácháli krolowie y ięli walczyć/ wal

50: czyli krolowie Chánáneyfcy w Thánách/

51: przy wodach Mágeddon/ wzdám przed=

52: łie nic plonow nieodniefzli.

werset: 20

53: Z niebá walcżono przeciwko im: gwia=

54: zdy trwáiąc w rzędzie y biegu łwoim/ prze=

55: ćiwko Syfzarze walcżyli.

werset: 21

- 56: Sthrumień Cyfon porwał y niośł trupy
57: ich/ Strumień Kádumin/ Strumień Cy=
58: fon: Podepcz duśso ma mocne.

werset: 22

- 59: Kopytá z koni opádály/ gdy wćiekáli z w
kolumna: b
1: ielkim pędem/ y spádáli ná śsyie w głębią
2: co mocnieyśy nieprzyaściele.

werset: 23

- 3: Przeklinayćie ziemię Meros/ rzekł An
4: gioł Páńki: zlorzecźćie obywatelom iey/ że
5: nie przyciągnęli ná pomoc Páńką/ ná po=
6: moc co mocnieyśym iego.

werset: 24

- 7: Błogosławiona między niewiáłthámi
8: Iahel zoná Aberowá Czyneyczyká/ y nie=
9: chay będzie błogosławiona w namiocie
10: swoim. (marg) **Iudicu: 4.** (-)

werset: 25

- 11: Ządaięcemu wody dáłá mleká/ á w czá=
12: śsy kxiążęcuy przyniosłá másłó.

werset: 26

- 13: Lewą ręką ięłá gwość/ á prawą kowál
14: śki młoth/ y zabiłá Sifarę/ sukáiąc mie=
15: ścá ranie w głowie iego/ á śkroń mocno
16: przebiwśy.

werset: 27

- 17: Padł iey v nog/ śzczed/ y vmárł: Walał

18: łie przed iey nogámi/ y leżał bez duffe y mi=

19: zerny á bydny.

werset: 28

20: Oknem pátrząc rycáła á wylá mátká ie

21: go/ y z wieczerniká mowiła/ czemuś łie nie

22: rychło wráca woz iego? czemu omieśzkáły

23: nogi woźnikow iego?

werset: 29

24: Iedná co mędríła nád ine żony iego/ tey

25: łwoiey łwiekrze odpowiedziála:

werset: 30

26: Podobno teraz dziełi łupy/ á obieráją

27: mu co nacudnieyffá niewiáftę: Száty od=

28: mienney máści dáją (teraz) Zyzarze ná ie

29: go część/ y zbieráją noffenia rośmáite ku

30: okraffeniu łzyie.

werset: 31

31: Ták niechay zginá wślyftcy nieprzyia=

32: ćiele twoi Panie: á ci lepak ktorzy ćiebie

33: miłuią/ ták łie niechay łfná á mięgoczą/ iá

34: ko słończe gdy wśchodzy.

werset: 32

35: Miála tedy pokoy ziemiá/ przez czter=

36: dzieści lath.

rozdział: 6

Cap. 6.

37: Mádyańczykowie zniewolili lud Ifráelłki/ Angioł

38: łie Boży Gedeonowi vkazał/ Othoniel mu vczyńił

39: offiáry/ zburzył Bálwáná Báál/ Potym go Bog

40: **pořiltł** [!] ná nieprzyiaćielá.

werset: 1

41: **C**zynili zaś fynowie Iřráelřcy złe

42: rzeczý przed oblicnořciá Páń=

43: řká: kthory wneth dał ie w ręce

44: Mádyáńskie przez řiedń lath/

werset: 2

45: y byli bárzo od nich řciřznieni. I poczynili

46: řobie iámy y iářkinie w gorach/ y mieřzcá

47: bárzo obronne ku odpierániu.

werset: 3

48: gdy więc zářiał lud Iřráelřki/ czynili wtár

49: cžkę Mádyan y Amálech/ y inřře narody od

50: wřchodu słońcá:

werset: 4

51: bozem co było żielonego wřřýřtko popřowá

52: li až idáć do Gazy y wřřędy ińdzie: y práwie

53: niezofřawiáli w Iřráelu nic/ cžym by řie ży

54: wić mieli/ ni owiec/ ni wołow/ áni o=

55: řłow.

strona: S3

Iudicum rzećzone.

kolumna: a

rozdział: 9

werset: 20

1: I niechay

2: teź wynidzie ogień z mężow Sychemřkich/

3: y z miářtecžká Mello/ á řpal Abimelechá.

werset: 21

4: To gdy rzekł wćiekł/ y łzedł do Berá: I mie

5: Ílkał tám boiąc fie brátá fwego Abimele=

6: chá.

werset: 22 Także krolował Abimelech nád lu=

7: dem Ísráelskim przez trzy látá.(*marg*) **Efaie.** 45. (-)

werset: 23

8: I połał Pan duchá nagorśfego między

9: Abimelechá/ y między obywatéle miálfhá

10: Sychem: thedy oni ięli fie nim brzydzić/

werset: 24

11: onym złym vczynkiem że zábił fiedmidzie

12: íąt fynow Ierobáál/ y wylanie krwie ich

13: (ięli) fkładác ná Abimelechá bráthá fwe=

14: go/ y ná ine ftárśfe Sychimitow/ kthorzy

15: mu w tym dopomogli.

werset: 25 I záfádźili nań za=

16: łogi po wierzchu gor: á oczekawáiąc przy=

17: iázdu iego/ czynili iáko zboyce/ odzieráiąc

18: the ktorzy támtędy chadzáli: y donioślo fie

19: tho Abimelechá.

werset: 26

20: Przyśfedł pothym Gáál fyn Obed z brá=

21: cią swoią/ (ná pomoc) y wśfedł do miálfhá

22: Sychimam. Ná ktorego przyście/ zburzy=

23: li fie y myśl więtfśfą wzięli obywatéle miá=

24: fthá Sychem/

werset: 27 y wybiegśfy ná role/ burzyli

25: winnice y groná winne potłoczyli/ á vczy=

26: niwśfy tańcze śpiewájących weśfli do bo=

27: źnice Bogá fwego/ á goduiąc y pijąc źlorze=

28: czyli Abimelechowi:

werset: 28 | Gáál theż fyn Obed

29: wołał: Coż iefth Abimelech/ y coż tho zá

30: Sychem/ że mu mamy fluzyc?(*marg*) **Gene: 34.** (-)Zaż tho nie

31: iefth fyn Ierobáál/ y poštánowił Zebul flugę

32: fwego/ przełożonym nád mężmi Emor oy=

33: cá Sychem? Czemuż tedy będziem mu flu=

34: życ?

werset: 29 | O by tho kto dał lud ten w ręce moie/

35: żebym go wyrwał á wyzwolił z mocy Abi=

36: melechowey.

37: Thedy rzeczono Abimelechowi: Zbierz

38: wielkie wojsko á przydz.

werset: 30 | Abowiem Ze=

39: bul Książę miáfthá/ vflyślawśfy słowá

40: ktore mowił Gáál fyn Obed/ rozgniewał

41: śie bárzo/

werset: 31 | y pośłał kryiomko pošly do Abi=

42: melechá/ mowiąc: Othoć Gáál fyn Obed

43: przyśedł do Sychymy/ z brácią śwoią/ z

44: mocnia śie w mieście nád twą wołą:

werset: 32 | A ták

45: ruź śie nocą z ludem ktory przy tobie iefth/

46: tayże śie ná polu:

werset: 33 | y bárzo ráno o wśchodu

47: śłońcá/ vderz ná miáftho. A gdy śie ná cieę

48: wyśypie z miáfthá z ludem śwoim/ co mo=

49: źeśz tho mu vczyń.

werset: 34

- 50: Wítał tedy Abimelech ze wśfyłtkim woy
51: łkiem swoim w nocy/ y záfádził załogi
52: przy mieście Sychimám ná cztherzech
53: miefcách.

werset: 35 I wyiáchał Gáál/ fyn Obedow/

- 54: y ftánał w branie mieyfkiey.

werset: 36 Tedy ruffył fie

- 55: Abimelech ze wśfyłtkim woyłkiem swoim
56: z onych tháiemnych miefc. A gdy vyźrzał
57: lud Gáál/ rzekł do Zebulá: Oto z gor mno
58: łtwo ludzi z łtępuie. Ktoemu on odpowie=

kolumna: b

- 1: dział: Cienie od gor widzifz iákoby głowy
2: ludzkie/ á tym fie omyłafz.

werset: 37 Rzekł záf Gá=

- 3: ál: Otho werz lud ze śrzodku gor wycho=
4: dzi/ á ieden huf idzie drogą ktora wiedzie
5: ku Dębowi.

werset: 38 Rzekł do niego Zebul:Gdziefz

- 6: teraz łą wíta twoie/ ktoremiś wołal/ Coż
7: iefth Abimelech? żebyzmy mu flúżyli? Załz
8: tho nie ten lud ktorymeś gárdził? Wynidź
9: y walcz przeciw niemu.

werset: 39

- 10: Wyśfedł tedy Gáál/ gdy lud Sychimłki
11: ná tho pátrzał/ walczył ná Abimelechá/
12: ktory gonił Gáálá:

werset: 40 łż mu do miáftá wćiekł:

13: y porażono á pobito ludu z iego ftrony bar

14: zo wiele/ áż do brony mieyfckiey:

werset: 41 Ale Abime

15: lech fiedział w Rumá/ á Zebul theż wy=

16: gnał z miáltá Gáala/ y towarzyftwo ie=

17: go/ áni im dopuścił w niem trwác.

werset: 42

18: Pothym drugiego dnia wyciągnął lud

19: w pole. Co gdy powiedziano Abimelecho=

20: wi/

werset: 43 rufzył woýfko fwoie/ y rozdzielił ná trzy

21: Huffy/ zoftáwiwfzy załogi po polu. Tedy

22: widząc że lud ciągnie z miáltá/ wftał y v=

23: derzył ná nie

werset: 44 z Hufem fwoim/ oblegfły y do

24: bywáiąc (ze wfzech ftron) miáltá: A ine

25: dwa Huffy tylko biegáiąc po polu/ nieprzi

26: iaćiele gonili.

werset: 45 Ale Abimelelech [!] przez cały

27: on dzień/ dobywał miáltá: ktore dobywfzy

28: wybił wfzyftkie ktorzy w niem mieffkáli/ y

29: fámo zborzył/ ták że fol w niem rozśiewał

30: á rozfypował.(*marg*) 3.Reg: 12. (-)

werset: 46 Co gdy wflyfzeli ci kthorzy

31: mieffkáli ná wieży Sychimitow/ weffli

32: do Bożnice Bogá fwego Beryt/ gdzie by

33: li z niem przymierze vczynili/ y ftąd że ono

34: mieyfce imię wzięło/ ktore było bárzo obron

35: ne á prześpiczne.

werset: 47 Dowiedziawłły fie też

36: Abimelech/ że mężowie oney wieże Sychi=

37: mow/ połpołu fie zebráli/

werset: 48 włtąpil ná gorę

38: Selmon ze wżyftkim ludem łoim: á po=

39: chwyciwłzy fiekieię vćiął gáłąż z drzewá/

40: y włóżywłzy ná rámię łwe y niołąc ią/ rzekł

41: do thowárzyftwá łwego/ co widzićie że ia

42: czynię/ vczynię wy takież á rychłó. (marg) **Iudic: 7.** (-)

werset: 49 Tedy

43: wżyfcy náporząd ná obćinawłzy gáłęzi z

44: drew/ łłli zá Pánem á Kxiążęcíem łwym.

45: Wnet obtoczywłzy onę wieżę/ podpalili ią/

46: y vczynili że dymem z ogniem tyłiac ludzi

47: zginęło/ mężow połpołu y niewiałt/ ktorzi

48: miełkáli ná wieży Sychem.

werset: 50

49: Rułzywłły fie ztámtd Abimelech/ przy

50: ćiągnął do miáłteczká Thebes/ kthore ze

51: włzech łtron obległ łwem wołkíem/

werset: 51 á była

52: we łrzodku miáłtá wieżá wyłocka/ do kto=

53: rey fie byli zbiegli mężowie połpołu y niew=

54: iáłty/ y włlyfcy łtárlly one^{go} miáłtá/ zámkną

55: włzy á obwárowawłły drzwi co namoc=

56: niey/ á łthoiąc po dáchach oney wieże ná

57: miełfcach łktorych fie bronić mogli.

Księgi Sędziów

kolumna: a

rozdział: 14

werset: 14

- 1: A niemogli
2: przez trzy dni gadki tey doić á rozwiązać

werset: 15

- 3: A gdy iuż nádchodził fiodmy dzień/ rzekli
4: do żony Sámfonowey: Lágodnie zleguy
5: mężá twego/ á námow go żeć powie co fie
6: przez tę gadkę rozumie. Co ielli tego nieu=
7: czynisz/ Ípalim cie y z domem oycá thwo=
8: iego. Więćeście nas dla thego profili ná
9: wefele/ żebyście nas złupili?

werset: 16

- 10: Thedy zoná ięłá wneth przed Sámfo=
11: nem płákác/ y nárzekáła nań/ mowiąc/
12: Nienawidzisz thy y nie miłujesz mię: że mi
13: nie chcesz powiedzieć gadki tey/ którą zá=
14: dał fynom ludu moiego.(*marg*) **Iud.** 14. (-)On iey odpowie=
15: dział/ Niechciałem thego oycu y mátce
16: íwey powiedzieć/ á tobiebych miał powie=
17: dzieć?

werset: 17 Płákáła thedy przed nim przez onę

- 18: fiedm dni god: áż wždy pothym fiodmego
19: dnia/ gdy fie mu iuż przyíthyfkowánim
20: Íprzykrzyłá/ powiedział iey. A oná wneth
21: powiedziáła miefzczánom fwoim.

werset: 18 Oni mu

22: theż rzekli fiódmege dnia przed zachodem
23: flońcá. Coż fiódffego nád miod/ co mocniey
24: ffego náde Lwá? Rzekł do nich Sámfon/
25: Byście wy byli nie oráli Iáłowiczką moią
26: nigdybyście byli nie zgádli tego com wam
27: zádał.

werset: 19 Wftąpił tedy Duch Páńfki w Sám

28: foná/ y ffedł do Afchálon/ y zábił tám trzy=
29: dzieści **mężow** [!]: ktore złupiwfły z odzienia
30: ich/ dał thym kthorzy mu gadkę zgádneńli.(*marg*) **1.Reg. 18. et 25. 2.Reg. 3. (-)**
31: A rozgniewawfzy fie bárzo/ ffedł do domu
32: oycá fwego.

werset: 20 A żoná iego poięłá sobie mężá:

33: iednego s przyaciół y z fwáthow Sámfo=
34: nowych.

rozdział: 15

Cap. 15.

35: Sámfon zboże Filiſtynom popalił Liſfkámi/ po=
36: targawfły powrozy kthoremi był związan/ Czełuſcią
37: Ofłá tyfiąc Filiſtynow zábił/ y wody fie z niey nápił
38: dziwnie. **grafika**

werset: 1

39: **P**O niektorim czálie/ gdi przjcho
40: dzili żniwá pffeniczne: **pryzfzedł** [!]
41: Samfon chcąc náviedzić żo=
42: nę fwoię/ y przynioſł iey koźłát

kolumna: b

1: ko z ftádá. A gdy chciał wniſć do iey komo

2: ry iáko miał obyczáy/ niedopuſcił mu óciec

3: iey/ mowiąc/

werset: 2] Miałem zá to žebyś iey nie=

4: nazrzał/ przeto wydałem ią zá przyiaćielá

5: fwego: Ale małz fiofthrę młodffą y gládffą

6: niż oná/ weż ią łobie zá żonę miálto they/

werset: 3]

7: Odpowiedział mu Sámfon. Od tego dnia

8: nie będą mie mogli winowác Filifitynowie

9: Bo wam wczynię wiele złego. (marg) **Iudith. 2.** (-)

werset: 4]

10: Wyfzedł tedy/ y iął trzy ftá Liłzek/ y po=

11: wiązał ie (iednę zdrugą) zá ogony/ á w

12: pośrzodku v ogonow przywiązał pochod=

13: nie/

werset: 5] ktore zapaliwfzy rozegnał žeby y tám

14: y lám roznie bieżály. Tedy one wnet wbie=

15: gły w zboże Filifityńskie/ á zapaliwfly ie/

16: ták ono co ftáło w kopach/ iáko to kthore

17: iefzcze było nie požęto/ wflyftko pogorzáło/

18: thák bárzo že też y **Winniće [.]** y lády Oliwne

19: ogniem popalił.

werset: 6] Y pytáli fie Filifitynowie/

20: kto by tho wczynił? Y powiedziano im že

21: Sámfon zięć Thámnáthow/ že wziąwfzy

22: mu żonę/ wydał ią zá innego/ on też prze=

23: to wczynił ták. Tedy fłedffy Filifitynowie/

24: fpalili y niewiáfthę/ y oycá iey.

werset: 7] Rzekł do

25: nich Sámfon/ Choćiasćie tho wczynili/

26: przedie iednák iefzczefie pomfzczę [!] nád wá=

27: mi/ toż dopiero przeftáne.

werset: 8 Y poráził ie po=

28: rażką [!] wielką/ ták że też zdumiawfły fie líft

29: na lędzwi zakládáli. A fśedfły ftąd/ miefz=

30: kał w iáfkiniey/ fkáły Etham.

werset: 9

31: Wtárgnawfły tedy Filiſtynowie w ziemię

32: Iudá/ położyli fie z woyfkiem ná mieyfcu

33: ktore potym zwano Lechi/ tho iefth cze=

34: luść (Oflowa) ná którym poráżono było

35: ich woyfko.

werset: 10 Y rzekli do nich (mężowie) z po

36: kolenia Iudá/ Czemuście przyciągnęli ná

37: nas? Oni odpowiedzieli/ Dla tegośmy w

38: tárgnęli á przyfłli żebyfmy ięli á zwiázáli

39: Sámfoná/ ábychmy mu odczynili to co on

40: przeciwko nam vczyńił.

werset: 11 Ziecháło tedy trzy

41: tyfiące mężow z pokolenia Iudá do iáfki=

42: niej fkáły Etham: y rzekli do Sámfoná: Coż

43: zá niewiesz że Filiſtinowie pánuią nád ná

44: mi: Czemużeś to vczyńił? Odpowiedział im

45: Iáko mnie oni tákem ia im vczyńił. (marg) **Leuit. 24. Iudic. 1. (-)**

werset: 12 Rze=

46: kli do niego/ myfmy tu przyfłli ábychmy cie

47: zwiázawfzy/ wydáli w ręce Filiſtynow. Po

48: wiedział im Sámfon. Przyfięźcie á przy=

49: rzecźcie mi to/ że mię nie zábięcie.

werset: 13 Rzekli

50: nie zábiyemy cie/ iedno **związánego** [!] wyda

51: my. Y zwiázáli go dwiemá nowemi poft=

52: ronki/ y wyniesli go z skály Etham.

werset: 14

53: Ktorzy gdy przyśfli z nim ná miejsce Cze

54: luści/ á gdy Filiśtynowie z krzykiem wybie

55: gli przeciw niemu/ wthąpił Duch Páński

56: weń. A iáko zwykł * len od ognia (prędko)

57: zgorywác/ ták (prędko) one powrozy ná

58: łobie roftárgnął y rozerwał. (*margin*) **Reg 10.**

: ***Drwá** (-)

strona: T2

Iudicium rzezóno.

kolumna: a

rozdzial: 19

werset: 24

1: Mam corkę dziewicę/ á ten człowiek ma

2: miłóśnicę/ wywiodę obie do was/ że iuż

3: thám z nimi śwą wolą wypełnicie/ thylko

4: prośię nie czynćie z mężem thák hániebney

5: złości przeciw przyrodzeniu.

werset: 25 Niechćieli

6: fie dác wiąc á przyzwolić prózham iego: Co

7: widząc człowiek/ wywiodł im miłóśnicę

8: swoię/ y dał áby z nią czynili co chćieli: kto

9: rey całą noc zle vzywáiąc/ łfli od niey

10: precz ráno.

werset: 26 Oná niewiáftá gdy iuż odnie=

11: wáło/ przyślá do drzwi domu w kthorym

12: był zořtł mąż á Pan iey/ támže vpádłá.

werset: 27

13: A gdy iuž było rano/ wřthał on człowiek

14: y otworzył drzwi/ áby przedfie śfedł w dro=

15: gę: álic oto oná miłóšnicá á nałóžnicá ie⁸⁰/

16: leży przede drzwiami/ rościągnął ręce

17: ná progu.

werset: 28 Tedy on mniemáiąc by śpála iął

18: mowić do niey: Wřtań á podźmy przedfie.

19: Gdy mu oná nic nie odpowiedála/ poba=

20: czywřly že vmárłá/ wziął rękę włożył ią ná

21: Oflá/ y wrocił fie do domu śwego.

werset: 29 Do kto=

22: rego gdy wřfedł/ wziął miecz/ vmárłe

23: ciało żony śwey pośpołu y z kośćiami/ zra=

24: bał/ ná dwanaście śřthuk á części/ y roze=

25: śłał ie po wřlyřthkich pokoleniach Iśráel=

26: śkich.

werset: 30 Co gdy wřlyřcy wyźrzeli/ pośpołu zá=

27: wołáli/ Nigdy fie tákowa rzecz nie řthála

28: między ludem Iśráelřkim/ od onego dnia

29: ktorego wřřli oycowie nářly z Egiptu/ aż

30: do tego czáfu: wydaycie Ortył á wyrok/ á

31: řpołecznie pořtanowćie/ co by w they mie=

32: rze czynić.(*marg*) 2.**Reg:** 11. (-)

rozdział: 20

Cap: 20.

33: Wřlyřtek lud Iśráelřki walczy ná pokolenie Beni=

34: ámin/ dla zámordowáney niewiálty/ zá trzeci kroc ie

35: porázili [!] / y wytrácieli co do fzcządu procz fześcidzie=

36: liąth ktorzy byli vćiekli ná puffczą.

werset: 1

37: **W**Yciągnęli tedy wlfytcy fynowie

38: I fráelſci/ y z iáchawſfy fie po=

39: ſpołu iákoby zá iednego człowie

40: ká wlfyſtcy/ od miáltá Dan/ aż

41: do Berfábee y źiemie Gáláád/ ku Pá=

42: nu do Máłffá:

werset: 2 y zeſfli fie wlfyſthki wę=

43: głowie (tho ieſt Kxiążetá) ludzi/ y wſfy=

44: ſthkie pokolenia I fráelſkie do zboru ludu

45: Bożego/ á było ich po czterzy kroc ſto tylię

46: cy pieſſych boiownikow.

werset: 3 A niebyłá tá rzecz

47: táiemna ſynom Beniámin/ że fie ziecháli

48: ſynowie I fráelſcy do Máłffá. Y ſpytano

49: Lewity mężá oney zábitey niewiálty/ iáko

50: fie ſtał thák hániebny grzech/

werset: 4 Odpowie=

51: dział: Przyſſedłem do miáltá Gábáá w po

52: koleniu Beniáminowym z żoną ſwoią/ y

53: támem ſtánął ná noc:

werset: 5 Alic óto miełſzczanie

kolumna: b

1: tego miáltá/ obſkoczyli dom w ktorymem

2: miał goſpodę/ chcąc mię zabić/ á wziąw=

3: ſzy żonę moię/ hániebnie iey vżywáli/ thák

4: że theż vmárłá.

werset: 6] Theż ia wziáwłly zrąba=

5: łem ná łzthuki/ y poślálem ie po włlyłtkich

6: gránicách dzierzáwy wálley: bo nigdy thák

7: hániebny vczynek/ á thák okrutny grzech

8: niełtał fie w ludu Iłráelłkim.

werset: 7]

9: Teras iełteś=

10: ćie tu włlyłtcy łynowie Iłráelłcy/ połthá=

11: nowćie co macie czynić.

werset: 8] Stoiąc tedy włly

12: łtek lud/ iákoby iednego człowieká głofem/

13: odpowiedział: Nie wroćimy fie do namio

14: tow náłlych/ áni żaden do łwego domu nie

15: wnidzie/

werset: 9] álełz to włlyłtcy w obec vczyne=

16: my przeciwko Gábáá.

werset: 10] Niech będą obráni

17: dziełięć mężow ze łtá/ we włlyłtkich poko=

18: leniách Iłráelłkich/ á łto z tyłiáćá/ á z dzie

19: liáći tyłięcy/ thyłiáć/ coby znołili woyłku

20: łpiżę/ ábychmy mogli walczyć przeciw

21: Gábáá Beniámin/ a pomśćić fie nád ni

22: mi thák łprołnego grzechu/ bo tho záłlu

23: żyli.

werset: 11]

24: I z łłedł fie włlyłthek lud Iłráhel=

25: łki do miáłthá/ iákoby ieden człowiek/

26: iednołtháyną myłłá y ráđá/

werset: 12 y posłali posły

27: do wśyftkiego pokolenia Beniámin/ áby

28: im mowili. (marg) **Iofue. 22. 2.Reg: 20.** (-) Czemu sie tak hániebná złość

29: miedzy wámi nálázłá?

werset: 13 Wydaycie ludzie z

30: miáftá Gábáá/ ktorzy ták hániebná rzecz

31: zbroili/ że będą pobići/ á wykorzystani sie z

32: ludu Ifráelskiego. Oni niechćieli wfluchác

33: rofkazánia bráćiey swoiey synow Ifráel=

34: fkich/

werset: 14 y owśsem ze wśyftkich miáft ktore w

35: ich lofie były/ zeffli sie do miáftá Gá=

36: báá/ áby im dáli pomoc/ á żeby sie záfthá=

37: wili przeciw wśsemu ludu Ifráelskiemu.

werset: 15 Y

38: popisano ich z pokolenia Beniámin kto=

39: rzy mogli mieczem boiowác/ dwádzieściá

40: y pięć tyfięcy: procz obywatelow miáftá

41: Gábáá/

werset: 16 ktorych było siedm set mężow bár

42: zo mocnych/ zárownie lewą iáko práwą

43: bijących: á thák miernie bijących z proce/

44: że też y włofu niechybili/ á nigdy sie kámień

45: ná inślá stronę nieobrocił áni vchylil.

werset: 17 Mę=

46: żow też Ifráelskich/ krom synow Beniá=

47: min/ było po czterzy kroć ftho tyfięcy boio=

48: wnikow gotowych ku bitwie. (marg) **Iudic: 1. et 18.** (-)

werset: 18

- 49: Kthorzy ruffywłŷy fie przyŷlli do domu
- 50: Bożego/ to ieŷt/ do Sylo: y rǎdzili fie Pǎ=
51: nǎ/ mowiac: Kto ma byc Hetmǎnem woy
52: ŷkǎ nǎŷŷego/ gdy fie będzim potykǎc z ŷyny
53: Beniǎminowemi? Odpowiedziǎł im Pan
54: Iudǎs bǎdź Hethmǎnem wǎŷŷym.

werset: 19 Thedy

- 55: nǎtychmiǎłt ŷynowie Iŷrǎełŷcy wŷthawłŷy
56: rǎno/ ciǎgnęli y połozyli fie obozem przy
57: mieŷcie Gǎbǎǎ:

werset: 20 ǎ ŷthǎd idǎc ku potykǎniu

- 58: nǎ ŷyny Beniǎmin/ ieŷli dobywǎc miǎŷthǎ.

T ij

Potym

strona: T4v

Kxięgi Ruth.

kolumna: a

ksiega: Ruth

rozdzial: 3

werset: 3

- 1: Przetho v=
2: myj fie/ nǎmǎż fie/ y oblecz fie w ochędo=
3: żnieyłŷe ŷŷǎty/ idźże do gumnǎ: ǎle niechay
4: cie niewidzi ten człowiek/ aź fie nǎ ie [!] y nǎ
5: pije.

werset: 4 A gdy poydzie ŷpǎc/ nǎznǎcz ze łobie

- 6: mieŷce gdzie będzie leżał: ǎ przyŷŷedłŷy pod=
7: nieŷieŷz plǎŷczǎ ktorym łobie nogi odzieie/
8: y połozyŷz fie tǎm y będzieŷz leżałǎ: on potym
9: powie thobie cobyŷ miǎłǎ czynic.

werset: 5 Oná iey

10: odpowiedziała: Co iedno rofkażesz iam go=

11: towá vczynić.

werset: 6 Szła tedy do gumná/ y vczy

12: niła tho wśfythko/ co iey była rofkazała

13: świekra.

werset: 7 A gdy sie Boos náiadł y nápił/ á

14: był weśoł/ szedł śpác (y położył sie) przy śto

15: gu zboża/ przyśła po ćichu/ y odkrywśfy

16: płascz od nog iego/ położyła sie.

werset: 8 A gdy

17: iuz było o pułnocy/ (ocucił) Boos złekł

18: sie/ y záfrásował/ iż vyźrzał niewiásthę á

19: oná leży v nog iego/

werset: 9 y rzekł iey:Kthoraś

20: iest? Oná odpowiedziała/ Ia iestem Ruth

21: służebnicá twoiá: **wścągni [!]** też płascz twoy

22: ná służebnicę swoię/ boś mi iest krewny.

werset: 10 A

23: on iey rzekł: Błogosławionás ty corko od

24: Pána/ y przesłaś ono pierwsze miłofier=

25: dzie tym poslednieyśym: żeś sie nie ięła pá=

26: trzyć młodzieńcow **bądź [!]** vbogich **bądź [!]** bo=

27: gáthych.

werset: 11 Nieboyże sie/ ále ocobyś kolwiek

28: mi rzekła/ toć vczynię. Abowiem wie wśzy

29: śtek lud ktory mieśka w mieście moim/ że

30: ty iesteś niewiásta cnotliwa.

werset: 12 Nieprzę sie

31: tego zem ci iest krewnym/ ale iest inšy bliż

32: šy niżli ia.

werset: 13 Odpoczyńże tu teraz/ á gdy bę=

33: dzie ráno/ iefli cię będzie chciał mieć fobie

34: právem krewności/ dobrze sie šthánie:

35: gdzie iefli on niezáchce/ bez chyby ia ciebie

36: wezmę fobie zá żonę/ Zywy iest Pan. Spi

37: że aż do záránia.

werset: 14 Spálá thedy v nog iego/

38: aż do fámeo dniá. I włthálá bárzo ráno

39: gdy iefšće człowiek człowieká niemoże po=

40: znác/ tedy iey rzekł Boos: Pátrż tego áby

41: żaden niewiedział o tym żebyś thu byłá/

werset: 15 y

42: iefšće iey rzekł: Rościągni płašćż twoy w

43: ktorym chodziš/ trzymayże obiema rękó=

44: má. Ktora gdy rościągnęłá płašćż y trzy=

45: máłá mocno/ námierzył šześć korcy ięcz=

46: mieniá/ y zádał á włożył ná nię. Oná nio=

47: šac wešłá do miáłtá/

werset: 16 y przyšłá do šwiekry

48: šwoiey. Ktora iey rzekłá: Coś czyniá mi=

49: łá corko? I powiedziáłá iey wšyšthko/ co

50: iey vczynił on człowiek.

werset: 17 I rzekłá: Otho mi

51: dał šześć korcy ięczmieniá/ y rzekł mi: Niech

52: cę byś miáłá prozno iść do šwiekry twoiey.

werset: 18

53: I rzekłá Noemi: Poczekay corko/ obaczy=

54: my co zá koniec tá rzecz weźmie/ boć nie=

55: przefáltanie człowiek/ aż thego dowiedzie á

56: dokona co mowił.

rozdział: 4

Cap. 4.

kolumna: b

1: Boos poiął fobie Ruth/ gdy iey niechćiał ten po=

2: iąc kto był tego bliźsłfy/ y miał fnią Obed dziádá Da

3: widowego.

werset: 1

4: **S**zedł tedy Boos do brony/ y fiadł

5: tám. I gdy vyźrzał fwego przy=

6: rodnego/ o kthorym pierwey

7: rzecz byłá/ á on mija/ rzekł do

8: niego: Stąp íám máluczko á fiądź thu zá=

9: woławłfy go z imieniá włafnego. On ítą

10: pił y fiadł.

werset: 2 Thedy Boos wźiawłfy dziefięc

11: mężow Stárślych onego miálthá/ rzekł do

12: nich: Siądźcie tu. (*margin*) **Leuiti: 25. Ierem: 32.** (-)

werset: 3 A gdy fiedli/ iął mowić

13: do przyrodnego fwego/ **Część [!]** roley bráthá

14: náśfego Elimelechá/ przedawa Noemi/

15: ktora fie wroćilá z źiemie Moábkiy:

werset: 4 Tho

16: dla tego powiádam/ zem chćiał ábyś tego

17: przyfluchiwał/ przed wślytkimi ktorzy tu

18: fiedzą/ y przed Stárślymi ludu mego. Ie=

19: flifz tedy chceź odzierzeć tę rolá bliśkoćiá/

20: kup/ y mieyże: Ale ieflic fie to niepodoba/
21: powiedz mi/ że będę wiedział co mam czy=
22: nic. Bo niemáfz ktemu żadnego blifzfífego/
23: chybá ciebie/ kthory iefteś pierwfífym: po=
24: thym mnie/ kthory ieftem wtory po tobie. (marg) **Deute: 25.** (-)
25: Tedy on odpowiedział: kupię ia tę rolę.

werset: 5 I

26: rzekł do niego Boos: Poniewáfz że kupifz
27: tę rolę z rąk niewiáfy/ muifz poiąc Ruth
28: zá żonę/ ktora była żoną fyná Elimelecho=
29: wego: ábyś wzbudził imię przyrodnego
30: twego w iego dziedzictwie.

werset: 6 On ná to od=

31: powiedział: Odftepuię blifkości fwey: Bo
32: mi fie niegodzi gładzić pothomftwá fwey
33: fámiliey. Thy vzyway práwá á przywileiá
34: mego/ bez ktorego że z chucią rad będę iá=
35: wnie oppowiadam.

werset: 7 A był ten obyczay z ftá

36: rádawny w ludu Ifráfelfkim miedzy krew=
37: nemi/ yz iefli kiedy ieden drugiemu práwá
38: fwego vftępował/ áby było gweśne á do=
39: fkonále zdánie/ z zuwał człowiek trzewik
40: fwoy z nogi/ y dawał go krewnemu fwoie=
41: mu. Tho bylo fwiadectwo zdánia miedzy
42: ludem Ifráfelfkim.

werset: 8 Rzekł thedy Boos onemu krewnemu

43: fwemu: Zdymże fwoy trzewik. On náty=
44: chmiaft z zuł z nogi fwoiey.

werset: 9 A Boos Stár

- 45: Ízym y wífytkiemu ludu ófwiadczyl/ mow=
46: iąc: Wy dziś iefteście mi fwiadki/ że ia iufz
47: mam władzą we wífyćkich rzeczách/ ktore
48: były Elimelechowe/ y Chelionowe/ y Má=
49: hálonowe/ zá zdánim Noemi: (*margin*) **Deute: 25.** (–)

werset: 10 I Ruth

- 50: Moábitkę żonę Máhálonowę/ zem sobie
51: wziął zá żonę/ ábym wzbudził imię vmár=
52: łego w dziedzictwie iego/ by niezginęło
53: imię iego z fámiliej swoiey y bráćiey y z lu=
54: du. Wy ieftheście they rzeczy fwiadkowie.

strona: V

1. Regum.

kolumna: a

ksiega: 1.Reg

rozdział: 4

werset: 17

- 1: Vćiekł I frá
2: elfki lud przed Filińtyny/ y íthał sie wielki
3: vpad á porańká w ludu/ Nád tho ieffcze
4: y dwa synowie twoi/ Offni y Finees/ zábi=
5: í: y Archá Boża wziętá ieft. [grafika](#)

werset: 18

- 6: On domawia Archá Boża/ á Heli w=
7: ítecz ípadł z stołká ku drzwiam/ y złomi=
8: wífy ízyię/ vmárł. Bo iufz był mąż ítháry/ y
9: wielkiego **więku** [!]: á ten ídźił lud I fráelfki
10: czterdzieści lat.

werset: 19] A niewiaŃtká iego/ żona

11: Fineefowá/ chodziła brzeminna/ y blifka

12: porodzenia: Thá wŃlyŃŃawŃŃy że wżiętá ieft

13: Archá Boża/ á że teŃ vmárl dziewczierz iey/

14: tudzieŃ y mąż/ náchylála Ńie y porodziła.

15: Bo przyŃŃly ná nię bole gwałtowne.

werset: 20] A tu=

16: dzieŃz theyŃe chwile gdy vmárlá/ rzekli do

17: niey ktore Ńtały przy niey:(*marg*) **Gene: 35.** (-) Nieboy Ńie/ boŃ

18: porodziła Ńyná. Kthora áni im odpowie=

19: dziála/ áni Ńie ku temu obrociła:

werset: 21] Y nazwá

20: łá dziecię/ Icháboth/ mowiác: Przeniefio

21: ná ieft chwałá á máieŃtat PáńŃki od ludu

22: IŃráeŃŃkiego/ dla tego że poimaná ieft Ar=

23: chá Boża/ y dla dziewczierzá iey/ y dla mężá

24: iey.

werset: 22] Y záŃ rzekła: Przeniefioná ieft chwa=

25: łá od ludu IŃráeŃŃkiego/ dla tego że wżiętá

26: ieft Archa Boża.

rozdział: 5]

Cáp: 5.

27: FiliŃtynowie Archę Bożá poŃháwili wedle Bał=

28: wáná Dagon/ tedy BáŃwan pádał przed Archą/ y

29: połamał Ńie/ Pan Bog karze FiliŃtyny niemocámi/

30: y myŃfámi/ y odeŃláli Archę FiliŃtynowie. [grafika](#)

kolumna: b

werset: 1]

1: **A** FiliŃtynowie wzięli Archę Bo

2: żą/ y odnieśli ią od kámieniá po

3: mocy/ do Azothu.(*marg*) 1.Reg. 17. (-)

werset: 2] A wziąwłfy

4: (zás) Filifitinowie Archę Bożą/

5: wnieśli ią do kościoła Bálwaná Dagon/

6: y poštáwili ią wedle Dagoná.

werset: 3] A gdy názá=

7: iutrz wštáli Azotczycy bárzo ráno/ á otho

8: Dagon leży ná twarzy ná ziemi/ przed Ar=

9: chą Páńską: Tedy podnieśli Dagoná/ y po=

10: štáwili ná śwym miefcu.

werset: 4] Potym zász dru=

11: giego dniá wštawłfy ráno/ thákież nálezi

12: Dagoná leżącego ná ziemi ná twarzy fwo

13: iey/ przed Archą Páńską: A głowá Dago=

14: nowá y obie ręce vtrąciły fie o prog:

werset: 5] Ale

15: Dagoná tylko pień zoštál ná śwym mieyft=

16: cu. Y dla tego kápłani Dagonowi/ takież

17: y włfyscy ktorzy wchodzą do bożnice iego/

18: nie wftępuią ná prog iego/ w Azoćie/ aż

19: do dzifieyffego dniá.

werset: 6]

20: Tedy **oćiężálá** [!] ręká Páńfká nád Azończy

21: ki/ y štárl ie: y zaráził niemocą ná fskrytym

22: mieyftcu zádku/ Azot miálto/ y gránice ie=

23: go. Y wzdełi fie/ á fpieniły fie wśy y polá w

24: pośrzodku oney kráiny/ y zrodziły fie My=

25: fły/ y štáło fie wielkie rozmnożenie śmierci

26: w mieście.

werset: 7] Widząc mężowie Azotcy táko=

27: wą ná fie porażkę/ rzekli:(*marg*) **Deute: 32.** (-)Niechaj nietrwa

28: dáley Archá Bogá Ifráelkiego v nas/ bo

29: ciężka iest ręká iego nád námi/ y nád Bo=

30: giem nálfym Dagon.

werset: 8] A poławłfy zebráli

31: do siebie wśfythkie Książętá Filiſtyńskie/

32: y rzekli: Co mamy czynić ftą ſkrzynią Bo=

33: gá Ifráelkiego? Y odpowiedzieli Geth=

34: eyczykowie/ Obwieźdźby wkoło Archę Bo

35: gá Ifráelkiego. Y obwieźli Archę Bogá

36: Ifráelkiego/

werset: 9] á gdi ią **obwoziłi [!]** Ítawáá fie

37: ręká Páńka w káżdym mieście/ bárzo wiel

38: kiej porażki/ y zárażał męże w **káždym [!]** mie

39: ście/ od máłego do wielkiego/ y gniły trze

40: wá ich wychadzáiąc fnich/ Zeſłli fie potim

41: Geteyczykowie do rády/ y poczynili ſobie

42: Ítołki ſkorzáne.

werset: 10] Połáli tedy Archę Páńką

43: do Akaron. A gdy przifłá Archá Páńka do

44: Akaron/ záwołáli Acháronithowie/ **momowiąc [!]** .

45: Przywieźli do nas Archę Bogá

46: Ifráelkiego/ áby nas pobiłá/ tudzieſz y lud

47: náſz.

werset: 11]

48: Przewoź thedy połáli/ y zebráli do

49: siebie wśfythkie Książętá Filiſthyńskie/ Ci

- 50: (ziechawłfy fie) mowili: Odeflicie tę Ar=
51: chę Bogá Ifráelkiego/ á niech fie wroći
52: ná mieyfce swoie/ á niech nas nie záraza y
53: z ludem náłfym:

werset: 12 bo był wielki łtrách śmier=

- 54: íi w káżdym mieście/ á bárzo ciężłka ręká
55: Páńłka. Mężowie też ktorzy byli [!] nie po=
56: márlí/ karał ie Pan ná łkrytych miełcach
57: zádku ich: Y włtępował krzyk káżdego miá
58: łtá/ áż do nieba.

V

Odefłano

strona: V3v

Pierwłfe Kxięgi Krolewłkie

kolumna: a

rozdział: 10 (marg) **Iudic:** 8. (-)

werset: 27

- 1: Ale łynowie Be=
2: liál rzekli Więc nas ten będzie mogł obro=
3: nić á wybáwić? Y wzgárdzili im/ áni mu
4: przyniełli żadnych dárow: ále on vkázo=
5: wał fie ták iákoby niesłyłłłł.

rozdział: 11

Cap: 11.

- 6: Iáko Saul rátował á obronił męże z Iabez Gá=
7: láád/ od Naazona Krolá Ammońłkiego/ á potey po=
8: rażce odnowiło fie iego Krolełtwo.

werset: 1

- 9: **I** Stałofie iákoby w miefiác po=

- 10: tym/ że powstał Naás Ammoń
11: czyk/ y iął walczyć przeciw Iá=
12: bes Gáláád. I rzekli wśfythcy
13: mężowie Iabes do Naás: Vczynń Inámi
14: przymierze á **będzemyć** [!] flużyć.(*marg*) **Iudic: 10.** (-)

werset: 2] Odpowie=

- 15: dział im Naás Ammończyk/ Thák śwami
16: przymierze vczynię/ że káždemu zwas wy
17: łupię po práwym oku/ á dam was ná po=
18: śmiewisko wśfytkiemu ludu Ifráelńkiem.

werset: 3]

- 19: I rzekli do nie^{go} stárńy z Iábess/ Day nam
20: do fiedmi dni/ że rozeslemy posły po wśfyt
21: kich gránicach Ifráelńkich: Iesli że wierz
22: niebędziem mieli ktobyńie za nas zaftawił
23: á bronil/ wynidziemy do ćiebie:

werset: 4]

- 24: Przyśfli tedy posłowie do Gábáá Sau=
25: lowego/ y mowili te flowá gdzie lud wśfy=
26: łtek fłyśfał: tedy podnioł wśzyłtek lud głos
27: swoy/ y plákał.

werset: 5] A otho Saul przychodził z

- 28: polá idąc zá woły/ y rzekł. Co sie stáło ludu
29: że pláćże? Thedy mu powiedzieli one flo=
30: wá mężow Iábess.(*marg*) **1.Reg: 10.** (-)

werset: 6] Y wftąpił duch Páńńki

- 31: w Saulá/ gdy vślyśfał te rzeczy/ Y rozgnie
32: wáła sie pierzchliwość ie^{go} okrutnie.

werset: 7] Y po

33: chwyciwłszy obudwu wołu/ zrąbał ie w kę=

34: fy y rozefłał po wżyftkich powiátach Ifrá

35: elłkich przez ręce posflow/ mowiąc:(*marg*) **Iudic: 19.** (-)

werset: 7] Kto by

36: kolwiek nie wyfzedł/ á nie náfládował by

37: Saulá y Sámuelá/ thák fie ftanie wołom

38: iego.(*marg*) **1.Reg: 13. et 15.** (-)

39: Thedy zięła boiażń Páńfki lud/ y wyfłli

40: wżyftcy iáko ieden mąż.

werset: 8] Y popis vczynił

41: á policzył ie w Bezek: y było ná then čás

42: fynow Ifráelłkich/ po trzy kroć fto tyfiąc:

43: á mężow z pokolenia Iudá trzydzieści ty=

44: fięcy.

werset: 9] I rzekli posłom ktorzy byli przyfłli/

45: Ták powiecie mężom kthorzy fą w Iábez

46: Gáláád/ Iutro będziecie wyfwobodzeni/

47: gdy fie flońce zágrzeie. Przyfłli tedy posłom=

48: wie/ y powiedzieli tę rzecz mężom Iábes:

49: Ktorzy bárzo fie temu vrádowali/

werset: 10] y rzekli

50: Ráno wynidziemy do was: y vczynicie

51: nam włfytko tho co fie wam będzie podo=

52: bálo.(*marg*) **Iudic: 7. 2.Reg: 18.** (-)

werset: 11]

53: Y ftáło fie názáiutrz/ rozdzielił Saul

54: lud ná trzy części: y wdárł fie w pośrzodek

55: obozu o świthániu/ y poráził Ammon gdy

kolumna: b

1: iuż flońce dobrze wefflo: a oštatek fie roz=

2: pierzchnął/ ták że nie zoftáło fnich dwu mę

3: żu poľpołu.

werset: 12 Y rzekł lud do Sámuelá: **Khto** [!]

4: tho mowił/ że nie będzie nam Krolował

5: Saul?(*marg*) **1.Reg: 10.** (-)powiedzćie nam te męże/ wneth ie

6: pobijemy.

werset: 13 Y rzekł Saul: Nie będzie żaden

7: zábít w ten dzień/ Bo dzifia vczynił Pan

8: zbáwienie w ludu Ifráelkim.

werset: 14 Potim rzekł

9: Sámuel do ludu: Chodźćie podzmyż do

10: Gálgála/ á tham odnowimy Krolesthwo.

werset: 15

11: Szedł tedy wżyšteck lud do **Gálgála** [!]/ I v=

12: czynili tám Krolem Sálulá przed Pánem:

13: w Gálgála/ Y offiárowáli tám fpokoyne

14: offiáry przed Pánem. Y był tám weśoł nie

15: pomáłu Sálul y wżyšteck lud Ifráelki.

rozdział: 12

Cap: 12.

16: Sámuel dla dziatek fwych/ okázuie fie być niewin

17: nym we wífem ludu Ifráelkiemu/ Ifráelá karze znie=

18: wdzięczności/ znáki z niebá vkazáne/ vpomina lud á=

19: by fie trzymał Páná Bogá fwego.

werset: 1

20: **M**Owił zaś Sámuel do wżyftki

21: ego ludu Ifráelkiego/ Atoż ma

22: ćie/ zem wáffe próżby we wży=
<http://rcin.org.pl>

23: İtkim/ ocoŝcie iedno mowili do

24: mnie/ wyfluchał/ á poŝtánowiłem nád wá

25: mi Krolá. (*margin*) **Iofue. 8.** (-)

werset: 2 | A teraz Krol idzie przed wámi:

26: y iam ŝie ŝtárzał y oŝiwiáł: á ŝynowie moi

27: miedzy wámi ŝá. A ták tegoŝcie ŝwiádomi/

28: ŝem od młodoŝci moiey áŝ do thego dnia/

29: obcowałem á chowałem ŝie miedzy wámi/

30: othoŝ teraz ŝthoię przed wámi/

werset: 3 | mowćie o

31: mnie przed Pánem y przed pomázáńcem

32: iego/ ieflim kiedy kthoremu z was wziął

33: wołu álbo Oŝlá: (*margin*) **Ecclei: 46. Acto: 20.** (-)ieflim kogo pothwarzył/

34: Ieflim kogo vćiŝnáł/ á ieflim kiedy od kogo

35: wziął iáki dar/ y wzgardzę gi dzifia/ á wro

36: cę wam.

werset: 4 |

37: Y rzekli: Nie potwarzáeŝ nas áni vći=

38: ŝkał/ ániŝ wziął ŝadney rzeczy z ręki czyiey.

werset: 5 |

39: Y rzekł do nich: ŝwiádek mi iefth Pan

40: dziŝ przeciwko wam: Y ŝwiádkiem mi teŝ

41: iefth pomázániec iego w then dzien/ ŝeŝcie

42: nie náleŝli niczego w ręce moiey. Y rzekli:

43: ŝwiádek.

werset: 6 | Y rzekł Sámuel do ludu: Pan

44: ktory ŝtworzył Moizeŝlá y Aaroná/ kthory

45: wywiodł oyce waŝe z ŝiemie Egipthŝkiey/

46: tu przytym iefth.

werset: 7] Przeto teraz ſtoycie/ że fie

47: ſwami będę pârł v prawá przed Pánem/ o

48: wſſyftkie miłofierdzia Pánſkie/ ktore z wá

49: mi vczyńił/ y z oycy wáſſemi:(*marg*) **Gene: 46. Exodi. 2. Exodi. 5.** (-)

werset: 8] Iáko wſſedł

50: Iakob do Egiptu/ á iáko wołáli oycowie

51: wáſſy do Páná: Y poſłał Pan Moizeſá z

52: Aaronem/ y wywiodł Oyce wáſſe z Egip=

53: tu/ y poſtáwił ie na tym mieyſcu.(*marg*) **Iudic: 4.** (-)

1. Regum.

kolumna: a

rozdział: 15

werset: 28

1: Tedy rzekł do

2: nie go Sámuel:(*marg*) **1.Reg: 28.** (-)Oderwał Pan dziś od cie=

3: bie Kroleſtwo Iſráelſkie/ y dał ie bliźniemu

4: twemu lepſſemu niſiś ty. (*marg*) **1.Reg: 15.** (-)

werset: 29] Ale zwycięſfczá

5: w ludu Iſráelſkim nieodpuſci/ y lutowác

6: fie niebędzie/ ábowiem nie ieſth człowie=

7: kiem by miał litowác.

werset: 30] A Saul záś rzekł:

8: Zgrzeſſyłem/ ále wzdám theraz ćci mię

9: przed ſthárſſemi ludu moiego/ y przed lu=

10: dem Iſráelſkim/ á wroc fie femną/ ábym

11: dał czeſć á chwałę Pánu Bogu twoiemu.

werset: 31

12: Wrociwſy fie tedy Sámuel/ ſſedł zá Sá

13: ulem: y vczyńił modłę Saul Pánu.

werset: 32 I rzekł

- 14: Sámuel: Przywiedźcie do mnie Agág kro
15: lá Amálech. I przywiedziono prze deń A=
16: gág okrutnie tłuŕthy á trzefący fie. Y rzekł
17: Agág: Tákli tho rozłącza gorzka śmierć?(*marg*) **Exodi. 17. Nume: 14 (-)**

werset: 33

- 18: Y rzekł Sámuel: Iáko miecz twoy/ poczy=
19: nił niewiálthy áby były bez dzieci: thak bez
20: dziatek będzie miedzy niewiáltami mátká
21: twoiá. Y zrąbał go w kęfy Sámuel przed
22: Pánem w Gálgálá. (*marg*) **1.Reg: 7. 1.Reg: 28. (-)**

werset: 34 Y odífedł Sámuel do

- 23: Rámáthá/ á Saul wrocił fie do domu fwe
24: go do Gábáá.

werset: 35 Y nie widział więcej Saul

- 25: Sámuelá/ do fwey śmierci: wízákze iednák
26: płákał Sámuel Saulá/ że Pánu tego było
27: žal yż wyfádził był Krolem Saulá nád If=
28: ráelem.

rozdział: 16

Cap. 16.

- 29: Wzgárdziwízy Pan Saulá/ Dáwidá ná kroleftwo
30: **fámuel** [!] pomázał/ Dawid igráiąc ná hárfie przed Sa
31: ulem/ nieco mu pomocy przynofi/ ná trapienie kto=
32: re ćierpiał od **złego** [!] ducha.

werset: 1

- 33: **I** Rzekł Pan do Sámuelá: Iákoż
34: długo będziesz płákał Saulá/ po
35: nieważem go ia porzucił áby wie

- 36: cey nie krolował nád Ifráelem?
37: nápełnj rog twoy Oleiem/ á chodź/ że cię po
38: flę do Ifái Bethleemczyká/ bom sobie opá
39: trzył Krolá/ z fynow ie⁶⁰.

werset: 2 Y rzekł Sámuel:

- 40: Iákořz to mam idź? Bo dowieli fie Saul/
41: zábije mie. Y rzekł Pan: Wziąwłfy cielcá z
42: Itádá ręką twą/ tedy rzeczeńz: Przyśedłem
43: offiárowác Pánu.

werset: 3 Y przyzwiefz Ifái ku

- 44: offiárze/ á ia thám thobie oznaymię cobys
45: miał działác/ y pomáñez ná Kroleřthwo
46: ktoregoć kolwiek vkażę.

werset: 4 Vczynił tedy Sá=

- 47: muel iáko mu Pan rořkażał [!] . Y przyśedł
48: do Bethleem/ á dziwili fie temu Sthárfly
49: onego miářtá/ y zábiezawłfy mu/ rzekli do
50: niego:(*marg*) 3.**Reg:** 2. (-)Spokoyneli ieřt przyřćie twoie?

werset: 5 Od

- 51: powiedział: Spokoyne:(*marg*) **Nume:** 11. **Iosue.** 3. et 7. (-)Przyśedłem offiá
52: ry czynić Pánu/ pořwiácaycie fie/ á podź=
53: ćie lemna/ że będę offiárował. Pořwięcił
54: thedy Ifái y řyny iego/ y przyzwał ich ku
55: offiárze.

kolumna: b

grafika

werset: 6

- 1: Y gdy weřli/ vyřrzał Eliábá (pierworo=
2: dnego Izái řyná) y rzekł: Ieřliże ieřt przed

3: Pánem pomázániec iego?

werset: 7 Tedy rzekł Pan

4: do Sámuelá: Nie pátrž ná thwarz iego/

5: áni ná vdátność wzroftu iego: Bom go

6: odrzucił. Abowiem nie sádzęć ia według

7: poyżżenia człowieczego. Ze człowiek tho

8: thylko widzi co ze wnątrz otworzyftwego

9: iefth/ ále Bog pátrzy ná ferce.

werset: 8 Przyzwał

10: potym Ifái drugiego fyná Aminádábá/ y

11: przywiodł go do Sámuelá. Kthory rzekł:

12: Y tego Pan nie wybrał.

werset: 9 Przywiodł zálie

13: y trzeciego Sámmáá: O ktorym rzekł Sá=

14: muel: Ani tego Pan obrał.

werset: 10 Przywiodł te=

15: dy Ifái siedm fynow swoich przed Sámu=

16: elá. Y rzekł Sámuel do Ifái: Nie obrał

17: Pan z thych żadnego.

werset: 11 Y kthemu przydał/

18: więc tu iufz wślyftcy fynowie twoi? Odpo=

19: wiedział Ifái: Ieśfczyć ieft ieden niewiel=

20: ki/ á pálie owce. Y rzekł Sámuel do Ifái:(*marg*) **2.Reg: 7. Gene. 24. (-)**

21: Pošli poń/ á przywiedz go tu: bo sie pier=

22: wey niepoładziemy/ aż on przydzie.

werset: 12 Po=

23: ślał poń/ y przywiodł go. A był lifowáty/ y

24: cudnego weyżżenia/ á wefoły twarzy.(*marg*) **1.Reg: 17. Pfalm: 77. Acto: 13. 1.Reg:**

10. (-)Te

25: dy rzekł Pan: Wśtán/ á pomáz go: Boć ten

26: ieft.

werset: 13 A ták wziął Sámuel rożek oleiu/ y po=

27: mázał go miedzy brácią iego: A od onego

28: dnia śpráwował porządnie Duch Boży

29: Dawidá/ y ná potym: A Sámuel wśtawśfy

30: śzedł do Rámáthá.(*marg*) 1.Reg: 19. (-)

strona: V6

1. Regum.

kolumna: b

werset: 14

1: Duch też Pánśki wyśfedł od Saulá/ á w

2: zruśfał go zły Duch/ z dopuśfczenia Pán=

3: śkiego.

werset: 15 Tedy rzekli ślužebnicy Sáulowi do

4: niegośz: Oto ćie trzęfie zły Duch Boży.

werset: 16 Ro

5: śkálz náśz Pánie/ że dworzánie twoi ktho=

6: rzyć ślužą/ pośfukáią íakiego Hárffíty: yż

7: gdibyćie íął łamacć duch Pánśki zły/ grał ná

8: Hárffie/ áwoćby nieták ćięśśko było.

werset: 17

9: Y rzekł Saul do ślug śwoich: Opátrz=

10: ćieśz mię thedy íakim dobrym Hárffíťą/ á

11: przywiedźcie go do mnie.

werset: 18 Thedy odpowie=

12: dziawśfy íeden ślužebnik/ rzekł: Widzia=

13: łem ía śyná Íái Bethleemczyká/ kthory

14: dobrze gra ná Hárffie/ á ieft ktemu mąz du

15: ży y waleczny/ á w mowie obáczny/ y pię=

16: kny: y Pan iefth fnim.(*marg*) **Gene: 39.** (-)

werset: 19 Poſłał wnet Saul

poſły

strona: V6v

Pierwſſe Kxięgi

Kroliewſkie

kolumna: a

1: poſły do Iáí/ mowiąc: Poſli mi ſyná twe=

2: go Dawidá/ kthory ná polu páſie.

strona: X2v

Pierwſſe Kxięgi

Kroliewſkie

kolumna: a

rozdział: 19 (*marg*) 1.**Reg: 10.** (-)

werset: 2

1: **Stądże** [!] vroflo przyflowie/ Więc y Sa

2: ul miedzy Proroki.

rozdział: 20

Cap: 20.

3: Ionátás powtorzywſſy przymierze z Dawidem/ v=

4: ſiłuie v Oycá przeiednáć gniew Dawidowi/ lecz pro

5: żno/ przedſie go iednáć z ręku iego znákiem trzech/

6: ſtrzał wyſwiebodził.

werset: 1

7: **V** Ciekł thedy Dawid z Náioth/

8: ktore iefł w Rámáthá/ y przy=

9: ſzedſſy mowił przed Ionáthą:

10: Cożem vczyinił? kthora ieft nie=

11: práwość moiá? Y ktory grzech przeciw oy

12: cu twemu: że sfuka dufse moiey?

werset: 2 On rzekł

13: do niego: Boże vchoway/ Nie vmrzełz: boć

14: nie vczyini oćiec moy/ nic tak wielkie⁶⁰ ábo

15: máłego/ aż ci mi pierwey powie: Więc by

16: tey tylko rzeczy táil oćiec moy przedemną/

17: nikakić ták nie będzie.

werset: 3 Y przyfiągł záś Da=

18: widowi: Alie Dawid rzekł do niego: Wie

19: záilte oćiec thwoy zem nálazł lákę przed

20: twoimi oczymá/ tedy rzecze: Niech o tym

21: Ionátás nie wie/ by fie lepak nie záfrało=

22: wał. A owśfem/ żywie Pan y żywie dufá

23: twoiá/ że iednym tylko (iż ták mam rzec)

24: łtopniem/ ia á śmierć dzielim fie od fiebie.

werset: 4

25: Tedy rzekł Ionátás do Dawidá: Ocokol

26: wiek by mi rzekłá dufzá twa/ to włzitko vcżj

27: nię.

werset: 5 Rzekł Dawid do Ionáty: Otoć iutro

28: będzie święto nowego kxiężycá/ á ia iákom

29: zwykł mam fiedzieć wedle Krolá zá fto=

30: łem: wypuść że mię (łtego) że fie łchronię

31: kędy ná polu/ aż do wieczorá dniá trzećie=

32: go.

werset: 6 Ieśliby poyżrzawłzy oćiec twoy pythał

33: fie o mnie/ odpowiefz mu:(marg) **Luce. 2.** (-)Prośił mię Da=

34: wid/ áby śsedł co rychley do Bethleem

35: miáftá śwego/ bo tám będą offiáry vroczy=

36: łte wśsem przyrodnym iego.

werset: 7] Rzeczelić/ Do

37: brze: pokoy będzie śludze twoiemu. Ale ro=

38: zgniewalić fie/ wiedz o tym żeć fie wypeł=

39: niá złość iego.(*marg*) 1.Reg: 18. et 23. (-)

werset: 8] Przeto vczyń miłofierdzie

40: z ślugą twoim/ boś śam to śpráwił ábym

41: łtobą ia śluzebnik twoy w przymierze Páń

42: łkie wśtąpił. Ieślić więc ieśth we mnie kto

43: ra niepráwość/ ty mię śam zábij/ á do oycá

44: twego nie przywodź [!] mię.

werset: 9] Odpowiedział

45: Ionátás: Nie bądź to we mnie: boć fie to

46: łtác nie może/ żebymći tego znác nie miał

47: dác/ dowiedziałlibym fie pewnie że fie wy=

48: pełnia złość oycá mego przeciw thobie.

werset: 10] Rzekł zás Dawid do Ionáty/ któż mi da

49: znác/ odpowiedziałliby óćiec twoy o mnie

50: co twárdego á przykrego?

werset: 11] Rzekł Ioná=

51: thás do Dawidá: Chodz wynidzmy ná po=

52: le. A gdy wyśfli obá ná pole/

werset: 12] rzekł Ioná=

53: thás do Dawidá.

kolumna: b

1: Pánie Boże Iśráełski/ Ieśli fie wywiem

2: wolą oycá moiego iuthro álbo po iutrze/

3: á było by co o Dawidzie dobrego/ y nie tu=

4: dzież bym poflał do ciebie/ a iżbym ci nie

5: oznáymił/

werset: 13 to niechay vczyni Bog Ionácie

6: y tego niech przyŝporzy. Ale gdzie by więc

7: złość oycá mego przedŝie trwála przeciw

8: tobie/ odflonię vcho twoie (á oznáymięć)

9: y puŝczę cie wolno ábyś ŝedł w pokoiu/ á

10: był ŝtobą Pan/ iáko był y z oycem mo=

11: im.

werset: 14 A będełi żyw/ vczyniŝ ze mną miłofier=

12: dzie Páńŝkie: á vmrełi/

werset: 15 nie oddaliŝ miłofier

13: dzia twego od domu mego áż na wieki.

14: Ieŝlić więc tego nie vczynię/ kiedy wyko=

15: rzeni Pan nieprzyaóioły Dawidowe wŝy

16: ŝtkie z ŝiemie/ niech zgłádzi Ionátę z do=

17: mu iego/ y nichay go ŝuka Pan z rąk nie

18: przyaóioł Dawidowych.

werset: 16 Vczynił tedy Io

19: náťas przymierze z domem Dawidowym:

20: áby ŝukał Pan Dawidá z ręki nieprzyia=

21: óioł iego.

werset: 17

22: Náđ to ieŝcže Ionátás iáł przyŝięgáć Da=

23: widowi/ przeto że go miłował: bo iáko du=

24: ŝzę ŝwą táko go miłował.

werset: 18 I rzekł do nie^{go} Io

25: nathás: Iutroć ŝwięto nowego Kxiężycá

26: będzie fie o thobie pytał oćiec moy:

werset: 19 bo ná

27: twe mieŕce gdzie ŕiádafz/ będzie [!] fie pytał áz

28: do trzećiego dnia. A ták poydzieŕz z poŕpie

29: chem/ y przydzieŕz ná mieŕce gdzie fie maŕz

30: táic w robothny dzień/ á będzieŕz ŕiedział

31: przy kámieniu ktory zową Ezel.

werset: 20 Tedyć ia

32: ku niemu trzy ŕtrzały wyŕtrzełę/ á ták ŕtrze

33: lę iákoby ćwicząc fie do celu.

werset: 21 Poŕlęć theż

34: (zá nimi) y chłopię rzekŕŕy mu: Idź [!] przy=

35: nieŕ mi ŕtrzały.

werset: 22 Rzekęlic pácholęciu/ otho

36: ŕtrzały przed tobą ŕą/ weźmi ie: Ty przydz

37: do mnie/ bo iuż maŕz pokoy/ á nic złego nie

38: maŕz/ żywie Pan. Co iefli rzekę chłopcu/ O=

39: to ŕtrzały zá tobą ŕą: iuż idź w pokoiu/ bo

40: ćie Pan Bog wypuŕcił. (marg) 1.Reg: 20. (-)

werset: 23 A o thym ŕlowie

41: kthoreŕmy ŕpołu mowili/ niechay będzie

42: Pan miedzy mną y tobą ná wieki.

werset: 24

43: Skrył fie tedy Dawid ná polu. Y przyŕŕflo [!]

44: ŕwięto nowego Mieŕiácá/ thedy ŕiadł

45: Krol áby iadł chleb.

werset: 25 A gdy vfiadł Krol ná

46: ŕtolicy ŕwey iáko był obyczáy/ kthora byłá

47: przy ŕćienie/ wŕtał Ionáthás/ á fiadł Ab=

48: ner podle Krolá/ y zořtháło prózne mie=

49: łce Dáwidowo.

werset: 26] A nic nie rzekł Saul w on

50: dzień: myfląc łobie/ żeby łie mu podobno

51: przydáło ná on czás nie być czyłtym/ áni o=

52: czyścionym.

werset: 27] A gdy nářtháł wthory dzień

53: po nowie/ zás zořtáło prózne miełce Dawi

54: dowo. Tedy rzekł Saul do Ionáthy łyná

55: łwe^{go}/ Czemu nie przyřłedł ku łtołu łyn łfái

56: áni wczorá áni dzifia?

werset: 28] Odpowiedział

57: Ionáthás Saulowi: Prořł mie z pilno=

58: řciá/ áby odřłedł do Bethleem/

werset: 29] mówiąc:

59: Puřł mie bo offiárá vroczyłřtha ma być

60: w mieřcie moim: łeden z bráćiey moiey

prořł

strona: X3

1. Regum.

kolumna: a

1: prořł mie: á ták theraz ieřlim nalazł łářkę

2: przed oczymá twemi/ niech idę rychło á o=

3: gładam bráćię moię: Dla they przyczyny

4: nie przyřłedł ku łtołu Krolewřkiemu.

strona: X5

1.Regum.

kolumna: a

rozdział: 25

- 1: Samuela gdy vmárł płaczą/ Dawid rozgniewał
2: fie ná Nabálá prze niemiłofierdzie iego/ ále Abigáil
3: żoná iego vkroćilá gniew iego/ którą po śmierci Na
4: balá poiął Dawid/ A Michol corkę Saulowę wy=
5: dał zá Faltá.(*marg*) **1.Reg: 28.** (-)

werset: 1

- 6: **V** Márł potym Sámuel/ á zebra
7: wlfy fie wlfyftek lud Isráelski/
8: plákáligo bárzo/ y pochowáli
9: go w mieście iego Rámátá. A
10: powfthawfły Dawid/ ciągnął ná pułzczą
11: Faran.

werset: 2

- 12: A Był nieiáki mąż ná pułtyniey Maon: á
13: imienie ie^{go} ná gorze Kármelu/ á człowiek
14: ten był bogáty przezlífz: bo miał owiec trzy
15: tyfiące/ á tyfiąc koz:(*marg*) **Gene: 31. et 38. 2.Reg: 13.** (-)y tráfiło fie że ftrzyżono
16: trzodę iego w Kármelu.

werset: 3 A imię mężá one=

- 17: go było Nábál/ á żony iego Abigáil. A była
18: to niewiáltá bączna á roftropna y piękna:
19: á mąż iey lepak okrutny/ zły/ y bárzo złoś=
20: ciwy/ á był z narodu Káleffowego.

werset: 4 Co gdy

- 21: Dawid vflyfłá ná pułfczey/ żeby Nabál
22: ftrzygł owce fwoie/

werset: 5 pofłá kniemu dziefięc

- 23: młodzieńcow/ rofkazawfły im/ Idźcie ná
24: gorę Kármeli/ y przydziecie do Nábálá

25: y pozdrowicie^{g0} imieniem moim spokojnie/

werset: 16

26: a rzeczenie tak. Niechay będzie braciey mo

27: iey/ y tobie pokoj/ y domowi twemu pokoj/

28: y wzyftkiem rzeczam kthore kolwiek maż

29: pokoy niechy będzie/ od wielu lat zacho=

30: wywiaac lud twoy/ y wzyftkie twe rzeczy.

werset: 7

31: Slysalam ze palytzyze twoi strzygli owce

32: twoie/ ktore snami byly na puzczy: Nigdy

33: smy sie im niesprzykrzyli/ y nigdy tez nie do

34: stawalo czego w trzodach twoich/ przez

35: wlyftek ten czas iako byly z nami na Kar=

36: melu.

werset: 8 **Zopytay** [!] flug twoich/ tedyc to powie

37: dzę. A tak teras niechay naydę fluzebnicy

38: twoi lalkę przed thwemi oczyma: bofmy

39: przyšli ku tobie w dzien dobry: co kolwiek

40: naydzie ręká twoia/ day nam flugam two

41: im/ y synowi twemu Dawidowi. [grafika](#) (*marg*) **Iudic: 8. 1.Reg: 21. (-)**

werset: 9

42: A gdy przyšli fluzebnicy Dawidowi/

43: mowili do Nabala wlyftkie the slowa/ i=

44: mieniem Dawidowym: potym vmikli.

werset: 10 Od

45: powiedziawfyy potim Nabal fluzebnikom

46: Dawidowym/ rzekl: Coz tho za Dawid?

kolumna: b

1: Y coz iest syn Ifai: Dziści to naltali fludzy

2: ktorzy vciekaią od Pánow swoich.

werset: 11 Thoć

3: oto wezmę chleby moie/ y wody moie/ thu=

4: dziez y mięso bydlęce/ ktorem pobіл połtrzy

5: gączom moim/ y dam ie mężom o kthorych

6: áni wiem skąd są?

werset: 12 Wroćili sie thedy fluze=

7: bnicy Dawidowi drogą swoią/ y przyšli/ á

8: powiedzieli Dawidowi te wšyftkie slowá

9: ktore mówił Nabál.

werset: 13 Thedy rzekł Dawid

10: mężom swoim/ Przypálz káždy miecz swoy.(*marg*) 1.**Reg:** 21. (-)

11: Y przypálali ieden káždy miecze swoie/ ták

12: że też y sam Dawid przepálal sie mieczem

13: swoim/ y šli zá Dawidem około czteryšhá

14: mężow/ á dwie šcie zoštáło przy rzeczach.

werset: 14

15: Y powiedział ieden z czeládzi Nabálo=

16: wey Abigáil **zenie** [!] iego/ temi slowy/ Otho

17: (pry) pošlal Dawid pošly swoie z pušfczey:

18: áby pozdrowili Páná náššego/ á on ie nie

19: cudnie przyiáł/

werset: 15 áno ci ludzie/ dofyć sie nam

20: dobrze záchowáli/ á nie vprzykrzyli sie ni=

21: gdy: y nigdi nam nic nie zginęło/ przez ten

22: wšyštek czás/ iákošmy z nimi byli ná pu=

23: šzczey:

werset: 16 mielišmy ie miášto muru ták wednie

24: iáko wnocy/ przez wšytkie dni kthorychešmy

25: pášli przy nich trzody.

werset: 17 A przetho obáčź á

26: rozmyłł fie co małz vczynić: boć fie wypeł=

27: niłá **złoć** [!] náprzećiwko mężowi twoiemu

28: y náprzećiwko domowi twemu/ A on ielt=

29: ći fynem Beliál/ thák że żaden niemoże z

30: nim nic mowić. (marg) **Gene: 32. 2.Reg. 16. (-)**

werset: 18 Pośpiełfyłá fie tedy Abi=

31: gáil/ y wzięłá dwieście chlebá/ dwoie na=

32: czynie winá/ pięć báránow warzonych/ y

33: pięć miar biały mąki/ y što wiązánek Ro=

34: zynkow/ y dwie ście wiązek sółfonych Fig/

35: y nákládlá ná Osły/

werset: 19 y rzekłá słuźebnikom

36: swoim: Idźcie náprzod/ á ia poydę zá wá

37: mi. A o tym Nábálowi mężowi fwemu nie

38: powiedziáłá.

werset: 20 A gdi wíádłá ná Oflá/ y iufz z

39: ieżdżałá pod gorę/ Dawid y mężowie iego

40: iácháli przećiwko niey/ á oná też im záiá=

41: cháłá.

werset: 21 Y rzekł Dawid: Poprawdzie dár=

42: mom przyłtrzegáł tego wślyłtkiego co ie=

43: go było ná pułłczy/ táko że nic niezginęło

44: z tych rzeczy ktore kniemu náležáły: á od=

45: dáł mi tho złym zá dobre. (marg) **Iudic: 21. 3.Reg: 14. 4.Reg: 9. (-)**

werset: 22

46: To niechay vczy=

47: ni Pan Bog nieprzyiáćielom Dawido=

48: wym/ á tho przyda/ iefli co zołtháwię ze

49: wślyftkich rzeczy iemu przynależących do

50: zárania/ aż do mokrzącego ná ściáne.

werset: 23

51: A gdy wyźrzála Dawidá Abigáil/ połpie

52: łzyła fie/ y z fiádła wneth z Oślá/ y vpádła

53: przed Dáwidem ná oblicze swoie/ y vczy=

54: niła mu cześć ná ziemi/

werset: 24 y vpádła do nog ie

55: go/ mówiąc: Niech będzie ná mie tá nie=

56: práwość moy Pánie/ prośę niech służebni

57: cá twoiá mowi w wśly twoie/ á posłuchay

58: ślow służebnice twoiey.

werset: 25 Prośę niechay pan

59: moy Krol niekładzie fercá śwego przeciw=

60: ko mężowi themu złemu Nábálowi/ boć

61: wedle imienia śwego głupi iefth/ á głup=

ítwo

strona: X5v

Pierwśfe Księgi

Kroliewskie

kolumna: a

1: ítwo fie^{go} trzyma: A iáciem służebnicá two

2: iá/ nie widziála służebnikow twoich pánie

3: moy/ ktoeś był pośłał.

strona: Y

1. Regum.

kolumna: b

rozdział: 30 (marg) **Proue: 25** (–)

werset: 11

1: Y náležli mężá Egyptczyká ná polu/ te=

Y

dy gdy

strona: Yv

Pierwłfe Księgi

Kroliewskie

kolumna: a

1: dy go przywiedli do Dawidá: y dáli mu chle

2: bá áby iadł/ y pił wodę/

werset: 12 bá y część węzełká

3: Fig/ tákże y dwa węzły rozynekow/ kthory

4: gdy fie náiadł/ wftąpił zás weń duch iego/

5: y ochłodził fie: bo iufz był nieiadł chlebá/ á=

6: ni wody pił/ trzy dni y trzy nocy.

werset: 13 Tákże po

7: tym rzekł do niego Dawid: Czyieś ty/ skąd/

8: á dokąd idziesz? on odpowiedział: Ieftem

9: ia z Egyptu flugá iednego mężá Amálechi

10: ty/ á zoftáwił mie moy pan/ zem fie roznie

11: mogł dziś trzeći dzień.

werset: 14 Bołmy byli wtar=

12: czkę wczynili od południá Cerethy/ prze=

13: ciwko Iudzie/ y ku południu Káleff/ y wy

14: palilifmy Syceleg.

werset: 15 Thedy rzekł do niego

15: Dawid: Możelz mię przywieść ku tey Hor

16: dzie? on zás rzekł: przyfięz mi ná Bogá/

17: że mię niezábijesz: áni telz wydałz w ręce pá

18: ná mego/ tedy ia ciebie przywiodę do they

19: Hordy. Y przyiął mu Dawid.

werset: 16

20: A gdy go przywiodł/ á oni rokládli fie
21: po wfyfłtkiej źiemi/ iedząc y pijąc/ y iáko=
22: by dzień świąty obchodząc/ zá wfyfłtek on
23: plon y łupy/ kthorych byli nábráli w źiemi
24: Filifthyńfkiej/ y w źiemi Iudfkiej.

werset: 17 Y bił ie

25: Dáwid od wieczorá do wieczorá drugiego
26: dniá/ y nieufłedł fnich żaden/ iedno tylko
27: czterzy ftá młodzieńcow/ ktorzy wfłocz=
28: ywfłfy ná Wielbłády/ y vćiekli.

werset: 18 Wydárł tedy

29: Dawid ono wfyfłtko co byli zábráli Amá=
30: lechitowie/ y dwie żenie fwoie wziął záfie.

werset: 19 Ták że niedoftawáło żadnego/ od namniey

31: fzego do nawiętlfego/ thák z fynow iáko z
32: corek/ y ze wfłey korzyści: á co iedno byli zá
33: rwáli/ to wfyfłtko záfie przywiodł Dawid:

werset: 20

34: y zábrał wfyfłtkie trzody y fthádá/ y pędził
35: przed obliczem fwoim. Y mowili: Tho ieft
36: plon Dawidow.

werset: 21

37: Przyciągnął potym Dawid do dwu feth
38: mężow onych/ ktorzy zchodziwfłfy fie pozo
39: ftáli/ áni mogli iść zá Dawidem/ y kazał
40: im był zoftác przy ftrumieniu Befor: cí wy
41: ífli przeciwko Dawidowi/ y ludu kthory

42: przy nim był. A przyśtąpiwłszy do nich Da=

43: wid/ pozdrowił ie śpokojnie.

werset: 22 Y odpowia=

44: dając każdy mąż co nagorłszy y nieprawłszy z

45: onych mężow ktorzy z Dawidem byli/ rzekł:(*marg*) **Num:** 31. **Deute:** 20. **Iofue.** 8.
et 22. (-)

46: Ponieważ że ci niebyli śnami/ niedamy im

47: też nic z tey korzyści ktorązmy odbili: Ale

48: miey każdy śnich dofyć/ ná żenie swoiey y

49: śyniech/ kthore gdy wezmą nięchay idą

50: precz.

werset: 23 Ale Dawid powiedział: Nie tak v=

51: czynicie bracia moi/ z temi rzeczami ktore

52: nam Pan Bog dał/ y śtrzegł nas/ y te ło=

53: trzyki ktorzy śie byli werwali do miastá ná

54: śzego dał w ręce náśfe/

werset: 24 śni was żaden vflu

55: cha śtháką mową: bo rowny będzie dział y

56: temu ktory był wśfedł ku bitwie/ y onemu

57: ktory pozostał przy brzemionách/ y iedno=

58: śtáyne dzielić śie będą.

werset: 25 Y śtało śie to od te=

59: gołz dnia/ zá wielkierz y vchwałę y iákoby

kolumna: b

zá práwo ná pothym weśflo w Iśraelu aż

1: po dziś dzień. (*marg*) **Gene:** 14. (-)

werset: 26

2: Wrocił śie thedy Dawid do Syceleg/ y

3: poślał dáry z oney korzyści śtárśym Iud=

4: Íkim/ przyiaćielom íwoim/ mowiac: We=

5: źmicie błogofławieńtwo z plonu nieprzy=

6: iaćielow/ Páńskich.

werset: 27 (Y rozelał te vpomin

7: ki) onym ktorzy byli w Betel/ y ktorzy w

8: Rámoth ná południe/ y ktorzy w Iether/

9: y ktorzy w Aroer/

werset: 28 y ktorzy w Seffámoth/

10: y ktorzy w Eíthámo/

werset: 29 y ktorzy w Ráchál/

11: y ktorzy w mieściech Ierámehel/ y ktorzy

12: w mieściech Ceny/

werset: 30 y ktorzy w Hárámá/ y

13: ktorzy przy ieźierze Afán/ y ktorzy w A=

14: thách/

werset: 31 y ktorzy w Hebron: tákże inym kto=

15: rzy byli ná onych mieścách/ gdzie mieśkał

16: Dawid/ y mężowie iego.

rozdział: 31

Cap: 31.

17: Sꙋł [!] z liny y woyskiem ná woynie zginał/ ciało ob

18: ciawłfy ná murze obieffono/ y zbroie iego w fkościele [!]

19: Aftárot záwieffono/ A synowie Iábés pochowali ciá

20: ło Saulowe y synow iego.(marg) 1.Para: 11. (-)

werset: 1

21: **A** Filifthynowie lepak walczyli

22: przeciwko ludu Ifráelkiemu:

23: y wćiekli mężowie Ifráelscy

24: przed Filiŝtyny/ y vpádli pobi=

25: ċi ná gorze Gelboe.

werset: 2] Obroćili fie pothym

26: Filifithynowie ná Saulá y ná fyny iego/

27: y zábili Ionáthe/ y Abinádábá/ y Mel=

28: chifua fyny Saulowe/

werset: 3] y wŝyŝtká práwie

29: walká obroćilá fie ná Saulá: y pogo=

30: niligo ŝtrzelcowie/ y był okrutnie zránion

31: od nich.(*marg*) 1.**Reg:** 24. **Iudic:** 9. (-)

werset: 4] Thedy rzekł Saul do kopienniká

32: ŝwego: Wyjmi miecz ŝwoy/ zábijże mie/

33: by lepak nie przybiegli ċi nieobrzazáncy/ y

34: niezábili mię/ náigráwáiac fie ze mnie. Y

35: niechćiał go zabić kopiennik iego/ bo był

36: práwie ŝthráchem wielkim porázon. Por=

37: wał tedy Saul miecz ŝwoy/ y vpadł nań

38: y przebodł fie.

werset: 5] Co gdy vyźrzał Kopien=

39: nik iego/ to ielt/ że iuż vmárł Saul/ náległ

40: thakieŝ ná ŝwoy miecz/ y vmárł ŝnim.

werset: 6] V=

41: márł tedy Saul/ y trzey ŝynowie/ y Kopien

42: nik iego/ y wŝyŝtcy mężowie iego ŝpołu/ w

43: on dzień.

werset: 7]

44: Obaczywŝy ŝynowie Iŝráelŝcy/ kthorzy

45: byli zá padołem/ y zá Iordanem/ że iuż v=

46: ċiekli mężowie Iŝráelŝcy/ á že Saul vmárł

47: y trzy fynowie ie^{go}/ opuścili miáftá fwoie/

48: vćiekli fnich/ á przyśfedfły Filifthyni/ mie=

49: ífkáli w nich.(*marg*) 1.**Para:** 11. (-)

werset: 8

50: Gdy náftał drugi dzień/ przyśfli Filiftyno

51: wie/ by zwłoczyli odzienie z pobitych/ y náleźli [!]

52: Saulá y trzy fyny iego/ á oni leżą ná

53: gorze Gelboe.

werset: 9 Thedy vćięli głowę Saulo=

54: wi/ y zewlekli go z zbroie: y pośłáli do źie=

55: mie Filiftyńfkiey w okoł/ áby tho opowiá=

dano

strona: Y2

Wthore Księgi
Kroliew: 2. Regum

kolumna: a

1: dano w kościelech Bálwánfkich/ y między

2: ludźmi.

Y ij

Saulá

strona: Y4

2. Regum.

kolumna: a

ksiega: 2.Reg

rozdział: 4

werset: 8

1: Oto głowá Ifbozethá fyná Sau=

2: lowego nieprzyacielá twego/ ktory fzukál

3: duŕze thwoiey: á dał Pan pánu nálfemu

4: Krolowi pomfthę dzifia nád Saulem y

5: nád pothomstwm iego.

werset: 9

6: Tedy odpowiadając Dawid Rechábo=

7: wi y Báánowi brátu iego: synom Remmo

8: ná Berothczyká/ rzekł do nich: Zywie Pan

9: kthory wyzwolił duszę moję ze wśelákie

10: go vćifku/

werset: 10 yż onego kthory mi był nowi=

11: nę przynioł/ że był zábít Saul: (*marg*) 2.**Reg:** 1. (-)kthory miał

12: zá tho žeby mi lie thym záchował/ zem go

13: poimał y zábít w mieście Syceleg/ ktore=

14: mu było trzebá dáć zaplátę zá poselsthwo:

werset: 11 dáleko więcey teraz/ gdy ludzie niecnotli=

15: wi zábili mężá niewinnego w domu iego/

16: ná łożu swoim/ będę szukał krwie iego z rąk

17: wáśfych/ á zgładzę was z **ziemie** [!] .

werset: 12 Przyka=

18: zał tedy Dáwid flugom swoim/ y zábili ie:

19: A obciawśfy ręce y nogi ich/ zawięfili ie

20: nád ftháwem v Hebron:(*marg*) 2.**Reg:** 3. (-)á głowę Isboze=

21: towę wziawśfy pochowali w grobie Abne=

22: rowym w Hebron.

rozdział: 5

Cap: 5.

23: Pomázano Dawida ná Krolestwo nád wśfytkim

24: ludem Iiráelkím/ on wygnawśfy Iebuzeczyki Sy=

25: on zamczek wziął/ y tám mieszkał zbudowawśfy dom/

26: inych żon nápoymował/ Synow náplodził/ Filiŧy

27: ny dwa kroć poráził.

werset: 1

28: **S** Zeſſli fie wſyftkie pokolenia I=

29: Iŕáelſkie ku Dawidowi do Heb=

30: ron/ mowiąc: Otho my ieſteſmy

31: kość thwoiá/ y ciało twoie/

werset: 2

32: wczorá y ongi gdy Saul Krolował nád ná

33: mi/ tyś wywodził y záſie przywoził lud I=

34: Iŕáelſki. (marg) 1.**Para:** 12. et 13. (-)A Pan Bog teſz rzekł do ciebie: Ty

35: **będziefz** [!] paś lud moy Iŕáelſki/ y ty będziefz

36: wodzem iego.

werset: 3

37: Iŕáelſkiego do Krolá do Hebron/ y vczy=

38: nił z nimi Krol Dawid przymierze w He=

39: bron przed Pánem: Y pomázáli Dáwidá

40: ná Kroleſtwo nád ludem Iŕáelſkim.

werset: 4

41: trzydzieści lat był Dawid/ gdy iáł Krolo

42: wác: á Krolował czterdzieści lat. (marg) 2.**Reg:** 2. (-)

werset: 5

43: bron krolował nád pokoleniem Iudá ſiedm

44: lat/ y ſieć kxięzycow: á w Ierufálem kro=

45: lował trzydzieści y trzy látá/ nád wzyſth=

46: kiem ludem Iŕáelſkim y Iudſkim.

werset: 6

47: Y wyiáchał Krol Dawid/ y wſyfcy mę=

48: żowie ktorzy przy nim byli/ w Ierufálem:

49: przeciw Iebuzeuſſowi ktory w ziemi prze

50: bywał: Y powiedziano Dawidowi od Ie=

51: buzeyczykow: Nie wnidziefz fám iefli nie

52: wygládzifz flepych y chromych/ mowiácych:

53: Nie wnidzie tu Dawid.

werset: 7 Y dobył Dawid

54: zamku Syon/ á to iest miáfto Dawidowe.

werset: 8 A obiecał był onegoż dnia Dawid y poftá=

kolumna: b

1: nowił záplátę onemu/ kthoby iedno zábił

2: Iebuzeuffá/ y kthoryby fie dotknął rynien

3: ná dáchach/ y pobił flepe y chrome/ ktorzy

4: nienawidzieli Dawidá. (marg) 1.Para: 12. (-) (marg) **Leuiti: 21.** (-)Sthądze vroflo

5: przyflowie/ Slepí y chromi nie wnidą do

6: kościoła.

werset: 9 Y mieífkał Dawid ná zamku Sy

7: on/ á názwał gy miáftem Dawidowym: y

8: obtoczył ij w koło przykopą we wnątrz.

werset: 10 Y

9: chodził mnożąc fie y rofnąc/ A Pan Bog

10: zaftępow był zniem.(marg) 1.Par: 15. (-)

werset: 11 Poftał też Hyrám Krol Tyrfki fwe pofty

11: do Dawidá/ y drzewá Cedrowe/ y rzemie=

12: fniki ćiefle y murárze: y zbudowáli dom

13: Dawidowi.

werset: 12 Y poznał Dawid że go Pan

14: Bog potwierdził áby był Krolem Ifráel=

15: fkim/ áże wyniofl Kroleftwo iego nád lu=

16: dem fwym Ifráelskim.(marg) 2.Reg: 3. (-)

werset: 13 Przetho poiął fobie

17: więcey żon y nałożnic z Ierufalem/ gdy iuz

18: był wyszedł z Hebron: Y narodzili sie Da=

19: widowi ini synowie y corki:(*marg*) 1.**Para:** 3. (-)

werset: 14] A te są imiona

20: iego synow ktorzy sie mu zrodzili w Ieru=

21: íálem. Sámua/ Sobab/ Náthan/ Sáló=

22: mon/

werset: 15] Iebáhár/ Helífua/ Neffeg/

werset: 16] Iáfia/

23: Helifámá/ Heliodá/ y Heliffáleth.

werset: 17]

24: Vślyśfeli też to Filiśtynowie/ iż pomáza=

25: no Dawidá ná Krolestwo/ nád I fráelem:

26: tedy wybráli sie wślyscy áby śfukáli Dawi=

27: dá. Co gdy vślyśłał Dawid z íthapił ná za=

28: mek:

werset: 18] A Filiśtynowie przyćiągnąwśly/ poło

29: żyli sie w padole Ráffáim. (*marg*) 1.**Reg:** 23. 2.**Reg:** 2. et 5. (-)

werset: 19] Y rádźił sie Da=

30: wid Páná mowiąc: Ieśli mam wyiáchác

31: przeciw Filiśtinom? A daśli mi ie w ręce?

32: Odpowiedział Pan Dawidowi/ Wyiedz:

33: boć ie wydam w ręce twoie.

werset: 20] Przyćiągnął

34: tedj Dawid do Báálfárásim/ y poráźił tám

35: Filiśtyny y rzekł: Rozdzielił Pan przede=

36: mną nieprzyiaćioły moie/ iáko sie dzielą

37: wody. Stąd że ná zwano ono mieśce/ Bá

38: álfárázym.

werset: 21] I odbiegli tám Filiśtynowie

39: łtrugałek łwoich/ ktore zabrał Dawid y

40: mężowie iego.(*margin*) 1.**Par:** 15. (-)

werset: 22

41: Iełłcze po wtore przyłożyli Filiłtynowie

42: myłli/ y przyciągnęli á pokładli łie w pado

43: Ie Ráffaim.(*margin*) 1.**Reg:** 23. 2.**Reg:** 2. et 5. (-)

werset: 23 Rádził łie tełz y ná then czás

44: Dawid Páná/ Mamli wyciągnąc przeci=

45: wko Filiłthynom? á dałli ie w ręce moie?

46: Pan mu odpowiedział. Nie wyieżdżay

47: przeciwko im/ ále obeydz ie w koło z tyłu/

48: y przydziełz ná nie z thyłu przeciwko onym

49: grufłkam.

werset: 24 A gdy vłlyłzyłz głoł odrážáiący

50: łie ná wierzchu grufłek/ ná then czás vde=

51: rzyłz ná nie: ábowiem w ten czás poydzie

52: przed thobą Pan/ áby porážił woyłká Fi=

53: liłtyńłkie.

werset: 25 Tákże vczyłnił Dawid/ iáko mu

54: był Pan rołkazał/ y bił Filiłtyny od Gábáá

55: áż był przyłzedł do Gezer.

Y iiii

Przywie

strona: Y6v

Wthore Kxięgi Kroliewłkie

kolumna: a

rozdział: 11

werset: 8

1: Y rzekł **żás** [!] Dawid do V

2: riałłá: Idzilz do domu łwego/ á vmyy no=

3: gi twoie. Wyśedł tedy Vriaż z domu Kroliewkie^{go}/

4: y niefiono zá nim potráwy krole=

5: wkie.

werset: 9] Ale Vriaż śpał przed broną dworu

6: kroliewkie^{go}/ z infemi fluzebniki Pána swe

7: go: á nie śzedł do domu swe^{go}.

werset: 10] Y powiedzia

8: no to Dawidowi/ że nie śfedł Vryaż do do

9: mu swego. Tedy rzekł Dawid do Vryaśá:

10: Coż zaś nie zdrogi teras przyśfedł? Czemu

11: żeś nie śfedł do domu swego:

werset: 11] Rzekł Vryaż

12: do Dawidá: Archá Boża/ y lud Ifráelſki y

13: Iudſki mieśfkáią theraz pod namioty/ á

14: Pan moy Ioáb/ tudzieſz ſludzy Pána moie

15: go ná ziemi leżą:(*margin*) 2.**Reg:** 14. **Judic:** 19. (-)á iabym miał wniść do do

16: mu mego/ ábych iadł/ y pił/ y śpał z żoną

17: śwą? przez zdrowie twe/ y przez zdrowie

18: duſſe twey nie vczynię tego.

werset: 12]

19: Rzekł tedy Dawid do Vryaśá: Bądź że

20: iefzcze dziś przy mnie/ á iuthro cie puſzczę.

21: Zoſthał thedy Vryaż w Ieruſálem w on

22: dzień y w drugi/

werset: 13] y wezwał go Dawid áby

23: iadł y pił przy nim/ y vpoił go. Kthory wy=

24: śfedſy w wieczor śpał na poſcieli ſwoiey z

25: ſlugámi Pána swego/ á do domu swego

26: nie śfedł.

werset: 14] A gdy już było rano/ napiłał Da=

27: wid liłt do Ioábá/ y połał go przez ręce

28: Vryaffowe:

werset: 15] napiławłfy w liście. (marg) 1.Reg: 21. (-)Połtaw=

29: ćie Vryaffá ná przodku/ tám gdzie namo=

30: cniey fie łpieraía; odłtápćiefz go że ták bę=

31: dzie zábit.

werset: 16] A ták gdy Ioáb obległ miałto/ połtawił

32: Vryaffá tám gdzie rozumiał być męże na=

33: mocnieyłfe.

werset: 17] A wyłfedłzy mężowie z miáłtá/

34: walczyli przeciwko Ioábowi/ Y pádło

35: tám nieco łlužebnikow Dawidowych/ á V

36: ryálz Etheyczýk tám też z nimi zábit.

werset: 18] Y po

37: łłał Ioáb oznáymuiąc Dawidowi włłfyłt=

38: kę łpráwę walki/

werset: 19] y poruczył theż połłowi

39: mowiąc: Gdy już wypráwiłz włłfyłtkę rzecz

40: o porážce do Krolá/

werset: 20] iefli obaczyłz żeby fie

41: gniewał/ á iżby mowił czemuście fie

42: przyłtępowáli [!] pod mur ku bitwie? zaście nie

43: mogli wiedzieć/ że z muru/ z gory wiele

44: łtrzał bywáią wypułzczáne?(marg) Iudic: 9. (-)

werset: 21] A kto zábił Abi

45: melechá fyná Hierobáál? za nie białá gło=

46: wá łpułciłá nań włomek kámieniá z muru/

47: y poráziłá á zábiłá ij w Thebes? Czemuście

48: bliŝko muru przyŝtąpili? Powieŝ: Teŝ y ŝlu=

49: ga troy Vryaŝz Etheyczyk zábith.

werset: 22

50: Odfzedł on poŝeł: przyŝzedł/ y powiádał Da

51: widowi ono wŝŝyŝtko co mu był Ioáb po=

52: ruczył.

werset: 23 A rzekł ták on poŝeł ku Dawido=

53: wi: przemogli nas ták ci mężowie/ wyŝŝli

54: ná nas w pole/ á my potkawŝŝy ŝie z nimi/

55: goniliŝmy ie áŝ do Brony mieyŝckiey.

werset: 24 The=

56: dy ŝtrzelcy obroćili ŝtrzelbę ŝwá ná ŝlugi

57: twoie z wierzchu z muru/ y poráŝili nie co

58: z ŝlug Krolewŝkich/ á owŝŝem y Vryaŝz He=

kolumna: b

1: theyczyk ŝlugá troy vmárł.

werset: 25 Y rzekł Da=

2: wid do poŝlá. Thák powieŝ Ioábowi:

3: Niech cie tá rzecz nie obchodzi/ bo rozlicz

4: ne ŝá przypádki ná wojnie: á iuŝ teraz te=

5: go/ iuŝ zás one^{go} zábia miecz: Doday myŝli

6: á poŝílay rycerŝtwo thwe przeciwko miá=

7: ŝtu/ á zburz ie/ á nápominay ie.

werset: 26 Vŝlyŝŝáá

8: potym żoná Vryaŝŝowá/ że zábith był mąŝ

9: iey vryaŝz/ y oplákáwáá go.

werset: 27 A gdy iuŝ było

10: po płáczu y żálobie/ poŝláł Dawid/ y w

11: wiodł iá do domu ŝwego/ y bylá mu żoná y

12: porodziłá mu sýná. A nie podobáá sie thá

13: rzecz Pánu/ kthorą był vczynił Dawid

14: przed Pánem.

rozdział: 12

Cap. 12.

15: Dawid pod przypowieścią ktorą mu Nathán zá=

16: dał/ sam ná sie wyrok dał/ potym go Náthan karze/

17: zá co gdy záłował/ odpulfczono mu grzech/ karánie zo

18: Itáwiwífy/ Sálomon sie vrodził/ miááto Rábbá zbu=

19: rzone/ y koronę krolewfká tám wzięto.

werset: 1

20: **P**Rzetho poflal Pan Nátháná

21: do Dawidá/ kthory gdy wfledł

22: do niego/ rzekl ku niemu: Roz

23: fádz mi tho Krolu/ Dwa męžo

24: wie byli w iednym mieście/ ieden bogáty/

25: drugi vbogi.(*marg*) 3.**Reg**: 20. (-)

werset: 2 Bogáty miał owiec y wołow

26: bárzo wiele:

werset: 3 á vbogi lepak nic inego nie=

27: miał/ chyba iedurną owieczkę máluczka/

28: ktorą był kupił y wychował/ y kthora zro=

29: flá v niego poľpołu/ z sýny iego/ chleb iego

30: iedząc/ y z kubká iego pijąc/ y ná łonie ie=

31: go fypiáiąc: y miał iá sobie iáko włafná

32: dziewczkę.

werset: 4 A gdy iákiś pielgrzym przyśfedł

33: do bogáte^{go} / poniechawífy on wziąć owiec

34: ábo wołow swoich/ áby onemu pielgrzy=

35: mowi ktory był do niego przyśfedł/ vczyinił

36: co ieść/ wziął owieckę onego mężá vbo=

37: giego/ y nágotował pokarm onemu czło=

38: wiekowi ktory był do niego przyśfedł:

werset: 5

39: A Dawid popędziwfzy fie gniewem wiel

40: kim/ ná onego człowieká/ ktory ták vczy=

41: nił/ rzekł do Nátán: Zywie Pan/ yż go=

42: dzien iest śmierci/ ktory tákowá rzecz vczy

43: nił:

werset: 6 á owcę wroći czworáko/ przeto że the

44: rzecz vczyinił/ á nieprzepuścił.(*marg*) **Exodi. 22. 1.Reg: 16. (-)**

werset: 7 Tedy rzekł

45: Náthán do Dawidá: Tyś íam iest mężem

46: onym ktory tho vczyinił. Thoć mowi Pan

47: Bog Ifráelſki. Íam ciebie pomázał ná

48: Kroleſthwo nád ludem Ifráelſkim/ y íam

49: cie wydarł z ręki Saulowey/ y dałem ci

50: dom Páná twego y żony Páná twe^{go} w ło=

51: no twoie/

werset: 8 y dałem ci dom Ifráelſki y Iud

52: ſki: á zdálić íe to máło/ przidamci íeſzcze dá

53: leko więcey.

werset: 9 Czemużeś tedy wzgardził przy

54: kazanie Pánſkie/ ábyś vczyinił złe rzeczy pr=

55: zed obliczem moim? Vryafzá Ethejczyká zá

56: biłeś mieczem/ á żonę iego wzięteś fobie zá

57: żonę/ á zábiłeś go mieczem ſinow Ammon.

A przeto

strona: Z3

2. Regum.

kolumna: a

rozdział: 15

werset: 17

- 1: Wyfzedł tedy Krol
2: y wżyšteł lud Ifraelfki piełšo z miáftá/ y ftá
3: nął dáleko od domu fwego:

werset: 18 á wślyfcy fluże=

- 4: bnicy iego/ chodzili około niego/ y Huffiki
5: łtrzelcow/ y páweźnikow/ á wślyfcy Ge=
6: theyczykowie waleczni duży/ łfeść łet **mężow** [!]
7: ktorzy byli przyśłli zá nim z Geth/ pie
8: łśo łśli przed Krolem.(*marg*) **1.Reg: 23. 2.Reg: 28.** (-)

werset: 19

- 9: A Krol rżekł do Ethái Getheyczyká/ cze
10: mu ty idziesz známi? Wroć łie mieśłkayze
11: z Krolem/ boś thy gościem/ á wyśłedłeś z
12: mieścá fwego.

werset: 20 Wczorás przyśłedł/ á dzifia

- 13: muśłz z námi wychodzić? Yuż ia poydę
14: gdzie mam iść/ á ty łie wroć/ á weźm y od=
15: wiedź z łobą bráty łwe: A Pan Bog vczy=
16: ni łtobą miłofierdzie y prawdę/ żeś ty prze
17: ćiwko mnie okazał łáfkę y wiárę.(*marg*) **Ruth. 1.** (-)

werset: 21 Odpo=

- 18: wiedział Ethái Krolowi/ mowiác: żywie
19: Pan/ y żywie Pan moy Krol/ że ná ktorým
20: kolwiek mieścu będziefz Panie moy Krolu

21: bądź w śmierci bądź też w żywocie/ tám bę

22: dzie flugá twoy.

werset: 22 Y rzekł Dawid do Ethai:

23: Chodź á podź fnámi. Szedł tedy Ethái Ge

24: theyczyk/ y wślyfcy mężowie kthorzy byli

25: przy nim/ y ine mnoŃtwo.

werset: 23 A wślyfcy płákáli

26: głósem wielkim/ á wślyftek lud Ńfedł Ńpołu.

27: Y Ńfedł Krol przez Ńtrumień Cedron/ á wśly

28: Ńtek lud Ńfedł przeciw drodze Oliwney kto

29: ra pátrzy ku **pułzczey** [!] .

werset: 24 WyŃfedł też Sádoch

30: kápłan/ y wślyfcy Lewitowie fnim/ nioŃac

31: Archę przymierza Bożego. Y złożyli z Ńie=

32: bie Archę Bożą: Y wŃtąpił Abyátár/ aż Ńie

33: zebrał Ńpełná wślyftek lud ktory był wyŃfedł

34: z miáltá.(*marg*) **1.Reg: 9.** (-)

werset: 25

35: I rzekł **Krol** [!] do Sádochá: odnieś zás

36: Archę Bożą do miáltá: iefliże naydę káfkę

37: przed Páńfkimi oczymá/ przywiedzie mię

38: zás/ y **vkaze** [!] mi iá/ y przybytek Ńwoy.

werset: 26 A ie=

39: Ńli żeć mi rzeczé/ NiepodobáŃz mi Ńie: Goto

40: wem/ niech Pan czyni co Ńie iemu zda być

41: dobrze:

werset: 27 Y rzekł Krol do Sádoch kápłaná:

42: O widzáci/ wroć Ńie do miáltá w poko

43: iu: A Achimáás Ńyn twoy/ y Ionáthán Ńyn

44: A biáthárow/ dwa fynowie wálfy niechay

45: będą z wámi.

werset: 28] Oto sie ia skryię kędy ná polu

46: w they pufłczy/ aż przydą flowá ku mnie

47: od was/ ktore by mi oznaymiły.

werset: 29] Odniesli

48: tedy Sádoch y Abyáthár Archę Bożą do

49: Ierufálem y miefłkali tám.

werset: 30] Dawid lepák

50: fśedł fthroną ná gorę Oliwną/ idąc á plá=

51: cząc/ przikrywłfy głowę/ á bofymá nogámi:

52: ále y lud wżyftek ktory był przy nim/ zákry=

53: włfy głowę wftępował ná gorę płącząc.

werset: 31]

54: Dano potym znác Dawidowi/ że też y A=

55: chitofel był w onym zprzyięzeniu z Abfalo

56: nem. Y rzekł Dawid: Proffę cie Pánie Bo

57: że/ obroćże w fzałeństwo rádę Achith ofe=

58: lowę.

werset: 32]

59: A gdy iuż wftępował Dawid ná wierzch

60: gory/ ná ktorey miał czynić modłę Pánu:

kolumna: b

1: alić sie fnim podkał Chufái Arachitczyk/ w

2: rozdrápányim odzieniu/ á prochu pełno

3: máiąc ná głowie.

werset: 33] Y rzekł kniemu Dawid:

4: Poydziefłli femną/ będziez mi ciężek:

werset: 34] á ie=

- 5: Źli Źie wroćisz do miastá/ áżebyś rzekł Ab=
6: Źalonowi: Iestem Źuźebnikiem twym Kro
7: lu/ zořtaw mię przy gárdle:(*marg*) 1.Reg: 17. (-)Iákom był Źlu
8: gą oycá twego/ ták będe Źlugą twoim: te=
9: dy rozerwieź rąde Achithofelowę.

werset: 35 A maź

- 10: tám Źobą Sádochá/ y Abiáthará kápłany:
11: á káźde Źlowo kthorebyś wŹlyŹł w domu
12: Krolewfkim/ oznaymiź Sádochowi y Abi
13: áthárowi kápłanom.

werset: 36 Abowiem Źą Źnimi

- 14: dwa Źynowie ich/ Achimáás Źyn Sádo=
15: chow/ y Ionáthán Źyn Abiáthárow: tedy
16: przellećie niemi do mnie káźde Źlowo kto=
17: rebyście wŹlyŹfeli.

werset: 37 A gdy iuź tedy Źzedł Chu=

- 18: Źy przyiáćiel Dawidow do miastá/ AbŹa=
19: Ion teź tedyź wŹzedł do Ieruzálem (y Achi
20: tofel Źnim).

rozdział: 16

Cap: 16.

- 21: Ofoczył Sybá Mifibozethá v Dawidá/ Semei
22: Źáiał Krołowi/ á iáko tho znioŹł Dawid. Chufá przy
23: ŹŹedł ku AbŹalonowi/ pozdrowił go y rozmawiał
24: Źnim/ AbŹalon wŹtąpił do naŹoźnic oycowŹkich.

werset: 1

- 25: **A** Gdy Dawid troźkę przeminał
26: wierzchu gory/ vkaźał mu Źie
27: Sybá Źuźebnik Mifibozetow

- 28: idąc przeciw **nie^{mv}** / ze dwiemá
29: oflomá/ ná ktore było włożo=
30: no dwie ście chlebá/ y ftho koflow Rozyn=
31: kow/ y fiedm fztuk Fig/ y dwoie naczynie
32: winá. (*marg*) 1.**Reg:** 25. (-)

werset: 2] Y rzekł Krol do Syby: Co fie prze te

- 33: rzeczy rozumie? Odpowiedział Sybá: Pá=
34: nie moy Krolu/ Oflowie ci fą prze domo=
35: we Krolewkie áby ná nich ieśdzili/ á chle=
36: by y figi ku żywności fluzebnikom twoim/
37: á wino żeby pili iesliby ktho vfthał ná pufz=
38: czey.

werset: 3] Y rzekł Krol: A fyn lepak páná twe=

- 39: go gdzie ieft? Odpowiedział Sybá Krolo=
40: wi/ zoftał w Ieruzálem/ mowiąc: Dziś
41: mi Pan Bog przywroci dom Ifraelfki
42: kroleftwo oycá mego.

werset: 4] Thedy rzekł Krol do

- 43: Syby:(*marg*) 2.**Reg:** 9. (-)Tobie dawam wfyfcko co było Mi
44: fibozetowego. Y rzekł Sybá: Proffę pánie
45: moy Krolu/ ábych nálazł lálkę przed tobą.

werset: 5]

- 46: Y fiedł Krol Dawid drogą aż do Báhu=
47: rym. (*marg*) 2.**Reg:** 19. **Exodi:** 22. (-)A oto wychodził ftamtąd mąż ieden z ro
48: du Krolá Saulá imieniem Semei/ fyn
49: Gerá: á idąc lálal:

werset: 6] y miotał kámieniem ná

- 50: Dawidá/ y ná wfyfckie fluzebniki Dawi=
51: dowe: á wfyfstek lud/ y wfyfcko rycerftwo/

52: Ílli wedłe Krolá po práwey y po lewey Ítro

53: nie.

werset: 7] A thák oto mowił Semei łaiąc Kro=

54: lowi: Wynidź/ wynidź mężu krwey/ á mę

55: żu Beliál.(*marg*) **Ecclei: 23.** (-)

Z iij

nád

strona: Z5v

Wthore Księgi Kroliewskie

kolumna: a

rozdział: 19

werset: 19

1: Pánie moy nie=

2: poczytay mi zá złe/ áni pámiętay ná prze=

3: winienie flugi twego/ ná on czás gdyś wy

4: łzedł pánie moy Krolu z Ieruzálem/ áni

5: tego miey krolu w łercu twoim.

werset: 20] A bowiem

6: ia služebnik thwoy/ vznawam iufz grzech

7: moy: á przethožem dziś pierwfłfy przyłfedł

8: z pokolenia á z domu Iozefowego/ y wy=

9: bieżáłem w drogę przeciwko pánu memu

10: Krolowi.

werset: 21

11: Odpowiadaiąc Abifái fyn Sárwiey rzekł:

12: więc dla onych flow niebędzie zá bith Se=

13: mei/ że łaiál pomázáncowi Páńfkiewmu?(*marg*) **2.Reg: 16. Math: 16.** (-)

werset: 22

14: Tedy rzekł Dawid: Co mnie fwámi fyno=

15: wie Sárwiey? Czemuście mi dziś miáłtho

- 16: Szátáná (á przeciwniká? Więc dziś ma
17: być zábit muž w ludu Ifráelkim? což za
18: niewiem iżem fie dziś ftał Krolem nád lu=
19: dem Ifráelkim?

werset: 23 Y rzekł Krol do Semei:

- 20: Nie vmrzefz. Y przyfiągł mu.(*marg*) **2.Reg: 16.** (-)

werset: 24

- 21: Mifibozeth też fyn Saulow/ wyśfedł w
22: drogę przeciwko krolowi nieumywłzy nog:
23: áni ostrziǳłfy brody: y chuft swoich niepra=
24: włfy od onego dnia w kthory był Krol wy=
25: ųzedł/ aż do dnia kthorego fie zás wrocił w
26: pokoiu.

werset: 25 A gdyś fie podkał z Krolem/ rzekł

- 27: ku niemu Krol: Czemuś nie ųzedł ųemną
28: Mifibozeth?

werset: 26 Odpowiedział. Pánie moy

- 29: Krolu/ ųlugá moy wzgárdził mną: Rze=
30: kłem do niego ia ųłuźebnik twoy/ by mi dał
31: ofiodłác oflá/ ábych nań wfiadłfy iáchał z
32: krolom: bom chromy ųłuźebnik twoy:

werset: 27 Nád

- 33: tho **ieffcže** [!] obzáłował á ofkárzył mię ųłuźe=
34: bniká twego v ciebie páná mego Krolá:(*marg*) **Gene: 33. 2.Reg: 14. 2.Heft: 6.** (-)
35: Ale thy pánie moy Krolu/ iefteś iáko An=
36: gioł Boży/ Czyń co fie tobie podoba.

werset: 28 Boć

- 37: dom oycá mego nic iedno ųmierć był wi=
38: nien pánu memu Krolowi: A tyś mie vczy

39: nił iednym Ńtych ktorzy Ńiadaią przy twym

40: Ńtole:(*marg*) 2.**Reg:** 9. (-)á o coŃ Ńie mogę Ńluffnie á Ńpráwie=

41: dliwie żáłowác? Abo oco mam więcey wo=

42: łác do Krolá?

werset: 29 Thedy rzekł Krol do niego:

43: CoŃ dálej mowifz? Iufz tho pewna com

44: rzekł: Thy z Sybą dzielcie z Ńobą imienie.

werset: 30

45: Odpowiedział Krolowi miffibozeth/ Bá

46: y wŃyfŃtko chceli niech weźmie/ ponieważ

47: Ńie wźdam wrocił w pokoiu Krol pan moy

48: do domu Ńwego.(*marg*) 3.**Reg:** 2. (-)

werset: 31 Berzellai teź Gáláádczyk bárzo Ńthary/

49: wyŃŃedifz z Rogelim/ przeprowádził Kro=

50: lá przez Iordan/ gotow będac y dálej zá

51: rzekę Ńnim iáchác.

werset: 32 A był Berzellai Gáláádczyk [!]

52: Ńtary bárzo/ to iefŃ/ w óŃmidziefiąt

53: lećiech/ y ten teź dodawał Ńpiże Krolowi

54: gdy mieŃŃkał w Mánáim (tho iefŃ) ná o=

55: nym obronnym mieŃcu.(*marg*) 2.**Reg:** 17. (-)Bo był mąż bárzo

56: bogáty.

werset: 33 Y rzekł Krol do niego Berzellai:

57: Iedź Ńemną/ że iufz odpoczyniefz bezpiecze=

58: nie w Ieruzálem.

werset: 34 Y rzekł Berzellai do

59: Krolá: WieŃŃŃz iefŃ łat żywothá mego/ á=

kolumna: b

1: bym miał iáchác z Krolem do Ieruzálem?

werset: 35

- 2: Iuzem dziś w ósmdziefiąt lath: á zač iufz
3: ták czuyne fą fmyfły moie/ áby mogły roze=
4: znác co fłotko co gorzko? ábo iufz może fie
5: kochác fluzebnik twoy w iedzeniu ábo w
6: pićiu? Abo zász iufz mogę fluchác głofu fpie
7: wakow ábo fpiewaczek? Czemuśz by miał
8: być fluzebnik twoy ku prozney cięży pánu
9: memu Krolowi?

werset: 36 Odiádę máluczko od Ior

- 10: danu fluzebnik twoy przy tobie: niepotrze
11: buięć tey zobopolności á oddzialánia/

werset: 37 ále

- 12: owśsem proffę ábym fie wrocił fluzebnik
13: twoy/ ábym vmárł w mieście moim/ á był
14: pochowan przy grobie oycá mego y mátki
15: moiey. A to mafz fluzebniká twe^{go} Chámá=
16: ámá/ ten niechay iedzie przy tobie Krolu
17: pánie moy/ á vczyń mu coć fie kolwiek po=
18: doba być dobrego.

werset: 38 Rżekł mu Krol: Niech

- 19: że femną iedzie Chámáám/ á ia mu vczy=
20: nię tho co fie tobie będzie podobáło: á ow=
21: fzem o co mię kolwie żędáć będzieśz/ to wśzy
22: ftko otrzymaśz.

werset: 39 A gdy fie iufz wśyfthek lud

- 23: przepłáwił przez Iordan y Krol: záftáno=
24: wił fie Krol/ y pocałował Berzelai/ y po=
25: żegnał fie fnim: ták że on wrocił fie ná mie

26: łce łwoie.

werset: 40 Puścił łie tedy Krol do Gálgá=

27: łá/ á Chámáám łnim: A włłýłtek lud Iud=

28: łki przeprowadał Krolá/ á ludu Iłráel=

29: łkiego tylko iedná połowicá przynim byłá.

werset: 41

30: Potym włłýłtcy mężowie Iłráelłcy ze=

31: brawłłý łie do Krolá/ mowili kniemu:

32: Przecł ćie nam vkrádlí brácia náłłý męžo=

33: wie Iudłcy/ á przewiedli Krolá y dom ie=

34: go przez Iordan/ y włłýłtki męże kthorzy

35: byli przy nim?

werset: 42 Odpowiedzieli włłýłtcy mę=

36: żowie Iudłcy/ do mężow Iłráelłkich: Abo=

37: wiem bliżłłý nam iest Krol: czemu łie o to

38: gniewacie? cołz ábo mnimacie byzmy co

39: ziedli Krolewłkiego/ czyli że nam dáry da=

40: no?

werset: 43 Odpowiedzieli mężowie Iłráelłcy mę

41: żom Iudłkim/ rzekąc: Dziełiąćią częłłci

42: wietłłýzmy my v krolá niżli wy/ á przetho

43: więcey knam Krol należy niżli kwam: Cze=

44: mułłcie nam **vczynili [!]** krzywdę/ że nam nie

45: pierwey dano znáć/ ábyzmy odprowádzili

46: zás Krolá łwego? Ale ołtrzey y twárdziew

47: odpowiadáli mężowie Iudłcy mężom Ił=

48: ráelłkim.

rozdzial: 20

- 49: Sebá oderwał lud Ifraélki od Dawidá/ ktorego
50: Ioáb goniąc Amázám ná drodze zábił/ Sybę w mie=
51: ście obiegl/ kthorego głowę przez namowę iedney
52: niewiálty Ioábowi z miáltá wydano/ á on tefz oblę=
53: zenie rołpuścił.

werset: 1

- 54: **T** Ráfiło fie że thefz thám był mąż
55: Beliál imieniem Sebá fyn Bo=
56: chry/ mąż z rodu Gemini: then
57: zátřąbił w trąbę/ y rzekł: Nie=

mamy

strona: Aa2

2. Regum.

kolumna: a

rozdział: 24

Cap: 24.

- 1: Dawid prze tho ze lud wśfytek policzyć kazał/ od
2: Gad zgromiony/ od Bogá fkarány/ ze trzech plag
3: wybiera mor/ gdzie zá trzy dni fiedmđziefiáth thyfię=
4: cy vmárło/ Dawid profi łáiki: ołtarz buduie.(*marg*) 1.**Para:** 21. (-)

werset: 1

- 5: **Z** Ruffylá fie ieffcze gniewem pie
6: rzchliwość Pánfka ná lud Ifra=
7: elki/ y poruffylá Dawidá mie=
8: dzy niemi/ áby thák mowił do
9: Ioábá: Idź/ a zlicz mi wśfytek lud Ifraél=
10: fki y Iudfki.

werset: 2 Tedy rzekł Krol do Ioábá He

- 11: tmaná rycerstwa łwego:(*marg*) **Exodi: 30.** (-)Obiedz wflyftkie
12: pokolenia Ifraelfkie od Dan aż do Befá=
13: bee/ á policz wflyfthek lud/ ábym wiedział
14: liczbę iego.

werset: 3 Y rzekł Ioáb do Krolá: Przy=

- 15: mnoż á przyśporz Pánie Boże ludu pánu/
16: memu Krolowi thák wiele iáko go theraz
17: iesth/ y záfie fthokróć więcy pomnoż przed
18: obliczem páná mego krolá: Ale przecz mie
19: ni tákową rzecz pan moy Krol?

werset: 4 Otrzyma=

- 20: ły przedfię flowá Krolewfkie mowę Ioá=
21: bowę/ y inych Hetmánow woyská.
22: Szedł tedy Ioáb/ y Książętá rycerstwa
23: od oblicza Krolewfkiego/ áby zliczyli lud
24: Ifraelfki.

werset: 5 A gdy fie przeprowili przez Ior=

- 25: dan/ przyśli do Aroer ná prawą rękę miá=
26: ftá/ ktore iest w padole Gád:

werset: 6 á przez Ia=

- 27: fer śli do Gáláád/ y do źemie niźśey Hod
28: fy/ aż przyśli do łáw Dan. A śchodziwśy
29: około Sydonu/

werset: 7 ĺzly wedle murow/ miáłthá

- 30: Tyru/ y około wfzey źemie Eweyfkicy y Chá
31: náneyfkicy/ y przyśli do Berfábee ná połu
32: dnie źemie Iudfkicy:

werset: 8 á ták śchodziwśy w=

- 33: ślyftkę źemie/ byli zás w Ierufálem w dzie

34: wiąci Kxiężycach/ y we dwudziéfthu dni.

werset: 9

35: Y dał Ioáb ípífek: policzonego ludu Kro=

36: lowi: Y náležiono mężow I fráelfkich ośm

37: krocńtho tyfięcy/ mężow mocnych/ tháko=

38: wych co iuż mogli dobyć mieczá ná wojnie:

39: á í pokolenia Iudá náležiono [!] pięć krocńfto

40: tyfięcy tylko mężow woiennych.

werset: 10

41: A gdy iuż zliczon był lud/ rużyło Dawi=

42: dá ferce iego: tedy rzekł Dawid do Páná.

43: Pánie żgrzeżyłem [!] wielmi w tym vczynku [!] :

44: ále prośę moy Pánie/ ábyś przeniośł nie=

45: práwość flugi twego/ bomći bárzo głupie

46: vczynił.

werset: 11

47: Páníkie stály fie do Gad Proroká y widzą=

48: cego/ mowiąc:

werset: 12

49: Toć mowi Pan: Trzy rzeczy dáiec Pan ná

50: wołą/ obierz sobie iednę z nich kthorą ze=

51: chceś żeć iá vczynię.

werset: 13

52: A gdy przyśzedł Gad do Dawidá/ oz=

53: náymił mu to/ mowiąc: álbo przez siedm

54: lat/ będzie głod w ziemi twoiey: álbo przez

kolumna: b

1: trzy Kxiężyce/ będzieś vciekał przed nie=

2: przyiacielmi twoimi/ á oni cie będą gonić

- 3: álbo pewnie trzy dni będzie powietrze mo
4: rowe pánować w ziemi twoiey. A ták te=
5: raz rozmyłł fie á powiedz/ że dam odpo=
6: wiedz temu ktory mie posłał. *(marg)* 1.**Para:** 21. **Elcci:** 2. **Danie:** 13. **Philip:** 1. (-)

werset: 14 Thedy rzekł

- 7: Dawid do Gad: Bárzo mi teráz czlywo:
8: wífákořz iednák lepiej że wpádnę w rękę
9: Páńfką (bo okwite są miłofierdzia iego)
10: niżli w ręce ludzkie.

werset: 15 Dopuscił tedy Pan ná

- 11: lud Ifráelłki powietrze morowe/ od zará=
12: nia aż do czáfu náznáczzonego/ á vmárło
13: zá ten czás ludu od Dán aż do Berfábee/
14: siedmdziefiát tyfięcy mężow.

werset: 16 A gdy Angioł

- 15: Boży wyciągnął rękę fwoię ná Ieruzá=
16: lem áby w nim wytrácił lud/ zlutował fie
17: Pan nád vtrapieniem ludu/ y rzekł do An
18: giołá biyácemu lud: Dofyć theraz dofyć:
19: zátrzymay rękę twoię.*(marg)* 1.**Reg:** 15. (-)A był Angioł Páń=
20: łki wedle plácu Areunowego Iebuzyeczy=
21: ká.

werset: 17 Y rzekł Dawid do Pána/ gdy vyźrzał

- 22: Angiołá zábijáiącego lud: Iáciem iest moy
23: Pánie kthorym zgrzeřły/ y iáciem złości=
24: wie vczynił: Ci co są iáko owce což vczyni=
25: li: Prořsę vřilnie niech fie ná mię obroci
26: ręká twoiá/ y ná dom oycá mego.

werset: 18

- 27: Pryffedł [!] ząfię Gad Prorok w on dzień
28: do Dawidá/ y rzekł mu: Wítap/ a poftáw
29: ołtarz Pánu ná plácu Areunowym Iebuzeyczyká [!] .

werset: 19

- 30: Y wítąpił Dawid według mowy
31: Gad proroká/ którą mu był poruczył Pan.

werset: 20

- 32: Areuná lepak wyźrzawłfy że Krol z fluze=
33: bniki fwemi idzye kniemu:

werset: 21 wyłfedłfy vczy=

- 34: nił pokłoń Krolowi/ ná twarz śwą na źie=
35: mię. Y rzekł: Co temu zá przyczyná ielt/ że
36: pan á Krol moy idzie do fluzebniká fwego?
37: Rzekł Dawid do niego: ábym kupił v cie=
38: bie plac/ á zbudował ołtharz Pánu/ áby
39: przełtála tá porałłká którą sie zмага mie
40: dzy ludem.

werset: 22 Odpowiedział Areuná Dawi=

- 41: dowi: Pan moy Krol niech gi weźmie/ y ofiá
42: ruie iáko sie iemu podoba: małz y woły ná
43: offiáry zupełne/ y woz/ y iármá ná woły/
44: ku potrzebie drew.

werset: 23 Włlyłtkie te rzeczy dał

- 45: Areuná Krolowi: Y rzekł Areuná do Kro=
46: lá: Pan Bog thwoy niech przyjmie flub
47: twoy.

werset: 24 Odpowiedział mu Krol/ mowiąc:

- 48: Nikakiey ták niebędzie iáko chcełz/ ále ku=
49: pię to zá pieniądze od ciebie/ á niebęde of=

- 50: fiárował Pánu Bogu moiemu offiar zu=
51: pełnych dárownych. Kupił thedy Dawid
52: plác/ y woły/ zá pięćdziefiát fyklow írebrá: (*marg*) **Proue: 3.** (–)

werset: 25

- 53: y zbudował tám ołtarz Pánu/ y offiá=
54: rował zupełne y ípokoyne offiáry: Y
55: zlitował fie Pan nád ziemią/ y zá=
56: Ítánowioná oná plágá á pora
57: Ífká od ludu Ífráelíkiego.
58: Koniec wtorych kxiąg Krolewíkich.

AA ij

Poczyná=

strona: Aa4v

Trzećie Kxięgi Krolewíkie.

kolumna: a

ksiega: 3.Reg

rozdział: 3

werset: 13

- 1: Ale więc y te rzeczy o kto=
2: reś mię niezadał/ dałemci iulz/ to ielt/ bo=
3: gáctwá y chwálebną flawę/ thák yz żaden
4: niebył rowien thobie z Krolow przefílych
5: przez wísfytkie dni minęłe.

werset: 14]A będziefli cho

- 6: dził drogami moimi/ á ítrzegł przykazá=

kolumna: b

- 1: nia y rofkazánia á poruczeńftwá moiego/
2: iáko chodził Dawid óciec twoy/ przedłużę
3: dni żywotá tve^{go}.

werset: 15]Ocknął potim Sálomon

- 4: y porozumiał że to był Ien:(*marg*) 3.Reg: 15. 2.Para: 1. (-)á gdi przyiáchał
5: do Ieruzálem [!] / ftánał przed Archą przimie
6: rza Páńkie^{go}/ y offiárował zupełne offiá
7: ri/ tákże y ofiáry spokoyne/ y vczyinił wielkie
8: á zacne gody wífem flúžebnikom swoim. [grafika](#)

kolumna: a

werset: 16

- 1: Przyšfły potym dwie niewiešcie nierzą
2: dnice do Krolá/ y ftánały przed nim/

werset: 17 z kto

- 3: rych iedná thák rzeklá: Dla Bogá prošfę
4: moy pánie/ Ia y tá oto niewiáštá/ miešfká
5: káfwa w iednym domu: y porodziám w iey
6: pokoiu.

werset: 18 Trzećiego dnia po moim porodze=

- 7: niu/ porodziła tež y oná/ y bylichmy pošpo=
8: łu/ ták iż żaden iny niebył z námi w domu/
9: chybá nas dwie.

werset: 19 Y vmárł fyn tey niewiášty

- 10: w nocy/ bo go špiąc vdławiła.

werset: 20 Tedi wftaw

- 11: šzy kiedy iuž bárzo dobrze vcichło w nocy/
12: wzięła fynáčzká mego od boku flúžebnice
13: twey gdym záfnęła/ y położyła go ná swo=
14: ich rękách: á fwego vmárle^{go} / położyła pod
15: le mnie.

werset: 21 A gdim wftawšzy rano: chćiála dáć

- 16: pierši šsác fynowi memu/ náłázłam go v=
17: márłego: kthoremu gdym šie tym pilniey

18: przypátrzáła w iálny dzień/ doíflám thego

19: że nie íełt on moy ktoregom porodziłá.

werset: 22 Od

20: powiedziáła oná druga niewiálthá. Nie

21: ták íełt iáko powiedáłz/ ále ten vmárły to

22: twoy fyn/ á moy żywy Ná to zás oná mo=

23: wiła: Nie prawdę mowiłz/ boć fyn moy

24: żyw/ á twoyći íełt vmárły. A ták tymi flowy

25: párły á íwárzyły íe przed Krole

kolumna: b

werset: 23 Tedy Krol rzekł: Tá powieda/ Moy ży=

1: wy fyn/ á twoy vmárły: Tá zás przeko. Nie

2: ták/ ale twoy vmárły á moy żywy.

werset: 24 Y rzecze

3: Krol: Przynieście mi mieczá: A gdy przy=

4: niefiono miecz przed Krolá/ rzekł:

werset: 25 Przet=

5: nićie to dziećię żywe ná dwoie/ dayćieź ie=

6: dneý íednę połowicę/ á drugieý drugá:

werset: 26 Te=

7: dy rzekłá oná niewiálftá ktoreý fyn był żyw/

8: do Krolá:(*marg*) **Danie: 13, Gene: 43.** (-)

werset: 26 bo íe były zrułzyły wnętrzności

9: íey lutościá nád fynem swoim: Proíłę pá=

10: nie/ dayćiełz íey to żywe dziećię/ á niezábi=

11: íayćie go. A ona zás rzekłá: Bá iuż nie=

12: chay nie **bedzie** [!] áni mnie áni thobie/ ále

13: niech íe rozetną.(*marg*) **Luce: 7.** (-)

werset: 27 Toż dopiero Krol odpo=

14: wiedział y rzekł: Dayćie oto tey dziećię to

15: żywe/ niezábíyayćie go: boć oto tá ielt mát

16: ká iego.

werset: 28 Wfłýfzał tedy wfłýfstek lud Ifráelfki

17: fąd on ktory Krol vczyłnił/ y włękli fie Kro=

18: lá/ widząc w nim być mądrość Bożą/ ku

19: fprawowaniu fądu.

strona: Bb

3. Regum.

kolumna: a

rozdział: 7

werset: 10

1: A grunty

2: zákładáne z kámienia kofztowne⁸⁰ y wiel=

3: kiego/ ná dziefięc álbo ná ósm łokci:

werset: 11 á ná

4: wierzchu takież kámienie drogie w row=

5: ney mierze ćiofáne było/ y takież też drze=

6: wo Cedrowe.

werset: 12 A fień wieczfła była okrągłą/

7: máiąc trzy rzędy z kámieniá ćiofánego/ á

8: ieden rząd drzewá Cedrowego v heblowa

9: nego Theż y w fienu domu Páńfkiego we

10: wnątrz y w fionce domowey.

werset: 13

11: Pošlał też potym Krol Sálomon/ y przy

12: zwał Hirámá z Tyru/(*marg*) **2.Para: 2.** (-)

werset: 14 fyná iedney wdowy

13: z pokolenia Neptálim/ z **oyćá** [!] Tyriyczyká

- 14: rzemieśniká ćwiczonego około miedzi/ y
15: pełnego mądrości/ rozumu/ y vmienia ku
16: [!].(marg) **Exodi.** 31. (-)Ten
17: gdy przyśedł do Krolá Sálomoná/ poczy=
18: nił mu wśyftko co iedno rofkazał.(marg) **1.Par:** 19. **4.Reg:** 25. (-)

werset: 15] Vlał na

- 19: przed dwa flupy miedziáne/ ieden flup ná
20: ósmnaście łokci wyłoki: á nić ná dwánaś=
21: cie łokiet obeymowála obadwá flupi.

werset: 16]

- 22: Vczynił też y dwie mákowki á kápítelle
23: ktore miály ftać ná wierzchu flupow/ vla=
24: ne z miedzi: ieden kápitel ná pięć łokci w

kolumna: b

- 1: zgorę/ á drugi takiefz pięć łokci wzwyfz:

werset: 17] a

- 2: ná kxtałth y podobieńtwo sieci y łancu=
3: sřkow sřpołem między sobą dziwnym sřpoł=
4: bem poplećione. Obiedwie te mákowice
5: ná flupy láne były. Siedm rzedow fiathek
6: było na kápitellu iednym/ á siedm fiathek
7: ná drugim.

werset: 18] Y dokonał flupow y dwu rze=

- 8: dow około wśfech fiathek/ áby zákrywały
9: mákowice ktore były ná wierzchu z źiár=
10: niřtych iábłek. Thymże sřpołobem vczynił
11: przy drugiey mákowicy.

werset: 19] A kápítelle ktore

- 12: były ná wierzchu flupow/ zrobione były ná

13: kxtałt leliey w fionce ná cztery łokcie.

werset: 20 Y

14: záfie ine mákowice ná wierzchu flupow z

15: wierzchu podług miary flupá przeciw fia=

16: tkám. A rzędow iábłek ziárnífthych było

17: dwie ście około mákowice wtorey.

werset: 21 Y po=

18: ftáwił te dwa flupy w fionce kozćielney: A

19: gdy poftháwił flup po práwey ftronie fie=

20: niey: názwał ij imieniem Iáchin: Takież

21: też wzwiódł flup drugi/ y wezwał imię ie=

22: go Boás.

werset: 22 A ná wierzchu flupow/ robotę ná

23: kxtałt leliey poftáwił: á thym fpořobem do=

24: konána ieřt fprawá flupow. [grafika](#)

kolumna: a

(*marg*) 2. **Para:** 4. **Iere.** 52. (-)

werset: 23

1: Vczyńił też Morze (álbo koćieł ná vmy

2: wánie) lane/ wfłerz ná dzieřięć łokci/ od

3: kráiu iednego do drugiego/ okrągłe w ko=

4: ło: Pięć łokci wyfokość iego/ á obręcz ná

5: trzydzieři łokci opáfowála ie w koło.

werset: 24 A

6: rzezanie pod kráiem obchodziło ie/ dzieřią

7: ćią łokci obtaczáiąc on koćieł: Dwa rzędy

8: rzezania rozmáitych Hiftoryi ná nim by=

9: ły wylane.

werset: 25

10: Y łtało ono morze ná dwánaście wo=

kolumna: b

1: lech: z ktorych było obrocono trzech ku puł

2: nocy/ trzech ná záchod flońcá/ trzech ku po

3: łudniu/ á trzech ná włchod flońcá: á morze

4: ná nich z wierzchu łtało: kthorych wołow

5: wśfyłtkich zádki wewnątrz pod vmywád=

6: łem álbo Morzem fkryli łie.

werset: 26] Amiáľzłfość te

7: go Morzá byłá ná dłoń. A kray iegó/ iáko=

8: by kray v czálfe/ y iáko rozwinioney leliyey

9: bráło w łie tho Morze dwa tyfiácá miar/

10: ktore zową Batow/ á trzy tyfiáce metret.

Bb

Vlał

strona: Bb3v

Trzećie Kxięgi Krolewłkie.

kolumna: a

rozdział: 9] (*marg*) 2. **Para:** 8. (-)

werset: 10]

1: A gdy iufz wyłłá dwádzieściá lath iáko

2: był zbudował Sálomon dwa domy/ to iest

3: dom Páńłki/ y dom Krolewłki:

werset: 11] zá dodawa

4: nim Hiry Krolá Tyrłkiego drzewá Cedro=

5: wegó/ y Iodłowego/ y złotá ná wśfyłthko

6: kczemu było potrzebá:(*marg*) 2. **Para:** 5. (-) Tedy Krol Sáló=

7: mon/ dał Hirámowi dwádzieściá miálte=

8: czek w źiemí Gálileyłki.

werset: 12] Wyiáchał thedy

9: Hirám z Thyru/ ná oglądanie miásteček

10: ktore mu był dał Sálomon/ y niebyły mu

11: kmyfli/

werset: 13 Tedy rzekł: Tefz tho fą miaftá kto=

12: reś mi dał brácie? Y przezwał ie Chábul/

13: aż do dzifieyffego dnia.

werset: 14 Tedy pofłał Hirám

14: Krolowi Sálomonowi fto y dwádzieściá

15: cętnarow złotá.

werset: 15 Tá ieft fumá nákládow/

16: którą náłożył Krol Sálomon ná budowá=

17: nie domu Páńskie^{go} / y domu fwego y Mel=

18: lo/ y muru Ierozolimfkiego/ y ná Hefer/

19: Mágeddo/ y Gázer.

werset: 16

20: Fáráo zás Krol Egyptfkiej/ wyiáchał

21: y dobył á wziął miásto Gázer/ y wypalił ie:

22: á lud Chánáneyfkí kthory w mieście miefz=

23: kał wybił: y dał ie zá wiáno corce fwey kto

24: ra byłą zá Sálomonem.

werset: 17 Tákże Sálomon

25: zbudował Gázer/ y Bethoron nízfíe/

werset: 18 y

26: Bááláth/ y Pálmirę w ziemi pułthey.

werset: 19 A

27: wífytkie miástečká kthore kniemu przy=

28: flufzáły/ á beły bez muru/ obmurował: ták

29: że y miástečká wozom/ y miáftá iezdcom

30: y co mu fie kolwie lubiło budowác w Ieru

31: zálem/ y ná Libanie/ y we wśyfťkíey źíemi

32: Kroleśtwá śwego.

werset: 20 Zás tefz wśyfťtek lud kto

33: ry był íeśćće zoltał z Amoreyczykow/ z E=

34: theyczykow/ z Ferezeyczykow/ z Heweyczy

35: kow y Iebuzeyczykow ktorzy nie śą z śynow

36: Ífraełfkich/

werset: 21 tych wśfech śyny/ktorzy byli zo

37: Ítáli w źíemi/ to íeť/ kthorych niemogli śy=

38: nowie Ífraełfcy wykorzenić: wśyfťkie Śá

39: lomon poczýnił hołdowniki pod dánią/ áź

40: po dziś dzień. (marg) **Leuit: 25. 1.Reg: 8. (-)**

werset: 22 Z śynow lepak Ífraełfkich [!] /

41: żadnego nie vczyńił Krol Śálonon śluże=

42: bnikiem/ ále byli ludem rycerfkim/ y śluże=

43: bniki íego/ y Kxiaźęty/ y Woiewodámi/ y

44: Vrzędniki nád wozy y nád końmi.

werset: 23 A było v

45: rzędnikow ktorzy byli nád inymi v dworu

46: Śálononowego/ pięć íet y pięćdziefiąth/

47: ktorzy mieli lud pod śobą/ á káźdy według

48: śwego powołańia á vrzędu rośkázował. (marg) **3.Reg: 7. 2.Reg: 5. (-)**

werset: 24

49: Corká tefz Fáraonowá/ wyiácháłá z miá

50: Ítá Dawidowego do domu śwego/ kthory

51: íey był zbudował Śálonon: ná then čás

52: budował Mello.

werset: 25 Offiárował theśz Krol

53: Śálonon trzy kroć ná káźdy rok offiáry zu

- 54: pełne y śpokoyne/ ná ołtarzu ktory był zbu
55: dował Pánu/ y kádził wonnymi rzeczámí
56: przed Pánem: y dokonał kościoáá.(*marg*) **2.Para:** 4. **3.Reg:** 22. **2.Para:** 8. (-)

werset: 26 Náczy=

- 57: nił też Krol Sálomon okrętow w Afyon
58: Gáber/ ktore ieft wedle Ahiláth ná brze=

kolumna: b

- 1: gu morzá czerwone^{go} / w ziemi Idumeyśkiey.

werset: 27

- 2: Y posłał Krol Hirám w onych okręćiech
3: ślugi swoie/ męże w żeglárśtwie y koło mo=
4: rzá dobrze vmieiętne/ z ślužebniki Sáló=
5: monowemi.

werset: 28 Ci gdy przyplłynęli do ziemie

- 6: Offir/ nábrawśly śtąd złotá czterzy śthá y
7: dwádzieśćią cętnarow/ przywieźli do kro=
8: lá Sálomoná.(*marg*) **Iere:** 10. (-)

rozdział: 10

Cap. 10.

- 9: Sabá Krolowa przyiáchááá áby ślyźzáá mądrość
10: Sálomoná Krolá/ ktorey śie dziwiá. Dáry mu dáá/
11: y od niego wzięá/ Tarcze złote poczýnił y Krolew=
12: śką śtolicę bárzo nákládną/ y o hoynośći iego. [grafika](#)

werset: 1

- 13: **A** Le y Krolowa Sabá/ vĺlyźza=
14: wśly záowołánie á ślawę Sáló=
15: monowę w imię Páńśkie/
16: przyiáchááá áby go śkufiá w zá

17: gadkach.(*marg*) 2.**Para:** 9. **Math:** 12. (-)

werset: 2] A przyiáchwífy do Ieruzálem

18: z komańftwem á ftowárzyftwem wielkim:

19: y z bogáctwy/ y z wielbłądy kthorzy niefli

20: ná łobie żioła/ złoto bárzo mnogie/ dro=

21: gie kámienie/ przyśflá do Krolá Sálomo=

22: ná/ y mowiáá fnim wśyftkie rzeczy kthore

23: miááá w łercu łwym:

werset: 3] y odpowiádaá iey Sá

24: łomon ná wśyftkie rzeczy ktore mu záda=

25: wáá/ y niebyáá tá gadká/ ktorey by Krol

26: nie wiedziaá/ á ná kthorą by iey nieodpo=

27: wiedziaá.

werset: 4] Obaczywífy Krolowa Sabá mądrość

28: Sálomonowę/ y dom ktory był zbudowaá/

werset: 5]

29: y potráwy łtołu iego/ y mieśfkánia łłuže=

30: bnicze/ y porzádek miedzy dworzány iego/

31: y łzáty ich/ y podczááze/ y ofiáry zupelne

32: ktore offiárowaá w domu Páńłkim/ prá=

33: wie zmartwiááá dziwuiác łie/

werset: 6] y rzekáá ku

34: Krolowi: Prawdác iuśz **baczę** [!] iefth/ com

35: łlyśzááá w żiemi łwey

werset: 7] o mowách thwoich/

36: y o mądrości twoiey: á niewierzyáám tym

37: ktorzy mi powiádaáli/ dokádem fáma nie

38: przyśflá/ á nieogłádaáá łwemi oczymá/ á

39: doznááám że mi tego połowicę niepowie=

40: dziano: Więtfá iefth mądrość twoiá/ y

41: Íprawy twoie/ nizli powieść kthorąm fly=

42: Ízáá.

strona: Bb5v

Trzecie Księgi Kroliewskie.

kolumna: b

rozdział: 13

werset: 4

1: A gdy vflyfáá

Krol

strona: Bb6

3. Regum.

kolumna: a

1: Krol Ieroboam rzecz kthorą vczyńił mąż

2: Boży przeciw ołtarzowi w Bethel/ **wyciągnął** [!]

3: rękę fwą od ołtarzá mowiac: Imćie

4: go. Y vfchłá wnet ręká iego ktorą był **wyciągnął** [!]

5: przeciw niemu/ ani iey mogł zá=

6: fie ku sobie fkurczyć.

werset: 5 Ołtarz fie też rozpadł

7: y popioł fie z niego wyfuł/ podług známie=

8: niá ktore był powiedział mąż Boży w mo=

9: wie Páńskiey.

werset: 6 Y rzekł Krol do **mężá** [!] Boże=

10: go: Modl fie Pánu Bogu twemu/ á próś

11: go zamną/ żeby mi byłá vzdrowioná ręká

12: moiá.(*marg*) **Exodi: 8. 9. et 10. Nume: 21. Acto: 8.** (-)Y modlił fie mąż Boży obliczu

Bo=

13: zemu/ á vzdrowioná iefth zálie ręká Kro=

14: lewka/ ták że była iáko pierwey.

werset: 7 Y rzekł Krol do Mężá Bożego: Podź

15: do mnie w dom/ á będziesz obiedwal íem=

16: na/ potym cie dáruię.

werset: 8 Odpowiedział mąż

17: Boży Krolowi: Byś mi dał połowicę kro

18: lestwá twego/ nie poydę íthobą/ áni będę

19: iadł chleba áni będę pił wody ná tym mief=

20: cu:

werset: 9 bo mi ták przykazał Pan Bog gdy dom

21: nie mówił: Niebędziesz iadł chlebá/ áni bę

22: dziełz pił wody áni fie wroćíłz tąż drogą kto

23: rąś przyśfedł.(marg) 4.Reg: 5. (-)

werset: 10 Y odśfedł iną drogą/ á nie wro

24: ćíł fie oną którą był przyśfedł do Bethel.

werset: 11

25: A w Bethel mieśkał ieden stáry Prorok/

26: do kthorego przyśfedłífy íynowie iego/ po=

27: wiedzieli mu wślytkie ípráwy ktore był v=

28: czynił mąż Boży w on dzień w Bethel/ y

29: íłowá ktore mówił do Krolá/ powiedzieli

30: wślytko oycu íwemu.

werset: 12 Y rzekł im óciec ich:

31: którą drogą fzedł záfie? Y vkazáli mu íyno

32: wie iego którą drogą fie wrácał mąż Boży

33: ktory był przyśfedł z Iudá.

werset: 13 Thedy rzekł íy=

34: nom íwoim: Ofiodłaycie mi oflá. Gdy o=

35: íiodłáli/ wfiadł

werset: 14 y puścił sie zá mężem Bo=

36: zym/ y nádiachał go fiedzącego pod Tere=

37: bintem: Y rzekł kniemu: A thyś ieft mąż

38: Boży/ któryś przyśfedł z źemie Iudá? Od

39: powiedział: Iam ieft.

werset: 15 Thedy rzekł do nie=

40: go: Podź femną do domu/ ze ziesz trochę

41: chlebá.

werset: 16 Odpowiedział: Wroćić sie á iść

42: Ítobą niemogę/ chlebá tefz ieść/ áni wody

43: pić ná thym miefcu niebęde:

werset: 17 bo mowił do

44: mnie Pan w mowie Páńfkiey rzekąc: Nie

45: będiesz thám iadł chlebá/ áni wody pił/

46: áni sie wroćisz tą drogą/ którąś przyśfedł.

werset: 18

47: Rzekł on Stáry do niego: Y iaciem thefz

48: prorokiem podobny tobie: Y Angioł thefz

49: mi mowił w rzeczy Páńfkiey/ mowiąc: W

50: wiedz go záfię z łobą do domu twego/ áby

51: poiadł chlebá/ á nápił sie wody. Zwiodł go

werset: 19

52: y w wiodł go do domu łwego: támże iadł

53: chleb w domu iego/ y pił wodę.

werset: 20 A gdy sie=

54: dzieli zá ftołem/ ftałá sie mowá Páńfká ku

55: temu prorokowi/ który go był wftecz przy

56: wiodł do domu łwego.

werset: 21 Y záwołał ná mężá

57: Bożego kthory był przyšfedł z Iudá/ mo=

58: wiąc: Toć powiáda Pan Bog/ żeš niebył

59: poślufny vřtham Páńfkim/ á nieřzegłeš

kolumna: b

1: poruczeńřtwá kthore tobie przykazał Pan

2: Bog twoy/

werset: 22] á wroćileš fie/ y iadłeš chleb/

3: y piłeš wodę ná tym mieřcu/ ná kthorym

4: przykazał ći Bog ábyš nieiadł chlebá áni

5: pił wody: niebędzie pochowan ścierw

6: twoy/ w grobie oycow twoich.

werset: 23]

7: A gdy fie náiadł y nápił/ ofiodłá oflá

8: řwego Prorok ktorego był on řtáry wřtecž

9: wroćil.(*marg*) 3.Reg: 20. (-)

werset: 24] A gdy odiechł/ podkál go Lew

10: ná drodze/ y vdulił go/ y ležáło ná drodze

11: ciáło iego martwe/ á ofiel řtał wedle nie=

12: go/ Lew tež řtał przy ćiele vmárłego.

werset: 25]

13: Alic otho męžowie ći kthorzy řřli mimo

14: drogá/ *vřzywřzy* [!] ciáło martwe áno leży ná

15: drodze/ y Lwá á on řtoi przy ćiele: przy=

16: řzedřřy/ rozgłóřili tę rzecz w onym mie=

17: ście/ w kthorym on řtáry Prorok mieřřkał.

werset: 26]

18: Co gdy vřlyřřał on Prorok ktorygo był wř=

19: tecž z drogi zwiodł/ rzekł: Mąž Boży tho

20: ieřř/ kthory niebył poślufny řřow Páńfkich/

21: przetoż dał go Pan Bog Lwu/ y zламаł

22: go/ według flowá Páńskie^go ktore mowił

23: ie^{mv}:

werset: 27 Y rzekł do synow swoich: Ofiodłaycie

24: mi ofłá. A gdy mu ofiodłáli/

werset: 28 iáchał y nálazł

25: ciało iego vmárłe áno leży [!] ná drodze/ á o=

26: slá y Lwá ftoiące przy cieie: Lew áni ciá=

27: łá vmárłego żarł/ áni ofłá obráził.

werset: 29 Wziął

28: tedy Prorok ciało mężá Bożego/ włożył

29: ná ofłá/ á wrociwšy sie przyniofl ie do miá

30: Itá áby plákali nád nim.

werset: 30 Y pogrzebł go w

31: grobie swoim: y plákáli nád nim: Ach ách

32: moy brácie.

werset: 31 A gdy go oplákáli/ rzekł do sy=

33: now swoich: Gdyć vmrę pochowaycie mię

34: w grobie w ktorym mąż Boży leży: wedle

35: kości iego połóżcie kości moie.

werset: 32 Boć zápra

36: wdę wypeñniálie flowá Boże/ kthore mo=

37: wił w rzeczy Páńskiey przeciwko ołtarzo=

38: wi ktory iełt w Bethel/ y przeciwko wšy=

39: Itkim Bożnicam bałwánow kthore łá w

40: miešciech Sámáryiey.(marg) 4.Reg: 23. (-)

werset: 33

41: Po thym vpominániu nie náwrocił sie

42: Ieroboám od drogi swoiey nágoršsey/ ále

- 43: owśsem przeko náczyńił kapłanow bál=
44: wáńfkich z nápodleyśfego ludu: ktho iedno
45: chciał nápełniał **reke** [!] iego/ y stáwáł sie ká=
46: płanem wyfokich.

werset: 34 | A z tey przyczyny zgrze=

- 47: śzył dom Ieroboámow/ y wywrocon ielth/
48: y wygładzon z ziemie.

rozdział: 14

Cap. 14.

- 49: Ahiás Prorok żenie Ieroboámowey prorokuie
50: przyśzłe á złe rzeczy/ o śmierći Ieroboámowego śy=
51: ná/ y fámege/ O Nádábie Krolu/ O grzechach Iud=
52: fkich/ prze kthore Pan nieprzyiaćielá ná nie przepuś=
53: cił/ kthory wylupił kościoł Boży w Ieruzálem/ O
54: śmierći Roboámá y námiańtku iego. (*marg*) 4.**Reg:** 8. (–)

werset: 1

- 55: **T**Egoż czáfu rozniemół sie Ie=
56: roboámowi śyn iego Abia.

werset: 2 | Te=

- 57: di rzekł Ieroboám żenie swoiey
58: wśtań odmieńze śśáty/ by ćie nie

poznano

strona: Bb6v

Trzecie Księgi Kroliewskie.

kolumna: a

- 1: poznano byś była żoną Ieroboámową: idź
2: że do Sylo/ gdzie ielst Ahiás prorok kthory
3: mi mowił/ że mam krolować nád tym lu=
4: dem. (*marg*) 3.**Reg:** 11. (–)

strona: Cc2v

Trzećie Kxięgi Krolewkie.

kolumna: a

rozdział: 17

werset: 23

- 1: Wziął tedy Eliafz ono dziećię/ y zniofl ie
2: z fwego pokoyká ná doł/ dał ie **mátcę** [!] ie=
3: go/ rzekąc: Otoż żyw ieft fyn twoy.

werset: 24 Y rzekłá

- 4: niewiálta do Eliaffá. Terazem po thym
5: poználá żeś ty ielth mąż Boży/ á flowo
6: Páńskie w vftach twoich prawdziwe ieft.

rozdział: 18

Cap. 18.

- 7: Eliafz vczinił że defzcz fpadł na **ziemię** [!] / Abdiás fto
8: Prorokow żywił czáfu głodu/ Offiáry offiárowáli
9: kxięzá Bálwáńscy/ y Eliafz tefz: Eliaffowę offiárę
10: ogień zniebá **zapalił** [!] / á Bálwáńskich nie/ Eliafz pobił
11: kxiędze bálwáńkie/ á defzcz vczynił.

werset: 1

- 12: **P**O wielu dni/ ftháło fie flowo
13: Páńskie do Eliaffá/ roku **trzećie**^{gº}/
14: mowiąc: idź/ Vkafzże fie
15: Achabowi/ ábym dał defzcz ná
16: **ziemię**.(marg) **Iácoli: 5. (-)**

werset: 2 Szedł Eliafz áby fie vkazał Achábo

- 17: wi á był okrutny głod w Sámáryiey.

werset: 3 Y we

18: zwał Krol Acháb Abdiáffá rządzcę á sprá

19: wcę domu fwego. A ten Abdias bał fie Pá

20: ná Bogá barzo.

werset: 4] Abowiem gdy zábijałá Ie

21: zabel Krolowa proroki Páńskie/ on zeb=

22: rawfzy ich što/ pokrył ie w iáfkiniach pięć=

23: dziefiáth a pięćdyefiáth y podeymował ie á

24: żywił chlebem y wodą. (marg) **Math:** 10. (-)

werset: 5] Rzekł thedy Acháb

25: do Abdiaffá/ Idz do wfzyfthkich fudnic/ y

26: do wfyfthkich padołow/ áwobyfmy wfzdy

27: mogli kędy náleść tráwę/ á záchowác ko

28: nie y muły/ áby tak iuz do końcá dobytek nie

29: záginał.

werset: 6] Y rozdzielili miedzy fie krainy kto

30: re mieli fchodzić: Acháb fíedł iedną drogą/

31: á Abdias iną drogą oľobno.

werset: 7]

32: A gdyż był Abdyas ná drodze/ potkał fie

33: fnim Eliafz: ktory gdy go poznał/ vpadł ná

34: oblicze fwe/ y rzekł: Y tyżeś iefť pánie moy/

35: Eliafz?

werset: 8] Iemu Eliafz odpowiedziál/ Ia.

36: Idź/ powiedzże Pánu fwemu/ Iefť tu E=

37: liafz.

werset: 9] A on rzekł: Cożem záwinił przeciwo

38: tobie/ że mię wydáiefz flugę fwego w ręce

39: Achábowe żeby mię zábil?

werset: 10] Żyw iefťh Pan

- 40: Bog twoy/ że nie máłz iuz narodu áni kro=
41: leftwo/ gdzieby nie flał Pán moy ciebie ffu
42: káiąc: Aże wlfyfcy powiádáli: Niemáłz go v
43: nas: Záwiązał káždy narod y koźde Krole
44: łtwo przyfięgå/ przeto żeś nie był náleżion

werset: 11

- 45: A teraz mnie każełz/ Idź/ á powiedz Panu
46: Iełt tu Eliafz.

werset: 12 A fkoro ia odehydę od ciebie

- 47: Duch Páńki zániefie cie ná ine miełce
48: ktore^{go} ia nie wiem: á ia wfłedłfy powiem
49: Achabowi/ więc iełli cie nie náydę tedy on
50: mnie zábije: á fluga thwoy boi fie Páná
51: Bogá wnet z młodości fwoiey.

werset: 13 A zać nie

- 52: oznáymiono tobie Pánu memu/ com v=
53: czynił gdy mordowála Iezábel Krolowa
54: Proroki Páńkie/ zem záchował fkrywłfy
55: łtho mężow prorokow Páńkich/ pięcdzie=
56: liąt á pięcdziefiąt po iáłkiniách/ y żywiłem

kolumna: b

- 1: ie/ chlebem y wodą?

werset: 14 A thy teraz mnie mo=

- 2: wiłz/ Idz/ á powiedz Panu tve^{mv} / Iełt tu
3: Eliafz: áby mie tym rychley zábił [!]

werset: 15 y/ rzekł E=

- 4: liałz: Zyw iełt Pan Załtępow/ przed ktho=
5: rego obliczym łtoię/ żeć fie dziś Achábowi
6: vkażę:

werset: 16

7: Szedł tedy Abdiás przeciwko Achábo=

8: wi/ y oznaymił mu: I przyźedł Acháb na

9: przeciw Eliaffowi.

werset: 17 A gdy go wyzrzał/

10: rzekł: A tyżes to iest co burzysz lud Iśráel=

11: Źki?

werset: 18 On mu odpowiedział: Nie iam ząbu

12: rzył á ząfmućił lud Iśraelfki/ ále ty/ y dom

13: oyca thwego/ żeście opuścili rofkazania

14: Pánkie/ á vdaliście fie zą Báálim.

werset: 19 Wízá=

15: kofz iednák pošli theras/ á zgromadz ku

16: mnie wżysztek lud Iśraelfki ná gorę Kár=

17: melu/ y proroki báálowe kthorych iest puł=

18: pięćá ftá: y Gáiove proroki czteryśthá/

19: ktorzy iádaią z ftołu Iezábel.

werset: 20 Pošla Achab do wżysztkich synow Iśrá

20: elfkich/ y zgromádził Proroki one ná go=

21: rze Kármelu.

werset: 21 Przyśtąpiwższy tedy Eliaź do

22: wżysztkiego ludu Iśraelfkiego/ rzekł: Y do

23: kądże będziecie chromi ná obie śtronie?

24: Ieśliże Pan iesth Bogiem/ náśláduyćiesz

25: go: á iefli Báál/ idźćiesz zą nim.(*marg*) **Amos: 7. Iere: 4. Iofue: 24.** (-)Nie odpo=

26: wiedział mu ná to lud Iśraelfki ni fłowá.(*marg*) **Roma: 11.** (-)

werset: 22

27: Potym rzekł ząfie Eliaź do ludu: Iam ie=

28: den śam zośtał Prorok Pánki/ á prorokow

29: Báálowych/ ieft czteryftá y pięćdziefiáth

30: mężow: á prorokow tež leśnych ieft cztery

31: ftá.

werset: 23 Niechafz nam będą dáne dwa woły:

32: Niechafz łobie eni obiorą wołu iednego/

33: á zrąbawłzy go w kęfy/ niechay włożą ná

34: drwá/ ognia niepodkládáiąc: A íá tež roz

35: łiekam drugiego wołu ná łsthuiki/ y włożę

36: ná drwá/ á ognia nie podłożę.

werset: 24 Wzyway =

37: ćiefz wy imion Bogow wálłfych: á ía będę

38: wzywał imieniá Pána Bogá łwego. A

39: Bog ktory wyłłucha przez ogień/ ten nie =

40: chay będzie Bogiem.

41: Odpowiedziál włłyftek lud/ y rzekł: Bár

42: zo dobry ieft wyrok/ ktory powiedziál Eli =

43: afz.

werset: 25 Rzekł tedy Eliafz prorokom Báál. O =

44: bierzcie łobie wołu iednego/ vczyńcież wy

45: pierwey/ bo was więcej ieft: íuż wzywáy =

46: cie imion Bogow wálłfych/ á ognia nie

47: podkládaycie.

werset: 26 Ktorzy gdy wzięli [!] wolu/ kto

48: rego im był dął [!] / offiarowáli go y wzywáli

49: imieniá Báálowego [!] począwłły od zarán =

50: ku aż do południá/ mowiąc: Báál wyflu =

51: chay nas. A nie było áni głófu/ áni ktho by

52: im odpowiedziál: y łkákáli przez ołtharz

53: ktory byli vczynili.

werset: 27 A gdy już było południe:

- 54: Iśfydził á pośmiewał sie śnich Eliafz/ mo=
55: wiąc: Wołayćie iedno więtflym głofem:
56: Boć wálz Bog ieft/ á podobno też teráz
57: Ikiem mowi/ álbo iefth gdzie w gośpodzie/
58: álbo ná drodze/ álbo też Ipi/ trzeba go obu
59: dzić.

strona: Cc5

3. Regum.

kolumna: a

rozdział: 21

werset: 20

- 1: Tedy rzekł Acháb do Eliafzá: Zażes mie
2: kiedy **nálazł** [!] nieprzyiaćielem tobie? Ktory
3: rzekł: Nálazłem/ w ten Ipofof yżes sie zá=
4: przedał ábyś czynił zło przed **oblicznością** [!]
5: Páńfką. Toć powiáda Pan Bog:(*marg*) 4.**Reg:** 9. **Ofe:** 1. (-)

werset: 21 Otho ia

- 6: przywiodę ná cię złe rzeczy/ y wyznę potom
7: Itwo twoie/ y wybije z rodu Achábowego
8: więźniá/ y ná oftátecznieyśfego z Ifráelá/
9: aż do mokrzącego ná ściáne:

werset: 22 y vczyńię dom

- 10: twoy/ iáko dom Ieroboámá Iyná Nábá=
11: thowego/ y iáko dom Báázy Iyná Ahiáfo=
12: wego: żes ták czynił/ ábyś mię ku gniewu
13: poruśfył/ y przywiodłes o grzech lud Ifrá=
14: elśki.

werset: 23 Ale y o Iezabel mowił Pan/ rzekąc:

15: Pśi będą źrzeć Iezabel ná polu Iezráhel.(*marg*) 4.**Reg:** 9. 3.**Reg:** 14. 15. et 16. 1.**Mach:**

1. (-)

werset: 24

16: Ieŕfli vmrze Acháb w mieście/ ziedzą go

17: pśi: A ieŕfli vmrze ná polu/ rozthárgáią go

18: ptacy powietrzni/

werset: 25 á ták niebył żaden ták

19: drugi iako Acháb/ ktory záprzedan ieŕt á=

20: by czynił złe przed oblicznością Pána Bo=

21: gá: Bogu podeŕczwáłá Iezabel żoná ie^g/

werset: 26

22: y ítał ŕie obrzydliwym/ ták dálece/ że ŕie v=

23: dał zá Báłwany ktorych byli náczynili A=

24: moreyczykowie/ á ktore był vyplenił Pan

25: Bog przed obliczym ŕynow Iŕráelŕkich.(*marg*) **Nume:** 21 (-)

werset: 27

26: A gdy vŕlyŕiał Achab te mowy/ rozdárł

27: ná ŕobie odzienie/ á oblokł ŕie we włofie=

28: nice/ y poŕcił/ á ípał ná worze/ y chodził

29: zwiefiwłŕy głowę.

werset: 28 Y ítháłá ŕie záŕ rzecz

30: Páńŕka do Eliaŕzá Thezbitczyká/ mowiác:

werset: 29

31: Widziałżeŕ Achábá/ iáko ŕie vpokorzył á

32: poniżył przedemną? Przetoż ponieważ że

33: ŕie thák vpokorzył á poniżył dla mnie/ iuŕz

34: nieprzywiodeŕ thych złych rzeczy nań zá ży=

35: wotá iego: Ale zá dni ŕyná iego/ przywio=

36: deŕ te złe rzeczy ná rod iego.

rozdział: 22

Cap: 22.

- 37: Ziácháli fie ípołu Krol Acháb y Iozáphát áby cią
38: gnęli ná woynę/ Prorocy fálełfni fortune rzeczy o=
39: biecowali/ á Micheafz niefortunne/ y był przeto wía
40: dzon do kazni/ á **zábit** [!] Acháb ná tey woynie.

werset: 1

- 41: **A** Gdy iufz minęły trzy láthá w
42: ktore niebyło woyny miedzy Sy
43: ryą y Iíráelem:

werset: 2 Trzeciego roku

- 44: przyiáchał Krol Iofáfát Iud=
45: fki do Krolá Iíráelkiego.(*marg*) **2.Par: 28.** (-)

werset: 3 Y rzekł Krol If

- 46: ráelłki do fluzebnikow íwoich. Cofz za nie=
47: wiecie iz náffe ieft Rámoth Gáláád cze=
48: mułz ták zániedbawamy dobyć go zás z rę=
49: ki Krolá Syriyłkiego?

werset: 4 Y rzekł do Iofá=

- 50: phátá Poiedziefz telz femną ná woynę do
51: Rámoth Gáláád?(*marg*) **4.Reg: 3.** (-)

werset: 5 Odpowiedział Iofá=

- 52: phát Krolowi Iíráelkiemu: Iáko ia ie=
53: ítem/ ták y ty/ á lud moy y lud twoy iedno
54: fą/ takiefz iezdni moi y iezdni twoi. Y rzekł
55: Iofáfáth do Krolá Iíráelkiego: Profzę
56: cie/ popytay fie pierwey dziś ná flowá Bo
57: że.(*marg*) **1.Reg: 23. 2.Reg: 2 et 21.** (-)

werset: 6 Zgromádził tedy Krol Iíráelłki proro

kolumna: b

- 1: kow około cztherzy fthá mężow/ y rzekł do
2: nich: Mam sie puścić á wyiáchác ná woy=
3: nę do Rámoth Galáád/ czyli mam themu
4: dáć pokoy. (*marg*) 3.**Reg:** 18. (-)Ktorzy mu odpowiedzieli: Wy
5: iedź/ dać ie záiſte Pan w ręce Krolewskie.

werset: 7

- 6: Y rzekł Iofáfát: Niemálz tu kthorego
7: proroká Páńskiego/ ábyzmy zopytáli prze
8: zeń?

werset: 8 Y rzekł Krol Iſráelſki do Iofáfáth:

- 9: Zoſtał ielſcze mąż ieden/ przez kthorego
10: możemy ſpythác Páná/ ále iac go mam w
11: nienawiſci/ że mi nic dobrego nie proro=
12: kuye/ á owłſem zówždy źle/ zowią go Mi=
13: cheafz ſyn Iemlá. Rzekł Iofáfát do nie^{go}:
14: Niemow ták Krolu.

werset: 9 Wezwał tedy Krol

- 15: Iſráelſki komorniká iednego/ y rzekł mu:
16: Poſpiez ſie/ przywiedzze mi Micheafzá ſy=
17: ná Iemlowego.

werset: 10 A Krol Iſráelſki/ y Io=

- 18: záfáth Krol Iudſki/ ſiedzieli káždy ná ſto=
19: licy ſwey Krolewskiej/(*marg*) 2.**Par:** 18. (-) oblokłſy ſie w ſzáty
20: Krolewskie/ ná placu **wcdle** [!] brany Sámá
21: riyſkiej/ á wſſyłcy prorokowie prorokowá=
22: li przed nimi.

werset: 11

- 23: Vdziałł thez ſobie Sedekiafz ſyn Chá=

24: náán rogi żelázne/ y mowił: To mowi Pan

25: Temi rogámi żeláznemi będzieŝ przemiá=

26: tał ziemię Syriyfką/ áleŝ ią fkázifz.

werset: 12] A wífy=

27: Itcy prorokowie iednoŝtáynie prorokowá=

28: li/ mowiác: Wyiedź Krolu do Rámoth

29: Gáláád/ á iedź fortunnie/ á dać ie Pan w

30: ręce twoie.

werset: 13] A poŝeł ktory był ŝzedł po Mi=

31: cheaŝá/ mowił do niego rzekác: Otho

32: wífyItcy prorokowie iednoŝtháyną nową/

33: wífyItko dobre prorokuią Krolowi/ zgodź

34: ŝie teŝ thy ŝnimi/ á mow takieŝ dobre rze=

35: czy.

werset: 14] Rzekł do niego Micheaŝ: Zyw ieŝth

36: Pan Bog/ iż cokolwiek mi Pan powie/ to

37: będę mowił.(*marg*) 2.**Par**: 18. (-)

werset: 15] Y przyŝedł do Krolá/ y rzekł

38: do niego Krol: Micheaŝfu/ mamyli wyiá=

39: cháć do Rámoth Gáláád ná woynę/ czyli

40: dać temu pokoy? Kthoremu on odpowie=

41: dzieł. Iedź/ á ciągni forthunnie/ bo dać

42: Pan Bog nieprzyaciela w ręce Krolew=

43: ŝkie.

werset: 16] Y rzekł záŝ Krol do niego: Po wtore

44: y po trzećie po przyŝiegam cię/ byŝ mi nic

45: niepowiádał iedno co ieŝt prawdá/ w imię

46: Pána Boga.

werset: 17] Toż on rzekł: Widziałem

- 47: wślyftek lud Ifráelſki/ á on ſie rozbieżał po
48: gorách/ iákoby owce gdy páłterzá niemáľz:
49: Y rzekł Pan: Niemáią ći Páná/ niechże
50: ſie kaźdy náwroći do domu *fwe*^{g0} w pokoiu.

werset: 18

- 51: Rzekł tedy Krol Ifráelſki ku Iofáffá=
52: towi: Zażem ći niepowiedział/ żeć on mnie
53: nigdy nic dobrego nie prorokuie/ iedno
54: záwždy co złego?

werset: 19 A on ieśćże ktemu przy=

- 55: dáiąć/ rzekł: A przethoľz ſluchay coć mowi
56: Pan: Widziałem Páná ſiedzącego ná má
57: ieśtaćie ſwoim/ a wślyftek zaśtęp niebieſki
58: przy nim ſthoiący ná práwicy y ná lewicy:(*marg*) 2.**Par**: 18. (-)
59: Y rzekł Pan: Y ktoľz zwiedzie Achábá kro=
60: lá Ifráelſkiego by miał wyiáchác do Rá=

moth Gá=

strona: Cc5v

Czwarte Księgi
Kroliewſkie.

kolumna: a

- 1: moth Gáláád/ żeby tám zginął?

strona: Ddv

Czwarte Księgi Kroliewſkie.

kolumna: a

ksiega: 4.Reg

rozdział: 3

werset: 4

- 1: A Meśá Krol Moábſki/ chował bydła

2: bárzo wiele/ y plăcił Krolowi I fráelkie=

3: mu fto tyfięcy báránkow/ y fto tyfięcy bá=

4: ránow pośpołu z wełną ich.

werset: 5

5: Ale fkoró v=

6: márł Acháb/ zrzucił á zlámał przymierze

7: ktore miał z Krolém I fráelkim.(*marg*) 4.**Reg:** 1. (-)

werset: 6 Wyiá=

8: chał tedy Krol Iorám w on dzień z Sá=

9: máryey/ y zliczył wfyftek lud I fráelki.

werset: 7 Y

10: posłał do Iofáfátá Krolá Iudskiego/ mo

11: wiąc: Krol Moábki odftąpił odemnie/

12: wyiedz fenną przeciwko niemu ná woy=

13: nę. On odpowiedział: Wyiádę/ ktory moy

14: ieft/ ten tełz twoy ieft: lud moy/ lud twoy:

15: Y konie moie/ fą konie twoie. (*marg*) 3.**Reg:** 22. (-)

werset: 8 Y rzekł: Kto

16: rą drogą pociągniemy? On mu odpowie=

17: dział: Pufzczą Idumeyfką.

werset: 9 Ciągnęli tedy Krol I fráelki/ Krol Iud

18: fki/ y Krol Edom/ y obiácháli drogę zá

19: fiedm dni/ á niemieli wody w woyfku/ áni

20: bydłu ktore zá nimi gnano.

werset: 10 Y rzekł Krol

21: I fráelki: Och biádá/ biádá/ biadaż nam/

22: zgromádził nas Pan Bog trzech Kro=

23: low/ by nas wydał w *rece* [!] Moábkie.(*marg*) 3.**Reg:** 22. (-)

werset: 11 Y

24: rzekł Iofáffát: Iestli thu gdzie Prorok
25: Páńki/ ábyfmy profili Páná Bogá prze=
26: zeń? Tedy odpowiedział ieden z flug Kro=
27: la Ifraélfkiego/ Iest thu Elizeufz fyn Sá=
28: ffátow/ co więc nálewał wody ná ręce E=
29: liaffowe.

werset: 12 Y rzekł Krol Iofáffát: Iest przy

30: nim mowá Páńká. Y zełli do niego Krol
31: Ifraélfki/ y Iofáffát Krol Iudfki/ y Krol
32: Edom.

werset: 13

33: Y rzekł Elizeufz do Krolá Ifraélfkiego:
34: Co ty małz femną? Idź do prorokow oycá
35: íwego/ y máthki thwoiey. Krol przed
36: íe Ifraélfki rzekł kniemu: Czemu Pan
37: zgromádził tych trzech Krolow/ żeby ie
38: wydał w ręce Moábkie?

werset: 14 Odpowiedział

39: Elizeufz: Zywie Pan Załthępow przed
40: kthorego oblicznością ítoię/ że bych íe nie
41: wtydził oblicza Iofáffát Krolá Iudfkie^{g0}/
42: nie fluchałbym cie/ ánibym ná cie poyzrał.

werset: 15

43: Ale iuz theraz przywiedzcie mi ípiewaká.
44: A gdy ípiewał on ípiewak (píálmy Boże)
45: ítála íe nád nim ręká Boża/ y rzekł:

werset: 16 Tho

46: mowi Pan/ zdiálaýcie przy tym ítrumie=
47: niu doły yprzykopy.(*marg*) 3.Reg: 17. et 18. (-)

werset: 17 Bo thák powiáda

- 48: Pan. Nieuźrzyćie wiátru/ áni dżdźá/ á
49: tho łożyśsko będzie pełne wody/ y będziećie
50: pić/ y wy łámi/ y czeladz wálśá/ y dobytki
51: wálfe.

werset: 18 A ielśczęć ná thym nieprzełtáie do=

- 52: broć Páńka: ále ielśczęć nád tho da Pan
53: Bog niepryiacielá wálśego Moábczyká w
54: ręce wálfe.

werset: 19 Y dobędziećie káźdego miálthá

- 55: obronnego/ á fkáźićie káźde miałto wybor=
56: ne/ y káźde drzewo dawáiące owoc wy=
57: tniećie/ y wólśyłtkie łhudnie záfypiećie/ y
58: káźdą rolą co wybornieyśśá zámieecie ká=
59: mieńmi.(*marg*) **Deu: 20.** (-)

werset: 20

- 60: A gdy było ráno/ gdy mieli zwyczaj of=

kolumna: b

- 1: fiary offiarować/ álic wody przyplýnęły po
2: drodze Edomśkiey/ y nápełnioná ielth źie=
3: miá wodámi.

werset: 21 A wólśyfcy Moábitowie wfly=

- 4: łśawólśy/ że przyćiągnęli trzy Krolowie á
5: by ná nie wálczyli/ zwołáli wólśyłtki boiow
6: niki/ ktorzy wólśyfcy byli przepaláni rycer=
7: łkiem pásem po wierzchu/ y łthanęli ná
8: łwych gránicach.

werset: 22 A wíthawólśy ráno/ gdy

- 9: iuź łlońce wzełślo nad wodámi/ wźrzeli

10: Moábitowie przeciwko łobie wody czer=

11: wone iáko krew/

werset: 23 y rzekli: Krew to iest od

12: mieczá/ pewnie ci tám Krołowie boiowá=

13: li przeciw łobie/ y posiekli sie fámi mie=

14: dzy łobá ieden drugiego: á thák teraz že sie

15: miey ku korzyści ludu Moábki.

werset: 24 Y rzućili

16: sie do obozu Ifraelkiego: A ruszywšy sie

17: lud Ifraelki poráził Moábity: á oni wnet

18: vćiekli przed nimi. Przyćięgnęli potym ci

19: co byli zwyciężyli/ y pobili Moábity/

werset: 25 y miá

20: ítá ich pokázili:/ y káždá rolá co lepšá ká=

21: mieńmi zámiotáli: y wšyłtkie łudnie záfy

22: páli/ y wšyłtkie drzewá owocne wycięli/

23: ták že tylko parkány lepione zołtály: Y ob

24: toczyli miáłto proczárzmy/ á wielką część

25: go zburzyli.

werset: 26 Co gdy vřzał Krol Moábki/

26: že iego nieprzyiáciele przemogły/ wziął z

27: łobá łiedm łeth mężow z mieczmi [!] / áby sie

28: wdárli do Krolá Edom/ ále niemogli.

werset: 27

29: Pochwyćiwšy potym łyná łwego pierwo=

30: rodzonego/ ktory miáł po nim krolowác/

31: offiárowal go zupelná offiárę na murze:

32: Y łtháło sie rozgniewánie wielkie w ludu

33: Ifraelkim/ y tudziesz wnet odćięgnęli od

34: niego/ y wrocili sie do ziemie swoiey.

rozdzial: 4

Cap: 4.

35: Cuda ktore Elizeusz uczynil/ Oleiu rozmnozenie/

36: Nie plodney porodzenie/ Vmarlego wkrzeszenie/ kar

37: mie gorzkiey w slodkie obrocenie/ y chleba przyspo=

38: rzenie.

werset: 1

39: **N**iewialta iedna z zon Proroc=

40: kich woiala na Elizeusza/ mo=

41: wiac: Sluga twoy/ a maz moy

42: vmarl/ a ty lam wiesz ze sluzeb=

43: nik twoy bal sie Pana Boga: Otoz teras

44: przyssedl na mie wierzyciel y chce mi wziac

45: w dlugu dwu synow moich/ aby mu sluzyli.

werset: 2

46: Rzekl do niey Elizeusz: Coz chcesz po mnie

47: zebymci uczynil? Powiedzze mi co masz w

48: twym domu? Ona odpowiedziala: Nie=

49: mamci nic vboga sluzebnica twoia w do=

50: mu moim/ iedno troche Oleiu cobych sie

51: im mazala.

werset: 3 Rzekl iey: **Idz [!]** / napozyczayze

52: od wflech sladiow swoich **naczynia [!]** pro=

53: znego nie malo.

werset: 4 Wnidzze a zamkni o sobie

54: drzwi/ gdy iuz w domu bedziesz ty y synowie

55: twoi: nalezyze oleiu tego co masz we wfylt=

56: kie ty sledy/ a gdy pelne beda wezmiesz.

Szlá

strona: Dd2

4. Regum.

grafika

kolumna: a

werset: 5 Szlá oná niewiáltá/ y zámknęła drzwi o sobie y o syniech swoich: Oni dodawali naczyniá/ á oná nálewála.

Dd ij

tayže/

strona: Dd4

4. Regum.

kolumna: a

rozdział: 7

werset: 5

- 1: Powítali tedy w wieczor áby ífli
- 2: do woýłká Syriyfkiego. A gdy przyśfli do
- 3: przodku obozu Syriyfkie^{go} / nienálezli tám
- 4: nikogo.(*marg*) 2.**Mach**: 5. **Efaie**: 13. (-)

werset: 6 Bo był pan bog dopuścił ná woý

- 5: fko Syriyfkie/ że flyśfeli ífum á trzałk wo=
- 6: zow y iezdnych/ y woýłká wielkiego: Y rze=
- 7: kli ieden do drugiego: Oto Krol Íráel=
- 8: fki náiał **fokie** [!] przeciwko nam Krole/ E=
- 9: teyfkiego y Egipťkiego/ y przywiodł ie na
- 10: nas.

werset: 7 Ruffywłfy fie tedy w nocy/ vćiekli: zo=

- 11: ítáwiwłfy namioty/ konie/ y ofly w obozie:
- 12: á fami vćiekly thylko chąc fwe żywoty zá=

kolumna: b

- 1: chowác.

werset: 8] A ták gdy przyśfli oni trędowaći

- 2: ná przodek obozá/ weśfli do iednego Na=
3: miotu/ támże iedli y pili: y zâbráli z tam=
4: tąđ Srebro/ złoto/ y ślátý/ y śfli precz á po=
5: chowáli the rzeczy: y zás fie wroćiwśfy/ śfli
6: do drugiego Namiotu/ tákże też z támtąđ
7: zâbrawśfy/ pokryli.

werset: 9] Y rzekli ieden do dru=

- 8: giego: Nie dobrze czynimy/ ábowiem ten
9: dzień ieśt dobrej nowiny. Ieśliż będziem
10: milczeć/ á nie powiemy aż ráno/ będziem
11: ze złości karani: Podźmy oto/ á powiedz=
12: my tę rzecz ná dworze Krolewśkim.

grafika

kolumna: a

werset: 10]

- 1: A gdy iusz przyśfli do brany mieyśkiey/
2: powiedzieli im mowiąc: Szliśmy byli do o
3: bozu Syriyśkiego/ y nienálezliśmy tām żad
4: nego człowieká/ iedno thylko konie á ofly
5: przywiązáne/ a namoty rozbite.

werset: 11] Szli te=

- 6: dy bronni/ y oznáymili to ná páłacu Kro=
7: lewśkim wśfedy wnątrz.

werset: 12] Krol powśtawśfy

- 8: w nocy/ rzekł do ślug swoich: **Páwiadam [!]**
9: wam coć to nam vczynili Syriyczykowie/
10: Wiedzą dobrze żeśmy w wielkim głódzie/
11: przetoż wyśfli z obozu/ á pokryli fie po po=

12: lu/ thák fobie mowiąc: Gdy sie wytoczą z

13: miáltá/ poimamy ie żywo/ á pothym fnád=

14: nie wnidziemy do miáltá.

werset: 13 Odpowiedzał [!] ie

15: den z flúžebnikow ie^{go} / Weźmi [!] tę pięć koni

16: ktora iefzćze [!] zoftála w mieście/ boć ich iuž

17: iácy thylo we wfýftkim ludu Ifráelkim/

18: ine wfýftkie poiedziono/ á pofláwfy/ mo=

19: žym sie tego dowiedzieć.

werset: 14

20: Przywiedziono tedi dwa konie/ y poflá

21: Krol do obozu Siryfkiego/ mowiąc:

22: Iedźcie/ wyfłpieguyćiefz.

werset: 15 Kthorzy iacháli

kolumna: b

1: po nich áž do Iordánu: á otho wfłedy po

2: drodze było pełno ffat/ y náczyniá/ kthore

3: miotáli od siebie Syryczykowie gdy fobą

4: trwożyli: Wroćiwfy sie poflowie dáli fprá

5: wę Krolowi.

werset: 16 Lud potym wytoczywfzy sie

6: rozerwał á rozebrál oboz Siryifki: Y byl

7: korzec máki biały zá ieden Státer/ á dwa

8: ięczmieniá/ zá ieden ftáter/ według fłowá

9: Páńfkiego. (marg) 4.Reg: 7 (-)

werset: 17

10: A ono Kxiążę ná ktorým sie Krol zwykł

11: podpieraćć/ poftánowił był Krol w bronie:

12: kthorego vtłoczyłá tłuścza w bronie/ y v=

13: márł: według onego iáko mówił mąż Bo=

14: ży/ kiedy był Krol do niego ziechał.

werset: 18 Y ítáło

15: íe według mowy człowieká Bożego/ kto=

16: rá mówił do Krolá/ kiedy rzekł: Dwa kor=

17: cá ięczmieniá będą zá ieden Státer/ á ko=

18: rzec mąki Biáley zá ieden Státer: o tym=

19: że czáíe iutro/ w bronie Sámáriyfkiej:

Dd iiij

być co

strona: Dd6v

Czwarte Księgi

Kroliewskie.

kolumna: a

rozdział: 10

werset: 32

1: Zá thychże dni począł sobie Pan cknąć á

2: ítyfkowác nád I fráelem: A przetośz też poráził [!]

3: íe Házáel we wílech gránicach I frá=

4: elfkich: począwífy

werset: 33 od Iordanu ku wíchodu

5: flońcá/ wífyíthkę ziemię Gáláád/ y Gad/ y

6: Ruben/ y Mánáse/ od Aroer kthore íeft

7: nád ítrumieniem Arnon/ y Gáláád y Ba=

8: zan.

werset: 34 A oítátek flow Iehu/ y wífyítkie íprá=

9: wy/ y moc iego/ wypíáne íą w księgach

10: Słow y dni Krolow I fráelfkich.

werset: 35 Y zafnáł

11: Iehu z oycy íwemi/ y pogrzebli go w Sá=

12: máriyey/ á po nim Krolował Ioáchaz fyn

13: iego/

werset: 36 á dni wśfyłtkiego Krolowánia iego

14: nád Ifráelem/ w Sámariyey/ ośm á dwa=

15: dzieściá lat.

rozdział: 11

Cap. 11.

16: Atália chcąc sámá Krolowác/ zbiłá fyny Krolew

17: łkie/ ále potym zá íprawá Ioiády kápłaná zábithá/ a

18: Ioáz Krolew Iudłkim poštánowion/ Kościół y ob=

19: rázy Baal bálwáná popfowáne.(*marg*) 2.**Par**: 22. (-)

werset: 1

20: **A** Atália zaś mátká Ochozyafzo

21: wá/ wżrzawłfy że fyn iey vmarł

22: wftála/ y pobiła wśfyłthko ple=

23: mię Krolewłkie.

werset: 2 Tedy Iofábá

24: íiostrá Ochofialłowá wlańná

25: dziewczká Krolá Iorám/ porwawłfy Ioa=

26: ía fyná Ochofyalłowego/ vkrádlá go z po=

27: írzodku fynow Krolewłkich ktore zábijano

28: y mamkę iego z komnáty gdzie legáli: y íkry

29: íá go przed Atalią/ by go nie zábilá.

werset: 3 Y był

30: przy niey ffeść lat potháiemnie w domu

31: Páńłkim. A Atália Krolowála ná ziemi

32: íiedm lat. (*marg*) 2.**Par**: 23. (-)

werset: 4

33: Siodmego roku pošłá/ íobie Ioiáda

- 34: kápłán/ po Rycersthwo y Sethniki/ y w
35: wiodł ie łobie do kościoła Pánłkiego/ y v=
36: czynił fnimi smowę: á poprzyfiągłfy ie w do
37: mu Pánłkim/ vkazał im fyná Krolewłkie=
38: go/

werset: 5 Y przykazał im/ mowiac: Tá iest rzecz

- 39: którą maćie czynić:

werset: 6 Trzećia część was nie

- 40: chay w nidzie w Sobbotę/ y niech trzyma
41: łtraż domu Krolewłkiego: A wtora trze=
42: ćia część/ niechay będzie v brány Seir: A
43: ołthátnia trzećia część niechay będzie v
44: brány/ ktora iest zá miełłkaniem Páwezni
45: kow: y będziećie łthredz czuynie domu
46: Meła.

werset: 7 A dwie części z was włłfyłtkich kto=

- 47: rzy Sobbothę wychodzićie/ niechay będą
48: ná łtraży v domu Pánłkiego przy Krolu.

werset: 8

- 49: Y obłtąpicie go/ máiac oręża w rękach wá
50: łłych. A iestliby kto (obcy) włłfedł do zágro=
51: dzenia kościelnego/ Nich będzie zábitł:
52: á będziećie przy Krolu ták wchodzącym/
53: iáko wychodzącym.(*marg*) 2.Par: 23. (-)

werset: 9 Y vczynili Setnicy ná

- 54: włłsem/ ták iáko im był rołkazał Ioiáda ká
55: płan. A wziąwłly s łobą káždy męże łwoie

kolumna: b

- 1: ktorzy przychadzáli ná Sobbotę/ z themi

2: ktorzy iuz fli po Sobboćie/ przyfili do Io

3: iady káplaná.

werset: 10] A on im dał włócznie y zbro

4: ie Krolá Dawidá/ ktore były w domu Pán

5: fkiem.

werset: 11] Y ftánęli wflyfcy máiąc oreža w rę=

6: kach fwoich po práwey ftronie kościoła/

7: aż do lewey ftrony ołtharzá y domu/ około

8: Krolá.(*marg*) **Deute: 17.** (-)

werset: 12] Y wywodfily onego Krolewicá/

9: włożył nań koronę/ y świadectwo: także ij

10: vczynili Krolem/ y pomázali: á kláfkáiąc

11: rękómá/ mowili: Zyw bądź Krolu.

werset: 13]

12: Vfilyfawfily Atália zgiełk ludu biezące=

13: go/ weflá między tłuśczą do kościoła Pán

14: fkiego/

werset: 14] vzrzála Krolá ftoiącego ná máie=

15: ftaćie według obyczáiu/ á przy nim fpiewa

16: ki/ y trębáczę/ y wflyftek lud źemie wefelą=

17: cy fie/ y trąbiący: Rozdárily ná łobie fwe

18: fłaty/ záwołála. Zbuntowanie/ fprzyfije=

19: nie. (*marg*) **2.Par: 23.** (-)

werset: 15] Y przykázał Ioiádá Setnikom ktorzy

20: byli nad woyskiem/ rzekąc: wywiedzćie iá

21: z kościoła/ á ktokolwie zá nią poydzie/ zá=

22: biyćie ij mieczem. Bo powiedział był ká=

23: płan: Niechay nie będzie w kościeli Pán=

24: fkim zábitá.

werset: 16 Y włożyli ná nię ręce/ y wypch

25: nęli ią ná drogę kędy konie chodzą/ wedle

26: pálacu/ y támże iest zábitá.(*marg*) 2.**Par**: 23. (-)

werset: 17

27: **V**čzynił [!] thedy Ioiádá kápłán przymie=

28: rze miedzy Pánem/ y miedzy Krolem/ y lu

29: dem/ áby był ludem Pánńkim/ Y miedzy

30: krolem y ludem.

werset: 19 Wśfedł potym wśfytek lud

31: do kościoła Báál/ y pokázili ołtarze iego/

32: y obrázy bárzo podruzgotáli. Mátháná

33: tež kápłaná Báálowego zábili przed ołta

34: rzem. Y poštánowił Kápłan sraž przy do=

35: mie Pánńkim.

werset: 19 A wźiawśfy Setniki/ y sražel

36: ce/ y Páwezники/ y wśfytek lud/ wyprowá

37: dzili Krolá z domu Pánńkiego/ y weśfli ná

38: Páłac drogą ktora idzie do brony Páwe=

39: znikow/ y pořadził sie ná stolicy krolewśkiey

werset: 20

40: Y był weśoł wśfytek lud źemie/ y miáľtho

41: sie wśpokoilo. A Athália zábithá iest mie=

42: cžem w domu Krolewśkim.

werset: 21 W siedmi lat

43: był Ioás/ gdy pocžął Krolowác.(*marg*) 3.**Reg**: 1. (-)

rozdział: 12

Cap: 12.

44: Ioás ná opráwę kościoła Pánńkiego/ puścił

45: kápłanom pieniądze offiárne/ Házael Krol Syriy=

46: ſki chciał obiedz Ieruzálem/ Ioás Krol ſkárby koś=

47: ćielne pobráwſfy/ dał mu áby odciągnął od miáltá:

48: potym zábit od fluzebnikow/ ponim zoſtał Krolem

49: Amáliás.(*marg*) 2.Par: 24: (-)

werset: 1

50: **S**iodmego roku krolowánia Ie=

51: hu/ poczał Krolowác Ioás: á

52: Krolował czterdzieści lath w

53: Ieruzálem. (*marg*) 3.Par: 26. (-)

werset: 2 Imię máthki iego

54: Sebia/ z Berfábee. Y czynił Ioás dobrze

55: przed Pánem po wſfyłtkie dni w ktore go

56: vczył Ioiádá Kápłan.

werset: 3 Wſfákoſz przedię

Báłwá=

strona: Ee

4. Regum.

kolumna: a

1: Báłwánow ná gorách wyfokich nie poká=

2: żił: Abowiem ieſfcze lud offiarował/ y zápa

3: ły czynił ná tych gorách wyfokich. (*marg*) Exo: 30. (-)

Ee

Ioáchá=

strona: Ee3

4. Regum.

kolumna: a

rozdział: 16

werset: 8

1: A gdy ze=

2: brał Acház ſrebro y złoto/ ktore mogło być

3: náležieno w domu Páńskim/ y w fkarbiech

4: Krolewfkich: posłał dary Krolowi Afyriy=

5: fkiemu.

werset: 9] Ktory iednák przyzwolił woli ie=

6: go: Bo iáchawfły Krol Afyriyfi do Dámá

7: fku/ zburzył ij/ y zágnał one ktorzy w nim

8: mieffkáli do Cyrenen/ A Ráfymá zábił.(*marg*) **Efai: 8.** (-)

werset: 10]

9: Tedy iáchał Krol Acház w drogę prze=

10: cíwko Teglátffalázár Krolowi Afyriyfi

11: mu do Dámáfku á gdy vyżrzał ołtharz w

12: Dámáfku/ posłał Krol Acház do Vryafá

13: káplaná fizerunk iego y podobieńfthwo/

14: według wfelkiej roboty ie^{go}.

werset: 11] Y zbudował

15: Vryáfz Kapłan ołtharz: ná wfem ták iáko

16: był rofkazał Krol Acház z Dámáfku/ pier

17: wey niżli przyiáchał Krol Acház z Dámá=

18: fku/ wfyfthko Vryáfz Káplan fpráwił.

werset: 12] A

19: gdy przyiáchał Krol z Dámáfku vyżrzaw

20: fzy ołtharz/ vczyńił mu poćciwość/ á przy=

21: ftafiwfíy/ offiárował/ zupelne y ine offiá=

22: ry

werset: 13] y napoyne/y wylał krew (około ołtha=

23: rzá) offiár fpokoynych/ ktore był offiáro=

24: wał ná ołtharzu. (*marg*) **Efai: 17.** (-)

werset: 14] A ołtharz fepak Miedziá=

25: ny ktory był przed Pánem/ wyniofł zkoś=

26: ćiołá Páńłkiego/ y z miełcá ołtarzowego:

27: y poftáwił go ná ftronie pułnocney od oł=

28: tarzá.

werset: 15] Przykazał tełz Krol Acház Vryałowi

29: káplánowi/ mowiąc: Ná wielkim ołtha=

30: rzu offiáruiy zupełne offiáry Báránkowe/

31: y zbożne wieczorne/ y zupełne Krolewłkie/

32: y zbożne tełz iego/ thákże y zupełne offiáry

33: od wśłyftkiego ludu/ y zbożne takież/ y of=

34: fiáry Napoyne/ wśłyfthkę krew zupełnych

35: offiar/ tudzież y rąbánych/ ná nim wyle=

36: wác będziefz. A ołtarz ten miedziány niech

37: będzie gotowy ná wolą moię.

werset: 16] Vdziálał te=

38: dy Vryałz Káplán wśłyfthko tho co mu był

39: przykazał Krol Acház.(*marg*) 3.Reg: 7. (-)

werset: 17] Pobrał pothym

40: Krol Acház podftáwki rythe/ y vmywadło

41: kthore ná wierzchu było/ y Morze zło=

42: żył z wołow miedziánych ná ktorych ftáło/

43: y poftáwił ie ná pawimenćie kámiennym.

werset: 18]

44: Pokładnicę tełz á fkrzynię kościelną Sobo

45: tnią ktorą był poftáwił w kościele: y wcho=

46: dzenie Krolewłkie zewnętrzne/ obroćił do

47: kościołá Páńłkiego/ dla Krolá Afyriyłkie=

48: go.

werset: 19] A ołtátek tych rzeczy kthore czynił A=

49: cház/ wypifáne fą w księgách Slow y dni

50: Krolow Iudŝkich.

werset: 20 Vmárł pothym Acház/

51: y pogrzebion z oycy ŝwemi w mieŝcie Da=

52: widowym. A Krolował po nim Ezechiaŝ

53: ŝyn iego.

rozdział: 17

Cap. 17.

54: Sálmánázár pochodziwŝy Krolá Ozee Iŝráelŝkiego

55: zágnął lud Iŝráelŝki do ziemie Afyriyŝkiej w niewo=

56: lą/ á ziemię ich ŝwym ludem oŝádził/ ktore Lwi mor=

57: dowáli/ Y poŝlan im Kxiądz Iŝráelŝki áby ie **vćzył** [!] za

58: konu Bożego.

kolumna: b

werset: 1

1: **R**Oku dwanaŝtego Acház Krolá

2: Iudŝkiego/ Krolował Ozee ŝyn

3: Elá w Sámáryey nád ludem

4: Iŝráelŝkim dziewięć lat.

werset: 2 Y czy=

5: nił źle przed Pánem: ále niebył tháki iácy

6: oni Krołowie Iŝráelŝcy ktorzy przed nim

7: byli.

werset: 3 Ná tego powŝtał Sálmánázár Krol

8: Afyriyŝki/ y ŝtał ŝie v niego Krol Ozee flu=

9: gą/ á dawał mu dań.(*marg*) 4.**Efd**: 13. (-)

werset: 4 A gdy doŝedł thego

10: Krol Afyriyŝki/ że Ozee chcąc mu ŝie wy=

11: bić/ ŝlał poŝly do Suá Krolá Egipŝkiego/

12: áby wićcey niedawał dani Krolowi Afy=

13: riyłkiemu/ iáko był zwykł ná káždy rok dá=

14: wác: obległ go/ á poimawłfy/ władził go

15: do ciemniece.

werset: 5 Z ieżdził pothym y zdobywał

16: włłfytkę ziemię iego/ potym przyciągnąw=

17: łzy do Sámáriei/ leżał v niey trzy láchá. (*margin*) **4.Reg: 18. Efai: 8. (-)**

werset: 6 A

18: dziewiątego roku Krolowánia Ozee/ do=

19: był Krol Afyriyfi Sámáriei/ y zágnał

20: lud Ifráelki do Afyriei/ y ofádził ie w mie

21: ście Hálá/ y w Hábor przy rzece Gofán/

22: w mieściech Medfkich.

werset: 7

23: Bo ták fie stáło/ gdy fynowie Ifráelcy

24: zgrzełfyli przeciwko Pánu Bogu fwemu/

25: ktory ie był wywiodł z ziemié Egiptfkiei/

26: z ręki Fáraóná Krolá Egiptfkie⁸⁰: á chwa=

27: lili Bogi cudze. (*margin*) **Exod: 14. (-)**

werset: 8 Y chodzili według zwyczá

28: iow onych Narodow/ kthore był wytrácił

29: Pan Bog przed oblicznością fynow Ifrá=

30: elfkich/ y krolow ich: że tełz tákiefz czynili.

werset: 9 Y

31: przywodziłi fynowie Ifráelcy skutki nie=

32: dobremi Páná Bogá fwego ku gniewu:

33: y pobudowáli bálwanow ná gorách wyfo=

34: kich we włfech miálthách fwych/ od wieze

35: Strożow áż do miáftá obronnego.

werset: 10 Y po=

36: czynili sobie flupy/ y láfy Bálwánfkie ná káz

37: dym wyfokim pagorku/ y pod wfłelkim

38: drzewem gáłężifnym:

werset: 11 y palali thám zápal

39: wonnych rzeczy ná ołtarzech/ ná kxtałth

40: pogánow ktore był Pan Bog wyplenił od

41: oblicza ich: Y czynili flowá á fpráwy bárzo

42: złe przywodząc ku gniewu Páná Bogá/

werset: 12 y

43: ćčili plugáłthwá/ o kthorych im był Pan

44: bog przykazał áby ich nieczynili.(*marg*) **Deut: 4.** (-)

werset: 13 A ówiad

45: czał fie Pan Bog ludu Ifráelfkiemu/ y lu=

46: du Iudfkie^{mv}/ przez wfłyfłkie Proroki y wi=

47: dzące/ mowiąc:(*marg*) **Hiere: 25.** (-) Odwroćcie fie od wáfłych

48: drog bárzo złych/ á ftrzelźcie Przykazánia

49: y Cerymoniy á obrzędow fwiętych moich/

50: według wfłego zakonu ktorym przykazał

51: oycom wáfym: Y iákom pošyłał do was

52: flugi moie Proroki. (*marg*) **Deut: 31 Malach: 3** (-)

werset: 14

53: Ale oni przedfię niechćieli flucháć/ á ow

54: fzem zátwárdzili krzczyce swoie/ iáko y oy=

55: cowie ich/ kthorzy niechćieli być pošlufłni

56: Pánu Bogu fwemu.

Ee iij

poga=

strona: Ee5v

Czwarte Księgi

Kroliewfkie.

<http://rcin.org.pl>

kolumna: a

rozdział: 20

werset: 6

- 1: A przydam ieffcze dniom twoim piętnaś=
2: cie lat: ále y z ręki Krolá Alfyriryfkiego wy=
3: zwolę cie/ y to miáfto/ y záłfczycę to miáfto
4: dla mnie/ y dla Dawidá flugi mego.

werset: 7

- 5: Y rzekł Eláiafz: Przynieście mi bryłę
6: Fyg: Ktorą gdy przyniefli/ przyłożyli ná
7: wrzod iego y vzdrowion ieft.

werset: 8 Y rzekł Eze

- 8: chiaz do Ifáiafá: Ktore będzie znamię iz
9: mie Pan Bog vzdrowi/ á ifz mam wniść
10: dnia trzeciego do kościoła Páńskie^{go}?(marg) **Efai: 38.** (-)

werset: 9 Y rze

- 11: cze mu Ifáiafz. To będzie znamię od Pána
12: że to ma vczynić co mowił: Chcesz áby w=
13: ftąpił cień (floneczny ná zegárze) dziefią=
14: cią liniy: Czyli áby fie wrocił dziefiącią kár
15: bow á ftopniow?

werset: 10 Y rzekł Elechiafz: Lat=

- 16: wiec przyrość cieniowi ná dziefięc liniy
17: á prętow/ áni chcę by tho było: ále żeby fie
18: wfpák wrocił dziefiącią kárbow.

werset: 11 Wzywał

- 19: tedy Ifáiafz Prorok Pána Bogá: y wfte=
20: czył cień przez dziefięc liniy á prętow ktore
21: iuz był záłfedł ná zegárze Acházowym/

22: wńtecz dzieńiąćią Kárbow. (*marg*) **Eccleci:** 48. **Efai:** 39. (–)

werset: 12 Tegoż czařu/ poľlal Berodach Báládan

23: ńyn Baládánow Krol Bábilońki/ liřthy y

24: dary do Ezechiaffa: bo byl vľlyřfaľ že zá=

25: niemogľ Krol Ezechiařz.

werset: 13 Y byl rad Ezechi

26: aľz gdy do niego przyiáćháli/ (á z rádoćci)

27: okazaľ im dom wonnych źioľ/ y zľoťho/ y

28: řrebro/ máćci rozmáite á oľeyki/ y dom kro

29: lewřki/ y co iedno miał w řkarbiech řwoich/

30: Nie bylo tego w domu y w mocy iego/ cze=

31: goby im Krol Ezechiařz nie vkazał.

werset: 14

32: Przyřfedľ tedy řľáiaľz prorok do Krolá

33: Eřechiařřá/ y rzeķľ do niego: Co powiáďáli

34: ći męźowie? á řkaď przyiáćháli do ćiebie?

35: Odpowiedziaľ mu Eřechiařz: Z dálekicy

36: řtrony przyiáćháli do mnie/ z Bábilonu.

werset: 15 A

37: on odpowiedziaľ: Coź widzieli w domu

38: twoim? Rzeķľ Ezechiařz: Co iedno iest w

39: domu moim/ to widzieli: ták że teź y w řkár

40: biech moich niemáľz nic/ czeľgoby nie wi=

41: dzieli.

werset: 16 Także řľáiaľz rzeķľ **Eřechiařřowi** [!]: (*marg*) **4.Reg:** 24. **et** 25. **Hier:** 20. (–)

42: řľuchay řłowá pánřkie^g /

werset: 17 Przyďą oto te dni

43: że wřřyřtkie te **řzećzy** [!] ktore řą w domu two

44: im/ bęďą zábráne do Bábilonu: ktorych ná

45: chowáli oycowie twoi do dzifiefyfe⁸⁰ dnia.

46: Niezofthánie nic/ Mowi Pan:

werset: 18 | ále y fyny

47: twoie ktorzi wynidą z ciebie/ ktore będziesz

48: miał/ zábiorą/ á będą komorniki ná dwo=

49: rze Krolá Bábilońfkiego.(*marg*) **Danie:** 1. (-)

werset: 19 | Y rzekł Ezechi=

50: afz do Ifáiaffá: Dobrá ieft mowá Páńfká/

51: kthorás mowił: Niechaż będzie pokoy y

52: prawdá zá dni moich.

werset: 20 | A ine mowy Krolá

53: Ezechiaffá/ y wfyfłtká moc iego/ y iako **vvczynił** [!]

54: ftaw/ y przywiodł wodę do miáftá

55: y w wiodl wodi the wfyfłthkie fą nápiáne

56: w księgach Slow y dni Krolow Iudfkich.

werset: 21 |

57: Y zálnął Ezechiafz z oycy fwemi. A Krolował po nim Mánáffes fyn iego.(*marg*) **2 Para:**
32. (-)

kolumna: b

rozdział: 21 |

Cap: 21.

1: Mánáffes Bálwochwálftwá ftroi/ dla tegoż Pan

2: mu opowiedział/ że miał zgłádzić pokolenie Iud=

3: fkie y Ierufálem/ Po nim Kroluie Amon/ á gdy tego

4: fludzy zábili/ Krolował Iozias. (*marg*) **2.Para:** 33. (-)

werset: 1 |

5: **D**Wánaście lat miał Mánáf=

6: fes/ kiedy Krolowác począł: A

7: Krolował w Ierufálem pięć=

8: dziełiat y pięć lat: Imię mát

9: ki ie^{go} Háffibá.

werset: 2 Y czynił złe rzeczy przed o

10: blicznością Páńfką/ według obyczáiu [!] Bál

11: wanow Pogáńfkich/ kthore był wygládził

12: Pan przed obliczym synow Ifráelkich.(*marg*) 3.Reg: 11. 4.Reg: 18. (-)

werset: 3 Y

13: obrocił sie w zad/ á pobudował wyfokoś=

14: cí/ kthore był pokáził óciec iego/ y wywiodł

15: ołtharze báálowe/ y náczyił gáiw iáko y

16: Acháb Krol Ifráelki: y dawál cześc á ch=

17: wałę wśfythkiemu Rycerstwu niebieskie=

18: mu/ y fluzył mu.

werset: 4 Y wybudował ołtarze w

19: domu Páńfkim/ o kthorym kościele rzekł

20: był Pan: W Ieruzálem położę imię

21: moje.

werset: 5 Y nábudował ołtarzow wśfemu ry=

22: cerstwu niebieskiemu (Gwiazdam/ Słoń

23: cu/ y Mielącowi)/ w obu fieniach koś=

24: ciołá Páńkiego. (*marg*) 4.Reg: 23. (-)

werset: 6 Y przewiodł syná swego

25: przez ogień: y wieśczby stroił/ y pilnował

26: latánia ptałfego/ y náczyił wieśczkow/

27: y zámnozył ie/ áby iedno czynił złe przed

28: Pánem/ á żeby go ku gniewu przywiodł.(*marg*) **Leuit: 20. Deut: 18. 4.Reg: 16.** (-)

werset: 7

29: Y poftáwił Bálwaná leśnego kthory był

30: vczynił/ w kościele Páńskim/ o którym ko=
31: ściele mowił Pan do Dawidá/ y do Sáló=
32: moná fyná iego: W thym kościele y w Ie=
33: ruzálem/ ktorem łobie obrał ze wfyfłkich
34: pokolen [!] I fráelkich/ połozę imię moie ná
35: wieki.(*marg*) 3 **Reg:** 9. (-)

werset: 8] A iulz więcey nie dopuścżę ruffyc fie

36: nogam ludu I fráelkiego z tey źemie/ kto
37: rąm dał oycom ich: Wfłakże tym łpofobem
38: będałi łtrzegli łkutkiem tego wfyfłthkiego
39: com im przykazał/ y wfyfłtkiego zakonu/
40: ktory im rofkazał łlugá moy Moizefz.

werset: 9] Ale

41: oni byli niepołłufni áni łlucháli: ále dáli fie
42: zwieść Mánásefowi/ áby czynili źle nád
43: wfyfłkie Pogány/ ktore łtarł Pan Bog
44: przed oczymá fynow I fráelkich.

werset: 10]

45: Y mowił Pan w ręce łlug łwoich pro=
46: rokow/ mowiąc: Ze Mánáses Krol Iud
47: łki vczynił the nagorłfe brzythkości/ nád
48: wfyfłkie źle rzeczy ktore czynili przed nim
49: Amoreyczykowie/ á że thefz y lud Iudłki
50: przywiodł w grzech á nieczyłtoty fwe/ dla
51: tego tho mowi Pan Bog I fráelki:

werset: 12] Ze o=

52: to ia przywiodę źle rzeczy ná Ieruzálem y
53: ná pokolenie Iudá: iż kto ie kolwiek vłly=
54: łzy/ zápiłzczy mu w obu vłfu.(*marg*) **Hier:** 19. (-)

werset: 13 Y wyciągnę

55: ná Ieruzálem powrozek Sámáryjki/ y

56: ciężą domu Achábowego: á zgładzę Ieru=

57: zález/ iáko więc łczyráią z thablice co ná=

piáno

strona: Ee6

4. Regum.

kolumna: a

1: piáno: á łthárlfy y zmywłfy obrocę y będę

2: ná niey częłto kryłłł prątkiem.

strona: Ffv

Czwarte Księgi Krolewskie.

kolumna: b

rozdział: 25

werset: 7

1: Tedy ły=

ny Se=

strona: Ff2

4. Regum.

kolumna: a

1: ny Sedechiałłowe przed nim pomordo=

2: wał/ á łámemu oczy wylłpił: y zwiázawłłfy

3: łáncuchámi/ záwiodł go do Bábilonu.

werset: 8

4: Piątego księżycá/ dnia fiodme^{go}/ ten iełt

5: rok dziewiętnáłthy Krola Bábilóńkiego:

6: Przyłłedł Nábuzárdan Kxiążę wojská/

7: łługá Krola Bábilóńkiego do Ierułalem.(marg) 3.Reg: 9. 2.Para: 36. Ezech: 16. (-)

werset: 9

8: Y zápalil dom Pánfki/ y dom Krolewfki:

9: y domy w Ieruzálem/ thák že wypalil

10: wífytke domy w Ieruzálem.

werset: 10 A Mury oko

11: ło Ieruzálem/ zburzył/ w około lud

12: Cháldeyfki/ ktory był z Hetmanem.

werset: 11 A oštá=

13: tek ludu ktory był w mieście zoštał/ y zbie=

14: gi kthorzy byli vćiekli do Krolá Bábilońskie⁸⁰/

15: y ine pośpolstwo záwiodł á przenioł

16: Nabuzárdan Hetman.

werset: 12 Tylko chudzinkę á

17: robotniczki zoštawil/ winarze/ y oraće [!] .

werset: 13 A

18: flupy miedziáne/ kthore były w kościele

19: Pánfkim/ y podštáwki/ y Morze miedziáne

20: ktore było w do^{mv} Pánfkim/ potłukli Chál=

21: deyczkowie/ y záwiezli [!] wífytkę miedz [!] do

22: Bábilonu.

(marg) 4.**Reg:** 20. **Hiere:** 27. (-)

werset: 14 Konwie tež á gárnce miedziá=

23: ne/ y kielle y widły/ y czáfle/ y moždzerzyki/

24: y wífytko naczynie miedziáne ktorych vzy

25: wáli ná pośludze/ zábráli.

werset: 15 Takież y kádziel

26: nice/ y banie: ktore

27: były złote [!] / złote: á ktore frebrne/ frebrne: pobral wífytko Hetman:

werset: 16

28: to ielt/ flupy dwa/ Morze iedno/ y podštáw

29: ki kthore był **vczynił** [!] Sálomon w kościele

30: Páńfkíem: Wagi nie było miedzi wífyłtkie

31: go nacźynia. *(marg)* **3.Reg: 7.** (–)

werset: 17] Ná ósmnaście łokci ieden

32: flup był wyłoki: y Kápithell miedziány ná

33: nim wyłoki ná trzy łokcie: y rzezanie ozdób

34: ne z źiárniłtemi iábłki ná kápitellu flupo

35: wym tho wífyłthko miedziane: thákowelz

36: miał ochędołtwo y przypráwy drugi flup.

werset: 18]

37: Poimał y wźiał też Hetman Sáráię ká

38: płaná pierwłłego/ y Soffoniałłá kápłaná

39: wtorego/ y trzech wrotnych.

werset: 19] Poimał theż

40: y wrzędniká iednego z miáłtá/ kthory był

41: przełożonym nád draby y pięć mężow z o=

42: nych ktorzy łtawáli przed Krolem/ kthore

43: zachwycił w mieście: y Sofferá Hetmá=

44: ná/ ktory więc czwiczyl nowouki woienne

45: z ludu źiemie: y łłeścdziełłat mężow z pol=

46: politego ludu/ ktorzy byli náleźieni w mie

47: łcie. *(marg)* **Hiere. 40.** (–)

werset: 20] Te wífyłtkie poimawłły Nábuzardan

kolumna: b

1: Hetman/ wiodł ie do Krolá Babilońłkie=

2: go do Rebláthy.

werset: 21] Y pobyl ie Krol Bábilońłki á pozábiał ie w Rebláthá w źiemie Em=

3: máth: y przeniesion á zágnan iest lud Iud

4: łki z źiemie łwoiey.

werset: 22 A nád onym łudem

- 5: ktory zołtháwiono było w źiemi Iudłkiey/
6: ktory był wolno puścił Nábuchodonor
7: Krol Bábilońki/ poštáwił Godoliáśfa fy=
8: ná Ahikám fyná Sáffán.

werset: 23 Co gdy wślyśfeli

- 9: wślyscy Hetmáni woyłk/ y fámí y oni ludzie
10: ktorzy byli przy nich/ to iest/ że Krol Bá=
11: bilońki przełóżył ludu Godoliaśfa: przyśfli
12: do Godoliaśfa do Máfffa: Iśmáhel Syn
13: Náthánie/ Iohánnán fyn Káree/ Sáraía
14: fyn Tánehumet Netoffátytczyk/ y Iezoni
15: afz fyn Máácháty/ ci fámí y towarzyfthwo
16: ich.

werset: 24 Y przyfiągł im Godoliafz y towarzy=

- 17: śfom ich/ mowiąc: Nieobawaycie fie/ flu=
18: życ Cháldeyczykom/ mieśfkaycie w źiemi/
19: á fluzcie Krolowi Bábilońskiemu/ tedy fie
20: będziecie mieć dobrze.(*marg*) **Hiere: 40. Hiere: 41. (-)**

werset: 25

- 21: Y Itháło fie śiodmego Kxiężycá/
22: przyśfedł Iśmáel Syn Náthániaśfa fyná
23: Eliśámowego z rodu Krolewłkiego/ á
24: dziefięc mężow fnim: y zábili Godoliaśfa.
25: ták że vmárł: thákże y żydy/ y Cháldeyczyki
26: ktorzy z nim byli w Máfffa.

werset: 26 Ruśfywśly fie

- 27: tedy wślystek gmin/ od máłego do wielkie=
28: go/ y Hetmani nád Rycerfthwem śfli do

29: Egitu/ bojąc sie Cháldeyczykow.(*marg*) **Hiere: 52.** (-)

werset: 27

30: Stało sie też roku trzydziestego y fiod=
31: mego/ po przeniefieniu á zówiedzeniu
32: Ioáchin Krolá Iudfkiego/ księżycá dwu=
33: nałtego/ dwádziestego y fiodmego dnia/ te
34: gofz księżycá: Wynioł Ewilmerodách krol
35: Bábilońki tego roku ktorego począł kro=
36: lować ku gorze głowę Ioáchiná Krolá
37: Iudfkiego z ciemnice:

werset: 28 y mowił mu łáfká=

38: wie: y wyftáwił łtolice iego/ nád łtolice i=
39: nych Krolow ktorzy przy nim byli w Bá=
40: bilonie:

werset: 29 Y odmienił mu łłaty ktore miał

41: w ciemnicy/ y iadał chleb zówždy przed ob
42: liczym iego/ przez włłyłtkie dni żywotá łwe
43: go.

werset: 30 Obrok mu też połtánowił y náznáczył

44: bez przełtánia á włtáwiczný ktory mu da=
45: wano od Krolá ná káždy dzień po
46: włzyłtkie dni żywotá iego.
47: Koniec ksiąg Krolewfkich. [grafika](#)

Ff ij

Poczy=

strona: F14

Paralipomenon.

kolumna: b

ksiega: 1.Par

rozdział: 5

werset: 19

- 1: Walczyli ná
2: przeciwko Agarenom: A Itureyczyko=
3: wie/ y Naffis/ y Nodab

werset: 20 dodáli im pomocy

Ff iiij

Y wy=

strona: Ff4v

1. Páralipomenon.

kolumna: a

- 1: Y wydani fą w ręce ich Agareny/ y wflyft=
2: cy ktorzy byli przy nich/ iż Bogá wzywáli
3: gdy sie potykáli: y wyfluchał ie/ przeto iż
4: weń wierzili.

werset: 21 Y doftáli wflyftkie⁶⁰ á pobrá

- 5: li w czym oni władzą mieli: Wielbłądow
6: pięcdziefiąth thyfięcy/ Owiec dwie ście y
7: pięcdziefiąt tyfięcy/ á oflow dwa tyfiące/ á
8: duż człowieczych lto tyfięcy.

werset: 22 Wiele ich też

- 9: rąnnych tám pądło: Abowiem byłá woyná
10: Páńfka. Y mieśfkali ná ich mieyfcu aż do
11: przeniefienia ábo záprowadzenia.

werset: 23

- 12: Synowie też połowice pokolenia Má=
13: nálfle/ ofiedli ziemię od granic Bańán aż
14: do Báál/ Hermon/ y Sánir/ aż [!] do gory
15: Hermon/ bo ich wielká łiczbá [!] byłá.(*marg*) **Iofue: 13. (-)**

werset: 24 Y ci by

- 16: li Kxiążęty domu rodziny ich: Effer/ Iefy:

- 17: Eliel/ Ezryel/ Ieremia/ Odoiá/ y Iedyel
18: mężowie [!] co mocnieyły y możnieyły/ á zá=
19: wołáni Książętá w fámiliach swoich. (marg) 4.Reg: 15. et 17. (-)

werset: 25 | Ale

- 20: opuścili bogá oycow swoich/ y w nieczyfto
21: cie chodzili zá Bogámi ludzi they źemie/
22: ktore zglądził bog przed nimi:

werset: 26 | Y wzbudził

- 23: Bog Ifraelfki ducha Fuł Krolá Afyriy=
24: fkiego/ y ducha Thelgáthffálnáfár Krolá
25: Afurfkiego: y przeniofl Ruben/ y Gád/ y
26: połowicę pokolenia Mánáffe/ y przywiodł
27: ie do Láhelá/ y do Hábor/ y Ará y rzeki
28: Gofán/ aż po dziś dzień.

rozdział: 6

Cap: 6.

- 29: O Syniech Lewi ktorzy byli fpiewaki/ á kthorzy
30: Offiárowniki/ y o mieściech ktore mieli w pokole=
31: niach Israelfkich. (marg) Gene: 46. 1.Para: 24. (-)

werset: 1

- 32: **S**Ynowie Lewi: Gerfon/ Káát:
33: y Meráry.

werset: 2 | Synowie Kááth/

- 34: Amrám/ Iíáár/ Hebron/ y Ozi
35: el.

werset: 3 | Synowie Amramowi: Aa=

- 36: ron. Moizelz/ y Mária. Synowie Aarono
37: wi: Nádáb/ Abiu/ Eleázár/ y Ithámár.

werset: 4

38: Eleazár zás miał fyná Fineefsá: á Finees

39: Abífue/

werset: 5 á Abífue Bocci/ Bocci miał Ozy/

werset: 6

40: Ozy Zácháriaffá/ Zácharyafz Meráiotá/

werset: 7 á

41: Meráiot Amáryafá/ Amariás Achitobá/

werset: 8

42: Achitob Sádoká/ Sádok Achimááfá/

werset: 9 Achi

43: máás Azáriaffá/ Azaryafz Iohá

44: nán/

werset: 10 Iohánan tež miał fyná Azáriaffá: á ten ieft kto=

45: ry wczynił kápłáńskiey powinności dołyć w

46: domu Bożym kthory zbudował Sálomon

47: w Ierufálem.

werset: 11 A thenże Azaryafz miał fyná

48: Amáriaffá/ Amáriafz Achitobá/

werset: 12 Achitob

49: Sádoká/ Sádok Sellum/

werset: 13 Sellum miał

50: Helcia/ Helciafz Azariafzá/

werset: 14 Azariafz Sáríaiafá/

51: Sárías Iozedechá/ A Iozedech w

52: ífedł kiedy przeniofl Pan Iudę y Ierufá=

53: lem przez ręce Nábuchodonozorá.(*margin*) 2.**Para:** 26. 4.**Reg:** 22. et 23. 4.**Reg:** 25. (—)

werset: 16

54: A ták fynowie Lewi: Gerfon/ Kááth/ y

55: Meráry.

werset: 17 A te imioná fynow Gerfon: Lo=

56: bni y Semei.

werset: 18 Synowie Kááth: Amram:

kolumna: b

1: Ifáár/ Hebron/ y Ozyel.

werset: 19 Synowie Me

2: ráry: Moholi y Mufy.

werset: 20 A te fã naro=

3: dowie Lewi podług fámiliey ich. Gerfon

4: Lobni fyn iego/ Iáháth fyn iego/ Zámmá

5: fyn iego/ Ioáh fyn iego/

werset: 21 Addo fyn iego/ Zá

6: rá fyn iego/ Iethrái fyn iego.

werset: 22 Syno=

7: wie Káát: Aminádáb fyn iego/ Kore fyn

8: iego/ Afyr fyn iego/

werset: 23 Elkáná fyn iego/ Abi=

9: aláff fyn iego/ Afyr fyn iego/

werset: 24 Tháhát fyn

10: iego/ Vriel fyn iego/ Ozyalz fyn iego/ Sa

11: ul fyn iego.

werset: 25 Synowie Elkaná: Amázai/

12: Ahimoth/

werset: 26 y Elkáná.(marg) 1.Reg: 1. (-)Synowie Elkáná:

13: Soffái fyn iego/ Nahath fyn iego/

werset: 27 Eliáb

14: fyn iego/ Ierohám fyn iego/ Elkáná fyn

15: iego.

werset: 28 Synowie Samuelowi: pierworo=

16: dzony Váffeni/ y Abiá.

werset: 29 A fynowie Merá

17: ri/ Moholy: Lobni fyn ie^{go} / Semei fyn iego

18: Ozá fyn iego/

werset: 30 Sámmaa fyn iego/ Hággia

19: fyn iego/ Afáiá fyn iego.(*marg*) 1.**Para:** 26. (-)

werset: 31

20: Ci fą ktore poštáwił Dawid nád fpiewa

21: ki domu Páńskiego/ od tego czáfu gdy po=

22: ftawiona ieft Archá:

werset: 32 y poflugowáli przed

23: Przybytkiem Swiádectwá/ fpiewáiąc áz

24: Sálomon zbudował dom Páńki w Ieru=

25: zálem: á ftawáli według rzędu fwoiego ná

26: poflugach.

werset: 33 A cí lepak fą kthorzy ftali z fyny

27: fwoimi/ z fynow Káath/ Heman Kántor

28: fyn Ioelá/ fyná Sámuelowego/

werset: 34 fyná Elká

29: ny/ fyná Ierochám/ fyná Eliel/ fyná Tohu/

werset: 35

30: fyná Suff: fyná Elkáná/ fyná Máhát/ fyná

31: Amázái/

werset: 36 fyná Elkaná/ fyná Iohel/ fyná A=

32: zaryalzá/ fyná Soffoniaffá/

werset: 37 fyná Tháhát/

33: fyná Afyr/ fyná Abiáff/ fyná Kore/

werset: 38 Syná

34: Ifáár/ fyná Kááth/ fyná Lewi/ fyná Ifrá=

35: el.(*marg*) 1.**Reg:** 1. (-)

werset: 39] Y brát iego Afáff/ kthory ftawał po

36: práwey ręce iego/ Afáff fyn Bárachiaffá/

37: fyná Sámaa/

werset: 40] fyná Micháel/ fyná Báfaiá=

38: íá/ fyná Melchie/

werset: 41] fyná Athánái/ fyná Zá=

39: rá/ fyná Adáiá/

werset: 42] fyná Ethan/ fyná Zámmá/

40: fyná Semei/

werset: 43] fyná Ieth/ fyná Gerfon/ fyná

41: Lewi.

werset: 44] A fynowie Meráry brácia ich po

42: lewey ftronie: Ethan fyn Kuzy/ fyná Ab=

43: di/ fyná Máloch/

werset: 45] fyná Háfábialzá/ fyná A=

44: máziaffá/ fyn Helkie/

werset: 46] fyná Amáfái/ fyná

45: Boni/ fyná Somer/

werset: 47] fyná Moholi/ fyná mu

46: íi/ fyná Merarij/ fyná Lewi/

werset: 48] Brácia theż ich Lewitowie/ kthorzy byli zrzádeni ná

47: wífelką polługę przybytku domu Páńfkie^{gº}.(*marg*) 1.**Para:** 24. et 25. (-)

werset: 49]

48: Aaron zálie y fynowie iego/ palili zá=

49: pal wonny ná ołtárzu zupełnych offiar/ y

50: ná ołtharzu wonnych rzeczy/ na wífelką

51: ípráwę Swiátnice fwiętych: y żeby fie mo=

52: dlili zá lud I fráelŕki/ podług wŕzyŕtkiego co był przykazał Moizełz ŕlugá Boży.

werset: 50

53: A cí ŕą

54: ŕynowie Aaronowi: Eleázár ŕyn ie^{g0}/ Fine

55: es ŕyn iego/ Abifue ŕyn ie^{g0}/

werset: 51 Bocy ŕyn iego/

56: Ozy ŕyn iego/ Záráhia ŕyn iego/

werset: 52 Meráioth

57: ŕyn iego/ Amáriałz ŕyn ie^{g0}/ Achitob ŕyn iego

werset: 53

58: Sádok ŕyn iego/ Achimáás ŕyn iego.

werset: 54

59: Y Te ŕą mieŕŕkánia ich po wŕiach/ y krái

nách

strona: Ff5

1. Paralipomenon.

kolumna: a

1: nách/ ŕynow/ mowie/ Aaronowych/ pod=

2: ług rodzin Káathithow: bo im byli lofem

3: przypádli.

strona: Ff6v

1. Paralipomenon.

kolumna: b

rozdział: 11 (*marg*) 2. **Reg:** 3. (—)

werset: 15

1: Y przyŕŕli trzy

2: ze trzydzieŕci kxiążąt ku ŕkále/ w kthorey

był Da=

strona: Gg

1. Paralipomenon.

kolumna: a

- 1: był Dawid/ przy iáskiniey Odollám/ gdy
2: Filiſtynowie położyli ſie byli obozem w pa
3: dole Ráffáim.

werset: 16 A Dawid był ná twierdzy/

- 4: á ſtanowiſko Filiſtynow w Bethlehem.

werset: 17 Y

- 5: záchciało ſie Dawidowi wody/ y rzekł: O bj
6: mi kto dał wody z cyſterny Betlehemſkiey/
7: ktora ieſt w bránie.

werset: 18

- 8: Wnet ci trzy ſrzodkiem woyſká Filiſtyń
9: ſkiego ſſli/ y nábráli wody z cyſtherny
10: Bethlehemſkiey/ kthora była w bronie/ y
11: przynieſli ią do Dawidá żeby pić: ktory nie=
12: chciał iey pić/ ále raczey offiárował ią Pá
13: nu Bogu/

werset: 19 mowiąc: Záchowáy Boże/ że=

- 14: bym przed oblicznością Bogá moiego tho
15: miał vczynić/ áżebym miał krew tych mę=
16: żow pić: bo z niebeſpiecznością żywothow
17: ſwoich/ przynieſli mi tey wody. Y dla they
18: przyczyny niechciał iey pić. To vczynili ci
19: trzy co mocnieyſzy.

werset: 20

- 20: Abifai tez brát Ioábow ten był kxiążę=
21: ciem trzech: y on wynioſł włócznią ſwoię
22: przeciwko trzem ſet kthore ránił/ á on był

23: między trzemi więcźłłego záwołánia/

werset: 21 y

24: między thrzemi wtory známienithłłfy/ y

25: Kxiążę ich: włłakże iednák trzech pierw=

26: łłfych nie dołłedł.(*marg*) 2.**Reg:** 23. (–)

werset: 22 Bánaías fyn Ioiády mężá bárzo mocne

27: go/ ktory wiele rzeczy dokázował z Kábfe=

28: el. Then poráził dwu Lwow Moábłkich:

29: Tenże też zafie idąc zábył Lwá w pońrzo=

30: dku cyłterny zá śniegu.

werset: 23 Y ten poráził mężá

31: Egipłłkiego/ kthorego wzrołł był ná pięć

32: łłkći/ á miał włłocźnią by Nawoy Tkacki:

33: y z łłąpił ku niemu z rozgą/ y vchwyłł mu

34: włłocźnią ktorą trzymał w ręce/ y zábił go

35: iegoź włłocźnią.(*marg*) 1.**Reg:** 27. (–)

werset: 24

36: To pocźnyłł Bánaía fyn Ioiády/ ktory był między trzemi mocnemi

37: więcźłłego záwołánia/ pierwłłfy między

38: trzydziestą/ włłákołłz przedfie nie dołłedł o

39: nych thrzech:

werset: 25 y vcźnyłł go Dáwid od vchá

40: łwego.

werset: 26

41: A w wołłku co mocnieyłłfy mężowie ći

42: byli: Azáhel bráth Ioábow/ Elkánán fyn

43: łtryia iego z Bethlehem/

werset: 27 Sámmołł Aro

44: ritczyk/ Helles Fáłończyk/

werset: 28 Irá fyn Acce=

45: Ífow z Tekui. Abiezer Anátotczyk/

werset: 29 Sobbo

46: cháí Hufátczyk/ Ilái Ahohites/

werset: 30 Máhárái

47: Nethoffátczyk/ Heled fyn Baaná Ne=

48: toffáthczyk/

werset: 31 Ethai fyn Rybái z Gábáát fy

49: now Beniámin/ Bánáíá Fáráthomczyk/

werset: 32

50: Hurái z Itrumieniá Gaas/ Abiel Arbáth=

51: czyk/ Azmoth Bauramczyk/ Eliábá Sálá

52: bończyk/

werset: 33 Synowie Aísem Gezończyk/ Io=

53: náthán fyn Sage Ararczyk/

werset: 34 Ahiám fyn

54: Sáchar Arárczyk/

werset: 35 Eliffál fyn Vrow/

werset: 36 He=

55: ffer Mecherátczyk/ Ahiá Felończyk/

werset: 37 Hez==

56: ro z Kármelu/ Maarai fyn Azbáíow/

werset: 38 Io=

57: el brát Náthanow/ Mibahár fyn Agará=

58: iow.

werset: 39 Selek Ammończyk/ Náhárái Berot

kolumna: b

1: czyk kopiennik Ioábá fyná Sárwiey/

werset: 40

2: Irá Iethreyczyk/ Gáreb Iethreyczyk/

werset: 41 V=

3: riafz Hetheyczyk/ Zábád fyn Oholi/

werset: 42 Adiná

4: fyn Sizá Rubeńczyk Kxiązę Rubenitow/

5: á przy nim thrzydzieści:

werset: 43 Hanán fyn

6: Maachá/ y Iofáfát Máthánfki/

werset: 44 Ozya A

7: ftárotczyk/ Sammá y Iehiel fynowie Ho=

8: thám Hárothcy

werset: 45 Iedihel fyn Sámry/

9: y Iohá brát iego Thoáfyczyk/

werset: 46 Eliel Má=

10: humczyk/ y Ieribái/ y Iozáiá fynowie El=

11: náem/ y Iethmá **Moábćzyk** [!] Eliel y Ob=

12: ed/ y Iazyel z Máfobia.

rozdział: 12

Cap: 12.

13: **Kxiążetá** [!] wfíech Pokolenia kthorzy byli przyfłli do

14: Dawidá/ áby go fobie obráli Krolem/ the tu opifuie.

werset: 1

15: **C**I też [!] przyfłli do Dáwidá do Sy=

16: celeg/ gdy iefzcze vćiekał przed

17: Saulem fynem Cis/ kthorzy byli

18: namocnieyfły/ y co wybornieyfły

19: boiownicy/

werset: 2 kthorzy ciągnęli łuk/ y obiemá

20: rękómá z **pr oce** [!] kámienie cífkáli/ y vgdzá

21: li ftrzałámi: z bráćiey Saulowych z poko=

22: lenia Beniamin.(*marg*) 1.**Reg:** 27. (-)

werset: 3] Kxiążę Ahiezer/ y Ioás

23: fynowie Sámaá Gábáátczykowie: y Ia=

24: zyel y Ffálet fynowie Azmotowi/ y Bára

25: chá y Iehu Anátotfcy.

werset: 4] Sámáiás też Gá=

26: báóńczyk mocnieyfły między trzydzieftą y

27: nád trzydzieftą. Ieremiafz y Ieheziel/ y

28: Iohánán/ y Iezábád Gáderothczykowie:

werset: 5]

29: y Eluzái/ Ierymuth/ y Baália/ y Sámá=

30: ria/ y Sáffácia Háruffitczykowie.

werset: 6] Elká=

31: ná/ y Iefya/ y Azareel/ y Ioezer/ y Iefba

32: an z Kárchim:

werset: 7] Ioelá też/ y Zabádia fyno=

33: wie Ierohámowi z Gedor.

werset: 8]

34: Ale y z Gáddy zbiegli do Dawidá/ gdy

35: íe chował po pułzczey/ mężowie bárzo du=

36: ży co lepłfy boiownicy/ kthorzy nošili

37: tharcz y włócznią: oblicza ich frogie iá=

38: ko Lwi/ á pręthcy iáko dzikie kozy po go=

39: rach:

werset: 9] Ezer czelnieyfły/ Obdiás wtory/ Eli=

40: áb trzeći/

werset: 10] Máfmáná czwarthy/ Ieremiafz

41: piąty/

werset: 11 Ethy szofty/ Eliel siodmy/

werset: 12 Iohanan

42: Ofmy/ Elzebád dziewiáty/

werset: 13 Ieremiafz dzie

43: fiáty/ Máthbánái iedennafty.

werset: 14 Ci z fynow

44: Gád Hethmani: Napodłeyłfy nád ftem

45: rycerzow władzą miał/ á nawięczłfy nád

46: tyfiacem.

werset: 15 Ci fą ktorzy przefłli Iordan pier

47: wfłego księżycá/ kiedy zwykł zbierać á wy=

48: lewác z brzegow fwoich: y wygnáli wfłyfł=

49: kie ktorzy miełkáli w padolech ná wfłchod

50: y ná zachod flońcá.

Gg

ferce

strona: Gg3

1. Paralipomenon.

kolumna: b

rozdział: 17

werset: 11

1: A gdy wypełniłz dni twoie/ żebyś fzedł do

2: oycow twoich/ wzbudzę plemię twoie po

3: tobie/ ktore będzie z fynow twoich/ y vftá=

4: nowię á vpewnię Kroleftwo iego.(marg) 2.Reg: 7. Pfal: 131. (-)

werset: 12 On mi

Gg iij

zbuduie

strona: Gg3v

1. Paralipomenon.

1: zbuduie dom/ y vmocnię ńtolec iego aż ná

2: wieki. (marg) 1.**Para:** 29. (-)

werset: 13] Ia mu będę zá oycá/ á on mi będzie

3: zá fyná: á miłofierdzia moiego nie odeymę

4: od niego/ iákom odiał od tego kthory był

5: przed tobą/(marg) 1.**Reg:** 15 (-)

werset: 14] y pońtánowię go w domu mo=

6: im/ y w Kroleńtwie moim aż ná wieki: Y

7: ńtolec iego będzie namocnieyńfy aż ná wie=

8: ki.

werset: 15] Podlug wńyńtkich flow tych/ y według

9: wńyńtkiey tey wizyiey mowił Náthán do

10: Dawidá.

werset: 16] A gdy przyńfedł Krol Dawid/ y fiadł

11: przed Pánem/ rzekł: Cożem ia ieńth Pánie

12: Boże/ y coż zá dom moy/ ábyś mi dał táko=

13: we rzeczy?

werset: 17] Ale ieńńcze y tho máło fie być zdá

14: ńo przed oblicńńóńciá [!] twoiá/ przetońz mo=

15: wińś o domie flugi twego ná przyńńly cńás y vczyńińś mie známienitym nád wńyńtkie

16: ludzie Pánie Boże.

werset: 18] Coż wińcey przydáć

17: może Dawid/ gdyżeś thák vwielbił flugę

18: twego/ y poznańś go?

werset: 19] Pánie dla flugi

19: twoiego/ według ńercá twego vczyńińś

20: wńyńtkę wielmożńóńć tę/ y chńciańś oznáy

21: mić te wńyńtkie wielkie rzeczy.(marg) **Deute:** 32 (-)

werset: 20] Pánie nie=

22: máłz thobie podobnego: y niemáłz inego

23: Bogá krom ćiebie/ ze wśfyłtkich o kthory=

24: chezmy flicháli náłłymi wśfymá.

werset: 21] A bowiem

25: kthory ielt iny (lud ná źiemi) iáko lud twoy

26: I fráelłki/ narod ieden ná źiemi/ do ktore=

27: go przyśfedł Bog/ áby ij wyzwolił/ y vczy=

28: nił łobie ludem/ y wielkością łwoią/ y łtrá=

29: chy wyrzucił narody od oblicza iego/ ktho=

30: rego był z Egiptu wyzwolił?(*marg*) **Deute: 4. (-)**

werset: 22] Y vczyńieś

31: łobie lud twoy I fráelłki zá lud áż ná wieki/

32: á thy Pánie łtałeś łie Bogiem iego.

werset: 23] A ták

33: teraz Pánie/ mowá ktorąś mowił łludze

34: twemu/ y o domie iego/ niechay będzie v=

35: łwierdzoná ná wieki/ á vczyń iákoś mowil.

werset: 24]

36: Niechayże trwa/ á będzie wielebne imię

37: łtwoie ná wieki: áby było mowiono/ Pan

38: Zástępow Bog I fráelłki/ y dom Dawidá

39: łługi iego łtrwájący przed nim.

werset: 25] A bowiem

40: ty Pánie Boże moy/ odkryłeś á obnázył v=

41: cho łługi *twe*⁸⁰/ żebyś mu miał zbudowác

42: dom: łthegołz náłáłł łługá twoy łuffánie/

43: áby łie modlił przed tobą.

werset: 26] Teraz tedy Pá=

44: nie ty ielteś Bog: á mowiłeś do łługi *twe*=

45: go ták wielkie dobrodzieyftwá.

werset: 27 Y począ=

46: łeś błogofłáwić domowi flugi twoiego/

47: żeby był zázwdy przed tobą: Abowiem gdy

48: thy Pánie Błogofłáwiłz/ będzie błogofłá=

49: wion ná wieki.

rozdział: 18

Cap. 18.

50: Dawid o **we** [!] zwycięftwá nád nieprzyiaćioły iego zá

51: pomoczą Bożą/ opifuie/ y wrzędniki iego. [grafika](#)

kolumna: b

werset: 1

1: **S**Tháło fie potym/ **iz** [!] poráził Da=

2: wid Filiſtyny/ y z tłumił á poni=

3: źił ie/ y odiał Geth/ y corki iego

4: z ręki Filiſtyńskiey: (*marg*) **2.Reg: 8.** (-)

werset: 2 poráził tełz y

5: Moáb/ że fie ſtháli Moábitowie flugámi

6: Dawidowemi/ dawáiąc mu dáry.

werset: 3 Tegofz

7: tełz czáfu poráził Dawid Adárezerá Krolá

8: Sobá kráiny Hemáth/ gdy był wyiáchał

9: áby rozłfyrzył Kroleſtwo ſwoie áż do rzeki

10: Euffrátén.

werset: 4 Wzięł tedy Dawid tyfiąc wo=

11: zow iego/ y ſiedm tyfięcy ieznych/ y dwa=

12: dzieſćią tyfięcy mężow piełfych: y podciął

13: żyły włfyłthkim woźnikom/ wyiáwłfy ſtho

14: wozow ktore łobie záchował.

werset: 5] Przyciągnął

15: był takież y Syrus z Dámáffku/ áby ráto=

16: wał Adárezerá Krolá Sobá: Ale y iemu

17: poráził Dawid dwa y dwádzieściá tyfięcy

18: mężow.

werset: 6] Y ofádził żołnierze w Dámáffku/

19: áby też y Syrya flużyłá mu/ y dawáłá try=

20: buty. Y wípomogł go Pan we wífyfhkich

21: rzeczách/ **kcżemu** [!] fie kolwie obrocił.

werset: 7] Do=

22: ítał też y pobrał tám Dawid Tharcze zło=

23: te/ ktore mieli fludzy Adárezerowi: y przy

24: niofl ie do Ieruzálem.

werset: 8] Takież y z Thebát/

25: y Chun miałt Adárezerowych/ miedzi bár=

26: zo wiele fthorey potym Sálomon ípráwił

27: Morze miedziáne/ y flupy/ y ine nacżynie

28: miedziáne.(*marg*) **3.Reg: 7.** (-)

werset: 9]

29: Tho gdy wflýłá Thou Krol Hemáth/

30: mowię/ iż Dawid poráził wífyftko woýfko

31: Adárezerá Krolá Sobá/(*marg*) **2.Reg: 8.** (-)

werset: 10] pošłá Adorám

32: íyná fwego do Krolá Dawidá/ o pokoy/ á

33: przytym áby mu winśłował á rádował fie

34: íthego/ że poráził á zwyciężył Adárezerá:

35: Abowiem Thou był nieprzyiaćielem Adá=

36: rezerowym.

werset: 11] A Dawid kázde naczynie á

37: Íprzëth Złothy/ Srebrny/ Miedziány po=

38: świecił Pánu Bogu/ z írebrem y złothem

39: ktore był pobrał ze wśfech Narodow/ ták

40: z Idumei/ z Moáb/ y z fynow Ammon/

41: iáko z Filíftynow y Amálechitow.

werset: 12]

42: A Abifái zász fyn Sárwiey/ poráził Edom

43: w padole Solnym/ ósmnaście thyfięcy:

werset: 13]y

44: záfádził w Edom żołnierze/ áby Idumea

45: fluzylá Dawidowi: Y zachował Pan Da=

46: widá we wśfech Íprawách gdzie fie kolwie

47: obrocił. (marg) 2.Reg: 8. (-)

werset: 14] Krolował tedy Dawid nád wśfy

48: Ítkim ludem Ífráelkím/ á czynił Sądy/ y

49: Íspráwiedliwośc wśfyftkiemu ludu íwemu

werset: 15]

50: A Ioáb fyn Sárwiey był v niego Hethmá=

51: nem/ á Iofaffát fyn Ahilud Kánclerzem/

werset: 16]

52: á Sádoch fyn Achitob/ y Ahimelech fyn A=

53: biátáhrow Káplany/ á Su fá pífárzem.

werset: 17]

54: Bánáiás téz fyn Ioiády był Rotmiítrzem

55: nád woyłki Strzelcow y Tarczownikow:

56: Ale fynowie Dawidowi/ pierwśfy przy ręce

57: Krolewśkiey.(marg) 2.Reg: 8. (-)

kolumna: a

rozdział: 24

werset: 19

- 1: The fą prze
2: miány á porządki ich wedle posługi ich/ áby
3: wchodzili do domu Pánfkiego/ według po=
4: rządku fwego/ pod mocą Aaroná oyca ich:
5: iáko był rofkazał Pan Bog I fráelški.

werset: 20

- 6: A z fýnow Lewi ktorzy iefzcze zoftáli/ z fý
7: now Amrám/ był Subáel: á z fýnow Subá
8: el/ Iehedeia.

werset: 21 Z fýnow też Rohobie/ Kxią

- 9: żę Iefias.

werset: 22 A I fáary fýn Salemoth: y fýn

- 10: Sálemoth/ Iáháth:

werset: 23 á fýn iego Ieriau pier

- 11: wífy/ Amárialz wtory/ Iáhazyel trzeći/ Ie
12: kmáán czwarty.

werset: 24 Syn Ozyelow/ Michá.

- 13: fýn Michá/ Sámir.

werset: 25 Brát Michá/ Iefya/

- 14: y fýn Iefya/ Záchárialz.

werset: 26 Synowie Me=

- 15: ráry/ Moholi y Mufy. Syn Oziau: Ben=
16: no.

werset: 27 Syn thež Meráry: Ozyau/ y Soám/ y

- 17: Záchur/ y Hebry.

werset: 28 A zás Moholi fýn/ Eleá

18: zár/ ktory niemiał dziatek.

werset: 29 A fyn Cys/ Ie

19: rámeel.

werset: 30 Synowie Mufy: Moholi/ Eder/

20: y Ierymoth. Ci fynowie Lewi/ podług do

21: mow fámiliey ich.

werset: 31 Rzućili też y ony lofy

22: przeciw bráćiey fwoiey fynom Aarono=

23: wym/ przed Krolem Dawidem/ y Sádo=

24: kiem y Abimelechem/ y Książęty fámili=

25: ey Kápłánfkich y Lewitfkich: ták więcźffe/

26: iáko mnieyfe/ wffytkie los rownie podzie=

27: lał.

rozdział: 25

Cap: 25.

28: Rozdzielił Dawid z fynow Afáffowych/ Hemáno=

29: wych/ y Idythum Kántory y Orgániłti ná czterzy

30: dwádzieściá fámiliey y łołow.(*marg*) **Eccleci: 47.** (-)

werset: 1

31: **A** Thák Dawid y wrzędnicy iego

32: woyfká/ odłączyli na posługę fy

33: ny Afáff/ y Heman/ y Idithum

34: kthorzyby prorocłwá opiewáli

35: przy Lutniach/ gęłlach/ y Cimbalech/ we

36: dług liczby fwoiey/ według powinności y

37: wrzędu łwego posługuiąc.

werset: 2 Z fynow Afáffo=

38: wych: Záchur/ Iozeff/ Náthánia/ y Azáre

39: lá/ fynowie Afáff: pod ręką Afáffową pro=

40: rokuiać wedle Krolá.

werset: 3

41: A Idythum: Synowie Idythum/ Godo

42: liafz/ Sory/ Iefeiafz/ Háfábialfz/ y Máthá=

43: tyafz/ ffeść/ pod ręką oycá fwego Idythum

44: ktorzy ná lutniey prorokowáli/ nád themi

45: ktorzy wyznawáli y chwalili Páná Bogá.

werset: 4

46: Heman tež: fynowie Hemánowi/ Bok=

47: cyau/ Máthániáu/ Ozyel/ Subuel/ Iery

48: moth/ Hánániafz/ Hánáni/ Eliáthá/ Ge=

49: delthy/ Romomthyefer/ Iefbákázá/ Mello

50: thy/ Othyr/ Máházyoth:

werset: 5

51: wie Heman Widzącego Krolewskiego w

52: mowach Bożych/ áby podwyżłfzył moc ie=

53: go: y dał Bog Hemánowi fynow czternaś

54: ćie/ y trzy corki.

werset: 6

55: fwego rozłfzykowáni ku fpiewaniu w koś=

kolumna: b

1: ćiele Pánfkim/ ná cymbalech/ ná gęflach/

2: ná lutniach/ ku fluzbam domu Bożego we

3: dle Krolá: to ieft/ Aláf/ y Idythum/ y He=

4: man.

werset: 7

5: rzy wczyli pieśni Pánfkiey/ wlfch Dokto=

6: row dwieście ósmdziefiąt/ y óóm:(*marg*) **Prouer: 16 (-)**

werset: 8

Y rzu=

7: ćili lofy porządki fwemi zá rowno thák

8: więcźłfy iáko mnieyłfy/ vczony poľpolu y

9: nieuczony.

werset: 9] Y padł pierwłfy los Iozeffowi

10: ktory był z fynow Aláff. Wtory Godoliałfo

11: wi/ iemu y fynom igo/ y bráćiey iego dwu

12: náście.

werset: 10] Trzeći Záchur/ fynom y bráćiey ie=

13: go dwunaście.

werset: 11] Czworthy Ifáry/ fynom y

14: bráćiey iego dwunaście.

werset: 12] Piąty Náthania

15: Ifowi/ fynom y bráćiey iego dwunaście.

werset: 13]

16: Szofthy Bokcyau/ fynom y bráćiey iego

17: dwunaście.

werset: 14] Siodmy Ifráelowi/ fynom y

18: bráćiey iego dwunaście.

werset: 15] Oľmy Iefáiey/ fy

19: nom y bráćiey iego dwunaście.

werset: 16] Dziewiąty

20: Mátaniey/ fynom y bráćiey iego dwunaś=

21: ćie.

werset: 17] Dziefiąty Semeiey/ fynom y bráćiey ie=

22: go dwunaście.

werset: 18] Jedennafty Azáreelowi/

23: fynom y bráćiey iego dwunaście.

werset: 19] Dwáná

24: fty Háfábiei/ fynom y bráćiey iego dwunaś

25: ćie.

werset: 20 Trzynafty Subáelowi/ fynom y bráćiey

26: iego dwunaście.

werset: 21 Czternafty Mátháthiey/

27: fynom y bráćiey iego dwunaście.

werset: 22 Piętna=

28: fthy Ierymothowi/ fynom y bráćiey iego

29: dwunaście.

werset: 23 Szeřnafty Hánániey/ fynom y

30: bráćiey iego dwunaście.

werset: 24

31: Siedmnafty Ieřbákáfe/ fynom y bráćiey ie

32: go dwunaście.

werset: 25 Ořmnafty Hánáni/ fynom y

33: bráćiey iego dwunaście.

werset: 26 Dziewiętnafty [!]

34: Mellothy/ fynom y bráćiey iego dwunaś=

35: ćie.

werset: 27 Dwudziefty Eliáthowi/ fynom y brá=

36: ćiey iego dwunaście.

werset: 28 Ieden y dwudziefty

37: Othirowi/ fynom y bráćiey iego dwunaś=

38: ćie.

werset: 29 Wtory y dwudziefty Geddelthi/ fynom

39: y bráćiey iego dwunaście.

werset: 30 Trzeći y dwu=

40: dziefty/ Máházieth/ fynom y bráćiey iego

41: dwunaście.

werset: 31 Czworthy y dwudziefty Ro=

42: memthyezer/ łynom y bráćiey iego dwu=

43: naście.

rozdział: 26

Cáp: 26.

44: Rozdział Wrotnych łofem/ ktorzy máią kthorych

45: drzwi pátrzyć/ łktorey łtrony/ ktorzy łkárbu/ y naczy=

46: nia poświęconego przyłtrzegác.

werset: 1

47: **A** Rozdzialy Wrotnych the łą/ z

48: Korytow/ Mefelemia/ łyn Ko=

49: re/ z łynow Ałaffowych.

werset: 2

50: wie Mefelemie: Záchárialz pier

51: worodzony/ Iádyhel wthory/ Zábádyalz

52: trzeci [!] / Iáthánel czwarthy/

werset: 3

53: Iohánán łfołty/ Elioenái łiodmy.

ksiega: 2.Par

strona: Hh2v

2. Paralipomenon.

1: Poczynáią fie wtore księgi Para=

2: lipomenon.

3: Opifuią iáko lud był łpráwowan przez Sálomoná: A potym przez inne

4: Krole Iudłkie y Iłráelłkie. Máią kápitul. 36.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap. 1.

1: Sálomon offiáruie tyłiąc offiar w Gábaon/ Pan

2: fie mu tám vkázał w nocy/ Dał mu o co żądał to ieft

3: Mądrość/ przydawłfy bogáctwá y flawę/ pothym

4: wozy y iezdne zbiera.

werset: 1

5: **Z** Mocnił fie te=

6: dy Sálomon fyn

7: Dawidow w kro

8: leftwie fwoim/ á

9: Pan Bog iego

10: był znim/ j vwiel

11: bił go wyfoce. (marg) 3.Reg: 3. (-)

werset: 2

12: przykázał Sáo

13: mon wfftorńkie

14: mu ludu Ifráel=

15: fkiemu/ Hetmánom/ y Sethnikom/ y Wo=

16: dzom/ y Sędziom wffyfthkiego Ifráelá/ y

17: Książętom fámiliey/

werset: 3 (aby z nim iácháli) y

18: iáchał ze wfsem mnoftwem Ifráelkim/ ná

19: wyfokość Gábaon/ gdzie ftał Przybythek

20: przymierza Bożego/ ktory vczynił Moi=

21: zelz flugá Boży ná pulfczey. (marg) 1.Para: 22. Exodi: 36. 2.Reg: 6. (-)

werset: 4

22: żą przywiozł był Dawid z Káriáthiárym

23: ná mieyfce kthore iey byl nágothował/ á

24: gdzie iey był rozbił Namiot/ to ieft/ do Ie

25: ruzálem.

werset: 5

Ołtarz też miedziány/ kthory był

- 26: vrobił Befeleeł syn Vry syná Hur/ thámže
27: był przed przybytkiem Pánłkim/ kthorego
28: sfukał Sálomon y wsfyłtek Zbor.(*marg*) **Exod: 38.** (-)

werset: 6] Przy=

- 29: fłąpił tedy Sálomon do Ołtarzá miedziá
30: nego/ przed przybytkiem przymierza Pánł
31: fkiego/ offiárował ná nim tyfiác offiar/

werset: 7]

- 32: Alic óto oneyže nocy/ vkazał fie mu Pan
33: Bog/ mowiác: Ządáy czego chcefz odem=
34: nie/ żeć to dam.

werset: 8] Y rzekł Sálomon do Bo=

- 35: gá: Tyś vczynił z Dawidem oycem moim
36: miłofierdzie wielkie/ y pořthánowiłś mie
37: miáłto niego Krolem.

werset: 9] A ták teraz Pánie

- 38: Bože fpełń fie mowá twoiá/ ktorás obie=
39: cał Dawidowi oycu moiemu: Abowiem
40: tyś mie vczynil Krolem nád ludem twoim
41: mnogim/ kthory ták niezliczony ieft/ iáko
42: proch ziemie.(*marg*) **Sapien: 9.** (-)

werset: 10] Dayże mi Mądrość y rozum

- 43: bym wchadzał y wychadzał przed ludem
44: twoim: Bo á kto może ten lud twoy przy=
45: ftoynie/ ktory ták wielki ieft/ fądzić?

werset: 11]

- 46: Rzekł potym Bog do Sálomoná:(*marg*) **3.Reg: 3.** (-)Zeć
47: fie to więcey fercu twemu podobáło/ á nie

kolumna: b

- 1: ądałes [!] bogactw áni máiętności/ áni ła=
2: wy/ áni duż tych ktorzy cie nienawidzáli/
3: ále áni dni żywotá wielu: áles żadał mą=
4: drości y vmienia/ ábyś mógł godnie łądzić
5: lud moy/ nád kthorymem cie poŧhánowił
6: Krolem: (marg) 3.Reg: 4. (-)

werset: 12] Wiedz że mądrość y vmieiętność

- 7: dáne łą tobie: A bogáctwá/ y máiętność/
8: y ławę/ dam ci/ tákie iż żaden z Krolow/
9: áni przed tobą/ áni po tobie/ nie będzie ro=
10: wien tobie.

werset: 13] Wrocił sie thedy Sálomon z

- 11: Wyłokości Gábáon do Ieruzálem/ od
12: Przybytku przymierza Páńlkiego/ y kro=
13: lował nád ludem Ifráelłkim.(marg) 3.Reg: 4 et 10. (-)

werset: 14] Zbierał sie

- 14: tedy ná wozy y ná iezdne/ y miał thyfiąc y
15: czterzy ftá wozow/ y dwánaście tyfięcy ie=
16: zdnych: y rozłóżył ie po mieściech/ gdzie by
17: ly oboźnie iego/ á drugie przy Krolu w Ie=
18: ruzálem.

werset: 15]

- 19: Y vczyńił Krol Sálomon taką hoyność
20: írebrá y złotá w Ieruzálem/ żeby było iáko
21: kámienia/ á drzewá Cedrowego iáko pło=
22: nek Fygowych/ ktore roftą po polu w wiel
23: kiej obfitości.

werset: 16] A przywodziłi mu konie z

- 24: Egiptu/ y z Koá kupcy Krolewfcy/ ktorzy

25: záiędźáli y kupowáli/

werset: 17 **c**zterzy [!] woźniki zá

26: Íześć fet írebrnych/ á koniá zá fto y pięćdzie

27: liąt írebrnych: thakiefz tefz ze wízech krole=

28: Ítw Geteyfkich/ y od krolow Syriyfkich ku=

29: pią wiedli.

rozdział: 2

Cáp. 2.

30: Smowá miedzy Sálomonem y Hirą Krołmi/ o

31: robotniki/ y o potrzeby ná budowánie kościoła/ y

32: dworu Krolewfkiego.

werset: 1

33: **V** Myflił thedy Krol Sálomon

34: budowác imieniu Pánfkiemu

35: Kościoł/ á fobie Pálac Krole

36: wfki. Y náliczył siedemdziefiát

37: tyfięcy mężow/ tych kthorzy ná rámionách

38: nofili/ á ofmdziefiát tyfięcy kámiennikow/

39: co w gorze łamáli y ciofáli kámień: á Przy

40: Ítáwow nád nimi trzy tyfiące y íześć fet.

strona: Hh4v

2. Paralipomenon.

kolumna: b

rozdział: 6

werset: 41

1: Aták teras powftán Pá=

nie Bo=

strona: Hh5

2. Paralipomenon.

kolumna: a

nie Boże ná pokoy á y odpoczynek twoy/ ty

1: íam y Archá mocy twoiey: (*marg*) **Iofue**: 3. *et* 6: (-)Káplani twoi

2: Pánie boże niech fie obloką w zbáwienie/ á

3: święci twoi/ niech fie ráduią w dobrych

4: rzeczách.(*marg*) **1.Reg**: 5. **Pfal**: 131. (-)

werset: 42 Pánie Boże moy nie odwracay

5: oblicza íwego od pomázáncá twego: pá=

6: mięthay ná miłofierdzia Dawidá flugi

7: twoiego.

rozdział: 7

Cap. 7.

8: Ogień z niebá offiary popalił: Wielmożność á

9: chwałá Páńfka nápełniłá Kościoł/ offiáruią offiáry

10: hoynie/ Poświęćanie kościoła święto przez siedm dni

11: święcą/ pan Bog fie vkazał Salomonowi/ y oznáymu

12: ie że modlitwę iego wyfluchał.

werset: 1

13: **A** Gdy íkończył modlitwę íwą Sá

14: lomom kthorą fie modlił Pánu/

15: ogień z Niebá z ítąpił/ y požárł

16: a ípalił zupełne y ine offiáry: á

17: wielmożność Páńfka nápełniłá wífyíthek

18: dom. (*marg*) **3.Reg**: 8. **3.Reg**: 18. **2.Mach**:1. *et* 2. (-)

werset: 2 Ani mogli káplani **wnyśc** [!] do kościo=

19: łá Páńfkiego/ przeto iż była chwałá á wiel

20: możność/ Páńfka nápełniłá kościoł Páńfki.

werset: 3

21: Ale y wśyſtcy ſynowie Iſráelſcy widzieli z
22: ſtępuiący ogień/ y wielebność Páńfką ná
23: dom Páńki: tedy padſfy twarzą ſwą ná źie
24: mię ná páwiment kámienny vczynili mo=
25: dłę/ y chwalili Páná/ iż dobry/ iż ná wieki
26: miłofierdzie iego.

werset: 4 A Krol/ y wśyſthek lud

27: offiárowáli ofiáry przed Pánem Bogiem.

werset: 5

28: Zábił thedy Krol Sálomon wołow ná
29: offiárę dwá y dwádzieſćią tyfięcy/ Bárá=
30: now ſto y dwádzieſćią tyfięcy:(*marg*) 1.**Edf**: 6. (-)y poświęcił
31: dom Boży Krol y wśyſtek lud.

werset: 6 A káplani

32: lepak ſtáli przy ſwych powinnościách y v=
33: rzędziech/ á Lewitowie przy orgániech á
34: inſtrumenciech Muzyki Páńfkiey/ ktorych
35: był náczyńił Dawid Krol ku chwale Páná
36: Bogá (Iż dobry/ iż ná wieki miłofierdzie
37: iego) te pioſnki Dawidowe ná inſtrumen
38: ciech gráiąc/ á głóſem ſwym przyſpiewá=
39: iąc: A káplani gráli ná trábách przed nimi
40: á wśyſtek Iſráelſki lud ſtał.

werset: 7

41: Poświęcił teſz Sálomon połowicę ſieni
42: przed kościołem Páńſkim: bo tám był offiá
43: rował zupełne offiáry/ y tłuſtości Spokoy
44: nych: że ołtarz Miedziány kthory był vczy=
45: nił/ niemogł **wfie** [!] wziąć zupełnych y zbo=

46: żnych offiar/ y tłuŧtoŧci.

werset: 8 Y vcżynił Sálo=

47: mon vroczyŧthe ŧwiętho ná on czás przez

48: liedm dni/(*marg*) 2.**Mach**: 4. et 8. (-)á wŧfyŧhek lud Iŧráelŧki fnim/

49: zbor wielki bárzo/ od onego mieyŧcá gdzie

50: wchodzą do Emáth áż do ŧtrumieniá Egi

51: ptŧkiego.

werset: 9 A oŧmego dnia vcżynił ŧwiętho

52: Zboru Iudŧkiego/ przetho że poŧwięcał oŧ=

53: tarz przez liedm dni/ á vroczyŧtoŧć obcho=

54: dził przez liedm dni.

werset: 10 A ták dnia trzećiego y

kolumna: b

1: dwudzieŧthu fiodemgo kxiężycá/ roŧpuŧcił

2: lud do domow ŧwoich/ wefelące ŧie y rádu=

3: iące z tego dobrá kthore Pan vcżynił Da=

4: widowi/ y Sálononowi/ y ludu Iŧráelŧkie

5: mu.

werset: 11 Y dokonał Sálonon domu Páńŧkie=

6: go/ y domu Krolewŧkiego/ y wŧŧyŧtkiego co

7: był w fercu ŧwym vmyŧlił/ żeby vdziałáł w

8: domu Páńŧkim/ y w domu ŧwoim/ á ná

9: wŧŧem mu ŧie fzczeńŧciło.(*marg*) 3.**Reg**: 9. (-)

werset: 12

10: Y vkazał mu ŧie Pan w nocy/ mowiąc:

11: Wyŧluchałem modlitwę twoię/ y obrałem

12: ŧobie to mieyŧce ná dom offiáry.(*marg*) 1.**Para**. 6. (-)

werset: 13 Ieŧli kiedy

13: zámknę Niebo/ ták żeby deŧŧcz niebył/ y ie=

- 14: ťlibym rofkazał y przykazał Szárączy
15: wyźrzeć co ná źiemi: álbo bych przepuścił
16: mor ná lud moy:

werset: 14] A lud moy náwroćiwťy

- 17: ťie ku mnie/ nád kthorym wzywano ieťth
18: imię moie/ á modliłbi [!] mi ťie/ y ťzukał obli=
19: cza moiego/ á czyniłby pokutę zá ťwe dro=
20: gi bárzo źłe/ ia theťz wyťlucham z niebá/ y
21: będę miłościw grzechom ich/ y vzdrowię
22: źiemię ich.

werset: 15] Oczy teťz moie będą otworzone

- 23: y wťy moie náchilone ku modlitwie onego
24: ktory ťie będzie ná tym mieyťcu modlił.(*marg*) 2.**Para**: 33. (-)

werset: 16] Abo

- 25: wiem obrałem y poťwięcił to mieyťce/ że=
26: by tu ná nim było imię moie ná wieki/ á że=
27: by trwały oczy moie/ y ťerce moie thu po
28: wťyťtkie dni.

werset: 17]

- 29: Ty tákże/ będzieťli chodził przedemną/
30: iáko chodził Dawid oćiec thwoy/ á ieťli
31: wťyťtko to com przykazał tobie czynić bę=
32: dzieťz/ ťpráwiedliwości moie/ y ťády moie
33: będzieťli chował/

werset: 18] wzbudzę ťtolec Krole=

- 34: ťtwá twoiego/ iákom obiecał Dawidowi
35: oycu twemu/ mowiąc:(*marg*) 2.**Reg**: 7. (-) Nie wťtanie z rodu
36: twe^{go} mąż/ ktoryby niemiáł być Kxiążęćiem
37: nád ludem Iťráełťkim.

werset: 19] Ale iefli fie odwro=

38: ćicie/ á spráwiedliwości moie/ y przyka=

39: zánia moie kthorem przed wámi położył/

40: opuścicie/ á odstąpiwłfy mnie fluzylibyście

41: Bogom cudzym/ y modłę im dawáli:

werset: 20] wy=

42: korzenie was z źemie moiey ktorám wam

43: dał/ y dom ten ktorým poświęcił imieniu

44: memu/zárzucę od oblicza mego/ y dam ij

45: w przypowieść/ y ná przykład wśfythkim

46: ludziom.

werset: 21] A dom ten będzie zá przypowieść

47: wśfythkim kthorzy tędy poydą: á będą mo=

48: wić zumiawłfy fie/ Czemuz ták Pan Bog

49: vczyńił tey źiemie/ y domowi temu?(*marg*) **Deute: 29. Hiere: 22. (-)**

werset: 22] Odpo=

50: wiedzą: Iż opuścili Páná Bogá oycow

51: swoich/ ktory ie wywiodł z źemie Egipt=

52: fkiey/ á ięli fie Bogow cudzych/ y modłę

53: im czynili/ y fluzyli: przetoć też przyśłly ná

54: nie te wśfythkie złe rzeczy.

strona: li3v

2. Paralipomenon.

kolumna: a

rozdział: 13

werset: 10

1: Ale nász Pan Bog iefł/ kthoregozmy

2: nieopuścili: A kápłany z fynow Aaro=

3: nowych fluzą Pánu: y Lewitowie fą w po=

4: rządku swoim.

werset: 11] Zupełne też ofiary ofiá=

5: ruią Pánu ná káždy dzień ráno y wieczor:

6: y wonną máść fprawioną podług rofkazá=

7: nia Zakonu/ y wykładáią chleby ná fthole

8: przeczytífym/ y iest v nas lichtarz złothy/

9: y kágáńce iego/ áby były zázwdy kwieczo=

10: rowi zápalone: my záifthe ftrzeżemy przy=

11: kazánia Páná Bogá náifego/ kthoregoś=

12: ćie wy odstąpili.

werset: 12] A ták wiedzćie żeć w ná=

13: fzym woýfku Bog iefth wodzem/ y kápłani

14: iego ktorzy trąbią w trąby/ á brzmią prze

15: ćiwko wam:(*marg*) **Num:** 10. (-)Synowie Ifráelfcy nie wal=

16: ććie przeciwko Pánu Bogu oycow wá=

17: fzych/ boć fie wam to niepoífćięći.

werset: 13]

18: Zátym gdy to on mowił: Ieroboám z ty

19: łu záadzał záłogi. A ftoiąc przeciwko woý

20: fku Iudfkiemu zá nie wiadomoćią Iudy/

21: obtaczał ij woýfkiem swoim.

werset: 14] Y poyórzaw=

22: ífy lud Iudfki obaczył że mu fie iuż ztyłu y z

23: przodku pothykác/ tedy **záwołał** [!] do Páná

24: á kápłani ięli trąbić.

werset: 15] A wífycy mężowie

25: Iudfcy vczynili okrzyk: Alic gdy ták oni

26: krzyczęli/ przeftráfyl Bog Ieroboámá/ y

27: wífytek lud Ifráelfki ktory ftał przeciwko

28: Abiey y ludu Iudŝkiemu.

werset: 16 Y vćiekli ŝynowie

29: Iŝráelŝcy przed ludem Iudŝkim/ y dał ie

30: Pan Bog w ręce ich.

werset: 17 Poráził ie tedy Abia

31: porażką bárzo wielką: y pádło tám ránnych

32: z ludu Iŝráelŝkiego pięćdzieŝiąt tyŝięcy mę

33: żow mocnych.

werset: 18 Y ŝłumieni ŝą ŝynowie Iŝ=

34: ráelŝcy w ten czás: á ŝynowie Iudá przez=

35: liŝ ŝie zmocnili: przetho iż nádzieię mieli w

36: Pánie Bodze oycow ŝwoich.

werset: 19 Y gonił Abia

37: Ieroboámá ŝkłádáiącego k domu: y dobył

38: miaŝt iego/ Bethel y corki iego/ y Ieŝaná z

39: wioŝkami iego/ Eŝfron teŝ y corki iego.

werset: 20 A=

40: ni mogł więcey wŝkorác á oprzeć ŝie Iero=

41: boám zá dni Abia: kthorego poráził Pan/

42: y vmárł ieŝt.

werset: 21 Tákże Abia/ vmocniwŝŝy kro=

43: leŝtwo ŝwoie/ poiął żon czternaŝcie/ y miał

44: ŝ nimi dwá y dwádzieŝciá ŝynow/ y ŝleŝtna

45: ŝcie dziewek.

werset: 22 A oŝtáthek dzieiow Abia/ y

46: drog/ y ŝpraw iego/ bárzo pilnie opiŝano

47: ieŝt w księgách Addo Proroká.

rozdział: 14

- 48: Afá naftal po fwym oycu Abiy/ Kthoremu Bog
- 49: przetho że bálwany popfował we wfyfthkiey ziemi
- 50: Iudfkiey/ á ludu rofkazal náfládowác Páná Boga/
- 51: oycow fwoich/ dal pokoy przez **dziesięć** [!] lath/ po=
- 52: tym Murzyny porázil:

kolumna: b

werset: 1

- 1: **Z** Afnął potym Abia z oycy fwe=
2: mi/ y pochowáli go w mieście
3: Dawidowym: A Krolowál po
4: nim Afá fyn iego/ zá ktorego czá
5: fu/ vfpokoiła fie była ziemiá przez dzieięć
6: lat.

werset: 2 Y czynił co było dobre^{go} y przyjemne^{go}

- 7: przed oblicznością Páná Bogá fwego/(*marg*) **3.Reg:** 15. **2.Para:** 17. 31. *et.* 33. (-)po
8: przewracał ołtarze cudzoziemfkiego nabo
9: żeńftwá/ y bálwany po gorách wyfokich/

werset: 3 y

- 10: flupy podruzgotał/ powycinał też bałwań
11: fkie láfi.

werset: 4 Y przykazał ludu Iudfkiemu áby

- 12: pátrzáli Páná Bogá oycow fwoich/ áżeby
13: pełnił Zákon Boży/ y wztornkie Przykazá
14: nia iego.

werset: 5 Y popfował po wfyfthkiey ziemi

- 15: Iudfkiey ołtarze/ y buźnice: á Krolowál
16: w pokoiu.(*marg*) **2.Para:** 8. *et* 11. (-)

werset: 6 Pobudował też miáftá obronne

- 17: w ziemi Iudfkiey/ bo był w pokoiu/ y zá

18: dne woyny zá czáfow ie⁶⁰ nie wzniknęły/ że

19: Pan Bog pokoy mu dawał.

werset: 7 Y rzekł do lu=

20: du Iudŕkiego: Pobuduymy te miáftá/ á ob

21: toczmy ie mury/ á vmocnimy ie wieżámi/

22: y bronámi/ y zamki: poki wŕzyftkie rzeczy

23: máią pokoy od woien/ przeto żeŕmy ŕfukáli

24: Páná Bogá oycow náŕfych/ á že nam da

25: pokoy w koło. Budowáli tedy/ niemáiąc

26: żadney przekázi w budowánium.

werset: 8 A miał Afá w woýfku ŕwoim/ thych co

27: Tarcz noŕili y włóczniá/ z ludu Iudŕkiego

28: po trzy kroć ŕto tyfiác. A z Beniámin záŕie

29: tychże co tarcz noŕili y ŕtrzelbę/ dwieŕcie

30: y óŕmdziefiát tyfięcy: ci wŕŕyŕcy mężowie

31: bárzo mocni.

werset: 9 Y wyiáchał przeciwo im Zá

32: rá Murzyn z woýfkiem ŕwoim/ w kthorym

33: miał dziefięć kroć ŕto tyfiác/ y wozow trzy

34: ŕtá: y przyciágnął áż do Márefá.

werset: 10 Afá then

35: też wyiáchał przeciwo niemu/ y ŕŕykował

36: woýfko ku potykánium w padole Seffáthá/

37: ktory ieŕt przy Márefá.

werset: 11 Y wzywał á proŕił

38: Páná Bogá/ temi ŕlowy:(*marg*) **Iudic: 7. 1.Reg: 14. 2.Para: 16.** (-)Pánie nie máŕz v

39: ćiebie żadney roznoŕci/ w mále pomoc á

40: rátowác álbo w wielu: Rátuy nas Pánie

41: Boże náŕz: ábowiem w thobie á w imieniu

42: twoim máiąc duffánie/ wyfflímy przeciw

43: ko temu mnoftwu. Pánie/ ty iefteś Bog

44: náłz/ niechże nie przemaga przeciwko to=

45: bie człówek.

werset: 12

46: Przełráłfył tedy Pan Bog ony Murzy

47: ny przed Afą/ y ludem Iudfkim: y podaw=

48: ífy tył vćiekli Murzynowie.

werset: 13 Y puścił fie

49: po nich Afá/ y lud ktory przy nim był áż do

50: Gerará: y gwałtownie padáli Murzyno=

51: wie práwie do fkáżenia: bo ie Pan Bog zá

52: bijał y ftárł/ za boiowánim woýfka iego.

53: Nábráli tedy łupow á korzyści wiele.

werset: 14 Y

54: zdobywáli wflyftkich miaft około Geráry:

55: bo był ná wzytkie okrutny ftrách przypadł:

56: y wybráli wflyftkie miáftá/ á bárzo wielką

57: korzyść wynieśli.

werset: 15 Burząc teź y owczárnie

nábráli

strona: li2

2. Paralipomenon.

kolumna: a

1: nábráli bydłá mnoftwo **beź** [!] liczby/ y Wiel

2: błádown: y wrocili fie do Ierufálem:

strona: li3v

2. Paralipomenon.

kolumna: b

rozdział: 20

werset: 17

1: Nie wy fie

będzie=

strona: li4

2. Paralipomenon.

kolumna: a

1: będziecie potykác/ iedno tylko śmieie ńtoy=

2: ćie/ á oglądacie pomoc Pánfką nád łobą/

3: o Iudá/ y ty Ieruzálem: nieboyćie fie/ áni

4: fie łękyćie: Iutro wynidziećie przeciwko

5: nim/ á Pan będzie ńwámi.

werset: 18 Także Ioláffat

6: y lud Iudńki/ y wńyńtcy ktorzy mieńfkáli w

7: Ieruzálem/ padli ná oblicze łwe ná ziemię

8: przed Pánem/ y vczyńyli mu cześć á chwa=

9: łę:

werset: 19 A Lewitowie z ńynow Kááth y z ńynow

10: Kore/ chwalili Páná Bogá Ińráelńkiego/

11: głólem wielkim/ ná wyłokość.

werset: 20 A gdy ráno

12: wńtáli/ wyńli po pułfczey Thekua: A gdy

13: ńli/ ńtánáwńy Ioláffát w pońrzodku ich/

14: rzekł: Słuchayćie mię mężowie Iudńcy/ y

15: wńyńtcy obyváthele miáńthá Ieruzálem:

16: Mieyćie duńńanie w Pánie bodze wáńńym/

17: będziecie beńpieczni: wierźcie prorokom

18: iego/ á wńyńtko fie wam łzczęłliwie powie=

19: dzie.

werset: 21 Y dał tę radę ludu/ á poŧtháwił ŧpie=

20: wáki Páńŧkie/ áby go chwalili w Huffách

21: ŧwoich/ á ŧŧli przed woŧŧkiem/ y zgodnym

22: głoŧem ŧpiewáli.(*marg*) **Pfal:** 105. et 117. (-) Wyznawayćie Pánu/ iż

23: dobry/ iż náwieki miłofierdzie iego.

werset: 22 A gdy

24: záczęli chwály ŧpiewác/ obroćił Pan Bog

25: zdrády á załogi ich/ ná fáme/ to ieŧt/ ŧyny

26: Ammon/ y Moáb/ y obywáelele gory Se=

27: ir/ ktorzy byli przyćiągnęli ná woynę prze=

28: ćiwko ludu Iudŧkiemu/ y porázeni ŧą.(*marg*) **Iudi:** 7. 1.**Reg:** 14. (-)

werset: 23 A=

29: bowiem ŧynowie Ammon y Moáb/ pow=

30: ŧtáli ná obywáelele gory Seir/ chcąc ie wy=

31: bić/ y wygładzić: á gdy iuŧz thego ŧkutkiem

32: dokazáli/ obroćili ŧie zás fámi ná ŧie/ y po=

33: pádáli fámi od zobopolnych ran.

werset: 24 A lud Iud

34: ŧki gdy przyŧŧedł do iáŧkini ktora ieŧt ku pu=

35: ŧzczey/ wyźrzał zdáleká wŧŧyŧtek ŧzyroki plác

36: pełen ŧćierwow/ á że żadnego niebyło kto=

37: ryby mogł wyŧć.

werset: 25 Przyćiągnął pothym Io=

38: fáŧfáth/ á wŧŧyŧtek lud ŧnim zbierác łupy z

39: vmárłych/ y náležli miedzy trupy/ rozmá=

40: ite graty/ y ŧzáty/ y nacźynie bárzo drogie:

41: y rozebráli miedzy ŧie/ thák że wŧŧyŧthkiego

42: zánieŧć niemogli/ áni przez trzy dni łu=

43: pow odebrác/ dla wielkoŧći korzyŧći. (*marg*) **1.Mach:** 5. (-)

werset: 26 A

- 44: dnia czwartego/ zeffli fie do padołu Bło=
45: gofláwienia: ábowiem iż tám błogofláwi=
46: li Pánu/ názwáli mieyfce ono/ Padołem
47: Błogofláwienia/ aż do dzifiefyífego dnia.

werset: 27

- 48: Wroćili fie tedy wfyficy mężowie Iud=
49: fcy/ y ci ktorzy miefškáli w Ierufálem/ y Io
50: fáfáth Krol przed nimi do Ierufálem z
51: wielkiem weselem/ z thąd że im dał Pan
52: Bog poćiechę z nieprzyaścioł ich.

werset: 28 Y weflli

- 53: do Ierufálem z Arffámi/ z Luthniámi/ z
54: trábami do domu Páńfkiego.

werset: 29 A fpadł wiel

- 55: ki ftrách Boży ná wfyfítke kroleftwá ziem
56: fkie/ gdy vflyfály że Pan walczył przeci=
57: wko nieprzyaściołom Ifráelfkim.

werset: 30 Y było w

- 58: pokoiu Kroleftwo Iofáfátowe/ á dal mu
59: Bog pokoy wkoło.

kolumna: b

(marg) 3.Reg: 22. (-)

werset: 31

- 1: Krolował thedy Iofáfáth nád ludem
2: Iudfkim/ á miał trzydzieści y pięć lat/ gdy
3: Krolowác począł: á **dwádzieścia** [!] y pięć lat
4: krolował w Ierufálem: Imię mátki iego
5: Azubá corká Seláhi.

werset: 32 Y postępował drogą

6: oycá swoiego Afá/ áni z stąpił z niey czy=

7: niąc to co sie podobáło Pánu Bogu.

werset: 33 W=

8: sfákze iednák Wyfokości nie pokáził/ áni

9: iefsze był lud nie ná prostował fercá swe=

10: go do Bogá oycow swoich.

werset: 34 A ine dzieie

11: Iofáffátowe pierwfe y ostátne/ nápiá=

12: ne fá w fłowach Iehu fyná Hanáni ktore

13: wypráwił w księgach krolow Ifráelskich.(*marg*) 3.Reg: 22. (-)

werset: 35

14: Potym Iofáffát Krol Iudki wstąpił

15: w przyácielstwo z Ochozafsem Krolem

16: Ifráelskim/ ktorego vczynki były bezbozne

werset: 36

17: Y był vczeńnikiem tego zeby náczynił Ok=

18: rętow ktoreby sfli do Thárfis: y náczynili

19: Okrętow w Afiongáber.

werset: 37 Y prorokował E

20: liezer fyn Dodau z Márefá mowiąc do

21: Iofáffátá: Izes vczynił przymierze z O=

22: chozafsem/ fkaráł Pan pracą twoię/ iż po

23: rozbijály sie Okręthy/ áni mogli płynąć do

24: Thárfys.

rozdział: 21

Cap. 21.

25: Iorám po oycu Iofáffáth Krolem zofthawfsy/

26: brácią swoię wybił/ Ktoremu Eliafz przez lifth nie=

27: moc barzo złą/ y **łmięrc** [!] / y łpułtołłenie Krolełtwá ie=

28: go/ opowiada/ co włfyłtko łie ziółó.(*marg*) **3.Reg: 22.** (-)

werset: 1

29: **V** Snał potym Iofaffáth z oycy

30: łwoiemi/ y pogrzebion iefth w

31: miełócie Dawidowym/á Kroló

32: wał po nim Iorám fyn iego.

werset: 2

33: Ktory miał brácią fyny Iofáffátowe/ A=

34: záryałłá/ Iáhiel/ Zácháryałłá/ Azáryałłá/

35: Micháelá/ y Sáffáciałłá: ói włfyłcy fyno=

36: wie Iofáffáta Krolá Iudłkiego.

werset: 3 Y dał

37: im ociec ich wielkie dáry złotá/ y frebrá/ y

38: dochody z miałt co obronnieyłłych w źiemi

39: Iudá: á Krolełtwo oddał Iorámowi/ prze

40: to iż był pierworodnym.

werset: 4 Y włtał Iorám

41: ná Krolełthwo oycá łwoiego: á gdy łie w

42: nie w wiązał/ pobił włfyłthkie bráty łwo=

43: ie mieczem/ y niekthore Kxiążetá Iudłkie. (*marg*) **Iudi: 9. 4.Reg: 8.** (-)

werset: 5 We dwu á trzydziełci lath poczał Io=

44: rám Krolówać nad ludem Iudłkim/ á kro

45: lował ósm lat w Ieruálém.

werset: 6 Chodził dro=

46: gámi á połłępkí Krolow Iłráelłkich/ iáko

47: czynił dom Achábów: Bo miał zá żonę

48: dziewkę Achábowę: á czynił złe przed obli=

49: cznołócią Páńłką.

werset: 7 Ale Pan Bog nie chciał

50: zgładzić á wytrácić domu Dawidowego/

51: dla vmowy ktorą był fnim vczynil: á že był

52: obiecał dáć mu pochodnią/ y fynom iego

53: ná káždy czás.(marg) 2.Reg: 7. (-)

li iiij

poddá=

strona: li6v

2. Paralipomenon.

kolumna: a

rozdział: 26

Cap: 26.

1: Ozyałz po oycu Kroluie/ Nieprzyiaciele zwycię=

2: za/ Buduie Ierufálem/ Winnice ífczepi/ Miáltá budu

3: ie/ ífczęścíem vniefiony wísetecznie zápal Pánu palić

4: chce/ zá co íkáran Trędem.

werset: 1

5: **T** Edy wífyfthek lud Iudfki/ fy=

6: ná iego Ozyalá w ífeffnaście

7: lat/ wziął y poíthánowił íobie

8: Krole miałto Amázyalá oy

9: cá iego.

werset: 2 Ten zbudowál Ailath/ y przywro=

10: cíł ie ku páństwu Iudfkiemu/ gdy iuż krol

11: vmárl z oycy íwemi.(marg) 4.Reg: 14. (-) (marg) 4.Reg: 15. (-)

werset: 3 Szeffnaście lat miał Ozyałz kiedy Kro

12: lowác począł/ á krolował pięcdziefiáth y

13: dwie lećie w Ieruzálem: Imie mátki iego

14: Iehelia z Ieruzálem.

werset: 4 Y czynil co było do

15: brego przed oblicznością Pánfką/ podług

16: wśfytkich śpraw oycá śwego Amázyaffá:(*marg*) 4.Reg: 12. (-)

werset: 5

17: Y patrzył Páná Bogá zá dni Zácharyafzá

18: Rozumieiącego/ y Widzącego Bogá: á

19: poki śfukał Paná/ śprawował go ná wśfyt

20: kim.

werset: 6 Potym wybrał śie y walczył przeciw=

21: ko Filiśynom: y zburzył mury w mieściech

22: Geth w Yabniey y w Azotu: wywiodł też

23: miáśteczká w Azoćie/ y w Filiśym.

werset: 7 Y ráto

24: wał go Bog przeciwko Filiśynom/ y prze

25: ćiwko ludu Arábfkiewu/ kthorzy mieśfkáli

26: w Gurbáál/ y przeciwko Ammonithom.

werset: 8

27: Y dawáli Ammonitowie dáry Ozyaffowi:

28: y rozślawiło á rozgłośiło śie imię iego/ áż

29: do gránic Egipćkich/ prze zwycięstwá ie=

30: go/ częśte á gęśte.

werset: 9 Pobudował też Ozyafz

31: wieże w Ierufálem ná bronie naroźney/ y

32: ná bronie Padolney/ y ine/ po teyże śtronie

33: muru/ y vmocnił ie.

werset: 10 Wywiodł też wieże ná

34: puźczey/ y powykpował bárzo wiele cy=

35: śtern: Przeto iż miał wiele bydłá/ thák po

36: polach/ iáko po puźczach: Miał też winni

37: ce y winarze po gorach/ y ná Karmelu: bo

38: był człowiekiem bárzo przychylnym ku íprá

39: wowániu role.

werset: 11

40: A woýfko żołnirzow iego/ kthorzy więc

41: wychadzáli ku bithwie/ pod mocą Iehiel

42: Pifárzá/ y Máafyey vczyćielá/ y pod ręką

43: Hanániaffá ktory był z Wodzow Krolew

44: fkich.

werset: 12 A wffýstek poczet kxiążąt po fámili=

45: ach mężow mocnych/ dwa tyfiące y ffeść

46: fet.

werset: 13 Pod nimi záś wffýstek lud woienny po

47: trzy kroć fto thyfiąc y fiedm tyfięcy/ y pięć

48: fet: ktorzy byli fpofozni ná woynę/ y poty=

49: káli fie z nieprzyiaćielmi o Krolá.

werset: 14 Poíprá=

50: wiał też Ozyafz/ wffýtkiemu woýfku thar=

51: cze/ y włócznie/ y przyłbice/ y páncerze/ y

52: łuki/ y proce ná ćifkánie kámienia.

werset: 15 Náczy

kolumna: b

1: nił theż w Ierufálem rozmáitych ftrzelb á

2: przypraw ná obronę/ kthore rozłożył po

3: wieżach/ y po murzech/ áby z nich ftrzela=

4: no ftrzałámi/ y wielkimi kámieñmi: y roz=

5: nioflo fie imię Ozyafá dáleko/ ftađ że mu

6: Pan Bog pomagał/ y vmocnił go.

werset: 16 Ale

7: gdy był vmocniony/ podnioflo fie ferce ie=

- 8: go ná zátrátę fwą/ y zániedbawał Páná
9: Bogá fwego: á wfédłfy do kościoła Pán=
10: fkiego chciał pálic zápal wonny Pánu ná
11: ołtarzu kádzilnym.(*marg*) 1.**Para:** 7. (-)

werset: 17

- 12: Ale thudziesz wfédł zá nim Azáriałz ká=
13: pían/ á fnim kápłanow Pánłkich ósmdzie=
14: liąt mężow bárzo mocnych/

werset: 18 y záftáwili fie

- 15: Krolowi/ mowiąc:(*marg*) **Nume:** 18: (-) Nie twoy to wżąd
16: Ozyálfu/ byś miał pálic wonny zápal Pá=
17: nu Bogu/ ále Kápłánłki: to iełt fynow Aa
18: ronowych/ ktorzy fą poświęceni ku táko=
19: wey pośludze: Wynidź precz z Swiátnice/
20: nie lekce łobie te^{go} wáz: Boć to nie poydzie
21: w poczet ku flawie od páná bogá.(*marg*) **Nume:** 12. (-)

werset: 19 Rozgnie

- 22: wawłfy fie Ozyáłz trzymáiąc w ręce thury
23: bularz w kthorym chciał pálic wonny zá=
24: pal/ groził kápłanom.

werset: 20 Y nátychmiałt wz=

- 25: nikł trąd ná czele ie^{go} tuż przed kápłany/ w
26: domu Pánłkim przy ołtarzu kádzielnym.
27: A gdy nań poyżrzał Azáriałz Bifkup/ y w=
28: fłyfłcy ini kápłani/ obaczyli thrąd ná czele
29: iego/ á nátychmiałt go wypędzili z kościo=
30: ła. Ale y łam włęklłfy fie/ co rychley wfédł
31: z kościoła/ przeto iż poczuł nátychmiałth
32: plagę Pánłką.

werset: 21 | Tákże Krol Ozyafz był trędo

33: wátym aż do dnia śmierci swoiey/ y mieff=

34: kał w domu obołiwym pełen thrędu/ dla

35: ktorego był wypędzon z domu Páńkiego.

36: A Ioáthám záthym fyn iego rządzil dom

37: Krolewki/ y sądził lud zięmie. (marg) 4.Reg: 15. (-)

werset: 22 | A ofáték

38: mow Ozyafłá pierwfłych y ofátnich/ nápi

39: fał Ifáiafz fyn Amos Prorok.

werset: 23 | Záfnał po=

40: tym Ofyafz z oycy fwemi/ y pogrzebli go ná

41: polu/ grobow Krolewskich/ przetho iż był

42: trędowáty: A krolował po nim Ioáthám

43: fyn iego.

rozdział: 27

Cáp. 27.

44: Ioátám po Ozyafłu oycu fwym Kroluie/ Zwy=

45: ciężył Ammońkiego Krolá/ y wzzał [!] od niego winę

46: pieniążną/ námiaftek y pothomek iego bezbożny A=

47: chaz.(marg) 4.Reg: 15. (-)

werset: 1

48: **P**ięć y dwádzieściá lat miał Io

49: áthám kiedy krolowác poczał/ á

50: krolował szefnaście lath w Ie=

51: ruzálem: imie mátki iego Ieru=

52: fá/ corká Sádokowá.

werset: 2 | Czynił co było dobre=

53: go przed Pánem Bogiem/ podług wfłech

54: fpraw iáko fie fprawował Ozyafz óciec ie=

55: go: wyiawŕŕy tho że nie wŕŕedł ták do koś=

ćiołá

strona: Kk

2. Paralipomenon.

kolumna: a

1: ćiołá Páńŕkiego: á ieŕŕcze teŕz lud opuŕŕczá=

2: iác co dobrego grzeŕŕył.

strona: Kk3

2. Paralipomenon.

kolumna: a

rozdział: 31

werset: 11

1: Roŕkazał teŕy Krol Efechiaŕz/ áby po=

2: czyniono gmáchy w domu Páńŕkim. Co

3: gŕdy vczyniono/

werset: 12 wnieŕŕiono do nich ták pir=

4: woroŕztwá iáko y dzieŕŕięciny/ y cokolwiek

5: byłó Pánu obiecano wiernie. A náŕ ty=

6: mi rzeczámí ći byli przełóženi/ Chonenias

7: Lewitá/ y Semei brát iego po nim/

werset: 13 á po

8: tym záŕ Iáhiel/ y Azázyás/ y Náháth/ y

9: Afáel/ y Ierimoth/ Iozábád teŕz y Eliel/ y

10: Ieŕmáchias/ y Máháth/ y Bánaiás/ vrzę

11: dnicy pod rękómá Choneniey y Semei brá

12: tá iego/ z roŕkazánia Efechiaŕŕá Krolá/ y

13: Azáriaŕŕá Biŕkupá domu Božego/ ná kto

14: re to wŕŕyŕthko náležáło.

werset: 14 Kore liepák ŕyn

15: Iemná Leuitá/ y odwierny drzwy od wś=
16: chodu flońcá: nád timy rzeczami był poftá
17: nowion/ ktore z dobrej woley ofiárowano
18: Bogu/ y nád pyrworodztwy/ y nád temi
19: kthore poświęceno w Swiãthnicy fwię=
20: tych.

werset: 15] A pod ręką iego bily Eden y Beniá

21: min/ Iefue y Semeiás/ Amariás tełz y Se
22: cheniás/ w mieściech kápłáńfkich: áby wier
23: nie dzielili bráćiey fwoiey działy/ mniey=
24: śfym y więťśfym:

werset: 16] wśfyťkim kthorzy wchá=

25: dzaly do kościoła Páńfkiego/ chibá chłopiá
26: tek we trzech liećiech y wyśzśfey/ y czegokol
27: wiek był vzytek ná káždy dzień ku pośludze
28: y obrzędóm ich według rozdiáłow fwych:

werset: 17]

29: Kápłanom po ich fámiliach/ y Lewitom
30: ode dwudzięstego roku y wyśzśfey/ po ich po
31: rządzkach y Huffiech/

werset: 18] y wśfyťkiemu mnośť

32: wu/ ták žonám iáko y dziećiom ich oboigá
33: pogłowiá/ wiernie z tych rzeczy ktore po=
34: święczone byli obrok dawáno.

werset: 19] Alie y z fy=

35: now Aaronowych ktorzy miefkáli po po=
36: lach/ y po przedmieściách miáť swoich iuż
37: byly náznáczeni mężowie ktorzyby oddzie=
38: liáli działy wśfyťkiey płci męfkiey/ z kápłá

39: now y Lewitow.

werset: 20] Vczynił tedy Ezechias

40: to wśfytko cośmy powiedzieli po wśfytkiey

41: **ziemy** [!] Iudſkiey: y czynił to czo było **dobre**^{g0}

42: y práwego/ y práwdzywie przed Pánem.

43: Bogiem swoim/

werset: 21] we wśfelkiey ſpráwie kto

44: rá przed fie wziął o poſludze w domu Pán

45: ſkim/ podług zákonu y Cerimonyi/ chcąc

46: ſſukác Bogá ſwego/ zupełnym ſercem ſwo

47: im: y czynił y powodziło mu fie.

rozdział: 32]

Cap: 32:

48: Sennácheryb Krol gdy obległ miáſtho Ieruzálem/

49: Ezechiaſz Krol lud ſwoy vpomina áby mocnie wſał

50: Pánu Bogu/ nic fie niefrácháiąc pogrozek nieprzy=

51: iaćielſkich: A gdy Ezechiaſz z Izáiaſſem prorokiem

52: Páná Bogá proſſą/ Angioł Boży rozpędził woýſko

53: Senácherybowe/ y ſámego ſynowie zábili/ Ezechiaſz

kolumna: b

1: ſzczeńſciem vniefiony/ Páná rozgniewał/ chorował/

2: vmárł/ námiáſtkiem ſyn zły Mánáſſes. (*marg*) 4.**Reg:** 18. **Iſaie:** 36. (-)

werset: 1]

3: **P**O tych ſpráwách y po thákowey

4: prawdzie/ przyciągnął Sen=

5: nácheryb Krol Afyriyſki/ á w

6: thárgnawſſy w ziemię Iudſką/

7: **obleg** [!] miáſthá obronne/ chcąc ich dobyć.

werset: 2]

- 8: Co gdy obaczył Efechiałz/ mowię/ iż przy=
9: ciągnął Sennácheryb/ á že wífylthká oná
10: borzá oney woyny miálá fie oborzyc ná Ie=
11: ruzálem:

werset: 3 | wífedłfy w rádę z Kxiążęty/ y mę=

- 12: žmi co mocnieyřfymi/ (podawał im tego
13: áby záthkáli wierzchy řthudnie kthore były
14: przed miáltem: á gdy ná tym wífylřtkich wo
15: la řtánęłá/

werset: 4 | zebrał wielkie mnořtwo/ y zá=

- 16: thkáli wífylřtkie řtudnice/ y potok křory pły=
17: nął w pořzodku žiemie/ mowiąc: By le=
18: pák nieprzyćiągnęli Křolowie Ařsyriyřcy/
19: y nienáleżli dořtátek wody.(*marg*) 4.**Reg:** 18. **Eccleci:** 48. (–)

werset: 5 | Zbudował thež

- 20: (čzyniác rořtropnie) wífylřtek mur křory
21: fie był obáliř/ á ná wierzchu wywiodł wie=
22: že: á przed tym murem ieřřcže y drugi mur:
23: Nápráwił thež z nowu Mello w mieřćie
24: Dáwidowym/ y nářprawiá wřřelákiego
25: oręža y tarcž.

werset: 6 | Poczyńił thež w wořřku řwe=

- 26: go ludu Hetmány. A zezwawřfy wífylřtkich
27: ná vlicę brany mieyřćkiey/ mowił do řercá
28: ich/ tymi řłowy.

werset: 7 |

- 29: Męźnie řobie poczyńayćie/ á pořilayćie
30: řie/ nieboyćie fie nic/ áni fie lękayćie Křolá
31: Ařsyriyřkiego/ y wřřego mnořřhwá křore

32: ĩnim iefth: (*marg*) 4.**Reg:** 6. **Hiere:** 17. (-)

werset: 8] Boć daleko ich więcey ĩnami/

33: niŹli ĩnim. Abowiem ĩnim iefth ramię ćiele=

34: ĩne/  ĩnami Pan Bog nz/ ktory iefth po=

35: mocnikiem nfym/ y potyka ſie z nas. Y

36: pokrzepi  poſili ſie lud temi ſlowy Eze=

37: chiaſ Krol Iudſkiego.(*marg*) 4.**Reg:** 18. (-)

werset: 9]

38: Gdy ſie te rzeczy iuŹ tak ſtaly/ poſla Sen

39: nacheryb Krol Aſyriyiki ſluŹebniki ſwoie

40: do Ieruzalem (bo ſam ze wſſem woyſkiem

41: leŹ okoo Lachis) do Ezechiaſ Krol

42: Iudſkiego/ y do wſſyſtkiego ludu ktory

43: by w mieſcie/ mowic:

werset: 10] Toć wkauie Sen

44: nacheryb Krol Aſyriyiki: W kogoŹ tak du

45: ſſacie/ ze ſiedzicie iako w oblęzeniu w Ieru

46: zalem?

werset: 11] Czyly was zwiod Ezechiaſz/ by

47: was glodem wymorzy/ thruſc Źeby **wz** [!]

48: Pan Bog wz mia wybawić z ręki Kro=

49: l Aſyriyikiego?

werset: 12] A **Źz** [!] to nie ten iefth Eſe

50: chiaſz/ ktory pokazi wyſokoſci BoŹe/ y o=

51: tarze iego/  przykaza ludu Iudſkiemu y

52: Ieruzalem/ mowic: V iednegoŹ otarz

53: będzicie modę czynic/ y n nim palić **zpal** [!]

54: wonny?

werset: 13] zz niewiecie com ia **poczyni** [!]

55: y oycowie moi/ wlfem narodom **ziemfkim** [!] ?

56: y przemoglifz oni Bogowie wlfech naro=

57: dow/ y wlfyftekich ziem/ wyfwobodzic zie=

58: mice fwe z ręki moiey?

werset: 14 Powiedzcie mi kto=

Kk iij

ry Bog

strona: Kk3v

2. Paralipomenon.

kolumna: a

1: ry Bog ze wlfech Bogow wlfelakich naro

2: dow/ kthore poburzyli oycowie moi/ zeby

3: ktory mogl wydrzec lud fwoy z ręki moiey?

4: aby was mial wyrwac walz Bog z theyze

5: ręki?

werset: 15 Niechze was thedy niezwodzi Eze=

6: chiaz/ ani **omylna** [!] namowa z rozumu nie

7: wywodzi/ a tehz mu niewierzcie.

strona: Kk5v

Pierwffe Kxięgi.

kolumna: a

rozdzial: 36 (marg) 4.**Reg:** 23. 3.**Efd:** 1. (-)

werset: 1

1: **P** O tym lud ziemie wziawly Io

2: achaz fyná Iofyalfowego/ po=

3: ftanowil go Krolem ná mieyf=

4: cu oycá iego w Ierufálem.

werset: 2 We

5: trzy dzieści y trzech lat byl Ioacház gdy po

6: czal Krolowac/ á krolowal trzy kxięzycy w

7: Ierufálem.

werset: 3 Bo go był złożył krol EgiptŃki/

8: gdy wiachał do Ierufále^m/ y włożył ná ziemię

9: dań łto cętnarow frebrá/ á cętnar złothá.

werset: 4

10: A vczyńił zań Krolem Eliácym brátá ie=

11: go/ nád Iudą y Ierufálem: przemieniwiŃy

12: mu imię Eliacym w Ioácym: á fámeġo

13: Ioácházá wziął z fobą/ y zawiódł do Egi

14: ptu.

werset: 5

15: Pięć y dwá dzieściá lath miał Ioácym/

16: kiedy począł krolowác/ á krolował ieden=

17: naście lát w Ierufálem: á cżyńił źle przed

18: Pánem Bogiem swoim.

werset: 6 Przeciwko temu

19: wyciągnął Nábuchodonor Krol Chál=

20: deyiŃki: y zwiázawiŃy go łáncuchy/ wiodł do

21: Bábilonu.(*marg*) 4.**Reg:** 24. 1.**Efd.** 1. (-)

werset: 7 Do kąd y naczyńie PáńŃkie prze

22: nioł/ y poŃtawił ie w kościele swoim.

werset: 8 A o=

23: łtátek Ńłow Ioácymá/ y brzydliwości iego

24: ktore broił/ y co w nim náleziono/ nápiŃá=

25: ne łą w księġach Krolow IudŃkich y Iz=

26: ráelŃkich. Krolował po nim Ioáchim Ńyn

27: iego.

werset: 9 W ołmi lát był Ioáchim kiedy krolowác

28: począł/ á krolował w Ieruzálem trzy mie

29: liące y dzieięć dni. Aczynił złe rzeczy przed

30: oblicznością Pánfką.

werset: 10] A gdy **dochodzył** [!] rok

31: poflał Nábuchodonor Krol **poſly** [!] / cí ią

32: wſły go przywiedli do Bábilonu/ zábra=

33: wſły z łobą zaráz co droſſſze naczynie z do=

34: mu Pánfkiego. A Krolem vczynił Sede=

35: chiałzá ſtryia iego/ nád ludem **Iudfkym** [!] y

36: **Ieruzálem** [!] .(marg) **Hiere: 52. 1.Reg: 24. (-)**

werset: 11] Miał Sedechiaſz ieden á **dwa** [!]

37: dzieſćiá lát gdy począł krolować/ á Kro

38: lował iedennaſćie lát w Ieruzálem.

werset: 12] Czy=

39: nił y ten złe rzeczy przed oczyma Páná Bo

40: gá ſwoiego/ áni ſie **wſtydzył** [!] oblicza Iere

41: miałzá Proroká/ ktory mu mawiál z vſth

42: **Pánfkich** [!] :

werset: 13] Od Krolá teſz Nábuchodonoſo

43: rá odſtąpil/ ktory go był **záwiązał** [!] przyię=

44: gą przez Bogá: y **záwardzył** [!] krzczyce ſwo

45: ie y ferce/ áby ſie **nienáwroczył** [!] do Páná

46: Bogá Izráelkiego.

werset: 14] Ale y wſyſtkie Kxią=

47: żetá Káplánſkie y lud odſtąpili od práwdy

48: złoſliwie/ według wſſech brzydliwoſći

49: pogánſkich: y ſpługáwili dom Pánſki/ kto

50: ry był łobie **poſwięczył** [!] w Ieruzálem. (marg) **Hiere: 25. (-)**

werset: 15]

51: Poſyłał więc do nich Pan Bog oycow

52: ich posły swoie Proroki/ ráno wthájące/

53: y ná káždy dzień vpominájące ie: przeto

54: íż chciał odpuścić ludu swemu/ y Kościo

55: łowi swoiemu.

werset: 16 | Ale oni/ wrągáli posłom

56: Bożym/ y zá málo sobie wázili flowa iego

57: á nágráwáli fie z Prorokow: áż przyšedł

58: gniew Páński ná lud iego/ ktoremu nieby

kolumna: b

1: ło żadnego lekarstwa.

werset: 17 | Abowiem przy=

2: wiodł ná nie Krolá Cháldeyfkiego/ y pozá

3: bijał młodzieńce ich mieczem w domie S=

4: wiatnice swey:(*marg*) 3.Reg: 9. 4.Reg: 25. (-) Niezlitował fie nád mło

5: dzieńcem/ áni nád pánną/ áni nád sthár=

6: cem/ á więc áni nád zgrzybiáłym: ále wśly

7: sthkie wydał w ręce iego.

werset: 18 | Y wślysthko na=

8: czynie domu Páński ego/ ták więthłze iáko

9: mnieyze/ y skárby kościelne y Krolewskie/

10: y Książęce/ przeniofl do Bábilonu.(*marg*) 4.Reg: 20. (-)

werset: 19 | Z=

11: pálili nieprzyaściele dom Boży [!] / y zburzili

12: mur Ierolimski: wstórńkie wieże popa

13: lili/ á co iedno było kořtownego/ wślycko

14: porozwáli.

werset: 20 | Iesli kto mieczá wśedł/ wie

15: dziono ij do Bábilonu/ był niewolnikiem

16: Krolewskim y synow iego/ áż potym páno

17: wał Krol Perłki.

werset: 21 Aby sie łpełniły łłowa

18: Páńłkie przez włtá Ieremialłá: á žeby łwie

19: łilá žiemiał Sobboty łwoie: Bo przez włfy

20: łtek czás łpułtołłenia łwieciłá Sobbothę/

21: áž sie wypełniło łiedmdziełiat łat.(*marg*) **Hiere: 25. et 29. 1.Ełd: 1. 3.Ełd: 1.Danie:**

9. (-)

werset: 22

22: Pothym pierwłłego roku Cyrułá Krolá

23: Perłkiego/ áby sie łłowá Páńłkie łpełniły/

24: kthore mowił przez włthá Ieremialłłowe/

25: w **zbudził** [!] Pan duchá Cyrułłłowego Kro=

26: łá Perłkiego: Tedy on kazał wołác po włzy

27: łtkim Krolełłwie łwym/ thełz y ná piłłmie

28: przez **łifty** [!] / rołkázuiác:

werset: 23 To powiáda Cyrus

29: Krol Perłki: Włfyłthkie Krolełłwá žiem=

30: łkie dał im Pan Bog Niebieski: á tenže mi

31: przykazał/ ábym mu zbudował dom w Ie

32: ruzálem/ ktore iełł w žiemie Iudłłkiey: prze

33: to/ kto zwaz iełł we włlyłłtkim łudu iego?

34: Niechay bęđdzie Pan Bog iego łnim/

35: á niech thám idzie.

36: Koniec kxiąg Páralipomenon.

strona: L12

Ezdráłłłowe.

kolumna: a

ksiega: 1.Esdr

rozdział: 5

werset: 7

1: Dáriuffowi Krolowi pokoy wffeláki.

werset: 8

2: Bądź to wiadomo Krolowi żełmy byli ífli
3: do żydowfkiey Prowincyey/ do domu Bo=
4: gá wielkiego/ ktory buduią z kámieniá nie
5: ćiofánego/ y tramy zákładáią po ściánach
6: á buduią ten dom ípilnością/ y práwie ro=
7: ście robotá w ręku ich.

werset: 9 Pytálimy tedy Itár

8: cow onych/ ták do nich mowiąc: Ktho
9: wam dał moc ábyście dom ten budowáli/
10: á te mury ábyście popráwiáli?

werset: 10 ále y ná i=

11: mioná tych/ ktorzy tego przyczyną á powo
12: dem byli/ pytálimy sie/ ábyfmyć ie wypifáli
13: y wypifálichmy imioná tych mężow/ ktho=
14: rzy íą **Książetá** [!] między nimi.

werset: 11 Y odpowie=

15: dzieli nam temi flowy/ My iestefmy fludzy
16: Bogá niebá y źemie/ á buduiemy kościoł
17: ktory był zbudowány przed tym wiele lat:
18: á ktory był Krol wielki Ifráelſki zbudował
19: y wywiodł. (marg) 3.**Reg:** 6. (–)

werset: 12 Ale gdy oycowie náłfy/ przy=

20: wiedli ku gniewu Paná Bogá Niebieſkie
21: go/ podał ie w ręce Nábuchodonorá kro
22: lá Bábilońskiey Káldeyczyká:(marg) 4.**Reg:** 24. et 25. (–)Dom thełz
23: ten skáził/ á lud iego przenioł do Bábilo=

24: nu.

werset: 13] A pierwfśego roku Cyruśá Krolá Bábilońkie^{g0}/

25: Cyrus Krol dał wyrok áby dom

26: Boży budowano.(*margin*) 1.**Efd**: 1. (-)

werset: 14] Bo y naczynie kościoła

27: Bożego złote y frebrne/ kthore był Nábu=

28: chodonozor zábrał z kościoła thego w Ie=

29: ruzálem/ y zániołł ie do kościoła Bábilon=

30: lkiego: wydał Cyrus Krol Perfki z kościo=

31: ła Bábilońkiego/ y dał ie Sáśábáárowi

32: imieniem/ ktorego też y Kxiążęciem vczy=

33: nił/

werset: 15] y rzekł do niego:(*margin*) 1.**Efd**: 1. (-)To naczynie pobierz/

34: á idź/ y położ ie w kościele ktory iełt w Ie=

35: ruzálem/ á dom Boży niech záfie będzie bu

36: dowan ná mieyfcu fwoim.

werset: 16] Ná onże thedy

37: czás Sáśábáár przyśfedł: y záłożył fundá=

38: menty kościoła Bożego w Ieruzálem/ á

39: od onego czáfu áż do tąd buduie fie ten ko=

40: ścioł/ áni ieśfcze dokonány iełt.

werset: 17] A ták teraz

41: iełli fie tho zda Krolowi rzecz dobra być/

42: áby pośfukano w Kronikách Krolow Bá=

43: bilońkich/ iełliż Krol Cyrus rofkazał budo

44: wác kościoł **Boży** [!] w Ieruzálem/ á wołą

45: Krolewfką w they rzeczy niechay pośle do

46: nas.

rozdział: 6

Cap. 6.

- 47: Dárius Krol Perłki dekret Krolá Cyrufsá przod=
48: ká łwego/ o budowaniu kościoła Bożego w cále zá=
49: chowywa/ y ku skutku przywieść każe/ y dokonano
50: kościoła Bożego/ fzołtego roku krolowania Dáryu=
51: íá/ z radością y z wielkimi offiárami. [grafika](#)

kolumna: b

(marg) 3. **Efd**: 6. (-)

werset: 1

- 1: **T** Hedy Dáryus Krol rofkazał: y
2: łzukano po libróryách/ ktore by=
3: ły założone w Bábiloniey/

werset: 2 y ná

- 4: leżiono księgi iedne w Egbátá=
5: nis/ ktory zamek iełt w Medeńłkym powie
6: cie/ w kthorych tháki zapis było vczy=
7: niono.

werset: 3 Pierwłłego roku Krolá Cyrufsá.

- 8: Cyrus Krol wyrok dał áby dom Boży bu=
9: dowano/ ktory iełt w Ieruzálem/ ná miey
10: łcu gdzieby offiárowáli offiáry/ á żeby tá=
11: kie grunty záłożyli/ kthoreby mogli znieść
12: ściány ná wyłz ná łżeścdziefiát/ á łzerokość
13: też ná łżeścdziefiátł łokci/

werset: 4 trzy rzędy z ká=

- 14: mieni niećiołánych/ też takiełz trzy rzędy z
15: drzewá nowego: A nákłady z domu Kro=
16: lewłkiego będą dáne.

werset: 5 Ale y naczynie kościo

17: Iá Bożego złote y írebrne/ kthore był Ná=
18: buchodonor z wynioł z kościoła Ierozo=
19: limfkiego/ á przynioł do Bábilonu/ nie=
20: chay będą przywroczone/ y odniefione do
21: kościoła Ieruzolimfkiego ná mieyfce swo=
22: ie/ ktereż y położone Iá w kościele Bożym.

werset: 6

23: A ták teraz że Tháthánái Kxiążę kráiny
24: ktora íefth zá rzeką/ Sthárbuzánái/ y rá=
25: dni wálfy Affárfácheyczykowie/ ktorzy ie=
26: íteście zá rzeką/ idźcie od nich oppodal/ á
27: daycie im pokoy/

werset: 7 niech buduią on kościół

28: Boży Kxiążetá Zydowfkie/ y Stárfy ich/
29: á ten dom Boży niech wywiodą ná fwim
30: mieyfcu.

werset: 8 Aley y iam rofkazał coby mieli czy

31: nić Sthárfy Zydowfcy/ áby byl budowan
32: dom Boży/ á żeby z íkrzynie Krolewfkiey/
33: tho íeft z poplátkow ktore bywáią dawá=
34: ne z tey ziemice co zá rzeką/ ípilnością ná=
35: kłady dodawano thym mężom/ áby prze=
36: rywki ábo íákiey przekażki niebyło roboćie: (marg) 3.Efd: 6. (-)

werset: 9

37: Będzieli tego potrzebá/ Cielce/ Bárán=
38: ki/ y Koźłethá/ ná zupełną offiárę Bogu
39: Niebiefkiemu/ Zboże/ Sol/ Wino/ y Oley/
40: według porządku kápłanow kthorzy Iá w
41: Ieruzálem/ niechay im będą dáne ná káz=

42: dy dzień: áby lie ná iáki niedostátek niefkár

43: żyli.

werset: 10 Niechże offiáruią offiáry Bogu Nie=

44: biefkiemu/ á niech proffá Bogá zá zdro=

45: wie Krolewfkie y fynow iego.

werset: 11

46: A ták iam ten wyrok wydał: Aby káždy

47: człowiek kthoryby odmienil tho rofkázanie

48: moie/ wzięwffly drzewo z domu iego/ á wy

49: dzwignąwffly ie/ ná nim go wbiwffly/ áby

50: vmárł: á dom iego niechay będzie ná poł=

51: polftwo.

werset: 12 A Bog kthory vczynił áby w tym

52: kościele mieffkáló imię iego/ niech rofpro=

53: ffly wfflyftkie Kroleftwá/ y lud kthoryby ścią=

54: gnął rękę fwoię/ áby bronil y káził dom

55: Boży ten kthory ieft w Ieruzálem.

Ll ij

zánái

strona: Ll4v

Wtore Księgi.

kolumna: a

rozdział: 10

werset: 34

1: Z fynow Báni/ Maad=

2: dy/ Amrámm/ y Vel/

werset: 35 Báneas Bádáiafz/

3: Cheliau/

werset: 36 Vánia/ Marymuth/ y Eliafyb/

werset: 37

4: Máthánias/ Máthaniai/ y Iáfy/

werset: 38 y Bani/

5: y Bennui/ Semei/

werset: 39 y Sálmas/ y Náthan

6: y Adáias/

werset: 40 y Mechnedebái/ Syfái/ Sárái/

kolumna: b

werset: 41

1: Ezrel/ y Selemia/ Semerya/

werset: 42 Sellum/

2: Amárya/ Iozeff.

werset: 43 Z fynow Nebo/ Iechiel/

3: Máthátyas/ Zábád/ Zábiná/ Ieddu/ y

4: Ioál/ y Bánaiá.

werset: 44 Ci wzyfcy poięli byli

5: żony z cudzey żemie/ á były znich dru

6: gie niewiáfty ktore były národzi

7: ły Synow.

8: Koniec pierwfych ksiąg Ezdráfowych.

ksiega: 2.Esdr

9: **Poczynaię fie Księgi Nehemiaffa:**

10: **ktore też zową Wtore Ezdráfowe.**

11: **Są o budowaniu muru około Ieruzálem: y o karaniu grzechu ktory fie trá=**

12: **fił. Máią Kápitul: 13.**

kolumna: a

rozdział: 1

Cap 1.

1: Nehemiaż wlyfawfły o wtrápieniu żydowskiim/

2: ktorzy po poimaniu á niewoley zostáli/ płacze y po=

3: ści fie długo wyznawáiąc grzechy ludzkie/ á profąc Pá

4: ná o milofierdzie. **grafika**

werset: 1

5: **S**LOWA Nehe=

6: miáľlá/ fyná Hel

7: chie. Y ftháło fie

8: kxiężycá Liřtopá

9: du/ Roku dwu=

10: dzieřtego/ á iam

11: był ná Zamku

12: Sufys.

werset: 2 Y przy=

13: řfedł Hánáni ie=

14: den z bráci moiey/ řam y mężowie Iudřcy:

15: y pytałem ich o řydziech ktorzy byli zořtáli

16: po poimániu y o Ieruzálem.

werset: 3 Y powiedzie

17: li mi/ że ci ktorzy zořtáli y zbywáli po poi=

18: mániu/ tám w prowincyey/ řą w wielkim

kolumna: b

1: vćiřku/ y pořmiewiřku: á że mur w Ierurá

2: lem zburzon ieřt/ y brony iego wypalone

3: ogniem. (*marg*) 4. **Reg:** 25. (-)

werset: 4

4: A gdym vřlyřłał tákowe řlowá/ řiadłem

5: y płałał/ y żáłowałem **te^{go}** przez wiele dni/

6: y pořciłem/ y modliłem fie przed oblicznoř

7: cią Pána Boga niebieřkiego:

werset: 5 Y rzekłem:

- 8: Proszę Pánie Boże niebieski/ mocny/ wiel
9: ki/ y groźny/ ktory ftrzeżesz vmowy/ y miło=
10: śierdzia z temi ktorzi ćiebie miłuią/ á ftrze
11: gą przykazánia twego:(*marg*) **2.Efd: 9. Dani: 9. Exod: 20. et 34. Deute: 7. (-)**

werset: 6] niechaz będą wśfy

- 12: twoie śluchájące/ y oczy twoie otworzone
13: ábyś śluchał modlitwy ślugi twego/ ktorą
14: śie ia dziś modlę przed tobą/ w nocy y we
15: dnie zá fyny Iśráelkimi ślugámi twemi: y
16: powiádam śie zá grzechy fynow Iśráel=
17: śkich/ ktoremi z grześfyli przeciw tobie: y ia
18: y dom oycá me^{go} zgrześfyliśmy/

werset: 7] marnościá

- 19: mi zwiedzieni/ á nie ftrzeğliśmy przykazá=
20: nia/ y Ceremoniy/ y śądow/ kthoreś przy=
21: kazał Moiześfowi śludze twemu.

werset: 8]

- 22: Rośpomni śie ná ślowo kthoreś mowił
23: Moiześfowi śludze twemu/ rzekąc: Gdy
24: przefłapicie przykazanie moie/ rozprośzę
25: was miedzy ludzi.(*marg*) **Deute: 30. (-)**

werset: 9] A ieśli śie náwróćicie

- 26: do mnie/ y będziecie śtrzeğli przykazánia
27: moie/ y pełnić ie: choćbyście więc byli zá=
28: wiedzeni ná kray niebá/ y z támtąd was
29: zgromádzę/ y záś przywiodę ná mieyśce
30: ktorem obrał/ áby thám przebywáło imię
31: moie.

werset: 10] Y oni śludzy twoi/ y lud twoy/ ktoreś

32: wykupił w mocy twoiey wielkiej/ y w ręce

33: twoiey przedużfzey.

werset: 11] Prośbę miły Pánie/

34: Niechże pilno flucha vcho twoie modlit=

35: wy flugi twego/ y modlitwy flug twoich/

36: ktorzy fie chcą bać imienia twego święte=

37: go: á spráwuy flugę twego dzifia/ y day mu

łáfkę

strona: LI5

Ezdraffowe.

kolumna: a

1: łáfkę v tego mężá. Ia bowiem Nechemiafz

2: byłem podczáffym v krolá Artáxerfá.

strona: Mm

Ezdráfowe.

kolumna: a

rozdział: 6

werset: 7

1: Doydzie thá rzecz

2: krolá: á ták przyiedź/ á **po radzwá [!]** fie fpołe=

3: cznie.

werset: 8] Y odeflátem do nich/ mowiac: Nie

4: ftáło fie podług flow twoich ktore ty mo=

5: wifz/ bo ty sam w fwym fercu zmyflafz.

werset: 9] Abo

6: wiem ci wífycy fthráfzyli nas/ chcąc áby

7: przeftály ręce náffe tey roboty/ á žebychmy

8: poniecháli. Przetoż tym więcej vmacnia

9: łem ręce moie:

werset: 10 y wśedłem do domu Seme

10: iałá/ fyná Dáláiałá/ fyná Methábeelo=

11: wego/ kryiomko. Kthory rzekł: Rozmo=

12: wmy fie miedzy łobą w domu Bożym/

13: w pośrzodku kościoła/ á zámknimy drzwi

14: kościelne: boć máią przyiachác áby cię zá=

15: bili/ á nocąc máią ziachać áby cię zábili.

werset: 11

16: Y rzekłem: I zálz ktho mnie podobny v=

17: ciekał? a kto (będac) iáko ia/ wnidzie do

18: kościoła y będzie żyw? Nie wnidę.

werset: 12 Y zrozu

19: miałem że go Pan Bog nie posłał/ ále iá=

20: koby prorokuiąc mowił do mnie/ á że To=

21: białz y Sánábállát przenaiełi go byli/

werset: 13 bo

22: był wziął zapłátę/ ábych będąc przełráłfo

23: ny od nie^{go} / **wczyinił** [!] y zgrzełfył/ y mieli by by

24: li złą rzecz ktorąby mi záplułkávali oczy.

werset: 14

25: Pámiełay ná mię panie boże dla Tobiałá

26: y Sánábálátá/ według ich łkutkow táko=

27: wych: Ale y ná Nodiałá proroká/ y ná in=

28: ífe proroki ktorzy mie łtráłfyli.

werset: 15 A dokonan

29: iełł mur/ dwádziełtego y piáte^{go} dnia kxię=

30: zycá wrzełniá/ w piędziełiat y dwa dni.

werset: 16

31: Stało fie tedy gdy vłfyłeli włfyłcy nie=

32: przyiaciele nálfy [!] / że sie polekáli wlfyfthcy

33: Narodowie ok oliczni [!] / y práwie ftruchleli

34: íami w íobie/ y poználi że sie od Pána Bo

35: gá ítálá tá ípráwá.

werset: 17 Tychże dni wiele líftow

36: pošyláli ftárlfy żydowfcy do Thobiálfá/ y

37: zás od Tobiafá przychadzáli do nich.

werset: 18 Bo

38: ich wiele było w żydowftwie/ ktorzy mieli

39: ínim przyfięę: bo był zięciem Secheniafá

40: íyná Areá/ y Iohánán íyn iego poiął był

41: corkę Moíollám íyná Báráchiaffowego:

werset: 19

42: ále y chwalili go więc przedemną/ y íłowá

43: moie oznáymowáli iemu: á Tobiafz też íy=

44: íał lífty áby mię odítrálfył.

rozdział: 7

Cap. 7.

45: Gdy miáftá dobudowano/ Brony z zówierano/ ítraż

46: po ítáwiáno/ policżono te ktorzy sie z niewoley náw=

47: roćili/ z kápłáńftwá zrzucono te ktorzy nie mogli ro=

48: du íwego vkázać/ dáry dano ná budowánie.

werset: 1

49: **A** Gdy iuż wywiedziono y íkona

50: no mur/ zówieííem wrothá/

51: y policzyłem odwierne/ y ípie=

52: wáki/ y Lewity/

werset: 2 przykazałem

53: też Hánani brátu memu/ y Hánaniaffowi

- 54: Książęciu domu z Jeruzalem/ bo mi sie
55: zdał być mężem prawdziwym y bojącym
56: sie Bogą/ nád inšle/

werset: 3] y rzekłem im: Nie ot=

- 57: wieraycie bron Ieruzolimskich/ aż czyście

kolumna: b

- 1: flońce zágrzeie. A gdy iefzcze stali społu/ zá
2: mkniono brony/ y zátaráfowano: y poftá=
3: nowilem stroże z obywatelow Ieruzolim
4: skich/ áby strzegáli ná przemiány káždy w
5: rzędzie swoim/ y ieden káždy przeciwko do
6: mowi swemu.

werset: 4] A miásto było szerokie bárzo

- 7: y wielkie/ á w nim ludu nie bárzo wiele/ á=
8: ni domy iefzcze [!] były pobudowane.

werset: 5] Ale dał

- 9: Pan Bog w serce moie/ y zgromádziłem
10: co czelniefze/ y wrzędniki/ y lud obecny/
11: ábych ie policzył: y nálazłem księgi licžby
12: onych ktorzy byli pierwey przyšfli/ y ná=
13: leżiono w nich ták nápiřano.(marg) 1.Eřd: 2. (-)

werset: 6]

- 14: Ci synowie Wlořcy ábo Powiátu ktorzi
15: wyšfli z niewoley záprowadzonych/ ktore
16: był záwiodł Nábuchodonor Krol Babi
17: lońki/ á wroćili sie záś do Ieruzále^m/ y do źie
18: mie Iudkiej ábo žydowskiej/ ieden káždy
19: do miářtha swego.

werset: 7] Ktorzy przyšfli z Zoro

20: bábełem/ Iozue/ Nehemiałłem/ Azárya=

21: łzem/ Ráámiałłem/ Náhámáni/ Márdo=

22: cheułzem/ Bellánem/ Mesffárát/ Begoái:

23: Náhum y Báánałłem.

24: Liczba mężow ludu Ifráelłkiego.(*marg*) 1.**Ełd**: 2. (-)

werset: 8] Sy=

25: now Ffaros: dwa tyfiące/ łto łiedmdzie=

26: łiąt y dwa.

werset: 9] Synow Sáffácyáłłowych: trzy

27: łtá/ łiedm dziełiąt y dwa.

werset: 10] Synow Area:

28: łłeść łet/ pięćdziełiąt y dwa.

werset: 11] Synow Ffa=

29: háth Moáb/ łynow Iozue y Ioábowych:

30: dwa tyfiácá/ ósmłet/ y ósmnaście.

werset: 12] Synow

31: Elám: tyfiác/ ósm łet/ pięćdziełiąt y czte=

32: rzey.

werset: 13] Synow Zethua: ósm łet/ czterdzieści

33: y pięć.

werset: 14] Synow Záchái: łiedm łet/ łłeśćdzie=

34: łiąt.

werset: 15] Synow Bánnui: łłeść łet/ czterdzie=

35: cí y ósm.

werset: 16] Synow Bebái: łześć łet/ **dwadzieścia** [!]

36: y ósm.

werset: 17] Synow Azgadowych: dwa ty

37: łiácá/ trzy łtá/ dwadzieściá y dwa.

werset: 18] Synow

38: Adonikám: fšeć fet/ fšeć dziefiąt y fiedm.

werset: 19

39: Synow Beguái: dwa tyfiące/ fzećdzie=

40: fiąt y fiedm.

werset: 20 Synow Adin: fšeć fet/ pięć=

41: dziefiąt y pięć.

werset: 21 Synow Ater fyna Hezechi

42: alfowego: dziewięć fet y ósm.

werset: 22 Synow Há

43: fem: trzy fta dwadzieściá y ósm.

werset: 23 Synow

44: Befái: trzyftá **dwadzieścia** [!] y czterzey.

werset: 24 Sy

45: now Háreff: fto y dwanáście.

werset: 25 Synow Gá

46: baon: dziewięćdziefiąt y pięć.

werset: 26 Synow Be

47: tlehem y Netuffá: fto/ ósmdziefiąt y ósm.

werset: 27

48: Mężow Anáthot: fto/ dwadzieściá y ósm.

werset: 28

49: Mężow Betházmoth: czterdzieści y dwa.

werset: 29

50: Mężow Káryatiárym/ Ceffirá/ y Berot/

51: fiedm fet czterdzieści y trzy.

werset: 30 Mężow Rá

52: má y Gebá: fšeć fet/ dwadzieściá y ieden.

werset: 31

53: Mężow Máchmás: ftho/ dwadzieściá y

54: dwa.

werset: 32 Mężow Bethel y Hái: ıto dwádzie

55: ścía y trzey.

werset: 33 Mężow Nebo drugiego/ pięć

56: dziefiąt y dwa.

werset: 34 Mężow Elám drugie^{g0}: ty

57: ıąc dwieście/ pięćdziefiąt [!] y czterzey.

werset: 35 Sy

58: now Hár^m : trzy ıtá y dwádzieścía.

werset: 36 Synow

59: ıerycho: trzy ıtá/ czterdzieści y pięć.

werset: 37 Sy

Mm

now

strona: Mmv

Wtore Kxięgi.

kolumna: a

1: now Lodháyd y Ono: ıiedm ıtet/ dwádzie

2: ścía y ıeden.

strona: Mm3

Ezdráśowe.

kolumna: b

rozdział: 11

werset: 4

1: Z fynow Fares/

werset: 5 Mááfya fyn

Mm iij

Báruch/

strona: Mm3v

Wtore Kxięgi.

kolumna: a

1: Báruch/ fyn Holhozá/ fyn Háfya/ fyn Há

2: dáia/ fyn Ioiáryb/ fyn Zácharyafá/ fyn

3: Sylonithy:

werset: 6] ci wfyfthcy fynowie Fares/

4: ktorzy miefškáli w Ieruzálem/ czterzyftá

5: fzešćdziefiát y dziewięć mężow mocnych.(*marg*) 1.**Para:** 10. (-)

werset: 7]

6: A ci fą fynowie Beniámin: Sellum fyn

7: Mofofollám/ fyn Ioed/ fyn Fádaiá/ fyn Ko=

8: łaiá/ fyn Máfya/ fyn Etheel/ fyn Ifáiá/

werset: 8]

9: á po nim Gebbái/ Sellai: dziewięć feth/

10: dwádziešćia y ošm.

werset: 9] Y Ioel fyn Zechry v=

11: rzędnik nád nimi/ y Iudás fyn Senuá nád

12: miáftem wtory.(*marg*) 1.**Para:** 10. (-)

werset: 10] A z kápłanow/ Idaiá fyn

13: Ioiárib/ Iáchin/

werset: 11] Sáriáá fyn Helcie/ fyn

14: Mofofollám/ fyn Sádok/ fyn Meráiot/ fyn

15: Achitob Kxiążę domu Bożego/

werset: 12] y brácia

16: ich ktorzy robili robotę košćielną: ošm fet/

17: dwádziešćia y dwa. Y Adaiá fyn Ierohám

18: fyn Felelia/ fyn Amfy/ fyn Zácharyafá/ fyn

19: Felhur/ fyn Melchie/

werset: 13] y brácia ich Kxią=

20: żetá oycow: Dwiešćie/ czterdziešći y dwa.

21: Y Amáfai fyn Azreel/ fyn Aházai/ fyn Mo

22: łollámot/ fyn Emmer/

werset: 14 y bráćiey ich możni

23: bárzo/ łto dwádzieścia y ośm: á Vrzędni

24: kiem nád nimi Zábdiel fyn możnich.(*marg*) 1.**Para:** 10. (-)

werset: 15

25: A z Lewitow: Semeiá fyn Háfubow/

26: fyn Azrykám/ fyn Háfábia/ fyn Boni/

werset: 16 y Sá

27: bátái/ y Iozábed/ nád włfyłthkiemi łprá=

28: wámi kthore były zewnątrz w domu Bo=

29: żym/ od kxiążąt Lewitłkich:

werset: 17 Y Máthánia

30: fyn Michá/ fyn Zebedei/ fyn Afáff/ Kxią=

31: żę ku chwaleniu/ y wyznawaniu ná mo=

32: dlitwie/ á Bekbecya wtory z bráćiey iego/

33: y Abdá fyn Sámmua/ fyn Gálál/ fyn Idy=

34: thun.

werset: 18 Włfyłthkich Lewithow w mieście

35: Świętym/ dwieście/ ośmdzieięt y czte=

36: rzey.(*marg*) 1.**Para:** 10. (-)

werset: 19 A Odwiernych: Akkub/ Thelmon/ y

37: bráćiey ich/ kthorzy łtrzęgli drzwi: łtho/

38: łiedmdzieięt ty dwa.

werset: 20

39: A ołtátek z ludu Iłráelłkiego/ Kápła=

40: now y Lewitow/ we włfech miáłtách Iud

41: łkich káždy w dierzáwie łwoiey.

werset: 21 Y Náthy=

42: neyczykowie kthorzy miełłkali w Offel/ y

43: Syáhá/ y Gáíffá/ z Náthyneyczykow.

werset: 22 Y

44: Biskup Lewitow w Ieruzálem/ Azzy fyn

45: Báni/ fyn Afábie/ fyn Mátanie/ fyn Mi=

46: che. Z fynow Afáff/ śpiewacy ná poślu=

47: dze domu Bożego.

werset: 23 Bo był mándat Kro=

48: lewki ná nie/ y porządek miedzy śpiewaki

49: ná káždy dzień/

werset: 24 y Fátáhia fyn Mefezebel:

50: z fynow Zárá/ fyná Iudá w ręce Krolew=

51: ſkiey/ podług wśfelkiego ſłowá ludu/

werset: 25 y w

52: domiech po wśfyłthkich kráinách ich. Z

53: fynow Iudá mieśfkáli w Káryáthárbe/ y

54: w corkách iego/ y w Dybon á w corkách ie=

55: go/ y w Kábfeel á w wioskách iego/

werset: 26 y w Ie

56: zue/ y w Moládá/ y w Bethffálet/

werset: 27 y w Há

57: ſerfuál/ y w Berfábee/ y w corkách iego:

werset: 28 y

58: w Sieceleg/ y w Mochoná y w corkách ie^{g°}/

werset: 29

59: y w Remnon/ y w Sáráá/ y w Ierimut/

kolumna: b

werset: 30

1: Zánoá/ Odollám/ y po wfiách ich/ Láchis

2: y w kráinách iego/ Azeka y w corkách ie^{g°}.

3: A mieffkáli w Berfábee áz do padołu En=

4: nom.

werset: 31 A fynowie Beniámin/ w Gebá/

5: Mechmás/ y Háí/ y Bethel/ y w corkách

6: iego:

werset: 32 Anáthoth/ Nob/ Anániá/

werset: 33 Afor/ Ra

7: má/ Getháim/

werset: 34 Hádid/ Seboim/ y Ne=

8: bállát/ Lod/

werset: 35 y w Ono padole rzemiefni=

9: czym.

werset: 36 A Lewitowie mieli dzierzáwę mie=

10: dzy Iudą y Beniámin.

rozdział: 12

Cáp: 12.

11: Wylicza Kápłany y Lewity/ y Kxiążetá ich/ kto=

12: rzy przyfzli z Jeruzálem [!] z Zorobabelem/ y ine/ z wiel=

13: ką pompą poświęcią mur miefcki.(marg) 1.Para: 10. (-)

werset: 1

14: **C**I fą Kápłani y Lewitowie/ kto

15: rzy przyflli z Zorobabelem fy=

16: nem Sáláthiel/ y Iozue: Sá=

17: ráiá/ Ieremiás/ Efdrás/

werset: 2 Amá=

18: ria/ Melluch/ Hátthus/

werset: 3 Sebeniás/ Re=

19: bum/ Merymuth/

werset: 4 Addo/ Genthon/ Abia

werset: 5

20: Miámin/ Mádia/ Belgá/

werset: 6 Semeia Io=

21: iáryb/ Idáiá/ Sellum/ Amok/ Helciás/

werset: 7

22: Idáiá. Tho kxiążęta kápłanfcy/ y brácia

23: ich zá dni Iozue.

werset: 8

24: A Lewitowie: Iefua/ Bennui/ Cedmi=

25: el/ Sárebia/ Iudá/ Máthániás/ cí nád

26: himnámi á fpiewániem y brácia ich:

werset: 9 y Bek

27: becya/ y tež Háni y brácia ich/ ieden káz=

28: dy ná fwey powinności.

werset: 10 A Iozue miał fy=

29: ná Ioácym/ á Ioácym Eliáfyb/

30: á Eliáfyb Ioiadá/

werset: 11 á Ioiadá miał Ionáthán/ á Io=

31: náthán miał fyná Ieddoá.

werset: 12 A zá dni Ioá=

32: cimá cí byli Kápłani/ y Kxiążęthá fámili=

33: ey: Fámiliey Sáráiowey/ był czołem á kxią

34: żęciem Máráiiá: Ieremiałfowey/ Háná=

35: nia:

werset: 13 Ezdráłfowey/ Mofołłám: Amária=

36: łzowey/ Iohánnán:

werset: 14 Milichowey/ Ioná=

37: thán: Sebeniałfowey/ Iozeff:

werset: 15 Hárámo=

38: wey/ Edná: Máráiohowey/ Helci:

werset: 16 A=

39: dáiowey/ Záchária: Genthonowey/ Mo

40: Iollám:

werset: 17 Abiaffowey/ Zechry: Miámino=

41: wey/ y Moádyalsowey/ Felty:

werset: 18 Belgowey/

42: Sámmuá: Semáiálsowey/ Ionáthán:

werset: 19

43: Ioiárybowey/ Máthánái: Iodáiowey/

44: Azzy:

werset: 20 Selláiowey/ Celai: Amokowey/ He=

45: ber:

werset: 21 Heleiálsowey/ Hálebia: Idáiálsowey

46: Náthánaél.

werset: 22

47: Lewitowie zá dni Eliáfybá/ y Ioiádá/

48: y Iohánnán/ y Ieddoa Ipiáni Kxiążęthá

49: fámiliey/ y Kápłani w Kroleftwie Dáry=

50: uá Perfskiego.

werset: 23 Synowie Lewi kxiążętá

51: fámiliey/ nápiáni Ią w kxięgách Iow y dni

52: y áz do dni Ionáthán Iyná Eliáfyb.

werset: 24 A kxią

53: żętá Lewitow/ Hálebia/ Serebia/ y Ie=

54: zue/ Iyn Cedmielá: y brácia ich po przemiá

55: nách á rządziech Iwoich/ áby chwalili y wy

56: znawáli podług przykazánia Dawidá me

57: żá Bożego/ á żeby záchowywali porządek

ieden

strona: Mm4

Ezdráífowe.

kolumna: a

1: ieden po drugim.

werset: 25 Mathánia/ Bekbekia/

2: Obedya/ Mofollám/ Telmon/ Akkub/ to

3: cí ítrzegli w branách/ y przed wrotámi w

4: Sieni.

strona: Mm6

Ezdráífowe.

kolumna: a

ksiega: 3.Esdr

rozdział: 2

werset: 5

1: Przetoż

2: iefli ieft kthory z rodu wáífego/ Pan iego

3: niechay z nim wítaپی/ do Ieruzálem.

werset: 6 A

4: ták co ich kolwie około tych thám mieyíc

5: mieífka/ niech te wípomogą kthorzy íą ná

6: onym miefcu/ złotem/ írebrem/

werset: 7 dóry/ koń=

7: mi/ byđłem/ y inemi rzeczami ktore bywá=

8: íą dobrowolnie dawane ná kościoł Páń=

9: íki/ ktory ieft w Ieruzálem.

werset: 8

10: Powíthawífy thedy Kxiążetá pokoleń/

- 11: wśi/ y Iudſcy z pokolenia Beniámin/ y ká
12: płani y Lewitowie/ ktore wzbudził Pan
13: áby ſſli y budowáli dom páńki/ ktory ieſt w
14: Ieruzále^m: A ci co byli około nich/

werset: 9 ząkládáli

- 15: ie wſytkim/ iáko złotem/ ſrebre^m/ y dobytki/
16: y obiecowaniem mnogim/ wiele ludzi kto
17: rych vmyſl zbudzon był od Páná.

werset: 10 A ſam Cy

- 18: rus krol wynioſl naczynie ſwięte Páńkie/
19: ktore był zánioſl Nábuchodonor Krol
20: Bábilońki/ z Ieruzálem/ á poſwięcił ie
21: Bálwánowi ſwemu/

werset: 11 y wynioſzſy ie Cyrus

- 22: Krol Perſki/ oddał Mithrydatowi/ ktory
23: był podkárkim iego.

werset: 12 A przez tego ręce wy

- 24: dáne ſą Sálmánáſarowi Stároſcie Iudkie^{mv}.

werset: 13

- 25: A tego naczynia tá liczbá: kubkow
26: ſrebrnych ku napoynym offiára^m dwa tyſią
27: cá/ y czterzytá: Miednic ſrebrnych trzy=
28: dzieſci: Czáfz złotych trzydzieſci: á ſrebr=
29: nych dwa tyfiácá/ y czterzytá: á inego na=
30: czynia tyfiac:

werset: 14 wſytkiego naczynia w obec

- 31: złotego y ſrebrnego/ było pięć tyfięcy/ ósm
32: ſet/ y ſeſćdzieſiat.

werset: 15 Y odliczono ie Sálma=

33: nálarowi poľpoľu łtemi ktorzy z niewoley

34: Bábilóńkiey przyłłli byli do Ieruzálem. (*marg*) 1.**Efd**: 4. (-)

werset: 16

35: Zá czáľow Artáxerłá krolá **Perfskie**⁸⁰ / piłá

36: li do niego o tych ktorzy miełkáli w żydow

37: łtwie y w Ieruzále^m / Báľfámus y Mitryda

38: tus/ y Sábellius/ y Rátymus/ Báľthemus

39: Sámelius piłarz/ y ini co miełkáli w Sá

40: máryey/ y po inłłych miełcach/ niżej nápi=

41: łány liłt Krolowi Artáxerłowi.

werset: 17 Pánie/ łlu=

42: dzy twoi/ Ráthymus nád przypáđłemi rze

43: czámi piłarz/ y Sábellius piłarz/ y ini dwo

44: ru twego łędziowie/ w Celefyryey y Ffeni=

45: ciey.

werset: 18 Wiádomo to bądź Pánu Krolowi/ że

46: łi żydowie ktorzy od was przyłłli do nas/

47: gdy wełłli do Ieruzálem miáľtá nie wier=

48: nego y zlołliwego/ ięli budowáć łklepy ábo

49: wieże y mury iego/ y kołciół wywodzą.

werset: 19 Co

50: ięłli tho miáľto/ y mury iego pobuduią łie/

51: nie thylko że nie bęđá dani pláćić/ ále łie y

52: ná krole oborzą á záprą łie im.

werset: 20 A iź łie to

53: dzieie przy kołcióle/ zdáło łie tho nam być

54: dobrze/ ábyłmy thego nie lekce wáżyli:

werset: 21 ále

55: żebyłmy oznáymili Krolowi Pánu náłłe=

56: mu/ będzielić sie zdáło Krolu/ niechay by

57: Ífukano w kxiągach oycow twoich/

werset: 22 | thedy

58: naydziefz w kronikach nápiáno o thym/ á

59: dowiesz sie iż to miáło było Íporne/ kthore

kolumna: b

y Krole y miáftá burzyło.

werset: 23 | Y Íami **żydowie** [!]

1: Íporni/ á ci kthorzy zówždy fniego walki

2: Ítroili/ z teyże przyczyny to miáło Ípufto=

3: Ífone ieft.

werset: 24 | Przeto teraz oznáymuujemy to=

4: bie pánie Krolu/ iż iefli to miáfto sie zbu=

5: duie/ y mury iego iefli będą dofskonále wy=

6: wiedzione/ przyfthępu nie będziesz miał do

7: Celefyryey y Fenicyey.

werset: 25 |

8: Tedy odpifał Krol Ráthymowi kthory

9: popiáwał przypadłe á przygodne rzeczy/

10: y Bálthemowi/ y Sábelliowi piárzowi/

11: y innym wrzędnikom obyvájącym w Syry=

12: ey Ffenicyey/ ten líft co go przypifuę.

werset: 26 |

13: Czedłem líft ktoryście mi pośláli. Przethoż

14: rofkazałem był Ífukác/ y náleziono/ iż tho

15: tám miáfto od wiekow ieft przeciwnie kro

16: lom/

werset: 27 | á ludzie w nim nie trwáley wiáry/ á

17: walki z niego wywodzący/ y Krolowie

18: bárzo mocni bywáli w Ieruzálem pánuią

19: cy/ y ci ktorzy bráli dań z Celefryyey y Ffe=

20: niki.

werset: 28] A ták terazem przykazał/ áby bronio

21: no łudziom tym budowác miáltá/ á nie do

22: puźczác áby co więcey być miáło:

werset: 29] ále żeby

23: áni poścępowáli dáley/ ponieważ że łą zło=

24: ściwi/ ták áby fie od nich iakie zámieszánie

25: Krolom nie ftháło.

werset: 30] Przeczedffý to co by

26: ło od Krolá Artáxorfá nápiřano/ Ráthy=

27: mus/ y Sábellius piřarz/ y ci co łnimi vrzę

28: dniki byli/ záprzágffý wozy wfłkok przypá=

29: dli do Ieruzálem z łwemi iezdnemi/ z mno

30: łtwem łudzi/ y z wořfkiem:

werset: 31] y ięli broníc bu=

31: downikom/ tákże przeřtáli budowác koř=

32: ćiołá w Ieruzálem/ áż do wthorego roku

33: Kroleřtwá Dáriuřfá Krolá Perřkiego.

rozdział: 3]

Cap: 3.

34: Gdy Krol Darius po częřtowaniu gořci łpał/ trzei

35: Komorniczy wřziely [!] miedzy fie Gadkę/ czo mocnieyřfego [!] /

36: Wino/ Krol/ niewiáltá/ ci prawda y wiwodzi

37: o wynie.

werset: 1]

38: **K**ROL Daryuř łpráwił wielką

39: wieczęrzą ná wfřyřthkie domo=
<http://rcin.org.pl>

40: we służebniki swoje/ y ná wśfy=

41: łtkie wrzędniki Medłkie/ y Per=

42: łkie/

werset: 2] y ná wśfyłtkie flachćice/ y łędzie/ y ráy

43: ce/ y ná przełożone pod łobą/ od Indyey

44: aż do Morzyńskiey ziemie/ łtho y łiedm á

45: dwádzieściá Prowinciy albo ziemie:

werset: 3] A gdi

46: łie náiedli y nápile/ y náfyeni gdy łie roze=

47: łłli/ też Dáriusz Krol włzedł do pokoiu łwe

48: go/ záfnął/ y potym ocknął.

werset: 4]

49: Tedy oni trzy komornicy łtroże ćiałá/

50: kthorzy łtrzegli ćiałá Krolewłkiego/ ięli

51: mowić ieden do drugiego.

werset: 5] Powiedz káz=

52: dy z nas tákową mowę ktoraby przecho=

53: dziłá inne: á czyiá rzecz okaże łie być mędr

54: łła niżli drugiego/ da mu Krol Dáryusz

55: dáry wielkie/

werset: 6] chodzić w páwłoce/ ze zło=

thá

strona: Mm6v

Trzećie Kxięgi.

kolumna: a

1: tá pić/ ná złotym łozu legać/ woz z vzdá=

2: mi złotemi/ y czapkę z bifioru/ y zaponę zło

3: tą okolo łfyie:

werset: 7] á będzie łiádał ná pierwłszym

- 4: mieyfcu po Dáryuífú/ dla mądrości fwey/ y
5: będą go nazywać przyiaćielem Dáriuífó=
6: wym.

rozdział: 5

Ezdráfíowe.

kolumna: b

werset: 72

- 1: A
2: narodowie oney źemie/ kthorzy leżeli nád
3: themi ci co fą w żydowftwie/ y podnoífąc

Nn ij

im bu=

strona: Nn2v

Trzećie Kxięgi.

kolumna: a

- 1: im budowanie/ á załogi czyniác/ y lud ná
2: nie przywodząc/ bronili im budowác/

werset: 73

- 3: niąc wtárczki ná nie/ przerywáli im/ by nie
4: było dokonano budowanie zá czáfu Krolá
5: Cyrufá: y przewlekli ono budowanie ná
6: dwie lećie/ áż do Krolowánia Dáryuífó=
7: wego.

rozdział: 6

Cáp: 6.

- 8: Zá przyzwoleniem Dáriuífowym żydowie kośćioł
9: y miáfto Ieruzálem buduią.

werset: 1

- 10: **A** Wtorego roku kroleftwá Dá=

11: riuffowego/ prorokował Agge

12: us/ y Zácharyáfz fyn Addin/ pro

13: rocy w żydowftwie y w Ieru=

14: zálem/ w imię Bogá Izráelfkiego nád ni=

15: mi.(*marg*) 1.**Efd**: 5. (-)

werset: 2 Tedy ftánawffy Zorobabel fyn Sálá=

16: thielow/ y Iefuá fyn Iozedek/ poczęli bu=

17: dowác dom Páńki/ kthory ieft w Ieruzá=

18: lem:

werset: 3 gdyż przy nich byli prorocy Páńcy/ y

19: pomagáli im.

20: W tenże czás/ przyffedl do nich Syfen=

21: nes Podkroli Syriyfski/ y Ffeniki/ y Sátrá

22: buzánes/ y thowárzyffe iego/

werset: 4 á rzekli im:

23: Zá czyiem rofkazaniem buduiecie ten dom

24: y to przykrycie/ y ine wffyftkie rzeczy kona=

25: cie? A ktorzy fą budownicy co tho buduią?

werset: 5

26: Y mieli łáfkę/ gdy fie náviedzenie ftáło od

27: Páná/ nád onymi ktorzy byli z ięctwá przy

28: ífli ftárfzy żydowfcy/

werset: 6 á nie przekazano im

29: budowánia/ ázby pierwey dano **znác** [!] Dá=

30: ryuffowi Krolowi o tych rzeczach wffyft=

31: kich/ á dokądby nie **wzięli** [!] odpowiedzi.

werset: 7

32: Przepis listu tego ktorzy posłáli Dáryuffo=

33: wi/ ten był. Syfennes podkroli Syriyfski y

34: Ffenicki/ y Sátrábuzánes/ y thowárzyffe

35: iego w Syryey y w Ffenicyey Itároftowie/

36: Krolowi Dáryuffowi Pozdrowienie wfká

37: zuią.

werset: 8] Niechay to wŕzyftko będzie wiadomo

38: Pánu Krolowi: iż gdyfmy przyŕfli do krái=

39: ny Zydowfkiey/ á weŕflichmy do Ieruzá=

40: lem/ náleziłfmy áno buduią dom boży wiel

41: ki:

werset: 9] á kościol z kámieniá głázonego/ y wiel

42: kich y drogich máteriy w fciánach/

werset: 10] á że tá

43: robotá ŕpilnoŕcią fie dzieie/ y zá pomocą

44: ŕpołecznią że fie im ŕporzy w ręku ich/ y z

45: wielką wielmożnoŕcią bárzo pilnie koná=

46: ią.

werset: 11] Tedyfmy pytháli ŕtárŕfych/ mowiąc: Zá

47: czyim dozwolenie^m ten dom buduiećie? á te

48: budowánia zákládaćie?

werset: 12] A pytáliłfmy prze

49: to: ábyłfmy tobie oznáymili ludzie y przeło

50: żone/ y chćielifmy od nich mieć imioná prze

51: łózonych ná ŕpifku.

werset: 13] Ale oni nam odpowie=

52: dzieli/ mowiąc: My ieftełfmy ŕludzy thego

53: Páná/ kthory ŕtworzył y Niebo y ziemię:

(marg) 3.Reg: 6. (-)

werset: 14] á

54: też budowan był ten dom przed wielą lath

55: od Krolá Izráelskiego wielkiego y namoc

kolumna: b

1: nieyśfego/ y był skonány.

werset: 15] Ale iż oycowie ná=

2: śfy skretni byli/ á grzeźyli przeciwko Bogu

3: Izráelskiemu/ podał ie w ręce Nábucho=

4: donozorá Krola Bábilońskiego/ Krolá

5: Cháłdeyfskiego/

werset: 16] tákże y dom ten śpálili y zbo

6: rzyli/ y lud w niewolą záprowadzili do Bá

7: bilonu.

(marg) 4.**Reg:** 24: et 25. 1.**Efd:** 5. (-)

werset: 17] A pierwżezego roku Krolowánia

8: Cyrufá Krolá Bábilońskiego/ rofkazał pi=

9: śánim śwym Cyrus/ ábyśmy ten dom budo=

10: wáli/

werset: 18] á ktemu y ono nacźynie święte złote

11: y śrebrne/ ktore był wyniośł Nábuchodono

12: śor zdomu ktory był w Ieruzálem/ y oddał

13: ie był do śwego kościoła/ zás wyniośł Cyrus

14: Krol z kościoła ktory był w Bábiloniey/ á

15: wydał ie Zorobábelowi/ y Sálmánázoro=

16: wi Podkrolemu

werset: 19] y przykazano im/ áby ofiá=

17: rowáli tho nacźynie y położyli w kościele/

18: ktory miał być w Ieruzálem/ á żeby budo=

19: wáli on kościoł Boży ná mieyścu śwoim.

werset: 20]

20: Tá kże Sálmánázár záożył fundámenthy

- 21: domu Páńkiego/ który iest w Ierufálem:
22: á od onegoż czáfu áż do tych miaft buduie=
23: my go/ á ielzche nie iest dobudowány.

werset: 21 Te=

- 24: raz tedy o Krolu/ iefliże to tve zdánie/ nie
25: chayby pósfukano w Krolewfkich Kroni=
26: kách Cyrufá Krolá ktore fą w Bábiloniey:

werset: 22

- 27: á iefliby náležiono/ iz zá rádą Krolá Ciru=
28: fá poczętho budowanie domu Páńkiego/
29: który iest w Ieruzálem/ á zdáloby fie tho
30: Krolowi Pánu náffemu/ niech nam o
31: tym nápiífie.

werset: 23

- 32: Roškazał thedy Krol Dárius fzukác w
33: Kronikách/ y náležiono w Ekbáthánis
34: miáfteczku/ ktore iefth w Medzfkiey krái=
35: nie/ miefce iedno gdzie ták było nápiífano.

(*margin*) 1.**Efd**: 6. 3.**Efd**: 4. (–)

werset: 24

- 36: Roku pierwfífego Krolowániá Cyrufowe=
37: go. Krol Cyrus przykazał dom Páńki/
38: który iest w Ieruzálem/ budowác/ gdzie
39: palono ná ogniu wftáwicznie:

werset: 25 ktorego wy=

- 40: fokość niech będzie ná dziefięć łokci/ á fzy=
41: rokość ná fzešcdziefiąt łokci/ kwádrátho=
42: wym kámieniem vgládzonym ná trzy rzę=
43: dy/ á iednym rzędem drzewiánym drzewá

44: z teyże **krąjny** [!] / y rzędem drzewiánym ie=

45: dnym nowym: á nakład ma być dan z do=

46: mu Krolá Cyrufá:

werset: 26 y naczyńie fwięte domu

47: Páńskiego ták złote iáko frefrne/ ktore wy

48: niol Nábuchodonor Krol z domu Páń=

49: fkiego kthory ieft w Ieruzálem/ fład było

50: wzięte/ áby tám záfie było położone:

werset: 27 Y przy

51: kazał pieczę mieć Syfennowi Podkrole=

52: mu Syryey y Feniki/ y Sátrábuzánowi/ y

53: towarzyfom ie^{go}/ y innym **vrzednikom** [!] ná to

54: wyfádzonym w Syryey y Feniciey/ áby fie

55: niewrywałi do onego miefcá.

strona: Nn5

Ezdráfowe.

kolumna: a

rozdział: 9

werset: 28

1: A z fynow Záthoim: Eliá

2: dás/ y Liáfámus/ Zochias/ y Lárymoth/ y

3: Zábdis/ y Tebediás.

werset: 29 Z Synow Zebes: Ián

4: y Amánias/ y Zábdyas/ y Emens.

werset: 30 Z fynow

5: Bánni: Olamus/ y Máluchus/ y Iedde=

6: us/ y Iáfub/ y Afábus/ y Ierymoth.

werset: 31 A z fy=

7: now Addin: Nááthus/ Moofyas/ Káleus

8: y Ráánás/ Mááfeás/ Mátháthiás/ y Be

9: feel/ y Bonnus/ y Mánáfses.

werset: 32 Y z fynow

10: Nuae: Noneás/ Afeás/ Melchiás/ Sá=

11: meás/ Symon/ Beniámin/ Málchus y

12: Márrás.

werset: 33 Z fynow Afom: Karyáneus/

13: Mátáthiás/ y Bánnus/ Eliffálách/ Má=

14: náfses y Semei.

werset: 34 A z fynow Bánni: Iere

15: miás/ Moádyás/ Abrámus/ Iohel/ Báne

16: ás/ Peliás/ Ionás/ Márimoth/ Eliáfyb/

17: Mátháneus/ Eliázis/ Orizás/ Dielus/

18: Semydus/ Zámbris/ y Iozeff.

werset: 35 Z fynow

19: Nobei: Idelus/ Mátháthiás/ Sábáduš/

20: Zechedá/ Sedmi/ y Iefsei/ y Báneás/

werset: 36 Ci

21: wśfyłtcy poięli łobie byli żony cudzożiem=

22: łkie/ y opuścili ie y z fyny.

werset: 37

23: Y mieśkáli Káplani y Lewithowie/ y

24: ktorzy byli z Iłráelá w Ieruzálem/ y we

25: wśfyłtkiey iedney kráine [!] ná nowie kxieżycá

26: łiodmego. Y byli fynowie IłráelŃcy w mie=

27: łłkániach łwoich.

(marg) 2. **Ełd**: 8. (-)

werset: 38 Potym zełłło łie wśfyłtko

28: mnołstwo połpołu ná plác/ kthory iełth od

29: wŕchodu flońcá brany ŕwiętey/

werset: 39 y rzekli Ez=

30: dráŕsowi Biŕkupowi: y czytelnikowi/ áby

31: przynioŕl zakon Moizeŕŕow/ kthory dan

32: ieŕt od Pána Boga Iŕraeŕlkiego.

werset: 40 Tedy przy

33: nioŕl Ezdrás Biŕkup zakon wŕŕyŕthkiemu

34: mnoŕtwu ich od meŕzá áż do niewiáŕthy/ y

35: wŕŕyŕthkim kápłanom/ áby ŕlucháli zako=

36: nu ná nowie kxiężycá ŕiodmego.

werset: 41 Y czedł ná

37: plácu/ kthory ieŕt przed ŕwiętą braną koŕ=

38: ćielną/ od záránku áż do wieczorá przed

39: meŕżmi y przed niewiáŕtami. A wŕŕyŕthcy

40: ŕlucháli ŕpilnoŕcią zakonu Boŕzego.

werset: 42

41: A ŕtał Eŕdrás Kápłan y kaznodzieiá za

42: konu Boŕzego ná drzewiányym ŕtolcu/ kto=

kolumna: b

1: ry byŕo vczyniono.

werset: 43 Przynim theŕ ŕthánęli

2: Mátáthiás/ Sámus/ Anániás/ Azáry=

3: ás/ Vriás/ Ezechiás/ y Bálŕámus/ po prá

4: wey ręce:

werset: 44 á po lewey ŕthronie/ Fáldeus/

5: Miŕáel/ Máláchiás/ Abuŕthás/ Sábus/

6: Nábádyás/ y Zácháriás.

werset: 45 Y wziął Ezdrás

7: kxięgi przed wŕŕyŕthkim mnoŕthwem: bo

8: wy izerfey fiedzial w flawie przed oblicznoŝ

9: cia wfyfthkich.

werset: 46 A gdy dokonał zakonu/

10: wfyfthcy powfthali: y błogoflawił Eferás

11: Pána Bogá nawizerfego/ Bogá Sábáoth

12: ábo zaftępow wfęchmocnego.

werset: 47 Y odpo=

13: wiedzial wfyftek lud/ Amen. A podniowifcy

14: wzgorę ręce/ padficy ná ziemię dáli czeŝć

15: á chwałę Pánu.

werset: 48 Iefus/ y Bánáeus/ y Sá=

16: rebiás/ y Iaddimus/ y Akkubus/ y Sábba

17: theus/ y Kálithes/ y Azárias/ y Iorá=

18: dus/ y Anániás/ y Filiás Lewitowie/

werset: 49 kto

19: rzy vczyli zakonu Pańfkiego/ y przed

20: mnoftwem czytawali zakon Pańfki/ y wię

21: cey nád inffe wázyli wfyficy the/ kthorzy

22: rozumieli co czytáli.

werset: 50 Y mowił Atharáthes

23: Eferásowi Bifkupowi/ y káznodziei/ y

24: Lewitom ktorzy vczyli mnoftwo/

werset: 51 tymi flo

25: wy/ Dzień ten fwięty ieft Pánu. A wfyficy

26: plákáli gdy flucháli zakonu.

werset: 52

27: Thedy rzekł Eferás: (*marg*) 1.**Efd**: 6. (-) Rozeyćcie fie/ iedz

28: ciefz co natłufzczilfe rzeczy/ y piycie co na=

29: flodilfe picia/ á flicie teź dáry thym co nie=

30: máią.

werset: 53 | Abowiem ten dzień święty iest Pá=

31: nu/ á thák niebądźcie weń smutni. Boć

32: was Pan oświeći:

werset: 54 | Y Lewitowie też opo=

33: wiądáli iáwnie wśfytkim/ mowiąc: Dzień

34: ten święthy iesth/ niebądźcie weń smutni.

werset: 55 |

35: Roześfli sie tedy wśfyłtcy ieść y pić/ y vzy=

36: wác/ y dáváć dáry/ onym ktorzy niemieli/

37: áby thez y oni vzywáli. Bo bárzo wielce

38: poćieffeni są flowy kthorych byli náuczeni.

werset: 56 |

39: A Ichadzáli sie wśfyłtcy do Ieruzálem/

40: obchodzić ono wesele/ podług te

41: stámentu to iest zakonu Pá

42: ná Bogá Isráelskiego.

43: Koniec trzecích ksiąg Eśdrásowych.

ksiega: 4.Esdr

44: Przemowá ná czwarte księgi Ezdrásfowe.

45: **C**zwarte Księgi Ezdrásowe/ ácz nie tey wagi są iáko ine stárego zako=

46: nu: iż áni w Zydowłkich Bibliách bywáią náležione/ áni od kościoła

47: powśfechne^{go} są przyięte zá pewne/ przedięłmy ie tu niechćieli opuścić. Stey

48: przyczyny/ iż wždy iednák Doktorowie święci w swych piśmiech/ poćciwą

49: o nich zmiánkę czynią. Więc áby komu tego niemíało dośtáwác w Bibliey/

50: czego vczeni ludzie ku podpárćiu swych rzeczy/ y ku wykłádaniu piśmá/ vzy=

51: wáią: zdála sie nam być rzecz/ nieprzyśtoyna/ zwłáśczá że iusz wśfyłt=

52: kie Bible ktore są y wychodzą/ te Księgi w łobie miewáią.

strona: Oo

Ezdráfłowe.

kolumna: b

rozdział: 4

werset: 26

- 1: Odpowiedział mi/ y rzekł: Ieśli sie bę
2: dziełz o wiele rzeczy bádál/ częśtho sie bę=
3: dziełz dziwował: boć then świát kwápi sie

Oo

á kwápi

strona: Oov

Czwarte Księgi.

kolumna: a

- 1: á kwápi przeminąc [!] /

werset: 27] á nie może thego po=

- 2: iąc áby mógł znośić przyśfle rzeczy/ kthore
3: śą obiecáne śprawiedliwym: ábowiem pe=
4: łen ieft nieśprawiedliwości y chorob then
5: świát.

werset: 28] Ale oco mię pytálz/ powiem: Náfia=

- 6: no złego/ á do tychmiałt ieźcze nie przyśflo
7: śkażenie [!] iego.

werset: 29] A ták ieśliżeby nie było wy=

- 8: wrocono tho co náfiano ieśth/ á odeśfloby
9: mieśce gdzie náfiano złego/ nie przyydzie
10: ono dobre/ ktore wfiane ieft.

(marg) **Gene:** 6. (-)

werset: 30] Abowiem źie

- 11: le złego náfienia wfiane ieft w śercu Adá=
12: mowym od początku: to iáko wiele nie po=

13: bożności zrodziło do tych miafth/ y będzie

14: rodić niż przydzie żniwo?

werset: 31 | Vważę iedno

15: v fiebie to źiele złego náfienia/ iáko wielki

16: owoc niepobożności vrodziło:

werset: 32 | kiedy będą

17: poświęzone klofy/ kthorem liczby niemáfz/

18: iáko wielkie to gumno będzie?

werset: 33 | Odpowia=

19: dáiąc rzekł^m: Iáko/ á kiedyż to będzie? Cze

20: muž thák nie wiele á złych lat náfłych?

werset: 34 | Od

21: powiedział mi/ y rzekł: Nie fkwápiay fie ty

22: ná Nawyřzřfego. Abowiem ty dármo fie

23: kwápiř nań/ bo wielkie ieř wyfádzenie fer

24: cá twego.

werset: 35 | A zaś o tym nie pytáli duřfe řprá

25: wiedliwych w przybythkach řwych/ mo=

26: wiąc: Dokądże ták będę duřfál? A kiedyż wř

27: dy przydzie vřythek [!] gumná zápláthy ná=

28: řfey?

werset: 36 | Y odpowiedział ná tho Ieremiel Ar=

29: chángioł/ á rzekł: Kiedy fie wypełni liczbá

30: náfienia miedzy wámi/ ábowiem ná wa

31: dze ważył řwiát/

werset: 37 | á miárą rozmierzył czá=

32: řy/ y liczbá zliczył czáfy/ á nie poruřfył/ áni

33: wzbudził/ ázeby fie wypełnilá przerzeczo=

34: na miára?

werset: 38 Y odpowiadając rzekłem: O Pá

35: nuiący Pánie/ ale y my wślycy pełni ieste=

36: łmy łprołney złości.

werset: 39 A by iedno nie dla nas

37: nie były nápełnione gumná łprawiedli=

38: wych/ dla grzechow przebywających ná

39: łziemi.

werset: 40 Y odpowiedział mi/ á rzekł: Idź á

40: łpythay brzemienny/ gdy łie iuż wypełni

41: dziewięć księżycow/ możeli żywot ielłcze

42: iey zátzymać w łobie płod?

werset: 41 Y rzekłem:

43: Nie może Pánie. A on rzekł do mnie: W

44: piekle przybytki dułz/ żywotowi niewiełcie

45: mu przyrownáne łą.

werset: 42 Bo iáko tá ktora ro=

46: dzi łpiełł y łie aby wíłłá potrzebie rodzenia:

47: táko y ty przybytki kwápią łie oddać te rze

48: czy co im poruczono.

werset: 43 Od począthku będzie

49: tobie vkázano o tych rzeczach ktore chcesz

50: widzieć.

werset: 44 Y odpowiedziałem/ rzeknąc: Ielłim ná

51: lałł łáłkę przed twemi oczymá/ á ielłi tho

52: można rzecz ielł/ á ielłim k temu łpofobny/

werset: 45

53: okáz mi to/ ielłi wiecey ielłcze ma być czá=

54: łu niżli go przeminęło: álbo ielłi wiecey

55: przeminęło niżli co ma być:

werset: 46 Co iuż przemi=

56: nęło/ wiem: ále coby miało być przyśflego:

57: nie wiem.

werset: 47 Y rzekł do mnie/ Stań ná prá=

58: wey łtronie/ vkażęc wykład podobieńtwá.

kolumna: b

werset: 48

1: Stánałem/ y wyzrzałem: A oto piec gora=

2: iący śfedł przedemną: y śtało śie gdy páłał

3: płomień/ wyzrzałem: á oto dym zośtawał.

werset: 49

4: Potym śfedł przedemną obłok pelen wo=

5: dy y wydał z śiebie deśfcz náuálny. A gdy

6: prześthał on wielki deśfcz/ kropili po nim

7: krople.

werset: 50 Y rzekł do mnie: Myślże łobie/ że iá=

8: koć roście deśfcz więcey niżli krople/ á o=

9: gień więcey niżli dym: ták przechodzi wiel=

10: kością część ktora przeminęła. A zośtawá

11: ły krople y dym:

werset: 51 á modliłem śie y rzekłem:

12: Co mniemaśz będełi żyw áż do onych dni?

13: áłbo co będzie w one dni?

werset: 52 Odpowiedziáł

14: mi temi śłowy: O znamionach/ o kthore

15: mię pytałz/ po części mogęc nieco powie=

16: dzieć: ále o żywoćie twoim/ nie ieśtem po=

17: ślan ábych ci co powiedzieć miał/ á teź nie

18: wiem nic.

rozdział: 5

Cap. 5.

19: Rozliczne znaki okázuie Ezdráfłowi o przyfzłych

20: rzeczach/ Angioł Boży/ ku pocieffe y nádziei iętcóm.

werset: 1

21: **A**Le o známionach: Oto dni przy

22: dą/ w kthore ci co mieffkaią ná

23: ziemi/ będą poimáni w wielkich

24: czynífach: á zátłumi fie drogá

25: prawdy: y fwiat będzie niepłodny od wiá=

26: ry/

werset: 2 y zámoże fie nie fprawiedliwość nád tą

27: ktorą ty lam widzifz/ y o ktoreieś przed tim

28: flychál:(*marg*) **Matth: 24.** (-)

werset: 3 y będzie włożywfly ftopę krolowác

29: kráina kthorą teraz widzifz/ y wyzrzą ią

30: fpuftoffoną.

werset: 4 A dalic thobie Nawyfzífy życ

31: wyzrzyfz po trzećiey thrąbie/ y rofwieci fie

32: nagłe flońce w nocy/ á księżyc thrzy kroć

33: przez dzień/

werset: 5 á z drzewá krew będzie kápá=

34: lá/ y kámién wyda głos fwoy/ á ludzie będą

35: poruffeni:

werset: 6 y będzie krolował ten/ kthorego

36: fie nie nádziewaią ci czo mieffkaią ná **ziemy** [!] /

37: y ptháltwo przeprowadzi fie indzie:

werset: 7

38: A morze Sodomfkie ryby zafie wyrzuci/ y

39: wyda głos w nocy/ ktorego nieznáią mno

40: dzy. A wśyftcy będą flyłfeć głos iego/

werset: 8]y bę

41: dą przepaści gęftę [!] ná wielu miełc/ á ogień

42: człetho kroć będzie fie wrywał/ y dzikie

43: Zwirzethá przeydą ná inśle mieyfcá/ á

44: niewiálfthy niemocene przyrodną niemocą

45: będą rodić dziwne pothwory/

werset: 9]á w floth=

46: kich wodach/ flone będą náležiono/ y przy

47: iaciele wśyftncy íami z sobą wálczyć bę=

48: dą: y będzie ná ten czás zákryty ímył/ y ro=

49: zum oddzieli fie ná pokoy íwoy:

werset: 10]Będą go

50: mnodzy ífukác/ ále go nie naydą: á rozmno

51: ży fie nieśpráwiedliwość/ y niepowfciaęli=

52: wość ná ziemi.

strona: Oo4

Ezdráfłowe.

kolumna: a

rozdział: 7]

werset: 60]

1: Ale mu

2: niewierzyli/ ále áni poniem Prorokom:

3: ále áni mnie ktorym mowił do nich:

werset: 61]bo nie

4: byłoby ímęthku ku zátráceniu ich/ iáko bę=

5: dzie rádość nád onymi/ ktorzy fie dáli ná=

6: wieść ku zbáwieniu.

werset: 62 | Odpowiedziałem rze

7: kąc: Wiem Pánie/ iż názwan ieft nawyřz=

8: řzy miłofiernym/ řthąd że fie nád tymi řmi=

9: łwie ktorzy ieffcze ná on řwiát/ nie przyřřli/

werset: 63 |

10: á że fie też řmiluie nád onemi ktorzy fie o=

11: bieráią w zakonie ie^go:

werset: 64 | á nieukwapliwy ieft

12: iż długie oczekawánie dawa tym ktorzy

13: zgreřřyli [!] / iáko řwemu řtworzeniu:

(*marg*) **Roma: 2.** (-)

werset: 65 | y řzczo=

14: dry ieft/ ábowiemći chce dárowáć ile komu

15: potrzebá:

werset: 66 | y mnogiego miłofierdzia/ bo ro=

16: zmnaża miłofierdzia tym ktorzy ninieyřřy

17: řą/ y ktorzy przeminęli/ y ktorzy máią iefz=

18: cze być.

werset: 67 | Bo gdzieby on nierozmnożył mi=

19: łofierdzia řwego/ wřřákby niebył ozywion

20: řwiát z thymi ktorzy będą dziedzićzyć ná

21: nim.

werset: 68 | A dáruiec: bo gdzieby on nie dáro=

22: wał z dobroći řwey/ áby fie odłogá řtháá

23: tym ktorzy niepráwość czynili z ich nieprá

24: wości/ niemogłáby řtyfiácá dziefiáta częłć

25: ludzi być obzywioná.

werset: 69 | A řędzia gdzieby nie=

26: przyřřzał tym ktorzy vzdrowieni řą řlo=

27: wem iego/ á nie wygládził mnoftwá ípo=

28: row/ wíłákby fnadz niezoftáło z niezliczney

29: wielkości/ iedno bárzo máło.

rozdział: 8

Cáp: 8.

30: Aczkoli Pan Bog rzeczon miłofiernym ná thym

31: íwiećie dla grzeńnych/ wíłákořz więcey będzie potę=

32: pionych niżli **zbáwionych** [!].

werset: 1

33: **I** Odpowiedział mi themi flowy/

34: Ten wiek vczynił Nawyřzřsy dlá

35: wielu/ á przyřřly dla niewielu.

werset: 2

36: A powiem przed tobą podobień

37: íthwo Eřdrářřu. Iáko thy będzieř pythał

38: ziemię/ á powieć thobie/ żeć doda ziemię

39: dáleko więcey z kthorey by był gárniec/

40: á throczę próřku/ z kthorego bywa zło=

41: to: thákci fą y vczynki ninieyřřego wieku.

(marg) **Máttth**: 20. et 22. (-)

werset: 3

42: Mnodzy fą řtworzeni/ ále máło ich będzie

43: zbáwionych.

werset: 4 **Odpowiedziałe^m** rzekąc: Połkni

44: tedy duřřo řmyřř/ á poyřrzy co řmákuie.

werset: 5 **A=**

45: bowiem zřředłeř fie byřř vřluchał/ á chceřz

46: prorokowác. Boć niedano tobie czářfu/ ie=

47: dno tylko żyć.

werset: 6] O Pánie/ iefli niedopusćifz

48: fludze twemu/ ábyfmy fie modlili przed to=

49: bą/ á żebyś nam dał náfienie fercu/ á fmy=

50: flowi dobrą fprawę/ fkądby mogł być owoc

51: fkądby mogł żyć wfšelki nárušfony/ y kthofz

52: będzie mogł znofić mieyfce człowiecze?

werset: 7] Bo

53: ty fam iefteś/ á my wfyfštcy ieftešmy iedno

kolumna: b

1: tworzenie rąk twoich/ iakoś mowił:

werset: 8] y ia=

2: kož theraz w żywoćie máćierzyńškim fprá=

3: wione iefł ćiało/ y dawałz członki: zácho=

4: wano bywa w ogniu y w wodzie ftwo [r]ze=

5: nie twoie:y przez dziewięć kxiężycow ćier=

6: pi twoie tworzenie/ twoie ftworzenie kto=

7: re w nim ftworzone iefł:

werset: 9] á że y ono zácho=

8: wywa/ co bywa záchowywano/ oboie bę=

9: dzie záchowáne: A záchowány život/ **nikiedy** [!]

10: zafie wydáie the rzeczy kthore w nim

11: zrofly.

werset: 10] Boš roškazał członkom/ to iefł pier

12: šiam/ aby dawały mleko vzytek pierfi/

werset: 11] áby

13: fie to kármiło co fthworzono iefłh/ áž do

14: czáfu niektorego/ á po tym ábyś go fpraw

15: nym vczynił **twe^{mv}** miłofierdziu.

werset: 12 Odchowa

16: łeś go twoią spráwiedliwością/ y wyćwi=

17: czyłeś w zakonie twoim/ y karałeś go

18: twym rozumem:

werset: 13 y vmorzył go iáko fwe

19: łtworzenie: á ożywił go/ iáko vczynek twoy.

werset: 14 Ieśliż więc tego záturáciłż ktoryś ták wiel=

20: ką pracą łtworzon iest/ zá twym rofkazá=

21: nim łátwie to zrzędzić áby y tho co fie thák

22: łtawáło/ było záchowano.

werset: 15 A teraz Pánie

23: będę mowił: O káżdym człowiecze ty lepiey

24: wież. A o ludu twoim/ prze ktory boleię:

werset: 16 y

25: o dziedzictwie twym/ dla ktorego ia plá=

26: czę: y o ludu Iłráelłkim/ dla ktorego łmu=

27: tny iestem: y o Iakobie/ dla ktorego záłu=

28: ię:

werset: 17 á prze to poczną fie modlić przed thobą

29: łam záfię/ y zá nie: bo widzę vpadki náłffe

30: ktorzy miełłkamy ná ziemi.

werset: 18 Alem flyłłł o

31: prętkości Sędzię ktory ma być.

werset: 19 Przeto

32: vlyłłł głos moy/ y zrozumiey mowę moię/ á

33: będę mowił przed tobą.

werset: 20

34: Początek łlow Ezdráłłłowych pierwey

35: niżli był wzięt: I rzekłem/ Pánie ktory mie

36: Íkafz w wieku/ kthorego oczy podniefione

37: Íą ku wierzchnim rzeczam/ y ná powietrze

werset: 21

38: y kthorego Tron íeft myflą nie ogárniony/

39: y Ílawá nie poięta: przy ktorým Ítoi woýfko

40: Angiołow drząc/

werset: 22

41: wietrze y w ogniu obracá Íie/ kthorego Ílo=

42: wo prawdziwe/ y powieÍci trwałe:

werset: 23

43: go roÍkázanie mocne/ á roÍpráwienie Ítrá=

44: ÍÍne: kthorego poyzrzenie wyÍuffa przepás=

45: Íi/ á zágnięwanie czýni zwiędniałe gory/

46: y prawdá Íwiádectwo wydawa:

werset: 24

47: chay modlithwę Ílugi twego/ á przými w

48: víÍy próżbę Ítworzenia twoiego.

werset: 25

49: kim żyw/ będę mowić: y poki co rozumiem/

50: będę odpowíadał.

werset: 26

51: nia ludu twego/ ále ná ty ktorzy thobie w

52: prawdzię Ílużą.

werset: 27

53: chući narodow/ ále ná the kthorzy twoie

54: Íwiádectwá/ z boleÍciami Ítrzegli/

werset: 28

55: myflay kthorzy przed oblicznością [!] twoią

56: fałęsznie Íie obchodzili á Ípráwiáli/ ále po=

57: mni ná te ktorzy z woli twoiey boiaźń po=

58: ználi.

Oo iij

ce oby=

strona: Oo6v

Czwarte Księgi.

kolumna: a

rozdział: 11

werset: 24

1: Bo cźtherzy [pióra] zoftały na łwym

2: miełcu:

werset: 25]Vyrzałem^m też/ że piorá co pod łkrzyd

3: łem/ myłliły łie wznieść/ á otrzymáć Kxię=

4: łtwá.

werset: 26]I vyrzałem że łie iedno pierze pod=

5: niołło/ ále wnet zás zniknęło.

werset: 27]A wthore ry=

6: chley niźli pierwłłe zniknęli.

werset: 28]Potym widzia

7: łem że one dwie piorá ktore pozostáły/ łámy

8: z łobá myłliły [!] / áby też Krolowáły:

werset: 29]á zá tym

9: gdy oni myłlili/ oto iedná z głow odpoczy=

10: wáiących/ ktora byłá we łrzodku/ ocucáła:

11: Bo tá głowá byłá wıęczłłá niź kthora z o=

12: nych dwu.

werset: 30]Y vyrzałem że łie łpoıły one dwie

13: głowie łtá:

werset: 31]álic oto náwróciłá łie głowá z

14: temi ktore łniá byli/ y zıádlá one dwie pio=

15: rá pod skrzydły ktore **mýfliły** [!] też krolowác.

werset: 32

16: A tá głowá przełráłfýłá wśfýłtkę źiemie/ y

17: pánowálá nád nią/ y thymi kthorzy mie=

18: śfkáią ná niey z pracą mnogą/ y moc odzie

19: rzála okręgu źiemie/ náde wśfýłtkie skrzyd=

20: łá ktore były.

werset: 33 Potymem widział/ álic oná

21: średnia głowá nagle zniknęłá/ y thá iáko

22: skrzydłá.

werset: 34 Ale zołtály dwie głowie/ kthore

23: także Krolowály ná **ziemi** [!] / y nád onemi

24: kthorzy ná niey przebywáią.

werset: 35 Y wyzrzałem

25: że głowá po práwey łthronie/ požárłá onę

26: kthorá byłá po lewey.

werset: 36

27: Y wślyłżałem głos ktory ku mnie mówił:

28: Poyrzyz przećiwko łobie/ á **obacź** [!] to co wi

29: dziłz.

werset: 37 **Ywyzrzałem** [!] / á ono iákoby Lew záiu

30: śfony z láfu ryczący: y widziałem iż wypułz

31: czał głos człowieczy do Orłá. A rzekl temi

32: śłowy:

werset: 38 Śłuchay ty/ á będę mówił do ćiebie:

33: A będzie mówił do ćiebie Nawyśłfý.

werset: 39 Zażeś

34: nie thy iełt ktoryś zołtał ze czterzech źwie=

35: rząt/ ktore^m był náznacźył áby krolowáli ná

36: światcie moim/ ábj przez nie przjśedł koniec

37: czałow ich?

werset: 40] A czwartý przyśedłsy zwycię=

38: żył wśyftkie zwierzęta ktore przeminęły/

39: y nocą trzymał świat z łtráchem wielkim:

40: á wśyftek okrąg z pracą bárzo złą/ á prze=

41: bywał przez ták długi czas ná okręgu zie=

42: mie z zdráda.

werset: 41] Y ładziłś ziemię [!] nie wedle

43: prawdy.

werset: 42] Boś gnałił á trapił cíche/ y obrá

44: załś łpokoyne/ y miłowałś kłamliwe/ á

45: pokáziłś przybytki tych ktorzy owoc czyni

46: li/ y łtłumiłś mury onych ktorzy tobie nic

47: nie łłkodzili:

werset: 43] A wstápiło okrucieństwo

48: twoie aż do Nawyźśłego/ y pychá twoiá/ aż do

49: mocnego.

werset: 44] Y weyrzał Nawyźśły ná hárde

50: czały/ a oto łie łkonály/ y złości iego wypeł

51: nione łą.

werset: 45] Przetoż ty Orle więcej łie nie v=

52: kázuy/ áni łkrzydłá twoie łtráłliwie/ y pio=

53: rá twoie nágorłze/ y głowy twoie złośliwie/

54: y páznokce [!] twoie niecnotliwe/ y wśyfttko

55: ciáło twoie prózne/

werset: 46] áby łie ochłodziłá wśy

56: łtká ziemiá/ y przywrociłá łie wyzwolona

57: z twoiey gwałtowności/ á miáła nádzieię

58: o Sądzie y miłofierdziu onego kthory ią

59: łtworzył.

kolumna: b

rozdział: 12

Cap: 12

1: Widzenia przereczzonego wykład.

werset: 1

2: **Y** Stało fie/ gdy mowił Lew te

3: łłowá do Orła/ Vyzrzałem/

werset: 2

4: że oná głowa ktora była zołtá

5: łá/ á łnią czterzy łkrzydłá one

6: ktore kniey **należáły** [!] / á wzniefli fie były áby

7: krolowály: á było Krolełthwo ich liche/ y

8: trwogi pełne.

werset: 3 **Y** vyzrzałem/ że fie nie vká=

9: zowály/ a włsyłtko cíáło Orłowe zápałáło

10: fie/ á łękalá fie źiemiá bárzo/ y ia od oney

11: trwogi/ y od záchwycenia myłli/ y od boiá

12: źni wielkiey ocuciłem/ y rzekłem duchowi

13: memu:

werset: 4 Otożes ty mnie to **vcźnil** [!] / że fie ba

14: dafz drog Nawyźłłego.

werset: 5 Oto dotychmiałt

15: łpracowaným ná vmyłle/ y zemdlałem w

16: duchu moim bárzo/ thák że przed wyelkim

17: łtráchem/ ni kęłá we mnie mocy niemáłz/

18: tákem fie przelękl tey nocy.

werset: 6] A ták teraz bę=

19: dę fie modlił nawyfffzemu/ áby mię pośilił

20: aż do końca.

werset: 7] Y rzekłem: Pánuiący Pánie/

21: ieflim nalazł łaskę przed twemi oczymá/ á

22: ieflim wfprowadliwiony v ciebie przed

23: wielą/ y iefli pewnie wftępuie prózbá moiá

24: przed oblicze twoie/

werset: 8] pośil mię/ á oznáym

25: mnie fludze twemu wykład/ y rozdział wi=

26: dzenia thego/ ftráflliwego/ ábyś dofskonále

27: poćieffyl duffę moię.

werset: 9] Ponieważ żeś mię fo=

28: bie miał godnym/ ktoremubys okazał ośtá

29: teczne czály:

30: Y rzekł do mnie:

werset: 10] Ten ieft wykład tego

31: Widzenia.

werset: 11] Orzel ktoregoś widział wychodzące^{g0}

32: z morzá/ to ieft ono kroleśtwo/ ktore

33: widział w fwym widzeniu Dániel bráth

34: twoy.

werset: 12] Ale nie ieft iemu wyłożono/ iż ia to

35: bie teraz wykládam.

(marg) **Danie: 7.** (-)

werset: 13] Oto dni przychodzą/

36: á náftanie Kroleśtwo ná ziemi/ y będzie

37: ftrách iego węcźlśy niżli wfśyftkich Kro=

38: leśtw ktore były przed nim.

werset: 14 | A będą w nim

39: Krolować dwanaście Krolow/ ieden po

40: drugim.

werset: 15 | Bo wtory gdy počźnie krolować

41: ten będzie trzymał ie przez dłuższy czas ni

42: żli ktory ze dwunastu/

werset: 17 | Then iest wykład

43: dwunastu skrzydeł ktoreś widział. A głow

44: fu ktoryś slyśał że mowił/ nie z głow iego

45: wychodząc ale zpośrodku ciała/

werset: 18 | ten iesth

46: wykład: Iż po czasie Krolestwa onego/

47: vznikną śwary niemale/ y zachwieie fie

48: barzo ku vpadku: iedno przedfię na then

49: czas nieupadnie/ ale wstawione będzie na

50: swoy początek.

werset: 19 | A iżeś widział osm pior

51: pod skrzydly iego/

werset: 20 | ktore fie dzierzali skrzy=

52: deł iego/ ten thego wykład: powstana w=

53: nim osm Krolow/ ktorych czasy będą lek=

54: kie/ y lathy prętkie/ a dwa fnich zginą.

strona: Pp2v

Czwarte Księgi.

kolumna: b

rozdział: 15

werset: 34

1: Otho obłoki od

2: wchodu słonca/ y od pułnocy/ aż do połu=

3: dnia/ y oblicze [!] ich groźne bárzo/ pełne gnie

4: wu y burze/

werset: 35 y roftrąca fie społu/ á ftrąca

strona: Pp3

Ezdráfowe.

kolumna: a

1: gwiazdę mnogą ná ziemię/ y gwiazdy ich/

2: y będzie krew od mieczá aż do brzuchá/

werset: 36 y

3: gnoy człowieczy aż do popręgu Wielbłądo

4: wego/ á będzie ftrách y drzenie wielkie ná

5: ziemi/

werset: 37 y wezdrzną fie ci khtorzy [!] wyźrzą

6: gniew on/ á trzęfawicá ie popádnie: á po=

7: tym poruflą fie dźdze gwałtowne

werset: 38 od połu=

8: dnia y od pułnocy/ á część iedná od zacho=

9: du:

werset: 39 y zmocnią fie też wiátry od wřchodu/ y

10: otworzą obłok/ ktory zbudził w gniewie/

11: y gwiazdę/ ku wczynieniu przeffrachu/ ku

12: wiátru od wřchodu/ y ku zachodowi będzie

13: zgwałcony:

werset: 40 y podniefione będą obłoki wiel

14: kie y mocne pełne gniewu/ y gwiazdá/ áby

15: przeffráffyli wffyfłkę ziemię [!] / y te ktorzy mie

16: ífkáią ná niey. Y wyleią ná kázde mieyfce

17: wyfokie y wyniefione gwiazdę ftráfłną/

werset: 41 o=

18: gień y grad/ y miecze latháiące/ y wody

19: mnogie/ ták że sie záleią zupełnie wśfyfth=

20: kie polá/ y wśfyfthkie źródłá pełnością wod

21: mnogich/

werset: 42 Y rozwálą miáftá/ y mury/ y go=

22: ry/ y pagorki/ y drzewá w lefie/ y fiáno ná

23: łákách/ y zboża polne.

werset: 43 Y przeydą vftháwi=

24: cznie á fthale áż do Bábilonu/ y zetrą ią/

25: zeydą sie do niego/ y obeydą ie/ á wyleią

26: gwiazdę/ y wśfyftek gniew ná nie/

werset: 44 y wftá=

27: nie á **przeidze** [!] proch y dym áż do niebá/ á w

28: fzyfscy okoliczni będą go plákác:

werset: 45 á ktorzy

29: pod nim zoftána/ będą fluzyc tym ktorzy ie

30: ftráfyli.

werset: 46 Y thy Azya towárzyfko nádzieie

31: Bábilońkiey/ y flawo ofoby iey:

werset: 47 Biádá to=

32: bie nędznice/ przeto żeś sie iemu przyrow=

33: náłá/ y ftroiłás corki twoie w wśfetcžno=

34: ści áby sie podobálá y chlubiłá z gámratow

35: twoich/ ktorzy fthobą zówždy chćieli fwą

36: wolą pełnić.

werset: 48 Nafládowálás (wiedz wie=

37: dząc) nienawylźnego Bábilonu we wśfeh

38: vczyńkách iego/ y w wynalefkách iego: Dla

39: thego mowi Bog:

werset: 49] Przepuścżę ná cię złe

40: rzeczy/ wdowftwo/ vboftwo/ głod/ miecz/

41: morowe powietrze/ ná spufthoffenie do=

42: mow twoich od gwałtu/ od śmierci/ y fla=

43: wy mocy twoiey.

werset: 50] Iáko kwiát vfchnie gdy

44: náltanie gorącość ktora wypuścżoną iefth

45: ná cię/

werset: 51] będziefz niemogła iáko vbozuchna/

46: vbita á fkarána od niewiaft/ ták że cię nie=

47: będą mogli przyiąć mocarze/ y miłofnicy

48: twoi.

werset: 52] Y załz bych fie ia był ták frozzył ná cię

49: mowi Pan/

werset: 53] bys była nie pobiła wybranych

50: moich/ ná káždy czas/ wynofłac bićie rąk/

51: y mowiąc ná śmierć ich/ gdyś fie była vpi=

52: łá.

werset: 54] Okraś ołobę twarzy twoiey?

werset: 55] Zapláthá

53: wfłeteczności twoiey w łonie twoim/ prze

54: toż zaiem weźmiefz.

werset: 56] Iáko ty czynifz wybrá=

55: nym moim/ mowi Pan: Tákc vczyni tobie

56: Bog/ á wyda cię ná złe.

werset: 57] A fynowie twoi

57: głodem pomrą/ y thy od mieczá zginiefz/ á

58: miáftá twoie będe zburzon[e]/ y wfłyfthcy

59: twoi ná polu od mieczá popadáią.

werset: 58 | A kto=

kolumna: b

- 1: rzy łą ná gorach/ głodem wyzdychaią/ á bę=
2: dą ná łobie źrzcć ćiało łwoie/ y krew będą
3: pić/ od głodu chlebá/ y prágnienia wody.

werset: 59

- 4: Nieffczęfna po morzu przydziefz/ y záfie
5: popádniefz złe rzeczy.

werset: 60 | Y w weściu potłuką

- 6: miałto prózne/ y wygłádzą niektorą cząft=
7: kę źiemie twoiey/ y część flawy twoiey wy=
8: korzenią/ wráciąc fie zás do Bábilonu
9: wywroconemu.

werset: 61 | A rozwałona będziefz im

- 10: iáko źdźbłó/ á oni tobie iáko ogień:

werset: 62 | y pož=

- 11: rą ćie y miáftá twoie/ **ziemię [!]** twoię/ y gory
12: twoie/ włsyftkie łáfy twoie/ y drzewo płó=
13: dne ogniem popalą.

werset: 63 | Syny twoie więźniá=

- 14: mi powiodą/ á płát twoy zá łup będą mieć
15: y flawę oblicza twoiego wykorzenia.

rozdział: 16

Cap. 16.

- 16: Stráífne łpułtoffenie kthore ma przyść ná włsyftek
17: łwiat w ołtáteczny čás.

werset: 1

- 18: **B**łádá thobie Bábilonie/ y A=

19: zya/ Biádá tobie Egipcćie y

20: Syrya.

werset: 2] Przepáífce [!] íe wor=

21: mi y włofieniámi/ á płacćie

22: íynow wáífych/ y záłuyćie: bo iuż blifkie íeft

23: Ítárćie wáífie.

werset: 3] Puffćzon íeftħ miedzy was

24: miecz/ á ktho íeft coby go miał odráíć od

25: was?

werset: 4] Wpuffćzony íeft miedzy was ogień/

26: y kto íeft táki żeby go zázáíł?

werset: 5] Przepuffćzo

27: ne íą ná was złe rzeczy/ ktho íeft kthoby ie

28: mógł odpędzić?

werset: 6] Aza kto odpędzi Lwá íá=

29: knąćego w leíie/ ábo zázáíi ogień we źdź=

30: ble tuż kiedy pocźnie gorzeć?

werset: 7] Y záíż kto od=

31: źenie ítrzáłę od ítrzelcá mocnego wyítrze=

32: loną?

werset: 8] Pan mocny przepuffćza złe rzeczy/

33: ktoż íeft táki ktory ie odpędzi od was?

werset: 9] Wy

34: ízedł ogień od gniewu íego/ kto íeftħ żeby íj

35: zázáíł:

werset: 10] Będzie błýfkác/ y ktoż íe niebędzie

36: bał? Będzie grzmiał/ á ktho íe niebędzie

37: lękał?

werset: 11] Pan pogroźi/ á kto gruntownie nie

38: będzie stárt od oblicza iego?

werset: 12 Ziemiá drzá=

39: łá/ y grunty iey/ Morze fie burzy ze dná y

40: wáły iego rozmiotáne będą/ y ryby iego/

41: od oblicza Páńfkiego/ y od flawy mocy ie=

42: go:

werset: 13 bo mocna práwica iego/ ktora łuk cią=

43: gnie/ strzáły iego ostre kthore od niego by=

44: wáią wystrzelone/ nie vítaną gdyby ie po=

45: czął wypuśczać ná granice zemie.

werset: 14

46: Oto bywáią puśczone złe rzeczy/ á nie

47: wrocą fie/ aż przydą ná zemie.

werset: 15 Ogień fie

48: zápala/ á niebędzie zágófony/ aż wypali

49: grunty zemie.

werset: 16 Iáko fie niewrąca strzáłá

50: puśczone od strzelcá mocnego/ ták fie nie

51: wrocą złe rzeczy kthore bywáią puśczone

52: ná zemie.

werset: 17 Biádá mnie/ Biádá mnie: ktoż

53: mie wybáwi ná on czás? Początek boleści:

54: y mnogiego łkánia/ początek głodu y wiel

55: kiego zátrácenia/ początek walk á będą

Pp iij

fie le=

strona: Pp3v

Czwarte Księgi

Ezdráfłowe.

kolumna: a

1: fie lękáć mocy/ początkek złego a będą

2: wífytcy drzeć.

strona: Pp5

Tobiafz.

kolumna: b

ksiega: Tob

rozdział: 3

werset: 22

1: Abo=

2: wiem nie kochałz fie thy w zátrácceniu ná=

szym

strona: Pp5v

Tobiafz.

kolumna: a

1: szym bo po burzy czynisz wćiffenie/ á po plá=

2: czu y żálobie rozrádowanie wlewałz.

werset: 23 Bądź

3: imię twoie Pánie Boże Isráelski błogo=

4: szławione ná wieki.

werset: 24 Tegoż czáfu wyfluchá=

5: ne szá modlitwy oboygu przed oblicznością

6: chwały Nawyższégo Bogá:

werset: 25 Y zeslan iest

7: Angioł Páński szwiyty Ráchffál/ żeby obo=

8: ie ono ludzi vzdrowił/ kthorych w ieden

9: czás modlithwy przed obliczym Bożym szá

10: powiedziáne.

rozdział: 4

- 11: Tobiaż bacząc że w rychle miał vmrzeć/ teſtáment
12: czyni/ ná którym ſynowi ſwięte á poćieſſne náuki dá=
13: ie/ iákoby ſie przeciwko Bogu/ **yludziom** [!] / záchowy=
14: wác miał.

werset: 1

- 15: **A** Przetho gdy iuż Tobiaż ſpo=
16: dziewał ſie że modlitwá iego
17: miałá być wyfluchána/ áby v
18: mrzeć mogł: wezwał k ſobie
19: ſyná ſwego Tobiażá/

werset: 2 y rzekł mu: Poſluchay

- 20: ſynu moy flow vſt moich/ á załóż ie w ſercu
21: ſwym iáko **fundáme**^{nt}.

werset: 3 Gdy pan bog wezmie

- 22: duſſę moię/ cíáło moje pochoway/ á będziefz
23: wyrządzał cześć mátcie ſwoiey po wſſyſtkie
24: dni żywotá iey. *(marg)* **Exod: 20. Eccleci: 7.** (-)

werset: 4 Bo maż ná to pomnieć/ co

- 25: zá niebepieczęſthwá/ á iáko wiele ćier=
26: piálá dla ćiebie w żywóćie ſwym.

werset: 5 A gdy też

- 27: y oná wypełni čás żywotá ſwego/ pogrzeb
28: że iá wedle mnie.

(marg) **Roma: 6.** (-)

werset: 6 A przez wſſytki dni żywo

- 29: tá twego/ miey ná pámięći Páná Bogá: á
30: wáruy byś kiedy grzechowi nieprzyzwolił/
31: á żebyś nie przetępował przykazania Pá
32: ná Bogá **nálſe**^{go}.

werset: 7 Z máiętności twey daway

33: iálmuznę/ á nieodwrácaj oblicza thwego

34: od żadnego vbogiego:(*marg*) **Eccleci: 35.** (-)Bo tákci będzie że

35: fie też od ciebie oblicze Páńskie nie odwro=

36: ci.

werset: 8 Iáko będziez mógł/ ták bądź miłofierny.

werset: 9

37: Będziefli miał wiele/ hoynie daway: iefli

38: máło będziez miał/ też máło fchucią vdzie

39: łáy.

werset: 10 Bo ták zfkárbifz sobie dobrą odpłatę w

40: dzień pothrzeby:

werset: 11 ábowiem iálmuzná/ od

41: wśfelkiego grzechu/ y od fmierci wybawia:

42: y niedopući dufy iść do ciemności.

werset: 12 Duffá=

43: nie wielkie będzie przed Nawyśzfym Bo=

44: giem Iálmuzná/ wśfytkim kthorzy ią da=

45: wáią.(*marg*) **2.Tefa: 4.** (-)

werset: 13

46: Strzeż że fie theż pilnie fynu moy miły

47: wśfelkiesy íprosthney pľoty: á kromia żony

48: íwey nigdy fie niedopuľczáy grzechu poz=

49: nác:

werset: 14 Pyśfe nigdy w zmyśle twoim/ álbo w

50: íłowie twoim pánowác niedopuľczáy: boć

51: od niey początek wzięło wśyftko zátráce=

52: nie.(*marg*) **Gene: 3. Deute: 24.** (-)

werset: 15 Kthożkolwiek v ciebie będzie co robił

53: tudzież mu zápłác/ á płacá naiemniká tve

54: go/ żadnym ípołobem niechay v ciebie nie

55: zoftáie.

werset: 16 Czegoby niechćiał/ áby tobie infzy

kolumna: b

1: vczyńił/ wáruy byś thego kiedy drugiemu

2: nie czynił. (marg) **Matth: 7. Lucae: 14. (-)**

werset: 17 Chlebá twego z łącznemi á v=

3: bogiemi pożyway/ á ífátámi twemi nágie

4: przyodzieway.

werset: 18 Cleb [!] twoy y wino twoie/ da

5: way przy pogrzebie ípráwiedliwego/ á nie

6: iedz go áni piy zgrześńiki.

werset: 19 Rádj zówždy od

7: mądrego ífukay.

werset: 20 Ná káždy czas chwal Pá

8: ná Bogá: á próś od niego żeby drogi two=

9: ie ípráwował/ a wśfytki rády twoie w nim

10: niech zoftáwáią.

werset: 21

11: Oznáymuięc też fyntu miły/ zem dał dziefięc [!]

12: grzywien írebrá/ gdyś ielścze był má=

13: łuczkim/ Gábelowi w Ráges Mediyńkiem

14: miełćie/ á Cerográff iego man v íebie.

(marg) **Tobiae. 1. (-)**

werset: 22 A

15: przeto popytay iákobj do nie^{go} mogł przyść:

16: wezmyż od niego námienioną wagę íreb=

17: rá/ á wroć mu zás Cyrográff iego.

werset: 23 Nieboy

- 18: fie moy miły fynu vbożuchnycz w praw=
19: dzie żywot wieziemy/ ale wiele dobrego
20: będziem mieli/ iefli fie będziem Páná Bo=
21: gá bać/ á iefli odftąpimy od wśfelakiego
22: grzechu/ á będziem czynić dobrze.(*marg*) **Roma: 8.** (-)

rozdział: 5

Cap: 5.

- 23: Gdy Tobiaź młody śfuka towarzysićá chcąc **iść** [!] do
24: Ráges myáftá Medfkiego/ tráffił fie z nim Angioł
25: Rápháel/ temu ociec fyná poruczył/ y śfli w drogę.

werset: 1

- 26: **T**edy odpowiedział Tobiaź oy
27: cu śwemu/ y rzekł: Wśfyfthkie
28: rzeczy któreś mi przykazał **oyce** [!]
29: moy/ vczynię.

werset: 2 Ale iáko bych

- 30: miał dochodzić tych pieniędzy/ nie wiem:
31: On mnie nie zna/ á ia o nim niewiem: co
32: mu tego zá znák dám? Ale y drogi kędybych
33: tám miał iść niewiem.

Tedy mu **odp owiedział** [!]

- 34: ociec iego/ temi flowy: Mam záifte
35: v fiebie zapis ręki iego/ kthor y **gdym** [!] v=
36: każesz nátychmiałt ci wroći.

werset: 4 Idzże iedno

- 37: teraz/ pośfukayże sobie iákiego mężá wier=
38: nego/ ktoryby śtobá śfedl/ zá śluśfną záplá=
39: tą: ábyś wziął to śrebro/ pokim iefzcze żyw.

werset: 5

40: Tedy wyfzedłfy Thobiafz/ nádłfedł mło=

41: dzieńcá pięknego/ á on fthoi przepálány/ á

42: iákoby gotowego ná chodzenie.

werset: 6 A niewie=

43: dząc by był Angioł Bołki/ pozdrowił go/ á

44: potym rzekł: Skądeś do nas przyfzedł dob=

45: ry młodzieńcze?

werset: 6 Skądeś do nas przyfzedł dobry młodzieńcze?

werset: 7 On mu odpowiedział/ od

46: fynow Iíráelłkich [!]: Y rzecze do niego Tho=

47: białz: Wiefz ty drogę ktora bieży do kráiny

48: Mediyłkiew?

werset: 8 Odpowiedział mu: Wiem/

49: á po tych tám drogach częłtom chadzał/ y

50: miełłkałem tám v Gábeluía bráthá náłfe=

51: go/ ktory miełłka w Káges [!] miełłcie Mediy

52: łkim/ khtore leży ná gorze Ekbathánis.

werset: 9

53: Y rzecze do niego Thobiafz: Dła [!] Bogá

54: ície prołłę/ poczekay mię thu máłuczko [!] /

55: iedno że te rzeczy zwiáłthuię oycu fwemu.

Tedy

strona: Qq2

Tobiáfz.

kolumna: a

rozdział: 12

werset: 5

1: A przyzwawłłfy go/ mowię óciec z fy=

2: nem/ odwiedli go ná łtronę/ y ięli prońić/

3: żeby raczył wziąć á mieć łobie puł części

4: włłyłtkiego co przyniełiono.

werset: 6] Tedy im odpo

5: wiedział potáiemnie/ Chwalćie Pána Bo

6: gá Iłráelłkiego/ á przed włłyłtkim żywym

7: łtworzeniem wyznawáycie go/ że vczynił

8: z wámi miłofierdzie łwoie.

werset: 7] Abowiem tá=

9: iemnicę Krolewłką táic/ dobrá rzecz ielth:

10: ále łpráwy Bołkie obiáwić á wyznáwác/

11: poćciwa rzecz ielth:

werset: 8] Dobra ielth modliłhwá

12: z połtem/ y iáłmużna lepłłá niźli łkárby zło

13: tá chowác.

werset: 9] Abowiem iáłmużná od łmierći

14: wybáwia/ á tá ielth ktora oczyłłcia grzechy/

15: á czyni że człowiek naydzie miłofierdzie y

16: żywot wieczny.

werset: 10] A ći ktorzy **czynią** [!] grzechy y

17: niepráwość/ łą nieprzyációły łwey dułły.

werset: 11]

18: A przeto obiáwiam wam tę prawdę/ á nie

19: zátáię przed wámi táyney mowy.(*marg*) **Tobiae. 2.** (-)

rozdział: 12] Gdyś

20: łie ty więc madłá z **pláczem** [!] / á pogrzeba=

21: łeś vmárłe/ y odchodziłeś obiáłdow twoich

22: y przechowywałeś vmárłe przez dzień w

23: domu twoim/ á wnocyś ie pogrzebał/ iam

24: ofiárował twoię modlithwę Panu/

werset: 13 | á iżeś

25: był przyiemnym Pánu Bogu/ mufiáło ták

26: być áby cie pokulá (p)robowałá.(marg) **Prouer: 3.** (-)

werset: 14 | A teraz po=

27: fláł mię Pan/ żebyłm cie vzdrowił/ á Sarę

28: żonę fyná twego ábyłm od Diabelstwą wy=

29: báwił.

werset: 15 | Bo ia iestem Ráchfał Angioł/ ie=

30: den z siedmi/ ktorzj štoimy przed Bogiem.

werset: 16 |

31: A gdy to vlyffeli/ vlykli sie y drząc pádli ná

32: ziemię ná oblicze swoie.

werset: 17 | Y rzekł do nich An

33: gioł: Pokoy wam/ nie boycie sie.

werset: 18 | Abowiem

34: gdym był przy was/ zá wolą Bofką byłem:

35: ie^{mv} dobrozeczćie/ y fpiewayćie mu.

werset: 19 | Zdał^mci

36: íie popráwdzie fwámi ieść y pić: áleć ia po

37: żywam pokármu niewidome^{go}/ y napoiu kto

38: ry od ludzi widzian być nie może.(marg) **Gene: 18. et 19. Iudi: 13.** (-)

werset: 20 | A ták iuż

39: mi čás żebyłm sie wroćił do tego ktorzy mię

40: posłał: ále wy błogosławćie Bogá/ á opo=

41: wiádayćie wlyfytki cudá ie^{go}.

werset: 21 | A gdy to wimo

42: wił/ z oczu ich zniknął/ y nie mogli go wię

43: cey widzieć.

werset: 22 Tedy padłszy przez trzy godzi=

44: ny ná fwe oblicze/ błogoflawili Pána Bo=

45: gá: á powstawłszy powiádáli wšlyłtkie cu=

46: dá iego.

rozdział: 13

Cap. 13.

47: Słowá Tobiałfá ftárego/ ktoremi chwalił Pána

48: Bogá/ wšlyłtkie ktemu tež nápominaíac/ Prorokuie

49: o flawnym mieście Ieruzálem.

werset: 1

50: **O** Tworzywłszy pothym Tobiałz

51: ftáry vftá fwoie/ chwalił Bo=

52: gá/ mowíac. Iełteš wielkim.

53: Panie ná wieki/ y ná wšlyłth

54: kie wieki krolešthwo thwoie:

werset: 2 Abowiem

kolumna: b

1: thy karzešz y zbawiałz/ domiełczáłz do pie=

2: kłow y zálie wywodziłz: á nie iełt kthoryby

3: mógł wyść ręki twoiey. (*marg*) **Deute: 32: 1.Reg: 2. Sapien: 6. (-)**

werset: 3

4: Wyznawayćie Pánu synowie Ifráełscy/

5: á przed oblicznością pogánow chwalćie ie

6: go:

werset: 4 Abowiem dla thego was rošprošlył

7: miedzy pogány/ ktorzy go nie znáią/ žeby=

8: ście wyflawiałi cudá iego/ y kazáli im v=

9: mieć/ že nie iełt inšly Bog wšfechmogący

10: krom iego.

werset: 5

11: On nas karał dla niepráwoći nálfych:

12: á on nas theż zbáwi dla miłofierdzia fwe^{go}.

werset: 6

13: Pátrzciefz tedy coć fnámi vczyńił/ á zbo

14: iáźnią y ze drzeniem wyznawayćie fie iemu

15: á krolá wífch wiekow powyśfayćie w skut

16: kách wálfych.

werset: 7

17: Ale y ia w źiemi niewolftwá mego będę

18: fie mu wyznawał: że okazał máieftat fwoy

19: nád ludem grzeffnym.

werset: 8

20: Náwroććie fie tedy grzeffnicy/ á czyńćie

21: ípráwiedliwoć przed Bogiem/ wierząc

22: że vczyńi fwámi miłofierdzie fwoie.

werset: 9

23: Ale ia y duřfá moiá/ będziemy fie w Pá=

24: nie Bodze wefelić.

werset: 10

25: Dobrorzecćie Páná wífyfthcy wybráni

26: iego: obchodźćie dni wefela/ á wyznaway=

27: ćie fie iemu.

werset: 11

28: Ieruzálem miáfto Boże/ karał ćie Pan

29: dla vczynku rąk twoich. (marg) 2.**Para:** 6. (-)

werset: 12 Wyznaway fie

30: Pánu w dobrách twoich/ y dobrorecz Bo

31: gá wífch wiekow/ żeby zás zbudował w

- 32: tobie Przybytek łwoy/ á przyzwał zás do
33: ćiebie wśyftkie wśyftkie iętcę/ żebyś sie wefeliło ná
34: wśyftkie wieki wiekow.

werset: 13

- 35: Swiátłością iálną będzie sie łnąć/ á
36: wśyftki gránice ziemię/ będą cie ćić.(*marg*) **Lucae. 2.**
: **Efaie. 60.**
: **Marci: 8.**
: **Actuum. 2. (-)**

werset: 14

- 37: Narodowie z dáleká do ćiebie będą przy
38: chodzić/ á dáry przynossąc/ będą cześć á
39: chwałę dáwać Pánu w thobie/ á ziemię
40: twoię zá fwiáthość będą mieć:

werset: 15 iż imienia

- 41: wielkiego będą wzywác w tobie.

werset: 16

- 42: Przekłéci będą ktorzy tobą wzgárdzą: á
43: będą potępieni wśyftcy ktorzy by **bluźnili [!]**
44: przeciwko tobie: á ci ktorzy by cie budowá
45: ly pożegnáni będą.

werset: 17

- 46: Ale ty będziez sie wefelić w łyniech two
47: ich/ ábowiem wśyftcy będą błogóśławieni
48: y będą zgromádzeni do Páná.

werset: 18

- 49: Błogóśławieni wśyftcy ktorzy ćię miłu
50: ią/ y ktorzy rádzy pokoioowi twemu.

werset: 19

- 51: Duffo moiá chwál Páná/ ábowiem wy=
52: fwiebodził Ieruzalem miáfto fwoie od w=
53: Ífech wćífkow iego: Pan Bog náfz.

werset: 20

- 54: Będę błogosławiony/ iefly będą oítáthki
55: pliemieniá mego/ ktoreby pátrziły ná fla=
56: wę Ieruzálem.(*marg*) **Apoca: 21.** (-)

werset: 21

- 57: Brony Ieruzálem z Sáphiru y Smárá
58: gdu będą zbudowane/ y zdrogie^{go} kámienia
59: wífytek okrąg murow iego.

Qq ij

Kámie=

strona: Qq4

Iudith.

kolumna: b

ksiega: Iudith

rozdział: 5

werset: 24

- 1: A ták te
2: raz moy Pánie/ dowiáduyfie piłnie/ iefli

Qq iiij

ieft

strona: Qq4v

Iudith.

kolumna: a

- 1: ieft iáka niepráwość ich przed oblicznościá
2: Bogá ich/ iefliż ieft/ tedy możem ciągnąc
3: przeciwko im: Abowiem poddaiąc podda
4: ie Bog ich thobie/ y podbyći będą pod moc
5: twoię.

werset: 25 Ale ieflic ten lud nieprzegniewał

6: Pána Bogá fwe^{g0}/ niebędziem mogli sprze

7: ciwić fie im: Bo Pan Bog ich bronic ich

8: będzie/ á będziem ná pohánbienie wífyt=

9: kiej ziemi.(*marg*) **Iudit.** 6. (-)

werset: 26

10: Y Itáło fie gdy przelthał mowić Achior/

11: rozgniewali fie nán wífytscy przełożeni y

12: Kxiążethá Holoffernelówi/ y myflili go

13: zabić/ mowiąc ieden do drugiego:

werset: 27 Ktołz

14: to powiada/ **zeby** [!] fie lud Zydowski mogł

15: sprzećiwić krolowi **nałfe**^{mv} Nabuchodono=

16: zorowi/ y **ie**^{g0} Zastępom? Ludzie niezbroj=

17: ny/ niemocni/ y nieczwiczeni w rzeczách

18: woienich?

werset: 28 Ale **zeby** [!] poznał Achior **ze** [!] nás

19: zdrádza/ poiedzmy ná ty gory: A gdy poy

20: máni będą moczárze ich/ tedy wespółek

21: ífnimi mieczem przebit będzie:

werset: 29 **zeby** [!] káz=

22: dy Narod wiedział/ **zeć** [!] Nábuchodono=

23: zor ielt Bogiem ná ziemi/ á nádeń inłłego

24: nie małz.

rozdział: 6

Cap. 6.

25: Holofernes gniewaiąc fie/ **rofkazał** [!] Achiorá zwią=

26: zánego wieść do Bethuliey/ że do miáltá niemogli

27: przyłtąpić wwiązáli go v drzewá/ fynowie Iłráelłcy

28: odwiążáli go/ dowiedziawłfy fie przyczyny od niego/

29: ćiełfyli go/ á Pánu Bogu fie korzyli.

werset: 1

30: **S**Táło fie/ iż gdy przełtáli mo=

31: wić/ rozgniewał fie Holofer=

32: nes bárzo/ y rzekł do Achiorá.

werset: 2

33: Ześ nam prorokował/ mo=

34: wiąc: iż lud Iłráelłki obronion będzie od

35: Bogá łwego:(*marg*) **Iudit. 5.** (-)ábymći okazał żeć niemálz

36: Bogá/ iedno Nábuchodonor:

werset: 3

37: łłfyłthkie pomorduiemy iáko iednego człó=

38: wieká/ tedy y ty łnimi połpołu od miecza A

39: łsyriylkiego zginiełz/ a włłfyłtek lud Iłráel=

40: łki łtobą zátráceniem zginie:

werset: 4

41: Nábuchodonor iełł Pánem włłfyłthkiew

42: źemie: táł ná teⁿ czás miećź [!] rycerłtwá me

43: go przeydzie przez boki twoie/ á przebithy

44: pádniełz miedzy ránnemi ludu Iłráelłkie=

45: go/ á więcey nie odetchniełz/ á zgłádzon łni

46: mi będziełz.(*marg*) **Iudit. 12.** (-)

werset: 5

47: łwe być prawdziwe/ niezwielfay thwarzy

48: łwey: á tá bládość ktora ná twarzy thwey

49: iełł/ niech odeydzie od ćiebie/ iełłiż mnie=

50: małz że fie ty łłowá moie nie z łłzcźą.

werset: 6

A żebyś

51: poznał że tych rzeczy śnimi pośpołu **fkofttuiefz [!]** /

52: otho theyże godziny stowárzyłyśz fie

53: śtámty m ludem: iż gdy oni ślufzne karánie

54: mieczá mego wezmą/ thy śnimi śpołu bę=

kolumna: b

1: dziełz káran.

werset: 7

2: Thedy Holofernes przykazał ślugam

3: śwym/ áby ięli Achiorá/ á zówiedli go do

4: Betuliey/ y oddáli w ręce śynow Iśráel=

5: śkich.

werset: 8 | Y wziąwśly ij śludzy Holoferneśowi/

6: **iácháli [!]** śnim polem: ále gdy śie iuż przybli=

7: záli do gor/ wyśli przeciwko im Procnicy

werset: 9

8: A oni vchyliwśly śie od boku gory/ przywią

9: záli Achiora ku drzewu zá ręce y zá nogi:

10: á thák ij powrozy związawśly odbieźeli/ y

11: wroćili śie do Páná śwego.

werset: 10

12: Ale śynowie Iśráelcy wyśzedśly z Betu=

13: liey przyśli do niego. A rozwiązawśly go

14: przywiedli do Betuliey/ á pośtáwiwśly go

15: miedzy wśyśtkim ludem/ pytáli go coby to

16: zá rzecz byłá/ że go Aśsyriyczykowie przy=

17: wiązánego odbieźeli.

werset: 11 | W one dni byli tám

18: Kxiąźety/ Ozyaśz śyn Micháśfow śpokole=

19: nia Symeonowego/ y Chármí/ ktorego też

20: y Gotoniel zwano:

werset: 12 Tákże tedy miedzy ftár

21: Ífemi wefrzodku/ á ná poyrzeniu wśyftkich

22: powieðał wśyftkie rzeczy Achior/ co ied=

23: no mowił/ gdy go pytał Holofernes:(*marg*) **Iudit. 5.** (-)

werset: 13 y iako

24: go lud Holofernefów chćiał dla thego flo=

25: wá zábic/ á iáko theż lám Holofernes

26: roziadffý fie/ rofkazał go ftey przyczyny lu=

27: du Ísráelſkiemu wydác: iż gdyby zwyćię=

28: żył fyny Ísráelſkie/ tedy też y lámego Achi

29: orá rozlicznemi mękami kázał zámordo=

30: wác/ iedno dla tego że był rzekl: że Bog nie

31: bieſki obrońcá ich ieft. (*marg*) **Iudit. 5.** (-)

werset: 14

32: A gdy Achior the wśyftki rzeczy wypo=

33: wiedział/ lud wśyfthek vpadł ná oblicze

34: fwe/ chwałc Páná Bogá/ á ſpołecznym

35: lámementowanie^m y płáčzem iednoftáyne mo

36: dlitwy fwe przekládáli przed Pánem Bo=

37: giem/

werset: 15 mowiac:Panie Boże niebá y ziemie

38: obácź hárdóć ich/ a wzglądni na poniże=

39: nie á pokorę naffę/ á rácz weytrzeć ná obli=

40: cze ſwiętych twoich/ ráczże okázác że ty nie

41: opuſzczáľ tych ktorzy duſfáią w tobie: á że

42: the co o ſobie trzymáią wiele/ z fwey mocy

43: íie cheľpią/ poniżáľ.

werset: 16 Skończywśfy pothym

44: płáčz/ y modlitwę ktorą fie cały dzień mod

45: lili ludzie/ y ciefzyli pothym Achiorá/

werset: 17]mo=

46: wiąc: Bog oycow náffych/ ktoregóš thy

47: moc opowiadał/ ten tobie da te^{go}odplátę:

48: że ty rychley oglądafz ich zátrácenie.

werset: 18]A gdy

49: Pan Bog náfz raczy dáć tę fwiebodę fluze=

50: bnikom swoim/ niechay tež będzie Pan što

51: bą miedzy námi/ ábyś iákoć fie będzie po=

52: dobáło ze wżyftkiemi twoimi/ thák opco=

53: wał fnámi.

werset: 19]

54: Thedy Ozyafz dokończywłfy they rády/

55: wziął go do domu fwe^{go}/ y vczyił nań wie=

56: czerzą wielką.

strona: Rr

Iudith.

kolumna: a

rozdział: 12]

werset: 1]

1: **T** Edy iey kazał Holofernes w=

2: niść/ thám gdzie flożone były

3: fkárby iego/ y kazał iey thám

4: mieffkác/ y rofkazał á názná=

5: cżył co iey miano dáwác z iego stołu.

werset: 2]Kto=

6: remu odpowiedziálá Iudyth themi flowy:

7: Teraz ia niebędę mogła pożywać tych rze=

8: czy ktoreś mi rofkazał dawać/ áby też y ná

9: mie nieprzyśfedł gniew Boży:(*marg*) **Gene: 43. Tobiae. 1. Danie: 12.** (-)ále będę te=

10: raz iádała te rzeczy ktorem z łobą przynio

11: ślá.

werset: 3 Rzekł do niey Holofernes: Kiedyć nie=

12: dośtanie tych rzeczy coś z łobą przynioślá/

13: což łobą będziemy czynić?

werset: 4 Odpowiedziála

14: Iudyth: Zywie duślá twoiá pánie moy/

15: żeć niewytrawi tych wśłytkich rzeczy ślu=

16: żebnicá twoiá/ dothąd pokiey nieuczyni

17: Bog przez ręce moje tego com vmyśliá. Y

18: w wiedli iá służebnicy iego do namiothu

19: gdzie im rofkazał.

werset: 5 A proślá gdy tám wcho

20: dziła/ áby iey dozwolono wnocy przede=

21: dniem wychodzić precz/ ná modlitwę/ áby

22: śie modliá Pánu Bogu.

werset: 6 Tedy rofkazał ko=

23: mornikom śwoim/ żeby wychodziá y wcho

24: dziła/ ná chwalenie Bogá śwego/ iákoby

25: śie iey podobáło/ przez trzy dni.

werset: 7 Y wycha=

26: dzála w nocy do padołu miáśtá Betulijey/

27: y vmywála śie w łtudnicy wody.

werset: 8 A gdy wy=

28: chodziá/ modliá śie Pánu Bogu Iśráel=

29: śkiemu/ żeby śprawował drogę iey/ ku wy=

30: zwoleniu ludu fwego.

werset: 9] A wchodząc zaś mie

31: Íkkálá w namiećie czyftą/ áż pothym iádłá

32: pokarm fwoy wieczor.

kolumna: b

werset: 10]

1: Stało fie czwartego dnia/ że Holofernes

2: Ípráwił wieczerzą ná dworzány fwoie/ y

3: rzekł do Wagao komorniká fwego: Idź á

4: námáwiay tę żydowkę/ żeby dobrowlonie

5: femną przyzwoliłá mieśfkác.

werset: 11] Bo nie vćci=

6: wa rzecz ieft v Afsyryczykow/ gdyby nie=

7: wiáftá pośmiewáłá fie z mężá/ tho czyniąc

8: áby od niego wyśllá niewinną będąc.

werset: 12] Tedy

9: wízedł Wágao do Iudyt/ y rzekł. Nie wfty

10: day fie dobra dziewczko/ wnidź do Páná

11: me^{go}/ áby była vććiona przed oblicznością

12: ie^{go}/ á żeby fnim iádłá/ y piłá wino w wefe

13: lu.

werset: 13] Ktoremu Iudyt odpowiedziáłá: Y co

14: zem ia ieft/ ábych miáłá odmowić fie Pánu

15: memu?

werset: 14] Wíślythko co będzie przed oczy=

16: má iego dobrego álbo nalepśfego/ gotho=

17: wam vczynić. A coć fie iemu będzie podo=

18: bác/ toć mnie będzie rzecz dobra po wíślyt=

19: kie dni żywotá mego.

werset: 15

20: Wtála potym/ y vbrała fie w fwe fláty/ á

21: wflédly ftáneła przed oblicznością iego.

werset: 16 A

22: ferce iuz Holofernefowe było zránione: bo

23: iuz pałał w żadości iey.

werset: 17 Y rzecze do niej Ho

24: lofernes: Piy teraz/ á liedz femną z we=

25: felem: boś nálezła kółkę v mnie.

werset: 18 Y rzekła

26: Iudyt/ Będę piła pánie moy/ bo vwielbio

27: ná iest dziś duffá moiá/ nád wflýftkie dni ży

28: wothá mego.

werset: 19 Brála thedy/ y iádła y piła

29: przed nim to co byłá nágotowála dziewczká

30: iey.

werset: 20 A ftál fie Holofernes kniey bárzo ocho=

31: tnym/ y pił winá bárzo wiele/ tak że go ni

32: gdy thák wiele nie piyał w żywoicie swoim.

grafika

Rr

Iudyth

strona: Rr3

Hefter.

kolumna: b

ksiega: Esth

rozdział: 1

werset: 19

1: A

2: ták iefli fie tobie ták zda/ niechay wynidzie

3: wyrok z rofkazánia twego/ á niech tho bę=

Rr iij

dzie

strona: Rr3v

Hefter.

kolumna: a

1: dzie wpiáno przy práwiech Perłkich y

2: Medłkich/ ktore^{go} fie niegodzi przelãpic [!]:

3: áby iuz wiãcey Krolowa Wálty nie wcho=

4: dziłá do Krolá/ á Krolestwo iey/ inłsa kto=

5: ra ielth lepłlá nizli oná/ áby wzięłá.

werset: 20 | A tho

6: niech fie rozgłofi po wšlytkim páństwie po

7: wiátow twoich/ kthore ielth bárzo szyrokie/

8: áby wšlytkie żony/ ták wielkich iáko má=

9: łych/ wyrządźáły cześć małżonkom swoim.

werset: 21

10: Y podobáłá fie rádá iego krolowi y kxiá=

11: żętom: y vczynił Krol podług rády Mamu

12: chán/

werset: 22 | á rozełłá liłty po wšlytkich powie

13: ściech krolestwá swego/ iáko kthory narod

14: śluchać ábo czytháć mogł/ roznymi ię=

15: zyki/ y pímy/ że mężowie/ łá przednieyłly=

16: mi y zacnieyłlymi w domiech swoich: á ka=

17: zał to rozbijáć y głofić v wšłech narodow.

rozdział: 2

Cap: 2.

18: Gdy Afwerułowi Krolowi pániem szukáią/ miedzy

19: inem[i] przywiedziono bylo Hefter brátankę Márdo

- 20: cheuffową/ á podobáá fie Krolowi przed inśfymi/ y
21: Ítáá fie Krolową. **Márdochcus** [!] wydał zdradę ná ko
22: morniki Krolewkie/ á the wierność **icgo** [!] w Kroniki
23: wpiśano.

werset: 1

- 24: **G** Dy fie ták the rzeczy Ítháły/ á
25: iuż Krolá Afweruśá gniew o=
26: minął/ wípomniał ná Wálfę/
27: co vczyńiá/ y co vćierpiáá.

werset: 2

- 28: Tedy rzekli słuźebnicy Krolewfcy íi comu
29: poślugowali: Niechby Ízukano dzieweczek
30: páńien á pięknych:

werset: 3

- 31: á niech będą rozefłáni
32: ktorzyby pátrzyli po wfłech źiemicách dzie
33: weczek flicźnych/ á páńien: niechże by ie
34: przywieźiono do miáftá Suśán/ á oddano
35: do niewieśćiego domu/ pod rękę Egeuśá
36: komorniká/ ktory ieft Ochmiśrzem y Ítro
37: zem niewiaft Krolewfkich: á niech wezmą
38: vbior niewieśći/ y ine rzeczy ktemu potrze
39: bne.

werset: 4

- 40: A ktora fie ze wfłech vlubi Krolowi/
41: tá niech będzie Krolową miáfto Wálfthy.
42: Podobáá fie tá rzecz Krolowi: y rofkazał
43: ták vczyńić/ iáko mu podáli rádę.

werset: 5

- 44: Był mąż Żydowin w mieśćie Suśán/
45: **imeniem** [!] **Márdocheus**/ Íyn Iáir/ Íyná Se

44: mei/ fyná Cis/ z pokolenia Iemini/

werset: 6] ktory

45: był zániefiony z Ieruzálem/ ná on czás gdy

46: tež był Iechoniaáfá Krolá Iudfkiego Ná=

47: buchodonor Krol Bábilońki zániofl w

48: niewolą/

werset: 7] á tenze był wychował corkę brá=

49: tá fwego Edyfsę/ kthorą ináčzey zwano

50: Hefter:(*marg*) **Hefter. 11. 4.Reg: 24.** (-)bo iuz oycá y mátki niemiálá: bárzo

51: piękna/ y fliczna ná twarzy. A gdy iey byli

52: oćiec y mátká pomárli/ thedy iá Márdo=

53: cheus fpofofił łobie zá włafną corkę.

werset: 8] Gdy

54: fie iuz tedy rozgłofiło Krolewfkie rofkazá=

55: nie/ á podług mándathu iego/ wiele pię=

56: knych pánieñ przywodzono do miáltá Su

57: íán/ y oddáwano ie Egeufowi komorni=

kolumna: b

kowi: tedy tež miedzy inemi pánnámi/ da=

1: no mu było Heřther/ áby byłá chowaná w

2: pocźcie inych niewiaft.

werset: 9] Tá Heřter fpodobá

3: íá fie Krolowi bárzo/ y nálázłá íáfkę przed

4: oblicznoścíá iego. Y rofkazał komorniko=

5: wi/ áby iey dano co rychley vbior niewie=

6: ści/ á žeby iey dał częścí iey/ y fiedm pá=

7: nien co pięknieyfłych z domu Krolewfkie=

8: go/ á žeby thák íámę/ íáko fraucymer/ abo

9: fluzebne pánnny iey/ przybrał y ozdobił.

werset: 10 Kto

10: ra niechciała komornikowi oznaczyć ludu

11: y oyczyzny swoiey. Bo iey był Mardocheus

12: zakażał/ aby o they rzeczy owśeki milczą

13: ła:

werset: 11 ktory przechadzał sie na każdy dzień po

14: przedionku onego domu/ w ktorym wy=

15: bornieyśe panny chowano/ łtharaiąc sie o

16: zdrowiu Hester/ y chcąc też wiedzieć/ coby

17: sie fnią działo.

werset: 12

18: A gdy potym przyśedł ten czas/ aby wzy

19: łtkie panny porząd wchodziły do Krola:

20: gdy iuż wśyłthko wypełniono co ku przy=

21: braniu niewieściemu przyflufáło/ náfta=

22: wał dwunasty miefiąc:

werset: 12 bo sześć księżycow

23: mázali sie olekiem Mirthowyn/ a drugą

24: sześć inych oleykow y zioł wonnych pożywá=

25: li.

werset: 13 A gdy miały wchodzić do Krola/ iákie=

26: goby iácy chciały vbioru brały sobie: á iáko

27: sie im podobáło **wpiękráwzy [!]** sie/ z domu

28: niewieściego do łóżnice Krolewskiej prze

29: chodziły.

werset: 14 A ktora wchodzilá wieczor/ wy=

30: chodziłá ráno: á tak z thąd do inego domu

31: bywały odprowadzone/ ktore zás były pod

32: ręką Sułágázy komorniká trzebionego/

33: ktory był Ochmiŕtrzem v niewiaŕt Krolew
34: ŕkich/ á žádna zaś niemogła wniŕć do Kro
35: lá/ áż gdyby Krol chćiał/ á iey po imieniu
36: właŕnym roŕkazał przyŕć.

werset: 15 | Gdy iuż thedy

37: przeminał on čás porządku/ náŕthawał
38: dzień w ktory Heŕter corká Abiháil/ bratá
39: Márdocheuŕowego/ ktorą był fobie wźiał
40: zaś właŕną dziewkę/ miała wniŕć do Kro=
41: la. Tedy ona nie ŕzukała fobie tych ŕtroiow
42: niewieŕcich/ ále cokolwiek chćiał Egeus
43: Ochmiŕtrz y ŕtroż pániem/ to iey dał ku o=
44: chędożeniu. Bo była bárzo piękna/ á prze
45: ŕwą wielką fliczność/ wŕŕŕŕtkim była wdzie
46: czná y miła.

werset: 16 | Wiedziono ią tedy do łoznice

47: Krolá Aŕweruŕŕá dzieŕŕiathego księżycá/
48: ktory zową Tebeth/ fiodmego roku Kro=
49: lowánia iego

werset: 17 | Y rozmiłował ŕie iey Krol

50: nád wŕŕŕŕtkie inŕŕe/ á miała v niego łáŕkę y
51: miłość przedewŕŕŕŕtkimi niewiaŕŕthámi/ y
52: wložyl ná głowę iey koronę Krolewŕką/ y
53: kazał iey być Krolową ná mieyfcu Wáŕty.

strona: Rr6

Heŕter.

kolumna: a

rozdział: 8

werset: 15

- 1: A **márdocheus** [!] gdy wychadzał od Kro
2: lá y z dworu iego/ fwiecił fie w fátach kro=
3: lewfkich/ modrych y białych/ nofząc ná gło=
4: wie koronę **złot ą** [!] w plańczu iedwabnym y
5: páwłóczánym. Y wsfyfko miałto rádowá=
6: ło y wefeliło fie:

werset: 16] Ale żydom/ zdało fie iákoby

- 7: im nowa fwiátłość weflá/ rádość/ cześć y
8: tańce/

werset: 17] v wsfyfłkich narodow/ miałt y kráin

- 9: gdziekolwiek krolewfkie Mándathy przy=
10: chodzili/ dziwne rozródowánia gody y we
11: fela/ y fwiętá obchadzáli: ták bárzo że mno
12: dzy z inych narodow/ y fekt/ poniechawfły
13: fwey/ przyftháli ná wiárę ich y ná obrzędy
14: fwięte ich. Bo był ná wsfyfłkie przypadł
15: wielki ftrách imieniá żydowfkiego.

rozdział: 9]

Cap: 9.

- 16: Żydowie wsfędy nieprzyacioly fwoie morduią/ á o
17: biešiwfły dziefiáci fynow Amanowych/ potym Már
18: docheus piál do wfłech żydow/ áby ten dzień Phu=
19: rym náfzwawfły/ fwiećili/ ná **pámiaćke** [!] wielkiego do=
20: brodziefłwá.

werset: 1]

- 21: **A** ⁴ Ták **trzynafte**^{go} dniá/ dwuna=
22: ftego księżycá/ ktory zową A
23: dár iákołmy iuż wsfzfłfej powie
24: dzieli/ gdy fie ftoili ná wytrá

25: cenie wŕzyŕtkich ŕydow/ á iuŕ nieprzyiaćie

26: le ich ŕiewáli nád ich krwią: ítało fie o pák/

27: iŕ ŕydowie ięli mieć gorę/ á mścić fie nád

28: nieprzyiaćioły ŕwemi.

werset: 2 I zebráli fie po wŕŕy

29: ítkich miáŕtach/ y miáŕtecŕkach/ y mieŕcach

30: áby wyciągnęli ręce ŕwe ná nieprzyiaćioły

31: y przeŕládownicy ŕwoie. A ŕaden fie nie

32: ímiał záŕtáwić/ przeto iŕ był wŕzyŕtkie ludy

33: ítrách wielki ich przeiał.

werset: 3 A bowiem y Sę=

34: dziowie ŕiemie [!] / y Wodzowie/ y ŕprawce/

35: y wŕzyŕcy wrędnicy/ ná káŕdym mieŕcu/ nád

36: cŕym kolwiek wyŕadzeni/ wywyŕŕáli ŕydy

37: boiać fie Márdocheufzá:

werset: 4 o ktorym wiedzie=

38: li ŕe był przednieyŕzym ná dworze krolew=

39: ŕkim/ á ŕe wiele mogł. Powieŕć teŕ á ŕlawá

40: imieniá iego roŕlá ná káŕdy dzien/ á v wŕzy=

41: ítkich bywála onim rozmowá.

werset: 5

42: Pomordowali tedy ŕydowie nieprzyia=

43: ćioły ŕwoie poráŕká wielká/ y pozábijáli ie/

44: oddawáiać im to/ co oni byli ná nie zgoto

45: wáli:

werset: 6 ták bárzo/ ŕe iaćy w mieŕćie Suŕan/

46: pięć ŕet męŕow zábili procŕ dzieŕiaći ŕynow

47: Amaná Agagcŕyká nieprzyiaćielá ŕydowŕkie^{g°}:

48: ktorych te ŕá imioná/

werset: 7 Ffárlándátá/

49: y Delffon/ y Elffátá/

werset: 8 y Fforátá/ y Adália/ y

50: Arydátá/

werset: 9 y Ffermeftá/ y Arifáy/ y Arydái/ y

51: Iefátá.

werset: 10 Ktore gdy zábili/ łupow z máiętno

52: ści ich brác niechcieli.

werset: 11 Y nátychmiaft liczbá

53: onych ktorzy byli w Sufan pobići/ do kro=

kolumna: b

lá przyniefiona ieft.

werset: 12 Thedy rzeczé Krol do

1: krolowey/ W mieście tylko Sufan/ zábili

2: żydowie pięć fet mężow/ y inych dziefięć fy=

3: now Amanowych: co mniemałz/ iáko ich

4: wiele pobili po wżyftkich Powiećiech? Cze

5: goż więcey żądałz/ á co **chćełz** [!] że **iefzćze** [!] ro

6: fkażę vdziáć?

werset: 13 Oná rzeklá do Krolá/

7: Zdali fie tak krolowi/ niechby dozwołono

8: żydom/ iż iáko dziś vczynili w Sufan/ áby

9: ták iefzće y iutro vczynili: á dziefięć fynow

10: Amánowych/ áby obiešili ná ífubienicy.

werset: 14 Y rofkazał Krol áby ták było. Y wnet roz=

11: bito w Sufan wyrok krolewki: á dziefięć fynow Amanowych obieffono.

werset: 15

12: Tedy zabrawfzy fie záś żydowie czterna

13: ítego dnia kxiężycá Adar/ zámordowáli w

14: Suían trzyłtá mężow/ ále áni tych máięt=

15: ności rozebráli.

werset: 16] Tákże y po wśzyćkich **ziemicách** [./] /

16: ktore byli pod mocą krolewfką/ opár

17: li á záłtáwili łie żydowie o dułłe łwe/ wybi=

18: wśzy nieprzyacıołj y przenałłádowniki łwo

19: ie: do tylá/ że było w pełni zábitych łiedm

20: dziełát y pięć tyłięcy/ á záden łie z nich ni=

21: czego nie tknął z máięthności ich.

werset: 17] Dzień

22: trzynałty kxiężycá Adár/ ieden v wśzyłtkich

23: był zábijániá/ á czternałtego dnia przełtá=

24: li. Tenże dzień połtánowili łobie łwięthem

25: vroczyłthym: áby w then dzień o hym

26: záwždy vzywáli/ godowáli/ y wefeli byli.

werset: 18]

27: Ale oni ktorzy w mieście Suían zábijáli/

28: we trzynałty y we czternałty dzień thegoż

29: kxiężycá/ morderłtwo á zábijanie czynili:

30: á **piętnałte**⁸⁰ dnia przełtáli. Dla tegoż tenże

31: dzień połthánowili łwięтым/ god y wefela.

werset: 19]

32: A ci żydowie ktorzy w miáłteczkach niemu

33: rowánych y po włiach miełłkáli/ cztherna=

34: łty dzień kxiężycá Adár god y wefela łwięty

35: połtánowili: ták áby weń byli wefeli/ łłłac

36: łobie łpołecznie część potraw y god łwoich

werset: 20]

37: Przetoż tedy Márdocheułz/ łpíawłłfy te

38: wŕzyŕthkie rzeczy ná liŕciech rozeflał do w=
39: ŕzech ŕydow kthorzy po wŕzyŕtkich krolew=
40: ŕkich kráinach mieŕŕkáli/ ták w bliŕkich iá=
41: ko y w dálekich/

werset: 21 áby czternaŕty y piętnáŕty

42: dzieñ kxięzycá Adár zá ŕwiętá przyięli/ á ná
43: káždy rok gdyby ty dni przyŕŕli/ vroczyŕthą
44: ćciá áby ŕwięcili á obchodzili:

werset: 22 iŕ w thy dni/

45: pomŕćili ŕie ŕydowie nád ŕwemi nieprzyia
46: ćioły/ á płáč y ŕmętek/ obroćili ŕie w radoŕć
47: y w vćiechę/ ázeby ty dni były god y weŕela/
48: ázeby ieden drugiemu w nie pofyłáli częŕć
49: ŕwych potraw/ á vboŕŕŕym áby podarzá iá
50: kie dáwáli.

werset: 23

51: Y przyięli ŕydowie w vroczyŕty
52: zwyczáy/ wŕŕyŕtko co ná on čás czynić po=
53: częli/ á co im Márdochęus przez liŕty czy=
54: nić roŕkazał.

werset: 24 Abowiem Aman ŕyn Amada

55: thy/ z rodu Agag/ nieprzyiaćiel y przeciw=
56: nik ŕydowŕki/ myŕlił przeciwko im złe rze=
57: czy/ áby ie był pozábijał/ y wygládzil: y rzu=

ćil

strona: Rr6v

Heŕter.

kolumna: a

1: ćil Ffur/ co známienuie los.

strona: Ss2

Hefter.

kolumna: b

rozdział: 16

werset: 13

- 1: Abo
2: wiem Márdocheufzá/ zá ktorego wierno
3: fcią y dobrodzieyftwem iefzcze żywiemy/ y
4: towarzyfkkę kroleftwá nálfego Hefther/ ze
5: wfzyftkim narodem ich/ nowemi iákiemiś

Ss ij

á nie=

strona: Ss2v

Hefter.

kolumna: a

- 1: á nie flychánemi chythrościámi/ žádał od
2: nas áby byli pobići:

werset: 14 o tym myflac/ áby one

- 3: pobiwfzy/ fnádniey żałogi **czynił [!]** nálfzey opu
4: fciáłości/ á potym kroleftwo Perfkie/ prze
5: niofl do Mácedonow.

werset: 15 Ale my doználifmy

- 6: te żydy wżadney rzeczy nie być winne fmier
7: ci/ ná **kroráfmy [!]** ie zdáli/ zá podfzczuwáním
8: nayniecnotliwżego człowieká Amáná: á o
9: wżem przeko nálezlifmy że fpřawiedliwych
10: praw wżywáią/

werset: 16 y być fyny nawyżefłego y

- 11: naywięczłłfego/ y záwždy żywiącego Bogá
12: zá ktorego dobrodzieyftwem/ y oycom ná=

13: Ízym/ y nam kroleŃthwo ieŃth dáne/ y áż po

14: dziś dzień ieŃt ftrzeżone.

werset: 17] Przetoż one liŃthy

15: ktore był Aman náłzym imieniem rozefłał/

16: wieŃdzie być wzruŃzone.

werset: 18] Dla ktorey złoŃci/

17: przed broną miáŃtá tego/ to ieŃt SuŃan/ y

18: íám ktory to wymyŃlił/ y wŃzytek rod ie^{go}/ wi

19: Íżá ná ÍŃubienicach: gdy nie my ále íám

20: Bog oddał mu to co záŃlużył.

werset: 19] A ten wyrok

21: ktory teráz Ńlemy/ we wŃzyŃtkich miáŃtach

22: niech bęŃdzie obwołány y rozbity/ że Ńie Ńwie

kolumna: b

1: bodnie godzi żydom vżywáć **pra w [!]** íwoich.

werset: 20]

2: Ktorem y wy maćie tego dopomagáć áby

3: mogli wybić te/ ktorzy Ńie gotowáli ná ich

4: Ímierć/ trzynáŃtego dnia kxięzycá dwána

5: Ítego/ ktory zowá Adár.

werset: 21] Abowiem then

6: dzień/ fráŃunku y záłoŃci/ Bog wŃzechmo=

7: gący/ odmienił im w rádoŃć.

werset: 22] Stądże y wy

8: miedzy inemi Ńwięty/ ten też dzień mieycie

9: Ńwięty/ á Ńwięćcie ij z wielkim wefelem/

10: áby y ná potomny czás wieŃdziano/

werset: 23] że ci w=

11: ÍzyŃcy ktorzy PerŃom wiernie Ńlużá/ Ńlużná

12: á przyſtoyną zápłátę zá ſwą wierność bio=

13: rą: á ci co czynią záłogi ná kroleſtwo ich/ **záginą** [!]

14: dla ſwey złości:

werset: 24 A koźda kráiná/ y koź=

15: de miáłto/ ktoreby niechciało wcześnikiem

16: być tego ſwięthá/ niech od ogniá y od mie=

17: czá zginie: y niech ták będzie wygládzone/

18: żeby nie tylko ludziom/ ále też y beſti=

19: am/ nie godziło ſie ná mieſſkánie

20: ná wieki/ ná przykłád wz=

21: gárdy y niepoſłufzeń=

22: ſthwá.

23: Koniec kxiąg Heſter.

grafika

Poczy=

strona: Ss5

Iob.

kolumna: a

ksiega: Iob

rozdział: 8

werset: 1

1: **O**dpowiedziawſſy Báldad Su

2: hitczyk/ rzekł:

werset: 2 Długoź tákowe

3: rzeczy będzieſz mowił/ y duch

4: rozmáithey mowy vſt twoich?

werset: 3

5: A więc Bog wywráca Sądy? álbo Wſzech

6: mocnj **przewrotnie** [!] co czjni przeciwko **ſprawiedliwości** [!] ?

werset: 4

- 7: Choć też więc **fynowię** [!] twoi
8: zgrzeźyli przeciw iemu/ y opuścił ie w ręce
9: nieprawości ich:(*marg*) **Iob. 1. Deute: 30** (-)

werset: 5 Ty przedfie iefli ráno po=

- 10: wftániefz do Bogá/ á będziefli Wfzechmo
11: cnego prośił:

werset: 6 Iefli będziefz czyfity y w pro=

- 12: ftoćie chodził/ wnet ocući fie ktobie/ y vczy
13: ni fpokoiny przybythek fprawiedliwości
14: twoiey/

werset: 7 Tak dálece/ że pierwłze rzeczy two

- 15: ie były **mále** [!] / á poślednieyfe bárzo fie roz=
16: mnożą.

werset: 8 Pytayfie iedno pierwłzych Naro=

- 17: dow/ á pilnie fobie rozczytay pámiątkę **oyców** [!]
18: twoich:(*marg*) **Deute: 32. Pfal: 136.** (-)

werset: 9 (Bo ieftefmy my wczoráyfzy/

- 19: á nie wiemy że dni náfze ná ziemi fą iáko
20: ćień)

werset: 10 A oni ćie nauczą: będą ktobie mowić/

- 21: á z fercá fwego wyprawowác będą fwe wy
22: mowy.

werset: 11 A záz fie może żielenić śitowie bes wil=

- 23: gotności? álbo rość rogożiná bes wody?

werset: 12

- 24: Gdy **iefzcze** [!] kwitnie/ áni iey iefzcze rwą rę=
25: ką/ pierwey niż wfzyfthkie **ziolá** [!] wędnie á
26: fchnie:

werset: 13 | Ták fie stáwa drogám wlfyckich kto

27: rzy zápamiętáwáią Bogá/ á nádzieiá pokryte^{g0}

28: **człęká** [!] záginie:

werset: 14 | Nieupodoba fie iemu

29: błazeńfthwo iego/ á duffność iego iáko

30: páięcza fiatká:

werset: 15 | Będzie fie podpierał do=

31: mu fwego/ á nie oftoi fie: podpierać go bę=

32: dzie/ á nie powftanie:

werset: 16 | zda fie wilgothnym

33: niż wznidzie flońce/ á ná wzeście flońcá/

34: źdzbło iego zeydzie.

werset: 17 | Ná mnoftwie skał ko=

35: rzenie iego zágęści fie/ á między kámieńmi

36: rość będzie.

werset: 18 | Ieśli go kto wyrwie z miefcá

37: iego/ záprzyfie go/ (ono miefce) á rzeczé:

38: Nie znam cie.

werset: 19 | Abowiem to ieft wefele dro

39: gi ie^{g0}/ áby zás z źiemie ine fie puściło.

werset: 20 | Bog

40: nie porzući vprzemego/ á też ręki nie poda

41: złoćiwym.

werset: 21 | Ażby fie wypełniły fmiechu vftá

42: twoie/ á wárgi twoie wykrzykánia.

werset: 22 | Kto=

43: rzy cie nienawidzą/ będą obleczeni háńbą:

44: á przybytek niecnotliwych nie ostoifie.

Cáp. 9.

45: Iob wypifuie wŕzechmocnoŕ Bofkã/ á že ludzie

46: w ŕprãwiedliwoŕci przyrownãni ku Bogu zã nic

47: nieŕtoiã.

werset: 1

48: **O**dpowiedaiã Iob/ rzekł:

werset: 2

49: Prawdziwie tho wiem že tãk

50: ieŕt/ á že ŕie nie ŕtawa ŕprãwie

51: dliwym człowiek/ przyrownã=

52: ni będac Bogu.(*marg*) **Iob.** 4. et 25. **Pfal:** 142. (-)

werset: 3 Będzieli ŕie chciãł ŕnim ŕpie [!]

kolumna: b

rãc [!] / zã tyfiãc mu nie będzie mogł odpowie

1: dzieć/ iedne^{go} ŕłowã

werset: 4 Mãdrego ŕercã ieŕt/ á

2: mocny w vdãtnoŕci: kto ŕie mu kiedy zãftã

3: wił/ á miãł pokoy?

werset: 5 Ktory przenioŕl gory/ á

4: nie poczuli ci co ie wywrocił w pierzchli=

5: woŕci fwoiey.

werset: 6 Ktory zruŕfa ziemię z mieŕ=

6: cã iey/ á ŕlupy iey ŕtrzãfiã ŕie.

werset: 7 Kthory gdy

7: przykaże ŕloñcu/ nie wŕchodzi: á gwiazdy

8: zãmyka iãko pod pieczęciã.

werset: 8 Ktory rozciã=

9: gã niebioŕã ŕam/ á chody nã wełnach mor=

10: łkich.(*marg*) **Amos**. 5. (-)

werset: 9] Ktory łpołabia gwiazdy iáko woz/

11: iáko kofy/ y iáko baby/ y wnętrności od po

12: łudniá.

werset: 10] Ktory czyni wielkie rzeczy/ y nie o=

13: gárnione/ y dziwne/ którym niemáfz liczby.

werset: 11]

14: Przydzielili do mnie/ nie wyzrzę go: odey=

15: dzieli/ nie zrozumieć mu.

werset: 12] Spytali nágle/

16: któż mu odpowie? álbo kto może rzec: Cze=

17: mu ták czyniáfz?(*marg*) **Eccles**: 8. **Hiere**: 10. (-)

werset: 13] Bog ktorego zágniewániu

18: żaden łie oprzeć nie może/ á pod którym łie

19: zgináią ci co nołzą okrąg.

werset: 14] A ták któżem ia

20: iełt/ ábym mu miał odpowiedáć/ á że bym

21: miał mowić łwemi łłowy kniemu?

werset: 15] Kthory

22: bym też miał nieco łpráwiedliwego/ nie od

23: powiem nic/ ale Sędzie moiego będę pro=

24: síł.

werset: 16] A gdy mię wyłłucha wołáiące^{go} kłobie/

25: **iełzcze** [!] nie wierzę by wyłłuchał głós moy.

werset: 17]

26: Abowiem w wicherze mię zetrze/ á rozmno

27: ży rány moie też bes przyczyny.

werset: 18] Nie dopu=

28: łzcza odpoczynać duchowi memu/ á nápeł=

29: nią mię gorzkościami.

werset: 19] Ieſli ktho ſfuka w

30: nim mocy/ namocnieyſzy ieſt: Ieſli prawo=

31: ſci Sądu/ żadny nie ſmie zá mną fwiadect

32: wá dáć.

werset: 20] Będeſi fie chciał wſprawiedliwić/

33: wſtá moie potępią mię: okazowałibym fie

34: niewinnym/ dowiedzie tego zem ieſt nie=

35: cnotliwym.(*marg*) 1.**Corin:** 4. (-)

werset: 21] A ták bym teſz był proſtym á v=

36: przemym/ thego nie będzie wiedzieć duſzá

37: moiá/ á będę ſobie cknął żywotem moim.

werset: 22]

38: Iedno ieſt com ia mowił/ iż niewinnego y

39: niepobożnego on zniſzcza.(*marg*) **Eccles:** 9. (-)

werset: 23] Ieſliż biczuie

40: niechay zaráz zábije/ á z vthrapienia nie=

41: winnych niech fie nie ſmieie.

werset: 24] Ziemiá dána

42: ieſt w ręce niepobożnego/ twarz Sędziow

43: iego zákrywa: á ieſli nie on ieſt/ któż thedy

44: ieſt?(*marg*) **Iob.** 2. (-)

werset: 25] Dni moie prętlze były niſzli ten co zli=

45: ſty biega: wćiekli/ á nie oglądáli nic dobre=

46: go.

werset: 26] Przebiegli iákoby łodki z iábłki/ iáko O

47: rzeł gdy ná paſzá leci.

werset: 27] Gdy bym rzekł/ Ni=

48: kaki thák nie będę mowił: mienie oblicze

49: Íwoie/ á boleścią bywam dręczon.

werset: 28 Włtyda

50: łem łie włzech vczynkow moich/ wiedząc że

51: nie przepuľzczałz grzeľzácemu.

werset: 29 Ale iełlim y

52: ták iełt niecnotliwym/ czemużem dármo

53: vsiłował?

werset: 30 bym teź był omyty y łnieźną wo=

54: dą/ y łłnęłyby łie iáko naczyłłłłze ręce moie:(*marg*) **Hiere: 2.** (-)

werset: 31

55: Przedłie ty **łnie** [!] w łmrodziech ponorzyłz/

56: będzie łie mną brzydźć odzienie moie.

strona: Ttv

Iob.

kolumna: a

rozdział: 18

werset: 1

1: **P** 5 Oтым odpowiadáiąc Báldád

2: Suhitczyk/ rzekł:

werset: 2 kiedylz thym

3: łlowam chełpliwym koniec v=

4: czynićć? Wyrozumieycie pier

5: wey toź mowmy:

werset: 3 Czemuź nas

6: poczytacie zá bydłétá/ y łtálifmy łie łmrodli

7: wemi przed wámi?

werset: 4 Czemuź tráciłz dułżę

8: twoię w pierzchliwołci twoiej? i záłz dla cie

9: bie będzie opuśczonea ziemiá/ y będą prze=

10: niefione fkáły z miefcá fwego?

werset: 5] zali fwiátlo

11: niepobożnego niech będzie zgálfone/ áni fie

12: będzie fwiecił płomień ognia iego.

werset: 6]

13: Swiátłość zácmi fie w przybytku iego:

14: y fwieca ktora nád nim ieft będzie zgálfó=

15: na.

werset: 7] Sćifná fie kroki mocy iego/ á zepchnie

16: go ná sfyię ráda iego.

werset: 8] Bo vwikłał w fieci

17: nogi swoie/ á w plánach iey chodzi.

werset: 9] Zádzier

18: zána będzie nogá iego w sídle/ y rofpali fie

19: przeciwko iemu prágnienie.

werset: 10] Skryta iefth

20: w **ziemi** [!] ftepicá iego/ á fámołowká iego ná

21: **ściefzće** [!] *.(marg)* **Leuiti: 26.** (-)

werset: 11] Zewfład go ftráfzyc będą ftráchy/ y

22: vwikláią go nogi iego.

werset: 12] Zemdleie od głodu

23: moc ie^{g0}/ á łaknienie doydzie do kości iego.

werset: 13]

24: Niechay požrze piękność skory ie^{g0}/ niechay

25: fkaži rámiona iego vprzedzáiaca smierć.

werset: 14]

26: Wythárgniona bądź z przybytku iego du=

27: ffność ie^{g0}/ á niech go dłazy nogámi zginie=

28: nie/ iáko Krol:

werset: 15 niech mieśfkáią w przybyt

29: ku ie^{go} towarzyśfe one^{go}ktory nie ielt/ niech

30: pokropiona będzie w namiećie ie^{go} fiárká.

werset: 16

31: Z dołu korzenie iego niechay wyśchnie/ á z

32: wierzchu niech będzie potárte żniwo ie^{go}.

werset: 17

33: Pámiaćká iego niechay zginie z żemie/

34: á imię iego niech nie będzie ślávione po vłicach [!].

werset: 18

35: Wypędzigo z światłóći do ćiemno

36: íći/ á z światá przenieśie go.

werset: 19 Nie będzie ná=

37: íenie/ áni rod w ludu iego/ ani ktore ośtá=

38: tki w kráinach iego.

werset: 20 Wdzień iego zumieią

39: íie naypodleyśfj z ludu/ á co ćzelnieyśze ogár

40: nie śtrách.

werset: 21 A ták ty śą przybytki niepráwe^{go}/

41: á to mieśce onego ktory niezna Bogá.

rozdział: 19

Cap: 19.

42: Iob karząc przyiaćiele z okrucieńśtwá/ okázuie że

43: nieśprawiedliwie był káran od Bogá/ nieco o zmar=

44: thwych wśtaniu powieđa/ oznáymuiąc że będzie Śąd

45: powśfećni.

werset: 1

46: **A** Odpowiedaiąc Iob/ rzekł:

werset: 2

47: Długoż będziecie trápic duffę

48: moię/ y przycierác mi mowá=

49: mi?

werset: 3

50: potwarzacie/ á nie wftyd was

51: tego gdy mi ták przytyfkuiecie.

werset: 4

52: niewmiał/ przy mnie zoftanie nie **vmieiętność** [!]

53: moiá.

werset: 5

54: naćie/ y zbijacie mie pośmiewifki moiemi.

werset: 6

55: Więc chocia iuż theraz zrozumiecie/ żeć

56: mie Bog niefpławiedliwym fadem fkaral:

57: á plagami fwemi mię vtrapił.

werset: 7

58: wołał/ gwałt ćierpiąc/ á żaden mię nie wy

kolumna: b

1: flucha: będę krzyczał/ á nie małf ktoby oř

2: dził. (marg) **Abac**: 1. (-)

werset: 8

3: przeýć nie mogę/ á ná drodze moiey ćiem=

4: noći położył.

werset: 9

5: zdiął koronę z głowy moiey.(marg) **Iob**. 1. (-)

werset: 10

Popfował mię

6: zewfład/ y ginę/ á iákoby wytárgnionemu

7: drzewu/ odiął nádzieię moię.

werset: 11

8: Rozgniewála fie przeciwko mnie pierz

9: chliwość iego/ y thák mię fobie miał/ iáko

10: **nieprzyaściełá** [!] fwoiego.

werset: 12 Pofołu przyfłli

11: łotrowie iego/ y vczynili fobie drogę przez

12: mię/ y oblegli wkoło przybytek moy.

werset: 13 Brá=

13: cią moię dáleko odegnał odemnie/ á zná=

14: iomi moj/ iáko obcy odefłli odemnie. (*marg*) **Pfal: 37.** (-)

werset: 14 Opuś

15: cíli mię krewni moi: á ci co mię ználi **zápamięthali** [!]

16: o mnie.

werset: 15 Komornicy moi/ y flu=

17: żebnice moie/ iáko obcego mię fobie mieli/

18: y byłem w oczu ich iákoby pielgrzym.

werset: 16 Zá=

19: bákalem flugi mego/ nic mi nie odpowie=

20: dział/ vfty włáfnemi praflałem go.

werset: 17 Tchu

21: mego chroniła fie zóná moiá/ y modliwa=

22: łem fie fynom żywotá mego.

werset: 18 A więc y głupi

23: przegładáli mię: á gdym od nich odfłedł/

24: nátrzáłali fie zemnie.

werset: 19 W obrzydności mię

25: niegdy mieli rádni moi: á kogom nawię=

26: cey miłowál/ then lie odemnie odwrácał.

werset: 20

27: Thákże gdy iuz opádło ciáło moie/ fkorá

28: moiá przyfchnęła do kości moich/ zoftály

29: tylko wárgi przy zębiech moich.

werset: 21

30: Zlutuyćie lie nádemną [!] zlutuyćiefie ná=

31: demną/ wźdam tylko wy przyiaćiele moi/

32: boć mię ręká Páńfka dotknęła.

werset: 22

33: przelláduiećie iáko y Bog: á náfycaćie lie

34: ciáła mego?

werset: 23

35: były mowy moie? Kto mi to da/ áby były wy

36: rznione ná księgach prącikiem álbo gráff=

37: ką żelázną/

werset: 24

38: dy złotem wyryte ná krzemieniu?(*marg*) **Hiere: 17. Iob. 14.** (-)

werset: 25

39: wiem że Odkupiciel moy żyw ieft/ á w oštá

40: teczny dzień że mam powíthác z źemie/

werset: 26

41: zás obleczon będę w fkorę moię/ y w cíele

42: moim oglądam Bogá.

werset: 27

43: dzieć ia tenże/ y oczy moie máią ogłędać [!] / á

44: nie iny: Odłożoná ieft thá nádzieiá moiá w [!]

45: w łonie moim:

werset: 28

A przeto czemuż teraz wy

46: powiedacie/ Prześląduymy go/ á grunth

47: łlowá naydźmy przeciwko ie^{mv}?

werset: 29] A ták vćie=

48: kayćie od mieczá/ boć miecz ieft mśćiciel

49: niepráwości/ á wiedzćie być łąd.

rozdział: 20

Cap. 20.

50: Szczęśliwość/ ludzi złich [!] krotká.

werset: 1

51: **O**dpowiadáiąc Soffár Náámá

52: tytes/ rzekłá:

werset: 2] Dla te^{go} myfli mo

53: ie rozlične iedne po drugich

54: przychodzą/ á rozum nározmáite [!]

55: łtrony záchwytuią.

strona: Tt3v

Iob.

kolumna: b

rozdział: 29

werset: 4

1: Iákom był zá dni młodości moiey/

gdy

strona: Tt4

Iob.

kolumna: a

1: gdy potháiemnie Bog był w przybytku mo

2: im?

werset: 5] Gdy Wífchmogący był femną: á oko

3: ło mnie dzieći moie?

werset: 6] Gdym vmywał nogi

4: moie máfle^m/ á opoká wypufzczáá mi rzeki o

5: leiu?

werset: 7] Gdym wychadzał do brany mieśckiey

6: á ná vlicy gotowano mi śtolicę.

werset: 8] Vyźrzaw=

7: śśy mie **młudzieńcy** [!] / y krili fie przedemną:

8: y śtárzy powśtawśły śtáwáli.

werset: 9] Książętá prze

9: śthawáli mowić/ á pálec kładli ná vřtha

10: śwoie.

werset: 10] Głofy śwoie záśtánáwiáli Wodzo=

11: wie/ á ęzyk ich/ przytulił fie do gárlá ich.

werset: 11]

12: Vcho flyśfác błogofłáwiáło mię/ á oko wi=

13: dzác świádectwo mi wydawáło.

werset: 12] Przetho

14: zem wybawiał vbogiego krzyczącego/ y fi=

15: rotę ktora niemiáá ktoby iey pomogł.(*marg*) **Prouer: 21. 2.Corin: 11.** (-)

werset: 13] Bło

16: gośłáwieńśtwo tego co miał **zginác** [!] / przy=

17: chodziło ná mię/ á ferce wdowie póćieffa

18: łem.

werset: 14] Obleczonem w śpráwiedliwość/ y o=

19: działem fie nią iáko inym odzienim/ á ko=

20: roną/ śádem moim.

werset: 15]

21: Okiemem był ślepemu/ á nogą chrome=

22: mu.

werset: 16 Oycemem był vbogich: á ťpráwy kto=

23: ryiem niewiedział/ pilniem fie wywiádo=

24: wał.

werset: 17 Starłem więc czeluści nieprawemu/

25: á z zębów iego wydzieralem łupy.(*marg*) **Gene: 14.** (-)

werset: 18 Y ma=

26: wiałem/ w gniazdeczku ťwym vmrę/ á iá=

27: ko drzewo Pálmowe rozmnożę dni.

werset: 19 Ko=

28: rzeń moy otworzony ieťt wedle wod/ á ro=

29: íá przemięťkawác będzie ná zniwie moim.

werset: 20

30: Sławá moiá zázwdy będzie odnowioná/ á

31: łuk moy w ręce moiey będzie opráwiony.

werset: 21

32: Ktorzy mie ťlycháli/ oczekáwali więc wy=

33: roku mego/ á ťpilnoťciá pátrząc milcza=

34: wáli ná rádę moię.

werset: 22 Nieťmieli nic przydá=

35: wác do ťlow moich/ á roťpływála fie po

36: nich wymowá moiá.

werset: 23 Oczekáwali mie iáko

37: dźdźá/ y vťhá ťwe rozziewáli by ná gwał=

38: towny deťfcz z wieczorá.

werset: 24 Ieťlim fie kiedy v=

39: ťmiechał knim/ niedowierzáli/ á ťwiatłóć

40: licá me^{go} nie pádáła ná ziemię.

werset: 25 Chciałlim

41: kiedy iść do nich: fiadałem pierwfłfy: á gdym

42: fiadł by Krol/ ftawał około mnie załthęp/

43: przediem bywał poćiełfyćielem łmutnych.

rozdział: 30

Cap: 30.

44: Oznáymuie Iob co zá ciężkości ćierpiał w łwym

45: niełłćzęćciu/ y iákie przyłkorki miewał od złych ludzi.

werset: 1

46: **A** Theraz połmiewáią łie zem=

47: nie młodłłfy niźli ia/ ktorzy ia

48: oycow/ niepoczytałem być go=

49: dne by mieli fiedzieć ze pły trzo

50: dy moiey.

werset: 2 Ktorych duźoćci rąk

51: zá nicem łobie miewał/ y zdály mi łie tego

52: żywotá być niegodni.

werset: 3 Od niedołatku y od

53: głodu niepłodni/ ktorzy gryzli ná pułłćzey:

54: łmrodliwi będąc od nędze y mizeryey.

werset: 4 Y

55: źuli trawę/ y łkory drzew/ á korzeń łáłow=

kolumna: b

1: cowy był pokármem ich.

werset: 5 Kthorzy te rzeczy

2: tągáiąc po padolech/ gdy káźde z ołobná

3: náleźli/ ktemu łie łkrzykiem zbiegáli.

werset: 6 Mie=

4: łłkawáli ná pułtyniách łtrumieniow/ y w

5: ziemnych lochách/ ábo ná głażikach [!] wo=

6: dnych.

werset: 7] Ktorzy miedzy tákowemi rzeczámí

7: bywáli weweli/ á być pod ćierniem/ zá ro=

8: ſkoſz to ſobie poczytáli.

werset: 8] Synowie głupich

9: y niefláchetnych/ á ná ziemi owſſeki nie=

10: znákomići.

werset: 9] Treaz ſie im w pioſnkę obrocił

11: á ſtałem ſie im przyſlowiem.(*marg*) **Thre: 3. Pſal: 68.** (-)

werset: 10] Brzydzą ſie

12: mną/ á dáleko wćiekáią przedemną/ y nie=

13: wſthydzą ſie plwác mi ná twarz.

werset: 11]

14: Abowiem ſáydak ſwoy otworzył/ y vtra

15: pił mię/ y włożył mi w wſtá wędzidło.

werset: 12] Po

16: práwey ſtronie gdzie ſie wſćzynála nędzá

17: moiá/ nátychmiałth powſtáli: nogi moje

18: podwrocili/ y ſćifnęli iákoby wálmi/ ſćie=

19: ſſkámí ſwoiemi.

werset: 13] Rozmiotháli drogi moie/

20: ſthregáli ná mię/ y przemogli/ á nie by=

21: ło ktoby mię był rátował.

werset: 14] Iákoby przebi=

22: wſſy mur/ y otworzywſſy drzwi/ oborzylí

23: ſie ná mię/ y ſthoczyły ſie do moiey nędze.

werset: 15]

24: Wniweczem był obrocon: odnioſł iákoby

25: wiátr żádość moię: y iákoby obłok przemi=

26: nęło zdrowie moie.

werset: 16] A theraz we mnie fá=

27: mym iuz więdnie duńfá moiá/ y opánowá=

28: ły mię dni vdręczenia.

werset: 17] W nocy kości moie

29: bywáią łkłote boleściámi: á ci co mię żrą

30: nie łpią.

werset: 18] Od mnoftwá ich kázi sie odzienie

31: moie/ á nieináczy iáko kraniec około łzyie

32: obthoczyli mie.

werset: 19] Przyrownanem błothu/ á

33: zdałem sie podobien perzynie y popiołowi.

werset: 20]

34: Wołam ktobie/ á niewyfluchawáłz mię:

35: łtoię á niepoyźrzyłz ná mię.(*marg*) **Matth: 15.** (-)

werset: 21] Odmieniłeś mi

36: łie w okrutniká/ y w twárdości ręki two=

37: iey przeciwiłz mi łie.

werset: 22] Podniofleś mię wzgo

38: rę/ á iákoby ná wietrze zołtáwiwłfy/ okrut

39: nieś mię rołtrącił.

werset: 23] Wiem że mie vmorzyłz/

40: gdzie połtánowiony iełt dom káždemu ży=

41: wiącemu.

werset: 24] Przedłię iednák nie ku wyni=

42: łzczeniu memu łciągałz ręki twoiey/ á iefli=

43: by vpádli/ łam ty zbáwiłz.

werset: 25] Plákałem nie=

44: gdy nád onyn kthory był vtrapiony/ y lu=

45: thość okazowála duffá moiá vbogiemu.(*marg*) **Efaie: 59.** (-)

werset: 26

46: Czekałem czego dobrego/ álic przypádo

47: wífyfthko **złe** [!] : oczekawałem fwiátłości/ á

48: nagle wyfkoczyły ciemności.

werset: 27 Wnętrza mo

49: ie iuz wywrzáły niemáiąc żadnego odpo=

50: czynku/ vprzedziły mie dni **vdęczenia** [!] .

werset: 28

51: Struchlálým chadzał/ bez wífelákicy pierz

52: chliwości/ powftawáiąc/ między tłuścżám

53: wołał.

werset: 29 Byłem brátem Smokom/ á towá=

54: rzyífem Struřom.

werset: 30 Szczyrniála fkorá moiá

55: ná mnie/ á kości moje wyfchły od gorácá.

werset: 31

56: Hárfá moiá w żálobę/ á orgány moje w

57: głos płácżących/ obrociły fie.

grafika

Cap:

strona: Vv2v

Iob.

kolumna: a

rozdział: 38

Cap. 38.

1: Bog mowi do Iopá/ y powiáda mu dziwne řprá

2: wy ktore vczynił od pocżátku/ á tym dowodzi że řo=

<http://rcin.org.pl>

3: bie rownego niema.

werset: 1

4: **O**dpowiedziawfły tedj Pan Io

5: powi z wichru rzekł/

werset: 2

6: iefth co thák wichle domyfły á

7: mnimánia mowámi niewyu=

8: czonemi?(*marg*) **Iob.** 40. (-)

werset: 3

9: biodra swoie/ będącie pytał/ á tj mnie odpo

10: wieday.

werset: 4

11: kłádał fundámenty zíemie? powiedz mi/

12: maffly zto rozumu.

werset: 5

13: iefly wiefz? álbo ktho nád nią rościągnął

14: fznur?

werset: 6

15: ne fą?(*marg*) **Pfal:** 23. (-)álbo ktho záłożył kámién węgłowy

16: iey?

werset: 7

17: pospołu/ á wefelili fie wfyfłcy fynowie Bo=

18: ży?(*marg*) **Hiere:** 5. (-)

werset: 8

19: wyriwáło iákoby z żywota wychadzáiąc?

werset: 9

20: Gdym kładł obłok odzienie iego/ y gdym ie

21: wwijáł w mrok iákoby w pieluchy dziecín=

22: fkie?

werset: 10 Obtoczyłem ie gránicámi moiemi/ y

23: założyłem zóworę y drzwi.(*marg*) **Pfal:** 32. et 103. (-)

werset: 11 I rzekłem/ aż

24: do tąd wylewác będziełz/ á dáley niepoftą=

25: piłz/ y tu będziełz **rofrączác [!]** nádęthe wáły

26: twoie.(*marg*) **Lucae.** 8. (-)

werset: 12 Czili thy fkoro po wyściu twoim

27: przykazał fwithániu/ y názaczyłeś zorzy

28: miełce fwoie?

werset: 13 I trzymałeś ftrząfaiąc koń=

29: ce źemie/ á wytrząfnałeś z niey niepoboż=

30: ne?

werset: 14 Będzie przywrocona iáko błoto pie=

31: częć/ á będzie ftała iáko odzienie.

werset: 15 Odięta

32: będzie od niepobożnych fwiáthłość iego/ á

33: rámię wyłokie będzie złamáno.

werset: 16 Azażeś w=

34: fzedł do głębokości Morzá/ á po naniżłfym

35: dnie przepáści przechodziłeś fie?

werset: 17 Zázci fą

36: otworzone wrotá fmierci? á drzwi ciemne

37: widziałliś?

werset: 18 **Załiś [!]** ogládał fserokość źemie?

38: Powiedz mi iefli wiefz/ włyżtko:

werset: 19 Ná ktho=

39: rey drodze fwiátłość miełfka/ y ktore iefth

40: ciemnościam mieyfce.

werset: 20 Abyś przywiodł

41: każdą rzecz ku końcowi fwemu/ á wyrozu=

42: miał ściefki domu iego?

werset: 21 Wiedziałiś ná

43: then czas **żeś** [!] fie miał národzić? á liczbę

44: dni twoich znałiś?

werset: 22 Y wżełiś kiedy do fkár

45: bow śniegu/ álbo oglądałiś fkárby grádu?

werset: 23

46: Ktorem ia nágotował ná czas nieprzyia=

47: ćielow/ ná dzień bitwy y woyny?(*marg*) **Exodi: 9. Iofue. 10.** (-)

werset: 24 Kthorą

48: drogą rozfypuie á rozchodzi fie światłość/

49: dzieli fie gorącość ná ziemi?

werset: 25 Kto dał ná=

50: wálnemu dżdżowi bieg/ y drogę grzmiące

51: mu piorunowi.

werset: 26 Aby śfedł defzcz ná ziemię

52: krom człowieká ná pułzczey/ gdzie żadny

kolumna: b

1: człowiek nie mieśfka/

werset: 27 áby napełnił bezdro=

2: żną y opućiałą/ á wywiodł trawy zielone?

werset: 28

3: Kto ieft oycem dżdża? y kto zrodził krople

4: rofy?

werset: 29 z czyiegoż żywothá wyfzedł lod? á

5: mroz z niebá kto zrodził?

werset: 30 Iáko kamienie

6: wody twárdnieią/ á wierzch przepási lci=

7: na fie y zmarza.

werset: 31

8: Izafz bédziefz mogł **złączyć** [!] miegocące

9: **gwiazdy** [!] ktore zową báby/ ábo okrąg wo=

10: zu niebieskiego bédziefz mogł rozerwać?

werset: 32

11: zálł ty wywodzyłł Iutrzenkę czáfu fwego/

12: y Zwierzęcey gwiazdzie nád fyny ludzkie=

13: mi naftáwác **kazefz** [!] ?

werset: 33

14: Nieba/ y połóżyłz ráchunek iego ná ziemi?

werset: 34

15: Czyli **podniefiés** [!] we mgle głófu **twe**^{g0}/ á ná

16: wálnóć wod przykryie cie?

werset: 35

17: Ikáwice/ á poydą: á wráciác fie zász rzekną

18: tobie: Owofmy thu?

werset: 36

19: trzności człowiecze mądrość? Albo kto dał

20: Kurowi rozumność?

werset: 37

21: ny spósob niebios/ y spiewaniu niebieskie=

22: mu kto każe vmilknąć.

werset: 38

23: ná ziemi/ á bryły fie zlepiály?

werset: 39

24: drzełz Lwicy łup/ á duffę Lwiąt iey náfy=

25: cílz?

werset: 40 Kiedy leżą w łożyskach/ á w iáskiniách

26: czynią załogi?

werset: 41 Ktho gotuie Krukowi po=

27: karm iego/ gdy wołią ptáfłéthá iego do

28: Bogá/ tułaiąc sie/ że niemaią pokármow?(*marg*) **Pfal:** 146. (-)

rozdział: 39

Cap: 39.

29: Powiáda Bog Iopowi wielkie rzeczy o íwym ítwo

30: rzeniu/ y opifuie wielu zwierząt przyrodzenie.

werset: 1

31: **Y** Zaíz ty wiefz čás porodzenia

32: dzikich koz ná skálách/ álbo

33: doyórzales kiedy gdy Lánie ro

34: dzą?

werset: 2 Rozliczyłeś miefiące po=

35: częćia ich/ á zwiedziałeś čás

36: rodzenia ich?

werset: 3 Zchylaią sie do płodu/ y ro=

37: dzą/ y ryk niemály wypuffczaią.

werset: 4 Oddziela

38: sie od nich płod ich/ á odchodzi ná pástwą:

39: odchodzą á niewracaią sie do nich.

werset: 5

40: Kto wypuścił Oflá **dzikie^{go}** wolno/ á pę

41: tá iego ktho rozwiązał?

werset: 6 Kthoremu dałem

42: dom ná puffczy/ á przybythki iego w ziemi

43: floney.

werset: 7 Gárdzi mnoŃstwem miaŃt/ á ná wo=

44: łanie Poborce nic niedba.

werset: 8 Ogłęduie gory

45: páłtwy Ńwoiey/ á trawy zieloney wŃędzie

46: pátrza.

werset: 9

47: YzaŃz będzie chćiaŃ Iednorożec Ńłużyć to

48: bie/ álbo będzie mieŃŃkaŃ v żłobu twego?

werset: 10

49: A zaŃz przywiedzieŃz Iednorożcá ku orániu

50: ná lecu twoim? álbo będzie włoczyŃ brony

51: tráć bryŃy po thobie?

werset: 10 Zali będzieŃz miaŃ du=

52: fánie w wielkiey mocy iego/ y pozoŃtáwiz

53: mu roboty twoie?

werset: 12 Zali mu wierzyć będzieŃz

54: żećby miaŃ przywroćić náŃienie twoie/ á

55: żeby miaŃ do gumná twego zwieŃć?

StruŃie

strona: AAa

Pfálterz.

ksiega: Ps

1: Poczynaia Ńie księgi pfálmow kto=

2: re z Greckiego Láćinnicy Pfalterium zowa/ po Ńwemu

3: Organum/ Zydowie Náblath/ Polacy z Czechy Zołtarz.

4: Ten Zołtarz nápiŃaŃ Dawid Święty Krol y Prorok czelnieyŃŃy/ czyniać

5: w nim zmiánkę o BoŃtwie y o człowieczeńŃtwie ChryŃtá Pána náŃŃego/ o v=

6: męczeniu/ WkrzeŃŃeniu/ WniebowŃtápieniu/ y o Sádzie przyŃŃlym/ o mę=

7: kách grzeŃŃnych ludzi/ o dobrodzieyŃtwách Bożych/ y o Chwałách

8: iego. Niefie w sobie Pfálmow pułtoráftá.

kolumna: a

rozdział: 1

1: Pfálm Dawidow. 1.

2: Opifuie w pierwfým Pfálmie drogę ku wieczne=

3: mu Błogosłáwienftwu.

werset: 1

4: **10** **B**łogosłáwio

5: ny tho mąż/ kto

6: ry nie odffedł zá

7: rádą przewro=

8: tnych/ áni theż

9: ná drodze grze=

10: ífnikow ftánął/

11: y ná ftolicy po=

12: smiewcow nie

13: liedział. *(marg)* **Ifaie. 8. et 19. Pfálm: 32. (-)**

werset: 2

14: I owffsem w zakonie Páńfkim myfl y wola

15: iego/ y będzie rozmyflał wednie iteż w no=

16: cy zakon iego. *(marg)* **Prouer: 2. et 3. Ierem: 17. (-)**

werset: 3

17: A będzie iáko drzewo kthore w łzczepione

18: ieft przy ciekących wodách/ kthore owoc

19: fwoy poda czáfu fwego.

20: Ani lift iego fpádnie: y wflyftkie rzeczy kto=

21: rekolwiek vczyni pofortunią mu fie.

werset: 4

22: Nietákci złofliwy nie ták: ále iáko proch/

23: który nofi wicher po wierzchu źiemie.(*marg*) **Proue: 10. Ifaie. 29. Ifaie. 26.** (-)

werset: 5

24: Przethoź niepowftawaią źli á bezboźni w

25: łądzie: áni grzeffnicy w rądzie fprawiedli=

26: wych.

werset: 6

27: Bo zna pan drogę fprawiedliwych: á dro=

28: gá złoŃnikow márnie zginie.

rozdział: 2

29: Pfalm Dawidow. 2.

30: Prorok o tych mowi ktorzy zalogi czynili przeciww=

31: ko kroleŃtwu ChryŃtuŃowemu y o iego wywyźlzeniu.

werset: 1

32: **P** Rzecz Ńie zburzyli Pogáni/ á lu=

33: dzie myŃlili proznoŃci?(*marg*) **Actum. 4. Pfalm: 70. et 82.** (-)

strona: AAa

Pfálterz.

werset: 2

1: StáneŃi krolowie źiemŃcy/ y kxią=

2: źęta **zefli** [!] Ńie poŃpołu przeciwko Pánu/ y

3: przeciwko pomázáńcu iego.

werset: 3

4: RoŃtárgniemy zwiąŃki ich/ á zrzucimy z

5: Ńiebie iármzo ich.

werset: 4

6: Ktory przebywa w niebioŃfách/ náŃmieie

7: Ńie Ńnich/ á Pan wřągáć im będzie.(*marg*) **Prouer: 1.** (-)

werset: 5

8: A thedy w gniewie ƒwoim do nich mowić

9: będzie: y w zápalczywości ƒwey zámąci ie.

werset: 6

10: A ia lepak poštánowionym iest krolem od

11: niego nád iego ƒwiętą gorą Syon: oppo=

kolumna: b

1: wiedáiąc rofkazánie iego.

werset: 7

2: Pan rzekł do mnie/ ƒyn moy iesteś ty: iam

3: dzisia ćiebie porodził.(*marg*) **Hebre:** 1. et 5. (-)

werset: 8

4: Ząday v mnie/ damći pogány wdziejic=

5: two tobie/ wŒyŒtkie kończy ny ziemy w o=

6: śiádłosc twoię.(*marg*) **Actum.** 13. (-)

werset: 9

7: Będziez ie rządzil w přęcie zeláznym: á iá=

8: ko gárnczárƒkie naczynie **zetrzeŒz** [!] ie.(*marg*) **Apoca:** 2. et 19. **Efaie.** 30. (-)

werset: 10

9: A thák teraz krolowie rozumiećcie: vcźcie

10: ƒie wy ktorzy ƒądzićcie ziemy.

werset: 11

11: Słuşćie Pánu w boiáźni: á rozrádućcie ƒie

12: mu z wielkim ƒtráchem.

werset: 12

13: Przyimćcie karánie/ by ƒie kiedy nieroz=

14: gniewał Pan: ábyśćie niezginęli zdrogi z

15: ƒpráwiedliwey.

werset: 13

16: Gdyby ƒie nagle rozzarzył gniew iego/

17: Błogosławieni ci wszyscy którzy duffią

18: wnim.(*marg*) **Ierem:** 17. (-)

rozdział: 3

19: Pfalm Dawidow. 3.

20: Pfalm Dawidow gdy wciekał przed Abfolonem

21: łynem łwoim.

werset: 2

22: **P**anie przecz rozmnozeni łą ci kto=

23: rzy mie fráfuią? wielec ich powłta=

24: ie ná mię.(*marg*) 1.**Reg:** 15. (-)

werset: 3

25: Wiele ich mowi duffy moiey: niemać ten

26: zbawienia w Bogu łwoim.

werset: 4

27: Acz ty iednák Páne obrońcá á **przyimićiel** [!]

28: moy/ cześć á sławá/ y wnośićeł głowy

29: moiey.

werset: 5

30: Wołalem do Pána wielkim głoffem mo=

31: im: y wysłuchał z gory łwey łwiętey me wo

32: łanie.

werset: 6 **Z**álnalem ia á zdrzymałem fie/ y powłta=

33: łem: Bo Pan przyiał iest mię.

werset: 7

34: Nie będzie mię łtrách tyłiacow ludu obta

35: cáciących mię: powłtań thylko Páne Boże

36: moy á zbaw mię.

werset: 8 **B**oś ty poráził włlyłtkie kthorzy bez włley

37: przyczyny ná mie powftáią: z kruffyłeś zę

38: by grzeŃnikow.

39: Páńskie ieft zbáwienie/ y nád ludem two=

40: im błogosłáwieńftwo twoie.

strona: AAa3v

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 16

werset: 1

1: Náklóń wffy fwe ku próźbie moiey/ á nie w

2: wftách kłamliwych.

werset: 2

3: Od thwey obliczności niech pochodzi fąd

4: moy: oczy thwe niech obezrzą fprawiedli=

5: wość

werset: 3

6: DoŃwiadczyłeś fercá mego/ y náwiedziłeś

7: w nocy/ probowałeś mie ogniem/ á niená=

8: leżioná ieft wemnie niepráwość.(*marg*) **Proue:** 17. (-)

werset: 4

9: Aby niemowiły wfthá me fpraw ludzkich:

10: dla słow wftth twoich iam przyŃtrzeżał pil

11: nie drog twárdych.

werset: 5

12: Rácz wczynić doŃkonále kroki moie ná dro

13: gách twoich: By poruŃŃone nie były fthopy

14: moie.

werset: 6 Iam wołał/ byś mie wysłuchał Boże: ná=

15: kłóń wchá twego ku mnie/ á wysłuchay słó

16: wá moie.

werset: 7

17: Vczyń przediwnie miłofierdzie twoie: kto

18: ry zbawiaż vffájące tobie.

werset: 8

19: Od przeciwnikow práwice twoiey: Rácż

20: mie ftrzedz iáko zrzenice w oku.(*marg*) **Zacha. 2. Mathe: 23.** (-)

21: Pod ćieniem fkrzydeł twoich obronisz mie:

werset: 9

22: od obliczności złośliwych ludzi ktorzy mie

23: vtrapili.

24: Nieprzyaćiele moi duffę moię obthoczyli:

werset: 10

25: íadło fwe zámknęli/ vfthá ich rzeczy pyśfne

26: powiádáli.

werset: 11

27: Porzuciwfśfy mie/ teraz że mie obthoczyli:

28: oczy fwe vdáli á fpuścili ná ziemię.

werset: 12

29: Przyięli mie iáko Lew gotowi będąc ku łu

30: pu/ y iáko Lwie fzczenie ktore miefzka w

31: ćiemnościách.

werset: 13

32: Powftań moy Pánie/ vprzedz go/ á pod=

33: fzczep go: wyrwi duffę moię od złośniká/

34: fzáblę twoię.

werset: 14 z rąk nieprzyaćioł twoich.(*marg*) **Ephe: 6.** (-)

35: Pánie/ odłącz ie (złe ludzie) od tych kto=

36: rych máło ná fwiećie zá żywotá ich: á ćiem

37: nościami twemi náfyon iefth brzuch iego.

38: Náfycili fie fynow fwoich: á oštátek zoftá

39: wił dziatkam swoim máłym.

werset: 15

40: Ale ia Pánie przed twą oblicznością/ oka

41: żę fie z fprawiedliwością: hoynie będę ná=

42: fyon/ gdy fie okaże (nádemną) chwałá

43: twoiá.

rozdział: 17

44: Pfalm Dawidow. 17.

45: Opifuie przeládowanie Chryftowe od Zydow á

46: iáko miał być wyfluchan/ iáko słońce czmić/ ziemiá

47: drzec mieli czáfu męki iego/ y iáko ná niebiofá wftę=

48: pić miał.

werset: 2

49: **B** Edę cie miłował Pánie mocy mo=

50: iá:

werset: 3 Pan iefth vtwierdzenie moie/ y

51: vćieczká ma/ y wybáwićiel moy:

52: Bog moj fpomożyciel moy: á będę mu vfał.

53: Obrońcá moy/ rog á rátunk zbáwienia me

54: go/ y przymiciel moy.(*marg*) **Hebre: 2.** (-)

werset: 4 Chwaląc będę Páná wzywał: á będę wybá

55: wion od przeciwnikow moich.(*marg*) **2.Reg: 22.** (-)

kolumna: b

werset: 5

1: Ogárnęły mie boleści fmierci: y ftrumienie

2: złości záfráfowały mie.(*marg*) **Pfal: 114.** (-)

werset: 6

3: Boleści piekielne obthoczyły mie: y záfko=

4: czyły mie sídlá smierci.

werset: 7

5: W vciřku řwym wzywałem Páná: y woła=

6: łem do Bogá mego.

7: I wyřlucháł głos moy z kořciołá řwe^go řwie

8: tego: y wołanie moje przed oblicznořciá

9: iego/ weřzłó á przenikłó do vřfu iego.

werset: 8

10: Zruřlyłá řie y zádrzáłá řiemiá: fundámenty

11: gor rozřypály řie y zátrzęřly/ bo řie ná nie

12: rozgniewał.(*marg*) **Math: 27.** (-)

werset: 9] Wyřředł dym w zágniewániu iego: y ogień

13: řie od oblicza iego zápalil: węgle řie roz=

14: paliłó od niego.

werset: 10

15: Skłonił niebiořá y z řtápił: á mgłá okrut=

16: na pod nogámi iego.

werset: 11] I wřtápił ná Chierubim/ y latał ná řkrzy=

17: dlách wietrznych.

werset: 12

18: I połóżył řiemnořć i táiemnořć řwoię/ o=

19: kołó niego przybythek iego: řiemna wodá

20: ná obłócech po powietrzu.

werset: 13] Dla błýřkánia przed oblicznořciá iego obłó

21: ki przeminęły/ grad/ y węgle ognifte.

werset: 14

22: I zágrzmiał Pan z niebá/ á Naiwyřřy dał

23: głos swoj: grad y węgle ogniŃte.

werset: 15

24: Wypuścił strzały swoje/ y rozmiothał ie:

25: gromy rozmnożył/ y zamaćił imi.

werset: 16

26: I ziawiły sie wneth studnice wod: y odkry

27: ły á vkażały sie fundámenty zięmie.

28: Dla trzaŃku á fukánia twego Pánie: z nád

29: tchnienia ducha gniewu twego.

werset: 17

30: Zesłał zwyfokości y przyiał mie: y wyiał

31: mię z wod bárzo wielkich.

werset: 18

32: Wyrwał mie z nieprzyaćioł moich bárzo

33: zmocnionych/ y od tych ktorzy mie niena=

34: widzą: Bo sie zmocnili ná mie.

werset: 19

35: Zesli mie w dzień trapienia mego: ále Pan

36: stał sie obrońcą moim.

werset: 20

37: I wywiodł mie ná przetrzeństwo: zbawił

38: mie że mie chćiał.

werset: 21

39: I odpłaci mi Pan według spráwiedliwo=

40: ści moiey: y według czyŃstości rąk moich ná

41: grodzi mi.

werset: 22

42: Bom pilnie strzegł PánŃkich drog/ á nie=

43: czyniłem nic złego od Bogá mego.

werset: 23

44: Bo wśyftkie Sądy iego przed oblicznoś=

45: cią moią: á Ńprawiedliwości iego nieod=

46: rzuczałem od łiebie.

werset: 24

47: A będę niepomázánym Ńpołu łnim: á będę

48: vchodził od niepráwości moiey.

werset: 25

49: Nágrodzi mi Pan według Ńprawiedliwo=

50: ści mey: y według czyłtości rąk moich przed

51: oczymá iego.

strona: AAa6

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 27

1: Pfálm Dawidow. 27.

2: Wtym pfálmie iełt głos Páná Chryftá o iego vmę

3: czeniu y o zmartwy wltániu.

werset: 1

4: **K** Thobie Pánie wołać będę/ Boże

5: moy niezátulay wśłu odemnie: byś

6: kiedy niezámilkł o demnie [!] / á był

7: bym przyrownan z łtępującym do ieźiorá.

werset: 2

8: Wyfluchay Pánie głofu proźby moiey gdy

9: łie modłę tobie: gdy w znoffę ręce moie do

10: kościoła twego łwiętego.

werset: 3

11: Byś mię połpołu z grzełłniki niewydał: á

12: Itymi ktorzy czynią **nieprawość** [!] niezáttra=

13: cay mię. (*marg*) **Ierem:** 9. (-)

14: **Kktorzy** [!] powiádaią pokoy z bliźnim swo=

15: im: á wślyftko zło w sercu ich.

werset: 4

16: Odday im według ich spraw: y według nie

17: słachetności wynálefkow ich.

18: Według spraw rąk ich day im: przywroć

19: im odpłatę ich.

werset: 5

20: Bo nierozumieli spraw á skuthkow Pán=

21: skich y w sprawie rąk ich skázyż ie: á nie zbu

22: duiefz ich.

werset: 6

23: Błogosławiony Pan: Bo wyfluchał głos

24: próśby moiey.

werset: 7

25: Pan w spomożenie moie y obrońcá moy: á

26: w nim duffáło serce moie y byłem podpo

27: możon. (*marg*) **Deute:** 8. (-)

28: I zákwitło ciáło moie: á zmey dobrej wo=

29: li będę wyznawał chwałę iego.

werset: 8

30: Pan mocą iest ludu swego: y obrońcá zbá=

31: wienia pomázańcá swego.

werset: 9

32: Zbáwionym vczin lud twoy Pánie/ á błogo

33: sław dziedzictwu swemu: sprawuy ie á wy

34: wyfz ná wieki. (*marg*) **Deute:** 32. (-)

rozdział: 28

35: **Pfalm Dawidow. 28.**

36: Vpominanie ludzi wiernych/ aby oni offiarowali

37: Panu Bogu offiary duchowne.

werset: 1

38: **3** **P**rzynoscicie Panu synowie Boſcy:

39: przynoscicie Panu ſyny Barankowe.(*marg*) **Pfal:** 95. (-)

werset: 2

40: Przynoscicie Panu czeſc a chwale/

41: przynoscicie Panu chwale imieniu iego:

42: Chwalcie Pana w iego Sieni swiety.

werset: 3

43: Glos Panki nad wodami/ Bog Maista

44: thu zagrzmal: Pan nad wielkoscia wod.(*marg*) **Exodi.** 9 et 8. (-)

werset: 4

45: Glos Panki w mocy: glos Panki w wiel=

46: moznosci:(*marg*) **Exodi.** 9. **Exodi.** 14. (-)

werset: 5

47: Glos Panki wykrcaiacy Cedry: y pola=

48: mie Pan Cedry Libankie.(*marg*) **Ezech:** 17. (-)

werset: 6

49: I potrze ie iako cielce Libankie: a wdzie

50: czny iako famiczek Iednorofzcow.(*marg*) **Deute:** 3. **Nume:** 16. (-)

werset: 7

51: Glos Pana rozdzielaiacego plomien ogni

52: lty:

werset: 8 glos Pana ktory tucze a kazi puptynia/

53: zruſfy Pan puptynia Kades.

kolumna: b

werset: 9

- 1: Głos Páński przypráwiájący Ielenie/ y
2: obiátni gęłty: á w kościele iego wffyfcty
3: będą mowić chwałę.

werset: 10

- 4: Pan czyni że kto w potop miełzkáć może: y
5: będzie siedział Pan Krolem ná wieki.

werset: 11

- 6: Pan da moc ludu fwemu: Pan błogoflá
7: wieńftwo da ludu fwemu w pokoiu.

rozdział: 29

8: Pálm Dawidow. 29.

- 9: Pálm ma w łobie słowá Chryftowe ile człowiek
10: do Bogá oycá/ ktoremi dziękuie zá fwe skrzeffenie.

werset: 2

- 11: **W**Ywyfłáć cię będę Pánie/ żeś mię
12: przyiął: á niedałéś póciechy nie=
13: przyiácielom moim ze mnie.

werset: 3

- 14: Pánie Boże moy/ wołálem do ciébie: y vz
15: drowiłeś mię.

werset: 4

- 16: Pánie wywiodłeś z pieklá duffę moię: wy=
17: báwiłeś mię od tych ktorzy z łtępowáli do
18: ieźiorá.(*marg*) **Efaie. 54. 2.Cor. 4. (-)**

werset: 5

- 19: Spiewaycie Pánu fwięci iego: y chwalcie

20: pamiątkę świętości iego.

werset: 6

21: Boć gniew w popędlivości iego: á żywot

22: ná woley iego.

23: Ku wieczorowi będzie trwał płacz: á ku

24: iutrzennemu czáfu wefele.

werset: 7

25: A ia lepák mowił w obfitości moiey/ nie w

26: zruffę fie ná wieki.

werset: 8

27: Pánie/ w woli twoiey dodałeś ochędożno=

28: ści mey mocy.

29: Odwróciłeś (ná czás) oblicze tve odemnie:

30: y ftalem fie zátwożonym.

werset: 9

31: Ku thobie Pánie wołác będę: y ku Bogu

32: memu próšby będę czynił:

werset: 10

33: Coż zá korzyść wę [!] krwi moiey/ ponieważ

34: że z ſchodzę ku ſkázie?(*marg*) **Pſalm: 6.** (-)

35: Zalić chwałę będzie czynił proch/ ábo pra=

36: wdę twą będzie wyznawał?

werset: 11

37: Vſlyíſał Pan á zlithował fie nádemną:

38: Pan ſtał fie ſpomocnikiem moim.

werset: 12

39: Obrociłeś mi płacz á trapienie me w we=

40: ſele: z ſiekałeś wor moy/ á przyoblekłeś mie

41: wefelim.

werset: 13

42: Abyć śpiewała chwałá moiá/ á niebędzie=

43: mi tego žal: Pánie Boże moy ná wieki cie

44: chwalić będę.

rozdział: 30

45: **Pfalm Dawidow. 30.**

46: Vpomina fie człowiek śpráwiedliwy [!] áby nie w śo=

47: bie śámym/ ále w Panie Boże [!] duffał/ á ieft glos śyná

48: Bożego według człowieczeństwa.

werset: 2

49: **W** Tobiem Pánie duffał/ niebędę z

50: háńbion ná wieki: w twey śprá=

51: wiedliwości wybaw mię.(*marg*) **Pfalm: 24. et 70. (-)**

werset: 3

52: Zkłoń vcho śwe ku mnie: pośpież fie ku wy=

53: bávieniu memu.

Bądź

strona: AA6v

Pfálterz.

kolumna: a

1: Bądź mi Bogiem obrońcą/ y zá dom vćie=

2: czki: áby mie zbávionym vczyił.

strona: BBb2

Pfálterz.

kolumna: b

rozdział: 37

werset: 4

1: Niemáź iuz zdrowia w ćiele moim od gnie

BBb ij

wu twego

strona: BBb2v

Pfálterz.

kolumna: a

1: wu twe^{g^o}: niemáią pokoiu kości moie prze

2: obliczność grzechow moich.

werset: 5

3: Boć niepráwości moie wyniołły sie nád

4: głowę moię: á iáko ciężke [!] brzemię ták mię

5: obciążyły.

werset: 6

6: Rozgnoili sie (zás) y pokázili blizny mo=

7: ie: prze głupość moię.

werset: 7

8: Stałem sie nędznikiem/ zgarbiłem sie do

9: końca: cały dzień chodziłem chodziłem w tefknicy.

werset: 8

10: Bo y biodrá moie nápełnione łą połmie=

11: wiłká: á niemáz zdrowia w cieie moim.

werset: 9

12: Iełtem z trapiony y bárzo vniżony: rycza=

13: łem práwie od żalu łercá mego.

werset: 10

14: Pánie/ przed tobą wśfelka żádość moiá: y

15: płáčz moy niebył tobie łkryty.

werset: 11

16: Zátrożyło łobą łerce moie we mnie/ opu

17: ściłá mię moc moiá: łwiátłość oczu moich

18: y thá nie iełt przy mnie.

werset: 12

- 19: Przyiaciele y bliźni moi/ ná mie przytąpi=
20: li y powtáli.(*marg*) **Iob.** 19. **Pfalm:** 54. (-)
21: A ci co przýmnie byli/ zdáleká fthánełi:

werset: 13

- 22: gwałth mi czynili ci co szukáli duffe moiey.
23: Ale ci ktorzy szukáli mi złego/ prozności
24: mawiáli: á zdrády cały dzień myflili.

werset: 14

- 25: Ia lepak iákoby głuchy niefluchałem: á iá
26: koby niemy nieothwierájąc vřth fwoich.

werset: 15

- 27: I ftałem fie iáko człówiek głuchy/ á niemá
28: iący w vřtach fwoich odpowiedzi.

werset: 16

- 29: Bom ia Pánie w tobie miał nádzieię: thy
30: wyfluchaż mie Pánie Boże moy.

werset: 17

- 31: Bom ták mowił/ Aby fie nigdy nie kochá=
32: li ze mnie nieprzyiaciele moi: á gdy fie ru=
33: ífyły nogi moie/ mowili ná mie wielkie rze
34: czy.

werset: 18

- 35: Boćiem ia gotow ku biczowánium: á boleść
36: moiá záváždy przed memi oczymá.

werset: 19

- 37: Abowiem niepráwość moię ia ogláślác bę
38: dę: y będę myflił zá grzech moy.

werset: 20

39: Acz przedie nieprziaciele moi żywią/ y v=

40: twierzeni fą ná mie: y rozkrzewili fie ci co

41: mie nienawidzą niesprawiedliwie.

werset: 21

42: Ktorzy oddaią złe zá dobre/ v włączáli mi/

43: zem nálládował dobroci.

werset: 22

44: Nieopuščzay że mie Pánie Bože moy: nie

45: odstępuy odemnie.

werset: 23

46: Przybądz mi ná pomoc/ Pánie Bože zbá=

47: wieniá mego.

rozdział: 38

48: Pfalm Dawidow. 38.

49: W thym Pfálmie zámyka fie potuchá y prošbá.

50: Otuchá w swym včítku/ y w nieprzyaścioł łzczeńściu.

51: Prošbá o vchowánie od złych ludzi bešpieczeństwá/

52: y od kaźni á pomšty zá grzechy.

werset: 2

53: **M**Owiłem będę przyštrzeǵał drog

54: moich: bych czym nieuřthapił w ie

55: zyku moim.

56: Záložylem řtraž vřtam swym: gdy fie prze

57: ciwko mnie grzeřnik záłádził.

kolumna: b

werset: 3

1: Zámilknąłem y vniżyłem fie/ y milczáłem

2: o dobrem: á boleřć moiá odnowiła fie.

werset: 4

3: Zągrzáló fie we mnie ferce moie: á w roz=

4: myślániu moim záпали fie ogień.

werset: 5

5: Mowiłem ięzykiem moim: Oznamy mi

6: Pánie koniec moy.

7: I poczet dni moich ktory ieft: żebym wie=

8: dział czego mi niedoftáie.(*marg*) **Pfalm:** 89. et 118. (-)

werset: 6

9: Othož zliczne vczyńił dni (żywothá) me=

10: go: á iftotá moiá iáko nić przed tobą. (*marg*) **Iob.** 7. et 8. (-)

11: Wíśákże iednák zupełna márność: káždy

12: człowiek żywiący.

werset: 7

13: Przedfie iednák iáko obraz przemija czło=

14: wiek/ ále y dármo fie fráľuie.

15: Skárby: á nie wie komu tho co zbiera

16: przydzie.(*marg*) **Luce.** 12. (-)

werset: 8

17: A teraz ktore ieft oczekawanie moie? Zaś

18: nie Pan? y máiętność á oliádłość moiá v

19: ćiebie ieft.

werset: 9

20: Od wíśyftkich niepráwości moich wytár=

21: gni mię: dałeś mie ná poľmiewiľko gľu=

22: piemu.

werset: 10

23: Oniemiałem ánim otworzył wľth moich/

24: boś ty vczyńił:

werset: 11 | odeym̃ odemnie plagi á ka=

25: r̃ania fwoie.

werset: 12 | Przed mocñá r̃ek̃á twoiá iam ṽstał w ka=

26: r̃aniu: dla niepr̃awõci karał̃s̃ człowiek̃á.

27: Vczynił̃s̃ że wyffechł (zły człowiek) iáko

28: páiák̃á duśl̃ę iego: przedĩę iednák prozno

29: ĩe fráluie káždy człowiek.

werset: 13 |

30: Wyfluchay P̃anie modlitw̃ę moię/ y pilñá

31: prośb̃ę moię/ ṽffymá ṽfłyż płácz moy.

32: Nie milcz: boć przychodzieñ ia iefthem v

33: cĩebie/ y pielgrzym/ iáko w̃ffyft̃hcy oyco=

34: wie moi. (*marg*) **2.Par:** 30. (-)

werset: 14 |

35: Oduśc mi/ że ĩe ochłódz̃ę pierwey niźli

36: odeyd̃ę/ á wĩęcey nieb̃ęd̃ę.

rozdział: 39 |

37: Pfalm Dawidow. 39.

38: Należy Pfalm ten P̃anu Chryśtułow̃i/ zá ktorego

39: w cĩelenie kościół dzĩeki czyni. Tudzieř w ofobie oy

40: cow Ńwiętych ktorzy oczekawáli przyścia Chryśtu=

41: łowego/ ták mowi.

werset: 2 |

42: **3** **O** Czekawáiąc oczekawałem P̃aná/

43: y przychylił ĩe ku mnie.

werset: 3 |

44: I wyfluchał prośby moiey/ á wy=

45: wiodł mie z ĩeźiorá ñędze/ y z błotá Ńmro=

46: dliwego.

46: I poštáwił ná opoce nogi moie/ á spráwo=

47: wał poštępki moie.

werset: 4

48: I w puścił w wftá moie piołnkę nową/ pie

49: nie Bogu náłfemu.

50: Obaczą to wiele ich/ y polékáią łie: á będą

51: duffác w Pánie.

werset: 5

52: Błogofławiony tho mąż ktorego duffánie

53: iełt imię Páńskie: á nie pozrzał ná márnó=

54: ści y ná łzaleńftwá fałeczne.(*marg*) **Ierem: 17.** (-)

werset: 6

55: Wieleś wczynił thy Pánie Boże moy dzi=

wne łkut=

strona: BBb3

Pfálterz.

kolumna: a

1: wne (łkuthki) twe: á w myłłach twoich

2: nie iełt kthoby był podobien tobie.

BBb iij

Wíłyftkie

strona: BBb5

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 49

werset: 7

1: Słuchay ludu moy y będę mowić Ifráelu/

2: á ofwiądzczyć: Bog Bog twoy ia iełtem.

werset: 8

3: Nie prze twe offiáry będęcie karał: bo zu

4: pełne offiary twoie są przedemną zawiźdy.(*marg*) **Efaie. 1. Ierem: 7.** (-)

werset: 9

5: Nie będę brał zdomu twego cielców: ani

6: z trzod twoich kozłów.

werset: 10

7: Boć wśyśtek **zwierz** [!] leśny moy iefth: bydło

8: na gorách y woły.

werset: 11

9: Znam wśyśtkie ptaki powietrzne: á ozdo=

10: bá pol przy mnie iest.

werset: 12

11: Záchcęli ieść/ nierzekę thobie: bo wśyśtek

12: okrąg źemie moy iest/ y ośadá iego.(*marg*) **Pfalm: 25.** (-)

werset: 13

13: Zaż ia będę iadał mięso wołowe? ábo krew

14: kozłą będę pił?

werset: 14

15: Offiary Bogu offiarę chwały: á odday

16: nawyśsemu sluby twoie.

werset: 15

17: Wzywáyże mię w dzień trapienia twego:

18: wyrwę cie/ ták że mię ććić będziesz(*marg*) **2.Par: 15.** (-)

werset: 16

19: A grześnikowi rzekł Bog: Czemu thy wy=

20: powiadaż śprawiedliwości moie/ y bierzefz

21: teśtament moy w wśtá twoie?

werset: 17

22: Ano ty maż w nienawiści kárność/ á po=

23: rzuciłeś w tył słowa moie.

werset: 18

24: Iefliś widział złodzieiá/ bieżałeś z nim: á z

25: cudzołożniki fkládałeś czałtkę swoię.

werset: 19

26: VÍthá twoie obfithowály złością: á ięzyk

27: twoy plotł zdrády.

werset: 20

28: Siedzác/ mawiałeś przeciwko brátu tve

29: mu/ á przeciw fynowi mátki twoiey ząklá

30: dałeś zgorśńenie:

werset: 21 toś czynił á milczałem.

31: Miałeś zá tho thy złońniku/ zem miał być

32: tobie podobien: kárác cie będę/ á poštáwię

33: cie przeciwko obliczu fwemu.

werset: 22

34: Bierzcíe tho łobie w rozum wy co zápá=

35: miętawacie Bogá: by was kiedy niepołá=

36: pił/ á niebędzie ktho by wydárł.

werset: 23

37: Offiárá chwały vćci mię: á tám drogá/ kę=

38: dy mu okażę zbáwienie Boże.

rozdział: 50

39: Pfalm Dawidow. 50.

40: Wzruřfá Prorok człowieká grzeřńego ku pokućie

41: řwym przykłádem/ wtym Pfalmie ktory ná ten czás

42: mowił Dáwid gdy iuż był Berfábee poznał/ á po

43: thym do niego Natán Prorok przyřfedł. (marg) 2.Reg: 10. (-)

werset: 3

44: **Z** Miłuy fie nádemną Boże/ według

45: wielkiego miłofierdzia twego: á we=

46: dług wielkości zlutowánia thwego/

47: zgładz niepráwość moię.

werset: 4

48: Nád tho **omey** [!] mie od niepráwości moiey:

49: á oczyść mię od grzechu mego.(*marg*) **Iob. 13. Pfalm. 31.** (–)

werset: 5

50: Boć ia vznawam łprośność niepráwości

51: moiey: á grzech moy zówždy ieft náprze=

52: ćiwko mnie.(*marg*) **Luce. 18.** (–)

werset: 6

53: Thobiem łámemu zgrzełfył/ a źlem przed

54: tobą wczynił/ ábyś fie **włprawiedłwił** [!] w

55: mowách twych/ á zwyciężył ponieważ ćie

56: ináčzey łądzą.

werset: 7

57: Boć oto záczeńtem we złościách/ á w grze=

58: chách poczęłá mię mátká moiá.

kolumna: b

werset: 8

1: Bo teź oto wmiłowałś prawdę/ niewiá=

2: dome á łkryte rzeczy mądrości twoiey/ ob=

3: iáłniłś mi.

werset: 9

4: Pokropże mię Pánie Izopem á będę oczy=

5: ścion: omyiefz mię/ á będę bielffy niżli łnieg.(*marg*) **Ephe: 5. 1.Petri. 3.** (–)

werset: 10

6: Słuchu memu daź rádość y wesele: á ywe=

7: Ielą Iie kości vniżone.

werset: 11

8: Odwroć oblicze tve od grzechow moich:

9: á wffyltkie niepráwości moie zgładz.

werset: 12

10: Stworz we mnie ferce czyfite Boże: á du=

11: chá twego práwego odnow w wnętrzno=

12: ściách moich.(*marg*) **Ezech: 36. Actum. 2. (-)**

werset: 13

13: Nieodmiátay mię od oblicza twego: á du=

14: chá twego świętego nieodeymuy odemnie.

werset: 14

15: Przywroć mi rádość zbáwienia twego: á

16: czelnieyffym duchem potwierdz mię.

werset: 15

17: Náuczę złofniki drog twoich: á niewierni

18: náwroczą Iie ktobie.

werset: 16

19: Wybaw mie ze krwie Boże/ Boże zbáwie

20: nia mego: á rozráduiefie ięzyk moy [práwiedliwością [!]

21: twoią.

werset: 17

22: Pánie otworzyłz ty wárgi moie: á vftá mo

23: ie będą wysłáwiác chwałę twoię.

werset: 18

24: Bo byś chciał odemnie offiar/ wzdám í

25: bym był dał: (ále wiem że) w zupełnych ofiá

26: rách Iie nie będziez kochał.(*marg*) **Michee. 6. (-)**

werset: 19

- 27: Offiára Bogu duch z fráńłowány/ ferce
28: Íkruffone y vpokorzone Boże ty nie wzgár
29: dzińz.(*marg*) **Efaie.** 66. (-)

werset: 20

- 30: Dobrothliwie rácz vczynić w dobrej woli
31: twej Syonowi: á niech będą zbudowane
32: mury Ierufálem.

werset: 21

- 33: Ná then czás wdzięcznie przyjmować bę=
34: dzież offiárę Íprawiedliwości/ dáry y zupeł
35: ne offiáry: ná then czás będą kłásć ná Oł=
36: tarz twój ćielce.(*marg*) **Roma:** 12. (-)

rozdział: 51

37: Pfalm Dawidow. 51.

- 38: Wtym Pfálmie opifanie Ípraw Anthykryńtowych
39: tudzież záofńtrzenie y groźbá przeciw niemu/ y pócie=
40: chá w trudnońciách poboźnym ludziom/ zámyka fie.

werset: 3

- 41: **P** Rzecz fie chlubifz we złońci/ ty cóś
42: fie z mocnił w niepráwońci?

werset: 4

- 43: Cály dzień niepráwiedliwońc ię=
44: zyk twój rozmyńlał: iáko ońtra brzytwá czy
45: nińś zdráde.

werset: 5

- 46: Miłowańś złońc więcey nińli dobrothli=
47: wońc: więcey niepráwońc nińli mowić Íprá
48: wiedliwońc.

werset: 6

49: Miłowałeś wŕyfytke słowá wywrocenia:

50: zdrádlwym ięzykiem.

werset: 7

51: Przetho skázi cię Bog do końcá: wywroći

52: cię/ y wyniefie cie z Przybythku twego/ y

53: wykorzeni cie z zemie żywiących.

werset: 8

54: Vrzrą fprawiedliwi á będą fie bać/ y będą

55: fie fniego fmiac: y rzeką/

werset: 9 Anoc on człowiek

56: ktory niekladł Bogá Spomocnikiem swo

57: im.

Ale du=

strona: BBb5v

Pfálterz.

kolumna: a

1: Ale duffał w wielkości bogacthw fwoich:

2: y przemogł w prozności swoiey. (*marg*) **Pfalm:** 48. **Luce.** 12. (-)

strona: CCc

Pfálterz.

kolumna: b

rozdział: 64

werset: 2

1: **T** Hobie przysłuffá chwálá Boże w

2: Syonie: á thobie fie wypełni flub

3: w Ieruzálem.

CCc

Wyflucháy

strona: CCc v

Pfálterz.

werset: 3

1: Wysłuchay modlitwę moię: do ciebie w=

2: ífelkie ćiało przyydzie.

werset: 4

3: Słowá złośnikow w źięli gorę nád námi:

4: á niepobožnościam nálfym/ ty będziez m[i]łóściw.

werset: 5

5: Błogosławiony ktoregoś łobie obrał á kło

6: bie przytulił: będzie przemiefzkawał w przy

7: bythkach twoich.(*marg*) **Ephesi: 1. (-)**

8: Będziem nályceni dobr domu twe^{gº}: íwięty

9: kośćioł twoy/

werset: 6]dziwny w íspráwiedliwości.

10: Wysłuchay nas Boże zbáwicielu nálf: ná

11: dzieio wílyftkich kończyn źiemie/ y tudzież

12: ná morzu dáleko.

werset: 7

13: Kthory przygotywałz gory w mocy łwe/

14: przepáány **moznością [!]** :

werset: 8]ktory záburzaž głę

15: bokość morłką ízum nawáłności iego.

16: Zálfmučá fie Narody/

werset: 9]á polękáią fie cud

17: twoich ktorzy ná gránicách miełzkáią: wy

18: chadzániem iutrzenem y wieczornem po

19: ćieífone vczyniž.

werset: 10

20: Náwiedzíteš źiemię y nápoíteš ią/ **rozlicnym [!]**

21: obyczáiem vbogáciłeś ią.

22: Rzeká Boża nápełnioná wod: zgothowi=

23: łeś pokarm ich: bo thákie iełth spráwienie

24: iey.

werset: 11

25: Zrzodlá iey nápełni/ rozmnoz [!] włfyłth=

26: kie zniey rofnące: w kropiach dzdzá iey rozraduieiefie [!]

27: płodna.

werset: 12

28: Błogosłáwiż zupełnemu roku z dobrotli=

29: wości twoiey: á polá twoie będą pełne ob

30: ffithości.

werset: 13

31: Rozstucznieią ozdobne mieścá pnłtyniey [!]

32: á págorki przepáją sie wełfelem.

werset: 14

33: Przyodziały sie báráni owiec/ y padoły ob

34: fitowác będą zbożem: będą wołác/ bo będą

35: chwałę dáwác.

rozdział: 65

36: **Pfalm Dawidow. 65.**

37: Mowi thu Prorok o wełfelu onym/ ktorego miełi

38: vżyć oycowie w othchłániach będący/ tudzież y włlyt

39: cy Pánu Chryłthułowi popiłáni/ z iego z martwych

40: w łtánia.

werset: 1

41: **R** Ozwełel sie á wykrzykay Pánu

42: włlytká ziemiá/

werset: 2] day chwałę imie=

43: niu iego: czyńcie cześć chwale ie^{go}.

werset: 3]

44: Mowćie Pánu/ Iákož Itráfne Ią Ipráwy

45: tve moy Pánie? w mnoŃtwie mocy thwo=

46: iey Iklámáią tobie nieprzyiáciele twoi.

werset: 4]

47: WIfyftká žiemiá niech cześć czyni á niech

48: weŃlele Ipiewa tobie: pioŃnki niech Ipiewa

49: imieniu twemu.

werset: 5]

50: Chodźcie á ogládayćie Ipráwy Bože: Itráf=

51: Izny w rádách Iwych nád Iyny ludzkiemi.(*margin*) **Exodi. 14. Iofue. 3. (-)**

werset: 6]

52: Ktory morze wyfuŃza/ przez rzekę przeydą

53: Iuchą nogą: thám Ie wnim rozweŃeláć bę

54: dziem.

werset: 7]

55: Ktory pánuie w Iwey mocy wiecnie/ oczy

56: iego pátrzą ná Narody: ktorzy ku gniewu

kolumna: b

1: w zruŃfáią/ niech Ie nie podnáfáią fámi w

2: Iobie.

werset: 8]

3: Błogosławćie Narodowie Bogá náIfe=

4: go/ á vczynćie ze [!] będzie ŃyŃŃan głos chwa

5: Iy iego.

werset: 9]

6: Ktory połóżył duŃfę moię ku żywothowi: á

7: niedał by miály być poruśfłone nogi moie.

werset: 10

8: Boś nas z probował Boże: doświádłfłyś

9: nas ogniem/ thák iáko probierze frebrá.

werset: 11

10: Przywiodłś nas ná fidlá/ położyłś vci=

11: fki y trapienia ná grzbiecie nálfym:

werset: 12

12: dłś ludzi ná głowy nálfé.

13: Przełifmy przez ogień y przez wodę: y wy=

14: wiodłś nas ku ochłodzie.(*marg*) **Ifaie.** 43. (-)

werset: 13

15: Wnidę do domu twego z offiárámi zupeł=

16: nymi: wypełnię fluby moie/

werset: 14

17: ły vftá moie.(*marg*) **Ecclefi:** 5. (-)

18: I mowiły vftá moie w včífku á trapieniu

19: moim.

werset: 15

20: Zupełne offiáry tuczne będąc offiárował z

21: zápaleniem Báránów: offiáruieć woły y

22: kozły.

werset: 16

23: wślyfscy ktorzy fie Bogá boyćie/ iáko wiel

24: kie rzeczy vczyńił dułly moiey.

werset: 17

25: Do niegom moiemi vftámi wołał: y rádo=

26: wałem fie pod ięzykiem moim.

werset: 18

27: Ieſlim obaczył niepráwość iáką w ſercu

28: ſwym/ niewysłucha Pan.

werset: 19

29: Dla tegoć wysłuchał Pan Bog: y przypi=

30: lił głoſu próżby moiey.

werset: 20

31: Błogosławiony Pan Bog/ ktory nieode=

32: pchnął modlitwy moiey/ á miłofierdzia

33: ſwego odemnie.

rozdział: 66

34: **Pſalm Dawidow. 66.**

35: Ku chwale **Bozey** [!] y dobrym vczynkom Prorok w

36: tym pienu vpomina.

werset: 2

37: **B** Oże ſmiłuy ſie nád námi á pożegnay

38: nam/ roſwieć oblicze ſwe nád ná=

39: mi/ á zlituy ſie nád námi.

werset: 3

40: Abyſmy vználi ná ziemi drogę thwoię: we

41: wſſyftkich narodziech zbáwienie twoie.

werset: 4

42: Niech cię chwałą Boże ludzie/ niech cie

43: chwałą ludzie wſſyftcy.

werset: 5

44: Nich ſie weſelą á ráduią narodowie: że

45: ſądziż ludzie ſprawiedliwie/ á narody ná

46: ziemi ſpráwuieſz.

werset: 6

47: Niechay cie chwałą Boże ludzie: niechay

48: cię chwałą ludzie wśfyficy/

werset: 7 | ziemiá wydála

49: owoc fwoy.

strona: CCc4

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 73

werset: 20

1: Wezrzy ná teftámenth thwoy: bo pełne są

2: ciemności ziemskich mieszkania nieprawo

3: ści.

werset: 21

4: Niech niebędzie odwrocon pokorny będąc

5: zawnidydzony: vbogi á niedośtáteczni będą

6: chwalić imię twoie.

werset: 22

7: Powstań Boże rozśać śprawę swoię: wśpo

8: mni ná bluźnierstwo/ tho kthore fie dzieie

9: od niemądrego cały dzień.

werset: 23

10: Niezápominay głofu nieprzyaciół two=

11: ich: pychá tych ktorzy cie nienawidzą wy=

12: nośi fie zawnidy.

rozdział: 74

13: Pfalm Afaphow. 74.

14: O śprawách Pána Chryśthufłowych/ o Apośtol=

15: Ńkich/ iáko mieli kościoł stánowić/ á iáko pychy fie

16: śtrzedz mamy.

werset: 2

17: **B** Oże będziemyc sie wyznawać: bę=

18: dziem sie spowiadać/ y wziwać imie

19: nia twego.

20: Będziemy sławić dziwne sprawy thwoie:

werset: 3

21: gdy wezmę czas/ ia będę sprowadliwości

22: sądził.

werset: 4

23: mieszkaią: iam vtwierdził słupy iey.

werset: 5

24: Rzekłem złościwym nieczyńcie złościwie:

25: á wykracaiącym/ Niepodnoście rogu.

werset: 6

26: Nie wynoście w zgorę rogu wállego: nie

27: mówcie przeciwko Bogu nieprawości.

werset: 7

28: Bo áni od wíchodu/ áni od zachodu/ áni

29: od spufoffálych gor:

werset: 8

30: Thego tłoczy á tłumi/ á tego wynośi:

werset: 9

31: kielich w ręce Páńskiey winá fzczyrego pe=

32: łen zmiessánia.(*marg*) **Efaie. 51. Ierem: 25.** (-)

33: I náklonił z thego w tho: wzdám iednák

34: drozdze iego nie wynifczone: będą pić w=

35: ísytcy grzełnicy ziemscy.

werset: 10

36: Ia lepak będę sławił ná wieki: będę spie=

37: wał Bogu Iakobowemu.

werset: 11

38: A wśyfłtkie rogi grześlnikow pokázę: á bę=

39: dą wywyśfłone rogi śpráwiedliwego.

rozdział: 75

40: **Pśalm Afáfow. 75.**

41: Dobrodzieyśtwá łwe Bog oznáymia ktoremi nas

42: tu podeymowác á obdárzác raczy.

werset: 2

43: **Z** Náiomý Bog w żydośtwie: w Ifrá=

44: elu wielkie imię iego.

werset: 3

45: I ftháło sie wpokoju mieśce iego: á

46: mieśfkánie iego w Syonie.

werset: 4

47: Thám pokázil mocności/ Luk/ Tharcz/

48: Miecż y boy.(*marg*) **Pśalm: 45.** (–)

werset: 5

49: Oświeczáiąc ty dziwnie z gor wiecznych:

werset: 6

50: zátrowni łą wśyfłtcy niemádrzy śercem.

51: Spáli śwoy fen: á nic nienáleźli wśyfłthcy

kolumna: b

1: mężowie bogactw w rękach swoich.

werset: 7

2: Od fukánia twego Boże Iákobow z drzy

3: málifie ktorzy wśiádáią ná konie.

werset: 8

4: Ty ieltes bārzo ftrálliwy/ y to fie thobie z

5: przeciwi? od tego czáfu gniew twoy.(*marg*) **Iudic: 4.** (-)

werset: 9

6: Zniebá dales slyfiec fad twoy: ziemiá fie zá

7: trzęsłá y vpokoiłá.(*marg*) **2.Par: 20. 4.Reg. 19.** (-)

werset: 10

8: Gdy powstawał Bog ná fad: áby wybá=

9: wił wślyftkie cíche ziemie:

werset: 11

10: Bo mył człowicza będzie fie tobie wyzná

11: wác: á oštátek myfli będą obchodzić dzień

12: śwíęty.

werset: 12

13: Sluby czynicie y peńcie ie Pánu Bogu wá

14: śsemu: wślyftcy ktorzy około niego przyna

15: śfacie dáry.

16: Strálliwemu

werset: 13 y temu ktory odeymie ducha

17: Kxiążęthom: ftrálliwemu v krolow ziem=

18: fkich.

rozdział: 76

19: Pfalm Afáphow. 76.

20: Vpomina Prorok ábyfmy żadość y kochanie swiá

21: tá tego tłumili/ przekládaiąc na wślem Páná Bogá

22: wślechmogącego.

werset: 2

23: **G**łosem moim wołałem ku Pánu:

24: głosem moim do Bogá/ y wezrzał

25: ku mnie.(*marg*) **Pfal:** 141. (-)

werset: 3

26: W dzień wćifku mego łzukałem pilnie Bo=

27: gá/ rękámi memi w nocy do niego: á nie

28: iełtem omylon.

29: Niechćiááá fie wćiełfyć dułzá moiá/

werset: 4 pámie=

30: tałem ná Bogá/ y kochałem fie/ y ćwiczý

31: łem fie: y wftał duch moy.

werset: 5

32: Vprzedzáły czućia oczy moie: fráłowałem

33: fie/ á nicem niemowił.(*marg*) **Pfal:** 142. (-)

werset: 6

34: Rozmyślałem łobie łtarádawne dni: y ro=

35: ki wieczne miałem ná pámieći.

werset: 7

36: I rozwáżałem łobie w nocy w łercu mo=

37: im/ y ćwiczýłem fie: y wmiáthałem ducha

38: mego.

werset: 8

39: Zali ná wieczność Bog odrzuci: czyli nie=

40: przyłóży (myłli) áby fie łtał wblágnáńłym?

werset: 9

41: Czyli do końca miłofierdzie łwe odetnie: od

42: narodu do narodu?

werset: 10

43: Czyli zápamiętha Bog łmiłowác fie? ábo

44: zátrzyrna w gniewie miłofierdzia łwoie?

werset: 11

45: I rzekłem/ Terazem zaczął. tąc odmiáná

46: práwice Nawyffego.(*marg*) **Pfalim:** 73. (-)

werset: 12

47: Pámieťałem ná spráwy Páńskie: bo będę

48: pámieťał od przodku ná cudá twoie.

werset: 13

49: I będę rozmyślał we wśyftkich spráwách

50: twoich: y w wynálefkách twoich będę sie

51: ćwiczyl.

werset: 14

52: Boże w świętym drogá twoiá: ktory Bog

53: ták wielki iáko Bog náíz?

werset: 15 thy iešteš Bog

54: ktory dziwy czyniž.

55: Obiáwiłeś między ludzmi moc twoię:

werset: 16 od=

56: kupiłeś w rámieniu lud twoy/ fyny Iako=

57: bowe y Iozephowe.(*marg*) **Exodi.** 14. (-)

CCc iij

Vzrzáły

strona: CCc6v

Pfálterz.

rozdział: 84

werset: 10

1: Wśfákořz iednak blifkie ieřt zbáwienie iego

2: thym co sie go boiá: áby przemieřfkawála

3: chwaála w źiemi nářfey.

werset: 11

4: Miłofierdzie y prawdá potkáli sie: sprá=

5: wiedliwořć á pokoy cáłowály sie.

werset: 12

6: Prawdą nie włączęła z ziemi: a sprawiedli=

7: wość z nieba pozrzała.

werset: 13

8: Abo wiem Pan da dobrotliwość: a ziemiá

9: nálezá da vzytek swoy.

werset: 14

10: Sprawiedliwość będzie przed nim chodzi

11: ła: y kroki swe na drodze stánowić będzie.

rozdział: 85

12: Psalm. 85. Modlitwa Dawidowa.

13: Duchownie Panu Chrystusowi służy/ według te

14: xtu kożdemu **pobożnemu** [!] / o zachowanie

werset: 1

15: **N** Akłoń Pánie vchá twego a wyflu=

16: chaymie/ bom niedostáteczny a v=

17: bożuchny iest.

werset: 2

18: Strzeż dusze mey bom iest świętym: zbaw

19: słuę twego Boże moy duffáiącego tobie.

werset: 3

20: Zlituyście nádemną Pánie/ bom do ciebie

21: wołał cały dzień:

werset: 4 rozwelel duszę słuę twe^{go}

22: bom do ciebie Pánie duszę moję wznosił. (marg) **Ioel. 2.** (-)

werset: 5

23: Boś thy Pánie słodki y cichy: y wielkiego

24: miłosierdzia tym wśyftkim ktorzy ciebie

25: wzywaią.

werset: 6

26: Przyimi w wśfy twe Pánie modlitwę mo=

27: ię: y przyfthań ná głos vprzeymy próžby

28: moiey.

werset: 7

29: W dzień wćifnienia mego wołałem ku to=

30: bie: żeś mię wyfluchał.

werset: 8

31: Niemáž tobie rowne^{g0} między Bogi Pánie

32: á niemáž w *lzkutkách* [!] á fprawách twoich.(*marg*) **Pfaln:** 85. (-)

werset: 9

33: Wśfyfscy narodowie ktoreśkolwiek ftwo=

34: rzył/ przydą y będą cie *chwalić* [!] Pánie: á

35: będą wielmozyć imię twoie.

werset: 10

36: Boś ty łam iefth wielki czyniący cudá: thy

37: łam iefteś Bog.

werset: 11

38: Wodz mię Pánie po drodze twoiey/ á bę=

39: dę chodził w prawdzie thwoiey: niech fie

40: vwefeli ferce moie/ á niech fie boi imienia

41: twego.

werset: 12

42: Będęc fie przyznawał Pánie Boże moy z

43: zupełnego fercá mego: á będęc wielbił imię

44: twe ná wieki.

werset: 13

45: Bo miłofierdzie twe wielkie iefth nádem=

46: ną: á wyrwałeś duffę moię z pieklá głęb=

47: Ífego.(*marg*) **Pfalm:** 92. (-)

werset: 14

48: Boże złońnicy powftáli ná mię: w zborze

49: mocarzow Ízukáli duffe mey: á **niepołtháwiki** [!]

50: ćiebie przed Íwemi oczymá.

werset: 15

51: A thy Pánie Boże lutościwy y miłościwy:

52: ćierpliwy y wielkiego miłofierdzia/ y praw

53: dziwy.(*marg*) **Exodi.** 34. **Pfal.** 144. (-)

werset: 16

54: Wezrzey ná mię y Ímiłuy Íie nádemną: day

55: moc twoię sładze twemu/ á zbaw Íyná

56: słuźebnice twoiey.

werset: 17

57: Vczyń Íemną znák ku dobremu/ áby widzie

kolumna: b

1: li ći co mię nienawidzą/ á byli z háńbieni:

2: żeś thy Pánie ráthował mię/ y poćiełfy=

3: łeś mię.

rozdział: 86

4: Pfalm fynow Chore. 86.

5: Proroctwo o kościele nowego zakonu náczym á

6: iáko miał być zbudowány.

werset: 1

7: **F** Vndámenty iego ná gorách Íwię=

8: tych:

werset: 2 miłue Pán brany Syonu/

9: nád wśfyłtkie ine przybytki Iáko=

10: bowe.(*marg*) **Pfalm: 77.** (-)

werset: 3

11: Zaczné rzeczy powiádáne fą o thobie/ miá

12: Íto Boże.

werset: 4

13: Będę pámiętał ná Rááb y ná Bábilon

14: ktore mie znáią.

15: Otho Cudzoziemcy/ y z Ítron Thyrfkich/ y

16: lud Murzyński/ íi tám byli.

werset: 5

17: Zaž Syonu gorze rzecze Człowiek/ y

18: człowiek narodził fie w niey: á Íam Na=

19: wyłfy vgruntował íą?

werset: 6

20: Pan będzie powiádał w písmiech ludz=

21: kich/ y kxiążęćiech/ tych ktorzy byli wnim.

werset: 7

22: Iáko wśfech wefelących fie niezkanie íeft

23: w thobie.

rozdział: 87

24: Pfalm Hemaná Eſtráithy. 87.

25: Chryftus Pan w ofobie słuźebniczey modli fie á

26: ták mowi.

werset: 2

27: **P**Anie Boże zbáwienia mego/ we=

28: dnie y wnocy wołałem przed tobą.

werset: 3

- 29: Niechże wnidzie modlithwá ma
30: przed obliczność twoię: przykłoń vchá tve
31: go ku proźbie mey.

werset: 4

- 32: Boć nápełnioná iest wślyftkim złym duffá
33: moiá: á żywoth moy przybliżył sie piekłu.

werset: 5

- 34: Poczytano mię z tymi co z łtępuią do ieźio=
35: rá/ ftałem sie iáko człowiek bez ráthunku/

werset: 6

- 36: między zmárłymi wolen.
37: Iáko zránieni ktorzy łpią w grobiech/ ná
38: ktore nie pámięthałz więczy: y ci od ręki
39: twey odegnáni łą.

werset: 7

- 40: Wtłoczyli mie w głęblife ieźioro: w ciemno
41: ściách y w cieniu łmierci.

werset: 8

- 42: Nádemną vtwierdzoná iest popędliwość
43: twoiá: y wślyftkie nawáłności thwe przy=
44: wiodłes ná mię.

werset: 9

- 45: Dálekoś odłączył znáiome moie odemnie:
46: položyli mie obrzydzeniem łobie.
47: Wydanem á niewychadzałem:

werset: 10

- 48: oczy moje
49: Wołałem ktobie cały dzień Pánie: wznofi
50: łem ku tobie ręce moie.

werset: 11

51: I żali [!] vmárłym cudá czynić będziefz/ czyli

52: Lekárze będa w skrześfác/ á chwałę thobie

53: dawać?

Czyli

strona: DDd

Pfálterz.

kolumna: a

werset: 12

1: Czyli będzie ktho opowiadał w grobie mi=

2: łofierdzie twoie: á prawdę twoię w ítrá=

3: ceniú?(*marg*) **Pfalm: 6. Ifaie. 38. (-)**

strona: DDd3

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 97

1: **Pfalm. 97.**

2: Przetho że nas Pan Chryfthus raczył ołobą fwą

3: náviedzic y okrásic/ á ze [!] nas ná wiaré wezwał/ we=

4: zwawífy óswiecił/ vpomina Prorok byfmy go chwa

5: lili.

werset: 1

6: **S** Piewayćie Pánu piofnkę nową: że

7: dziwy poczynił.

8: Wyfwbodziłá łobie práwicá iego:

9: y rámię fwięte iego.

werset: 2

10: Iáwne vczynił Pan zbáwienie fwoie:

11: przed oblicznością Pogánów obiáwił fprá

12: wiedliwość swoię.

werset: 3

13: Wípomniał iest ná miłofierdzie swoie: y

14: ná prawdę swoię domowi Ifráelfkiemu.(*marg*) **Gene:** 12. et 15. (-)

15: Widziały wśfyłtkie gránice źemie zbáwie

16: nie Bogá náśfego. (*marg*) **Efaie.** 52. (-)

werset: 4

17: Záfpyewayćie zwefelem Pánu wśfelka źie=

18: miá: śpiewayćie/ ráduyciefie/ y pśálmy o=

19: piewayćie.(*marg*) **Ephe:** 5. (-)

werset: 5

20: Spiewayćie Pánu przy hárfie/ ná hárfie

21: y głósem chwali:

werset: 6

22: nych y w głófie kornetu rogowego.

werset: 7

23: Wykrzykayćie przed oblicznością krolá Pá

24: ná/ niech sie wzruffy morze y pełność iego:

25: okrąg źemie y wśfyłthcy co mieszkáią ná

26: nim.(*marg*) **Pśalm:** 95. (-)

werset: 8

27: Rzeki pliąą rękámi/ śpołem gory będą sie

28: wefelić

werset: 9

29: śądzić źemie.

30: Będzie śądził okrąg źemie w śprawiedli=

31: wości: á ludzie w łáfkáwey práwości.

rozdział: 98

33: Nápomina ku ćci á chwały czynieniu Pánu Chry

34: Ítuffowi.

werset: 1

35: **P**An krolował/ niech fie ludzie gnie

36: wáią: ktory nád Cherubin siedzilz

37: niech fie wzruffy ziemiá.

werset: 2 Pan wielki w Syonie y nawyffly nád wffly

38: Ítkie ludy.

werset:

39: Niech fie wyznawáią **imiemu [!]** twemu w=

40: ielkiemu/ bo Ítráflawe y fwięte ieft:

werset: 4 á vćci=

41: wość krolewfka Sąd miłwie.

42: Thyś Ípráwił porzádki/ fąd y Ípráwiedli=

43: wość w Iakobie tyś vczynił.

werset: 5

44: Wywyffaycie Páná Bogá náffego/ á chw

45: alćie podnożek nog iego: Boć fwięty ieft. *(marg)* **1.Par: 29.** (-)

werset: 6

46: Moizefz y Aaron między kápłany iego: y

47: Sámuel między tymi ktorzy wzywáią imie

48: nia iego.

49: Wzywáli Páná/ á on ich wysłuchał:

werset: 7 wśłu

50: pie obłocnym mawiał do nich. *(marg)* **Nume: 12. 1.Reg: 3.** (-)

51: Strzegli Swiadectw iego: y przykazánia

52: ktore im dał.

kolumna: b

werset: 8

- 1: Pánie Boże nálz tyś ie wysłuchał: Boże
2: tyś im bywał miłóściw/ á byłeś mściicie=
3: lem ná ich wśyfłtkich wynalefkach.

werset: 9

- 4: Wywyśfaycież Páná Bogá *naffe*^{go}/ y cześć
5: á chwałę czyńcie ná gorze iego święthey:
6: boć święty ieft Pan Bog nálz.

rozdział: 99

7: **Pfal**m 99.

- 8: Ku śpólecnemu w dni święte Páná Bogá chwale=niu vpominánie.

werset: 2

- 9: **W**Ykrzykaycie z wefelem Bogu w=
10: ífelka ziemiá: słuście Pánu z we=
11: felem.(*marg*) **Pfal**m: 65. (-)

werset: 2

- 12: Wchodźcie przed obliczność iego: w ro=
13: zrádowániu.

werset: 3

- 14: Wiedzcie otym żeć Pan śam ieft Bog: on
15: nas śam śtworzył/ á nie my śami siebie.(*marg*) **Pfal**: 94. **Ezech**: 34. (-)
16: Lud iego/ á owce páłtwy iego:

werset: 4

- 17: w forty iego w wyznawániu/ do śieni ie=
18: go w pieśniach/ śpowiádaycie śie mu.
19: Chwałcie imię iego/

werset: 5

- 20: śłodki Pan/ ná wieki miłóśierdzie iego: y
21: áże w rodzaj y w **rodzáiu** [!] prawdá iego.

rozdział: 100

22: Pfalm Dawidow. 100.

23: Opifuie porządek á fprawę dobrego gofpodarzá

24: w domu/ y krolá w Páńftwie fwym. áby złe karał/

25: dobre miłował á nimi fie báwił.

werset: 1

26: **M**łofierdzie á Sąd: będę fpiewał

27: thobie Pánie.

28: Chwalić będę/

werset: 2) á z rozumiem ná

29: drodze niepomázány gdy przyidzież do

30: mnie.

31: Przechadzałem w niewinności fercá me=

32: go/ w pośrzodku domu mego.

werset: 3

33: Nie kładłem przed oczy fwe rzecz niefprá=

34: wiedliwą: co przewrotność czynili niena=

35: widziałem ie.

36: Nie przyftáło ku mnie

werset: 4) ferce złościwe: zło

37: ściwego ktory fie skłaniał odemnie/ zná=

38: ciem niechciał.

werset: 5

39: Thego co cíci potáiemnie vwłaczał bliźnie

40: mu fwemu: prześládowałem.

41: Ktory był oczu pyłfnych/ á fercá nienáfy=

42: conego: z takimem nieiadał.

werset: 6

43: Oczy moje (záwždy fie ciągnęli) ku wier=

44: nym **ziemie** [!] / áby femną liedzieli: co drogą

45: niepomázaną chodził/ ten mi poługował.

werset: 7

46: Niebędzie miełkał w domu moim kthory

47: łtroi pychę: kthory niepráwe rzeczy mawia/

48: niebył wzdzięczen przed oblicznością o=

49: czu moich.

werset: 8

50: O iutrzenym czálie zábijałem wśyfthkie

51: grzełniki ziemie: ábych wytrácił zmiálthá

52: Páńkiego wśyfthkie co niepráwość czynią.

DDd iij

Pfalm

strona: DDd5v

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 106

werset: 15

1: Niech wyznawáią Pánu miłosierdzia ie=

2: go: á dziwne łpráwy iego łynom ludzkim.

werset: 16

3: Ze stárł brany miedziáne: á zawory zelá=

4: zne połamał.

werset: 17

5: Przyiął ie z drogi niepráwości ich: bo dla

6: niespráwedliwości swoich poniżeni łą.

werset: 18

7: Wśfelkim pokármem brzydziłá fie dułá ich

8: y przybliżyli fie aż do bran piekielnych.

werset: 19

9: I wołali do Páná gdy byli trapieni: á z v=

10: ćífkow wybáwił ie.

werset: 20

11: Zeflał słowo swoie y vzdrowił ie: y wydárł

12: ie z zátrácenia ich.(*marg*) **Nume: 21. Efaie. 38. (-)**

werset: 21

13: Niech wyznawáią Pánu miłosierdzia ie=

14: go: á dziwne ísprawy iego íynom ludzkim.(*marg*) **Mathe: 8. (-)**

werset: 22

15: A niech offiáruią offiárę chwały: y niech

16: sławią íkutki iego z rádością.(*marg*) **Hebre: 15. 1.Petri. 2. (-)**

werset: 23

17: Ktorzy sie puśczáią ná morze w okręćiech

18: máiąc ísprawy ná wielkich wodách.

werset: 24

19: Czi widzieli íkutki Páńskie: á dziwy iego w

20: głębokości.

werset: 25

21: Rzekł/ y stánął wiátr burzliwy: y wynio=

22: sły sie wzgore nawálności iego.(*marg*) **Ione. 1. Actu: 27. (-)**

werset: 26

23: Podnoíłá sie aż do niebá/ y ípádná aż do

24: przepáści: dúfá ich we złych przygodách

25: íchnęłá.

werset: 27

26: Ztrwożyli sie/y zátaczáli sie iáko pijáni: á

27: wísfytká ich bączność á roftropność zniíz=

28: czáłá.

werset: 28

29: I zawałali do Pána gdy byli trapieni á z

30: vćifkow ich wywiodł ie.

werset: 29

31: I obrocił burzę iego w ćiche powietrze : y

32: vmilkły szumy nawálności iego.(*margin*) **Math: 8.** (-)

werset: 30

33: I rozródowały sie że vmilkły: y przyprowá

34: dził do portu wedle woley ich.

werset: 31

35: Niech wyznawáią Pánu miłofierdzia ie=

36: go: á dziwne spráwy iego synom ludzkim.

werset: 32

37: A niech go wywyśláią w zborze ludzkim: á

38: ná stolicy ftárfých niech go chwałá.

werset: 33

39: Obrocił rzeki w pułfczą: á wyścia wod w

40: prágnienie.(*margin*) **3.Reg: 17. Ifaie. 41.** (-)

werset: 34

41: Rodzáyná ziemię w folną (á niepłodną):

42: dla złości tych co w niey mieśfkáią.

werset: 35

43: Położył pułfczą w ieziórá wodne: á ziemię

44: bez wody/ w wyścia wod.

werset: 36

45: I pośdził tám łáknące: y zbudowali miá=

46: łto ku mieśfkániu.

werset: 37

47: I ofiali role/ y *szczępili* [!] winnice: y vczy=

48: nili vzytek vrody.

werset: 38

- 49: I dał im błogofławieństwo/ y rospłodzili
50: fie niepomātu: y nieumnieyśły im bydła.

werset: 39

- 51: I w małym poczcie stali fie: y gábali ie v=
52: cífk złych rzeczy y boleść.

werset: 40

- 53: Gdy wylaná iest sporká ná kxiążetá: y do=
54: puścił im błdzić ná niedrożnych miefcách
55: á nie ná drodze.

werset: 41

- 56: I rátował vbogiego w niedoftátku: y po=
57: kładł fámilie iáko owce.

werset: 42

- 58: Będą to widzieli profacy á **rozwefelą** [!] fie:
59: á wífelka niepráwość zátká łobie gębę.

(*marg*) **Iob. 22.** (-)

werset: 43

- 60: Kthoż mądry á będzie thego przyftrzegał?

kolumna: b

- 1: y zrozumie miłofierdzia Páńskie?

rozdział: 107

2: **Pfalm. 107.**

- 3: Vpominánie ku dobrym vczyńkom y ku czynie=
4: niu dzięk Pánu Bogu.

werset: 2

- 5: **G** 3 Otowe iest ferce me Boże/ goto=
6: we ferce moie: fpiewác y chwálic

7: będę w chwale moiej.(*marg*) **Pfalm:** 56. (-)

werset: 3

8: Ruź fie zołtarzu y hárffo/ powstánę z zá=

9: rania.

werset: 4

10: Będę fie wyznawał między ludzmi Pánie:

11: y będęc śpiewał między narody.

werset: 5

12: Bo wielkie iest nád niebioły miłofierdzie

13: twoie: á prawdá twoiá aż do obłokow.(*marg*) **Pfalm:** 102. (-)

werset: 6

14: Rácź fie wywyłfyc nád Niebá Boże: á nád

15: wśfyłhką ziemię chwałą twoiá/

werset: 7 aby byli

16: wyfwbodzeni wśfyłtcy miłofnicy twoi.

17: Zbaw (mię) práwicą twoiá/ á wyfluchay

18: mię:

werset: 8 Bog mowił w świętym (przybytku)

19: śwoim.(*marg*) **Pfalm:** 59. (-)

20: Rozwefełę fie y rozdzielę Sychimę: y pa=

21: gorki przybytkow rozmierzę.

werset: 9

22: Moy iest Gáláád y moy iest Mánáfses: á

23: Efráim przyięcie głowy moiej.

24: Iudá Krol moy/

werset: 10 Moáb Koćiel miedziány

25: nádzieie moiej.

26: Do ziemie Idumeyfkiej rościagnę both

27: moy: ftálimi fie przyiaćioły cudzoziemcy.

werset: 11

28: Ktoż mię dowiedzie do miáftá obronne^{g°}?

29: ktoż mię doprowadzi aż do Idumeyfkiey

30: źiemie?

werset: 12

31: A zaż nie thy Boże ktoryś nas odpędził/ á

32: zaż niewynidziełz Boże w mocách (á za=

33: łtępiech) náłfych?

werset: 13

34: Day nam wśpomózenie w wćifku náłfym:

35: boć márne zbáwienie od człowieká.

werset: 14

36: W Bodze czynić będziem moc: á łam w

37: niwecz obroći nieprzyaioły náłfe.

rozdział: 108

38: Pfalm. 108.

39: Zmiánká thu iełt o zdrádie Iudałłowey nád Pánem

40: Chryłtułem/ y o nienawiści Zydowłkiey **prećiwkoż** [!]

41: niemu.

werset: 2

42: **B** Oże niezámilczay chwały moiey: bo

43: łie ná mię włtá grzełłnikowe y włtá

44: zdrádliego otworzyły.

werset: 3

45: Mowili prećiwko mnie zdrałnym ięzy=

46: kiem/ y powiełćiami nienawiłci obtoczy=

47: ły mię: y zburzyli mię ni prećez.

werset: 4

48: Miáfto thego co by mię miłowáli/ vwła=

49: czáli mi: iá lepak profiłem (zá nimi).

werset: 5

50: Ipołożyli przeciw mnie złe zá dobre: á nie=

51: nawiść zá vmiłowanie moie.(*marg*) **Pfalm:** 34. (-)

werset: 6

52: Vítánow nád nim grzełniká: á Czárth

53: niech stoi ná práwicy iego.(*marg*) **Leuiti:** 26. **Deute:** 28. (-)

strona: EEe2

Pfálterz.

kolumna: a

rozdział: 118

werset: 33

1: **P** Ołoż mi zakon Pánie drogą íprá=

2: wiedliwości twoich/ á będę íie o

3: nim pytał wíłedy.

werset: 34

4: Day mi zrozumienie á będę z pilnością ízu

5: kał zakonu twego: y będę go ítrzegł w zu=

6: pełnym íercu moim.

werset: 35

7: Prowadźe mię íciełką poruczeństw two

8: ich: bom íey prágnął.

werset: 36

9: Náchyl íercá mego ku íwiádectwam two

10: im: á nie ku łákomftwu:

werset: 37

11: Odwroć oczy moie by niewidziály márnó=

12: ści: ná drodze twej obzyw mię.

werset: 38

13: Vftánow słudze twemu vmowę twoię: w

14: boiáźni twoiey.

werset: 39

15: Odetni pohánbienie moje kthore mi było

16: podeyzzráne: bo łády twoie vczefne.

werset: 40

17: Otom zázwdy požádał rofkázania twoich:

18: w łprawiedliwósci twej obzyw mię.

19: **Wau.**

werset: 41

20: **A** Niech ná mię przydzie miłosierdzie

21: twoie: y zbáwienie twoie według

22: vmowy twoiey. *(marg)* 1. **Petri.** 3. (-)

werset: 42

23: I odpowiem słowem tym co mi vřágáią:

24: zem duffał powieściam twoim.

werset: 43

25: A nieodeymuy z vřth moich słowá práw=

26: dziwego nigdy: bom w łádziech twych zá=

27: wždy nádzieię miał.

werset: 44

28: I będę łtrzegł zakonu twego zázwdy do

29: wieku: y ná wiek wiekom.

werset: 45

30: I chadzałem po łzyrokości: bom przyka=

31: zánia twoich pilnie łzukał.

werset: 46

32: I mawiałem w świadectwach thwoich

33: przed krolmi: á niebyłem zefromocony.

werset: 47

34: I rozmyśląłem sobie w rofkazaniu twoim:

35: ktorymem miłował.

werset: 48

36: I wznosiłem ręce moje ku przykazaniom

37: thwoim ktorem miłował: y będę zwyczaj

38: brał w íprawiedliwościach twoich.

39: **Zain.**

werset: 49

40: **P**omnij Pánie ná słowo twe słu

41: dze twemu: w kthorymeś mi ná=

42: dzieię dał.

werset: 50

43: Tác mię cieśfyłá w vniżeniu moim: bo v=

44: mowá twa ożywiłá mię.(*marg*) **Ioan:** 14. (-)

werset: 51

45: Pyślni złościwie działáli ná káždy czás: á

46: ia od zakonu *twe*^{g0} nigdy nie wwiódł.

werset: 52

47: Pámiętałem na łady twoie Pánie od wie=

48: ku: y wcieśfyłem fie.

werset: 53

49: Iął fie mnie niedoftátek: dla grześńnikow

50: opuścziących zakon twoy.

werset: 54

51: Piońkámim sobie miał spráwiedliwósci

52: twoie: ná miejscu pielgrzymowánia mego.

werset: 55

53: Pámiećtałem y w nocy Pánie imię twoie:

54: y strzegłem zakonu twego.

kolumna: b

werset: 56

1: Then mi sie stał (czątką) zem pilnie szu=

2: kał spráwiedliwósci twoich.

3: **Heth.**

werset: 57

4: **C** Zątká moiá Pánie: rzekłem strzedz

5: zakonu twego. (*marg*) **Nume: 18 (-)**

werset: 58

6: Vprzeymiem profil oblicza twego

7: w zupełnym fercu moim/ zlituy sie nádem

8: ná według powieści twoiey.

werset: 59

9: Rozwazałem sobie drogi moie: y obroci=

10: łem nogi moie ku świádectwam twoim.

werset: 60

11: Gotow iełtem á nie iełtem záłmucony: á=

12: bych strzegł przykazánia twoich.

werset: 61

13: Powrozy grzełńnikow opletły mię: á zako=

14: nu przedię twego niezápámiećtałem.

werset: 62

15: O środ nocy wltawałem ábych wyznánie

16: czynił thobie: z sądow spráwiedliwósci

17: twoich. (*marg*) **Pfalm:** 62. (-)

werset: 63

18: Vczefnikiem ia ieftem wfsech ktorzy fie cie

19: bie boia: y ktorzy fthrzega przykazania

20: twoich.

werset: 64

21: Miłofierdzia twego Panie pełna iefł zie=

22: miá: fprawiedliwofci twoich náucz mię. (*marg*) **Pfalm:** 32. (-)

23: **Teth.**

werset: 65

24: **D** Obrothliwofc vczyniles z sluga

25: twoim: według slowa twego.

werset: 66

26: **Dobrotliwofci** [!] y kárnofci y vmie

27: ietnofci náucz mię: bom wierzył przyka=

28: zániam twoim.

werset: 67

29: Pierwey niżlim był vnizon wykrociłem był:

30: przetożem powiefci twey przyftrzezał.

werset: 68

31: Dobryżes thy/ á w **dobrotliwofci** [!] twey ná

32: ucz mię fprawiedliwofci twoich.

(*marg*) **Mathe:** 19. (-)

werset: 69

33: Rozmnożyła fie ná mię nieprawofc hár=

34: dych/ ia lepak w zupełnym fercu będę fie bá

35: dał przykazania twoich.

werset: 61

36: Z fiádło fie iákoby mleko ferce ich: ia zaś

37: rozmyślałem sobie zakon twoy.(*marg*) **Efaie. 6. (-)**

werset: 71

38: Dobrze mnie tho żeś mię vniżył: ábym fie

39: vczył śpráwiedliwości twoich.

werset: 72

40: Lepšy mi iefth zakon twoy: niżli thyfiące

41: złotá y srebrá.

42: **Iod.**

werset: 73

43: **R** Ecze thwe Pánie vczynili mię:

44: y śtworzyli mię: day mi zrozumie=

45: nie/ ábym fie vczył poruczeństw

46: twoich.(*marg*) **Gene: 1. Iob. 10. (-)**

werset: 74

47: Ci co fie ciebie boią vřzřą mię y rozřádu=

48: ią fie: zem w słowá twe náder duffał.

werset: 75

49: Poznałem Pánie że Sądy twe są łczyra

50: śpráwiedliwość: á w prawdzie twej vko=

51: rzyłeś mię.

werset: 76

52: Bądź miłosierdzie tve áby mię ciešyło:

53: według obietnice twoiej fludze twemu.

E E e i j

Niech

strona: EEe2v

Pfálterz.

kolumna: a

werset: 77

1: Niech fie łtoczą ná mię miłosierdzia two=

2: ie á będę żył: bo zakon twoy iest rozmyślá=

3: nie moie.

werset: 78

4: Niech będą pohánbieni hárdzi/ że nieflu=

5: łznie czynili przeciwko mnie niepráwość:

6: ia lepak będę sie ćwiczyl w roskazániách

7: twoich.

strona: EEe4v

Pfálterz.

rozdział: 128

1: Pfalm. 128.

2: Potuchá ludziom wciśnionym/ iż ácz thu bywáią

3: trapieni od okrutnikow/ iednák tho znác máią/ że iá

4: ko trawá bez władzy ci okrutnicy zginą.

werset: 1

5: **C** Zęstokroć ná mnie szturmowáli od mło

6: dości mey: niech teraz powie Ifráel.

werset: 2

7: Czeńto mie práwie dobywáli od mło=

8: dości moiey: wzdám iednák nic mi niemo=

9: gli.

werset: 3

10: Ná grzbiecie moim budowáli grzeźznicy:

11: przedłużáli niepráwość á złość swoię.

werset: 4

12: Pan łpráwiedliwy odetnie łzyię grzeźzni=

13: kom: niech będą pohánbieni że sie **wfthecz** [!]

14: wlfyfcy obrocą/ ktorzy máią w nienawi=

15: śći Syon.

werset: 5

16: Niech fie ftaná iáko trawá ná dáchu/ kto=

17: ra pierwey włchnie nízfli ią wyrwą.(*marg*) **Pfalm:** 36. (-)

werset: 6

18: Sktoreytho nie nápełni ręki fwey then co

19: źnie: áni łoná fwego/ co łnopki znośi.

werset: 7

20: A nierzekli ći co mijáli/ Błogosławienie

21: Páńfkie nád wámi: błogosławilifmy wam

22: w imię Páńfkie.

rozdział: 129

23: Pfalm. 129.

24: Modlitwá ołobliwa káiącego fie á pokutuiącego

25: człowieká/ ktory próśi áby go Pan wolnym od grze

26: chow vczyńił.

werset: 1

27: **Z** Głębokości wołałem kthobie Pánie:

werset: 2

28: Pánie wysłuchay głófu mego.

29: Niech fie skłonią włfy twoie ku głófu

30: vprzeyej próśby moiey.

werset: 3

31: Iefli Pánie będziez złości pilnie baczył/

32: Pánie któż temu wytrwa?(*marg*) **Iob. 9. Pfalm:** 142. (-)

werset: 4

33: Bo v ćiebie łmiłowánie iefth: dla zakonu

34: twego znośilem ćie Pánie.

35: Oczekawáá á znošíá duřá moiá w sło=

36: wie iego:

werset: 5] duřáá duřá moiá w Pánie.

werset: 6]

37: Od ťraży poránieyřey aż do nocy: niech du

38: řfa Iřráel w Pánie.

werset: 7]

39: Bo v Pána miłofierdzie y obřfithe v nie=

40: goź odkupienie.

werset: 8]

41: A řam odkupi Iřráel **ze [!]** wřfech złořci iego.(*marg*) **Eřaie. 43.** (-)

rozdział: 130]

42: **Přalm. 130.**

43: Náuká poboźnemu/ pokorę záchowác/ á tu řie Pá

44: nu przypodobác. przykładem Dawidá.

werset: 1]

45: **P**anie nie wyniořo řie w **nicym [!]** řer

46: ce moie: áni podniořły řie oczy mo

47: ie.

kolumna: b

1: Anim chadzał w wielkich (rzeczách): áni

2: wdziwnieyřych nád mie. (*marg*) **Ecclefi: 3.** (-)

werset: 2]

3: Gdziem nie pokornie rozumiał: álem po=

4: wyřłał duřę moię.

5: Iáko ktore ořtáwione ieřt od pierři mátki

6: řwoiey: ták odpłátá w duřy moiey.

werset: 3]

7: Niech duffa Iíráel w Pánie/ od tich miałt

8: aż ná wieki.

rozdział: 131

9: **Pfalm. 131.**

10: Modlitwá áby Pan kościół y krolełtwo Boże/ *włáázcze* [!]

11: Íwey záchowác raczył/ á ná káždy čás *moznoóciá* [!]

12: Íwá go broníł.

werset: 1

13: **P**Amiętay Pánie ná Dawidá: y ná

14: wíłyftkę ćichoóć iego.

werset: 2

15: Iáko przyfiągł Pánu: flub flubo=

16: wał Bogu Iakobowemu.(*marg*) 2.**Reg:** 24. 1.**Para:** 22. (-)

werset: 3

17: Iefli wnidę w przybytek domu twego: ie=

18: Íli wítąpię ná łółko poóćieli moiey.

werset: 4

19: Iefli przypuófczę íen ná oczy moie: á po=

20: wiekam moim iefli dam drzemác.

werset: 5

21: I damli odpoczynek czáfom moim: álefz

22: *znayde* [!] miełce Pánu/ przybytek Bogu Ia

23: kobowemu.

werset: 6

24: Oto słyśfelizmy onim w kráinie Efrácie:

25: nálezlizmygo ná polách między láfy.

werset: 7

26: Wnidziemy do Przybythku iego: będziem

27: cześć czynić ná miejscu/ gdzie stánęły nogi

28: iego.

werset: 8

29: Powstań Pánie ná odpoczynienie twe: thy

30: y Archá poświęcenia twego. (marg) 2. **Para:** 6. (-)

werset: 9

31: Kápłani twoi niech sie obloką w sprawie=

32: dliwość: á święci twoi niech sie rozraduią. (marg) **Exodi.** 28. **Ephe:** 6. (-)

werset: 10

33: Dla Dáwidá sługi twego: nieodwrócaj

34: oblicza Pomóznáncá twego.

werset: 11

35: Przyiął Pan Dawidowi prawdę: á nie

36: omyli go: z owocu żywotá twego/ położę

37: ná stolicy twoiej. (marg) 2: **Reg:** 7. **Para:** 18. **Pfalm:** 88. **Actum.** 2. (-)

werset: 12

38: Ieśli synowie twoi będą przystrzegáć the=

39: stámentu mego/ y świadectw moich tych

40: co ich náuczę.

41: I synowie ich áz ná wieki/ będą ośiádać stó

42: licę twoię.

werset: 13

43: Bo obrał sobie Pan Syon/ obrał iá sobie

44: zá mieśkánie.

werset: 14

45: Tho odpoczynek moy ná wiek wiekow: thu

46: mieśkác będę zem ie sobie obrał.

werset: 15

47: Wdowę iego błogóśláwiąc błogóśláwić bę

48: dę: vboſtwo iego náfyce chlebá.(*marg*) **Pſalm: 22.**

Efaie. 61. (-)

werset: 16

49: Kápłany iego oblokę w zbáwienie: á fwię=

50: ċi iego rádością ſie rozweſełá.

werset: 17

51: Tám wzbudzę rog Dawidow: nágotowa=

52: łem pochodnią Pomázáńcowi moiemu.(*marg*) **Luce. 1. 3.Reg: 11. et 15. (-)**

werset: 18

53: Nieprzyaċioły iego odzieię zelżywością:

54: á nád nim lepak zákwithnie poſwięcenie

55: moje.

grafika

Pſalm

strona: FFf

Pſálterz.

kolumna: a

rozdział: 144

werset: 2

1: Przez wſyſſthkie dni będęc dobrorzeczył: y

2: będę chwalil imię tve wiecznie/ y ná wie=

3: ki wiekow.

werset: 3

4: Wielki Pan á chwálebny bárzo: á wielko=

5: ſći iego końcá niemáź.

werset: 4

6: Narod á narod będzie chwalil ſpráwy tve

7: á moźność twoię będą przepowiadáć.

werset: 5

8: Wielmożność chwały świętości twej opo

9: wiadać będą: a dziwne rzeczy twe wyfla=

10: wiac będą.

werset: 6 I moc ftrafnych dziwow twoich beda sla=

11: wi: a wielkosc twoie beda powiadac.

werset: 7

12: Pamiec hoyney wdziecznosci thwey beda

13: wyprawowac: a sprawiedliwosc twoie be

14: de oglafac.

werset: 8

15: Milosciwy a lutosciwy Pan/ cierpliwyy a

16: hoynie miłofierny.(*marg*) **Exo:** 54. **Pfal:** 85. **et:** 102. (-)

werset: 9

17: Slodki a wdziecny Pan wflyftkim: a miło

18: fiedzia iego nad wflyftkie skutki iego.

werset: 10

19: Niech cie wyznaiu Panie wflyftkie sprawy

20: twoie/ a fwienci twoi niechci dobrorzecą.

werset: 11

21: Chwale krolestw twego beda powiadac/

22: a o moznosci twej beda mowic.

werset: 12

23: Aby oznaymili fynom ludzkim moznosc

24: twoie: y chwale wielmoznosci krolestwa

25: twego.

werset: 13

26: Krolestwo twoie krolesthwo wflech wie=

27: kow: a panowanie twoie we wfelkim na=

28: rodzie a narodzie.(*marg*) **Pfal:** 44. (-)

29: Prawdziwy á wierny Pan we wśyftkich

30: słowiech swoich: á święty we wśyftkich

31: Íprawách swoich.

werset: 14

32: Podnosi Pan wśyftkie ktorzy vpadaią: á

33: a [!] wydzwiga wśyftkie rozbite. (marg) **Pfal.** 33. et: 36. (-)

werset: 15

34: Oczy wśech ludzi w tobie Pánie duffaią:

35: á ty dáiez pokarm ich czaflu słuffnego.(marg) **Proue:** 24. (-)

werset: 16

36: Otwieraz ty rękę twoię: y nápełniaz kázde

37: zwierzę błogosławieńftwem.

werset: 17

38: Sprawiedliwy Pan we wśyftkich dro=

39: gách swoich: á święty we wśyftkich fkuth=

40: kách swoich.

werset: 18

41: Blińko iest Pan wśem co go wzywaią: w=

42: śsem co go wzywaią w prawdzie.(marg) **Deute:** 4. (-)

werset: 19

43: Wolą thych co sie go boią vczyni: y próżbę

44: ich wysłucha/ y vczyni ie zbawione.

werset: 20

45: Strzeże Pan wśyftkich ktorzy go miłuią:

46: á wśyftkie grześńniki wytráci.

werset: 21

47: Chwałę Pánfką vřthá moie wymawiać

48: będą: á niech błogosławi wśelkie ciało i=

49: mię święte iego ná wieki y ná wiek wie=

50: kow.

rozdział: 145

51: **Pfalm. 145.**

52: Duffánia w ludziech niepokládác Prorok vczy/ ie=

53: dno w íámym Pánie ktory ítwarza/ żywi/ záchowy=

54: wa/ broni/ wybáwia/ grzechy odpufzcza/ wípoma=

55: ga/ á nákoniec zbawia kogo **racy** [!] . **grafika**

kolumna: b

werset: 2

1: **C** Hwal duffo moiá Páná/ chwálic bę

2: dę Páná czáfu żywothá mego: będę

3: ípiewał Pánu iáko długo będę żyw.

4: Nie duffaycie w kxiązétách(*marg*) **Pfal:** 103. (-)

werset: 3 íáni w íyniech

5: ludzkich/ w ktorych zbáwienia niemáíz.(*marg*) **Pfal:** 117. (-)

werset: 4

6: Wynidzie duch iego y náwróci íe do íie=

7: mie swoiey: ná on dzień wyginą wííyítkie

8: ich myílenia.

werset: 5

9: Błogosłáwiony ktorego rátunkiem íeíth

10: Bog íakobow/ nádzieiá iego w Pánie

11: Bodze iego:

werset: 6 ktory ítworzył niebo y íiemieí/

12: y wííyítkie rzeczy ktore wnich íá.(*marg*) **Actu:** 14. **Apoc:** 14. (-)

werset: 7

13: Ktory ítrzeże prawdy ná wieki/ czýni íąd

14: o tych co íierpią krzywdę: dáie pokarm íá=

15: knącym.

16: Pan rozwiązuie śpętháne:

werset: 8 Pan oświeca ślepe.

17: Pan podnośi vpádłe á ftłucone [!]: Pan śprá

18: wuie śpráwiedliwe.

werset: 9

19: Pan śtrzeże przychodniow/ śirothę y wdo=

20: wę przyimie: á drogi grześńnikow wytráci.

werset: 10

21: Pan będzie krolował ná wieki/ Bog twoy

22: Syonie/ od národu do národu.

rozdział: 146

23: Pfalm. 146.

24: Prorok długiemi ślowy przypomina dobrodziey=

25: śtwá Boże ták duchowne iáko ćieleśne/ zá ktore chce

26: ábyśmy Páná Bogá chwałąc dziękowáli mu.

werset: 1

27: **C**hwalćie Páná ábowiem dobrze ieśt

28: śpiewać Bogu náśfemu: niecház bę=

29: dzie wefołe á ozdobne chwalenie.

werset: 2

30: Buduiąc Pan Ieruzálem: rozprośńenia

31: Íráelśkie będzie zgromadzał.

werset: 3

32: Kthory vzdrawia śkruffone ná śercu: y zá=

33: więzuie śkruffenia ich.

werset: 4

34: Ktory liczy wielkość gwiazd: á tym wśfy=

35: Iłtkim imioná dáie.(*marg*) **Ifaie:** 40. (–)

werset: 5

36: Wielki Pan náłz y wielka moc iego: á mą=

37: drości iego liczby niemáz.

werset: 6

38: Przyemuiąc ćiche Pan: á tłumiąc grzeffni

39: ki aż do źiemie.

werset: 7

40: Zálpiewayćiesz Pánu w wyznániu: á przy=

41: grawayćie Bogu náłfemu ná Hárfie.(*marg*) **Efdre:** 3. (–)

werset: 8

42: Ktory okrywa niebo obłoki/ á czyni dełzcz

43: ná źiemie.

44: Kthory wywodzi ná gorách trawę y źiele:

45: ku służebności ludzkiej.(*marg*) **Pfal:** 103. (–)

werset: 9

46: Ktory dawa bydłtom żywność ich: y kru=

47: czętom młodym wzywájącym go.(*marg*) **Iob:** 38. (–)

werset: 10

48: Niebędzie fie kochał w duzości łzkápiey: á=

49: ni fie mu vpodoba w goleniách męłkich.

werset: 11

50: Vpodobanie á kochanie Páńłkie iełth nád

51: tymi co fie go obawáią: y nád tymi ktorzy

52: duffáią w miłofierdziu iego.

strona: FFf3

Prouerbia rzeczone.

ksiega: Prov

rozdział: 6

Cap. 6.

FFf iij

Rękoymi

strona: FFf3v

Przypowieści Sálomonowe

- 1: Rękoymi/ leniwcowi náukę dawa/ opifuie ápoftá
2: tę/ liedm rzeczy ktore Pan nienawidzi/ nápomina
3: ku záchowáníu zákónu/ á żeby niepożádał niewiá
4: fthy/ y owífem ftrzegł fie towarzysftwá z cudzołożnicą.

werset: 1

- 5: **S**Ynu moy/ ręczyfzli zá przyiacie=
6: lá twego/ vwiązileś inemu rę=
7: kę twoię/

werset: 2 vfidliłeś fie íam sło=

- 8: wy vftth twoich/ á ięteś íwemi
9: włáfnymi słowy.(*marg*) **Proue:** 11 17 et. 20 22 et 27. (-)

werset: 3 Przeto íynu moy miły v=

- 10: czyń cóc powiem/ á wyfwoboć fie íam/ boś
11: wpadł w rękę bliźnego *twe*^{go}. Biegáy tám
12: íám/ póspieffay fie/ budz przyiacielá two=
13: iego:

werset: 4 nieprzypuífzczay ínu ná oczy twoie/

- 14: y powieki tve niechay fie niewzdrzema=
15: wáią.

werset: 5 Dobądz á wyrwiey fie íáko Sárnká

- 16: z rąk/ y íáko ptak z ręki ptaífnikowey.

werset: 6

- 17: O leniwcze/ idz do mrowki/ obaczayże
18: ícieífki iey/ á vcz fie (od niey) mądrości: (*marg*) **Proue:** 20. et 30. **Proue:** 13. (-)

werset: 7

19: Ktora niemáiąc wodzá/ áni náuczycielá/

20: áni łprawce/

werset: 8] gotuie łobie lećie pokarm/ á

21: zbiera we żniwá coby iádłá.

werset: 9] Dokądże leni=

22: wcze łpác będzieł? Kiedyż wżdy wftániefz

23: ze łnu twego?

werset: 10] Máło co połpifz/ máło co po

24: drzemiefz/ máło co zložyz ręce twoie ábyś

25: vłnął/

werset: 11] álic przydzie ná cie iákoby podrożny

26: niedořátek/ á vbořtwo iákoby mąż zbroy=

27: ny. Co iefli będzieł cżuyny á nie leniwy:

28: przydzie żniwo twoie iáko łtudnia/ á nie=

29: dořátek dáleko vćieće od ćiebie.

werset: 12] Człowiek **Apořtothá [!]** (ábo zbiegliec)/

30: mąż nieużyteczny/ ydzie vřtámi przewro=

31: tnymi/

werset: 13] pomruga oczymá/ záćira nogá/

32: pálcem mowi/

werset: 14] złym łercem myřli złe/ á ná

33: káždy čás niezgody łieie/

werset: 15] ná thego nagle

34: przydzie zátrátá iego/ y nagle będzie łtárt

35: áni będzie więcej miał lekarřtwá.

werset: 16] Szeřći

36: rzecz y nienawidzi Pan/ y łiodmą łie brzy=

37: dzi duřfá iego.

werset: 17] Oczy wyřokie/ Ięzyk kłám=

38: liwy/ Ręce ktore wylewáią krew niewin=

39: ná/

werset: 18 Serce ktore wymyśla co nagorńse my=

40: Ńli/ Nogi pręthkie ná bieżenie ku złemu/

werset: 19

41: Świádká fálecznego ktory nieprawdy mo

42: wi: I onego ktory śieie między brácią ro=

43: Ńterki.(*marg*) **Pfal:** 17. **Proue:** 12. **Proue:** 1. (-)

werset: 20

44: Záchoway Ńynu moy przykazánia oycá

45: twego/ á nieopuffczay rofkazánia máthki

46: twoiey.

werset: 21 Przywiąż ie w Ńercu twoim ná káz

47: dy čás/ á obwiń około gárdłá twego.

werset: 22 Gdy

48: będzieŃ chodził/ niech Ńthobą idą: gdy bę=

49: dzieŃ Ńpał/ niechaycie Ńtrzegą: gdy ocknieŃ

50: rozmawiáy Ńnimi:

werset: 23 Bo wiedz że przykazá=

51: nie Ńwecá ieŃt/ á zakon Ńwiałtość: y drogá

52: do żywotá/ fukánie kárnoŃci.

werset: 24 Aby cie Ńtrze

53: gły od niewiáŃthy złey/ y od łágodnego

54: ięzyká cudzey.(*marg*) **Pfal:** 118. **Proue:** 5. et. 7. **Math:** 5. (-)

werset: 25 Niechay nie požáda Ńerce

55: tve pięknoŃci ie/ byŃ niebył ięť Ńkinieniem

56: ie/

werset: 26 Boć záplátá nieućciwey niewiáŃthy/

57: ledwie Ńtoi zá ieden chleb: áleć niewiáŃthá/

58: prze drogą duffę mężowę imuie.

werset: 27 I zálz mo=

kolumna: b

1: że człowiek fkryć ogień w łonie swoim/ by

2: łzaty iego niemiały gorzeć?

werset: 28 Abo chodzić po

3: ogniŕtym węglu/ by niemiały sie fpalić łto=

4: py iego?

werset: 29 Nieináczeŕy ći gdy kto wnidzie do

5: niewiały bliźnego łwego/ czyłtym niebę=

6: dzie gdy sie iey dotknie.

werset: 30 Nie wielká iefłcze

7: winá gdy kto co vkrádnie/ bo dla tego krá

8: dne/ áby duffę łáknącą nályćil:

werset: 31 á theŕz gdy

9: by był záchwycony/ łiedmioráko przywro=

10: ći/ y włlyłtkę łftotę domu łwego ná tho da:(*marg*) **Exo: 21.** (-)

werset: 32

11: Ale ktory cudzołoznikiem iefł/ prze niedo=

12: łthátek łercá łwoiego/ łtráći duffę łwoię:

werset: 33

13: nieuczćiwość y lekkość łobie zbiera/ á zel=

14: żywość iego zgładzoná nigdy niebędzie:

werset: 34

15: Bo zawılna miłość/ á zápłczywość mę=

16: żowa/ nieprzepuści w dzień pomłthy/

werset: 35 áni

17: łie da vchwycić czyieykolwiek próźbie/ áni

18: przymie ná odkupienie obfitych dárow.

rozdział: 7

Cap. 7.

- 19: Vpomina młodzieńczyká ku mądrości/ y chowá=
20: niu przykazánia/ á żeby sie pilnie strzegł łagodności
21: słow niewiašt nieuczciwych/ y mężątých/ co łzyroko
22: opifuie.

werset: 1

- 23: **S**Ynu moy strzeż słow moich/ á
24: przykazánia moie zchoway ło=
25: bie.

Synu ćci Páná/ á będziefz

- 26: zdrow: á procz niego nieboy fie
27: inego.

werset: 2 Choway przykazániá [!] moie/ á bę=

- 28: dziefz żyw: á zakon moy/ iáko źrzenicę oká
29: twego.(*marg*) **Deute: 11. Nume: 15.** (-)

werset: 3 Przywiąż ie łobie ná pálcách two=

- 30: ich/ nápiż ie ná tablicách fercá twoiego.

werset: 4

- 31: Rzecz do mądrości/ Sioftra ma iefteś/ á
32: rołtropność zow przyiaćiołką łwoią.(*marg*) **Prouer: 2: et: 5.** (-)

werset: 5 Aby

- 33: ćię strzegłá od niewiałty obcej/ y od cudzey/
34: kłora słowá łwoie przyjemne *czynny* [!] .

werset: 6 Bo z

- 35: okna domu mego/ wyźrzałem przez kratę/

werset: 7

- 36: y widam máluczkie/ obaczám niemądrogo
37: młodzieńcá/

werset: 8] ktory idzie po vlicách przy ką

38: ćie/ y blisko drogi domu onego fthąpa

werset: 9] w

39: ćiemności/ gdy fie dzień k wieczorowi chy=

40: li/ w nocnych ćiemnościách y w mroku.

werset: 10]

41: Alic' oto ząbiezálá mu niewiáfthá/ w v=

42: bierze fwowolney niewiáfthy/ gothowá ná

43: zwodzenie duż/ fwiegotliwa y błędna/

werset: 11] nie

44: fpokoyná/ y tá kthora fie w domu fwym o=

45: ftać nie może ná nogách fwoich/

werset: 12] theraz ná

46: przed domiu/ theraz ná vlicách/ theraz

47: przy kąćiech zdrády ftróiąc.

werset: 13] I viąwfly one

48: go młodzieńcá/ cáłowálá go/ á nie wftydli=

49: wą twarzą łágodnie fie kniemu ma/ mo=

50: wiąc:

werset: 14] Slubiłám zá zdrowie offiáry czynić

51: dzifiam wypełniłá fluby moie:

werset: 15] przethożem

52: wyfzlá przeciwko tobie/ z chucią pragnąc

53: ćie widzieć/ y nálázłám ćię:

werset: 16] ściągnęłám po

54: wrofkámi łószko moie/ y vflálám kobier=

55: cámi fárbowánemi Egyptfkiemi/

werset: 17] pokro=

56: piłám łószko moie Mirrą y Aloe/ y Cyná=

57: monową wodką/

werset: 18 podz używamy miłości

y tudziefz

strona: FFf4

Prouerbia rzeczone.

kolumna: a

1: y tudziefz kochamy fię w lubieznym oblá=

2: piániu/ aż do dnia.

strona: FFf6

Prouerbia Rzeczone.

kolumna: a

rozdzial: 13 (*marg*) **Math: 25.** (-)

werset: 21

1: Grzeffne ludzie przeffláduie złe: á fprá=

2: wiedliwym odpłácone będą dobrá.

werset: 22

3: Dobry zoftáwia dziedzice fyny y wnuki:

4: á maięthność grzeffnego człowieká bywa

5: záchowaná fpráwiedliwemu.

werset: 23

6: Wiele pokármow ná nowinach oycow:

7: á innym bywáią zbieráne bez rozffádku.

werset: 24

8: Ktory folguie rozdze/ nienawidzi fyná

9: fwego: á ktorygo miłuie/ przynagláiác go

10: vczy. (*marg*) **Ecclei: 30. Proue: 23. Hebre: 12. Pfal: 33.** (-)

werset: 25

11: Spráwiedliwy ie/ á náfyca duffę fwo=

12: ię: ále brzuch bezbożnych/ nienáfycony.

rozdział: 14

Cap. 14.

13: Mądrość ábo głuposc białey głowy po czym po

14: znać/ o chytrym fynie zdradliwym/ o miłofierdziu y

15: o boiázni Bożey.

werset: 1

16: **M**Adra biała głowá/ buduie dom

17: íwoy: ále ízalona/ y zbudowány

18: rękámi połamie.

werset: 2

19: obawáiąc fie Páná/ bywa wzgárdzon od

20: onego/ ktory bezecną drogą chodzi.

werset: 3

21: W wítách głupiego/ miotlá pychy: á wár

22: gi ludzi mądrych/ ítrzegá ich.

werset: 4

23: Gdzie wołow niemáíz/ żłob prozny by=

24: wa: á gdzie wiele zboża/ tám iáwna moc

25: wołowa.

werset: 5

26: Swiádek wierny nie fkłáma: ále fáłecz=

27: ny fwiádek/ powie nieprawdę.

werset: 6

28: Szukać pośmiewácz mądrości/ á nie=

29: náyduie: náuká mądrych fnádna á łatwia.

werset: 7

30: Idz przeciwko mężowi głupiemu: á nie

31: umie mowić obácznie.

werset: 8

32: Mądrość chytrcowa iefth/ zrozumieć

33: drogę swoię: á nieopátrznóć głupich o=błędna.

werset: 9

34: Głupi będziefie poźmiewał z grzechu: á

35: między śprawiedliwemi/ mieźkác będzie

36: łáfká.

werset: 10

37: Serce ktore zna gorzkość duśfe swoiey/

38: w rádości iego nieprzymieśfa fie obcy.

werset: 11

39: Dom niepobożnych zgładzon będzie:

40: przybytki śprawiedliwych będą kwitnąć.

werset: 12

41: Ieft drogá ktoralie zda człowiekowi być

42: śprawiedliwa [!] : á koniec iey wiedzie do

43: śmierci.(*marg*) **Deute: 12. Proue: 16.** (-)

werset: 13

44: Śmiech z żáłością zmiěśfan będzie: á ná

45: ośtátek po rádości/ bywa płácź.

werset: 14

46: Będzie fyth drog swoich głupi: á nád

47: nim będzie mąż dobry.

werset: 15

48: Vprzeymy á człowiek niewinny káżdemu

49: słowu wierzy: ále dowćipny ábo chytry/o=

50: pátrza kroki swoie. (*marg*) **Ephe: 4. Math: 24.** (-)

werset: 15

51: Synowi zdrádliwemu nic fie dobrego

52: nieťanie: ále śłudze mądreemu/ poźczęśćią

53: Ie fktki iego/ y będzie dobrze fprawowá=

54: na drogá iego.

kolumna: b

werset: 16

1: Mądry boi fie/ y fchrania fie złego: ále

2: głupi pofkákuie duffáiąc fobie.

werset: 17

3: Niecierpliwy człowiek fpráwi głupf=

4: two: á mąż przewrotny/ wflem nienawifny

5: iefth.

werset: 18

6: Otrzymáią málutcy głupftwo/ á chy=

7: trzy będą oczekáwác wiadomości.

werset: 19

8: Będą leżeć źli przed dobrymi: y bezbo=

9: źni przede drzwiami fprawiedliwych.

werset: 20

10: Vbogi człowiek y bliźnemu fwemu bę=

11: dzie nienawifnym: ále v bogátych przyia=

12: ćioł bárzo wiele.(*marg*) **Proue:** 19. (–)

werset: 21

13: Ktory gárdzi bliźnim fwym/ grzefy: á

14: ktoryfie lutuie nád vbogim/ błogosławio=

15: ny będzie.(*marg*) **Pfal:** 40. (–)

16: Ktho wierzy w Páná/ miłofierdzie mi=

17: łuie.

werset: 22

18: Ktorzy czynią złe rzeczy błędzą/ Miło=

19: fierdzie á prawdá/ te przygotywáią dobre

20: rzeczy.

werset: 23

21: W káždym vczynku dobrym będzie ho=

22: yność: ále gdzie flow wiele/ tám poŕpolície

23: bywa niedoŕtátek.

werset: 24

24: Koroná mądrych/ bogáctwá ich: ŕzaleń

25: ŕtwo głupich/ ieŕth nieopátrznóŕ.

werset: 25

26: Wyzwála duŕŕe ŕwiádek wierny: ále człó

27: wiek odmienny ábo oboiętny/ nieprawdę

28: mawia.

werset: 26

29: W boiáźni Páńŕkiey duŕfánie możności:

30: y ŕynom iego będzie nádzieiá.

werset: 27

31: Boiáźń Páńŕka źrodłó żywotá/ ábyŕie v=

32: chylił od vpádu ŕmierci.(*marg*) **Proue:** 13. (-)

werset: 28

33: Vćíwoŕć á doŕtoieńŕtwo krolewŕkie w

34: wielkoŕci ludzi: ále w máłem ludu ieŕt lek=

35: koŕć kxiáźęca.(*marg*) **3.Reg:** 4. (-)

werset: 29

36: Ktory ieŕt ćierpliwy/ ŕprawuie ŕie wiel=

37: ká mądroŕciá: ále ktory niećierpliwy/ wy=

38: wyŕŕa głupŕtwo ŕwoie.

werset: 30

39: Zywoth ciáłá ieŕt/ zdrowoŕć ŕercá: á zá=

40: gniłóŕć koŕci/ ieŕt **żazdroŕć** [!] . (*marg*) **Ecclei:** 30. (-)

werset: 31

- 41: Ktory potwarza niedořtátecznego/ vrą
42: ga řtworzyćielowi iego: ále ktho řie lutiue
43: nád vbogim/ czći onego.(*marg*) **Proue:** 17. **Math:** 25. (-)

werset: 32

- 44: We złości řwoiey wyżoną bezbożnego:
45: ále řpráwiedliwy/ ma duffánie w řmierći
46: řwoiey.(*marg*) **Leui:** 26. **Proue:** 28. (-)

werset: 33

- 47: W řercu opátrznego odpoczywa mą=
48: drość: á nieuki wřfelkie wyćwiczy.

werset: 34

- 49: Spráwiedliwość wyñoři Narody/ ále
50: grzech czyni mizerne ludzie.(*marg*) **Proue:** 11. (-)

strona: GGg2v

Przypowieści Sálomonowe

kolumna: a

rozdział: 20

werset: 22

- 1: Nie mow ták/ Oddam mu tho złe: cze=
2: kay Páná/ á wyřwobodzi ćie.(*marg*) **Math:** 5. **Roma:** 12. (-)

werset: 23

- 3: Brzytkością ieřt v Páná wagá y wagá:
4: Gwicht zdrádlivy nie ieřt dobry.(*marg*) **Proue:** 20. (-)

werset: 24

- 5: Pan więc rżádzi á řpráwuie pořthęпки
6: mężowe: y ktoż z ludzi zrozumieć może dro
7: gę řwoię/(*marg*) **Ierem:** 10. (-)

werset: 25

8: Vpad pewny iest człowiekowi pożyćć

9: święte: á potym fluby odwoławćć.

werset: 26

10: Krol mądry nyłfczy bezbożne/ y zálámu=

11: ie nád nimi koło.

werset: 27

12: Poświętá Páńfka dychánie człowiecze:

13: kthora wyfláduie wślytkich fkrythości ży=

14: wothá.

werset: 28

15: Miłofierdzie á prawdá the ftrzegá kro=

16: lá: á tron iego (ábo ftolec) zmocnion bywa

17: łáfkáwością.

werset: 29

18: Wefele młodych moc ich: á cześć Sthá=

19: rych ludzi fzedziwość ich.

werset: 30

20: Siność rány odeymie złe rzeczy: á zrá=

21: nienia w fkrytościach brzuchá.

rozdział: 21

Cap. 21.

22: Ze ferce krolewkie iest w ręce Bożey/ Miłofiernego

23: chwali/ gáni drapieźniká/ o żenie fwarliwey/ o py=

24: íńnym mężu.

werset: 1

25: **I** Ako rozdziały wod/ ták ferce kro

26: lewkie w ręce Páńfkicy: gdzie zá

27: chce/ tám go náchyli.(*marg*) 4.**Reg:** 1. 2.**Heftr:** 6. (-)

werset: 2

28: Wífelka drogá mężowá/ zda

29: mu fie być profta: ále Pan waży fercá.

werset: 3

30: Czynić miłofierdzie y fąd/ więcey fie tho

31: Pánu podoba/ niżli offiáry.

werset: 4

32: Podniefienie oczy/ ieft rozfserzenie fer=

33: cá: fwiecá bezbożnych/ iefth grzech.

werset: 5

34: Myfli człowieká dużego ząwždy w obfi=

35: tości: ále káždy leniwiec w nędzy ieft.

werset: 6

36: Kthory zbiera fkarby ięzykiem kłamli=

37: wym/ niczemny á fzalony iefth/ vplećie fie

38: w fidlá fmierći.

werset: 7

39: Drapieftwá bezbożnych potárgną ie/ że

40: niechcá czynić fądu.(*marg*) **Efaie:** 33. (-)

werset: 8] Przewrotna drogá mężowá/ obca ieft:

41: ále ktory czyfły ieft/ profty á dobry vczynek

42: iego.(*marg*) **Titum:** 1. (-)

werset: 9

43: Liepiey fiedzieć w káćie kthorego nie=

44: przykryto: niżli z niewiáfthą zwádliwą/ y

45: w domu fpolečnym.(*marg*) **Proue:** 25. (-)

werset: 10

46: Duffá bezbożnego požáda złego/ nie fmi

47: łue fie nád bliźnim fwoim.

werset: 11

- 48: Skarawłfy złego/ mętrłfy będzie málut
49: ki: y iefliby nálládował mądrego/ weźmie
50: vmieiętność.(*marg*) **Proue:** 19. (-)

werset: 12

- 51: Myłli łpráwiedliwy o domu bezbożne=
52: go: áby odtárgnął grzełłne od złego.

werset: 13

- 53: Ktory zátula łobie vcho ná wołánie v=

kolumna: b

- 1: bogiego: on teź takieź wołáć będzie/ ále go
2: niewyflucháią. (*marg*) **Efaie:** 47. **Math:** 18. **Luce:** 16. (-)

werset: 14

- 3: Dar łkryty vkraca gniew: á podárze w ło
4: no dane/ łkromi náwięłłze rozgniewánie.

werset: 15

- 5: Rádość iefłh łpráwiedliwemu vczynić
6: łąd: ále tym co źle czynią/ łtrách.

werset: 16

- 7: Mąż ktoryby pobłádził od drogi náuki:
8: międy wielą obrzymow będzie miełzkał.

werset: 17

- 9: Ktho łie kocha w godách: w niedołtátku
10: będzie: á ktho miłłue wino y tuczne rzeczy/
11: nie z bogáćieie.

werset: 18

- 12: Miáłłtho łpráwiedliwego/ będzie dan
13: grzełłny/ á miáłłto práwych/ niepráwy.(*marg*) **Proue:** 11. (-)

werset: 19

14: Lepiej mieżkác ná puřtynie: niżli z nie

15: wiáltą fwarliwą y gniewliwą:(*marg*) **Ecclei: 25.** (–)

werset: 20

16: W mieżkaniu řprawiedliwego řkarb po

17: żądliwy oley: á człowiek niemądry/ roz=

18: prořy go.

werset: 21

19: Ktory idzie zá řprawiedliwością/ y mi=

20: łofierdziem/ naydzie żywot/ řprawiedli=

21: wość y sławę.

werset: 22

22: Mądry człowiek opánuie miáltħo ludzi

23: mocnych/ y řkážil řię dufánia iego.

werset: 23

24: Ktory řtrzeże vřt řwoich/ y ięzyká řwo=

25: iego: řtrzeże od vćilkow duře řwoiey.(*marg*) **Proue: 12. 13 et: 21.** (–)

werset: 24

26: Pyřřnego/ cheřpliwego zowią nieuczo=

27: nym/ ktory w rozgniewaniu okázuie á pło

28: dzi pychę.

werset: 25

29: Ządořci theż porażáią leniwego: bo nic

30: niechćiały ręce iego robić:

werset: 26 Cály dzień **řada** [!]

31: á chce: ále ktho řprawiedliwy ieft/ będzie

32: dawał/ á nieprzeřtánie.

werset: 27

33: Offiáry bezbořnych/ brzydliwe řą/ ktore

34: řie offiáruią z grzechu.(*marg*) **Proue: 15. Iere: 7.** (–)

werset: 28

35: Świadek fałeczny zginie: mąż poflu=

36: łożny/ będzie mowił zwycięstwo.

werset: 29

37: Mąż bezbożny niewłthydliwie zafadza

38: twarz swoię: ale ktory prawy iest/ popra=

39: wia drogi swoiey.

werset: 30

40: Niemaz ani mądrości/ ani opatrno=

41: ści/ ani rady/ naprzeciwko Panu. (marg) **Efaie**: 8. et: 46. **Pfal**: 32. (-)

werset: 31

42: Gotuia więc konia na ten dzien gdy ma

43: być bitwa: ale Pan ci dawa zbawienie.

rozdzial: 22

Cap. 22.

44: O dobrej powiesci/ o vbogim y bogatym/ o mi=

45: łofierdziu y czyłtoćie/ o łtrzezeniu łie gniewliwego/ a

46: ze nieprzyłtoi łtarych granic przestępowac.

werset: 1

47: **L**epłłe imię dobre/ niżli bogá=

48: ctwa hoyne: nad złotho y łrebro

49: łalká dobra. (marg) **Ecclei**: 4. **Eccles**: 7. (-)

werset: 2

50: Podkali łie vbogi z bogatym:

51: obu tych czyni Pan.

werset: 3

52: Chytry obaczywłły co złego/ łkryie łie: a

53: prołty idzie y w páda w łzkodę.

werset: 4

54: Koniec fkomności boiażń Páńfka/ bo=

55: gáctwá/ **fla wá** [!] y żywoth.

werset: 5 Oręża y miecze ná drodze przewrotne=

go: ále

strona: GGg3

Prouerbia rzeżone.

kolumna: a

1: go/ ále ftoż duffe fwoiey/ dáleko ie omija.

werset: 6

2: Przyflowie ieft: Młodzieniec ktory idzie

3: wedle fwey drogi/ chodz fie więc ftára/ nie

4: odstąpi iey.(*marg*) **Proue: 20.** (-)

GGg iij

Wielce

strona: GGg5

Prouerbia rzeżone.

kolumna: a

rozdział: 28

Cap. 28.

1: Spráwiedliwość we wlfyfćkim ma być chowaná.

werset: 1

2: **V** Cieka bezbożny/ gdy go nikt nie

3: goni: á fprawiedliwy/ iákoby

4: Lew duffáiący/ bez ftráchu bę=

5: dzie.(*marg*) **Leui: 26.** (-)

werset: 2

6: Dla grzechow źemie/ wiele przełożo=

7: nych ná niey/ á dlá człowieczey mądrości/

8: y dla wiadomości tych rzeczy ktore bywáia

9: powiadane/ żywoth przełożonego

10: dłułfy będzie.

werset: 3

11: Mąż vbogi kthory potwarza vbogie/

12: podobien iełt dżdżowi gwałtowemu/ zá

13: kthorym przychodzi głod.

werset: 4

14: Ktorzy odłtępuią zakonu/ chwałą bez=

15: bożnego: á ktorzy łtrzegą/ cí sie rozpaláią

16: przeciwo niemu.

werset: 5

17: Mężowie źli/ nie myślą o ładzie: ále kto=

18: rzy sie pytaią ná Páná/ ná włłsyłtkie łtro=

19: ny obaczáią.(*marg*) 1 **Corin:** 2. (-)

werset: 6

20: Lepłłfy ubogi kthory chodzi w prołtołci

21: łwoiey/ niźli bogáty na drogach złych. (*marg*) **Proue:** 19. **Ecclei:** 19. (-)

werset: 7

22: Kthory łtrzeże zakonu/ łyn iełt mądry/

23: ále kthory **oźyrce** [!] karmi/ czyni zelżywołłc oy=

24: cu łwemu.

werset: 8

25: Kthory zbierá bogáctwá lichwámi/ á

26: lichwá łwiebodną/ zbiera ie vbogim.

werset: 9

27: Kthory vchyla vłłfu łwoich áby nie łłu=

28: chał zakonu/ modlitwá iego będzie prze=

29: klęta.(*marg*) **Proue:** 1. (-)

werset: 10

- 30: Ktory podchodzi śpráwiedliwe ná zły
31: drodze/ w zátráczeniu śwym vpádnie/ á
32: profítacy ofiędą dobrá iego. (*marg*) **3 Reg:** 18. **Iere:** 23. (–)

werset: 11

- 33: Bogáty zda śie śobie być bárzo mądry: á
34: vbogi z rozumem dowie śie co w nim ieśt.

werset: 12

- 35: W rozrádowánium śpráwiedliwych/ hoy
36: na chwałá: á gdy kroluía źli/ vpádek ludzki. (*marg*) **Eccles:** 10. **Prou:** 28. **et:** 29. (–)

werset: 13

- 37: Kthory tái złości swoich/ temu śie nic
38: niepowiedzie: ále kthory ich śpowiáda/ á
39: opuści ie/ miłofierdzie otrzyma. (*marg*) **Iob:** 13. **Pfal:** 31. (–)

werset: 14

- 40: Błogo temu człówiekowi/ ktory śie zá=wždy lęka: ále kthory twárdey myśli/ vpá=
41: dnie we złe.

werset: 15

- 42: Lew ryczący/ Niedzwiedź łáknący/ ieśt
43: przełożony zły nád ludem vbogim. (*marg*) **Proue:** 19. **Dani:** 7. (–)

werset: 16

- 44: Kxiążę porzebuiące mądrości/ mnogie
45: vćińnie bez práwem/ á kthory nienawidzi
46: łákomśtwá/ długie będą dni iego.

werset: 17

- 47: Człówieká kthory bezpráwnie pátrzy
48: krwie człówieczey/ by teź do ieźiorá vćiekl/
49: żaden go nieśćierpi. (*marg*) **Gene:** 4. **et:** 9. (–)

werset: 18

- 50: Kthory chodzi prośto/ zbáwion będzie:

51: który przewrotnemi idzie drogami/ zá raz

52: vpádníe.(*marg*) **Proue:** 10. **Proue:** 12. (-)

werset: 19

53: Ktory f*práwuię* [!] ziemię swoię/ ná gie fie

kolumna: b

1: chlebá/ ale który nálláduie proznowánia/

2: będzie pełen niedoštátku. (*marg*) **Ecclei:** 20 (-)

werset: 20

3: Mąż wierny/ wielmi chwalon będzie/

4: ále kto přetko chce być bogáty/ nie będzie

5: bez winy.(*marg*) **Proue:** 23. **1Thim:** 6. (-)

6: Ktory przyjmuie á poznawa twarz ná

7: sádzie/ niedobrze czyni/ bo tákowy y zá kęs

8: chlebá/ opuścza prawdę.

werset: 22

9: Mąż który rychlo chce być bogáty/ á in=

10: szym zářzy/ then niewie że nań przydzie

11: niedoštátek.

werset: 23

12: Kthory karze człowieká/ więcey sobie v

13: niego ná pothym łáski zyšfcze/ niżli on co

14: łágodnym ięzykiem iego zwodzi.

werset: 24

15: Ktory włacza co v oycá swego/ álbo v

16: mátki/ mowiac že tho nie grzech: vczeńni=

17: kiem iešt męzoboyce. (*marg*) **Math:** 15. (-)

werset: 25

18: Ktory fie przechwala y rozprzeřtrzenia/

19: řwary wzbudza: ále który ma nádzieię w

20: Pánie/ zbáwion będzie.

werset: 26

21: Ktory duffa w fercu swoim/ głupi ieft:

22: ále kthory poštěpuie łobie mądrze/ ten bę=

23: dzie chwalon.(*marg*) **Iere:** 17. **Pfal:** 48. (-)

werset: 27

24: Ktho dawa vbogiemu/ niebędzie mu

25: niedořtawáło: ktory wzgárdza prořfáće^{g0}/

26: będzie ćierpiał niedořtátek.(*marg*) **2 Corin:** 9. **Deute:** 15. (-)

werset: 28

27: Gdyby nářtáli niemiłóćiwi/ pokryjá fie

28: ludzie: á gdy oni zginą/ rozmnożą fie řprá

29: wiedliwi.(*marg*) **Proue:** 28. **et:** 29. (-)

rozdział: 29

Cap. 29.

30: Co ná tego przychodzi co fie káráć nieda/ co dziá=

31: ła Krol řpráwiedliwy/ co łákomcy/ Czo czyni mą=

32: drość á iáki ma być słuźebnik co przydzie ná czło=

33: wieká gniewliwego y pyřfnego.

werset: 1

34: **N**A mężá ktory tego co gy

35: karze twárdą krzczycą wzgárdza/

36: nagle przypádnie zátráćenie: á

37: nie poydzie zá nim zdrowie.

werset: 2

38: W rozmnoźeniu řpráwiedliwych/ roz=

39: ráduie fie lud pořpolity: ále gdy ná złe przy

40: dą ržády á przełóżeńřtwá/ będzie łkác lud.(*marg*) **Proue:** 28. (-)

werset: 3

- 41: Mąż który miłuje mądrość/ rozwelela
42: oycá swoiego: ále który żywi swowolne nie
43: wiály/ wtráci máiętność.(*marg*) **Proue: 5. Luce: 15.** (-)

werset: 4

- 44: Krol spráwiedliwy wynofi ziemię/ á
45: mąż łakomy pfuie ią.

werset: 5

- 46: Człowiek który łagodnemi á obłudnemi
47: słowy mowi do przyaciela swego/ zárzuca
48: śieć postępkom swoim.

werset: 6

- 49: **Człowiek** [!] złośliwego grzeźącego vple=
50: cie sidło/ á spráwiedliwy będzie tho chwa=
51: lił/ y rozráduie śie.(*marg*) **Proue: 5.** (-)

werset: 7

- 52: Vznawa spráwiedliwy spráwy vbogich
53: á złośliwy niezna vmieiętności.

werset: 8

- 54: Ludzie złośliwi rozśypuią miáśtho: ále
55: mądrzy wzkramiáią pierzchliwość.(*marg*) **Iudi: 8. Gene: 18. 2Reg: 20.** (-)

werset: 9

- 56: Człowiek mądry będzieli śie z głupim

śpierał

strona: GGg5v

Przypowieści Sálomonowe

kolumna: a

- 1: śpierał/ chodz by śie gniewał/ chodź że śie
2: śmiał/ nie naydzie odpoczynienia.

strona: HHhv

Księgi Sálomonowe

kolumna: a

ksiega: Eccle

rozdział: 3

werset: 21

- 1: Ktoż tho wie
2: ielli wŕthępuie duch fýnow Adámowych w
3: zgorę/ á ielli duch bydłęcy fthępuie ná doł.(*marg*) **Eccles: 12. Sapien: 2.** (–)

werset: 22

- 4: A doznałem nic niebyć lepŕŕego iedno we=
5: felić ŕie człówiekowi w pracach ŕwoich/ a
6: tho być czątkę iego. Bowiem ktho go kte=
7: mu przywiedzie/ áby potomne rzeczy po=
8: znał po ŕobie.

rozdział: 4

Cap. 4.

- 9: Beŕpráwie/ Vcífk/ Zdrády/ Máiętnóŕci/ to wŕfy=
10: Ítko márnóŕć/ **tez** [!] o ŕzczęgulnym człówieku/ o dziecię=
11: ćiu/ o Ítárcu/ a że poŕluffeńŕtwo lepŕŕe niŕli offiáry.

werset: 1

- 12: **O** Broćilem ŕie ku rzeczám in=
13: nym/ y vŕrzałem pothwarzy á
14: bezpráwia ktore ŕie pod ŕłóń=
15: cem dzieiá/ á łzy niewinnych/
16: á żadnego poćieŕŕyćielá: áni te
17: go ktori by ŕie mogł záŕádzić gwałtowno=
18: ŕći ich/ y fá pozbáwieni pomocy odewŕŕech
19: ludzi.(*marg*) **Abac: 1. Eccles: 5.** (–)

werset: 2 Y chwaliłem więcey martwe/ niżli

20: żywe:

werset: 3 á szczęśliwššego nád obu sądziłem/ te

21: go co áni fie ielšcže národził/ áni złych rze=

22: czy kthore fie dzieią pod słońcem widział.

werset: 4

23: Potym pogładnąłem ná wššyŃtkie prace lu

24: dzkie/ y ná dowćipy: obaczyłem przy nich

25: być iáwną zawišć bliźniego. A przeto y w

26: tym márność ielth/ á prácowanie zbyte=

27: czne.

werset: 5 Szalony zćifka ręce Ńwoie/ á ie mię=

28: Ńo Ńwe/ mowiąc:

werset: 6 Lepšša ielŃ garztká z od=

29: poczynieniem/ niżli pełne obyedwie ręce

30: z pracą y z vdręczeniem duššnym myšli.

werset: 7

31: Pátrząc dáley nálažłem y iną márność

32: pod słońcem:

werset: 8 Iedurny Ńam ielŃ człowiek/

33: á drugiego niema/ áni Ńyná/ áni brátá/ á

34: przedię iednák prácowác nieprzeštawa/

35: áni fie iego oczy náŃycáią bogactw/ áni tež

36: rozmyšła Ńobie/ mowiąc: Komuž ia to ro=

37: bię/ á podchodzę duššę moię w dobrách. Y

38: w tym thež márność ielŃ/ y vdręczenie na=

39: goršše.

werset: 9 Lepšša tedy ielth być dwiemá Ńpo=

40: łem/ niż iednemu: ábowiem dwa máią ten

41: pożytek ftowárzyftwá fwe⁶⁰:

werset: 10 Ieſli ieden vpá

42: dnie/ drugi go podeprze: Biádá fámemu:

43: bowiem gdy vpádnie/ niema ktoby go po=

44: dnioſł.

werset: 11 A ieſli dwa ſpołem ſpác będą/ zágrzeie [.]

45: ſie ieden od drugiego. Ieden ſam iáko

46: ſie zágrzeie?

werset: 12 A ieſliby kto przemogł iedne=

47: go/ tedy mu ſie dwa záftáwią: Powrozek

48: ze trzech promykow niełatwie ſie rozer=

49: wie.

werset: 13

50: Lepſſe ieſt dziećię vbogie á mądre/ niżli

51: Krol ftáry á ſzalony/ kthory nieumie opá=

52: trzyć ſie ná przyſzłe rzeczy.

werset: 14 Bywa drugdi iż

53: kto ſciemnice y z okow przychodzi ku kro=

54: leſtwu: á drugi rodząc ſie w kroleſtwie/ á

55: wzdám w vboſthwie zginie.(*marg*) **Gene:** 41. **1Reg:** 16. **3Reg:** 12. **2Para:** 33. **4Reg:**

25. (-)

werset: 15 Widziałem

kolumna: b

1: wſſyftkie żywe ktorzy chodzą pod słońcem

2: zmłodzieńcem drugim ktori ma powſtác ná

3: mieſce iego.

werset: 16 Bez lidźby ieſt ludzi wſſyftkich

4: tych ktorzy byli przed nimi y kthorzy potym

5: máią być/ niebędą ſie weſelić w nim. Alie

6: y to też márność á vdręczenie ducha.

werset: 17 Ołtrze

7: gay nogi twoiey gdy wchodziż do domu

8: **Bożego** [!] / á przybliż sie ábyś słyfiał.(*marg*) **1Reg: 15.** (-)Boć dá

9: leko lepśse ieth posłuszeństwo/ niżli offiary

10: głupich ludzi/ kthorzy niewiedzą co złego

11: czynią.

rozdział: 5

Cap. 5.

12: Abychmy niemawiali vpornie á wśtecznie przed

13: Bogiem/ śluby mu pełnili/ Bogá sie bali/ bezprá=

14: wia nieczynili/ łákomi niebyli.

werset: 1

15: **N**iemow nic wśtecznie á nie=

16: rozmyślnie/ áni ferce twoie nie

17: chay będzie prętkie ku mowie=

18: niu przed Pánem Bogiem. Bo

19: Pan Bog ná niebie/ á ty ná ziemi/ prze=

20: tho niech będą śkromne słowá thwoie.

werset: 2 Zá

21: wielą prac/ przychodzą śny/ á wielomow=

22: ności naydzie sie wiele głupstwa y śzalono=

23: ści.

werset: 3 Ślubięśli co Pánu Bogu/ nieomię=

24: śzkaway śpełnić: Bowiem niełubi sie iemu

25: niemądra á niewierna obietnicá.(*marg*) **Deute: 23. Baruc: 6.** (-)Ale což

26: kolwie ślubuieśz/ śpełni co narychley możesż

werset: 4

27: á dáleko lepiey iest nieślubowác/ niżli ślu=

28: bowawłfy obiethnicy dofyć nieudziálać.

werset: 5

29: Niewydaway wft fwoich/ áby grzełfyło cíá

30: ło twoie/ áni mow przed Angiołem. Nie=

31: máż opátrznóci: by łie lepak nierozgnie=

32: wał Pan Bog ná mowę twoię/á nieroz=

33: profzył vczynki rąk thwoich.

werset: 6 Gdzie wiele

34: łnow/ tám wiele ieft marnoóci/ y niezliczo

35: ne mowienia: Ale ty boy łie Bogá.

werset: 7

36: Gdybyś wźrzał potwarzy niedoštátecz=

37: nych ludzi/ á bez práwne łády/ áno łie prze

38: wraca łpráwiedliwołć w źiemi: niedziwuy

39: łie tákowym rzeczám.(*marg*) **Eccles: 4.** (-)Bo nád wyfokiego/

40: ieft drugi wyłfy/ á nád to też łą wyniełieni

41: inłfy/

werset: 8 nád to iełłcze we włfyłtkiey źiemi ro=

42: łkázuie Krol słuźebnikom łwoim.

werset: 9 Láko=

43: my człowiek nienáfyći łie pieniędzy: á ktho

44: miłue bogáctwá/ nie weźmie z nich vzyt

45: ku: Przetoź y to ieft márnoóć.

werset: 10 Gdzie iełth

46: wiele bogactw/ tám ieft wiele tych co

47: ich pożywáią. Co ieft temu płatno ktory włá

48: dne bogáctwem/ iedno iż pogłęduie oczy=

49: má łwoimi ná nie?

werset: 11 Wdzięczny ieft łen człó

50: wiekowi prącuiącemu/ chocia mało álbo

51: wiele ie: ále fytość bogátheho nieda mu y

52: ípác.(*marg*) **Ecclei:** 31. **Iob:** 20. (-)

werset: 12 Ieít y druga chorobá bárzo zła/ kto=

53: rąm wydział pod słońcem: Bogáctwá ná

54: zle íwego páná záchowáne.

werset: 13 Bowiém giną

55: w vdręczeniu bárzo złym. Vrodził íyná/ co

56: wnawiętffym vboftwie będzie.(*marg*) **Iob:** 1. (-)

werset: 14 Iáko wy=

57: ízedł nági z żywotá mátki íwey/ ták íe záfie

wroćí/

strona: HHh2

Ecclefiáftes rzezóne.

kolumna: a

1: wroćí/ á nic nieweźmie íobą z prace íwey.

werset: 15

2: Nędzna owffeki íeít to chorobá: Iáko przy

3: ízedł ták íe wroćí. Coż tedy íeít pózyteczno

4: themu że prácował íáko ná wiáthr?

HHh ij

Nieczyń

strona: HHh4

Pieśń Sálomo: Canticum

canticorum rzezóná.

ksiega: Cant

1: Księgi trzecie Salomonowe ktore

2: Żydowie zową Syr Hafirim. Grekowie Afma afma=

3: ton/ Lácinnicy Cánticum cánticorum/ á po náffemu wyłóżyć y zwác mo=

4: że/ Pieśń z pieśni Sálomonowych. Ktore księgi wedle goley litery y rozu=

5: mu dálekiego/ fą o krolu Sálomonie/ y corce krolá Egyptskiego: ále we=

6: dle wyrozumienia duchowego/ o złączeniu duffe świętey y o spoieniu

7: Chryftá Páná z kościołem Krześćiáńfkim. Máią Cap. 8.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap. 1.

1: Słowy niewiálthy wypowiada fie wielka żądóć

2: wybráných Bożých/ áby niepochybnie znali/ że Bo=

3: gá kłobie miłóściwego y dobrotliwego máią.

werset: 1

4: **N**iechay mie

5: cáłue pocáło=

6: wánim vřt řwo=

7: ich: ábowiem le

8: přze fą pierři two

9: ie/ niřli wino/

werset: 2

10: woniáiące má=

11: řciámi nalepřře

12: mi. Oley wyla=

13: ny imię twoie/

14: przetoř młodzuchne panny miłowály cię.(*marg*) **Eccles: 7. (-)**

werset: 3

15: Ciągni mie zá fobą: pobieřemy ku woniey

16: mářci twoich. W wiodł mie Krol do po=

17: koiow řwoich/ rozrąduiemy y rozweřelem

18: řie w thobie/ pámiętáiąc ná pierři twoie

19: nád wino: Vprzeymi miłuią **ćiębie [!]** .

werset: 4

- 20: Czarnaćiem ále szliczna corki Ieruzá=
21: lem/ iáko namioty Cedár/ iáko fkory Sá=
22: lomonowe.(*marg*) **Gene: 25. 2Para: 3. (-)**

werset: 5] Niebáczćież ná to zem smiáda/

- 23: boćiem ogorzála od słońcá: Synowie mát
24: ki moiey walczyli przeciwko mnie/ położy=
25: li mię fthrożem w winnicách: Winnicem
26: moiey nie strzegła.

werset: 6] Oznaym mi/ kogo mi=

- 27: łwie duflá moiá/ gdzie byś pásł/ gdzie od=
28: poczynaż w południe/ bym sie nie ięła tu=
29: łác zá trzodami towarzyśfow twoich.

werset: 7]

- 30: Nieznafzli sie sámá/ o napiękniefśfa mię
31: dzy niewiásthámi/ wynidź/ á idź zá flády
32: trzod twoich/ á pás koźlątká twoie/ przy
33: budkách pásterfkich/

werset: 8] ieznym moim przy wo

- 34: źiech Fáraonowych/ przyrownałem cie
35: Przyaćiołko moiá.

werset: 9] Piękne są iągody licá

- 36: twego/ iáko v Synogárlice: szyia twa iáko
37: zaponki.

werset: 10] Láncufzki złote zdiáamy tobie/

- 38: nákrapiáne frebrem.

werset: 11]

- 39: Gdy był Krol ná ftholicy fwey/ moy
40: Nard wydał wonią fwoię.

werset: 12] Wiązanká mir

41: ry moy miły mnie/ będzie między pierśiami

42: memi przebywał.

werset: 13 Grono z Cypru **myły** [!]

43: moy ieft mnie/ ná winnicách Engádkich.

werset: 14

44: Oto thy piękna ieftes przyaćiołko moiá/

kolumna: b

1: oto ty ieftes bárzo cudna/ oczki twoie

2: iáko gołębice.

werset: 15 Otho ty piękny ieftes miły moy/

3: y ozdobny. Łóžko náffe kwitnące:

werset: 16 tramy

4: domow náffych Cedrowe/ íthropy (ábo

5: piętrá) náffe Cypryłowe.

rozdział: 2

Cap. 2.

6: Oblubieniec oznáymuie Bogá być fkárbem wffe=

7: go dobrego/ á że go ínádnie doftáć.

werset: 1

8: **N** A kwiát polny/ y Lilia padol=

9: na.

werset: 2 Iáko lilia między ćierniem:

10: ták przyaćiołká moiá między

11: corkámi.

werset: 3 Iáko Iábłoń między

12: płonnymi drzewy/ ták namilŝy moy między

13: łyny. Pod ćieniem onego/ ktoregom pożą=

14: dáłá/ fiedziálám: á owoc iego słodki gár=

15: dłu memu.

werset: 4] W wiodł mię Krol do piwnice

16: winney/ zrządził we mnie miłość. (marg) **Canti: 8.** (-)

werset: 5] Ozdob=

17: ćie mię kwieciem/ ofypćie mie iábłki/ boć

18: od miłości mdleię.

werset: 6] Ręká iego lewa pod gło

19: wą moią/ á prawicá iego oblápi mię.

werset: 7] Po=

20: przyfięgam was corki Ieruzálem przez

21: Sárny y Ielenie **połne** [!] / ábysćie nie budzi=

22: li/ áni ocućić kazáli namillšey moiey/ do=

23: kądby fámá niezáchćiałá.(marg) **Canti: 3.** (-)

werset: 8]

24: Głos miłego mego/ othoć on idzie fkącząc

25: po gorách/ przełkákuiąc pagorki:

werset: 9] Podo=

26: bny iešt namillšy moy Sárnie/ y młodemu

27: Ielonkowi/ otoć on ftoi zá ściáną náłłą/

28: pátrzáiąc przez okná/ przegłádáiąc przez

29: kraty.

werset: 10] Otho moy namillšy mowi ku mnie:

30: Wíthañ śpiesz sie przyiaćiołko moiá/ gołę=

31: bicżko moiá/ piękna moiá/ á przyidzi:

werset: 11] Boć

32: iuż źimá przeminęłá/ gwałthowny dełłcz

33: przepadł/ y odłłedł.

werset: 12] Kwiatki sie vkazały w

34: náłłey źiemi/ czás obrzynánia winnic przy

35: Izedł: głos Synogárlice słyffan ieft w źie=

36: mi nálfey:

werset: 13 Drzewo Figowe wydało figi

37: fwoie/ winnice kwitnące/ wydały wyn=

38: ność fwoię. **Wíthańże** [!] przyiaćiołko moiá/

39: śliczna moiá/ á przidź.

werset: 14 Gołębicżko moiá w

40: rofpádlinách śkálnych/ w dziurách párka=

41: nu/ vkaż mi oblicze thwe/ niechay brzmi

42: głos twoy w vřách moich/ ábowiem głos

43: twoy wdzięczny/ y oblicze thwoie piękne.

HHh iij

Poimayćie

strona: HHh4v

Pieśń Sálomonowá.

kolumna: a

werset: 15

1: Poimayćie nam lifzki málutkie/ ktore ka=

2: żą winnice: Boć winnicá náľlá zákwitłá.

strona: HHh6v

Księgi Mądrości

kolumna: a

ksiega: Sap

rozdział: 3

werset: 1

1: **A** Le duśse ludzi śpráwiedliwych:

2: w ręce Bożey śą/ á nie tknie fie

3: ich męká śmierći.(*marg*) **Deute: 33. Sapie: 5. Hebre: 11.** (-)

werset: 2 Zdáli fie o=

4: cżom ludzi głupich vmierác/ á

5: zeście ich/ mnimáli żeby było trapienie:

werset: 3 A

6: iákoby od drogi fpráwiedliwey odefzli ná zá

7: trácenie/ á że ná tey drodze ieft zátrácenie:

8: ále oni fą w pokoiu.

werset: 4 A ieśli przed ludzmi

9: męki ćierpieli/ nádzieiá ich pełná ieft nie=

10: fmiertelności. (marg) **1Petri: 1. Roma: 8. 2Corin: 5. Exodi: 16. Deute: 8. (-)**

werset: 5 Wmále byli trapieni/ ále

11: w wielu dobrze będą fpráwieni: Bo Pan

12: Bog kufił ie/ y nálazł ie być godne siebie.

werset: 6

13: Iáko złotá w piecu probował ich/ á iáko=

14: by zupełną offiárę przyiął ie/ á czáfu fwe=

15: go będzie opátrzenie ich.

werset: 7 Będą fie łńnąć fpráwiedliwi/ á iáko ifkry

16: między trzcíną będą fie przebiegác.(marg) **Math: 13. 1Cori: 15. Math: 19. 1Corin:**

6. (-)

werset: 8 Będą

17: fądzić Narody/ y pánować nád ludzmi/ á

18: Pan ich kroláwác będzie ná wieki.

werset: 9 Ktorzy

19: w nim duffánie máią zrozumieią prawdę:

20: á wierni w miłości przyzwolą iemu: Bo

21: dar y pokoy ieft wybranym iego.

werset: 10 A złońnicy

22: lepak/ według tego co myflili/ kárani bę=

23: dą: kthorzy zániedbáli fpráwiedliwego/ y

24: od Pána odstáli.(*margin*) **Math: 25.** (-)

werset: 11

25: Bo ktho mądrość y vmienie odrzuca/

26: nieffczęlny tho iest: y dáremna iesth ich ná=

27: dzieiá/ y robothy bez vzytku/y niepozyte=

28: czne sprawy ich.

werset: 12 Niewiasty ich głupie są/ á

29: synowie bárzo źli ich.

werset: 13 Przekłete stworzenie

30: ich/ ábowiem szczęśliwa iest niepłodna/ y

31: niepokaloná/ ktora nieuznáła łożá w grze

32: chu: będzie mieć vzytek w vznawaniu duż

33: świętych/

werset: 14 y Trzebieniec ktory nieczynił rę=

34: kámi swemi niepráwości/ áni myślił prze=

35: ciwko Bogu niecotliwych rzeczy: bo bę=

36: dzie mu dany wiary dar wyborny/ y dział

37: w kościele Bozym nawdzięcznieyfy.(*margin*) **Efaie: 56.** (-)

werset: 15 Bo=

38: wiem dobrych spraw chwalebny vzytek/ y

39: ktory nie ginie korzeń mądrości.

werset: 16

40: A synowie cudzołożnikow/ w wynifczeniu

41: będą/ á od niepráwego łożá/ plemie bę

42: dzie wyglądzone.

werset: 17 A chodź by też długiego

43: żywotá byli/ zá nic policzeni będą/ á napo=

44: slednieyfa fthárosć ich będzie bezeczna.

werset: 18 I

45: iefliby rychley pomárli/ nie będą nádzieie

46: miec/ áni w dzień vznawánie/ rozmowy.

werset: 19

47: Bo złośliwe Narody/ okrutnego fą fkoń=

48: czenia.

rozdział: 4

Cap. 4.

49: O wćiwym rodzeniu y niefláchetnym/ o śmierci lu

50: dzi fpráwiedliwych/ o potępieniu niewiernych.

werset: 1

51: **O** Iáko piękne iest czyfte rodze=

52: nie/ z iáfnością? Bo niemi=

53: telna iest pámiątká iego/ że y v

54: Bogá znáioma iesth/ y v ludzi.

kolumna: b

werset: 2

1: Gdy obliczna iesth náfláduią iey/ á żądáią

2: iey gdy fie oddali/ y ná wieki koronowána

3: pánuie/ niepokálanych boiowánia zapláte

4: wygrawáiąc.

werset: 3 A rozmaíte złośliwych mno

5: ftwo/ nie będzie pozytywne/ y cudzołożne

6: fzczepienia/ nie pufcżą korzenia głęboko/

7: áni poftánowią vgruntowánie ftáteczne.

werset: 4

8: A iefliby ná gáłąkákách pod čás zrosly/

9: nie mocno vgruntowane/ od wiáthru

10: będą zruífone/ y od vfilności wíatrow/ bę=

11: dą wykorzenione.(*marg*) **Iere: 17. Malac: 1. Math: 7. (-)**

werset: 5] Bo połamią fie gąłęzi

12: niedofzłe/ y owoce ich nieużyteczne/ y nie=

13: dozrzałe á kwásne ku iedzeniu/ y ná nic fie

14: niegodzą.

werset: 6] Bo ktorzy fię z niepráwych ro=

15: dzą fynowie/ lą fwiadkowie niepráwości

16: przeciwko rodzicom/ w zopytaniu fwoim.

werset: 7]

17: A fpráwiedliwy człowiek/ będzieli od

18: fmierci záchwycon/ w ochłodzeniu (ábo

19: odpoczynieniu) będzie.

werset: 8] Bo fthárość nie

20: wielkiego wieku/ áni liczenim lat policzo=

21: na/ vćciwa ieft: á fzedziwe lą fmyfły czło=

22: wiecze:

werset: 9] á wiek ftárości/ żywot niepokálá=

23: ny.(*marg*) **Hebre: 11. (-)**

werset: 10] Ten co fie Bogu podoba stał fie miły/

24: y żywiąc między grzeffniki/ przeniefion

25: ieft.

werset: 11] Oderwan ieft by złość nieodmieniłá

26: rozumu iego/ ábo żeby obłudność nie zwio

27: dła duffe iego.

werset: 12] Bo vrok omylności/ zácmi

28: wa dobre rzeczy/ á nieuftáwicznóść żądli=

29: wości/ przewraca fmyfl bez złości.

werset: 13] Then

30: kthory dokonał/ w krotfce wypefnił czáfy

31: mnogie/

werset: 14] że sie Bogu podobáá duffá iego:

32: przeto póspieffýł sie áby go wywiodł z po=

33: śrzodku niepráwości. Ale ludzie widząc/

34: á nierozumiejąc/ áni pokládájąc w fwe ser

35: cá tákowych rzeczy.

werset: 15] Bo łáfká Boża y mi=

36: łofierdzie iefth ku świętym iego/ y względ

37: ná wybráne iego.

werset: 16]

38: A człowiek fpráwiedliwy vmárły/ potę=

39: pia żywe niespráwiedliwe: y młodość ry=

40: chłó fkonána/ długi żywot niespráwiedli=

41: wego.

werset: 17] Abowiem vřrzá koniec mądrego/ á

42: nie zrozumieją coby myfłił o nim Bog/ y

43: czemu by go Pan ták obronno miał.

werset: 18] Oglą=

44: dáią y będą im gárdzić: á z nich lepak Pan

45: fie będzie pośmiewał:

werset: 19] y będą potym pádá=

46: iący bezecni/ y w z háńbieniu między v=

47: márłemi ná wieki: że ie rozerwie nádęte/

48: bez głofu/ y zruffý ie od fundámentow/ á

49: że do wierzchu fpuřthofseią: á będą łkác/ á

50: pámiątká ich záginie.

werset: 20] Prziydą w rozmy=

51: flániu grzechow fwoich boiázliwi/ y ofoczą

52: ie z drugiey ftrony niepráwości ich.

strona: Ili2v

Księgi Mądrości.

kolumna: b

rozdział: 11

werset: 4

1: Prágnełi y wzywáli ciebie/ y

daná

strona: Ili3

Sápienie názwane.

kolumna: a

1: dana ieft im wodá z fłkály bárzo wyfokiey/

2: y odpoczynienie prágnienia z twárdego ká

3: mieniá. (*marg*) **Exodi: 17. Nume: 20.** (–)

werset: 5] Bo prze ktore rzeczy kaźni ćierpie

4: li nieprzyiaćiele ich/ dla niedośćátku pićia

5: fwego: w onym gdy obfithowáli fynowie

6: Ifráelfcy/ wefelili fie.

werset: 6] Przez te rzeczy/ gdy

7: im niedośćawáło/ dobrze fie im ftało.

werset: 7] Bo

8: miáfto fudnice wieczney rzeki/ dałeś nie=

9: fpráwiedliwym krew ludzká.

werset: 8] Ktorych gdy

10: vbywály/ przez odchodzenie dziątek zábi=

11: tych/ dałeś im obfitá wodę/ nád nádzieię:

werset: 9]

12: vkázuiąc przez ono prágnienie kthore ná

13: ten čás było/ iákobyś twoie wywyfłał/ á

14: przeciwniki ich niżczył: (*marg*) **Deute: 8.** (–)

werset: 10 Bo gdy kuffeni by=

15: li/ á záifte z miłofierdziem karanie przy=

16: muiąc/ obaczáli á wiedzieli/ iákoby złońnicy

17: męki ćierpieli/ w gniewie ofądzeni.

werset: 11 Thych

18: bowiem iáko oćiec (łáfkáwy) vpominá=

19: iąc dofwiadczáleś: ále one iako frogi Krol

20: pytáiąc/ potępiłeś.

werset: 12 Bo thák obliczni iáko

21: niebytni iednoftáynie byli trapieni.

werset: 13 Abo=

22: wiem dwoiáka ie bylá zięlá tefknicá/ y łká=

23: nie z rozpominániam przeminęlych rzeczy.

werset: 14

24: Abowiem gdy słyśfeli áno fie fnimi przez

25: ich trapienie dobrze dzieie/ przypomináli

26: łobie Páná/ dziwuiąc fie mu przy końcu

27: wyśćia.

werset: 15 Abowiem z ktorego fie w wyłóže=

28: niu złym wyrzuconego pośmiewáli/ temu

29: fie przy koniecznym rzeczy łkończeniu dzi=

30: wowáli: nie iednáko czyniác łpráwiedli=

31: wym:

werset: 16 á zá ich myślenia nierozumne/ nie=

32: práwości ich (były).

33: Iż niektorzy vbłádziwłfy chwalili węże

34: nieme/ y bełtye prózne/ wypuśćileś ná nie

35: wielkość niemych źwierząt ná pomłtę: (marg) **Sapie: 12.** (-)

werset: 17 áby

36: wiedzieli/ że przez ktchore rzeczy człowiek

37: zgrzeffy/ przez też y karan bywa.

werset: 18 Boć nie=

38: była tak niemożna wflechmocna ręká two

39: iá/ ktora ftworzyła okrąg źemie z máte=

40: ryey niewidomey/ wpuścić ná nie mno=

41: ftwo Niedzwiedziow/ ábo fmiále Lwy/

werset: 19

42: ábo nowe iákie á nieznáio me gniewu peł=

43: ne beftye/ ábo parę ogniftą tchnące/ álbo

44: dymny fmrod wydawáiące/ ábo ftráfzliwe

45: ifkry z oczu wypuffczáiące/

werset: 20 ktchorych źwie=

46: rzát nietilko obrázenie mogło ie wygládz=

47: íć/ ále iedno požzenie dla ftráchu vmorzić. (*marg*) **Leui: 26. Sapie: 16. Iere: 8.** (–)

werset: 21

48: Ale y procz te^{go}/ iednym duchem mogli być

49: pobići/ przefládowanie ćierpiąc od lámych

50: vczynkow fwoich/ y mogli być rozmiotáni

51: przez duchá mocy twoiey. Ale (ty Pánie)

52: wfyfťkieś rzeczy pod miárą/ pod licźbą/ y

53: pod wagą rozłożył.

werset: 22

54: Abowiem wielka moc/ záwždy tobie fá=

55: memu zbywála: á mocy rámieniá twoie=

56: go kto fie záftawi?

werset: 23 Bo iáko ięzyczek v wa

57: gi/ tak iest przed tobą okrąg źemie/ y iáko

58: kropłá rofsy przed fwitaniem/ ktora fpada

59: ná ziemię. (marg) **Roma: 2.** (-)

werset: 24 | Ale nád wślytkimi sie smiłuiesz/

60: yż wślytko możesz/ y przegładaż grzechy

kolumna: b

1: ludzkie dla pokuty.

werset: 25 | Bo miłuiesz wślythki^e

2: rzeczy ktore są/ á żadney nienawidziż/ z tych

3: ktoreś fthworzył: áni byś pewnie cobyś

4: miał w **nienawiści** [!] poştánowił ábo vczy=

5: nił.

werset: 26 | A iákożby lepak mogło co **trwác** [!] / ie=

6: ślibyś ty niechćiał? Abo coby od ćiebie nie

7: było wezwano/ iákoby było záchowano?

werset: 27 |

8: Ale odpuffczaz wślytkim bo twoie są wśly

9: ftkie rzeczy/ ktory miłuiesz duśfe.

rozdział: 12 |

Cap. 12.

10: Sądy Boże przeciw grześnym śprawiedliwe.

werset: 1 |

11: **O** Iáko dobry/ á iáko wdzięczny

12: ieśt Pánie duch twoy we wśly=

13: ftkich?

werset: 2 | I dla tegoż one ktorzy

14: bładzą po części karzeż: á oto

15: w czym grześfą/ nápominaż y

16: námawiaż/ áby opuściwśly złość/ wierzy=

17: li w ćię Pánie. (marg) **Deute: 9. 12 et: 18.** (-)

werset: 3] A one lepak Itárádawne o=

18: bywátele źemie twoiey fwiętey/ przed kto

19: remiś práwie zádrzał

werset: 4](widząc) że czynili

20: vczynki fprofne kthorych thy nienawidziż/

21: przez lekárftwá/ y offiáry niefprawiedli=

22: we/

werset: 5]y fynow fwoich morderze bez miło=

23: lierdzia/ y iádácze trzew ludzkich/ á po=

24: źerce krwie/

werset: 6]rodzice y namowce duř bez

25: ráthunku chćiałeś ftráćić/ z pořzodku

26: fwiąthości twoiey/ przez ręce oycow ná=

27: fzych/

werset: 7]áby słuffne wzięli pielgrzymowanie

28: sług Bořych/ ktora źemiá tobie **ze** [!] wřfech

29: ieft milřfa.

werset: 8]Ale y tym iáko to ludziom odpu

30: śćiałeś/ y pořlałeś przechodźce wořká two

31: iego Sierřenie/ áby ie potrořfe z źemie

32: wygnáli.

werset: 9]Nie przetho żeby niemořna była

33: ręká twoiá woyną podbić złořniki fprá=

34: wiedliwym/ ábo beřtyámi okrutnemi/ ábo

35: słowem przykrym zaráz wytráćić:(*marg*) **Exodi: 23. Deute: 7. (-)**

werset: 10]ále po

36: częřci fádząc/ zořtáwiałeś mieřce pokućie:

37: wiedząc iż mářny á zły ieřth narod ich/ y

38: przyrodzoná złořć ich/ á iż niemořlá być

39: odmienioná myłł ich ná wieki.

werset: 11] Abowiem

40: nálienie ich było przekłete z początku/ y ni=

41: kogo łie nieboiące/ odpuffczenies dawał

42: grzechom ich.

werset: 12]

43: Bo ktołz tobie rzecze: Coś vdziálał? A=

44: bo kto łtanie przeciw ładu twoiemu? Abo

45: kto przed obliczność twoię przydzie bro=

46: nić niełpráwiedliwych ludzi? Abo kto to=

47: bie będzie zá złe mieć/ iefliby záginęły na=

48: rody ktores ł thy vczynił?

werset: 13] Boć nie iefth iny

49: Bog iedno thy/ ktory pieczą maż o włfył=

50: tkich/ ábyś okazał iż nie ładziłz niełpráwie=

51: dliwego ładu.(*marg*) 1**Petri**: 5. (-)

werset: 14] Ani Krol/ áni żaden Thy=

52: ran (ábo Okrutnik) niebędzie łie przed

53: oblicznością twą pythał o tych kthores

54: łtrácił.

Ili iij

nieprzy=

strona: Ili5v

Kxięgi Mądrości.

kolumna: a

rozdział: 17]

werset: 19]

1: Bo włfyłtek okrąg źemie/ prze=

2: zroczyłtą był ofwiecan łwiátłością/ y nie=

3: przekázytelnelmi łpráwami był trzyman á

4: záchowan.

werset: 20 Thyłko onym łámym położoná

5: była ciężka noc/ obraz ciemności/ kthory

6: miał ná nie przyść. Oni tedy łámi łobie by=

7: li ciężfy niż ciemności.

rozdział: 18

Cap. 18.

8: Iákíe dobrodziejstwá czynił Bog łudu łwemu w

9: Egypćcie/ á Egypćczyki dziwnie trefktał y morzył.

werset: 1

10: **A** Le świętym twoim bárzo wiel

11: ka była świáthłość/ á ich iście

12: głos nieprzyiáciele słýłfeli/ ále

13: oblicza niewidzieli. A yż theż

14: oni tychże rzeczy nie ćierpieli/ wielmożyli

15: ćiebie:

werset: 2 á kthorzy pierwey byli obrázeni/ yż

16: iuż potym niebyli trapieni/ dziękowáli to=

17: bie: á że by była roznicá/ ćiebie Bogá pro=

18: íli.

werset: 3 Dla tego ogniłty słup gorájący/ prze=

19: wodnikiem mieli nieznáiomey drogi: y Słó

20: ínce krom wpalenia dobrej gołpody dałeś.(*marg*) **Exodi: 13.** (-)

werset: 4

21: Godnić przedłie oni być bez świáthłości/ á

22: ćierpieć ćiemnicę ciemności/ kthorzy łtrze=

23: gli zámknionych łynow twoich/ przez kto=

24: re poczynałó być dawáne nienárułłone za=

25: konu swiathło onemu wieku.(*marg*) **Exodi:** 1. (-)

werset: 5] Gdy myflili

26: Íprawiedliwych pozábijác dziatki: á gdy ie

27: den fyn był **iuż** [!] wyrzucony/ y zász wybáwio=

28: ny/ ku wywiedzieniu ich/ wieleś fynow od

29: iął/ á záráz y one zátrácił w gwałtowney

30: wodzie.(*marg*) **Exodi:** 14. (-)

werset: 6] Oná bowiem noc pierwey poznána iest

31: od oycow nálfych/ áby prawdziwie wie=

32: dząc co za przjlięgam vwierzili/ Ípokoyniej

33: Ízego vmyflu byli.

werset: 7] A przyiąćci iest lud twoy

34: y zdrowie Íprawiedliwych/ y wytrácenie

35: nieÍprawiedliwych.

werset: 8] Bo iákoś nędził prze=

36: ćiwniki náffe/ tákeś nas theż wyzywáiąc

37: vwielbił.

werset: 9] Bowiem Íkrycie offiárowáli Íprá

38: wiedliwi fynowie dobrych/ y Íprawiedli=

39: wości zakon w Ítworności Ítánowili: áby

40: rownie dobre y **złe** [!] rzeczy przymowali Íprá

41: wiedliwi/ oycow wflech Ípiewáiąc chwały.

werset: 10]

42: Rozlegałci fie theż niezgodny głos nie=

43: przyiacieli/ y záłofne nárzekánie bywáło

44: słyśfáne **płáczących** [!] dziatek.

werset: 11] A iednoftáy=

45: nym karánim pan z sługą był karan/ y poÍ

46: polity człowiek ćierpiał takeż iáko y Krol.

werset: 12

- 47: Záiednáko thedy wílyftcy iednym słowem
48: Ímierći/ vmárłych mieli bez liczby. Bo iuż
49: żywi pogrzebowániu vmárłych niemogli
50: Ítárczyć yż wiednym mgnieniu oká/ ktory
51: był naznámienitśly narod ich/ záginał.(*marg*) **Exodi: 12.** (-)

werset: 13 A=

- 52: bowiem o wílyftkich rzeczách niewierząc
53: dla dobrodzieyftw/ thedy gdy napierwey
54: było wytrácenie pierworodnych/ flubili sie
55: ludem Bożym być.

kolumna: b

werset: 14

- 1: Bo gdy ípokoyne milczenie wílyftkie rze
2: czy trzymáło/ á noc w íwym biegu puł dro=
3: gi miáła/

werset: 15 wífechmocna mowá twoiá Pá=

- 4: nie wyfkoczywśly z niebá z krolewfkich íto=
5: lic/ duży boiownik w pośrzodek źemie wy=
6: trácenia/ w ízkoczył/

werset: 16 miecz óstry nieomyłne

- 7: rofkazánie twoie niofąc/ y ítoiąc/ wílyft=
8: kie káty nápełniła ímiercią/ á ítoiąc ná **źiemi** [!]
9: dofięgáła aż do niebá.

werset: 17 Thedy náthych=

- 10: miałt widzenia ínow złych zatrwożyły ie/
11: y ítráchy przypadły nigdy nieśpodziáne.

werset: 18 A

- 12: ieden tám drugi íám padł n **ápoły** [!] vmárły/

13: vkázuiąc prze kthorą przyczynę vmierał.

werset: 19

14: Bo ony widzenia ktore ie thák zátrofkály/

15: theż wyftrzegály/ by niepoginęli niewie=

16: dząc przecż tho złe ćierpieli.

werset: 20 Tknęła też ná

17: then czás y fprawiedliwych pokufá śmier=

18: ći/ y ftał fie rozruch ná pułczy one^{go} mnoft=

19: wá/ ále nie dłu^{go} trwał gniew twoy. (*marg*) **Nume:** 16. (-)

werset: 21 Bo fie

20: pośpieśfył człowiek (ktory był) bez żałoby/

21: modlic/ zá ludzie/ wynioźfły służby fwo=

22: iey tarczą Modlitwę/ y przez zápal próżbę

23: fwą przywodząc/ záftawił fie gniewu/ y ko

24: niec vczyńił potrzebie/ vkázuiąc yż był tw=

25: oy służebnik.

werset: 22 I zwyciężył zaftępy/ niemo=

26: cą ćieleśną/ áni zbroią mocną/ ále słowem:

27: one^{go} ktory fie mu przeciwił potłoczył/ przy

28: fięgi ojcowfkie y teftáment przipomináiąc.

werset: 23

29: Bo gdy iuż kupámi ieden ná drugiego

30: pádáli vmárli/ ftánał miedzy niemi/ y iá=

31: koby vćiał onę nawáłność/ y przeciał onę

32: drogę/ ktora do żywych wiodła.

werset: 24 Abowiem

33: ná odzieniu długim ktore miał ná fo=

34: bie/ był wfyfthek okrąg źemie:(*marg*) **Exodi:** 28. (-)y rodzicow

35: ich wielmożne rzeczy ná cztherzech rzę=

36: dziech kámieni drogich były wryte: y **wielmożność** [!]

37: twoiá/ ná koronie głowy iego

38: nápiáná była.

werset: 25 Tym tedy wftąpił then co ie

39: wyganiał/ y tych sie rzeczy bał. Bo była fá=

40: má pokufá gniewu doftáteczna.

rozdział: 19

Cap. 19.

41: Iáko Pan Bog zámordował Egypthczyki/ á lud

42: Íwoy wyfwobodził/ y przewiodł przez morze/ iáko

43: im ptakow dałdoftátek y co potym czynili.

werset: 1

44: **A** Le ná bezbożne aż do końca

45: bez miłofierdzia gniew przy=

46: padł. Bo przeźrzał á przewie

47: dział y przyfzłe rzeczy ich:

werset: 2 yż

48: gdy fámi dopuścili by fie wy=

49: wiedli/ y z wielką pieczęią naprzod ie puś=

50: ćili/ przychodził zaś ná nie **żał** [!].

werset: 3 Abowiem

51: ieffcże máiąc w rękómá **żał** [!] / y oplákiwá=

52: nia stroiąc v grobow ludzi pomárłych/

53: wzięli przed się inffá myfl nieumieiętności:

54: á ktore z prośbą byli wyrzucili/ te iáko zbie

55: gi gonili.(*marg*) **Exodi: 14.** (-)

werset: 4 Abowiem ie kthemu końcu wio=

56: dlá słuffna potrzebność/ á thych rzeczy

strona: Ili6

Sápiencie názwane.

kolumna: a

- 1: kthore były przypádły/ iuż pámięć tráciłi/
- 2: á czego niedoftawało mękam/ áby wypełni=
- 3: łá pomftá:

werset: 5 y ludby wždy twoy áby dziw=

- 4: nie przeszedł/ á oni lepak áby nową śmierć
- 5: náležli.

strona: Kk2

Ecclesiáfticus rzezzone.

kolumna: a

ksiega: Eccli

rozdział: 5

Cap. 5.

- 1: Iáko żadny w bogáctwách nie ma dufáć/ ále fie
- 2: Bożey pomfty bać/ Iáko ku pokucie ma fie kwápić/
- 3: á słowá Bożego pilnie słucháć. *(marg)* **Luce.** 12. (-)

werset: 1

- 4: **N**iechciey bączyc ná páńltwá
- 5: nieślufzne/ á niemow/ mam do
- 6: ftáteczny żywot: ábowiem nic
- 7: niebędziec to pożyteczno czáfu
- 8: pomfty y obvodu.

werset: 2 Nienáfláduy w mocy

- 9: twey żądze łercá twego:

werset: 3 á nie mow/ iákom

- 10: mogł? ábo ktho mię potępi zá vczynki mo=
- 11: ie? Bog záifte młsczący fie pomści.

werset: 4 Nie=

12: mowże zgrzeŝŝyłem/ á coŝ mi przypádło

13: ŝmutnego? ábowiem Nawyŝŝŝy/ iefth ćier

14: pliwy oddawcá.

werset: 5 Zá odpuffczony thobie

15: grzech/ nie bądź bez boiáźni/ áni przyklá=

16: day grzechu ná grzech:

werset: 6 á nie mow/ miło=

17: ŝierdzie Páńskie iefth wielkie/ á fmiłue fie

18: nád wielkoŝciá grzechow moich.(*marg*) **Eccleci: 21. Eccleci: 16. (-)**

werset: 7 Miło=

19: ŝierdzie bowiem y gniew/ rychło przycho=

20: dzá od niego: á ná grzeŝŝniki gniew iego

21: pátrza.

werset: 8

22: Nieomiefzkaway náwroćić fie do Pá=

23: ná/ á nie odkłáday dzień zá **dzień [!]** :

werset: 9 boć na

24: gle przypádnie gniew iego/ á czáfu pom=

25: ŝty zgłádzi ćie.

werset: 10 Nie bądź pieczliwym o bo=

26: gáctwách nieŝpráwiedliwych: boć nic nie=

27: pomogá w dzień ŝmierći y pomŝty.(*marg*) **Proue: 10: et 11. Ezehe: 7. (-)**

werset: 11 Nie

28: day fie przewiewáć káždemu wiátrowi/

29: áni fie puffczay ná káždá drogę: bo ták káź=

30: dy grzeŝŝnik bywa probowan w dwoiŝtym

31: ięzyku.

werset: 12 Bądź ŝtały ná drodze Páńskiey/ y w

32: prawdzie śmyflu twego y w náuce/ á niech

33: zá tobą idzie słowo pokoiu y śpráwiedli=

34: wości:

werset: 13

35: Bądź ćichy w słuchániu słowa Boże=

36: go/ ábyś ie zrozumiał: á z mądrością day

37: odpowiedź prawdziwą.(*marg*) **Iacobi. 1. (-)**

werset: 14 Ieśli rozumiesz/

38: odpowiedz bliźniemu thwemu: nierozu=

39: miezli/ włoż rękę ná vřtá twoie/ by ćie nie=

40: podchwycono w słowie nie bącznym á nie

41: mądrym/ á byłby pothym zelżon.

werset: 15 Cześć y

42: chwałá w mowie śmyflnego: ále ięzyk nierośtropne⁸⁰

43: ieřt wywrocenie iego.

werset: 16 Strzeřż

44: śie byś niebył názwan záuřńnikiem w ży=

45: woćie twoim: á w ięzyku twym byś niebył

46: podchwycon/ á byłby pohánbion.

werset: 17 Abo=

47: wiem nád złodzieiem záváždy ieřt fromotá

48: y pokuthá/ á nád dwuięzycznym przekłęt=

49: řtwo co gorřfe: á záuřńnikowi nienawićć/

50: y nieprzyiaźń/ y fromotá.

werset: 18 Cżyn śpráwie=

51: dliwość máłemu y wielkiemu zá rowno.

kolumna: b

rozdział: 6

- 1: O wiernym y obłudnym przyiacielu/ o podniefie=
2: niu w myflách/ o duffy zlofliwey/ o mowie łagodney/
3: o mądrości y náuce.

werset: 1

- 4: **N**Ie bądź bliźniemu miásto przy=
5: iacielá nieprzyiacielem: ábo=
6: wiem wrąganie y pohánbie=
7: nie będzie dziedziczył zły czło=
8: wiek/ á káždy grześnik zazdrościwy y dwo
9: iákiego ięzyká.

werset: 2 Nie wywyżsfay fie w myfli

- 10: duffe twoiey iáko Byk:(*marg*) **Roma: 12. Philip: 2.** (-) by lepak niebyłá wy
11: trącona moc twoiá prze głupóść/

werset: 3 á liście

- 12: twe požárlo by/ y owoc twoy zágubiło/ y
13: zoštałby iáko drzewo łuche ná puśczy:

werset: 4 A=

- 14: bowiem duślá zlofliwa/ zátłaci człowieká
15: ktory iá ma/ y dawa go w rozrádowanie
16: nieprzyiacielom/ y przywiedzie go w los
17: niewiernych.(*marg*) **Eccleci: 20.** (-)

werset: 5 Słowo słodkie rozmnaża przyiaciele/ á

- 18: vbłaga nieprzyiaciele: á ięzyk łáfkáwy w do
19: brym człowiecze obfithuie.

werset: 6 Miei fpokoy=

- 20: nych wiele/ ále ktoć by rádził mией iednego
21: w tyfiácu.

werset: 7 Mafzli mieć przyiacielá/ w po=

- 22: kufách go mией/ á niełatwie mu fie zwié=

23: rzay sam siebie:(*marg*) **Deute:** 13. *et* 33. **Mtch:** 7. **Math:** 10. (-)

werset: 8] bo iest ieden przyjaciel do

24: czafu swego/ a ten niebedzie trwal w dzien

25: wciŃku:

werset: 9] Iest tez przyjaciel ktory sie odmienia

26: w nieprzyaciela: iest tez drugi przyjaciel/

27: ktory nienawisc y swar/ y hanbe obiw.

werset: 10]

28: Iest tez lepak przyjaciel towarzyz stholu/

29: a niezetrwa w dzien potrzeby.(*marg*) **Eccleci:** 37. (-)

werset: 11] Przyjaciel

30: iefli zetrwa stobą stale/ bedzie tobie iako=

31: by rowiennik/ a w domowych rzeczach

32: twych wzyni wiernie:

werset: 12] Iefly sie vniży przed

33: thobą/ a przed obliczem twym bedzie sie

34: krył/ iednomylną bedziefz miał przyiaśń

35: dobrą.

werset: 13] Od nieprzyacieli thwych oddal

36: sie/ a od przyacieli thwych ostrzegay sie.

werset: 14]

37: Przyjaciel wierny iesth wielka obrona: a

38: kto go naydzie/ naydzie skarb.

werset: 15] Przyacie=

39: lowi **wiernemu** [!] zadna rzecz niemoze byc

40: przyrownana/ y nie iest slufna waga zlo=

41: thá y srebra przeciw dobroci wiary iego.

werset: 16]

42: Przyjaciel wierny iest lekarstwo zywota y

43: nieśmiertelności/ á kthorzy fie boią Pána

44: Bogá/ naydą go.

werset: 17 Ten ktory fie boi Bogá/

45: rownie będzie miał przyacieltwo dobre:

46: ábowiem według iego/ będzie przyaciel

47: iego.

werset: 18 Synu od młodości twej bierz naukę/ á aż

48: do śędziwości najdziesz mądrość.

werset: 19 Iáko ten

49: ktory orze/ y ten co fieie/ przyłtęp do niey/

50: á czekay dobrych owocow iey:

werset: 20 ábowiem w

51: śprawie iey mało poprącuiefz/ á rychło bę=

52: dziełz pożywał z vrodzáiow iey.(*marg*) **Eccleci: 51.** (-)

werset: 21 O iáko

53: przykra ieft bárzo mądrość ludziom nieu=

54: czonym/ á niewytrwa w niey głupi.

werset: 22 Iáko

KKk ij

kámieniá

strona: KKk2v

Iefus Syrach

kolumna: a

1: kamienia moc doświadczenie będzie wnich:

2: á nieomiefzkáią zárzućić iey.

strona: KKk4

Ecclefiáfticus rzezzone.

kolumna: b

rozdzial: 12

werset: 12

1: Nie stáwiay go wedle siebie/

2: áni go fádzy ná práwicy twoiey: áby fnać

KKk iiij

obroćiwłzy

strona: KKk4v

Iefus Syrách.

kolumna: a

1: obroćiwłzy sie nie stánał ná twym mieył=

2: cu/ á náwroćiwłzy sie ná **mieyłće** [!] twoie/

3: ślukałby potym y stolicy twey: á ná ofiatek

4: poznałby słowa moie: á byłby pobudzon z

5: słow moich.

werset: 13 Y kto sie zlutuie nád zákli=

6: náczem ktorego wąż wiadł/ y nád wżyfłki

7: mi ktorzy sie przybliżaią ku gádzinam o=

8: krutnym? thák y nád tym ktory towarzyłzy

9: z mężem złym: á vwichłal sie w grzechach

10: iego. (*marg*) **Ierem**: 41. (–)

werset: 14 Iedną godzinę będzie z tobą trwał/

11: ále iefli sie pochyniełz nie podnie sie cię.

werset: 15 W

12: vsćiech swoich ofladza nieprzyaciel/ á w

13: **fercu** [!] swoim godzi iákoby cię przewroćił w

14: doł:

werset: 16 Oczymá śwemi płácie nieprzyaciel: á

15: iefli tráfi ná czás/ nie będzie náfycon krwie

werset: 17

16: A iefli przypadną ná cię złe rzeczy/ nay=

17: dziełz go tám pierwłzego/

werset: 18 y iákoby poma=

18: gáiący będzie kopał doły pod nogámi tve

19: mi.

werset: 19] Głowá śwá będzie chwiał/ á ręká bę=

20: dzie pląfał/ á wiele sfemrząc przemieni

21: twarz śwá.

rozdział: 13]

Cáp. xiiij.

22: Skłády á towarzyfwa niebeśpiczne są z pyślnemi/

23: z bogátemi y możnemi: Miłuy Bogá y blizniego/

24: nie przyftoi bogatemu z vbogim/ tego miną onego

25: ważą.

werset: 1]

26: **K** To fie dotknie fmoły/ zmáże fie

27: od niey: á kto opcuie s pyźnym

28: oblecze fie w pyche. (*marg*) **Deute: 7.** (-)

werset: 2] Brzemie ná

29: fie kładzie/ ktory z pocźliwśfym

30: nád fie towarzyfzy. A bogátfzemu nád fie

31: nie bądź thowarzyfzem.

werset: 3] Iákie towarzyft=

32: wo ma koćiel z **gárnćem** [!] gliniánym? ábo=

33: wiem kiedi fie wśpolek vderzą/ tęń fie ftłu=

34: cze.

werset: 4] Bogáty nie flufnie vczynił/ a będzie

35: fie gniewał: á vbogi obráżony będzie mil=

36: czał.

werset: 5] Iefli mu będziefz dawał/ przytuli cie

37: ku fobie: á iefli nie będziefz miał/ opuści cie.

werset: 6

38: Ieſli co maſz ſtrawi ſtobą/ á wyniſzczy cie/

39: á nie będzie lutował ciebie.

werset: 7 Ieſli mu bę=

40: dzieſz potrzebien podeydzie cie/ á wſmiechá

41: iąc ſie dodać nádzieie powiedáiącći wſzyſt

42: ko dobre/ y rzeczyć: Co potrzebá tobie?

werset: 8 y po

43: háńbi cie w potráwach ſwych/ áleż cię wy=

44: niſzczy dwa álbo trzy kroć/ á ná oſtátek ná

45: ſmieie ſie z ciebie/ pothym widząc opuſći

46: cie/ y głową ſwą będzie chwiał ná cię.

werset: 9 V=

47: korz ſie Pánu Bogu/ á oczekaway rąk ie=

48: go:

werset: 10 Oſtrzegay ſie/ áby zwiedziony w ſfaleń

49: ſtwie nie byłby poniżon.

werset: 11 Nie vniżay ſie

50: w mądroſći thwey/ áby ſnać poniżon w

51: głupſtwo byłby zwiedzion.

werset: 12 Przyzwány od [morznieyſze](#)^{go} odeydzi: á

52: potym záifte więcey cie będzie wzywác:

werset: 13

53: Nie bądź wſzetecznym ábyś nie był odpę=

54: dzon: á nie bądź dáleko od niego/ ábyś nie

55: przyſzedł w zápamiętanie iego:

werset: 14 Nie mow

kolumna: b

1: z nim zárownno/ áni wierz wielomownoſći

2: iego: ábowiem w wielomowności będzie

3: cię kuśił/ á wímiechájący fie/ będzie cię py=

4: tał o táiemnicach twoich:

werset: 15 Okrutny vmyśl

5: iego: będzie záchowywał flowá twoie/ á

6: nie przepuści tobie od złości/ y więzienia.

werset: 16

7: Strzeż fie/ á miej pilną bączność fluchem

8: twoim: bo chodźiz podwroceniem twoim.

werset: 17 Słuchájąc flow onych iáko wefnie pátrż/

9: á będzieiz czuł.

werset: 18

10: Ze wśfyłkiego żywotá twego miłuy Bo

11: gá/ á wzyway go w zdrowiu twoim.

werset: 19 Ká=

12: zde źwierzę miłue łobie podobne/ thák y

13: káždy człówiek blizniego fwe^g.

werset: 20 Káźde ciá=

14: ło ku podobnemu łobie będzie przyłączono

15: á wśelki człówiek z rownym łobie łtowá=

16: rzyłfy fie.

werset: 21 Iefli kiedy Wilk fie z owcą zgo=

17: dzi/ thedy grześnik z łpráwiedliwym.(*marg*) 2.**Cor**: 6. (-)

werset: 22 Co

18: zá łpólecźność człówiekowi łwíethemu ze

19: płem? ábo kthora cześć dobra bogátemu z

20: vbogim:

werset: 23 Obłow łwi iefthci Ofieł leśny ná

21: pułczy/ ták y páłtwiká bogaczów fá vbo=

22: dzy.

werset: 24] A iáko pyśńnemu pokorá iest brzytkość

23: ták y **bogátemn** [!] vbogi iesth przekłétstwo.

werset: 25]

24: Bogáty zburzony pomoc miewa od przy=

25: iaćioł swoich: á vbogi gdy vpádnie/ będzie

26: wygnan y od znáiomych.

werset: 26] Bogáthego gdy

27: podeyda/ wiele ma nágradzićielow szkody:

28: gdy pyśńnie co rzekł/ wśpráwiedliwiáli go.

werset: 27]

29: Vbogiego ofśukano á podeśzto/ ielścze go

30: fukáią: rzekł co mądrze/ á niedano themu

31: mieścá.

werset: 28] Bogacz mowił: á wśfytycy milćzeli/

32: á słowo iego wyniofá aż do oblokow:

werset: 29] vbo=

33: gi rzekł teź co/ álic mowiá/ Coź tho zacź/

34: á ielśli w czym dotknie/ wywrocá go.

werset: 30] Do=

35: brać iest máiętność/ temu kto niema grze

36: chu w śumnieniu: á nagorśśe iest vbośtwo/

37: w wśćiech złośliwego:

werset: 31] Serce człowiecze/

38: odmienia oblicza iego/ ták w dobrym/ iá

39: ko we złym.

werset: 32] Ślad fercá dobrego/ y oblicza

40: dobrego trudno naydzieśz/ á z **śpracá** [!] .

Cap. 14.

41: O tych ktorzy nie obrażaią słowem nikogo/ o łakom

42: łtwie/ o pámiećaniu ná śmierć/ o błogosławieńśtwie

43: tego człowieká ktory trwa w mądrości.

werset: 1

44: **B**łogosławiony ieft mąż ktory fie

45: nie podknał w słowie vft swo=

46: ich/ á nie ieft śćkan ábo fráło=

47: wan śmutkiem grzechu.(*margin*) **Ecclesi:** 19. et 25. **Iacobi.** 3. (-)

werset: 2

48: Śliwy ieft kthory niemiał ná vmyłlie śwym

49: śmutku/ á nie odpadł od nádzieie swoiey.

werset: 3

50: Mężowi łakomemu á śkąpemu bez vżyt

51: ku iefth máiętność/ á człowiekowi zawi=

52: śnemu kczemu ieft złoto?(*margin*) **Ierem:** 17.

: **Luce.** 12. (-)

werset: 4

53: z vmyłlu śwego nieśpráwiedliwie/ inślym

54: zbiera: á w iego dobrym będzie inśly zbyt=

55: ku vżywał.

werset: 5

inśfemu

strona: KKk5

Ecclesiafticus rzezone.

kolumna: a

1: inśfemu będzie dobry? a nie będzie miał

2: vćiechy w bogáctwie swoim.

strona: LLI

Ecclesiaſticus rzezzone.

kolumna: a

rozdział: 20

werset: 20

- 1: Vpad fałſywego ięzyká/ iákoby then/
2: ktory ná páwimenćie páda/ thák vpadki
3: złych přetko przydą.

werset: 21

- 4: Człowiek nie wdzięczny/ ieſt iákoby bay
5: ká miárna/ á w vſćiech nie wyćwiczonych
6: vſtáwiczna będzie.

werset: 22 Z ułth ſſalonego nie

- 7: będzie przyemna **przypowieść** [!] : ábowiem
8: nie powiedá iey czáfu ſwego.

werset: 23 Ieſt ktory

- 9: **niemoże** [!] dla niedoſtháthku grzeſſyć: á w
10: ſwym vpokoieniu będzie ſie frálował.

werset: 24 Ieſt

- 11: ten ktory ſtráći duſſę ſwą dla háńby/ á od
12: nieopátrzney perſony ſtráći ią: á w przy=
13: mowániu ofoby zátráći ſie.

werset: 25 Ieſt ten ktory

- 14: dla fromoty obiecuie przyacielowi/ á po=
15: tym vczyni go ſobie nieprzyaciélem dar=
16: mo.

werset: 26 Zelżywość bárzo zła w człowiecze

- 17: ieſt kłámſtwo/ á w vſćiech nie wyćwico=
18: nych vſtáwicznie będzie.(*marg*) **Ecclci: 25.** (–)

werset: 27

19: Lepšy ieft złodziey niżli vřtáviczny kłám

20: cá: á wřfákže obá odziedziczá zátřácenie.

werset: 28

21: Obyczáie ludži kłamliwych řá bezecne á

22: pohánbienie ich/ znimi bez przefthánku.

werset: 29

23: Mądry w řlowiech řam siebie okaże/ á czło

24: wiek rořtropny řpodoba řie wielmoźnym(*marg*) **Gene: 41. Dani: 2. Proue: 12. (-)**

werset: 30

25: Kto řpráwuie źiemię řwoię/ wyniefie wy=

26: řoko brog zboża: á kthory czyni řprawiedli=

27: wořć/ on będzie powyřřřon: á ktery řie po

28: doba wielmoźnym/ wydzie niepráwořci.

werset: 31

29: Vpominki y dáry/ zářlepiáią oczy řędziam:

30: á iáko by niemy w vřćiech odkłáda karánia

31: ich.(*marg*) **Exodi: 23. Deute: 17. Ecclci: 41. (-)**

werset: 32 Mądroř zátáiana á řkarb niewido

32: my/ y co řá [!] poźytek w obu?

werset: 33 Lepšy to czło

33: wiek ktery thái řřalenřtwo řwe/ niżli then

34: ktery kryie mądrořć řwoię.

rozdzial: 21

Cap. 21.

35: O grzechach/ iáko řie ich mamy řtrzec/ o řmiálořci

36: ięzyká odřzczepieńcá/ o dokonánium grzeřřnych/ o řřa=

37: lonym y mądrym.

werset: 1

38: **S**ynu zgrzeszyłeśli nie powtarzay

39: drugi raz: ále y zá pierwłze próś

40: ábyć były odpułłczone.

werset: 2 | Iako od

41: węźá ták vćiekay od grzechu/ á

42: iefli przytápifz knim/ przyjmá ćie.(*marg*) **Ecclci: 5. 7 et: 12. Pfal: 40. Luce: 15. (-)**

werset: 3 | Zęby

43: Lwie fą zęby grzechow/ ktoremi zábijáią

44: dułze ludzkie:

werset: 4 | Iáko miecz oboiętny wśfelki

45: grzech/ á iego ránie nie máłz vzdrowienia.

werset: 5 |

46: Laiánie y krzywdy zniłczáią maiętność/

47: á dom ktory bárzo obfity iefł/ będzie zni=

48: łzczon pychą: á iftotá pyłznego/ będzie wyko

49: rzenioná. (*marg*) **Exodi. 3. et 22. (-)**

werset: 6 | Proźbá z vřth vbogiego/ áż do

50: vřzu Bożych przydzie/ á Sąđ nagle przy=

51: dzie iemu.

werset: 7 | Ktho nienawidzi karánia/

52: znák iefł grzełnego: á kto łie boi Bogá o=

53: broći łie ku łercu łwemu.

werset: 8 | Znáczny zdaleká

54: kthory mocen śmialośćią ięzika/ á mądry

kolumna: b

1: vmi łie wywinąć od niego.

werset: 9 | Kto buduie

2: dom łwoy nakładem cudzym/ iefł iáko ten

3: ktory zbiera kámienie łwoie źimie.

werset: 10 Iá=

4: ko zgrzebi zwinione ták iest zgromádzenie

5: grzeffących: á koniec ich iesth płomień o=

6: gniŕty. (*marg*) **Ecclci: 16.** (-)

werset: 11

7: Drogá grzeffących iest vburkowána ká

8: mieniem/ á ná końcu ich piekło/ ciemno=

9: ści/ y męki.

werset: 12 Ktho ftrzeże fprawiedliwo=

10: ści/ zâtrzyma ŕmysł iey.

werset: 13 Doŕkonáłość bo

11: iáźni boŕkiey/ iest mądrość y rozum.

werset: 14 Nie=

12: będzie náucon ktory nie iest mądry wdo=

13: brym:

werset: 15 Ale iest ŕŕaleńŕtwo ktore obfituie we

14: złości: á niemáŕz ŕmysłu (dobrego)

15: gdzie iest gorzkość.

werset: 16 Vmieiętność mądre=

16: go/ iáko powodź zbierze á záleie/ á rádá

17: iego iáko ŕtudnicá żywotá trwa.

werset: 17 Serce

18: ŕŕalonego iest iáko gárniec ŕtlucony/ á za=

19: dney mądrości niezâtrzyma wŕobie. (*marg*) **Ecclci: 33.** (-)

werset: 18 Słó

20: wo mądre kthory kolwiek vsłyŕfy vmieię=

21: tny/ będzie go chwalił/ á przyimie go kŕo=

22: bie: vsłyŕfał ie wŕzeteczny á niepodobáło

23: mu ŕie/ y zârzući ie zá ŕię.

werset: 19 Powieść śfalo

24: nego iest iákoby brzemię ná drodze: ále w=

25: vściech mądręgo będzie należioná wdzię=

26: czność.

werset: 20 Vítá mądręgo człowieká bywáią śfuká=

27: ne w kościele (w zborze ludzi) á słowá ie

28: go będą rozmyślác ná fercach swoich.

werset: 21 Iá

29: ko dom wygrániczony ták iesth śfalonemu

30: mądrość/ á náuká niesmyślnęgo śą niewy=

31: mownę słowá.

werset: 22 Pętá ná nogach iestći głu=

32: piemu náuká/ á iákoby okowy rąk ná ręce

33: ięgo práwey.

werset: 23 Szalony wśmiechu podno

34: śi głos swoy/ ále mąż mądry záledwie fie

35: potáiemnie będzie śmiał.(*marg*) **Ecclci: 19.** (-)

werset: 24

36: Ozdobá złota opátrznemu iest náuká/

37: á iákoby zaponá ná rámieniu ięgo prá=

38: wym.

werset: 25 Nogá śfalonego człowieká prętká

39: iest iść wdom bliźnięgo: ále człowiek vmie

40: iętny/ będzie pohánbion od ofoby mocne=

41: go.

werset: 26 Szalony oknem będzie náglądał w

42: dom/ ále mąż náucony przed domem fthá=

43: nie.

werset: 27 Szaleństwo iest człowiecze násłuchá

44: wác przeze drzwi: á rołtropny będzie obcią

45: żon fromotą.

werset: 28 | Wítá nie opátrźnych [!] głupie

46: rzecy będą powiádác: ále flowá opátrźnych

47: gwichtem będą wázone.

werset: 29 | Wuściech ludzi

48: Ífalonych ferce íest ich: ále w ferce mądrych

49: vítá fą ich.

werset: 30 | Gdy złośliwy przeklina dyia=

50: błá/ przeklina łam duffę swoię.

werset: 31 | Zaufńnik

51: zmáże duffę śwą/ á we wfyfłtkich rzeczach

52: będzie nienawidzian: á ktory łnim będzie

53: przebywał będzie wnienawiści. (marg) **Leuiti: 19. Ecclci: 28.** (-)Milczą

54: cy á rozumny będzie czćion.

LL1

O leniwym

strona: LL3v

Iefus Syrach

kolumna: a

rozdział: 27

werset: 5

1: Iáko w dziurkach v rzefłotha zofłhawa

2: proch: ták niedofłátek człowieczy w myłli

3: iego. (marg) **Proue: 27. 1Petri: 1.** (-)

werset: 6 | Garncow v gárnczarzá doświadcza

4: piec/ thák y ludzie łpráwiedliwe pokufy

5: vćíku. (marg) **Math: 7.** (-)

werset: 7

6: Iáko pracą wokopániu drzewá vkázuie

7: owoc iego/ thák słowo okázuie myśl ferćá

8: człowieczego.

werset: 8] Przed mową nie chwał

9: mężá: abowiem toć iest doświádczenie lu=

10: dzi.

werset: 9] Iesli będziesz náfládował spráwiedli=

11: wości/ doftániesz iey: á obłecesz iá iákoby szá

12: tę **długa** [!] poćciwą/ á będziesz mieśłkał z nią

13: á będzie cie bronilá ná wieki/ á w dzień vz=

14: nánia naydziesz vmocnienie.

werset: 10] Pthacy ku

15: łobie podobnym zlatáią sie/ a prawdá wro

16: ci sie do tych ktorzy iá czynią.

werset: 11] Lew załadz

17: ki czyni zázwdy łowu: ták grzechy tym kto

18: rzy czynią złość.

werset: 12]

19: Człowiek święty w mądrości trwa iáko

20: słońce: ále głupi iáko mieśiac mieni sie:

werset: 13]

21: Miedzy niemądremi záchoway słowo czá

22: íu śwemu: á miedzy tymi ktorzy rozmyśláią

23: (zakon Boży) bądź vřtáwicznym.

werset: 14] Powieść

24: grześłacych iest nienawisna/ á śmiech ich

25: w wyřtěpiech grzechu.(*marg*) **Roma: 12. Colof: 4. (-)**

werset: 15] Kto mowiac wie=

26: le przyśięga/ czyni że włofy wřtáią ná głó=

27: wie: á nieuczliwość iego/ czyni zátkanie v

28: Ífu.(*marg*) **Ecclci**: 23. (-)

werset: 16 | Krwie rozlanie iefth w Íwaru pyff=

29: nych/ á zlorzeczeńfthwo ich iefth ciężffkie ku

30: słuchániu.(*marg*) **Ecclci**: 19. et: 22. (-)

werset: 17 |

31: Kto obiáwia táiemnice przyiaćielffkie/

32: wiárę tráći/ á nienaydzie przyiaćielá ku

33: Íwey myfli.

werset: 18 | Miłuy bliźniego Íwego/ á złącz

34: Íie z nim wiárą:

werset: 19 | á iefli obiáwifz táiemnice

35: iego/ nie doftániefz go potym.

werset: 20 | Abowiem

36: iáko człówek ktory tráći przyiacielá Íwe=

37: go: ták y ktory tráći przyiaźń bliźniego Íwe=

38: go.

werset: 21 | A iáko ten ktory vpułfcza pthaká z ręki

39: Íwey/ ták y ty ktorys opuścił bliźniego Íwe

40: go á nie vchwycifz go zás:

werset: 22 | nie śćigay go/ á=

41: bowiem iefth dáleko od ćiebie: bowiem v=

42: ćieka iáko Íarnká z Íidłá/ ábowiem zránio

43: ná iefth duffá iego:

werset: 23 | iuz go więcej nie będziefz

44: mogł zwięzác: ále y zlorzeczeńftwá bywa

45: vÍkromienie á poiednánie.

werset: 24 | A obiáwić tá

46: iemnice przyiaćielá/ iefth rofpácž duffe nie=

47: Íćześliwey.(*marg*) **Proue**: 10. (-)

werset: 25

48: Ktory pomruga okiem/ łtroi złości/ á

49: żadny go nie odrzuci:

werset: 26] Przed oblicznością

50: oczu twoich osłodzi vřtá řwoie/ á mowie

51: twoiey będzie łie dziwił: ále ná koniec prze

52: wroci vřtá řwoie/ á w słowiech twoich da

53: pogorřfienie.

werset: 27] Wielem słyřfał/ á nieprzyro

54: wnałem kniemu/ á Pan nienawidzi ie^g.

werset: 28

55: Ten ktory wzgorę rzuca kámieñ/ ná gło

56: wę iego pądnie: á ráná chytra chytre^g czło=

57: wieká rozetnie ránę.

werset: 29] A ktho íamę kopa wpądnie w

58: nię/ á kto zákłada kámieñ bliźnie

59: mu řwemu/ obraži łie řam ná nim: á kto ná

60: inřřego řidło řtáwia/ řam w nim zginie.(*margin*) **Heft: 7. Přal: 7. Proue: 26. Eccles: 10.**

(-)

kolumna: b

werset: 30

1: Ten ktory czyni nagorřfą rádę/ ná řámego

2: łie obáli: á nie pozna řkąd nañ przyřřflo.

werset: 31

3: Náigranie y pořmiewiřko pyřřnych/ y po=

4: mřtá íáko Lew zářadzi łie nañ ná zdrádzie

werset: 32

5: řidłem záginą ktorzy łie ráduią z vpádu

6: řpráwiedliwych/ á boleř zniřřczy ie pier=

7: wey niżli vmrą.

werset: 33 Gniew y pierzchliwość o=

8: boie fą przekłete/ á mąż grzełfny będzie ie

9: w łobie miał.

rozdział: 28

Cap: 28.

10: O nie żądaniu pomłty: o odpulfczeniu krzywdy/ o

11: niedołatkach/ y nieprzełpiecznościach ięzyká/ o trze

12: ćim ięzyku/ wffy dla ięzyká złego zágrodzić/ á ná wftá

13: wędzidło włóżyć.

werset: 1

14: **T**En ktory fie chce młścić/ od Pá=

15: ná Bogá náydzie pomłthę: á

16: grzechi ie^{go} chowáiąc záchowa.(*marg*) **Deute: 32. Roma: 12. Math: 5. 6: et 18. (-)**

werset: 2

17: Odpuć bliźniemu fwemu ktory

18: ćię łłkodzi: á tedy gdy fię będziełz modlił zá

19: grzechy/ będąć odpulfzczone.

werset: 3 Człowiek ná

20: człowieká trzyma w łobie gniew: á iákołz

21: od Bogá łłuka łmiłowánia?

werset: 4 Nád człowie

22: kiem podobnym łobie nie ma miłofierdzia

23: á zá grzechy łwoie prółi?

werset: 5 Sam będąć ćiá=

24: ło/ gniew trzyma/ á łmiłowánia prółi od

25: Bogá. Y ktołz fie będzie modlił zá grze=

26: chy tákowego?

werset: 6 | Pamięthay ná ofstáteczne

27: rzeczy á przeftań nieprzyiáźni:

werset: 7 | ábowiem

28: zeście y śmierć wifzą nád tobą w przyka=

29: zaniu iego.

werset: 8 |

30: Pomni na boiaźń Bożą á nie gnieway

31: fie ná blizniego.

werset: 9 | Pomni ná teftáment Na

32: wyżífego/ á nieważ łobie nie bacźności bli

33: zniego.

werset: 10 | Wściągni fie od zwády/ á vmniey

34: ífyz grzechow:

werset: 11 | ábowiem człowiek gniewli

35: wy pobudza zwadę/ á mąż grzeffny zámie

36: íła przyiáćiele/ y miedzy łpokoyne wrzuci

37: **nieprziayźń** [!] *.(marg)* **Ecclci: 8. Proue: 26. (-)**

werset: 12 | Abowiem według drew ták o

38: gień gora: á według mocy człowieczey/

39: ták gniewliwość będzie ie⁸⁰/ á według má

40: iętności łwey powyżífy gniew łwoy.

werset: 13 | Spor

41: ká prętka/ rozżarza ogień/ á zwádá nágła

42: wylewa krew: á ięzyk poświadcziájący przy

43: wodzi łmierć.

werset: 14 | Iełli podedmiesz iáko ogień

44: rozżarzy fie/ á iełli pluniesz nań będzie zgá=

45: ífon: á oboie z wft pochodzą.

werset: 15 |

46: Zaufznik y dwuięzczyzny ieft przekłęty: á=

47: bowiem wiele ich zwádzi máiących po=

48: koy.(*marg*) **Ecclci: 21.** (-)

werset: 16 Ięzyk trzeći wiele ich zruffył y roze=

49: gnał ie z narodu do narodu:

werset: 17 miáftá mu=

50: rowáne bogaczow pokáził/ á domy wielmo

51: żnych rofkopał:

werset: 18 śiły ludzi podciął/ á lud mo

52: cny rozerwał.

werset: 19 Ięzyk trzeći/ niewiálfthy

53: męłkie wyrzucił/ á zbáwił ie ich prác:

werset: 20 Kto

54: pátrza nań nie będzie miał **odpóczywienia** [!]

55: áni będzie miał przyaciéłá w kthorymby

56: odpoczywał.

werset: 21 Plagá álbo raz od biczá/

czyni

strona: LLI4

Ecclesiafticus rzezone.

kolumna: a

1: czyni śiność/ ale raz od ięzyká/ łamie koś=

2: cí.

werset: 22 Wiele ich vpádło od mieczá: á wśłákze

3: nie thák wiele iáko ich poginęło dla ięzyká

4: łwego.

strona: LLI6

Ecclesiafticus rzezone.

kolumna: a

rozdział: 34

werset: 12

1: Wielem rzeczy widział wypowiedá

2: iác/ y rozmaitych zwyczáiow flow.

werset: 13 Kilko

3: kroć áż do **fmieci** [!] w niebezpieczeństwie

4: był dla nich/ á iestem wybáwion z łáki Bo

5: żey.

werset: 14

6: Duch boiących sie Bogá bywa sfukan/

7: á przed oblicznością iego będzie błogoflá=

8: wion:

werset: 15 abowiem ich nádzieiá iest w zbáwi=

9: ćielu ich/ a oczy Boże pátrzáią ná miłofni

10: ki fwe.

werset: 16 Ktho sie boi Bogá/ przed niczym

11: sie nie będzie stráchał áni lękał: ábowiem

12: on iest nádzieią iego.

werset: 17 Boiącego sie Bogá

13: błogofláwioná iest duffá iego.

werset: 18 A ná kogoż

14: pátrza? á kto iest moc iego?

werset: 19 Oczy Pána

15: Bogá pátrzáią ná thego ktory sie go boi/

16: obrońcá mocy/ vtwierdzenie cnoty/ zafló=

17: ná od gorącości y záczenie południá/

werset: 20 v=

18: proślenie obráżenia/ y spomoc vpádku/

19: podwyżsfiájąc duffę/ y oświecájąc oczy/ dá=

20: iący zdrowie/ y żywot/ y błogofławieństwo.(*marg*) **Prouer: 21.** (-)

werset: 21

21: Tego ktory offiáruie ze źle nábytego/ o=

22: fiárá ielth zmázána: á nie fą dobrze miłe

23: Bogu náigrávánía niespráviedliwych.

werset: 22

24: Pan sam ielst thym co sie ítrzymawáią ná

25: drodze prawdy y ípráviedliwofci.

werset: 23]Dá=

26: row od ludzi nie práwych/nie pochwała

27: nawyźsłfy/ áni pátrza ná ofiáry złofliwych:

28: áni dla wielkofci ofiar ich zlutuie sie nád

29: grzechy ich.(*marg*) **Proue: 15.** (-)

werset: 24]Kto offiáruie offiárę z má=

30: iętnofci ludzi vbogich/ ielst iako ten co zá=

31: bija fyná przed oblicznofcią iego oycá.

werset: 25]Ch=

32: leb niedofstátecznych / ielst żywot vbogiego/

33: kto go ofsúkawa/ ielst człowiek krwie.

werset: 26]Kto

34: bierze chleb człowiekowi ktory go przez

35: pot nábywa: ielst iáko ten ktory zábijá bliź=

36: niego íwego.(*marg*) **Deute: 24. Eccleci: 7.** (-)

werset: 27]Kto wylewa krew: á ktho

37: czyni zdrádę robotnikowi/ brácia íobie fą.

werset: 28

38: Ieden buduiąc á drugi kázác: co im zá po=

39: żytek ítego iedno praca?

werset: 29]Ieden sie modląc

40: á drugi przeklinájąc: ktoregoż głos wyflu

41: cha Bog?

werset: 30 Kto fie omyie po dotknienu *vmárle*^{g0}/

42: á powtore fie go záfie dotknie: co

43: ma zá vzytek vmywánia? (*marg*) **Nume: 19. 1.Petri. 2. (-)**

werset: 31 thák y człowiek

44: ktory pości w grzechach fwoich/ á záfie w

45: nie wpadájąc/ co zá pożytek bierze vpoka=

46: rzájąc fie? modlitwy iego kto wyflucha?

rozdział: 35

Cáp: 35.

47: Iż dobrze czynić/ ieft modlitwá y offiárá/ o wefo

48: łości w offiárowánium/ o modlitwie šíroty/ wdowy/

49: y pokornego.

werset: 1

50: **K** To záchowywa zakon/ rozmna

51: za modlitwę. (*marg*) **Ierem: 7. (-)**

werset: 2 Ofiárá zbáwien

52: na ieft/ Ítrzedz przykazánia Bo=

53: zego/ á odstępowác od wfelkiew

54: złości:

werset: 3 á zmiłowánie ofiárowác offiárámi

55: zá nie spráwiedliwości/ á modlithwá zá

56: grzechy/ ieft odstępic od niespráwiedliwo=

kolumna: b

1: ści. (*marg*) **Philip: 4. (-)**

werset: 4 Oddawa łálkę kto ofiáruie zemlę/ á kto

2: czyni miłofierdzie offiáruię ofiárę.

werset: 5] Podo=

3: ba sie Pánu Bogu odstępic od złości á pro

4: żbá zá grzechy iest odstępic od nieśpráwie=

5: dliwości.(*marg*) **Exodi. 34.** (-)

werset: 6] Nie vkażesz sie przed obliczno=

6: ściá Bożą prózny:

werset: 7] ábowiem the wślyftkie

7: rzeczy dla przykazania Bożego bywáią.(*marg*) **Gene: 4.** (-)

werset: 8]

8: Offiárá śpráwiedliwego tłufty czyni Oł=

9: tarz/ á wonność flodkości przed obliczno=

10: ściá iest Nawyśzłśego.

werset: 9] Offiárá śpráwie=

11: dliwego przyiemna iest/ á pámiąthki iego

12: nie zápomni Pan.

werset: 10]

13: Dobrá myślá vczyni chwałę Bogu: á nie

14: vmnieyśłay pierwaznek ręku twoich.

werset: 11] W

15: káżdym datku ochotną vkáz twarz twoię. (*marg*) **2.Cor: 9.** (-)

16: á z rádością poświęcay dzieięćiny twoie.

werset: 12]

17: Daway Nawyśzłśemu według dátku ie^{g0}/

18: á w oku dobrym **vczyń [!]** wynaláskę rąk two=

19: ich:

werset: 13] ábowiem Pan Bog iest ktory odpła=

20: ca/ á fiedm kroć tyle od pláci tobie.(*marg*) **Thobie. 4.** (-)

werset: 14] Nie

21: ofiáruy dárow złych boć ich nie przymie/

werset: 15

22: á nie pátrz ná ofiárę nie íspráwiedliwą: boć

23: Pan íeŝt Sędzią/ á nie máŝz v niego chwa

24: ły perfony.(*marg*) **Deute: 10.** (-)

werset: 16

25: Nie przymie Pan ofoby przećiwko v

26: bogiemu/ á prozbę obráżonego wyflucha.(*marg*) **Exodi. 3. Iudit. 4.** (-)

werset: 17

27: Nie wzgárdzi prózby ŝieroty/ áni wdow:

28: ieŝliby wylewáá mowę z płáczem.

werset: 18

29: łzy wdowy ná iágody nie płyną/ á wołanie

30: íey ná tego ktory íe wywodzi?

werset: 19

31: iágody wftępuią aż do niebá/ á Pan Bog

32: wyflucháiący (nie) będzie íe w nich ko=

33: chał.

werset: 20

34: będzie przyięt: á próŝbá íego aż do obłó=

35: kow przybliży íe. (*marg*) **Trenor: 3. Actum. 10.** (-)

werset: 21

36: Modlitwá korzącego íe/ obłoki prze=

37: niknie: á dokąd íe nieprzybliży/ nie po=

38: ćieŝfy íe: á nieodftąpi/ áleż nawyŝlŝy weyż

39: rzy.

werset: 22

40: dził íspráwiedliwe/ á vczyni ŝąd: á Namó=

41: cnieyŝfy niebędzie nád nimi miał ćierpli=

42: woŝci/ áleż zetrze grzbiet ich:

werset: 23 á pogánom

43: odda pomftę/ álefzby wyniffczył zupełność

44: hárdych: á moc złośliwych pomłócił:

werset: 24 ažby

45: oddał ludziem według vczynkow ich/ y we

46: dług ípraw Iádámowych/ y według ímiá=

47: łóści iego/

werset: 25 ažby íądził íąd ludu íwego/ y

48: poćieffy ípráwiedliwe miłofierdziem fwo=

49: ím.

werset: 26 Sliczne íeft miłofierdzie Boże/ czá=

50: íu zámucenia: íáko obłok dżdżowy czáfu

51: íuchości.

strona: MMm2v

Iefus Syrach

kolumna: a

rozdział: 41

werset: 11

1: Biádá wam mężowie

2: bezbożni/ ktorzyście opuścili zakon Bogá

3: nawyízzíego.

werset: 12 A íefli íie národzićie/ w prze

4: klétftwie íie národzićie: á íefli zemrzećie/

5: w przeklétftwie będzie dział wáfz.

werset: 13 Wííyft=

6: kie rzeczy ktore z íiemie íą/ w íiemię íie o=

7: brocą:(*marg*) **Ecclci**: 40. (-)thak y niemiłóściwy/ od przeklét=

8: ítwá ná ítrácenie.

werset: 14 Płácz ludzi w cíele ich/

9: ále imię bezbożnych będzie wymázano.

werset: 15

10: Miei pieczę o dobrym imieniu/ boć tho

11: więcey zoftanie tobie niżli tyfiąc fkárbow

12: drogich y wielkich.(*marg*) **Prouer: 22.** (-)

werset: 16] Dobrego żywotá ieft

13: liczbá (niewielka) dni: ále dobre imię zo=

14: ftanie ná wieki.

werset: 17] Synowie záchowáycie

15: náukę w pokoju: ábowiem mądrość fkryta

16: á fkarb niewidomy: y co zá vzytek obudwu?(*marg*) **Ecclci: 20.** (-)

werset: 18

17: Lepfšy tho człowiek kthory kryie głupftwo

18: fwoie/ niżli człowiek kthory kryie mądrość

19: fwoię.

werset: 19] A wśfákże wroćcie fie ku thym rze=

20: czám kthore pochodzą z vft moich.

werset: 20] Abo=

21: wiem nie ieft rzecz dobra záchowác wśfel=

22: ką niepoćciwość/ á nie wśfyfthkie rzeczy

23: wśfyfthkim dobrze fie podobáią w wierze.

werset: 21

24: Sromayćie fie przed oycem y przed mát

25: ką o nieczyfthotę/ y przed przełożonym y

26: przed mocnym o kłamftwá/

werset: 22] przed kxiążę=

27: ćiem y fędzim zá grzech/ przed zebránim

28: wiernych y ludem zá niepráwość/

werset: 23] przed

29: towarzyszyłem y przyjacielem [!] za niesprawie

30: dliwość:

werset: 24] a przed miełcem w ktorym miełz=

31: kalfz (łtydzyfz fie) krásć dla prawdy Bo=

32: żey y tełtamentu:(*marg*) **Roma: 1.** (-)Włtydź fie za wybranie

33: pierwfłego miełcá za łtołem/ y dla zgánie=

34: nia datku y wzięcia:

werset: 25] zmlczenia włtydź fie

35: przed pozdrawiáiącymi: łromay fie z weź=

36: rzenia ná niewiáftę nierządną/ dla odwro

37: cenia oblicza twego od bliłkiego/ (theż fie

38: włtydź).

werset: 26] Nie odwrácaj oblicza łwego

39: od bliźniego twego/ y (łromay fie też) dla

40: wzięcia częłści czyiey a nieprzywrocenia.(*marg*) **Mathe: 5.** (-)

werset: 27]

41: Nie pátrzay ná niewiáftę inego meźa: a=

42: ni fie wywiaduy o dziewce iego/ áni łta=

43: way przy łożu iey.(*marg*) **Exodi. 18 et 20.** (-)

werset: 28] (Strzełz fie) z przyia=

44: ćielmi mieć rozmowy łromotney: a gdy ko

45: mu co dałz/ nie wymawiay.

rozdzial: 42]

Cap. 42.

46: O nieobiáwieniu táiemnic/ o nieprzyimowaniu per

47: łon/ o niektorych ofobliwych złołciách/ o łtrzeżeniu

48: corki iurney/ y o wiárowaniu fie niewiáft.(*marg*) **Ecclci: 19.** (-)

werset: 1]

49: **N**Ye powtarzay tháiemney po=

50: wieści w obiáwienie flyffącym

51: á będziez prawdziwie bez zel=

52: żywości/ y naydziez láfkę przed

53: oblicznością wżytkich ludzi. Zá te wśfytkie

54: rzeczy niewśtyday fie/ á nie przyjmuy per=

55: fony/ byś miał (co w nich dla kogo) wy=

kolumna: b

1: ftąpić.

werset: 2 (Nie wśtyday fie) z zakonu Páń=

2: fkiego/ y teftámentu/ y z fądu wśpráwiedli

3: wić bliźniego/

werset: 3 z fłowá towárzyffow y po

4: drożnych/ y z rozdawánia dziedzictw przy

5: iaciół/

werset: 4 z rownych wag y gwichtow/ z ná=

6: byćia wiela álbo máłá/

werset: 5 z popráwiánia ku=

7: powánia y kupiectwá/ y z wielkiego kára=

8: nia fynow/ y fludze złemu bok zkrwáwić.

werset: 6

9: Nád niewieśthą złą dobre iefth známię.

werset: 7

10: Gdzie wiele rąk ieft/ zámkni: á co kolwie

11: wydaż zlicz á zważ: á datek káždy y wzię=

12: tek nápisz.

werset: 8 Od ćwiczenia głupiego y fza=

13: lonego (wiáruy fie): y od ftárffych ktorzy

14: bywáią fądzeni od młodych: á będziez ná=

15: uczony we wślyftkich rzeczách/ y chwále=

16: bny przed oblicznością wślyftkich mężow.

werset: 9

17: Corka v oycá (opátrznego) fkryta iest/

18: czuyność iego y pieczliwość odeymuie mu

19: íen/ by lepak w młodości fwey nieftálá íie

20: cudzołożnicą: á potym z mężem mieśfká=

21: iąc/ byłáby nienawifną:

werset: 10 |áby kiedy niebylá

22: ípługáwioná w pániénstwie fwoym/ á w

23: domu oycá fwe^{go} by niebylá náležioná brze=

24: mienną: by záś z mężem swoim mieśfká=

25: iąc nie wyftąpiłá: álbo pewnie niepłodną

26: íie ftálá.

werset: 11 |Nád corką buyną poftánow pil=

27: ná ítraż:(*marg*) **Ecclci: 26.** (-)by íie kiedy nieprzywiodłá w po=

28: ímiech nieprzyziácielom/ dla wrágánia w

29: mieście/ y wzgárdzenia od ludzi/ á zelży=

30: łáby íie miedzy wielkością ludzi. (*marg*) **Ecclci: 25.** (-)

werset: 12

31: Nie zápátrzay íie ná piękność káždego

32: człowieká/ á miedzy niewiáftámi nie mie=

33: ízkay:

werset: 13 |ábowiem z odzienia wychodzi mol/

34: á od niewiáfty niefluffność męfka.(*marg*) **Gene: 3.** (-)

werset: 14 |Abo=

35: wiem lepśfa íest niepráwość męfka/ niżli

36: niewiáftá ktora dobrze czyni/ á niewiáftá

37: ktora czyni zelżywość ná pośmiech.

werset: 15

38: A przeto będę pamiętał ná sprawy Bo

39: fkie/ á com widział obiawię w fłowie Pán

40: fkim vczynki iego.

werset: 16 Słóńce oświecájące po

41: wślyftkich rzeczách poyźrzało/ á chwały

42: Boskiey pełna iest sprawá ie^go.

werset: 17 Wślák Pan

43: Bog kazał świętym wyślácić wślyfthkie

44: dziwne sprawy swoie/ kthore vtwierdził

45: Pan Bog wśfechmogący/ áby były vftáno=

46: wione w chwale iego?

werset: 18 Przepásć y ferce

47: człowiecze poznał: á w chytrości ich wy=

48: myflil.

werset: 19 Abowiem poznał Pan Bog káżdą

49: náukę/ á weyźrzał ná znamię wieku/ zwiá

50: ftuiąc rzeczy przeminęłe/ y te kthore máią

51: przyść/ obiawiając flády táiemnic. (*marg*) **Iob. 42. Efaie. 29.** (-)

werset: 20 Nie

52: iest mu táyne wśfelkie myflenie/ á nie fkry=

53: ie fie przed nim żadna mowá.

werset: 21 Wielko=

54: ści mądrości swoiey ozdobił/ kthory iesth

55: przed wieki/ y aż ná wieki/ áni iest przyda

56: no

werset: 22 áni iest vmnieyffono/ á niepotrzebuie

57: niczyiey rády

werset: 23

58: O iáko żądliwe fą wśyfthkie sprawy ie=

59: go/ y iáko ifkrá ktora może być widzianá?

werset: 24

60: Wśyfthkie the rzeczy żywią y trwáią ná

wieki/

strona: MMm3

Ecclesiafticus rzezzone.

kolumna: a

1: wieki/ á we wśfelkiey potrzebie wśyfthkie

2: też rzeczy słvcháią go.

MMm iij

opowia=

strona: MMm4v

Iefus Syrach

kolumna: b

rozdział: 49

Cap: 49.

grafika

O chwale

strona: MMm5

Ecclesiafticus rzezzone.

kolumna: a

1: O chwale Iozyaflá/ o kroloch ktorzy byli prozni

2: grzechu á ktorzy nie/ o przesládowaniu Ieremiaflá/

3: o chwale Ezechielá y dwunaście prorokow: o chwá=

4: le Zorobábelá/ Neemiaflá/ Enochá/ Iozefá/ y Sem.

werset: 1

5: **P** Amiątká Iozyaflá/ w flozeniu

6: wonności vczynioná sprawą

7: Aptekárzową. (marg) 4.Reg: 22. et 23. 2.Para: 34. (-)

werset: 2 W káždych vs=

8: ćiech iákoby miód będzie osło=

9: dzona iego pámiątká/ y iáko Muzyká ná

10: godziech przy winie.

werset: 3 On iefth zrzádzon

11: od Bogá ku pokucie ludziom/ y niofl obrzy

12: dzenia niemiłościwości/

werset: 4 y ípráwiał ku pá

13: nu Bogu ferce swoie/ á we dni grzechow/

14: potwierdził miłość Bożą.

werset: 5 Okrom Da=

15: widá y Ezechiałlá/ á Iozyałlá/ wślyfcy fie

16: dopuścili grzechu:

werset: 6 ábowiem opuścili Za=

17: kon nawyźłfego Krolowie Iudscy y wz=

18: gárdzili boiaźń Bożą:

werset: 7 Bo dáli Krolestwo

19: swoie infym/ á chwałę swoię obcemu ludu(marg) 4: **Reg: 25.** (-)

werset: 8

20: Zápálili wybráne świátości miáłto/ á pu=

21: íte vczynili drogi iego w ręce Ieremiałfo

22: wey.

werset: 9 Abowiem zle^{go} vcczyli/ ktory od żywo

23: tá mátki swoiey iefth poświęcon áby był pro

24: rokiem/ áby wywrácał/ y wryrywał/ y zátrá

25: cíł/ y záfie áby budował y odnawiał.(marg) **Ierem: 1.** (-)

werset: 10

26: Ezechiel ktori widział obliczność chwały

27: Bożey/ ktorą mu vkazał ná wozie Cheru=

28: bin.(*marg*) **Ezech:** 1. (-)

werset: 11 | Abowiem wípomniał ná nieprzyaócio

29: ły w defzczu náwálnym/ dobrze czynić tym

30: ktorzy vkazáli profte drogi.

werset: 12 | A dwánaście

31: prorokow koóci: niech wynikną z mieyfcá

32: fwoiego: ábowiem pošilali Iakobá/ á wy=

33: kupili fie w wierze mocy fwoiey.(*marg*) **Agge:** 2. 1.**Efdre:** 3. 3.**Efdre:** 5. **Agge:** 1. et
2. (-)

werset: 13 |

34: Iákoż rozffierzemy Zorobabelá? ábo=

35: wiem y on iákoby známię ieft w práwey rę

36: ce ludu Izráelfkiemu.

werset: 14 | Y Iezufá fyná Io=

37: zedekowego/ ktorzy zá dni fwoich zbudo=

38: wáli dom/ á powyżzfyli koóciół święty Pá

39: nu/ fprawiony ná chwałę wieczną.

werset: 15 | Y Nee

40: miał w pámiátce wielkiego czáfu/ kthory

41: wywiodł nam mury wywrocóne/ y poóthá

42: wił brony y zamki/ kthory zbudowál domy

43: náffe.(*marg*) 2.**Efdre:** 1. 2.**Efdre:** 7. **Gene:** 5. **Ecclci:** 44. **Hebre:** 11. **Gene:** 41. 42.
et 45. (-)

werset: 16 |

44: Zaden fie nie národził ná ziemi iáko E=

45: noch: Bo y ten wzięt ieft z ziemie.

werset: 17 |

46: A Iozef kthory fie národził człowiekiem

47: kxiążę bráciey vtwierdzenie ludu/ rządzcá

48: bráćiey/ poštánowanie ludu/

werset: 18 á kości iego

49: náviedzone łą/ á po śmierci prorokowáli.

werset: 19

50: Seth á Sem v ludzi chwały dořthąpili/ á

51: nád káżdą duřfą wpczátku Adámowym.(*marg*) **Gene:** 4. et 5. (-)

rozdział: 50

Cap. 50.

52: Chwałá Symoná Oniářfowego Syná/ o dwoim

53: ludu/ O Chwale wydawce tych to kxiąg. [grafika](#)

kolumna: b

(*marg*) 2.**Mach:** 3. (-)

werset: 1

1: **S**Ymon Oniářfow łyn/ kápłan

2: wielki/ ktory zá łwego żywotá

3: podpárł domu/ á zá dni łwych

4: potwierdził kościołá.

werset: 2 Wyłó=

5: kość też kościołá od niego ielt záłożona/

6: dwoie budowanie/ y wyłokie ściány koćciel

7: ne.

werset: 3 Zá dni iego wypływały łtudniće [!] wod:

8: á iáko morze nápełnione łą zbytnie.

werset: 4 Ktori

9: vleczył lud łwoy/ á wybáwił ij od zátráce=

10: nia.

werset: 5 Kthory przemogł rozprzeřtrzenieć

11: miářto/ ktory dořtąpił chwały w opcowá=

12: niu z narody/ y rozwiódł weście do domu

13: y do fienu.

werset: 6 Iáko gwiazdá iutrzena w

14: pośrzodku mgły/ á iáko miefiąc pełny fwie

15: cąc we dni fwoie:

werset: 7 Y iákoby słońce iáfne/ ták y on świecił w kościele Bożym.

werset: 8 Iáko

16: tęczęá gdy fwieći miedzy mgłami chwały/ y

17: iáko kwiáth rózey w wiofnę: á iáko Liliye

18: ktore fá przy fthoku wody: y iáko kádzidło

19: woniáiące lećie:

werset: 9 iáko ogień błyskájący fie

20: á kádzidło goráiące w ogniu:

werset: 10 Iáko rzecz

21: ktora ze złotá litha/ ozdobiona wfšelákim

22: kámieniem drogim.

werset: 11 Iáko oliwá wypuż=

23: czáiąca pąkowie/ á Cyprys ktory fie pod=

24: nośi wzgorę/ gdy wziął ná fie odzienie

25: chwały/ á odział fie dofkonałością cnoty.

werset: 12

26: A gdy ífedł do ołtarzá fwięthego/ dał mu

27: chwałę/ odzienie fwiątości.

werset: 13 Ale gdy brał

28: części z ręki kápłanow/ on íam ítal wedle

29: ołtarzá.

werset: 14 Przy nim koło bráćiey/ á iakoby

30: íádzienie Cedru ná gorze Libáńskiey/ thák

31: przy nim ítały iáko gáłęzi pálmy/ á wfzyfcy

32: synowie Aaronowi w chwale swoiey.

werset: 15 Ale

33: ofiarą Pańską w rękach ich/ przed wśyft

34: kim zgromádenim synow Izráelskich/ á

35: skończenia spráwuiąc ná ołtarzu/ áby roz=

36: mnożył ofiarę nawyższégo Krolá/

werset: 16 ściąg=

37: nął rękę swoię ku ofiarowánium napoyne=

38: mu/ y ofiarował ze krwi iągody winney.

werset: 17

39: Wylał ná fundámenće ołtarzowym won

40: ność Boską Nawyższému Książécium.

werset: 18 Ná

41: then czas záwołáli synowie Aaronowi/

42: w trąby dęte trąbili/ y dali sie slyśce gło=

43: sem wielkim ná pámiątkę przed Pánem

44: Bogiem.

werset: 19

45: Tedy wśyfcy ludzie społu pokwápiliŝe y

46: vpádli ná oblicze [!] ná ziemię/ áby modłę dá=

47: li Pánu Bogu swemu/ y żeby czynili mod=

48: litwy ku wflechmogácemu Bogu nawyżz

49: szému.

werset: 20 Y rozmnażáli chwałę spiewáiąc

50: głofy swemi Pśálmy/ á w wielkim domu

51: rozlegałŝe głos pełen wdziécności.

werset: 21 Y pro

52: sił lud Páná Bogá nawyższégo w modlit

53: wie/ áz sie dokonála cześć Boża/ á ofiary

54: Íwoie **dokończyły** [!] .

strona: AAaa

Izáiafz.

kolumna: b

ksiega: Is

rozdział: 1

werset: 7 Ziemiá wálfá Ípułthoffoná/

AAaa

miáftá

strona: AAaav

Izáiafz.

kolumna: a

- 1: miáftá wálfé wypalone fą ogniem: kráinę
- 2: wálfę tuż przed wámi obcy ludzie požyrá=
- 3: ią: y Ípułtoffeie iáko w Ípułtoffeniu nieprzy
- 4: iácielłkim.

werset: 8 A będzie opuśczoneá corká Sy=

- 5: on iáko chłodnik w winnicy/ y iáko cháłu=
- 6: pká w ogrodzie ogorkowym/ á iáko miáfto
- 7: ktore bywa Ípułtoffono.(*marg*) **Roma. 9. (-)**

werset: 9 By nam był Pan

- 8: załtępow niezoftháwił nafienia/ bylibych=
- 9: my iáko Sodomá/ y podobni tym co w Go
- 10: morze miełłkáli.

werset: 10

- 11: Słuchayciefz flowá Páńłkiego Kxiążetá
- 12: Sodomłkie/ bierzcie w vłfy fwe zakon Bo=
- 13: gá náłłfego ludu Gomorfki.(*marg*) **Hiere: 7. Matth: 9. (-)**

werset: 11 Coż mi po mno

- 14: Ítwie offiar wáłłfych/ mowi Pan? Pełen=

15: íciem íeft wífego. Zupélnych offiar z Bárá

16: now/ y thukutłuftych rzeczy/ y krwie cíel=

17: cow wáfłych/ y íágnąth/ y Kozłow niech=

18: cíalem.

werset: 12] Gdyście przychadzáli przed obli=

19: czność moię/ ktoż tych offiar požądał z rąk

20: wáfłych/ ábyście chadzáli w fieniách mo=

21: ich?

werset: 13] Nie offiáruciefz więcey offiary po=

22: proznicy: zápal wonny obrzydność mi

23: íeft. (*marg*) **Miche: 6.** (-)Świąt Nowego księżycá/ y Sobbo=

24: ty/ y fwiąth inych nie znoffę á niefcierpię/

25: bo niepráwe fą zbory wáfłe:

werset: 14] Pierwífle dni

26: Miefiącow wáfłych/ y vroczyfthości wá=

27: fzych miála w nienawiści dúffá moiá: Stá

28: łymi fie przykre/ zmordowałem fie znofząc

29: (was).(marg) **Ifaie. 59. Zach: 7. Matth: 6.** (-)

werset: 15] A gdy wyciągniecie ku niebu rę=

30: ce wáfłe/ odwrocę oczy fwe od was: y gdy

31: záğüfczać álbo rozmnażać będziecie mo=

32: dlitwy/ nie wyflucham: Bo ręce wáfłe/ peł

33: ne fą krwie.

werset: 16] Omyjciefie/ á bądźcie czyfthy=

34: mi/ odeymcie złości myfli wáfłych z oczu

35: moich:(marg) **Hiere: 7. 21. et 22.** (-)Poniechaycie czynić przewrotnie/

werset: 17]

36: vcźcie fie dobrze działác: fzukáycie fądu/ po

37: magaycie vcífnionemu/ fądźcie ofiwościá=

38: mu/ brońcie wdowy.

werset: 18] A przydźcie/ wkarżay

39: ćiefz fie ná mię/ mowi Pan: (*marg*) **Eccleci: 4. Proue: 24.** (-)

40: Będałi grzechy wálfe iáko Szárłat/ wy

41: bielone będą iáko łnieg: á iefli będą ták czer

42: wone iáko Czerwiec/ iáko bawełná ták zbie

43: leią.

werset: 19] Będziećieli chćieć/ á mnie słuchác/

44: dobr źiemie będziecie pożywác:(*marg*) **Deute: 11. et 28. Leuit: 26.** (-)

werset: 20] Co iefli

45: niezechcećie/ á mnie ku gniewliwości po=

46: rulfycie/ **mie cz [!]** was poźrze/ Bo wítá Páń=

47: łkie mowiły.

werset: 21]

48: Iáko fie łtháło Nierządnicą ono miá=

49: łto wierne/ pełne łądu? Spráwiedliwość

50: w nim obywałá/ á teraz mężoboyce.

werset: 22] Sre=

51: bro thwoie obroćilo fie w żuzelicę: Wino

52: twoie zmięłfano iefth z wodą.(*marg*) **Prouer: 25. Ezech: 22.** (-)

werset: 23] Kxiążęthá

53: twoi niewierni/ thowárzyłfe złodzieyłcy.

54: Włfyłtcy **miłuiá [!]** dáry/ á náłláduią odpłá=

55: ty. Zá firotą nie łądzą: á łpráwá Wdowia

56: nie wchodzi przed nie.

werset: 24]

57: Dla thegołz mowi Pan Bog załthępow

58: mocny Iłráelłki: Ach poćiełłę fie nád nie

59: przyciáioły łwemi/ á pomłłfczę fie nád prze=

kolumna: b

1: ćiwniki memi.

werset: 25 Y obroć rękę śwą ktobie/ y

2: wypalę do czyłtá żużelicę twoię/ y odeymę

3: włfyłthkę ceną twoię.

werset: 26 Y przywrocę łędzie

4: twoie iáko przed tym byli/ y porádniki two

5: ie iáko z stárádná. Pothym będzieisz ná=

6: zwano miáltem łpráwiedliwego/ miáltho

7: wierne.(*marg*) **Zacha: 8.** (-)

werset: 27 Syon ná łędzie będzie odkupiono/

8: y przywiodą ie zász w łpráwiedliwości:

werset: 28 Y

9: zetrze hániebne złońniki/ łpołu y grzełfni=

10: ki: á ci co opuścili Páná będą wyniłfczeni.

werset: 29

11: Bo będą pohánbieni od bálwánow kto=

12: rym offiárowáli: y będziecie sie włtydzić zá

13: ogrody ktoreście byli obráli/

werset: 30 gdy będziecie

14: iáko dąb kiedy łniego liście opáda/ y iáko

15: ogrod bez wody.(*marg*) **Hiere: 30.** (-)

werset: 31 A będzie mocność wálłá/

16: by perz zgrzebi/ á łkutek wálz iáko iłkrá/ y

17: będzie oboie podpalono łpołu/ á ktoby zá=

18: gálił niebędzie.

rozdział: 2

Cap. 2.

19: O przyściu Páná Kryłtułowym/ y o iego wywyłfe

20: niu/ y o pokázeniu Bálwánow y bálwochwálcow.

werset: 1

21: **S**lowo ktore widział Izáiafz fyn

22: Amos nád Iudą y Ieruzálem.

werset: 2

23: Y będzie w oštáteczne dni ná=

24: gotowáná gorá domu Páńskie

25: go/ ná wierzchu gor/ y wynie=

26: lioná będzie nád wśfyłtkie pagorki: (*marg*) **Michae. 4.** (-)Y zgár

27: ną fie do niey wśfyłtkie narody/

werset: 3

28: dzie mnodzy/ y rzekną:(*marg*) **Zacha: 8.** (-)Chodźcie/ wřthap=

29: my ná gorę Páńfką/ y do domu Bogá Ia=

30: kobowego/ á nauczý nas drog swoich/ y bę

31: dziemy chodzić po ścieśfkách iego:(*marg*) **Pfal: 121. Hiere: 31.** (-)Bo z Sy

32: onu wynidzie zakon/ á flowo Páńfkie z Ie

33: ruzálem.(*marg*) **Pfal: 49. Actuum. 1. Ioel. 1.** (-)

werset: 4

34: ludzie mnogie. A fkuią z mieczow swoich

35: lemieśfe/ y z włoczeń swoich sierpy. Nie pod

36: niefie národ przeciw narodowi mieczá/

37: áni fie będą więcey ćwiczyć ku bitwie.

werset: 5

38: Domie Iakobow podźcie/ á chodźmy w

39: światłości Páńfkiey.

werset: 6

40: lud twoy dom Iakobow: iż nápełnieni fą

41: iáko niegdy/ y wieśczki mieli iáko Filiŕty=

42: nowie/ á dzieći fie cudzych dierzeli.(*marg*) **Deute: 8. et 17.** (-)

werset: 7 Y ná=

43: pełnioná iest ziemiá iego frebrá y złothá: y

44: niemáľz końcá skárbom iego.

werset: 8 Nápełnioná

45: teź iest ziemiá iego koni/ á bes licźby wozy

46: iego. Pełná teź iest ziemiá bálwánow: ro=

47: boćie rąk swoich dawáli modłę/ themu co

48: vcźynili pálce ich.(*marg*) **Efaie.** 44. (-)

werset: 9 Y náklonił sie człowiek

49: y vniźył sie mąź: A ták nie odpufzczayże im/

werset: 10

50: Wnidź w opokę/ á fkriy sie w przekopach

51: ziemnych/ od oblicza **boiáźni** [!] Bożey/ y od

52: Wielmoźności máiefstatu iego.(*marg*) **2.Thefa:** 1. (-)

strona: AAaa3v

Izáiáľz.

kolumna: b

rozdział: 9

Cap. 9.

Náro=

strona: AAaa4

Izáiáľz.

kolumna: a

1: Národźenie Kryšťufowo y iego Pánowanie opowiá

2: da/ fkáźenie teź Zydowftwá y Ieruzálem miáľtá.

werset: 1

3: **P**ierwśfego czáfu vlzenie sie ftá

4: ło ziemi Zábulon/ y ziemi Ne=

5: ptálim/ á ná oftátek obciáźoná <http://rcin.org.pl>

6: iest drogá Morfka zá Iorda=

7: nem Gálilei Pogańfkiey.

werset: 2 Lud

8: kthory chadzał w ciemnościach/ widzial

9: światłość wielką: mieffkaiącym w kráinie

10: cieniá smierci/ światłość iest im wzeflłá.(*marg*) 4.**Reg:** 15. (-)

werset: 3

11: Rozmnożyłś narod/ á nie vwielbiłś rá=

12: dości. Będą fie wefelić przed thobą/ iáko ci

13: co fie wefelą we żniwá/ iáko fie więc rádu=

14: iá zwycięzcy dostawłfy korzyści/ á gdy fie

15: dzielą lupy.(*marg*) **Pfal:** 118. **Proue:** 16. (-)

werset: 4 Abowiem iárzmo brzemieniá

16: iego/ y rozgę ramieniá iego/ y berło pobor

17: ce iego/ tyś iest zwycięzył/ ták iáko w dzień

18: Madyiánfki.(*marg*) **Efaie.** 17. **Iudi:** 7. (-)

werset: 5 Bo wfelkie gwałtowne złu=

19: pienie z thrwogą/ y odzienie zmieszáne ze

20: krwią/ będzie ná spalenie y pokarm ognio=

21: wy.(*marg*) **Lucae.** 1. (-)

werset: 6 Abowiem máluczki národził fie nam

22: á fynaczek dan iest nam/ y ftáło fie kxięft=

23: wo ná ramieniu iego: y názwano będzie i=

24: mię iego/ Dziwny/ Rádny/ Bog/ Mocny/

25: Oćiec przyśflęgo wieku/ Kxiążę pokoju.(*marg*) **Philip:** 4. **Danie:** 2. et 7. **Ioan:** 12. (-)

werset: 7 A

26: będzie rozmnożone Pánowanie iego/ á

27: końcá nie będzie pokoju: Ná ftholcu Da

28: widowym/ á ná krolefthwie iego ośiędzie:

29: áby ie vthwierdził y vmocnił w sładzie y w

30: sřprawiedliwości/ od tego czáfu áz ná wie=

31: ki/ á zawifna miłość Páná wśfech zařthę=

32: pow vczyni to.

werset: 8

33: Słowo pořłał Pan do Iakobá/ y řpádło

34: ná Iřráelá.

werset: 9 Y dowiefie wśzyřtek lud Eřfrá

35: im/ y ři co mieřřkáią w Sámáryey/ w pyřze

36: y w wyřokiey myřli/ mowiąc:

werset: 10 Cegły wypá

37: dáły/ ále będziem budowác kwádratowym

38: kámienim: Płonki figowe z wyřinali/ ále

39: Cedry odmienimy.

werset: 11 Y podniefie Pan nie=

40: przyiáciele Rařynowe ná niegoř/ á nie=

41: przyiáciele iego w trwoę obroři:

werset: 12 Syriá

42: od wřchodu/ á Filiřtyny od záchodu/ á poch

43: łoná Iřráelá wśřyřtká pářřczeká(marg) **Eřaie. 5. et 10.** (-)We wřzy=

44: řtkich tych rzeczach/ nie odwrořilá fie pie=

45: rzchliwoř iego/ ále iefczze ręká iego wyciá

46: gniona iefř:

werset: 13 Iud fie teř nie náwrořil do tego

47: ktory go karał/ áni Páná wśfech zařřępow

48: řřukáli.

werset: 14

49: Y wykorzeni Pan z Iřráelá/ głowę y o=

50: gon/ nákrzywiáiącego y **nákářiuiącego** [!] w

51: ieden dzień.

werset: 15 Długowieczny y poćiwy then

52: iest głową/ á prorok náuczaiący kłamstwá

53: ten iest ogonem.

werset: 16 Y będą y ci ktorzy vbłogo

54: fláwiáią lud ten zwodzác/ y ci ktorzy bywa

55: iá vbłogofláwieni/ ftrączeni ná duł.(*marg*) **Hiere: 23.** (–)

werset: 17 Dlia

56: tego/ w młodzieniáskach iego niebędzie=

57: fie Pan kochał: á nád fierotámi y wdowa=

kolumna: b

1: mi iego nie smiúie fie: bo koždy pokrytym

2: człowiekiem iest y złościwym/ á wśfelkie v=

3: ftá mowiły głupstwo. We wśfytkich tych

4: rzeczách nie odwróciłá fie pirzochliwość ie=

5: go/ álie ieffcze ręká iego wyciągnioná iest. (*marg*) **Efaie. 5. 9. et 10.** (–)

werset: 18

6: Bo fie **roźniciłá [!]** iáko ogień bezbożność/

7: tarnie y ciernie będzie żárł: y zápáli fie w gę

8: ftwie wlefię/ y ftoczyfię w kupę pychá dym=

9: na.

werset: 19 W gniewie Páná wśfech zaftępow zá=

10: maćona iest **ziemiá [!]** / á będzie lud iákoby po

11: karm ogniowi. Mąż brátu swemu nieprze

12: puści/

werset: 20 y vchyli fie ná práwą ftronę/ á będzie

13: łáknął: y będzie iadł ná lewey/ á nie náie

14: fie: ieden káždy ciáło rámieniá swego bę=

15: dzie żárł: Mánáśes Efráimá/ á Efráim

16: Mánáfejsá/ cí poľpoľu przeciw Iudowi.

werset: 21

17: W tych wżyftkich rzeczach nie odwróciłá

18: fie pierzchliwośc iego/ ále **iefzcze** [!] ręká iego

19: wyćiągniona.

rozdział: 10

Cap: 10.

20: Biádá stánowicielom praw niespráwiedliwych ku

21: ícífnienu wdow y sierot Prorokuie przeciw Senná

22: cherybowi opifuiác pychę iego/ Cieffy lud Ifráelki

23: áby fie go nie bał/ á oštátek ich že fie miał náwroćić

24: ku Pánu.

werset: 1

25: **B** 5 Iádá tym ktorzy poftánawiá

26: iá práwá nie spráwiedliwe: a

27: piífác/ niespráwiedliwośc zá=

28: piówáli:(*marg*) **Efaie. 28. Matth: 23.** (-)

werset: 2] áby tylko wćifnęli v=

29: boftwo ná łádzie/ á gwałt czy

30: nili spráwie ponizonych ludu moiego: áby

31: były wdowy wydártkiem á korzyścíá ich/ á

32: fierothy áby zdzieráli á łupili.

werset: 3] Coż wy vczy

33: nicie w dzień náwiedzenia/ y znędzenia

34: kthore z dáleká przychodzi? ku **czyiey** [!] fie v

35: dácie pomocy? á gdzie zołtháwićie flawę

36: wáífę/

werset: 4] byście fie nie nákrzywili pod okowá

37: mi/ á z pobitemi żebyście nie vpádli? Ztych

38: wślyftkich rzeczy nie odwrociła sie pierzchli

39: wość iego/ ále iefzcie ręká iego wycią=

40: gniona.(*marg*) **Efaie. 5. et 9.** (-)

werset: 5

41: Biádá Affurowi/ rozga pierzchliwości

42: moiey/ y kiy moy iefth/ w rękú ich rozgnie

43: wánie moie.(*marg*) **Efaie. 36. Hiere: 25. Ezechi: 21.** (-)

werset: 6 Do ludu zdradliwego po=

44: ílę go/ á przeciwko ludu pierzchliwości mo

45: iey/ dam mu poruczeństwo/ by pobrał łupy

46: rozebrał korzyść/ y **położyłby** [!] go ná po=

47: tłoczenie iáko błótho ná vlicach.

werset: 7 A on íam

48: nie thák będzie mniemial/ á ferce iego nie

49: ták sie będzie domyśláło: ále ná ftárcie bę=

50: dzie ferce iego/ y ná wytrácenie do ífczędu

51: wielu narodow.

werset: 8 Abowiem rzecze:

werset: 9 A záfz

52: nie kxiążetá moi pośpołu krolmi íq? záfz nie

53: iáko Chárkámis ták Kaláno: A iáko Arffád

54: tákó y Emath?(*marg*) **4.Reg: 18.** (-)zali nie iáko Dámáfk má y

55: Sámárya?

werset: 10 Iákoć iefst naláflá ręká moiá

AAaa iiij

krole=

strona: AAaa4v

Izáiáfz.

kolumna: a

1: krolestwá Bálwańkie/ tákżec y obrázy ich

2: z Ieruzálem y z Sámáryey.

werset: 11 Y załz nie vczy

3: nię ták miáftu Ierufálem y obrázom iego/

4: iákom vczyńił Sámáryiej y bálwánom iej?

strona: AAaa6v

Izáiáłz.

kolumna: a

rozdział: 17

werset: 7

1: W on dzień przychyli fie człowiek ku ftwo

2: rzycielowi fwoiemu/ á oczy iego ku fwięte=

3: mu Ifráelkkiemu pogładác będą:

werset: 8 á nie ná=

4: chyli fie ku ołtarzom kthore vdziálály ręce

5: ie^{go}: á ná to co vczyńili pálce iego nie poyż=

6: rzy/ ná gáie y ná bożnice bálwánńkie.

werset: 9 Ná

7: on dzień/ będą miałtá mocy iego opufzczo=

8: ne iáko pługi/ y zboża ná polu kthore zo=

9: ftháwione od fynow Ifráelkich/ y będziefz

10: z pułtą ziemią.(marg) 4.**Reg:** 16. (-)

werset: 10 Iześ zápamiętał Bogá zbá=

11: wicielá fwego/ á niepomińiałś ná mocne=

12: go pomocniká twego: przetoż będziefz fzcze

13: pić fzczepienie wierne/ y płod cudzy będziefz

14: ofiewác.

werset: 11 W dzień fzczepienia [!] twego/ płon

15: ne wino/ á ráno náfienie thwoie kwitnąć

16: będzie: Odięte ieft źniwo [!] w dzień dziedziec

17: twá/ á będzie ciężko żáłowác.

werset: 12 Biedá mnoftwu mnogich ludzi/ iáko

18: mnoftwo morzá *ŕzumiáce*^{g0}: y zgiełk tłuŕcz/

19: iáko huk mnogich wod.(*marg*) **Ifaie.** 37. (–)

werset: 13 Będą brzmieć na

20: rodowie iáko huk wod zbierájących/ y bę=

21: dzie mu láiał/ á *vćiecze* [!] dáleko: y będzie

22: porwany iáko proch ná gorze od wiátru/ y

23: iáko wicher przed burzą.

werset: 14 Czáfu wieczor=

24: nego/ álic oto záburzká: á ráno/ thedy fie

25: nieofoią. Thác ieŕt cząthká onych/ co nas

26: puftóŕfyli/ y los roŕtárgájących nas.

rozdział: 18

Cap. 18.

27: Przeciw Egipczykom kthorzy Zydy ktemu przy=

28: wiedli że w nich duffáne mieli/ przydáie poćiechę Zy

29: dom z návrocenia záś do Ieruzálem.

werset: 1

30: **B**iedá žiemi ćieniowi fkrzydel=

31: nemu kthora ieŕth zá rzekámi

32: Murzyńkiemi/

werset: 2 kthora fle ná

33: morze poŕly: á w naczyiniu z fi=

34: towia ná wody. Idźcie poŕlo=

35: wie přętcy do narodu *oderwáne*^{g0} y podár=

36: tego/ do ludu ŕtráźnego/ po kthorým niemáŕz

37: inego: do narodu czekájącego á potłocz=

38: nego/ ktorego ziemię porwały rzeki iego/

39: do gory imienia Pána załtępow/ gory Si=

40: on.

werset: 3] Włlyłtcy obywatęle okręgu łwiatá kto

41: rzy miełłkacię ná žiemi/ gdy podniełiono

42: będzie známie ná gorách/ vyžrzyćie/ á dz=

43: więk trąby vlyłlyćie:

werset: 4] bo ták mowi Pan ku

44: mnie: Odpoczynę/ y oglądam ná fwym

45: mieyłcu/ iáko łwiatło w południe iáłna iełł

46: á iáko obłok rofy we žniwa.

werset: 5] Bo przed žni=

47: wem wlyłłtek okwitnął/ y niežrzála dołko=

48: náłość **rodzic** [!] będzie/ á będą poderžnione

49: gáłłłki iego łierpámi:

werset: 6] á co zołłtanie/ będzie

50: oberžnione y obbyte. A zołłtáną łpołu pta=

51: kom gornym/ y bełlyam žiemłłkim: á przez

kolumna: b

1: wlyłłtko láto/ będą ná nim ptacy/ y wlyłł=

2: łtkie bełlye žiemne będą ná nim žimowác.

werset: 7]

3: Ná on czás/ będzie przynołłłon dar Pá=

4: nu załtępow/ od ludu oderwánego y ro=

5: łtárgnionęgo: od ludu łtráłłłnego/ po kto=

6: rym niebył inny/ od narodu czekáiąćęgo/

7: czekáiąćęgo á potłocžonego/ ktorego rze

8: ki porwały **ziemię** [!] ięgo/ ná mieyłce imię=

9: nia Pána załtępow ná gorę Syon.(marg) **Deute: 12.** (-)

rozdział: 19

Cap: 19.

10: Doftátieczniey opifuie karánie Egipthkie/ á že będą

11: poćieffeni náwroćiwffly fie ku Pánu/ gdy im będzie

12: zellány **zbáwićiel** [!] .

werset: 1

13: **5** **O** Bciążenie Egiptowe. Oto pan

14: wftąpi ná obłok lekki/ y wni=

15: dzie do Egiptu/ y zruflą fie bál

16: wánowie Egipthcy od oblicza

17: **ie**^{go}/ á ferce Egiptowe vlchnie

18: w pośrzodku iego.(*marg*) **Hiere: 46. Ezech: 29. Lucae. 21.** (-)

werset: 2] Y każę fie zbieżec Egipth

19: czykom przeciwko Egipthczkom: thák že

20: będzie mąż walczył przeciwko brátu fwe=

21: mu/ y przyiaćiel przeciw przyiaćielowi

22: fwemu/ miałtho ná miałtho/ krolestwo ná

23: krolestwo. (*marg*) **Marci: 13. Lucae. 21.** (-)

werset: 3] Y rozerwie fie duch Egipthki

24: we wnętrnościách iego/ á rádę iego ftrą=

25: cę: y będą pytać bálwánow fwoich/ y gádá=

26: czow fwoich/ y **Więfczkw** [!] / y Wroffkow.

werset: 4

27: Y wydam Egipth wrękę Pánow okrutnych

28: á Krol mocny będzie im pánował/ powiá

29: da Pan Bog zaftępow.

werset: 5] A wyfchnie

30: wodá w morzu y rzeká fpuftoffeie wyfchną

31: wffly.

werset: 6] Y wítaną rzeki/ á łcienczeią y powyfy

32: cháią Zrodła ich po brzegách. Thrzcíná

33: y łitowie powiędną/

werset: 7] obnaży łie łożyłko po=

34: tokowe od łtoku łwego: y kázde ofianie wil

35: gotne ofchnie/ wwiędnie/ y nie będzie.

werset: 8] Będą

36: łthego záłmuceni rybitwi/ y będą łkác

37: włfyłcy ktorzy wędę miecą w rzekę/ á łi co

38: rozciągáią łiec po wodzie/ powiędną.

werset: 9]

39: Włtydác łie będą łi co łpráwuią Len/ kto

40: rzy dziali á tkáli łubthelne rzeczy.

werset: 10] Y będą

41: wilgotne rzeczy iego ofłábiáłe: włfyłthcy

42: ktorzy czynili káluże ku łowieniu ryb. (marg) 2.Reg: 17. Ifaie. 8. (-)

werset: 11]

43: Głupie Kxiążetá Táneylkie/ mądra rá=

44: dá Fáráonowá/ dáły rádę niemądrą. Iá=

45: koż powiádałcie Fáráonowi/ Iełtem iá fyn

46: mądrych/ fyn krolow łtárożytnych?

werset: 12] Gdzież

47: teraz łą mędrrowie twoi? niechłi zwiáłtu

48: ią á niech oznáymią tobie/ co wymyłłł Pan

49: załtępow nád Egiptem.

werset: 13] Zgłupieli Kxią=

50: żetá Táneylcy/ powiędli Kxiążetá Mem=

51: ffeyłcy/ zwiedli Egipt/ węgieł ludow ie=

52: go.(marg) 3.Reg: 22. (-)

strona: BBbb2v

Izaiáfz.

kolumna: b

rozdział: 27

Cap: 27.

grafika

O fã=

strona: BBbb3

Izaiáfz.

kolumna: a

- 1: O Sądzie y záthráceniu Czártá/ o káraniu oycow
- 2: fkim fynow Izráelkích/ miáftho obronne fpuftoffeie/
- 3: Izráelitowie zwroćiwfły fie z niewoley będą część á
- 4: chwałę czynić Pánu Bogu fwemu.

werset: 1

5: **W** On dzień/ náviedzi Pan mie

6: czem fwoim twárdym/ y wiel

7: kim/ y mocnym/ Lewiátháná

8: węzá zaworę/ y Lewiátháná

9: węzá *zwinione*⁸⁰/ y zábiye Wie

10: lorybá/ ktory ieft w morzu.(*marg*) **Iob.** 40. **1.Corin:** 15. **Apoca:** 12. (-)

werset: 2 W on dzień

11: winnicá przeczyfłtego winá będzie mu fpie

12: wác/

werset: 3 Iá Pan ktory ią záchowywam zna

13: głá iey będę sfynkował: by lepak nie ftháło

14: fie náviedzenie przeciwko niey/ w nocy y

15: wednie záchowywam ią.

werset: 4 Zágnieuwánia

16: nie mam: Ktoż mię wczyni cierniem y głó=

17: giem ná bitwie? poydę po niey/ podpale ią

18: zárázem?

werset: 5] Czyli ráczey zatrzyma moc moię:

19: wczynimy pokoy/ pokoy mi wczyni?

werset: 6] kthorzy

20: wchodzą pędem do Iákobá/ będzie kwit=

21: nąc y rodzić Izráel/ y nápełnią wśfyftek

22: świat náfieniem. (*marg*) **Hiere: 33.** (-)

werset: 7]

23: I zaż według plagi onego ktory go bije/

24: vderzył go? álbo iáko zábija zábithe iego/

25: ták zábit ieft?

werset: 8] W mierze przeciwo mie=

26: rze gdj odrzucona będzie/ będziez ią fádzil:

27: rozmyślálá w duchu swoim twárdim przez

28: dzień gorącości.

werset: 9] Przeto z tego odpużczo=

29: ná będzie niepráwość domowi Iakobowe

30: mu: á then wśfyftek owoc áby odiet był

31: grzech iego/ gdy położy wśfyfki kámienie

32: ołtarzowe iáko kámienie pothłuczone ná

33: proch/ nie będą fthać gaie bałwáńskie áni

34: bożnice. (*marg*) **Danie: 9.** (-)

werset: 10] Abowiem miáltho obronne będzie

35: ípułtośfone/ ozdobne będzie zołtháwione/

36: y opużczone iáko pułtynia/ thám fie będzie

37: pałń cíelec/ y tám fie będzie pokládał/ y po=

38: tráwi wśfyćkie wierzchy ie^{gº}.

werset: 11 W łuchości/

39: żniwá iego będą pokrułfone/ niewiálfthy

40: przychodząc/ y vczący ie: Abowiem nie iest

41: lud mądry/ przetoż też nie zmiłuie fie nád

42: nim/ ktory go vczynił/ y ktory go ftworzył/

43: nie przepuści mu.

werset: 12

44: Y będzie: że w on dzień porázi Pan od ło

45: żyłká rzecznego aż do łtrumieniá Egipth=

46: łkiego/ á wy fie zgromádzié ieden á ieden

47: łynowie Iłráelłcy.

werset: 13 Y będzie: iż w on dzień:

48: będzie trąbiono w trąbe [!] wielką/ y przydą

49: ci co byli zátrácceni z źiemie Ałsyriyłkiey/ y

50: co byli wyrzuceni z źiemie Egiptłkiey/ y bę

51: dą cześć á chwáłę czynić Pánu ná gorze

52: łwiętey w Ierułálem.

rozdział: 28

Cap: 28.

53: Grozi Pan pyłłnym y pijánym Iłráelitom/ przeto

54: że y káplani vdáią fie ná pijańłtwo/ y kxiążętá w po=

55: łmiewiłku máią łłowá Prorockie/ o kámieniu Węgłó

56: wym/ o kárániu nágráwáczow/ y póciéłłe troché do

57: brych.

kolumna: b

werset: 1

1: **B** 5 Iádałz Koronie pychy/ pijá=

2: nym Ełfráimitom/ y kwiato=

3: wi opadáiącemu/ łławie rádo

- 4: ści iego/ kthorzy po wierzchu
5: padołu bárzo tłúftego byli błą
6: dzący od winá.(*marg*) **Hofeae. 3. Matth: 16.** (-)

werset: 2] Oto duży á mocny Pan/ iá=

- 7: ko nówalność grądu: wicher połámuiący/
8: iáko wzburzenie wod gwałtownie zátha=
9: piáiących/ y wypufzczonych ná ziemię prze
10: łtroną.

werset: 3] Nogami będzie potłoczóná koroná

- 11: pychy pijánych Efráimfkich ludzi.

werset: 4] A

- 12: kwiát flawy rádości ich opádnie/ który iest
13: ná lámym wierzchu pádołu tłútych/ iáko=
14: by wczelne przed dożrzáłością Iefieniey:(*marg*) **Ifaie. 40.** (-)
15: Ná który gdy poyrzy ten co pátrzy/ wnet
16: iáko skoroby ręką wiął/ pożrze go.

werset: 5]

- 17: W ten tám dzień/ będzie Pan załtępow
18: koroną flawy/ y wieńcem wefela ołtátko=
19: wi ludu łwego:

werset: 6] y duchem łądu temu który

- 20: łiedzi na łądzie/ á mocą tym co łie wráciá
21: z woyny do brony.

werset: 7] Ale ci theż dla winá

- 22: nie wiedzieli/ á dla pijańłtwá obłádzili: ká
23: płan y prorok nie vmieli nic dla pijańłth=
24: wá/ zátopieni łą od winá/ błádzili w piyań
25: łtwie/ nie znali Widzącego/ nie vmieli łą=
26: du.(*marg*) **Ifaie. 3. Leuit: 10. Ezech: 44.** (-)

werset: 8] Abowiem wśyŃtkie Ńtoły ich pełne zwrá

27: cánia y ŃproŃtnych Ńmrodow/ ták že teź nie

28: było więcey mieŃcá.

werset: 9] Kogoź ten náuczy wiá

29: domoŃci? y komu to wczyni žeby zrozumiał

30: co ŃlyŃzał? OŃtáwione od mleká/ oderwáne

31: od pierŃi.

werset: 10] Iź RoŃkaź záŃ roŃkaź/ RoŃkaź po

32: wthore roŃkaź/ Czekay poczekay/ Czekay

33: poczekay/ Thu throchę/ á thám throchę.

werset: 11]

34: Abowiem w mowieniu wŃth/ y ięzykiem i=

35: nym będzie mowił do ludu tego:

werset: 12] kthoremu

36: rzekł: To ieŃt odpoczynienie moie/ poŃilćie

37: Ńpracowánego/ á tho ieŃth ochłodá moiá:

38: á niechćieli Ńlucháć.

werset: 13] Y będzie im flowo Páń

39: Ńkie/ RoŃkáz/ záŃie roŃkáz: RoŃkáz/ záŃie ro=

40: Ńkáz: Czekay poczekay/ Czekay/ poczekay: tro

41: chę tám/ trochę lám: aby Ńli y pádli wznák

42: y byli potárći/ y wŃidleni/ y poimáni.

werset: 14]

43: A przeto Ńluchayćie flowá PáńŃkiego mę

44: żowie poŃmiewcy/ kthorzy pánuiećie nád

45: ludem moim ktory ieŃt w Ieruzálem.

werset: 15] Abo

46: wiemeŃćie ták mowili/ WzięliŃmj przymie

47: rze z Ńmierćią/ á z piekłem mamy wmwę:

48: iż gdy porańkka pułtołżąca po inńsych poy=

49: dzie/ nie przydzie **ńá** [!] nas: iżefmy położyli

50: omylność nądzieię nąłżę/ y kłamstwemel=

51: my zálfczyceni.

werset: 16

52: Dla tego tedy mowi Pan/ Oto ia zało

53: żę w fundámenćiech Syońskich kámiel/ ká

54: miel doświádczony/ Węglowy/ Drogi/ zá

55: łozony ná grunćie/ ktory vwierzy/ niech fie

56: nie kwápi.(*marg*) **Pfal.** 117. **Lucae.** 20. **Roma:** 9: 1.**Petri.** 1. (-)

BBbb iij

z ímier=

strona: BBbb5

Izáiafz.

kolumna: b

rozdział: 34

werset: 4

1: Y

záfrá=

strona: BBbb5v

Izáiafz.

kolumna: a

1: záfráfuie fie wfyfłthko rycerłthwo niebie=

2: íkie/ y będą złołzeni iáko kxiegi niebiełkie: (*marg*) 2.**Petri.** 3. (-)

3: á wfyfłtko rycerłtwo ich opádnie/ iáko o=

4: páda líłt z Winá y z Figi.

werset: 5] Bo fie nápoíl w

5: niebie miecz moy: otho ná włość Idumey=

6: íką z łtápi/ y ná lud pomłty á zbićia moie=

7: go ná fąd.

werset: 6

- 8: Miecz Pánfki nápił fie krwie/ roftył od
9: tłufości/ ze krwie báránkow y kozłow/ ze
10: krwie báránow bárzo tłuftyh: bo offiára
11: Pánfka w mieście Bozrá/ y zábijanie wiel
12: kie w ziemi Edomskiej.

werset: 7 Y z ftapią Iedno

- 13: rofcy fnimi/ y bycy z mocarzmi: nápije fie
14: ziemiá krwie ich/ y proch ich thukiem tłu=
15: ftych rzeczy:

werset: 8 Bo dzień pomfthy Pánfkiej/

- 16: rok odpłaty fądu Syon.(*marg*) **Ifaie. 63. (-)**

werset: 9 Y obrocą fie ftru=

- 17: mienie iey w fmołę/ á proch iey w fiárkę/ y
18: będzie ziemiá iey iáko fmoła goráiąca.

werset: 10 We

- 19: dnie y w nocy niebędzie vgállfoná/ ná wie=
20: ki będzie wftępował wzgorę dym iey/ od na
21: rodu do narodu fpułthoffoná będzie/ ná
22: wiek wiekow nie będzie kthoby fzedł przez
23: nią.

werset: 11 Y poiędą ią Puhácź/ y Ież: á Zoraw/

- 24: y Kruk będą w niey mieffkác: Y będzie ná
25: nią rozciągnioná miára/ áby wniwecz by=
26: lá obroconá/ y práwidło ná fpułthoffenie.(*marg*) **Zopho: 2. (-)**

werset: 12

- 27: Sláchnicy iey tám niebędą/ ráczey Krolá
28: będą wzywác/ á wlfyficy Kxiażetá iey wni
29: wecz fie obrocą.

werset: 13 A poroŝtą w domiech ich

30: ćiernie/ y pokrzywy/ á ofet po murzech ich:

31: y będzie łożyfkiem smokow/ á páłtwiŝkiem

32: Struŝom.

werset: 14 Y zbiegną ŝię tám źli duchowie/

33: puł **czowieká** [!] puł oŝlá/ y dziki mąż będzie

34: wołał ieden ná drugiego:(*marg*) **Thre: 4.** (-)thámo będzie le=

35: gác iędzǎ/ y nálǎzǎ fobie tám pokoy.

werset: 15 Tám

36: miał iámę Ież/ y wychował Ieżetǎ/ y oko

37: pał/ á wychował w ćieniu iey: Tám ŝie zle=

38: ćiały kǎnie/ iedná do drugiey.

werset: 16 Szukayćie

39: pilnie w kxięgách Pǎńfkich/ á czytayćie: y

40: iedney rzeczy ŝtych niedoŝtawǎło:(*marg*) **Deute: 28.** (-)ieden drugie^{g0}

41: nie ŝukał: bo to co z vřt moich wycho

42: dzi/ on mi poruczył/ y duch iego ŝam ie ze=

43: brał.

werset: 17 Y on im rzućił los/ á rękǎ iego rozdzie

44: liǎ iǎ im pod miarǎ/ ářz ná wieki poiędǎ

45: iǎ/ w rodźǎiu á w rodźǎiu będą w niey mie

46: ŝřkǎć.

rozdział: 35

Cap: 35.

47: O przyŝřlym ŝćczęŝćiu/ wefelu/ beŝpiecznoŝci wiekui

48: ŝtey tych ktorzy mieli w Kryŝtuŝǎ wwierzyć.

werset: 1

49: **B**Edzie ŝie wefelić puŝta y bezdro

50: zna/ y rozráduie fie puřthyni/ á

51: zákwitnie iáko Lilia.

werset: 2 Rodząc

52: będzie rodić/ á rozráduie fie bę

53: dąc wefoła/ y chwałęcy: Sławá Libáńfka

54: dána ieřt iey/ ozdoba Kármelu y Saron:

55: oni wyzrzą wielmožnoř Páńfką/ y ozdobę

56: á králeř Bogá nářfego.(*marg*) **Hebre:** 15. (–)

werset: 3 Vmacniayćie ręku

kolumna: b

1: upádłych/ á kolan zemdlonych pořilayćie.

werset: 4

2: Rżecźćie boiázliwym/ Pořilayćie fie/ á nie

3: chćieyćie fie bać/ otho Bog wářz przywie=

4: dzie pomřthę odpłácenia: (*marg*) **Deute:** 20 et 31. (–)Pan Bog řam

5: przydzie/ á zbáwi was.

werset: 5

6: Ná ten czás otworzą fie oczy řlepych/ y v

7: řfy řłuchych będą otworzyřte.(*marg*) **Matth:** 11. et 15. **Lucae.** 7. **Přal:** 8. **Iřaie.** 41. 43.
44. (–)

werset: 6 Ná ten czás

8: řkoczý chromy iáko **Ielen** [!] / y rozwiázány bę

9: dzie ięzyk niemych/ bo rozdzielone řá wody

10: ná puřfczy/ á řtrumienie ná puřtynieř.

werset: 7 A kto

11: ra byłá řuchą/ będzie Ieřziorem/ á prágna=

12: ca řtanie fie krzyńicámi wod. W tych řožys

13: kach/ w ktorých pierwey řmokowie przeby

14: wáli/ wznidzie řzielona trzcíná y řithowie.

werset: 8

- 15: A będzie tam ścieżka y droga/ a będzie na=
16: zywana droga święta: nie poydzie po niey
17: łplugawiony/ a to drogę będziecie mieć pro
18: ła/ tak żeby głupi nie bładzili po niey.

werset: 9 Nie

- 19: będzie tam Lwa/ y zwierz zły nie poydzie
20: po niey/ ani tam należion będzie: y będą cho
21: dzić ci ktorzy będą wybawieni.

werset: 10 A wykupie=

- 22: ni od Pána/ nawroca fie y przyda na gore
23: Syon z chwałą: a rozwefelenie wiekuiſthe
24: na głowie ich/ Radość y wefele otrzymają
25: a wciecze precz boleść y łkanie.(*marg*) 1.**Petri.** 1. **Apoca:** 21. (-)

rozdział: 36

Cap: 36.

- 26: Sennacheryb Krol Afsyryjki/ pobrawſy ine miá
27: ła Iudkie/ polłał do Ieruzálem ku Krolowi Ezechi
28: ałłowi Rápácená Hethmána/ ten nábluzniwſy fie
29: Bogá Izraélkiego/ náfromoćiwſy fie Krolá ná=
30: pomina mieſzczány áby fie dobrowolnie poddáli.

werset: 1

- 31: **Y** Stháło fie czternaſtego roku
32: Krolá Ezechiałła/ przyciąg=
33: nał Sennacheryb Krol Afsy=
34: ryjki/ na wſyſthkie obronne
35: miálthá Iudkie/ y dobył ich y
36: pobrał.(*marg*) 4.**Reg:** 18. 2.**Para:** 32. **Iſaie.** 7. 8. et 10. 7. et 33. (-)

werset: 2 Tedy polłał Krol Afsyryjki Ráblá

37: cená z miáfhá Láchis do Ieruzálem/ do
38: Krolá Ezechiaffá z mocą wielką/ y położył
39: íe przj wíedzeniu wod z ítáwu wierzchnie
40: go/ ná drodze ktora idzie do roley Fábier
41: íkiey.

werset: 3 Y wyffedł do niego Eliácym Biskup

42: fyn Helcyaffow/ ktory był nawyffszym káp=
43: łanem (w domu Bożym) y Sobná pifarz/ y
44: Ioáhe fyn Aláffow Kánclerz(marg) **Ifaie. 22. (-)**

werset: 4 Tedy rzecze

45: do nich Rábfáces/ Powiedzcie Ezechiaffo
46: wi/ Toć powiáda Krol wielki/ Krol Afsy=
47: riyfki. Co to zá duffność yeft/ w ktorey duf
48: fałz?

werset: 5 álbo zá ktorą rádá choć teź mocą go

49: tuiefz íe íprzećiwíć? W kimże dufałz żeś od
50: ítał odemnie?

werset: 6 Oto dufałz w trzcínnym ki=

51: iu w tym przełomionym Egipćie:(marg) **4.Reg: 18. Ezech: 29. (-)**Ná kto
52: rym wfpárliby íe człówek/ wnidzie w ręke
53: iego y przekole ią: thákić íeft Fárao Krol
54: Egipćki tym wfyfćtkim co w nim duffáią.

werset: 7

55: Odpowieffli mi/ w Pánie Bodze náffym
56: duffamy: á załznie then íełth Bogiem wá

ffym

strona: BBbb6

Izáiafz.

kolumna: a

- 1: Íým ktorego wyłokości y ołtarze wyrzucił
- 2: Ezechiafz/ á rofkazał ludu Iudfkiemu y Ie
- 3: rozolimitanom.

strona: CCcc2

Izaiáfz.

kolumna: a

rozdział: 41

werset: 15

- 1: Iam ciebie położył iáko woz
- 2: ná młodbę nowy/ kthory ma zęby trzące:
- 3: Będiesz młócił gory/ y potrzebiesz ie/ á pagor
- 4: ki w proch obrocisz.

werset: 16 Będiesz ie wiał/ wiátr

- 5: zániefie/ á wicher rozmiecie ie: á ty rozrá=
- 6: duiesz fie w Pánie/ y w fwięthym Izráelu
- 7: rozwefelisz fie.

werset: 17 Potrzebni/ y vbodzy ífukaią

- 8: wod/ á nie máłz ich/ ięzik ich od prágnienia
- 9: vfechl. Ia Pan wyfluchám ie/ Bog Ifrá
- 10: elfki nie opuścę ich.(*marg*) **Gene: 21. Ifaiae. 35. 43. et 44. (-)**

werset: 18 Otworzę ná naywy=

- 11: ízfých pagorkach rzeki/ á w pośrzod pol
- 12: krynnice: vczyńię z pułfczey ieźiorá wodne/
- 13: z źiemie niedroźney źrzodlá **wod [!]** .

werset: 19 Dám ná

- 14: pułtynią Cedr/ y tharn/ y świerk/ y drze=
- 15: wo oliwne: Położę ná pułfczey Iodłę/ y
- 16: Wiąz/ y Bukfspan pośpołu:

werset: 20 Aby widzieli

17: y wiedzieli/ y rozczytáli łobie/ y zrozumieli

18: połpołu/ że to ręká Pańka vczyniłá/ y fwię

19: thy Izráelſki łtworzył to.

werset: 21

20: Przełóścież też rzecz á łprawiedliwość

21: wálłę/ mowi Pan: Przynieście/ iefli fnać

22: co maćie/ rzekł Krol Iakobow:

werset: 22 Niech

23: przyłtąpią/ á zwiálftuią nam włzyćkie rze=

24: czy przyłłle. Pierwłle ktore iuż były opowie

25: dzie: y przyłóżymy [!] łercá náłłego/ á będzie

26: my wiedzieć połlednie rzeczy ich/ á ktore

27: iefzcze máią przyść vkaźćie nam.

werset: 23 Opowie

28: dzie te rzeczy ktore máią przyść ná przy=

29: łłly čás/ y będziem wiedzieć żeście wy Bo

30: gowie. Dobrze też álbo złe/ iefli możećie

31: vczynćie/ á mowmy/ y vrzzyemy łie łpołu.

werset: 24

32: Oto/ wy iefteście z niłzczego/ á robotá wá

33: łłá z tego czego niemáłz. Obrzydnością ten

34: iefł/ ktory was obrał.

werset: 25

35: Wzbudziłem od pułnocy/ y przydzie/ od

36: włchodu flońcá: będzie wzywał imienia

37: mego/ z przywiedzie vrzędniki iáko bloto/

38: á iáko gárczárz ktory łłoczi nogámi gli=

39: nę.(*marg*) **Efaiae. 43. Matth: 8. (-)**

werset: 26 Ktoż zwiálftował od włłzcęcía/ ábyłmy

40: wiedzieli/ y od początku/ ábyfmy rzekli:

41: Sprawiedliwy iesteś? Niemáfz ktoby zwiá

42: ftował/ álbo opowiedział/ álbo ktoby flu=

43: chał powieści wáfzych.

werset: 27 Pierwífy ku Siono

44: wi rzeczé. Owom ia iest/ á miáfstu Ieruzale^m

45: dam Ewángeliftę.

werset: 28 Y widzialem/ á nie by=

46: łó ftych żadnego kthoryby wífedł w rádę/ á

47: fpytány áby flowo odpowiedział.

werset: 29 Oto wífy

48: fcy niesprawiedliwi/ á nikczemne vczynki

49: ich/ wiátr y próżność báfwany ich.

rozdział: 42

Cap: 42.

50: Słowá Bogá oycá ku Kryftufowi fynowi fwemu

51: y o iego fprawách/ o báfwochwáfstwie y flepoćie Zy=

52: dowftiey [!] . [grafika](#)

kolumna: b

(marg) **Matth:** 3. 12. et 17. (-)

werset: 1

1: **O** TO flugá moy/ przyjmę go:

2: wybrány moy/ vlubiłá łobie w

3: nim duffá moiá: Dałem duchá

4: moiego ná niego/ Sądy Na=

5: rodom będzie wydawał.

werset: 2 Nie

6: będzie wolał/ áni będzie brakował ofsobá=

7: mi/ áni będzie flyffam głos iego ná dworze.

werset: 3

8: Thrzciny przełomioney nie zethrze/ y lnu

9: kurzącego fie nie vgási: w prawdzie wy=

10: wiedzie fąd.

werset: 4 Nie będzie smuthnym/ áni

11: záburzonym/ áležby położył ná ziemi fąd/ á

12: zakonu iego będą oczekáwác wyfpy.

werset: 5

13: To mowi Pan Bog kthory ftwarza nie

14: biofá/ y rofciága ie: vmacnia ziemię/ y rze=

15: czy wfzyftki ktore fniey wyraftáią: ktory dá

16: ie tchnienie ludziom ktorzy fą ná niey/ y du

17: chá tym co chodzą po niey.

werset: 6 Ia Pan wez=

18: wałem cie w fprawiedliwości/ y wiąłem

19: cie zá rękę/ á záchowałem ciebie. (*marg*) **Ifaiae. 49. Lucae. 2. Zacha: 9.** (-)Y dałem

20: cie zá przymierze ludu/ zá fwiátłość Naro

21: dom:

werset: 7 ábyś othworzył oczy flepych/ á wy=

22: wiodł więźniá z zámknienia/ y z domu cie

23: mnice/ te kthorzy siedzą w ciemnościach.

werset: 8

24: Ia Pan/ to iest imię moie: Cći moiey in=ffemu niedam/ á chwały moiey rytym obrá

25: zom.

werset: 9 Ktore rzeczy pierwffe były/ otho iuż

26: przyffly: nowe rzeczy też ia zwiáfctuię: pier=

27: wey niżli fie ftháną/ dam ie wam flyfzec. (*marg*) **Pfal: 149.** (-)

werset: 10

- 28: Spiewayćie Panu piośnkę nową/ chwałá
29: iego od kráiw źemie/ kthorzy fie puźcza=
30: ćie ná morze y pełność iego: Wyśpy y oby=
31: wátele ich.

werset: 11 Niech fie podzwignie puźcza/

- 32: y miáľthá iey: w domiech będzie mieśľkác
33: Cedár: Chwalćie wy co mieśľkaćie ná opo
34: ce/ z wierzchow gor będą wołác.

werset: 12 Będá dá

- 35: wác Pánu ślawę/ y chwałę ie^{go} ná wyśpiech
36: będą opowiadać.

werset: 13 Pan iáko moczcz wyni=

- 37: dzie/ iáko mąż rycerľki wzbudzi zawisną
38: miłość: będzie wrześľczał y będzie wołáł:
39: nád nieprzyiaćioły śwemi zmocni fie.

werset: 14

- 40: Milczálem záwždy/ á nicem nieodma=
41: wiał/ byłem ćierpliwym/ iáko tá co fie ro=
42: dzienim prácuie/ będę mowił: rozprośľę/ y
43: záraz poľknę.

werset: 15 Spuśtośľę gory y pagorki/ á

- 44: wśľeláká trawę ich wyśuśľę: y obroćę rzeki
45: w ośtrowy/ y ieźiorá wyśuśľę.

werset: 16 Y przywiode

- 46: ślepe ná drogę o kthorey niewiedzą/ y każę
47: im chodzić po śćieśľkach kthorych nieználi:
48: położę ćiemności przed nimi miáľtho **śwátłości** [!] /
49: y krzywe miáľto prośtych: them śło=
50: wá im vczyńił/ á nieopuśćilem ich.

werset: 17 Obro=

51: ćili fie wzad: niechay będą zhánbieni po=

52: hánbieniem/ kthorzy dufáią w obráziech

53: rytych/ ktorzy mowią obrázowi lanemu/

54: Wy ielsteście Bogowie náífy.

werset: 18

55: Głuffy fluchayćie/ á flepi wytrzeífczay=

56: ćie oczy ku widzeniu.(*marg*) **Matth:** 15. (-)

werset: 19 Y ktoż flepy iedno flu

57: gá moy? A głuchy/ iedno do ktoregom po=

58: íly moje pošyłał? Kthoż flepy iedno ten co

CCcc ij

záprze=

strona: CCcc2v

Izáiafz.

kolumna: a

1: záprzedány iest? á ktho flepy/ iedno flugá

2: Páńfki?

strona: CCcc4v

Izáiafz.

kolumna: a

rozdzial: 48

werset: 8

1: Aniś flifzał/ ániś poznał/ áni

2: od onej chwile otworzono iest vcho twoie.

3: Bo wiem iż przefthępuiąc przefthąpiż/ á

4: przefthępnikiem názwałem ćię od národze

5: nia twego.

werset: 9

6: Dla imieniá moiego/ przeniofę dá=

7: leko pierzchliwość fwą: á chwałą moią

8: ochelznam cię/ ábyś niezáginał.

werset: 10] Otom cię

9: przepławił ále nie iáko frebro: obrałem cię

10: łobie w kominie vboftwá.(*marg*) **Exodi. 3.** (-)

werset: 11] Dla mnie/ dla

11: mnie to vczynię/ áby mię niebluźniono: á

12: chwały y ćci moiey inemu nie dam.

werset: 12]

13: Słuchay mię Iakobie/ y Ifráelu ktore=

14: go ia wzywam: Ia fam/ ia iefthem pier=

15: wífy/ y ia oftáteczny.(*marg*) **Efaiae. 41. 43. et 44.** (-)

werset: 13] Ręká teź moiá vgrun

16: towála źiemię/ á práwicá moiá rozmierzy

17: łá Niebiofá: ia ich zábákam/ á łtána poł=

18: połu.

werset: 14] Zbierzcie fie wy wífyłtcy/ á fluchay=

19: cie: y kthory z nich the rzeczy zwiáftował?

20: Pán go vmiłował/ vczyni wolą fwą w Bá

21: bilonie/ á rámię fwoie nád Cháldeyczyki.

werset: 15]

22: Ia/ iam mowił/ y wezwałem go: przy=

23: wiodłem go/ y náproftowaná iefth drogá

24: iego.

werset: 16] Przyftápcie do mnie/ á fluchaycie te=

25: go: Nie od pocźátku táynie á fkryćiem mo

26: wił: od onego czáfu pierwey niżli fie łtáło/

27: byłem tám y teraz Pan Bog połłał mię/ y

28: duch iego.

werset: 17 To mowi Pan odkupiciel twój święty Iśrá

29: elłki: Ia Pan Bog twoy/ ktory cię vczę v=

30: żytecznych rzeczy/ y Iśpráwuię cię ná drodze

31: po ktorey chodzisz.(*marg*) **Roma: 7. 1.Thim: 1. (-) (marg) Titum. 3. Deute: 28. (-)**

werset: 18 O byżeś był pilen poru=

32: czeńłtw moich: Istałby fie był iáko rzeká po=

33: koy twoy/ á Iśpráwiedliwość twoiá iáko za

34: kręty morłkie/

werset: 19 y byłoby nafienia twego iá=

35: ko piásku/ y płod żywotá twego iáko głaži=

36: kow iego: nie záginąłby był/ áni by było po

37: tárthe imię iego/ od oblicza moiego.

werset: 20 Wy=

38: nidźcie z Bábilonu/ vciekaycie od Chál=

39: deyczkow/ z wełołym głołem zwiáltuycie:

40: daycie fie z tym Ilyśfeć/ á zánoście to áż ná

41: kráie Iwiátá. (*marg*) **Hiere: 51. Efd. 1. (-) Powiádaycie/ Odkupił Pan**

42: Iługę Iwego Iakobá.

werset: 21 Nie prágnęli ná pu=

43: Izczey/ gdy ie wywodził: wywiodł im z Ikáły

44: wodę/ y rozdzielił Ikáłę/ á wypłynęły wody.

werset: 22

45: Niemálz miru nielutościwym/ mowi pan.(*marg*) **Exodi. 17. Nume: 20. Efaiae. 57. (-)**

rozdział: 49

Cap. 49.

46: Kryftus Pan Kxiążęciem Zydow y Pogánow ku

47: zbáwieniu/ dan ielth ná przymierze wślem ze wśfego

48: Iwiátá ludziom/ Iścześniełiwość tych wielka ktorzy weń

49: vwierzą. Cielŷy Syon ktore fie vskarżało iż było

50: od Boga opuśczone/ obiecując mu takie zawała=

51: nie/ iż zewład ku niemu mieli fie ludzie zbiegć.

kolumna: b

werset: 1

1: **S**Luchayćie wyfpy/ pilnie bacz

2: ćie Narodowie z dáleká: Pan

3: z żywotá wezwał mię/ z żywo

4: thá máthki moiey wípomniał

5: ná imię moie

werset: 2 y położył vftá mo

6: ie/ iákobj miecz ostry/ pod ćieniem ręki swo

7: iey záfczyćił mię y położył mię iáko ftrzałę

8: wyborną: wáfydaku swoim fkrýł mię.(*marg*) **Efaiae. 51. Ephe: 6. (-)**

werset: 3 Y

9: rzekł mi: Sługás ty moy Izráelu/ że fie w

10: tobie flawnym okaże.(*marg*) **Ioan: 7. (-)**

werset: 4 A iam rzekł: Popro

11: źnicym prácował/ bes przyczyny/ á már=

12: niem możność swoię ftráwił: przetoż Są

13: moy z Pánem/ á fprawá moiá z Bogiem

14: moim.

werset: 5 A theraz to mowi Pan/ ktory mię

15: łobie flugą ftworzył z żywothá/ ábym záś

16: **przywodł [!]** Iakobá k niemu/ y Izráel nie bę

17: dzie zgromádzon/ y wvielbion **iefte^m** przed

18: oczymá Pánfkiemi/ á Bog moy ftał fie mo

19: cą moią.

werset: 6 Y rzekł. Máło ná thym ábyś mi

20: był flugą ku wzbudzeniu pokolenia **Iakobowe^{go}**/

- 21: á ku návroceniu plugáwých oštát
22: kow Izráelŕkich: Othom cie dał ábyś był
23: światłem Pogánom ábyś był zbáwieniem
24: moim/ áž do kráíow światá.(*marg*) **Actor: 13. Ioan: 8. (-)**

werset: 7

- 25: Tho mowi Pan odkupiciel Izráelŕki/
26: ŕwięty iego/ ku nikczemney á lekkiey duffy/
27: y ku omierzłemu narodowi/ do ŕlugi wie=
28: lu pánow: Krolowie vyzrzá/ y powŕthána
29: Kxiążęthá/ y modłę vczynią dla Pána/ iż
30: wierny ielt/ y ŕwiętego Izráelŕkiego ktory
31: ciebie obrał.

werset: 8

- 32: To mowi Pan/ Czáfu wzięthego á vpo=
33: dobánego wyfluchałem cie/ y w dzień zbá=
34: wieniá ráwowałem cie: y záchowałem cie
35: á dałem cie ná przymierze ludu/ ábyś wzbu
36: dził ziemię/ á odzierzał dziedzichwá roz=
37: miotáne:

werset: 9] ábyś powiedział tym kthorzy ľá

- 38: w więzieniu/ Wynidzcie: (*marg*) **Ifaiae. 42. (-)** á tym kthorzy w
39: ciemnościach: Bądzcie odflonieni. Będa
40: ľie páśc po drogach/ á po wŕŕech row=
41: niach páŕtwiľká ich.

werset: 10] Nie będa ľaknąć/ áni

- 42: prágnąć/ áni ich vtrapi gorącość y flońce:(*marg*) **Apoca: 7. (-)**
43: Bo ten co im lutościw/ będzie ie rzádzić/
44: y v krzjnnic wod nápoi ie.

werset: 11] Y poľožę wŕŕytkie

45: gory moie/ że będą drogą/ á łciéffki moie

46: będą podwyfzffone.

werset: 12] Oto ci z dáleká przydą

47: á oto oni od pulnocy/ y od Morzá/ á ci z źie

48: mie od południá. (marg) **Ifaiae. 52.** (-)

werset: 13] Chwalćie Niebiofá/ á roz

49: ráduy fie źiemio/ opiewayćie gory chwałę:

50: iż poćieffył Pan lud fwoy/ y vboftwu fwe^{mv}

51: będzie lutościw.(marg) **Pfal: 111. Hiere: 14** (-)

werset: 14]

52: Y rzekł Syon: opuścił mię Pan/ y zápom

53: niał mię Pan.

werset: 15] Izaż może zápamiętáć má

54: ká dziećiątká fwego/ by fie nie miálá śmilo

55: wać nád fynem żywotá fwego? Aby też oná

56: zápamiętálá/ ia przedfie nie zápamiętam

57: ćiebie.

strona: DDdd

Izáfz.

kolumna: a

rozdział: 56]

werset: 11]

1: Sá=

2: mi páfterze nieumieli wyrozumienia: wfly

3: fcy fie puścili ná fwą drogę/ kozdziurny zá

4: fwym łákomftwem/ od nawyfzffego do nay

5: poſlednieyffego.(marg) **Hiere: 6. Ifaiae. 22.** (-)

werset: 12] Chodźćie (mowią) piymy

6: wino/ á iuz fie dziś vpiymy: Y będzie iáko

7: dziś táko y iutro/ y dáleko więcej.(*marg*) **Sapien: 2.** (-)

rozdział: 57

Cap: 57.

- 8: Zchodzenia z fwiátá/ y przyszłego odpoczynku lu=
9: dzi spráwiedliwych/ złośliwi rozumieć niemogą/ wy=
10: mawia Zydom że fie vřągáli z Kryftá/ y opowiada
11: im ftłumienie/ á tym co fie náwrocą pokoy y poćie=
12: chę o biecuie/ fercu złośliwego iáko zburzone morze.

werset: 1

- 13: **S**Práwiedliwy ginie/ á niemáľz
14: ktoby tho vważył w fercu swo=
15: im: á mężowie miłosierdzia by
16: wáią zbieráni/ iż nie iest ktoby
17: to rozumiał: Abowiem przed
18: złością wzięt iest spráwiedliwy.

werset: 2 Niechay

- 19: przydzie pokoy/ niech odpoczywa ná łósz=
20: ku swoim/ ktory chodził w prośćie swey.

werset: 3

- 21: Ale wy przyftępcie lám synowie Czáro=
22: wnice/ náńienie cudzołóznikowe/ y nierzą=
23: dnice.

werset: 4 Z kogoście fie nágrawali? ná kogo=

- 24: ście rozdziráli gębę/ á **wywieśáli** [!] ięzyk? Za
25: żeście nie wy synowie **fprofne**^{go} cudzołóftwa
26: nafienie kłamlliwe?

werset: 5 kthorzy fie kochaćie w

- 27: Bodzech pod wśelkym **drzewe**^m gáłęźifthym

28: offiáruiąc mále dzieci w rzekách pod lká=

29: łami wzgorę wyfllemi?(*marg*) **Matth:** 12. (-)

werset: 6 W pewnych łtro=

30: nách łtrumieniá cząłtká twoiá/ ten iest los

31: thwoy: á imeś wyláá Napoyną offiárę/

32: offiárowááś obiátę/ á **wiec** [!] łie dla thych

33: rzeczy gniewác niebęde?(*marg*) **Exodi.** 20. **Deute:** 27. (-)

werset: 7

34: Ná wyfokiey y wyniefioneý gorze poftá=

35: wiáś łóże twoie/ támżeś włthępowáá á=

36: byś offiárowáá offiárę.

werset: 8 Y zá drzwiami/ y

37: zá podwoiem/ położyłáś pámiątkę twoię/

38: boś łie wedle mnie odkrylá/ y przypuściłáś

39: cudzołózniká/ rołprzełtrzeniłáś łóże two=

40: ie/ y vczyńiłáś łnimi vmowę: milowááś

41: pościel ich ręką otworzoną.

werset: 9 A pomázááś

42: łie krolewłkiemi oleykámi/ y zámnożyłáś

43: bárwičżki y máści thwoie.(*marg*) **Hofeae.** 12. (-) Połłááś połly

44: twoie dáleko/ á łełteś poniżoná áż do pie=

45: kłow.

werset: 10 W mnołtwie drogi twoieý práco=

46: wááś/ ániś rzekłá/ Odpoczyneę. Zywot rę=

47: ki twoieý náłázłáś/ y przetożeś nie prołiá.(*marg*) **Matth:** 9. (-)

werset: 11

48: O kogożeś łie będąc pieczliwą baá/ iześ

49: łklámáá/ y námieś nie włpomniáá/ ániś

50: myłliá w łercu twoim? Iż ia milczę/ á czy

51: nię iákobym nie widział/ y zápamięthálás

52: o mnie.

werset: 12

53: Ia zwiáltuię fprawiedliwość twoię/ á v=

54: czynki twoie nic ci nie będą pomocne.

werset: 13 Gdj

55: będziez wołác niech cię więc wyfwobodzą

kolumna: b

1: zebráni Bośkowie twoi/ á wśfythkie ony

2: wiátr zániefie/ powietrze zábierze. Ale

3: kthory ma we mnie duffánie/ odziedzycy

4: ziemię/ y pońędzie świętą gorę moię. (marg) **Roma: 5. Ifaiae. 40. (-)**

werset: 14 Y rze

5: knę: Czyńcie drogę/ daycie wolną drogę/

6: odstępcie z ścieśki/ odeymćcie zawády z dro

7: gi ludu moięgo.

werset: 15 Abowiem to mowi wyfo=

8: ki y powyżłsony ktory mieśka w wieczno=

9: ści: y święthe imię ięgo ná wyfokości/ y w

10: świętym przebywájący/ y z fkrulsonym y po

11: kornym duchem: áby ożywił duchá pokor=

12: nych/ y ożywił ferce fkrulsonych.(marg) **Pfal: 50: Ifaiae. 61. et 66. (-)**

werset: 16 Boć nie

13: ná wieki fie będę wádził/ áni też aż do koń=

14: cá fie będę gniewał: Abowiem duch od ob=

15: licza mego wynidzie/ y wiania ia vczynię.

werset: 17

16: Dla niepráwości łákomstwa ięgo rozgnie

17: wałem fie/ y fkarálem go: fkrýłem przed to

18: bą oblicze moie/ á zagniewałem fie: y od=

19: fzedł oblędliwy tułaiąc fie po drodze fercá

20: fwego.

werset: 18 Drogi iego widziałem/ y vzdrowi=

21: łem go/ y záfiem go przywiodł/ y przywro=

22: cíłem mu poćieffenia/ y žáłośliwym iego.(*marg*) **Ephe: 2.** (-)

werset: 19

23: Stworzyłem owoc wárg pokoy/ pokoy o=

24: nemu ktory ieft dáleko/ y ktory blińko/ rzekł

25: Pan/ y vzdrowiłem go.

werset: 20 A nielutościwy iá

26: ko morze wrzące/ ktore fie nie może vpoko

27: íć/ y wylewáią wały iego/ ná potłoczenie

28: y ná błotho.(*marg*) **Ifaiae. 48.** (-)

werset: 21 Nie máłz pokoiu bezbożnym/

29: mowi Pan moy.

rozdział: 58

Cap: 58.

30: Kto fie pości/ iáłmużnę dáie/ czyni ine miłofierne

31: vczynki/ co zá odpłátę zá nie wezmie/ á iákim fpofo=

32: bem fie w tey mierze fpráwiác mamy/ vczy.

werset: 1

33: **W** Ołay/ nie przefthaway/ iáko

34: trábá wynoś fie z głofem two=

35: im/ á oznaymiay ludu memu

36: fprońno złości iego/ y domowi

37: Iakobowe^{mv} grzechy ich.

werset: 2 Boć

38: mnie dzień odednia szukaią: y chcą wiedzieć
39: drogi moie: iákoby on narod ktoryby spr=
40: áwiedliwość czynił/ á sádu Pána Bogá
41: swego nieopuścił: Pythaią mię o sádziech
42: spráwiedliwości: á chcą fie przybliżyć do
43: Bogá.(*marg*) **Mala: 3.** (–)

werset: 3 Czemżeśmy (pry) pościli/ á thys
44: niechciał weyźrzeć: korzylifmy duffe náffe/
45: á tyś o thym niechciał wiedzieć? Otho/ w
46: dzień poftu wáflego náyduie fie wáfzá wo=
47: la/ á (támże) wślyftkie dlužniki wáfle cię=
48: fśko przycifkaćie.(*marg*) **Ifaiae. 1.** (–)

werset: 4 Otho wy tylko ná zwá
49: dy ná swary pościcie/ á bijecie pięścią nielu=
50: tościwie. (Ráczey) niepoście tak iákoś
51: cie do dzifiá dnia pafczáli/ áby było wyflu=
52: chane ná wyfokości wołanie wáfle.

DDdd

y po=

strona: DDdd3v

Izaiáf.

kolumna: a

rozdział: 65

werset: 8

1: To mowi Pan: Iáko gdyby náleżone by
2: ło źiarnko w gronie/ y rzeczonoby: Nie pfuj
3: go/ ábowiem błogofławienie ieft: tak **vczy**
4: **nię [!]** dla flug moich/ że nie zátrocę wślyftkie
5: go.

werset: 9 A wywiode z Iakobá náfienie/ á z Iu=

6: dy tego ktory poliędzie gory moie: y odzie=

7: dziczą ią wybráni moi/ á fludzy moi będą

8: tám miefkác.

werset: 10 Y będą polá chlewámi trzod/

9: á padoł Achor łozyfkiem ftad ludu moie^{mv}/

10: kthorzy mię flukáli.(*marg*) **Iofue. 7 (-)**

werset: 11 A wy ktorzyście opu=

11: śčili Páná/ kthorzyście zápamiętháli gory

12: świetey moiey/ ktorzy ftáwiaćie Fortunie

13: ftoł/ y offiáry czynićie ná nim:

werset: 12 Policzę was

14: mieczem/ y wlfyfcy w zábiyániu popáda=

15: ćie: przeto iżem wolał/ á nie odpowiedzie=

16: liście: máwiałem/ á nieflucháliście/ á czy=

17: niliście złe rzeczy przed memi oczymá/ á

18: częgom ia niechćiał toście obieráli.(*marg*) **Prouer: 1. Hiere: 7. (-)**

werset: 13

19: **Dła [!]** tego to mowi Pan Bog/ Owo flu=

20: dzy moi będą ieść/ á wy będziećie łaknąć.

werset: 14

21: Otho fludzy moi będą pić/ á wy będziećie

22: prágnąć: Oto/ fludzy moi będą fie wefelić/

23: á wy będziećie pohánbieni: Otho fludzy

24: moi będą chwálić prze rozródowanie fer=

25: deczne/ á wy będziećie krzyczeń prze boleść

26: ferdeczną/ á dla ftruchlenia ducha będzie=

27: ćie nárzekác.

werset: 15 A zoftáwićie imię wáffe ná=

28: przekłętwo wybranym moim: y zábije ćie

29: Pan bog/ á flugi swoie wzowie inffym imie

30: niem/

werset: 16 w kthorym ten kthory błogofławio=

31: ny iest ná ziemi/ będzie w Bodze błogoflá=

32: wiony/ Amen: (marg) **Hiere: 9. 1.Cor: 1. 2.Cor: 11.** (-)á kthory przyfięgá ná ziemi/

33: będzie w Bodze przyfięgál Amen: Iz dáne

34: fą w zápamięthanie wćifki pierwfife/ á iz [!]

35: fkryste fą od oczu náffych.(marg) **2.Petri. 3. Apoca: 21.** (-)

werset: 17

36: Abowiem oto ia ftwarzam nowe Nie=

37: bá/ y nową ziemię: á nie będą w pamięci

38: one pierwfife/ áni przydą ná myfl.

werset: 18 Ale bę=

39: dziecie fie rádowác y wefelić áz ná wieki/

40: w tych rzeczach ktore ia ftwarzam: Bo o=

41: to ia ftwarzam Ieruzálem wefelem/ á lud

42: iego rádością.

werset: 19 Y rozráduię fie w Ieruzá=

43: lem/ y rozwefele fie w ludu moim: á nie bę=

44: dzie w nim więcey flyffan głos płáczu/ y

45: głos wołania.

werset: 20 Niebędzie tám więcey dzie=

46: ćiątko máłych dni/ áni ftáry kthoryby nie=

47: wypełnił dni fwoich/ bo dziecię we ftu lath

48: vmrze/ á grzeffny ftó lat przekłęty będzie.

werset: 21

49: Y będą domy budowác/ á w nich będą mie=

50: ffkác: będą fzczepić winnice/ y będą poży=

51: wác owocow z nich. (marg) **Deute: 28.** (-)

werset: 22 Nie będą thák budo=

52: wác/ áby tám miał iny miełfkác/ nie będą

53: oni łzczepić/ á iny będzie pożywał. Abo=

54: wiem według dni drzewá/ będą dni ludu

55: moiego/ á vczynki rąk iego/ łthárzeią łie z

56: wybranym moim.(*marg*) **Gene: 2. Hiere: 17.** (-)

werset: 23 Nie będą poproznicy ro

57: bić/ áni będą rodić w záburzeniu: iż náłie

58: nie błogosłáwionych Páńłkich iest/ á wnu=

59: kowie ich łniemi.

werset: 24 A będzie/ iż pierwey niż

kolumna: b

1: będą wołác ku mnie/ ia wyłlucham: ieffcze

2: oni będą domawiác: á ia wyłlucham.

werset: 25 Wilk

3: z báránkiem łpołu łie będą páłli/ á Lew y

4: Woł będą ielć plewy/ á wężowy proch chleb

5: iego:(*marg*) **Efaiae: 11.** (-)Nie będą łłkodzić áni zábijác ná káz=

6: dey gorze moiey łwiętey/ mowi Pan.

rozdział: 66

Cap: 66.

7: Pan nie ná kościoł máteryálny pátrzy/ ále ná łerce

8: pokorne/ nie kocha łie w offiárách tych cíelełnych/ o

9: rozmnożeniu kościołá o rádości y rołkoffy Ierozo=

10: limłkiey/ o dniu łádnym/ y o kázániu Apołłłłkim że

11: mieli Pogány náwroćić.

werset: 1

12: **T**O mowi Pan: Niebo łtholec

13: moy/ á źiemiá podnożek nog <http://rcin.org.pl>

- 14: moich: y któryś taki dom ięth
15: który mi zbuduiecie? y kthorefz
16: tho mieyfce odpoczywania mo
17: iego(*marg*) **Actor:** 7. et 17. 3.**Reg:** 8. 2.**Par:** 6. (-)

werset: 2 | Włfyłthko tho ręká moiá vczyniła/ y

- 18: Itály fie te włfyłtkie rzeczy/ mowi Pan. Ale
19: ná kogofz ia weyźrzę/ iedno ná vbozuchne=
20: go/ y skrułfonego ná duchu/ y ná tego kto=
21: ry drzy przed mowámi moiemi? (*marg*) **Ifaiae.** 57. et 61. **Pfal:** 50. (-)Ktory zá=
22: bija ná offiárę wołu/ ięft iáko ten kto zábi=
23: ia mężá: kthory zábija bydlę/ ięft iáko then
24: który mozg ze pía wyjmuie/ który offiáru=
25: ie chlebową offiárę/ iáko ten który fwinią
26: krew offiáruie/ który wlpomina ná kádzi=
27: dło/ iako ten kto błogofłáwił Bálwánowi.

werset: 3 |

- 28: Te włfyłtkie rzeczy obráli ná drogách swo=
29: ich/ á w obrzidnościach swoich kochála fie
30: dufzá ich.

werset: 4 | Przetoż y ia wybiorę ná igrzyłká

- 31: ich: y czego fie obawali/ to przywiodę ná
32: nie: iż wołałem/ á niebył kthoby mi odpo=
33: wiedział: mowiłem/ á nie flucháli: y czynili
34: złe rzeczy przed memi oczymá/ á czegom ia
35: niechciał/ to łobie obieráli.(*marg*) **Iob.** 6: **Prouer:** 1. **Efaiae.** 65. (-)

werset: 5 |

- 36: Słuchaycie flowá Páńłkiego/ wy ktorzy
37: drżycie ná flowo iego: Mowili brácia wá=
38: łfy máiąc wás w nienawiści/ y odmiáthá=

39: iąc was dla imienia moiego: niech będzie

40: Pan vwielbion/ á vyrzzymy w wefelu wá=

41: Ífym: ále oni będą pohánbieni.

werset: 6 | Głos ludz

42: ki z miałtá/ Głos z kościoła/ Głos Páń=

43: Íki ktory oddawa odpłatę nieprzyacielom

44: Íwoim.

werset: 7 | Przed tym niż sie rodzenim práco=

45: wála/ porodziła: pierwey niżli przyśedł

46: czás porodzeniu iey/ porodziła chłopiátko.

werset: 8 |

47: Ktoż kiedy tákową rzecz slyłzal? y ktho wi=

48: dział temu podobną? izaż porodzi ziemiá

49: iednego dnia? álbo sie zaráz narod náro=

50: dzi? iż rodziła y porodziła Syon fyny Íwoie?

werset: 9 |

51: I zaż ia/ ktory inym każę rodzić/ Íam nie

52: będę rodził/ mowi Pan? A więc ia kthory

53: inym rodzenie dawam/ Íam niepłodnym

54: będę/ mowi Pan Bog twoy?

werset: 10 | Wefelcie sie

55: z Ieruzálem/ á rozráduycie sie w nim wÍzy

Ítcy

strona: DDdd4

Izáiáf.

kolumna: a

1: Ítcy ktorzy ie miłwiecie: ráduycie sie Ínią z

2: radościá wÍfycy ktorzy płáczęcie nád nią/

werset: 11 |

- 3: ábyście zféli/ y nápełnili fie od pierśi poćie
4: ífienia iego: żebyście doili/ y rofkoffámi opły
5: wáli od wféelákiey flawy iego.(*marg*) **Matth:** 5. (–)

DDdd iiij

Poczyna

strona: DDdd5v

Ieremiafz.

kolumna: b

ksiega:

rozdział:

werset:

- 1: Wfzákże iednák vznay

nieprá=

strona: DDdd6

Ieremiafz.

kolumna: a

- 1: niepráwość thwoię/ iześ przeciw Pánu
2: Bogu twemu wykroczyłá: á rozmiotálás
3: drogi twoie obcym pod káždym drzewem
4: gálęžíftym/ á głofuś moiego niefluchálá/
5: mowi Pan.

werset:

- 6: Náwroćcie fie ku mnie fynowie náwrá
7: cáiący fie/ mowi Pan: Bo iáciem mąż
8: wálz/ y wezmę z was iednego z miálthá/ á
9: dwu z rodziny/ y w wiodę was do Syonu.(*marg*) **Ioan:** 3. (–)

werset:

- 10: A dam wam páfterze według fercá moie=
11: go/ y będą was pálli vmieiętnością y náu=
12: ką.

werset: 16] A gdy fie iuż rozmnożyćie/ y zrościecie

- 13: ná źiemi onych dni/ mowi Pan: Nie będą
14: więcej mowić/ Archá teŃtámentu Páńskie=
15: go: áni tho przydzie ná Ńerce/ áni wŃpo=
16: mi ona ná nię/ áni iey będą náviedzác/ áni
17: iey będzie więcej.

werset: 17] Ná on czás/ będą zwác

- 18: Ieruzálem Stolcem Páńskim: y zbiorą fie
19: do niego wŃyficy narodowie w imię Páń=
20: Ńkie do Ieruzálem/ a nie będą chodzić zá
21: złóćią Ńercá Ńwego nagorŃwego.(*marg*) **Gala: 4. (-)**

werset: 18]

- 22: W one dni poydzie dom Iudá do domu
23: IŃráelŃkiego/ y przydą poŃpołu z źiemie od
24: pułnocy/ do źiemie ktorám dał oycóm wá
25: Ńzym.(*marg*) **Matth: 8. (-)**

werset: 19] Alem ia rzekł: Iákoż cię mam włóżyć

- 26: miedzy Ńyny/ á mam ci dáć źiemię požądli
27: wá/ y dziedzictwo zacne zaŃtępow Naro=
28: dow? Y rzekłem: Oycem mię będzieŃz názi=
29: wác/ á nieprzeŃtániefz zá mną chodzić.

werset: 20] Ale

- 30: iáko więc gárdzi niewiáŃthá miłóŃnikiem
31: Ńwoim/ ták mną wzgárdził dom IŃráelŃki/
32: mowi Pan:

werset: 21] GłóŃ był ŃlyŃŃan po drogách/

- 33: płácź/ y krzyk Ńynow IŃráelŃkich: że nieprá
34: wá vczynili drogę Ńwoię/ zápámieťáli Pá=
35: ná Bogá Ńwego.(*marg*) **Hiere: 31. (-)**

werset: 22 Návroćcie fie synowie

36: návraćíający fie/ á vzdrowię odwrocenia

37: wáffe. Otho my idziemy do ćiebie/ bo ty ie

38: Íteś Pan Bog náłz.

werset: 23 Zápprawdę omylne by

39: ły pagorki/ y mnoŃtwo gor: zápprawdę w

40: Pánie Bodze náłfym/ zbáwienie Ífráel=

41: łkie.

werset: 24 Zelżywość požárłá pracę oycow ná=

42: łfych/ od młodości náłfey/ trzody y łthádá

43: ich/ łyny y corki ich.

werset: 25 Będziemy łpác w po=

44: hánbieniu náłfym á okryie nas zelżywość

45: náłfá: bołmy Pánu Bogu náłfemu z grze

46: łzyli my y oycowie náłfy od młodości náłfey

47: áłz do dnia ninieyłfego: áníłmy vłucháli

48: głófu Páná Boga náłfego.

rozdział: 4

Cap: 4.

49: Obiecuie Pan odpuścić thym ktorzy fie k niemu

50: návroczą/ á grozi tym bárzo kthorzy we złoćciach

51: trwaią/ **powiadą** [!] z zálem łkázenie źiemie Iudłkiey/ á

52: záłwie zátrácenia ludu łwego. [grafika](#)

kolumna: b

werset: 1

1: **N**Awroćíłli fie o Izráelu/ mowi

2: Pan/ do mnie fie návroć: o=

3: deymiełłli vrázy twoie od obli=

4: cza mego/ nie będziesz porułfo=
<http://rcin.org.pl>

5: ny.

werset: 2] Y będziesz przyśięgał/ żywie

6: Pan/ w prawdzie/ y w rozśładku/ y w śprá

7: wiedliwości: á będą go błogofławić náro=

8: dowie/ y będą go chwalić. (marg) **Hiere: 5. et 12. (-)**

werset: 3] Bo tho mowi

9: Pan mężowi Iudfkiemu y Ierozolimskie=

10: mu/ odnowcie łobie nowinę/ á niefleycie ná

11: ćierniu:

werset: 4] Obrzázuycie fie Pánu/ á odeymuy

12: ćie obrzáłki ferc wáfłych mężowie Iudfcy/

13: y obywatéle Ierozolimfcy: by lepak nie wy

14: śflo iako ogień zágńiewánie moie/ á rółpa

15: liłoby fie/ y niebyłby kto zágálzác [!] : dla zło=

16: ści myfli wáfłych.(marg) **Hiere: 6. et 9. Hiere: 21. (-)**

werset: 5]

17: Zwiaštuycie to w Iudá/ kázcie to w Ie=

18: ruzálem: Mowćie/ y trąbćie w trąbę w

19: źiemi/ wołayćie duże/ mowiac/ zbierayćie

20: fie/ á wnidźmy do miałt obronnych/

werset: 6] pod=

21: nieście známie w Syonie.(marg) **Hiere: 1. (-)**Zmocniayćie fie

22: nie ftoycie/ boć ia złe rzeczy przywodzę od

23: Pułnocy/ y zburzenie wielkie.

werset: 7] Wyśfedł

24: Lew z łóżyłká fwego/ á zboycá fie narodow

25: podniołł: wyśfedł z mieyłcá fwoiego áby po

26: łóżył źiemie twoię w pułtynią: miałta two

27: ie będą zpułtośłone zoftawłły beż [!] obywate=

28: Iá. (*marg*) **Danie: 7.** (-)

werset: 8 | Nád thym przepállćiefie włofienmi/

29: łkayćie/ y nárzekayćie: bo fie nieodwroćił

30: gniew pirezchliwoći Pállćkiey od nas.

werset: 9 | Y bę

31: dzie w on dzień/ mowi Pan: Zginie ferce

32: Krolewćkie/ y ferce Kxiążęce: y Ńtrętwieią

33: Káplani/ á prorocy Ńtruchleią.

werset: 10 | Y rzekłem

34: Auch/ Auch/ Auch/ Pállć Boże/ á więceć

35: tedy podłłedł lud ten/ y miáfto Ieruzálem/

36: mowiąc: Będziećie mieć pokoy: á oto prze

37: nikiął miecz áż do dułłe?*(marg)* **Deute: 28.** (-)

werset: 11 |

38: Ná on czás będzie rzeczono ludu temu y

39: Ieruzálem/ Wiátr palący ná drogách kto

40: re łą ná pułłcey/ drogi corki ludu moiego/

41: nie ku wywianiu/ áni ku wyczyłłczeniu.

werset: 12 |

42: Duch pełen mi z tych rzeczy przydzie: á

43: teraz ia będe mowił łady moie łnimi.

werset: 13 | Oto/

44: iákoby obłok wznidzie/ y iákoby burza woz

45: iego: konie iego przęłłe niź Orłowie: Bie

46: dá nam/ bo iestefmy zpułłtołłeni.*(marg)* **Treno: 4. Danie: 7. Pfall: 50. Efaiae. 1.** (-)

werset: 14 | Omyj ze

47: złóći ferce twoie Ieruzálem/ chcełłi być

48: zbáwione: y dłuęołz będa w thobie trwác

49: myłłi łłkodliwe?

werset: 15 Boć głos zwiáftuiącego

50: od pokolenia Dán/ y oznaymuiącego Bál

51: waná/ z gory Efráim.

werset: 16 Pobudzaycie Na=

52: rody/ otho slyífano iest w Ieruzálem/ że

53: Ítroże przychodzą z dálekicy zímie/ á że

54: wydáią głos fwoy nád miáfthy Iudfkiemi.

werset: 17

55: Iákoby Ítrożowie rol ftáli fie nád nią w o=

56: krąg: iż mię ku gniewliwości **pobudzili** [!] /

57: mowi Pan:

werset: 18 Drogi twoie/ á myfli twoie/

58: Ípráwiły to tobie: tá złość twoiá/ iż gorz=

59: ka/ iż dotknęła fercá twego.(*marg*) **3.Reg: 8.** (-)

Brzuch

strona: EEee2

Ieremiafz.

kolumna: b

rozdział: 9

Cáp. 9.

grafika

EEee ij

Nárzeka

strona: EEee2v

Ieremiafz.

kolumna: a

1: Nárzeka Prorok ná lud/ y płácze go wypíffuie o=

2: błudność y zdradę ludzką/ á grozi pomítę á ze fie nie=

3: godzi w nikiem chlubić iedno w Bodze. á że nic niepo

4: maga obrzezanie cíelefne.(*marg*) **Ifaiae. 22.** (-)

werset: 1

5: **K** Thoż da głowie moiey wody/ y

6: oczom moim śtudnicę łes: á

7: będę płákał we dnie y w nocy

8: pobitnych corki ludu moiego?

werset: 2

9: Ktoż mię da ná puśczy gołpo=

10: dą podróżnym/ á opuścżę lud moy/ y odehy=

11: dę od nich? Bo wśfyłhcy cudzołożnicy śą/

12: zbor przesthąpnikow.

werset: 3 Y náciągnęli ięzyk

13: śwoj/ rownie iáko łuk omyłności y niepraw

14: dy: zmocnili śie ná źiemi/ iż ze złego we złe

15: wychodzili/ á mnie nie poználi/ mowi

16: Pan.

werset: 4 Ieden káždy niech śie strzeże bliźnie=

17: go śwego/ á w żadnym bráćie śwoim/ nie=

18: chay niemiewa duffánia: boć káždy bráth

19: podchodząc podśćczepi á podeydzie/ á káż=

20: dy przyiaćiel/ ná zdrádzie będzie pośtępo=

21: wał.(*marg*) **Hiere: 12. Matth. 10. (-) (marg) Miche: 7. (-)**

werset: 5 Y będzie śie mąż z bráthá śwego po=

22: śmiewał/ á prawdy niebędą mowić: bo iuż

23: przyuczyli ięzyk śwoy mowić łeż/ śtáráli śie

24: oto áby niepráwie czynili.(*marg*) **Pfal: 27. (-)**

werset: 6 Mieśfkánie two

25: ie w pośrzod zdrády: w zdrádzie niechćieli

26: o mnie wiedzieć/ mowi Pan.

werset: 7

- 27: A dla tego to mowi Pan zaftępow/ O=
28: to ia fpuścżę/ y fprobuię ich: bo co inego
29: mam czynić od oblicza [!] corki ludu moiego?

werset: 8

- 30: Strzálá rániąca iest ięzyk ich/ zdrádę mo=
31: wiá. W wftách swoich pokoy z przyiaćie=
32: lem swoim mowi/ á potháiemnie zákłáda
33: nań fidlá.(*margin*) **Hiere: 5. (-)**

werset: 9

- A więc dla tych rzeczy nienawi=
34: dzę/ mowi Pan? Albo nád thákowym na=
35: rodem niepomsći sie dużá moiá?

werset: 10

- 36: Nád gorámi imę sie plákác y lámonto=
37: wác/ y nád flicznemi rzeczámí puścżey ná=
38: rzekác: bo zápalone fą/ przetho iż niemálz
39: mężá przechodzącego: y niellyffeli głófu
40: dzierzawce: od ptaká niebieskiego do bydłę
41: ciá/ przeniesli sie precz y odeslli.

werset: 11

- Y vczynię
42: Ieruzálem gromádami piaskowemi/ y ło=
43: żyłki Smokow/ á miáltá Iudłkie dam ná=
44: fpuścżenie/ thák żeby niebyło obywatelá.(*margin*) **Pfal: 78. Miche: 3. (-)**

werset: 12

- 45: Kthoryfz iesth mąż mądry coby themu ro=
46: zumiał/ y do ktoregoby sie slowo Páńskie
47: itáło/ áby tho zwiáltował/ czemu záginę=
48: lá ziemiá/ y wypaloná iest iákoby puścżá/
49: tak iż niemálz ktoby przesfédł?

werset: 13

50: Y rzekł Pan: Iż opuścili zakon moy/

51: ktorym dał im/ y nie flucháli glofu moiego

52: y niechodzili wedle niego:

werset: 14] á puścili fie zá

53: niepráwością fercá fwego/ y zá Báálim/

54: czego fie náuczyli od oycow swoich:

werset: 15] Prze=

55: to/ tho mowi Pan zaštępow Bog I fráel=

56: ťki: Oto ia nákarmię ten lud piołunem/ a

57: dam im pić wodę **żółci** [!] *.(marg)* **Deute: 29. Iofue. 4. Hiere: 23. (-)**

werset: 16] Y rošprošę ie po

58: narodziech/ kthorych nieználi oni/ y oycó

kolumna: b

1: wie ich: á pošę zá niemi miecz/ dokąd nie

2: będą wytrázeni.

werset: 17]

3: Tho mowi Pan zaštępow/ Vpátrzcíe/

4: á wzowćie niewiašt rzewliwych/ áby przy

5: śly: y do onych ktore mądre są/ pošlicíe/

werset: 18] á

6: niechże fie kwápią/ niechże imą nád námi

7: lamentowác: Niech wylewáią oczy nášfe

8: łzy/ y powieki nášfe niech opływáią wo=

9: dámi:

werset: 19] Boć głos narzekániá rzewniwego

10: ślyšfan iešt z Sionu. Iákoželmy bárzo špu

11: štošfeni/ y okrutnie zelżeni? iżelmy opušci=

12: li ziemię/ yšz rozrzucone są przybytki nášfe.

werset: 20]

- 13: Słuchaycież tedy niewiasty flowá Páń=
14: fkiego: y niech przyimá wffy wafse mowę
15: wft iego/ á náucźcie corek walfych lámentu:
16: y káżdá blizną swoię **záłobnego** [!] nárzeká=
17: niá:

werset: 21] yfz wftąpiłá śmierć okny náśfemi/ we=

- 18: íflá do domow náśfych/ wytrácić dziatki
19: náśfe z dworu/ á młodzieńce z vlic.

werset: 22] Mow/

- 20: To mowi Pan/ I pádnie trup człowieczy
21: iáko gnoy na obliczu kráiny/ y iákoby fiáno
22: zá tyłem tego ktory kośi á niemaż kthoby
23: zbierał.(*marg*) **Hiere: 7. et 8.** (-)

werset: 23]

- 24: To mowi Pan/ Niechay fie nie chlubi
25: mądry z mądrości swoiey/ y niech fie thefz
26: niechlubi mocny z mocy swoiey/ y niech fie
27: nieprzechwalá bogáty z bogacthw swo=
28: ich:

werset: 24] ále wtym fie niechay chełpi/ ten ktory

- 29: fie chlubi/ wiedzieć y znáć mię/ żem ia iest
30: Pan ktory czynię miłofierdzie/ y fąd/ y fprá
31: wiedliwosc ná zięmi: bo mi fie **tę** [!] rzeczy po
32: dobaią/ mowi Pan.(*marg*) **Ifaiae. 65. 1. Corin: 1 2. Corii: 11** (-)

werset: 25] Oto dni przydą/ mo=

- 33: wi Pan: że náwiedzę kozdego ktory ma o
34: brzezáną obrzáłkę/

werset: 26] náwiedze Egipt/ y Iu

- 35: de/ y ná Edom/ y fyny Ammon/ y Moábá/

- 36: y wśyftkie ktorzy poŧrzygli włos/ mieŧka=
37: iące ná pułfczey: Bo wśfyicy [!] Pogáni má
38: ią obrzáfkę/ á wśyftek dom Iŧráelŧki ieŧt
39: nie obrzezánego ŧercá.(*marg*) **Hiere: 25. Hiere: 4. et 6. Roma: 2. (-)**

rozdział: 10

Cap: 10.

- 40: Vpomina lud áby ŧie niebali niebieŧkich známion/
41: áni Báltwánow/ okázuiąc ich nikczemność/ iż nikomu
42: nic niemogą vczyńić/ y wielą inych rzeczy gáni Báltw=
43: [á]ny.

werset: 1

- 44: **S**Luchayćie ŧłowá ktore mowił
45: Pan o was domie Iŧráelŧki.(*marg*) **Ifaiae. 47. (-)**

werset: 2

- 46: Ták mowi Pan: Drog Pogán
47: ŧkich niechćieyćie ŧie vczyć: y
48: známion niebieŧkich niechćiey
49: ćie ŧie bać/ ktorych ŧie boią Pogáni:

werset: 3]boć v=

- 50: ŧtáwy ludzkie prózne ŧą: Bowiem drzewo
51: z lálá wjrębuie robotá ręki rzemieŧniczej topore^m:

werset: 4

- 52: ŧrebrem y złote^m okrásił ie: gwoźdzmi
53: y młothámi zbił áby ŧie nierozwáliło.

strona: EEee5

Ieremiaŧz.

kolumna: a

rozdział: 15

werset: 12

1: Izali przymierze vczyni żelázo z żeláze^m od

2: pułnocy/ y miedz?

werset: 13 Bogáctwá twoie/ y fkár

3: by twoie/ dam ná roŧthárgánie dármo/ we

4: wŧfelkich grzechach twoich/ y we wŧfyŧh=

5: kich gránicach twoich.(*marg*) **Hiere: 17. et 20. (-)**

werset: 14 A przywiadę nie=

6: przyiaćioły twoie z żemie kthorey ty nie=

7: wiefz:(*marg*) **Deute: 32. (-)**Bo fie ogień zápalił w pierzchliwoŧ

8: ći moiey/ á ná was będzie gorzał.

werset: 15

9: Ty wiefz Pánie/ wŧpomniże ná mię/ á ná

10: wiedz/ y rácz mię bronić od tych ktorzy mię

11: przelláduią. Niechćiey w

12: ćierpliwoŧci twoiey przyjmowác mię: wiedz zem dla

13: ćiebie ćierpiał wrágánie á zelżywoŧć.

werset: 16 Ná=

14: lázły fie mowy twoie/ á przyiąłem ie (iáko

15: wdzięczny pokarm): Y ŧtháło mi fie ŧlowo

16: twoie rozrádowánim y rozwefelenim fer=

17: cá moiego: bo wzywáne ieŧt imię twoie ná

18: demną Pánie Boże Zaŧtěpow.(*marg*) **Ezech: 3. Pfal: 118. (-)**

werset: 17 Nie ŧiedzia

19: łem we zborze igráiących/ á (przeto) prze=

20: chwalálem fie z oblicznoŧci ręki thwoiey:

21: Samem ŧiedział/ boŧ mię nápełnił zágro=

22: żenia.

werset: 18 Y przecz że fie ŧtálá boleŧć moiá/ wie

23: czną/ á plagá moiá nie fnádna ku zlicze=

24: niu/ niechce fie zágoić? ftháá mi fie iákoby

25: kłámfto wod niewiernych.

werset: 19

26: Dla tego to mowi Pan/ Návroćíflí

27: fie/ návrocę cie/ y będziefz fthał przed obli=

28: czym moim: á odłaczyflí drogą rzecz od ni

29: czemney/ będziefz iáko vftá moie/ Návro=

30: cą fie oni k tobie/ á thy fie nie návroćíflz do

31: nich.(*margin*) **Hiere: 21. Hiere: 1. (-)**

werset: 20 I dam cie ludu temu zá mur miedziá

32: ny/ mocny: będą ná cie fzturmowác/ á nie=

33: przemogą: bowiem ia ieftem ftozą/ ábym

34: cie wyfwobodzil/ y wyrwą cie mowi Pan.

werset: 21

35: Y wybáwię cie z ręki nagorífych/ á wyku=

36: pię cie z ręki mocnych.

rozdział: 16

Cap: 16.

37: O przyfzley nędzy ludu Zydowfkiego/ prze grzechy

38: y bálwochwálftwá ich/ áż zás potym przez rybitwy y

39: myfliwce przywiedzie ie Pan do ziemie fwey/ gdzie

40: fpolu z Pogány będą fie fpowiadác grzechow fwoich.

werset: 1

41: **Y** Stháło fie flowo Páńfkie do

42: mnie/ mowiąc:

werset: 2 Nie poymiefz

43: żony/ áni będziefz miał fynow

44: y corek ná tym mieyfcu.

werset: 3] Abo=

45: wiem to mowi Pan ná lyny y

46: ná corki ktorzy lie rodzą ná tym mieyfcu: y

47: ná mátki ich ktore ie zrodziły: y ná oyce ich

48: z ktorych plemieniá národzili lie w tey zie=

49: mi.

werset: 4] Smierciámi wielu chorob pomrą: nie

50: będą oplákáni/ áni pogrzebieni/ zá gnoy ná

51: obliczu ziemie będą: y mieczem á głodem bę

52: dą wytrácceni: y będzie scierw ich pokár=

53: mem ptakom niebiefkim/ y beftyam ziem=

54: fkim. (marg) **Leuit: 10. Hiere: 14. Pfal: 78. Hiere: 15. (-)**

kolumna: b

werset: 5]

1: Abowiem to mowi Pan: Nie wchodź/

2: do domu kędy gody/ áni chodź ná płáč/ áni

3: ich ciefz: bom odiał moy pokoy od ludu te^{go}/

4: mowi Pan/ miłofierdzie y fmiłowánia.

werset: 6] A

5: pomrą wielcy y máli w tey ziemi: nie bę=

6: dą pogrzebieni áni oplákáni/ áni lie będą

7: rzezác/ áni oblyfiác dla nich.

werset: 7] A niebędą v=

8: łámować między niemi płáčzącemu chlebá

9: ku poćiefšení nád vmárłym áni im dádzą

10: kubpká [!] z napoie^m ku poćiefšení nád oycem

11: fwoim y mátką. (marg) **1. Corin: 5. (-)**

werset: 8]

12: A do domu godownego

13: nie wchodź/ byś miał fnimi fiedzieć/ y ieść/

14: y pić.

werset: 9

15: Bo to mowi Pan załtępow Bog Ifrá=

16: elłki: Oto ia odeymę z mieyfćá thego przed

17: wálfymi oczymá/ y zá wálfych dni/ głos rá=

18: dości/ y głos wefela/ głos oblubienicá/ y

19: głos oblubienice.(*marg*) **Hiere: 7. et 25.** (-)

werset: 10 | A gdy zwiáłtuiefz ludu

20: temu te wífyłtkie flowá/ rzekálic: Czemufz

21: Pan mowił ná nas the wífyłthkie okrutne

22: złe rzeczy? (*marg*) **Hiere: 5.** (-)co iefth zá niepráwość náłzá? y

23: ktoryłz iefth grzech náłz ktorymefmy zgrze=

24: łzyli Pánu Bogu náłfemu?

werset: 11 | Rzeczeńz im/

25: Bo mię opuścili oycowie wálfy/ mowi

26: Pan/ y puścili fie zá Bogi obcemi/ y fluży=

27: li im/ y modłę im dawáli: á mnie opuścili/

28: y zákonu moiego nie ftrzegli.(*marg*) **Deute: 4.** (-)

werset: 12 | Ale y wy iefz=

29: czeńście gorzey czynili/ niżli oycowie wálfy.(*marg*) **Hiere: 7.** (-)

30: Abowiem oto káždy chodzi zaniepráwoś=

31: cią złego fercá fwego/ áby mię niefluchał.

werset: 13

32: (A przeto) wyrzucę was z tey źemie/ do

33: źemie o kthorey niewiećie/ wy y oycowie

34: wálfy: tám będziecie flużyć bogom cudzym/

35: we dnie y w nocy/ kthorzy nie dádzą wam

36: odpoczynienia.

werset: 14

37: Dla thego otho dni przychodzą/ mowi

38: Pan/ y niebędzie więcey mowiono/ Zywie

39: Pan kthory wywiodł fyny Ifráelſkie z źie=

40: mie Egiptſkiej:(*marg*) **Hiere:** 23. (-)

werset: 15

41: wie Pan kthory wywiodł fyny Ifráelſkie z

42: źiemie Pułnocney/ y ze wſſech inych źiem/

43: do kthorychem ie wyrzucił: y przywiodę ie

44: zász do ich źiemie/ kthorąm był dał oycom

45: ich.

werset: 16

46: Otho ia poſłę wiele rybitwow/ mowi

47: Pan/ y będą ie łowić: á po tym poſłę im wie

48: le myſliwcow/ y będą ie łowić po wſſelkiew

49: gorze/ y po wſſelkim pagorku/ y ze wſſech

50: iáſkiń ſkálnych.(*marg*) **Matth:** 4. (-)

werset: 17

51: drogi ich/ á niezátháili ſie przed obliczym

52: moim/ áni ſie ſkryłá niepráwość ich przed

53: memi oczymá.

werset: 18

54: niepráwości y grzechy ich: iż ſplugáwili źie

55: mię moię w zdechlinách báłwánow ſwoich

56: á obrzydnościami ſwoiemi nápełnili dzie=

57: dzictwo moie.(*marg*) **Hiere:** 14. et 17. (-)

kolumna: a

rozdział: 22

werset: 15

- 1: Coż álbo będziesz Krolował/ że fie
2: przyrownywałz Cedrowi? Oćiec twoy záz
3: nie iadł y nie pił/ y czynił Sąd y fprawiedli
4: wość/ ná then czás gdy mu fie działo do=
5: brze?

werset: 16 Sądził fprawę vbogie^{go} y niedoštáte

- 6: cznego ná fwe dobre/ á załz nie dla tego iż
7: mię poznał mowi Pan?

werset: 17 A twoie oczy y fer

- 8: ce (fklóniły fie) ku łákomftwu/ y ná rozlá
9: nie krwie niewinney/ y ná pothwarz/ y ná
10: biegánie złego vczynku.

werset: 18

- 11: Dla tego to mowi Pán do Ioácym fyná
12: Iozyałfá Krolá Iudfkiego:(*marg*) 4.**Reg:** 13. et 24. **Hiere:** 36. (-) Niebedą [!] po
13: nim plákác/ Nieftotys bráćie/ Nieftothys
14: fioftro: niebedą mu dzwiéczeć/ Nieftotys
15: Pánie/ Nieftotys zacny mężu.

werset: 19 Oflim po=

- 16: grzebem będzie pogrzebiony/ zgniły/ y wy=
17: rzucony przed brony Ierozolimskie.

werset: 20

- 18: Wítęp ná gorę Libán/ wołayze: y w Bá
19: fán wydáy głos twoy/ á wołay ná te ktorzy
20: mijáią/ że ftárći fą włzyftcy miłofnicy twoi.

werset: 21

- 21: Mawiałem do ciebie w obfitości twoiey:
22: powiedziałaś/ Nie będę fluchał. Thá iefth
23: drogá twoiá od młodości twoiey/ iześ nie=
24: fluchał głofu moiego.

werset: 22 | Włlyfthkie páfterze

- 25: twoie będzie páfl wiátr/ á miłofnicy twoi
26: poydą w niewolą: á ná ten czas zówftydzifz
27: y zápłoniefz fie dla wfłelkiey złości twoiey.

werset: 23 |

- 28: Ktora siedzifz ná Libanie/ á gnieździfz fie
29: ná Cedrách/ iákożeś poftłękawála gdy ná ć
30: ię bole przyfłly/ rownie iáko bole tey ktora
31: rodzi?(*marg*) 4.**Reg:** 24. (-)

werset: 24 | Zywę ia/ mowi Pan: żeby theż był

- 32: Iechoniás fyn Ioácymá Krolá Iudfkiego
33: pierścionkiem ná mey ręce práwey/ y ftám
34: tąđ go zerwę.

werset: 25 | A dam cię w ręce tych ktorzy

- 35: fzukáią duŕfe twoiey/ y w ręce ktorych fie ty
36: oblicza boifz/ y w ręce Nábuchodonorá
37: **Kolá** [!] Bábilońfkiego/ y w ręce Cháldeyŕskie.

werset: 26 |

- 38: Y zálę cię y mátkę twoię ktora cię porodzi
39: łá do cudzey źiemie/ w kthoryieście fie nie
40: rodźili/ thámże pomrzećie:

werset: 27 | y do źiemie do

- 41: ktorey oni podnoŕzą duŕze fwoie/ áby fie tám
42: wroćili/ niewroćą fie.

werset: 28 | Zalifz nacźynie gli=

- 43: niáne y łtłuczone mąż ten Iechoniás? y za=
44: liż łąd bezewłfley wdźięczności? Czemuż od=
45: rzuceni łą/ on y náńienie iego/ á zárzuceni
46: do źiemie o kthorey niewiedzieli?

werset: 29 Ziemio/

- 47: źiemio/ źiemio/ łłuchay mowy Páńłkiey.

werset: 30

- 48: Tho mowi Pan: Náńiż męźá thego nie=
49: płodnego/ męźá ktory zá dni łwoich niebę=
50: dzie połczęściony/ ábowiem nie będzie z ná
51: łńienia iego mąż/ ktoryby łiedział ná łtolcu
52: Dawidowym/ á żeby miał więcey władzą
53: nád Iudą.

rozdział: 23

Cap: 23.

grafika

kolumna: b

- 1: Grozi Pan páłterzom ktorzy pałą lud **Bozy** [!] / obie=
2: cuiąc zełłác páłterzá ktoryby ołtátek zebrał/ y w łzcze=
3: łćiu wielkim połtáwił/ o fáłełłnych prorocech.

werset: 1

- 4: **B**łádá páłterzom ktorzy rozpę=
5: dzáią y rozdzieráią trzodę pá=
6: łtwy moiey/ mowi Pan.(*marg*) **Ezech**: 34. (-)

werset: 2 Prze

- 7: toż to mowi Pan Bog Ísrael
8: łki/ do páłtherzow ktorzy páłą
9: łud moy/ wyłćie rołprołlyli trzodę moiey/
10: y wyrzuciliłćie ie/ á nienáwiedzáliłćie ich:

11: Oto ia nwiedz teŹ n was zoc chuci y

12: wliwnia wlfyeh/ mowi Pan.

werset: 3 A ia zgro

13: mdŹ ofttki trzody moiey/ ze wfech Źiem

14: do ktorych ie tm wyrzuc: y przywroc ie

15: do wsi ich/  bd roc/ y rozmnoŹ ie.

werset: 4 Y

16: wzbudŹ nd nimi pfterze/  bd ie pcc:

17: y nie bd ie wicej bc/ ni ie bd lkc:

18:  Źadny nie bdzie Źzukan z licŹby/ mowi

19: Pan.

werset: 5

20: Oto dni ndchodŹ mowi Pan:  wzbu

21: dŹ Dawidowi pod Źprwiedliwy: (marg) **Hiere: 33.** (-)y bdzie

22: Krol krolowa/  bdzie mdzy y bdzie czy

23: ni Sd y Źprwiedliwoc n Źiemii:

werset: 6 Onych

24: dni/ bdzie zbwion Iud/  Izrael bdzie

25: miefka dufle:(marg) **Deute: 3.** (-)A tho iet imi ktorym go

26: nzywc bd/ Pan Źprwiedliwy nfz.

werset: 7

27: Dla tego oto dni przyd/ mowi Pan/ 

28: iuŹ wicej niebd mowic.(marg) **1Corin: 1. Hiere: 16.** (-) Zywie Pan kto

29: ry wywiod Źyny Izrelkie z Źiemie Egipt

30: Źkiey:

werset: 8 le bd mowic/ Zywie Pan ktory wy

31: wiod y przywiod nfnienie domu Izrel=

32: Źkiego z Źiemie punocney/ y ze wfech Źiem

33: do ktorychem ie by tm wyrzuci: y bd

34: mieśkć w ziemi swoiey.

werset: 9

35: Do Prorokow. Skruśyło sie we mnie ser

36: ce moie/ zadržály we mnie wśyfthki kości

37: moie: Stałem sie iákoby mąż pijány/ y iáko

38: by **ćźłowiek** [!] ktorego wino rozeflo/ od obli

39: cza Pańkiego/ y od oblicza flow święthych

40: ie^g.

werset: 10 Bo sie nápełniła ziemiá cudzołstwá/

41: iż od oblicza przekłectwá rzewno plákála

42: ziemiá/ pośchły polá w pufzczey: ftał sie ich

43: bieg zły/ y moc ich rozna.(*marg*) **Hiere: 14.** (-)

werset: 11 Bo y prorok y ká

44: pían śplugawieni śá/ á w domu moim ná=

45: lażłem złość ich mowi Pán.

werset: 12 A przeto dro=

46: gá ich będzie iáko śliśkość gdy nie widzieć:

47: Abowiem będą popądzáni/ y powála sie

48: na niey: Bo przyniośe ná nie złe rzeczy/ rok

49: náviedzenia ich/ mowi Pan.

werset: 13 Y w Proro=

50: cych też Sámáriyfkich widziałem śfaleńft=

51: wo/ prorokowáli w Báálu Bálwánie/ á

52: zwodzili lud moy Izráelki.

werset: 14 Też y w proro=

53: cech Ierolimfkich widziałem kxtalth á

54: podobieństwo cudzołożących/ y drogę kłam

55: śtwá: y pośilili ręce naygorśfych/ áby sie za

56: den fnich nie návrocił ode złości swoiey:

57: Stáli mi fie wśfyſcy iáko Sodomá/ á oby=

58: wátele iego by Gomorrhá.

strona: FFf4

Ieremiaſz.

kolumna: a

rozdział: 28

werset: 1

1: **Y** Stháło fie onego roku ná po=

2: czątku krolowánia Sedechia

3: ílá Krolá Iudſkiego/ czwarte

4: go roku/ księżycá piąte^{go}: rzekł

5: do mnie Hánaniaſz ſyn Azu=

6: row prorok z Gábaon/ w domu Páńkim

7: przed Kápłany y przed wśyſthkim ludem/

8: mowiąc:

werset: 2 To mowi Pan zaſtępow Bog

9: Izraélſki/ Stárłem iárzmo krolá Bábiloń

10: ſkiego.(*marg*) **Hiere: 27.** (–)

werset: 3 Ieſſcze dwie lećie dni/ á ia każę od=

11: nieść záś ná to mieſce/ wśyſthko nacźynie

12: domu Páńkiego/ ktore zábráł Nábuchodo

13: nozor krol Bábilońſki z mieſcá tego/ y zá=

14: niol do Bábilonu.

werset: 4 A Iechoniaſſá ſyná Io

15: ácymá krolá Iudſkiego/ y wśyſthko zápro=

16: wádzenie Iudſkie/ ktorzy weſli do Báb=

17: lonu/ ia záś przywrocę ná to mieſce/ mo=

18: wi Pan: bo iuż zetrę iárzmo krolá Báb=

19: lońkiego.

werset: 5

20: Y mowil Ieremiałz Prorok do Anániałá

21: proroká przed oczymá kápłáńfkimi/ y przed

22: oczymá ludu wśfyftkie^{go} ktory był w do^{mv} Páń

23: fkim: (marg) **Miche: 3.** (-)

werset: 6 Y rzekł Ieremiałz Prorok/ Amen:

24: Ták niechay vczyni Pan: Niechay Pan

25: wzbudzi flowá twoie ktoreś prorokował/

26: áby zás było odniesione naczynie do domu

27: Páńkiego/ y wśfyftko záprowadzenie Iud

28: fkie z Bábilonu ná to miejsce.

werset: 7 Wśfákoż ied

29: nák fluchay flowá tego ktore ia mowię w

30: wśfu twoich/ y w wśfu wśftornkiego ludu:

werset: 8

31: Prorocy ktorzy byli przedemną y przed to

32: bą od początku/ á prorokowáli nad wielą

33: ziem/ y ná kroleftwá wielkie/ o bitwie/ y o

34: znędzeniu/ y o głodzie.

werset: 9 Prorok ktory Pro

35: rokował pokoy/ gdy przydzie flowo iego/

36: tedy fie pozná Prorok ktorego posłał Pan

37: w prawdzie.(marg) **Deute: 18. Nume: 16.** (-)

werset: 10

38: Tedy wziął Hánaniałz prorok lánecuch z

39: ífyie Ieremiałzá proroká/ y złamał go.

werset: 11 Y

40: rzekł Hánaniałz przed oblicznością wśfyft=

41: kiego ludu/ mowiąc: To mowi Pan/ Thák

42: połamię iármzo Nábuchodonorá Krolá

43: Bábilońkiego po dwu lath/ z łzyie wśfech

44: narodow.

werset: 12 Y odśfedł Ieremiałz Prorok ná

45: drogę łwoię.

46: Stało łie potym flowo Páńłkie do Iere=

47: miałzá/ gdy był Hánániałz Prorok złámał

48: łáncuch z łzyie Ieremiałzá proroká/ thymi

49: łlowy:

werset: 13 Idź [!] / powiedzże Hánániałłowi/ To

50: mowi Pan: Podruzgotaleś łáncuch drew

51: niány: vczynze miałto niego łáncuch želá=

52: zny.

werset: 14 Abowiem tho mowi Pan załthępow

53: Bog Iiráelłki/ želázne iármzo wložylem

54: ná łzyię tych wśfech narodow/ áby łlużyli

55: Nábuchodonorowi Krolowi Bábiloń=

56: łkiemu/ á będą mu łlużyć: nád tho ielłcze y

57: bełtyie źiemłkie dałem mu.

werset: 15 Tedy rzekł Iere

58: miałz Prorok do Hánániałzá proroká/ Słu

59: chay Hánániałł:(*marg*) **Hiere: 29.** (-)Nie pośłał cię Pan/ y

kolumna: b

1: tyś kazał mieć duffánie ludu themu w nie

2: prawdzie.

werset: 16 A przeto to mowi Pan/ Otho/

3: ia łiebie wyrwę z wierzchu źemie: thego

4: roku vmrzełz boś przełwiłko Pánu mowił.

werset: 17

- 5: Y vmárł Hánániafz Prorok onegoż roku/
6: kxiężycá fiodmego.

rozdział: 29

Cap: 29.

- 7: Ieremiafz pifał list do więzniow w Bábiloniey/ kto
8: ry połał przez posly krolewskie/ piśfac że thám mieli
9: być przez siedmdziefiąt lat/ a owi co w Ieruzálem zo=
10: ftáli że mieli być wytrácceni/ mieczem/ głodem/ mo=
11: rem/ á zákázuie fluchác fáleffnych prorokow.

werset: 1

- 12: **T**HE fą flowá listu ktory połał
13: Ieremiafz Prorok z Ieruzálem
14: do ofátkow ftárífych záprawá
15: dzenia/ y do kápłanow/ y do
16: prorokow/ y do wfyfłkiego lu
17: du ktory był przewiodł Nábuchodonor z
18: Ieruzálem do Bábilonu:

werset: 2] gdy wyśfedł Ie=

- 19: choniafz Krol/ y krolowa/ y komornicy/ y
20: kxiążetá Iudfcy/ y Ieruzálem/ y rzemie=
21: fnik/ y Złotnik/ z Ieruzálem:

werset: 3] przez ręce

- 22: Elálá fyna Sáffánowego/ y Gámáryalá
23: fyna Helcyalłowego/ (posflow Sedechia=
24: fzowych) ktore był połał Sedechiafz Krol
25: Iudfki do Nábuchodonorá Krolá Bá=
26: bilońfkiego do Bábiloniey/ temi flowy.

werset: 4

27: Tho mowi Pan zaŝtępow Bog Iŝráel=

28: ŝki wŝŝyŝtkim ludziom w ząprowądzaniu/

29: kthorem ia przeniolŝ z Ieruząłem do Bá=

30: bilonu:

werset: 5] Buduyćie domy/ y mieŝŝkayćie w

31: nich: ŝzczępcćie ogrody/ y pożywayćie owocu

32: ich:

werset: 6] poymuyćie żony/ á rodźćie ŝyny y corki:(*marg*) **Gene: 1. et 9. Hiere: 35.** (-)

33: y dawayćie ŝynom wáŝŝym żony/ á corki wá

34: ŝze wydawayćie zą mąż/ á niech rodzą ŝyny

35: y corki: y mnoźćie ŝie tám/ á niebądzćie w

36: máley licźbie.

werset: 7] A ŝzukayćie pokoiu miáŝthá

37: tego do ktoregom was kazał ząprowądzć

38: y modlćie ŝie Pánu zą nie: bo w iego poko

39: iu/ będzie wam pokoy.(*marg*) **Baruc. 1. 1.Thi: 2.** (-)

werset: 8]

40: Abowiem to mowi Pan zaŝtępow Bog

41: Iŝráelŝki: Niech was nie zwodzą prorocy

42: wáŝŝy/ kthorzy ŝą miedzy wámi/ y wieŝŝcz=

43: kowie wáŝŝy:(*marg*) **Hiere: 23. et 27.** (-)áni dbáyćie ná ŝny wáŝŝe kto=

44: re mårzyćie:

werset: 9] Boć oni fáŝeŝŝnie prorokuią

45: wam w imię moie: ánim ich poŝŝlał/ mowi

46: Pan.

werset: 10] Bo tho powiáda Pan: Gdy ŝie po=

47: czną wypeŝniać w Bábilonie ŝiedmdzie=

48: ŝiát lath/ náviedzę was/ y wzbudzę nád

49: wámi ŝlowo moie dobre/ że was ząŝ przy=

50: wiodę ná tho mieyŕce. (*marg*) **2.Para:** 36. **Hiere:** 25. (–)

werset: 11 Boć ia wiem myfli

51: kthore ia myflę o was/ mowi Pan/ myfli

52: pokoiu á nie vdręczenia/ ábych wam dał

53: koniec y ćierpliwość. (*marg*) **Deute:** 4. **et** 30. (–)

werset: 12 Y będziecie mię wzy

54: wác/ á poydziecie y będziecie mi fie modlić/

55: á ia was wyflucham.

FFff iiij

zupł=

strona: FFff6v

Ieremiaŕz.

kolumna: a

rozdział: 32

werset: 41

1: A będę fie nad

2: nim wefelil/ gdy im dobrze vczynię: y w

3: **ŕczępię** [!] ie w tey źiemi/ wpráwdzie/ w zu=

4: pełnym ŕercu moim/ y we wŕŕŕŕtkiey duŕŕy

5: moiey. (*marg*) **Deute:** 30. **Hiere:** 31. (–)

werset: 42 Abowiem to mowi Pan/ Iákom

6: przywiodł ná ten lud to wŕŕŕŕthko zle ták

7: wielkie: ták przywiodę záś ná nie wŕŕŕŕtko

8: dobre/ ktore ia mowię do nich.

werset: 43 A będą

9: dzierzáne role w tey źiemi o kthorey wy po

10: wiádaćie żeby ŕpuŕtoŕŕona byłá/ przetho iż

11: nie zoŕtał áni człowiek/ áni bydláthko/ á iż

12: podána ieŕt w ręcę Cháldeyŕkie.

werset: 44 Role bę=

- 13: dą kupować za pieniądze/ y będą zapisać=
14: wac w księgach/ y będą wyćiskać pieczęć/ y
15: świadki będą świadczyć w ziemi Benjamin/
16: y około Jerozolimie/ w miastach Judzkich/
17: y w miastach po gorach/ y w miastach po
18: polu/ y w miastach które są na południe:
19: abowiem nawrócę ięstwo ich/ mowi Pan.

rozdział: 33

Cap. 33.

- 20: Obiecuie Pan odpuścić złości ludu swemu/ y wy=
21: wieść go ziętwą obdarzywłły wielą dobrych rzeczy/
22: iest też prorocstwo o narodzeniu Pána Krysta/ y o ie=
23: go krolestwie wiecznym.

werset: 1

- 24: **Y** Sthało sie slowo Pańskie do
25: Jeremiaza powtore/ gdy ielz=
26: cze był zamkniony w sieni v
27: ciemnice/ rzekąc:(*marg*) **Hiere:** 20. et 32. (-)

werset: 2 Tho mowi

- 28: Pan który ma vczynić y z for=
29: mowac tho/ y nagotowac/ Pan imię iego.

werset: 3

- 30: Wołay ku mnie/ á wyflucham cię: y opo=
31: wiemci wielkie rzeczy/ y pewne o kthorych
32: niewielz.

werset: 4 Abowiem to mowi Pan Bog Ił=

- 33: raelki do domow miastá tego/ y do domow
34: Krolá Judzkiego ktore pokazone są/ y ku
35: ćwierdzam/ y do mieczá

werset: 5] przychodzących/

- 36: áby fie potykáli z Cháldeyczyki/ á żeby ie
37: nápełnili trupámi ludzkiemi/ ktorem po=
38: bił w pierzchliwości moiey/ y w zágniewá
39: niu moim/ kryjąc oblicze łwe od tego miá=
40: Itá dla wśfytkiey złości ich.

werset: 6] Oto ia zágoię

- 41: im bliznę y vzdrowię/ á vleczę ie: y obiáwię
42: im prózbę pokoiu y prawdy.

werset: 7] Y náwrocę ná

- 43: wrocenie Iudſkie/ y náwrocenie Ierozo
44: limſkie: á zbuduię ie iáko y zprzodku.(*marg*) **Ifaiae. 43. (-)**

werset: 8] A o=

- 45: czyfzczę ie od wśfelkiey niepráwości ich/ kto
46: rá przeciwko mnie zgrześfyli: y będę miło=
47: ściw wźem niepráwościam ich/ w ktorych
48: wyfthąpili przeciwko mnie/ y wzgárdzili
49: mię.

werset: 9] Y będzie mi ku imieniu/ y ku rádości/ y

- 50: ku chwale/ y ku wesełu wśfem narodo^m ziem
51: łkim/ ktorzy vlyſfá te wśfytkie dobrá/ kto=
52: re ia mam im vczynić: y będą fie lękác/ á
53: zátrowożą fie we wśfythkich dobrych rze=
54: czách/ y we wśfem pokoiu/ kthory ia im

kolumna: b

- 1: vczynię. (*marg*) **Hiere: 7. (-)**

werset: 10]

- 2: Tho mowi Pan/ Ieścze będzie vlyſfá=
3: ny ná tym mieyfcu/ (ktore wy powiádaćie

- 4: być pułte/ przeto że niemálz ni człowieczká
5: ni bydłátká w mieściech Iudńkich/ y ná v=
6: licách Ierolimńkich/ ktore řpułtołzáte řą
7: bez człowieká/ y bez obywatelá/ y krom by=
8: dlá)

werset: 11 | głos rádości y głos wefela/ głos no=

- 9: wożenie y głos oblubienice/ głos mowią=
10: cych: Wyznawayćie Pánu załtępow/ iż do
11: bry Pan/ iż ná wieki miłofierdzie iego: Y
12: przynoffących obietnice do domo Páńkie=
13: go. Abowiem záię przywiodę návrocenie
14: źiemie iáko z przodku/ mowi Pan.

werset: 12 |

- 15: To mowi Pan załtępow: Iełfcze będzie
16: ná tym mieyřcu pułthym/ bez człowieká/ y
17: bez bydłęciá/ y we wřřyłtkich mieściech ie^go/
18: przybythek páłtherzow leżących trzod.

werset: 13 | W

- 19: miáłtách gornych/ y w miáłtách polnych/
20: y w miáłtách ktore řą ná Poludnie: y w źie=
21: mi Beniámin/ y w około Ieruzálem/ y w
22: mieściech Iudńkich/ ielzctie poydą trzodu
23: ku ręce policzáiącego/ mowi Pan.

werset: 14 |

- 24: Otho przyydą dni/ mowi Pan: á wzbu=
25: dżę dobre řlowo kthorem mowił do domu
26: Iřráełńkiego/ y do domu Iudńkiego.

werset: 15 | W one

- 27: dni/ á ná on čás każę vrodzić Dawidowi

28: płod łprawiedliwości: y vczyni Sąd y łprá

29: wiedliwoć ná žiemi.(*marg*) **Hiere: 23. 1.Corin: 1. Ifaiae. 32.** (-)

werset: 16 W one dni będzie zbá

30: wiony Iudá/ á Ifraél będzie miełskał łmie

31: le/ á to iełt imię ktorym go názywáć będą/

32: Pan łprawiedliwy náłz.

werset: 17 Bo thák mowi

33: Pan: Nigdy niezáginie z Dawidá mąż/

34: ktoryby siedział ná łtolcu domu Ifraelłkie=

35: go.(*marg*) **2.Reg: 7. 1.Reg: 2.** (-)

werset: 18 Y z Káplanow/ y Lewitow/ nie zgi=

36: nie mąż od oblicza moiego/ ktoryby offiá=

37: rował zupelne offiáry/ y palił chlebowe ob

38: iáty/ y zábiáł offiáry ine po włlyłtkie dni.

werset: 19

39: Y łtáło łie łlowo Páńłkie do Ieremialzá/

40: mowiáć:

werset: 20 Tho mowi Pan/ Iełli łie może

41: nárułłyc vmowá moiá ze dniem/ y vmowá

42: moiá z nocá/ žeby niebył dzień/ y noc czáfu

43: łwego: (*marg*) **Gene: 8.** (-)

werset: 21 tedy teź vmowá moiá moze być ná=

44: rułłoná z Dawidem łlugá moim/ áby nie=

45: był łniego łyn/ ktoryby krolował ná łtolcu

46: ie^{go} : y Lewitowie y káplani łluźebnicy moi. (*marg*) **1.Petri: 2.** (-)

werset: 22

47: Iáko niemogá być policźone gwiazdy nie=

48: biełkie/ áni pomierzony piafek morłki: ták

49: rozkrzewię náłnienie Dawidá łlugi moiego

50: y Lewity fluzebniki moie.(*marg*) **Gene:** 15. et 22. (-)

werset: 23 Y stalo sie flowo Pankie do Ieremiasza/

51: tymi flowy/

werset: 24 Y zażes nie widzial co ten lud

52: mowil/ rzekac/ dwa narody ktore byl Pan

53: obrał/ odrzucone są: a lud moy wzgardzili/

54: przeto zeby niebyl wiecey narod przed ni=

55: mi.

werset: 25 Tho mowi Pan: Ieslim niepolozyl v=

56: mowy moiey miedzy dniem y nocą/ y praw

57: Niebu y ziemi:

werset: 26 thedy y nalienie Iakoba y

58: Dawida flugi moiego zarzuce/ abym nie

wzial

strona: GGgg

Ieremiasz.

kolumna: a

1: wzial z nalienia iego/ Kxiązatham nalienia

2: Abrahamowego/ Izakowego/ y Iakobo

3: wego.

GGgg

Sł

strona: GGgg3

Ieremiasz.

kolumna: a

rozdzial: 37

werset: 20

1: Tedy rofkazal Krol Se=

2: dechiasz/ aby byl wadzon Ieremiasz do sie=

3: ni przed ciemnicą/ a zeby mu dawano na

4: káždy dzień bochen chlebá/ krom warzey/

5: pokiby nie byłby ƒtrawione wƒsƒyftkie chleby

6: w mieście: Mieƒƒkál tedy Ieremiaƒz w ƒie=

7: ni v ćiemnice.

rozdział: 38

Cap: 38.

8: Ieremiaƒlá Krol wydał ƒwoim Pánom/ á oni go

9: wpuścili do dołu bágniftego/ potym wyćiągniony

10: ná ƒien przed ćiemnicę/ Krolowi ráde dáie żeby wy=

11: ƒƒedł do Cháldeyczykow/ bo ináczey wśc y z łudem

12: mieczá ich nie może/ kázał mu Krol tey rady táic/ á

13: puścił go od ƒiebie.

werset: 1

14: **Y** Vƒlyƒzeli/ Sáƒƒaciaƒz ƒyn Má=

15: thanow/ y Gedeliaƒz ƒyn Fƒáƒfu

16: row/ y Iuhál ƒyn Selemiaƒlá/

17: y Fƒáƒƒur ƒyn Melchiaƒlá/ kaza

18: nia kthore Ieremiaƒz kazał do

19: wƒzƒyƒtkiego ludu/ mowiáć:

werset: 2 To mowi Pan:

20: ktoƒkolwiek zoƒthánie w tym mieście/ vm=

21: rze od **mieczá** [!] / od głodu y od powietrza:(*marg*) **Hiere:** 21. et 27. (–) ále

22: ktory **wćieće** [!] do Cháldeyczykow żyw zoƒtá=

23: nie/ á będzie duƒzá iego y zdrowá y żywá.

werset: 3

24: To mowi Pan: Wydániem wydano tho

25: miáƒto będzie w ręce woƒłká Krolá Bábi=

26: lońkiego/ **dobędzie** [!] go. (*marg*) **Hiere:** 32. (–)

werset: 4 Tedy oni Kxiażęthá

27: y Pánowie rzekli do Krolá: Prošímy niech
28: będzie zábit ten człowiek: Boć vmyflnie o
29: flábia ręce mężow walecznych/ kthorzy zo=
30: Itáli w tym mieście/ y ręce wffyftkiego ludu
31: mowiąc do nich themi flowy: Záprawdęc
32: ten człowiek nie sfuká pokoju temu ludu/
33: ále złego.

werset: 5] Y rzekł Krol Sedechiafz/ Oto go

34: macie w ręku wáfznych/ boć nie godzi fie kro
35: lowi wam czego odmowić.

werset: 6]

36: Wzięli thedy Ieremiaffá/ y wpuścili go
37: do dołu ieżiorzysfego/ Melchiaffá fyná A=
38: melechowego/ ktory był w fieni v ciemniece
39: á fpuścili Ieremiaffá po powroziech do o=
40: nego dołu/ w ktorym wždy nie było wody/
41: tylko błoto: wftąpił tedy Ieremiafz w ono
42: błoto.

werset: 7] Vfflyffáł potym Abdemelech Mu=

43: rzyń Komornik w domu Krolewfkim/ że
44: fpuścili Ieremiaffá do dołu: á Krol w (ten
45: **czas [!]**) fiedział w bronie Beniámin:

werset: 8] Tedy

46: wyffedł Abdemelech z domu Krolewfkie=
47: go/ y iął mowić do krolá/ tymi flowy/

werset: 9] Pá=

48: nie moy Krolu/ zle vczynili ci mężowie ná
49: wffem co iedno zbroili przeciwko Ieremia
50: ffowi Prorokowi/ wpuściffy go do dołu/

51: áby tám zdechl od głodu. Athoć iuz więcey

52: chlebá niemáľz w mieście.

werset: 10 Tedy Krol roľka

53: zaľ Abdemelechowi Murzynowi/ mowiać

54: Weźmi z sobą łtąd trzydzieści mężow/ wy

55: ćiągniże Ieremiaľzá Proroká z doľu pier=

56: wey niźli vmrze. (marg) **Dani:** 14. (-)

werset: 11 Wziąwľfy thedy z sobą

kolumna: b

1: Abdemelech męże/ wľfedł do domu Krole=

2: wľkiego/ ktory był pod pokładem: á wziąw

3: ľfy z tamtąd wiotche płáty y wiotche ľfáty:

4: ktore iuz były pogniły: ľpuścił ie do Iere=

5: miaľśá do doľu po powroľkach.

werset: 12 Y rzekł Ab=

6: demelech Murzyn do Ieremiaľśá/ podłóż

7: te łtare płáty y podrápáne á zgniłe pod pa

8: chy rąk twoich/ y pod powrozy. I vczynił

9: ták Ieremiaľz.

werset: 13 Tákże wyćiągnęli Ieremia

10: ľśá powrozmi/ y wywiedli go z doľu/ ále

11: zoľtał Ieremiaľz w ľionce przed ćiemnicą. (marg) **Hiere:** 37. (-)

werset: 14

12: Poľłał potym Sedechiaľz/ y wziął k ło=

13: bie Ieremiaľzá Proroká do trzećich drzwi

14: ktore były w domu Páńľkim: Y rzekł [.] Krol

15: do Ieremiaľśa/ ľpytham ia ćiebie o iednę

16: rzecz/ nie tayże przedemną niczego.

werset: 15 Y rze

17: cze Ieremiafz do Sedechiafz. Zwiáfuięli

18: tobie co/ izaż mię nie záfiefz? á poráfzięlić

19: co/ nie wfluchaż mię.

werset: 16 Także przyfiągł Se=

20: dechiafz Ieremiafrowi potháiemnie/mo=

21: wiąc: Zywie Pan ktory nam **vczynił** [!] dufę

22: tę/ że cie nie záfiię/ iże cie też nie wydam w

23: ręce tych mężow ktorzy fukáią dufę two=

24: iey. (*marg*) **Hiere: 27.** (-)

werset: 17

25: Thedy rzecze Ieremiafz do Sedechia=

26: ífá/ To mowi Pan záfępow Bog Ífrael=

27: fki. Wynidziefli do kxiążat krolá Bábiloń

28: fkiego/ będzie żywá dufzá twoiá/ y to miá=

29: ítho niebędzie zápalone ogniem: y zácho=

30: wan będziefz ty y dom twoy.

werset: 18 Ale niewyni=

31: dziefli do Kxiążat Krolá Bábilońkiego/

32: będzie wydane to miáfto w ręce Cháldey=

33: fkie/ y zápalą ie ogniem: y thy nie wydziefz

34: ręki ich.

werset: 19 Y rzecze Krol Sedechiafz do Ie=

35: remiafz/ Pieczliwym dla onych Zydow

36: ktorzy vćiekli do Cháldeyczykow/ ábym le=

37: pak nie był wydan w ręce ich/ á pofmiewá=

38: liby fie zemnie.

werset: 20 Odpowiedział mu Iere=

39: miafz/ Nie wydadzą cie: iedno fluchay pro

40: fzę cie głofu Páńkiego/ ktory ia mowię ku

41: tobie/ á będziec dobrze thobie/ y będzie ży=

42: wá dufzá thwoiá.

werset: 21 Co więc niebędzieffli

43: chćiał wyniść: the fą flowá kthore mi Pan

44: okazał/

werset: 22 Oto wśfyłtkie pánie kthore zořtály

45: w domu Krolá Iudřkiego/ będą wywie=

46: dzione do Kxiążąt Krolá Bábilońkiego:

47: y oneż rzekną/ (nágráwáiąc tobie) zwie=

48: dli cię/ y przemogli á przewiedli ná thobie

49: mężowie śpokoyni twoi/ ponorzyli w bło=

50: ćie/ ná flifkim mieyfcu nogi twoie/ y ode=

51: śzły od ćiebie.

werset: 23 A wśfyłtkie żony twoie/ y fyno

52: wie twoi/ będą wywiedzeni do Cháldeyczy

53: kow: y nie vydzieř ręki ich/ ále w ręce Kro=

54: lá Bábilońkiego poiman będzieř: á to miá

55: śto śpalą ogniem.

werset: 24

56: Rzekł thedy Sedechiař do Ieremiařa:

57: Niech żaden nie wie tych flow/ á nie vmrzeř.

GGgg iij

Powiedz

strona: GGgg5v

Ieremiař.

kolumna: a

rozdział: 44

werset: 9

1: Y zażeście zápamięćáli złyh rzeczy oycow

2: wáśfych/ y złyh rzeczy Krolow Iudřkich/

3: y złych rzeczy żon ich/ y złych rzeczy wáfzych

4: y złych rzeczy żon wáfych/ ktore czyniły w

5: ziemi Iudfkiej/ y w kráinách Ierolim=

6: fkich?

werset: 10 Nie fą oczyfłczeni áż do tego dnia/ á

7: nie bali fie/ áni chodzili w zakonie Páf=

8: fkim/ y w przykazániach moich/ kthorem

9: dał przed wámi y przed oycy wáfymi.

werset: 11

10: A dla tego to mowi Pan zaftępow Bog

11: Iráfelfki: Otho ia poftháwię oblicze moie

12: nád wámi ná wáfle złe: á wytrácę wáfyfth=

13: kiego Iudę.

werset: 12 Y wezmę oftátek Iudy/ ktho=

14: rzy ná tym położyli oblicza fwoie áby wefli

15: do ziemie Egipfskiej/ á żeby w niey mieffká

16: li: y będą wáfyfscy wytróceni w ziemi Egi=

17: ptfkiej: y pádną od mieczá/ y od głodu: (*marg*) **Hiere: 42.** (-)y

18: będą wytrawieni od namnieyffego do na=

19: wietffego/ od mieczá y od głodu pozdychá=

20: ią: y będą ná przyfięgę/ y ná dziw/ y ná prze

21: klęctwo/ y ná pośmiech.

werset: 13 A náviedzę oby=

22: wátele ziemie Egipfskiej/ iákom návie=

23: dził Ieruzálem: w mieczu/ w głodzie/ y w

24: morze.

werset: 14 Y niebędzie ktoby tego vffedł/ á że

25: by zoftał z oftátká Zydow/ kthorzy idą áby

26: pielgrzymowáli w ziemie Egipfskiej: áżeby

27: fie zás wrocili do zemie Iudkiew/ ku kto=

28: rey oni podnoffa duffe fwoie/ aby fie wro=

29: cili/ a tam przebywali. Nie wroca fie ie=

30: dno ci ktorzy wciekna:

werset: 15

31: Ale odpowiedzieli Ieremiaffowi wffy=

32: fcy mezowie ktorzy wiedzieli ze ich zony o

33: fiarowaly Bogom obcym y wffytke nie=

34: wialty ktorych fthalo mnoftwo wielkie: y

35: wzystek lud tych ktorzy mieszkali w ziemi

36: Egipskiej w Ffatures/ mowiac:

werset: 16 Mowa

37: ktoras mowil do nas w imie Panskie/ nie

38: bedziemy sluchac od ciebie

werset: 17 ale czyniac

39: bedziemy czynic kazde slowo kthore wyni=

40: dzie z wt nalfych/ abyfmy offiarowali kro=

41: lowey niebieskiej/ y wylewali yey napoyne

42: offiary/ iako fmy czynili my y oycowie nalzy: (marg) **Hiere: 7. (-)**

43: Krolowie nalfi/ y Kxiazeta nalfy/ w mie=

44: sciech Iudkich/ y po vlicach Ierolim=

45: fkich/ a naiadalfimy fie chleba/ y dobrze

46: nam bylo/ a zlegofmy nie widzieli.

werset: 18 Ale od

47: onegoz czalu iako femy przefthali offiary

48: czynic Krolowej niebieskiej/ y wylewac

49: iey napoyne offiary/ wffytkego nam nie

50: dostaie/ y wythracenifmy mieczem y glo=

51: dem. (marg) **1.Mach: 1. (-)**

werset: 19 Co iesli my niewiálty ofiáruiemy kro

52: lowey niebiefkiey/ y wylewamy iey napoy=

53: ne ofiáry: izaż krom mężow nálfych *czyniliŝmy* [!]

54: iey plácki ná cześć iey/ y ná ofiárowá=

55: nie iey napoynych ofiar?

werset: 20

56: Tedy rzekł Ieremiałz do wżzego ludu/ do

57: wśfech mężow/ y do wśzech niewiałth/ y do

58: wśfego poŝpolitego gminu/ ktorzy mu byli

59: odpowiedzieli to flowo/ mowiąc:

werset: 21 Azaż nie

kolumna: b

1: ná offiárę kthoraście offiárowáli w mieś=

2: ćiech Iudfkich/ y po vlicách Ierolim=

3: fkich/ wy y oycowie wáfyy/ krolowie wáfyy:

4: y kxiążetá wáfyy/ y lud tám tey źemie/ zaż

5: nie ná te wśpomniál Pan/ y nie weśfli ná

6: ferce iego?

werset: 22 A iuż dáley nie mogł Pan zno=

7: śić dla wielkiey złości chući wáfyych/ y dla

8: obrzydności ktoresćie czynili: Y itála sie źie

9: miá wáfśá pułtynią/ y ná dziw/ y ná prze=

10: klętwo/ przeto że w niej nie máłz obywáte

11: lá/ iáko iest po dziś dzień.

werset: 23 Przeto żeście of=

12: fiárowáli Bálwánom/ á grześzyliście prze

13: ćiwko Pánu/ á nie flucháliście głofu Páńfkie^{go}/

14: á w zakonie y w przykazaniu ie^{go}/ y w

15: świádectwach iego nie chadzáliście: prze=

16: toż przypadły ná was the złe rzeczy/ iáko

17: ieft dzifiefyfy dzień.

werset: 24

18: Potym rzekł Ieremiafz do wfyfthkiego

19: ludu/ y do wfzech niewiaft. Słuchaycie flo

20: wá páńkiego wfzyftek Iudá/ ktorzy ieftes=

21: cie w ziemi Egipthkiej/

werset: 25 To mowi Pan za=

22: ftępow Bog Izraelfki/ rzekąc: Wy/ y żony

23: wáfse mowiliście vfthy wáfsemi/ á rękoma

24: wáfsemi/ wypefniliście mowiąc: Czyńmy

25: obietnice náffe ktorefmy obiecáli/ żebyfmy

26: offiárowáli krolowey Niebieskiej/ y wyle=

27: wáli iey offiáry nápoyne. Wypefniliście flu

28: by wáfse/ á vczynkiem zbroiliście ie.

werset: 26 A prze

29: to fluchaycie flowá Páńkie⁸⁰/ wfyftek Iu=

30: dá/ ktorzy mieffkacie w ziemi Egipth=

31: fkiej. Otom ia przyfiągł ná imię moje wiel

32: kie/ mowi Pan: Iż żadnym fpofohem nie

33: będzie więcey wzywáne imię moje z vfth

34: każdego mężá Zydowfkiego/ mowiącego/

35: Zywie Pan Bog/ we wfyfthkiej ziemi

36: Egipthkiej.

werset: 27 Otho ia będę czuynym nád

37: nimi ná ich złe/ á nie ná dobre: y będą wy

38: thráceni wfyfthcy mężowie Iudscy/ ktho=

39: rzy fą w ziemi Egipthkiej/ mieczem y gło=

40: dem/ dokąd co do ffczędu nie będą wytráce

41: ni. (*marg*) **Hiere:** 42. (-)

werset: 28] A ktorzyby wślli mieczá/ wrocą sie z zie

42: mie Egipťkiew do źemie Iudźkiew mężow

43: bárzo málo: y będą wiedzieć wślyťki ofťat=

44: ki Iudźkie wchodzących do źemie Egipť=

45: ťkiew áby tám mieśťkáli/ czyie sie flowá ťpeł=

46: nią/ moie/ czyli ich?

werset: 29] A to będziecie mieć zá

47: znák/ mowi Pan/ że ia was náviedzę ná

48: tym mieścu: ábyście wiedzieli iż prawdzi=

49: wie sie z ílzczą á wypełnią mowy moie prze

50: ćiwko wam ná złe.

werset: 30]

51: To mowi Pan/ Oto ia wydam Ffáreo=

52: ná Effree Krolá Egipťkiego w ręce nie=

53: przyaćioł iego/ y w ręce tych ktorzy śluká=

54: ią duśe iego: iákom wydał Sedechiaľá

55: Krolá Iudźkie^{go} w rękę Nábuchodonorá

56: Krolá Bábilońkiego nieprzyaćielá iego:

57: y ťzukáiącego duśe iego. (*marg*) **4.Reg:** 25. (-)

strona: HHhh2

Ieremiaľz.

kolumna: a

rozdział: 50]

werset: 5]

1: Do Syonu będą drogi pytáć/ thám

2: obroćiwśly twarzy ťwoie: Przydę y będą

3: przyłózeni do Pána przymierzem wiekui=

4: ťtym/ ktorego żadne zápamiętánie niezmy

5: ie. (*marg*) **Hiere: 21. Ezech: 36.** (-)

werset: 6 Trzodą sřtraconą sřtał sie lud moy: pólte=

6: rze ich zwiedli ie/ y dopuścili sie im tułác

7: po gorách: z gory ná pagorek zeffli/ zápom

8: nieli łóżyłká sřwego.

werset: 7 Koždy ktory ie kolwie

9: náffedł/ iadł ie: á nieprzyiaćiele ich mowi=

10: li: Nie zgrzefflichmy: przeto iż zgrzeffyli

11: Pánu/ okrafié sřpráwiedliwości/ á Pánu

12: ktory iest oczekawánim oycow ich.

werset: 8 Odeydź

13: ćie ze sřzodku Bábilonu/ y z ziemie Chál=

14: deyskiej wychodźćie: y bądźćie iáko koźłatká

15: przed trzodą.

werset: 9 Bo oto ia wzbudzam/ á przy

16: wiodę do Bábilonu zebranie wielkich na=

17: rodow/ z Pułnocy: (*marg*) **Hiere: 50.** (-)y będą przeciwko nie=

18: mu sřturmowác/ á potym będzie dobythe?

19: Strzálá iego thák iáko mężá mocnego zá=

20: bijáká/ prozno sie niewroći.

werset: 10 A będzie Chál

21: deyska ziemiá wydártkiem: wśyśthcy co iá

22: pułthofzą będą pełni wydárthkow/ mowi

23: Pan. (*marg*) **Ifaiae. 47.** (-)

werset: 11 Bo sie ráduiećie/ y wielkie rzeczy ro=

24: sřpráwiaćie/ rozdzieráiac dziedzictwo mo=

25: ie: boćcie rozrofli by ćielcowie ná trawie/

26: á byczeliście by Bcy.

werset: 12 Zelżoná iest niepomá

- 27: łu mátká wálfá/ y porownána z prochem/
28: ktora was porodziła: otho oštátecznieyffa
29: będzie miedzy narody/ y opuściála/ niedro
30: zna/ y fucha.

werset: 13] Dla gniewu Páńskiego nie=

- 31: będzie w niey mieffkano/ ále wśyftká bę=
32: dzie w puftynią obroconá/ koždy ktory poy
33: dzie przez Bábilon/ zdziwi sie bárzo/ y bę=
34: dzie pogwizdał dziwuując sie wśfe^m plagam
35: iego. (*marg*) **Hiere:** 18. 19. et 49. (-)

werset: 14] Gotuyćie sie przeciwko Bábilonowi

- 36: wśyftcy okoliczni kthorzy ciągniećie łuk/
37: zwoiuyćie ie/ niefolguyćie łtrzálam/ boć
38: zgrzeźyło przeciwko Pánu.

werset: 15] Okrzyk czynćie

- 39: przeciwko niemu/ zewśfádci dáło rękę/
40: poupadályć fundámenty iego: pokázily sie
41: mury iego/ boć pomstá to Páńfka ieft/ pom
42: ścieyćie sie nád nim: iáko ono czyniło/ ták
43: wy też czynćie iemu. (*marg*) **Exodi.** 21. **Leuit:** 14. **Ioel.** 3. (-)

werset: 16] Wytráćie ofiewáczá z

- 44: Bábilonu/ y tego ktory więc dzierzy sierp
45: czáfu zniwá: od oblicza mieczá gołębice/
46: ieden káždy náwroći sie do ludu śwego/ á
47: káždy z ofobná do źiemie swoiey wćieká.

werset: 17]

- 48: Stádo rozpędzone ieft Izráel/ Lwi ie
49: rozegnáli: Pierwśy ie iadł Krol Aśsur: á
50: ten napoflednieyśy y kości z niego wybrał

51: Nábuchodonor Krol Bábilońki. (*marg*) 4.**Reg:** 17. **Ifáiae.** 10. 4.**Reg:** 25. (-)

werset: 18] Prze=

52: toż też to mowi Pan zaštępow Bog Izrá

53: elłki/ Oto/ ia nńwiedzę krolń Bábilońkie^{g0}

54: y źiemię iego/ ińkom nńwiedził Krolń Af=

55: syriyłkiego: (*marg*) 4.**Reg:** 19. **Ifaiae.** 14. (-)

werset: 19] y przywiodę zńs lud Izrńelłki

56: do mieskńnia ie^{g0}/ y będzie fie pńsńł nń gorze

57: Kńrnelu/ y Bńfan/ń nń gorze Efrńim y

58: Gńlńńd nńfyći fie duffń iego.

werset: 20] W tńmte dni

kolumna: b

1: y nń on czńs mowi Pan/ łłukńna będzie nie

2: prńwość Izrńelłka/ń nie będzie iey: y

3: grzech Iudłki/ń nie będzie nńleźion: iź będe

4: miłościw tym ktore zołtńwię. (*marg*) **Hiere:** 51. (-)

werset: 21]

5: Przećiwko źiemii tych/ co pńnuiń włtńp:

6:ń przećiwko obywatelom iey nńwiedz/ roz

7: miec/ń zńbiy ktore po nich łń/ mowi Pan:

8:ń nń włłem vczyń podług tego ińkom rołka

9: zńł.

werset: 22] Głos woyny w źiemii/ y zburzenie wiel

10: kie.

werset: 23] Ińkoź fie złamał y łkrułzył młot włłlyłt=

11: kiey źiemie? Ińkoź fie obroćilń w pułtyniń

12: Bńbilon miedzy narody?

werset: 24] Włłidliłem ćie/ń

13: poimaneś ty Bńbilon/ń niebaczyłoś: nńle=

14: żioneś y záchwycone/ iześ Páná (ná tho)

15: wyzwáło.

werset: 25 Otworzył Pan skarb swoj/ y wy

16: niolł naczynie gniewu swego/ bo ma sprá=

17: wę Pan Bog załtępow/ w ziemi Cháldey=

18: łkiey.

werset: 26 Chodźcie sám do niey od oštátecznych

19: kráíow zímie/ otworźcie áby wolniey łłli

20: ći coby ią tłoczyli: zmiectćie z drogi kámie=nie/ y vczyńćie z nich łtofy/ á zábiyćie ią: á

21: niech nic nie zoltánie.

werset: 27 Rozprośćie włlyłtki

22: moczrze iey/ niech idą ná łtráćenie: Biádá

23: im bo przyłzedł dzień ich/ czás náviedzenia

24: ich.

werset: 28 Krzyk vćiekáiyących/ y tych ktorzy łie wym

25: knęli z zímie Bábilońłkiey: áby zwiáłtowá

26: li ná Syonie pomłtę Páná Bogá náłłego/

27: pomłtę kośćiołá iego.

werset: 29 Przyzowćie przeciw

28: ko Bábilonu w obec włzytkie męze ktorzy

29: ćiągną łuk/ połozćie łie przeciwko niemu

30: wkołó/ áby żaden nie vłłedł: oddayćież mu

31: według vczynku iego: podług tego włzyłtkie^{go}

32: co czyniło/ vczyńćie mu: boć łie przeciw

33: ko Pánu włpináło/ przeciwko łwięthemu

34: Izráelowi. (marg) **Hiere: 50.** (–)

werset: 30 A przeto będą pádác młodzięń

35: cy iego po vlicach iego/ y włzyłcy mężowie

36: ryčerłcy iego/ vmilkną ná on dzień/ mowi

37: Pan.

werset: 31 Oto ia do ćiebie ty hárdy/ mowi Pan

38: Bog załtępow: bo przyłzedł dzień thwoy/

39: czás nówiedzenia twego.

werset: 32 A pádnie ten py=

40: łzny y obáli fie/ á nie będzie kthoby go pod=

41: niolł: y zápalę ogień w mieśćiech ie^{go}/ y po

42: źrze á popali wšyftko około niego.

werset: 33

43: To mowi Pan załthępow/ Potwarz á

44: bełpráwie ćierpią łynowie Izraellci/ łpołu

45: y łynowie Iudłcy/ wšyłcy co ie poimáli trzy

46: máia/ á niechcą ich wypuśćić.

werset: 34 Odkupiciel

47: ich mocny: Pan wšzech załtępow imię iego

48: łądem będzie bronil rzeczy ich/ áby prze=

49: łtrálzył źiemie/ y zrułzył obywatel Bábiloń

50: łkie.

werset: 35 Miecź (przydzie) ná Cháldeyczyki/

51: mowi Pan: y ná obywatel Bábilońkie/ y

52: ná kxiążetá/ y ná mędrce iego.

HHhh ij

iego

strona: HHhh4v

Lamentacie.

kolumna: a

ksiega: Thren

rozdział: 1

werset: 6

1: **Vau.** A odełłá od corki Sionłskiej wšel

- 2: ka ochędofzność iey: ftháli fie **Kxiążetá** [!] iey
3: by báráni nienayduiący páftwey: y ífli bez
4: síł przed wiodącym do więźienia.

werset: 7

- 5: **Zain.** Wípomniáło Ieruzálem ná dni
6: vtrápienia íwego/ y ná wykroczenia/ y ná
7: wífyfthkie požądliwe rzeczy fwoie/ kthore
8: miáło ítarádawná/ gdy padał lud iego w
9: ręce nieprzyaciélfkie/ á niebyło pomocni=
10: ká. Vyźrzeli ie nieprzyaíciele iego/ á po=
11: ímiewáli fie z Sobbot iego.

werset: 8

- 12: **Heth.** Grzech zgrzeífyło Ieruzálem/
13: przetoż też ítáło fie nieftátecnym: wífyficy
14: ktorzy ie wielbili/ wzgárdzili im/ iż vyźrze
15: li zelżywość iego: ále ono łkáiąc/ obrociło
16: íie wítecz.

werset: 9

- 17: **Teth.** Plugáftwá iego ná nogách iego/
18: áni pámiętháło ná koniec íwoy: bárzo theż
19: íeft złożone/ niemáiąc póciélfycielá: Weyź=
20: rzy Pánie ná vtrápienie moie/ boć fie pod=
21: niołl nieprzyaiciel moy.

werset: 10

- 22: **Iod.** Ręką íwoią íięgnął nieprzyaiciel
23: do wízech požądliwych rzeczy iego: Bo wi=
24: dział **íz** [!] weífli Narodowie do Swiętнице
25: iego/ o ktoryches był zákazał by nie wcho=
26: dzili do kościołá twoiego. (marg) **Deute: 23.** (-)

werset: 11

- 27: **Caph.** Wśyſtek lud iego łkaiący/ y ſzu=
28: káiący chlebá: dáli wśfelákíe kóſtowne rze
29: czy zá iadło ná poſílenie duſſe. (*marg*) 4.**Reg:** 6. **Threno:** 2. (-) Bącz to Pá
30: nie/ á pilnie obącz/ zem cí ſie ftháło bárzo
31: podłem.

werset: 12

- 32: **Lamed.** O wy wśyſtcy kthorzy idziecie
33: drogą/ pilnuycie/ á przypátrzcíe ſie/ ieſliże
34: ieſt boleść iáko ieſt boleść moiá: bo mię iá=
35: ko winnicę obrał/ iáko mowił Pan w dzień
36: gniewu popędliwoſci ſwey.

werset: 13

- 37: **Mem.** Z wyſokoſci zellał ogień w koſci
38: moie/ á wycwiczył mię: rozrzucił ſieć ná
39: nogi moie/ y obrocił mię wzad: położył mię
40: opuſciáła/ cały dzień záłoſciá ſkonána.

werset: 14

- 41: **Nun.** Czúło iármzo niepráwoſci mo=
42: ich: ſtoczyły ſie w ręce iego/ y włożone [!] ná
43: moię ſzyię: zemdláá ſilá moiá: dał mię Pan
44: w rękę z ktorey niebęde mógł powtác.

werset: 15

- 45: **Samech.** Odiął Pan wśyſtkie wielmo=
46: źne Páni moie ze ſrzodku mego: przyzwał
47: przeciwko mnie czáfu/ áby potárł (męże)
48: wyborne moie: iáko w práſie tłoczył Pan
49: pánnę corkę Iudſką. (*marg*) **Hiere:** 14. **Threno:** 2. (-)

werset: 16

- 50: **Ain.** Przetoż ia płączyć/ á oko moie wy=
51: pufćcza łzy obfite: iż fie odemnie oddalił po
52: ćieśfyćiel/ náwráćaiący duffę moię: ftáli fie
53: fynowie moi ftráconemi/ Bo fie zámogł
54: nieprzyiaćiel.

werset: 17

- 55: **Phe.** Rozćiągnął Syon ręce fwoie/ nie
56: máfz ktoby ią poćieśfył: Rokazał Pan prze

kolumna: b

- 1: ćiwko Iakobowi/ Około niego nieprzyia=
2: ćiele iego: Stało fie Ieruzálem miedzi ni=
3: mi iákoby fplugáwione przyrodzonemi rze
4: czámi niewieśćiami.

werset: 18

- 5: **Zadic.** Spráwiedliwy iest Pan/ iżem
6: wfthá iego pobudził ku gniewániu. (*marg*) **Danie: 9.** (-)Słú=
7: chayćie prośfę pilnie wśfyćcy ludzie/ á przy
8: patrzćie fie boleśći moiey: pány moie/ y
9: młodzienci moi/ pośfli do więźienia.

werset: 19

- 10: **Coph.**Przyzwałem [!] przyiáćioł moich/
11: á oni mię podeśfli: káplani moi/ y ftharco=
12: wie moi/ w mieśćie poginęli: iż nábywáli
13: iádła fobie/ áby byli pořilili duffę fwoię. (*marg*) **Thre: 2.** (-)

werset: 20

- 14: **Res.** Obácz moy Pánie zec fie fráfuie/
15: ztrwożył fie brzuch moy: wywroćilo fie fer=
16: ce moie we mnie lámym/ boćiem pełne go=
17: rzkośći: przed miástem zábija miecz/ á do=

18: má śmierć podobná ieft.

werset: 21

19: **Sin.** Słyffeli iż ia łkam/ á nie iefth then

20: kthoby mię ćieffyl: Wfflyficy nieprzyaściele

21: moi vfflyffeli złe przygody moie/ rádowáli

22: fie ftego/ iżeś ty vczynil: Przywiodłeś dzień

23: poćiechy/ á będą mi podobni.

werset: 22

24: **Thau.** Niech wnidzie wfflyfko złe ich

25: przed ćiebie: á obierz ie teź by winnicę iá=

26: koź y mnie obrał dla wfłech niepráwości

27: moich: ábowiem mnogie fą łkánia moie/

28: á ferce moie żáłoſne.

rozdział: 2

Cap. 2.

29: Aleph.

werset: 1 (marg) **Threno:** 4. (-)

30: **I** Ako okrył mrokiem w popędli

31: wości fwoiey Pan corkę Sion

32: fką: zrzucił z niebá ná **ziemie** [!]

33: fláwną Izráelfką/ ani fie roz=

34: pomniał ná podnożek nog fwo

35: ich w dzień popędliwości fwoiey? (marg) **1.Para:** 29. **Pfal:** 98. (-)

werset: 2

36: **Beth.** Zrucił ná doł Pan á nieprzepu=

37: ścił/ wffyckie ozdobne rzeczy lákobowe:

38: pokázil w gniewie fwoim wffyckie obron=

39: ne budowania pánnu Iudfkiey y zrzucił

40: ná ziemię/ pomázał kroleſtwo y Kxiażetá

41: iego.

werset: 3

42: **Gimel.** Zlamał w gniewie popędiwo=

43: ści fwey wffelki rog Izraélki: **Odwroczył** [!]

44: zá fie wfpák práwicę swoię od obliczá nie=

45: przyácielkiego: y zápálil w Iákobie niei=

46: náczey iáko **ogien** [!] **pálańczy** [!] / pożyrájący

47: w koło.

werset: 4

48: **Daleth.** Wyciągnął łuk swoy iáko nie=

49: przyáciel/ vmocnił práwicę swą iáko gło

50: wny nieprzyáciel/ y pobił wżyftko co ied=

51: no było pięknego ná poyzrzenie w przybyt=

52: ku corki Syońkiej/ wylał iáko ogień zag=

53: niewanie swoie.

werset: 5

54: **He.** Stał fie Pan by nieprzyáciel: ze=

55: pchnął ná doł Izraéla/ obálił wżyftki mu=

ry

strona: HHhh5

Ieremiafłowe.

kolumna: a

1: ry iego/ rozmiołał Báfzty iego/ y zágęścił

2: w corce Iudkiej ponizonego y ponizoną.

strona: II2

Báruch.

kolumna: a

ksiega: Bar

rozdział: 2

Cap: 2.

- 1: Zydowie będąc w niewoli wyznawiają grzechy swo
2: ie/ że dla nich przypało ná nie wśyftko złe/ co im by
3: ło opowiedziano przez proroki/ á tak prośąc o miło
4: sierdzie/ kthore był obiecał dać przez Moizeffa thym
5: ktorzyby sie vpamiętáli á náwrócili.

werset: 1

- 6: **P** Rzetoż poştánowił Pan Bog
7: náłz słowo swoie ktore mowił
8: do nas/ y do Sędziow náłfych
9: kthorzy sądzili lud Izráelki/
10: y do Krolow náłfych y do Kxią
11: żąth náłfych/ y do wśyftkiego ludu Izrá=
12: elskiego y Iudskiego: (*marg*) **Danie: 9.** (-)

werset: 2 aby przywiodł Pan

- 13: ná nas wielkie złe rzeczy/ ktore sie nie stály
14: pod niebem/ iáko sie stály w Ieruzálem/ po
15: dług onego co nápisano w Zakonie Moi=
16: zefówym/

werset: 3 aby iadł człowiek ciało syná swe

- 17: go/ y ciało corki swoiey. (*marg*) **Deute: 28. 4.Reg: 6.** (-)

werset: 4 Y dał ie pod moc

- 18: wśyftkich Krolow ktorzy są około nas/ ná
19: vragánie/ y ná spuśtośsenie/ y miedzy wśy=
20: ftkimi ludzmi/ do ktorych nas Pan rozmio
21: tał.

werset: 5 A stálišmy sie ze śpodku/ á nie z wierz=

- 22: chu: **izelmy** [!] zgrześfyli Pánu Bogu náśsemu
23: nie będąc posłufzny głófu iego.

werset: 6

24: Pánu Bogu náffemu fpráwiedliwość:

25: ále nam y oycóm náfzym záfwtydzenie ob=

26: licza/ iáko ieft dzifiefwego dnia. (marg) **Baruch. 1. (-)**

werset: 7 Abowiem

27: opowiádał nam Pan to wfyfłtko złe/ kto=

28: re przyfflo ná nas:

werset: 8 á myfmy nie prófili oblicza [!]

29: Pána Bogá náffego/ ábyfmy fie byli

30: náwroćili koždy z nas od drog náffych bár=

31: zo złych.

werset: 9 Y był czuynym Pan we złych rze=

32: czach/ á przywiodł ie ná nas: bo fpráwiedli

33: wy ieft Pan we wfzech fktkach fwoich/ kto

34: re nam przykazał:

werset: 10 á nie fluchálfimy głofu

35: iego/ ábyfmy byli chodzili w przykazániach

36: Páńfkich/ ktore dał przed obliczym náfzym.

werset: 11

37: A teraz Pánie Boże Izráelfki/ kthoryś

38: wywiodł lud twoy z źiemie Egipthfkicy w

39: ręcę mocney/ y w známionach/ y w cudach

40: y w mocy thwoiey wielkiej/ y w rámienu

41: wyfokim/ á fpráwiłes fobie imię iáko ieft

42: dzifiefwego dnia:(marg) **Danie: 9. (-)**

werset: 12 zgrzeffylifmy niepoboż=

43: niefmy czynili/ niepráwiefmy działáli Pá

44: nie Boże náfz/ we wfzech fpráwiedliwoś=

45: ćiach twoich:

werset: 13 Niechże sie odwróci gniew

46: twoy od nas: boć nas iuż bárzo máło zoftá

47: ło między narodámi/ dokądeś nas rozpro

48: łożył.

werset: 14 Wyfluchay Pánie próšby náfze/ w mo=

49: dlitwy náfze/ á wiwiedz nas dla łam siebie

50: á day nam náleść łáfkę przed oblicznością

51: tych ktorzy nas záfiedli:

werset: 15 áby wiedziáá w=

52: łożytká ziemiá/ iześ ty ieft Pan Bog náfz/ á

53: iż imię twoie wzywáne ieft nád Izráelem:

54: y nád rodem iego. *(marg)* **2.Par: 6. (-)**

werset: 16 Weyzrzy Pánie z domu

kolumna: b

1: twego świętego ná nas/ á przychyl vchá

2: swoiego/ y wyfluchay nas. *(marg)* **Deute: 26. Ifaiae. 63. Pfal: 113. (-)**

werset: 17

3: Otworz oczy twoie/ á ogláday: żeć nie v

4: márlí ci kthorzy łá w piekle/ kthorych duch

5: wzięti ieft od wnętrzości ich/ dádzą cześć

6: y wśpráwiedliwienie Pánu/

werset: 18 ále duzfá ktora

7: w záfmceniu położona ieft/ prze wielkość

8: złego/ ktora chodzi śchyliwífyfie y mdlá/ y

9: oczy śchadzáiące/ á duflá łączna tá dawa

10: tobie cześć y śpráwiedliwość Pánu.

werset: 19 Bo

11: nie podług śpráwiedliwości oycow náfzych

12: my wylewamy próšby/ á próšimy miłofier

13: dzia przed oblicznością twoją Pánie Bo=

14: że náfz:

werset: 20] ále ižeš zeflał gniew twoy y zápál=

15: czywość twoię ná nas/ iákoš mowił przez

16: proroki flugi twoie/ tymi flowy.

werset: 21]

17: To mowi Pan/ Náklóńcie rámieniá wá

18: fzego/ y ffyie wáfley/ á robćie Krolowi Bábilońkie^{mv}:

19: y będziecie siedzieć w ziemi kto

20: rąm dał oycom wáfłym.

werset: 22] Ale iefli nie będzie

21: ćie fluchác głofu Páná Bogá wáfłego/ á=

22: byście robili Krolowi Bábilońkiemu: zá=

23: trácenie wáfle vczynię z miaft Iudfkich/ y

24: z Ieruzále^m /

werset: 23] y odeymę od was głos wefela/

25: y głos rádości/ y głos oblubienicá/ y głos

26: oblubienice/ á będzie wřzyfthká ziemiá bes

27: ftop tych coby w niey mieffkáli.(*marg*) **Hiere: 27.** (-)

werset: 24] A nie vflu=

28: cháli głofu twego/ áby robili Krolowi Bá

29: bilońkiemu: y potwierdziłes flowá twoie

30: kthores mowił przez flugi twoie Proroki/

31: áby były przeniefione kości krolow náffych:

32: y kości oycom náffych z mieyfcá fwego.

werset: 25] A

33: oto porzucone fą ná gorącu flonecznym/ y

34: ná mroźie nocnym: á pomárli w boleściach

35: co nagorffych/ w głodzie w mieczu/ y w wy

36: gnaniu.

werset: 26 Y położyłeś kościół w którym wzy

37: wáne ieft imę [!] twoie/ iáko ten dzień: dla nie

38: práwości domu Izráelkiego/ y domu Iud

39: fkiego.

werset: 27 Y wczyniłeś w nas Pánie Boże

40: náłz/ według wśfelkicy dobroći swoiey/ y we

41: dług wśfyłtkiego zmiłowánia twego one=

42: go wielkiego:

werset: 28 iákoś mowił przez flugę twe

43: go Moiześfá/ w on dzień gdyś mu rofkazał

44: piśác Zakon twoy przed fyny Izráelkiami

werset: 29

45: mowiąc. Nie będziećieli fluchác głófu me

46: go/ thedy tho wielkie mnofthwo/ obroći

47: fie w namnieyśfe miedzy Narody/ gdzie

48: ia ie rozmieczę:

werset: 30 boć ia wiem że mię nie bę=

49: dzie fluchał then lud.(*marg*) **Deute: 4. et 28.** (-)Ieft bowiem then

50: lud twárdey krzczyce: á obroći fie ku fercu

51: fwemu w ziemi ięctwá fwego:

werset: 31 á zwiedzą

52: zem ia ieft Pan Bog ich: y dam ia im fer=

53: ce/ y zrozumieią: y wśfy/ á będą fluchác.

werset: 32 A bę

54: dą mię chwalić w ziemi niewolftwá fwego

55: y będą pámiętać ná imię moie.

werset: 33 Y odwrocą

56: fie od twárdego grzbietu fwego/ y od zło=

57: Íćiwóści swoich/ iż wípomioną ná drogę oy

58: cow swoich/ kthorzy zgrzeffyli przeciwko

59: mnie.

werset: 34 A odwołam ie záfie do źemie ktho=

Iii

ram

strona: Iliiv

Báruch.

kolumna: a

1: ram przyfiągł oycom ich/ Abráhámowi/

2: Izáákowi/ y Iakobowi/ y będą w niey pá=

3: nowác y rozmnożę ie/ á nie będą vmnieyffeni.

strona: Ilii4v

Ezechiel.

kolumna: a

ksiega: Ez

rozdział: 1

werset: 26

1: A ná vtwierzeniu

2: ktore było nád głową ich/ iákoby poyźrze=

3: nie ná kámień Száffirowy (było) podo=

4: bieńtwo Thronu: A ná podobieńthwie

5: Thronu/ podobieńthwo iákoby weźrzenie

6: człowieká zwierzchu.

werset: 27 Y widziałem iákoby

7: ósobę Kontryffału/ iáko pozrzenie ognia

8: wewnąthrz około iego: od biodr iego/ y z

9: wierzchu: y od biodr iego áż ná doł/ iákoby

10: ósobę ognia łnącego sie około.

werset: 28 Iákoby wey

11: źrzenie tęczę [!] gdy bywa ná obłoku we dżdžo

12: wy dzień. To było widzenie bláfkú około.

rozdział: 2

Cap: 2.

13: Pofyłá Pan Bog Ezechielá do ludu/ áby go od=

14: wodził ode złego/ y kazano mu śnieść księgi popifá=

15: ne zewnątrz y z wierzchu/ w ktorých były nárzekánia/

16: płáč/ y biádá.

werset: 1

17: **T**HO widzenie podobieńfthwa

18: wielmożności [!] á chwałi Páń=

19: űkiey. A widziałem y vpadłem

20: ná fwe oblicze [!] / y vűlyűűálem^m głós

21: mowiácego/ A rzekł do mnie/

22: Synu człowieczy űtoy ná nogách twoich/ á

23: będę űtobą mowił.(*marg*) **Ezech: 3.** (-)

werset: 2 Y wűtápił w mie duch/

24: gdy do mnie rzekł/ y poűtáwil mie ná nogi

25: moie: y űlyűűálem mowiácego do mnie/

werset: 3 y

26: rzekácego.

27: Synu człowieczy iá ciebie poűűyłam do űy

28: now Izráelűkich do národów zbieglcow/

29: kthore odűtápiłi o demnie: fámi y oycowie

30: ich náruűűyli vmowę moie [!] aż do te^{go} dnia.(*marg*) **Exodi. 32.** (-)

werset: 4 A

31: űynowie twárde^{go} oblicza/ y nieugłáfkáne^{go}

32: űercá űá/ do ktorých iá ciebie űfle: á rzecelz

33: do nich/ To mowi Pan Bog/

werset: 5] owa **fnádz [!]**

34: choćby iedno fámi vflucháli/ á owa **fnádz [!]**

35: przeltaná/ bo to iest dom pobudzáiączy: á

36: zwiedzą że Prorok był w pośrzodku ich.

werset: 6]

37: Ty tedy fynu człowieczy nieboynie ich áni

38: fie ftráchay mow ich/ boć niedowiárkowie

39: y wykretowie fá ftobą/ á zniedzwiatkami

40: mieśfkafz: nieboy fie flow ich/ áni fie **łəkay [!]**

41: thwárzi ich: boć tho iesth dom pobudzá=

42: iący.

werset: 7] A thák będziefz do nich mowił flo

43: wá moie/ áwoby fnadz vflucháli/ y prze=

44: ítháli: boć fá pobudzáiący.

werset: 8] A ty fynu czło=

45: wieczy/ fluchay cokolwiek mowię do ciebie

46: y niechćiey być pobudzáiącym iako dom ten

47: pobudzáiącym iest. Otworz vftá twoie/ á

48: iedz co kolwiek ia dáię tobie.

werset: 9] Y **vyżrzałem [!]**

49: á oto ręká fćiągniona ku mnie/ w kthorey

50: były zawnione księgi: Y rozwinął ie prze=

51: demną/ ktore były pifáne wewnątrz y zwię

52: rzchu: á popifáne były w nich nárzekánia/

53: płącz/ y biádá. (marg) **Apoca: 5. (-)**

rozdział: 3]

Cap: 3.

kolumna: b

- 1: Nákarmił Bog Ezechielá księgámi/ pośláł go do
2: ludu Izráelkiego/ áby do nich mowił flowá Páńfkie
3: pošťanowił go łtrożem/ wywiodł go ná pole/ potym
4: kázał mu łie w domu **zámknąć** [!] .

werset: 1

5: **Y** Rzekł do mnie/ Synu człowie

6: czy/ cokolwiek náydzieřz iedz:

7: ziedz the księgi/ á łłedłfy mow

8: do fynow Izráelkích.(*marg*) **Hiere: 15. 4.Efd: 14. Apoca: 10.** (–)

werset: 2

9: rzyłem wřtá moie/ á nákarmił

10: mię onemi księgámi/

werset: 3

11: nu człowieczy/ żywot thwoy będzie iadł/ y

12: wnętrności twoie będą nápełnione thych

13: ksiąg/ ktore ia dawam tobie. Y ziadłem ie

14: á łtáli łie w wřtach moich/ iáko miód łlotki.(*marg*) **Pfal: 118.** (–)

werset: 4

15: A rzekł do mnie/ Synu człowieczy/ idź

16: do domu Izráelkiego/ mowże flowá moie

17: do nich.(*marg*) **Hiere: 1.** (–)

werset: 5

18: wy/ y nieznáiomego ięzyká łiebie połyłaiá

19: do domu Izráelkiego:

werset: 6

20: gich głębokiey mowy/ y **nieznáio**⁶⁰ ięzyká

21: ktorychby niemogł łluchác mow: ábyř teřz

22: y do tych był pořlan/ łlucháliby łie.(*marg*) **Ionae. 3.** (–)

werset: 7

A dom

- 23: Izráelſki niechce cie ſluchác: iż nie chcą
24: mnie ſluchác. Bo wſyſfthek dom Izráelſki
25: przetártego czoła ieſt/ y **twárde**^{g0} ſercá ieſt.

werset: 8

- 26: Otho wczyniłem oblicze twoie moćnieyſſe
27: niź oblicze ich/ á czoło twoie twárdſſe niź
28: czoło ich.(*marg*) **Micheae. 3.** (-)

werset: 9

- Wczyniłem oblicze twoie iáko A=
29: dámánt/ y iáko krzemień/ nie boy ſie ich/ áni
30: ſie ſtráchay oblicza ich: boć ieſt dom rozdra
31: źniáiący/ á pobudzáiący.

werset: 10

- 32: Y rzekł do mnie: ſynu człowieczy/ wſyſfſtkie
33: ſłowá moje ktchore ia mowię do ciebie/ we
34: źmi w ſerce ſwoie/ y wſſymá twemi ſluchay:

werset: 11

- 35: á idź/ wnidźże do záprowádzzonego ludu do
36: ſynow ludu twoiego/ á będziefz do nich mo
37: wił/ y rzeczeſz im/ Tho mowi Pan Bog: o=
38: waby ſnadź wſlucháli y poprzeſtáli.

werset: 12

- Y w=
39: ziął mię duch/ y ſlyſſáłem zá ſobą głos poru
40: ſſeniá wielkiego/ Błogoſłáwiona chwałá
41: Páńſka z mieſcá ſwoiego/

werset: 13

- y thrzepiotánie
42: ſkrzydeł źwierzęcych bijących iedno o dru=
43: gie/ y głos koł idących zá źwierzęty/ y głos
44: zruſſenia wielkiego.(*marg*) **Ezech: 8. et 11.** (-)

werset: 14

- Duch teź podnioſł mię

45: y wziął [!] mię/ y odśfedłem w gorzkości roz=

46: gniewánia ducha moiego: Bo ręká Pán=

47: fka była lemna/ pośiláiąc mię:

werset: 15 Y przyśfed=

48: łem do záprowadzenia do kupy nowe^{go} zbo

49: za/ do onych kthorzy mieśfkáli przy rzece

50: Chobár: y vfiadłem gdzie też oni siedzieli:

51: y trwałem tám siedm dni/ ítráfuiąc sie mie

52: dzy nimi.(*marg*) **Pfal:** 136. (-)

werset: 16

53: A gdy przeminęło siedm dni/ ítáło sie flo

54: wo Pánfkie do mnie/ mowiąc:

werset: 17 Synu czło=

55: wieczy/ polthánowiłem cie strozem domu

56: Izráelkiego: y vflyśfyłz z uft moich flowo/ y

57: zwiáfthuiefz im odemnie.(*marg*) **Ezech:** 33. (-)

strona: KKkk

Ezechiel.

kolumna: a

rozdział: 9

werset: 9

1: Opuścił ci Pan ziemię/ y Pan

2: nie widzi.

werset: 10

3: Przetoż y oko moje nieprzepuś=

4: ci im/ áni sie fmiłuię: drogę ich ná głowę

5: ich obrocę. (*marg*) **Iob.** 22. **Ifáiae.** 20. **Eccleci:** 23. **Ezech:** 7. (-)

werset: 11 A oto mąż ktory był vbrány we

6: lniáne odzienie/ kthory miał kálamarz ná

7: biodrách swoich/ odpowiedzial słowo/ mo

8: więc: Vczyńiłem ták iákoś mi rofkazał.

rozdział: 10

Cap: 10.

9: O mężu kthoremu rofkazano nábrác ognia **miedy** [!]

10: koły/ y wyfypać ná miásto/ opifuie też wizią Bogá/

11: zwierząt/ koł/ iáko y w pierwfley Kápitulé.

werset: 1

I Widzałem [!] / á otho ná vtwier=

12: dzeniu kthore było nád głową

13: Cherubinową/ iákoby kámién

14: Száfirowy/ iákoby kxtałt po

15: dobieńtwa stolcá Krolewfkie

16: go vkazał sie nád nimi.(*marg*) **Ezech: 9.** (-)

werset: 2 A rzekł do mężá vb=

17: ránego we Lniáne odzienie/ thymi flowy:

18: Wnidź miedzy kołá ktore są pod Cherubi

19: ny: á nábierz pełną garść twoię węgla roz

20: pálonego/ ktore iest miedzy Cherubiny/ wy

21: fypże ie ná miásto. Y wyśedł przed oblicz=

22: nością moią:

werset: 3 á Cherubinowie stali po prá

23: wey ręce domu gdy wchodził mąż/ y nápeł

24: nił obłok sień frzednią wewnątrz.

werset: 4 A pod=

25: niefiona iest chwałá Páńfka nád Cherubi=

26: ny do progu domowego:(*marg*) **2.Para: 7.** (-)y był pełen dom

27: obłoku/ á sień nápełnioná iest bláfku chwa=

28: ły Páńfkicy.

werset: 5 A trzepiotanie fkrzydeł Cheru=

29: binow było fłyżáne aż w fieni zewnątrzney

30: iáko głos wíflechmocnego Bogá mowiące

31: go.

werset: 6] A gdy przykazał mężowi vbránemu we

32: Lniáne odżienie/ mowiąc: Weźm ognia z

33: pośrzodku koł ktore są między Cherubiny/

34: wśfedłfy on ftánał podle koła.

werset: 7] Y wyciągnął

35: Cherub rękę z pośrzodku Cherubinow do

36: ognia ktory był między Cherubiny y nábrął

37: á dał w ręcę [!] onemu vbránemu we Lniáne

38: odżienie: á on wziawfzy wyszedł.

werset: 8] Y vkazało

39: fie ná Cherubinoch podobieńftwo ręki czło

40: wieczey pod fkrzydły ich.

werset: 9] Y vzrzałem/ á oto

41: czterzy koła wedle Cherubinow/ iedno ko

42: ło przy iednym Cherubinie/ á drugie koło

43: przy drugim Cherubinie: á ofobá koł była iá

44: ko weyzzrenie ná kámień Chryfolith/

werset: 10] y poy

45: rzenie ich podobne iedno czterzem: iákoby

46: było koło w pośrzodku koła.

werset: 11] A gdy chodzili

47: ná czterzy ftrony poftępowáli: á nie wráca

48: li fie chodząc: Ale ná ono miefće ná ktore

49: fie chyliło iść ktore było pierwśfe/ ífli zá

50: nim y drugie/ áni fie wrácały.

werset: 12] Y wífyfthko

51: ciało ich/ y słyie/ y ręce [!] / y skrzydła/ y obrącz=

52: ki/ pełne były oczu/ około czterech koł.

werset: 13 | A te

53: koła nazywał potoczyłte/ gdym ia słyiał.

werset: 14 | A

54: cztery oblicza miało każde z nich. Oblicze

kolumna: b

1: jedno/ oblicze Cherubinowo: a wtore obli=

2: cze/ twarz człowieka: a na trzecim twarz

3: Lwia: a na czwartym twarz Orla. (marg) **Ezech: 1.** (-)

werset: 15 | Y pod=

4: niosły się Cherubinowie: onoż to jest zwie=

5: rzę ktorem widział w rzeki Chobár.

werset: 16 | A gdy

6: chodzili Cherubinowie słyi słu y koła

7: wedle nich: a gdy podniosli Cherubinowie

8: skrzydła swoje/ aby się wnieśli od ziemi/ nie

9: zostawały koła/ ale y one podle nich były.

werset: 17 |

10: Gdy oni stali/ stali: a z podniesionymi pod

11: nosili się/ bo był w nich duch żywotny.

werset: 18 | A

12: wysła wielmożność Pańka od progu ko=

13: ścielnego/ y stanała nad Cherubiny.(marg) **Ezech. 1. et 43.** (-)

werset: 19 | Y

14: podnosząc Cherubinowie skrzydła swoje/

15: wynosili się od ziemi przedemną/ a gdy o

16: ni wysli/ koła też słyi za nimi: y stali w we

17: ściu do brony domu Pańskiego od wchodu

18: flońcá/ á Wielmożność Bogá Izráelkie=

19: go byłą nád nimi.

werset: 20

20: Thoć ieft źwierzę kthorem widział pod

21: Bogiem Izráelskim przy rzece Chobár: y z

22: zrozumiałem że Cherubinowie byli.

werset: 21 Czte=

23: rzy twarzy miał ieden/ y cztherzy fkrzydłá

24: ieden: á podobieńftwo ręki człowieczy pod

25: fkrzydłámi ich.

werset: 22 A podobieńftwo twarzy ich

26: fą one twarzy kthorem widział przy rzece

27: Chobár/ y weyrzenie ich/ y káždego popąd

28: przed obliczym swoim chodzili.

rozdział: 11

Cap: 11.

29: O pięć y dwudziestu mężow złych/ o miętie y ko=

30: tle/ O śmierci Feltielá/ o rośproffeniu ludu/ y zász ze=

31: braniu iego.

werset: 1

32: **I** Podniośł mię Duch/ y w wiodł

33: do brony domu Páńfkiego od

34: wíchodu flońcá/ koja patrzy

35: ku wíchodu flońcá: A otho/ w

36: weściu do broni **dwádzieścia** [!]

37: y pięć mężow: y vyzrzałem miedzy nimi

38: Iezionáíffá fyná Azurowego/ y Ffelciaíffa

39: fyná Bánáiaíffowego/ Kxiążęthá ludu.

werset: 2 Y

40: rzekł do mnie: Synu człowieczy/ ci są mężo

41: wie ktorzy myślą nieprawość/ y rozbierają

42: między sobą radę bardzo złą w tym mieście/

werset: 3

43: mówiąc: Iż nie dawno pobudowane są

44: domy? Toć jest kościół/ a myśmy mięso.

werset: 4

45: thoż Prorokuy o nich/ prorokuy synu czło=

46: wieczy.

werset: 5

47: rzekł do mnie/ mow:

48: To mowi Pan: Takieście mowili domie

49: Izraelfki/ a myśli serca waszego ia wiem.

werset: 6

50: Wieluście już pobili w tym mieście/ y na=

51: pełniliście drogi jego zabitemi.

werset: 7

52: to mowi Pan Bog/ zabićci waszy ktoreście

53: położyli w posród miasta tego/ ci są mię=

54: sem/ a to jest kotłem: y wywiodę was z po=

55: środka jego.

werset: 8

56: przywiodę na was/ mowi Pan Bog. (marg) **Ezech: 24. Matth: 26. (-)**

KKkk

rzucę

strona: KKkk3

Ezechiel.

kolumna: b

rozdział: 16

werset: 30

- 1: W
2: czym że thedy oczyficzę ferce twoie/ mowi
3: Pan Bog: gdyż náflem czynifz te fprawy
4: nierządney niewiafty/ y pfofliwey?

werset: 31 Ponie=

KKkk iij

ważeś

strona: KKkk3v

Ezechiel.

kolumna: a

- 1: ważeś zbudowała zły dom twoy na począ
2: tku wfelkiey drogi/ á wyfokość twoię vczy
3: niáfś ná káżdey vlicy: á niebyáfś iuż tháką
4: iáko nierządnicá z brzytkością podnoífac
5: zaplátę/

werset: 32 ále iákoby cudzołożnicá/ kthora

- 6: ná mężá fwe^{go} przywodzi wielu inych.

werset: 33 W=

- 7: fzem nierządnicam dawáne bywáią zaplá=
8: ty: á tyś dawała zapłaty wfem gámratom
9: twoim/ y dárys im dawála/ áby wchodzili
10: do ciebie ze wíząd ná popełnienie ftobą cu=
11: dzołoftwá.

werset: 34 Y ftáło fie w thobie przeciwko

- 12: zwyczáiowi wflech niewiafth w pfothách
13: twoich/ á po tobie nie będzie pfooty: w tym
14: żeś dawála zaplátę/ á zapláthyś niebrála/
15: ftáło fie w tobie przeko.

werset: 35 Przethož thy nierządnicó fluchay flowá

- 16: Páńfkiego.

werset: 36 Tho mowi Pan Bog: Ponie=

17: waż **ze** [!] wyłzáffowáne łą pieniądze twoie/

18: á obnážoná ielth zelżywość twoiá w łpro=

19: łnych włłtecznościách twoich ná miłofni=

20: ki twoie/ y ná włłlyftkie bálwány obrzydno=

21: łci twoich we krwi łynow twoich kthoreś

22: im dáła:(*marg*) **4.Reg:** 16. et 17. (-)

werset: 37 Oto ia zbióřę włłlyftkie gámrathy

23: twoie z kthoremiś włłfetczność łtroiá/ y

24: włłlyftki ktoreś miłowála/ ze włłlyftkiemi

25: ktoreś w nienawiści miála: á zgromádzę

26: ie ná cię ze włłład/ y obnáżę nieućiwość

27: twoię przed nimi/ á ogládaia włłlyftkę łłká

28: rádość twoię. (*marg*) **Iłaiæ. 47. Nahum. 3 Ezech:** 33. (-)

werset: 38 A będę cię ładził ładem cu=

29: dzołżnic/ y tych kthorzy niewinną krew

30: wylewáia: y dam cię w krew popędliwoś=

31: ci zawilney miłości.

werset: 39 Dam cię w ręce ich/

32: á łkážą zły dom twoy/ y zburzą miełce płoty

33: twoiey: y zewloką cię z łzat twoich/ á po

34: biorą klieynoty ozdoby twoiey: y zołtáwia

35: cię nágą á pełną zelżywości.

werset: 40 Przywiódą

36: ná cię mnołtwo/ y vkámionuia cię kámień=

37: mi/ y zámorduia cię mieczmi łwemi.(*marg*) **Leuit:** 20. (-)

werset: 41 Y po=

38: palą domy twoie ogniem/ y będą czynić ná

39: cię łady/ przed oczymá wielu niewiałth: y

40: przelétaniełz wśłeteczności płodzić/ y záplá=

41: ty więcey nie dałz.

werset: 42] A będzie trwać zágne=

42: wánie moje ná thobie: y oddaloná będzie

43: precz chuthliwa miłość moiá od ćiebie/ á

44: ták przelétané á niebędę lie więcey gniewác

werset: 43]

45: Przeto iżeś nie wśpomniáła ná dni młodo=

46: łci twoiey/ á pobudzálaś mię we wśłytkich

47: tych rzeczách: á dla tegoż iam też dał dro=

48: gi twoie ná głowę twoię/ mowi Pan Bog

49: á nieuczynilem podług złości thwoich we

50: wśłech obrzydnościách twoich.(*marg*) 4.**Reg:** 25. (-)

werset: 44] Oto kázdy

51: ktory mowi póspolite przyślowie/ ná ćię ie

52: będzie przytaczał/ mowiąc: Iáka máthká

53: táka y dziewczká iey.

werset: 45] Corką mátki twoiey ie=

54: Íteś ty/ ktora porzuciła mężá śwego/ y śyny

55: śwoie: A śiośtrą śiośtr twoich ielteś ty/ kto=

56: re porzuciły mężę śwoie/ y śyny śwoie: Mát

57: ká wálzá Chetheyka/ á óciec wálz Amorreycz

58: yk.(*marg*) **Ezech:** 16. (-)

werset: 46] A śiośtrá twoiá śthárśła/ Sámárya/

kolumna: b

1: śama y corki iey kthore mieśkaią po lewey

2: śtronie twoiey: á śiośtrá twoiá młodśśa niż

3: ty/ ktora mieśkka po práwey śtronie two=

4: iey/ Sodomá y corki iey.

werset: 47 Ale aniś chodziła

- 5: drogami ich/ aniś według sprofnych złości
6: ich vczyńiła málem mniey: málem spro=
7: snieyffeś złości czyniła we wfyfłtkich dro=
8: gach **twich.** [!]

werset: 48 Zywę ia/ mowi Pan Bog/ że

- 9: nie vczyńiła Sodomá fioftrá twoiá/ lámá
10: y corki iey/ iakoś ty vczyńiła y corki twoie.(*marg*) **Gene:** 18. et 19. (-)

werset: 49

- 11: Otho thá była niepráwość Sodomy fio=
12: ftry twoiey/ Pychá/ Sytość chlebá/ y ob=
13: fitość/ y proznowanie/ iey lámey y corek
14: iey: á ręki niedofthátecznemu y vbogiemu
15: nie podawali.

werset: 50 A podniofły fie/ y czyniły o=

- 16: brzydności przedemną: y zgładziłem ie też/
17: iakoś widziála.

werset: 51

- 18: Sámárya też połowicę grzechow two=
19: ich nie zgrzeffylá: ále przefflás ie sprofnóś
20: ciá złości twoich:(*marg*) **Hiere:** 3. (-) y wfprowadliwiłás fio=
21: ftry twoie tymi wfyfłtkiem i obrzydnościami=
22: mi fwemi/ ktoreś pobroiła.

werset: 52 Przethoż y thy

- 23: noś pohánbienie thwoie/ kthoraś przefflá
24: fiofthry thwoie sprofnemi grzechy twemi/
25: sprofniey czyniac niżli one: bo tyś ie wfpřá
26: wiedliwiła: á tak y ty bądź pohánbioná/ á
27: noś zelżywość twoię/ ktoraś wfpřáwiedli=

28: wiła siołtry swoie.

werset: 53 A náwrocę przywroci=

29: wśly ie náwroceniem Sodomśkim/ z cor=

30: kámi fwemi/ y náwroceniem Sámáryey y

31: corek iey: y náwrocę obrocenie twoie w po

32: łrzod ich/

werset: 54 ábyś nołiła zelżywość thwoię/ y

33: wśtydziłabyś sie wśfech tych rzeczy kthores

34: czyniła/ cieśfąc ie.

werset: 55 A siołtrá twoiá Sodo=

35: má y corki iey/ wrocą sie ku śtárádawnym

36: rzeczám swoim: Sámárya theż y corki iey

37: wrocą sie zaś do przedesślych rzeczy swoich

38: Y ty y corki twoie wroćicie sie do śtáráda=

39: wności wálley.

strona: Kkk3v

Ezechiel.

kolumna: b

werset: 56

1: A niebyła Sodomá siołtrá

2: twoiá ślyśfaná z wśt twoich/ w dzień pychy

3: thwoiey/

werset: 57 pierwey niż sie obiáwiła złość

4: twoiá: iáko thego czáfu ná wrągánie cor=

5: kam Syriyśkim/ y wśfem około ciebie cor=

6: kam Páleśtyńńkim/ ktore cię obtoczyły wko

7: ło.

werset: 58 Sprońą złość twoię/ y zelżywość two=

8: ię tyś nołiła/ mowi Pan Bog.

werset: 59 Bo to mowi Pan Bog: Vczynię ia to=

9: bie iákoś ty wzgárdziła przyfięę/ ábyś zru

10: fzyła á skáziła f mowę:

werset: 60 y wfpomnię ia ná v=

11: mowę moię f tobą zá dni młodości twoiey:

12: y wzbudzęć vmowę wiekuifną.

werset: 61 A będziez

13: wfpominác ná drogi twoie/ y záwft hydzi f

14: fie: gdy weźmiesz fioftry twoie wietffe niżli

15: ty z mnieyffymi niżli ty. Y dam ie thobie zá

16: corki/ ále nie z vmowy twoiey.

werset: 62 A odnowię

17: ia vmowę moię f tobą/ y będziez wiedzieć

18: zem ia Pan/(marg) **Hiere: 31. Hebre: 8. (-)**

werset: 63 ábyś pámiętała y było cię te=

19: go wft yd/ á żebyś niemogła potym otwo=

20: rzyć vft twoich/ prze záwft ydzenie twoie/

gdy

strona: KKkk4

Ezechiel.

kolumna: a

1: gdy fie vkoię á vbłagam ze wfzech złych rze

2: czy ktoreś czyniła/ mowi Pan Bog.

KKkk iiij

zgrze=

strona: KKkk6

Ezechiel.

kolumna: a

rozdział: 21

werset: 1

1: **S**Thała fie tedy rzecz Pańka do

2: mnie/ mowiąc:

werset: 2] Synu człowie

3: czy/ Połhaw oblicze twoie ku

4: Ieruzálem/ á kropi ná Swią

5: tnice/ y prorokuj przeciwko źie

6: mi Izráelkiew.

werset: 3] A rzeczeńz źiemi Izráelkiew

7: To mowi Pan Bog. Oto ia do ćiebie/ á

8: wyrwę miecz moy z połzew iego/ y zábiję w

9: tobie łprawiedliwego y niepoboźnego.

werset: 4] A

10: zá to iżem zábił w tobie łprawiedliwego y

11: niepoboźnego/ przeto wynidzie miecz moy

12: z połzew łwzych: ná wśfelkiego człowieká

13: od południá aż ná pułnocy:

werset: 5] áby wiedział

14: káždy człowiek/ że ia Pan wyiąłem miecz

15: łwoy z połzew łwych ktory nie może być w=

16: łteczon.

werset: 6] A thy fynu człowieczy wzdychay á

17: łkay w łthárćiu biodr/ á zgorzkością łkay

18: przed nimi.

werset: 7] A gdyby rzekli do ćiebie: Cze=

19: muž ty łkałz? Rzeczeńz/ Dla łlyśńenia/ iż przy

20: łlo/ á wyschnie wśfelkie łerce/ y vpádną zem

21: dlawłfy wźytkie ręce/ y łchorzeie kozdi duch

22: á po włzech kolánach póćieką wody: otho

23: idzie/ y łtanie fie mowi Pan Bog.

werset: 8

24: A itála fie rzecz Pánfka do mnie/ mowiąc:

werset: 9

25: Synu człowieczy/ prorokuy/ á tak rzeczefz/

26: To mowi Pan Bog/ Mow. Miecz/ miecz

27: wyoftrzony ieft/ y wypolerowany.

werset: 10 Aby po=

28: íiekł ofiáry/ wyoftrzon ieft/ áby fie ílnął/ wy

29: polerowan ieft: Ty ktory ruchafz berło fyná

30: moiego/ podrąbiłeś wízelkie drzewo.

werset: 11 Y da

31: íem go ku wygládzeniu/ áby był dzierzán

32: ręką: Ten miecz ieft wyoftrzony/ y ten wy=

33: polerowany áby był w ręce tego ktory zabi

34: ia.

werset: 12 **Wolay** [!] á krzycz fynu człowieczy/ iż y ten

35: vczynion ieft w ludu moim/ ten we wílyft=

36: kich wodzach Izráelskich ktorzy byli vcie=

37: kli: mieczowi dáni fą z ludem moim/ przeto

38: biy fie w lędzwi/

werset: 13 iż doświádczon ieft/ y tho

39: gdy berło wywroći/ á nie będzie/ mowi pan

40: Bog.

werset: 14

41: Ty tedy fynu człowieczy prorokuy/ á biy

42: ręką w rękę/ a niech będzie we dwoie miecz

43: y niech we troie będzie miecz zábitych. To

44: ieft miecz zabiánia wielkiego/ ktory ie czy=

45: ni że trętwią/

werset: 15 y ná fercu fchną/ y rozmna

46: za vpády. We wífytkich bronach ich dálem

47: zámáčenje mieczá ofstrego y wypolerowá=

48: nego ná to áby fie fhnął/ fchowánego w po=

49: chwy ná zábicie.

werset: 16 Záofotrz fie/ Idź ná práwą

50: chodźże ná lewą ftronę/ gdzie cie kolwiek

51: oczy poniofá.

werset: 17 A owífem y ia będę kláfká rę

52: ká w rękę/ á wypełnię zágniwánie moie/

53: ia Pan mowiłem.

werset: 18

54: Zás ftálá fie rzecz Pańfka do mnie mo=

55: wiąc:

werset: 19 Y ty fynu człowieczy pofoż fobie dwie

56: drodze/ áby przyffedł miecz Krolá Bábif=

57: lońfkiego: z iedney źemie niech obiedwie

58: (drodze) bieją: á ręką będzie brał domyfle

59: nie/ ná początku drogi mieyfckiey będzie fie

kolumna: b

1: ważył.

werset: 20 Droę pofożyfz áby przyffedł miecz

2: do Rábbát miáftá fynow Ammonowych/

3: y do Iudy do Ieruzálem naobronnieyf=

4: go.

werset: 21 Stánął bowiem Krol Bábilońfki ná ro

5: zbieżeniu dwu drog/ ná początku ich/ pát=

6: rzáiąc wiefzczby/ miefzáiąc ftrzały/ pytał y

7: bálwánow/ rádził fie pátrząc ná wątrobę

8: y ferce.(*margin*) **Leuiti:** 19. et 20. **Deute:** 18. (-)

werset: 22 Y pádlá wrožká ná práwą łtroneę

9: ná Ieruzálem/ áby záložyl tárány woienne

10: by otworzył włthá ku zábiyániu/ áby pod=

11: niolł głos w krzyku/ áby záłtawił woienne

12: tárány przeciwko bronam/ áby náfuł gro=

13: blą/ áby budował Káfthellá (álbo wieże).

werset: 23

14: Y będzie iákoby poproznicy fie rádžil odpo

15: wiedzi Bogow przed oczymá ich/ y Sob=

16: bothnego proznowánia náłládujący: á on

17: będzie pomniał ná niepráwość ku poimá=

18: niu.

werset: 24

19: A przeto to mowi Pan Bog. Zá to iześ=

20: ćie wlpomnieli ná niepráwość wálfe/ y ob

21: iáwiliście wykroczenia wálfe/ y vkázályfie

22: grzechy wálfe we wlfyfthkich myflach wá=

23: łfych: mowię że zá to żeście wlpomnieli/ rę

24: ką będziecie poimáni.

werset: 25 Ale ty przekłety á

25: bezbożny wodzu Izráelłki/ ktore dzień zá=

26: mierzony przyłzedł czáfu niepráwości:

werset: 26 tho

27: mowi Pan Bog: Odeń Infulę/ zdeym

28: Koronę: zaż nie tá iest kthora poniżonego

29: powyłzłfyłá/ á wyłokiego poniżyłá?

werset: 27 Nieprá

30: wością/ Niepráwością/ niepráwością po

31: łożę ią: A to sie nie stáło/ dokąd nieprzy=

32: sfedł ten ktorego iest sąd/ y wydam mu.

werset: 28

33: A ty fynu człowieczy Prorokuy/ y rzecz:

34: To mowi Pan Bog do fynow Ammono=

35: wych/ y ná zelzywość ich/ á rzeczeńz: Mie=

36: czu/ mieczu/ wynidź z posfew ku zábijaniu/

37: wypoleruyfie/ ábys zábijał á fnał sie. (marg) **Hiere: 49. Ezech: 25 Amos. 1. (-)**

werset: 29

38: tobie były widziáne prózne rzeczy/ y proro=

39: kowane omylności/ żeś miał być dan ná lzy

40: ie ránnych niepobożnych/ ktorych przyśfedł

41: dzień/ ząkrzyflány czáfu niepráwości.

werset: 30

42: Wroc sie do swych posfew/ ná miejsce ná

43: ktorymes stworzony/ w ziemi národzenia

44: twego będę cie sądził/

werset: 31

45: niewanie moie/ w ogniu zápalczywości

46: moiey będę dał ná cie/ y dam cie w ręce lu=

47: dzi niemądrych/ y spofobiáiących zátrace=

48: nie.

werset: 32

49: twoiá będzie w poszrod ziemie/ zápomniá

50: cie: przeto izem iá Pan mowił.

strona: LLII2v

Ezechiel.

kolumna: a

rozdział: 26

werset: 12

- 1: Zpułtołzy máiętności two=
2: ie/ rozedrą między fie thowáry twoie: y po
3: kážą mury thwoie/ á domy twoie okazałe
4: wywrocą: á kámienie twoie/ y drzewá two
5: ie/ y proch twoy/ do wody wrzucą.(*marg*) **Hiere: 7.** (-)

werset: 13 Y każę

- 6: vftác mnoftwu piołnek twoich/ á brzék lu=
7: ćień twoich niebędzie więcey flyłfan.

werset: 14 A v=

- 8: czynię cie iáfną skáłą/ ofuffieniem niewo=
9: dow będąciefz/ áni będąciefz budowáne wię=
10: cej: zem ia to mowił/ mowi Pan Bog.

werset: 15

- 11: To mowi Pan Bog Tyrowi: Y załz od
12: gromu wálenia twego/ y iękania pobitych
13: twoich gdy będą pobici/ w poórzod ciebie
14: nieporuflą fie wyłpy?

werset: 16 á załz nie z fthąpią z

- 15: łtolcow łwoich włlyłtkie kxiążetá morłkie:
16: y niewłoką łzath łwoich/ y odzienia łwoie
17: bryżowane nieodrzuca/ á obloką fie w zdu=
18: mienie/ ná ziemi będą siedzieć/ ztrętwiaw
19: łzy z tak nagłego vpadku twego niebędą fie
20: dziwować?

werset: 17 A wziawłzy o tobie zálobne ná=

- 21: rzekánie/ rzekną thobie: Iákożeś zginęło
22: ktore leżyłz ná morzu/ miałto známienite/(*marg*) **Threno: 1.** (-)
23: ktoreś było mocne ná morzu z obywałhel=

24: mi twemi/ ktorzy bali sie wśtorncy?

werset: 18 Te=

25: raz z ftráchem zdziwią sie okręthy w dzien

26: włęknienia twoiego: y zátwożą łobą wy=

27: łpy ná morzu/ przeto że żaden niewychodzi

28: z ćiebie.

werset: 19

29: Bo to mowi Pan Bog: Gdy ćię vczynię

30: miałtem łpułtołfonym/ iáko miałta w kto=

31: rych nie miełkaią: á przywiodę ná ćię prze

32: páść/ y zátopią ćie wielkie wody:

werset: 20 á ftárgnę

33: ćie z temi ktorzy z łtępuią do ieżiorá do lu=

34: du wiekułtego: y pořáde ćie w źiemie ołta=

35: tecznieyłley/ iáko pułtynie łtáradawne z te

36: mi ktorzy bywáią pořádzeni do ieżiorá/

37: áby w tobie niemiełkano/ ále gdy dam łla

38: wę w źiemie żywiących:

werset: 21 Wniwecz ćię obro=

39: cę/ y niebędziefz/ á gdyby cie łzukano niebę=

40: dziefz náleżone wiecey ná wieki/ mowi

41: Pan Bog.

rozdzial: 27

Cap: 27.

42: Opłákuie sie vpadek Thyru miałta pomorłkiego y

43: bogátego/ wyliczywłly kupie ktore zwykly być do

44: niego ze wśład przywożone.

werset: 1

45: **S**Táło sie tedy łlowo Páńłkie do

46: mnie/ mówiąc:(*marg*) **Ezech:** 26. et 28. (-)

werset: 2] A ták ty fynu

47: człowieczy/ weźmi nád Tyrem

48: lámenth/

werset: 3] y rzeczeńz Thyrowi/

49: kthory leży w weściu morzá/

50: kupiectwu ludzkiemu do wyśpow mnogich

51: To mowi Pan Bog: O Tyrze/ tyś rzekło.

52: Dofkonáley piękności ia ieftem/

werset: 4] á w poś=

53: rzod morzá záložone. Pográniczniz thwoi

54: ktorzy cie budowáli/ dopełnili krafy two=

kolumna: b

1: iey:

werset: 5] Iodłami zgory Sanir pobudowáli cie

2: ze wfyfłtkiemy okręty morfkiemi: Cedrowe

3: drzewo z Libanu gory wzięli/ ábyć poftá=

4: wili máłzt:

werset: 6] Dęby z Bálán ciofáli ná wioflá

5: twoie: Okrętowych łáwek náczynili tobie

6: z kości Słoniowey Indiyfkiey/ á fpizár=

7: nie z wyśpow Włofkich.

werset: 7] Bifior rozlicny z

8: Egiptu tkan iefł tobie ná żagle/ áby były

9: záwieffone ná máłzcie: Hiácinth y Páwło

10: ká z wyśpow Elifá/ fthály fie przykryciem

11: twoim.

werset: 8] Obywátele Sydońcy y Arádscy ro

12: bili wioflem v ciebie: Mędrzy twoi/ o Ty=

13: rze/ ftháli sie żeglarzmi okręthow twoich.

werset: 9

14: Stárcowie Gibliýfcy y rofropni iego/ mie

15: li żeglarze ná poflugę rozlicznego naczy=

16: nia twego: Wífyftkie okręty morfkie/ y że=

17: glarze ich/ byli w ludu kupiectwá twoie=

18: go.

werset: 10 Perfowie/ Lideýfcy/ y Libiýfcy byli w

19: woýfku twoim mężowie waleczni thwoi/

20: Tarczę y przyłbicę zówiefili w tobie ku o=

21: kráfié twoiey.

werset: 11 Synowie Arádfcy z twym

22: woýfkiem byli ná murzech twoich w koło:

23: Ale y Kárlowie twoi kthorzy byli po wie=

24: zách twoich/ íáydaki fwoie powiefili ná

25: murách twoich w orkąg: oni wypełnili kra

26: fę twoię.

werset: 12 Kártáginfcy kupcy thwoi/ mno=

27: ítwem wíflech bogactw/ Srebrem/ Zelá=

28: zem/ Ceną/ y Ołowem/ nápełniáli iármár

29: ki twoie.

werset: 13 Grecia/ y Thubál/ y Mofoch/ cí

30: kramárze thwoi: niewolniki/ y nacznia

31: miedziáne przywożili ludu twemu.

werset: 14 Z do^{mv}

32: Thogormei/ Konie/ y iezne/ y Muły przy

33: wodzili ná tharg twoy. (marg) **Ezech: 25** (-)

werset: 15 Synowie Dedán

34: kupcy twoi: Wyfpow bárzo wiele kupcze=

35: nie ręki twoiey: Zęby Słoniowe/ y drzewo

36: Hebenowe/ zámieniáli w kupi twoiey.

werset: 16 | Sy

37: rus kupiec twoy/ dla mnoŃtwá robot two=

38: ich/ Perły/ y Páwłokę/ y Ńztuki wzorzyŃte/

39: BiŃior/ Iedwab/ y Kárbunkulus/ wykłá=

40: dał ná iármárku twoim.

werset: 17 | Iudá y ziemiá If

41: ráelŃka ċi thez kupcy thwoi ná zbożu pier=

42: wŃŃym: BáŃŃam/ Miod/ y Oley/ y oczko=

43: wáte Kádzydło/ wykłádáli ná iármárkach

44: twoich.

werset: 18 | DámáŃŃkowy kupiec twoy/ w mno

45: Ńtwie robot twoich/ w mnoŃtwie rozmái=

46: thych bogactw/ z Winem wyborynym/ y z

47: weŃną bárwy nalepŃŃey.

werset: 19 | Dan/ y Grecya/ y

48: Mozel ná iármárkach twoich/ wykłádáli

49: Zelázo vrobione foremnie: Mirrá y won=

50: na trzcíná w kupczeniu twoim.

werset: 20 | Dedán kra

51: márze twoi w kobiercach ku Ńiadániu.

werset: 21 | A=

52: rábia y wŃŃyŃtkie Kxiążętá Cedár/ ċi kup=

53: cy ręki twoiey/ z báráńkami/ y z Ńkopy/ y z

54: kozielkámi/ przyŃŃli do ċiebie kupcy twoi.

werset: 22 |

55: Kramárze z Sabá y z Reemá oni kupcy

56: twoiemi: ze wŃŃyŃtkiemi przednieyŃfemi

57: źioły wonnemi/ y z kámieniem [!] drogim: y ze

58: złotem/ ktore wyłożyli ná iármárku two=

59: im.

werset: 23 Hárán z Chenne/ y Eden/ kupcy twoi

Sabá:

strona: LLI3

Ezechiel.

kolumna: a

1: Sabá: Afsur y Chelmád przedawcy twoi.

werset: 24

2: Oni kupcy twoi zrozliczną kupią/ z Sztu=

3: kámi Hiácintu/ y odmiennych máści/ y ko=

4: łztownych towárow/ ktore były obwinione

5: y związane powrozy: y Cedry też mieli w

6: towárzech fwoich.

strona: LLI5

Ezechiel.

kolumna: a

rozdział: 32

werset: 21

1: Będą iey mo

2: wić namocnieyśfy z mocnych z poźrod pie

3: kłá/ ktorzy śpomocniki ie^{go} z śtąpili/ y śpáli

4: nieobrzezáni/ á pobići mieczem.

werset: 22 Tam ieśt

5: Afsur y wśzyśtko mnośtwo iego: Wkoło nie

6: go groby iego: wśfyścy ci pobići/ y ktorzy

7: pádli od mieczá.

werset: 23 Kthorych dáne śą groby w

8: najposlednieyfych ieźiorach: y stáło fie mno
9: stwo ie^{go} około grobu iego: wstorncy pobi=
10: cí/ y pádájący od mieczá/ ktorzy niegdy da
11: wáli strách fwoy w źiemi żywiących.

werset: 24 | Tám

12: iest Elám/ y wstfko mnofthwo iego około
13: grobu iego.(*marg*) **Hiere: 4. Danie: 8.** (-)Wstfycy cí pobići/ y pádájący
14: mieczem/ kthorzy zstąpili nie obrzezáni do
15: **źiemię** [!] oftháteczney/ ktorzy kładli strách
16: fwoy w źiemi żywiących/ á nofili zelżywość
17: fwoię stemi ktorzy zstąpili do ieźiorá/ w po
18: srodku zábitych **położeni** [!] fą.

werset: 25 | W poszrod zá

19: bitych položyli **łoże** [!] iego we wstfeh ludziech
20: iego: około nie^{go} grob iego. Wstfycy cí nie
21: obrzezáni/ y zábici/ y pádájący od mieczá/
22: bo byli dáli strách fwoy w źiemi żywiących/
23: á nošili zelżywość fwoię z temi ktorzy z stę
24: puią do ieźiorá/ w poszrodku zábitych po
25: lożeni fą.

werset: 26 | Thám iest Mofoch/ y Thubál/ y

26: wstfko mnoftwo iego: około niego groby
27: iego. Wstfycy cí nie obrzezáni á zábici/ y pá
28: dájący od mieczá: iz dáli strách fwoy w źie
29: mi żywiących.

werset: 27 | A nie bedą spác z mocnemi/

30: y pádájącemi/ y nie obrzezánemi/ kthorzy
31: zstąpili do pieklá z zbroią fwoią/ á položyli
32: miecze fwoie pod głowami fwemi/ y były

33: niepráwóci ich w kościach ich: bo fie łtali

34: łtráchem moczow w źiemi żywiących.

werset: 28 Y

35: ty thedy w pośrzodku nieobrzezanych bę=

36: dziełz łtarty/ y będziełz łpał z zábitemi mie

37: czem.(*marg*) **Hiere:** 49. **Ezech:** 25.et 35. (-)

werset: 29 Tam Idumea/ y krolowie iey/ y włfy

38: łtcy Wodze iey kthorzy dáni łą z wołkiem

39: łwoim z zábitemi mieczem: y ktorzy z nie

40: obrzezánemi łpáli/ y z temi kthorzy złtąpi

41: li do ieźiorá.

werset: 31 Tam kxiążetá z pułnocy włfy

42: łcy/ y włfyłcy myłliwcy/ ktorzy dowiedzie

43: ni łą z zábitemi/ łękáiac fie/ á w łwey mo

44: cy pohánbieni: ktorzy łpáli nie obrzezáni

45: z pobitemi mieczem/ y nołili zelżywołc łwo

46: ie z temi kthorzy złtępuią do ieźiorá. Vy=

47: rzał ie Ffarao/ y pociełfył fie ze włłtornkie

48: go mnołtwá łwego/ ktore pobite iełł mie=

49: czem/ Ffáráo y włłfyłtko wołłko iego/ mo

50: wi Pan Bog:

werset: 32 Ił dał łtrách łwoy w źiemi

51: żywiących/ á łpał w pośrzodku nieobrzezá

52: nych z zábitemi mieczem/ Ffáráo y włłfyłł=

53: ko mnołtwo iego/ mowi Pan Bog.

rozdział: 33

Cap: 33.

grafika

kolumna: b

- 1: O ńtrożu pońtanowionym áby oznaymiał trąbę
2: przyiazd nieprzyiaćielki/ á że Bog niechce śmierci
3: grzeńnego/ przetoż ku pokucie vpomina/ Grzeńne=
4: mu obiecuie gdzie sie náwroći że niebędzie ná nieprá=
5: wość pámiętał/ że im ziemiá ich nic niepomóże.

werset: 1

- 6: **Y** Stháło sie flowo Páńskie do
7: mie/ mowiąc:

werset: 2

- Synu człowie=
8: czy/ mow do synow ludu two=
9: iego/ á rzeczeńz do nich: ziemiá
10: gdy przywiodę ná nię miecz/
11: wzięliby lud ziemie mężá iednego z napo=
12: ńlednieyńszych swoich/ á pońthánowiliby go
13: ńtrożem nád sobą: (*marg*) 4.**Reg**: 9. (-)

werset: 3

- A on wyźrzyli miecz przy
14: chodzący ná ziemię/ y zątrąbili w trąbę/ y
15: zwiáńtowałby ludu:

werset: 4

- A vńlyńsawńszy ktożkol=
16: wiek iefth/ dźwięć trąby/ á nieopátryłby
17: sie/ á przyńfedńszy miecz y zgłádziłby go:
18: krew ie^{go} ná głowę iego będzie.

werset: 5

- Bo dźwięć
19: trąby ńlyńsáł/ á nieopátrył sie/ krew iego
20: ná nim będzie. Ale iefli sie opátry/ duńsę
21: ńwoię zbáwi.

werset: 6

- A iefliby ńtroż wyźrzał miecz
22: przychodzący/ á nie zątrąbił w trąbę: á lud
23: by sie nieofńrzegł/ y przyńfedłby miecz/ y

24: zgładziłby śnich duszę: on iście w nieprawo

25: ści swoiey poiman iest/ ale krwi iego z rę=

26: ki strozowej będą dochodził.(*marg*) **Ezech: 5.** (-)

werset: 7

27: Ty tedy synu człowieczy/ dałem cie **strożem** [!]

28: domowi Izraelskiemu: a tak słysząc z

29: wst moich co mówię/ zwiastujesz im odem=

30: nie.

werset: 8 Ieśliżę gdy ia będę mówił do niepobo

31: żnego/ Niepobożny thy śmiercią vmrzełz:

32: tybys mu niemowił/ żeby sie strzegł niepo=

33: bożny drogi swoiey: on niepobożny w nie=

34: prawości swoiey vmrze/ ale krwi iego z

35: ręki twoiey będę pożądał.

werset: 9 A gdziebys thy

36: zwiastował niepobożnemu/ żeby sie od

37: drog swoich nawrócił/ a onby sie niená=

38: wrocił/ od drogi swoiey: on w nieprawo=

39: ści swey vmrze/ a thy duszę swoię wybawi=

40: łeś.

werset: 10 Przeto thy syn człowieczy/ mow do

41: domu Izraelskiego: Takescie mowili/ rze=

42: kąc: Nieprawości náffe/ y grzechy náffe

43: ná nas są/ a w nich my fchniemy: Iakoż te=

44: dy będziemy mogli żyć?

werset: 11 Rzeczże do nich: Zy

45: wę ia/ mowi Pan Bog.(*marg*) **Ezech: 18.** (-)Niechcę śmierci

46: niepobożnego/ ale aby sie nawrócił niepo=

47: bożny od drogi swoiey/ a był żyw. Nawróc=

48: ćie sie/ návroćcie sie od drog wállych bár=

49: zo złych: á czemuż maćie pomrzyć domie

50: I fráelłki?

werset: 12

51: A ták ty fynu człowieczy/ mow do synow

52: ludu twoiego/ że spráwiedliwość spráwie=

53: dliwego nie wybáwi go/ w kthorykolwiek

54: dzień zgrzełly:(*marg*) **Ezech: 18.** (-)A niepobożność bezbożnego

55: nic mu niezálłkodzi/ w kthorykolwiekby sie

56: dzień návroćił od niepobożności swoiey:

57: Y spráwiedliwy niebędzie mógł być żyw w

58: spráwiedliwości swoiey/ w kthorykolwiek

59: dzień zgrzełly.

werset: 13

Sna bym theż rzekł sprá=

wiedli=

strona: LLI5v

Ezechiel.

kolumna: a

1: wiedliwemu/ że żywotem będzie żył/ á on

2: duffáiąc w swey spráwiedliwości/ czyniłby

3: niepráwość: wífylłtkie spráwiedliwości ie=

4: go będą zápamiętáne/ á w niepráwości

5: swoiey ktorą vczyłł/ w oneyże vmrze.

strona: MMmv

Ezechiel.

kolumna: a

rozdział: 37

werset: 10

1: Prorokowa

2: łem thedy iáko mi był rofkazał: y wífedł w

3: nie duch/ y ożyły: y fthánęły ná nogi swoie

4: woyfko przezliłz bárzo wielkie.

werset: 11 Y rzekł do

5: mnie/ Synu człowieczy/ te wífyftkie kości

6: dom Ifráelſki iest: Oni powiádaią/ że po=

7: fchły kości náffe/ y zginęła nádzieia náffa/

8: y iestefmy odcięci.

werset: 12

9: A przethoż prorokuy/ á thák rzeczeńz do

10: nich: To mowi Pan Bog/ Otho ia otwo=

11: rzę mogiły wáffe/ y wywiodę was z gro=

12: bow wáffych ludu moy: á w wiodę was do

13: źemie Ifráelſkiey.

werset: 13 A będziecie wiedzieć iż

14: ia Pan/ gdy otworzę mogiły wáffe/ y wy=

15: wiodę was z grobow wáffych ludu moy:

werset: 14 Y

16: gdy dam w was ducha mego/ á będziecie ży

17: wi/ y każę wam odpoczywác ná źiemni wá=

18: fzey: á zwiećie iż ia Pan mowiłem/ y vczy=

19: niłem/ mowi Pan Bog.

werset: 15

20: Y fthála fie rzecz Pánfka do mnie/ mo=

21: wiąc:

werset: 16 A ty fynu człowieczy wezmi łobie ie=

22: dno drzewo: nápiłzże ná nim/ Iudzie y fy=

23: nom Ifráelſkim towarzyfzom iego: Weźmi

24: że też drugie drzewo/ á nápiłz ná nim/ Io=

25: zeffowe drzewo Efráimowe/ y wfyłthkie

26: go domu Ifráelkiego tudziez y thowárzy=

27: łzow iego.

werset: 17] Przyłącz że ie/ iedno ku drugie=

28: mu áby było iedno drzewo: á niech fie w ie=

29: dno łpoią w ręce twoiey.

werset: 18] A gdy rzeką do cie

30: bie fynowie ludu twego mowiąc: A więc

31: nam nieukażesz/ co ty przez to znác dáiesz?

werset: 19]

32: Rzeczysz do nich: Tho mowi Pan Bog/

33: Oto ia wezmę drzewo Iozeffowe/ kthore

34: iełt w ręce Efráimowej/ y pokolenia If=

35: ráelkie kthore łą ie^{mv} przyłączone:(*marg*) **Ofeae. 1.** (-)y dam ie

36: pośpołu z drzewem Iudy/ y vczyńię z nich

37: iedno drzewo/ á będą iedno w ręce iego.

werset: 20] A

38: będą te drzewá náktorycheś pifał w ręce

39: twoiey/ przed ich oczymá.

werset: 21] Y rzeczysz do

40: nich: To mowi Pan Bog/ Oto ia wezmę

41: łyny Ifráelkie z pośrzodku narodow do

42: kthorych byli odełli: y zbiorę ie zewłfád/ á

43: przywiodę ie do ich źemie.

werset: 22] Y vczyńię fnich

44: ieden narod w źiemi ná gorách Ifráelkich

45: y będzie ieden Krol włsem pánuiący: á nie

46: będą więcej dwiemá narody/ áni fie wię=

47: ceý rozerwą ná dwoie krolełthwa.

werset: 23 Ani fie

- 48: będą więcej plugawić w Bálwániech swo
49: ich/ y w obrzydnościách swoich/ y we wŕzy=
50: łtkich niepráwościách swoich: A zbáwione
51: ie vczynię ze wfłech mieyfc ná ktorych grze
52: łzyli/ y oczyścę ie: y będą mi ludem/ á ia bę=
53: dę im Bogiem.

werset: 24 Y flugá moy Dawid będzie

- 54: Krolem nád nimi/ y ieden páłtherz będzie
55: ich wfłyłtkich:(*marg*) **Ioan: 10.** (-)w łądziech moich będą cho=
56: dzić/ á przykazania moje będą łtrzedz/ y
57: będą ie czynić.

werset: 25 A miełłkác będą ná ziemi kto

- 58: rąm dał fludze memu Iakobowi/ w ktorey
kolumna: b
1: miełłkali oycowie wálzy: y będą ná niey mie
2: łłkác y łami/ y łynowie ich/ y łynowie ły=
3: now ich/ áż ná wieki: A Dawid flugá moy
4: Kxiążęciem ich ná wieki.

werset: 26 Y vczynię fnimi

- 5: przymierze pokoiu/ vmowá wieczna im bę
6: dzie: y vgruntuię ie/ y rozmnożę/ á dam
7: połświęcenie moje połszod ich ná wieki.

werset: 27 A

- 8: będzie przybytek moy wnich: y będę im Bo
9: giem/ á oni mnie ludem.

werset: 28 Y będą wiedzieć

- 10: narodowie/ iż ia Pan kthory połświęcam
11: Izráelá/ gdy będzie połświęcenie moje w

12: pośrzod ich ná wieki.

rozdział: 38

Cap: 38.

13: Gdy iuz będą fynowie Ifraélfcy bezpiecznie mie=

14: szkác w ziemi fwey/ po przywiedzeniu z niewoley/ w

15: oštáteczne dni przywiedzie Pan ná nie Gog Krolá z

16: wielkim woýfkiem/ ále y tego z iego woýfkiem wielá

17: porażek záś zetrze á zniífczy.

werset: 1

18: **Y** STHáá fie rzecz Páńfka do

19: mnie/ mowiąc:

werset: 2 Synu człowie

20: czy/ poštaw oblicze twoie prze

21: cíwko Gog/ y ziemi Magog/

22: kxiążęćiu przednieyffemu Mo

23: foch y Thubál: á prorokuy o nim/

werset: 3 thák rze=

24: kąç/ To mowi Pan Bog:(*marg*) **Ezech: 39. Apoca: 20.** (-)Oto ia do ciebie

25: Gog Kxiążęćią y głowy Mofoch y Thubál

werset: 4

26: y obrocę thobá/ á włożę kryg w páífckę

27: twoię: á wywiodę cię/ y wífyfthko woýfko

28: twoie/ konie y iezne wífyfthkie odziáne w

29: páńcerze/ wielką wielkość horęże y tharcz

30: biorące y miecz.

werset: 5 Perfowie/ Murzynowie/

31: y Libyjczykowie fniemi: wífyfscy w przyłbi

32: cy z tarczą.

werset: 6 Gomer y wśyftkie woyská iego:

33: dom Togormá ftrony pułnocney/ y wśyft=

34: kę moc iego: y ludzie mnodzy łtobą.

werset: 7 Przy=

35: praw fie y przygotuy y wśyftko mnoŃtwo

36: twoie ktore fie zgromádziło ktobie: á bądź

37: ym za przykazánie.

werset: 8

38: Po wielu dni będziefz náwiedzón w óstá

39: teczny rok przyjdziez do **ziemię** [!] ktora fie w

40: rociłá od mieczá/ á zebrána iefth z ludow

41: mnogich/ do gor IŃráelfkich ktore były pu

42: łte wśtáwicźnie: Tá z národow wywiedzio

43: ná iefth á będą wniefy miefkać beŃpiecznie w

44: łfyfcy.

werset: 9 A wśtępuiáć iáko burza przyjdziez

45: á iáko chmurá/ ábyś przykrył **ziemię**/ thy y

46: wśyftkie załthępy twoie/ y ludzie mnodzy

47: łtobą.

werset: 10

48: To mowi Pan Bog: W on thám dzień/

49: Przydą myśli ná tve ferce/ y zámyŃliefz bár

50: zo myŃl niecnotliwą:

werset: 11 á rzeczeńz/Wtárgnę

51: do **ziemie** (ktora) niema muru: przydę do

52: odpoczywáiących y mieŃfkáiących beŃpie=

53: cznie: ci wśyftcy mieŃfkáią kromia muru/

54: regłow y bran niemáią.

Ezechiel.

kolumna: a

rozdział: 42

werset: 14

- 1: A gdy wnidą kápłani/ nie wynidą z świat=
2: nic do fienu zewnętrzney: á tam złożą vbio
3: ry swoie/ w kthorych poługuią/ bowiem
4: święte łą: á obloką łie w ine odzienie/ á ták
5: wynidą do ludu.

werset: 15

- 6: A gdy dokonał wymierzánia domu wnę
7: trznego/ wywiodł mię drogą z brony kto=
8: ra pátrzáłá ku drodze od wřchodu łońcá/
9: y rozmierzył ią zewłłád wkoło.

werset: 16 A mierzył

- 10: przeciwko wiáthrowi od wřchodu łońcá
11: prętem pomiáru: pięć łet prętow/ w pręcie
12: pomiáru w koło.

werset: 17 Y wymierzył przeciwko

- 13: wiáthrowi pułnocnemu pięć łet prętow/
14: prętem pomiáru w okrąg.

werset: 18 Y ku wiáthrowi

- 15: od południá wymierzył pięćłet łokći/ prę=
16: tem pomiáru w koło.

werset: 19 A ku wiáthrowi Za=

- 17: chodnemu wymierzył pięć łet łokći prętem
18: pomiáru.

werset: 20 Ná czterzy wiáthry wymierzył

- 19: mur włłędj wkoło/ długość ná pięć łet łokći

20: y ńserokość theż ná pięć ńet łokći/ dzieląca

21: między ńwiątnicą y mieńcem ludu pońpoli=

22: tego.

rozdział: 43

Cap: 43.

23: Widzi Prorok wielmożność á chwałę Bożą wcho

24: dzącą do końciołá/ okazał mu Bog ńpońob y wypis

25: końciołá/ miarę ońtarzá ná offiary/ y o offiárach.

werset: 1

26: **5** **Y** Wiodł mię do brony ktora by=

27: ńá ku drodze ná wńchod ńłońcá.

werset: 2

28: A oto wielmożność Bogá Iz

29: ráelńkiego ńńlá drogą od wńcho

30: du ńłońcá: y miał gńos iáko

31: gńos wod mnogich/ á żiemiá fie ńńnęłá od

32: máieńtatu iego.

werset: 3 **Y** widziańem widzenie po

33: dńug oney pońtáći ktorań widziań gdy przy

34: ńńedł áby zátrácił miáńto: y pońthác podńug

35: widzenia ktorem widziań v rzeki Chobár:

36: y vpadńem ná oblicze ńwoie.(*marg*) **Ezech: 9. 10. et 11. Ezech: 1. (-)**

werset: 4 **A** wielmożność

37: Boża weńńlá do końciołá broną kthora pá

38: trzáłá ná Wńchod ńłońcá.(*marg*) **Ezech: 10. et 11. (-)**

werset: 5 **Y** podniońł mię

39: duch/ á wwiodł mię do ńieni wńętrżney: á

40: oto nápeńnion byń dom wielmożności Páń

41: Źkiew.

werset: 6 Y ŹlyŹfałem mowiącego do mnie

42: z domu/ á mąż Źtał podle mnie.

werset: 7 Y rzekł

43: do mnie: Synu człowieczy/ mieyŹce Źtol=

44: cá mego/ y mieyŹce Źtop nog moich/ gdzie

45: mieyŹkam w poŹrzodku Źynow IzraełŹkich

46: ná wieki: (marg) **IŹaiae. 6. et 66. Apoca: 21.** (-)y nie Źplugáwiá więcey imieniá

47: mego Źwięthego/ y fámi/ y Krolowie ich

48: w płotach Źwoich/ y w vpádziech Krolow

49: Źwich [!] / y w wyfokoŹciach.

werset: 8 Ktorzy zbudo=

50: wáli prog Źwoy podle progu mego/ á pod=

51: woie Źwe podle podwoiow moich: y był

52: mur miedzy mná y miedzy nimi: y Źplugá=

53: wili imię Źwięthe moje w obrzydnoŹciach

54: ktore czynili: dla czego wyniŹŹczyłem ie w

55: gniewie moim.

werset: 9 Przetoż **teráź [!]** niechay od=

56: pędzą dáleko **wŹŹetecznoŹ [!]** płoty Źwoiey/ y

kolumna: b

1: vpády Krolow Źwoich odemnie: á będę zá=

2: wźdy mieyŹkał w poŹrodku ich. (marg) **Zacha: 1.** (-)

werset: 10

3: A thy Źynu człowieczy/ vkałz domowi I=

4: zraełŹkiemu koŹcioł/ á niechay Źie záwŹthy

5: dzą niepráwoŹci Źwoich: á niech wymie=

6: rzá budowanie/

werset: 11 y Źromaiá Źie wŹŹyŹthkich

- 7: rzeczy ktore czynili. Fizerunk domu/ y budo
8: wania iego/ wyscia y wchodzenia/ y wsfyft
9: ko wypisanie iego/ y wsfornkie przykazá=
10: nia iego/ wsfytek porzadek/ y wsfytkie prá
11: wa iego vkaż im/ á nápisífisz przed ich oczy=
12: má/ áby ftrzegli wsfyftkiego opisania iego/
13: y przykazania iego/ á czynili ie:

werset: 12] Then iest

- 14: Zakon domu ná wierzchu gory/ wsfyfthek
15: kray iego/ około Swiátnice fwiétych iest/
16: to tedy iest práwo domu.

werset: 13] A te záś miáry oł

- 17: tarzá w łokciu náprawdziwífym/ kthory
18: miał łokieć y dłoń: Náwyfz iego był łokieć/ y
19: łokieć ná fferzã/ á dopełnienie ie^{go} áż do krá
20: iu iego/ w około dłoń iedná: Thá też byłá
21: wyfokość ołtarzá.

werset: 14] A od pośrodku ziemie

- 22: áż do brzegu ołtatniego dwa łokcie/ y fferokość [!]
23: ná ieden łokieć: á od brzegu mnieyfse
24: go áż do brzegu wiefzífego czterzy łokcie/ á
25: fferza ná ieden łokieć.

werset: 15] A íam ołtarz ná czte

- 26: rzy łokcie. A od ołtarzá áż do wierzchu rogi
27: czterzy:

werset: 16] A ołtarz/ dwánaście łokci ná dłu

- 28: żã y ná dwánaście łokci ná fferzã:(*marg*) **Exodi. 27.** (-)czworo
29: gránifthy á równych bokow.

werset: 17] A brzeg czter

- 30: naście łokci wzdłuż/ po czternaście łokci
31: w szerokości na czterech węglach jego: y
32: wieniec około nie^{go} na puł łokciá/ á pośrzo
33: dek jego na ieden łokieć wkoło: á fthopnie
34: jego obrocone na włchod flońcá.

werset: 18

- 35: Y rzekł do mnie: Synu człowieczy/ Tho
36: mowi Pan Bog: Te są sprawy ołtarzowe/
37: w kthorykolwiek dzień będzie zbudowá=
38: ny/ żeby offiárowano na nim ofiárę zupeł=
39: ną/ y wylewano krew.(*marg*) **Ezech:** 44. et 48. (-)

werset: 19

- A daż káplanom y
40: Lewitom/ ktorzy są z náfienia Sádokowe
41: go ktorzy przytępuią do mnie/ mowi Pan
42: Bog/ áby mi offiárowáli cielcá z ftádá zá
43: grzech.

werset: 20

- A wziąwłfy ze krwie jego/ **położyłz** [!]
44: na czterech rogach jego/ y na cztherzech
45: węglach brzegu/ y na wieńcu wkoło: á o=
46: chędożyłz ij/ y oczyłzciłz. (*marg*) **Leuiti:** 16. (-)

werset: 21

- Y weźmiesz cielcá
47: kthoregoby ofiárowano zá grzech: y łpalíz
48: go na mieyfcu ofobliwym domu krom
49: Swiętnice.

werset: 22

- A dnia wtorego ofiáruiesz ko=
50: zła **kozie**^{go} nie pokálánego zá grzech y oczy
51: ścią ołtarz iáko oczyścili y cielcem.

werset: 23

- A gdy
52: dokonałz oczyściáiąc go/ ofiáruiesz cielcá

53: z íthádá niepokálánego/ y báráná z trzody

54: niepokálánego.(*marg*) **Leuiti: 22.** (-)

(*marg*) **Leuiti: 2.** (-)

werset: 24 Y offiáruiefz ie przed obli=

55: cznością Páńską: á wyrzucą na nie kápłáni

56: íoli y będą ie ofiárowác zupełną offiárę Pá

57: nu.

werset: 25 **Siemd [!]** dni będziez ofiárował kozłá zá

58: grzech ná kozdy dzień: y cielcá z ítádá/ y Bá

59: raná **ćoby [!]** byli nie pokáláne będą offiáro=

MMmm iij

wác.

strona: MMmm4v

Ezechiel.

kolumna: a

1: wác.

werset: 26 Siedm dni będą czyścić óltarz/ á oczy

2: ízczą ij: y nápełnią rękę iego.

strona: MMmm6

Ezechiel.

kolumna: b

rozdział: 48

werset: 10

1: A the będą pier=

2: wiaznki Swiátnice Kápłáńskiey: ku puł=

nocy

strona: MMmm6v

Ezechiel.

kolumna: a

1: nocy na dłużą dwádzieściá y pięć thyfięcy/

2: y ku Morzu ná szerzą dziefięć tyfięcy: ale y

3: ná włchod flońcá szerokości dziefięć tyfięcy:

4: á ná południe/ długości dwádzieściá y pięć

5: tyfięcy: y będzie Świątńicá Páńfka w po=

6: śrzodku iey:

werset: 11 Kápłanom Świątńicá będzie

7: z fynow Sádokowych/ ktorzy przyftrzegá=

8: li Cerimoniey moich/ y niebłádzili gdy błą=

9: dzili fynowie Ifráelſcy/ iáko błádzili y Le=

10: witowie.

werset: 12 A będą im pierwiazńki z pirwo=

11: roctw źemie fwiątńicá fświętych/ przy grá

12: nicy Lewitow.

werset: 13 Ale y Lewitom takież przy

13: gránicách kápłáńfkich/ dwádzieściá y pięć

14: thyfięcy wzdłuż/ á w szerż dziefięć thyfięcy.

15: Włfyftká dłuza dwádzieściá y **pieć** [!] tyfięcy/

16: á sferza dziefięć tyfięcy.

werset: 14 A z thego nie będą

17: przedáwác/ áni zámieniác/ áni będą prze

18: niefione pyrworocťwa źemie/ bo poświę=

19: cone fá Pánu.(*marg*) **Ezech:** 43. et 44. (-)

werset: 15 A pieć tyfięcy ktore zbywá

20: iá w sfyrokości przez dwádzieściá y **pieć** [!] ty

21: fięcy/ pošpolite będą miáftu ku mieśfkáńiu/

22: y ná przedmieścia: y będzie miáfto w po=

23: środku niego.

werset: 16 A to wymierzenie iego: ku

24: Pułnoczy pięćfiet y czterzy tyfiące: á ku Po

25: ludniu/ pięćleth y cztherzy thyfiące: á ná

26: wíchod flońcá/ pięć let y czterzy thyfiące: y

27: od zachodu/ pięć let y czterzy tyfiące.

werset: 17 A bę=

28: dá przedmieńcia miefckie/ ná puńcocy dwie

29: ície y pięćdziefiát/ ná południe dwieście y

30: pięćdziefiát/ ná wíchod flońcá/ dwieście y

31: pięćdziefiáth/ á do morzá dwieście y pięć=

32: dziefiát tyfiący.

werset: 18

33: A co będzie zbywác wzdłuż po pirworo=

34: dztwach Swięthnice/ dziefięć tyfiący ná

35: wíchod/ y dziefięć thyfiący ná zachod/ bę=

36: dá iáko y pierworodztwá Swięthnice: á bę

37: dzie zboże iey ná chleb tym kthorzy miáftu

38: fluzą.

werset: 19 Ale íi ktorzy pośluguią miáftu/ będą

39: íprawowác (onę ziemię) ze wśfelkiego po

40: kolonia Ifráelńkiego

werset: 20 wśzyftkie pierworodz=

41: twá dwádzieściá y pięć thyfiący/ po dwu=

42: dzieftu y piáci tyfiący ná czworo/ będą od=

43: dzielone ná pierworodzctwá Swięthnice/

44: y ná dzierzáwę miáftá.

werset: 21 A tho co zoftanie/

45: Kxiążęce będzie ze wfech [.] ftron pierworo=

46: dztw Swięthnice/ y dzierzáwey miefckiey

47: ná przeciwko dwudzieftu y piáci thyfiący

48: pierworodztw/ áż do gránice od wíchodu.(marg) **Ezech:** 45. (-)

kolumna: b

- 1: flońcá: ale y do Morzá na przeciwko dwu=
2: dziefthu y pięci thyfiącom/ aż do gránice
3: Morfkiey/ thakież theż miedzy częściami
4: Książęcemi będzie. A będą pierworodz=
5: twá Swiątnice/ y fwięte mieyfce Kościo=
6: ła w pośrzodku niego.

werset: 22 | Ale z dzierzawy Le=

- 7: witow/ y z dzierzawy miefckiey/ w pośrzod
8: ku części książęcych będzie: ku gránicy Iud
9: fkiey/ y ku gránicy Beniámin/ y do książę=
10: ćiá fie będą ściągác.

werset: 23 | A inym pokoleniam/ od ftrony ze wfcho

- 11: du flońcá/ aż do ftrony ná zachod flońcá/
12: Beniáminowá część iedná.

werset: 24 | A przeciwko

- 13: gránicy Beniámin od ftrony ze wfchodu
14: flońcá/ aż do ftrony od zachodu/ pokole=
15: nia Symeon iedná.

werset: 25 | A podle miedzy Syme

- 16: onowey/ od ftrony ze wfchod flońcá/ aż do
17: ftrony od zachodu/ Izáchár iedná.

werset: 26 | A podle

- 18: gránice Izáchár/ od ftrony ze wfchodu
19: flońcá/ aż do ftrony od zachodu/ Zábulon
20: iedná:

werset: 27 | A podle miedze Zábulon/ od ftrony

- 21: ze wfchodu flońcá/ aż do ftrony Morzfkiey/
22: pokolenia Gad (część) iedná.

werset: 28] A podle grá

23: nice Gad áz ná południe: y będzie koniec

24: od Thámár áz do wod odporu/ to ieft/ Ká

25: des/ dziedzictwo przeciwko Morzu wiel=

26: kiemu.

werset: 29] Thá ieft ziemia którą podzielićie

27: lofem w dziedzictwo pokoleniam Ifráel=

28: fkim: y te rozdziały ich/ mowi Pan Bog.(*marg*) **Nume: 32. Iofue. 13. et 14. (-)**

werset: 30]

29: The też łą wychodzenia z miáftá: od puł

30: nocy pięć let y czterzy tyfiące (prętow) od

31: mierzyfz.

werset: 31] A brony miefckie podług imion po

32: koleń Ifráelfkich: Trzy brony od Pułnocy/

33: Iedná broná Ruben/ drugá broná Iudá/

34: trzecia broná Lewi.

werset: 32] A od wřchodu flońcá/

35: pięć let y czterzy tyfiące (odmierziłz) á trzy

36: brony/ Broná Iozephowá iedná/ Broná

37: Bieniámin iedná/ Broná Dán iedná.

werset: 33] A ná

38: Południe pięć let y czterzy thyfiące odmie=

39: rzyłz/ y trzy brony: Broná Symeonowá ie=

40: dná/ Broná Izáchárowá iedná/ Broná

41: Zábulonowá iedná.

werset: 34] A od zachodu flońcá

42: pięć let y czterzy tyfiące: y trzy brony/ Bro

43: ná Gádowá iedná/ Broná Afer iedná/

44: Broná Nephthálim iedná.

werset: 35 W okoł

45: ośmnaście tylięcy: A imię miáftá

46: od te^{go} dnia/ Pan ná tym

47: mieyfcu. Amen.

48: Koniec Proroctwá Proroká Ezechielá.

Poczy=

strona: NNnn3

Dániel.

kolumna: a

ksiega: Dan

rozdział: 3

werset: 15

1: A ták teraz iesliście to vczyńić gotowi/ kto

2: rey kolwiek godziny vlylyfyćie dzwięk trą=

3: by/ Piśfczałki/ Lutnie/ Fletniow/ y Arffy/

4: y Symffonału/ y wśfelákiew iney Muzyki/

5: pádniećie ná ziemię/ á dayćie modłę obrá=

6: zowi złotemu ktorym fpráwił? bo iesli mu

7: ćíi á chwały nie daćie teyże godziny będzie

8: ćie wrzuceni w piec ogniá goráiącego: A

9: ktory iesł Bog ktory mi was wydrze z ręki

kolumna: b

1: moiey?

werset: 16 Odpowiadáiąc Sydrách/ Miách/

2: y Abdenago/ rzekli Krolowi Nábuchodo=

3: nozorowi: Nie trzebá nam o they rzeczy

4: odpowiadác tobie.

werset: 17 Bo oto Bog nász ktho=

5: rego my ććimy á chwalimy/ może nas wyr

6: wác z piecá ogníá goráiącego/ y z rąk two

7: ich/ o Krolu/ wyfwobodzić.(*marg*) **Nume:** 16. (-)

werset: 18 Co iesliby nie=

8: chciał/ niech to tobie świadomo będzie/ o

9: Krolu/ iż Bogow twoich nie chwalemy/

10: á obrázowi złotemu kthoryś poštáwił mo=

11: dły nie czyniemy.

grafika

kolumna: a

werset: 19

1: Thedy Nábuchodonor będac nápeł=

2: nion pierzchliwości: y weyźrzenie oblicza

3: iego odmieniło sie ná Sydráchá/ Mifáchá

4: y Abdenagá. Y przykazał áby zapalono w

5: piecu siedmkroć więcey niż było zwykło w

6: nim pálic.

werset: 20 A co mocnieyńym mężom z woy

7: fka fwego rofkazał/ áby związawńy nogi

8: Sidráchowi/ Mifáchowi/ Abdenagowi/

9: wrzúciłi ie w piec ogníá goráiącego.

werset: 21 Y ná

10: tychmiał oni mężowie związáni/ y ípłalz=

11: czami fwemi/ y w czapkách/ y w boćiech/

12: y w ízátách/ wrzuceni fą w pośrzod piecá o

13: gniá goráiącego.

werset: 22 Bo rofkazanie Krolew=

14: fkie przykuczáło: á piec był bárzo nápalony.

15: Tedy wnet one męże ktorzy byli (do piecá)

16: wrzúciłi Sydráchá Mifáchá y Abdenagá/

17: zádufił płomień od ognia.

werset: 23 | A ci zaś trzy

18: mężowie/ to iest/ Sydrách/ Mifách/ y Ab=

19: denago/ pádli w pośrzod piecá ognia go=

20: ráiącego/ związáni. (marg) **Ifaiae.** 43. (-)

21: # Słowá **Swietego** [!] Ieronimá.

kolumna: b

1: Tho co niżej nápiáno/ nienálazłem w księgách

2: Zydowńkich.

werset: 24

3: Y chodzili w pośrzod płomienia chwa=

4: łac Bogá/ y błogofławiąc Pánu.

werset: 25 | A íthoiąc

5: Azáryafz tak fie modlił/ y **otworywfy** [!] vithá

6: íwoie w pośrzod ognia/ rzekł:

werset: 26 | Błogofłá=

7: wiony iesteś Pánie Boże oycow náffych/ á

8: chwalebne y flawne imię twoie ná wieki:

werset: 27

9: boś iesth íspráwiedliwy we wfłech rzeczách

10: ktoreś nam vczyńił/ y wfłfytkie fkutki twoie

11: práwdziwe/ y drogi twoie profte/ á wfłfyt=

12: kie fądy twoie práwdziwe.

werset: 28 | Abowiem fądy

13: twoie práwe vczyńiłeś według wfłfytkich

14: rzeczy ktoreś przywiodł ná nas/ y ná miá=

15: íto íwięte oycow náffych Ieruzálem: boś

16: w práwdzie y w fądzie przywiodł to wfłfyt

17: ko dla grzechow náffych.

werset: 29] Bośmy zgrzeŝyli

18: á niepráwiefmy czynili/ odstępując od cie=

19: bie: y wítařilifmy we wfyřtkich rzeczach/

werset: 30] á

20: nie ŝluchálifmy przykazánia twego/ ániř=

21: my ŝpilnořcią chowáli/ ániřmy czynili iákoř

NNnn iij

nam

strona: NNnn3v

Dániel.

kolumna: a

1: nam był rořkázal/ áby ŝie nam dobrze dzia=

2: ło.

werset: 31] Przetoř wfzyřtko coř przywiodł ná nas/

3: y wfłtornkie rzeczy ktoreř nam vczynił/ v=

4: czyniłeř to rozłádkiem prawdziwym/

werset: 32] y da=

5: leř nář w ręce nieprzyaciół nářfych nie=

6: ŝpráwiedliwych y bárzo złych/ y przetęřni

7: kow/ y krolowi nieřpráwiedliwemu y na=

8: gorřfemu náde wfyřtkę ziemię.

strona: NNnn5

Dániel.

kolumna: b

rozdział: 5]

werset: 20]

1: A gdy ŝie było podniořlo fer=

2: ce iego/ y duch iego vdał ŝie był vpornie ná

3: pychę: flořon ieřł z řtolcá kroleřthwá řwego

y řława

strona: NNnn5v

Dániel.

kolumna: a

1: y ślawá iego odietá iest:

werset: 21 thákże y od synow

2: ludzkich wyrzucon iest/ ále y ferce iego z be

3: śtyými położone było/ á z leśnemi Ofly mie

4: śfkánie iego było: śiano iáko Woł iádał/ y

5: rofą niebiefką ćiáło iego mączáne było: áż

6: poznał że miał pánowánie Nawyszśfy w

7: kroleśthwie ludzkim/ á kogokolwie będzie

8: chciał wzbudzi nád nim.

werset: 22 Ty takéż synu ie=

9: go Báłtházárze/ nie vkorzyłeś fercá twe=

10: go/ gdyżeś te wśfyśtkie rzeczy wiedział:

werset: 23 ále

11: podniofleś fie przeciwko Pánuiącemu ná

12: Niebie: á naczynie domu iego przyniefione

13: było przed ćię: á ty y Pánowie thwoi czel=

14: nieyfý/ y żony twoie/ y miłośnice twoie/ pi

15: liście śnich wino: kthemu Bogi frebrne/ y

16: złothe/ y miedziáne/ y żelázne/ y drzewiáne

17: y kámienne ktorzy nie widzą/ nie ślyśfá/ nie

18: czuią/ chwaliłeś: A Bogá kthory ma dech

19: twoy w ręce śwoiey/ y wśfyśtkie drogi twoie

20: nie wielbiłeś.

werset: 24 Przetoż od niego poślan iest

21: członek ręki/ ktory nápiśał oto to/ co fie wy

22: ráziło.

werset: 25 A toż to iest pińmo ktore rozdzielnie

23: năpifáne iest: Mane/ Thecel: Ffáres.

werset: 26 A ten

24: iesth wykład they mowy. Mane/ Policzył

25: Bog krolestwo twoie/ y wypełnił go.

werset: 27 The =

26: cel: Iesteś zăwieřson ná řzalách/ á náleżio =

27: neś lekřfey wagi.

werset: 28 Fares: Rozdzielone iest

28: krolestwo thwoie/ á dáne iesth Medom y

29: Perfom.

werset: 29 Thedy zrořkazánia krolewřkiego

30: obleczono Dánielá w Păwłokę/ y włożon

31: iest łancuch złoty ná řzyię iego: y głoffono á

32: powiádano to o nim że miał moc trzeći w

33: krolestwie iego. (*marg*) **Iřaiae. 47. et 21. Hiere: 50. Danie: 9. (-)**

werset: 30 Teyże nocy zăbit iest Bál =

34: tházăr Krol Cháldeyřki.

werset: 31 A Dărius Krol

35: Medřki wřtăpił ná krolestwo/ máiąc szeć

36: dzieřiat lat y dwie.

rozdział: 6

Cap: 6.

37: Dániel przełożony nád Stărořthămi/ ofoczony z

38: zawiřci do Krolá/ wřádzony do Lwiew iámy/ ále go

39: Bog wyřwobodził/ Y rořkazał Krol Dărius wřředy

40: áby řie bali Bogá Dănielowego.

werset: 1

41: **P**odobáło sie tho Dáriufowi/ y

42: połthánowił nád krolestwem

43: śwym łto y dwádzieściá Stá=

44: roft/ áby byli po wśyftkim kro

45: lestwie iego/

werset: 2] á nád nimi tro=

46: ie kxiążąt/ z ktorych był ieden Dániel: áby

47: Sthároftowie liczbę im czynili/ á Krol

48: żeby niemiał o tym łtáránia.

werset: 3] A ták Dáni=

49: el przechodził wśyftkie Kxiążetá y Stáro=

50: łty: iż duch Boży obfitłfy w nim był.

werset: 4] Przeto

51: y Krol myłlił go połtánowić nád wśyftkim

52: krolestwem śwym: łtegoż Kxiążetá y łtáro

53: łtowie pátrzyli przyczyny kthorąby nálezi

54: ná Dánielá z łtrony krolestwá: ále żadney

55: áni przyczyny/ áni podeyźrzenia nie mogli

kolumna: b

1: náleść/ przeto że był wiernym/ á żadna wi

2: ná/ ábo podeyźrzenie nie náydowáło sie w

3: nim.

werset: 5] Tedy rzekli oni mężowie: Nienaydziemy

4: ná tego Dánielá żadney przyczyny/ iedno

5: podobno około zakonu Bogá iego.

werset: 6] Thedy

6: Kxiążetá y Stároftowie podufzczili krolá/

7: ták mowiąc do niego: Dáriufie Krolu/ ná

8: wieki bądź żyw:

werset: 7 | Wrádzili wffystkie Kxiążę=

- 9: tá tego kroleftwá/ Vrzędnicy/ Stárofto=
10: wie/ Rádá/ y Sędziowie/ áby wyrok Ce=
11: fáfki wyffedł/ y wftáwá/ Zeby koždy ktoryby
12: profił oco ktorego kolwiek Bogá/ y czło=
13: wieká/ áż do trzydzieści dni/ chybá od cie=
14: bie Krolu/ áby był wpulfczon do Lwiey iá=
15: my.

werset: 8 | A ták teraz Krolu potwierdz tę senten

- 16: cyią/ á każ nápiřác wyrok: áby tho niebyło
17: odmieniono co pořtanowiono ieřt od Me=
18: dow y Perřow/ á žeby fie niegodziło niko=
19: mu tego przeřtěpić.

werset: 9 |

- 20: Tedy Krol Dárius/ wydał ten wyrok/ y
21: pořtanowił.

werset: 10 | Czego gdy fie Dániel dowie=

- 22: dział/ to ieřt/ iż pořthánowiono tho prá=
23: wo/ wfředł do domu řwego/ y otworzywfzy
24: okná wfwym gmáchu przeciřwko Ieruzá=
25: lem/ po trzykroć ná dzień klękał ná řwe ko=
26: láná/ á cześć y wchałę [!] dawał/ y wyznawał
27: fie przed Bogiem řwoim/ iáko y przed tym
28: był zwykł czynić.

werset: 11 | Thedy oni mężowie thym

- 29: pilniey á dworniey fie dowiáduiác/ náležli
30: Dánielá á on fie modli/ y proři Bogá řwe=
31: go.

werset: 12 | Y przyřředřfy do Krolá ieřli mowić o za

32: powieði: Krolu zażeš thy niepoŃtánowił/
33: żeby káždy człowiek ktoryby kogo z Bogow
34: ábo z ludzi o co proŃił do trzydzieŃci dni/ ie
35: dno ńiebie Krolu/ że będzie wpuffczon do
36: Lwiew iámy? Do nich odpowiadáiąc Krol
37: rzecze: Prawdziwa ieŃt mowá podług de=
38: cretu MedŃkiego iteż PerŃkiego/ kthorego
39: Ńie niegodzi przeŃthápić.

werset: 13 Ttedy odpowie=

40: dziawŃŃy rzekli przed Krolem: Dániel z fy=
41: now więźnienia IudŃkiego/ niedbał ná prá
42: wo twoie/ y ná wyrok kthoryś vczyńił: ále
43: po trzykroć ná dzień modli Ńie modlithwą
44: Ńwoią.

werset: 14 Ktore Ńlowo gdy vŃlyŃiał Krol/ nie=

45: pomáłu Ńie záfrálował: y vŃládził ná to Ńer=
46: ce Ńwoie zá Dánielem áby go wyŃwobodził
47: y vŃiŃlował o thym áż do zachodu Ńlońcá áby
48: go wyrwał.

werset: 15 A oni Mężowie wyrozumiaw

49: Ńzy Krolá/ rzekli kniemu: Wiedz othym/
50: Krolu/ żeć tho práwo MedŃkie y PerŃkie
51: ieŃt/ że żadnego dekretu ktoryby poŃtháno=
52: wił Krol/ niegodzi Ńie odmienić.

werset: 16

53: Tedy krol roŃkazał/ y przywiedziono Dáni
54: elá/ á wpuffczono go do iámy lwiew. Y rzekł
55: krol Dánielowi: Bog twoy ktore^{go} ty záw
56: źdy ććiŃz/ ten ńie wyŃwobodzi.

strona: OOoov

Dániel.

kolumna: b

rozdział: 10

werset: 5

- 1: Y pod=
2: nioflem oczy moie/ á vyźrzałem: A oto mąż
3: ieden odziany lnianemi szatami/ y biodra
4: iego przepaiane złothem rydzym/(*marg*) **Danie: 7. Apoca: 1.** (-)

werset: 6 á ciało

iego

strona: OOoov2

Dániel.

kolumna: a

- 1: iego iakoby Chryfolith/ á oblicze iego iako
2: postać błyskawice/ y oczy iego by kaganiec
3: goraiący: á ramiona iego/ y te rzeczy ktore
4: są na spodek aż do nog/ iakoby ofoba miedzi
5: rospaloney: y głos mow iego iako głos mno
6: ftwa. (*marg*) **Danie: 3. Actor: 9.** (-)

werset: 7 A widziałem ia Dániel sam tho wi=

- 7: dzenie: ale mężowie ktorzy byli przy mnie
8: nie **widzieli** [!] / ale strach wielki przypadł na
9: nie/ y wciekli do skrytości.

werset: 8 A ia sam zoftha=

- 10: wiony/ widziałem tho wielkie widzenie: y
11: nie zostala we mnie sila/ ale y twarz moja
12: odmieniła sie na mnie/ y wwiędłem/ y nie=
13: miałem w sobie żadney siły.(*marg*) **Deute: 10. Leuiti: 19.** (-)

werset: 9 Y wflyśfałem

14: głos mow iego: á wflyśfawśfy leżałem ftru=

15: chlály ná oblicze moie/ á twarz moiá przy=

16: poiłá lie kziemi.

werset: 10 A oto ręká dotknęła mie/

17: y poftáwilá mie ná koláná moie/ y na człon

18: ki rąk moich.(*marg*) **Danie: 9.** (-)

werset: 11

19: Y rzekł do mnie: Dánielu/ mężu żądóści

20: rozumiey te flowá kthore ia mowie do cie=

21: bie/ á ftoy ná ftopniu fwym: bom teraz ieft

22: poflan do ciebie. A gdy mi rzekł the flowá/

23: ftałem drząc.

werset: 12 Y rzekł do mnie: Nieboyfie

24: Dánielu: bo od pierwfśego dnia kthoregoś

25: przyłożył fercá twego ku wyrozumieniu/

26: ábyś lie dręczył przed oblicznością Bogá

27: thwego/ wyflucháne fą flowá twoie/ á ia

28: przyśfedłem dla mow twoich.

werset: 13 Ale Kxiążę

29: kroleśtwá Perfkiego/ przeciwiło mi lie ie=

30: den y dwádzieściá dni:(*marg*) **1.Thef: 2.** (-) á oto Michał ieden

31: z kxiążąt pierwfśych/ przyśfedł mi ná rátu=

32: nek/ á iám zoftał tám v Krolá Perfkiego. (*marg*) **Iofue. 5. Danie: 12.** (-)

werset: 14

33: A przyśfedłem ábym cie náuczył/ tych rze=

34: czy ktore máią przyśc ludu twemu w oftá=

35: teczne dni: bo ieffcze widzenie (rościágnie

36: fie) ná wiele dni.

werset: 15] A gdy mi mowil tymi flo

37: wy/ fpuściłem thwarz fwą k ziemi/ á mil=

38: czałem.

werset: 16] Y oto iákoby podobieńfthwo fyná

39: człowieczego dotknęło fie warg moich: A

40: otworziwfly vftá fwe mowilem/ y rzekłem

41: do onego ktory ftał przeciwko mnie: Pá=

42: nie moy z widzenia ciebie rozftąpili fie fta

43: wy moie/ y nic we mnie síł nie zoftháło.

werset: 17]

44: A iákozby mógł flugá Páná moiego/ mo=

45: wić z Pánem moim? Bo nic we mnie síł

46: nie zoftáło/ ále y tchu mi iuż nieftáwa.

werset: 18] Te

47: dy záfz dothknęło fie mnie iákoby widzenie

48: człowiecze/ y pośiliło mie/

werset: 19] á rzekło: Niech

49: ciey że fie bać mężu požadliwości/ pokoy to

50: bie: pofilayfie/ á bądź duży.(*margin*) **Danie: 9.** (-)A gdy mowil

51: femną/ zmogłem/ y rzekłem: Mow Pánie

52: moy boś mię pofilil.

werset: 20] Y rzekł: Wiefz że ty cze

53: mum ia przyffedł do ciebie? A teraz fie wro

54: cę/ ábym fie potykał z kxiążęciem Perłkim.

55: A ták gdym wychodził/ vkazało fie Kxiążę

56: Greckie przychodzące.

werset: 21] Wffákoż iednák z=

57: wiáfctuię thobie co iáлно á iáwno ieft w pi=

58: fmie prawdy: á żaden nie ieft pomocni=

59: kiem moim w tych wślytkich rzeczach/ ie=

kolumna: b

1: dno Michał Kxiąże wálfe.

rozdział: 11

Cap: 11.

2: Prorocstwo o Krolu Perfkim y Greckim/ o woy=

3: nách miedzy Krolmi od Południá y od Pułnocy/ y

4: o Krolu ktory łobie niebędzie ważył Bogá nád Bo=

5: gi/ á kthore kráiny pod nim będą/ y kthore go nie=

6: przymą.

werset: 1

7: **A** IA od pierwfłego roku Dári=

8: ufá Medfkiego łtálem o to áby

9: był pofilony y zmocniony.

werset: 2

10: raz powiemci prawdę. Otho

11: ieffcze trzy krolowie będą pá=

12: nowác w źiemi Perfkiej/ á czwarty będzie

13: vbogácony bogáctwy bárzo wielkimi nád

14: wślyckie inne: á gdy łie zmocni bogácthwy

15: łwemi/ podwiedzie wślytkie przeciwo kro

16: lełtwu **Greckie**^{mv}.

werset: 3

17: y będzie pánował mocą wielką: y vczyńi co

18: mu łie będzie podobáło.(*marg*) **Danie: 7. et 8. 1.****Mach: 1. (-)**

werset: 4

19: krolełstwo **ie**^{go} łtárte/ y rozerwie łie ná czte

20: rzy wiátry niebiełkie: ále nie miedzy potom

21: ki iego/ áni według mocy iego którą on pá

22: nował. Bo rozedrze fie krolestwo iego też

23: y między obce/ prócz thych.

werset: 5] Y zmocni fie

24: Krol od Poludnia/ y (ieden) z Książąt ie

25: go: y będzie (drugi) mocnieyffym niż on/

26: y będzie pánował páństwem: bo mnogie pá

27: nowanie iego.

werset: 6] Y po fkończeniu lát/ íprzy=

28: myrzą fie: á corká krolá od Poludnia/ przy

29: dzie do krolá od Pulnocy iednać przyaciel

30: łtwo/ á nie otrzyma mocności rámienia/

31: áni będzie łać nafienie iey: á będzie y łamá

32: wydana/ y ci co ią przywiedli/ mlodzieńcy

33: iey/ y ktorzy ią pofiláli w czáfiech.

werset: 7] A wftą

34: pi ná Krolesthwo ieden z płodu korzeniow

35: iey/ y przyciągnie z woŷkiem/ á wtárgnie

36: do kráiny krolá z Pulnocy: á będzie ich zle

37: wżywał/ y odzierży.

werset: 8] Nád to y Bogi ich/ y

38: ryte obrázy ich/ też y naczyńie kóŷtowne ze

39: zlothá y frebrá/ poimáne powiedzie do E=

40: giptu: on przemoże przeciwko krolowi od

41: Pulnocy.

werset: 9]

42: Y wnidzie do krolesthwá krol od Polu=

43: dnia/ á wroci fie do ziemie swoiey.

werset: 10] A łyno

44: wie iego będą wyzwáni/ y zbiorą wielkość

45: záltępow mnogich: y przydzie pośpiełaiąc

46: fie/ y zábieraiąc: á wroći fie/ y będzie po=

47: budzony/ y potka fie z mocą iego.

werset: 11 | A wyzwá

48: ny krol od Poludnia wyćiągnie/ y będzie bo

49: iował przeciwko Krolowi Pułnocnemu/

50: á przygotuie mnoŧtwo filne/ y będzie wy=

51: dáne ono mnoŧtwo w ręce iego.(*marg*) 3.**Macha.** (-)

werset: 12 | A weźmie

52: mnoŧtwo ono/ y podniefie fie ferce iego/ y

53: porázi wiele thyliącow: ále nieprzemoże.

OOoo ij

A w o=

strona: OOoo4v

Dániel.

kolumna: a

rozdział: 14

werset: 7

1: Y rozgniewawłŧfy fie Krol/

2: przyzwał kápłanow iego/ y rzekł im: Nie=

3: powiećieli mi kto tho ieŧt co ziada ten ták

4: wielki nakład/ pomrzećie.

werset: 8 | Ale ieŧli to oka=

5: żećie/ że tho Bel ziada/ vmrze Dániel: iż

6: bluźnił przeciw Belowi.(*marg*) **Leuiti:** 24. (-)Y rzekł Dániel

7: krolowi: Stań fie według flowá twego.

werset: 9 | A

8: było kápłanow Bełowych siedmdziefiąth/

9: wyiawłŧfy żony/ dziatki máłe/ y ŧyny.

10: Tedy przyśfedł Krol z Dánielem do koś=

11: ćiołá Belo=

12: wego.

werset: 10 Y rzekli káplani Belowi: Oto my wynidziemy precz/ á ty Krolu

13: położ tu pokármy/ y winá namiessay/ zám

14: kniżyze drzwi/ á zápieczęthuy pierzćieniem

15: twoim:

werset: 11 á gdy wnidziefsz zász ráno/ nienay=

16: dzieffli wśyftkich rzeczy ziedzionych od Be

17: lá/ łmierćią niech pomrzemy: ábo więc Dá

18: niel ktory to omylnie powieđał ná nas.

werset: 12 A iuż byli ná tho vbeśpieczyli fie/ że vczynili

19: pod ftołe^m táiemne weście/ á przez nie zówż

20: dy wchodzili/ y z żyráli one rzeczy.

werset: 13 Stáło fie

21: tedy iż gdy oni wyśfli/ á Krol nákladł po=

22: kármow przed Belem/ rofkazał Dániel

23: flúżebnikom swoim/ y przynieśli popiołu/ y

24: potrzáśł po wślyftkim kościele támże przed

25: Krolem: a wyśfedszy zámknęli zá sobą koś=

26: ćioł: y zápieczęthowawśfy pierzćieniem

27: Krolewśkim odeśfli.

werset: 14 Ale księża weśfli wno

28: cy podług zwyczáiu swego/ y z

29: żonámi/ y z synty swemi: z ziedli wślyftko y wypili.

werset: 15

30: Wítał potym Krol [g]dy poczęło fwitác/ y

31: Dániel znim.

werset: 16 Y rzekł Krol: W cále są pie=

32: części Dánielu? On odpowiedział/ w cále

33: Krolu.

werset: 17 Y wnet gdy otworzył drzwi/ poyż=

34: rzawłfy Krol ná ftoł/ záwołał głósem wiel

35: kim. Wielki iesteś Belu/ á nie mářz w tobie

36: żadney zdrády.

werset: 18 Vmiechnął fie Dániel: y zá

37: dzierżał Krolá/ áby nie wśfedł do kościoła:

38: y rzekł: Pátrř ná páwimenth/ obáčźze czy=

39: ie to łá flády.

werset: 19 I rzekł Krol: Widzę że to fto=

40: py chłopie/ niewieście/ y dziećínřkie. Tákże

41: rozgniewał fie Krol.

werset: 20 Thedy poimał onę

42: księżá/ y żony/ y fyny ich: y vkazáli mu śkryte

43: drzwiczki ktoremi wchádzáli/ y ziadáli tho

44: co bywáło ná ftole.

werset: 21 Przetoż pobił ie Krol/

45: á Belá dał w moc Dánielowi: kthory go

46: przewrócił/ y kościół iego.

werset: 22 Był teź Smok wielki ná onym mieřcu/

47: y chwalili go zá Bogá Bábilońřcy.

werset: 23 Y rzekł

48: Krol Dánielowi: To iuź teraz rzec niemo=

49: źelřz/ by to nie był Bog żywy: á thák cześć á

kolumna: b

1: chwáłę day mu.

werset: 24 Y rzekł Dániel do Krolá

2: Pánu Bogu me^{mv} cześć á chwáłę dawam:

3: bo on iest Bog żywy: A then nie iest Bog

4: żywy:

werset: 25 bo dopuść mi Krolu/ wyzrzyfz że zábi

5: ię Smoká thego/ bes mieczá/ bes kijá. Y

6: rzekł Krol/ dopufzczam.

werset: 26

7: Wziął thedy Dániel Smoły/ y Sádłá/ y

8: ífersći/ á zwárzył ie społu: y náczyńił galek/

9: a dał w vftá Smokowi: Y rofpukł sie fmok

10: Y rzekł Dániel: otoż go maće ktoregoście

11: chwalili.

werset: 27 Co gdy vlyfeli Bábilończykowie

12: roziedli sie bárzo: á zgromádziwffly sie prze

13: ciw krolowi/ rzekli: Zydem sie ftał náfz

14: Krol: Belá nam fkáził/ Smoká zábił/ kxię=

15: żą pobił.

werset: 28 Y rzekli przyfzedffly do Krolá/ Wy

16: day nam Dánielá/ bo ináčzey tedy y ciebie

17: y dom twoy wybijemy.

werset: 29 Obaczył Krol że go

18: bárzo nálegáli: onym gwałtem przymufzo

19: ny/ wydał im Dánielá.

werset: 30 Tedy oni wpuścili

20: go do Lwией iámy/ y był tám ffeść dni.(*marg*) **Danie: 6.** (—)

werset: 31 A w

21: oney iámie było fiedm Lwow/ y dawano

22: im ná káždy dzień dwoie bydłá/ y dwie ow=

23: ce: á ná ten czás nie dano im nic áby požar

24: li Danielá.

werset: 32

- 25: A był (ná then čás) Abákuk Prorok w
26: żydowítwie/ ten był nówárzył warzey/ y ná
27: drobił chlebá ná mifeczkę/ y ffeđł ná pole
28: chcąc donieść *żeńco*^m.

werset: 33 Tedy rzekł Angioł pán

- 29: fki do Abákuká/ Nieś ten obiad ktory małz
30: do Bábilonu Dánielowi/ ktory ieft w iá=
31: mie Lwiew.

werset: 34 Y rzekł Abakuk/ Pánie/ Bábie=

- 32: lonum nie widział/ á iámy nie wiem.

werset: 35 Te=

- 33: dy wiał go Angioł Pánfki zá wierzch gło=
34: wy/ y nioł zá włoły głowy iego/ á poftáwił
35: go w Bábilonie nád iámą/ w prętkości du
36: chá fwego.(*marg*) **Ezech:** 8. (-)

werset: 36 Y záwołał Abákuk/ **mowiac** [!]:

- 37: Dánielu flugo Boży/ weźmi then obiad/
38: ktoryć poślal Bog.(*marg*) **3.Reg:** 17. (-)

werset: 37 Y rzekł Dániel/ Wfpo=

- 39: mniałeś ná mnie Boże/ á nie opuścileś
40: tych ktorzy cie miłuią.

werset: 38 Wfawífy tedy Dá=

- 41: niel/ iadł. Ale Angioł Pánfki poftáwił záś
42: wnet Abákuká ná miefcu iego.

werset: 39 Przyfedeł pothym Krol dnia fiodmego/

- 43: by ożalił Dánielá: á przyfedeł do iámy/ y
44: weyżrzał/ á otho Dániel fiedzący miedzy
45: Lwy.

werset: 40 I zawałał wielkim głosem Krol/ mo

46: wiąc: Wielki iesteś Pánie Boże Dánielow

47: Y wyciągnął go ze Lwiy iámy.

werset: 41 A zás one

48: ktorzy byli przyczyną zátrocenia iego/ w=

49: puścił do iámy/ á we mgnieniu

50: oká thuż przed nim

51: požárći.(*marg*) **Hiere: 38. 1.Heft: 7. Danie: 6. (-)**

52: Skonawa fie Dániel Prorok.

Pro=

strona: P P P P

Ozeafz.

kolumna: a

ksiega: Os

rozdział: 9

Cáp: 9.

1: Pan **obiecziue** [!] ná Ifráelá dla iego grzechow prze=

2: puścić głod y niewolą/ á **ze** [!] mu nie będą w dziecne

3: iego offiári/ á iż w grzechach **trwai ą** [!] / ná wieki będą

4: **odrzuczeni** [!] od Páná.

werset: 1

5: **N** Ie wefel fie Ifráelu/ nie **ráduyffie** [!]

6: iáko ine národy: boś

7: pfoćę popełnił od Bogá twe=

8: go/ miłowałeś zápláthę nád

9: wífyftkie gumná pffenice.(*marg*) **Hagge: 2. (-)**

werset: 2 Gu

10: mno y prálá nie nápáfie ich/ y wino omyli

11: ie.

werset: 3 Nie będą mieścić w ziemi Pańskiej:

12: wrócił się Efraim do Egiptu/ a między(marg) **Ezech: 4. (-)**

13: Asyryjczyki spługawione rzeczy iadł.

werset: 4 Nie

14: będą Panu ofiarować winą/ y nie będą się

15: mu podobać: Ofiary ich nie inaczej jako

16: chleb żalościwych. Wszyscy ktorzy ij będą

17: ieść/ spługawią się: bo chleb ich dusze ich/

18: nie wnidą do domu Pańskiego.

werset: 5 Coż będziecie czynić w dzień [!] wroczyły/ w dzień

19: święta Pańskiego:

werset: 6 Abowiem oto sili od spu

20: łtożenia: Egipt ie zbierze w kupę/ a Mem

21: ffs ie pogrzebie. Pożądliwe rebro ich po=

22: krzywá odziedziczy/ Rzep w przybytkach

23: ich.

werset: 7 Przyšli dni nawiedzenia/ przyšli dni

24: odpłacenia: wieźcie Izraelá (być) głu=

25: piem Prorokiem/ łalonego mężá duchow=

26: nego/ dla mnożtwá niepráwoći twoiey

27: (łtało się) też mnożtwó łfaleńtwá.

werset: 8 Stroż

28: Efraimow z Bogiem moim: Prorok si=

29: dłem vpádu stał się po wślytkich drogách

30: iego/ łfaleńtwo w domu Bogá iego.

werset: 9 Głę=

31: boce zgrześlyli/ iáko zá dni Gábáá wpo=

32: mni ná niepráwoć ich/ a náviedzi grze=

33: chy ich.(marg) **Iudic: 19. 1.Reg: 10. 4.Reg: 9. (-)**

werset: 10

- 34: Iáko iágody ná pułfczey nálazłem If=
35: ráelá: iákoby pierwłse iábłká drzewá Figo
36: wego w wierzchu iego/ widziałem oyce
37: ich:(*marg*) **Hiere: 32. Nume: 25.** (-)á oni wełli do Beelfegorá/ y odłączyli
38: łie ná pohánbienie/ á stáli łie brzytkiem iá
39: ko y one rzeczy ktore miłowáli.

werset: 11 Efráim by

- 40: pták odleciał/ łlawá ich od porożenia/ y
41: od żywotá/ y od poczęcia.

werset: 12 Bo áczyby y wycho

- 42: wáli łyny łwoie/ bez dziathek ie vczynię
43: miedzy ludzmi: ále y biádá im gdy od nich
44: odeyde.

werset: 13 Efráim (ilem baczył) iáko Tyrus

- 45: było záložone w piękności: á Efráim wy=
46: wiedzie ku zábićiu łyny łwoie.

werset: 14 Day im Pá=

- 47: nie Coż im dałz? Day im żywot bes dzieći/
48: y pierśi łuche.

werset: 15 Włłyfłtkie złośći ich w Gal

- 49: gál: bom ie tám nienáwidział:(*marg*) **Iofue. 4.** (-) Dla złośći
50: wynálełkow ich/ z domu mego wyrzucę ie:

kolumna: b

- 1: Nie przyložę wiecey ábym ie miał miło
2: wác. Włłyfłcy Kxiążetá ich odstępujący łą.

werset: 16

- 3: Poráżon iełt Efráim/ korzeń ich wyłufzon
4: iełt/ owocu nikaki nie vczynią: Aby theż y

5: rodzili/ pobiye co namilśe żywotá ich.

werset: 17 Od=

6: rzući ie Pan Bog moy/ bo go nieflucháli/ y

7: będą tułáczmi miedzy Narody.

rozdział: 10

Cap: 10.

8: Dla Bálwochwálftwá Izráel dan w niewolá Af=

9: fyriyczykom/ á ielłi sie nie nawrocą oznáymuie co ich

10: złego podka.

werset: 1

11: **M** 5 Aćicá winna gáłężifta (iełth)

12: Izráel/ owoc zrownáł sie Inią.(marg) **Efaiae. 5. (-)**

13: Podług mnołtwá owocu łwe=

14: go rozmnożył ołtarze/ podług

15: buyności źemie łwoiey/ roz=

16: hoynił á rozmnożył sie w Bálwániech.

werset: 2

17: Rozdzieliło sie łerce ich/ theraz że zginą:

18: On połamie bálwány ich/ poburzy ołtarze

19: ich.

werset: 3 Bo teraz rzekną/ Nie mamy krolá: bo

20: łie nie boimy Páná: á Krol což nam vczy=

21: ni?

werset: 4 Mowćie łłowá widzenia niewżythe=

22: cźnego/ á vczynićie przymierze z omyłnoś=

23: ćią: y zrodzi iákoby gorzkość łąd ná zago=

24: niech polnych.

werset: 5 Krowy Betáwánłkie chwá

- 25: lili obyváthele Sámáriyfcy: y płákał nád
26: nym (to iest ćielcem) lud ie^{g0}/ á kościelni flu
27: dzy nád nim rádowali fie w sławie iego/ iż
28: przeprowadziła fie od niego.

werset: 6] Abowiem y

- 29: on do Afsyriyey doniefion iest/ zá dar Kro=
30: lowi Obrońcy/ zelżywość Efráimá poimá
31: á będzie fie wśtydał Izráel fwey woley.

werset: 7] Ka

- 32: zálá odeydź Sámáriya Krolowi fwemu/
33: iákoby piáne ná wodzie.

werset: 8] A będą wytráco=

- 34: ne wyfokości bálwánfkie/ grzech Izráel=
35: fki: Rzep y oset wyroście ná ich ołtarzoch:
36: A rzekną goram/ Przykriyćie nas/ á pá=
37: gorkom/ Padńićie ná nas.(*marg*) **Lucae. 23. Apoca: 6. (-)**

werset: 9] Ode dni Gábáá

- 38: zgrzeffył Izráel/ tám fthali: nie záchwyći
39: ich w Gábáá bitwá nád fyny niepráwości.(*marg*) **Iudic: 10. (-)**

werset: 10]

- 40: Według chući mey skarzę ie: zbiorą fie ná
41: nie ludzie/ gdy będą karáni dla dwu nie=
42: práwości fwoich.

werset: 11] Efráim (ieftł iáko)

- 43: iáłowicá ktorą náuczono kochác fie wmłó
44: dźbie/ á iam chodził po cudności ffyie iey:
45: Wliędę ná Efráimá/ będzie orał Iudás/
46: z orze łobie zagony Iakob.(*marg*) **Matth: 12. (-)**

werset: 12] Sieyćież łobie

- 47: w łpráwiedliwósci/ á żnićie w wftach miło
48: lierdzia/ odnowćie łobie nowinę: ále čás
49: łfukáć Páná/ gdy przyydzie ten kthory was
50: będzie wczyl łpráwiedliwósci.

werset: 13 Z orálićie

- 51: niepobożność/ żęlićie niepráwość/ iedliś=
52: ćie owoc máćáctwá: iześ dufał w drogách
53: twoich/ y w mnoftwie dużyh mężow two=
54: ich.

PPpp

będa

strona: Ppp3v

Ioel.

kolumna: a

ksiega: Ioel

rozdział: 2

werset: 27

- 1: Y będyćie wiedzieć iż w po
2: śródku Izráelá ia ieftem: A iż ia Pan
3: Bog wálz/ á nádeń niemáľz więcey: y nie bę
4: dzie pohánbiony lud moy ná wieki. (*marg*) **Nume: 11. Ifaiae. 44 Ezech: 36 Actor: 2. (-)**

werset: 28

- 5: Y łtánie lie potym/ wyleię duchá moiego
6: ná wľzelkie ćiało: á będa prorokowáć łyno=
7: wie wáľfy/ y corki wáľfe: Stárcowie wáľfy
8: będa mewáć łny/ y młodzićncy wáľfy będa
9: wizye widáć.

werset: 29 Ale y ná łlugi moie/ y ná łluże

- 10: bnice moie/ w one dni wyleię duchá moie=
11: go.

werset: 30 A vczynię cudá ná niebie/ y ná źiemi/

12: krew/ y ogień/ y párę dymową.

werset: 31 Słońce fie

13: we ćmy obroći/ á księżyc w krew: pierwey

14: niżli przydzie Páński **dzien** [!] wielki y stráffi

15: wy.(*marg*) **Roma**: 10. (-)

werset: 32 Y będzie: koždy któryby wzywał imie=niá Páńskiego/ zbáwion będzie: Bo ná go

16: rze Syonfkiey/ y w Ieruzálem/ będzie zbá

17: wienie/ iáko powiedział Pan/ y w zoftat=

18: kach ktore Pan wzwie.

rozdział: 3

Cap: 3:

19: **Grozi** [!] Pan wielkie vtrápienie pogánom/ ktorzy

20: lud iego dręczyli/ á że ie miał sádzić w padole Iozá=

21: phát/ studnicá z domu Páńkiego wynidzie y Zydow=

22: fka ziemiá wiecznie będzie mieszkána.

werset: 1

23: **A** Bowiem otho w one dni/ y ná

24: on czás/ gdy náwrocę więzie=

25: nie Iudfskie/ y Ierozolimfskie:

werset: 2

26: zgromádzę wzyfthkie národy/

27: y zwiodę ie do padołu Iozá=

28: ffát: y będę fie tám fnim gádac o ludu mo=

29: im/ y o dziedzicthwie moim Ifráelkskim/

30: ktore róspoffyli miedzy národy/ y ziemię

31: moię podzielili.

werset: 3 A o lud moy rzucáli los:

32: y dáli dziećię do nierządneho domu/ á dzie

33: weczkę przedáli zá wino áby pili.

werset: 4 | Ale coś

34: mnie zwámi Tyrze/ y Sydonie/ y wżyftšká

35: gránico Palestyńfka? y zali fie wy nádem=

36: ną pomścicie?(*margin*) **Ezech: 26 27. et 28. Amos. 1.** (-) A iefli fie wy nádemną pom

37: íćicie/ bárzo rychło odwetuię wam ná głó

38: wę wáffę.

werset: 5 | Abowiem írebro moie y złoto zá

39: brálíficie/ y **požadliwe** [!] y co cudnieyffe rzeczy

40: moie/ w nieflyście do bożnic wáffych.

werset: 6 | A

41: fyny Iudńkie/ y fyny Ierolimńkie przedáli

42: ście fynom greckim/ ábyście ie co nádaley

kolumna: b

1: wyrzúćili od gránic ich.

werset: 7 | Oto iá wzbudzę

2: ie z miefca onego ná ktoreńcie ie záprzeda

3: li: á obrocę od płátthe wáffę ná głowę wa=

4: íffę.(*margin*) **Hiere: 50. Abdielis. 1.** (-)

werset: 8 | Y záprzedam fyny wáffe/ y corki wáffe

5: przez ręce fynow Iudńkich: á zapredá=

6: dzą ie Sabeczykom národowi bárzo dá=

7: lekiemu/ iż Pan ták mowił.

werset: 9 |

8: Głóćie to miedzy národy/ pořwiácay=

9: ćie wojnę/ zbudźcie duřze á vdatne: Nie=

10: chay wřtąpią/ niech przyřtępią/ wřfycy

11: mężowie woieni.

werset: 10 | Zkuićie pługi wáffe ná

12: miecze/ á motiki wálfe ná włócznie. Słá

13: by niechay mowi/ że iá ielthem mocny.(*marg*) **Ifaiae. 2.** (-)

werset: 11

14: Wyłkoczcie/ á przydzcie wlfytcy narodowie

15: okoliczni/ y zbierzcie fie. Tham każe po

16: ledz Pan dużym mężom thwoym.

werset: 12 Niech

17: powłtána/ y włtąpią národowie do pado

18: łu Iozáfát bo tám będę siedział/ zebym

19: łądził w łfytkie národy okoliczne.(*marg*) **Apoca: 14.** (-)

werset: 13 Połli=cie sierpy/ bo fie iufz dołtało zniwo: Chodz

20: cie/ á zeydzcie/ boć iufz pełna ielł práfá/

21: przelewa fie z pras: bo fie rozmnożyłá

22: złość ich.

werset: 14 Lud/ lud/ w padole Rozłiekánia:

23: Bowiem bliłko ielł dzień Páńłki w padole

24: Rozłiekánia.

werset: 15

25: Słóńce y Kxiężyc zácmiły fie/ y gwiazdy

26: záfwiągnyły blałku łwego.(*marg*) **Ioelis. 2. Ifaiae.13. Hiere: 25. Amos.1.** (-)

werset: 16 A Pan z Sio=

27: nu będzie ryczał/ y z Ieruzálem wyda głos

28: łwoy: á zrułłá fie Niebá y ziemiá/ á Pan

29: przedłię nádzieiá ludu łwego/ y mocność

30: łynow Ifráelłkich.

werset: 17 A będziecie wiedzieć iż

31: ia Pan Bog wálz/ miełłkáiący ná Syonie/

32: na gorze świętey moiey. Y będzie Ieruzá

33: lem święte/ á obcy niepoydą przez nie wię=

34: cey.

werset: 18 Y stanie sie w on dzien/ bedzie zgor ka=

35: pac slodkosc/ z pagorkow poplynie mleko/

36: a wlyfthkiemi zrzodly ludskimi poćiek[a]

37: wody: a studnica z domu Pankiego wyni

38: dzie/ a odwilzy strumien Cierniowy.(marg) **Amos. 9. Hiere: 46. Hiere: 49. (-)**

werset: 19 Egipt

39: w spulthoffeniu bedzie/ a Idumea puszcz[a]

40: zatracenia: za to iz nieprawie czynili prze

41: ciwko synom ludskim/ a przelewali krew

42: niewinna w ziemi swoiey.

werset: 20 A w Zydowkiew

43: ziemi na wieki bedzie mieszkano/ y w Ie

44: ruzalem do rodzaju a rodzaju.

werset: 21 Y o=

45: czyzyczę krew ich: ktoryem byl nie

46: oczyścił: a Pan bedzie prze=

47: mieszkawal na Syonie.

48: Koniec Ioela Proroka.

Proroc=

strona: Ppp6

Amos.

kolumna: a

ksiega: Am

rozdzial: 7

werset: 7

1: To mi tez vkazal Pan Bog. A oto Pan

2: stoiacy na murze potynkowany/ a w ręce

3: iego kiella murarka.

werset: 8 Y rzekł Pan do mnie

- 4: Co ty widzisz Amos? Y rzekłem: Kiełkę mu
5: rąbką. Y rzekł Pan: Oto ja położę kiełkę w
6: poszrod ludu mego Izraelskiego: niebędę
7: go więcej thynkował.

werset: 9 A będą poburzone

- 8: wyłokości Białwankie/ y poświęcenia Iś=
9: raelowe będą spuchłone: y oborzę się na
10: dom Ieroboamów z mieczem. (marg) 4. **Reg:** 17. (-)

werset: 10

- 11: Thedy posłał Amazyas Kąpłan Bethel
12: do Ieroboama Krola Izraelskiego/ mo=
13: wiąz:(marg) 3. **Reg:** 18. (-)Sprzyliął a spiknął się przeciw to=
14: bie Amos w poszrod domu Izraelskiego:
15: niebędzie modz ziemią znosić wśyftkich
16: mow jego.

werset: 11 Abowiem tak mowi Amos: Od

- 17: miecza vmrze Ieroboam/ a lud Izraelski
18: poimany będąc zaprowadzi się z ziemię
19: swoięy:

werset: 12 Y rzekł Amazyas do Amosa: Thy

- 20: ktory widzisz/ Idź/ a wciekay do ziemię
21: Iudskiej:(marg) **Ifaiae.** 30. (-)iedzże tam chleb/ y prorokuy tam

werset: 13

- 22: y w Bethel niechciey więcej prorokowac:
23: Bo poświęcenie Krolewkie iesth/ y dom
24: krolestwa jego.

werset: 14

25: Odpowiedział Amos y rzekł do Amázy=afzá:(*marg*) **Zacha: 13. Amos. 1.** (-) Nie iefthem
Porork/ áni iefthem fyn

26: **Procki [.]** : ále páltuchá ia iefthem vrywáiący

27: Figi polne.

werset: 15] A wziął mię Pan Bog/ gdym

28: chodził zá trzodą/ y rzekł Pan do mnie:

29: Idź/ prorokuy przeciwko ludu memu If=

30: ráelſkiemu.

werset: 16] Y teraz fluchay flowá Páńſkie

31: go. Thy powiádaſz: Nie będziefz proroko=

32: wał nád Ifráelem/ y niebędziefz mowił

33: przeciwko domowi Bálwáńſkiemu.

werset: 17] Prze=

34: to tho mowi Pan: Zoná twoiá w mieſcie

35: będzie nierządu pátrzyć/ á ſynowie twoi/

36: y corki twoie/ od mieczá pomrą/ á ziemiá

37: twoiá powroſkiem będzye rozmierzóná: A

38: thy w ziemi ſplugáwioney vmrzeſz/ y Ifrá=

39: el poimány wynidzie z ziemie ſwoiey.(*marg*) **4.Reg: 17.** (-)

rozdział: 8

Cap: 8.

40: Grozi Pan pomſtę ludu łákomemu/ o zácmmieniu

41: ſłońcá/ y odmienienie ſwiáth w zálobę/ y o głodzie

42: ſłowá Bożego.

werset: 1

43: **T**E mi rzeczy vkazał Pan Bog:

44: A oto kulká iábłeczna.

werset: 2] Y rzekł:

45: Co thy widziſz Amos. Y rze= <http://rcin.org.pl>

- 46: kłem: Kulkę iábłęczną. Thedy
47: rzeczé Pan do mnie: Przyśfédł
48: koniec ná lud moy I fráelki: Niedopuffcęgę
49: fie więcey bym go miał przeminąć.

werset: 3 | A będą

- 50: Íkrzypiec zawiáły kościelne w on dzień/ mo
51: wi Pan Bog: Wiele ich pomrze: ná wśfel=

kolumna: b

- 1: kim mieyfcu będzie rozrzc [o]no milczen[ie]. (marg) **Ifaiae. 25. (-)**

werset: 4 |

- 2: Słuchaycie tego kthorzy zćieraćie vbo=
3: giego/ y czynicie to áby vftali niedoftháte=
4: czni ná ziemi/

werset: 5 | mówiąc: Kiedy przeminie

- 5: miefiąc/ rołprzedamy thowáry: A Sobbo=
6: thá/ othworzemy zboże: ábyfmy vmniey=
7: ízyli miáry/ á przyśporzyli gwichtow/ y pod
8: rzućyli wagi nieśpáwne:

werset: 6 | ábyfmy ofiedli zá

- 9: Srebro potrzebne/ á vbogie zá boty/ y o=
10: tręby ábo młoto ze zboża ábyfmy przedáli. (marg) **Amos. 6. (-)**

werset: 7 |

- 11: Przyfiągł Pan/ przeciwko pyśfe Iako=
12: bowey/ iz niezápomnię áż do końca wśfyt=
13: kich śpraw ich.

werset: 8 | Zali dla tego nieporuffy fie

- 14: ziemia/ á niebędzie płákał wśfelki obyvá=
15: tel iey? y wftápi iáko wśfeláka rzeká/ y bę
16: dzie wyrzucon/ á śpłynie iáko potok Egi=

17: ptłki?(*marg*) **Hiere: 15.** (-)

werset: 9

18: Y będzie w on dzień/ mowi Pan: Záy=

19: dzie Słońce o południu/ y każę fie zácmić

20: ziemi w iálny dzień. (*marg*) **Tobiae. 2.** (-)

werset: 10 Y obrocę świętá wáfze

21: w żáłobę/ y wślyftkie piołnki wáfse w plá=

22: czliwe nárzekánie: Y wewlokę ná wśfelki

23: grzbiet wáfz wor/ á ná wśfelką głowę łyi=

24: nę: Y polożę iá iákoby płáč á **záłobę** [!] iedy=

25: náczká/ y ostháteczne rzeczy iey iáko dzień

26: gorłłki.(*marg*) **Hiere: 6.** (-)

werset: 11

27: Oto dni przychodzą/ mowi Pan: á wy=

28: puffczę głód ná ziemię: ále nie głód chlebá/

29: áni prágnienie wody/ ále fluchánia flowá

30: Bożego.

werset: 12 A poruflą fie od Morzá do Mo=

31: rzá/ y od Pułnocy áż ná włchod Słóncá:

32: będą krążyć łzukáiąc flowá Páńskiego/ á

33: nie naydą go.

werset: 13 Na on dzień/ záginą piękne

34: Pánny/ y młodzieńcy/ od prágnienia.

werset: 14 Kto

35: rzy przylięgią w wyłthępku Sámáriej/ á

36: mowią: Zywie Bog twoy Dan/ y żywie

37: drogá Berfábee. A powálą fie/ y nie pow=

38: łtáną więcey.

rozdział: 9

Cap: 9.

- 39: Grozi fie Pan tak spustofyc zlofliwe/ ze zaden vsć
40: niebedzie mogl/ wzakoż pothym ma wzbudzić dom
41: Dawidow/ á więzienie Ifraelfkie wywieść z wielkim
42: ich fczęścim.

werset: 1

- 43: **W** Idziałem Pána stoiącego ná
44: oltharzu: ten mi rzekł: Vderz
45: w zawiáfę/ á niech fie zátrzę=
46: fą odrzwi. Abowiem łakom=
47: ftwo ná głowie wfyfthkich/ y
48: oftátniego fnich mieczem zábiję.(*marg*) **Pfal:** 137. **Abdie:** 1. **Hiere:** 49. (-)Niebęda
49: mogli vćiekác: vćieką drudzy/ ále zaden
50: niebędzie záchowan ktory vćiecze.

strona: QQqq2v

Ionás.

kolumna: a

ksiega: Ion

rozdzial: 4

werset: 5

- 1: Y wyffedł Ionás
2: z miáfá/ á vfiadł ná wfchod flońcá od miá
3: ftá: thám ze sobie vczynił chłodnik/ y fie=
4: dział pod niem w ćieniu/ ázby ogliądał co=
5: by przypadło ná ono miáfó.

werset: 6 A spráwił tám

- 6: Bog blufzcz/ ktory wzniofl á wfpiął fie nád
7: głowę Ionáfłowá/ tak zeby był ćień nád
8: głową iego/ á zeby go zaflániał: bo fie był

9: ÍprácowáŁ. Y rozrádowaŁ ťie Ionas z one

10: go Bliuťczu/ wefelem wielkiem.

werset: 7 A íprá=

11: wiŁ teŹ bog czyrwiá o ťwitániu ná záiutrz:

12: y zaráziŁ Bliuťcz/ ták Źe vťechŁ.

werset: 8 A gdy wze

13: Íťlo ťlońce/ przykazaŁ Pan wiatrowi Ćiepe

14: mu y vgaráiacemu: y vderzyŁ ťlońce ná

15: gŁowę Ionáťowę/ á dopalaŁo mu/ ták Źe

kolumna: b

1: ŹadaŁ duťťey ťwoiey áby vmárl/ y rzekŁ: Le

2: piey mi ieťt vmrzeċ/ niŹli Źyċ.

werset: 9 Thedy rzecŹe

3: Pan do Ionáťá/ Czo mnimaťz ťluťťnielie

4: gniewaťz ná ten Bliuťcz? I rzekŁ ťluťťnie á

5: dobrze ťie ia g niewam [!] áŹ do ťmierċi.

werset: 10 Y

6: rzekŁ Pan: Ty ŹaŁuieťz bliuťczu/ okoŁo ktore

7: goť nic nierobiŁ/ ániť vċŹyniŁ áby w zroťl/

8: ktory zá iednę noc wyroťl/ y zá iednę noc v

9: wiádl.

werset: 11 A iábym niemiáŁ przepuťċiċ Nini=

10: wie miáťtu ták wielkiemu/ w ktorym ludzi

11: ieťt więcey niŹ ťto y dwádzieťċiá tyťię

12: cy/ kthorzy niewiedŹá co ieťt mie

13: dŹy práwicá y lewicá

14: ich/ y dobytku bár

15: zo wiele.

16: Skońċzenie Proroċtwá Ionáťowego.

grafika

Poczy

strona: QQqq5

Náhum.

ksiega: Nah

1: Poczyna fie Nahum Prorok.

2: Ten píze o gniewie Bożym/ y o ciężkiew pomście nád

3: miástem Niniwe: ktore ácz fie było ná kazánie Ionáffá Proroká polepšyło/

4: wffákož potym w wietšfe grzechy wpádło. Ma Kápitul 3.

grafika

kolumna: a

rozdzial: 1

Cap: 1.

1: Gniew Boży przeciwko nieprzyacielom swoim/

2: ktory iest cierplivy y mocny/ ktorego gniewu žaden

3: fie záttáwić niemože/ atych ktorzy weń duffáią iest wy

4: bawcá/ á nieprzyacioły ludu swego že miał znišćzyć

5: opišuie.

werset: 1

6: 10 **B rzemię (prze=**

7: ćiwko miáftu)

8: Niniwen. Kxię=

9: gi widzenia Na

10: hum Helchešzey=

11: czyka.

werset: 2 Bog Za=

12: wišny/ y Mšćiwj

13: Pan/ Mšćiwj

14: Pan/ y Máią=

15: cy popędlivość:

16: Mściwy Pan nád głównemi nieprzyaćio

17: ły fwemi/ y gniewaiaćy fie ná przeciwniki

18: fwoie.(*marg*) **Deute: 5. Roma: 2.** (-)

werset: 3 Pan ćierpliwy/ y wielki w mocy/ á

19: oczyściiać nie vczyni niewinnego: Pan w

20: burzliwoćci y w **wychrze** [!] drogi ie^{go}/ á mgły

21: łą prochem z nog iego.

werset: 4 Ktory fuka ná morze/ y wyfufzá ie: y wfyfthkie rzeki w pu=

kolumna: b

1: fzczą obraca: Záchorzał był Báfán/ y Ká=

2: rmelus: á kwiath Libańki vwiednął.

werset: 5 Gory

3: fie porufzáły od niego/ á pagorki fpułtofzá=

4: ły: Y zádrzáłá ziemiá od oblicza iego/ y o=

5: krąg fwiathá/ y wfyfthcy co miefłkaią ná

6: nim.

werset: 6 Przed oblicznoćciá zágniewania ie=

7: go kto fie poftáwi? (*marg*) **Hiere: 10. Ifaiae. 34. Abacuc. 3. Zopho: 3.** (-)Y ktho
mu fie záftáwi

8: czáfu gniewu popędlivoćci iego? Roz=

9: gniewanie iego wylało fie iáko ogień: y fka=

10: ły ftopniały od niego.

werset: 7

11: Dobryć iefth Pan/ y pofilaiący wdzień

12: vtrápienia: y wie á zna the co w nim máią

13: nádzieię.

werset: 8 A w powodzi przemijaiący/ fko

14: nanie vczyni mieyfcá onego: á nieprzyaćio

15: ły iego będą ciemności prześladować.

werset: 9 Coż

16: więc myślicie **pyzećiwko** [!] Pánu? Onći v=

17: czyni fkonanie: nie náfhánieć dwoiákie v=

18: trapienie.

werset: 10 Bo iáko więc ciernie społecznie

19: íie wiąże: tákći też biefiadá ich poľpołu pi=

20: iących/ będą zniśczeni nie ináčzey by źbło

21: bárzo fuche.

werset: 11 Abowiem s ciébie wynidzie

22: ten ktory pomyfli przeciwko Pánu złość:

23: rozbieráiąc ná myfli wykrocenie.

strona: RRrvv

Soffoniafz.

ksiega: Soph

1: Poczyna íie Soffonias Prorok.

2: Ten o fądzie Bożym/ ktory miał czynić z Zydzy y z in=

3: nemi Narody powiáda: thudziefz y o poćieffeniu ludu Ifráelskiego:

4: á ma Kápituł 3.

grafika

kolumna: a

rozdział: 1

Cap: 1.

1: O írogim káraniu ludu Zydowskiego y miáltá íe=

2: ruzálem tudziefz y wfíech ludzi bezbożnych/ prze Bál=

3: wochwáltwá ich/ íkąd może obáczyć kázdy ínádnie/

4: iáko przykry á gorzki będzie dzień pomíty Páńńkiey.

werset: 1

5: **S**LOWo Páń=

- 6: Íkie ktore íie ítá=
7: Ío do Soffonia=
8: Ízá íyná Chuzezo
9: Íyná Godoliafzo=
10: wego/ íyná Ama
11: ryalfowego/ íyná
12: Ezechiaľfowego zá dni Iozyafzá
13: íyná Ammono=
14: wego Krolá Iudfkiego.(*marg*) 4.**Reg:** 21. et 23. (-)

werset: 2] Pilnie zgromá=

- 15: dzáiąc zbiorę wślyťkie rzeczy z obliczności
16: źemie/ mowi Pan:

werset: 3] zbieráiąc człowieká y

- 17: bydlę/ zbieráiąc pthaki niebieskie/ y ryby
18: morfkie: á będą wielkie vpadki niepobo=
19: źnych: y wytrácę ludzie z obliczności źemie
20: mowi Pan:

werset: 4] A wyćiągnę rękę moię ná lud

- 21: y źemie Iudfká/ y ná wślyťkie co mieśfká=

kolumna: b

- 1: ią w Ieruzálem: y wyniśfczę z mieyfcá the=
2: go ośtháthki Báálowe/ y ípołu imioná
3: kościelnych flug z kápłáńfkiami:

werset: 5] y one kto=

- 4: rzy po áltanách domowych dáią modłę rze
5: ífey niebieskiej/ á modłę czynią y przyfię=
6: gáią w Pánie/ y przyfięgáią przez (bátwá
7: ná íwego) Melchon:

werset: 6] y te ktorzy íie odwra

8: cáią nienálláduiác Páná/ y one kthorzy

9: nie szukáli Páná/ áni fie o nim pytáli.

werset: 7

10: Pomilczćie przed obliczem Páná Bogá

11: boć iuz bliski iest dzień Páński/ iż nágotho=

12: wał Pan offiárę/ poświęcił wezwáne łwo=

13: ie.

werset: 8 A w then dzień offiáry Páńskiey/ ná=

14: wiedzę ná kxiążętá/ y ná łyny krolewłkie/ y

15: ná włzytkie ktorzy fie oblekli w odzienie ob

16: ce.(*marg*) 4.**Reg:** 25. **Hiere:** 39. (-)

werset: 9 Y náwiedzę ná *koźde*^{g0} ktory buynie łtą=

17: pa ná prog w on dzień: ktorzy nápełniáią

18: dom paná Bogá *łwe*^{g0} niepráwością y zdra

19: dą.

werset: 10 Y będzie w on dzień/ mowi Pan: (wy

20: nidzie) głós krzyku od brony Rybney/ y

21: krzyk od wtorey/ á łthárćie wielkie od pa=

22: gorkow.(*marg*) **Nehe:** 3. (-)

strona: RRrr4

Zácháriałz.

kolumna: a

ksiega: Zach

1: Poczyna fie Zachariałz Prorok.

2: Then powiáda o wyzwoleniu Zydowłkim/ o łkarániu

3: nieprzyaćioł ich. O pokornym przyśćiu Páná Kryłthufá/ y o męce iego.

4: Ma Kápituł: 14.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap. 1:

- 1: Nápomina Zydy by Páná náfláduiã/ opuścili
2: złości przodkow swoich/ opifuie też miłofierdzie Bo=
3: że ktore vkazał nád Ieruzálem.

werset: 1

- 4: OSme^{go} miefiãcã/
5: roku wtore^{go} Dã=
6: riufã krolã/ Itãlo
7: fie flowo Pãńkie
8: do Záchãriałzá fy
9: ná Bãrãchiałfo=
10: wego fynã Addowe^{go}
11: Prorokã/ rzekãc:

werset: 2 Rozgniewał

- 12: fie Pan ná wãłfe
13: oyce gniewliwościã.(*marg*) **Matth: 23.** (-)

werset: 3 A rzeczełz do nich: To

- 14: mowi Pan załthępow/ Náwroćcie fie ku
15: mnie mowi Pan załthępow/ á ia też náwro
16: cę fie ku wam/ mowi Pan załthępow.(*marg*) **Hiere: 31. Malach: 3.** (-)

werset: 4 Nie

- 17: bãdźcie thãcy iãko oycowie wãłfy/ ná kto=
18: re wołãli prorocy pierwłfy/ mowiãc: Tho
19: mowi Pan załthępow/ Náwroćcie fie z
20: złych drog wãłfych/ y od myłli wãłfych na=
21: gorłfych: á oni niefluchãli/ áni mię pilno=
22: wãli/ mowi Pan:

werset: 5 Gdziełz fã oycowie wã=

- 23: łfy? á Prorocy zali wiecznie żyć będą?(*marg*) **Hiere: 44. et 35.** (-)

werset: 6 W=

- 24: Iżákże iednák flowá moie: y práwá moie kto
25: rem poruczał flugam moim Prorokom/ y
26: zaIz nie záchwyčili oycow wáfznych? Y ná=
27: wroćili fie/ á mowili/ ták iáko myflil Pan
28: zaIthępow vczynić nam podług drog ná=
29: Ifych/ y według wynálefkow náIfych/ vczy=
30: nił nam.

werset: 7

- 31: W czwarty y dwudzieſty dzień iedenna=
32: Itego miefiącá co ij zową Sábbát/ wtho=
33: rego roku Dáriufá Krolá/ Itháło fie flowo
34: Páńskie do Záchárialzá/ Iyná Báráchialzo=
35: wego/ Iyná Addo Proroká/ mowiąc: (*marg*) **Zacha: 6. Apoca: 6. (-)**

werset: 8 Wi=

- 36: dziálem w nocy/ á oto mąż wIiádáiący ná
37: koniá rydzego/ á on Itał miedzy Swierczy=
38: ną ktora byIá w dole: á zánim Itháły konie
39: rydze/ pftre y/ **biaIłe [!]** .

werset: 9 Y rzekłem: Co zacż Ią

- 40: Ći Pánie moy? Tedy rzekł do mnie Angioł
41: Páński ktory mawiał we mnie. Vkażę ia
42: tobie coby tho byIó.

werset: 10 A odpowiedział mąż

- 43: ktory Itał miedzy Swierczyńą/ y rzekł: Ci
44: Ią ktore poIłał Pan/ áby zchodzili ziemię.

werset: 11

- 45: Y odpowiedzieli Angiołowi Páńskiemu/
46: ktory Itał miedzy Swierczyńą/ á rzekli:

kolumna: b

1: ZchodziliŃmy ziemię/ á otho po wŃyŃtkiey

2: ziemi mieŃŃkáią/ y odpoczywáią.

werset: 12 Odpowie

3: dział Angioł PáńŃki/ á rzekł: Pánie zaŃtę=

4: pow/ y dŃugoŃz Ńie ty niezlytuieŃz nád Ieru=

5: zálem/ y nád miáŃty IudŃkiemi/ ná ktoreŃ

6: Ńie rozgniewał? (*marg*) **Hiere: 25. et 29. 1.Efd: 1.** (-)otoć iuŃ then rok temu Ńie=

7: dmdzieŃiátny?

werset: 13 Thedy odpowiedział Pan

8: Angiołowi ktory mowił we mnie Ńlowá do

9: bre/ Ńlowá poćieŃŃne.

werset: 14

10: Y rzekł ku mnie Angioł ktory mowił we

11: mnie/ Wołay á krzycz/ mowiác: TáŃ mowi

12: Pan zaŃtępow/ z zawifney á chutliwey

13: bárzo wielkiey miłoeŃi karałem Ieruzá=

14: lem y Syoná.

werset: 15 A bárzo ćieŃŃkym gniewem

15: gniewam Ńie ia ná narody bogáte: bom Ńie

16: ia maŃuczko rozgniewał: ále oni rátowáli

17: ku złemu.(*marg*) **Zacha: 3.** (-)

werset: 16 A dla tego tho mowi Pan: Przywrocę

18: Ńie do Ieruzálem w miłofierdziach: y dom

19: moy będzie w nim budowány/ mowi Pan

20: zaŃtępow: á Ńnur murárŃki będzie rozćia=

21: gniony ná Ieruzálem.

werset: 17 IeŃŃcze wołay/ te=

22: mi Ńlowy/ To powiáda Pan zaŃtępow/ Bę

23: dą ieffcze miáltá moie opływác wślem **dodobrym** [!]:

24: y iefzcze fie poćieffý Pan z Syonu/

25: á obierze ieffcze Ieruzálem.

werset: 18 Tedy podnio=

26: flem oczy fwe y wyźrzałem: álic oto cztery

27: rogi.

werset: 19 Y rzekę do Angiołá kthory mowił we

28: mnie. Co fie przez te rozumie? On mi odpo

29: wiedział: Te fą rogi ktore rozmiotály lud

30: Iudfki/ Ifráelfki/ y Ieruzálem. (*marg*) **Danie: 7.** (-)

werset: 20

31: Y vkazał mi Pan cztherzech Kowa=

32: low.

werset: 21 Tedy rzekł: Ci co przychodzą co bę=

33: dą czynić? On mi odpowiedział/ mowiac:

34: Te fą rogi ktore rozmiotáli lud Iudfki po

35: fzczegulnym mężu/ á żaden fnich niepod=

36: niolł głowy fwoiey: á thofz ci przyffli áby ie

37: odfráffyli/ áby ftrąćili rogi tych pogánow:

38: ktorzy podniefli rogi fwe ná ziemię Iudfką

39: żeby ią rofproffyli.

RRrr iiij

Pod

strona: RRrr6v

Zácháriafz.

kolumna: a

rozdział: 10

werset: 4

1: Sniego węgiał/ fniego ko=

2: łek/ fniego łuk woienney/ fniego wynidzie

3: wśfelki Poborcá zaráz.

werset: 5] Y będą iákoby mo=

4: carze/ ktorzy tłoczą bloto drożne ná bitwie

5: y będą walczyć bo Pan fnimi: á będą pohán

6: bieni ci co ná konie wfiádaią.

werset: 6]

7: Y vmocnię dom Iudski/ á dom Ioze=

8: ffow zbáwię: y náwrocę ie/ bo fie zlithuię

9: nád nimi: y będą zás ták iáko przed tym by

10: li gdym ich był nie porzucił: bom ia ielth

11: Pan Bog ich/ y wyflucham ie.

werset: 7] A będą iá=

12: ko mocarze Efráimowi/ y będzie wefóle

13: ferce ich by od winá: á fynowie ich tho wyż=

14: rzawśfy rozwelełá fie/ y będzie fie rádowác

15: ferce ich w Pánie.

werset: 8]

16: Zá kśfyknę ná nie/ y zgromádzę ie/ bom ie

17: odkupił: y rozmnożę ie ták iáko byli przed

18: tym rozmnożeni.

werset: 9] A rozfię ie między ludy/

19: też y zdáléká będą ná mnie pámiętác: y bę=

20: dą żyć z fyny swoiemi/ á náwrocą fie.

werset: 10] Y

21: przywiodę ie zás z źemie Egipťkiew/ z Af=

22: fyiyczykow zgromádzę ie/ á przywiodę ie

23: do źemie Gáláádfkiew y Libánfkiew: á nie=

24: naydzie fie im (ták przeftrone) mieyfce.

werset: 11] A

- 25: poydzie przez Morze wąłkie/ y vderzi w
26: morzu wełny/ á záuwtýdzą fie wffýftkie głę
27: bokości rzek: y będzie ftłumioná hárdóć
28: Afsur/ y kroleftwo Egíptłkie odeydzie.(*marg*) **Ifaiae. 10. Ezech: 26. (-)**

werset: 12 Po

- 29: filę ie w Pánie/ á w imię ie^{g0} będą chodźić/
30: mowi Pan.

rozdział: 11

Cap: 11.

- 31: Opłákiwa kościołá zburzonego od Rzymiánow/
32: o páłtyrzách/ y o dwu lafkách/ o trzydzieści frebrnych
33: grofły zá ktore miał być przedani Pan Křiftus/ o An
34: tychryście złym Páfterzu.

werset: 1

- 35: **O** Tworz Libanie brony fwoie/
36: Niech požrze ogień Cedry two
37: ie.

werset: 2 Wyj Iodłó/ iż vpadł Cedr/

- 38: iż Wielmoźni wythráceni fá:
39: Wyjćie Dęby Báłánłkie/ że ieft
40: wyráb iony lás ogrodzony.

werset: 3 Krzyk wyćia

- 41: Páfterłłkiego/ iż fpułthołłfoná ieft wielmo=
42: źnoć ich: głos ryku Lwow/ iż zátráconá
43: ieft pychá Iordáńłka.

werset: 4

- 44: To mowi Pan Bog moy: Pás tho bydłó
45: (náznáczóne) ku zábićiu/

werset: 5] kthorzy ci co ie

46: w łwey władzey mieli/ zábijáli/ á nie żáło=

47: wáli: y przedawáli ie/mowiąc: Chwała

48: Bogu stálifmy fie bogátemi: Y páłterzo=

49: wie ich nie folgowáli á nie przepufzczáli

50: im:

werset: 6] więc y ia też nie przepufzczę więczey mie

51: łkáiącym ná ziemi/ powiáda Pan: Oto ia

52: wydam ludzie/ káždego w ręce bliźniego

53: łwego/ y w ręce Krolá iego: y zetrą ziemię/

54: á nie wyrwę z ręki ich.

werset: 7] Y będę páłł bydło ná

55: łtrácenie (oddáne) przetho o chudzikowie

kolumna: b

1: łtádá: Y wziáłem łobie dwie rozdze/ ied=

2: nęm názwał (Noám) to ielt ochędożność

3: á drugám názwał (Hoblim) to ielt Powro

4: łkiem: y páłłem trzodę.

werset: 8] Potym wyciąłem

5: trzech Páłterzow iednego Miełiácá/ y z=

6: marzczyłá fie ielt dużá moiá w nich: bo też

7: y dułfa ich odmieniłá fie przeciw mnie.

werset: 9] Te

8: dym rzekł: Nie będę was pásł: Co zdycha

9: niechże zdechnie: á co podcínaią/ niechay

10: będzie wycięto/ á ołthátek żrzy ieden káždy

11: ciáło bliźniego łwego.

werset: 10] Wziáłem potym roz

12: gę moię kthorą názywano Ochędożność/ y

13: zrzekałem ią/ żebym ikáził przymierze mo=

14: ie ktorem był vczyził ze wżyftkimi ludźmi.(*marg*) **Ofeae: 2.** (-)

werset: 11

15: Y było zepłowáne w onże dzień: y ták po=

16: ználi vbodzy trzodey ktorzy mi ltrzegą/ iż

17: słowo Páńskie ieft.

werset: 12 Y rzekłem do nich: Iefliże ieft rzecz do=

18: bra przed wálfemi oczymá/ przynieście za

19: płátę moię: iefliż więc nie dobra dayćiefz po

20: koy. Tedy odważyli zaplátę zá mię trzydzie

21: ści frebrnych.(*marg*) **Matth: 27.** (-)

werset: 13 Y rzekł Pan do mnie: Wrzuc

22: ią * do te^{go} co formuie obrázy (thę) ozdo=

23: bną záplátę zá ktorą mię ofłácowali.(*marg*) * **Gárczárzá.** (-) Te

24: dy wziąłem trzydzieści frebrnych: y wrzu=

25: cílem ie do do^{mv} Páńskiego/ * do tego co for

26: muie obrázy.(*marg*) * **Gárczárzá.** (-)

werset: 14 Y przerznąłem rozgę moię

27: worą/ kthorą názywano Powrozkiem/

28: ábym rozbrát vczyził miedzy ludem Iud=

29: fkim y Izráelfkim.

werset: 15

30: Y rzekł Pan do mnie: Iefzcze łobie we=

31: źmi naczyńie głupiego páfterzá:

werset: 16 Abowiem

32: oto ia wzbudzę páfterzá ná ziemi/ ktory o=

33: pułzczoney trzody nienawiedzi/ rołprośfo

34: ney nie będzie sfukál/ y co złamánego bę=

35: dzie nie vzdrowi/ áni thego co ftoi wycho=

36: wa/ á tłuŧtych mięŧo będzie ieść/ y kopythá

37: ich roŧtráći.

werset: 17 O páŧterzu/ o Bálwánie/ kto=

38: ry opufzczáŧ trzodę: Miecz nád rámieniem

39: iego/ y nád práwym okiem iego: Rámię ie

40: go fuchothámi wŧchnie/ á oko iego práwe

41: zácmiwŧŧy ŧie olŧnie.

rozdział: 12

Cap: 12.

42: Opifuie wielkie vtrapienie Ierozolimŧkie/ y zász ná

43: práwienie/ że teŧ ná obywátele Ierozolimŧkie miał pan

44: Duchá ŧwiętego wylać/ Iáko teŧ mieli Zydowie záło

45: wác pátrząc ná Páná Kryŧtułá vkrzyŧowánego.

werset: 1

46: **B** rzemię ŧłowá Pánŧkiego ná I

47: Íráelá. Powiáda Pan ktory roz

48: poŧtrza niebiołá/ y ktory grun=

49: tuie ziemię/ y kthory ŧthwarza

50: ducha człowieczego w człowie=

51: cze.(*marg*) **Iŧaie.** 40. 44. et 45. **Gene:** 2. (-)

strona: SSss3

Máláchiafz.

kolumna: a

ksiega: Mal

rozdział: 3

werset: 3

1: A będzie ŧiedział ŧpufzczáiąc y czy

2: ŧcząc ŧrebro/ y wyczyŧci [!] ŧyny Lewi/ á prze=

3: pláwi ie by złotho álbo iáko írebro/ y będą

4: Pánu offiárować offiáry w íspráwedliwo

5: ści.

werset: 4] A ípodoba íe Pánu offiárá Iudfka y

6: Ierolimfka/ iáko zá dni pierwfífych wie

7: kow/ y iáko zá lat ítárádawnych.

werset: 5] Y przyítá

8: pię do was z Sądem/ á będę świádkiem

9: prędkim złoczyńcom/ y **cudzułoznikom** [!] /

10: y krzywo przyíeżcam/ y thym co zádzierzáią

11: záplátę naiemnikowi/ á poniżáią wdowy

12: y fieroty/ y thłumiá á **ćázá** [!] pielgrzymá/ áni

13: íe mnie báli/ mowi Pan zaítępow.

werset: 6]

14: Abowiem ia íelthem Pan/ á nie odmie=

15: niam íe: Y wy íynowie Iakobowi nie ie=

16: íteście wynífczeni.

werset: 7] Bo ode dni oycow wá

17: ífých odstápiłíte od dobrych wíthaw mo

18: ich/ y nie íthrzegliście ich.(*marg*) **Zacha: 1.** (-)Náwroćíte íe

19: do mnie/ tedy y ia náwroćíte do wás/ po=

20: wiáda Pan Zaítępow. Y rzekliście/ wczym

21: że íe mamy náwroćić?

werset: 8] Izaż człowiek vko=

22: íe (álbo odrze) Bogá/ íż wy mnie vkala=

23: ćie (álbo odzieraćie). A rzekliście: Wczym

24: żelmy ćie vkaláli (álbo odzieraáli). W dzie=

25: íięćinach y w pierworodztwach. (*marg*) **Leuiti: 27. Agge: 1:** (-)

werset: 9] A przeto

26: w niedoftátku iefteście wy przeklećí/ íż mię

27: przekalaćie ty Narodzie wífyftek.

werset: 10 Wnoś=

28: ćie wffeláką dziefięćinę do fthodoły moiey:(*marg*) **Prouer: 3. (-)**

29: á niech będzie pokarm w domu moim/ á

30: probuycie mię w tym/ powiada Pan: (Vy

31: zrzyćie) iefliże wam nie otworzę przetch=

32: lin niebieskich/ á nie wyleięli wam błogo=

33: fláwieńfthwá áż do hoynoćí/

werset: 11 y będę gro=

34: mił zá was pożyraiącego/ ták íż nie flkázi v=

35: rodzáiu ziemie wáfley: áni będzie winnicá

36: nieplodna ná polu/ mowi Pan zaftępow/

werset: 12

37: y będą was blogofláwionemi názywáć y

38: powiádać wífyfcy Narodowie: bo będzie=

39: ćie wy ziemią požądliwą/ mowi Pan zaftę

40: pow.

werset: 13 Zmocniły fie ná mię flowá wáfle/ po=

41: wiáda Pan.(*marg*) **Ifaiae. 58. (-)**

werset: 14 Y rzekliście: Cożefmy mowi

42: li przeciwko tobie? Mowiliście/ Nikcze=

43: mny iefł ktory fluzý Bogu: Y coż zá poży=

44: tek tego íżefmy ftrzegli przykazánia iego/

45: á íżefmy chadzáli fmutni przed Pánem Za

46: ftępow?(*marg*) **Iob. 21. Pfal: 72. (-)**

werset: 15 Przethoż teraz błogofláwionemi

kolumna: b

powiádamy być hárde: poniewaź że fą wy=

1: niefieni czyniąc niepobożnie: y ci co kuśili

2: Bogá: á ftáli fie zbáwieni. (*marg*) **Iob.** 21. **Hiere:** 12. (-)

werset: 16 Tedy mowili bo

3: goboyni kázdy do bliźniego fwego. Y przy=

4: pilił Pan á wślyśfał/ á nápiśáne śą księgi pá

5: miątki przed nim tym co fie boią Bogá/ y

6: rozmyśláią imię iego.

werset: 17 A będą mi/powiáda

7: Pan zaśtěpow/ w ten dzień **ktore**⁸⁰ ia vczy

8: nię/ włáfnym ludem: y przepuśzczę im iáko

9: więc odpuśzcza człowiek fynowi **fwe**^{mv} ktory

10: mu wśluguie.

werset: 18 A ták náwroćcie fie/ thedy o

11: bączycie cóć zá roznoć miedzy śpráwiedli=

12: wym á bezbożnym/ y miedzy tym ktory mu

13: śłuży/ y onym ktory iemu nie śłuży.

rozdział: 4

Cap: 4

14: Dzień Páńki śpali wślyśtki niepobożne á złośliwe/

15: Ślóńce śpráwiedliwośći wznidzie bogoboynym/

16: Opowiáda że Eliaź ma **vprzedzić** [!] dzień śądny.

werset: 1

17: **O** to bowiem przyjdzie dzień gorá

18: iący by komin: á będą wślyśtcy

19: pyśzni/ y ci wślyścy co czynią bez

20: bożność/ źdźbłem: y zápali ie

21: dzień Páńki ktory przyydzie/

22: mowi Pan zaśtěpow/ ktory dzień nie zośtá

23: wi im korzenia áni płodu.

werset: 2

24: A wznidzie wam ktorzy fie boicie imie=

25: niá mego Słońce fprawiedliwości/ y zdro=

26: wie w promieniach iego: Y wynidziecie/ á

27: będziecie poškákowác by cielętá z ftádá.

werset: 3 Y

28: potłoczyte á podepcecie bezbożne/ kthorzy

29: będą popiołem pod fthopą nog wáfych/ w

30: dzień ktory ia wczynie/ mowi Pan zaftępow.(*marg*) **Pfal: 17. Pfalmo. 1.** (-)

werset: 4

31: Pámietáycie ná Zakon Moizefá flu=

32: gi moiego/ kthorem mu poruczył ná gorze

33: Oreb/ do wzyfthkiego ludu Izráelkiego/

34: przykazania y fady.(*marg*) **Deute: 4. 5. et 9.** (-)

werset: 5

35: Oto ia posłę wam Eliafá Proroká/ pier

36: wey niż przydzie dzień Pánfki wielki y o=

37: gromny.(*marg*) **Matth: 11. et 17.** (-)

werset: 6 A náwroci ferce oycowfkie do

38: fynow/ y ferce fynowfkie do oycow

39: ich: bym lepak nie przyfédł á

40: nie fkałał ziemię prze=

41: klęctwem.

42: Koniec Málachiafá Proroká.

SSíf iij

Poczy=

strona: SSss5v

Pierwfie księgi.

kolumna: a

ksiega: 1.Mach

rozdzial: 2

werset: 57

- 1: Dawid w miłofierdziu
2: śwym/ doffedł ftołcá krolewskiego ná wie=
3: ki.(*marg*) 1.**Reg:** 24. 4.**Reg:** 2. (-)

werset: 58 Heliafz gdy fie żalił z zawifney miłości

- 4: przeciwko zakonowi/ był wzięth do niebá.

werset: 59

- 5: Anániafz/ Azáryafz/ y Mi fáel/ wierząc/ byli
6: wyfwobodzeni z płomieniá.(*marg*) **Danie:** 3. (-)

werset: 60 Dániel też w

- 7: śwey proftości á w vprzemości/ wybáwion
8: był z páfzczek Lwich.(*marg*) **Danie:** 6. et 14. (-)

werset: 61 A także rozbieraycie á

- 9: rozmyflaycie fobie pocżawłfy od Narodow
10: po wżyfłtkich Narodziech: iż wżyfłcy ktorzy
11: w Pánie Bodze duffáią/ nie bywáią flábe
12: mi.

werset: 62

- 13: Słow mężá grzełznego nie fthráchaycie
14: fie: boć flowá iego/ gnoy á robáctwo iefłth:

werset: 63

- 15: Dziś będzie wyniefiony/ á iutro nie będzie
16: náležiony: bo fie obrocił w ziemię fwą/ y o=
17: ná myłł iego zginęłá.

werset: 64 Przetoż wy fynowie

- 18: moi pokrzepiaycie fie/ á męłko fobie pocży=
19: naycie w zakonie: boć gdy the wśyfłtkie rze

20: czy vczynicie kthore wam przykazane fą w

21: zakonie od Pána Bogá wáflego/ w thym

22: flawni będziecie.

werset: 65 A oto Simon brát wáfz/

23: wiem że iest mąż poradny: tegoż zawífle flu

24: chaycie/ á te^{go} będziecie mieć łobie zá oycá:

kolumna: b

werset: 66

1: A Iudás lepak Máchábeyczyk duży w ši=

2: łach z młodości fwoiey/ tego mieycie Het=

3: mánem polnym/ á ten będzie ftaczał woy=

4: nę ludzką.

werset: 67 Przyciągniecie też k łobie wšzyft

5: kie ktorzy pełnią zakon Boży: mścicież fie

6: krzywdy **ludu** [!] wáflego.

werset: 68 Wetuycie fie oddá=

7: iąc weth pogánom/ á bądźcie pilni przyka

8: zánia zakonowego.

werset: 69 Tákże im dał błogo=

9: fláwieńftwo/ á potym przyłożono go do oy=

10: cow iego.

werset: 70 A vmárł we ftu y czterdzieści

11: á fšeści lat/ y pogrzebli go fynowie iego w

12: grobiech oycow iego w mieście Modyn/ y

13: plákał go wšzyftek lud Izráelłki plączem

14: wielkim.

rozdział: 3

Cap: 3.

15: Opifuie spráwę Iudy Hetmáná Zydowskiego/ iá=
<http://rcin.org.pl>

- 16: ko trącił wśyftki bezbożne ludzi w ziemi IzraélŃkiew/
17: zwyciężył pothym dwu Hetmánow wielkich y moc=
18: nych z woŃki ich/ Iáko teź zás Antyochus Krol roz=
19: iádśfy Ńie nie pomálu dał wypráwę Lífiaśfowi/ áby
20: ná lud ZydowŃki walczył/ á ktorym teź zás ŃpoŃobem
21: gotował Ńie Iudás ná woynę przeciwko nieprzyia=
22: ćielom Bożym. [grafika](#)

kolumna: a

werset: 1

- 1: **P**othym nástał Iudás kthorego
2: názywano Máchábeyczyk/ Ńyn
3: ná mieŃcu oycá Ńwego:

werset: 2 y podpo=

- 4: magáli go wśyŃcy braćia iego/
5: y wśyŃcy kthorzy Ńie byli przyłą=
6: czyli do oycá iego/ y **wiedli** [!] woyny ludu Iz
7: ráełŃkiego z wefelem.(*marg*) **Iosephus ca: 8. et 9. libro 12. (-)**

werset: 3 Y rozŃerzył był Ńlawę

- 8: ludu Ńwego/ á wdział ná Ńie páncierz iáko

kolumna: b

- 1: Obrzym/ y przypáfał Ńobie oręza woienne
2: ku bithwie/ y bronił obozu mieczem Ńwo=
3: im.

werset: 4 Stał Ńie podobnym Lwowi w Ńprá=

- 4: wach Ńwoich/ y iáko Lwiáthko młode gdy
5: więc ryczy ná łowie.

werset: 5 Y przeŃládował nie

- 6: práwe pilnie Ńie o nich bádáiac: á the co
7: więc trwożyli lud iego/ wśyŃtkie popalił o

8: gnieniem:(*margin*) 2.**Mach**: 8. (-)

werset: 6] ták że rozegnáni byli nieprzyaciále

iego.

strona: SSss6

Máchábeyfskie.

kolumna: a

1: ie^{g0} od boiáźni ie^{g0}/ y wízyfcy dzielnicy nieprá

2: wości/ záburzeni byli: y spráwione było wy

3: fwobodzenie ręką iego.

strona: Ttt2

Máchábeyfskie.

kolumna: a

rozdział: 5

werset: 17

1: Thedy rzeczé

2: Iudás Symonowi brátu fwoiemu: Obierz

3: fobie mężé/ á ciągni y wyfwobodź brácią

4: fwoię w Gálilei: A ia zás y bráth moy Io=

5: náthás/ pociągniemy do Gáláadythym.

werset: 18] Y

6: zoftáwił Iozeffá fyná Zácharyafrowego/ y

7: Azaryafzá przewodnikámi ludu/ z ofthát=

8: kiem woýfká w Zydofstwie ná ftraży:

werset: 19] y zá=

9: kazał im/ temi flowy/ Bądźcie przełożo=

10: nemi ludu temu: á nieftaczaycie bitwy áni

11: boiuycie przeciwko Pogánom/ dokąd fie

12: niewroćciemy.

werset: 20] A oddzielili Symonowi mę=

13: żow trzy tyfiące/ żeby ciągnął do Gálilei:

14: A Iudzie ośm tyfiący do Gáláádithym.

werset: 21 Te

15: dy ciągnął Symon do Gálilei/ y częftho á

16: wiele bithew fthaczał z Pogány: y fthárći

17: byli á porázeni Pogáni od obliczności ie=

18: go/ y bieżał po nich áż do brony

werset: 22 Ptolomái=

19: dy. Y pádło tám z Pogánow málem trzy

20: tyfiące mężow/ pobrał ich łupy/

werset: 23 y zabrał

21: one ktorzy byli w Gálilei y w Arbáthys/ z

22: żonámi/ z dziećmi/ y ze wśfyłtkim co iedno

23: mieli/ y przygnał do żiemie Iudfkiey z wiel

24: kim wefelem.

werset: 24

25: Iudás też zaś Máchábeyczyk/ y Ioná=

26: thás brát iego/ przepławili fie przez Ior

27: dan/ y záfli puścżą drogę chodząc przez

28: trzy dni.

werset: 25 Y ząbieżeli im Nábuthneyczyko=

29: wie/ á przyęli ie w pokoiu/ y powiedzieli

30: im wśfyłtko co było przypadło ná bráćią ich

31: w żiemie Gáláádfkiey/

werset: 26 á iż ich ieft bárzo wie=

32: le poimánych w Bárálá/ y w Bofor/ y w

33: Alimis/ y w Káfffor/ y w Mágieth y w

34: Kárnáim. To wśfyłtko miáłthá obronne á

35: wielkie.

werset: 27 Ale też y w inych mieściech źemie

36: Gáláádfkiey máią ich w więźieniu/ á iu=

37: trzyffego dnia pothánowali przypuścić

38: woýfko ná te miáftá/ y dobyć ich/ dobywǳy

39: wygładzić (one więźnie) iednego dnia.

werset: 28

40: Thedy obrocił fie Iudás y woýfko iego

41: drogą po pułfczey ku miáftu Bozor co ry=

42: chley/ y dobył go: y wybił wyfiekł koźdego

43: męźczyznę mieczem/ á zabrał wffýtkie łu=

44: py ich/ y zápalil ie.

werset: 29 Potym ruǳyli fie z thąd

45: wnocy/ y ciągnęli aż do twierdze.

werset: 30 A gdy

46: było rániuchno/ podniefli (Zydowie) oczy

47: íwoie/ álic oto lud wielki/ ktoremu nieby=

48: ło liczby/ á oni nośfą drábiny y tárány y ine

49: przypráwy ku dobywaniu/ chcąc dobyć

50: twierdze: y iuż ich práwie dobywáli.

werset: 31 Oba=

51: czył tedy Iudás że fie záięłá bitwá/ á krzyk

52: woienny wynośil fie do niebá by trąbá/ á

53: z miáftá też krzyk bárzo wielki/

werset: 32 y rzecze do

54: woýfká fwego/ Potykaycie fie dziś o brácią

55: wáǳfą.

werset: 33 Y ciągnął trzemá rzędy (ábo wffy)

56: zá nimi/ y wczynili okrzyk trąbámi/ y wo=

57: łąli (ku Bogu) w modlitwách.

werset: 34 |A poználi

58: woýfká Tymotheuífowe że tudzieř iest Iu

kolumna: b

1: dás Máchábeyczyk/ tedy wćiekli od oblicza

2: iego: á owi pomordowali ie poraífką bár=

3: zo wielką/ ták iż pádło ich onego dnia má=

4: lem ósm tyfięcy mężow.

werset: 35 |Potym obrocił fie

5: zás Iudás do Máfffáth/ y řzturmował/ y

6: dobył go: y zabił kořdego mężczyznę w nim

7: y zabrał kořyść iego/ a miásto wypalił o=

8: gniem.

werset: 36 |Stąd ciągnął/ y dobył Kálfon/ y

9: Mágieth/ y Bofor/ y ine miáftá Gáláád=

10: řkiey ziemice.

werset: 37 |

11: Gdy fie to ták ftáło/ potym Thymoteus

12: zbił á zebrał ine woýfko/ y położył fie obo

13: zem przeciwko Ráfon z onę řtronę rzeki.(*marg*) 2.**Mach**: 10. (-)

werset: 38 |A

14: Iudás wyflał ná wyřpiegowanie woýfká

15: iego/ tedy dáli mu (oni řzpiegowie) řprá=

16: wę/ thymi flowy: Ze fie ziecháli do niego

17: wřlyřty Pogáni okoliczni/ ták iż iest woý=

18: řko bárzo wielkie:

werset: 39 |A lud z Arábey náięli řo=

19: bie ná pomoc/ á położyli fie obozem zá rze=

20: ką/ będąc iuř gotowi wyiáchác przeciw to=

21: bie ku boiowi. Thedy Iudás wyięgnął

werset: 45 Zebrał potym Iudás wśyftek lud Iśrá=

46: elŃki kthorzy byli w Źiemi GáláádŃkiej/ od

47: namnieyśŃego do nawiętśŃego/ y Źony ich/

48: y dzieći/ mnośtwo bárzo wielkie/ áby íŃli

49: do Źiemie IudŃkiej.

werset: 46 Y przyśŃli áŹ do EŃfron

50: á to miáŃto wielkie ktore leŹy ná drodze/ y

51: bárzo obronne:(*marg*) 2.**Mach**: 12. (-)y niemogł go mináć niŃe=

52: dy áni po práwey/ áni po lewey Ńtronie/ ále

53: bylo íŃć przez nie.

werset: 47 Tedy Ńie zámknęŃli wnim

54: oni co byli w mieśćie/ y zákłádli brony ká=

55: mieńmi.

TTtt ij

ŃŃkodzi/

kolumna: b

rozdział: 8

werset: 2

1: SłyśŃeli theŹ

2: o bitwách ich/ y o dzieiach ich kthore mo=

TTtt iiij

cnie

strona: TTtt4

PierwśŃe księgi.

kolumna: a

1: cnie á męŹnie czynili w Gáláciey/ Źe ie zwy

2: ćięŹywśŃy hołdownemi łobie vczynili:

werset: 3 także

3: theŹ co czynili co zá rzeczy broili/ w Źiemi

4: HiŃzpánŃskiej/ á iŹ podbili pod Ńwá moc kru=

5: Ńzce Ńrebrne y złote kthore tám Ńá/ á iŹ opá=

6: nowáli wffelkie miefcá zá ráda y ćierpliwo

7: ćcia ńwoią:

werset: 4 miefcá też kthore bárzo dáleko

8: od nich były/ y Krole kthorzy ie náiefzdáli

9: od kráíow źemie/ ńtárli y porázili poráńfką

10: okrutną: A ini hołduią im dáiąc dań ná

11: káždy rok.

werset: 5 Ze też Filippá/ y Perfę Getheykie⁵⁰

12: krolá/ y ine krole ktorzy ńie ná nie ńmie

13: li woyną oborzyc/ ńthárli woyną/ y otrzy=

14: máli ie.(*marg*) 1.**Mach**: 1. (-)

werset: 6 Thákże y Anthiochufá wielkiego

15: Krolá Azeyfkiego/ kthory ná nie **walczył** [!] /

16: máiąc ńto y dwádziećcia Słoniow/ y iezne/

17: y wozy/ y woysko bárzo wielkie/ porázili ná

18: głowę:

werset: 7 A iż go poimáli żywo/ y włożyli nań

19: áby dawał ńam y ći coby po nim krolowá=

20: li dań bárzo wielką/ á ieffće áby dał zańtę

21: pce/

werset: 8 kte^{mv} y vczyniwłzy rozdział kráiny In=

22: deyfką/ Medfką/ y Lidiyfką co nalepńfą

23: część tych kráin/ wźiawłfy iemu/ dáli Eu=

24: menowi krolowi.

werset: 9 A iż ći co byli w Greciey/

25: chćieli iść/ y wykorzenić ie: gdy ńie tego do=

26: wiedzieli/

werset: 10 wypráwili do nich hetmána ie=

27: dnego/ y walczyli przeciwko im: y pádło

28: Inich bárzo wiele/ nákoniec y żony im w nie
29: wolą pobráli/ y fyny/ y rozebráli ie/ á źie=
30: mię ich opánowáli/ y poburzyli mury ich/
31: y podbili ie w niewolą łobie aż do dnia dzi=
32: łieyffego.

werset: 11 Thákże ine kroleştwą/ y wyfpy/

33: kthore fie im niegdy záftáwiály/ wykorze=
34: nili/ y pod moc śwą podbili.

werset: 12 Ale z przyia=

35: ćioły śwemi/ y łtemi ktorzy Inimi dobry po=
36: koy mieli/ chowáli nieodmiennie przyia=
37: ćielstwo. Y opánowáli kroleştwą thák one ktore
38: były bliłko/ iáko the co były dáleko: bo
39: kthorzykolwiek fłyffeli záwołanie ich/ bali
40: fie ich:

werset: 13 A ktorým chćieli dopomoc ku krole=

41: łtwu/ ći krolowáli/ ále ktore też chćieli/ te
42: z kroleştwą łtrącáli: y zbili fie á wyniefli
43: bárzo wyłoko.

werset: 14 A przedię miedzy temi włzyt

44: kiemi żaden nienofił Krolewfkiey korony/
45: áni w Páwłoce (odzieniu Krolewfkim)
46: chodził/ áby w niey łlawnym á zacnym był:

werset: 15

47: ále vczynili łobie dwor/ á ná káždy dzień rá
48: dzili fie trzyłtá y dwádziećciá mężow/ rá=
49: dząc vłtháwicznie o poşpolłtwie/ áby tho
50: czynili co przyłthoi.

werset: 16 A poruczáią iednemu

51: człowiekowi vrząd fwoy doroczny/ áby pá=

52: nował wřzyftkiey źiemi ich: y wřfyftcy fą po=

53: fluffni iednemu/ á niemáľz miedzy nimi źa=

54: dney zazdrořci ábo zawiřci.

werset: 17 Obráľ tedy Iudás Eupolemá fyná Ia=

55: nowego/ fyná Iakobowego/ y Iafoná fy=

56: ná Eleázárowego/ ktore poľlaľ do Rzymá

57: áby poľtanowili á zięľ fniemi przyiaćiel=

58: ľtwo y towarzysľtwo:

werset: 18 á (proľili) źeby zdie=

kolumna: b

1: li fnich iárzmo Greckie/ bo widzieli źe w

2: niewoľą podbijáľi á ćinęľi kroľeľstwo Iľrá=

3: elfkie.

werset: 19 Y odiácháľi do Rzymá w drogę bár=

4: zo dáľeką: przyiachawřzy/ weřľli do ich dwo

5: ru/ y ľprawowáľi legácią temi flowy.

werset: 20 Iu=

6: dás Máchábeyczyk/ y bráćia iego/ y lud Zy

7: dowřki/ poľláľi nas ku wam/ ábyľmy fwá=

8: mi poľtanowili przyiaćielľstwo y pokoy/ á

9: źebyľmy ľie ľpiľáľi ľwámi/ źeľmy thowárzy

10: ľzmi y przyiaćielmi wáľzemi.

werset: 21 Y podobáľá ľie

11: tá rzecz Rzymiánom.

werset: 22 A zapis ktory zápi

12: ľáľi byľi ná tablicách miedziánych ten ieľt:

13: y poľláľi go do Ieruzálem/ áby teź v nich by

14: ľá pámiątká tego pokoiu y towarzysľthwá.

werset: 23

- 15: Dziey fie dobrze Rzymiánom/ y narodowi
16: Zydowskie^{mv} ná morzu y na ziemi ná wieki:
17: á miecz y nieprzyiaćiel bądź od nich dáleko.

werset: 24

- 18: Gdzieby pierwey powłthála woyná prze=
19: ćiwko Rzymiánom/ ábo ná wśzytkie ktorzy
20: łnimi łą w towarzyśtwie/ we wśzytkim pán
21: łtwie ich:

werset: 25 tedy doda im pomocy narod Zy=

- 22: dowłki/ iáko czás poda á vkaże/ zupełnym
23: á vprzeymym łercem:

werset: 26 á thym kthorzy będą

- 24: walczyć nic nie dádzą/ áni łpiże/ áni horę=
25: ża/ áni pieniędzy/ áni okrętow/ iáko fie po
26: dobáło Rzymiánom: á będą przyłtrzegáć
27: mándatow ich nic od nich nie biorąc.

werset: 27

- 28: Takież z drugiey łtrony/ przypádnieli ná
29: Zydowski narod pierwey woyná/ będą ich
30: Rzymiánie rárowáć z chući/ á vprzemie/
31: iákoby im czás dopuścił:

werset: 28 á tym ktorzy bę=

- 32: dá pomógáć/ nie **bedzie** [!] dána płłenicá/ zb=
33: roiá/ pieniądze/ okręthy/ iáko fie podobáło
34: Rzymiánom: y będą przyłtrzegáć mánda=
35: tow ich krom zdrády.

werset: 29 W te łłowá połtáno=

- 36: wili Rzymiánie z Narodem Zydowskim

37: przymierze:

werset: 30 | Ieśliż by więc po tych flo=

38: wiech ci albo owi/ chcieli co przydac albo

39: viac do tego/ vczynia to z spolecznego przy

40: zwolenia: a cokolwiekby przydali albo wie=

41: li/ gwiefna a pewna rzecz bedzie.

werset: 31 | Ale y te

42: rzeczy zle ktore Krol Demetryus vczynil

43: przeciwno Zydom/ pifalifmy iemu te flowa

44: Przeczes obciazył iarzmo thwe na przyia=

45: cie y towarzyffe nafie Zydy?

werset: 32 | A tak ieśliż

46: fie więc drugi raz vcieka do nas zaluiac

47: na cie/ vczynimy im Sąd/ a bedziemy ftho=

48: ba walczyć morzem y ziemia.

rozdział: 9

Cap: 9.

49: Woyfka Demetriuflowe z zydy walczy y potyka fie

50: wtym boiowanu Iudas vmarl/ iaka zalosc Zydom

51: z smierci iego/ Ionatas na mieyfce iego wyfadzo=

52: ny/ fyny Iambrowe na biefiedzie pobil. Alcimus pa

53: ralizem zarazony od bogá zdechł/ a Bakhides zwicie

54: zony od Ionathy/ przymirze fnim vczynil/ do do=

55: mu od iachał/ y nigdy fie do zydowftwa zas nie=

56: wracal.

Tym

strona: VVuU

Machabeyfkie.

kolumna: a

rozdział: 10

werset: 71

- 1: A ták teraz
2: iefliż więc tuffysz łobie o siłach twych dob=
3: rze// wyieđż do nas wpole/ tedy fie spółu łko
4: łztuiemy/ boć przy mnie iefł moc woienna.

werset: 72

- 5: (Nie wierzyłli) pytay á dowieđż fie com
6: ia iefł/ y ini ci co mi pomagáią: ktorzy tho
7: powiádáią/ że fie nie może łtáwić nogá wá
8: łłá przed obliczym náłłym. A bowiem dwa
9: kroć wćiekli oycowie twoi w łweyże źiemi:

werset: 73

- 10: á coż teras iákoż bęđziełz mogł wytrzymáć
11: iezdne/ y ták wielkie wołko w polu/ gdzie
12: ani kámieniá áni łkály niemáłz/ áni żadne=
13: go miełcá dokąd byś miał wćiec?

werset: 74] Ale gdy v=

- 14: łlyłłáł Ionáthás tákowe łłowá Apolloniu
15: łá/ zrułłłł fie ná myłli/ y obráwłłłł dziełięć
16: tyłięćy mężow/ wyiáchał z Ierufálem. A
17: Symon teź brát ie^{go} záiáchał mu w drodze
18: ná pomoc:

werset: 75] y połóżyli fie obozem v Ioppen:

- 19: y niedopułłzcżono mu wiechác do miáłłá: bo
20: byłá łtraż Appolloniufowá w Ioppen: y do
21: bywał go.

werset: 76] Potym złęłłłzy fie ci co byli w mie

- 22: łcie/ otworzyli mu miáłłto: tákże Ionátás

23: opánował Ioppen.

werset: 77

24: Vlíyífawífy to Apollonius/ poiąwífy z

25: łobą trzy tyfiące iezdnych/ y piefzych bárzo

26: wiele/

werset: 78]ciągnął iákoby miał iść ku Azotho=

27: wi/ á pothym wneth fie wytoczył ná pole:

28: przetho iż miał bárzo wiele iezdnych/ y w

29: tych duffał. Tedy puścił fie po nim Ioná=

30: thás do Azotu/ y łtoczyli bitwę.

werset: 79]Ale Apollo

31: nius zołtáwił był w obozie tyfiąc iezdnych

32: zá nimi potáiemnie.

werset: 80]Pobaczył tedy Ioná=

33: thás że zá nim záfádzono ná zdrádze/ y obe

34: łli oboz iego/ á oni łtrzelali ná lud (Ioná

35: thow) od zaránia aż do wieczorá.

werset: 81]Ale lud

36: iego łtał ták z łfykowány iáko był rofkazał

37: Ionáthás: á konie ich bárzo fie zrabiały.

werset: 82]

38: Pothym Symon wytoczył woýłko łwoie/ y

39: vderzył ná woýłko pieffe: bo fie iezdni byli

40: łpracowáli/ y łtárł ie/ ták iż vćiekli.

werset: 83]Więc

41: oni co fie byli rołpierchnęli po polu/ vćiekli

42: do Azotu/ y wbiegli do Bethdagon bálwá

43: ná łwego/ chcąc fie tám wyłwobodzić:

werset: 84]Te=

- 44: dy Ionáthás zápalil Azoth/ y ine miáfhá
45: ktore były około niego/ y pobral łupy ich/ y
46: kościół báltwáná ich Dágoná: y wšytkie co
47: byli do niego vćieki/ łpalił ogniem.(*marg*) 1.**Mach**: 11. (-)

werset: 85 Y było

- 48: wšyťtkich ták tych kthorzy pádli od mieczá
49: iáko onych ktorzy zgorzeli w ogniu/ około
50: ośm tylięcy mężow.

werset: 86 Potym ruffyl fie Ioná

- 51: thás stámtąd z obozem/ á położył fie łnim
52: przy Ałfkálonie/ y wysłli z miáftá przeciw=
53: ko niemu z wielką vćciwością.

werset: 87 Y wrocił

- 54: fie záś Ionáthás do Ieruzálem z łwemi/
55: ktorzy mieli korzyści bárzo wiele.

werset: 88 Stáło

- 56: fie potym: gdy wšlyłł Alexánder Krol the
57: iego dzieie/ ielźcze więcey vćcił Ionáthę.

kolumna: b

werset: 89

- 1: bo mu polłal zaponę złothá/ iáko ielł oby=
2: czay dáwác przyrodnym Krolewłkim. Kte
3: mu dał mu Accharon/ y wšlyłłki gránice ie
4: go w dzierzáwę.

rozdział: 11

Cap: 11.

- 5: Powłtháł Ptholomeus przeciwko Alexándrowi/
6: ktoremu corkę łwá naprzod ktorá był Alexander po
7: iáł/ wziął y wydał zá Demetryułfa/ then wázył łobie

8: y ćcił Ionáthę/ y przyacięłstwo ńnim vmocnił/ ktore

9: **zás** [!] złámał. Antyochus potym zwyciężywłfy Deme=

10: tryufá/ przymierze z Ionátą vczynił. Ionáthá z Sy=

11: monem brátem ńwym/ częłto zwyciężáią cudzoziemce.

werset: 1

12: **K** Rol theż Egiptńki zebrał thák

13: wielkie woýłko iáko piafek kto

14: ry ięłth ná brzegu Morńkim/(*marg*) **Iofeph:ca: 17. Iib: 13.** (-)

15: Naw też á okrętow bárzo wie

16: le: y okolo thego chodził iákoby

17: dołfedł á otrzymał Krolełtwo Alexándro=

18: we zdráđą/ á przyłączył ie ku krolełthwu

19: ńwemu:

werset: 2 Y wyiáchał do Syryiey rzekomo

20: przyacięłńkim á ńpokoyńnym vmýłlem/ y ot=

21: wierano mu miáłtá/ y wychodzili przeciw

22: ko niemu: bo był rołkazał Krol Alexander

23: áby przeciwko niemu wychodzono/ przeto

24: że był ńwiekrem iego.

werset: 3 A gdy wieždzał Pto=

25: lomeus do miáłtá/ zołtawiał ńtrażą ńwych

26: drabow w káżdym miełćie.

werset: 4 A gdy nádiá=

27: chał blińko ku Azotowi/ vkazano mu koś=

28: ćioł Dagonow ńpalony ogniem/ y Azot/ y

29: inne miáłtá rozborzone/ y ćiáłá pomiotá=

30: ne/ y groby onych mężow ktore było pobito

31: ná woynie/ wedle drogi.

werset: 5 Y powiedáli Kro

- 32: lowi: że tho wślyftko poczynił Ionáthás/
33: chcąc go fkázić á nienawiść mu vczynić:
34: ále krol milczał.(*marg*) 1.**Mach**: 10. (-)

werset: 6] Potym záiáchał Ionátás

- 35: Krolowi drogę w Ioppen z wielką vcźci=
36: wością/ y przywitáli á pozdrowili fie zobo
37: polnie/ y támże fpáli.

werset: 7] A prowadził Ioná=

- 38: thás Krolá aż do rzeki kthorą názywano
39: Eleutherus: pothym fie zás wrocił do Ie=
40: ruzálem.

werset: 8]

- 41: Ale Krol Ptolomeus opánował miáftá
42: aż do Seleuciey pomorskiey/ y zámlył prze
43: ćiw Alexándrowi złe rády.

werset: 9] Wypráwił te=

- 44: dy Posly do Demethryulá/ themi flowy:
45: Przyidź/ vczyńmy miedzy fobą vmowę/ á ia
46: tobie dam dziewkę moię ktorą ma Alexán=
47: der/ á będziez krolowác w krolestwie oycá
48: twego/

werset: 10] boć tego theraz lituię/ zemći kiedy

- 49: dał zań corkę moię: przeto iż mi stał o gár=
50: dło moie:

werset: 11] y zgánił á obrzydził go/ że chciał

- 51: mieć Krolestwo iego.

kolumna: a

rozdział: 13

werset: 26

- 1: Y płakał go
2: więdze wśyftek lud Izráelfki/ y lámento=
3: wali po nim przez nie máły čás.

werset: 27 Y wy=

- 4: wiodł Symon nád grobem oycá fwego/ y
5: bráćiey fwoiey budowánie wyfokie/ z ká=
6: mieniá polorowánego y z przodku y z tyłu
7: okazałe/

werset: 28 y poštáwił siedm flupow ípiczás=

- 8: tych/ ieden przeciwko drugiemu/ oycu y
9: mátcie dwá/ á cztery **cterzem** [!] brátom:

werset: 29 á o=

- 10: koło tych obftáwiał flupy wielkie: á ná o=
11: nych flupiech zbroię/ ná wiekuištą pámiát
12: kę: á przy onych zbroiách okręthy wurythe/
13: kthoreby mogły być widziáne od wfłech co
14: po morzu iefzdzáią.

werset: 30 Ten iest grob ktory on

- 15: ípráwił w Modin/ áż po dziś dzień.(*marg*) **Ioseph: ca: 10. lib: 13.** (-)

werset: 31

- 16: Tryffon lepak gdy iáchał w drodze z An
17: tiochušem Krolém młodym/ zábił ij zdrá=
18: dą.

werset: 32 Y Krolował ná miejscu iego/ á włożył

- 19: ná fię koronę Aziyfką/ y vczynił morder=
20: ftwo wielkie w ziemi.

werset: 33 A Simon zaś pobu=

- 21: dowął zameczki w ziemi Zydowskiej/ ob=
22: murowawłły ie wieżami wyłokiem/ y mu=
23: ry wielkimi/ y bronami/ y zaworami mo=
24: cnemi: ielzcze y káżdż zámeczek náłpizował.

werset: 34

- 25: Obrął potym Simon męże/ kthore poślął
26: do Demetriusa Krola/ żądaiąc aby vczy=
27: nił odpuszczenie a wolność w ziemi: powia
28: daiąc ze włlyftko co czynił Triffon/ czynił
29: drapieżac/ a gwałthem wydzieraiąc. A

werset: 35

- 30: Krol zaś Demetrius ná te słowá iego thák
31: mu odpowiedział/ y nápił taki list:

werset: 36 Krol

- 32: Demetrius/ Simonowi nawyzłsemu ka=
33: płanowi/ y przyaielowi inych Krolow/
34: y stárlfym/ y narodowi Zydowskiemu/ zdro
35: wia życzy.

werset: 37 Koronę złotą/ y lánuch z pierz=

- 36: cieńmi/ ktoreściami posłali/ przyielimy: y
37: gotowimy swami vczynić pokoy wielki/ y
38: piác do vrzędnikow krolewskich/ aby wam
39: odpusćili/ náczymefmy wam lálkę okazali.

werset: 38

- 40: Bo cofmy kolwiek postánowili swami/ to
41: pewno a ifto bądż. Zameczki álbo twier=
42: dze ktoreście pobudowali/ niech wálfe bę=
43: dą.

werset: 39] Przeźiramy wam theż á odpullfczamy

- 44: niewiádomoŝci y winy kthoreŝcie záwinili
45: do dnia dziefieyŝfego/ y koronę ktoráŝcie by=
46: li winni dáć: iefliże theż co inego było hoł=
47: downego w Ieruzálem/ iuż niechay nie=
48: będzie hołdowne.

werset: 40] A iefli fie kthorzy godzą

- 49: ná to by byli popifáni miedzy nas/ niech bę
50: dą popifáni/ á iuż niechay miedzy námi bę=
51: dzie pokoy.

werset: 41]

- 52: Setnego y fiedmdziefiáthnego roku/ z=
53: dięte iefł iárzmo Pogáńŝkie z ludu Iŝráel=
54: ŝkiego.

werset: 42] Y iáł lud Iŝraelfki zápifowác w kxię

- 55: gách/ y w dzieiach poŝpolitych/ pierwŝzego
56: roku pod Simonem kápłanem nawiżŝfym
57: wielkim wodzem/ y Kxiążęciem Zydow=
58: ŝkim.(*marg*) 1.**Mach**: 14. (-)

werset: 43] Tychże dni przyćiągnął z woŝkiem

kolumna: b

- 1: Simon do Gazy/ y obtoczył á obległ ie z o=
2: bozem: poczynił theż ŝtrzelbę y záfádził ie
3: przeciw miáŝthu/ y zbił iedną wieżę/ á po=
4: tym go dobył.

werset: 44] Y wdárli fie oni co byli mie=

- 5: dzy ŝtrzelbą do miáŝtá: y ŝthał fie rozruch
6: bárzo wielki w mieŝcie.

werset: 45] Tedy wbiegli ci co

7: byli w mieście y z żonami y z dziećmi ná

8: mur/ podrápawłfy ná łobie łzáty/ y krzycze

9: li głofem wielkim/ żądáiąc od Simoná á=

10: by im dał prawą rękę (to iełt pokoy łnimi

11: vczyńił)

werset: 46] mówiąc: Nie oddaway nam po=

12: dług náłłfych złóści/ ále podług miłofier=

13: dzia twego/ á będziemyć zá to służyć.

werset: 47] Y łkło

14: niwłly łie miłofierdzim Symon/ nie wybił

15: ich: włzakoż iednák wygnał z miáłtá/ y wy=

16: czyścił dom w kthorym były bałwany/ thoż

17: dopiero włfedł do niego/ chwałęc Pána

18: Bogá w piołnkách.

werset: 48] A wyrzuciwłly łniego

19: włłelką nieczyłtość/ połłánowił w nim mę

20: że ktorzyby zakon Boży czynili á pełnili/ y

21: opráwił ij: á potym theż łobie vczyńił mię=

22: łłkánie.

werset: 49] A onym łepak ktorzy byli ná zam=ku w Ieruzálem/ broniono im y wyniść y

23: wniść do kráiny/ tákże y kupowác y przedá

24: wác: y ćierpieli głod niemaly ták że ich wie

25: le od głodu zdycháło.

grafika

werset: 50]

26: Pothym ięli wołác do Symoná/ áby im

27: rękę prawą dał: y dał im. Ale ie wygnał z

28: támtąd/ á oczyścił zamek z plugáwości/(*marg*) 1.**Mach**: 1. (-)

werset: 51] y

29: wešlli w zamek trzeciego y dwudziestego
30: dnia/ wthorego miefiacá/ roku fethnego
31: siedmdziefiatnego pierwšwego/ z chwałą/
32: y z rošfczkámi pálmowemi/ y z lutniámi/ y
33: z cymbáły/ y z inftrumenty rozmáitemi/ z
34: himnámi/ y z piošneczkámi/ (dziękuiać
35: Pánu) że štárt á wytrácon iešt nieprzyia=
36: ćiel wielki z ludu Iŕáelfkiego.

werset: 52 Poštánowił

37: tedy Symon áby ná káždy rok obchodzono
38: te dni z wefelem.

strona: VVuu6

Máchábeyŕkie.

ksiega: 2.Mach

1: Poczynaią fie wtore księgi Macha=

2: beyŕkie.

3: Wtore Księgi Máchábeyŕkie/ ŕpuštossenie Ieruzálem

4: ktore vczynił Antiochus opifuia: á nawięcey ŕtałość Iudowę y iego thowá=

5: rzyšfow w boiowániu ná nieprzyiaćioły Zydowŕkie/ krotce ále doštá=

6: tecznie oznáymuią. Cápituł maią 15.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap: 1.

1: Zydowie ći co miešzkali w Ieruzalem/ pišfą do Zy=
2: dow ktorzy miešzkáli w Egipćie/ przypomináiać o
3: ŕmierć Antyochuŕowey ktora nań przyšłá w Perŕy=
4: iey/ dziękuiać Pánu Bogu/ á vpomináiać žeby ŕwieći
5: li dzień pošwiácánia košćiołá/ y dzień ŕpušfczonego
6: ognia z niebá ná modlithwę Neemiášfowá/ o czym Hiŕtoria pišfe. [grafika](#)

werset: 1 **B** Ráćiey ktorzy

- 7: fą w Egipcćie ży
8: dom/ pozdrowie
9: nie wfkázuią brá
10: ćia kthorzy fą w
11: Ieruzálem Zydo
12: wie/ y ći co fą w
13: Zydowskíey krái=
14: nie/ pokoy dobri.

werset: 2

- 15: Vczyń wam pan
16: Bog dobrze/ á niech fie rośpomni ná Teftá
17: ment fwoy/ kthory mowił do Abráhámá/ y
18: do Isááká/ y do Iakobá Ńlug fwoich wier=
19: nych:

werset: 3 á day wam Ńerce wŃsŃytkim ábyłćie go

- 20: chwalili/ y czynili iego wołá Ńercem wiel=
21: kim/ vmyŃlem chćiwym.(*marg*) **Deute: 30.** (-)

werset: 4 Niechay otwo=

- 22: rzy Ńerce wáŃŃe w zakonie fwoim/ y w przy=
23: kazaniu fwoim/ á day wam pokoy.

werset: 5 Niech

- 24: wyŃlucha modlitwy wáŃŃe/ á niech fie zmi=
25: łuię nád wámi/ á niech was nie opuŃzcza
26: czáfu złego.

werset: 6 Y teraz tu ieŃteŃmy á modlimy

- 27: Ńie zá was.

werset: 7 Ná ten czás gdy Krolował De=

- 28: metryus/ roku fethnego/ fiedmdzieŃiatne=

29: go/ dziewiątego/ my Zydowie pińálichmy

30: do was w vtrapieniu y burzliwości á ná=

31: iażdżce ktore przypadáły ná nas tych lath/

kolumna: b

1: od tąd iákoż odstąpił Iazon od źemie fwię

2: tey/ y od Krolestwá.

werset: 8] Bronę ípálili/ krew

3: niewinną rozlali: Y modlilífmy sie Pánu/

4: á iesthefmy wyflucháni/ y offiárowálífmy

5: zbożną ofiárę/ y mąkę białą/ y zápalilífmy

6: świece/ y wyłożylichmy chleby.

werset: 9] A ták teraz

7: obchodźcie dni poświęćania kościoła mie=

8: fiącá Káfleu.(*marg*) **Leuiti: 24.** (-)

werset: 10]

9: Roku fetnego/ ósmdziefiátne^{go} ómego/

10: lud ktory iest w Ieruzálem y w Zydowfkiey

11: źiemii/ y Senath/ y Iudas/ Aryfthobolowi

12: miítrzewi Ptolomeufá Krolá/ ktory iesth

13: z rodzáiu pomázanych kápłanow/ y tym ży

14: dom ktorzy fą w Egipcie/ wlkázią poz=

15: drowienie y zdrowie.

werset: 11] Z wielkich niebeś=

16: pieczności będąc od Bogá wyfwbodzeni

17: á wyrwáni/ nie wymownie mu dziękuie=

18: my/ iáko to **cy** [!] ktorzyfmy przeciw ták wiel=

19: kiemu Krolowi walczyli.

werset: 12] Abowiem on íam

20: przywiodł z Perfyiey nieprzyaćioły/ ktho=

21: rzy walczyli y ná nas/ y ná miáfto święthe.

werset: 13

22: Abowiem gdy w Perfyiey on był Wodzem

23: á fnim niezliczne woyfko/ padł w kościele

24: Nánee/ podeśfly rádą kápłanow Nánee.

werset: 14

25: Abowiem gdy Antyochus thák iákoby iuż

26: Ínią miał przebywác/ ná ono mieśce przy=

27: Ífedł/ z przyiaćioły kthorzy zá nim Ífli/ áby

28: brał pieniądze/ ktore miał za wiáno wziác

werset: 15

29: Y gdy ie wyłóżyli kápłani Nánee/ á on w

30: mále wśedł do kruzganku kościelne^{g0}/ zám

31: knęli (Kápłani) onim kościoł/

werset: 16 | koro ie=

32: dno wśedł Antyochus: á potym otworzy=

33: wśly Íkryte weście do kościołá/ cífkáiąc ká=

34: mieńmi zábili y Wodzá/ y one ktorzy przy

35: nim byli/ y poiekli ie w kęfy/ á poućinawśly

36: im głowy/ precz wyrzucili.

werset: 17 | Stego wślyfth=

37: kiego chwałá bądź Pánu Bogu/ ktory ták

38: wydał bezbożne.

werset: 18

39: A tak zefmy mieli vczynić w piąty y dwu

40: dziefty dzień miefiácá Kafleu/ oczysćienie

41: kościołá/ zdałá fie nam rzecz być potrzeb=

42: na/ ábyfmy wam to oznáymili ábyście y wy

43: też obchodzili dzień poświęcienia kościołá/

44: y dzień one^{go} ognia/ ktory dan iest/ gdy Ne

45: hemiaz zbudowawly kościol y oltarz/ ofia

46: rowal Bogu offiary.

strona: XXxx2v

Wthore księgi.

kolumna: a

rozdział: 4

werset: 28

1: Y dla theyze przyczyny/ obudwu do Krola

2: wezwano.

werset: 29 Tedy Menelaufa zložono z ka=

3: plañtwa/ na ktorego mieyfce wltapil Lify

4: machus brat iego: A Sostratufa vczyniono

5: Vrzędnikiem nad Cyprem.

werset: 30

6: Gdy fie ty thak rzeczy dzialy/ ftrafil fie

7: ze Tarfeńczykowie z Malotami trwogę a

8: rozruch vczynili/ przetho iz Antyochufa

9: Krola gamrathce byli darowani.

werset: 31 Tedy

10: Krol co rychley przyiachał vsmierzyć a v=

11: spokoić ie/ zostawilzy miasto siebie iedne=

12: go z podroznich towarzyflow swoich An=

13: dronika.

werset: 32 Menelaus maiac za tho ze miał

14: czas po temu/ vkradily z kościoła niektore

15: naczynie zlothe/ darował Andronikowi/ a

16: ine poprzedał do Thyru/ y do inych miast

17: okolicznych.

werset: 33 Czego gdi sie iftotnie á pewnie

18: dowiedział Oniafz/ fthrofował á kárał go

19: fłowy/ fam wždy będąc ná mieyfcu befpie=

20: czynym w Antyochiey przy Dáffniey.

werset: 34 Ste=

21: goż Menelaus przyftąpiwfzy do Androni=

22: ká/ prośił áby Oniaffá zabił. Andronicus

23: gdy przyffedł do Oniaffá/ przywitawffy á

24: dawffy łobie ręce z przyfięgą/ ácz mu był po

25: deyrzánym/ námowił go że wyffzedł z one=

26: go befpiecznego miefcá: tám wnet go zá=

27: bił/ niewfthydząc fie áni łobie wążąc fprá=

28: wiedliwości.

werset: 35 Stey przyczyny/ nie tylko Zy=

29: dowie/ ále y ine narody gniewáli fie nań/ y

30: zá przykre łobie mieli/ tám nieffufną á nie

31: fprawiedliwą fmięć tám zacnego mężá.

werset: 36 A

32: tám gdy fie Krol wrocił z Cilicyiey/ przyffli

33: do niego Zydwie z Anthyochiey/ á fpołu y

34: Grekowie: záłuiąc fie przed nim niefprá=

35: wiedliwey fmięci Oniafzoweý.

werset: 37 Y záfráfo=

36: wał fie ná fwym vmyfle Antyoch^o dla Oni

37: affá/ y tám fie fklónił ku miłofierdziu/ że też

38: plákał/ wfpomináiąc ná onego Oniaffá v=

39: márłego trzeżwość y fkomność.

werset: 38 Y rofpa=

40: liwffy fie ná Androniká od gniewu/ zwłok

41: Ífy go z Páwłoki/ kazał go wodzić po wífy
42: Ítkim miefcie: á ná onymże miefcu ná ktho
43: rym okrucieńftwo nád Oniaífem wypełnił
44: kazał onego świętokraydcę zbáwić żywotá
45: á tak wziął od Páná przyfthoyne fkaranie.

werset: 39

46: A gdy fie bárzo wiele świętokraydztwá
47: Íthawáło w kościele przez Lifymáchufá/ z
48: porády Menelaufowey/ y gdy fie to rozfla=
49: wiło/ zebrał fie przeciwko Lifymáchowi
50: pófpolity gmin/ gdy iuz był wiele złotá wy=
51: niófl.

werset: 40

A gdy tłufzcze nań powftáwały/ pełne
52: gniewu/ tedy Lifymáchus wziąwífy kłobie
53: około trzech tyfięcy zbroynych niecnothli=
54: wych ludzi/ iął fie bronić mocną ręką/ má=
55: iąc Hetmánem **nieiákie**^{g0} tyránná/ dobrze

kolumna: b

1: á rownie thak w lećiech iáko w ífaleńftwie
2: **podefle**^{g0}.

werset: 41

Ale gdy porozumieli ono co przed
3: fie wziął Lifymáchus/ iedni kámienie/ dru
4: dzy kije duże porwáli: á niekthorzy popio=
5: łem ná Lifymáchá miotáli.

werset: 42

Y wiele ich było
6: ránnych/ á drugich też y pobitych/ á wífyf=
7: ícy **ini** [!] tył podawífy vćiekli: á fámeo świę=
8: tho kraydcę przy fkarbie kościelnym zábili.

werset: 43

9: A pothym o one rzeczy ięto prawem przeci

10: wko Meneláufowi czynić.

werset: 44 A gdy krol przy

11: ífedł do Thyru/ doniefli thę rzecz do niego

12: trzye mężowie posłani od ftárfznych.

werset: 45 A że iuż

13: przekonywano prawem Menelaufá/ the=

14: dy on obiecał dác Ptolomeufowi wiele pie

15: niędzny/ áby Krolá od dekrethu odwiodł.

werset: 46

16: Tedy Ptolomeus przyftápiwffý do Krolá/

17: gdy go obaczył ná iednym miefcu á on fie

18: chłodził/ y odwiodł go od Decretu:

werset: 47 tkák że

19: Menelaufá one^{go} od wfłech win y złodziey=

20: ítwá wolnym vczynił: ále one nędzniki kto=

21: rzy by też więc byli przed Tátary rzecz íwą

22: prowadzili/ ofądzono by ie było niewinne=

23: mi: te on ná ímierz zdał.

werset: 48 A tak bárzo pęret

24: ko niespráwiedliwe karánie podięli/ ktorzy

25: o miáfto/ o lud/ y o naczynie kościołá boże^{go}

26: rzecz á ípráwę prowadzili.

werset: 49 Y fteyże przyczy

27: ny Tyriyczykowie zágniawawffý fie/ częgo

28: było ku ich pogrzebowi potrzebá/ to wfłýft

29: ko hoynie á fzczodrobliwie dáli.

werset: 50 A Menela=

30: us trwał przed fie ná wrzędzie onym/ prze

- 31: niektórych potentatów á mocnych pánów
32: łákomftwo: pomnażáiąc fie we złości/ y w
33: zdrádach przeciwko miešczánom.

rozdział: 5

Cap: 5.

- 34: Widzenie zbroynych huffow pothykájących fie ná
35: powietrzu/ Iafon omyliwłfy fie ná śmierci Krolew=
36: łkiey/ Ieruzálem miáftá dobył/ miešczány pomordo=
37: wał/ nákoniec łam zás vćiekł/ y w cudzey źiemi zdechl.
38: Antyochus okrućieńftwo nád miešczány w Ieruzá=
39: lem czyni/ zábiya/ łupi/ przedawa/ y kościoł wybrał/
40: Iudás Máchábeyczyk z łwemi ná pułzczą wyšfedł.

grafika | grafika

Tegoż

strona: XXxx4v

Wthore księgi.

kolumna: b

rozdział: 8

werset: 9

- 1: Thedy
2: on co rychley pošlał Nikanorá(marg) 1.Mach: 3. (-)Pátrokle=

łowego

strona: XXxx5

Máchábeyłkie.

kolumna: a

- 1: łowego z przednieyłzych przyiaćioł/ daw=
2: łfy mu rozmáithego ludu zbroynych nie=
3: mniej dwudzieftu tyfięcy/ áby włzyłtek Zy=
4: dowłki narod wygládzilł/ przyłaczywłfy ku

5: niemu y Gorgiállá mężá rycerfkiego/ y w

6: rzeczach woiennych biegłego.

werset: 10 Y obiecał iuż

7: był Nikanor Krolowi/ iż dań ktora miała

8: być daná Rzymiánom/ dwa tyliácá grzy=

9: wien/ miał tylko z záprzedánia Zydow zá=

10: płácić:

werset: 11 á tuż wnet do po=

11: morfkich miał pošlał/ zwoływáiąc Kupce ná kupowánie Zy

12: dow/ obiecuiąc im że dziewiećdziefiát nie=

13: wolnikow miał dáć zá grzywnę: nic fie nie

14: ogládáiąc ná pomstę ktora go miała pot=

15: kác od Wflechmocnego Boga.

werset: 12 Iudás le=

16: pak gdy fie thego dowiedział/ oznáymił o=

17: nym Zydow ktorzy przy nim byli/ przyiazd

18: Nykánorow.

werset: 13 Tedy niektorzy z nich włékkfy

19: fie/ niedowierzáiąc Bolkiey fprawiedli=

20: wości/ vćiekáli:

werset: 14 á drudzy iefli im co zbywá

21: ło/ przedawáli/ á fpołu Páná Bogá pro=

22: fili/ áby ie wyrwał do bezbożnego Nikáno

23: rá/ kthory ie pierwey záprzedał niż blińko

24: knim przyiáchał/

werset: 15 ácz iefliże nie dla nich/

25: ále wzdám dla teftámentu kthory był dan

26: oycom ich/ y dla wzywánia fwięthego á

27: wielmożnego imienia iego nád námi.

werset: 16

- 28: Thedy Máchábeyczyk zwoławłfy fiedm
29: tyfięcy/ ktore fnim były/ profił áby fie z nie=
30: przyaścioły nieiednáli/(*marg*) **1.Mach: 5. Deute: 20. 2.Para: 20.** (-) áni fie bali mno=
31: íthwá nieprzyaścioł niefluffnie przeciwo
32: im ciąguących/ ále áby fie mocnie potyká=
33: li:

werset: 17 máiąc przed oczymá zelzenie ktore fie od

- 34: nich miefcu świętemu niefluffnie ítáło/ tu=
35: dziefz thez y krzywdę miálthá Ieruzálem z
36: ktorego fie pośmiewáli/ ieffcze y tę krzyw=
37: dę że nam wftáwy náłfych ítárlfych pokázili.

werset: 18

- 38: Boć/ powiedział/ oni w zbroi duffáią/ tu=
39: dziefz y w ímiáłości:(*marg*) **Hiere: 17.** (-)á my zás w Wíflechmo
40: cnym Pánie/ ktory moze y te ktorzy ná nas
41: ciąguą/ y wśyftek śwíát w iednym mgnie=
42: niu oká/ á w iednym fkinieniu zgládzic/
43: íwe duffánie pokładamy.

werset: 19 Przywiodł im

- 44: też ná pámięć y rátunki Bofkie/ ktore do=
45: dawał oycom ich: iáko pod Sennáchieri=
46: bem íto y óśmdziefiát y pięć tyfięcy zginę=
47: ło: (*marg*) **4. Reg: 19. Efaiae. 17. 1.Mach: 7.** (-)

werset: 20 onę thez walkę kthorą mieli przeciwo

- 48: Gáláthczykom w Bábilonie/ iáko gdy iuż
49: k rzeczy przyíflo/ Mácedończykowie tho=
50: wárzyłfe ich íęli íobą trwożyć/ á Zydow tyl
51: ko fześć thyfięcy/ porázili ítho y dwádzie=

52: śćiá tyfięcy/ dla pomocy ktora im zniebá by

53: łá daná/ y wiele dobrego zá tho bili [!] wzięli.

werset: 21

54: Tym nápominánim Iudowym ftáli fie fta

55: łemi/ y gotowemi vmrzeć/ dla zakonu Bo

56: żego/ y dla oyczyzny fwey.

werset: 22 Tedy on vczyńił

57: bráty fwe Hetmány w oboim fzyku/ Simo

58: ná/ Iozeffá/ y Ionáthę/ poruczywłfy káz=

59: demu wnoc/ po tyfięcu y po piąći fet.

werset: 23 Nád

kolumna: b

1: tho ielźcze y Elđrás Káplán gdy im czytał

2: ná fwiętych księgach/ y dawłfy znamię po=

3: mocy Bożey/ w pierwłfym fzyku łam Iu=

4: dás Hethman potkał fie z Nikánorem. 1. **Mach.**

werset: 24 Y

5: zá pomocą Bogá wfłechmogącego/ porá=

6: żili wyfzey dziewięć tyfięcy ludzi/ á więthłżą

7: część woýłká Nikánorowego od ran zem=

8: dłoną/ przymufili vćiekác.

werset: 25 A pobrawłfy

9: pieniądze onych co byli przyiácháli ná tho

10: áby ie kupowáli/ ze wfłech ftron ie śćigáli:

werset: 26

11: ále fie záś wroćili godziną przyćiśnieni: bo

12: fie tho działa przed Sobbotą: á dła thego

13: nietrwáli długo ná pogoniew:

werset: 27 Ale zbroie

14: ich y łupy zebrałŝy/ obchodzili świętho

15: Sobbotnie: dziękuiąc á chwaląc páná Bo

16: gá/ ktory ie wyŝwobodził onego dnia/ po=

17: czątek miłofierdzia Bożego ŝpuŝczáiąc ná

18: nie.

werset: 28 A po Sobboćie/ chorym/ y ŝirotham/

19: y wdowam podzielili łupy: á oŝthátek fámi

20: miedzy ŝie rozebráli.(*marg*) **Nume: 1.Reg. (-)**

werset: 29

21: **Ggy [.]** ŝie ták the rzeczy ŝtály/ vczynili poŝ=

22: polithą modlitwę do Bogá miłofiernego/

23: żądáiąc áby iuz do końca poiednał á pomie

24: rzył ŝie z ŝwemi ŝlugámi:

werset: 30 á potym ziedno=

25: czywŝly ŝie vderzyli ná te co ná nie walczyli

26: y porážili z ŝtrony Timotheuŝfowey y Bá=

27: chidowey wyŝzlŝy nád dwádzieŝciá thyŝięcy

28: ludzi/ y doŝtáli á opánowáli wyŝokie zamki

29: y ieffcze więcey korzyŝci rozdzielili/ rowny

30: dział ná chore/ y ná ŝiroty/ y ná wdowy/ á

31: więc y ná ŝtárŝe/ vczyniwŝly.

werset: 31

32: A gdy zbroię ich pilnie zebráli/ wŝyŝthko

33: rozłóżyli po mieŝcách potrzebnych á flu=

34: ŝznych/ á oŝthátek onych łupow odwieźli do

35: Ieruzálem:

werset: 32 á Filárchá ktory był z Thymo=

36: theuŝfem/ zábili meżá niecnotliwego/ kto

37: ry w wielu rzeczách Zydy dręczył.

werset: 33 | A gdy

- 38: święcili dzień zwycięstwa w Ieruzalem/
39: onego który był drzwi v kościoła świętego
40: podpalił/ to iest Káliftenefsá/ gdy do iá=
41: kiegoś domku był vciekł/ y zdomem spalili:
42: á tak przyłtoyną mu zá iego niecnothę za=
43: płátę/ dáli.

werset: 34 | A nawietšzy złoczyńcá Nikánor:

- 44: który był tyliąc kupcow przywiódł ná fku=
45: powanie Zydow/

werset: 35 | będąc tak stłumiony á po

- 46: nižony zá pomocą Páńfką/ od thych kthore
47: łobie miał zá nic/ zewlokłšy z łiebie odzie=
48: nie flawy/ vciekájąc morzem łpołrednym/
49: łámiušteł przyłfedł do Anthiochiey/ wzią=
50: wšzy wielką kleškę á porałškę ná wołšku łwo
51: im.

werset: 36 | A kthory był obiecał Rzymiánom zá=

- 52: płácić dań z záprzedánia Zydowłkiego/ ten
53: teraz iáwnie powiedział/ iż Zydowie máią
54: Bogá obrońcą/ á przetož być niedobythe y
55: niezwoiowne/ že záchowywáią á náłłádu=
56: ią zakonu który im on poštánowił.

strona: YYyy

Máchábeyłkie.

kolumna: b

rozdział: 12

werset: 5

- 1: Ktorego okrucieńtwá ná łwoy narod gdy

YYyy

lie

strona: YYyyv

Wthore księgi.

kolumna: a

- 1: lie Iudás dowiedział/ przykazał mężom
- 2: tym co przy nim byli/ y wezwawłfy ná po=
- 3: moc spráwiedliwego łędziego Bogá/

werset: 6] przy

- 4: ciągnął przeciwko zábijączom fwey brá=
- 5: cíey/ y spalil dom v portu wnocy/ thudzielz
- 6: y łodzie: ále owe co z ognia vćiekáli/ mie=
- 7: czem pozábijał.

werset: 7] A gdy to ták sprawił/ od=

- 8: iáchał precz iákoby lie zás miał wroćić/ y
- 9: wífytke Iopithy wykorzenić.

werset: 8] Ale gdy lie

- 10: dowiedział że y ci co miefłkáli w Iámniey/
- 11: chćieli tymże sपोlobem vczynić Zydom tym
- 12: kthorzy snimi miefłkáli:

werset: 9] ziáchał theż y ná

- 13: Iámnity y przypadł wnocy/ y tákże port y
- 14: z łodziámi zápalil: ták iż lie ogień roświe=
- 15: cał y vkázował áz w Ieruzálem/ przez
- 16: dwieście stáiania y czterdzieści.

werset: 10] Stąd gdy

- 17: odciągnęli ná dziewięć stáiani/ y ciągnęli
- 18: drogą ku Timoteuśowi/ podkáło lie snim
- 19: Arábczykow pięć tyfięcy mężow/ á konnych
- 20: pięć łet.

werset: 11] A gdy gwałtowna bitwa była/ á

- 21: za pomocą Bożą fortunnie sie im wiodło/
22: on ostatek Arabczykow zwyciężony/ żądali
23: od Iudy aby fnimi przymierze vczynił: o=
24: biecuiąc ze mu mieli poštąpic páftwy/ y w
25: inych rzeczach być vżytecznemi.

werset: 12] Tedy Iu=

- 26: dás mniemaiąc ie prawdziwie w wielu rze
27: czách być pozytheczne/ obiecał im pokoy:
28: y dawšfy sobie ręce/ rozeflli sie do domow
29: swoich.

werset: 13]

- 30: Naiachał też zaś y obległ iedno miáštho
31: obronne/ dobrze mostami y mury opátrzo=
32: ne/ w ktorым miešfkáło mnoštvo ludzi roz
33: máitych/ ktore zwano Kášpin.

werset: 14] Ale ci co sie

- 34: w miešcie zámknęli/ duffaiąc w mocne mu
35: ry/ y doštátku špiže/ oflábialé sobie poczyná
36: li/ wyzywaiąc šprofnem łaianiem Iudę/ y
37: bluźniąc/ á mowiąc takowe rzeczy kthore
38: nie przyštały.

werset: 15] Tedy Máchábeyczyk wezwa

- 39: wšfy ná pomoc wielkiego Kxiążęciá wšfe=
40: go šwiátá/ ktory bes táránow y bes štrzelby
41: czáfu Iozue rozwálił Ierycho/ przypušcił
42: mocno k šturmowi:(*marg*) **Iofue. 6. (-)**

werset: 16] y dobywšfy miášthá zá

- 43: wołą Pańšką/ bes liczby wiele ludzi pobił:

44: ták że też przyległe ieżioro śfyrokie ná dwo

45: ie stáianie/ zdáło fie że opływáło krwią lu=

46: dzką.

werset: 17 | Odciągnąwśfy stąd iáko ná siedm feth y

47: pięćdziesiąt stáienia/ przyciągnęli do Chá=

48: raká/ do onych Zydow ktore nazywáią Ty

49: biyányfcy:

werset: 18 | ále nie záftáli Thymotheuśfa w

50: onych mieścach: tkákże nic nieśpráwiwśfy

51: zás fie wrocił/ ofádziwśfy draby iedno mie

52: śce bárzo mocne.

werset: 19 | A Dofytheus zás y Sofy=

53: páter/ ktorzy byli Hetmány przy Iudzie/

54: zámordowáli ludzie ktore był ofádził Thy=

55: moteus ná iednym zámeczkú/ około dzie=

56: śięć tyśięcy.

werset: 20 | Ale Iudás zśzykowawśfy około

57: śiebie śśeść thyśięcy/ y rozśádziwśfy huffiki/

58: ciągnął przeciwko Tymotheuśfowi/ ktory

kolumna: b

1: miał z sobą dwádzieściá thyśięcy pieśzych/ á

2: konnych dwa tyśięcá y pięć set.

werset: 21 | Dowiedzia=

3: wśzy fie o nádiáchániu Iudowym Tymo=

4: theus/ odeflał naprzod niewiáły y dzieci/

5: y ine potrzeby ná zameczek/ ktory nazywá

6: iá Kárnion/ bo był niedobythy/ y dla ciáf=

7: nych mieyfc trudnego przyśtępu.

werset: 22 | Y gdy fie

- 8: pierwŝy huff Zydowŝki vkazał/ przypadł
9: łtrách ná nieprzyaóiołj/ z obecnoŝci á przy
10: tomnoŝci Bozey/ kthory ná wŝyŝtki rzeczy
11: pátrza/ y ięli vciekác ieden od drugiego/
12: thák iż więcey od ŝwych byli porázeni/ y od
13: mieczow ŝwoich byli zemdleni.(*marg*) **Iudic 7. 4.Reg: 14. 2.Para: 20.** (–)

werset: 23] A Iudás teŝ

- 14: tym gwałtowniey doóierał/ zábijaiąc one
15: przekłete pogány/ y poráził ich tám thrzy=
16: dzieŝci tyfięcy mężow.

werset: 24] A ŝam Thymoteus

- 17: nápadł był ná huffy Dofitheuŝowe y Sofy
18: pátrowe: y proŝił vŝilnemi prozbámi/ áby
19: go żywo zoŝtáwiono/ powiádaiąc że miał
20: bárzo wiele oycow Zydowŝkich/ y bráóiey/
21: ktorzyby teŝ dla iego ŝmieróci zemrzeó mu=
22: ŝieli.

werset: 25] A gdy záŝlubił/ że ie miał puŝóó wól=
23: no podług vmowy/ puŝóóli go żywo dla zá
24: chowánia zdrowia ŝwey bráóiey.

werset: 26]

- 25: Wroóił ŝie tedy Iudás od Kárnion/ po=
26: ráziwŝy dwádzieŝóciá y pięc tyfięcy.

werset: 27] Po tey

- 27: porážce/ ruffył ŝie z woŝkiem ku Efron
28: miáŝtu obronne^{mv}/ w ktorým bárzo wiele lu
29: dži rozmaítých mieŝŝkáló:(*marg*) **1.Mach: 5.** (–) gdzie duży mło=
30: dzieńcj ná murzech ŝtoiac bárzo czyŝócie bro
31: nili: wthymże theŝ mieyŝócie było ŝthrzelby

32: bárzo wiele/ y horęža gotowego doftátek/

werset: 28

33: ále gdy wzywáli Bogá Wńzechmocnego/

34: kthory mocą fwą síły nieprzyaciélfkie łá=

35: mie/ dobyli á doftáli miálthá/ doftawłfy o=

36: nych co w mieście byli/ o dwádzieściá y

37: pięć tyfięcy pobili.(*marg*) 2.**Mach**: 10. (-)

werset: 29 Stąd odciągnęli do miá

38: łtá Sczytów kthore było od Ieruzálem ná

39: łfeść łet łtháieni.

werset: 30 A gdy fámi oni Zydowie

40: kthorzy byli w mieście Sczythów o thym

41: łwiádczyli/ że łnimi w dobrej woley miełz=

42: káli/ theż y czáfu niełzczęścia że łie łáfkáwie

43: łnimi obchodźli:

werset: 31 podźiękowawłfy im/ y v=

44: pomniawłzy áby y nápotym łáfkáwi byli ná

45: rod ich/ przyłli do Ieruzálem gdy náłthá=

46: wał dzień vroczyłty Tegodniów.

werset: 32

47: A gdi było po Swiátkach/ rułzyli łie prze

48: łiwko Gorgiáłłowi łthároście Idumey=

49: łkiemu.

werset: 33 A wyłfedł był we trzech tyfięcy dra=

50: bow/ á ze czterzem łeth konnych.

werset: 34 Gdy łie

51: iuż potkáli/ tráfiło łie że trochę Zydów vpá

52: dło.

werset: 35 Tedy Dozytheus nieiáki iezdny z Bá=

- 53: cenoris/ mąż mocny/ vchwyił był Gorgia
54: ífá: á gdy go chciał ták poimác żywo/ ieden
55: ieździec z Thrácyey oborzył fie nań/ y v=
56: ciął mu rámię: Thákże Gorgiás vćiekł do
57: Márefá.

strona: YYyy4

Máchábeyfkie.

kolumna: a

rozdział: 15

werset: 39

- 1: A iefliź więc dobrzem nápiśał/ y
2: ták iáko dzieiom piśaniu przyśtoi/ thegom
3: íście y lam prágnął: iefliź więc co nie prá=
4: wie dobrze/ mami to być odpufzczono.

werset: 40 Bo

- 5: iáko závždy álbo wino pić álbo wodę/ prze
6: ciwną rzecz ieft/ ále ná przemiány tego v=

kolumna: b

- 1: żywác/ rzecz miła: tákci teź by závždy miá
2: ło być mowienie wypráwne á doľko=
3: nále/ nie byľoby wdzięczne. A ták
4: tá rzecz tym niech be=
5: dzie íkonána. [grafika](#)
6: Koniec wtorych kxiąg Máchábeyfkich. [grafika](#)
7: Trzećie Kxięgi Máchábeyfkie/ ácz od kościoła Krzełci=
8: áńfkiego nie fą przyięte/ wśfákże źechmy ie przy niekthorych Bibliach ná=
9: leźli/ niechćielichmy ich theź opuśćić. [grafika](#)

Trzećie

strona: ZZzz2

Máchábeyfkie.

kolumna: b

ksiega: 3.Mach

rozdział: 3

werset: 20

1: Gdzieby więc kto ktorego kolwie Zydá od

ZZzz ij

nawięt=

strona: ZZzz2v

Thrzące księgi.

kolumna: a

1: nawiętffego do namnieyffego/ áż do tego

2: co pierśi ieffcze pożywa/ bronił/ then ze=

3: wfyfłtkim domem fwym hániebnemi mę=

4: kámi nędzon będzie:

werset: 21 ále ktoryby fie ná tho

5: obrał żeby wydał ktorego Zydá imię/ táko

6: wi procz tego ze doftanie wfyfłtkiey máię=

7: tności fkanzanego y potępionego/ ieffcze [!] z

8: fkárbu náffego Krolewfskyego weźmie dwa

9: tyliącá frebrnych groffý/ y ktemu więńcem

10: wolności á fwobody obdárzon będzie.

werset: 22 A

11: mieyfce lepak káźde/ gdzieby przechowy=

12: wány był á potym náleźiony Zyd/ niech bę=

13: dzie ogniem fpalone y fpuftoffone/ ták że=

14: by było wfłsem ludziom ná wfyfłtkie potom=

15: ne czáfý/ miefcem nieużytecznym. Thego

16: tedy liftu á mándatu Krolewfskiego było tá

17: kowe opifánie.

rozdział: 4

Cap: 4.

18: Opifuie w they Kápitule okruthne poimowanie y

19: mordowanie narodu żydowskiego/ po wślyftkim **krołeftwie** [!]

20: Egipftkim.

werset: 1

21: **T** Akże gdzie kolwiek ten edykt

22: á Wyrok Krolewski przynye=

23: liono/ thám pogáni iáwnie á

24: póspolicie stroili wefela z rá=

25: dością y z wykrzykaniem: iáko

26: ci ktorzy/ będąc iuz zákamiáli w nienawi=

27: ści przeciw Zydom/ doczekáli prziftoynego

28: czáfu/ kiedy iuz mogli wedle fwey myfli nád

29: nim pomfthę vczynić:

werset: 2] A Zydowie zász w

30: wielkim á cięffkim fráfunku byli/ nád oby=

kolumna: b

1: czay záłościwe płácie y nárzekánia czyniąc

2: ták że ferce ich vftáwicznie pałáło od **wielkie**^{g0}

3: żalu/ płączac á lkáiąc ták **nieodpowiedne**^{g0}

4: á nagłego zá wyrokiem Krolewskim

5: **zátraćenia** [!].

werset: 3] Y ktore kędy Stároftwo ábo

6: miáfto/ ábo wzdám ktore miefće gdzieby ie

7: dno ludzie mieffkávali/ ábo ktore drogi/

8: ich żalu/ płączu/ á lámenthu nie były pełne?

werset: 4

9: Bo záprawdě iednoftáynym á okruthnym

- 10: wŕzech Stároft y Vrzędnikow w miściech [!]
11: wyrokiem thák zdawáni/ y wywodzeni do
12: Krolá byli/ że dla thák niezwykłych mąk
13: niektorzy też z nieprzyaścioł ich/ poŕpolitą
14: nędzę/ ktoreiefmy wŕŕyfcy ludzie tu ná tym
15: ŕwiecie poddáni/ łobie przed oczy kładąc/ y
16: vważaiąc łobie/ że tho co ŕie teraz Zydom
17: dzieie/ niegdyby ŕie im fámym theż mogło
18: dziać/ plákáli mizerneho onych nędznikow
19: do Krolá odkázowánia y wodzenia.

werset: 5] Abo=

- 20: wiemći onych ŕtháruŕŕkow ŕŕedziwych/ y od
21: wielkiey ŕtárości zgárbionych/ wiedziono
22: bárzo wiele/ ktorzy/ gdy ŕnimi ci co ie wie=
23: dli thym prędcy biegli/ nádażyć prze zefz=
24: łość nog niemogli: á oni lepak bes wŕŕey
25: lutości y bes wŕtydu ŕnimi ŕie tągáli/ y ŕŕká
26: rádzie łaiáli/ áby tym rychley przy nich bie=
27: gli.

strona: ZZzz5

Máchábeyŕkie.

kolumna: a

rozdział: 6]

werset: 32]

- 1: Zydomie tedy/ ták iákoŕmy powiedzieli/
2: z wyŕwobodzenia ŕwego będąc weŕeli/ táń
3: cuiąc y goduiąc/ weŕole łobie pioŕnki záczy
4: náli.

werset: 33] A potym z połącznego [!] poŕthánowie=

5: nia wczynili o tym Státut/ áby zówždy ich
6: potomkowie ná kázdy čás/ do tąd pokiby
7: fwe mieśfkáne w cudzych kráinach mieli/
8: the ich przeczeczone dni wesołe/ trzymá=
9: ne á święcone były/ nie dla thego áby wnie
10: tylko pili á iedli/ ále dla thego że im w the
11: dni dáne iest od Bogá wyfwobodzenie.

werset: 34 Po

12: thym Zydowie śśedźzy do Krolá/ żądáli go
13: áby ie wolno puścił do domow ich.

werset: 35

14: Ale pińanie ono ich ktore fie działo przy
15: śśácunku/ działo fie ode dnia piąthego y
16: dwudziesthago mieñacá Páchonis/ áż do
17: czwarthego dnia mieñacá Epiph/ przez
18: czterdzieści dni iednego po drugim. A zás
19: o wytrácenie ich śtárano fie/ od piąthego
20: dnia Epiph/ áż do śiodmego tegoż mieñiá
21: cá przez trzy dni: w ktore okázawśly wiel=
22: możnie miłofierdzie śwoie ten ktory wśfem
23: pánuie/ wślyftki w obec bes náruśzenia y ob
24: ráżenia záchował.

werset: 36 A zás gody śtroili/ zá do

25: dawáním wśfch potrzeb od Krolá/ áż do
26: czternaśtego dnia/ w ktory potym śśli byli
27: do Krolá prośząc o śwobodne odpufzczenie.

werset: 37

28: Krol tedy pochwaliwśly Zydy/ do Stárośt
29: po wślyftkich mieściech śwoich/ nápifał list

30: niżej położony/ który w sobie zamykał wiel

31: ką łalkę przeciwko Zydow.

rozdział: 7

Cap: 7.

32: Liłt Krolá Egipťkiego którym rokázuię po wślyłt

33: kich mieściech Stároftam swoim/ áby o to nie ftaráli/

34: żeby Zydowie zaś do domow y do máiętności fwyh

35: bes wśfelákiey trudności przyłzli.

werset: 1

36: **P** Tolomeus Philopáthor Krol

37: Egipťki/ po wślyłtkim Krole=

38: ftwie swym Stároftam/ gdzie

39: kolwiek mieśfkáięcym/ y wśly=

40: ftkim innym w sprawach Krole

41: wśkich vrzędnikom pozdrowienie wśkázuię=

42: ie/ á zdrowia życzy/ bo my z dziećmi náśfelfemi [!]

43: dobrze nie mamy.

werset: 2] Gdyż wielki Bog

44: dał nam wedle woley náśfey ścześnie ná

45: wśfem^m poźáncowánie/ niektorzy z przyaóiół

46: náśfych swym vporem częłthokróć ná nas

47: nálegáięć/ przewiedli tho ná nas/ żebyfmy

48: wślyłtki Zydy w krolestwie náśfym poddáne

kolumna: b

1: na iedno mieśce zgromádziwśly/ iáko ine

2: nieprzyaóióły wślyłtki niezwyklemi męká=

3: mi y śmierćiami z świátá zgłádzili:

werset: 3] powiá=

4: dáięć że Páństwo náśfe nigdy niemiało być

5: w pokoiu/ prze nienawiść kthorą ci mieli

6: przeciwko Pogánom/ dokąd by fie tho nie

7: stáło.

werset: 4 A gdy ie ták zwiázáne tu do nas przy

8: wiedli z wielkiem pafthwieniem/ iákoby

9: iákie niewolniki/ á owfzem by iákie zdrayce

10: á łotry/ bes wfsego wyfluchánia y spráwie=

11: dliwego wybaczenia/ chcieli y ná to fie byli

12: vładzili áby ie wytráci/ okrucieńfthwem

13: cięższým á froższym niż Tátárskim vniefie=

14: ni.

werset: 5 Ale my dofyć frodze ie flowy zgromiwšfy

15: zá thą dobrothliwością kthorą mamy ku

16: wfsem ludziom/ gdyšmy Zydy z łáfki nášsey

17: záledwie przy gárdlech záchowáli/ tegof=

18: my też skuthecźnie doználi/ że ie Niebieski

19: Bog y bronił y włafnie iáko oćiec ná wfzem

20: rátował: ktemu też vwazylišmy fámi w šo=

21: bie chutliwość przyiáźni ich/ że fie w they

22: mierze thák státecznie przeciwko nam zá=

23: chowywáią iáko przeciwko przodkom ná=

24: ššým: z tych przyczyn šlufznych/ vczynilišmy

25: ie wolnemi od wfšyfthkich iákich kolwiek

26: naywięczššyfch wyšthępkow/

werset: 6 y roškazálišmy

27: wfšyfthkim z ošobná/ áby ie do šwych máię=

28: tnošci przypuščzono gdziežby kolwie byli/

29: á koniecznie áby im žaden nie šškodził/ álbo

30: ktorą kolwie z tych rzeczy ktore niewinnie

31: ćierpieli oczu im niezápłufkawał.

werset: 7 Bo to zá

32: pewne wiedzcie/ ieflibyśmy co my przeciw=

33: ko nim ze złości nieflufznie poczynáli/ ábo

34: wżdem ie záľmućić chćieli/ żebyśmy thym

35: przeciwko łobie obrufzyli/ á zágniewáli nie

36: człowieká ále pánuiące⁸⁰ nád wśeláką mo

37: cą Naywyzśłfego Páná Bogá/ ktoryby fie

38: tych rzeczy mścił nád námi okruthnie we

39: wślyfthkim/ záwždy/ y bes wśelákiego v=

40: chronienia. A z tym mieycie fie dobrze.

werset: 8

41: Then líft Zydowie od Krolá wźiawśly/

42: nie tudzielz fie wždy odeyść pośpieślyli/ ále

43: iefzcze y oto Krolá żądáli/ żeby mogli te kto

44: rzyby z narodu Zydowskiego Świętego

45: Bogá y zakon iego z dobrej woley gwałći

46: li/ flufznym á przyfłtoynym karániem ie ká=

47: ráć:

werset: 9 przekłádaiąc to Krolowi/ że ci kthor[z]y

48: dla śwego brzuchá Boskie przykazanie

49: przefthępuią/ nigdy y krolewłkim rofkazá=

50: niam nie mogą być wierni.

(*marg*) **Hiere: 30. Zacha: 2.** (-)

werset: 10

51: Krol łam w łobie ofądziwśly że to praw

52: dę mowali/ pochwaliwśly ie z tego/ dał im

53: tę moc ná káżdym miełcu w krolełtwie łwo

54: im/ te ktorzyby Zakon Boży gwałćili/ áby

55: łwiebodnie zábijáli/ bes włze^{g0} wkłádania

56: w to Zwierzchności Krolewskiej/ ábo też

57: dowiádowania.

strona: *2v

Przemowa S: Hieronimá.

1: O tym też powiá

2: da kościelna Hístoria/ że gdy go bráčia przynukáli żeby to piśał/ ták to vczy=

3: nić obiecał/ iesłizeby złożywłfy poft/ łpołecznie w obec włłfłtcy Pánu Bogu

4: łie modłili: co gdy łie wykończyło/ będąc náłfcony z obiáwienia/ przyśłedłłfy

5: z niebá/ onę przemowę iáł powiádác: Ná początku było flowo: á flowo by=

6: ło v Bogá: á Bog był flowem: to było ná początku v Bogá.

7: Te tedy czterzy Ewángelie/ dawno przed thym opowiedziáne/ y księgi

8: Ezechielowe dowodzą/ w kthorych pierwłłe widzenie ták łie łtołfue á ták pi=

9: łłe: (*marg*) **Ezech: 1.** (–) A w pośrzodku podobieńłtwo czterzech źwierząt/ á twarzy ich/ oblicze

10: Człowiecze/ y oblicze Lwá/ y oblicze Cielcowe/ y oblicze Orłowe. Pierwłłe

11: oblicze Człowiecze/ Mátheuśłá znáczy: ktery począł o Pánu Chryśłufie iá=

12: ko o człowiecze piśác. Księgi rodziáu Iezu Chryśłthá łyná Dawidowego/

13: łyná Abráhámowego. Włore oblicze znáczy Márká/ v ktorego głos Lwá

14: ná pułłczyey ryczącego bywa łlyśłan: Głos wołáiącego ná pułłczyey/ gotuy=

15: łie drogę Páńłką/ czyńłie prołte łćielzki iego.

16: Trzełie Cielcowe/ ktore známionuie Ewángeliłte Łukáśłá/ ktery począł

17: od Zácháriáśłá káplána. Człwarte Ianá Ewángeliłte/ kthory wziáwłłfy

18: łkrzydłá Orłowe/ y ku wyłłłłym łie rzeczám kwápiąc/ o flowie Bozym ro=

19: łpráwia. Drugie rzeczy potym ktore opiśał Ezechiel/ ^{te^{g0}} nam wyrozumienia

20: dokłádáią. Goleni ich (powiáda) prołte/ á nogi łkrzydłáne: á dokąd kolwiek

21: duch łłedł/ łzli/ á nie wracáli łie: á grzbiety ich pełne oczu/ iłkry/ y lámpy w

22: pośrzodku biegáiące/ á koło w kole/ á w káždym człworo oblicze. Przetoż y

23: Obiáwienie Ianowe/ potym gdy powiedziáło o czterzech y dwudziestu łtár=

- 24: cow/ kthorzy trzymáiąc árfy y czálle/ dáią chwałę Báránkowi Bożemu/
25: tedy przywodzi łykáwice/ y gromy/ y fiedm duchow tám y lám biegájących/
26: y morze fkláne/ y czworo źwierząt pełnych oczu/ powiádáiąc: (*marg*) **Apoca: 4.** (-)

Pierwffe źwie

- 27: rzę podobne Lwowi/ á wtore podobne Cielcowi/ á trzećie podobne Czło=
28: wiekowi/ á czwarte podobne Orłowi latającemu. Y trochę niżej/ powiá
29: da/ że były pełne oczu/ á niemieli odpoczynku/ wednie y wnocy mowiąc/
30: Święty/ fwięty/ fwięty Pán Bog wfłechmogący/ ktory był/ y ktory iełt/
31: y ktory ma przyść. Tym wfłyftkim pímmem iáńnie fie to pokázuie/ że thylko
32: czterzy Ewángelie máią być przyięte/ á wfłyftkie niepewnych rzeczy
33: bayki/ vmárłym ráczey kácerzom/ niżli kościelnym żywym
34: máią być fpiewáne.

Przemowá ná Mátheufzá Ewángelifę.

- 35: **M**atheufz każąc pierwey á opowiádáiąc Ewángelią w Zydofthwie/ chcąc iść
36: do Pogánow/ napierwłly **nápiffał** [!] Ewángelią po **żydowfką** [!]: kthorą bráćiey
37: od ktorych fiedł precz ná pámiątkę zołtáwił. Bo iáko było potrzebá ku po=
38: twierdzeniu Wiáry krześciáńfkiey Ewángelią kazác: ták teź y dla herety=
39: kow pífác. Ale choć ich wiele Ewángelią pífáło/ wfłákze iedno czterzey má=
40: ią fwiádectwo poważne: że po czterzech kráiach fwiátá/ opowiádáią Wiárę o fwięthey
41: Troycy: á národ ludzki/ ktory czworáką fmiercią był záginął/ miał być ich kazánim ozy=
42: wiony: przetofz y inych Ewángelift Ewángelie odpádły/ y nie fá przyięte/ że niechćieli
43: náznáczoney á zámierzoney licźby płowác/ dla mocy táiemnice.

strona: AA3

S: Mátheuffa.

kolumna: a

ksiega: Matth

rozdział: 5

- 1: Ná gorze Pan káże o błogofłáwieńftwie/ Apołto=
2: ły fołá y fwiátłofćią zowie/ vczy dla czego ná fwiáth

3: przyśfedł/ iáko sie przeciwko brátu swemu koždy ma

4: záchowác/ przeciwko człónkowi wzgarffaiącemu/

5: przeciwko zenie/ o przyśfiedze/ o nieprzyiacielu/ y o

6: íkkodniku. [grafika](#)

werset: 1

7: **5** **V**Yżrzawłfy tedy Iesus tłufzcze/

8: wíthąpił ná gorę: á gdy vfiadł

9: przyśtąpili k niemu zwolenni=

10: cy iego.(*marg*) **Lucae. 6. (-)**

werset: 2 A on otworzywłzy vftá

11: íwoie náuczał ie temi slowy.

werset: 3

12: Błogosłáwieni vbodzy Duchem: ábo=

13: wiem ich iest krolestwo niebieskie.

werset: 4

14: Błogosłáwieni cíffy: ábowiem oni poię

15: dą á opánuią ziemię.

werset: 5

16: Błogosłáwieni cí ktorzy łą w zálmuce=

17: niu: ábowiem oni będą poćiefzeni.(*marg*) **Ifaiae. 61. et 66. Hiere: 12. (-)**

werset: 6

18: Błogosłáwieni cí co łákną y prágną

19: íspráwiedliwości: ábowiem iey będą náfy=

20: ceni.

werset: 7 Błogosłáwieni miłosierni: bo też y łámi

21: miłofierdzia doftáną.

werset: 8

22: Błogosłáwieni cí ktorzy łą czyftego fer=

23: cá: ábowiem oni Bogá oglądáią.

werset: 9

24: Błogosławieni skromni a spokojni: abo

25: wiem syny Bożemi będą wezwani.

werset: 10

26: Błogosławieni ci co prześladowanie

27: cierpią dla sprawiedliwości: abowiem ich

28: jest królestwo niebieskie. *(marg)* 1. **Petri.** 2. et 3. (-)

werset: 11

29: Błogosławieni jesteście/ gdy was będą

30: przeklinać ludzie/ y będą was prześlado=

31: wac/ y wszystko złe mówić przeciwko wam

32: kłamając na was dla mnie:

werset: 12 | radujcie się a

33: kochajcie się/ bowiem zapłata waf hoy

34: na jest a obfita w niebie: boć też takżeż

35: prześladowali y Proroki/ ktorzy przed wa=

36: mi byli. *(marg)* **Acto:** 5. (-)

werset: 13

37: Wy jesteście Sol ziemi/ więc jeśli by

38: sol zwietrzała a smak utracila/ czymże be=

39: da solić? *(marg)* **Marci.** 9. **Lucae.** 14. (-) niczemu się już dalej nie godzi/ ie=

40: dno żeby ją precz wyrzucono/ aby ją ludzie

41: nogami podeptali.

werset: 14 | Wy jesteście świat=

42:łością światá. Nie może się miało skryć

43: ktore na gorze leży/

werset: 15 | ani też zapalają świe=

44: ce/ a potem ją pod korzec kładą/ ale ow=

45: ísem na lichtarz/ *(marg)* **Marci.** 4. **Lucae.** 8. et 11. (-) aby tym wszystkim świeci=

kolumna: b

1: ła ktorzy łą w domu.

werset: 16 | Ták niechay fwieći

2: przed ludzmi fwiatłość wáfłá/ áby oni wi=

3: dząc wáfłe dobre fpráwy á vczynki/ chwa=

4: lili oycá wáfłego kthory ieft w niebiefiech.(*marg*) **Matth: 6. 1.Petri. 2.** (-)

werset: 17 |

5: Niech fie wam nie zdá żebych przyfzedł

6: pfować zakon álbo Proroki/ nie przyfse=

7: łem ci ich pfować: ále owfzem wypełniác.(*marg*) **Matth: 1. et 2.** (-)

werset: 18 |

8: Bo tho wam zá ifthą prawdę powiádam/

9: dokąd niebo y ziemiá nie przeminą/ liter=

10: ká iedná/ álbo **też** [!] ieden pąkcíczek z zakonu

11: nie przeydzie/ aż fie wfzyftki rzeczy ftaná.(*marg*) **Lucae. 18. Ioan: 18. et 19. Lucae. 16. Efaiae. 40.** (-)

werset: 19 | A

12: ták ktoby przeftąpił iedurne z przykazánia

13: tego namnieyfszego/ á ludzie ták vczył: ten

14: namnieyfsym będzie zwan w krolesthwie

15: niebiefskim. Ale kto ie będzie y czynił y vczył

16: ten wielkim będzie zwan w krolesthwie nie

17: biefskim.

werset: 20 | Bo tho wam powiádam/ iefliże nie bę=

18: dzie obfitowálá fprawiedliwość wáfzá wię

19: ce y niźli onych náuczonych w Zakonie/ y

20: Licemiernikow/ nie wnidziecie do Kro=

21: lesthwá niebiefskiego.

werset: 21 | Bo fłyfzeliście że by

22: ło rzeczono fthárym/ Nie zábiefz: á gdzie=

23: by kto kogo zábił/ będzie godzien oładze=

24: nia.

werset: 22] A ia powiádam/ że kázdy kthory fie

25: gniewa ná brátá fwego winien á godzien

26: fądu.(*marg*) **Exodi. 20. et 21. Leuiti: 24. Deute: 5.** (-)A kto rzecze brátu fwemu Ráchá/ wi

27: niem będzie rády (o sobie). A ktoby mu rzekł

28: fíaleńcze/ ten iuz będzie winien ognia pie=

29: kielnego.

werset: 23] A ták gdy poniefielz dar twoy do

30: ołtarzá/ á wtymbyć przyfłlo ná pámięć że

31: twoy brát ma nieco przeciwko tobie:

werset: 24] zo=

32: fstawże on dar twoy tám przed ołtarzem/

33: á wroc fie y przedny sobie pierwey brátá

34: twego: á pothym zás przydzieiż ofiáruieiż

35: dar twoy.(*marg*) **Iob. 42. Malach: 2.** (-)

werset: 25] Zgádzay fie z Adwerfárzem á

36: przeciwnikiem fwoim prętko pokiś fnim

37: ielzche w drodze: by cie lepak twoy ádwer=

38: farz nie podał Sędziemu/ á Sędziá zás by

39: cie nie oddał fludze wrzędowemu/ á ták by

40: cie nie wíadzono do ciemnicy.(*marg*) **Prouer: 25. Lucae. 12.** (-)

werset: 26] Boć to zá=

41: prawdę powiádam tobie/ iż nie wynidzieiż

42: fítamtąd/ áż wypłáciłz do namnieyższego pie

43: niądzá.

werset: 27]

44: Słyszeliście iż powiedziano starym to/ Nie

45: będziez cudzołożył.(*marg*) **Exodi: 20. Eccleci: 41. Iob. 31.** (-)

werset: 28 A ia wam tak powia=

46: dam/ że każdy ktory poyrzy na niewiaŃthę

47: aby iey poŃadał/ iuz Ńnię popełnił cudzoło=

48: Ńtwo w Ńercu Ńwoim.

werset: 29

49: IeŃliż wiec oko twoie prawe gorŃy cie/

50: wyłup ie/ a zaruć precz od siebie: (*marg*) **Deute: 13. Matth: 18. Marci. 9.** (-)Boć po=

51: żyteczniey ci ieŃt/ Ńtraćić ieden członek ciá=

52: Ńa twego/ niŃby wŃzyŃthko ciáło tve miało

53: być poŃláne do piekła.

werset: 30 Także teŃ ieŃli cię z=

54: garŃza prawa ręká twoiá/ odethni iá/ od=

55: rzućze precz od siebie: Abowiem pożytecz=

56: niey ieŃth thobie/ aby zginął ieden członek

57: twoy/ niŃby wŃzyŃtko ciáło twoie miało iŃć

58: do piekła.

AA iij

Powie=

strona: AA5v

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 9

werset: 1

1: **A** WŃthąpiwŃzy Iezus do łodki/

2: przewiozł Ńie/ y przyŃŃedł do

3: miáŃtá Ńwoiego.(*marg*) **Marci. 2. Lucae. 5. Ioan: 5.** (-)

werset: 2 Y oto wneth

4: ofiárowáli mu páraliŃem zára <http://rcin.org.pl>

5: żonego/ leżącego [!] ná łóffku. Y

6: wyźrzawífy Iezus wiárę ich/ rzekł onemu

7: niemocne^{mv}: Bądź dobrej nádzieie fynacźku

8: odpufzczone grzechy twoie.

werset: 3 A oto wnet

9: niektorzy z náuczonych ięli mowić fámí w

10: łobie/ To ten bluźni.

werset: 4 A obaczywífy Iezus

11: myfli ich: Czemuż wy to myślićie złośliwie

12: w fercach wáfzych?

werset: 5 Y což ieft fnádniefze=

13: go rzec/ odpufzczone grzechy twoie/ czyli

14: rzec/ wftań á chodź?

werset: 6 Ale żebyście wiedzieli/

15: że fyn człowieczy ma thę moc odpufzcząć

16: grzechy ná ziemi. Rzekł wnet páralizem zá

17: rázonemu: Wftań/ á weźmi łozko twoie/

18: idźże do domu fwego.(*marg*) **Acto: 9.** (-)

werset: 7 Tedy on wftał y fíedł

19: do domu fwego.

werset: 8 Co wyźrzawífy one tłuźcze

20: polękály fie/ y wielbiły á chwaliły Bogá/

21: ktory dał taką moc ludziom ná ziemi.

grafika

werset: 9

22: A gdy fíedł z támtąd Iez⁹/ wyźrzał człowie

23: ká ná cle fiedźącego imieniem Máttheu

24: fíá/ y rzekł mu: Podź zá mną.(*marg*) **Marci. 2. Lucae. 5. et 15.** (-)A on wftaw=

25: fzy fíedł za nim.

werset: 10 Y stáło sie ieft: gdy Pan sie

26: dział w iednym domu/ álic wiele grzeźni=

27: kow y iáwno grzeźnikow/ przychodząc/ fá

28: dowili sie około Iezufá/ ípołu y z zwolen=

29: niki iego.

werset: 11 Y wyżrzawłzy to licemiernicy/ mo

30: wili do zwolen=nikow: Czemuż to z grzeźni

31: ki y z iáwno grzeźniki Miřz wálz iada?

werset: 12

32: Ale Iezus vlyřzawłzy to/ rzekł: Nie ieftći

33: zdrowym potrzebá lekárzá/ iedno tym kto

34: rzy sie źle máią.

werset: 13 A ták/ wy idąc vcźcie sie co to

35: ieft: Miłofierdzia chcę á nie ofiáry. Abo

36: wiem nie przyřzedłem wzywác íspráwedli=

37: wych/ ále grzeźnych ku pokućie.(*marg*) **Ofeae. 6. Matth: 12. 1.Thi: 1. (-)**

werset: 14

38: Tedy przyřtápili kniemu zwolennicy Ia

39: nowi/ mowiąc: Czemuż my y licemiernicy

40: częřto á gęřto poćimy: á twoi zwolennicy

41: nie pořzczą?(*marg*) **Marci. 2. Lucae. 5. (-)**

werset: 15 Y rzekł im Iezus: Izáz mogą

42: řynowie Oblubieńcowi záłofni być poty po

43: ki przy nich ieft oblubieniec: Ale przydą

44: dni kiedi będzie wzięt od nich Oblubieniec

45: á tám ná ten czás będą poćić.

werset: 16 A teźci źa=

kolumna: b

1: den nie wřywa łáty řukná nowego do řtá=

2: rego odzienia/ ábowiem odeymuie zupeł=

3: ność (á jednoštáyność) od fátthy: y ftawa

4: fie iefzcze goríze rozdáracie.

werset: 17 Ani tež leią mło

5: dego winá w ftháre naczynie/ bo iefli inák

6: vczynią/ pukáią fie więc naczyniá/ á wino

7: fie roftacza/ y náczyńie fie wniwecz obrá=

8: ca.(*marg*) **Acto: 2.** (-)Ale wino młode/ zlewáią do nowego

9: naczynia/ tedy ták oboie bywa w cále. *grafika* (*marg*) **Marci. 5. Lucae. 8.** (-)

werset: 18

10: Gdy te rzeczy on do nich mowił: oto ie=

11: dno Kxiążę/ przyftąpiło y dawáło mu mo

12: dłę/ mowiąc: Pánie corká mi moiá dopie=

13: ruchno fkonáłá: ále podź/ włożze ná nię rę=

14: kę fwoię/ tedy będzie żywá.

werset: 19 A wftawfzy Ie=

15: zus/ fśedł zá nim/ y zwolennicy iego.

werset: 20

16: Wtym oto niewiáftá ktora dwánaście lath ćier=

17: piálá krwáwą **chorobe** [!] / przyftapiwfzy z ty=

18: łu/ dotknęła fie podołká fśáty iego.(*marg*) **Marci. 5. Lucae. 8. Leuiti: 15.** (-)

werset: 21 Abo=

19: wiem ták mowiłá fámá w łobie.

20: Dotknęli fie tylko odzienia iego/ pewna że będę vz=

21: drowiona.

werset: 22 A Iezus obroćiwfły fie/ y wyż=

22: rzawfzy ią/ rzekł: Miei dobrą nádzieię cor

23: ko/ wiárá twoiá ćiebie zdrową vczyniłá. Y

24: vzdrowiona iefť oná niewiáfhá od oney

25: godziny.

werset: 23 A gdy wšfedł Iezus do domu one

26: go Kxiążęćią/ á vyźrzał pišzczki y tłuźczą z

27: łtrwożoną/ rzekł do nich:

werset: 24 Wynidźćie precź/

28: boć tá dzieweczka nie vmárła/ ále łpi.(*marg*) **Marci. 5. Lucae 8.** (-) Tedy

29: łie oni łniego pošmiewáli. (*marg*) **Ioan: 11.** (-)

werset: 25 A gdy pothym

30: wygnano tłuźczą/ wšfedł/ y viał ią zá rękę/

31: á rzekł k niey: Dzieweczko wštań. Y wštála

32: wnet oná dzieweczka.

werset: 26 Tedy rozešłá łie ta

33: łlawá po oney wšzyłtkiey źiemi.

werset: 27

34: A gdy z támtąd łfedł Iezus/ łłli zá nim

35: dwáy łlepi wołaiąc á mowiąc: Šmiłuy łie

36: nád námi łynu Dawidow.

werset: 28 A gdy wšfedł do

37: domu/ przyłthąpili do niego oni łlepi/ y

38: rzekł im Iezus: Wierzyćie że to wam mo=

39: gę vczynić? Odpowiedzieli mu: Y owłzem

40: Pánie.(*marg*) **Matth: 8.** (-)

werset: 29 Tedy on dotknął łie oczu ich/ thák

41: mowiąc. Podług wiary wálšey/ niechay łie

42: wam łtanie.

werset: 30 Tedy łie wnet otworzyły **oczy** [.]

43: ich/ y zágroził im Iezus temi łlowy/ Pá=

44: trzayćie tego áby o tym nikt nie wiedział.

strona: BB2

S: Mátheuffá.

kolumna: a

rozdział: 13

werset: 9

1: Tego kto ma wśfy ná fluchánie/ fluchay.

werset: 10

2: Potym przyftapiwśfy zwolennicy iego/

3: ięli mowić do niego: Przecźże w tych przy=

4: powieściách mowisz do nich?

werset: 11 On im odpo=

5: wiedział y rzekł:(*marg*) **Marci. 4. Lucae. 8.** (-)żec wam dano iest poznać

6: táiemnice krolestwá niebiełkiego: ále im

7: tego niedano.(*marg*) **2. Corin: 3. Matth: 25. Marci. 4. Lucae. 8. et 19.** (-)

werset: 12 Bo temu ktho ma/ będzie

8: ielcze więcey dano/ ták że będzie obfitho=

9: wał: ále temu kto niema/ y tho co ma bę=

10: dzie mu odięto.

werset: 13 Przetoć pod przepowieś=ciámi im mowię: iż widząc niewidzą/ á

11: ślyśłac nieślyśłá/ ani rozumieją:

werset: 14 á pełni sie

12: w nich prorocstwo Izáiałłowe/ gdzie thák

13: mowi: Słuchem ábo wśfymá będziecie flu=

14: chác/ á niezrozumiećie/ á widząc będziecie

15: widzieć/ á nieuyźrzyćie. (*marg*) **Ifaiae. 6. Ioan: 12.** (-)

werset: 15 Abowiem zgru=

16: biáło á zmięłzśłáło ferce ludu tego/ á wśfy=

17: má zcięłłkością będą fluchác/ y oczy fwe

18: zówarli: áby kiedy y oczymá niewidzieli/ y

19: vřfymá nieřlyřřeli/ y řercem niezrozumieli/

20: á žeby řie nienáwroćili/ ábym ich vzdrowił.

werset: 16

21: Ale wářfe oczy błogofławione że widzą/

22: y vřfy wářfe że řlyřřą.(*marg*) **Lucae. 10. 1.Petri. 1. (-)**

werset: 17 Bo wam to prawdzi=

23: wie powiádam/ żeć wiele Prorokow y lu=

24: dzi řpráwiedliwych prágnęli to widzieć co

25: wy widzicie/ á niewidzieli: y řlyřřeć co wy

26: řlyřřycie/ á nieřlyřřeli.

werset: 18 Aták tedy wy iuż řlu=

27: chaycie podobieńřtwo tego o thym rozřie=

28: wáćzu.(*marg*) **Marci. 4. Lucae. 8. (-)**

werset: 19 Koždy kthory řlucha řłowá kroleřřhwá

29: (niebieřkiego) á nierozumie go: przycho=

30: dzi zły/ y pochwytuie tho co wfiano ieřt w

31: **řerću [!]** iego: toć then ieřt kthory przy drodze

32: wfian ieřt.

werset: 20 Ale kthory ná řkálifřym mieřcu

33: wfian ieřt: tenći ieřt co řlowo řlyřřy/ y wnet

34: ie z rádořciá przyimuie/

werset: 21 ále nie ma řam w

35: řobie korzenia/ ále ieřt doczeřny/ á gdzieby

36: przypadł iáki vćik y przeřládowanie dla/

37: řłowá/ wnet řie pogarřa.

werset: 22 A kthory wfian

38: ieřt w ćierniu/ ten ći ieřt ktory řłowá řlu=

39: cha/ ále pieczřliwořć á trořká řwiátá tego/

40: y omyřnořć á fářeřřnořć bogactw záduřřa

41: w nim flowo/ y ftawa fie bez pożytku.

werset: 23 Ale

42: ktory ieft ofian ná dobrey źiemi: tenći iefth

43: kthory flucha flowá/ y rozumie ie/ y przy=

44: nofi pożytek/ y czyni ieden ftokrotny/ dru=

45: gi sześćdziesiątkrotny/ á iny thrzydziesto=

46: krotny.(*marg*) **Marci.** 4. (-)

werset: 24

47: Pothym ieffcze drugą przypowieść im

48: powiedział/ temi flowy: Podobne ieft kro=

49: lestwo niebieskie ku onemu człowiekowi/

50: kthory był pofiał rolą swoię dobrym nafie=

51: niem.

werset: 25 A gdy pońęli ludzie/ thedy przyśfędł

52: nieprzyaciel iego/ y pofiał po wierzchu ką

53: kolem miedzy oną pśfenicą/ y śfędł precz.

werset: 26

54: A gdy iuż podroślá sobie trawá/ y owoc fie

55: iął okazować: ná ten czás dopiero okazał

kolumna: b

grafika

1: fie też y kąkol.

werset: 27 Y przyśfędśy tedy śludzy o=

2: nego gośpodarzá/ ięli mowić do niego: Pá

3: nie/ zażęś thy był nienáfiał dobrego na=

4: śienia ná roli swoiey? gdzieś fie wziął tedy

5: kąkol?

werset: 28 Tedy rzekł do nich/ Nieprzyázny

6: człowiek to vczyńił. Powiedzieli śludzy: A

7: chczēzē poydziemy wyplewiemy to?

werset: 29 Rzekł

8: im: Niechaycie/ byście lepak wyplewiá=

9: iác kákol/ niewyrwáli forzeniem poľpołu

10: y pľfenice.

werset: 30 A ták niechaycie že ták oboie ro

11: ľcie áž do žniwá: gdy więc žniwo przydzie/

12: tedy rofkažę žencom: Wybierzcie napier=

13: wey kákol/ zwiáźcieľz ie w ľnopki/ ná ľpa=

14: lenie: á pľfenicę zgromadźcie do gumná

15: moiego.

werset: 31 Przełóżył y drugá przepowieść

16: przed nie/ mowiac: Podobno ielth krole=

17: ľtwo niebieľkie žiarnku gorczyce/ kthore

18: wźiáwľfy człowiek wľiał ná ľwey roley:(*marg*) **Marci. 4. Lucae. 13. (-)**

werset: 32 kto

19: re ácz namnieyľse ielth miedzy wľyľtkim na=

20: ľieniem/ á wźdam gdy wzroście więthľse

21: ielth niź wľyľthkie žiołá ogrodne: y wráľta

22: drzewo tákie/ že teź ptacy powietrzni przy

23: látuią y mięľľkáia ná gáľęziach iego.(*marg*) **Lucae. 13. (-)**

werset: 33

24: Powiedział im ielľcze y drugá przypo=

25: wieść: Podobno ielth kroleľstwo niebieľkie

26: Kwáľowi/ kthorego wźiáwľfy niewiáľtá/

27: włóżyłá we trzy korce máki/ ták že zkwá=

28: ľniało wľyľtko. (*marg*) **Marci. 4. (-)**

werset: 34 To wľyľtko mowił Iezus

29: do tľľľcz w przypowieľciach/ á bez przy=

30: powieści nic do nich niemowił/

werset: 35] aby nie zi=

31: ściło co było opowiedziano przez proroká/

32: gdzie mowi:(*marg*) **Pfal: 77.** (-)Otworzę w przypowieściach

33: wita moje/ będę wypowiadał skryte rzeczy

34: od postanowienia swiatá.

werset: 36] Potym rozpu=

35: ściwłfy tłuscze przyszedł do domu: á thám

36: przytąpili do niego zwolennicy iego/ mo=

37: wiąc: Wypraw á wylož nam onę przepo=

38: wieść o kákolu ná roli. (*marg*) **Marci. 4.** (-)

werset: 37] A on odpowiedział

39: y rzekł: Ten ktory rozliewa dobre nálenie:

40: iest fyn człowieczy.

werset: 38] A rola: iest tento swiat.

41: A dobre nálenie: toć są fynowie krolestwá.

42: Kákołem: są źli fynowie.

werset: 39] Nieprzyiaciel le=

43: pak ktory go lepak rozliewa: iest Diabeł.

BB ij

ráią

strona: BB4v

Ewángeliá.

kolumna: a

rozdział: 18

Cap: 18.

1: Vczy tu Kryftus pokory przykładem dziecięciá/ iá=

2: ko nie też ludzie máią ftrzedz aby pogorśfenia nie da=

3: wáli/ iáko brátu mamy przewinności odpulfzczác/ co

4: gdy kto kościołá nie flucha/ iáko skuteczna modlitwá

5: dwu álbo trzech/ ile kroć bráthu wyftępnemu odpu=

6: ífczać.

werset: 1

7: **O**NEyże godziny przyftąpili

8: zwolennicy do IEZVía/ mo=

9: wiąc: Coć fie zda kto ieft wiet=

10: ífym á zacnieyfzym w Krole=

11: ítwie niebiefkim? (*marg*) **Marci. 9. Lucae. 9.** (-)

werset: 2 A Iezus

12: przywoławfzy málucżkiego dziećięcia/ po=

13: ítawił go miedzy nimi/

werset: 3 y rzekł: Záprawdę

14: powiadam wam/ iefli fie nie náwróćicie/

15: á nie ítaniećie fie iáko máłe dziathki/ nie

16: wnidziećie do kroleftwá niebiefkiego.(*marg*) **1.Petri. 2.** (-)

werset: 4 A

17: ták kto fie kolwiek vniży ták iáko tho máłe

18: dziećiątko/ tenći ieft wječźfzym w kroleft=

19: wie niebiefkim.

werset: 5 Y kto kolwiek przymie tá=

20: kie iedno **m íle [!]** dziećiątko w imię moie/ ten

21: mnie przymuie.(*marg*) **Marci. 9. Lucae. 17.** (-)

werset: 6 A ktoby dał z fiebie pogor

22: ízenie iednemu z tych máłych dziatek ktho=

23: rzy w mię wierzą/ ráczey by mu wwiązano

24: kámień młyńfki v iego ífyie/ y pogrążono

25: precż do głębokości morfkiey.

werset: 7 Biádá fwiá=

26: tu dla zgorfzenia.(*marg*) **Lucae. 17. 1.Corin: 11.** (-)Acżkolwie to być muśi

27: áby przychodziło pogorńzenie: á wńzakoź biá

28: dá temu człowiekowi przez kogo pogorńze=

29: nie przychodzi.(*marg*) **Matth: 5. Marci. 9. (-)**

werset: 8] Ale iefli cię więc ręká two=

30: iá álbo nogá twoiá pogarńza/ odetni iá zá=

31: rzućże precz od fiebie/ bo lepiey tobie mdło

32: á chromo wniść do żywothá/ niż z obiemá

33: rękómá/ álbo z obiemá nogámi być odeflá=

34: nym do ogniá wiecznego.

werset: 9] Iefliby cię też

35: oko twe gorńzyło/ wyłup ie á zarzuc precz

36: od fiebie: Bo lepiey ci tobie o iednym oku

37: wniść do żywothá (wiecznego) niż máiąc

38: obie oczy odeflánym być do ogniá wieczne=

39: go.

werset: 10] A ták pátrzcie tego ábyście nie gárdzili

40: namnieyńzym z tych oto máluczkich: bo to

41: wam powiádam/ żeć Angiołowie ich/ w

42: niebie záwždy widzą oblicze oycá mego

43: ktory iefł w niebiefiech.

werset: 11]

44: Abowiem przyšzedł fyn człowieczy/ żeby

45: zbáwił to co było zginęło.

werset: 12] Co fie wam zda?

46: Gdzieby kto miał łto owiec/ á obłądziłaby

47: iedná z nich: izaż nie opuńcza dziewiáci=

48: dziefiáth y dziewięć ná gorach/

49: á idzie łfu=

50: kác oney co zábłądziłá?(*marg*) **Lucae. 15. (-)**

werset: 13] A przydali [!] mu lie ią

51: náleść: záprawdě wam powiádam/ že lie

52: iey wiécy ráduie/ niż onym dziewiáćdzie

53: liąt y dziewiáći ktore nie błádziły.

werset: 14] Thákći

54: nie ielt tá wola v oycá wálfego ktory iefth

55: ná Niebie/ áby miał zginąć y ieden z otho

56: tych máluczkich.(*marg*) **Leuiti: 19. Eccleci: 17. Lucae. 17.** (-)

werset: 15]

57: A Ieflize więc zgrzeszy przeciwko tho=

58: bie brát twoy/ idź/ fkarzże go slowy miedzy

59: tobą y onym fámym/ vfluchali cie: pozyfz=

60: czefz bráta fwego.

werset: 16] Ale gdzieby cię więc nie

kolumna: b

1: vfluchał: przyimi kłobie iednego albo dwu

2: áby ná powieści dwu álbo trzech fwiád=

3: kow/ fthánęło każde slowo. (*marg*) **Nume: 25. Deute: 17. et 19.** (-)

werset: 17] Ieflízby iuz y

4: onych nie vfluchał: powiedzże kościołowi:

5: nie vfluchálic kościoła: miey go sobie iáko

6: pogániná y Celniká.(*marg*) **2. Corin: 13. Matth: 16.** (-)

werset: 18] Zaprawdě wam po=

7: wiádám/ cokolwiek zwiáżecie ná ziemi/ to

8: będzie zwiáżano y w niebie. A cokolwiek

9: rozwiáżecie ná ziemi/ tho będzie **rozwiáżáno [!]**

10: y w niebie.

werset: 19] Zás tež wam powiádam/ iż

11: iefli lie z was dwá zezwolą á zgodzą ná źie

12: mi: każdą rzecz o którąkolwiek iacy będą pro

13: śili/ otrzymają od oycá mego który w nie

14: bie ieft.(*marg*) **Lucae. 14. Lucae. 24.** (-)

werset: 20] Abowiem gdzie fie dwa álbo trzy

15: zeydą á zgromádzą w imię moie/ tám ia ie

16: íthem wpośrzodku ich:

werset: 21]

17: Thedy przyśtąpiwszy fie Piotr do niego/

18: rzekł: Panie ile kroć zgrzeŝy przeciwko

19: mnie brát moy/ á mam mu odpuścić?(*marg*) **Matth: 6. Marci. 11. Lucae. 17.** (-)czyli

20: áż do siedmi rázow?

werset: 22] Rzekł mu Iezus: Nie

21: powiádamci żeby do siedmi rázow: ále áż

22: do siedmdziefiątego y fiodmego rázu.

grafika

werset: 23]

23: A przetoż [!] przypodobane ieft krolestwo nie

24: biekie człowiekowi Krolowi który chciał

25: liczbę kłásć z ŝlugámi ŝwemi.

werset: 24] A gdy iuż po

26: czął kłásć onę liczbę/ przywiedziono mu

27: iednego który mu był dłužen dziefięć tyfię=

28: cy funtow.

werset: 25] A gdy nie miał ŝkądby tho był

29: záplácił/ kazał go Pan iego záprzedáć/ y z

30: żoną y z ŝyny iego/ y ze wŝyŝtkim co miał/

31: á záplácić ŝobie dług ŝwoy.(*marg*) **Matth: 5.** (-)

werset: 26] A on ŝlugá vpa

32: dwŝy przed nim proŝił go/ mowiác: Miei

33: ćierpliwość nádemną/ á ia tobie to wśfyłt=

34: ko wypłáce.

werset: 27 Wzaliwśfy fie tedy Pan flugi one^{g0}/

35: puścił go wolnym y wśzytek dług odpu

36: ścił mu.

werset: 28 Wyśzedźzy od Páná on flugá/ ná=

37: lażł iedne^{g0} z towáryszow swoich/ ktorj mu

38: był dłužen łto Denárow y włápiwśzy go du=

39: śił go mowiac: Wroć coś mi dłužen.

werset: 29 A v=

40: padźzy on towárysz ie^{g0} profił go/ mowiac:

41: Miey ná demną [!] ćierpliwość á ia wśfyłth=

42: ko tho wypłáce tobie.

werset: 30 A on niechćiał/ ále

43: śśedźzy puścił go do ćiemnice/ ázby mu za

44: płácił dług.

werset: 31 Widząc tho oni śpolni śludzy

45: Páná onego co fie dzieła/ záłmućili fie

bárzo/

strona: BB5

S: Mátheulfá.

kolumna: a

1: bárzo/ á przyśśedźzy powiedzieli Pánu łwe=

2: mu wśfyłtko iáko fie dzieła.

S: Mátheulfá.

strona: CC

kolumna: a

rozdział: 22

werset: 11

1: Wfiedł potym **Krol** [!] chcąc oględąc goście

2: fwoie: y vyźrzał tám człowieká nieubrâne=

3: go w odzienie fwádziebne.

werset: 12] Tedy rzekł do

4: niego: Przyiacielu/ iákoś ty tu wfiedł nie=

5: máiąc odzienia godom przyfthoynego? A

6: on zániemiał.

werset: 13] Tedy rofkazał Krol flugam:

7: Związawfły go zá nogi y zá ręce/ wrzúćie

8: go do zewnętrznych ćiemności: tám będzie

9: płáč y zgrzytanie ząb(marg) **Matth:** 8. 13. et 24. et 25. (-)

werset: 14] Abowiem wiele ich

10: ieft wezwánych/ á máło wybránych.(marg) **Matth:** 20. (-)

grafika

werset: 15]

11: Tedy odffedfły Licemiernicy/ vczynili o

12: tym rádě/ by go podchwyćili w mowie.(marg) **Marci.12. Lucae. 20. Ioan: 7.** (-)

werset: 16] Y

13: posłáli do niego vcźnie fwoie z flúžebniki

14: Herodowemi/ mowiąc do niego: Miłtrzu

15: wiemy żeś ieft prawdziwy/ á drogi Bożey

16: w práwdzie náuczafz/ á niemałz ftháránia

17: áni dbafz ná żadnego/ bo niepátrzyfz ná o=

18: foby á perfony ludzkie:

werset: 17] powiedzże nam tedy

19: co fie thobie zda: Godzili fie dáwác czyńfz

20: Cefárzowi/ czyli nie?

werset: 18] Ale pobaczywfły Ie=

21: fus obłudność ich/ rzekł im: Czemu mie ku

22: lićie pokryći ludzie?

werset: 19 vkaśćie mi meńcę czyn

23: łfową. A oni mu podáli pieniądz (połpoli=

24: ty).

werset: 20 Y rzekł im Iezus: Czyie tho iełt wyo

25: brázenie y nápis (ná tym pieniądzą [!])?

werset: 21 Od

26: powiedzieli mu/ Cefárłki: Tedy im powie

27: dział: Oddayćiefz tedy co iełt Cefárłkiego/

28: Cefárzowi: á co iełt Bożego/ Bogu.(*marg*) **Matth: 17. Roma: 13.** (-)

werset: 22 A v

29: łlyłfawłzy tho dziwowáli lie/ y opuściwłłsy

30: go/ odełłli od niego.(*marg*) **Marci. 12. Lucae. 20. Acto: 23.** (-)

werset: 23

31: Onegoż dnia/ przyłłli też do niego Sá=

32: duceuffowie/ kthorzy powiádaią nie być

33: zmartwychwłłtania ludzi: y ięli go pytać/

werset: 24

34: mowiąc: Miłtrzu/ Moizełz rołkazał/ gdzie

35: by kto vmárł niemáiąc dzieći/ áby brát ie=

36: go/ poiął onę żonę iego/ á żeby wzbudzył

37: potomłtwo brátá łwego.(*marg*) **Deute: 25.** (-)

werset: 25 Tráfiło lie że było

38: v nas łiedm bráthow: á pierwłłsy poiąwłłsy

39: żonę/ vmárł: á niemáiąc potomká/ zołtá

40: wił żonę łwą brátu łwe^{mv}.

werset: 26 Tymże łpołobem

41: y wtory y trzeći aż do łiodme^{go}.

werset: 27 A nápołledz

42: po wślyłtkich oná tež niewiáftá vmárlá.

werset: 28 | A

kolumna: b

1: ták gdy będzie zmartych wltánie/ czyiá bę

2: dzie zonych siedmi tá zoná: bo iá wślyfcj mie

3: li zá żonę?

werset: 29 | Odpowiadáiąc tedy Iezus/ rzekł

4: im: Bładzićie/ niewiedząc piłmá/ áni mo

5: cy Bożey.

werset: 30 | Abowiem po **zmárwtychwłtánium** [!] /

6: áni fie ożeniaiá/ áni mężow poymuiá:

7: ále fá iáko Angiołowie Boży w niebie.

werset: 31 | A o

8: zmartwych wltánium nieczytáliście/ co ielt

9: rzeczono od Bogá/ kthory do was mowi:

werset: 32 |

10: Ia ielttem Bogiem Abráhámowym/ y Bo

11: giem Izáákowym/ y Bogiem Iakobo=

12: wym. Nie ieltći Bog Bogiem vmárlých

13: ále żywych.

werset: 33 | A slyłfąc to tłuścze/ dziwowáli

14: fie oney náuce iego. *(marg)* **Exodi. 3. Ebrae: 11.** (-)

grafika

werset: 34 |

15: A gdy wślyłfeli Fárizeuśfowie/ że vczy=

16: nił milczenie Sáduceuśfom/ zeffli fie w gro

17: máde:*(marg)* **Marci: 12. Lucae. 10:** (-)

werset: 35 | y śpythał go ieden śnich Doktor za=

18: konny/ kuffąc go:

werset: 36 Miŝtrzu/ ktore ieŝt przy

19: kazánie w zakonie naywiéŝtŝe?

werset: 37 Powiedział

20: mu Ieŝus: Bédzieŝz miłował Pána Bogá

21: twego/ z zupełnego ŝercá twego/ y ze wŝy=

22: ŝtkiey duŝŝe twoiey/ y ze wŝyŝthkiego rozu=

23: mu twego. (marg) **Deute:** 6. et 30. (-)

werset: 38 To ieŝt nawiéŝtŝe y napierwŝŝe

24: przykazánie.

werset: 39 A drugie teŝz ieŝt temu podo=bne.(marg) **Leuiti:** 19. **Roma:** 13. (-)Bédzieŝz

miłował bliŝniego twego/

25: iáko ŝam ŝiebie.

werset: 40 W tym dwoygu przykazá=

26: niu/ záuwiéŝl ŝie wŝyŝtek zakon y Prorocy.

werset: 41

27: A gdy ŝie zefflo wiécey onych Pháriseu=

28: ŝzow/ pytał ich teŝz Ieŝus/

werset: 42 mowiać:(marg) **Marci.** 12. **Lucae.** 20. (-) Co ŝie

29: wam zda o Kryŝtuŝie? Czyyli ŝyn ieŝt? Odpo

30: wiedzieli mu/ Dawidow.

werset: 43 A on im záŝ rzekł/

31: A iákoŝ go thedy Dawid w duchu miánuie

32: być Pánem ŝwoim/ mowiać:

werset: 44 Rzekł Pan

33: Pánu memu: ŝiedŝ ná práwicy moiey. Aŝ ia

34: połoŝę nieprzyiaćioły thwoie podnoŝŝkiem

35: nogam twoim?(marg) **Pfal:** 109. (-)

werset: 45 Poniewaŝ że go tedy Da=

36: wid zowie Pánem: iákoŝ ieŝth ŝynem iego?

werset: 46

37: Zaden fnich niemogł mu ná tho odpowie=

38: dziec by flowá: áni go fmiál od onego dnia

39: żaden więcey o co pytác.

CC

Fáry=

strona: CC3v

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 26

werset: 18] A Iezus odpo

1: wiedział: Idźcie do miáltá do niektorego

2: człowieká/ rzecźciełz mu: Miłtrz włkázuie.

3: Czás moy blifko iefth/ v ćiebie obchodzę

4: Wielką noc z zwolenniki fwemi.

werset: 19] Y vczyni

5: li zwolennicy ták/ iáko im był poftánowił

6: Iezus: y nágotowáli Báránká. (*marg*) **Marci. 14. Lucae. 22. Ioan: 12. (-)**

werset: 20

7: A gdy było wieczor/ fiadł zá ftoł ze dwu=

8: naście zwolenniki fwoiemi.

werset: 21] A gdy oni ie=

9: dli/ rzekł: Záprawdę powiádam wam/ iż

10: ieden z was ma mie wydać.

werset: 22] Tedy fie niepo

11: máłu záfráłowawłfy/ ięli káždy z ofobná

12: mowić: A zam ia iefł Pánie?

werset: 23] A on odpo=

13: wiádáiąc rzekł: Kthory lięga á rozmacza

14: femną rękę w miłie/ ten mie wyda.

werset: 24 Syn ci

- 15: iuż człowieczy idzie tak iako napifano iesth
16: o nim: ale bieda temu człowiekowi/ przez
17: ktorego syn człowieczy będzie wydan/ do=
18: brze mu było/ by nie ten człowiek nierodził.

werset: 25

- 19: Odpowiadając też y Judaż kthory go wy
20: dał/ rzekł do niego: Zażem ia iest Mistrzu
21: Odpowiedział mu/ Tyś rzekł. **grafika** (marg) **Marci. 14. Lucae. 22. 1. Cor: 11. (-)**

werset: 26

- 22: A gdy oni wieczerzali/ wziął Iezus chleb
23: y dobrozeczył/ łamał y dał zwolennikom
24: swoim/ a rzekł **!** : Bierście/ a iedźcie: Thoć
25: iest ciało moje.

werset: 27 A wziąwszy potym kielich/

- 26: podziękował/ y dał im/ mówiąc: Pijcie z
27: **nie^{go}** wszyscy.

werset: 28 A bowiem to iest krew moia/

- 28: nowego testamentu/ ktora będzie wylana
29: za wielu na odpuszczenie grzechow.

werset: 29 A po=

- 30: wiadam wam/ że odtychmiast niebędę pił
31: z **te^{go}** rodzaju winy **máćicie** **!** / aż do onego
32: dnia/ kiedy ie będę pił z wami nowe/ w krole
33: ńtwie oycá moiego.

werset: 30 A Himnę ábo chwale

- 34: Bogu uczyniwšy/ wyšli na górę oliwną. (marg) **Marci. 14. Lucae. 22. Ioan: 18. Matth:**
26. Marci. 14. Ioan: 16. Zacha: 13. (-)

werset: 31

- 35: Tedy im rzecze Iezus: Wy wślyftcy oto
36: tey nocy/ zgorśfyćie fie zemnie. Bo tak ná=
37: pifano ieft. Vbiję páfterzá/ á rozpierzchną
38: fie owce thrzody.

werset: 32 | Ale gdy zás zmartwych

- 39: wśtánę/ vprzedzę was do Gálileiey.

werset: 33 | Odpo

kolumna: b

- 1: wiádaiąc thedy Piotr/ rzekł do niego: By
2: więc theż wślyscy fie mieli z ćiebie zgorśfyć/
3: ia fie nigdy niezgorśfę. (*marg*) **Acto: 1. Marci. 14. Lucae. 22. Ioan: 13. (-)**

werset: 34 | Rzekł mu Iezus:

- 4: Záprawdęc powiádam/ że tey nocy/ pier=
5: wey niżli Kur zápoie/ trzykroć fie mnie zá=
6: przyłz.

werset: 35 | Odpowiedział mu Piotr: Bym też

- 7: miał y vmrzeć śthobą/ thedy fie ia ćiebie
8: niezápřę. Wtąż też takież y wślyftcy zwo=
9: lennicy mowili.

werset: 36 |

- 10: Przyśfédł pothym Iezus znimi/ do wfi
11: ktorą zową Gethśemani/ y rzekł zwolen=
12: nikom swoim: Pofiedźćie thu/ aż ia poydę
13: tám/ y pomodłę fie. (*marg*) **Marci. 14. (-)**

werset: 37 | A wźiawśly Piotrá y

- 14: dwu śynow Zebedeufzowych/ począł fie śmu
15: ćić á żálófnym być.

werset: 38 | Tedy im rzecze: Smu=

- 16: tna ieft dułfá moiá/ aż do śmierći. (*marg*) **Ioan: 12. Lucae. 22. (-)** Potrway

17: ćie tu/ y czuyćie ze mną.

werset: 39 Y odśfedśfy trochę/

18: vpadł ná oblicze łwe/ modłac fie/ á mo=

19: wiąc: Oycze moy/ ieśliże można rzecz iełt/

20: niechże odeydzie odemnie ten kielich: wśzá=

21: koż iednák nie thák (fie łtań) iáko ia chcę/

22: ále ták iáko ty.

werset: 40 Potym przyłzedł do zwolen **grafika**

23: nikow łwoich/ y náłazł ie á oni łpią/ y rzekł

24: Piotrowi: Thákże to niemoglićie iedney

25: godziny zemną czuć?

werset: 41 Czuyćie á modłćie fie

26: ábyćie nie przyłfli ná pokuślenie. Duch ći

27: iełt pogotowiu/ ále ćiáło krewkie á nie mo

28: cne.(*marg*) **Gala: 5. (-)**

werset: 42

29: I odśfedł zász powtore/ y modlił fie mo=

30: wiąc. Oycze moy niemożeli ten kielich ode

31: ydz iedno że bym y pił/ łtań fie wola twoiá. (*marg*) **Marci. 14. (-)**

werset: 43

32: Y przyłfedł zász powtore/ y náłalł ie á oni

33: łpią/ bo były oczy ich obćiążone.

werset: 44 A zołtáwi=

34: wśzy ie odźzedł zász/ y modlił fie po trzećie/

35: też łłowá mowiąc.

werset: 45 Potym przyłzedł do zwo

36: lennikow łwoich/ y rzekł im: Spićieź iuż

37: á odpoczywayćie.

S: Márká.

ksiega: Mar

1: Święta Pana Iezu Chryſtha E=

2: wángelia podlug Márká świętego. Ná xvi.

3: Kápituł rozdzielona.

grafika

kolumna: a

rozdział: 1

Cáp: 1.

- 1: Ian każe y krzći wodą/ á Kryſthus Duchem/ Ian
2: Páná Chryſtuśa okrzćił/ Chryſthus pości czterdzie=
3: ści dni/ potym ieſt kuffon. Kázác počzął w Gálileiey
4: zwolenniki łobie wzywał/ chore vzdráwiał/ trędowá
5: te oczýściwſy do Kápłánow odeſłał/ opętáných wie
6: le wyſwobodził.

werset: 1

- 7: **P**oczątek Ewán
8: geliey Iezu Chri
9: ítá ſyná Bożego.

werset: 2

- 10: ták iáko nápiſa=
11: no ieſt v Izáiafzá
12: Proroká: Oto ia
13: poſyłam Angioła
14: moiego przed ob
15: liczym thwoim/
16: ktory przepráwi
17: drogę twoię przed tobą.(*marg*) **Malach: 3. Matth: 12. Lucae. 7. Efaiae. 40. Matth:**
3. Lucae. 3. Ioan: 1. Ioan:3. (-)

werset: 3 | Głos wołającego

18: ná pułzczy/ Gotuyćie drogę Pánfką/ profte

19: czynćie ścielki iego.

werset: 4 |

20: Był Ian ná pułzczy krcząc/ y każąc krzeft

21: pokutj ku odpułzczeniu grzechow.

werset: 5 | Y wycho

22: dziłá do niego wśyftká Zydowśka kráiná/ y

23: wśyfcj Ierozolimiánie: y byli od nie^{go} krcže

24: ni w Iordanie rzece/ wyznawáiąc grze=

25: chy fwoie.

werset: 6 | A miał Ian odzienie na łobie

kolumna: b

1: z fierści Wielbłądowej/ y pás fkorzány ná

2: biodrach swoich: á iádał száránczą y leśny

3: miód. A kazał ták mowíąc: (*marg*) **Matth: 3.** (-)

werset: 7 | Przydzie mo=

4: cnieyfzy niżli ia po mnie: Ktoremum ia nie

5: ieft godzien vpadłfy rozwiązać rzemyczká

6: v botow iego.

werset: 8 | Iam was krzcíl wodą/ ále

7: on będzie was krzcíl Duchem świętym. (*marg*) **Matth: 3. Lucae. 3. Ioan: 1.** (-)

werset: 9 |

8: Y stáło fie ieft onychże dni: Przyzedł Ie

9: zus z Názáreth Gálileyśkiego/ y okrcżon

10: ieft od Ianá w Iordanie. (*marg*) **Matth: 3. Lucae. 3. Ioan: 1.** (-)

werset: 10 | A wnet wyfthá=

11: piwśzy z wody/ wyźrzał Niebá otworzone/

12: y Duchá świętého/ iáko Gołębicę/ á ono z

13: łtępuie/ y zołtáwa ná nim.

werset: 11 Stał fie theż

14: głos z niebá/ Tyś iest fyn moy miły/ w tho=

15: biem łobie vlubił.

werset: 12

16: Alic wnet Duch wypędził go ná pułzczą.(*marg*) **Matth: 4. Lucae. 4. (-)**

werset: 13

17: Y był ná pułzczy czterdzie

18: ści dni y czterdzieści nocy/ y kuśił go tám łlátan/ y był thám

19: z źwierzęthy/ á Angiołowie poługowali

20: mu.

werset: 14 A gdy potym Ianá było wydano/ przy

21: łzedł Iezus do Gálileiey/ opowiedáiąc E=

22: wángelią krołełtwá Bożego

werset: 15 themi łlowy:(*marg*) **Matth: 4. Lucae. 4. Marci. 6. (-)**

23: żeć fie iuż czás wypełnił/ á przybliżyło fie

24: krołełtwo Boże: Pokutuyćie/ y **wierćie** [!] E=

25: wángeliey.

strona: DD2v

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 5

werset: 16

1: Oni tedy kthorzy

2: ná to pátrzyli iáko fie co działo z onym o=

3: pętánym/ powiedzieli im włyŹytko/ y o wie=

4: przach.

werset: 17 Tedy ięli go prośić áby wyłzedł z

5: ich gránic.

werset: 18 Y gdy wstępował do łodzi/ iął

6: go prośić on co był opęthanym/ áby mógł

7: być z nim/

werset: 19 y niedopuscił mu/ ále mu rzekł:

8: Idź do domu twego do swoich/ opowiedz=

9: że im/ iáko wielkie (rzeczy) tobie Pan vczy

10: nił/ á iáko fie zlutował nád tobą.

werset: 20 Y odśedł

11: á począł opowiadać w dziefiáci miał/ iáko

12: z nim wielkie rzeczy vczy nił Iezus: á wśzy=

13: ścy fie temu dziwowali.(*marg*) **Matth: 9. Lucae. 8. (-)**

werset: 21

14: A gdy fie zás przewiozł Iezus w łodzi

15: ná drugą fthronę morzá/ zeflá fie tłufcza

16: wielka do niego/ y był przy Morzu.

werset: 22 Thedy

17: przyśzedł ieden z przełożonych w Boznicy

18: imieniem Iáirus/ á wyźrzawśzy go padł do

19: nog iego/

werset: 23 y prośił go wielce/ mowiąc:żeć

20: iuż corká moiá kona: przydz włoż rękę

21: śwoię ná nie/ żeby zdrowá y żywá zośthála.

werset: 24

22: Y śedł Iezus śnim: á zá nim ślá tłufcza

23: bárzo wielka/ y ściśkali go.

werset: 25 A niewiálthá

24: kthora ćierpiála krwotok dwánaście lat/

werset: 26

25: y bárzo wiele vcierpiála od wielu **łekárzow** [.]

26: y iuz była wydała ná nie wślytko co miała/

27: á przedfie fie iey nic nie polepśly/ ále ow=

28: Ífem tym fie gorzey miała: (*marg*) **Matth: 9. Lucae. 8. (-)**

werset: 27] tá gdy vlyfála

29: o Iezufie/ przytąpiła w oney tłufzczey z ty

30: łu/ y dotknęła fie śláty iego/

werset: 28] bo tak łobie my

31: śliła: że bym też y śláty fie iego dotknęła/ te

32: dy będę zdrowá.

werset: 29] Y tudziez wyfchło źrzodło

33: krwie iey: y poczuła ná ćiele że była vzdro=

34: wiona od choroby. [grafika](#)

werset: 30]

35: Y tudziez Iezus poznawśly łam w łobie

36: że wyfła z niego moc/ obroćiwśly fie do tłu

37: śfczey/ rzekł: Kto fie dotknął odzienia me=

38: go?

werset: 31] Y mowili mu zwolennicy iego: Wi=

39: dzifz że ćie tłufcżą ścifka/ á powiadałz ktho

40: fie mnie dotknął?

werset: 32] Y oglądał fie chcąc wi=

41: dzieć onę/ ktora to była vczyńiła.

werset: 33] Ale nie=

42: wiáftá boiác fie y drząc/ wiedząc co fie fnią

kolumna: b

1: ftało/ przyfła y pádła przed nim/ y powie=

2: działa mu wślytkę prawdę.

werset: 34] A on rzekł iey:

3: Corko/ wiára twoiá tá ćiebie zdrowá vczy

4: niła:(*marg*) **Lucae. 7.** (-) Idź wpokoju/ y bądź zdrowá od cho=

5: roby twoiey.

werset: 35

6: On thego domawia: álic przydą poflo=

7: wie do onego przełożonego w Bożnicy/ po=

8: wiádaiąc: żeć corká twoiá iuż vmárlá/ co

9: iuż więcey gábafz miłtrzá?(*marg*) **Matth: 9. Lucae. 8.** (-)

werset: 36 |Ale Iezus vfly=

10: szawfły to fłowo ktore powiádano/ rzekł o=

11: nemu przełożone^{mv}: Nie boyfie iedno thylko

12: wierz.

werset: 37 |Y niedopuscił nikomu iść zá sobą/

13: iedno Piothrowi/ Iákubowi/ y Ianowi

14: brátu Iakobowemu.

werset: 38 |Y przyfłli do domu one^{go}przełożone^{go}/ y vy

15: źrzał tám zgiełk/ áno płaczą y lámentuią.

werset: 39

16: A wśedwłfy rzekł im: Co fie fráfuiećie álbo

17: płaczećie? nie vmárlá tá dziewczeká ále fpi.(*marg*) **Ioan: 11.** (-)

werset: 40

18: Tedy fie pośmiewali z niego(*marg*) **4.Reg: 4.** (-) Ale on wy=

19: gnawłzy wślyłtki/ poiął oycá y máthkę oney

20: dziewczki/ y te kthorzy z nim byli/ y wefłli

21: tám gdzie leżálá dziewczeká.

werset: 41 |Y trzymaiąc

22: rękę dziewczki/ rzekł iey: Tálithá kumi/

23: co fie wykłáda dziewczko thoć powiá=

24: dam) wítań.

werset: 42 |A nátychmiał wíthálá dzie=

25: weczka y chodzilá.(*marg*) **Ioan: 5. Acto: 9.** (-)A była we dwunaście

26: lat/ y zumieli fie z vmienim wielkim.

werset: 43 Y

27: przykazał im Iezus áby żaden thego nie=

28: wiedział. A kazał iey dác ieść.

rozdział: 6

Cap: 6.

29: Pan Kryftus w oyczyźnie náuczaiąc/ nie czyni cud/

30: zwolenniki po dwu fle/ pięć tyfięcy ludzi kármi/ po

31: wodzie chodząc Morze vspokoil/ y wiele niemocnych

32: vzdrowil.

werset: 1

33: **A** Wyffedfŷy ztámtd/ sfedł do oy

34: czyzny swoiey/ y sfli też zá nim

35: zwolennicy iego.(*marg*) **Matth: 13. Lucae. 4.** (-)

werset: 2 A gdy było w

36: Sobotę/ poczał vczyć w Boż=

37: nicy/ y wiele ich sflyfŷąc dziwo=

38: wáli fie oney náuce iego/ mowiąc: Skądże

39: ten ma te wfŷyftkie rzeczy? y co tho zá mą=

40: drość/ ktora mu ieft dána/ y cudá takie kto

41: re fie przez iego ręce dzieią?

werset: 3 Izaŷ to nie cie

42: flá/ fyn Máryiey/ bráth Iakobow y Ioze=

43: phow/ y Iudy/ y Symonow? zaŷ y fiofthry

44: iego nie tu z námi fą. Y gorŷyli fie w nim.

werset: 4

45: A mowił im Iezus: Iż nie ieft Prorok bes

46: vcćiwości/ chyba w oyczyźnie swoiey/ y w

47: domu swoim/ y miedzy rodziną swoią.(*marg*) **Matth: 13. Lucae. 4. Ioan: 4. (-)**

werset: 5 Y

48: niemogł tam żadnego cudá vczynić/ iedno

49: kilká chorych kładąc ná nie ręce vzdrowił/

werset: 6

50: y dziwował sie dla niedowiárftwá ich: tak

51: że chodził po miáfteczkach okolicznych/ ná

52: uczáiąc.(*marg*) **Matth: 9. Lucae. 13. (-)**

strona: DD5

S: Márká.

kolumna: a

rozdzial: 9

werset: 34

1: Tedy on vfiadłfy powołał do siebie dwu

2: naście zwolennikow/ y rzekł im: Iesli ktho

3: chce pierwfzym być/ będzie wfłech naoftáte

4: cznieyłfym/ y flugą wfzyftkich.(*marg*) **Matth: 20. (-)**

werset: 35 Y wziawłfy

5: dziećię/ poftawił ie miedzy nimi/ á oblá=

6: piwłfy ie/ rzekł im:

werset: 36 Ktokolwie/ iedno ftá=

7: kich dziathek przymie w imię moie/ then

8: mnie przymuie.(*marg*) **Lucae. 9. et 10. Ioan: 13. (-)** Y kthokolwiek by mnie

9: przyjął/ tenći nie mnie przymuie/ ále te=

10: go ktery mię poflał.

werset: 37 Odpowiedział mu Ian/ mowiąc: Mi=

11: łtrzu/ Widzielifmy iednego á on w imię

12: twoie wypądza dyiabelftwá/ ktery niecho

13: dzi zá námi/ y bronilifmy mu tego.

werset: 38 Ale Ie

14: zus rzekł: Nie brońcie mu:(*marg*) 1.**Cor:** 12. (-)boć żaden nie

15: ieft kthoryby czynił moc w imię moie/ żeby

16: mógł rychło á łatwie źle mowić o mnie:

werset: 39 bo

17: ktho nie ieft przeciwko wam/ tenći zává=

18: mi ieft.

werset: 40 Abowiem ktoby wam dał nápić fie

19: kubek źimny wody w imię moie/ przeto że

20: ieście Chryśtułowi: záprawdę wam po=

21: wiadam/ nieutráci zapłaty swoiey.(*marg*) **Matth:** 18. **Matth:** 18. **Lucae.** 17. (-)

werset: 41

22: A ktobykolwiek zgorśfył iednego z thych

23: málutkich kthorzy w mię wierzą: lepiej by

24: było ie^{mv}/ áby był wwiązány v łzyie ie^{go}/ kámień

25: źiárná oflowe^{go} / á był do morzá wrzuconj.

werset: 42 A

26: gdzieby cie gorśfyła ręká twoiá/ odetni ią

27: bo lepiejci tobie włomnym wniść do żywo=

28: tá/ niżli dwie ręce máiąc idź do piekła/ w

29: ogień nieugáfifty/

werset: 43 gdzie robak ich nieumie

30: ra/ á ogień nie gásnie:(*marg*) **Matth:** 5. et 18. **Efaiae.** 66. **Ezech:** 20. (-)

werset: 44 A ieśli nogá twoiá ciebie

31: gorśfy/ odetni ią: bo lepiej tobie chro

32: mym wnidź ku żywotowi wiecznemu/ niżli

33: máiąc obie nodze/ być wrzucony do piekła

34: w ogień nieugáfifty:

werset: 45 gdzie robak ich nieu=

35: miera/ y ogień nie gásnie.

werset: 46 | Iefliż ćie gorŕfy

36: oko twoie/ wylup ie/ lepieyci tobie wnidź

37: o iednym oku do kroleŕthwá Bożego/ niźli

38: obie máiąc/ być wrzuconym w piekielny o=

39: gień/

werset: 47 | gdzie robak ich nieumiera/ y ogień

40: nie gásnie.(*marg*) **Eŕŕaiae: 66. Ezech: 20. Leuiti: 2. Matth: 5. Lucae. 14. (-)**

werset: 48 | Abowiem koždy człowiek og=

41: niem będzie ŕolon/ y wŕŕelka offiárá/ ŕolą bę

42: dzie ŕoloná.

werset: 49 | Dobra iefť ŕol: á będzieli ŕol nie

43: ŕlona/ czym ią przypráwicie? Mieycie w ŕo

44: bie ŕol/ y mieycie pokoy między ŕobą.

rozdział: 10

Cap: 10.

45: Rozwodu żadnym ŕpofobem niedopuszczá/ dziat=

46: kam máłym dobrorzeczy/ młodzieniec bogáthy Páná

47: niechce náŕladowác/ co zá vżytek máią co dla Bogá

48: wŕŕyťtko opuszczáią/ ŕwą mękę po wtore opowiáda/

49: o przełóženŕtwie zwolennikom każe/ ŕlepego oŕwieca.

werset: 1

50: **Y** Wŕtawŕfy z oną/ przyŕŕedł do

51: gránic Zydowŕkich zá Iorda=

52: nem:(*marg*) **Matth: 19. (-)**Y zefŕly ŕie záŕ tłuŕŕcze do

53: niego/ á on iáko był zwykł/ ná=

54: uczał ie. Thedy przyŕtápiwŕfy

kolumna: b

werset: 2

1: Pháryzeuffowie pytáli go. Godzili fie mę=

2: żowi żonę opuścić? kuffac go.

werset: 3 A on odpo=

3: wiadáiąc rzekł im: Co wam przykazał

4: Moizefz?

werset: 4 Oni mu rzekli: Moizefz dopuścił

5: lift rozwodny piáć/ y opuścić.(*marg*) **Deute: 24. Matth: 5.** (-)

werset: 5 Odpowia=

6: dáiąc im tedy Iezus/ rzekł: Dla zátwár=

7: dziáłości fercá wáífego nápifał wam tho

8: przykazanie.

werset: 6 Ale od początku ftworzenia/

9: Mężá y niewiałtę wczynił ie Bog.(*marg*) **Gene: 2.** (-)

werset: 7 A prze=

10: toż opuści człowiek oycá fwego y mátkę/ á

11: będzie fie dzierzał żony fwoiey/

werset: 8 y będą dwa

12: w jednym cíele. A ták iuż nie fą dwoie/ ále

13: iedno cíáło.

werset: 9 Co tedy Bog złączył/ człowiek

14: niechá y nierozłącza.

werset: 10

15: Y zálie w domu pytáli go o thoż zwolen

16: nicy iego.(*marg*) **Matth: 5. et 19. Lucae. 16.** (-)

werset: 11 Y rzekł im: Ktokolwie opuści zo

17: nę fwoię/ á inną poymie/ dopuścza fie cu=

18: dzołoftwá przeciwko niey.

werset: 12 A opuścili zoná

19: mężá swego/ y poydzie zá inego/ cudzołóży.

werset: 13

20: Y przywodziłi do niego dziatki mále/ á=

21: by fie ich dothykał.(*marg*) **Matth: 19. Lucae. 18.** (-)Ale zwolennicy groźili

22: tym kthorzy ie offiárowáli.

werset: 14

23: Iezus/ miał im zá złe/ y rzekł im: Dopuś=

24: ćie dziatkam przychodzić do mnie: á niezá

25: kázuyćie im/ boć thákich ieft Kroleśthwo

26: Boże.

werset: 15

27: bykolwiek nie przyjął kroleśtwá Bożego iá

28: ko málutki/ nie wnidzie do niego.

werset: 16

29: piáiąc ie/ y kładąc ná nie ręce/ błogoslá=

30: wił ie.(*marg*) **Matth: 19. Lucae. 18.** (-)

werset: 17

31: Y gdy potym wyśledł był ná drogę/ przybie

32: żawždy ieden y klęknąwszy ná koláná przed

33: nim/ pytał go mówiąc: Miśtrzu dobry/ co

34: mam czynić/ ábym żywotá wiecznego był

35: vcześnikiem.

werset: 18

36: mu mie zowiedz dobrym? Zadny nie ieft do=

37: brym/ iedno ieden/ Bog.(*marg*) **Deute: 32. Exodi. 20.** (-)

werset: 19

38: zánia? Nie cudzołoz/ Nie

39: zábijay/ Nie krádni/ Nie mow fáłśywego świádectwá/

40: Nie czyn zdrády/ Czći oycá twego/ y mát=

41: kę.

werset: 20 A on odpowiadając/ rzekł mu: Miłzru [.] /

42: te wśyſthkie rzeczy záchowywałem

43: od młodości moiey.

werset: 21 A Iezus weyźrzawſy

44: nań/ vmiłował go/ y rzekł mu: Iednegoć/

45: tedy nie doſthawa: Idź/ rozprzedayże co=

46: kolwie maſz/ á rozday vboſthwu: thedy bę=

47: dzieſz miał ſkarb w niebie/ á przyſfedſy/

48: chodź zá mną.(*marg*) **Acto: 2. et 4.** (-)

werset: 22 Tedy on záfrálowawſy fie z

49: (thego) ſłowá/ ſzedł precz ſmutny/ ábo=

50: wiem był tym ktory miał wiele imienia.(*marg*) **Matth: 19. Lucae. 18.** (-)

werset: 23

51: Oglądnaſy fie thedy Iezus w koło/

52: rzekł do zwolennikow ſwoich: Iáko zá tru

53: dnością co pieniądze máią/ do kroleſtwá

54: Bożego wnidą?

werset: 24 A zwolennicy z vmieli fie

55: z ſłow iego. Ale Iezus záfię rzekł im: Sy=

56: naczkowie/ iáko trudno ieſt tym ktorzy w

57: pieniądżach duffáią/ wniſć do kroleſtwá

58: Bożego?

werset: 25 Látwiew Wielbłądowi przeiſć

59: przez wſſko igielne/ niź bogáthemu wniſć

do

strona: DD5v

Ewángelia.

kolumna: a

1: do krolestwá Bożego.

strona: EEv

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 14

werset: 5

- 1: Bo ten oleiek mógł sie przedać/ więcey niż
2: zá trzy ftá grošly/ y rozdan być vbogim. Y
3: mieli wárch ná nię.

werset: 6

- 4: Ale Iezus rzekł knim: Daycie iey pokoy:
5: czemu sie iey vprzykrzaćie? Dobry vczynek
6: Ípráwiłá nádemną.

werset: 7] A bowiem vbogie záw

- 7: ždy będziećie mieć z sobą: á gdy będziećie
8: chćieli/ możecie im dobrze czynić: ále mnie
9: nie záwždy maćie.

werset: 8] Co miálá/ tho vczyńilá:

- 10: Vprzedzilá aby námázálá cíálo moje ku po
11: grzebieniu.

werset: 9] Záprawdę powiádam wam/

- 12: Gdziekolwiek będzie powiádaná tá Euán
13: gielia po wšlyřtkim šwiećie/ y to co tá vczy
14: niłá/ będzie powiádano ná pámiątkę iey. (*marg*) **Matth: 26. Lucae. 22. Ioan: 13. (-)**

werset: 10

- 15: Tedy Iudás Iřcáriotes ieden ze dwuna
16: řcie/ řzedł do naywyřřřzych káplánow/ chcąc
17: go im wydác.

werset: 11] Ktorzy to vřlyřřawřly vrádo=

18: wáli sie/ y obiecáli mu dáć pieniądze. A on

19: tego pátrzał iákoby go fnádnie wydał. (*marg*) **Exodi. 12. Matth: 26. Lucae. 22.** (-)

werset: 12

20: Pierwífego thedy dnia Przałńnic/ kiedy

21: wielkonocnego Báránká offiárowáli/ rze

22: kli do Iezufá zwolennicy: Gdzie chcefz że=

23: byfmy ífli/ y nágotowáli tobie/ ábyś poży=

24: wał Báránká wielkonocnego?

werset: 13 Y poflał

25: dwu zwolennikow íwoich/ rzekąc im: Idź

26: ćie do miáltá/ á podka was człowiek dzban

27: wody niofąc/ idźćiefz zá nim:

werset: 14 á gdzie kol=

28: wiek wnidzie/ mowćie gofpodarzowi one=

29: go domu/ że Miftrz ći ták powiáda: Gdzie

30: ieft wieczernik moy/ gdziebym wielkono=

31: cnego báránká z zwolenniki íwemi poży=

32: wał?

werset: 15 Tedy on wam vkaże wieczernik wiel

33: ki/ vflány/ támże nam nágotuyćie.

werset: 16 Y ode=

34: ífli zwolennicy iego/ á przyífi do miáltá/

35: y náleźli ták iáko im był powiedział. Y ná=

36: gotowáli wielkonocnego báránká.

werset: 17

37: A gdy było wieczor/ przyífedł ze dwie=

38: mánaścią.

werset: 18 A gdy oni fiedzieli zá ftołem y ie

39: dli/ rzekł im Iezus:(*marg*) **Matth: 26. Lucae. 22. Ioan: 13.** (-)Záprawdę powiádam

40: wam/ żeć mię ieden z was wyda/ ten kto=

41: ry femną gie.

werset: 19 Tedy oni poczęli fie fráłowác/

42: y mowić do niego koždy z ołobna. A za ia

43: Panie?

werset: 20 On ym potym rzekł/ ieden ze dwu

44: nałćie/ ktory femną omacza rękę w mińie.

werset: 21

45: A fyn ċi człowieczy idzie ták/ iáko nápińa=

46: no ieńt onim: Ale biádá temu człowiekowi

47: przez ktorego fyn człowieczy będzie wydan

48: dobrze było iemu/ by fie był nigdy nienáro=

49: dził ten człowiek:(*marg*) **Matth: 26. Lucae. 22. 1.Cor: 11. (-)**

werset: 22

50: A gdy oni iedli: wźiał Iezus chleb/ y bło=

51: gońláwiąc łamał/ y dał im/ á rzekł: Bierz=

52: ċie/ Toć ieńt ċiało moie.

werset: 23 Pothym wźiawńfy

53: kielich/ dzięki czyniác/ dał im. Y pili z nie=

54: go wńfyńcy.

werset: 24 Y rzekł im: To ieńt krew moiá

55: nowego teńtámentu/ ktora zá wiele będzie

56: wylaná.

werset: 25 Záprawdę powiádam wam/ że

57: iuż niebędę pił z tego rodziáu winney má=

58: ċice/ áż do onego dnia/ gdy ie będę pił no=

kolumna: b

1: we w kroleńtwie Bożym.

werset: 26 Y odmowińfy

2: modlitwę á dzięki Bogu/ wyśfli ná gorę

3: Oliwną.(*marg*) **Matth: 26. Zacha: 13.** (-)

werset: 27 Y rzekł do nich Iezus: Wśfyłcy śie zgor

4: łzyćie we mnie tey nocy: A bowiem ták ná=

5: piłano iest. Vbije Páltherzá/ á rozprołłá

6: śie owce.

werset: 28 Ale kiedy zmartwych wśtánę/ v=

7: przedzę was do Gálileiey.

werset: 29 Tedy Piotr rzekł

8: do nie^{go} :(*marg*) **Acto: 1.** (-) By śie też wśfyłcy zgorślyli: ále ia

9: nic.

werset: 30 Y rzeczemu Iezus: Zápprawdę powiá

10: dam tobie/ że thy otho tey dzifieyśley nocy/

11: pierwey niż kur dwa kroć zápoie/ trzy kroć

12: śie mnie małz záprzeć.

werset: 31 A on tym więcey mo

13: wił: Bym też miał pośpołu łtobá vmrzeć/

14: tedy śie ćiebie niezápřę. Wtáłz też takiełz

15: y wśfyłcy mowili.

werset: 32

16: Y przyśfli pothym do iednego Folwár=

17: ku/ kthory názywano Gethsemani.(*marg*) **Matth: 26. Lucae. 22. Ioan: 18.** (-) Y

18: rzecze zwolennikom łwoim: Siedźćie thu/

19: że śie poydę pomodłę.

werset: 33 Thedy wźiáł z łobá

20: Piotrá/ Iákubá/ y Ianá: y iáł śie łękáć y

21: cnać łobie. (*marg*) **Ioan: 12.** (-)

werset: 34 Y rzecze do nich: Záłośna iesth

22: dułzá moiá áż do śmierći: potrwayćie tu/ á

23: czuyćie.

werset: 35 Y gdy odśsedł od nich máluczko/ v=

24: padł ná ziemię/ y modliłlie: iefliżeby mogło

25: być/ áby odeśflá od niego godziná/

werset: 36 y rzekł:

26: Abbá/ Oycze/ wśfyłtkie rzeczy tobie są mo=

27: źne: przenieśże ten kielich odemnie/ wśzá=

28: koź nie co ia chcę/ ále co ty.

werset: 37

29: Przyśfedł pothym/ y nálazł ie á oni śpią.

30: Y rzecze Piotrowi: Simonie/ śpifz? nie=

31: mogłeś iedney godziny czuć?

werset: 38 Czuyćie/ á mo

32: dlćie fie/ byście nieprzyśfli ná pokuślenie.

33: Duchći wźdy iefth pogotowiu/ ále ćiało

34: krewkie.

werset: 39 Y záfie odśsedłśy modlił fie/ theź

35: śłowá mowiąc:(*marg*) **Matth: 26.** (-)

werset: 40 A wroćiwśfy fie/ nálazł ie

36: z nowu á oni śpią/ bo były oczy ich obćiaźo=

37: ne/ y niewiedzieli co mu mieli odpowie=

38: dzieć.

werset: 41 Przyśfedł iefłcze y potrzećie/ y rzekł

39: im: Spiyćie iuź/ y odpoczywayćie. Iuźci do

40: śyc/ przyśflác godziná/ otho śyn człowieczy

41: będzie wydan grześnikom w ręce.

werset: 42 Wśtań=

42: ćiełz podźmy: otoć ten kthory mię wyda iuź

43: bliśko iefł.(*marg*) **Matth: 26. Lucae. 22. Ioan: 18.** (-)

werset: 43

- 44: On te^{go} ieffcze domawia: przyśledł Iudas
45: Ífkáriotes ieden ze dwunasćie/ á z nim tłu
46: Ífcza wielka/ z mieczmi/ z kiymi/ poflani
47: od naywyśfych kápłanow/ y Doktorow/ y
48: Stárzfych.

werset: 44 A on wydawcá dał im był znák/

- 49: mowiąc: Kogoćkolwie pocáluię/ then cí
50: ieft: trzymayćiefz go/ á wiedzćie oftroźnie.

werset: 45 A

- 51: gdy przyśledł/ nátychmiałt przyśthąpiwśfy
52: do niego/ rzekł:(*marg*) 2.**Reg:** 20. (-)Miftrzu moy: y pocáło=
53: wał go.

werset: 46 Tedy oni rzucili fie nań z rękómá:

- 54: y poimáli go.

werset: 47 A ieden z tych ktorzy tám o=

- 55: koło ítháli dobywśfy mieczá/ vderzył śluge
56: naywyfzśfego kápłaná/ y odćiał mu vcho.

strona: EE4

S: Lukáfá.

ksiega: Luc

1: Święta Pana Iezu Chryfta Euan

2: gelia podług Lukáfá Świętego/ ná xxiiij Kápitul roz=

3: dzielona.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap: 1.

- 1: Elźbietá poczawśfy Iáná/ od pánny Máriey z du=
2: chá świętego brzemienney náviedzona/ vrodziłá fyná

3: Záchariałłowi przed tym niememu/ á potym proro=
4: kuiącemu.

werset: 5

5: **B**YL zá dni He
6: rodá Krolá Iud
7: łkiego/ niektho=
8: ry Kápłan imie=
9: niem Zácháriałz/
10: z porządku Abia
11: łłowego: á żoná
12: iego z corek Aaro
13: nowych/ kthorey
14: imię było Elźbie
15: tá.(*marg*) 1.**Para:** 25. (-)

werset: 6 A byli oboie łpráwiedliwych przed Bo

16: giem/ chodząc we włzytkich przykazaniach
17: y włpráwiedliwieniach Páńłkich bez przy=
18: gany/

werset: 7 á niemieli łyná: przetho iż byłá El=

19: źbietá niepłodną/ á oboie iuź byli podełłli
20: w lećiech fwoich.

werset: 8

21: Y łtáło fie gdy Zacháriałz vrząd kápłáń=
22: łki łpráwował przed Bogiem w porząd=
23: ku przemiány łwoiey/

werset: 9 według zwyczáiu v=

24: rzędu kápłáńłkiego/ zá łofem wyłłedł áby
25: zápal kładł włłedłłfy do Kościołá Páńłkie=
26: go.(*marg*) **Exodi.** 30. **Ebraeo:** 9. (-)

werset: 10 A wśyftko zebranie ludu było przed koś

27: ciołem modłac fie w onę godzinę (pale=

28: nia) zápalu (wonnego).

werset: 11 Thedy vkazał

29: mu fie Angioł Páński/ fthoiąc po práwey

30: ftronie ołtarzá Zápálnego.

werset: 12 Ktorego vyż=

31: rzawśfy Zácháriałz zátwożył sobą: y przy=

32: padł nán wielki ftrách.

werset: 13 Y rzekł do niego

33: Angioł: Nie boy fie Zácháriałsu/ boć wy=

34: flucháná ieft pilna proźbá twoiá/ zóná two

35: iá Elźbietá porodzi tobie fyná/ y názowiełz

36: go imieniem Ian:

werset: 14 á będziełz miał rádość y

37: wesele/ y wiele fie ich będzie wefelić z iego

38: národzenia/

werset: 15 bo będzie wielkim przed Pá=

39: nem. Winá y picia pijánego pic nie będzie:

40: á będzie nápełnion Duchá świętego ieścze

41: w żywoćie mátki swoiey:

werset: 16 Y wiele fynow If

42: ráelłkich náwroći ku Pánu Bogu ich.

werset: 17 A

43: on vprzedzi przed nim w duchu y w mocy

44: Eliałłowey:(*marg*) **Malach: 3. Matth: 11.** (-) żeby obrocił fercá oycowfkie

45: ku fynom/ y niewierne ku rołtropnoći íprá

46: wiedliwych/ áby zgothował Pánu lud do=

47: fkonáły.

werset: 18

48: Y rzekł Záchárialz do Angioła: Po czym

49: to poznam Abowiem ia ieftem ftáry/ y żo=

kolumna: b

1: ná moiá podefflá w lećiech fwoich. (*marg*) **Gene: 17. et 18. Iudic: 13.** (–)

werset: 19

2: wiádaiąc Angioł rzekł do niego: Ia ieftem

3: Gábriel ktory fthoię przed Bogiem/ á ie=

4: fthem poflan ábym mowił do ćiebie/ á że=

5: bymći te rzeczy poćieffne powiedział.

werset: 20

6: to będziesz milczący/ y niebędziesz mógł mo=

7: wić/ áż do tego dnia kthorego fie te rzeczy

8: ftána/ zá to iżeś niewierzył flowom mo=

9: im/ ktore fie wypełnią czáfu fwego. (*marg*) **4.Reg: 7.** (–)

werset: 21

10: tedy czekał Zachárialzá/ y dziwowáli fie iż

11: długo trwał w kościele.

werset: 22

12: mógł nic mowić do nich/ y poználi iż wi=

13: dzenie widział w kościele. Ale on im da=

14: wał tylko znáki: y ták trwał niemym.

werset: 23

15: Y stáło fie ieft/ iż gdy fie wypełniły dni

16: rzędu iego/ fzedł do domu fwego.

werset: 24

17: tych dniách/ poczęła Elżbietá żoná iego/ y

18: kryła fie przez pięć księżycow/ mowiąc:

werset: 25

że

19: mi ták Pan vczyńił we dni kthorych weyź=

20: rzał áby odiał vřágánie moie miedzy ludź=

21: mi.

grafika

werset: 26

22: Pothym ísołtego Kxiężycá/ połlan iefth

23: Angioł Gábryel od Bogá/ do miáftá Gá=

24: lileyfkiego/ ktoremu imię Názáret/

werset: 27 do Pán

25: ny poslubioney mężowi/ ktoremu imię było

26: Iozeph/ z domu Dawidowego/ á imię pán

27: nie było Márya.(*marg*) **Matth: 1. (-)**

werset: 28 Wízedłfy tedy Angioł do

28: niey/ rzekł: Zdrowás łáfki pełna/ Pan što=

29: bą/ blogoślávionaś ty miedzy niewiásthá=

EE iiij

mi.

strona: EE4v

Ewángelia.

kolumna: a

1: mi.

strona: EE6v

Ewángelia.

kolumna: a

grafika

rozdział: 4 (*marg*) **Matth: 4. Marci. 1. (-)**

werset: 1

1: **A** Iezus (będac) pełen Duchá

2: íwiętego/ wrocił sie od Iorda=

3: nu/ y był prowadzon od ducha <http://rcin.org.pl>

4: ná pułzczą/

werset: 2]y był tám czterdzie=

5: ści dni/ pothym był kufzon od

6: diabła.(*marg*) **Exodi. 34. 3.Reg: 19.** (-)A nic nie iadł przez one dni/ á gdy

7: fie skończyły one dni/ łącznął.

werset: 3]Y rzekł mu

8: diabeł: Iefliś iest fynem Bożym/ rzecz ká=

9: mieniowi temu żeby fie chlebem ftał.

werset: 4]Tedy

10: mu odpowiedział Iezus: Nápiáno iefth/

11: iż nie fámym chlebem żywie człowiek/ ále

12: w káżdym fłowie Bożym.(*marg*) **Deute: 8.** (-)

werset: 5]

13: Y wiodł go diabeł ná gorę wyfoką/ y vka

14: zał mu wfłytke krolefthwá okręgu źemie

15: wemgnieniu oká/

werset: 6]y rzekł mu: Dam ci to

16: wfłytko w moc/ y chwałę tych rzeczy: bo mi

17: fą dáne/ á komu chcę temu ie dawam.

werset: 7]A

18: ták y ty iefli mi dałz chwałę padfły przede=

19: mną/ to wfłytke będzie twoie.

werset: 8]Odpowia=

20: dáiąc Iezus rzekł mu: Nápiáno iest/ Pá=

21: ná Bogá twego będziez chwalił: y iemu fá

22: memu fluzył.(*marg*) **Deute: 6.** (-)

werset: 9]Wiodł go potym do Ieruzálem/ y poftá

23: wił go ná wierzchu kościoła/ á rzekł mu: Ie

24: fliś iest fynem Bożym/ fpuść fie ftąd ná doł.(*marg*) **Pfal: 90.** (-)

werset: 10

25: Bo ták iest nápiáno/ Iż Angiołom swo=

26: im dał poruczeństwo o tobie/ áby cie strze=

27: gli/

werset: 11 tudzież że na rękú będą cie nošili/ byś

28: lepak/ nie obráził o kámień nogi swoiey.

werset: 12 A

29: odpowiadáiąc Iezus/ rzekł mu: Powie=

30: dziano/ Nie będziefz kušł Páná Bogá

31: twego.(*marg*) **Deute: 6. (-)**

werset: 13 Y dokonawšy wšyřtkiego kušenia

32: diabeł/ odstąpił od niego áż do czáfu.(*marg*) **Matth: 4. Marci. 1. (-)**

werset: 14

33: Y wrocił sie zaś Iezus w mocy ducha do

34: Gálileiey/ á rozeflá sie o nim sławá po w=

35: šyřtkiey kráinie.

werset: 15 Y náuczał ich w božnicach

36: ich/ á był chwalon od wšyřtkich.(*marg*) **Matth: 11. Marci. 6. (-)**

werset: 16 Y przyšedł

37: do Názareth/ gdzie go było wychowano/ y

38: wšedł według zwyczáiu šwego w dzień

39: Sobbotni do Božnice: y powštał czythác.

werset: 17

40: Tedy mu podano księgi Izáiaššá Proroká

41: A gdy otworzył księgi/ nálazł miešce gdzie

42: nápiáno było: (*marg*) **2.Efd: 8. Ifaiae. 61. (-)**

werset: 18 Duch Pánški nádemną/ dla

43: tego iż mię pomázał/ pošłał mię ábych po=

44: wiedział Ewángelią vbogim/ vzdráwiać

kolumna: b

1: Źkrufzonego fercá (ludzie)/

werset: 19] opowiadać ięť

2: com wypufzczenie/ y Źlepym wzrok/ ábym

3: wypuścił znędzone ná Źwiebodę/ ábym opo

4: wiádał látho przyjemne Pánu/ y dzień od=

5: pláty.

werset: 20]

6: A gdy záś zámknął kxięgi/ oddał ie Źludze/

7: y wíadł. A wŹyŹcy ktorzy byli w Boźnicy

8: oczy weń wlepili.

werset: 21] Y począł mowić do nich/

9: Ze Źie dzifia wypełniło tho piŹmo w wŹŹfach

10: wáŹŹych.

werset: 22] A wŹyŹcy mu tego poŹwiádczáli: (*marg*) **Matth: 13. Marci. 6. Ioan: 6.** (-)y

11: dziwowáli Źie oney wdzięczności Źlow/ kto

12: re pochodziły z wŹth iego/ y mowili: I zaŹ

13: ten nie ieŹť Źyn Iozephow.

werset: 23]

14: Y rzekł im: Owo Źnadź reczećie mi to po

15: dobieńŹtwo. (*marg*) **Iob. 4.** (-)Lekárzu/ vzdrow Źie Źam: iako

16: wielkie rzeczy ŹlyŹzelifmy żeŹ czynił w Ká=

17: phárnaum: vczyńże theż y tu w oyczyźnie

18: Źwoiey.

werset: 24] Ale rzekł: Záprawdę powiádam

19: wam/ iż żadny Prorok nie ieŹth przyjemny

20: w oyczyźnie Źwoiey. (*marg*) **Matth: 13. Marci. 7. Ioan: 4. 3.Reg: 17. Iacobi. 5.** (-)

werset: 25] Práwdziwie wam mo

21: więť/ żeć wiele wdow było/ zá czáŹow Helia

22: Ífowych miedzy ludem Izráelkim/ ná ten

23: čás gdy było zámknione niebo przez trzy

24: látá/ y ffeść Miefięcy/ gdy fie był fthał głod

25: wielki po wffyfthkiey ziemi/

werset: 26] á wždy do żad=

26: ney z nich nie poflan Heliaż był iedno do

27: Sárepty Sydońkiey/ do niewiafty wdowy.(*marg*) 4.**Reg:** 5. (-)

werset: 27]

28: Y wieleć też trędowátých było miedzy lu=

29: dem Izráelkim/ zá Elizeużá Proroká/ á

30: żaden z nich nie ieft oczýścion/ iedno Náá

31: man Syrus.

werset: 28]

32: Y nápełnieni byli wffyfcy w Bożnicy gnie=

33: wu/ flyżąc to.

werset: 29] Y porwawfzy fie wygnáli go

34: z miálfhá/ y wiedli go aż ná wierzch gory/

35: ná ktorey miáfto ich było zbudowáne/ ch=

36: cąc go zrzucić na ffyię.

werset: 30] Ale on idąc przez

37: pośrzodek ich/ ffeđł (precz).

werset: 31]

38: Y wftąpił do Káphárnaum miáftá Gá=

39: lileyfkiego/ támże ie náuczał w Sobbothy:(*marg*) **Matth : 4. Marci. 1. Ioan: 2. Matth:**
7. Lucae. 2. Marci. 1. (-)

werset: 32]

40: Y zumieli fie wffyfcy náuce iego/ bo z (ofo=

41: bliwą) mocą była mowá iego.

werset: 33]

42: A był w Bożnicy człowiek kthory miał
43: diabelstwo nieczyfte: then zawałał głofem
44: wielkim/

werset: 34] mówiąc: Niechay/ Coż nam fto=

45: bą Iezufie Názaráński? przyfzedłeś tráció
46: nas? Znam cie coś zacż? (ieşteś) Święthy
47: Boży.

werset: 35] Y zgromił go Iezus/ mówiąc: vmil

48: kni/ á wynidż precż od niego. A porzuciw=
49: fzy go diabelstwo ná poşrzodek wyfflo z nie
50: go/ á nic mu nie fskodziło.

werset: 36] Tedy przypadł

51: ftrách ná wfşytkie/ y rozmawiali fami z fo=
52: bą/ mówiąc: Coż to takie zá flowo? że thák
53: z mocą y şilą przykazuie nieczyfthym du=
54: chom/ á wychodzą?

werset: 37] Y rozflawila fie flawá

55: o nim/ po wfşytkim miefcu oney kráiny.

werset: 38]

56: Wyfzedłzy pothym Iezus z Bożnice/ w=
57: fíedł do domu Symonowego.(*marg*) **Matth: 8. Marci. 1.** (-)A fwiekrá
58: Symonowá ćierpiála wielką febrę. Y pro=
59: şili go zá nią.

werset: 39] A ftoiąc nád nią/ przykazał

ograżce/

strona: FF

S: Lukáfá.

kolumna: a

1: ograżce/ y opuşčila ią. Y tudziefz wfstawfzy

2: posługowała im.

strona: FF3

S: Lukaffá

kolumna: a

grafika

rozdział: 7

werset: 36

- 1: Y prośił go ieden z Pháryzeufzow/ áby z
2: nim iadł.(*marg*) **Matth: 26. Marci. 14.** (-)Y wśfedłfy do domu Pháryzeufzo=
3: wego/ vfiadł zá stołem.

werset: 37]A oto niewiáfthá

- 4: ktora była w mieście grzeźną/ gdy fie do=
5: wiedziála że Iezus siedział w domu Phá=
6: ryzeufzowym/ przyniosła Alábáftrowę bán
7: kę máści/

werset: 38]y łtoiąc z tyłu v nog iego/ poczę

- 8: ła oblewać łzami nogi iego/ y vćierác wło
9: łami głowy fwoiey/ y całowała nogi iego/ á
10: máścią pomázowała. (*marg*) **Lucae. 15.** (-)

werset: 39]Obaczywłzj to Phá

- 11: ryzeufz ktory go był wezwał/ myślił łam w
12: łobie mowiac: By ten był Prorokiem/ wie
13: dzialby wždy co tho á iáka ieft niewiáfthá
14: ktora fie go dothyka/ bo ieft grzeźna bialá
15: głowá.

werset: 40]A odpowiadáiac Iezus/ rzekł do

- 16: **nie^{g0}**: Symonie mamci nieco powiedzieć.
17: Odpowiedział mu: Miłthrz u powiedz.

werset: 41

18: Miał ieden dwu dłużnikow/ ieden mu był

19: winien pięć fet grofzow/ á drugi pięćdzie=

20: liąt.

werset: 42] A gdy nie mieli fkađby mu byli záplá=

21: ćili/ dárował to obiemá. Ktoryż go tedy z

22: nich więcej miłue.

werset: 43] Odpowiadáiąc Sy=

23: mon/ rzekł: Mniemam iż ten ko^{mv} więcej

24: odpuścił. A on mu rzekł dobrześ oładził.

werset: 44]

25: Obroćiwłfy sie tedy ku niewieście/ rzekł

26: Symonowi: Widzisz tę niewiałtę? Włfe=

27: dłem do domu twego/ nie dałeś wody no=

28: gam moim: á tá łzami polała nogi moie/ y

29: włofámi fwymi vtárlá:

werset: 45] Nie pocałowałeś

30: mię/ á tá iákożem włzedł/ nie przestála cáło

31: wác nog moich.

werset: 46] Nie pomázaleś mi głowy

32: Oleiem/ á thá máścią námázála nogi mo=

33: ie.

werset: 47] A przetoż powiádam ći/ odpufzczáią iey

34: wiele grzechow/ iż vmiłowála wielce. A ko

35: mu mniey bywá odpufzczono/ mniey miłu=

36: ie/

werset: 48] Rzekł potym do niey: Odpufzczone są to

37: bie grzechy.

werset: 49] Y poczęli oni co pośpołu siedzie

38: li mowić fámi w łobie/ což tho zač/ co y

39: grzechy odpuszczą?

werset: 50 Y rzekł ku niewieście:

40: Wiara thwoia Ciebie zbawioną uczyniła:

41: Idź w pokoiu.

kolumna: b

rozdział: 8

Cap: 8.

- 1: Pan Kryftus przypowieść o rozny m nálieniu wy
2: kłáda/ Mátkę y brácią vkázuie/ przez Morze fie wio
3: zác obudzony/ wiátrom y Morzu rofkázuie/ ómę dia=
4: błow z człowieká w wieprze wpuścił/ wrociwłfy fie
5: Iáirowę corkę wkrzeffa/ w tym ná drodze niewiaftę
6: ktora ćierpiála krwie płynienie vzdráwia.

werset: 1

- 7: **Y** Stáło fie iest potym/ że Iezus
8: chodził po miáftach/ y miáfte=
9: czkach/ ucząc y opowiádaiąc
10: Kroleństwo Boże/ á dwánaście
11: z nim/

werset: 2 y niewiafty niekthore/

- 12: kthore były vzdrowione od duchow złoŃli=
13: wych/ y od chorob (iáko) Márya (*marg*) **Lucae. 23. Lucae. 24. (-)**kthorą
14: zwano Mágdalená/ z kthorey było wyfflo
15: Ńiedm czártow/

werset: 3 y Iohánná zóná Chuzego

- 16: Ńprawce Herodowego/ y Zulfánná/ y in=
17: nych wiele/ ktore mu poŃlugowály z máię=
18: tności fwoich. (*marg*) **Matth: 13. Marci. 4. (-)**

werset: 4

- 19: A gdy sie tłuczczą wielka schodziłá/ á z
20: miał kwápili sie do niego/ mówił pod po=
21: dobieńftwem:

werset: 5 Wyfzedł ten ktory sieie/ roz=

- 22: sie wác ná sienie swoie: á gdy rozliewał/ ie=
23: dno vpádło przy drodze/ á podeptano ieft/
24: y ptacy powietrzni wyzbieráli ie.

werset: 6 A drugie

- 25: pádło ná opokę: á wfczedwfy vchło/ bo nie **grafika**
26: miało wilgotności.

werset: 7 A drugie zaś wpádło

- 27: między ciernie/ y wfczedwfy półpołu z nim
28: ciernie/ záduşıło ie.

werset: 8 A drugie vpádło ná do

- 29: brą ziemię: á wfczedwfy vczyńiło owoc fto
30: krotny. Ty slowá powiedziawfşy wołá/
31: ktho ma vşfy ná sluchánie/ niechay flucha. (*marg*) **Matth: 13. Marci. 4. (-)**

werset: 9

- 32: Pytáli go thedy Zwolennicy iego/ coby to
33: była zá przypowieść.

werset: 10 Ktorem on odpowie

- 34: dział: Wamci dano ieft poznać tháiemni
35: ce Kroleştwa Bożego/ ále innym pod po=
36: dobieńftwy/ áby widząc nie widzieli/ á fły
37: fząc nie rozumieli. (*marg*) **Ifaiae. 6. (-)**

werset: 11 Ieft tedy tá przypowieść. Ná sienie: tho

- 38: ieft slowo Boże.

werset: 12 A ktorzy przy drodze thoć

- 39: fą ktorzy slucháią/ á potym przychodzi dia

40: beł/ y wymuie słowo z sercá ich/ áby wie=

41: rzác nie byli zbáwieni.

FF iij

co gdy

strona: FF5v

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 10

werset: 25

1: A oto

2: ieden **zakonny** [!] doktor powłthał/ kulfác go

3: á mówiac: Mistrzu/ co czyniac żywot wie

4: czny otrzymam?(*marg*) **Matth: 22. Marci. 12.** (-)

werset: 26 Thedy on rzekł do niego:

5: A co nápisano iest w zakonie? iáko czytałz?

werset: 27

6: A on odpowiadaiác/ rzekł:(*marg*) **Deute: 6.** (-)Będziefz miło=

7: wác Pána Bogá twego z zupełnego sercá

8: twego/ y ze wśfyłhkiey dusze twoiey/ y ze

9: wśfyłkich sił twoich/ y ze wśfyłtkiego rozu=

10: mu twoiego: á bliźniego twego iáko siebie

11: íamego.(*marg*) **Leuiti: 19. Roma: 13.** (-)

werset: 28 Y rzekł mu: Dobrześ odpowie=

12: dział/ Toż czyn/ á będziefz żył.

werset: 29 A on chcąc wśpráwiedliwić siebie íame=

13: go/ rzekł do Iezufá: Y któż iest moim bli=

14: źnim?

werset: 30 Thedy poyźrzawłfy Iezus wzgorę/

15: rzekł: Człowiek ieden ísedł z Ieruzálem do

16: Ierychá/ y w padł ná łotry: Ktorzy go też

17: y odárli: á zádawłły mu rány/ odbiegli ná

18: poły żywego oftáwiwłły.

werset: 31 Y tráfiło fie że tąż

19: drogą fzedł ieden kápłan: y wyźrzawłły ij mi

20: nął go.

werset: 32 Tákież też y Lewitá/ będąc blisko

21: onego mieścá/ y wyźrzawłły ij/ przemiął.

werset: 33

22: Ale Sámáritan niektory/ iádac w drogę/

23: nádiáchał go/ y wyźrzawłły go/ zrułły fie

24: miłofierdziem.

werset: 34 Y przyftápiwłły do niego/

25: záwiązał rány iego/ wlawłły oleiu y winá/

26: á potym włożywłły go ná łwe bydłę: záwiolł

27: go do gołpody/ y miał o nim pieczę.

werset: 35 A ná=

28: záiutrz/ wyiáwłły dwa grofzá/ dał ie go=

29: łpodarzowi/ y rzekł: Miei o nim ftáránie/

30: á cokolwiek nádzwyłz wyłóżyłz/ á ia kiedy fie

31: wrocę zápłáćć.

werset: 36 Powiedzze kthory z tych

32: trzech zdać fie być bliźnim onemu kthory

33: wpadł miedzy łotry?

werset: 37 A on rzekł: ten kthory

34: vczynił miłofierdzie nád nim. Y rzekł mu

35: Iezus: Idź/ czyńże thez ty ták.

werset: 38

36: Y ftáło fie gdy łfli/ że on wfšelł do iedne

37: go miáłteczká: á niewiáftá iedna ná imię

38: Martą przyięła go do domu swego.

werset: 39 | A ta

39: miała siostrę Maria imieniem/ która też

40: siedząc u nog Pánfkich słuchała słowa ie=

41: go. (marg) **Deute: 33.** (-)

werset: 40 | A Martha stáráła sie około rozlicnych

42: posług. Ktora tedy stánawíły rzekła: Pá=

43: nie nimałty otym stáránia/ iż siostrá mo

44: ja opuściła mnie samę służyć. A przeto rzecz

45: iey by mnie wlpomogła.

werset: 41 | A Pan odpowie=

46: dając rzekł iey: Marto/ Martho/ troskli=

47: was a fráuiefz sie około wiele rzeczy.

werset: 42 | Ale

48: jednego potrzebá iesth. Mária co lepszą

49: cząstkę obráła/ która od niey nie będzie od=

50: dálná.(marg) **Pfal: 26.** (-)

rozdział: 11

Cap: 11.

51: Vczy **zwolenniki** [!] iáko sie máią modlić przykładem

52: onego który w nocy troje chleba pożyczal/ Phárizeu=

53: ísom o dyabłow wypądzaniu odpowiada/ y ich po=

54: tępienie wielkim **przeklęctwem** [!] objáwia.

kolumna: b

werset: 1

1: **Y** Stało sie: gdy był na iednym

2: miejscu ná modlitwie/ gdy sie

3: prześtał modlić/ rzekł ieden z

4: zwolennikow iego do niego:(marg) **Matth: 6.** (-)

5: Pánie/ náucz nas (iáko fie

6: mamy) modlić/ iáko thež včzył Ian zwo=

7: lenniki swoie.

werset: 2] Y rzekł im. Gdy fie modli=

8: cie/ mowćiefz.(*margin*) **Matth: 6.** (-)Oycze/ fwięc fie imię twoie.

9: Przydź krolestwo twoie. Bądź twa wola.

werset: 3]

10: Day nam dzifia chlebá nášfego powšzednie

11: go.

werset: 4] Odušč nam winy nášfe: boć tež y my

12: odpuščzamy wšfelkiemu winowáycy ná=

13: šzemu. A nie w wodź nas ná pokušfenie.

werset: 5]

14: Y rzekł do nich: Y kthory z was będzie

15: miał przyiaćielá/ á šzedłby do niego w puł=

16: nocy/ y mowił mu: Przyiaćielu/ pożycz mi

17: throygá chleba:

werset: 6] ábowiem przyiaćiel moy

18: przyšfedł z drogi do mnie/ á niemam co

19: przedień położyć.

werset: 7] A onby we wnątrz będąc

20: odpowiadáiąc rzekł: Niekołác ná mię/ á

21: toć iuž drzwi zámkniono/ á dziatki moie šą

22: zemną ná pokoiu: niemogęc teraz wftác á

23: dáć ci chlebá.

werset: 8] A onby przedię kołatał nań/

24: powiadam wam: iž ácz potym wftawšzj nie

25: damu štrony tego že mu przyiaćielem iešt:

26: przedię iednąk dla vpornošći iego wftá=

27: nie/ y da mu tyle ile mu ich potrzebá.

werset: 9

28: A ia powiádam wam: Proście/ á będzie

29: wam dano: Szukaycie thedy naydziecie:

30: Kołáccie/ á **będzie** [!] wam otworzono.(*marg*) **Prouer: 8. Matth: 7. Ioan: 14. et 15. et 16. (-)**

werset: 10 Abo=

31: wiem koždy ktory profi/ bierze: A kto ízuka

32: náyduie/ á kołáccemu będzie otworzono.

werset: 11

33: A kto z was oycá proší o chleb: zaíz mu po=

34: da kámień? Albo o rybę: izaíz miásthó ryby

35: da mu węzá?

werset: 12 Albo profiiliby o íaie: zali mu

36: poda niedźwiadká.

werset: 13 Ieslíz thedy wy będąc

37: złemi/ vmiećie dobre dathki dáwac fynom

38: wáífym: íako dáleko więcey óciec wáíz nie=

39: biefki/ da duchá dobrego/ tym kthorzy go

40: prośią. [grafika](#)

werset: 14

41: Y wyganiał Iezus dyiabelstwo/ á ono

42: było nieme. A gdy wyrzucił dyiabelstwo/

43: przemowił iessth niemy/ y dziwowały sie łá

44: tłuścze.(*marg*) **Matth: 9. et 12. Marci 3. (-)**

werset: 15 A niekthorzy z nich mowili: Ze

45: przez Beeźzebubá Kxiążę dyiabelskie wy=

gania

S: Lukaffá.

kolumna: a

1: gania dyiabelstwá. A drudzi kuffác/ do=

2: magáli fie v niego znáku z niebá.

strona: GG2

S: Lukaffá.

kolumna: a

rozdział: 14

werset: 10

1: Ale gdy cie bę=

2: dą gdzie profić/ idź/ vfiádzże ná poslednim

3: miefcu/ iż gdy przyydzie ten co cie wezwał

4: rzekł być: Przyiacielu/ poliac fie wyzfífey.

5: Tedy będziesz miał cześc przed temi co fto=

6: bą fpołem fiedzą.

werset: 11 Bo kóždy kthory fie pod=

7: wyzfífá/ będzie ponizony/ á ktho fie poniža

8: będzie podwyzfífón.(*marg*) **Prouer: 15. Matth: 23. Lucae. 18. Philip: 2. (-)**

werset: 12

9: Mowił też y ku temu ktory go był wez=

10: wał. Kiedy fprawuiefz obiad/ álbo wiecze=

11: rzą/ nie wzyway przyacioł thwoich/ áni

12: bráciey twoiey/ áni powinowáthy/ áni

13: fáfíádow bogátych/ by cie też zás y oni nie

14: odprofili do fiebie/ á fthálobyć fie oddánie:

werset: 13

15: Ale gdy fprawuiefz gody/ wzow vbogich/

16: włomnych/ chromych y flepych/

werset: 14 á błogoflá=

17: wiony będzie:(*marg*) **Tobiae. 4.** (-) Abowiem nie máią czym

18: oddać tobie: ále będzie tobie to odpłacono

19: czału zmartwych wftania spráwiedliwjch.

werset: 15

20: To gdy wflyssał ieden z tych co tám społu

21: liedzieli/ rzekł do niego: Błogosławiony

22: ktory będzie iadł chleb w Krolesthwie Bo

23: żym.

werset: 16 A on rzekł kniemu. **grafika**

24: Człowiek niekthory spráwił wieczerzą

25: wielką/ y wezwał ich wiele.(*marg*) **Matth: 22. Apoca: 19.** (-)

werset: 17 Y polłał fluże=

26: bniká swego gdy była godziná wieczerzy/

27: áby rzekł proffonym żeby przyffli/ bo iuz ná

28: gotowane lą wflystkie rzeczy:

werset: 18 Y poczęli sie

29: społem wflystcy wymawiać. Pierwffly mu

30: rzekł: Kupilem wieś: átoć muszę iść y oglę

31: dąć onę/ proffę cie/ miey mie zá wymowio

32: nego.

werset: 19 A drugi rzekł: Kupilem pięć iarzm

33: wołow/ átho idę ich kofzthowác/ proffę cie

34: miey mie zá wymowionego.

werset: 20 A drugi rzekł:

35: Poiąłem żonę/ á tak niemogę przyść.

werset: 21

36: Wrociwffly sie tedy flugá/ zwiálthował

37: to pánu swemu. Thedy rozgniewawffly sie

38: gofpodarz/ rzekł fludze swemu: Wynidź

39: co rychley ná vlíce y przecznice mieśckie/ á

40: vbogie/ y chore/ flepe y chrome/ w wiedź

41: tu.

werset: 22 Y rzekł flugá: Pánie/ ftáło fie ieft iákoś

42: rofkazał: ále iefzcze ieft mieśce.

werset: 23 Y rzekł Pan

43: fludze: Wynidź ná drogi/ y ná zapłotki: á

44: przymuś wniść/ áby fie nápełnił dom moy.(*marg*) **Gene: 19. Lucae. 24. (-)**

kolumna: b

werset: 24 A powiádam wam/ iż żaden z onych mę

1: żow kthorzy wezwáni fą/ nieukufi wiecze=

2: rzy moiey.

werset: 25

3: A flly z nim tłuśfcze wielkie/ tedy obro=

4: ćiwśly fie rzekl do nich:(*marg*) **Deute: 23. Matth: 10. et 16. (-)**

werset: 26 Iefli ktho idzie do

5: mnie/ á niema w nienawiści oycá fwego

6: y mátki/ y żony/ y fynow/ y bráćiey/ y fioftr/

7: á nád to iefścze/ y duśfe fwoiey/ nie może być

8: moim zwolennikie^m.

werset: 27 A kto nie niefie krzyżá

9: fwego/ á nie idzie zá mną/ nie może być mo

10: im zwolennikiem.

werset: 28 Abowiem kto z was/

11: chcąc budowác wieżę/ vfiadśly pierwey nie

12: obráchuie nakładow ktore fą potrzebne/ ie

13: flli ie będzie miał ku wykonaniu/

werset: 29 áby lepak

14: záłożywśly grunt/ á niemogąc dokonác/

15: wśłyftcy ktorzyby to widzieli/ nie ięli sie po

16: śmiewać śniego/

werset: 30 mówiąc: Iż ten człowiek

17: począł budować/ á nie mógł dokonać.

werset: 31

18: Albo kthory Krol chcąc iáchác y wieść

19: woynę z drugim Krolem/ nieufiędzie pier

20: wey y nie myśli/ mogli by z dziefiacją thy=

21: fięcy wyprawić sie przeciwko onemu/ kto=

22: ry ze dwudziestu tyfięcy ciągnie przeciwko

23: niemu?

werset: 32 co iefli ináčzey/ poki on iefcze dá=

24: leko ieft pošyła/ do niego pošly/ prošác o

25: to co ieft ku pokoiowi.

werset: 33 Tákci owśfeki koždy

26: zwas/ ktory sie nie wyrzeka wśłyftkich rze=

27: czy ktore ma/ nie może moim być zwolen=

28: nikiem.

werset: 34

29: Dobra ieft sol. Ale iefliby sol wywietrzała/

30: czymże będzie solono?

werset: 35 Ani do ziemie/ áni

31: do gnoiu pošyteczna ieft/ ále precz będzie

32: wyrzuconá. Kto ma wśfy ná fluchanie/ nie

33: chay flucha.(*marg*) **Matth: 5. Marci. 9. (-)**

rozdział: 15

Cap: 15.

34: Podobieństwo o fto owiec y o dziefiáci grośfy śrebr

35: nych/ iáka też bywa radość w niebie nád iednym po=

36: kutuiącym/ y o fynu márnótrátnym.

grafika

GG ij

ie/

strona: GG4v

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 18

werset: 35

1: A stáło fie iest/ gdy fie przybliżał do Ie=

2: rychá/ flepy iákiś siedział przy drodze/ że=

3: brząc.(*marg*) **Matth: 20. Marci. 10.** (-)

werset: 36 Ten gdy wšlyśłał że mimo ón tłuścza

4: idzie/ pytał co by tho było:

werset: 37 y powiedziano

5: mu/ że Iezus Názaráńki mimo ón idzie.

werset: 38 Y

6: záwołał/ mówiąc: Iezufie fynu Dawidow

7: śmiłuy fie nádemną.

werset: 39 A cí co w przod śfli/ fu

8: káli nań każąc mu milczeć. Ale on tym wię

9: cey wołał: Synu Dawidow śmiłuy fie ná=

10: demną.

werset: 40 Stánawšfy thedy Iezus kazał go

11: przywieść do fiebie. A gdy fie przybliżał/

12: śpytał go/

werset: 41 mówiąc: Co chceż żebymći vczy=

13: nił? Tedy on rzekł: Pánie ábym widział.

werset: 42 A

14: Iezus záś rzekł do niego: Przeyrzy/ Wiá

15: rá twoiá siebie zdrowym uczyniá.

werset: 43 Y tu=

16: dzieiż przeżyrrzał/ y nálládował go chwałęc

17: Bogá. A wffyftek lud gdy tho vyýrrzał/ dał

18: chwałę Bogu.

rozdział: 19

Cap: 19.

19: Pan Iezus Ierycho przechodząc/ do Zácieuślá fie

20: íkłonił/ poleceniem dzieiáći grzywien frogóć Sá=

21: du vkázuie. Ná Oślęciu do Ieruzálem wiáchawfzy/

22: kupce z kościoła wypádzá.

werset: 1

23: **A** Wffedwffy/ ffeđł przez Iery=

24: cho.

werset: 2 A otho mąż imieniem Zá=

25: cheufz: á then był przełożonym

26: nád Celniki/ y tudzieiż bogáty.

werset: 3

27: Y żádał widzieć Iezufá/ co by

28: zacł był: ále niemogł przed tłufzczą/ bo był

29: wzroftu niewielkiego.

werset: 4 Y bieżawffy ná= **grafika**

30: przod/ wftąpił ná

31: leśńá Figę chcąc

32: go widzieć: bo tám

33: tędy miał íść.

werset: 5 A gdi

34: przyfzedł ná ono

35: miefće/ weyźrzaw=

36: ífy Iezus wyźrzał

37: go/ y rzekł do nie^{go}:

38: Zácieuffu/ z ítap

39: co rychley: Abowiem dziś ia muszę przemie

40: ífkác w domu twoim.

werset: 6] A on z kwápieniem

41: z ítąpił/ y przyiął go z rádością.

werset: 7] Co gdy wi=

42: dzieli wífyfcy/ ísemráli/ mowiąc: (*marg*) **Acto:** 16. (-)iz do czło=

43: wieká grzeffnego fie fklónił.

werset: 8] Stoiąc thedy

44: Zácieufz rzekł do Páná. Oto połowicę do=

45: brá moiego Pánie/ dáię vbogim/ á ieflim

46: kogo w czym ofífukał/ nágrádzam czworá=

47: ko.

werset: 9] Rzekł Iezus do niego: Iz fie dziś zbá

48: wienie temu domowi ítało/ przetho żeby y

49: on był fynem Abráhámowym:(*marg*) **Math:** 15. (-)

werset: 10] Abowiem

50: íyn człowieczy przyfzedł tego ífukác/ y zbá=

51: wiác co było zginęło.

werset: 11]

52: Tho gdy oni fłyffeli/ dokládáiąc powie=

53: dział przypowieść/ przeto iz był blífko Ie=

54: ruzálem/ á iz mniemali żeby fie rychło miá

55: ło obiáwić Kroleftwo Boże.

werset: 12] Powiedział

56: tedy?

kolumna: b

- 1: Człowiek ieden zacny odffedł do dálekiey
2: kráiny/ aby sobie otrzymał Krolefthwo/ y
3: wrocił sie: (*marg*) **Matth: 25. Marci. 13.** (-)

werset: 13 Ten zwoławłfy dziefięc fluzebni

- 4: kow fwyh/ dał im dziefięc grzywien/ mo=
5: wiąc do nich: Hándluyćie aż ia przydę.

werset: 14 A

- 6: miefzczánie iego nienawidzieli go/ tedy po
7: fláli pofelstwo zá nim/ mowiąc: Niechce=
8: my żeby ten miał krolowác nád námi.

werset: 15

- 9: Y ftáło sie iefł gdy sie názađ wrocił otrzy
10: mawfzy Krolestwo/ kazał wezwác fluzeb=
11: nikow fwoich ktorym był rozdał pieniądze
12: chcąc wiedzieć iáko ktory wiele zárobił ni=
13: mi.

werset: 16 Przyfzedł tedy pierwłfy/ mowiąc: Pá=

- 14: nie/ grzywná twoiá dziefięc grzywien ná=
15: bylá.

werset: 17 Y rzekł mu: Mieyże go dziek flugo do

- 16: bry/ iześ ná tym male był wierzen/ będziefz
17: miał władzą nád dziefiąćią miał.

werset: 18 Przy=

- 18: fzedł teź y drugi mowiąc: Pánie/ grzywná **grafika**
19: twoiá vczyniła pięć grzywien.

werset: 19 Rzekł mu

- 20: Pan: y ty bądź nád piąćią miafth.

werset: 20 A drugi

21: przyśfedfŷy/ iął mowić: Pánie/ oto grzyw=

22: ná twoiá/ ktorąm miał zawiązaną w chu=

23: ście:

werset: 21] bom sie bał ciebie/ iześ człowiek frogi

24: iest/ bierzefz czegoś nie połozyl/ á zniefz cze=

25: goś nie fiał.

werset: 22] Rzekł do niego: Z vft cie two=

26: ich zły flugo ofądzę.(*marg*) **2.Reg 1. Matth: 12.** (-) Wiedziales izem ia

27: frogi/ ze biorę czegom nie połozyl/ á zne cze

28: gom nie fiał:

werset: 23] czemuzes tedy niedał pienię=

29: dzy moich ná sthoł (bánkierzki) á ia przy=

30: sfedfzy/ wzdbyym ią był y z lichwą wyciąg=

31: nął.

werset: 24] Bo rzekł do tych co tám stáli: Weźm=

32: cie od niego tę grzywnę/ y daycie ią themu

33: ktory ma dziefięc grzywien.

werset: 25] Y rzekli do Pá

34: ná: Pánie/ mac iuz dziefięc grzywien.(*marg*) **Matth: 13. et 25. Marci. 4. Lucae. 8.** (-)

werset: 26] Ale

35: ia powiadam wam/ iz kázdemu ktory ma

36: będzie dano/ y będzie obfitował: á od tego

37: ktory niema/ y to co ma odietho będzie od

38: niego.

werset: 27] A wsfákoż nieprzyaáciele moie/ kto=

39: rzy mię nie chćieli mieć Krolem nád sobą/

40: przywiedzćie tu/ y pobiyćie przedemną.

werset: 28]

41: A te rzeczy powiedziawfzy/ sfedł przodkiem

42: idąc do Ieruzálem.(*marg*) **Matth: 21. Marci. 11.** (-)

strona: HH

S: Lukáfá.

kolumna: a

rozdział: 22 (*marg*) **Matth: 26 Marci. 14.** (-)

werset: 55

- 1: A gdy nániećieli ogień
2: w pośzrodku dworu/ y gdy fie koło niego
3: włádzi/ był też y Piotr między nimi:

werset: 56 Kto=

- 4: rego gdy wyźrzála dziewczká fluzebna siedzą=
5: cego v fwiátłá/ á gdy fie mu przypátrzyła/
6: rzekłá: Y ten fnim był.

werset: 57 A on záprzał fie go/

- 7: mówiąc: Niewiáftho/ nie znam go.

werset: 58 A po

- 8: máley chwili drugi wyźrzawłfy go/ rzekł: Y
9: ty iefteś fnich. A Piotr rzekł: O człowiecez
10: nie ieftem.

werset: 59 Pothym pochwili iákoby w go=

- 11: dzinie/ drugi iákiś twierdził to/ mówiąc:
12: Záprawdę y ten fnim był/ boć też y Gáliley=
13: czyk iefth.

werset: 60 Y rzekł Piotr: Człowiecez/ nie

- 14: wiem co mówisz. A nátychmiafth iefscze on
15: tego domawiał/ Kur zápiał.

werset: 61 A obroćiwłzy

- 16: fie Pan/ weyźrzał ná Piotrá. Tedy wfpom
17: niał Piotr ná flowo Páńskie/ thák iáko był

18: powiedział. Iż pierwey niż Kur zápoie/

19: trzikroć fie mnie záprzifz. (*marg*) **Matth: 26. Marci. 14. Lucae. 22. Matth: 16. 17. et 20. Marci. 8. et 9. (-)**

werset: 62 Y wyfzedłzy Piotr

20: przed dwor/ gorzko plákał.

werset: 63 A oni mężowie co trzymáli Iezufá/ ná=

21: grawáli go/ bijąc/

werset: 64 y zákrywłfy go/ bili ij w

22: twarz/ y pytháli go/ mowiąc: Prorokuy/

23: kthory ieft/ co cie vderzył?

werset: 65 Y wiele inłfych

24: rzeczy bluźniąc mowili przeciw iemu. (*marg*) **Lucae. 9. 17. et 18. Ifaiae. 50. Matth: 26. Marci. 14. (-)**

werset: 66

25: A gdy fie ftáł dzień: zeffli fie ftárłfy ludu/

26: y Kxiążethá káplánłcy/ y doktorowie/ y w

27: wiedli go do rády fwoiey/ mowiąc: Po=

28: wiedz nam/ ieffliś ty ieft Chryftus.

werset: 67 Y rzekł

29: im: Powiemli wam/ niebędziecie mi wie=

30: rzyć:

werset: 68 bęđeli was też pytał nie odpowiecie

31: mi/ áni mię wypuścicie.

werset: 69 A od tychmiał bę

32: dzie fyn człowieczy fiedział ná práwicy Bo

33: żey. (*marg*) **Colof: 3. Ebrae: 1. et 10. (-)**

werset: 70 Tedy rzekli włłfłtycy: Toś ty wždy iefy

34: fyn Boży? On im rzekł: Wy powiádaćie/

35: iż ia iefthem. (*marg*) **Matth: 26. (-)**

werset: 71 A oni rzekli: Coż więcej po=

36: trzebuiemy świádectwá/ bośmy fámi slyśfe

37: li z wśt iego.

rozdział: 23

Cap: 23.

38: Pan Iezus Piłatowi ráno wydan/ wypytan/ nie=

39: winnym nálezion/ wślákże Bárábáśz wypuśczon/ á

40: Pan ná śmierć oładzon/ vkrzyżowán/ nágrawan/

41: vmárl/ z krzyżá zięt/ y pogrzebion.

werset: 1

42: **T** Edy powśthawśfy wślyśtko ono

43: ich mnośtwo/ wiedli go do Pi=

44: łatá.(*margin*) **Matth: 27. Marci. 15. Ioan: 18. (-)**

werset: 2 Y poczęli nań żáłowác/

45: mowiąc: Tegośmy náleźli á on

46: podwráca lud naśz/ y zákázuie

47: tribut dáwác Celárzowi/ y powiáda sie być

48: Chryśtuśem krolem. (*margin*) **Matth: 17. Matth: 27. (-)**

werset: 3 Tedy Piłat pythał go

49: mowiąc: Thy ieśteś Krol Zydowśki? A on

50: odpowiadáiąc/ rzekł: Thy mowisz.

werset: 4 Rzekł

51: Piłat do kxiążąt kápłáńśkich/ y śtárlśfych/ y

52: do tślűcź: Ia żadney przyczyny nienáydu=

53: ię w tym człowiecze.

werset: 5 A oni thym sie więcej

54: śilili/ mowiąc: Zruślył lud/ náuczáiąc po

kolumna: b

1: wślyśtkim Zydostwie/ począwśfy od Gáli=

2: lei aż do tąd. (*marg*) **Matth: 4.** (-)

werset: 6

3: Piłat potym gdy wflyśłał o Gálileiey/ py

4: thał iefliby był człowiekiem z Gálileiey. (*marg*) **Lucae. 3. Lucae. 18.** (-)

werset: 7

5: gdy sie dowiedział iż z Herodowey mocy

6: był/ odeflał go do Herodá/ ktory też był ná

7: ten czas w Ieruzálem.

werset: 8

8: ízy Iezufá/ rozródował sie bárzo/ bo go żą=

9: dał od dawnego czáfu widzieć/ przetho iż

10: flychał o nim wiele: y nádziewał sie że miał

11: wyźrzeć iáki dzyw od niego vczyniony. (*marg*) **Lucae. 9.** (-)

werset: 9

12: thał go wielą flow. A on mu nic nie odpo=

13: wiedział.

werset: 10

14: doktorowie/ íthale nań íkárząc.

werset: 11

15: dził nim Herod z íwym woýtkiem: y pośmie

16: wał sie fniego/ oblokífy go w białte odzie=

17: nie/ potym go odeflał do Piłatá.

werset: 12

18: przyiaćielmi Piłat z Herodem w on dzień:

19: bo przed tym byli sobie z obu ítron nieprzy=

20: iaćielmi. (*marg*) **Acto: 4.** (-)

werset: 13

21: A Piłat zezwawífy **kziążetá** [!] kápłáńkie/

22: y vrzędniki/ y lud/

werset: 14 rzekł do nich:(*marg*) **Matth: 27. Marci. 15. Ioan: 18.** (-) Offiáro=

23: wáliście mi tego człowieka/ iákoby on od=

24: wrócał lud: á oto ia pytaiąc go przed wá=

25: mi/ nienálażłem żadney w tym człowiecze

26: **przyczyny** [!] / z tych o ktore mu winę dáiecie.

werset: 15

27: Ale áni Herod/ bom was był odeflał do nie

28: go: á oto nic godnego śmierci nieftháło fie

29: mu.(*marg*) **Ioan: 19.** (-)

werset: 16 A tak fkarawłly go ia/ wypuffczę ij.

werset: 17 A

30: była thego potrzebá wypuścić im ná dzień

31: fwięty iednego. (*marg*) **Matth : 27. Marci. 15.** (-)

werset: 18 Tedy krzyknawłly zá raz

32: włlyftká tłuffcza/ rzekła: Zágub thego/ á

33: **wypść** [!] nam Bárábalzá:

werset: 19 kthorego było dla

34: nieiákiego rozruchu ktory był w mieście v=

35: czynił/ y dla mężoboyfthwá/ wádzono do

36: ciemnice.

werset: 20 Piłat záfię mowił do nich/ chcąc

37: wypuścić Iezufá:

werset: 21 A oni tym bárzief woła=

38: li/ mowiąc: Vkrzyżuy/ vkrzyżuy go.

werset: 22 On ie

39: fzcze y po trzećie rzekł do nich: Coż wždy ten

40: złego vczynił? Zadney przyczyny śmierci w

41: nim nie náyduię/ á tak fkarzę go ia/ á wy=

42: puffczę.

werset: 23 Ale oni tym więcej przytyfkowali

43: wielkimi głofy/ żądaiąc aby był vkrzyżo=

44: wan/ y tym więcej powłthawaly głofy ich.

werset: 24

45: Potym Piłat przyładził aby sie łtalo ná ża=

46: danie ich.(*marg*) **Matth: 27. Acto: 3. (-)**

werset: 25 Y wypuścił im onego kthory dla

47: mężoboyłtwá/ y dla trwogi/ włádzon był

48: do ciemnice/ ktorego żądali: á Iezufá dał

49: im ná wołá.

werset: 26

50: A gdy go wiedli/ vchwycili nieiákiego

51: Symoná Cireneńkiego/ idącego ze wfi/ y

52: włożyli nań krzyż aby niołł zá Iezufem.

werset: 27 Te

53: dy łłlá zá nim wielka tłuffcza ludu/ y nie=

54: wiałt: ktore rzewno płákaly y lámentowá=

55: ły nád nim.(*marg*) **Matth: 27. Ioan: 19. Zacha: 12. (-)**

werset: 28 Y obrociwłly sie do nich Iezus

56: rzekł: Corki Ierozolimłkie/ niepláčźcie ná

57: demną/ ále pláčźcie łáme nád łobá y nád ły=

58: ny łwemi/

werset: 29 łabowiem otho przydá dni/ w

59: kthore będą mowić: Błogolławione nie=

HH

płodne

strona: HHv

Ewángelia.

kolumna: a

1: płodne/ y żywoty ktore nie rodziły/ y pierfi

2: ktore nie karmiły.

strona: HH3v

Ewangelia.

kolumna: a

grafika

ksiega: ioann

rozdział: 11 (*marg*) **Matth: 11. Deute: 18.** (-)

werset: 21

- 1: Tedy go oni pytá
- 2: li/ Cożes tedy? Heliafzemes? Y rzekł: Nie
- 3: iefthem. Tedyś ieft Prorokiem? Y odpo=
- 4: wiedział/ Nie.

werset: 22 Nakoniec mu rzekli: Kto

- 5: żeś ieft/ ábyfmy vmieli dáć odpowiedź tym
- 6: ktorzy nas posłáli? Coż powiádařz o łobie?

werset: 23

- 7: A on rzekł:(*marg*) **Matth: 3. Marci. 1. Lucae. 3. Ifaiae. 40.** (-)Ia głos wołáiące^{g0} ná
- puffczy/
- 8: Spráwuyćie drogę Páńfką/ iáko powie=
- 9: dział Izáiafz prorok.

werset: 24 A co byli posłáni/ byli

- 10: z Fárizeuřfow.

werset: 25 Tedy řpytáli go y rzekli: Cze

- 11: muř tedy krzcířz ponieważeřz nie ieft Chry=
- 12: řtuffem/ áni Heliařfem/ áni Prorokiem?

werset: 26

- 13: Odpowiedział im Ian/ temi řlowy: Iác
- 14: krzczę wodą/ ále w pořzod was řthánał/
- 15: ktorego wy nie znaćie.(*marg*) **Matth: 3. Marci. 1. Lucae. 3. Acto: 19.** (-)

werset: 27 Ten ci ieft ktory po

16: mnie ma przyfc/ ktory sie przedemną ftał:

17: ktoremum ia nie ieft godzien/ bym rozwią

18: zał rzemyczek v botá iego.

werset: 28 The sie rzeczy w

19: **Behtániey** [!] działy z onę ftronę Iordaná

20: gdzie był Ian krzcący.(*marg*) **Ioan: 3. et 10.** (-)

werset: 29

21: A drugiego dnia/ wyźrzał Ian Iezufá á

22: on idzie do nie^{go}/ y rzekł: Oto Báránek Bo

23: ży/ oto ten kthory głádzi grzechy fwiáthá.(*marg*) **Ifaiae. 53. 1.Cor: 5.** (-)

werset: 30

24: Ten ci ieft o ktorymem powiádał/ zá mná

25: idzie mąż/ ktory sie przedemną ftał: bo był

26: pierwśfy niżli ia/

werset: 31 á iam ci go nieznał/ ále że=

27: by był obiáwion ludu Ifráelſkiemu/ prze=

28: tom ia przyśfedł krzcąc wodą.

werset: 32

29: Y dał fwiadectwo Ian/ mowiac: Izem

30: widział ducha z ftepuiącego iáko gołębice

31: z niebá/ y trwał nád nim.(*marg*) **Matth: 3. Marci. 1. Lucae. 3.** (-)

werset: 33 A iam ci go nie=

32: znał/ ále ktory mie pofłał krzćić w wodzie/

33: ten mi powiedział. Ná kogobym wyźrzał

34: Duchá ftepuiącego/ y trwáiącego ná nim/

35: ten ci ieft kthory krzći w duchu fwiętym.

werset: 34 Y

36: widziałem ia: y fwiadectwo mi tho dał/ że

37: oto ten iest fyn Boży.

werset: 35

38: Drugiego dnia zafie/ fthał Ian/ y dwa

39: zwolennicy iego.

werset: 36 A wyzrzawfły Iezufá á on

40: idzie/ rzekł: Otho Báránek Boży. (*marg*) **Exodi. 12. Ifaiae. 53. (-)**

werset: 37 Y vfly=

41: ffwfły oni dwa zwolennicy iego mowiące

42: go/ fli zá Iezulem.

werset: 38 Y obrociwfły fie Ie=

43: zus/ y widząc ie á oni zá nim idą/ rzekł im:

44: Czego fzukaćie? Odpowiedzieli mu: Rab=

45: bi/ co fie wykłáda Miŕtrzu/ gdzie mieffkaż

kolumna: b

werset: 39

1: Rzekł im: Podźćie/ á ogládayćie. Przyflli/

2: y ogládáli gdzie mieffkał/ y trwáli v niego

3: przez on dzień: á godziná bylá iákoby dzie=

4: fiąta.

werset: 40

5: A był Andrzej brát Simoná Piotrá/ ie=

6: den z onych dwu/ ktorzy byli flyfeli od Ia=

7: ná/ y fli zá nim.

werset: 41 Then nálał napier=

8: wey brátá fwego Simoná/ y rzekł mu: Ná

9: leźlifmy Mefyafzá/ co fie wykłáda/ Chry=

10: ftus.

werset: 42 Y przywiodł go do Iezufá. A weyżrza

11: wfły nań Iezus/ rzekł: Thy iefteś Simon

12: fyn Iony/ thy będziefz zwan Cefás/ co fie

13: wykłáda Piotr.(*marg*) **Matth:** 10. (-)

werset: 43

14: Názáutrz chciał wyniść do Gáíleiey/

15: y náłazł Filippá. Y rzekł mu Iezus: Podź

16: zá mną.

werset: 44]A ten Filip był z Betfáydy/ z miá=

17: Itá Andrzeiowego y Piotrowego.(*marg*) **Ioan:** 12. (-)

werset: 45]Nálazł

18: ten Filip Náthánáelá/ y rzekł mu:(*marg*) **Ioan:** 21. **Gene:** 3. 22. et 49. **Deute:** 18. **Efaiae.** 7. et 9. **Ioan:** 7. (-) O kto=

19: rym nápiśał Moiześz w zakonie y Prorocy

20: tegołmy náležli/ Iezufá fyná Iozefowego

21: z Názáret.

werset: 46]Y rzekł mu Nátánáel: Od Ná

22: záreth może co dobrego być? Rzekł mu Fi

23: lip: Podź á ogláday.

werset: 47]Wyźrzał thedy Iezuf Náthánáelá á on

24: idzie do niego/ y rzekł o nim: Otho praw=

25: dziwie Ifráelczyk/ w kthorym zdrády nie=

26: máłz.

werset: 48]Rzekł mu Náthánáel: Skąd mie

27: znáłz? Odpowiedział Iezus/ y rzekł mu:

28: Pierwey niż cie Philip wezwał/ gdyś był

29: pod Figą/ widziałem cie.

werset: 49]Odpowiedział

30: mu Náthánáel/ y rzekł: Rabi/ Thy ieśteś

31: fyn Boży/ ty ieśteś Krol Ifráelłki.

werset: 50]Odpo=

32: wiedział Iezus/ y rzekł mu: Iżemci rzekł/

33: Widziałem cie pod Figą/ (przeto) wie=

34: rzyfz: wietlfe rzeczy nizli to vyzrzyfz.

werset: 51 Y rzekł

35: do niego: Zaprawde zaprawde powiadam

36: wam/ Vyzrzycie Niebo otworzone/ y An=

37: gioly Boze wfhępuiące/ y fthępuiące/ ná

38: Syná człowieczego. (marg) **Gene: 28. Lucae. 21.** (-)

rozdział: 2

Cap: 2.

39: Pan Chryfthus ná wefelu z wody wino vczynił/

40: Mencarze z kościoła wygnął/ mękę fwą opowiada.

grafika

A trze=

strona: HH6

S. Ianá.

kolumna: a

rozdział: 5

werset: 39

1: Pythaycie fie pilnie

2: ná pífmá/ bo wy mnimaacie ze w nich żywot

3: wieczny macie:(marg) **1.Ioan: 4. Acto: 17. Deute: 18.** (-) y też też fą kthore fwiadec=

4: two dawaią o mnie/

werset: 40 á niechcecie przyść

5: do mnie/ abyście żywot mieli.

werset: 41 Obiáfnienia

6: od ludzi nie biorę.(marg) **Ioan: 12.** (-)

werset: 42 Alem was poznał/ ze mi

7: łosci Bożey nie macie w fobie.

werset: 43 | Iam przy=

8: | zedł w imię oycá moiego/ á nie przyimuie=

9: | ćie mie: przydzielić inny w imię fwoie/ te=

10: | dy go przyimiećie. *(marg)* **1.Ioan: 2. 2.Thef: 2.** (-)

werset: 44 | Iákoż wy możecie wie=

11: | rzyć/ ktorzy chwałę ieden od drugiego bie=

12: | rzenie: á chwały kthora od fámeo Bogá

13: | ieft/ nie fzukaćie?

werset: 45

14: | Niemnimayćie żebym ia miał ná was

15: | kárzyć przed oycem: ieftći then co ná was

16: | kárzy/ Moizefz/ w kthorym wy nádzieię

17: | maćie?

werset: 46 | Abowiem byćie Moizeffowi wie=

18: | rzyli/ |nadźbyćie y mnie wierzyli/ boć on

19: | o mnie piął.

werset: 47 | Ale ieftliż pińmu iego nie wie=

20: | rzyćie: iákoż fłowam moim wierzyć będzie=

21: | ćie? *(marg)* **Deute: 31. Deute: 18.** (-)

rozdział: 6

Cap: 6.

22: | Pan Chryftus pięćorgiem chlebá/ pięć tyfięcy lu=

23: | dzi nákarcił/ gdy go chćiano krolem obráć y vczy=

24: | nić/ vśedł/ náucza o chlebie niebiefkim/ y o ćiele fwo=

25: | im y o krwi fwey/ zwolennicy niektorzy od niego od=

26: | ftáli/ ále Apoftołowie ći przy nim trwáli.

werset: 1

27: | **P**othym odśedł Iezus zá Mo=

28: | rze Gálileyćkie/ kthore zowá <http://rcin.org.pl>

29: Thyberiadkie: (marg) **Matth: 14. Marci. 6. Lucae. 9. (-)**

werset: 2] á zánim íllá

30: wielkość wielka ludzi/ że wi=

31: dzieli známioná ktore czynił

32: nád onemi kthorzy bywáli niemocnemi:

werset: 3]

33: Wífedł tedy Iezus ná gorę/ siedział thám

34: z zwolenniki swoimi.

werset: 4] A byłá blifko wielká=

35: noc/ dzień święty Zydowfki.(marg) **Exodi. 12. Matth: 14. Marci. 6. Lucae. 9. (-)**

werset: 5] Podniołfy tedy

36: Iezus oczy swoie/ gdy wyźrzał iż wielkość

37: wielka idzie do niego/ rzekł do Philippá: [grafika](#)

38: Skąd kupiemy chlebá/ áby otho ci iedli?

werset: 6] A

39: to mowił kulfąc go/ ábowiem on wiedział

40: co miał czynić.

werset: 7] Odpowiedział mu Philip:

41: Zá dwie łcie grośfow/ chlebá nie dołthánie

kolumna: b

1: im/ żeby iácy koždy z nich máło co wzięł.

werset: 8]

2: Rzekł do niego ieden z zwolennikow iego

3: Andrzey/ brát Symoná Piotrá:

werset: 9] Iełt tu ie=

4: dno dziećię/ kthore ma pięćioro chlebá ię=

5: czmiennego/ á dwie rybie: ále co tho iełth

6: miedzy ták wiele.(marg) **4.Reg: 4. (-)**

werset: 10]

7: Rzekł pothym Iezus: Kaźcie ludziom
8: śiedzieć. A było fianań wiele ná onym mie=
9: ſcu. Wfiádło tedy mężow w pocźcie iákoby
10: pięć tyfięcy.

werset: 11 Wziął tedy Iezus chleby: á po

11: dziękowawſſy/ rozdał ſiedzącym/ takież y
12: z ryb iáko kto wiele chćiał.

werset: 12 A gdy ſie náie=

13: dli/ rzekł zwolennikom ſwoim: Zbierzćie
14: co zbyło odrobin/ áby nie zginęły.

werset: 13 Zebráli

15: tedy/ y nápełnili dwánaście koſſow odro=
16: bin/ z pięćciorgá chlebá ięczmiennego/ y ze
17: dwu ryb/ ktore zbyły tym ktorzy iedli.

werset: 14

18: Oni tedy ludzie wyźrzawſſy on znák kto=
19: ry Iezus vczyńił/ mowili: Iż to ieſt praw
20: dziwie Prorok ktory ma przyść ná ſwiát.(*marg*) **Lucae. 7. Ioan: 4. (-)**

werset: 15

21: Iezus tedy gdy poznał iż mieli przyść/ y
22: vchwyćić go/ chcąc go Krolem vczyńić/
23: víſedł záfię ná gorę ſam ſzczegulny.

werset: 16 A gdy

24: było wieczor/ zſthąpili zwolennicy iego do
25: morzá.(*marg*) **Ioan: 5. Matth: 14. Marci. 6. (-)**

werset: 17 A wſtąpiwſſy do łodzi/ przewieźli

26: ſie ná onę ſtronę morzá do Káphárnáum/
27: y iuż ſie było zmierzkło/ á nie przyſedł był
28: do nich Iezus.

werset: 18 | A morze/ zá wianim wiel=

29: kiego wiátru/ zigrawało á zrufzálo fie.

werset: 19 | A

30: gdy fie odwiezli iákoby ná pięć y dwádzie=

31: ściá álbo trzydzieści ftáiánia/ wyżrzeli Ie=

32: zulá chodzącego po morzu/ á iż przycho=

33: dził blińko łodzi/ y polékáli fie.

werset: 20 | Ale on

34: rzekł knim: Ia ieftem nieboyćie fie.

werset: 21 | Chćieli

35: go tedy wziąć do łodzi: á nátychmiał łódź

36: przybiegła ku źiemii do ktorey fie wiezli.

werset: 22 |

37: A drugiego dnia/ tłuffcza ktora ftála zá

38: morzem/ widziála iż łodká infza nie była

39: thám iedno iedná/ á iż nie wřthąpił był z

40: zwolenniki swoimi Iezus w łódź/ ále że fie

41: fámii zwolennicy iego byli przewiezli w ło=

42: dzi:

werset: 23 | A infse łodzi nádiácháli były od Tybeberyády [!]

43: ku onemu mieřcu gdzie byli iedli

44: chleb/ dziękuiąc Bogu.

werset: 24 | Gdy tedy wyżrzála

45: tłuffcza/ iż tám Iezufa niebyło/ áni zwo=

46: lennikow iego/ wřthąpili w łodki/ y prze=

47: wiezli fie do Káphárnáum/ řzukáiąc Iezu=

48: fá.

werset: 25 | A gdy go náleźli zá morzem/ rzekli do

49: niego: Miřtrzu/ y kiedyžeř thu przyřfedł.

werset: 26

- 50: Odpowiedział im Iezus/ y rzekł: Záppraw
51: dę/ zápprawdę powiádam wam/ fzukaćie
52: mię nie izeście widzieli známioná/ ále iześ
53: ćie iedli chleb/ y byliście náfyчени.

werset: 27 Sprá=

- 54: wuyćie nie then pokarm kthory ginie/ ále
55: kthory trwa ku żywotowi wiecznemu/ kto=
56: ry wam da Syn człowieczy/ ábowiem ten
57: Oćiec Bog náznáczył.

werset: 28 Rzekli pothym

- 58: do niego: Coż mamy czynić/ ábyfmy czyni=
59: li vczyunki Boże?

werset: 29 Odpowiedzial Iezus/ y

rzekł

strona: HH6v

Ewángelia.

kolumna: a

- 1: rzekł im: Thoć ieft vczynek Boży/ ábyście
2: wierzyli w tego kthorego on pofłał.

strona: II2v

Ewángelia.

kolumna: a

rozdzial: 9

- 1: Pan flepo národzonego vzdrowił w Sobbothę/
2: kthory znák Licemiernicy **chćiełi** [!] zátłumić/ y przethoż
3: onego vzdrowionego że iáwnie to co fie z nim ftháło
4: wyznáwał/ z bożnice wyrzucili/ á Pan go do fiebie
5: przytulił. [grafika](#)

werset: 1

6: **I** Dac potym Iezus mimo/ wyż=

7: rzał człowieká ślepego od ná=

8: rodzenia/

werset: 2 y pytali go zwolen=

9: nicy iego: Miŕtrzu/ kto zgrze=

10: ſzył/ ten/ czyli rodzicy iego/ áby

11: ſie ślepym národził?

werset: 3 Odpowiedział Iezus:

12: Ani ten zgrzeſzył/ áni rodzicy iego/ ále że=

13: by ſie okazały ſpráwy Boże w nim.(*marg*) **Ioan: 11. Ioan: 5. (-)**

werset: 4 Iac

14: muſię czynić vczynki tego ktory mie poſłał/

15: poki dzień ieſt: Przydzieć noc/ kiedy nikth

16: nie będzie mógł ſpráwować.

werset: 5 Iáko długo

17: ieſthem ná ſwiećie/ ieſthem ſwiatłoſćią

18: ſwiáthá.(*marg*) **Ioan: 1. 8. et 12. (-)**

werset: 6

19: Tho powiedziawſy/ wyplunął ná źie=

20: mię/ y vczynił błoto z ſliny/ y rozmázał bło

21: to po oczu iego/

werset: 7 y rzekł do niego: Idź/ á

22: vmyj ſie w ſadzawce Siloe/ co ſie wykłá=

23: da/ Poſlány.(*marg*) **Ifaiae. 8. (-)**Thedy on ſzedł/ y vmył ſie/ y

24: przyſfedł zás widzący.

werset: 8 Tedy ſáfiedzi y ći co

25: go przed thym widzieli/ że był żebrakiem/

26: mowili: Y tenże tho ieſth/ co ſiedział á że=

27: brał? Tedy iedni powiádáli: Iż ten ieft.

werset: 9 A

28: drudzy/ Nikaki/ ále onemu podobny. Ale

29: on powiádał: Iż iam ieft.

werset: 10 Pytáli go tedy/

30: iákoż ci fie otworzyły oczy twoie?

werset: 11 Odpo=

31: wiedział: On człowiek co go zową Iezu=

32: fem/ vczyńił błotho/ y pomázał mi oczy/ y

33: rzekł mi: Idź do fadzawki Siloe/ vmyjże

34: fie. Szedłem/ omyłem fie/ y przezyrzałem.

werset: 12

35: Y rzekli do niego: Gdziefz on ieft? Odpo=

36: wiedział im/ Niewiem.

werset: 13

37: Przywiedli onego co był flepym do Phá=

38: ryzeufzow.

werset: 14 A była ná ten czás fobbotá kiedy

39: Iezus vczyńił był błoto/ y otworzył oczy ie

40: go:

werset: 15 Pytáli [!] go tedy po wtore Pháryzeufzo=

41: wie/ iákobj przezyrzał.(*marg*) **Matth: 12. Marci. 2. Lucae. 6. Ioan: 5. et 7.** (-)A on
im powiedział

42: Włożył mi błotho ná oczy/ á omyłem fie/ y

43: widzę.

werset: 16 Mowili tedy z Pháryzeufzow nie=

44: ktorzy: Nie ieft ten człowiek od Bogá/ kto

45: ry fobbothy nie przyftrzega. A drudzy zás

46: mowili: Iákoż może grzełzny człowiek tá=

kolumna: b

- 1: kie cudá czynić? Y było rozerwánie miedzy
2: nimi. (*margin*) **Matth: 21. Ioan: 7. 10. et 12. Ioan: 7. (-)**

werset: 17 Tedy rzekli y po wtore do flepego:

- 3: Ty co powiadałz o tym kthoryc otworzył o=
4: czy twoie? A on rzekł że iest Prorok.

werset: 18 Tedy

- 5: Zydowie nie wierzyli o nim/ żeby był fle=
6: pym/ á żeby **przezźrzał** [!]: aż przyzwáli rodzi
7: cow onego kthory przeźrzał/

werset: 19 y pytáli ich

- 8: mowiąc: To iest fyn wáfz/ o kthorym wy po=
9: wiadaćie/ że fie flepo národził? Iákoż tedy
10: teraz widzi?

werset: 20 Odpowiedzieli im rodzicy ie=

- 11: go/ temi flowy: Wiemy że to iest fyn náfz/ á
12: iż fie flepo národził:

werset: 21 ále iáko theraz widzi

- 13: nie wiemy/ álbo kto mu oczy iego otworzył
14: my nie wiemy. Pytayıćie fámege/ wáfzák ma
15: látá/ íam niechay o fie mowi.

werset: 22 To mowili

- 16: rodzicy iego/ bo fie báli zydow. Abowiem
17: iuz fie byli ípiknęli zydowie/ iż iefliby go kto
18: wyznawał być Kryfthufem/ áby z bożnice
19: był wyłączon.

werset: 23 Przetoż rodzicy iego rzekli:

- 20: Iż ma látá/ fámege pytayıćie. (*margin*) **Ioan: 11. et 12. (-)**

werset: 24

- 21: Wezwáli tedy zafie człowieká onego co
22: był flepym/ y rzekli mu: Day chwałę Bo=
23: gu/ My wiemy ífz otho then człowiek íeft
24: grzełfzny.

werset: 25 Tedy im on rzekł:(*margin*) **Iofue. 7. Acto: 12.** (-)Iełfli íeft grze=

- 25: ízny thego ia niewiem: tho íedno wiem/ że
26: gdyżem był flepym/ teraz widzę.

werset: 26 Oni mu

- 27: rzekli: Cofzci vczyńił? Íákoć wżdy the oczy
28: otworzył?

werset: 27 Odpowiedział im: Iużem wam

- 29: powiedział/ y flyfzeliście: cofz íefzczę chcecie
30: fłyfzec? Czyli y wy chcecie być zwolenniki ie=
31: go?

werset: 28 Tedy mu łáiáli/ a mowili: Bądźże thy

- 32: zwolennikiem íego: ále my íełtełmy zwolen=
33: niki Moizełłowemi.

werset: 29 My wiemy ífz Moize=

- 34: ízowi mowił Bog: ále o thym nie wiemy
35: íkąd íeft.

werset: 30

- 36: Odpowiedział on człowiek/ y rzekł im:
37: To w tym íście dziwna rzecz íeft/ że wy nie
38: wiecie íkądby był/ á otworzył moje oczy.

werset: 31 A

- 39: to wiemy/ że grzełfnych Bog nie flucha: ále
40: íełfli kto Bożym chwałcą íeft/ á wołą íego
41: czyni/ tego wyfluchywa.

werset: 32 Od wieku nie íeft

42: ślychaná rzecz/ żeby kto otworzył oczy ślepo

43: národzonego.

werset: 33 Być then nie był od Bogá/

44: nie mogłby nic vczyńić.

werset: 34 Odpowiedzieli y

45: rzekli mu: Wfzyštekeś fie w grzechach vro=

46: dził: á ty nas vczyfz? Y wypchnęli go precz.

werset: 35

47: Y vflyżał to Iezus: że go precz wypchnęli:

48: á gdy go nálazł/ rzekł do niego: Ty wie=

49: rzyfz w fyná boże^{śo}?

werset: 36 Odpowiedział on y rze

50: kł á ktory ieft Pánie: żebym vwierzył weń?

werset: 37

51: Y rzekł mu Iezus: y widziáłeś go/ á ktory

52: mowi ztobą/ tenći ieft. (*margin*) **Matth: 26. Marci. 14. Ioan: 4. (-)**

werset: 38 A on rzekł: Wierzę

53: Pánie. Y vpadłfy dał mu cześć á chwałę.

werset: 39

54: Y rzekł mu Iezus: Ná śadem ia przy=

55: śfedł tu ná ten fwiáth: áby ci co nie widzą

56: widzieli: á ktorzy widzą ślepemi fie śthá=

57: li.

werset: 40 Y vflyfzeli niekthorzy z Pharyzeufzow

58: ktorzy z nim byli/ thedy mu rzekli: á więc

59: y mychmy ślepi?

werset: 41 Rzekł im Iezus: By=

ście

S: Ianá.

kolumna: a

- 1: Ície byli flepi/ nie mielibyście grzechu: (*marg*) **Ioan:** 15. (-)ále
- 2: theraz powiádaćie iż widzimy/ przethož
- 3: grzech w was trwa.

strona: 115

S: Ianá.

kolumna: a

grafika

rozdział: 13

werset: 6

- 1: Tákże tedy przyšedł do Simoná Piotrá.(*marg*) **Matth:** 3. (-)
- 2: Y rzekł do niego Piotr: Pánie/ tyž mi tho
- 3: nogi vmywał?

werset: 7] Odpowiedział Iezus/ y

- 4: rzekł mu: Co iá czynię/ thy teras niewiełz:
- 5: ále będziez pothym wiedział.

werset: 8] Powiedział

- 6: mu Piotr: Nie będziez mi vmywał nog ná
- 7: wieki. Odpowiedział mu Iezus:(*marg*) **Pfal:** 50. (-)Nieumy=
- 8: ięli cię/ części zemną mieć nie będziez.

werset: 9

- 9: Rzekł do niego Simon Piotr: Pánie/ nie
- 10: tilko nogi moje/ ále y ręce/ y głowę.

werset: 10] Rzekł

- 11: mu Iezus: Ktho vmyty ieft/ nie potrzebá
- 12: mu iedno žeby nogi vmył: bo ieftł wíłýftek
- 13: czyłty.(*marg*) **Ioan:** 6. (-)Y wy czyści iefteście/ ále nie wíłýft=
- 14: cy.

werset: 11 Bo wiedział kthory tho był/ co go miał

15: wydać/ y przetołz rzekł: Nie iefteście wły=

16: łcy czyści.

werset: 12

17: Gdy tedy vmył nogi ich/ wził ná sie o=

18: dzienie łwoie: á ładłłfy/ mowił zász do nich:

19: Wiećielz com wam vczynił?

werset: 13 Wy zowiecie

20: mię Miłtrzem y Pánem/ á dobrze mowi=

21: cie/ bom iefth nim.(*marg*) **Gala: 6.** (-)

werset: 14 Więc iefliłz ia vmyłem

22: nogi wálłe/ będąc Pánem y Miłtrzem/ te=

23: dy y wy winniście ieden drugiemu nogi

24: vmywać.

werset: 15 Abowiem dałem wam przykład/

25: żebyście iákom ia vczynił wam/ thák y wy

26: czynili.(*marg*) **Ephe: 5. 1.Petri. 2. Matth: 10. Lucae. 6. Ioan: 15. Matth: 5.** (-)

werset: 16

27: Zápprawdę/ záprawdę powiádam wam:

28: Nie iefćci flugá wietłłfy nád páná łwego/

29: áni Apołthoł wietłłfy niżli ten co go połłał.

werset: 17

30: Iefli te rzeczy wiećie/ będziecie błogołlá=

31: wieni/ będziećieli ie czynić.

werset: 18 Niemowięć o

32: włłlyłtkich was/ iác wiem kthorem obrał.

33: Ale żeby sie wypełniło písmo/ Kto pożywa

34: zemną chlebá/ podniefie przeciwko mnie

35: piętę łwoię.(*marg*) **Pfal: 40. Ioan: 14. et 16.** (-)

werset: 19 Odtychmiał powiadam wam

36: przed tym niżby sie to stało/ iż gdyby sie to

37: stało/ abyście wierzyli iżem ia iest.

werset: 20 Ząpraw

38: dę/ ząprawdę powiadam wam: Kto przy

39: muie gdy kogo posle/ ten mnie przyimuie:

40: á ktho mnie przyimuie/ przyimuie onego

41: ktory mnie posłał.

werset: 21

42: A gdy to powiedział Iezus/ zątrwozył

43: sie ná duchu: y ofwiadczył/ á rzekł: Ząpraw

44: dę/ ząprawdę powiadam wam/ iż ieden z

45: was mię wyda. (*marg*) **Matth: 10. Marci. 9. Lucae. 10. Matth: 26. Marci. 14. Lucae.**

22. **1.Ioan: 2. Acto: 20.** (-)

werset: 22 Poglądáli thedy po sobie

kolumna: b

1: zwolennicy/ niewiedząc okim by tho mo=

2: wił.

werset: 23 Y był ieden z zwolennikow iego ktory

3: leżał ná pierfiach Iezufowych/ kthorego

4: miłował Iezus.

werset: 24 Skinął tedy ná tego Si=

5: mon Piotr/ y rzekł mu: Kto tho iest o kim

6: mowi?(*marg*) **Ioan: 19. 20. et 21.** (-)

werset: 25 Tąkże gdy leżał on ná pierfiách Ie=

7: zufowych/ rzekł mu: Pánie/ Ktho tho iest?

werset: 26

8: Odpowiedział Iezus: Ten iest kthoremu

9: ia zmaczány chleb podam. A pothym roz=

10: moczywŕŕy chleb podaŕ Iudaŕŕowi Simo=

11: nowemu Iŕkarioćie.

werset: 27

12: A zá oną ŕztuczŕką wŕfedŕ weń ŕzáthan. Y

13: rzekŕ do niego Iezus: Co czyniŕz/ czynŕ co

14: rychley.(*marg*) **Ioan: 12.** (-)

werset: 28 A tego ŕaden z tych co ŕiedzieli nie

15: wiedziaŕ/ kcŕzemu by to mowiŕ.

werset: 29 Bo niekto=

16: rzy mniamáli/ iŕ Iudaŕz miaŕ worki/ ŕeby

17: mu rzekŕ Iezus: Nákup thego czego nam

18: trzebá ná dzień Swięty/ álbo ŕeby co daŕ

19: niedoŕtátecznym.

werset: 30 Gdy tedy on wŕziáŕ ŕtucz=

20: kę chlebá/ wnet precz wyŕfedŕ.(*marg*) **Ioan: 18.** (-) A byŕá noc.

werset: 31

21: A ták gdy wyŕfedŕ/ rzekŕ Iezus: Teras ob=

22: iáŕnion iefth ŕyn czŕowieczy: y Bog obiá=

23: ŕnion iefth w nim.

werset: 32 Iefli Bog obiáŕnion iefth

24: w nim/ y Bog obiáŕni go ŕam w ŕobie: á

25: nátychmiaŕt obiáŕni go.(*marg*) **Ioan: 12. et 17.** (-)

werset: 33 Synacŕzkowie/ niedŕugo iefŕcŕze iefthem

26: zwámie. Będziećie wy mnie ŕzukác: á iákom

27: Zydom powiedziaŕ/ Dokąd ia idę/ wy nie=

28: moŕećie przyŕć (thák) y wam theraz mo=

29: wię. (*marg*) **Ioan: 7. et 8. Ioan: 15.** (-)

werset: 34 Dáię wam nowe przykazanie/ á=

30: byŕćie ŕie zobopolnie miŕowáli: iákom ia

31: was miłował/ ábyście fie y wy (ták) mi=

32: łowáli społecznie.

werset: 35] Potymći poznáią wlfy=

33: łtcy żeście zwolency moi/ będziecieli mieć

34: ieden ku drugiemu społeczną miłólc.(*marg*) 1.**Ioan**: 2. et 3. (-)

werset: 36] Rzekł

35: do niego Simon Piotr: Pánie/ dokądże i=

36: dziełz? Odpowiedział Iezus: Gdzie ia idę/

37: niemożelz ty teraz zámną iść/ ale poydziełz

38: zá mną pothym.

werset: 37] Rzekł mu Piotr: Czemu

39: nie mogę teraz zá tobą iść? duffę moię po=

40: łožę zá cię.

werset: 38] Odpowiedział mu Iezus: Zy=

41: wot fwoy zá mię położyłz? Záprawdę/ zá=

42: prawdę powiadam tobie: Niezápoie Kur

43: áż fie mnie trzy kroć záprzyłz.(*marg*) **Ioan**: 21. **Matth**: 26. **Marco**. 14. **Lucae**. 22.

Ioan: 18. (-)

rozdział: 14]

Cap: 14.

44: Pan Iezus od **zwolenntkow** [!] boiazń oddaláiąc/ po

45: wiáda fie być prawdą/ drogą/ y żywotem/ y z oycem

46: iedney ifności/ náukę fwoię chowác każe.

werset: 1]

47: **Y** Rzekł do zwolennikow fwoich

48: Niech fie niefráfuie ferce wá=

49: łze. Wierzycie w Bogá/ y w

50: mię wierzcie.

werset: 2 | W domu v oycá

51: mego/ mieśfkánia iefth wiele/

52: by było ináčzey/ powiedziałbym wam. A=

53: bowiem idę ábych wam zgotował mieśce.

strona: KKv

Ewángelia.

kolumna: a

rozdział: 18 | (marg) **Ioan: 6. (-)**

werset: 37

1: Rzekł mu te=

2: dy Piłath: Owaś ty wždy Krol? Odpowie

3: dział mu Iezus: Ty powiádałz iżem ia iefth

4: Krolem. Ia fie ná tho národził/ y ná tom

5: przyśfedł ná fwiát/ ábym fwiádectwo wy=

6: dał prawdzie: Koždy ktory iefth z prawdy/

7: ślucha głófu moiego.

werset: 38 | Rzekł mu Piłat: Co

8: iefth prawdá? Y rzekłfy tho/ wyśfedł záfię do

9: Zydow/ y rzekł im: Ia w nim żadney przy

10: czyny nienáyduię. (marg) **Matth: 27. Marci. 15. Lucae. 23. Matth: 27. Marci. 15.**

Lucae. 23. (-)

werset: 39 | Ale iefth ten zwyczaj v

11: was/ żebym wam iednego wypuścił ná

12: wielkánoc. Chcećiefz tedy że wam wypuż=

13: czę Krolá Zydowskiego?

werset: 40 | Záwołáli záfię

14: wśfyłtcy/ mowiąc: Nie tego/ ále Bárába=

15: śzá. A był tho Bárábafz łotr.

rozdział: 19

Cap: 19.

16: Od Biczowania/ aż do z krzyża zdięcia męki Pán=

17: fkiey Hiftoria.

werset: 1

18: **T**edy Piłath wzięwłszy Iezufá/

19: vbiczował go.(*marg*) **Matth: 27. Marci. 15. Lucae. 23. (-)**

werset: 2

20: plotłsły koronę z ćiernia/ wło=

21: żyli ná głowę iego/ y odziali go

22: w szatę Páwłóczaną.

werset: 3

23: przyftępowáli kniemu/ y mowili: Bądź po

24: zdrowion Krolu Zydowfki: y wycináli mu

25: policzki.

werset: 4

26: tułzá/ y rzekł im: Otho go wam wywodzę

27: ná dwor/ ábysćie wiedzieli/ żeć w nim ża=

28: dney przyczyny nie náyduię.

werset: 5

29: Iezus ná dwor/ niołac koronę ćierniową/

30: y Páwłóczáne odzienie. Y rzekł im Piłat:

31: Oto człowiek.

werset: 6

32: wie y fluzebnicy/ krzyczeli/ mowiac: V=

33: krzyżuy/ vkrzyżuy go. Rzekł im Piłath:

34: Weźćie go wy/ vkrzyżuyćiefz: bo ia w nim

35: nienáyduię przyczyny.

werset: 7

36: Zydowie: My mamy zákon/ á według zako

37: nu ma vmrzeć: Bo fie fyne^m Bożym czynił.(*marg*) **Leuiti: 24. Ioan: 5.** (–)

werset: 8

38: Gdy vflyfiał Piłath the flowá/ thym fie

39: więcey złękł.

werset: 9 Tedy wfledł zás ná Rathufz/

40: y rzekł do Iezufá: Skądżeś thy? Ale Iezus

41: niedał mu (ná tho) odpowiedzi.

werset: 10 Rzekł

42: mu thedy Piłath: Niemowifz do mnie? nie

43: wiefz że mam moc ciebie vkrzyżowác/ y

44: mam moc wypuścić cię?

werset: 11 Odpowiedział

45: Iezus: Nie miałby mocy przeciwko mnie

46: żadney/ być nie było dano z wierzchu. Y

47: przetoż ten ktory mię tobie wydał/ więtfly

48: grzech ma.(*marg*) **Sapi: 6. Ioan: 3. Roma: 13.** (–)

werset: 12 Y od tego czáfu fthárał fie Pi=

49: łath áby go wypuścić. Ale Zydowie wołáli/

50: mówiąc: Iefli tego wypuścifz/ nie ieftheś

51: przyaciél Cefárki. Koždy ktho fie Krolem

52: czyni/ przeciwia fie Cefárzowi. (*marg*) **Acto: 17. Matth: 27. Marci. 15.** (–)

werset: 13

53: A Piłath potym gdy vflyfiał the flowá/

54: wywiodł ná dwor Iezufá/ y vfiadł ná ftoł=

kolumna: b

1: cu fądowym/ ná miefcu co ij zową Litho=

2: ftratos/ á po Zydowfku Gábbáta.

werset: 14 A było

3: zgotowanie Wielkonocne iákoby o fzoftey

4: godzinie: y rzekł do Zydow: Otho Krol

5: wáfz.(*marg*) **Lucae. 23.** (-)

werset: 15 A oni wołali: **Weż [!]** / weż/ vkrzyżuy go.

6: Rzekł im Piłath: Krolác wáflego vkrzy=

7: żuię? Odpowiedzieli Bifupi: Niemamy

8: Krolá/ tylko Cefárzá.(*marg*) **Gene: 49. Ofae: 1.** (-)

werset: 16 Tákże tedy wydał go

9: im/ áby był vkrzyżowan. **grafika**

10: Wzięli thedy Iezufá/ y wywiedli go. (*marg*) **Lucae. 23. Ebrae: 13.** (-)

werset: 17 A

11: niofąc sobie krzyż/ wyśedł ná ono miefće/

12: kthore zową łyfą głowá/ á po Zydowfku

13: Golgothá/

werset: 18 támże go vkrzyżowáli/ á z nim

14: innych dwu/ y z tąd y z owąd/ ále we śrzod

15: ku Iezufá.(*marg*) **Matth: 27. Marci. 15. Lucae. 23.** (-)

werset: 19 Nápiśał też y napis Piłat/ y po

16: ítáwił ná krzyżu. A było nápiśano/ Iezus

17: Názaráńki Krol Zydowfki.

werset: 20 Then napis

18: czytáło wiele Zydow: bo blifko miáfthá było

19: miefće/ ná którym vkrzyżowano Iezufá. A

20: biło nápiśano po Zydowfku/ po Grecku/ y

21: po Lácinie.

werset: 21 Thedy Bifkupowie Zydowfcy

22: mowili Piłathowi: Niepiśz Krol Zydow=

23: fki: ále iż on powiedział: Iefthem Krolem

24: Zydowfkim.

werset: 22 Odpowiedział Piłath: Com

25: nápifał/ tom nápifał.

werset: 23

26: Zołnierze lepak gdy go vkrzyżowáli/

27: wzięli odzienie iego (y vczynili czterzy czę=

28: íci/ koźdemu zołnierzowi częśc) y fuknią.

29: A była fuknia nie z ífyta/ ále od wierzchu

30: była wfyfłtká vtkána.(*marg*) **Matth: 27. Marci. 15.** (-)

werset: 24 Mowili thedy ieden

31: do drugiego: nie rozrzynaymy iey/ ále rzuc

32: my o nię los/ **czyiáby [!]** była. Aby íie wypełni=

33: ło písmo/ ktore mowi: Rozdzielili miedzy

34: íie odzienia moie: á o odzienie moie rzucá=

35: li los. A zołnierze tedy te rzeczy vczynili.(*marg*) **Pfal: 21. Marci. 15.** (-)

werset: 25

36: Stáli teź wedle krzyża **Iezufove^{go}**/ mát

37: ká **ie^{go}**/ y fioftrá mátki **ie^{go}**/ Mária Kleophá

38: íowá/ y Mária Mágdalená.

werset: 26 Aták gdy vyź

39: rzał Iezus mátkę/ y zwolenniká ftoiącego

40: ktorego miłował/ rzekł do máthki fwoiey:

41: Niewiálto/ oto íyn twoy.

werset: 27 Potym rzekł do

42: zwolenniká: Oto mátká twoiá. Y od teyże

43: godziny wziął iá zwolennik zá fwoię.(*marg*) **Ioau [!]** : 13. 20. et 21. (-)

Potym

strona: KK4

Apoštołskie.

kolumna: a

ksiega: Act

rozdział: 2

werset: 20

- 1: Słońce fie w ciem
2: nołci obroci/ á kxiężyc w krew/ pierwey niż
3: li dzień Páńłki przyydzie wielki y iáwny. (*marg*) **Matth: 27. Lucae. 23.** (-)

werset: 21 Y

- 4: będzie to yłz koždy ktoryby kolwiek wzywał
5: imienia Páńłkiego/ zbáwion będzie. (*marg*) **Roma: 10.** (-)

werset: 22

- 6: Mężowie Ińráelłcy posłuchaycie thych
7: łłow: Iezulá Názáráńłkiego/ mężá **pochwałonego** [!]
8: od Bogá miedzy wámi/ mocá=
9: mi/ cudy y znáki/ ktore czynił Bog przezeń
10: miedzy wámi/ iáko y wy (łłami) wiecie: (*marg*) **Matth: 27.** (-)

werset: 23 Te

- 11: go z poštánowioney rády/ y przewiedzenia
12: Bożego wydanego/ przez **ręcę** [!] niecnotli=
13: wych przybiwłłfy/ zábiliłłcie. (*marg*) **Acto: 10.** (-)

werset: 24 Ktorego Bog

- 14: włkrzeił rozwiázawłłfy bolełłci piekielne/
15: ták iáko niemożna rzecz byłá/ áby miał być
16: trzyman od niego.

werset: 25 Bo thák Dawid mowi

- 17: o nim: (*marg*) **Pfal: 15.** (-) Obaczałem Páná przed łobą zów=
18: źdy/ ábowiem ná práwicy mi ielt że bym fie
19: nieporułłł.

werset: 26 A przetołłz rozwełłeliło fie łerce

- 20: moie/ y rozrádował fie ięzyk moy: nád to
21: y ciáło moie będzie odpoczywáć w nádziei.

werset: 27

22: Abowiem nie zoftawifz duffe moiey w pie=

23: kle/ áni dařz fwięthemu twoiemu widzieć

24: fkażenia.

werset: 28 Oznaymięś mi drogi żywothá/

25: nápełniřz mie weřelim z obliczem twoim.

werset: 29

26: Męřowie bráćia/ niech fie godzi řmieie

27: mowić do was: około Pátryárchy Dawi=

28: dá/ że on vmarł/ y pogrzebion ieřt/ y grob

29: iego ieřt v nas ářz do dzifieyřřego dnia.

werset: 30 Aták

30: iř był prorokiem/ y wiedział/ iřz pod przy=

31: fięgą przyfiągł mu Bog z płodu biodr iego

32: (że miał) fiedzieć ná **f**tołcu [!] iego/(*marg*) **3.Reg: 2. Pfał: 131. (-)**

werset: 31 przewie

33: dziawřřy to/ mowił o zmartwy wřthániu

34: Chryřtuřowym/ iřz áni zořtawion ieřt w pie

35: kle/ áni ćiało iego widziało zepřowania:

werset: 32

36: Tego Ieřuřá wřkreřił Bog. Czego my w=

37: řřyřtcy ieřteřmy řwiádkowie.(*marg*) **Acto: 1. Ioan: 15. Philip: 2. (-)**

werset: 33 Práwicą tedy

38: Bořą powyřřřfoni będac/ y obietnice Du=

39: chá řwiętego wřziawřřy od oycá/ **wyłał [!]** te=

40: go kthorego wy widzićie y řlyřřyćie.

werset: 34 Abo=

41: wiem Dawid nie wřthapiłći do niebá/ á

42: řamže powiáda.(*marg*) **Pfał: 109. (-)**Rzeķł Pan Pánu moie=

43: mu/ liądź ná práwicy moiey/

werset: 35] ańz położę nie

44: przyaścioły twoie/ podnożkiem nog two=

45: ich.

werset: 36] Niech że thedy wie pewnie wśfyftek

46: dom Ifraelfki/ że go y Pánem y Chryfthu=

47: fem Bog vczynił/ tego Iezufá/ kthoregoł

48: ćie wy vkrzyżowáli. (marg) **Zacha: 12.** (-)

werset: 37]

49: A vlyśfawśfy te rzeczy/ fkruffenie mieli

50: ná ffercu/ y rzekli do Piotrá: y do inśfych

51: Apoštołow: Coż mamy czynić mężowie brá

52: ćia?

werset: 38] (marg) **Lucae. 3. Acto: 9. et 16.** (-)A piotr do nich rzekł/ pokutuyćie/ á

53: niech fie każdy zwas okrzći w imię Iefu krj

54: Ítá ná odpufzczenie grzechow wáfzich/ á we

55: zmiećie dar Duchá Świętego.(marg) **Ioel: 2.** (-)

werset: 39] Bo wam

56: ći ieft obietnicá/ y fynom wáfym/ y wśfyt=

57: kim ktorzy dáleko fą/ ktorekolwiekby przy=

kolumna: b

1: zwał Pan Bog náńz.

werset: 40] Innymi thefz wielą

2: fłow fwiádczył im/ y nápominał ie/ mo=

3: wiać. Bądzćie zbáwieni od te^{go} národu złe

4: go.(marg) **Matth: 16.** (-)

werset: 41] Aták ktorzy przyęli fłowá iego/ okrzće

5: ni fą/ y przybyło od nich w on dzień ludzi o

6: koło trzech tyfięcy.

werset: 42

- 7: Y byli trwając w náuce Apoftolſkiew/ y
8: wſpółeczności łamania chlebá/ y ná modli
9: twach.

werset: 43 A była ná kożdym człowieku boiáźń

- 10: y dzieło fie teſz przez ápoſtoły w Ieruzálem
11: wiele cud y znákw/ y był wielgi ſtrách mie
12: dzy wſſyſtkimi.

werset: 44 Oni zá fie wſſyſcy co wierzi

- 13: li/ byli poſpołu/ y mieli wſſyſtkie rzeczy ſpol
14: ne. *(marg)* **Deute: 15. Acto: 4. (-)**

werset: 45 Imienie y máiętnoſci przedawáli/ y po

- 15: dzieláli ie miedzy wſſyſtkie/ ile komu było
16: potrzebá.

werset: 46 A thák ná káždy dzień trwając

- 17: iednoſtáynie w koſciele/ y łamiąc przy do
18: miech chleb/ bráli pokarm z rádoſcią y w=
19: proſthoſci ſercá

werset: 47 chwaląc Bogá/ y máiąc

- 20: łáſkę v wſſyſtkiego ludu. A Pan przymna
21: záł ná káždy dzień tych kthorzyby mieli być
22: zbáwieni od zboru. *(marg)* **Acto: 4. et 5. Ifaiae. 58. 2. Cor: 9. Roma: 12. Ioan: 6. 1. Cor: 3. (-)**

rozdział: 3

Cap: 3.

- 23: Piotr vzdrowiwſſy chromego ku pokutowaniu/ w
24: ſyſtki nápomina/ Pána Chryſtuſſowe zmartwywſtá
25: nie y oſláwienie opowiada.

werset: 1

26: **P** Oiotr pothym z Iánem śly do

27: kościoła ná godzinę modlienía

28: fie dziewiątą. (*marg*) **Acto:** 14. (-)

werset: 2] A nie iáki mąż

29: ktory był chromy z żywotá má

30: tki swoiey/ bywał przynoffon/

31: á kładli go więc ná káždy dzień v drzwi koř

32: ćielnych/ ktore zwano Ozdobne/ áby pro=

33: lił iálmuzny od tych co wchodzili do kořcio

34: ła.(*marg*) **Deute:** 25. (-)

werset: 3] Then gdy vyźrzał Piotrá y Ianá á oni

35: wchodzą do kořcioła/ profił ich by iálmuznę

36: wziął.

werset: 4] Poyźrzawłzy tedj nań Piotr z Iánem

37: rzekł: Wezrzy ná nas.

werset: 5] Thedy on pilnie pá

38: trzał ná nie/ nádziewaiąc fie wziąć co od

39: nich.

werset: 6] Ale Piotr rzekł: Srebrá ani Złotá

40: nie mam: ále to co mam toć dawam. W

41: imię Iezufa Chryřtufa Názaráńkiego w=

42: řtáń/ á chodź.(*marg*) **Acto:** 4. (-)

werset: 7] Y viąwłly go zá rękę práwą

43: podnioř go: á nátychmiářł vtwierdzone řą

44: goleni y řtopy iego.

werset: 8] Y wyřkoczywłly řtánał

45: y chodził/ y wřředł znimi do kořcioła/ cho=

46: dząc y řkacząc/ y chwalać Bogá.

werset: 9]

47: Y widział go wśyftek lud chodzącego/ y

48: chwającego Bogá.

werset: 10 A poznawali go że tho

49: on był co ná iálmuznie fiadał v Ozdobnych

50: drzwi kościelnych: Y nápełnieni są dziwu

51: y zumienia wielkiego z tego co fie mu było

52: przygodziło: (marg) **Lucae. 5.** (-)

werset: 11 Gdy fie thedy vzdrowiony

53: dzierzał Piotrá y Ianá/ zbieżał fie do nich

54: wśyftek lud/ do kruzganku kthory zowią

55: Sálomonowym/ bárzo fie dziwuiąc.(marg) **3.Reg: 6. Ioan: 10. Acto: 5.** (-)

KK iiij

Widząc

strona: KK6v

Dzieie.

kolumna: a

rozdział: 7 (marg) **Exodi. 6. 7. et 8. 9. et 10. et 14.** (-)

werset: 36

1: Ten ie wywiodł/ czy=

2: niąc cudá/ y znáki w ziemi Egipťkiew/ y w

3: czerwonym Morzu/ y ná puźczey przez

4: czterdzieści lat.

werset: 37 Ten ieft Moizefz/ kthory po

5: wiedział fynom Ifráelřkim.(marg) **Deute: 18.** (-)Proroká wzbu

6: dzi wam Bog z bráćiey wáľfey podobnego

7: mnie/ tegoż fluchác będziecie.(marg) **Exodi. 19. Gala. 3.** (-)

werset: 38

8: Ten to ieft kthory był w kościele ná puź=

9: czy z Angiołem/ kthory mawiał do niego

10: ná gorze Siná/ y z oycy náľfemi kthory wźiał

11: słowá żywotá áby nam dał.

werset: 39 Kthoremu nie

12: chcieli być posłufzni oycowie násfy/ ále zgár

13: dzili/ y odwrócili fie fercy swoimi do Egi=

14: ptu/

werset: 40 mówiąc do Aaroná: Vczyń nam Bo

15: gi ktorzyby sfli przed námi: bo Moizeffowi

16: temu ktory nas wywiodł z źemie Egipt=

17: fkiey/ nie wiemy co fie stáło. (marg) **Exodi. 32.** (-)

werset: 41 Y vczynili ćiel=

18: cá w tánte dni/ y ofiarowali ofiarę bálwá

19: nowi/ y kocháli fie w vczynkach rąk swoich.(marg) **Roma: 1.** (-)

werset: 42

20: A Bog odwrócił fie/ y wydał ie áby fluzy

21: li rycerstwu niebieskiemu/ ták iáko nápiśa=

22: no ieft w księgach Prorockich:(marg) **Iere: 7. Amos. 5.** (-) I zażeście

23: mi ofiarowali zupełne y krwáwe ofiary

24: przez czterdzieści lat ná pułzczy/ domie I=

25: íraelfki?

werset: 43 Y przyęliście przybytek bálwáná

26: Molochá/ y gwiazdy Bogá wálwego Rem

27: fám/ y figury ktorzycheście náczynili/ á by=

28: ście modłę im czynili. A záprowadzę was

29: zá Bábilon.(marg) **Exodi. 25. Ebrae: 8.** (-)

werset: 44 Przybytek fwiadectwá był

30: z oycy násfemi ná pułzczy/ iáko íprawił im

31: Bog mówiąc do Moizefzá: áby ij vczynił

32: podług kxtátu ktory widział.

werset: 45 Ktory wzię

33: wŕzy oycowie náŕŕy wniefli ij z Iezufem do

34: dzierzáwy Pogáńfkiey/ ktore wygnał Bog

35: od oblicza oycow náŕŕych/ áż do dni Dawi=

36: dowych/

werset: 46] ktory **náŕazł** [!] łąskę przed Bogiem/

37: y proŕił żeby náŕazł przybytek Bogu Iako

38: bowemu. (*marg*) **Iofue. 3. Pfał: 88. 3.Reg: 6. Acto: 17. (-)**

werset: 47] A Sálomon zbudował mu dom.

werset: 48]

39: Ale naywyŕŕŕy nie mieŕŕka w budowá=

40: nych ręką/ Iáko Prorok powiáda:

werset: 49] Niebo

41: mi ieŕt ŕtolcem: á ziemiá podnoŕŕkiem nog

42: moich.(*marg*) **Iŕaiae. 66. (-)**Coż mi zá dom zbudueicie mowi

43: Pan: álbo ktore ieŕt mieŕce odpoczywánia

44: moiego?(*marg*) **Deute: 9. (-)**

werset: 50] Zaż nie ręká moiá tego wŕŕyŕtkie=

45: go vcżyniá?

werset: 51] Thwárdey krzczyce/ á nie obrzezáných

46: ŕerc y wŕŕy/ wŕŕcie fie záwżdy Duchowi S:

47: ŕprzećiwili/ iáko oycowie wáŕŕy/ thák y wy.

werset: 52]

48: A ktorego Proroká nie przeŕládowali oy=

49: cowie wáŕŕy? Y pozábijáli te/(*marg*) **Matth: 23. 1.Cor: 1. Ioan: 7. (-)**ktorzy opo=

50: wiadáli o przyŕćiu ŕpráwiedliwego: Kto=

51: regoŕcie wy teraŕz zdraycámi y mężoboycá=

52: mi byli/

werset: 53] ktorzyŕcie wzięli zakon z rzádze=

53: nim Angiełkim/ á nie ŕtrzełŕcie go.

werset: 54

- 54: Słyfąc to kráiáło fie im ferce ich/ y zgrzy
55: táli nań zębámi.(*marg*) **Acto: 15. Marci. 16.** (-)

werset: 55 A on będąc pełen Duchá

- 56: fwiętego/ pilno pátrząc w niebo/ widział
57: chwałę Bożą/ y Iezuíá ftoiącego ná prá=
58: wicy mocy Bożey.

werset: 56 Y rzekł: Oto widzę nie=

kolumna: b

grafika

- 1: biońá otworzone/ y Syná człowieczego á
2: on fthoi ná práwicy mocy Bożey.

werset: 57 A (oni)

- 3: krzyknąwífy głósem wielkim/ zátkáli fobie
4: wífy/ á iednoftáynie fie nań oborzylí.(*marg*) **Pfal: 57.** (-)

werset: 58 Y wy=

- 5: rzućiwífy go z miáftá/ vkámionowáli: á
6: fwiádkowie złożyli byli fzáthy fwoie v nog
7: młodzięcá co ij zwano Saulus. (*marg*) **Leuiti: 24. 3.Reg: 21. Matth: 23. Acto: 22.**
Pfal: 30. Lucae. 23. Lucae. 25. (-)

werset: 59 Y kámio=

- 8: nowáli Szczepaná wzywáiącego Bogá/
9: y mowiącego: Pánie Iezuíe/ przyimi du=
10: chá moiego.

werset: 60 A pokłękńáwífy ná koláná/

- 11: wońał głósem wielkim/ mowiąc: Pánie/
12: niepoczytay im thego zá grzech. A gdy tho
13: wymowił/ zálnął w Pánie/ á Száweł teź
14: pozwalał ná śmierć iego. A Saulus był

15: przyzwalający ku śmierci jego.

rozdział: 8

Cap: 8.

16: Po prześladowaniu zwolenników y pogrzebie **Szcepanowym** [!]

17: Filip Simoná Czárnoxiężniká/ y podskár=

18: biege Krolowey Murzyńfkicy ku wierze nawrócił.

19: Przeto Piotr z Ianem do Pogánów pózli.

werset: 1

20: **Y** Stało fie w ondzień prześlado=

21: wanie wielkie w kościele/ kto=

22: ry był w Ieruzálem/ y rołpierz=

23: chnęli fie wżyśthcy po kráinách

24: Zydowskich/ y Sámáriyfkich/

25: procz Apoštołow.(*marg*) **Matth: 10.** (–)

werset: 2 Opátrzyli tedy Szczepa

26: ná mężowie Bogoboyni/ y vczynili płáč

27: wielki nád nim.(*marg*) **Gene: 23. Acto: 9. 22 et 26. 1.Cor: 15. Gala: 1. Acto: 11.** (–)

werset: 3 A Száweł pułtołzył też ko

28: ścioł: chodząc po domiech/ y biorąc gwał

29: tem męże y niewiáfty/ dawał do ciemnice.

werset: 4

30: Tedy ci co fie byli rozbiegli/ chodzili każąc

31: łlowo Boże.

werset: 5 A Filip wífedłfy do miáfthá Sámáriej/

32: opowiedział im Chryśtuśá.

werset: 6 Y fluchály pil

33: nie tego tłuffcze co im Filip powiádał ie=

34: dnośtáynie flucháiąc y widząc cudá kthore

35: czynił.(*marg*) **Marci. 18. Acto: 5.** (-)

werset: 7] Abowiem z wielu tákowych ktorzy

36: mieli duchy nieczyfite/ wychodzili krzycząc

37: wielkim głósem. Wiele też Párálizem zará

38: żonych/ y chromych/ zdrowie bráło.

werset: 8] Przeto

39: Ítálá fie rádość wielka w onym mieście.

strona: LL3

Apoštołskie.

kolumna: a

rozdział: 11

werset: 27

1: A w one dni/ przyfłli z Ieruzálem Pro=

2: rocy do Antyochiey/(*marg*) **Acto: 21.** (-)

werset: 28] y wftawfzy ieden z nich

3: imieniem Agábus/ oznáymował przez Du

4: cha że miał przyść wielki głód ná wfyfłtek

5: okrąg źiemie/ ktory fie ftał pod Klaudiu=

6: fzem Cefárzem.

werset: 29] A zwolennicy káždy wedle

7: przemożenia fwego/ vmyflili/ áby posłáli

8: ku posłudze braćiey miefłkáiącey w żydow

9: ftwie:

werset: 30] co y vczynili/ poslawfły do fthárfłych

10: przez ręce Bárnábáfzá y Saulá. (*marg*) **1. Cor: 16. 2. Cor: 8. et 9. Acto: 12.** (-)

rozdział: 12

Cap: 12.

Herod ná Apoftoly wáżąc Iákubá zábil. Piothrá

11: wfádził/ ktory przez Angiołá wywiedzion. A Herod

12: w Cefáryiey będąc od Angioła fkarány zdechl.

werset: 1

13: **T**Egoż czáfu posłał Krol He=

14: rod zařępy/ áby vdręczył nie=

15: ktore z zboru.

werset: 2 Y zábił Iákubá

16: bráthá Ianowego mieczem. (*marg*) **Matth:** 4. 17. et 20. et 26. (-)

werset: 3

17: Potym widząc że sie to podo=

18: báło žydom/ vmyřlił poimác y Piotrá. A by

19: ły dni Przařne.

werset: 4 Ktorego poimawřzy/ wřá=

20: dził do ćiemnice/ y poruczyl go po czřerzy

21: kroć czřerzem żołnierzom áby go řtrzegli/

22: chcąc go po wielkiej nocj wjwieć ludu:

werset: 5 cho

23: wano tedy Piotrá w ćiemnicy. Ale bywála

24: vřtávicřna modlitwá od kořćioła do Bo=

25: gá zá nim. (*marg*) **Acto:** 4. (-)

werset: 6 A gdy go miał Herod dáć **wywieć** [!] /

26: támtęże nocy řpał Piothr miedzy

27: dwiemá żołnierzmi/ řkrepowány dwiemá

28: řáncuchy/ á řthrořowie przede drzwiámi/

29: řtrzegli ćiemnice.

werset: 7

30: A oto Angioł Páńfki řtánał/ y řwiátłość

31: rořwiećiła sie w ćiemnicy/ y vderzywřzy Pio

32: trá w bok obudził go/ mowiąc: Wřtań co

33: rychley/ thedy opádly řáncuchy z řak iego. (*marg*) **Acto:** 5. et 16. (-)

werset: 8

34: Potym rzekł Angioł do niego: Opáz sie á o

35: buy sie w vbranie twoie. Y vczynił ták: Te=

36: dy mu rzekł: Obwiń sie odzienim swoim á

37: idź zá mną.

werset: 9 A wyśsedwšzy náśládował go/ y

38: niewiedział by tho od prawdy było/ co sie

39: działo przez Angioła: bo mni miał żeby wi=

40: dzenie widział.

werset: 10 A gdy iuż prześfli pierwšą

41: y wthorą sraž/ przyśfli do żełázney brony

42: ktora wiedzie do miáštá/ á thá sie im fámá

43: otworzyłá. Wyśzedšy prześfli iedną vlicę/ á

44: nátychmiáśť odśśedł Angioł od niego.

werset: 11

45: Tedy Piotr przyśfedšy kłobie/ rzekł: Te=

46: raz wiem po prawdzie/ iż pośłał Pan An=

47: gioła śwego/ y wyrwał mię z ręki Herodo=

48: wey/ y ze wšzego oczekáwánia ludu žydow=

49: śkiego.(*marg*) **Gene: 28. Danie: 6. (-)**

werset: 12 Y obaczywšy sie/ przyśfedł do domu Má

50: ryey máthki Ianowej/ kthorego zwano

51: Márkiem/ gdzie sie ich było niemáło zebra

52: ło/ y modlili sie.(*marg*) **Acto: 1. (-)**

werset: 13 A gdy zákołátał we drzwi

53: v wroth/ wybiežáła dzieweczka imieniem

kolumna: b

1: Rode/ áby sie dowiedziałá.

werset: 14 Poznawšy te

2: dy głos Piotrow/ od rádości nie otworzy

3: lá wrot/ ále bieżawfzy do domu/ dáła znác

4: że Piotr ftoi przed wroty.

werset: 15 Ale oni rzekli do

5: niey: Száleiefz. A oná twierdziłá iz ták ieft.(*marg*) **Acto: 13.** (-)

6: Tedy oni mowili: Angioł ie^{g^o} ieft.

werset: 16 A Piotr

7: przedfie kolatał. Potym otworzywfzy drz

8: wi/ vyźrzeli go/ y zumieli fie.

werset: 17 Kinąwfłfy te

9: dy ná nie ręką żeby milczeli/ powiedział im

10: iáko go Pan wywiodł z ciemnice.(*marg*) **Acto: 15. et 21.** (-) Y rzekł:

11: Powiedzcie tę rzecz Iakobowi y bráciey. A

12: wyśledwfzy śledł ná ine miefće.

werset: 18

13: A gdy było we dnie/ było nie máte zámie

14: śśanie miedzy żołnierzmi (około thego) co

15: fie było ftáło z Piotrem.

werset: 19 Herod lepak pytá=

16: iąc fie o nim/ gdy go nienálazł/ vczyniwfzy

17: dowiádowanie o ftrozach/ kazał ie wieść

18: á wyiáchawfzy z żydowfthwá do Cefáryey/

19: tám mieśfkał.

werset: 20 A gniewał fie w ten czas ná

20: Tyriyczyki y Sydończyki. Tedy oni iedno=

21: śthaynie przyśfli do niego/ y námowiwfzy

22: Bláftufá/ ktory był Podkomorzym krolew=

23: śkim/ żądáli pokoiu/ przetho iz ich kráiny

24: miály pożywienie od niego. (*marg*) **Eccleci: 12.** (-)

werset: 21

25: Pewnego dnia vbrawłzy fie Herod w

26: Krolewskie śfáthy/ vfiadł ná Krolewfkim

27: Máieftácie/ y czynił rzecz do nich.

werset: 22 A lud

28: záwołał/ Boże głófy/ á nie człowiecze.

werset: 23 Tedj

29: nátychmiałth vderzył go Angioł Páńlki/

30: przeto iż nie dał ćci Bogu: z fthoczony od

31: chrobáctwá zdechł.(*marg*) **Iofue. 7. Ioan: 9. 2.Mach: 9. Acto: 11. (-)**

werset: 24

32: A slowo Páńlkie roflo y mnożyło fie.

werset: 25 Bár

33: nábałz theż y Páweł/ wroćili fie z Ieruzá=

34: lem/ wypełniwłfy poślugę/ wzięwłfy kfo=

35: bie Ianá ktorego przezywano Márkiem.(*marg*) **Acto: 15. (-)**

rozdział: 13

Cap: 13.

36: Páweł y Bárnabałz wezwáni od Bogá ná to áby

37: kazáli Poganom/ w Cyprze y w Antyochiey Chrıftu=

38: ía opowiadaia/ dla czego Zydowie przeciwko im po=

39: wftáli.

werset: 1

40: **A** Byli w kościele kthory był w

41: Antyochiey/ Prorocy/ y Dok=

42: torowie/ miedzy kthoremi był

43: Bárnabałz y Simon/ co ij prze

44: zywano Czarnym/ y Lucius

45: Cyreneyłki/ y Mánáhen/ ktory był Herodá

46: Tetrárchj ǫpolny wychowániec/ y Száweł.

werset: 2

47: A gdy ták ci fluzyli Pánu/ y pościli fie/ rzekł

48: im Duch fwięty: Odlączcie mi Bárnába=

49: ǫzá y Száwłá ná thę ǫprawę ná kthorąm ie

50: obrał.

werset: 3 Thedy poǫfcząc fie/ y modłąc/ y kłá=

51: dąc ná nie ręce/ puścili ie.(*marg*) **Acto: 9.** (-)

werset: 4 Oni tedy będąc

52: poǫłáni od Duchá **fwiętego** [!] / ǫfli do Seleu=

53: cyey/ y ǫtámąd puścili fie morzem do Cy=

54: pru.

werset: 5 A gdy przyiácháli do Sáláminy/ opo=

55: wiadáli flowo Boże w bożnicách Zydow=

56: ǫkich. A mieli też Ianá ná poǫludze.(*marg*) **Acto: 12.** (-)

LL iij

Scho=

strona: LL5v

Dzieie.

kolumna: a

rozdział: 16

werset: 37

1: Nie thák to:

2: ále niechay przydą/

werset: 38 á ǫami nas wyżoną. Powiedzieli tedy ceklarze the flowá Vrzę=

3: dnikom. Y polękáli fie vǫlyǫfawǫfy że Rzy=

4: miánie byli/

werset: 39 á przyǫfedǫfy przepraǫzáli ie/ y

5: wywiodǫfy/ profili áby z miáǫthá wǫǫfli. (*marg*) **Matth: 8.** (-)

werset: 40 A

6: wyśfedfŷy z ćiemnice/ weŷfli do Lidiey/ y

7: wyźrzawfŷy brácią ćieffŷyli ie/ y fŷfli dáley.

rozdział: 17

Cap: 17.

8: Páweł w Tefalonice y w Berze wielki owoc w wie

9: rze Páńkiey czyni/ ále go Zydowie wyganiaią. Po=

10: tym w Athenach z Philozophy fie gáda a Dionizyu=

11: íza z Areopagu ku Kryŷtuŷowi náwroćił.

werset: 1

12: **A** Gdy zchodzili Amphipolim y

13: Appolonią/ przyŷfli do Tefálo=

14: niki/ gdzie theż byłá bożnicá

15: Zydowfka.

werset: 2 Tedy według zwy=

16: czáiu wŷfedł też Páweł do nich

17: á po trzy Sobboty/ wykłádał im piŷmá/(*marg*) **Matth: 16. et 17. Lucae. 24. Acto: 28. (-)**

werset: 3

18: twarzáiąc y wtaczáiąc/ iż Chríŷtus miał

19: ćierpieć y wŷtác od vmárłych/ á iż ten iefth

20: Iezus Chríŷtus ktorego ia wam opowiá=

21: dam.

werset: 4 Thedy niekthorzy z nich vwierzŷyli/ y

22: przyłáczyli fie do Páwłá/ y Siłe/ á z nabo=

23: żnych Pogánow wielkość wielka/ y nie=

24: wiałt zacnych nie máło.

werset: 5

25: Záyźrzác tedy im Zydowie/ y wźiáwŷzy z

26: ludu póŷpolitego męże niektore złe/ á tłu=

27: ízczą zebrawfŷy/ zburzyli miáłtho/ y náŷzed

28: Ízy ná dom Iafonow/ chcieli ich wywieść

29: do ludu.(*marg*) **Lucae. 23. Acto: 16. Ioan: 18. et 19.** (-)

werset: 6] A gdy ich nienależli/ ciągnęli Ia=

30: foná z niektorą brácią do przełożonych mie

31: ickich/ krzycząc/ że ci kthorzy świat burzą/

32: á tu przyšli/

werset: 7] ktore przyiał Iafon/ y ci wízy

33: Ítcy przeciw wítháwam Cefárskim czynią/

34: powiádaiąc być inífego Krolem/ Iezufá.

werset: 8]

35: Aták pobudzili lud póspolity/ y przełożeni

36: miáftá ktorzy to slyfeli.

werset: 9] Tedy wziąwšy do=

37: Íyc wczynienie od Iazoná y od inífych/ pu=

38: Ícili ie.

werset: 10]

39: A brácia nátychmiał w nocy wypúšcili

40: Páwłá y Silę do Berey. Kthorzy gdy tám

41: przyšli/ wešli do bożnice Zydowfkiey.

werset: 11] A ci

42: byli zacnieyšy z tych kthorzy fą w Thefálo=

43: nice/ y przyięli flowo ze wísfthką chucią/

44: pytáiąc fie ná písmá ná kázdy dzień/ iefliby

45: to ták było.(*marg*) **Ioan: 5. Acto: 15** (-)

werset: 12] Y wiele ich z Zydow wwierzyło

46: y z Pogánfkich niewiałt poćiwych/ y mę=

47: żow niemáło. (*marg*) **1. Teffa: 2.** (-)

werset: 13] A gdy fie dowiedzieli Zydo=

48: wie ci co byli w Thefálonice/ że y w Berze

49: opowiadano było flowo Boże od Páwłá/

50: przyśfli y tám/ pobudzaiąc y burząc mno=

51: ítwo.

werset: 14 Tedy nátychmiałt wypuścili Páwłá

52: brácia/ áby ízedł aż do morzá: A Silás y Ti

53: motheus tám zořtháli.

werset: 15 A ci co prowadzili

54: Páwłá/ przywiedli [!] go aż do Aten/ y wziąw

kolumna: b

1: ízy poruczeństwo od niego do Sile y Thi=

2: moteuszá/ áby co narychley przyśfli do nie=

3: go/ pořfli záfie. (marg) 1. **Teffa:** 1. (-)

werset: 16

4: A gdy ich Páweł czekał w Atenách/ wz=

5: budzał fie w nim duch iego/ widząc że fie

6: miałto vdało ná bálwochwálstwo.

werset: 17 Gadał

7: fie tedy w bożnicy z Zydy/ y z temi co chwa=

8: lili Bogá/ y ná rynku ná koždy dzień (mo=

9: wiąç) do tych ktorzy tám bywáli. (marg) **Acto:** 9. (-)

werset: 18

10: Tedy niektorzy Epikuruřfowie y Stoi=

11: kowie Filozophowie gadáli fie z nim: y mo

12: wili iedni: Cořz ten náńienie mowcá (ábo

13: ířwiegot) chce powiádác? A drudzy: Zda

14: fie być nowych diabłow opowiadáczem: iż

15: im opowiedał Iezufá y zmartwych wřthá

16: nie.

werset: 19 Y poiąwřzy go/ wiedli go do řwego kol=

17: legiom/ mowiąc: Możemyli wiedzieć co

18: to zá nowa náuká ieft/ którą ty powiádałz?

werset: 20

19: bo nowe iákieś rzeczy nam do wffu przyno=

20: fiż. Chcemy tedy wiedzieć/ co wždy tho ma

21: być.

werset: 21]Bo Atenieński lud w fífytek/ y co przy=

22: chodzili Goście/ ninacz infse go fie thák

23: niewydawali/ iedno áby powiádáli ábo flu

24: cháli/ co nowego.

werset: 22

25: Stoiąc tedy Páweł w pószczodku Kolle=

26: giom/ rzekł: Mężowie Athenienfcy/ ná

27: wífyftkim widzę was być zbytne nabożne=

28: mi.

werset: 23]Abowiem przechodząc fie y oględuiąc

29: obrázy wáfse/ nálażem y ołtarz ná ktho=

30: rym nápiáno było: Nieznáiomemu Bo=

31: gu. Co wy tedy **nieznáiąc** [!] chwalićie/ tho ia

32: wam oznáymuię.(*marg*) **Pfal:** 145. **Acto:** 14. (-)

werset: 24]Bog kthory fтворzył

33: fwiát/ y wífyftkie rzeczy kthore w nim fą/

34: ten będąc niebá y ziemie Pánem/ nie mie=

35: fífka w Kościelech rękómá fpráwionych/

werset: 25

36: áni bywa ćcion ludzkimi rękómá/ iákoby

37: czego potrzebował/ gdyż on fám dawa

38: wífyftkim żywot/ y oddychánie/ y wífyftkie

39: rzeczy/

werset: 26 y vczyńił z iednego człowieká/ wśzy=

40: łtek rodzay ludzki/ áby mieśfkáli po wśfyłt=

41: kiey źiemi/ zámierzáięc połtánowione czá=

42: fy/ y gránice mieśfkánia ich/

werset: 27 áby łzukáli Bo

43: gá/ owaby go łnadź mogli námácác álbo

44: náleść/ áczkolwiek niedáleko ieft od koźde=

45: go z nas. (marg) **Ifaiae. 66. Acto: 7. Gene: 2. Deute: 32. (-)**

werset: 28 Bo w nim żywiemy/ y ruchamy

46: łie/ y ieftefmy: iáko teź y niektorzy z wálzycznych

47: Poetow mowili: że teź y rodzay iego ieftef=

48: my.

werset: 29 Aták będąc narodem Bożym/ niema=

49: my mnić/ by to co ieft Bog/ złotu ábo

50: łrebru/ ábo kámieniowi/ wyrzezánium rze=

51: mieśniczemu y wymyślowi człowieczemu/

52: podobno było.(marg) **Roma: 2. Lucae. 24. (-)**

werset: 30

53: Aták przegłądáięc Bog czáfy tey ludz=

54: kiey niewiádomości/ teraz opowíada lu=

55: dziom/ áby wśfyłtcy á wśłedy pokutę czyni=

56: li/

werset: 31 przeto iż połtánowił dzień w kthory bę=

57: dzie łądził wśfyłtek łwiát w łpráwiedliwo=

58: łci/ przez męźá/ kthorego ná tho wyłádził/(marg) **Gene: 4. Ioan: 1. (-)**

wiárę

strona: LL6

Apołtołskie.

kolumna: a

1: wiarę dawając wszystkim/ wkrzeszając go

2: od umarłych.

strona: MMv

Dzieie.

kolumna: b

rozdział: 21

werset: 34

1: Ale drudzy co

strona: MM2

Apostofskie.

kolumna: a

1: inego wołali w tłumaczy. A gdy sie niemogł

2: pewney rzeczy dowiedziec dla zgiełku/ ka=

3: zał go wieść na zamek.

werset: 35 A gdy przyšedł do

4: stopniow/ trafiło sie iż był niesion od fluze=

5: bnych dla gwałthu wżego ludu:

werset: 36 bo ślłá zá

6: nim wielkość ludu/ krzycząc: Zgladz go.

werset: 37

7: A gdy iuż poczynano w wodzić Páwłá

8: w zamek/ rzekł do Rotmiŝtrzá: Godzili mi

9: sie mowić do ciebie? (*marg*) **Lucae. 23.** (-)A on odpowiedział:

10: Vmiefz po Grecku?

werset: 38 Zażeś ty nie iest on E=

11: giptczyk/ ktory przed tymi dniami vczynił

12: trwoę/ y wywiodłes na pułzczá czerzy ty

13: śiáce mężow mężoboiec?

werset: 39 Y rzekł do **nie^{go}** Pá

14: weł: Iełtemcí ia człowiek Zydowin z Tár=

15: fu/ obywatel miáltá záwołánego Cylicyey.

16: Ale prośę cie/ dopuść mi mowić do ludu.(*marg*) **Acto: 9. et 22.** (-)

werset: 40 A

17: gdy mu dopuścił/ Páweł łtoiąc ná łthop=

18: niach/ łkinał ręką ná lud: á gdy łie łtháło

19: wielkie pomilczenie/ mowił do nich po ży=

20: dowłku/ temi flowy.

rozdział: 22

Cap: 22.

21: Páweł od Zydow poimány/ łpráwuie łie náuki

22: łwoiey/ záchowánie potym y náwrocenie łwoie im

23: powiáda/ y Rzymiáninem łie **byc [!]** wyznawa.

werset: 1

24: **M** Eżowie brácia y oycowie/ po=

25: łluchayćie tey ktorą teraz wam

26: powiem łpráwy.

werset: 2 A

27: iż zydowłkim ięzykiem mowił

28: do nich/ thym więcey vczynili

29: pomilczenie.

werset: 3 Y

30: rzekł: Ia iełtem mąż żydo=

31: win/ rodziłem łie w Thárfie Cylicyłkim/ á

32: wychowanem thu w tym mieście/ v nog

33: Gámáielowych/ wyuczony podług praw=

34: dy oycowłkiego zakonu/(*marg*) **Acto: 9. et 21. Acto: 5.** (-)byłem miłóśni=

werset: 4

35: kto=
rym tę drogę przelládował áłz do łmierć/
<http://biblia.org.pl>

36: wiążąc/ y dawając do ciemnice/ męże y nie

37: wiáfity/ ták iáko mi te^g poświadcza

werset: 5 | Książę

38: Kápłańskie/ y wślyfcy ftarśly/ od kthorych y

39: liśty wźiawśzy/ do bráciey/ iáchałem był do

40: Dámáśku/ ábym ztámąd przywiodł fkre=

41: powáne do Ieruz[a]lem/ áby byli karáni.(*marg*) **Acto:** 9. et 26. 1. **Cori:** 15. **Gala:** 1. (-)

werset: 6 |

42: Y ftáło sie gdym iáchał/ á przybliżałem sie

43: do Dámáśku o południu/ nagle z niebá o=

44: świeciłá mię fwiátłość wielka:

werset: 7 | y vpadwśly

45: ná ziemię/ vślyfzałem głos kthory do mnie

46: mowił: Szawle/ Szawle/ cze^{mv} mię przesłá

47: duiefz?

werset: 8 | A iam odpowiedział/ Ktoś iest Pá=

48: nie? Y rzekł do mnie: Ia iestem Iezus Ná

49: záreńki/ kthorego ty przesladuiefz.(*marg*) **Danie:** 3. et 10. (-)

werset: 9 | A ci co ze

50: mną byli/ widzielić fwiátłość/ ále głofu nie

51: ślyśfeli onego kthory ze mną mowił:

werset: 10 | Y rze=

52: kłem: Coż mám czynić Pánie? A Pan rzekł

53: do mnie: Wfthawśzy idź do Dámáśku/ á

54: támci powiedzą o wślyfthkim/ cobyś miał

55: czynić.

werset: 11 | A izem nie widział przed iáfnością

kolumna: b

1: fwiáthłá onego/ za rękę przywiedziony od

2: towarzyfflow/ przyffedłem do Dámáffku. (*marg*) **Acto:** 9. (-)

werset: 12

3: A był tám mąż nieiáki Anániafz/ bogo=

4: boyny/ y ktory chodził wedle zakonu/ y ten

5: ktory miał świádectwo od wffyfłkich tám

6: mieffkáiących żydow/

werset: 13 then przyfzedwffy do

7: mnie: y ftoiac [!] rzekł mi: Sávle brácie/ przej

8: źrzy. Tedy teyże godziny przyźrzałem nań.

werset: 14

9: A on mi rzekł: Bog oycow náffych/ przey=

10: źrzał ciebie/ ábyś vznał wolą iego/ á żebyś

11: widział fprawiedliwego/ y fluchał glofu

12: z vft iego:

werset: 15 bo będziefz świádkiem iego v w=

13: fzyffłkich ludzi/ w tych rzeczach kthoreś wi=

14: dział y flyffł.

werset: 16 A teras co więcey mieffkafz?

15: Wfthań á okrzci fie/ y omyj grzechy fwoie

16: wzywáiąc imieniá iego. (*marg*) **Roma:** 10. (-)

werset: 17 Y ftáło fie ieft/ gdym: fie wracał do Ie=

17: ruzálem/ y gdym fie modlił w kościele/ zem

18: był w záchwyceniu rozumu/

werset: 18 y widziałem

19: go á on mowi do mnie. Pośpiez fie/ á wy=

20: nidź co rychley z Ieruzálem: boć nie przy=

21: mą świádectwá twoiego o mnie. (*marg*) **Matth:** 10. **Acto:** 9. (-)

werset: 19 A iam

22: rzekł: Panie/ wiedząc tho oni/ zemći ia da

23: wał do ćiemnice/ y zabijał po bożnicach/ te

24: ktorzy wćie wierzyli.

werset: 20 Y gdy rozlewano

25: krew **Szczępaná** [!] fwiádká twego/ iam też

26: tám ftał/ y przyzwałałem/ á ftrzegłem fśat

27: onych ktorzy go zábijáli. (*marg*) **Acto: 7. Acto: 13. Gala: 1. Ephe: 3. (-)**

werset: 21 Y rzekł do mnie:

28: Idź/ bo ia ćiebie miedzy pogány dáleko po

29: fśę.

werset: 22

30: A fłucháli go aż do tego flowá/ y podnie

31: fli głos fwoy/ mowiąc: Zgładz z źemie tá=

32: kowego: boć nieflufzna iefth rzecz/ áby był

33: żyw.

werset: 23 A gdy oni wołáli/ y miotáli odzienie

34: fwoie/ y proch fypáli ná powietrze/

werset: 24 kazał

35: go RotmiŃtrz w wieść do zamku/ á bicźmi

36: włiec/ y męczyć: áby wiedział/ dla kthoreyby

37: przyczyny ták nań wołáli.

werset: 25 A gdy go fkrepo=

38: wáli rzemieńmi/ rzekł Páweł Sethnikowi

39: ktory przy nim ftał: Godzili lie wam Rzy=

40: miániná nie przekazánego bicźowác?

werset: 26 Co

41: wlyfzawfzy Setnik/ przyŃtąpił do Rotmi=

42: ftrzá/ y powiedział mu mowiąc:(*marg*) **Ioan: 18. (-)**Cofz bę=

43: dziefz czynił? bo otho ten człowiek iefť mie=

44: fśczánin Rzymfki.

werset: 27

45: Przyŝedŝy tedy Rotmiŝtr/ rzekł do nie=

46: go: Powiedz mi iefliŝ thy iefł Rzymiánin?

47: Tedy on rzekł: Ták iefł.

werset: 28

Odpowiedział Rot

48: miŝtr/ Iam zá wielką ŝummą thego mie=

49: íŝczánŝwá doŝtał. A Páweł rzekł: a iam fie

50: (w nim) y národził.

werset: 29

Y wnet odŝthapili od

51: niego íi co go mieli męczyć. Y Rotmiŝtr

52: ŝie teŝ zlékł gdy ŝie dowiedział iż był Rzym

53: íkim mieŝczáninem/ że go był kazał zwią=

54: zác.

werset: 30

A drugiego dnia/ chcąc ŝie pilniey wy=

55: wiedzieć ocoby nań íkárzyli Zydowie/ roz

56: wiązał go/ á kazał ŝie kápłanom zyŝć/ y

57: wŝŝyŝtkiey rádzie/ y wywiodŝŝy Páwła po=

58: ítáwił go miedzy nimi.(*marg*) **Acto: 23.** (-)

MM ij

Cap:

strona: MM4v

Dzieie.

kolumna: a

rozdzial: 27

werset: 18

1: drugiego dnia

2: wymiátáwáli co mieli w okręcie:

werset: 19

a trzećie

3: go dnia íwemi rękómá nacŝynie w okręcie

4: potrzebne wymiátywáli.

werset: 20 A gdy iuż áni floń

5: cá áni gwiazd było widác przez wiele dni/

6: á burza nie máła nádchodziá/ iuż odieþhá

7: bylá nádzieiá wśyftká zdrowia náłfego.

werset: 21

8: Y gdy iuż wielkie pośfczenie było: thedy

9: Páweł ftoiąc miedzy nimi/ rzekł: Trzebá

10: było o mężowie/ vflucháwłfy mnie/ nie pu=

11: łfczác fie od Krety/ á mieć w zysku tę krzyw

12: dę y łfkodę.

werset: 22 Y theráz rádżę wam być do=

13: brey myfli. Abowiem żadná dułlá z nas nie

14: zginie/ procz łámega okrętu:

werset: 23 Bo ftánał tey

15: nocy przy mnie Angioł Boży/ kthoregom

16: ia iełt/ y ktoremu fluzę/

werset: 24 mówiąc: Nie boy

17: łie Páwle przed Cefárzem mułfifz ftánać: á

18: oto dárował ci Bog ty wśyftki kthorzy fie z

19: tobą wiozą.

(*marg*) **Acto: 25.** (-)

werset: 25 Przetoż bądżcie dobrej myfli

20: Mężowie: bo ia wierżę Bogu moiemu/ iż

21: ták będzie iáko mi iełt powiedziano.

werset: 26 Ale

22: mułiemy pierwey przybyć do nieiákiego

23: wyłpu.(*marg*) **Acto: 28.** (-)

werset: 27

24: Gdy tedy czternałta noc nádełłá/ á my

- 25: łmy łie wieźli po morzu Adryátłkim o puł=
26: nocy/ domniemáwáli łie Żeglarze/ żeby
27: łie im vkázowálá iáka kráiná.

werset: 28 Tedy oni łpu

- 28: łćiwłzy łinę z ółowem do morzá/ náležli głę
29: bią ná dwádzieściá łążeni/ á odiáchawłfy
30: nie dáleko z támtąd/ náležli głębią ná pięť
31: náście łążeni:

werset: 29 y boiác łie byłmy nie wpá=

- 32: dli na miełcá miáłkie á ółtre/ pułćiwłfy z
33: tyłu okrętowego czterzy kotfice/ żądáli áby
34: dzień był.

werset: 30 A gdy oni żeglarze chćieli z okrętu

- 35: vćiec/ pułćiwłzy barkę ná morze/ rzekomo
36: iákoby poczynáli od przodku okrętu kotfice
37: wyćiągáć/

werset: 31 Rzekł Páweł Sethnikowi/ y o=

- 38: nym łłuzębnym: Iełli ći w okręcie nie zołtá
39: ná/ wy záchowáni być nie możećie.

werset: 32 Thedy

- 40: łłuzębni obćięli powrozj od barki/ y dopułćili
41: ij vpłynáć.

werset: 33 A gdy iuż poczynáło fwitáć/

- 42: prołł Páweł włfyłtkich áby co ziedli/ mo=
43: wiác: Iuż tho dziś czternałty dzień/ iáko
44: trwáćie połzcząc łie: á nieiedliłćie nic.

werset: 34 Prze

- 45: toż was prołżę? ábyłćie pokárm wźięli/ dla
46: záchowánia zdrowia wáłłego: boć żádne=

47: mu z was włos z głowi nie zginie.(*marg*) **Matth: 10. Lucae. 12. Marci. 6. et 8. Ioan:**

6. **1.Timo: 4.** (-)

werset: 35 | A gdy to

48: rzekł: wziąłwszy chleb/ podziękował Bogu

49: przed oblicznością wszystkich: y łamiąc po

50: czał iść.

werset: 36 | A sthawłszy sie lepszey myśli wszyscy

51: y oni też iedli.

werset: 37 | A było nas w okręcie wszyscy =

52: kich ludzi dwie ście/ siedmdziefiąt/ y fłość.

werset: 38 |

53: Potym náiadłszy sie/ włożywali okrętu wyrzu

54: cając psenice do morzá.

werset: 39 |

55: A gdy sie stał dzień/ ziemie nie mogli doy

56: źrzeć. ale obaczyli nie iaką odnogę obtoczno =

57: ną brzegiem/ do kthorey mylili ieliby iako

58: mogli wbić okręt.

werset: 40 | Y gdy wyciągnęli kotwi

59: cę/ puśczałi sie na morze/ rozpuściłszy też

kolumna: b

1: spoieniárdlow/ á podniozłszy wznieśli za =

2: gle podług wiánia wiatru/ y wiezli sie ku

3: brzegowi.

werset: 41 | A gdyfmy wpádli ná miejsce

4: gdzie sie dwoie morze zbiega/ wwiązili o =

5: kręt/ thedy przodek okrętu wwiąznowłszy/

6: stął nie **ruffaiác** [!] sie/ ale zádni koniec łamał

7: sie od gwałtowney burzey.

werset: 42

- 8: Tedy onych fluzebnikow tá rádá byłą/ á=
9: by ony więźnie pozábijáli/ by ktory wypły=
10: nąwłzy nie vćiekl.

werset: 43 Ale Setnik chcąc zácho=

- 11: wác Páwłá/ zákazał tego: Y kazał tym kto
12: rzy mogli pływać/ áby fie náprzod puścili/
13: y wyłfli ná ziemię:

werset: 44 á one inłfe ná defzczkach

- 14: przewożili: á drugich ná onych obłomkach
15: okrętowych. Y ták fie stáło/ że wyłfli włfyłt
16: ki dułze ná ziemię.

rozdział: 28

Cap: 28.

- 17: Páwel vłfedłfy trudnoścí morfkich/ ná wyłpie cudá
18: dziála/ Pothym do Rzymu przyłfedłfy z rádoścíą
19: przyięt. [grafika](#)

werset: 1

- 20: **A** Gdyłmy thego niebełpieczeń=
21: łtwá vłfli/ thedyłmy poználi iż
22: on wyłep Mitelene zową. A lu
23: dzie Pogánłcy onego wyłpu/
24: nie máłą nam ludzkość okaza
25: li. (*marg*) **Acto: 27.** (–)

werset: 2 Abowiem zápaliwłzy gromádę drew/ ro=

- 26: zgrzewáli nas włfyłtkie/ dla dždżu kthory
27: ná ten czás lał/ y dla žimná.

werset: 3 A gdy Páwel

- 28: nábierał nie máłą gromádę chrołthu/ y

29: kładł ná ogień/ Zmijá vćiekáiąc przed go=

30: rącem/ vchwyćiłá fie ręki iego.

werset: 4 Co obá=

31: czywřzy oni Pogáni/ że wifiałá beftia oná v

32: ręki iego/ mowili miedzy łobą. Muśi then

33: człowiek być mężoboycą/ kthory wyłzedłfy

34: iuż z morzá/ pomftá nieda mu żyć.

werset: 5 **A**łe [!] on

35: otrząńńwřłfy onę beftiją w ogień/ nic złe=

36: go nie vćierpiął.

werset: 6 **A** oni mniemáli by miał

37: opuchnąć/ y nagle padwřłfy vmrzeć. **A** gdy

38: ná tho długo czekáli/ widząc że fie mu nic

39: złego nie ftháło/ obroćiwřłfy fie powiádáli

40: go być Bogiem. (*margin*) **Lucae. 10. Acto: 14. (-)**

werset: 7 **A** ná tych mieřcach były folwárki Kxiążę

41: ćią onego wyřpu imieniem Publiuřłá/ kto=

ry nas

strona: MM5

Apořtolřkie.

kolumna: a

1: ry nas przyiáwřłzy/ przez trzy dni łáfkáwie

2: podeymował.

strona: NN

Liřt do Rzimiánow.

kolumna: a

ksiega: Rom

rozdział: 2

werset: 24

- 1: Bo imie
2: Boże przes was bluźnione bywa miedzy
3: Pogány/ ták iáko nápiřano ieft.(*margin*) **Ifaiae. 52. Ezech: 36. (-)**

werset: 25

- 4: Obrzezánie ieftći wždy pożyteczne/ iefli=
5: byś zakon záchowywał: ále będziefli prze
6: ftępcą zakonu/ obrzezánie twoie ftáłoć fie
7: nie obrzázánim.

werset: 26

- 8: zány řprawiedliwości zakonu przyřtrze=
9: gał/ á zařz nie obrzázanie iego/ nie będzie
10: poczýtháne zá obrzázanie?

werset: 27

- 11: ten ktory z przyrodzenia iefth nieobrzázá=
12: nym/ pełniąc zakon/ ćiebie kthoryś przes
13: literę/ y przez obrzázanie/ ieft przefthępcą
14: zakonu.

werset: 28

- 15: ieft iáwnie Zydem/ áni to obrzázanie ieft/
16: co iáwnie ná ćiele ieft:

werset: 29

- 17: Zydem/ ktory potáiemnie ieft żydem/ y to
18: ieft práwe obrzezánie ktore ieft ná řercu w
19: duchu/ nie według litery: ktorego chwalá
20: nie z ludzi/ ále z Bogá ieft. (*margin*) **Ioan: 8. Roma: 8. Colofen: 2. (-)**

rozdział: 3

Cap: 3.

- 21: Zydowie dla **řzakonu** [!] od Bogá dánego/ nie řą nád
22: Pogány dořtoyn[i]eyřfy/ ále potrzebuią iáko y oni řálki

23: Bożey.

werset: 1

24: **C**Ofz tedy więcey ma Zydowin?

25: ábo co zá pożytek obrzezánia? (*marg*) **Roma: 9. 2.Timo: 1. (-)**

werset: 2

26: Wiele/ wśfelákim spořobem.

27: Naprzod iż im zwierzone są

28: słowá Boże.

werset: 3

29: iż niektorzy z nich niewierzyli? A więc nie

30: dowiárstwo ich wiarę Bożą wyniřczyło?(*marg*) **Ioan: 3. Pfall: 115. Pfall: 50. (-)**

31: Vchoway Boże.

werset: 4

32: wy/ á kořdy człowiek nieprawdziwy/ thák

33: iáko nápiřano iest. Abyř sie stał řprawiedli

34: wym w powieřciách twoich/ y žebyř zwy=

35: ciężył kiedy bywał řdzon.

werset: 5

36: dliwoř Bořką záleca/ coř rzeczemy? Czy=

37: li nieřprawiedliwy iest Bog/ ktory gniew

38: przywodzi? (obyczáiem ludzkim mowię)

werset: 6

39: Vchoway Boże. Bo iestliby thák iákož be=

40: dzie řdził Bog ten řwiát?

werset: 7

41: prawdá Bożą w moim kłamřtwie rozmno

42: żyłá sie ku chwale iego/ czemuř iestřce y ia

43: iáko grzeřny/ bywam řdzon?

werset: 8

á nie (ráczey

44: ták czynię (iáko nas niektorzy łromocą/ y

45: iáko powiádaią drudzy żebyfmy mowili)

46: Czyńmy złe rzeczy/ áby przyśly dobre? kto

47: rych (ludzi) poępienie/ łpráwiedliwe iest.

werset: 9

48: Coż thedy? przewyřzamyřzmy ie? Zadnym

49: łpołobem. Abowiem okazaliřmy przyczyny/

50: iż Zydowie y Grekowie wřzytcy łą pod grze

51: chem/

werset: 10 iáko nápiřano iest.(*marg*) **Pfal:** 13. et 52. (-) **Iř** [!] niemář niko

52: go łpráwiedliwego/

werset: 11 nie mář rozumnego/

kolumna: b

1: nie mář ktoby řzukał Bogá.

werset: 12 Wřzytcy řie ná

2: chylili/ tudzieř wřzyřtcy řie řtáli nieużytecz=

3: nymi: niemář ktoby czynił dobrze/ nie iest

4: ář do iedne^{g^o}.

werset: 13 Grob otworzony/ iest gárdło

5: ich/ ięzykái řiwemi zdradliwie czynili: iad

6: wrzećiennic pod wárgái ich.(*marg*) **Pfal:** 5. (-) (*marg*) **Pfal:** 139. **Pfal:** 9. **Prouer:**

1. **Iřaiae.** 59. **Pfal:** 35. (-)

werset: 14 Ktorych v

7: řtá pełne przeklinái y gorzkořci/

werset: 15 přętkie

8: nogi ich ku rozlaniu krwi.

werset: 16 Skruřlenie y

9: nieřćzęřćie ná drogách ich/

werset: 17 á drogi poko=

10: iowey nie vználi/

werset: 18 nie málz boiáźni Bożey

11: przed oczymá ich.

werset: 19

12: A wiemy tho iż cokolwiek zakon mowi/

13: mowi tym ktorzy w zakonie/ áby koźde v=

14: ítá były zátulone/ áżeby wśyſtek ſwiáth był

15: poddány Bogu:

werset: 20 bo z vczynkow zakonnych

16: nie będzie vſpráwiedliwiono przed nim w

17: ífelkie cíáło. Abowiem przes zakon/ íeſth

18: poznánie grzechu.

werset: 21 Ale theraz bez zakonu

19: ípráwiedliwość boża íeſt obiáwioná/ o kto

20: rey ſwiádczą zakon y Prorocy.

werset: 22 A ípráwie=

21: dliwość Boża przez wiárę Iezufá Chryſtu

22: íá (przychodzi) w ty wśyſtki y ná wśyſtki

23: kthorzy weń wierzą. (marg) **Gala: 2. Ebrae: 7. (-)**

24: Abowiem niemálz żadney rozności:

werset: 23 bo

25: wśyſcy zgrzeſyli/ y potrzebuią chwały Bo

26: żey.

werset: 24 Vſpráwiedliwieni dármo przez łáskę

27: iego/ przes odkupienie ktore íeſt w Chryſtu

28: íie Iezufie/

werset: 25 kthorego Bog wyſtáwił vbłá=

29: gálnikiem/ przes wiárę we krwi iego/ ku o

30: kázaniu ſpráwiedliwości ſwoiey/ dla odpu

31: łzczenia przefłlych grzechow/

werset: 26 kthore Bog

32: ćierpiał/ ku okazaniu łprawiedliwořci ie=

33: go ná ten czás/ áby on był łprawiedliwym/

34: tym ktory włprawiedliwá onego/ kthory

35: iełt z wiáry Iezulá Chryftulá. (marg) **Ifaiae. 35. Exodi. 52. Ebrae: 5. (-)**

werset: 27

36: Gdzieřz tedy iełt przechwalánie twoie?

37: Wyrzucone iełt precz. Przez ktory zakon/

38: podobno vczynkow? Nie: Ale przez zakon

39: wiáry.(marg) **Gala: 2. (-)**

werset: 28 Bo zá to mamy/ że człowiek bywa

40: włprawiedliwion przez wiáre/ bez vczyn=

41: kow zakonnych.

werset: 29 Czyli tylko Zydom iełth

42: Bog? á za teź nie Pogánom? Y owłsem y

43: Pogánom.

werset: 30 Boć wždy ieden iełt Bog/ ktory

44: włprawiedliwia obrzezánie z wiáry/ y nie

45: obrzezánie/ przez wiáre.

werset: 31 Tedy zakon kázi=

46: my wiára? Boże vchoway/ ále owłzem za=

47: kon łtánowiemy.

rozdzial: 4

Cap: 4.

48: Zydowie nie máia řie **przechwálac [!] ź [!]** obrzezánia A=

49: bráhámowi dánego/ y z inłlych zakonu łtarego vczyn

50: kow. Abráhám bowiem przes wiáre przed obrzezánie=

51: nim/ był włprawiedliwionym od Bogá.

werset: 1

52: **C** Oż tedy powiemy/ żeby nálazł

53: Abráhám oćiec nász podług ćia

54: ła? (*marg*) **Ifaiae. 51.** (-)

werset: 2 Bo ieslić Abráhám z vcżyn

55: kow zakonnych vřpráviedli=

56: wion iesť: ma chwałę/ ále nie

NN

v Boga.

strona: NNv

S: Páwłá Apoštoła.

kolumna: a

1: v Boga.

strona: NN3

Lit do Rzimiánow.

kolumna: b

rozdział: 9

werset: 11

1: Abo

2: wiem gdy sie iesćcze byli nie národzili/ áni

3: iesćcze co dobrego ábo złego vczynili (áby

4: według obránia przedřiwźięćie á pořtáno

5: wienie Boże trwáło)

werset: 12 nie ziákich vcżyn=

NN iij

kow/

strona: NN3v

S: Páwłá Apoštoła.

kolumna: a

1: kow/ ále řtego ktory wzywał/ rzeczono iesť

2: iey/ że řtárřly bęćdzie řluzł młodřřemu:

werset: 13 | thák

3: iako nápiáno ieft/ Iákobám vmiłował/ á

4: Ezaum nie náyrzał.(*marg*) **Malach**: 1. (-)

werset: 14

5: Coż tedy rzeczymy? Czyli niesprawiedliwy

6: ieft Bog? Vchoway Boże.

werset: 15 | Abowiem ták

7: do Moizefá mowi:(*marg*) **Exodi**. 33. (-)Zmiłuię sie nád thym

8: ktorego mi litho: á miłofierdzie okażę nád

9: tym/ nád którym sie zlituię.

werset: 16 | Athák nie ná

10: tym ieft kto chce/ áni kto bieży/ ále ná Bo=

11: gu który sie zmiłuię.(*marg*) **Exodi**. 9. (-)

werset: 17 | Bo thák mowi pímo

12: Fáraónowi/ że ná thom cie wzbudził/ á=

13: bym okazał ná tobie moc moię/ á żeby było

14: fláwione imię moje po wfłyfłtkiey ziemi.

werset: 18 | A=

15: ták nád kim chcę/ nád tym sie zmiłuię: á ko

16: go chcę/ tego zatwardzę.

werset: 19

17: Rzeczefz mi tedy: Czemułz sie więc iefzcze

18: vłkarża? bo á kto sie woley iego może sprze=

19: ciwić:

werset: 20 | O człowicze/ ktoś ty ieft żebyś miał

20: odpowiadać Bogu? Izáfz może *rzecz* [!] gár=

21: nec gárnczárzowi: czemuś mię ták vcźjnił?(*marg*) **Ifaiae**. 45. et 64. (-)

werset: 21

22: Y záfz gárnčzarz niema gliny w mocy/ áby

23: z iednej bryły wczynił iedno naczynie ku poć

24: ćiwolći/ á drugie ku zelżywości:

werset: 22 Iełlifz też

25: Bog chcąc wkaźać gniew/ y obiawić moc

26: łwoię/ znoił w wielkiey ćierpliwości nácźj

27: nie gniewu godne y zátřacenia

werset: 23 áby okazał

28: hoyność chwały łwoiey/ nád naczynim mi

29: łofierdzia/ ktore zgotował ku chwale. (marg) **Iere: 18. Eccleci. 33. 2.Timo: 2. (-)**

werset: 24 Kto

30: re też y wezwał/ to iełt nas/ nie tylko z ży=

31: dow/ ále y z Pogánow/

werset: 25 ták iáko przez O=

32: zeafzá Proroká mowi: Wzowę nie lud moy

33: ludem moim: á nie wmiłowány/ wmiłowá=

34: nym/ y then kthory nie otrzymał miłofier=

35: dzia/ tym ktory otrzymał miłofierdzie.(marg) **Ofeae. 1. et 2. 1.Petri. 2. (-)**

werset: 26 Y

36: będzie/ iż ná thym miefcu gdzie im powie=

37: dziano/ wy nieiełteście ludem moim: tám

38: będą názwani łynowie Boży.(marg) **Iłaiiae. 10. Amos. 9. Zacha: 13. (-)**

werset: 27

39: A Izáiafz iáwnie mowi o ludu Iłráel=

40: łkim: By byłá liczbá łynow Iłráelłkich iáko

41: piałek morłki/ ołtátki będą zóławione.(marg) **Iłaiiae. 1. (-)**

werset: 28 Abo

42: wiem łowo łkonawáiąć/ y wkracáiąc w

43: łpráwiedliowości: bo łowo łkrocone wczyni

44: pan ná źiemi/

werset: 29] á iáko przed tym powiedział

- 45: Izáialfz: By był Pan zastępow nie oštawił
46: nam nafienia: Itálibyfmy fie byli iáko So=
47: domá/ á bylibyfmy byli podobni Gomorrze.

werset: 30]

- 48: Cořz tedy rzeczemy? Ze wždy Pogáni kto
49: rzy nie náfládowáli spráwiedliwoścí/ do=
50: Itáli spráwiedliwoścí/ á spráwiedliwoścí
51: tey kthora ieřt z wiáry:

werset: 31] á lud zás Ifráelfki

- 52: náfláduiác zakonu spráwiedliwoścí/ ku za
53: konowi spráwiedliwoścí/ nie przyřzedł.

werset: 32] Dla

- 54: częgořz? Iřz nie z wiáry/ ále iákoby z vczyn=
55: kow. Abowiem obrázili fie o kámień obrá=
56: żenia/

werset: 33] iáko nápiřfano ieřt: Otho ia kładę ná

- 57: Syonie kámień obráženia/ y opokę zgor=
58: řzenia/ á kořdy kthory vwierzy weń/ nie bę=
59: dzie pohánbiony.(*margin*) **Ifaiae. 28. Ifaiae. 49. (-)**

kolumna: b

rozdział: 10]

Cap: 10.

- 1: Modli fie Apořtoł zá Zydy/ okázuiác że spráwie=
2: dliwośc ktora ku wiecznemu żywotowi wiedzie/ nie
3: ieřt z zakonu/ ále thylko z wiáry Páná Iezufá Chry=
4: řtuřá.

werset: 1]

- 5: **B** Ráćia/ चुć iřćie fercá moje=

6: go/ y modlitwá do Bogá/ wftá

7: wicznie fie dzieie zá nimi ku

8: zbáwieniu.

werset: 2] Bo thego im po=

9: fwiadczám/ żeć chutliwą mi=

10: łość máią ku Bogu/ ále nie według wiá=

11: domości.(*marg*) **Roma: 9. Gala: 4. (-)**

werset: 3] Abowiem nieumieiąć fpráwie=

12: dliwości Bożey/ á fwą chcąc poftánowić/

13: fprawiedliwości Bożey nie fą poddáni.

werset: 4]

14: Gdyfz koniec zakonu Chryftus ieft/ ku fprá

15: wiedliwości koždemu kto wierzy.(*marg*) **Matth: 5. Leuiti: 18. Gala: 3. (-)**

werset: 5]

16: Bo ták Moizefz nápifał: Iż ktoryby czło

17: wiek czynił onę fprawiedliwość/ kthora z

18: zakonu iefth/ będzie w niey żyw.

werset: 6] Ale fprá=

19: wiedliwość ktora ieft z wiáry/ ták powiá=

20: da: Nie mow w fercu twoim/ Ktofz wftą=

21: pi do niebá?(*marg*) **Deute: 30. (-)**to ieft/ bo toć ieft Chryftulá z

22: niebá zciąć.

werset: 7] Abo kto z ftápi w przepáć?

23: bo toć ieft kryftulá z zmartwych záś wywo

24: dzie.(*marg*) **Leuiti: 30. (-)**

werset: 8] Ale co mowi pímo? Blifko ieft flowo

25: w wftách twoich/ y w fercu twoim. Toć ieft

26: flowo wiáry/ ktore opowiadamy:

werset: 9] Bo iefli

27: byś wyznawał wfty swoimi Páná Iezufá/

28: á w sercu swymbyś wierzył/ że^{go} Bog wzbu

29: dził od vmártych/ zbáwion będziesz.

werset: 10] Abo=

30: wiem sercemci sie wierzy ku spráwiedliwo

31: lci/ á wfthy wyznawanie bywa ku zbáwie=

32: niu.

werset: 11] Bo ták powiáda pímo: Koždy ktory

33: weń wierzy/ nie będzie pohánbiony.(*marg*) **Ifaiae. 28.** (-)

werset: 12] Abo=

34: wiem niemálz różności miedzy Zydem y

35: Grekiem. Bo tenże iest Pánem wsfyftkich/

36: bogáty ná wsfyftkie kthorzy go wzywáia.(*marg*) **Acto: 10.** (-)

werset: 13]

37: Abowiem koždy ktokolwiek będzie wzywał

38: imieniá Pánfkiego/ zbáwion będzie.(*marg*) **Ioelis. 2. Acto: 2. et 22.** (-)

werset: 14]

39: Iákoż tedy będą wzywác tego/ w ktore=

40: go nie vwierzyli? álbo iáko będą wierzyć o=

41: nemu ktorego nie flucháli? Ale iákoż będą

42: fluchác bes káznodieie?

werset: 15] A zás iákożf będą

43: kázác/ iefli nie będą posláni? iáko nápisano

44: iest: O iáko piękne są nogi tych kthorzy o

45: powiádáia pokoy/ y ktorzy opowiádáia

46: dobrá?(*marg*) **Ifaiae. 52. Nahum. 2.** (-)

werset: 16]

47: Ale nie wsfyfcy są poslušni Ewángeliey.(*marg*) **Ifaiae. 53. Ioan: 12.** (-)

48: Abowiem Ifáiafz powiáda: Pánie ktoż v=

49: wierzył słuchaniu naszemu?

werset: 17 A tak wiara z

50: słuchania/ a słuchanie przez słowo Chrystusa

51: słuchawo.

werset: 18 Ale powiadamy/ a czy nie słyszeli?(marg) **Pfal:** 18. (-)

52: Y owšem po wšyŝthkiej ziemi rozšedł sie

53: głos ich/ y na kraj okręgu ziemie/ słowami ich

werset: 19

54: Ale powiadamy/ a czy Izrael nie poznał?

55: Pierwszy z nich Moizész powiada: Ja was

56: przywiodę ku zawiści przez nie narodził/ y

pobudzę

strona: NN4

Liść do Rzymianów.

kolumna: a

1: pobudzę was ku gniewu przez lud nie mam

2: dry.

NN iiij

Nápo=

strona: NN5v

S: Páwłá Apóstoła.

kolumna: b

rozdział: 16

werset: 23

1: Pozdrawia

was

strona: NN6

Liść do Rzymianów.

kolumna: a

1: was Gáius gośpodarz mój/ y wšyŝtek ko=

2: ściół. Pozdrawia was Eráltus Száffarz

3: mieyfcki/ y Quártus/ brát.

werset: 24 Lálka Paná ná

4: ífego Iezufá Chrytuáfá ze wfyfłtkimi wámi

5: A M E N.

werset: 25

6: A onemu ktory mocen íeft potwierdzić

7: was podług Ewángeliey moiey/ y kazánia

8: Iezu Chrytuáfowego/ według obiáwienienia

kolumna: b

1: táiemnice/ od wiecznych czáfow milczaney

werset: 26

2: ktora theraz obiáwiona íefth przez pífmá

3: Prorockie/ według przykazánia **wieczne**^{g0}

4: Bogá/ ku posłufzeńftwu wiáry/ miedzy Po

5: gány poznáney/

werset: 27 Sámemu **mádremu** [!]

6: Bogu przez Iezufá Krytuáfá **ktore**^{mv}

7: czeńć/ y chwałá/ ná wieki wie

8: kom. Amen.(*marg*) **Roma: 11.** (-)

9: Koniec listu do Rzymiánow/ ktory písał Páweł z Ko=

10: ryntu/ y posłał przez Feben kościołá Kenchreyłkiego slufebnicę.

ksiega: 1.Cor

11: Argument álbo summá Epifthoły pierwfsey do Korintow.

12: **K** Orynthowie są z kráiny Acháiey. Y ci thakież flowo prawdy od

13: Apoštoła flyffeli/ á byli zwiedzieni rozmáicie od fałfływych Apo=

14: ftołow. Niektorzy od wielomowney **filozophiey** [!] / á drudzy fektá

15: zakonu Zydowfskiego. Tych zálie wzywa Apoštoł do prawdzi=

16: wey wiary/ y mądrości Ewángieleyki/ piśjąc im z Efezu przez Thymothe=

17: ufza zwolenniká fwego. [grafika](#)

Páweł

strona: OO2v

S: Páwłá Apoštołá.

kolumna: a

rozdział: 7

werset: 24

- 1: A tak
2: ieden każdy w czym iest powołan/ brácia/
3: w tym niechay trwa przed Bogiem.

werset: 25

- 4: O pánnách przykazánia Pańkiego nie=
5: mam/ wífakoż rádę dawam/ iáko ten kto=
6: rym otrzymał miłofierdzie od Bogá ábym
7: był wiernym.

werset: 26]Mnimam tedy iż tho iest do=

- 8: bra rzecz/ dla nálegájącey potrzeby: Iż do
9: brze iest człowiekowi tak być.

werset: 27]Ieśliś poiął

- 10: żonę? nie szukayże rozwiązánia. Ieśś ro=
11: związan od żony? nie szukayże żony.

werset: 28]Ale poy

- 12: mieśli żonę/ nie zgrześlyś. Poydzieli theż
13: panná zá mąż/ niezgrześlyś. Wízá[k]oż vtrá
14: pienie ćiałá będą mieć takowi. Ale ia wam
15: folguię.(*marg*) **Pfal:** 89. [2].**Petri.** 3. (-)

werset: 29

- 16: To tedy powiadam brácia: Czás krotki

17: ieft/ oŧhateczna rzecz ieft/ áby y ći co żony

18: máią/ byli iákoby ich niemieli:

werset: 30 y ktorzy plá

19: czą/ iákoby nieplákáli/ y ktorzy fie raduią/

20: iákoby fie nierádowáli/ y ktorzy kupuią/

21: iákoby niedzierzeli/

werset: 31 y ktorzy pożywáią tego

22: ŧwiáta/ iákoby niepożywali: boć przemija

23: poŧtác tego ŧwiátá.(*marg*) **Ifaiae. 40. 1.I[o]an. 2. Matth: 6. Lucae. 12. Timo: 5. (-)**

werset: 32

24: A chcę żebyście byli bez ŧtárania. Ktory

25: krom żony ieft/ troŧcze fie o tych rzeczách

26: ktore Páńskie ŧą/ iákoby fie podobál Pánu.

werset: 33

27: A kto ma żonę/ troŧcze fie o rzeczách ŧwiec

28: kich/ iákoby fie żenie podobał: áták rozdzie

29: lon ieft.

werset: 34 Takiefz niewiáŧtá kthora męża nie

30: ma/ y pánná/ myŧli co Páńskiego ieft/ żeby

31: byłá ŧwiętą y ciálem y duchem. A ktora ma

32: mężá/ myŧli o rzeczách ŧwieckich: iákoby

33: fie podobála mężowi.

werset: 35 Ale tho ku użytkowi

34: wáŧze^{mv} mowię: nie żebjm fidło ná was wrzu

35: cíł: ále kte^{mv} co ieft poćciwego (vpominam)

36: y ktemu coby wam dodało zwolenŧtwá bez

37: przekázy modlenia fie Pánu.

werset: 36

38: Ale iefliby kto rozumiał nieućciwą rzecz

- 39: być pánnie swoiey/ ieſliby przeminął čás
40: wydánia/ á tak muſi być/ co chce tho nie=
41: chay wczyni/ nie grzeſſy/ ieſli mężá poymie.

werset: 37

- 42: Abowiem ktho poſtánowił w fercu ſwoim
43: mocnie/ niemáiąc potrzeby (thego) ále
44: máiąc moc woli ſwoiey/ á thák vmyſlił w
45: fercu ſwoim/ záchowác pánnę ſwoię/ do=
46: brze czyni:

werset: 38 A thák y ten kto wydáie **zá [!]** muž

- 47: pánnę ſwoię dobrze czyni: á kto nie wydá=
48: ie/ lepiey czyni.

werset: 39

- 49: Niewiaſtá przywiązáná ieſt zakonowi/
50: tak długo iáko muž iey żyw: á ieſliby vmárł
51: muž iey/ wyzwoloná ieſt od zakonu: (*marg*) **Roma: 7.** (-)kogo
52: chce niechay poymie/ tylko w Panie.

werset: 40 A bło

- 53: goſłáwieńſſa będzie/ ieſliby tak trwála po=
54: dług moiey rády. A mnimám iż y ia ducha
55: Bożego mam.

rozdział: 8

Cap: 8.

- 56: Pokármow bálwánom ofiárowán[y]ch/ ácz łá ku po
57: żywaniu fluffne/ wſfákze dla **zgorſſen [!] [i]a [!]** lepiey ich nie=
58: cháć.

kolumna: b

werset: 1

1: **A**

5 O tych rzeczach co bálwanom

2: poświęcają/ wiemy iż wśfyłcy

3: vmiejętność mamy. Vmieję=

4: tność nádyma/ á miłość budu=

5: ie. (*marg*) **Acto:** 15. **Roma:** 14. (-)

werset: 2] A iefli kto mnima żeby co v=

6: miał/ iefscze niepoznał iákoby miał co v=

7: mieć:

werset: 3] ále iefli ktho miłuię Bogá/ ten po=

8: znan iefł od niego.

werset: 4]

9: A o pokármiech ktore bálwanom bywá=

10: ią offiárowáne/ wiemy iż nic nie iefłh bál=

11: wan ná fwiećie/ (*marg*) **2.Cori:** 10. (-)á iż żadny inśfy nie iefłh

12: Bog iedno ieden.

werset: 5] Bo ácz też łą/ ktore Bo=

13: gámi zową/ choć w niebie/ choć ná źie=

14: mi (iákoż iefł Bogow wiele/ y Pánow wie

15: le) wśzákże

werset: 6] nam ieden Bog óćiec z ktore=

16: go wśfyłthkie rzeczy y my w nim. Y ieden

17: Pan Iezus Chryśtus/ przez ktorego wśfy=

18: łtko/ y my przezeń.(*marg*) **Deute:** 4. et 6. **Ifaiae.** 44. **Pfal:** 81. **Roma:** 11. (-)

werset: 7]

19: Ale nie wśfyłthcy máią vmiejętność. A

20: niektorzy z sumnieniem bálwaná áż do te=

21: go czáfu/ iákoby rzecz bálwánom offiáro=

22: wáną iedzą/ á sumnienie ich gdyłz iefł nie=

23: mocne/ bywa pokáláne.(*marg*) **1.Cori:** 10. (-)

werset: 8] Ale pokarm nás

24: nie záleca Bogu. Bo chodźbyfmy iedli/ nie

25: będziemy obfitowác/ áni ieſlibyfmy nie ie=

26: dli/ mniej mieć będziemy.

werset: 9] Ale tego pátrz=

27: ćie by lepak tá roſpułtność wálzá/ niebyłá z

28: gorſſenim niemocnym.

werset: 10] Bo ieſliby kto wyż=

29: rzał onego ktory ma vmiejętność przy rze=

30: czy bałwánom offiárowáney ſiedzácego/ á

31: załz ſumnienie iego będąc niemocne/ nie

32: zbuduie ſie ku temu aby też iadł rzeczy bał=

33: wánom offiárowáne?

werset: 11] Y zginie bráth nie=

34: mocny dla twej vmiejętności dla ktorego

35: Chryſtus vmárł.

werset: 12] Ano ták grzeſſác przeciw

36: ko bráćiey/ y obrážíác ſumnienie ich w

37: wierze wátłe/ przeciwko Chryſtuſowi grze

38: ſzyćie. (*margin*) **Roma:** 14. (-)

werset: 13] A przetoż/ ieſliby pokarm pogarſſał

39: brátá moiego/ nie będę mięłá iadł na wie=

40: ki/ ábym brátá ſwego nie zgorſſył.

rozdział: 9]

Cap: 9.

41: Káznodziei Chryſtuſowemu ma być dano pożywie

42: nie/ ktorego ſwięty Páwel nie brał/ choćiaż go mógł

43: żądać y brác.

werset: 1]

44: **I** ZaŹ nie ieŹthem wolnym? Za=

45: Źem nie ieŹt ApoŹtołem?(*marg*) **Acto:** 9. (-) ZaŹem

46: ChryŹtuŹá IeŹuŹá Pána náŹŹe=

47: go nie widziaŹ? ZaŹ budowa=

48: nim moim wy nie ieŹtheŹcie w

49: Pánie? (*marg*) **2.Cori:** 12. (-)

werset: 2] AcŹ ieŹlim nie ieŹt inŹŹym ApoŹtho=

50: łem: wŹdam iednáŹ ieŹthem wam. Abo=

51: wiem znákiem ApoŹtholŹtwá moiego/ wy

52: ieŹteŹcie w Pánie.

werset: 3] Moia obrona v thych

53: ktorzy mie pytaia/ tha ieŹt:

werset: 4] ZaŹ nie mamy

54: mocy iedzenia y picia?(*marg*) **Philip:** 4. (-)

werset: 5] zaŹ nie mamy mocy

55: wodziŹ z Źobá ŹioŹtry niewiaŹty/ iaŹko y dru=

dzy

strona: OO3

LiŹt pierwŹŹy do Korintow.

kolumna: a

1: dzy ApoŹthołowie/ y bráŹia PańŹcy/ y iaŹko

2: teŹ y Piotr?

OO iij

ki.

strona: OO5

LiŹt pierwŹŹy do Korintow.

kolumna: a

rozdzial: 14] (*marg*) **Roma:** 15. **Lucae.** 2. **1.Cori:** 11. **1.Timo:** 2. **Gene:** 3. (-)

werset: 34]

1: NiewiaŹty w koŹciele niech milcza. Bo

2: im nie dopuŝczono mowić/ ále áby poddá=

3: ne były/ iáko y zakon mowi.

werset: 35 A ielli ŝie chcą

4: czego náuczyc/ niech domá ŝwých mężow

5: pytáią. Bo żádna rzecz ielt niewieŝcie w

6: koŝciele mowić.

werset: 36 A záŝ od was ŝlowo Boże

7: wyŝŝlo? álbo tylko od was ŝámych przyŝŝlo?

werset: 37

8: Ielli ŝie kto zda być Prorokiem/ álbo du=

9: chownym/ niech vzna te rzeczy ktore wam

10: piŝę/ izći ŝá przykazánia Páńŝkie.

werset: 38 A ielli

11: kto niewie/ nie będą też o nim wiedzieć.

werset: 39 A

12: ták bráćia ŝtoycie o to/ ábyŝcie Prorokowá

13: li/ á mowić ięzykámi nie brońcie.

werset: 40 A wŝŝyŝt

14: kie rzeczj wćiwie y porzádnie niech ŝie dzie

15: iá miedzy wámi.(*marg*) **Colo: 2.** (-)

rozdzial: 15

Cap: 15.

16: Chryŝtuŝowe zmartwych wŝtánie okázuie/ y vmár=

17: ŝych powŝtánie/ iákie ŝie ŝtáć ma.

werset: 1

18: **O**ZNAYmuię wam bráćia E=

19: wángeliá kthorám wam opo=

20: wiedziaŝ/ ktoráŝcie y przyięli/

21: y w ktorey ltoicie/ (*marg*) **Gala: 1.** (-)

werset: 2]y przez ktorą

22: bierzećie zbáwienie/ iefli pá=

23: miętaćie ktorymem wam lpoľobem kazał/

24: chybábyście prożno vwierzyli.

werset: 3]Bom wam podał naprzod/ com teź w=

25: źiał/ iż Chryłtus vmárł iefł zá grzechy náłze

26: podług piłm/(*marg*) **Ifaiae. 53. Danie: 9. Ioan: 2. Matth: 28. Marci. 16.** (-)

werset: 4]kthemu że y pogrzebion/ y

27: trzećiego dnia zmartwjch wftał podług pi

28: łmá/

werset: 5]a iż widzian iefł od Piotrá/ á pothym

29: od iedennaście.

werset: 6]A potym widzian iefł wię=

30: ce y niź od piąci łet bráćiey poľpołu/ z ktho=

31: rych wiele ich trwa áź dotychmiał/ á nie=

32: ktorzy pomarli.

werset: 7]Potym widzian był od Iá

33: kubá/ potym od włyłtkich Apołtołow.

werset: 8]A

34: nápołledz po włyłtkich vkazał łie theź y

35: mnie iáko niedołłlemu dziećięciu. (*marg*) **Ephafi: 3. Acto: 8. et 9.** (-)

werset: 9]Abo=

36: wiem ia iefłtem namnieyłzy z Apołthołow/

37: ktorym nie iefł godzien by mię zwano Apo

38: łtołem bom przeládował kołćioł Boży.

werset: 10]A

39: ia **źá** [!] łáłką Bożą iefłtem tym czymem iefł/ á

40: łáłká iego/ we mnie prożna nie byłá: álem

41: więcej niż oni wszyscy pracował. Wszakże

42: nie ja/ ale łaska Boża łaska.

werset: 11] Bo choćże ja

43: choćże oni/ tak kažemy/ y takżeście wwie

44: rzyli.

werset: 12] A jeśliż każą o Chrystusie/ iż powstał z=

45: martwych: iakoż niektorzy między wami

46: powiadaią/ że powstania z zmarłych nie

47: mają:

werset: 13] A jeśliż z martwych powstania nie

48: mają: tedyć ani Chrystus wstał z martwych.

werset: 14]

49: Jeśliż więc Chrystus nie powstał/ tedyć pro

50: żne jest przepowiadanie nasze/ proza też

51: y wiara wafa/

werset: 15] y my sie nazywamy fałszywi

52: świadkowie Boży/ jeżeliśmy świadectwo po=

53: wiadali przeciwko Bogu/ żeby on wzbu=

kolumna: b

1: dził Chrystusa ktorego nie wzbudził/ jeżeli

2: zmarli nie powstawaia.

werset: 16] Bo jeśliż zmarli

3: z martwych nie powstawaia/ tedyć ani

4: Chrystus powstał.

werset: 17] A jeśli Chrystus nie po

5: wstał/ toć proza jest wiara wafa: bo ie=

6: łczy jeżeliście w grzechach waszych.

werset: 18] Tedyć

7: y ci ktorzy zasnęli w Chrystusie/ poginęli.

werset: 19

- 8: Iefli w tym żywoće tylko w Chryſtufie ná
9: dzieię mamy/ ieftefmy więcźłfymi nędzniki
10: niſz wſyfc y ludzie?(*marg*) **Colofen: 1.** (-)

werset: 20

- 11: A terazci Chryſthus wſtał zmartwych:
12: napierwſzy ſtych ktorzy poſnęli. Boć wźdy
13: iednák przez człowieká ſmierć/ y przez czło
14: wieká powſtanie vmártych.

werset: 22 A iáko w Adá=

- 15: mie wſyfcy vmieráią/ ták w Chryſtufie w=
16: ſyfcy ożywieni będą.

werset: 23 Ale káždy w ſwym rzę=

- 17: dzie/ naypierwſfy Chryſtus: á potym ci kto=
18: rzy ſá Chryſtufowi/ ktorzy w przyſcie iego
19: vwierzyli.

werset: 24 Potym koniec/ gdy odda krole=

- 20: ſtwo Bogu y Oycu/ gdy wyniſfczy wſfelkie
21: Kxiętwo/ y **władzã** [!] / y moc.

werset: 25 Aleć muſi on

- 22: krolowác/ áz podłóży wſzytki nieprzyáciele
23: pod nogámi iego.(*marg*) **Pfal: 109. Ebrae: 2.** (-)

werset: 26 A oſtátecźnie nieprzyia=

- 24: ciołká będzie zepłowana **ſmierc** [!] . Abowiem
25: wſzytkie rzeczy podłóżył pod nogámi ie^{go}. A
26: gdyſz mowi/

werset: 27 Wſyftkie rzeczy ſá mu poddá

- 27: ne: bes pochyby krom onego ktery mu pod
28: dał wſzyftko.

werset: 28 Ale gdy mu będą wśyftkie rze

29: czy poddáne/ tedy y łam fyn poddan będzie

30: onemu ktory mu poddał wśyftkie rzeczy/

31: áby ták był Bog wśyftkim we wśyftkich

32: rzeczach.

werset: 29

33: Co iefli ináčzey/ cołz cí vczynią kthore

34: więc krzczą zá vmárłe/ ponieważ że vmár=

35: li nie powftáwáią? czemułz łie tedy krzczą

36: zá [!] nie?

werset: 30 Czemułz tełz y my ná kołdą godzinę

37: nieprzełpieczeńłtwo ćierpimy:

werset: 31 Ná káždy

38: dzień vmieram/ dla wáłłey chwały bráćia/

39: kthorą mam w Chryłthufie Iezufie Pánie

40: náłłym.

werset: 32 Ieflim według człówieká z bełłiá=

41: mi walczył w Efezie/ co tego mám za vzy=

42: tek/ iefłize vmárłi nie wftáwáią?(marg) 1.**Cori**: 16. (-) Iedzmyłz

43: tedy y piymy bo iutro zemrzemy.

werset: 33 Nie day=

44: ćie łie zwodzić.(marg) **Iłaiáe**. 22. **Sapien**: 2. (-)Boć złe rozmowy dobre o=

45: byćzáie pfuią.

werset: 34 Ocućcie łie łpráwiedłiwi/ á

46: nie grzełłćie/ boć niekthorzy nie wiedzą o

47: Bogu/ ku zelzywołłi to wáłłey mowię.

werset: 35

48: Ale rzeczé kto: Iákołz powftáwáią vmá=

49: rli? w iákimże ćiele przydą?(marg) **Ióan**: 12. (-)

werset: 36 O śfalony wiefz

50: że co ty fieiefz/ nie będzie pierwey ozywiono

51: ażby pierwey obumarło.

werset: 37 Y co fieiefz/ nie fie

52: iefz onego zboża co má być/ ále gołe źiárno/

53: to cuřz álbo pśfenicę álbo częgo inego.

werset: 38 A

54: Bog onemu źiárnu dáie ciáło iáko chce/ á

55: káżdemu náfieniu/ iego włafne ciáło.

werset: 39 Nie

56: koźde ciáło iefť iednořtáyne ciáło/ ále inák=

57: ífe v ludzi/ inákśfe v bydłat/ inákźe v ptha=

58: kow/ inákźe v ryb:

werset: 40 Ciáłac teź **niebiefkię** [!] ía/

59: y ciáła źiemśkie: ále inna chwałá niebies=

kich/

strona: OO5v

S: Páwłá Apořtołá.

kolumna: a

1: kich/ á inna źiemśkich.

strona: PP

Liřť wthory do Korintow.

kolumna: b

ksiega: 2.Cor

rozdział: 5

werset: 19

1: Abowiemći Bog był w Chryřtufie/ iedná=

PP

iąc

strona: PPv

S: Páwłá Apoštołá.

kolumna: a

- 1: iąc śwíát z łobą/ nie przyczytáiąc im wyftę
2: pkow ich/ y położył w nas opowíádanie
3: ziednáńia tego. (*marg*) **Roma: 3. Colofen: 1. (-) (marg) 1.Ioan: 4. (-)**

werset: 20

- 4: A ták miáłto Chryftułá pofelstwo fprá=
5: wuiemy/ iákoby Bog nápominał przez
6: nas. Przetoż prósimy dla Páná Chryftułá/
7: poiednáyćie fie z Bogiem.

werset: 21 Bo tego kthory

- 8: nie znał grzechu/ zá nas grzechem vdziá=
9: łął/ ábyfmy fie my ftháli fprawiedliwością
10: Bożą w nim. (*marg*) **Deute: 15. Ifaiae. 53. Roma: 8. Ebraeo: 9. (-)**

rozdział: 6

Cap: 6.

- 11: Słudzy Boży ku bliźnim máią fie fprawowác ze=
12: wnętrnym przykłádnym opcowaním/ ku Bogu wnę
13: trznym nabożeńftwem/ Sámi w łobie złego wyftrze=
14: gánim.

werset: 1

- 15: **A** Ták będąc pomocniki Bożemi
16: nápominaamy was/ ábyście ná
17: dáremno łálki Bożey nie bráli.

werset: 2

- 18: Bo ták mowi: Wyfluchałem
19: ćie czáfu przyiemnego/ y ráto=
20: wałem ćie w dzien zbáwienia: (*marg*) **Ifaiae. 40. (-)** Oto teraz
21: czás przyiemny/ oto teraz dzien zbáwien=

22: ny/

werset: 3 nie dáiąc nikomu iákiego pogorńenia:

23: áby nie była gániona posługá náffá/

werset: 4 ále we

24: wńyńtkich rzeczach zálecaymy sie tak iáko

25: śludzy Boży/ w wielkiej ćierpliwości/ w v

26: ćífkach/ w potrzebach/ w vćiążeniu/

werset: 5 w bi=

27: ćiu/ w ćiemnicach/ w roźnicach/ w roboto

28: wániu/ w czuynońciach/ w pońciech/

werset: 6 w czy

29: ítońci/ (*marg*) 1.**Cor:** 4. 2.**Cor:** 3. (-)w vmieiętnońci/ w nieskwapliwoń

30: ći/ w łagodnońci/ w Duchu świętym/ w

31: miłońci nie zmyfloney/

werset: 7 w flowie prawdzi=

32: wym/ w mocy Bożej/ przez horęża ípra=

33: wiedliwońci po práwey y po lewey/

werset: 8 przez

34: chwałę y niesłáchetnońć/ przez nieczęńć/ y

35: przez dobrá ślawę/ iákoby zwodnicy áno

36: prawdziwi/ iákoby nie znáiomí/ áno znáio

37: mi/ (*marg*) **Ifaiae:** 26. (-)

werset: 9 iákoby vmieráiąc/ á oto żywiemy/ iá

38: ko íkáráni ále nie zámordowáni:

werset: 10 iákoby

39: śmutni/ áno ząwždy sie ráduiący/ iákoby v

40: bodzy/ áno wiele ich vbogáćiący/ iákoby

41: nic nie máiąc/ á wńyńtkie rzeczy dzierzác.

werset: 11

42: Vítá nálze otworzone fą ku wam/ o Ko=

43: ryntowie/ ferce náffe rozlíferzyło fie w nas.

werset: 12

44: Nie fćifkayćie fie w nas/ ále fie fćifkayćie

45: we wnętrnościach wáfłych.

werset: 13 | Ale máiąc tež

46: odpłáthę (mowię iáko od fynow) rozlífe=

47: rzayćie fie y wy.(*marg*) **Deute: 7.** (-)

werset: 14

48: Nie ciągnćie iármá z niewiernemi.

49: Bo á co zá fpołeczność fprawiedliwości z

50: niepráwością? Albo co zá thowárzyftwo

51: fwiáthłości z ćiemnościámi?

werset: 15 | Albo iáka

52: zgodá Chryftufowi z Beliálem? Albo co zá

53: czeńć wiernemu z niewiernym?(*marg*) **Matth: 8.** (-)

werset: 16 | Coż tełz zá

54: ftworność kościołowi Bożemu z bálwany(*marg*) **1. Cor: 3. et 6.** (-)Bo wy ielteście kościoł
Bogá żywego/ iá=

kolumna: b

ko mowi Bog: Iz będę miefłkał w nich/ y

1: będę fie w nich przechadzał/ y będę ich Bo=

2: giem/ á oni mi będą ludem. (*marg*) **Leuiti: 26. Ezech: 37. Ifaiae. 52.** (-)

werset: 17 | A przeto wy=

3: nidźćie z pośrzodku ich/ á odłáććie fie (od

4: nich) mowi Pan/ á nietykáyćie fie *nieczyfte*^{g0}:

werset: 18

5: á ia was przymę y będę wam oycem/

6: á wy mnie będziećie zá fyny y corki/ mowi

7: Pan wżzechmogący.

rozdział: 7

Cap: 7.

8: **Okázuie** [!] Páweł fwięty iáką miłość ma ku Koryn=

9: tom/ á iáko z poprówienia żywothá ich był wefoł/ **bedąc** [!]

10: w wielkich fráfunkach/ á iáko wiele dobrego v=

11: czynił smutek/ ktory mieli z listu iego.

werset: 1

12: **5** **M** Aiąc thedy the obiethnice moi

13: namileyfzy/ oczyściaymy fie ze

14: wśfelákiego pokálania ciáła y

15: Duchá/ dośkonále czyniąc po=

16: świácenie w boiázni Bożey.

werset: 2

17: Weźmiecie nas (fobie ná przykład). Niko=

18: gośmy nie obrázili/ nikogośmy nie skázili.

19: nikogośmy nie ofśukáli.

werset: 3 Nie mowieć tego

20: ku potępieniu wáśfemu. Bom to przed

21: tym powiedział że iefteście w fercach ná=

22: fzych ku społecznemu zemrzeniu/ y ku społeczne^{mv}

23: życiu.

werset: 4 Mam wielkie dufánie o was

24: mam też wielkie chlubienie z was. Nápeł=

25: nionem iefť poćieśfenia/ náder obfituię rá=

26: dością we wśfelkim wćifku á fráfunku ná=

27: ífym.

werset: 5

28: Bo y gdyśmy przyśfli do Mácedoniey/
29: żadnego odpoczynku nie miało ciało náffe/
30: áleśmy cierpieli wśfeláki vćisk/ zewnąthrz
31: walki/ á we wnątrz ftráchy.

werset: 6] Ale ten ktory

32: ćieśfy pokorne/ ćieśfył y nas bog/ przyściem
33: Tytułowym.(*marg*) **Acto: 16. 2. Cor: 1. (-)**

werset: 7] A nie tylko przyściem iego ále

34: też z poćieśfienia ktorym on mię poćieśfył z
35: was/ gdy nam powiádał wáśfę żądzą/ wáśz
36: płáčż/ wáśfe vsiłowanie zá mną/ ták iżem
37: fie więcey rádował.

werset: 8] Abowiem áczkolwie=

38: kem was záfráfował listem moim/ przed=
39: fie mi tego nie žal/ áby mi też tego było žal
40: widząc że was fam ten list (áčż ná godzi=
41: nę) záfráfował

werset: 9] terazem temu rad/ nie te

42: mu iżeście fie záłmućili/ ále iżeście fie zá=
43: łmućili ku pokućie. Abowiem iesteście zá
44: łmuceni według Bogá/ ábyście w niczym
45: łkkody nie ćierpieli z nas.

werset: 10] Bo fráfunek kto

46: ry iełt podług Bogá/ łprawuie pokutę łtá
47: teczną ku zbáwieniu: ále fráfunek według
48: łwiátá/ łmierć łprawuie.(*marg*) **2. Petri. 2. Eccleci. 30. (-)**

werset: 11]

49: Abowiem to łte żeście fie według Bo=
50: gá záłmućili/ iáko wielkie w was łprawuie

- 51: łtaranie/ ále owłzem obronę/ y owłzem zá=
52: gniewanie/ y owłzem **boiażń** [!] / y owłzem żą=
53: dżą/ y owłsem zawifną miłość/ y owłsem
54: pomłtę.

strona: PP4

Liłt do Gálátow.

ksiega: Gal

1: Argument epıstoly Świętego Páwła do Gálátow.

- 2: **G** Alátowie są Grekowie. Ci flowo prawdy napierwey od Apołthoła
3: przyęli/ ále po iego odeściu kuffeni są od fałłfywych Apołtołow/ á=
4: by zákon y obrzezanie przyęli. Ty záfie Apołtoł przywodzi ku wierze praw=
5: dziwey piłłac im z Effezu.

Liłt Świętego Pawła Apołthoła do Gálátow.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap: 1.

- 1: Karze Apołtoł Gáláty iż ták prętko Ewángelią o=
2: puścili/ á ku infsey przyftali/ kthorą Apołtoł nie od
3: człowieká wziął/ ále od Bogá.

werset: 1

- 4: **P** Aweł Apołtoł
5: nie od ludzi/ áni
6: przez człowieká/ ále przez Iezufá
7: Chryftufá/ y Bo
8: gá oycá/ ktory go
9: wzbudził z mar=
10: twych/

werset: 2 y wızyfcy

11: Bráćia kthorzy

12: przy mnie fą: Ko

13: ściółom Gáláthfkim. (*marg*) 1.**Cor:** 1. **Ephafi:** 1. 1.**Petri.** 1. (–)

werset: 3] Láfká wam y pokoy/

14: od Bogá Oycá/ y Páná nálfego Iezu Chry

15: ítá/

werset: 4] ktory fie wydał sam zá grzechy náffe/ á

16: by nas wyrwał z ninieyſzego ſwiátá złego/

17: według woley Bogá y Oycá nálfego/

werset: 5] kto =

18: remu bądź cześć á chwála ná wieki wie =

19: kom. Amen.

werset: 6]

20: Dziwno mi to/ że fie ták prętko od thego

21: ktory was wezwał/ ku lálce Chryſtuſowey/

22: przenosićie do inſſey Ewángeliey/

werset: 7] co nic

23: inſſego nie ieft/ iedno że fą niekthorzy/ co

24: wami mącą/ á chcą wywroćić Ewänge =

25: lią Chryſtuſową.

werset: 8] Ale by teź więc y my/ ábo y Angioł z nie =

26: bá/ powiádał wam Ewángelią krom they

27: ktorąfmy wam opowiadáli/ niech przekłę

28: tym będzie. (*marg*) **Acto:** 15. 1.**Cor:** 15. (–)

werset: 9] Ták iákoſmy pierwey powiádá

29: li/ y teraz zálie powiádam: Ieſlibywam

30: kto inſſą Ewángelią przepowiadá/ niźli

31: thę ktorąście przyęli/ przekłętym niechay

32: będzie.

werset: 10 Bo ludziomże ia teraz námáwiam

33: á náwodzę/ czyli Bogu? czyli fie chcę lu=

34: dziom podobác?(*marg*) **Ioan: 15. Iacobi. 4.** (-)Bym fie iefzcze ludziom

35: podobał/ Chryftufowym bych flugą nie był.

werset: 11

36: Abowiem oznáymuię wam bráčia żeć tá

kolumna: b

1: Ewángelia ktora przepowiadana iest ode

2: mnie/ nie iestci według człowieká/

werset: 12 bom iey

3: teź ia od człowieká nie wzięł/ ánim fie iey

4: (od człowieká) náuczyl: ále przez obiáwie=

5: nie Iezufá Chryftufá.

werset: 13 Bowiem flyfzeliście

6: o záchowaniu moim niegdy w żydowftwie

7: zemci náder przefládował kościoł Boży/(*marg*) **Acto: 8. 9. et 22.** (-) y

8: burzyłem ij/

werset: 14 y brale^m pomnożenie w żydow=

9: ftwie nád wiele rowiennikow moich w na

10: rodzie moim/ dáleko więtfzym miłófnikiem

11: będąc oycowfkich moich wftaw/ á podánia.(*marg*) **Philip: 3.** (-)

werset: 15

12: Ale gdy fie podobáło onemu kthory mie

13: odłączył z żywotá mátki moiey/ y powołał

14: z káiki fwey/

werset: 16 żeby obiáwił fyná fwego wem=

15: nie/ ábym go opowiađał miedzy Pogány/ (*marg*) **Acto: 9. et 22.** (-)

16: nátychmiał/ nie przyzwoliłem ciáłu/ y kr=

17: wi/(*marg*) **Matth: 16.** (-)

werset: 17] ánim sie wrocił do Ieruzálem/ do tych

18: ktorzy przedemną byli Apoštołmi: álem

19: ífedł do Arábiey/ y záfiem sie wrocił do Dá=

20: máffku.

werset: 18] Potym we trzy látá/ przyśzedłem

21: do Ieruzálem ábych widział Piotrá/ y mie

22: ífkałem v niego piętnáście dni.

werset: 19] A ia iníffe=

23: go Apoštolá żadnegom nie widział: chybá

24: Iákubá brátá Páńfkiego.

werset: 20] A to co wam pi=

25: ízę/ oto przed Bogiem/ żeć nie kłámam.(*marg*) 2.**Cor**: 11. (-)

werset: 21]

26: Potymem przyśfedł w Syreyfkie strony y

27: Cyliciyfkie.

werset: 22] A nie byłem znáiomý po obliczu

28: kościołom źemie żydowfkiey/ ktore były w

29: Chryftufie:

werset: 23] iedno tylko slyśfeli/ że ten ktory

30: nas niegdy przelládował/ teraz opowiada

31: wiäre/ ktorą niekiedy burzyły/

werset: 24] y wielbili á

32: chwálili ze mnie Bogá.

rozdział: 2]

Cap: 2.

33: Iż obrzezowánie nie ieft potrzebne tym co wierzą w

34: Chryftufá/ áni vczynki ftárego zakonu mogły czło=

35: wieká v[prámiedliwić [!]

strona: PP6v

S: Páwła Apoštoła.

kolumna: a

ksiega: Eph

rozdział: 1 (marg) (marg) Pfał: 109. Danie: 10. Pfał: 8. Ephe: 4. et 5. Colofen: 1. (-) (-)

werset: 22

- 1: A wżyſtki rzeczy podłóżył pod no
2: gi iego/ á iego dał aby był głową náde wży
3: ſtkim kościołem

werset: 23]ktory ieſt ciałem iego/ y zu

- 4: pełność iego/ kthory wżyſtko we wſyſtkich
5: nápełnia.

rozdział: 2

Cap: 2.

- 6: Efezowie **nię** [!] podleſſy niż Zydowie/ od grzechow
7: wybáwieni/ od niewiernych odłáczeni/ powinni Bo=
8: gu być wdzięczni.

werset: 1

- 9: **Z** Was gdyście byli vmárłemi/
10: w wyſthępkach y w grzechach
11: wáſſych/

werset: 2]w kthorycheście nie=

- 12: kiedy chodzili/ według wieku
13: ſwiátá tego/ według Kxiążę=
14: cia mocy powietrznei ducha tego/ ktory te
15: raz moc ſwą okázuie w ſynach niedowiár=
16: ſtwá/

werset: 3] między kthoremi y my wżyſcy niegdy

17: obierálfimy fie w żądzach ciáá náffego/

18: czyniąc wolą ciáá y myfli náffych/ y bylif=

19: my z przyrodzenia fynowie gniewu iáko y

20: drudzy. (*marg*) **Colofeⁿ: 1. et 2. Colofeⁿ: 3. (-)**

werset: 4]

21: Ale Bog/ ktory ieft bogáty w miłofier=

22: dziu/ dla wielkiew miłości fwey kthorą nas

23: miłował/

werset: 5] áczefmy byli vmárli w grzechach

24: ożywił nas poſpołu z Chryſtufem (ktorego

25: łáfką ieſteſcie zbáwieni)

werset: 6] y poſpołu z nim w

26: fkrzeſił/ y poſpołu poſádził w niebieſiach

27: w Chryſtufie Iezufie/(*marg*) **Ifaiae. 25. Acto: 15. (-)**

werset: 7] áby okazał w wie=

28: kach przyſſlych hoyność bogácthwá łáfkí

29: fwoiey/ w dobroći nád námi w Chryſtufie

30: Iezufie.

werset: 8] Abowiem z łáfkí ieſteſcie przywie

31: dzieni ku zbáwieniu przez wiárę/ y toć nie

32: z was/ bo to ieft dar Boży/

werset: 9] nie z vczyńkow

33: by fie ktho nie chłubił.

werset: 10] Bo ieſthefmy iego

34: fthworzeniem/ fthworzeni przez Chry=

35: ftuſá Iezufa ná dobre vczyńki/ kthore Pan

36: Bog nágotował/ ábyfmy w nich chodzili. (*marg*) **Titum. 2. (-)**

werset: 11]

- 37: Przetofz thedy pámiętaycie/ żeście y wy
38: niegdy byli Pogány w ćiele/ ktorzyście by=
39: wáli zwáni nieobrzezańcy/ od onego nieob
40: rzezánia ktore zowá ná ćiele/ ręką vczynio
41: ne/

werset: 12] ktorzyście byli ná on čás bes Chryštu=

- 42: íá/ odlączyńi od towarzyftwá Ifráelowe=
43: go/ y gośćmi w teftámenćiech/ nie máiąc o
44: biecáney nádzieie/ y bes Bogá ná tym fwie
45: ćie.(*marg*) **Philip: 3. Colo: 2. (-) (marg) Roma: 15. (-)**

werset: 13] Ale teraz w Chryšťufie Iezufie/ wy kto

- 46: rzyście niekiedy byli dáleko/ ftáliście fie bli
47: fko przez krew Chryšťufową.

kolumna: b

(*marg*) **Ifaiae. 9. Colo: 1. (-)**

werset: 14]

- 1: Abowiem on ieft pokoiem násfym/ ktory
2: vczynił z obu iedno/ á rozwáliwfzy ściánę
3: frzednią/ ktora dzieliłá nas/ y odiąwfzy nie
4: przyiaźń ćiałem fwoim/

werset: 15] zakon ftárego przy

- 5: kazánia/ vftháwami wynifzczył/ áby dwoy
6: lud zbudował w íámym fobie/ zá iednego
7: nowego człowieká/ vczyniwfzy pokoy:

werset: 16] á że =

- 8: by z Bogiem poiednáł obu w iednym ćiele
9: przez krzyż/ zámordowawłzj nieprzyiaźń w
10: íámym fobie.(*marg*) **Ifaiae. 57. Lucae. 2. (-)**

werset: 17] A przyfzedłzy opowiadał pokoy

11: wam ktorzyście byli dáleko/ y pokoy thym

12: ktorzy byli blifko.

werset: 18] A bowiem przezeń mamy

13: przytęp oboy/ w iednym duchu do oycá.

werset: 19]

14: A thák iuz nie iefteście goście áni przy=

15: chodniowie/ ále iefteście miefzczánie fwię=

16: tych/ y domacy Boży/

werset: 20] wywiedzeni ná fun=

17: dámenćie Apoštołfkim/ y Prorockim/ thym

18: fámym nawyfffzym węgelnym kámieniem

19: Iezufem Chryftufem. (marg) 1. **Cor:** 3. 1. **Petri.** 2. (-)

werset: 21] Ná którym wfelkie

20: budowanie wywiedzione/ roście w kościoł

21: fwięty w Pánie.

werset: 22] Ná którym y wy fpołącz=

22: nie fie buduiecie przybythkiem Bożym w

23: Duchu fwiętym.

rozdział: 3]

Cap: 3.

24: Páweł fwięty miał ofobną káfkę Pogánom Ewán

25: gelią kázác ku ofwiećeniu [!] ich.

werset: 1]

26: **D** La they rzeczy ia Páweł wię=

27: źień Chryftufá Iezufá/ zá was

28: pogány: (marg) **Acto:** 21. (-)

werset: 2] iefliście theż flyffeli o

29: fífáfunku káfki Bożey kthora

30: mi iefth dana miedzy wami/

werset: 3 iż(marg) **Acto:** 13. et 22. **Gala:** 1. (-)

31: według objawienia oznáymiona mi iefth

32: táiemnicá/ iákom wyfzífley krotce nápifał/

werset: 4

33: iáko możecie wyrozumieć czytháiąc/ bącz=

34: ność moię w poľludze Chryfufowej/

werset: 5 ktora

35: nie iefth objawioná w inych narodziech fy=

36: nom ludzkim/ iáko teraz objawiono iefth

37: fwięty m Apofthołom iego y Prorokom w

38: Duchu/(marg) **Acto:** 10. (-)

werset: 6 że też y Pogáni máią być fpołeczne

39: mi dziedzicami/ y fpołęcznym [!] ciálem/ y fpo

40: łącznemi wczęfniki obietnice iego/ w Chry=

41: ftfufie Iezufie przez Ewángeliá/

werset: 7 ktorey fta

42: łem fie ia fluzebnikiem/ według dáruf łáfkuf

43: Bożey/ ktora mi iefth dána/ według fpráwy

44: mocy iego.(marg) 1.**Cor:** 15. (-)

werset: 8

45: Mnie záprawdę namnieyfzemu ze wízyt

46: kich fwiętych dána iefth tá łáfká/ ábych opo=

47: wiádał miedzy Pogány/ nie dofłępne boga

48: ctwá Chryfufowej/

werset: 9 y żebych oświecał wízy

49: ftkuf y obiáfniał/(marg) **Colo:** 2. (-) ktoryby był fíáffunek táie=

50: mnice fkrzytey od wiekow w Bodze/ kthory

51: wízyfłtkuf rzeczy ftfworzył przez Iezufá Chry

52: łtułá

werset: 10 áby byłá obiáwiona Kxięłthwam y

53: mocam w niebiefieh/ przez kościół/ roz=

54: máita mądrość Boża/

werset: 11 według zámierze=

55: nia wiekow/ ktore vczyńił w Chryftufie Ie=

zufie

strona: QQ

Lift do Efezow.

kolumna: a

1: zufie Pánie náłfym.

werset: 12 Przez ktorego mamy

2: duffánie/ y przyłthęp fmiellfy przez wiarę

3: iego.(*marg*) **Ephafi: 2.** (-)

QQ

Ktorzy

strona: QQ3

Lift do Philipensow.

kolumna: a

ksiega: Philipp

rozdział: 2

werset: 23

1: Te=

2: go tedy mam nádzieię że poślę do was/ iá=

3: ko łkoro obaczę co łie zemną dziadz będzie.(*marg*) **Philip: 1.** (-)

werset: 24

4: A mam tho dufánie w Pánie/ że y łam

5: przydę do was w rychle.

werset: 25 Ale miałem zá to

6: że było potrzebá tego/ ábym do was pośláł

7: Epáfrodytę brátá/ y pomocniká/ y ípolne⁸⁰

8: rycerzá mego/ á wáfłego Apoštołá/ y fluze=

9: bniká w potrzebách moich:

werset: 26 bo was wflýft=

10: kie chciał widzieć: y fráfował fie z tego żeś

11: ćie flýffeli o nim żeby był niemocen:

werset: 27 A ie=

12: dnák chorował ná śmierć: ále fie Bog śmier=

13: łował nád nim: á nie tylko nád nim/ ále też

14: y nádemną/ ábym śmiertku ná śmiertek nie

15: miał

werset: 28

16: Tym śmierńniey iem go tedy poślá: ábyś=

17: ćie fie zász rozrádowali wyżrzawflý go/ á

18: iabym też był bez fráfunku.

werset: 29 Przyimićiefz go

19: tedy z wfléláką rádością w Pánie/ á táko=

20: we mieycie w poćciwości.(*marg*) **Roma: 15. Matth: 10. 1.Timo: 5. (-)**

werset: 30 Boć ná śmierwie

21: Chryštułowey/ aż do śmierci był przyştąpił:

22: wydawáiąc duffę swoię/ áby wypełnił te=

23: go czego wam niedoştawáło ku moiey po=

24: fludze.

rozdział: 3

Cap: 3.

25: Vkázuie stárego zakonu wftánie/ flowem y przyklá=

26: dem swym námawia Filipencyki by go náfládowali.

werset: 1

27: **P** Rzytym bráčia moi/ ráduyćie

28: íie w Panie. Iednákie rzeczy

29: wam piśác mnieć nie ćieśńko/ á

30: wam też potrzebno.

werset: 2] Obácź=

31: ćie te pý/ obácźćie złe robotni

32: ki/ obácźćie porzezanie.(*marg*) **Philip: 1. Ifaiae. 56. Roma: 2. Coloffen: 1. Ioan: 4.**

Roma: 1. (-)

werset: 3] Boć my íeńteńmy

33: obrzezanie/ ktorzy duchem słuźymy Bogu/

34: á chlubimy íie w Chryńtufie Iezufie/ á nie

35: w ćiele duffanie máiac/

werset: 4] áćź ia też mam du

36: fńanie w ćiele: Ieńli kto iny zda íie duffać

37: w ćiele/ tedy ia więcey/

werset: 5] kthorym obrzezan

38: ońmego dnia/ z narodu Ińrańlńkiego/(*marg*) **1.Cor: 12. (-)**z po=

39: kolenia Beniámin/ Zydowin z Zydowi=

40: now/(*marg*) **Gene: 49. Acto: 23. 26. et 28. Acto: 9. Gala: 1. (-)** według zakonu tedym Fáryzeufz/

werset: 6] we

41: dńug zawíńney mińśćie/ thedym przesńado=

42: wań końcioń Boźy/ według ípráwiedliwo=

43: śćie kthora z zakonu íeńt/ tedym íie záchowań

44: bes pońkárzenia.(*marg*) **Matth: 13. (-)**

werset: 7]

45: Ale ktore rzeczy mi były zyskiem/ tem po

46: czytań sobie dla Chryńtuńa íńkodą.(*marg*) **Ioan: 17. Colloffeⁿ: 2. (-)**

werset: 8] Wńńákźe

47: iednák włyŝftkie rzeczy ine być **vtrátą** [!] / dla

48: przewyfokiej **vmieithności** [!] Iezu Chryftá

49: Páná mego/ dla ktoregom ia włyŝftkie rze

50: czy poczytałem być íkkodą/ y mam łobie zá

51: gnoy/ ábym tylko Chryftuá pozyfkał/

werset: 9] áže =

52: bym był náležion w nim nie máiąc fwey

53: ípráwiedliwóści/ ktora z zakonu ieŝt/ ále o

54: neę ktorá ieŝt z wiáry Iezuá Chryftuá/ kto

55: ra z Bogá ieŝt ípráwiedliwość w wierze/

kolumna: b

werset: 10]

1: ku iego poznániu/ y mocy zmartwychwŝtá

2: nia iego/ y towarzysztwo męki iego/ przy =

3: podobawŝy ŝie/ ŝmierci iego/

werset: 11] owabym iáko

4: dobieżał ku powŝtániu/ ktore ieŝt **zmarłych** [!] *.(marg)* **Roma: 6. (-)**

werset: 12]

5: Nie żebym iuż wzięł/ áłbo iuż był do =

6: ŝkonáłym: ále bieże zá nim/ owabym iáko

7: dobieżał/ iákom też dobieżány ieŝt od Chry

8: ŝtuá Iezuá.

werset: 13]

9: Brácia/ iác o łobie nie rozumiem żebym

10: dobieżał. Iedno tylko/ że te rzeczy ktore zá

11: mną ŝą zápámieťáwáiąc/ á do tych ŝie rze =

12: czy ciągnác ktore ŝą przedemną/

werset: 14] bieże do

13: pewnego celu/ do zápláthy zwierzchnie =

14: go powołania Bożego w Chrystufie Iezu

15: fie.

werset: 15] A ták ktorzyfmy kolwie dofkonałemi/ to

16: rozumieymy: á iefli co ináčzey rozumiećie

17: y to wam Bog obiáwił.

werset: 16] A wífákofz do cze=

18: gofmy przyflli/ żebyfmy iedność rozumieli/

19: y w teyże regule trwaymy.(*marg*) 1.**Cor**: 4. et 10. (-)

werset: 17]

20: Bráćia bądźcie náfládowncy memi/ á zácho

21: wywayćie the kthorzy ták chodzą/ iáko ma

22: ćie kxtałt od nas.

werset: 18] Boć wiele ich chodzi/ o

23: ktorychem wam częłto powiádał/ á theraz

24: y z pláčżem powiádam/ nieprzyáćieleć

25: krzyżá Chrystufowego/

werset: 19] ktorych koniec zá=

26: tráćenie/ (*marg*) **Roma**: 6. **Coloffe**ⁿ: 3. 1.**Cor**: 15. (-)kthorych Bogiem ieft brzuch: y

27: chwałá w zelżywoći ich/ ktorzy ziemfkie

28: rzeczy rozumieią.

werset: 20] Aleć náffe obcowánie

29: ieftći w niebie: fkąd też zbáwićielá czekamy

30: Páná nálfego Iezu Chryfta/

werset: 21] ktory odnowi

31: ćiáło ponizenia nálfego/ przypodobáne ćiá

32: łú iáłności fwoiey/ według oney fpráwy mo

33: cy fwoiey/ ktorą też może podłóżyć fobie w=

34: fzyfłtki rzeczy.

rozdział: 4]

Cap: 4.

35: Potw ierdza [!] ie w ćierpliwości/ nápomina ku duchow nemu [!]

36: weściu/ y ku trwaniu w dobrym.

werset: 1

37: **A** Thák bráčia moi namileyŝy y

38: barzo požądáni/ ktorzyŝcie rá=

39: doŝcią moią/ y koroną moią/

40: Ítoyćiefz ták w Pánie namiley=

41: Íŝy.

werset: 2 Euodyey profzę/ y Synty=

42: chi żądam/ áby iednoŝtháynie rozumieli w

43: Pánie.(*marg*) 1.**Cor**: 9. (-)

werset: 3 Profzę teź y ćiebie rodzony álbo pra

44: wdziwy towárzyŝfu/ pomagay tym ktorzy

45: ŝemną robili w Ewángeliey z Klimuntem

46: y z drugimi pomocniki memi/ ktorych imio

47: ná ľą w księgach żywotá.(*marg*) **Lucae**.10. **Apoca**: 17. 1.**Teffa**: 5. (-)

werset: 4

48: Ráduyćie ŝie ząwždy w Pánie/ y powto=

49: re mowię ráduyćie ŝie.

werset: 5 Miernoŝć wáľfa

50: niech bedzie ŝwiadoma wŝŝyŝtkim ľudźiom:

51: boć Pan bliŝko iefth.

werset: 6 Nic ŝie nie throŝzcz=

52: ćie/ ále we wŝŝelkiey modlitwie y żądaniu/

53: z **dziekowaniem** [!] proźby wáľŝe niech ŝie ŝtá

54: ną znáioime v Bogá.(*marg*) **Ioan**: 14. **Roma**: 5. (-)

werset: 7 A pokoy Boźy/ kto

55: ry przechodzi wŝelki zmyŝľ/ niech ŝthrze=

QQ iij

że ferc

strona: QQ3v

S: Páwła Apoštoła.

kolumna: a

- 1: że ferc wállych/ y rozumow wállych w Chri
2: ftufie Iezufie.

strona: QQ5v

S: Páwła Apoštoła.

ksiega: 1.Thess

1: **Argument ná pierwśią epistołę Świętego Páwła do**

2: **Thefsálonicenfow.**

- 3: **T** Hefsálonicenfowie fą w Mácedoniei/ íi w Chryfthufie Iezufie
4: przyjąwśy flowo prawdy/ ftáli w wierze/ też y w prześládowá=
5: niu od mieśfczánow swoich/ nád tho nieprzyięli fállywych Apo=
6: štołow/ áni onych rzeczy ktore byly od fállywych Apoštołow powiádáne.
7: The záleca Apoštoł píffąc im z Aten przez Tychiká Dyakoná/ y One=
8: zymá Akolitá.

9: **Lift pierwśy świętego Pawła apo=**

10: **štoła do Thefsálonicenfow.**

kolumna: a

rozdział: 1

Cap: 1.

- 1: Tefsálonicenfowie ná kázanie świętego Páwła fą
2: twie návroceni/ godni chwały/ ktorzy też innym ka=
3: záli.

werset: 1

- 4: **P** Aweł/ y Syl=
5: wanus/ y Tymo

6: theus: Kościo

7: łowi Tefáloniceń

8: ſkiemu w Bogu

9: Oycu náłzym/ y

10: w Pánu Iezufie

11: Kryſtufie:

werset: 2 | Láfká

12: wam y pokoy/ od

13: Bogá Oycá ná=

14: ſzego y od Páná Iefu Chrytá. (marg) 2.**Cor:** 1. **Gala:** 1. **Philip:** 2. **Coloffeⁿ:** 1.

(-)**Dziękuiemy**

15: Bogu ząwždy zá was wſzyfthki/ czyniąc

16: zmiánkę o was w modlitwach náłfych bes

17: przeftánku/

werset: 3 | pámiętháiąc ná ſkutek wiary

18: wáfley/ y na prácą/ ná miłość/ y ná oczeká

19: wánie nádzieie Páná náłſego Iezu Chry=

20: tá/ przed Bogiem y Oycem náłfym.(marg) 1.**Teffa:** 4. 1.**Timo:** 1. (-)

werset: 4 | Wie=

21: dząc brácia mili/ że od Bogá ieſt wybranie

22: wáfle:

werset: 5 | iż wždy Ewángelia náłlá/ nie była

23: miedzy wámi tylko w mowie/ ale y w mocy

24: y w Duchu fwiętym/ y w zupełności wiel=

25: kiej/ iáko ſámi wiecie iácyfmy byli miedzy

26: wámi dla was.(marg) 1.**Cor:** 2. et 4. 1.**Teffa:** 2. (-)

werset: 6 |

27: Y wy ſtháliſcie ſie náłładowcy náłfemi/

28: y Páńfkimi/ przyemuiąc ſłowo w wielkim

29: vćifku/ z rádością Duchá fwiętego/

werset: 7] ták że=

30: ście fie ftáli wzorem á przykładem wfzyft=

31: kim wiernym w Mácedoniey/ y w Acháiey

werset: 8]

32: Abowiem od was rozfláwiło fie flowo pán

33: fkie/ nie tylko w Mácedoniey/ y w Acháiey.

34: ále ná wfelákim **miefcu** [!] (gruchnęła) wiá=

kolumna: b

1: rá wálfa/ kthora ku Bogu ma fie/ thák że

2: nam nie potrzebá nic mowić. (*marg*) **Acto: 1. Ioan: 3. (-)**

werset: 9] Bo to fámi

3: o nařz powiádaia/ iákiefmy weście do was

4: mieli/ á iákoście fie náwrocili ku Bogu od

5: bálwánow/ ábyście flúżyli Bogu żywemu

6: y prawdziwemu/

werset: 10] y czekáli fyná iego z nie=

7: bios/ ktorego zbudził od vmárłych/ Iezu=

8: fá/ kthory nas wyfwobodził od przyfllego

9: gniewu.

rozdział: 2]

Cap: 2.

10: Iáki był fwięty Páwel mieřzkáiać v Tefsáloniczencykow/

11: thácy y oni byli w fwoim náwroccniu moc

12: ney w przeciwnościach ftalości.

werset: 1]

13: **B**O tho y fámi wiecie bráćia/ że

14: weście náfle do was/ nie było

15: daremne:

werset: 2] ále żełmj pierwej ćier

16: pieli wiele/ y potwarzy znośi=

17: li (iáko wiećie) w mieście Fi=

18: lippis/ á mielifmy duffanie w Bogu ná=

19: szym/ żebyfmy wam powiádáli Ewángelią

20: Bożą z wielką pilnością.(*marg*) **Acto: 16. Acto: 17. (-)**

werset: 3] Abowiem nápo=

21: minanie náłfe nie (było) z obłędliwości/

22: áni z nie czyłtości/ áni ná zdrádzie:

werset: 4] ále ták

23: iákołfmy **dofwiádćzeni [!]** od Bogá/ áby nam

24: byłá wierzoná Ewángelia/ thák mowie

25: my/ nie iákobyfmy fie ludziom podobáli/ á

26: le Bogu/ ktory dofwiadcza łerc náłfych.(*marg*) **Gala: 1. Philip: 1. (-)**

werset: 5]

27: Bołfmy bráćia nigdy nie byli w mowie

28: pochlebniki/ iáko łámi wiećie: áni w źá=

29: dnjm łpołobie łákomłtwá. Bog te^{go} łwiádek

30: iełt:

werset: 6] ániłfmy łłukáli chwały od ludzi/ áni od

31: was/ áni od inych.

strona: RR2

Liłt pierwłfy
do Timoteufzá.

ksiega: 1.Tim]

1: Liłt pierwłfy łwiętego Pawła Apo

2: łthoła do Timoteufzá.

kolumna: a

rozdział: 1

Cap: 1.

- 1: Ná Przełożone zależy rzeczy fzkodliwe obćinác/ po
2: trzebne fiac/ w prawdzie y miłofierdziu.

werset: 1

- 3: **P**aweł Apoštoł
4: Iezu Chrytuśow
5: według rofkazá=
6: nia Bogá y zbá=
7: wićielá nálfego/
8: y Chrytuśá Iezu
9: fá nádzieie náfzey

werset: 2 Thimotheuśzowi

- 10: miłemu fynowi
11: w wierze. (*marg*) **Acto: 9. 1. Tefsa: 1. Acto: 16. 1. Cor: 1. Gala: 1.** (-)Láfká/
12: miłofierdzie/ y pokoy/ od Bogá Oycá/ y
13: Chrytuśá Iezuśá Páná nálfego. (*marg*) **Acto: 19. et 20.** (-)

werset: 3

- 14: Ták iákom ćie prośił żebyś był zořthał w
15: Effezie gdym śedł do Mácedoniei/ á że=
16: byś przykazał niektórym áby ináčzey nie v
17: czyli/

werset: 4 áni fie w dawáli w báśni y w niefkoń

- 18: czone rozmowy o narodziech/ (*marg*) **2. Timo: 2. Titum. 3.** (-)ktore więcey
19: przynofzą pytania/ niźli iákie zbudowanie
20: Boże/ ktore iest w wierze.

werset: 5

- 21: A koniec przykazania iestći miłość/ **zuprzeyme^{go}**
22: fercá/ y z dobrego sumnienia/ y z

23: nie obłędney wiary.(*marg*) **Roma: 13. Gala: 6. Acto: 15. (-)**

werset: 6 Od ktorych rzeczy nie=

24: ktorzy zablądziwfy/ vdali lie ná prožną mo

25: wę/

werset: 7 chcąc być zakonnemi Doktory/ á nie ro

26: zumiejąc áni co mowią/ áni co twierdzą. (*marg*) **Roma: 7. Gala: 5. (-)**

werset: 8

27: Gdyż to wiemy że dobry iest zakon/ iefliby

28: go kto zákonne á fprawnie vżywał/

werset: 9 wie=

29: dząc to/ że zakon nie iest dla fprawiedliwe=

30: go poftánowiony/ ále dla niefprawiedli=

31: wych/ y nie poddanych/ bezbožnych/ y grze

32: ffnych/ fprofnie zlofliwych/ pługawych/ dla

33: tych co Oycá co mátkę zábijáią/ dla mężo

34: boiec/

werset: 10 nieczyfthych/ Sodomfkich grzeźni=

35: kow/ dla tych co cudzą czeładź krádną/ dla

36: kłamcow/ dla krzywoprzyśięzcow/ y iefli

37: lie co *ine*^{go} zdrowey náuce przeciwi/

werset: 11 ktora

38: iest według Ewángeliey chwały błogoflá=

39: wionego Bogá/ ktora mi iest zwierzoná.(*marg*) **Roma: 1. (-)**

werset: 12

40: Dziękuię temu ktory mię pośilił w Chry

41: ftufie Iezufie Pánie náfzym/ że mię wier=

42: nym ośądził/ poftánowiwfzy ná pośludze/

werset: 13 y

43: ktorym pierwey był bluźnierzem/ y prześlá

44: dowcą/ y potwarcą:(*marg*) **Acto: 9. Gala: 1.** (-)alem miłofierdzia Bo

45: żego doftąpił/ żem to czynił zniewiádomo=

46: ści w niewierności.

werset: 14 A łáfká Páná náffego

47: wieldze fie obfitą okázáła z wiár ą y z miło

48: ścią/ ktora ieft w Chryftufie Iezufie.

werset: 15

49: Wierná mowá/ y wżelkiego przyięcia

kolumna: b

1: godna: (*marg*) **Matth: 9. Ioan: 3.** (-) Iż Chryftus Iezus przyfzedł ná ten

2: świat/ áby grzeźne zbáwionemi vczynił/ z

3: ktorychem ia ieft pierwſzy.

werset: 16 Alem przeto

4: miłofierdzie otrzymał/ żeby ná mnie na=

5: pierwſzym vkazał Chryftus Iezus wżelką

6: ćierpliwość/ ná náukę onym/ kthorzy mu

7: máią wierzyć ku żywothowi *wieczne^{mv}*.

werset: 17 A

8: Krolowi wiekow niefmiertelnemu/ nie=

9: widomemu/ fámemu Bogu cześc y chwa=

10: łá ná wieki wiekow Amen. (*marg*) **Iere: 23. Coloffeⁿ : 1.** (-)

werset: 18

11: Toć przykazanie zálecám tobie fynu Ty

12: moteufie/ według przedéfflych w tobie pro

13: roctw/ ábyś boiował w nich dobre rycer=

14: łtwo/

werset: 19 máiąc wiárę/ y dobre funnienie/ kto

15: re niektorzy odrzuciwſzy/ około wiáry iáko

16: by Okręt rozbiwſzy tonęli:

werset: 20 Miedzy ktoremi

17: ieft Himeneus y Alexánder: ktorem oddał

18: Szatánowi/ áby fie náuczyli niebluźnić. (marg) 2.Timo: 2. 2.Titum. 4. 1.Cor. 5. (-)

rozdział: 2

Cap: 2.

19: Przełozeni máią inśfe ludzie nápominác ku modli=

20: twie y ku dziękowánium Bogu ktory chce wśfytki zbá

21: wić. By teź thák mężowie iáko y niewiáły poćciwie

22: fie fprawowáli.

werset: 1

23: **P**llnie thedy profzę/ áby fie na=

24: pierwey przed wśfytkimi rze=

25: czámi działy/ próžby/ modlith=

26: wy/ przyczyny/ dzięki/ zá wśzy=

27: ítki ludzie/

werset: 2 zá Krole/ y zá wśzyft

28: kie/ ktorzy íą **zwierchniemi** [!]: żebyśmy **fpokoyni** [!]/

29: y ćichy żywoth wiedli we wśfelkiey po=

30: boźności/ y czyfności/

werset: 3 boć tho dobra rzecz

31: iefth y przed Bogiem zbáwicielem náśfym

32: przyjemna á wdzięczna/

werset: 4 ktory chce áby

33: wśfytcy ludzie byli zbáwieni/ y ku vznánium

34: prawdy przyśfli.(marg) **Iere: 29. Baruc. 1. Ioan: 17. Gala: 3. Ebrae: 9.** (-)

werset: 5 Abowiemći ieden Bog/

35: ieden pośrzednik Boży y ludzi/ człowiek

36: Chryśtus Iezus/

werset: 6] ktory sie dał łamego od=

37: kupieniem zá wlfyftkie/ ktorego fwiádec=

38: two czałow fwoich počwierdzono iefth/

werset: 7] w

39: ktorymem ia poftánowiony iefth káznodzie

40: ią/ y Apoštołem (prawdę powiádam nie

41: kłámam) Doktorem Pogánow w wierze y

42: w prawdzie.(*marg*) **Roma. 1. 2.Timo: 1. Ioan: 4. Pfal: 133. Ifaiae. 1. Titum. 2. 1.Petri. 3. (-)**

werset: 8]

43: Chcę thedy áby sie mężowie modlili ná

44: káždym miefcu/ podnoffác czyfte ręce przez

45: gniewu y przez fwaru.

werset: 9] Takież też y niewiá

46: łty w vbierze ochędożnym/ ze włthydem/ y

47: trzeźwością/ przybieráiąc sie nie w przy=

48: práwki/ ábo w złoto/ ábo w perły/ ábo w

49: drogie á kofztowne łzáty:

werset: 10] ále iáko przyfthoi

50: niewiálftham kthore obiecuią pobożność

RR ij

przez

strona: RR2v

S: Páwła Apoštoła.

kolumna: a

1: przez vczynki dobre.

strona: RR4v

S: Páwła Apoštoła.

kolumna: a

ksiega: 2.Tim

rozdział: 3

werset: 10

- 1: Aleś ty dofzedł moiey náuki/ poštánowie
2: nia/ przedfie wzięcia wiary/ nie fkwápliw
3: ści/ miłowánia/ ćierpliwości/

werset: 11 prześládo=

- 4: wánia/ mąk/ iákie mię potykáły w Antyo=
5: chiey/ w Ikonium/ w Liftrach/ iákiem prze
6: ślądowánia ćierpiál/ á ze wśyftkhich wyr=
7: wał mię Pan.

werset: 12 Tákżeć wśyfcy ktorzy chcą

- 8: pobożnie żyć w Chryśtufie Iezufie/ prześlá
9: dowanie będą ćierpieć. (*marg*) **Acto: 13. et 14. 2.Cor: 1. Eccleci. 2. Pfal: 33. (-)**

werset: 13 Ale źli ludzie y zwo

- 10: dźicielowie/ poprąwią fie ná złe/ łami błą=
11: dząc y infie w błąd ząwodząc. (*marg*) **2.Timo: 2. (-)**

werset: 14

- 12: Ale ty trwáy w tych rzeczach w kthory=
13: cheś fie náuczył/ y kthoreć łą zwierzone/
14: wiedząc od kthoregobyś fie náuczył/

werset: 15 á iż z

- 15: dziećinśtwá pímo święte vmiełz/ kthore ćie
16: może śpráwić ku zbáwieniu/ przez wiárę
17: ktora iełt w Chryśtufie Iezufie.

werset: 16 Abowiem

- 18: koźde pímo od Bogá náthnionie/ pożyte=
19: czne iełt ku náuczánium/ ku karánium/ ku pole
20: pśfeniu/ ku ćwiczeniu śpráwiedliwości/

werset: 17 á

21: by człowiek był doskonały/ będąc sprawny

22: ku wszelkiemu czynkowi dobremu.(*marg*) 2.**Petri.** 1. (-)

rozdział: 4

Cap: 4.

23: Biskup ma pilen nauki być naprzeciwko przyzłym

24: nieprześpiecznościami/ y sam dla siebie/ y dla podda=

25: nych/ by niebyli zwiedzeni.

werset: 1

26: **S**WIADCzę przed Bogiem y

27: przed Iezu Chrysthem/ ktory

28: ma sładzić żywe y marthwe/

29: przez przyście ie⁸⁰/ y krolestwo

30: iego.

werset: 2]Każ slowo iego/ nálegay

31: Pogodnie/ niepogodnie/ łtrofuy/ pros/

32: grom/ we wszelkiej cierpliwości y nauce.

werset: 3

33: Boć będą the czály/ gdy zdrowey nauki

34: nie będą znofić/ ále názbieráią łobie vczy=

35: ćielow wedle żądliwości łwoich/ ći ktorych

36: vłfy łwierźbia/

werset: 4]y odwrocą vłfy od prawdy/

37: á do bálńi łie obrocą.

werset: 5

38: Ale ty czuy/ we włfech rzeczách pracuy/

kolumna: b

1: czyń vczynek Ewángielifty/ połlugę twoię

2: wypełniay. (*marg*) 2.**Petri.** 1. (-) Bądź trzeźwi.

werset: 6] Boć mnie iuz

3: offiárować poczynáią/ á czás mego roz=

4: dzielenia/ nátháwa.

werset: 7] Boiowałem dobry

5: boy/ biegun dokonał/ wiárem záchował.

werset: 8]

6: Ná oštátek/ odłożoná mi iest koroná (prá=

7: wiedliwości/ kthorą mi oddá Pan ná on

8: dzień/ (spráwiedliwy) fędzia/ á nie thylko

9: mnie/ ále y thym kthorzy miluią przyście

10: iego. (marg) 1. **Cor:** 9. 1. **Petri.** 5. (-) (marg) **Coloffeⁿ:** 4. **Philip:** 1. (-)

11: Pošpieffay sie ábyś do mnie rychło przy=

12: szedł.

werset: 9] Boć mię Demás opuścił/ miłuiąc

13: ten świat/ y szedł do Tefsáloniki/

werset: 10] Crefcens

14: do Gáláciey/ Tytus do Dálmáciey/

werset: 11] Lukafz

15: íám iest femną. (marg) **Coloffeⁿ:** 4. (-) Márká weźmi y przywiedz

16: z sobą: bo mi iesth pożyteczén ná posludze.

werset: 12]

17: Tychikám posłał do Effezu.

werset: 13] Opończą kto=

18: rąm zołtháwił w Troádie v Kárpá/ idąc

19: przynieś mi z sobą/ y księgi/ á nawięcey

20: párgámin. (marg) 1. **Timo:** 1. (-)

werset: 14] Alexánder co miedz (práwu=

21: ie/ wiele mi złego wyrządził/ niech mu

22: Pan odpłáci według vczynekow iego/

werset: 15 | kto =

23: rego fie y thy strzelz: boć fie bárzo sprzeći =

24: wiał słowam náśfym.

werset: 16

25: Ná pierwśfy moiey spráwie álbo obro =

26: nie/ żaden przy mnie nie ftał/ ále wśfyftcy

27: mię byli opuścili: niech im to nie będzie po =

28: czytano zá złe:

werset: 17 | ále Pan przy mnie ftał/ y

29: vmocnił mie/ áby fie przez mię kazánie wy

30: pełniło/ áżeby o tym wśfyftcy pogáni słyfse =

31: li: y wybáwionem iefth z páśfczeki Lwiew.

werset: 18

32: Wybáwił mie Pan od wśfelkiego wczynku

33: złego/ y zbáwionego wczyni w kroleſtwie

34: śwym niebiełkim: ktoremu cześć á chwałá

35: ná wieki wiekow. Amen. (marg) **Acto: 18. Roma: 16. (-) (marg) Roma: 16. Acto:**

21. (-)

werset: 19

36: Pozdrow Pryśfkę y Aquilę/ y dom One =

37: zyforow.

werset: 20 | Eráftus zoſthał w Korinćie. A

38: Trofimám zoſtháwił choro w Milećie:

werset: 21 | Po

39: Ípiez fie żebyś przed żimą przyśfedł. Poz =

40: drawiáią ćie Eubulus/ y Pudens y Li =

41: nus/ y Klaudya/ y wśfyftcy bráćia.

werset: 22

42: Pan Iezus Chryftus bądź z du =

43: chem twoim. Láfká śwá=

44: mi. Amen.

45: ¶ Nápiřan z Rzymu kiedy ťwięty Páweł był po wtore ťtáwion Ceřá=

46: rzowi Neronowi:

47: **Argument Epiřtoły S: Páwła Apořtoła do Tytá.**

48: **P** Rzypomina Tytuřsowi/ y včy go o pořtánowieniu káplánow/ o du

49: chownym obcowániu/ y o wyřtrzegániu od kácerzow/ ktorzy w po=

50: dániach Zydowřkich nádzieię máiá/ piřřac im z Nikopolá.

Lift

strona: RR6v

S: Páwła Apořtoła.

kolumna: b

ksiega: Hebr

rozdział: 1

werset: 10

1: Y zářię/ Pánie tyř ná počátku žiemie v

grun=

strona: SS

kolumna: a

1: gruntował: á niebiořá řá včzynki řák two=

2: ich. (marg) **Ifaiae. 51. [2].Petri. 3. (-)**

werset: 11 Theč zářina/ á thy przedię będzieř

3: trwał/ y wřytkie zwieřřeię iáko řzátá.

werset: 12 Y ia

4: ko odzienie odmieniř ie/ y będą odmienio=

5: ne: á ty przedię tenžeř iet/ y láthá twoie

6: nie vřtána.(marg) **Přal: 109. (-)**

werset: 13 A do kthorego kiedy Anřiořá

7: rzekł: Siedz po prawey ręce moiey/ áleż

8: podłożę nieprzyácioly twoie/ iáko podno=

9: żek nogam twoim?

werset: 14] Azalż wffyfcty ángio=

10: łowie/ nie łą duchowie fluzebni: posłáni ná

11: posługę dla onych ktorzy dziedzictwo má=

12: ią przyiąć zbáwienia?

rozdział: 2]

Cap: 2.

13: Zakon nowy dořtoynieyffly niřz łtáry/ przeto iż Chry=

14: łtułowe przykazánie **waznieyffe** [!] niřz Angielskie/ cho=

15: áiałż Chryřtus w swoiey **męće** [!] dla zbáwienia wier=

16: nych fie vniřzył.

werset: 1]

17: **P** Rzetoř tym wiecey á hoyniey

18: trzebá nam záchowywáć the

19: rzeczy ktorełmy flýřfeli: by tho

20: lepak przez nas nieprzeřflo. (*marg*) **Gene:** 18. et 19. (-)

werset: 2]

21: Bo ieflić oná mowá ktora by=

22: łá przez Angioły powiedzianá/ łtálá fie mo

23: cną: á wřfelkie wykroczenie y niepořluřen=

24: łtwo/ wzięło řprawiedliwą odpłátę záflu=

25: dze:

werset: 3] iákořz my fie wybiegamy/ iefli ták wiel

26: kiego zániedbamy zbáwienia? Ktore wzię

27: wřly początek opowiadánia od Páná/ od

28: tych ktorzy łámi flýřfeli/ potwierdzone iefł

29: w nas/

werset: 4] zą poświadczánim Bożym w zná=

30: mionách/ w cudách/ w mocách rozmái=

31: tych/ y w rozdawániu ducha fwiętego we=

32: dług fwey woley.(*marg*) **Marci. 1. Marci. 16.** (-)

werset: 5]

33: Boć nie Angiołom poddał Bog okrąg

34: przyśfley ziemie/ o kthorym mowiemy.

werset: 6]

35: **Swiadczyl** [!] ci o tym ieden ná niekthorym

36: mieyscu/ mowiąc: Y coż iesth człowiek że

37: nań pámiętałz: (*marg*) **Pfal: 8.** (-)ábo (co iest) fyn człowie=

38: czy że go nówiedzałz?

werset: 7]Máło coś go mniew-

39: fzym wczynył niż Angioły: vkoronowałś

40: go chwałą y ćcią/ y połthánowiłś go nád

41: Íprawámi rąk twoich.

werset: 8]Wśfyłtkies rzeczy po

42: dłożył mu pod nogi iego.(*marg*) **1. Corin: 15.** (-) Bo gdyć mu wízy=

43: łtkie rzeczy podłożył/ tedyć mu nic niepod=

44: łozonego niezostáwił. A theraz iestcże nie

45: widziemy/ by mu wśfyłtkie rzeczy poddáne

46: były. (*marg*) **Philip: 2.** (-)

werset: 9]A tego ktory máło co niż Angiołowie

47: vmniewśfon iest/ widzimy być Iezufá/ dla

48: wćierpienia śmierci/ chwałą y ćcią vkoro=

49: nowánego/ áby łáłká Boża zá wśfyłthkie

50: śmierci vkufiła. (*marg*) **1. Corin: 15.** (-)

werset: 10]Przyśtáło to bowiem temu/ dla ktorego

51: y przez ktorego wśfyłtkie rzeczy/ ktory wie=

52: le synow ku chwale przywiódł/ áby wodzą

53: zbáwienia ich/ przez męki dołkonáły m v=

54: czynił.

werset: 11 Bo ten ktory poświęca/ y ktore po=

kolumna: b

1: święcáią: z iednego fą wślyfcty. (*marg*) **Pfal: 21. Pfal: 17. Ifaiae. 12. Ifaiae. 8.** (-) Dla teyże

2: przyczyny/ niewłtyda łie ich brácią názy=

3: wác/ mowiąc:

werset: 12 Zwiáftuię imię twoie brá=

4: ćiey moiey/ w pośrzod Kościoła będę ćie

5: chwalił.

werset: 13 Y

6: záfię: Ia będę w nim duffał. Y záfię: Otho ia y dzieći moie ktchore mi dał

7: Bog. (*marg*) **Philip: 2. Ofeae. 13. 1. Corin: 15. 2. Timo: 1.** (-)

werset: 14

8: Przeto tedy iż dzieći społecznóść mieli z

9: ćiałem y ze krwią: y on też takież stáł łie im

10: vczeńnikiem/ áby łmierćią łkázil onego kto=

11: ry miał pánowanie łmierći/ to iest dyablá/

werset: 15

12: á żeby wybáwil thám the kthorzy boiáźnią

13: łmierći/ przez wślyftek żywot łwoy/ byli w

14: niewoli.

werset: 16 Abowiem nigdziey Angiółow nie

15: przyiął: ále náłienie Abráhámowo przy=

16: iął.

werset: 17 Przetoż też miał łie we wślyfctkim brá=

17: ćiey przypodobác: żeby miłofiernym był/ y

18: wiernym Biskupem do Bogá/ áby przeie=

19: dnał grzechy ludzkie. (marg) **Philip: 2. Ebraeo: 5. (-)**

werset: 18 Bo w tym w czym

20: cierpiął iestł sam/ y był kulfon/ mocen iestł y

21: tym ktorzy bywáią kulfeni pomagáć.

rozdział: 3

Cap: 3.

22: Okázuie że Chryftus dáleko zacnieyńym iestł niżli

23: Moizefz/ á że go też tym więcey powinnińmy flucháć.

werset: 1

24: **S**Tądże tedy brácia święci/ we=

25: zwánia niebiekiego vczelni=

26: cy/ obaczáyćie Apoštołá y Bi=

27: fkupá wyznánia náńłego Ie=

28: zula Chryftulá/

werset: 2 ktory iestł wier

29: ny onemu ktory go vczynił/ iáko y Moizefz/

30: we wńyfłtkim domu iego. (marg) **Roma: 15. 1. Corin: 4. Nume: 12. (-)**

werset: 3 Abowiem thym

31: wiewńfey ten chwały godzien iestł niżli Mo=

32: izelz/ im wiewńfłá część ma/ niżli dom/ ten

33: ktory dom zbudował.

werset: 4 Bo koždy dom/ by=

34: wa od kogo zbudowan/ á ten ktory wńyfłt=

35: kie rzeczy fłworzył/ Bog iestł.

werset: 5 A Moizefz

36: był záńfte wiernym we wńyfłtkim domu ie

37: go/ iáko fluzebnik/ ná śwíádectwo onych

38: rzeczy ktore miály być powiádáne:(*marg*) **Gene:** 1. **Deute:** 18. 1.**Corin:** 3. **et** 6. **Roma:**

5. (–)

werset: 6] á Chry=

39: Ítus był iáko fyn w domu fwoim: ktory dom

40: my iestefmy/ iefliíz dufánie y chwałę nádzie

41: ie/ będziem mocnie áż do końca trzymáć.

werset: 7]

42: A przetho iáko powiáda duch fwiéthy/

43: dziś ieflibyście głós iego vflyffeli/

werset: 8] nie zá=

44: twárdzaycie ferc wálfych/ iáko przy onym

45: ziątrzeniu w dzień kuffenia ná pułfczey/

werset: 9]

46: Gdzie mię kufili oycowie wálfy/ doznali y

47: widzieli vczynki moie/

werset: 10] przez czterdzieści

48: lat.(*marg*) **Pfal:** 94. **Exodi.** 17. **Deute:** 11. (–)I dla tegoż gniewałem fie ná ten ro=

49: dzay: y mowiłem to zázwdy **bladzà** [!] fercem.

50: A oni przed fie niepoználi drog moich/

werset: 11] iá=

51: kom przyfiągł w gniewie moim/ że nie w=

52: nidą do odpoczywania moiego.

SS

miáło

strona: SS3v

S. Páwłá Apoštołá.

kolumna: a

rozdział: 10]

werset: 11]

1: A ktemu tám tedy pogotowiu

2: ielt zwzdy kpan ktory n kody dzien lu

3: y/ y offiruie czftokroc tez offiry/ ktore

4: nigdy niemog zgldzic grzechow:

werset: 12

5: le ten

6: iedene raz ofirowawrzy ofir z grzech

7: iedzi wiecznie n prwicy Bozey/

werset: 13

8: miat czekic/ z bd podozeni nieprzy=

9: iciele iego z podnoek nogam iego.(*marg*) **Pfal:** 109. (-)

werset: 14

10: n wieki the ktore powici.

werset: 15

11: nam y duch wity.(*marg*) **Iere:** 31. (-)Bo potym gdy tho po=

12: wiedzia/

werset: 16

13: wiadczy im/ po onych dniach/ mowi Pan

14: Dam moy zakon w fercch ich/ y npilie ij

15: w ich mylach:

werset: 17

16: ci ich nie bd wicey pmita.

werset: 18

17: iuz ielt odpuczenie grzechow/ thmci iuz

18: niemz offiry.

werset: 19

19: Mic tedy brcia dufnie/ e wnidie=

20: my do witnice przez krew Chrythuo=

21: w:

werset: 20

22: y żywą przez zaflonę/ tho iest/ przez ciało

23: swoie/

werset: 21 mając też y kapłaną wielkiego nád

24: domem Bożym/

werset: 22 przyśthapmy z prawdzi=

25: wym fercem/ y z zupełną wiarą/ skropione

26: mając fercá od złego fumnienia/ á ciało o=

27: myte czystą wodą/

werset: 23 trzymaymy sie wezwá=

28: nia nádzieie násfey nie náchylonego:(marg) **Ioan: 10. et 14. Roma: 5. Ebraeo: 9. Exodi.**

24. 1.**Petri.** 1. (-)boć

29: prawdziwy iest on co obiecał/

werset: 24 y bądźmy sie

30: pilni zobopolnie/ ku pobudzeniu miłości y

31: dobrych vczynkow/

werset: 25 nie opuścziąc zboru

32: násfego/ iáko niektorzy obyczay máią/ ále

33: sie poćiefzaiąc/ á tym więcej/ im sie dzień

34: Sądny przybliża.(marg) **Roma: 13. Nume: 15. Ebrao: 6.** (-)

werset: 26 Bo ielibyśmy dobrowolnie grześfyli/ po

35: wzięciu vznánia prawdy/ iuzci nie iest zo=

36: stáwioná offiárá zá grzechy/

werset: 27 ále nieiákie

37: oczekawanie sądu stráfliwie/ y przykrość

38: ognia/ ktora ma požreć przeciwniki.(marg) **Deute: 17. et 19. Matth: 18. 2. Cor: 13.** (-)

werset: 28 Ie=

39: ślíz gdy kto złamał zakon Moizeffow/ te=

40: dy bez wśfego miłofierdzia/ ná dwu ábo

41: trzech świádkow vmiera:

werset: 29 co mniacie ie=

42: Ili niedaleko **ciężę** [!] káźni záfluguie ten/ kto

43: ryby lyná Bożego potłoczył/ y krew teftá=

44: mentową pokálaną być fobie rozumiał/

45: przez którą poświęcon ieft/ á duchowi lá=

46: Iki tymby **żelżywość** [!] vczynił?

werset: 30 Bo wiemy kto

47: to mowił:(*marg*) **Deute: 31. Roma: 12. Deute: 32.** (-)Mnie pomftá/ á ia odwetuię. Y

48: záś theż. Ze będzie sądził Pan lud fwoy.

49: Stráffliwać ieft rzecz wpáść w ręce Bo=

50: gá żywego.

werset: 32 Rozpomnieyćie iedno fobie pierwffe dni

51: w ktore będąc ofwieceni/ wytrzymáliście

52: wielkie fthofy á boiowania ciężkości:

werset: 33 z ie=

53: dneý ftrony zeście fie dziwowifkiem ftali w

54: vrąganiu y w vćikach: á z drugieý zeście

55: fie ftali ták towarzyfmy tych kthorzy też w

56: tym trapieniu byli.(*marg*) **Acto: 21. Ephefi: 4.** (-)

werset: 34 Boście y ku więźniom

57: litość okazowali: y rozdzieranie dobr wá=

kolumna: b

1: Ilych przyimowaliście zradością: vznáwá=

2: iąc że macie lepszą y trwałszą máięthność. (*marg*) **Philip: 1. 2. Timo: 2. Matth: 5. Ebrae: 12.** (-)

werset: 35

3: Przetofz nietráćcie dufania wálfego: kto

4: re ma wielką odpłatę.

werset: 36 Boć wam potrzebá

5: ćierpliwości: zebyście wołą Bożą czyniąc/

6: odniefli obiethnicę.

werset: 37 | Abowiem ielłćzeć coś

7: máluczko/ żeć ten kthory ma przyść przy=

8: dzie/ á nie omiełłka.(*marg*) **Abacue. 2. 1.Petri. 1. Roma: 1. Gala: 3. (-)**

werset: 38 | Ale moy łpráwiedli=

9: wy z wiáry żywie: á ielłiby łie co zchronił:

10: niebędzie łie podobał duffy moiey.

werset: 39 | Ale my

11: niebáđmy łynowie z chronienia ku pothę=

12: pieniu/ ále wiáry ku náleźieniu duffe.

rozdział: 11

Cap: 11.

13: Wiáry wielmożne rzeczy w oycach **przed [!]** potopem

14: przed zakonem/ y czáfu zákonu/ przez kthorą członki

15: Chryłtułowe z głową bywáią złączone.

werset: 1

16: **W** iárá lepak/ ielłći łltotá rzeczy

17: o kthorych ielł nadzieiá/ dowod

18: rzeczy niewidomych.(*marg*) **Roma: 1. et 8. ColoffēColoffeⁿ: 1. 1.Timo: 1. Gene: 1. (-)**

werset: 2 | W teyći

19: wierze łwiádectwá dołthápiłi

20: oycowie łthárzy.

werset: 3 | Wiárą rozu=

21: miemy że łpráwione łą wieki łlowem Bo=

22: żym: áby łie z rzeczy niewidomych łtały wi

23: dome.

werset: 4

- 24: Wiara/ Abel wietfł offiără offiárovał
25: niż Kain Pánu Bogu:(*marg*) **Gene: 4.** (-)przez którą otrzy
26: mał fwiadectwo/ że był fprawiedliwy/ zá
27: fwiadectwem bożym o dárach iego/(*marg*) **Matth: 23.** (-)y przez
28: też choć iuz vmárly ieffcze mowi.

werset: 5

- 29: Wiara/ przeniesion iest Enoch żeby nie
30: ogładał [!] śmierci/ y nie iesth náležion: bogo
31: przeniofl Bog ieffcze przed fwym przenie=
32: sienim/ miał fwiadectwo że fie Bogu po=
33: dobał.(*marg*) **Gene: 5. Sapien: 4. Eccleci: 44. et 49.** (-)

werset: 6 A bez wiary niepodobna iest/ by fie

- 34: kto miał podobác Bogu.(*marg*) **Gene: 6. Eccleci. 44.** (-) Abowiem te^{mv} kto
35: ry przystępuie do Bogá/ potrzebá wierzyć
36: iż Bog iest/ á on tym ktorzy go sfukáią/ od
37: płaycá iest.

werset: 7

- 38: Wiara Noe wziawfły nápomnienie o
39: tych rzeczách ktorzy ieffcze niebyło widác:
40: boiąc fie/ nágotował korab ku záchowá=
41: niu do^{mv} fwego/ przez który (koráb) potępił
42: fwiát/ y poftánowion iest dziedzicem fprá
43: wiedliwości przez wiarę.(*marg*) **Matth: 12.** (-) (*marg*) **Gene: 12, et 13.** (-)

werset: 8

- 44: Wiara rzeczony Abráhám/ vfłuchał że
45: sfedł ná ono mieyfce/ ktore miał wziąc [!] zá
46: dziedzictwo: y wyffedł/ niewiedząc dokąd
47: by sfedł.

werset: 9 Wiara miefkał w ziemi obiecanej

48: iako w cudzey/ miefkaic w chalupekach z

49: Izakiem/ y z Iakobem/ spolecznemi dzie

50: dzicmi teze obietnice.

werset: 10 Abowiem oczeka=

51: wal miata ktore miało grunty/ ktorego

52: sprawca y budownikiem iest Bog. (marg) **Gene: 21. Lucae. 1. (-)**

werset: 11

53: Wiara tez y lama Sara niepłodna/ moc

54: w przyjeciu nalienia wziala/ tez y nad czas

55: wieku swego: iz iedno vwierzyla byc wier=

nym

strona: SS4

Lift do Zydow.

kolumna: a

1: nym onego ktory iey obiecal.

strona: SS6

Apostoła lift.

kolumna: a

ksiega: lac

rozdzial: 3

Cap: 3.

1: Ze zlego ięzyka/ wiele grzechow pochodzi/ ktorym

2: przeciwna iest mądrość niebiefka.

werset: 1

3: **N**iechay was nie wiele mifh=

4: rzow bywa/ bracia moi/ wie=

5: dzac iz wiczlzy sad (na fie) bie

6: rzecie: (marg) **Matth: 23. (-)** <http://rcin.org.pl>

werset: 2] bołmy wżyſcy w wielu

7: rzeczach wykroczyli. Ieſli kto

8: (nikogo) nie obraża ſłowem/ ten doſkoná=

9: łym ieſt mężem/ ktory y wżyſtko ciało w vz

10: dę w práwić może.

werset: 3] Ieſliż gdy koniom wę=

11: dźidła w gęby wpráwimy áby nam byli po=

12: ſłuſzni/ thedy wſſyſtko ciało ich obrácamy:

werset: 4]

13: Y okręty oto ácz wielkie ſą/ y od wiatrow

14: wielkich bywáią pędzeni:(*marg*) **Eccleci.** 14. 19. et 25. (-)á wżdam od má=

15: łego wioſlá bywáią obrácané/ tám gdzieby

16: moc ſprawce chćiała:

werset: 5] tákżeć y ięzyk/ áczci

17: ieſt máły członek/ ále przedſie wielkie rze=

18: czy podnoſi. Otho ilic ogień/ nawięćłzy łás wypali?

werset: 6]

19: Ięzyk/ też czy ogniem ieſt/ wſſyſthkiey nie=

20: práwoſci. Ięzyk poſthánáwiáią miedzy

21: członkami náſſemi/ ktory pokála wżyſthko

22: ciało/ y roſpála koło przyrodzenia náſſego:

23: zápalony od pieklá.

werset: 7] Abowiem wſzelkie przyrodzenie źwie=

24: rząt/ y pthakow/ y robáctw/ y inych źwie=

25: rząt bywa vkrocone/ y vkrocone ſą od czło

26: wieczego przyrodzenia:

werset: 8] ále ięzyká żaden

27: z ludźi vkroćić nie może/ bo ieſt nie ſpokoy=

28: ne złe/ pełen iádu ſmierthelnego/

werset: 9] Przezeń

29: błogolławimy Bogá y oycá/ y nim też prze

30: klinamy ludzie/(*marg*) **Gene: 1.** (-)kthorzy fthworzeni fą ná

31: podobieństwo Boże.

werset: 10] Stychże vlt pochodzi

32: błogolławieństwo y złorzeczeństwo. Brá=

33: ćia moi nie ma to ták być.

werset: 11] Izafz źrzodło ie=

34: dnymże promieniem wypufzcza flodką y

35: gorzką wodę?

werset: 12] Izafz może brácia moi mili

36: Figá iągody winne rodzić? álbo winny ko

37: rzeń figi? Thák też żadny zdroy/ nie może

38: vczyńić wody floney y flodkiey.

werset: 13] Kto ieft mądry á vczony miedzy wámi?

39: Niechayże vkaże z dobrego opcowánia v=

40: czynek fwoy/ w ćichey mądrości.

werset: 14] Iefliż ma

41: ćie gorzką zawiść/ y iefli fą fwary w fer=

42: cach wálznych: nie chłubćie fie/ á nie bądźćie

43: mátacźmi przeciwko prawdzie.(*marg*) **Roma: 13.** (-)

werset: 15] Boć tká=

44: kowá mądrość nie z ftepuie z wierzchu od

45: oycá fwiátłości/ áleć ieft ziemfka/ bydlęca/

46: diabelfka.

werset: 16] Bowiem gdzieć ieft zawiść y

47: fwar/ támći nieftatek/ y wízelki vczynek nie

48: dobry.

werset: 17] Ale mądrość ktora ieft zwierzchu/

- 49: napierwey tedy ieŝt wŝtydliwa/ potym ŝpo
50: koyna/ ŝkromna/ vmowna/ z dobremi zgo=
51: dliwa/ miŝfierzdia y dobrych owocow peŝ
52: na/ nie poŝadza/ y bes obŝudnoŝci.

werset: 18 A owoc

kolumna: b

- 1: ŝpráwiedliwoŝci/ w pokoju tymbywa ŝian
2: ktorzy czyniá pokoy.

rozdzial: 4

Cap: 4.

- 3: Swarow ŝie chroniac/ ŝwym teŝ chciwoŝciam nie
4: folguiac/ łathwie od ŝwiáthá y od dyiabłá odŝtapie=
5: my/ á z Pánem Bogiem y z bliznim ŝie złączymy.

werset: 1

- 6: **S** Káŝde woyny y zwády miedzy
7: wámi? A za nie z poŝadliwoŝ=
8: ci wáŝfych/ kthore woiiuá w
9: członkách wáŝfych.

werset: 2 Poŝadacie/

- 10: á nie maćie/ zábijacie/ y zay=
11: ŝrzyćie ŝobie: á niemoŝecie doŝtác/ wádzi=
12: cie ŝie y walczyćie/ á nie maćie/ przeto ŝe
13: nieŝadacie.

werset: 3 Proŝicie/ y nie otrzymawaćie:

- 14: przeto iŝ źle proŝicie/ ŝebyŝcie w ŝadliwo=
15: ŝciách wáŝfych potrawili.

werset: 4

- 16: Cudzołoznicy y cudzołoznice/ za niewie
17: cie ŝe przyiaŝn tego ŝwiátá/ nieprzyiaćioł=
<http://rcin.org.pl>

18: ką iest Bożą?(*marg*) 1.**Ioan**: 2. **Gala**: 1. (-) Aták kthokolwiek zechce być

19: przyiaćielem tego fwiátá/ íthawa fie nie=

20: przyiaćielem Bożym.

werset: 5] Czy mnimaćie że po=

21: proznicy pímo mowi/ Duch ktory w was

22: mieśńka/ ku zazdrości fie ma?

werset: 6] ále więthńá

23: káńkę dawa.(*marg*) **Roma**: 8. **Prouer**: 3. 1.**Petri**. 5. (-)Przetoż powiáda/ Bog fie py=

24: íznym przeciwi/ á pokornym káńkę dawa.

werset: 7]

25: Bądźćielz tedy poddáni Bogu: á íprze=

26: ćiwiayćie fie dyiabłu/ tedyć wćiecze od was

werset: 8]

27: Przybliżayćie fie do Bogá: tedyć fie przy=

28: bliży do was. Grześńnikowie oczyśćiaćie

29: ręce wáńfe: y wychędażayćie fercá/ (wy co=

30: íćie) dwoiego vmyflu.

werset: 9] Bądźćie nędzniki/

31: żáłości vżywayćie/ á pláććie/ ímiech wáńz

32: niech fie w żáłość obroći/ y rádość w ímu=

33: tek.(*marg*) 1.**Petri**. 5. (-)

werset: 10] Korzćie fie przed oblicznością Páń=

34: íką: á powyśńfy was.

werset: 11] Niepońmiewayćie fie

35: ieden z drugiego/ bráćia moi. Bo ktho fie

36: nátrząfa z brátá/ ábo ktho pońádzá brátá

37: íwego/ nátrząfa fie z zakonu/ y pońádzá za

38: kon. A iefli pońádzáńz zakon/ inześ nie iefth

39: czynićielem zakonu/ áleś Sędzia:

werset: 12 Bo ie=

40: denżeć ieft wydawcá zakonu/ y fędzia/ kto=

41: ry może y ftráćić/ y wybáwić.(*marg*) **Roma:** 14. (-)

werset: 13 A thy czymeś

42: ieft że fądzisz bliźniego fwego.(*marg*) **Ezechi:** 28. (-)

43: Nuż theż theraz wy co więc mowicie/

44: Dziś ábo iutro poiedziemy do miáltá tego

45: ábo owego/ y frawiemy tám rok/ będzie=

46: my kupczyćć/ będziem mieli zyfk/

werset: 14 á wy nie=

47: wiecie co iutro będzie.(*marg*) **Lucae.** 12. (-)

werset: 15 Bo á co ieft żywoth

48: wáfz? Pára co fie trofsućkę vkaże/ á potym

49: zginie. (Ták mowicie) miálto tego cobys

50: cie mieli mowić: Będzieli Pan raczył/ á=

51: bo/ Dali nam Bog zdrowie/ vczynimy to

52: ábo owo. (*marg*) **Acto:** 18. **Ebrae:** 6. (-)

werset: 16 A wy theraz kochaćie fie w py=

53: chach wáfých.(*marg*) **Lucae.** 12. (-)Kozde thákie rádowanie/

54: złośliwe iefth.

werset: 17 Ktho by thedy co dobrego

55: vmiał czynić á nie czyni: ieft mu to grzech.

Cap:

strona: TT2

Lift pierwŵfy.

kolumna: b

ksiega: 1.Petr

rozdział: 4

werset: 6

1: Abo=

TT ij

wiem

strona: TT2v

S. Piotrá Apoštoła.

kolumna: a

- 1: wiem dla thegoć y vmárłym Ewángielią
2: przepowiadano/ áby byli łądzeni według
3: ludzi w ćiele/ á żeby żyli podług Bogá w
4: Duchu. (*marg*) 1.**Petri**. 3. **Ioan**: 5. 2.**Petri**. 3. 1.**Ioan**: 2. **Matth**: 24. (-)

werset: 7] Aleć koniec wśfytkich rzeczy przy=

- 5: bliży sie.
6: **Bádzćieřz** [!] thedy rořtropni/ á czuyćie ná
7: modlitwách.

werset: 8] A náde wśfytko/ mieyćie mię

- 8: dzy sobą řpołeczńą á wřtháwicńą miłość:
9: boć miłość okrywa wielkość grzechow. (*marg*) **Prouer**: 10. **Ebrae**: 13. (-)

werset: 9]

- 10: Bądźćie zobopolnie gości miłofnicy/ řzem=
11: rania. (*marg*) 2.**Corin**: 8. **Prouer**: 3. **Iere**: 23. **Roma**: 12. (-)

werset: 10] Káždy iáko wźiął łářkę/ ieden dru=

- 12: giemu niech iey wźycza: iáko dobrzy řzáfá=
13: rze rozmáitey łářki Bożey.

werset: 11] Ieřli kto mo=

- 14: wi/ (thák mow) iákoby řlowá Boże/ ieřli
15: kto pořluguie/ niech to czyni/ iákoby z mo=
16: cy ktory mu Bog dodawa/ áby we wśfyřt=
17: kich rzeczách byłá cześć Bogu przez Iezu=
18: řá Chryřtuřá/ ktoremu ieřř chwałá y páno=
19: wánie ná wieki wiewow. Amen. (*marg*) **Lucae**. 12. 1.**Corin**: 3. 1.**Petri**. 1. 2.**Timo**: 2 (-)

werset: 12

- 20: Namileyfŕy/ niedziwuyćie fie/ iefliże
21: przez zapálczywość wnątrzną bywaćie ku
22: ŕzeni/ iákoby fie wam co nowego przygo=
23: dziło/

werset: 13 Ale wczefnikámy fie ŕtawáiąc Chry=

- 24: ŕtuŕowych mák/ ták fie ráduyćie/ żebyćie
25: teź czáfu obiawienia chwały iego/ z rado=
26: ŕcją fie wefelili. (marg) **Matth: 5.** (-)

werset: 14 Iefli wam wrągiá dla i=

- 27: mienia Chryŕthuŕowego/ będziećie błogo=
28: ŕláwieni. Abowiem co iefł ćci/ y chwały/ y
29: mocy Bożey/ y ktory iefł Duch iego: tedy w
30: was będzie przemięŕkáváć. (marg) **1. Petri. 2. et 3.** (-)

werset: 15

- 31: Ale żaden zwas niechay thák nie ćierpi
32: iáko mężoboycá/ ábo złodziey/ ábo złoczyń
33: czá/ ábo ten kthory cudzego pożądał.

werset: 16 Ale

- 34: iefli (ćierpi) ták iáko krzeŕćiánin/ niech fie
35: tego niewŕtydzi/ ále owŕŕfem niechay Bo=
36: gá chwali z tego imienia. (marg) **Iere: 25. et 40. Ezechi: 9. Ebraeo: 3. Lucae. 10. Prouer: 11.** (-)

werset: 17 Boć iuź czás iefł

- 37: áby fie począł ŕąd od domu Bożego. A iefli
38: żeć fie pocźnie od nas/ coŕz zá koniec będzie
39: tych kthorzy nie wierzą Ewángieliey Bo=
40: żey?

werset: 18 A iefliżeć ŕpráwiedliwy záledwie bę=

41: dzie zbáwiony: bełbożny y grzełfny/ gdzie

42: fie vkaże?

werset: 19] A przeto y ci kthorzy ćierpią we=

43: dług woley Bożey/ niech polecáią dufé

44: łwe/ czyniąc dobre vczynki wiernemu łtwo

45: rzyćielowi.

rozdział: 5

Cap: 5.

kolumna: b

1: Vczy páłterze iáko máią páść owce/ a poddáni iá=

2: ko fie máia [!] mieć knim/ poćciwością/ pokorą/ y po=

3: łłufzeńftwem.

werset: 1

4: **A** 5] Ták tych ktorzy między wámi

5: łą Stárłfych pilnie prośé / ia

6: ktorym też łtárłfym/ y łwiád=

7: kiem Chryłtułowych mąk/ kto

8: rym theż y vczeńnikiem łpołe=

9: cznym oney chwały ktora ma być obiáwio=

10: ná czáfu przyłłlego: (marg) **Acto: 5.** (-)

werset: 2] pászé te ktora miedzy

11: wámi ielt trzodę Bożą/(marg) **Acto: 20.** (-)opátrzuiać/ nie z

12: przymuffenia/ ále z dobrej woli/ według

13: Bogá/ áni dla nieućciwego zyłku/ ále do=

14: browolnie:(marg) **Ezech: 34. Lucae. 22.** (-)

werset: 3] áni ták iákobyłćie byli pány nád

15: kxiężą/ ále ábyłćie byli przykładem ow=

16: cam z चुći.(marg) **Titum. 2. 1. Corin: 9. 2. Timo: 4.** (-)

werset: 4] A gdy fie da widziec przed=

17: nieyfŷy páftherz/ weźmiećie niezwiędliwą

18: koronę chwały.

werset: 5

19: Młodzieńcy theż takież ftárŷfym bądźćie

20: poddáni. A w obec wŷfŷtcy pokorę zobó=

21: polnie okázuyćie: boć Pan Bog przeciwi=

22: fie pyŷŷnym/ á pokornym łáfkę dawa. (marg) **Prouer: 11. Matth: 11. Iacobi. 4. (-)**

werset: 6 Korz

23: ćiefz fie thedy pod mocną ręką Bożą/ żeby

24: waŷz wywyŷłŷfł czáfu **náwiedzenia [!]** : wŷzytko

25: ftháránie wáfŷe ŷkłádáiąc nań/ boć on má

26: pieczę o was.(marg) **Matth: 6. Lucae. (-)**

werset: 8

27: Bądźćie trzeźwi á czuyćie/ bo dyiabeł

28: przeciwnik waŷz/ krąży (koło was) iáko

29: Lew rycząc/ ŷzukáiąc kogoby požárł/ (marg) **Iob. 1. Epheŷi: 6. Iacobi. 4. (-)**

werset: 9 kto=

30: remu fie przeciwiayćie będąc mocni w wie

31: rze: wiedząc to/ że też toż trapienie przy=

32: chodzi ná wáfŷe bráterŷthwo/ kthore ieŷth

33: ná ŷwiećie.

werset: 10 Ale Pan Bog wŷfelákiew łáfki/

34: kthory was powołał ku wieczney chwale

35: ŷwoiey w Chryŷtufie Iezufie/ niewiele **potraponych [!]** /

36: vczyni doŷkonátemi poćwier=

37: dzi/ y vmocni.(marg) **Roma: 8. 1.Petri. 1. Ebraeo: 10. (-)**

werset: 11 Iemu chwałá y pánowá=

38: nie ná wieki wiekow. Amen.

werset: 12

- 39: Przez Sylwaná brátá wam wiernego/
40: (mam zá to) krotkom piíal/ pilnie pro=
41: lzác y ofwiadczáiac/ zeć tá ieít prawdziwá
42: łáfká Boża/ w ktorey ítoicie.

werset: 13 Pozdrawia

- 43: was kościoł/ ktory ieít zebrány w Bábilo=
44: nie: y Márek fyn moy.

werset: 14 Pozdrowćie íie

- 45: zobopolnie pocałowánim íwie=
46: tym. Láfká wam wílytkim/
47: ktorzy ieíteście w Kry
48: íthufie Iezufie.
49: A M E N.

- 50: #Koniec pierwísey Epístoły Piotrá íwiętego.

Argu=

strona: TT5

Lít pierwísy.

kolumna: a

ksiega: 1.ioann

rozdział: 2 (marg) **Ioan: 13. Acto: 20. 1.Corin: 11. (-)**

werset: 19

- 1: Z nasći wyíli/ ále nie byli z nas: bo by z
2: nas byli/ wzdámci by byli z nami trwáli/
3: ále (íe thák ítáło) áby to iáwna bylá že nie
4: wílyscy íą z nas.(marg) **Ebræo: 1. (-)**

werset: 20

- 5: Ale wy pomázanie maćie od íwiętego
6: y wiećie wílytko.

werset: 21 Nie piíalem wam iáko=

7: byście prawdy nie wiedzieli/ ále iáko tym

8: ktorzy wiećie: a iż wśfelkie kłamstwo z pra

9: wdy nie ieft.

werset: 22 Ktoż kłamcą ieft/ ieftli ten nie

10: ieft/ ktory powiáda/ że Iezus nie ieft Chry

11: ftuśem. Toć ieft Antychryft/ ktory przy Oy=

12: cá y fyná.

werset: 23 Koždy kto przy Syná niema y Oy

13: cá. Kto wyznáwa fyná: ten y oycá ma.

werset: 24 Wy

14: tedy coście flyśfeli od początku/ tho w was

15: niechay trwa/ bo będzieli w was to trwác

16: coście flyśfeli od początku/ tedy y wy w Sy

17: nie y w Oycu trwác będziećie.

werset: 25 A ták ieft o=

18: bietnicá/ ktorą on nam obiecał/ żywoth

19: wieczny.(*marg*) **Ifaiae. 54. Ioan: 6. 14. et 16. (-)**

werset: 26

20: Tom wam piśał o tych ktorzy was zwo=

21: dzą:

werset: 27 Ale pomázanie to ktoreście wy wzięli

22: od niego/ niechay trwa w was. A nie trze=

23: bác wam/ by was kto miał náuczać: ále iá

24: ko pomázanie iego vczy was o wśzyfthkich

25: rzeczach/ á prawdá ieft/ nie ieft kłamstwo.

26: A iáko was náuczył w tym trwayćie:

werset: 28 Te=

27: raz teź fynaczkowie trwayćie w tym/ iż gdy

28: by fie vkazał/ mielibyśmy śmiáłość/ á że bys

29: my nie byli pohánbieni od niego/ czáfu przy

30: lćia iego.(*marg*) **Sapien: 4.** (-)

werset: 29 Iešli wiećie iż sřprawiedliwy iešt/

31: wieďcie teź że y káždy ktory czyni sřprawie

32: dliwość/ z niego sie vrodził.

rozdział: 3

Cap: 3.

33: Ktorzy sie kwápią do chwały niebieskiej/ máią sie

34: obierać w czyłtości ferdeczney y miłości bráterfkiej.

werset: 1

35: **O** Báčćie co nám zá miłość dał

36: Oćiec/ żeby nas y názywano y

37: žebyłmy byli fynmi Bożemi. Y

38: przetoź nas łwiát nie zna: bo

39: teź iego nie zna.

werset: 2 Bráćia miła/

40: terazełmy fynmi Bożemi/ á ieřćze sie nie o

41: kazało czym bęďziemy.(*marg*) **Lucae. 20. Roma: 8.** (-) Wiemy to iż gdy sie

42: vkaże bęďziemy mu poddáni/ bo go vyźrzy=

43: my ták iáko iešt. (*marg*) **1. Corin: 15. Coloffeⁿ: 3. Philip: 3.** (-)

werset: 3 A kozdy ktory ma w nim

44: tę náďzieię/ pořwiáca sie ták iáko y on řwie

45: tym iešt.

werset: 4 Koźdy ktory grzech czyni/ y niepra

46: wość czyni/ bo grzech niepráwością iešt.

werset: 5 A

47: wiećie że sie on dlá te^{go} vkazał/ áby grzechy

48: náłze zgłáďził: y grzechu w nim niemáłz.

werset: 6] Ká

49: zdy ktory w nim mieśfka nie grzełzy: A koźdj

50: ktory grzełzy nie widział go/ áni go poznał.(*marg*) **Ifaiae. 53. 1.Timo: 1. Titum. 2. 1.Petri. 2. (-)**

werset: 7]

51: Synaczkowie nie dajcie sie nikomu zwo

52: dzić. Kto śpráwiedliwość czyni/ śpráwie=

53: dliwy ieft/ iáko y on śpráwiedliwy ieft. (*marg*) **Roma: 2. Ioan: 8. (-)**

werset: 8] Kto

54: czyni grzech ten ze diabłá ieft: bo diabeł od

kolumna: b

1: początku grzełfy. Na to sie vkazał fyn Bo=

2: ży/ áby popfował vczynki Diabłowe. (*marg*) **1.Ioan: 5. 1.Petri: 1. (-)**

werset: 9] Koź=

3: dy ktory sie rodził z Boga/ grzechu nie czy

4: ni/ że w nim nálienie iego trwa/ áni może

5: grzełzyć/ bo sie z Bogá národził.

werset: 10] Potym

6: znać fyny boże/ y fyny diabelńkie. Koźdy kto

7: ry nie ieft śpráwiedliwy/ nie ieft z Bogá/ y

8: ten koźdy ktory nie miłwie brátá śwego.(*marg*) **Ioan: 13. (-)**

werset: 11]

9: Abowiem to ieft zwiástawanie ktoreś=

10: ćie slyźzeli od początku/ ábyście sie zobopol=

11: nie miłowáli:

werset: 12] nie iáko Kain/ kthory był z

12: czartá: y zábił brátá śwego.(*marg*) **Gene: 4. (-)**A przecofz go

13: zábił? że skutki iego złe były/ á iego bráthá

14: śpráwiedliwe.(*marg*) **Ioan: 15. (-)**

werset: 13

15: Nie dziwuyćie sie themu bráćia/ ieflizeć

16: was świat nienawidzi.

werset: 14 My to wiemy/ iże

17: śmy przeniesieni z śmierći ku żywotowi/ że

18: miłuiemy bráćią. Kto nie miłuię/ ten trwa

19: w śmierći.(*marg*) **Matth: 5.** (-)

werset: 15 Koždy ktory nienáyźrzy bráthá

20: śwego mężoboycá ieft. A wiećie to żeć koždy

21: mężoboycá/ niema żywotá wiecznego w śo

22: bie mieśfkáiącego.

werset: 16

23: Potymęśmy poználi miłość Bożą/ że on

24: dużę śwą zá nas położył: my thakież mamy

25: kláść dużę śwą zá bráćią. (*marg*) **Ioan: 15.** (-)

werset: 17 Kiedyby ktho

26: miał máiętność tego świáthá/ á wyźrzałby

27: brátá śwego á on potrzebuie/ á zámknąłby

28: wnętrzości swoie od niego/ iákoż tho mi=

29: łość Boża trwa w nim?

werset: 18 Synaczkowie moi

30: nie miłuyemy ślowem thylko albo ięzykiem/

31: ále skutkiem y prawdziwie.(*marg*) **Deute: 15. Iacobi. 1.** (-)

werset: 19

32: Potym poznáwamy że iestęśmy z praw=

33: dy/ á przed oblicznością iego będziem mo=

34: gli ftáwić fercá swe śmieie.

werset: 20 Bo będzieli nas

35: śtrofowác ferce náłfe/ więtfzyć Bog niź fer=

36: ce náffe/ á wżyſtko wie.

werset: 21 Namileyſfy nie bę=

37: dzieli nas kárało ferce náffe/ mamy nádzie

38: ię w Bodze/

werset: 22 że ocokolwiek go będziemy pro

39: śić/ iż otrzymamy od niego: bo przykazań

40: iego ſtrzeżemy/ y czynimy te rzeczy ktore ſie

41: iemu podobáią. (marg) **Ioan: 16. 1.Ioan: 5. Iacobi. 4. (-)**

werset: 23 A to ieſt przykazanie iego/ ábyſmy wie=

42: rzyli w imię ſyná iego Ieżuá Chryſtuá/ á

43: żebyſmy ſie zobopolnie miłowáli thák iáko

44: nam rofkazał. (marg) **Ioan: 13. et 15. 1.Ioan: 4. (-)**

werset: 24 A kto záchowywa przykazá

45: nia iego/ ten w nim mieſſka/ á Pan teſ w

46: nim. Y pothym znamy że w nas mieſſka/ z

47: ducha ktorego nam dał.

rozdział: 4

Cap: 4.

48: Nápomina nás bychmy ſie ſtrzegli od fałſfywych

49: Prorokow/ ktorzy ſą z thego ſwiáthá/ á mieli miłość

50: ſpolną/ ieſli chcemy żeby nas Bog miłował y w nas

51: mieſzkał. [grafika](#)

Nami=

strona: VVv

Świętego Ianá.

ksiega: Apoc

1: Argument ná obiáwienie ſwiętego Ianá.

2: **S**Więty Ian Ewángeliſtá/ był od ſtárych Grekow Ianem

3: Theologiem przezwan/ dla iego Boſkiej náuki/ bo on o Pánie Bo=
4: dze nawyſzſſey y nagłębiey piſał/ niſz który inſzy Ewángeliſtá álbo A
5: poſtoł: Stąd niektorzy niewiedząc y którym to przezwiſko nie wiá=
6: dome było oſſukáni ſą. Ták iż ty kxięgi nie ſwiętemu Ianowi Ewán
7: geliſcie ále niektoremu Theologowi przywłafzczáli. Gdzie iednák
8: záprawdę/ tenże Ian ieſt/ który ná pierſiach Pánſkich przy wiecze=
9: rzezy odpoczywał/ y ktoremu Pan Chryſtus ſwą náſwięczſſá máthkę
10: pod krzyżem poruczył/ który teſz dla ſwiádectwá ſwego/ y dla náuki Páná Chryſtuſowey
11: ná wyſep Pathmos od Cefárzá Domicyaná był záflan. Támże w Duchu widział/ iáko ſie
12: miało wieſć koſciółom ktore on w Azyey poſtánowił/ y Biſkupmi oſádził/ y ktore ſtale y
13: mocnie trwác y nie trwác miały. A nie tylko mu Pan Bog obiáwił/ przez niektore wi
14: dzenie w duchu ſtan ſiedmi koſciółow w Azyey. Ale teſz iákoby ſie wſzyſtkiemu krzeſciján
15: ſkiemu koſciółowi wieſć miało/ od początku áż do ſkończenia ſwiátá/ y iáko miał powyſz
16: ſſenie mieć y vpádek/ y teſz pokus od Smoku Szátáná/ y od iego náſienia/ to ieſt Káce=
17: rzow y inſlych złych krzeſcijánow vćierpieć miał/ iáko teſz ktorzy w wierze/ y w dobrych v
18: czynkach trwale ſtali/ koniecznie przy báránku Bożym/ wieczne ſie będą rádowác: á nie
19: zbożni w wiecznym ogniu ćierpieć będą/ iáko on (áčżkolwiek Prorockie y táiemne
20: ſlowo ieſt) á wſſákoſz doſyć iáſnie znác dáie. Ale iſz Káceſki duch tym Kxię=
21: gam wyrozumieć nie może/ to czyni ich zátwárdziáły y pyſſny duch y
22: niedowiárſtwo/ iſz oni Boſkiemu ſlowu nie wierzą/ gdzie=
23: by to pokornym ſercem obáczyć mieli.

24: **Argument drugi.**

25: Kxięgach Ziáwienia/ co ſlowo to wielká táiemnicá: Ktorych kxiąg zácnoſci
26: żadny człowieczy ięzyk/ żadná mowá y chwałá/ doſtátecznie ſchwálić nie może.
27: A piſał ie Święty Ian będąc wygnany od Domicianá/ ná
28: wyſpie Páthmos: Ma Kápituł 22. [grafika](#)

Poczy=

strona: VV3v

Świętego Ianá.

<http://rcin.org.pl>

kolumna: b

rozdział: 6

werset: 6

1: Y wślyśłałem iákoby głos w pośrzodku

czworgá

strona: VV4

Obiáwienie.

kolumna: a

1: czworgá zwierząt/ kthory mowił: Dwa

2: Funthy Pńsenice zá pieniądz/ á lżeść

kolumna: b

1: Funtow ięczmienia zá pieniądz/ a w winie

2: y w oleiu śfkody nieczyń.

grafika

kolumna: a

werset: 7

1: A gdy otworzył czwartą pieczęć: wślyśza=

2: łem głos czwartego zwierzęcia/ á ono mo=

3: wi: Chodź á oglądaj.

werset: 8 Alici oto Koń płowy:

4: y tego co siedział ná nim/ zwano Smierć/

kolumna: b

1: á zánim szło piekło. Y daná mu iest moc/

2: nad czterzmi stronami ziemie/ áby zábijał

3: mieczem/ głodem/ y śmiercią/ y beśtyiami

4: ziemskiem.

grafika

VV iiij

A gdy

strona: VV6v

Świętego Iana.

grafika

kolumna: a

rozdział: 8

werset: 12

- 1: Zątrąbił też Angioł czwarty/ y zarázona by
- 2: ła trzečia część flońcá/ y trzečia część kxie
- 3: życá/ y trzečia część gwiazd/ ták że fie ich
- 4: zácmiłá trzečia część/ á nie świeciłá trze=
- 5: ćia część dniowi/ y nocy takiefz.

werset: 13 Y widzia=

kolumna: b

- 1: łem y slyfzałem głos iednego Orłá lecącego
- 2: frzodkiem niebá/ á on woła wielkim głofe^m.
- 3: Biádá/ biádá/ biáda thym co miefłkáią ná
- 4: źiemi: z oštátnich głofow trąby trzech An=
- 5: giołow ktorzy mieli w trąby trąbić.

grafika

Cap:

strona: XX2v

Świętego Iana.

kolumna: b

rozdział: 12

werset: 15

- 1: Thedy puścił

Wąż

strona: XX3

Obiáwienie.

kolumna: a

1: Wąż z páłfczeki fwey zá niewiáftą wodę iá

2: ko rzekę/ áby iá rzeká porwáá.

werset: 16 Ale ráto=

3: wááá žiemiá oney niewiáfty: že otworzyw=

4: fzy vftá fwoie/ y wypíá rzekę/ ktorą wypu=

5: fcił Smok z gęby fwoiey.

werset: 17 Tedy fie rozgnie

kolumna: b

1: wał Smok ná niewiáftę/ y odffedł chcąc

2: ftoczyć bitwę ná on oftátek plemieniá iey/

3: ná te ktorzy ftrzegá przykazánia Bożego/

4: y máiá fwiadecthwo Iezu Chryftufowo.

werset: 18

5: Y ftánął ná piátku Morfkim.

grafika

kolumna: a

rozdział: 13

Cap: 13.

1: Beftyiey z fiedmi głowámi y z dziefiácią rogow kto

2: ra wyfzłá z morzá Smok dał moc fwoię ktorey tu do

3: wodzi. Pothym wtora beftya wychodząc z ziemie/

4: dziwy ftoi.

werset: 1

5: **W** Idziałem theż beftją kthora z

6: MORzá wychodziłá/ máiąc

7: fiedm głow á rogow dziefięć/

8: á ná rogách iey dziefięć koron/

9: á ná głowách iey imioná blu=

10: źnierftwá.(*margin*) **Apoca: 17. Danie: 7. (-)**

werset: 2] A tá beſtya kthorąm widział/

11: była podobna Párdowi/ á miála nogi by v

12: Niedźwiedziá/ á páłfczekę iáko páłfczeká

13: Lwá. Thedy iey dał on Smok fwą moc/ y

14: możność wielką.

werset: 3] Y widziałem áno iedná

15: głowá iey zábitá iákoby do ſmierci: ále pla

16: gá ſmierci iey vzdrowioná była.

werset: 4] Y dziwo=

17: wála ſie wſyſtká ziemiá oney beſtyiey. Y dá

18: li chwałę Smokowi/ (przeto) że dał moc

19: oney beſtyiey/ dáli też y beſtyiey chwałę mo=

20: wiąc: Ktoż podobny ieſt beſtyiey? Y ktho

21: będzie mógł ſnią wálczyć?

werset: 15]

22: Dano iey theż wíta/ áby mowiála wielkie

23: rzeczj/ y bluźnierſtwá: dano też iey moc/ ábj

24: miála władzę przez czterdzieści y dwa mie

25: ſiącá.

werset: 6] Y otworzyła páłfczekę fwoię ná **bluźnienie** [!]

26: przeciwko bogu/ áby bluźniła imię

kolumna: b

1: iego/ y przybytek iego/ y tám te kthorzy w

2: niebie mieſſkáią. (*marg*) **Apoca: 11.** (–)

werset: 7] Dano iey theż tho/ áby

3: woynę wiodła z ſwiętymi/ á żeby ie zwycię

4: żyła. Dano iey moc nád wſelkim pokole=

5: niem/ y ludem/ y ięzykiem/ y narodem/

werset: 8] y

6: dáli iey modłę wśfyłcy ktorzy mieśkáią ná

7: źiemi/ kthorych imioná nie fą nápiśáne w

8: księgách żywotá Báránkowego/ ktery zá=

9: bit ielt od początku fwiátá.(*marg*) **Danie:** 11. (-)

werset: 9] Ieśli ktho ma

10: wśfy/ niechay ślucha.

werset: 10] Powiedzieli ktho do

11: więźienia/ do więźienia poydzie: zábijeli

12: ktho mieczem/ muśi też śam być mieczem

13: zábít. Tuć ielt Cierpliwość y Wiárá fwię=

14: tych.(*marg*) **Gene:** 9. **Matth:** 29. **Apoca:** 14. (-)

werset: 11]

15: Widziałem też y drugą beśtyię kthora wy

16: chodziła z źiemie: á miała dwa rogi/ podo=

17: bne Báránkowym/ á mowiła iáko Smok.

werset: 12]

18: A wśfyłkę moc pierwśfey beśthyiey czyniła

19: przed nią: thá kazála źiemi y thym co mie=

20: śkáli ná niey/ áby dáli chwałę pierwśfey

21: Beśtyiey/ kthorey była vzdrowioná plagá

22: śmierci.

werset: 13] Thá czyniła wielkie cudá/ thák że

23: też kazála ogniowi z śthępować z niebá ná

24: źiemię/ przed oblicznością ludzką/

werset: 14] y ZWO=

25: dzi te ktorzy mieśkáią ná źiemi onemi zna

26: ki/ ktore iey dopuśfczono czynić przed obli=

27: cznością beśtyiey/ mowiąc tym ktorzy mie

28: śkáią ná źiemi/ áby vczynili obraz oney

XX iij

Beſtyey

strona: XX3v

Świętego Ianá.

kolumna: a

- 1: Beſtyey kthora ma plagę (od) mieczá/
2: á ożyłá.

strona: XX5v

Świętego Ianá.

kolumna: a

rozdział: 17

werset: 12

- 1: Dziefięć ro=
2: gow ktoreś widział/ ieltći dziefięć Krolow
3: ktorzy Kroleſtwá iefzcze nie wzięli/ ále iá=
4: ko Krolowie iedney godziny po beſthyey
5: moc wezmą.(*marg*) **Danie: 7. Apoca: 13.** (-)

werset: 13 Ci iednęż rádę máią/ y iednę

- 6: moc/ á moc ſwą beſtyey podádzą.

werset: 14 Ci będą z

- 7: Báránkiem wálczyć/ ále ie Báránek zwy
8: cięży iż Pan nád pány ielt/ y Krol nád krol=
9: mi/ y ci co ſnim ſą/ powołáni/ wybráni/ y
10: wierni.(*marg*) **1. Timo: 6. Apoca: 19.** (-)

werset: 15

- 11: Potym mi rzekł:(*marg*) **Ifaiae. 8.** (-)Wody ktoreś widział

kolumna: b

- 1: gdzie oná nierządnicá ſiedzi/ ludzie ſą/ y
2: narodowie/ y ięzyki.

werset: 16 A dziefięć rogow kto=

- 3: reś widział ná beštyey/ cí będą nienawi=
4: dzieć tey nierządnice/ á ſpułthoffą ią/ y ob
5: náżą/ y mięło iey będą ieść/ á lámę w ogniu
6: ſpałą.

werset: 17 Bo im Bog dał w fercá ich/ áby to

- 7: czynili co ſie iemu podobáło: żeby dáli kro=
8: lestwo fwe beštyey/ dokądby ſie nieſkonáły
9: ſłowá Boże.

werset: 18 A niewiáftá ktorąś widział/

- 10: ieſćci wielkie miáſtho/ ktore ma krolestwo
11: nád krolmi ziemſkiemi.

grafika

kolumna: a

rozdział: 18

Cap: 18.

- 1: Iáko vpádło wielkie miáſto Bábilon/ á dla grze=
2: chow ſwych potępiono ieſt/ iáko teź krolowie ziemſcy/
3: y kupcy/ nád nimi plákáli/ á ſwięći Apoſthołowie y
4: Prorocy byli wefeli.

werset: 1

- 5: **P**O tym vyźrzałem inſſego An=
6: gioła z fthępuiącego z niebá/
7: kthory miał wielką moc: y ro=
8: ſwieciłá ſie ziemiá od chwały
9: iego.(*marg*) **Ifaiae: 21. Iere: 51. Apoca: 14. (-)**

werset: 2 Y zákrzyknął z mocy gło

- 10: ſem wielkim/ mowiąc: Vpadło/ vpádło/
11: miáſto wielkie Bábilon: y ſtáło ſie mieſſká
12: nim dyiábłom/ y ſtrażá wſſego ducha nie=

13: czyłtego/ y łtrażą wśfelkiego ptaká nieczy=

14: łthego y omierżłego/

werset: 3 | iż pili wino gniewu

15: płoty iego/ wśfyłtcy narodowie: á krolowie

16: źiemłcy nieczyłthotę łnim płodzili: Kupy

17: teź źiemłcy z mocy rołkóły iego/ z bogáćieli.

werset: 4 |

18: Wślyłłałem zás drugi głos z niebá/ kto=

kolumna: b

1: ry mowił: Wynidźcie łniego ludzie moi/

2: ábyście nie byli wczefnikámi grzechow ie=

3: go/ ázebyście nie wźieli pomłty iego.

werset: 5 | Boć

4: iuz grzechy iego/ dołłly áż do niebá/ y wł=

5: pomniał Pan ná niecnoty iego.

werset: 6 | Oddaycie

6: iemu/ iákoć teź wam ono dawáło: á łowi=

7: ćie we dwoy nálob oddaycie według wczyn

8: kow iego.(*marg*) **Gene: 19.** (-) W kubku w kthorym ono wam

9: miełłáło/ odmiełłaycie iemu dwoiáko.

werset: 7 | Iá=

10: ko łie wiele wielbiło/ y w rołkółzách było/

11: thak mu wiele mąk y źáłołci daycie: boć w

12: łwym łercu mowi: Siedzę iáko krolowa/

13: á nie łełtem wdową/ y źáłołci nieogładam.

werset: 8 |

14: A przeto iednegołż dnia przydą ná nie po=

15: rałłki iego/ łmierć/ płácz/ głod/ y od ognia

16: będzie łpalone/ boć mocen łełł Bog/ ktho=

17: ry ie będzie łądził. (marg) **Ifaiae.** 47. **Danie:** 8. 2. **Teffa:** 2. (-)

werset: 9

18: A będą płakać/ y będą nád nim łkąc Kro

19: lowie ziemfcy/ ktorzy fnim nieczyftotę pło

20: dźili/ á w rofkółfach żyli gdy wyżrzą dym za

21: palenia iego/

werset: 10 z dáleká łthoiąc/ dla boiazni

mąk

strona: XX6

Objawienie.

kolumna: a

1: mąk iego/ á mowiąc: Biádá/ Biádá/ ono

2: ták wielkie miáfto Bábilon/ miáftho ono

3: ták mocne: że iedney godziny przyśfedł łąd

4: twoy. (marg) **Iere:** 51. (-)

strona: YY2

Objawienie.

kolumna: a

rozdział: 21

werset: 12

1: A miáfło mur wielki y wyfoki/

2: w ktorym były dwánaście bron/ á w bro=

3: nach dwánaście Angiołow/ y nápiáne i=

4: mioná/ ktore imioná łą dwunaście pokole

5: nia fynow I fráelłkich.

werset: 13 Od wíchodu flońcá

6: trzy brony/ od pułnoćy [!] teź trzy brony/ od po

7: łudniá trzy brony/ y od zachodu trzy brony

werset: 14

- 8: A mur mieyſcki miał dwánaście fundá=
9: mentow: y ná nich dwánaście imion dwu
10: naście Apoſtołów Báránkowych. (*marg*) **Zach: 2. Ezech: 43.** (-)

werset: 15

- 11: A then co ſemną gádał/ miał trzcinną
12: miarę złotą/ chcąc żeby zmierzył miáſtho
13: y brony iego/ y mur.

werset: 16 A miáſto ſiedzi zbudo

- 14: wáne ná czterzy gránie/ á ták wielka dłu=
15: gość iego iáko y ſſerokość: Y mierzył ono
16: miáſto trzcinną złotą/ ná dwánaście tyfię=
17: cy ftáiań á długość/ y wyfokość/ y ſſerokość
18: iego iednáko wielkie fą.

werset: 17 Zmierzył też y mur

- 19: iego ſto y czterdzieści y czterzy łokcie miá=
20: ry człowieczey ktora ieſt Angiołowá.

werset: 18 A by

- 21: ło budowanie muru iego z kámieniá Iá=
22: ſpiſá: á lámó lepak miáſto ze złotá czyſte=
23: go/ podobnego ſkłu czyſtemu:

werset: 19 fundámen=

- 24: tá też muru mieſckiego/ ofádzone kofztho=
25: wnym kámieniem. Pierwſfy fundáment/
26: Iáſpis: wthory/ Sáfir: trzeći/ Kálcedon:
27: czwarty/ Smárágd:

werset: 20 piąty/ Sárdonix:ſzo=

- 28: ſty/ Sárdius: ſiodmy/ Chryſolit: ofmy/ Be
29: ril: dziewiąty/ Topázy: dziefiąty/ Chrizo
30: pás: iedennaſthy/ Hiácenkt: dwánaſthy/

31: Ametyft.

werset: 21

32: A dwánaście bron/ dwánaście pereł po

33: iedney: á kážda broná z iedney perły byłá: á

34: vlicá miełcka Złoto czyfte/ iáko śćkło prze=

35: zroczyfte.

werset: 22 A kościołám w nim niewidział

36: Abowiem Pan Bog wfłechmogący iefth

37: kościołem iego/ y Báránek.

werset: 23 A miálto nie

38: potrzebuie áni flońcá/ áni kxiężycá/ żeby w

39: nim fwiećili/ bo iáfność Boża ofwiećilá ie:

40: á pochodniá iego iefth Báránek.

werset: 24 Y będą

41: chodzić Narodowie w fwiátłości iego: á

42: krolowie ziemłcy/ przyniołá chwałę fwoię

43: y czeńć do onego miáltá.(*marg*) **Ifaiae. 60.** (-)

werset: 25 Brony iego nie=

44: będą zámknione przez dzień/ bo tám nocy

45: nie będzie.

werset: 26 Y przyniołá chwałę á czeńć na=

46: rodow do niego.

werset: 27 Nie wnidzie do niego

47: nic fplugáwionego/ áni ten co czyni obrzy

48: dność/ y kłámłtwo/ iedno ci kthorzy łá ná=

49: piáni w kxięgách żywotá Báránkowego.

rozdział: 22

Cap: 22.

50: Rzeká ono miálto nowe obefzłá ktore niczego nie=

51: potrzebuie/ żadne przekłethwo żadne ciemności w

52: nim niebędą. [grafika](#)

kolumna: b

werset: 1

1: **V** Kazałmi theż rzekę wody ży=

2: wey/ iálną iáko Kryfztał/ kto=

3: ra wychodziłá z ftholcá Boże=

4: go y Báránkowego.(*marg*) **Ezech: 47. Zach: 14.** (-)

werset: 2

5: frzod vllice miáfta tego/ z obu=

6: ftron rzeki/ było drzewo żywotne/ kthore

7: przynosiło dwánaście owocow: ná káždy

8: miefiąc rodząc owoc fwoy/ á liście z onego

9: drzewá ná lekarftwo Narodom.

werset: 3

10: przekłethwo iuż więcey niebędzie: ále ftho=

11: lec Boży y Báránkow będzie w nim/ á flu=

12: dzy iego będą mu fluzyc.(*marg*) **Ifaiae. 60.** (-)

werset: 4

13: blicze iego/ á imię iego ná ich czołách.

werset: 5

14: cy też dáley niebędzie: y niebędzie potrze=

15: bá ludziom pochodnie/ áni fwiátłósci flo=

16: neczney/ bo ie Pan Bog oswieca: y będą

17: krolowác ná wieki wiekow.

werset: 6

18: Potym mi rzekł: Te flowá bárzo y wier=

19: ne y prawdziwe fą. A Pan Bog duchow

20: Prorockich/ posłał Angiołá fwego/ áby o=

21: kazał te rzeczy sługam jego/ które nie mają

22: rychło iść.

werset: 7] Otożci przychodzę rychło.(*marg*) **Apoca: 1.** (-)Bło

23: goślawiony który przyfrzeżę słow proro=

24: ctwá tychto ksiąg.

werset: 8] A ja Jan którym y wi=

25: działał y słyśłał te rzeczy. A gdym był wślyśzał

26: y wyżrzał/ wpadłem chcąc dać chwałę An=

27: gołowi kthory mi te rzeczy wkázował/

28: przed nogámi jego.

werset: 9] Ale mi rzekł: Pátrz

29: ábyś tego nieczynił: bomci ja też iest sło=

30: cznym sługą z thobą/ y z Proroki braćią

31: twoią/ y z tymi którzy chowáią słowá Pro

32: roctwá tych ksiąg.(*marg*) **Acto: 10. et 14. Apoca: 19.** (-)Bogu day modłę.

werset: 10]

33: Y rzecze mi: Nie pieczętuy słow Proroc

34: twá tych to ksiąg/ boć czás krotki iest.

werset: 11] Kto

35: szkodzi/ niechże iestcże škodzi: á kto w smro

36: dziech iest/ niechże iestcże smierdzi: á ktho

37: też spráwiedliwy/ niechże nie thym więcej

38: stawa spráwiedliwym: á święty/ niech nie

39: tym więcej stawa świętym.

werset: 12] Otho przycho

40: dżę rychło: á mam z sobą zapłátę moię: á=

41: bych odpłacił kożdemu podług vczynekow

42: jego. (*marg*) **Ifaiae. 44. Apoca: 1. et 21.** (-)

werset: 13] Ja iestem Alfa y Omega: pierwśly y

43: oštáteczny: początek y koniec.

werset: 14 Błogoflá=

44: wieni ktorzy omywáią łzáty swoie we krwi

45: Báránkowe: áby ich moc była w drzewie

46: żywotá/ á żeby bronámi wešfli do miásthá.

werset: 15

47: A przed miástem pfi/ y czárownicy/ y wšfe=

48: theczni/ y mężoboyce/ y bálwochwálce/ y

49: wšfelki ktory rad widzi y czyni kłámstwo. (marg) 1.**Corin:** 6. **Gala:** 5. **Ephefi:** 5. (-)

werset: 16

50: Ia Iezus/ pošlałem Angiołá šwego/ á=

51: by wam šwiadczył o tych rzeczách w koš=

52: ćielech. Ia ieštem korzeń y rod Dawidow:

53: gwiazdá iáfná y iutrzenna.

werset: 17 A duch/ y o=

54: blubienicá mowią: Chodź. Y ktho šlyšfy

55: niechay rzecze: Chodź. A kto prágnie/ nie=

56: chay przydzie: á kto chce/ niechay weźmie

57: wodę żywotá/ dármo.(marg) **Ifaiae.** 55. **Ioan:** 7. (-)

YY ij

že

strona: YY4v

Regeltr.

1: # Ewángielia v S: Lukáfzá. Cap: 2. (marg) **Początek.** (-)

2: A gdy iuż były **wypełniońe [!]** ošm dni/ (marg) **Koniec.** (-)

3: pierwey niżli šie w żywocie poczęło.

4: **W wigilią trzech Krolow.**

5: # Epištołá z lištu S: Páwłá do Rzymian Cap: 3.(marg) **Początek.** (-)

6: A wiemy tho iž cokolwiek zakon mowi/ mowi tym ktorzy w zakonie/ (marg) **Koniec.** (-)

7: ktory iešt z wiáry Iezufá Chryštuáfá.

8: # Ewángielia v S: Mátheufzá Cap: 2.(*marg*) **Początek.** (-)

9: Gdy potym vmárł Herod/ oto Angioł Páńfki vkazał fie we fnie (*marg*) **Koniec.** (-)

10: że y názowią Názaráńfkim.

11: W dzień trzech Krolow.

12: # Prorocstwo v Izáiafzá Cap: 60. (*marg*) **Początek.** (-)

13: Wítań ofwieć fie Ieruzálem: bo przyśflo światło twoie: (*marg*) **Koniec.** (-)

14: Złoto y Kádzidło przynofłác/ y chwałę Pánu opowiadáiac.

15: # Ewángielia v S: Mátheufzá Cap: 2. (*marg*) **Początek.** (-)

16: Gdy fie tedy národził Iezus w Bethlehem mieście Iudfkim (*marg*) **Koniec.** (-)

17: wrocili fie do fwey kráiny inślą drogą.

18: W pierwfśią Niedzielę po trzech Krolach.

19: # Epiftołá z listu S: Páwłá do Rzymian Cap: 12. (*marg*) **Początek.** (-)

20: Proffę was tedy brácia przez miłofierdzie Boże/ ábyście wydáli ciáłá wálfe offiárą (*marg*)
Koniec. (-)

21: á káždy z ofobná ieden drugiego członkami.

22: # Ewángielia v S: Lukáfzá Cap: 2.(*marg*) **Początek.** (-)

23: A gdy iuz był we dwunaście lat/ (*marg*) **Koniec.** (-)

24: y w lećiech/ y w łáfce v Bogá/ y v ludzi.

25: W wtorą Niedzielę po trzech Krolach.

26: # Epiftołá z listu S: Páwłá do Rzymian Cap: 12. (*marg*) **Początek.** (-)

27: Máiac obdarowánia rozne podle tey łáfki ktora nam ieft daná (*marg*) **Koniec.** (-)

28: Nie wyfokich rzeczy rozumieiac.

29: # Ewángielia v S: Ianá Cáp: 2. (*marg*) **Początek.** (-)

30: A trzeciego dnia były gody Małżeńskie/ w Chanie Gálileyfskicy: (*marg*) **Koniec.** (-)

31: Y wwierzyli weń zwolennicy iego.

32: W trzecią Niedzielę po trzech Krolach.

33: # Epiftołá z listu S: Páwłá do Rzymian Cap: 12. (*marg*) **Początek.** (-)

34: Nie bądźcie [!] rofthropnemi łámi v fiebie. Nikomu złego zá złe (*marg*) **Koniec.** (-)

35: Nie day fie zwyciężyc złemu/ ále zwyciężay w dobrym złe.

36: # Ewángielia v S: Mátheufzá Cap: 9. (*marg*) **Początek.** (-)

37: A gdy zśfedł z gory/ ílly zá nim tłuścze wielkie. (marg) **Koniec.** (-)

38: ktory rofkazał Moizefz ná fwiádectwo im.

39: **W czwartą Niedzielę po trzech Krolach.**

40: # Epistoła z listu S: Páwła do Rzymian Cap: 13. (marg) **Początek.** (-)

41: Nikomu nic **niebądzcie** [!] dłużni: tylko żebyście sie zobopolnie miłowáli: (marg)
Koniec. (-)

42: A tak zupełność zakonu íeft miłowánie.

43: # Ewángelia v S: Mátheufzá Cap: 8. (marg) **Początek.** (-)

44: Gdy potym wstępował do łodki/ (marg) **Koniec.** (-)

45: y morze flucháią á fą mu poslušni.

46: **W piątą Niedzielę po trzech Krolach.**

47: # Epistoła z listu S: Páwła do Kolosénfów Cap: 3. (marg) **Początek.** (-)

48: Obleczćie sie tedy iáko wybráni Boży/ fwięci y vmiłowáni/ (marg) **Koniec.** (-)

49: dziękuiąc przezeń Bogu y Oycu.

50: # Ewángelia v S: Mátheufzá Cap: 13. (marg) **Początek.** (-)

51: Potym íeścze drugą przypowieść im powiedział (marg) **Koniec.** (-)

52: á pśfenicę zgromadźcie do gumná moiego.

53: **W Niedzielę stárego mięfopufu.**

54: # Epistoła z listu pierwśfego S: Páwła do Korintów Cap: 6. y 10. (marg) **Początek.** (-)

55: Za niewiećie iz ci ktorzy wzawod biegáią/ wfyfycić bieżą/ ále (marg) **Koniec.** (-)

56: bo pili z duchowney skály ktora zá nimi chodziła/ á skála była Chryftus.

strona: ZZ

Regełtr.

1: # Proroctwo pierwśfe v **Ezechielá** [!] Proroká Cap: 36. (marg) **Początek.** (-)

2: A poświęcę imię moje wielkie/ ktore íplugáwione íeft miedzy Narody. (marg) **Koniec.** (-)

3: y będziecie mi zá lud/ á ia wam zá Bogá.

4: # Proroctwo drugie v Izáialfá Proroká Cap: 1. (marg) **Początek.** (-)

5: Omiyćie sie á bądzćie czyftemi/ o deymćie złości myśli wáfych (marg) **Koniec.** (-)

6: Będziećieli chćieć/ á mnie flucháć/ dobr ziemię będziećie pożywáć.

7: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 9. (marg) **Początek.** (-)

8: Idąc potym Iezus mimo/ wyźrzał człowieká fleepego.(*marg*) **Koniec.** (–)

9: Wierzę Pánie. Y vpádłfy dał mu cześć á chwałę.

10: We czwartek po czwartey Niedzieli poftu.

11: # Lekcia z czwartych kxiąg Krolewfkich Cap: 4.(*marg*) **Początek.** (–)

12: Iácháá tedy/ y przyflá do mężá Bożego ná gorę Kármeli.(*marg*) **Koniec.** (–)

13: Elizeufz też wrocił fie zász do Gálgála:

14: # Ewángelia v S. Ianá: Cap: 5.(*marg*) **Początek.** (–)

15: A Iezus im odpowiedział. Oćiec moy aż do tych miaft dziáá: y ia dziáám. (*marg*) **Koniec.**
(–)

16: á ci lepak co zle czynili ná zmartwych wthánie fądu.

17: W Piątek po czwartey Niedzieli poftu.

18: # Lekcia z Trzećich kxiąg Krolewfkich Cap: 17.(*marg*) **Początek.** (–)

19: Stało fie potym/ że zánie mogł on fyn iego gofpodynief/ y była chorobá(*marg*) **Koniec.**
(–)

20: á fłowo Páńskie w vftach twoich prawdziwe ieft.

21: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 11. (*marg*) **Początek.** (–)

22: Y był nieiáki chory imieniem Lázarz z Bethánief.(*marg*) **Koniec.** (–)

23: gdy wyźrzeli co vczyńił Iezus/ vwierzyli weń.

24: W Sobbotę po czwartey Niedzieli poftu.

25: # Lekcia v Izaiaá Proroká Cap: 49.(*marg*) **Początek.** (–)

26: To mowi Pan/ czału **wzietego** [!] á vpodobánego wyfluchałem cie/(*marg*) **Koniec.** (–)

27: Aby też oná zápamiętaá/ ia przedfief niezápamiętam ciebie.

28: # Ewángelia v S: Ianá: Cap: 8. (*marg*) **Początek.** (–)

29: Potym záfie mowił im Iezus rzeknąc: Ia ieftem fwiátłość fwiátá:(*marg*) **Koniec.** (–)

30: bo iefzcze była nie przyflá godziná iego.

31: W Piątą Niedzielę Poftu.

32: # Epiftoá z listu S: Páwła do Zydow Cap: 9.(*marg*) **Początek.** (–)

33: Ale Chryftus ftoiący przy nas iáko Bifkup przyfllych dobr. (*marg*) **Koniec.** (–)

34: Aby **wzięli** [!] obietnicę wiecznego dziedzictwá/ ci ktorzy fą wezwáni.

35: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 8.(*marg*) **Początek.** (–)

36: Kto mię z was będzie kárał z grzechu?(*marg*) **Koniec.** (–)

37: Ale Iezus fkrył fie/ y wyffedł z kościoła.

38: W Poniedziałek po piątej Niedzieli poftu.

39: # Lekcja v Ionálzá Proroká Cap: 3. (*marg*) **Początek.** (–)

40: Y ftáło fie flowo Páńfkie do Ionalzá po wtore/ mowiąc:(*marg*) **Koniec.** (–)

41: y zlitował fie Bog nád złością którą był rzekł vczynić im/ y nie vczynił.

42: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 7.(*marg*) **Początek.** (–)

43: Y poflali do Kxiążęthá y Licemiernicy flugi áby go poimáli(*marg*) **Koniec.** (–)

44: A to mowił o duchu/ ktorego mieli wziąć ci co wierzą weń.

45: We wtorek po piątej Niedzieli poftu.

46: # Lekcia v Dánielá Proroká Cap: 14.(*marg*) **Początek.** (–)

47: Y rzekli przyffedłfy do Krolá/ Wyday nam Dánielá/ bo ináčzey tedy(*marg*) **Koniec.** (–)

48: á we mgnieniu oká tuż przed nim požárći.

49: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 7.(*marg*) **Początek.** (–)

50: Potym chodził Iezus po Gálileiey: bo niechciał iść do ziemie Zydowfkiey/ (*marg*)
Koniec. (–)

51: Wízakořz żaden o nim iáwnnie nie mowił/ dla tego że fie bali Zydow.

52: We Szrodę po piątej Niedzieli poftu.

53: # Lekcia z trzećich kxiąg Moizeřfowych Leuitici Cap: 19.(*marg*) **Początek.** (–)

54: Ia Pan Bog wařz. Nie będziecie krásć/ áni teřz nie prawdy mowić:(*marg*) **Koniec.** (–)

55: Ia Pan: Przykazánia mego pilnie ftrzeźćie.

56: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 10. (*marg*) **Początek.** (–)

57: Y było pořwiácánie kościoła w Ieruzálem: á była źimá.(*marg*) **Koniec.** (–)

58: żebyście poználi y wierzyli/ że Oćiec we mnie ieřt: á ia w Oycu.

ZZ

We czwar=

strona: ZZ3v

Regeftr.

(*marg*) **Koniec.** (–)

1: y ia go będę miłował/ y obiáwię fie mu.

2: W dzień Świąteczny.

<http://rcin.org.pl>

3: # Lekcia z Dzieiow Apoŝtolfkich Cáp: 2.(*marg*) **Poczátek.** (–)

4: A gdy ŝie wypełniły dni ŝwiáteczne/ byli wŝyŝcy poŝpołu. (*marg*) **Koniec.** (–)

5: ŝlyŝŝeliŝmy ie mowiác náŝfemi ięzyki/ wielkie rzeczy Boże.

6: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 14.(*marg*) **Poczátek.** (–)

7: Ieŝli mnie kto miłuię/ ŝlowá moje chowác będzie/(*marg*) **Koniec.** (–)

8: á iako mi dał Oćiec poruczeńŝtwo/ ták czynię.

9: **W Poniedziálek ŝwiáteczny.**

10: # Lekcia z Dzieiow Apoŝtolfkich Cáp: 10. (*marg*) **Poczátek.** (–)

11: Y przykazał nam powiádác to ludu/ y ŝwiádczyć/ iż on ieŝt(*marg*) **Koniec.** (–)

12: Y kazał ie okrzćić w imię Pána Iezuŝa Chryŝtuŝa

13: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 3.(*marg*) **Poczátek.** (–)

14: Abowiem ták vmiłował Bog (ten ŝwiat/ że teŝ ŝyná ŝwego(*marg*) **Koniec.** (–)

15: áby ŝie obiáwiły vczynki iego/ iż wedle Boga vczynione ŝa.

16: **We wtorek ŝwiáteczny.**

17: # Lekcia z Dzieiow Apoŝtolfkich Cap: 8. (*marg*) **Poczátek.** (–)

18: A gdy vŝlyŝŝeli Apoŝtołowie ktorzy byli w Ieruzálem/ iż przyięłá(*marg*) **Koniec.** (–)

19: Tedy wkłádáli ná nie ręce/ y bráli ducha ŝwiátego.

20: # Ewángelia v S: Ianá Cáp: 10.(*marg*) **Poczátek.** (–)

21: Záprawdę/ záprawdę powiádam wam/ kto nie wchodzi drzwiámi (*marg*) **Koniec.** (–)

22: iam przyŝedł áby żywot mieli y obŝćiey mieli.

23: **We ŝrodę ŝwiáteczną w ŝuchedni.**

24: # Lekcia z kxiąg Mądroŝci Sáipientie Cap: 1.(*marg*) **Poczátek.** (–)

25: Miłuyćie ŝprawiedliwoŝć wy co ŝádzicie ziemię. Czuyćie o Pánu.(*marg*) **Koniec.** (–)

26: y trzymáiąc wŝyŝtko/ wiadomoŝć ma głófu.

27: # Lekcia z Dzieiow Apoŝtolfkich Cap: 2. (*marg*) **Poczátek.** (–)

28: Ale ŝtoiąc Piotr z iedennaŝciá/ podnioŝł głófu ŝwego/(*marg*) **Koniec.** (–)

29: ktoryby kolwiek wzywał imieniá Páńŝkiego/ zbáwion będzie.

30: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 6.(*marg*) **Poczátek.** (–)

31: Zadny nie moŝe przyŝć do mnie/ chybáby go poŝlał Oćiec ktory poŝlał mnie/ (*marg*)

Koniec. (–)

32: á chleb ktory ia dam/ ciało moje iest/ zá żywot (wśłego) fwiátá.

33: **We czwartek Świąteczny.**

34: # Lekcia z Dzieiow Apoftoľskich Cap: 8.(*marg*) **Początek.** (–)

35: A Filip wfedłfy do miáftá Sámáriej/ opowiedziaľ im Chryftuľá:(*marg*) **Koniec.** (–)

36: Przeto ftála fie rádość wielka w onym mieście.

37: # Ewángelia v S: Lukallá Cap: 9. (*marg*) **Początek.** (–)

38: A zezwawľzy Iezus dwunaście Apoftoľow: daľ im władzá y moc(*marg*) **Koniec.** (–)

39: po miáfteczkach **kázac** [!] / y vzdrawiáiác wfędzie.

40: **W Piątek Świąteczny**

41: # Lekcia z Dzieiow Apoftoľskich Cáp: 2.(*marg*) **Początek.** (–)

42: Mężowie Izráelſcy poľluchayćie tych flow: Iezuľá Názaráńkiego/(*marg*) **Koniec.** (–)

43: Oznáymięś mi drogi żywotá/ nápeľniź mie wefelim z obliczym twoim.

44: # Ewángelia v S: Lukallá Cap: 5. (*marg*) **Początek.** (–)

45: Y ftáło fie iest iednego dnia/ że on fiedziaľ nauczaiác.(*marg*) **Koniec.** (–)

46: Iżefmy widzieli dzifia dziwne rzeczy.

47: **W sobotę po Świątkach w fuchedni.**

48: # Lekcia v Iohelá Proroká Cáp: 2.(*marg*) **Początek.** (–)

49: Y ftanie fie potym/ wyleię ducha moiego ná wfelkie ciało: (*marg*) **Koniec.** (–)

50: Koźdy ktoryby wzywaľ imieniá **Páńſkiigo** [!] / zbáwion będzie.

51: # Lekcia wtora z trzećich kxiąg Moizeľfowych Leuitici Cáp: 23.(*marg*) **Początek.** (–)

52: Y rzekľ záś Pán do Moizeľfá tak mowiác: Mow fynom Ifráelſkim á rzecz im:(*marg*)
Koniec. (–)

53: To práwo wieczne będziećie mieć/ we wfyfťkich narodziech y mieľfkániach walfych.

54: # Lekcia trzećia z piątych kxiąg Moizeľfowych Dewteronomij Cáp: 26. (*marg*) **Początek.**
(–)

55: A gdy wnidzieľz do źiemie ktorą Pan Bog twoy da tobie ku władzey.(*marg*) **Koniec.** (–)

56: ná rzeczach wfyfťkich dobrych/ ktore Pan Bog twoy daľ tobie y domowi twoiemu

57: # Lekcia czwartá z trzećich kxiąg Moizeľfowych Leuitici: Cáp: 26.(*marg*) **Początek.** (–)

58: Będziećieli **chodzie** [!] w przykazániach moich/ á iefli będziećie przyſťrzegác

strona: AAA2

Regeŧr.

1: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 6. (*marg*) **Początek.** (–)

2: Podniozłfy thedy Iezus oczy ůwoie/ gdy wyźrzał iż wielkość wielka idzie do niego/(*marg*) **Koniec.** (–)

3: iż to ieŧt prawdziwie Prorok/ ktory ma przyŧć ná ůwiát.

4: W ůwięto poůwiącánia koŧcioła.

5: # Lekcia z kxiąg obiáwienia S: Ianá Cap: 21. (*marg*) **Początek.** (–)

6: A ia Ian widziałem ůwięte miáłto Ieruzálem nowe/ á ono z ůtępuie z niebá/(*marg*) **Koniec.** (–)

7: y rzekł ten co ůiedział ná tronie: Oto nowe czynię wůůyŧtkie rzeczy.

8: # Ewángelia v S: Lukallá Cap: 19.(*marg*) **Początek.** (–)

9: A wůůedwůůy/ ůůedł przez Ierycho. A oto mąż imieniem Zácheuůz:(*marg*) **Koniec.** (–)

10: A bowiem ůyn człowieczy przyůůedł tego ůůukác/ y zbáwiác co było zginęło.

11: Koniec Regeŧru Epiŧtoł y Ewángeliy Niedzielnych.

12: Regeŧr abo ůpoůob nalezenia Epi=

13: **ůthoł y Ewángelery kthore bywáią czytháne y kazáne we**

14: **ůwięta.**

15: W wigiliá S: Andrzeiá.

16: # Lekcia z kxiąg Ecclezyáůtikuůá Cap: 44 y 45.(*marg*) **Początek.** (–)

17: Błogoláwienůtwo wůůyŧtkiego ludu dał mu Pan Bog(*marg*) **Koniec.** (–)

18: y vkoronował go okrafá cnoty.

19: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 1. (*marg*) **Początek.** (–)

20: Drugiego dnia záůię/ ůtáł Ián/ y dwa zwolennicy iego(*marg*) **Koniec.** (–)

21: y z ůtępujące ná Syná człowieczego.

22: W dzień S: Andrzeiá Apoŧtoła.

23: # Epiŧtoła z liůtu S: Páwłá do Rzymian Cap: 10.(*marg*) **Początek.** (–)

24: A bowiem ůercemci ůie wierzy ku ůpráwiedliwoůci: á wůty wyznawáne (*marg*) **Koniec.** (–)

25: Po wůůyŧtkiej ziemi rozůůedł ůie głos ich/ y ná kray okręgu ziemie ůłowá ich.

26: # Ewángelia v S: Matheuůzá Cap: 4.(*marg*) **Początek.** (–)

27: Chodząc tedy Iezus nád morzem Gálileyfkim/(*marg*) **Koniec.** (–)

28: Tedy oni tudzież zoftáwiwłfy fieci y oycá fli zá nim.

29: **W dzień S: Mikołaiá Biskupá.**

30: # Lekcia z kxiąg Ecclezyáftykuhá Cap: 44 y 45. (*marg*) **Początek.** (–)

31: Noe ielt náležion dofkonáły y fprawiedliwy(*marg*) **Koniec.** (–)

32: y vkoronował go okrafą cnoty.

33: # Ewangelia v S: Lukáfzá Cap: 12.(*marg*) **Początek.** (–)

34: Niechay będą biodrá wáffe przepááne/(*marg*) **Koniec.** (–)

35: fyn człowieczy przydzie.

36: **W dzień poczęcia panny Máriey.**

37: # Lekcia z przypowieści Sálomonowych Prouerbiorum Cap: 8. (*marg*) **Początek.** (–)

38: Pan odzierzał mię ná początku drog fwoich/(*marg*) **Koniec.** (–)

39: naydzie żywot/ y wyczerpnie zbáwienie od Páná:

40: # Ewángelia v S: Lukáfzá Cap: 11.(*marg*) **Początek.** (–)

41: Y z ftáło fie ielt gdy te flowá mowił. Wyniołzłfy fie(*marg*) **Koniec.** (–)

42: ktorzy flucháią flowá Bożego/ y przyftrzegáią go.

43: **W dzień S: Tomáfá Apoftoła.**

44: # Epiftoła v S: Páwłá do Efezew Cap: 2.(*marg*) **Początek.** (–)

45: A ták iuz nie iefteście goście áni przychodniowie/ ále iefteście miełfczáne(*marg*) **Koniec.**
(–)

46: przybytkiem Bożym w Duchu fwiętym.

47: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 20.(*marg*) **Początek.** (–)

48: A Tomás ieden ze dwunaście ktorego zową(*marg*) **Ko niec** [!] . (–)

49: á żebyście wierząc żywot mieli w imię iego.

AAA ij

W dzień

strona: AAA4v

Regeltr.

(*marg*) **Początek.** (–)

1: Stał fie też y pořwarek miedzy nimi/ ktoby í nich zdał fie być więczłfy.(*marg*) **Koniec.** (–)

2: y żebyście fiedzieli ná ftolcach řadzác dwánaście pokolenia Ifraelfkiego.

3: W dzień ścięcia S: Ianá Krzćicielá.

4: # Lekcia zkxiąg Ecclezyáftyucufá Cap: 49.(*marg*) **Początek.** (–)

5: Pámiątká Íspráwiedliwego/ w flożeniu wonności vczyniona Íspráwą Aptekárzową. (*marg*)
Koniec. (–)

6: á we dni grzechow/ potwierdził miłość Bożą.

7: # Ewángelia v S: Márká Cap: 6.(*marg*) **Początek.** (–)

8: Bo tenże tho Herod/ poflawífy dał był poimác Ianá/ y włádził go do ćiemnice/(*marg*)
Koniec. (–)

9: y wzięli ćiáło iego/ y pochowali ie w grobie.

10: W dzień Národzenia pány Máriey.

11: # Lekcia z przypowieści Sálomonowych. Prouerbiorum Cap: 8. (*marg*) **Początek.** (–)

12: Pan odzierzał mię ná początku drog swoich/(*marg*) **Koniec.** (–)

13: naydzie żywot/ y wyczerpnie zbáwienie od Páná:

14: # Ewángelia v S: Mátheufzá Cap: 1.(*marg*) **Początek.** (–)

15: Kxięgi rodzáiu Iezu Kryftá/ lyná Dawidowego(*marg*) **Koniec.** (–)

16: z ktorey fie vrodzył Iezus ktorego zowią Chryftufem

17: W dzień podwyśfzenia świętego Krzyżá.

18: # Epístołá z l[i]ftu S: Páwłá do Philippenfow: Cap: 2.(*marg*) **Początek.** (–)

19: Bo to w łobie też czuyćie/ co y w Chryftufie Iezufie (*marg*) **Koniec.** (–)

20: iż Pan Iezus Chryftus ieft w chwale Bogá oycá.

21: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 12.(*marg*) **Początek.** (–)

22: Teraz ieft łąd tego fwiátá: teraz kxiążę tego fwiátá będzie precz (*marg*) **Koniec.** (–)

23: **wierźćie [!]** w fwiátłość/ ábysćie byli fynowie fwiátłości.

24: W dzień świętego Mátheuffá Apoštołá y Ewángelify.

25: # Epístołá z líftu S: Páwłá do Efezew Cap: 4.(*marg*) **Początek.** (–)

26: Ale káždemu z nas/ dáná ieft láłká według miári obdárowánia(*marg*) **Koniec.** (–)

27: w dofkonálego mężá/ w miarę lat zupełności Chryftufowey:

28: # Ewángelia v S: Mátheuffá Cáp: 9. (*marg*) **Początek.** (–)

29: A gdy ífedł z támtąd Iezus/ vyźrzał człowieká ná cle liedżącego(*marg*) **Koniec.** (–)

30: Abowiem nie przyśfedłem wzywác Íspráwiedliwych/ ále grzeffnych ku pokućie.

31: W dzień przeniesienia S: Stániłwá.

32: # Epistoła z listu S: Páwła do Zydow Cap: 5.(*marg*) **Początek.** (–)

33: Bo każdy Biskup/ z ludzi wybrány á wzięty/ postawion bywa zá ludzie (*marg*) **Koniec.**
(–)

34: Ty iešteś kápłanem ná wieki/ podług rządu Melchisedechowego.

35: # Ewángelia v S: Ianá Cap: 10.(*marg*) **Początek.** (–)

36: Ia ieštem páłterz dobry: Dobry páłterz duflę swoię dáwá zá owce swoie.(*marg*) **Koniec.** (–)

37: y będzie iedná owczárnia y ieden páłterz.

38: W dzień S: Wacláwá.

39: # Lekcia z ksiąg Mądrości Sápiencie Cap: 4. (*marg*) **Początek.** (–)

40: A ísprawiedliwy człowiek/ będzieli od śmierci záchwycon/ w ochłodzeniu(*marg*) **Koniec.**
(–)

41: y miłofierdzie iešt ku świętym iego/ y wzgląd ná wybráne iego.

42: # Ewángelia v S: Mátheufzá Cap: 16.(*marg*) **Początek.** (–)

43: Tedy Iezus rzekł zwolennikom swoim: Iešli kto chce zámną przyść/ (*marg*) **Koniec.** (–)

44: wyźrzá fyná człowieczego przychodzącego w kroleštwie swoim.

45: W dzień S: Michála.

46: # Lekcia z ksiąg **obiáwieniáS** [.] : Ianá Cap: 1.(*marg*) **Początek.** (–)

47: Obiáwienie Iezu Chryštušowo ktoremu dał Bog/ áby obiáwył ślugam swoim/(*marg*)
Koniec. (–)

48: y omył nas od grzechow náłfych we krwy swoiey/

49: # Ewángelia v S: Mátheuffá Cap: 18.(*marg*) **Początek.** (–)

50: Oneyże godziny przyštapili zwolennicy do Iezufá/ mówiąc: Coć sie zda (*marg*) **Koniec.**
(–)

51: w niebie zázwdy widzą oblicze oycá mego ktory iešt w niebiešciech.

52: W dzien S: Fráncyzká.

53: # Lekcia z ksiąg Ecclefiáštikułá Cap: 45.(*marg*) **Początek.** (–)

54: Mili Bogu y ludziem/ ktorego pámiátká w błogosláwieštwie iešt.(*marg*) **Koniec.** (–)

55: y dał mu śerce ku przykazaniu/ y zakonu żywotá y náuki

56: # Ewángelia v S: Mátheuffá Cap: 11. (*marg*) **Początek.** (–)

57: Czǎfu onego odpowiadaiąc Iezus/ rzekł: Wyznamam tobie oyce Pánie(*marg*) **Koniec.** (–)

58: Boć iárszmo moie iest bárzo wdzięczne y brzemiączko á obciążenie moie lekkie.

W dzień

strona: BBB3

Regeltr.

1: #Lekcia z kxiąg Mądrości Sápientie Cap: 4.(*marg*) **Początek.** (–)

2: A sprowadliwy człowiek/ będzieli od śmierci záchwycon/ w ochłodzeniu (*marg*) **Koniec.** (–)

3: miłofierdzie iest ku świętym iego/ y wzgląd ná wybráne iego.

4: # Lekcia v Izaiaszá Proroká Cap: 43.(*marg*) **Początek.** (–)

5: Y teraz te słowá mowi Pan który cie ftworzył Iakobie/ y z formował cie Ifraelu:(*marg*) **Koniec.** (–)

6: Nie boy sie/ bo wiedz zemci iest przy tobie:

7: # Epistoła z listu wtorego S: Páwła do Tymoteuszá Cap: 4. (*marg*) **Początek** (–)

8: Swiadczę przed Bogiem/ y przed Iezu Chryftem/ który ma sádzic(*marg*) **Koniec.** (–)

9: á nie tylko mnie/ ále y tym którzy miłuią przyście iego.

10: # Epistoła z listu wtorego S: Páwła do Tymoteuszá Cap: 4.(*marg*) **Początek.** (–)

11: Ale Pan przy mnie stał/ y vmocnił mię/ áby sie przez mię(*marg*) **Koniec.** (–)

12: swym niebiełkim: ktoremu cześć á chwałá ná wieki wiekow. Amen.

13: # Ewángelia v S: Lukáfá Cap: 9. (*marg*) **Początek.** (–)

14: Iefli kto chce zámną przyść/ niech sie sámeo siebie záprzy/(*marg*) **Koniec.** (–)

15: którzy nie vkusłá śmierci/ áleż vyżrzá kroleństwo Boże.

16: # Ewángelia v S: Mátheuszá Cap: 16.(*marg*) **Początek.** (–)

17: Tedy Iezus rzekł zwolennikom swoim: Iefli kto chce zámną przyść/ (*marg*) **Koniec.** (–)

18: sýná człowieczego przychodzącego w kroleństwie swoim.

19: # Ewángelia v S: Lukáfá Cap: 14. (*marg*) **Początek.** (–)

20: Iefli kto idzie do mnie/ á niema w nienawiści oycá swego(*marg*) **Koniec.** (–)

21: nie może moim być zwolennikiem.

22: # Ewángelia v S: Iana Cap: 12.(*marg*) **Początek.** (–)

23: Záprawdě záprawdě powiadam wam: Iefli ziarńo Pfseniczne(*marg*) **Koniec.** (–)

24: Iełli mi kto będzie flużył/ vćci go Oćiec moy

25: **O Ńpowiednikach Ńwięthych y o Bi=**

26: **Ńkupiech.**

27: # Lekcia z kxiąg Eccleziáftykuńá Cap: 44. (marg) **Poczńtek.** (-)

28: Noe iełt náleżion dołkonńły y Ńprńwiedliwy/ á czńfu gniewu Ńtał lie ziedńńnym.(marg)
Koniec. (-)

29: nńyduńńce łńłkę przed oczymń wńłŃtkiego ćiańł.

30: Dńley Ńzukay Cap: 45.(marg) **Poczńtek.** (-)

31: Vwielbił go przed obliczńńciń krolow/ á kazał mu przed ludem Ńwoim/(marg) **Koniec.**
(-)

32: y vbłogofłńwił go w chwale/ y przepńł go pńlem Ńprńwiedliwońci.

33: # Lekcia z kxiąg Ecclezyńftykuńá Cap: 50. (marg) **Poczńtek.** (-)

34: Kńpłń wielki/ ktory zń Ńwego żywotń podpńł domu/ á zń dni Ńwych(marg) **Koniec.** (-)

35: y ińko kńdzidło wonińńce lećie.

36: # Lekcia z kxiąg Ecclezyńftykuńá Cap: 45.(marg) **Poczńtek.** (-)

37: Miły Bogu y ludziom Moizełz/ ktorego pńmińtkń w błogofłńwieńŃwie iełt.(marg)
Koniec. (-)

38: Y dał mu ferce ku przykazńniu/ y zakonu żywotń y nńuki.

39: # Lekcia z kxiąg Ecclezyńftykuńá Cap: 47. (marg) **Poczńtek.** (-)

40: W kńżdym vczynku dał wyznńnie Ńwiętemu/ y nawyłzłńfemu w Ńlowie(marg) **Koniec.** (-)

41: Chryłtus oczyłcił grzechy iego/ y podwyłzłńfł nń wieki rog iego.

42: Dńley Ńzukay Cap: 24.(marg) **Poczńtek.** (-)

43: Mńdrońć będzie chwalińł dułńę Ńwń/ á w Bodze będzie ććionń(marg) **Koniec.** (-)

44: á miedzy błogofłńwionemi będzie błogofłńwiona.

45: # Lekcia z kxiąg Ecclezyńftykuńá Cap: 24. (marg) **Poczńtek.** (-)

46: Pokropię ogrod moy Ńzczepienia/ á nńpoię rodzenia mego owoc.(marg) **Koniec.** (-)

47:ńle wńłŃtким Ńzukńńcym prawdy.

48: Dńley Ńzukay Cap: 25.(marg) **Poczńtek.** (-)

49: We trzech rzeczńch vpodobńł lie duchowi memu/ ktore Ńń chwńlebnń(marg) **Koniec.**
(-)

50: zgodá á łtworność bráćiey/ á miłość bliźnich.

51: # Lekcia z kxiąg Ecclefiáftikulá Cap: 39. (*marg*) **Początek.** (-)

52: O mądrości wślyłtkich łtárych/ będzie łie pytał mądry/(*marg*) **Koniec.** (-)

53: dobrego y złego we wślyłtkich rzeczach będzie kofztował.

54: # Lekcia z kxiąg Mądrości Sapientie Cap: 6.(*marg*) **Początek.** (-)

55: Abowiem ktorzy/ będą łtrzedz łpráwiedliwości/ łpráwiedliwie będą łądzeni(*marg*)
Koniec. (-)

56: A ták požądánie mądrości/ przywodzi do wiecznego Krolełtwá.

57: # Lekcia z kxiąg mądrości Sapientie Cap: 7.